

107

باب اول در سیرت	باب دوم در اخلاق	باب سوم در فضیلت	باب چهارم در فوائد
پادشاهان	در ویشان	قناعت	خاموشی
۷۰	۱۸۹	۲۹۶	۳۲۷
باب پنجم در عشق	باب ششم در ضعف	باب هفتم در تاثیر	جدل سعدی بامدی
وجوانی	و پیری	تربت	در بیان توانگری
۳۲۷	۳۸۸	۴۰۱	۴۲۷ و در ویشی
باب هشتم در آداب صحبت	خاتمه کتاب		
۴۵۰	۵۱۰		

ذهنده حاصل وقایع اولان معنی امر واحد اولوب قننی لغتله افاده اولنسه اصلا متغیر اولدیغنه بناء مدار افاده معنی اولان اعراب و ذات وحده دلالت ایدن اسم و فعل ایله حروف معانی هر لسانده جاری اولمغه اشبوطع و تمثیلنه همت بلندرت شاهانه ایله موفقی اولدیغنه کستان عباره سنک اعرابی یعنی جمله فعلیه واسمه و مبتدا و خبر و معانی حروف ایله بناسنی یعنی مصادر و مشتقات و جوامدی شارحی سودی مرحوم ذکر ایدوب و علامت اعرابی اولان اضافت معنویه نك دخی بانوا عها سرا یا بیانی و مقعول لرك صریح و غیر صریح بحرینی التزام انجس ایسه ده تعریف و اقسام و غیر ضلرینه تصدی پیور مد یغندن تبعا للفساد

قلم شکسته رقم اسعد حقیر ایله اشاره جسارت

اولندی

(تعریف الاضافه و اقسامها)

معلوم اوله که اضافت ایکی نوعدر برینه اضافت لفظیه و اضافت غیر محضه (دیگریته اضافت معنویه و اضافت محضه دیرل) اضافت لفظیه بحر تخفیف کلام ایچون اولوب مثلا (حسن وجهه و الضاربان زیدا) ترکیلری اصلا معنایرینه تغیر کلیه رك تخفیف ایچون بالاضافه (حسن الوجه) (والضاربان زید) سبکنه تبدیل ایدرل * و اشبو اضافت لفظیه لسان فارسیده اولوب لسان عربی به مخصوصدر * اما اضافت معنویه اوج قسم اوزره اولوب (اولکسی) اضافت بیانیه (ایکجیسی) اضافت لامیه (اوججیسی) اضافت ظرفیه در * اگر مضاف مضاف الیهک جنسی یعنی مضاف الیهی و غیر بی شامل واصلی اولور ایسه و مضاف الیه دخی کذلک مضافی و غیر بی شامل برجنس اولور ایسه اضافت بمعنی من در که اکا اضافت بیانیه دیرل (خاتم فضة) کیکه تقدیری خاتم من فضة داشته مضاف اولان خاتم برجنسدر که مضاف الیهی اولان فضة دن و غیر نسته دن دخی اولور * کذلک مضاف الیه اولان فضة دن هم خاتم هم غیر نسته بایلور * و اگر مضاف الیه مضافک جنسی اولماز ایسه کرك ایسه مضاف الیه مضافه مابین اولسون (غلام زید) (ورأس عمرو) کی کرك ایسه اخص مطلق اولسون (یوم الاحد) کی کرك ایسه مضافک اصلی اولدیغنی حالده من وجه اعم اولسون (فضة خاتمک) کی اضافت بمعنی لامدر که اکا اضافت لامیه دیرل (غلام زید) کی تقدیری غلام زید در * و اگر مضاف الیه مضافک ظرفی اولور ایسه اضافت بمعنی فی در که اکا اضافت ظرفیه دیرل (ضرب اليوم) کی که ضرب واقع فی اليوم تقدیرنده در * لکن اضافت ظرفیه کلام عربیده قلیل اولدیغندن اکثر نحاة اضافت لامیه ده داخلدر دیرل و وجه و اسلاف

نحوین عندنده اضافت لامیه دن غیر تعبیر اولوب حتی اضافت بمعنی فی تعبیری مختصات این حاجیدن اولنسه بعض متاخرین ذاهب اولور ایسه ده صاحب کشف (الد الخصام) تفسیرنده اضافت بمعنی فی به اشارت ایتسه رد اولمشدر * و دخی معلوم اوله که مضافله مضاف الیه یتسه اکثر اختصاص کامل اولوب و بعضا لا دخی ملاسه دخی اضافت اولنور مثلا آخرک ملکنده اولان داری مستأجرک بر مدت استیجاری ملاسه سبله (داری) و زماندن بحث ایدن کسنه نك کندویی جاری اولقی اعتبار به (زمانی) و طریق عامده کیدن کسنه نك مشی اعتبار به (طریق) دیوبخازا نغتنه اضافت ایتدیکی کی بونلرک جمله سی فارسیده دخی جاریدر

الفرض من الاضافه

دخی معلوم اوله که اگر بر اسم معرفه به مضاف اولور ایسه تعریف کسب ایدر (غلام زید) مثا زده غلام زیده مضاف اولوب تعریف کسب ایتدیکی کی * زیرا غلام دینلده فقط کوله جنسی اکلله شیلوب کیلک اولدیغنی فهم اولماز لکن معرفه یعنی معلوم اولان زیده مضاف اولدقده تعریف کسب ایدوب زیدک کوله سی اولدیغنی معلوم اولور * و اگر نکره به مضاف اولور ایسه تخصیص کسب ایدر (غلام رجل) ترکینده اولدیغنی کی زیر غلام رجله مضاف اولماز دن اول رجل ایچون یا خود مرأه ایچون اولقی محتمل ایدی رجله مضاف اولنجه تخصیص کسب ایدوب و تخصیص شرکتی تغیل ایتکله مرأه ایچون اولدیغنی ساقط اولور * اما اضافت بیانیه دن غرض مضافک نوعی بیاندیر مثلا خاتم قننی نو عیدن اولدیغنی یعنی التوندن و یا کشدن و یا سائر معدنپاندن اولدیغنی بیان مراد اولدقده (خاتم فضة) دیکله کشدن اولدیغنی معلوم اولوب سائر لری ساقط اولور * دخی معلوم اوله که اضافت بیانیه ایله اضافت لامیه نك یتنلرند. فرق بودر که اگر مضاف الیهک مضاف اوزرینه حلی صحیح اولور یعنی مضاف مبتدا و مضاف الیه خبر اولمغه صالح اولور ایسه اضافت بیانیه اولور مثلا (خاتم فضة) اضافتده فضة نك رفعله (الخاتم فضة) صحیح اولدیغنی کی * و اگر رجل مذکور صحیح اولماز ایسه یعنی مضاف مبتدا و مضاف الیه خبر اولقی صحیح اولدیغنی صورتده اضافت لامیه اولور مثلا (غلام زید) ترکینده زیدک رفعله (الغلام زید) صحیح اولدیغنی کی

نسته *

دخی لسان عذب البیان عربیده صفتک موصوفه و بالعکس یعنی موصوفک صفتیه اضافت لری عند البصر بین ضعف اوزره اولوب فاما عند الکوفین جار و لسان فارسیده صفتک موصوفه اضافتی خود شایعدر (ترم سوهان) کی که اصلی سوهان ترم در و موصوفک صفتیه اضافتی ایسه واقعدر (مرد کریم) کی لکن کرك لغت معتبره فارسیده دن شرفنامه صا حینک (در فارسی آخر موصوف و مضاف مکسور بود فاما چون صفت از موصوف مقدم شود آخر موصوف موقوف باشد) قولنجه (و کرك اسحق خواجه سی اجد افندی مرحومک مقدمه الادب ترجمه سی (اقصی الارب) نام کتاب فاخرک مقدمه ثانیه سنده * لسان فارسیده اعرایات نثیه اجرا اولده مانعله هر فارسی کله نك آخری سا کن قراءت اولوب فقط اوج موضعه که (مضاف) و (موصوف) و (مطوف علیه) در علامت وضع اولمشدر که بر کله بر کله به مضاف اولدقده مضافک علامتی جر در یعنی مضافک آخری هاء رسمی اولدیغنی صورتده مجرور اولور (جان من) کی و اگر هاء رسمی اولور ایسه کتایبده هابی اثبات ایدوب تلفظده اندن بدل همزه مکسوره ایله ادا ایدرل (کرده من) کی و اگر بر کله ضمیره مضاف اولور ایسه کاهی مضافک آخرنده جر ظاهر اولور کاهی ظاهر اولماز مثلا (کردنش) و (کردشان) و (کردن ایشان)

دبر (و دخی برکله به صفت واقع اولسه موصوفک آخرینی مجرور ایدر لمضافه تقدیر
اولندیغی وجه اوزره (روی زیبا) و (خائنه دانا) کی و دخی برکله برکله نك اوزرینه عطف
اولسه اگر معطوف علیهاک آخرینک حرکه به تحملی و ارایسه آخرینی مضموم ایدوب وضعه به
علامت اولسون ایچون معطوف علیه و معطوف میانه شمه جنسندن و اورسم ایدر که
کتابنده اگرچه موجوددر لکن قرائت اولتماز (من و نو) و (پدر و مادر) کی و اگر حرکه به
تحملی اولماز ایه مثلاً معطوف علیهاک آخری (الف) یا (واو) یا (هاء) رسمی اولسه
و اورسمی مذکوره شمه حرکت و برز مثلاً (با و سر) و (تو و من) و (خائنه و دانتنه)
کی و ذکر می و و ر ایدن مواضع ثلثه دن غیر مواضعه البته کله فارسیه نك آخری ساکن اولار
دیو بسط ایلد یکی اشبو قول فوائد اول منطوقجه صفتک موصوفه اضافتی دیمک
مجرد موصوفک آخری مجرور اولغله اضافه شیده اوله سندن عبارتدر فاحفظه * و فارسیده
براضافت دخی وارد که اکا اضافت تشبیه دیر که مشبه بهی مشبه مضاف الیه کدر و بو
اضافت عربیه ده دخی وارد

* احوال مقابله

معلوم اوله که مفعول به ایکی قسم اوزره در بری مفعول به صریح و دیگری مفعول به غیر
صریح در اگر کرک کلام عربی و کرک سبک فارسیده بر فطاک مفعول بهه تجاوزی
حرف واسطه سبکه اولماز ایه اول مفعول مفعول به
صریح و اگر حرف واسطه سبکه
اولور ایه مفعول به غیر
صریح در

م

* ترجمه الشارح سودی افندی

موسی البه بوسنوی الاصلدر قائم توفیق ایله تحصیل علم و کمال ایچون دور ممالک و کالای ملکه به
مالک اولد قد تصکره دار السلطنه ده طریق سعادت ر قبیق تدریسه بعد الدخول و طیفه
تقاعد ایله قناعت و عهد قدیمده جنتمکان سلطان احمد خان اول طاب ثراه حضر نلرینک جامع
شریفی محلنه مشرف ابراهیم پاشای قدیمه منسوب اولوب بندکان خاص پادشاهی به مأوای
نعم و تربیه اولان سرایده خواجه لک خدمتته مواظبت اوزره ایکن بیک بش سنه سی حدودنده
انتقال ایتشدی * اشبو کاستان شرحندن بشقه مشوی شریف و دیوان حافظ و بو سناق
شرح ایدوب کافیه و شافیه ترجمه لی وارد قاضی میر حسین میبدینک هدایه الحکم
شریحی اوزرینه حاشیه مشهوره سی و آثار سائر سی اولان مصلح الدین
لاری مرحوم دیار کرده مفتی و مدرس ایکن تحصیل هنکامنده
واروب لسان فارسی بی اندن اخذ ایتشدی
یعنی لا رب نك تبلیذی ایدی علیهم
الرحمة و الغفران

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله وسلام على عباده الذين اصطفى خصوصا على رسوله محمد المصطفى الذي وصفه في كتابه الكريم وقرأه العظيم فقال وهو اصدق القائلين وما ارسلناك الا رحمة للعالمين وعلى اله الصلوة والسلام والصلوة والسلام والصلوة والسلام... (The text continues with a detailed explanation of the Basmala and its significance in the Quran and Hadith.)

اكثر نسخه اشبهت بيا جدي
اول نشره ونسخه مصنفين
استنسخ اوله اوله
مصرح اوله ما خذ ترتيب
وطبع اوله نسخه ديه
مذكوره بالمشايخ
(اكثر العلماء افضل الفضلاء
فقره لى رنده افضل خلايق
والا اخلاق واكرم عرب
وعجم على الاطلاق فقره لى
يا لى اول فقره لاهل دانه
معلوم اوله لى اوزه قابل
تا ويل اوله لى حيله
او بقول اوله لى طى
اوله لى ريشه ذكر اوله لى
(اكثر العلماء افضل الفضلاء
فقره لى طبع اوله لى طى
اوله لى فقره لى ديه
كوديلو رسد اصلاح اوله لى
اكثره لى لى لى لى لى
يوحده اشعار اوله لى
(محمد اسعد)

(حضرت شيخ بهلوله ذكره صكره حديث شريفه اقتدا ايدوب جد خدای معنی ذكر ايلدى وپوردى (منت خدایا) زیرا حقیقت جد ذات بارینك صفات كلیه سنی مشتمل كلام ذكر ایلکدر (لفظ جدی ویا بهض مشتقاتی بخصوصه ذکر ایلک واجب دکل) نه که حاشیه مطا لعه جنید بغدادی دن روایت ایدوب پیور (حقیقه الحمد اظهار الصفات الکمالیه یعنی حقیقت جد حاویم ووالی مشتمل الفاظی ذکر ایلکله دکلدر) حاصلی لفظ جد و مشتقاته مخصوص دکلدر حقیقت جد بلکه هر کلام که خدائک صفات کالنه دلالت ایدر حقیقت جد اولدر کر کسه عربی دل ایلله اولسون و کر کسه غیر لیه (منت تا ایلله و تاسر مصدر در من بمن یعنی نصر یانک مضا عقدن تو بیخله تنبیه ده مستعملدر) (من تو بیخ اولدر که بر کسه نه به سنه اعطا ایلله سن صکره اذا و جفا یحون باشنه قافه سن پس بومنت عقلا و شرعا مذمومدر) نه که قرآنده بومنتک تنبیه آیت کریمه وارد او اشدر قوله تعالی لا تبطلوا صدقاتکم بالی و الاذی (ومن تنبیه اوادر که سودیککه بعض نسمنا نعام ایلله سن صکره تحن طریقله یعنی محبت و مودت جهتندن ایلدیکن عطا یایی تعدید ایلله سن اکا محبتک اوادیغه متنبیه اولمغیچون و بومنت عقلا و شرعا مقبولدر نه که آیت کریمه بو که دلالت ایدر قوله تعالی بل الله بمن علیکم) پس ذات باری به ایکی طریقله به منت اثبات ایلک اعتراف و اقرار طریقله در یعنی بونجه نعم جلیله که بزه اعطا ایلشدر و هر دم و هر ساعت اعطا ایدر اگر بزه منت ایلله لایق و سزا وارد در دیکدر اخبار طریقله دکلدر یعنی بواثبات و اعتراف طریقله در اخبار طریقله دکلدر یعنی بزه منت ایلدی و یا بایر دیکد دکلدر پس بو اعتراف محض شکر و ثنا در (خدای یا ایلله و یا سز ایکی معنی پیشنده مشترکدر بریسی ذات باری به اسمدر عرییده الله کی غیره اطلاق جازد دکلدر و بریسیده صاحب ورب معنا سنه در که خدا و خانه خدا کی صاحب خانه دیکدر بونده یاسا کن اوقونق لازم در معلوم اوله که هر کله که که آخری الف و یا و اوله انده بوندر در صکره بر یا مقرر در نهایت حالت اضافده اثباتی لازمدر کر کسه اول کله صفتیه مضاف اولسون بوی دلاو بر کی کر کسه غیره به مضاف اولسون بوی نافع کی فاحفظ (را بوند لام جاره کی تخصیص افاده ایدر) المنه لله کی یعنی منت الاله کدر و منته اول حقیق و حریدر مذکور اعتراف طریقله منت الاله دیکد دکلدر زراعتان اولدر و یزمنون علیه (پس منت آنکدر بزه بزم اکا دکل (معلوم اوله که مسعود رومینک آداب بخشنده منتک اولی المنه لواهب العقل در (پس انده جاری اولان مباحث و مناقشات بونده جاریدر اما طالع محصل فارسی اوله مناسب و ملائم اولدی یحیون ترک اولندی (عز) فعل ماضی مفرده مذکر غائب صیغه سیدر لغته بولیمان نسته به دیر (اما بونک کی پر زده بی مثل و بی مانند معنی سنی تضمین ایدر ل معنای استمرار مراد در یعنی دائما عز یزد دیک اولور (و) واو حرف عطف در قیاس بونده و اوله همزه پیشنده مضوم اوقمقدر اما عربی کی مفتوح اوقمقله شهرت بولشدر (جل) عز کی فعل ماضی مفرده مذکر غائبدر لغته عظیم دیکدر اما بونک کی پر زده متعالی معنای سنی ویرر اولی بودر که عز به عطف تفسیری اعتبار اوله بوا یکی جله فعلیه معنی جهتندن خدایه صفت واقع اولشدر (که) حرف رابط صفت و یا حرف تعلیل که بورا ده اداندر ما قبلانی مابعدینه ارتباط اچوندر دین بی ربط ایلدیکن ته بین ایلامک قات نامدن ناشیدر (طاعش) طاعت مصدر در طاع يطوع دن (یعنی نصر یانک اجوف و او پسندن انقیاد معنا سنه ضمیه اضافتی مصدرک مفعولنه اضافتی قبیلند ندر خدا به را جعدر خدایه طاعت و انقیاد دیکدر (موجب) اسم فاعلدر افعال بایندن بونک کی پر زده سبب معنا سنه در مابعدینه اضافتی اسم فاعلک

مطلب

مطلب

اشبو عز و جل فقره سنی
عریسه در و بوم قوله فقره
عریسه فارسی و ترکی انشا
خلانده اتیان اولنور لسان
آخر ارا سنه کلمه اعراب
وینا سنه خلل کلر شارح
مع الفارق اوله رقی فارسی به
قیاسله عز و جل میبائنده
اولان و او عطفه بونده قیاس
واو ایلله همزه پیشنده مضوم
اوقمقدر اما عربی کی مفتوح
اوقمقله شهرت بولشدر
دیمه سنی جای استر ایدر
قدیر (محمد اسعد)

رد لامعی و شعی

مفعوله اضافتدر (و مضای بود لده مکسور الاخر اولور) (قربت) قربت قرب بقرب یعنی حسن بحسن بایندن مصدر در قرب که تقیض بعد در یقینتی معنایسته (سین و نادات خبردر است الفک فخبیله ادا ت رابطه در دین النی همزه مجتلبه اولدینتی یلایمش (طاعت مبتدا و موجب خبری (محصول ترکیب) انجلان خدا که اکا طاعت و انقیاد ایلک یقینلکه سبیدر زرا قرأند و اسجد واقرب پیور شد (منه سنده شین ضمیرك اصلی اش در ما قبلنده همزه ایله آنکچون آخرنده ها اولان کلمه داخل اولسه همزه ثابت اولور بنده اش کی دین همزه مجتلبه ایله همزه اصلیه تی تشخیص ایلایمش (و بشکر اندرش مزید نعمت) و اوسابقا مذکور اولان کی در قیاسده استعمالده لکن بولک کی پرده ماقبلی مابعدیه وصل اولور و اولفظ اولتاز (بلکه ماقبلنده حرفك مقصوم اوقسنه علتدر انجق فتامل (و یا حرف ظرفدر عریده فی کی (و شکر بر فعلدر که متعمه انعام ایچون تعظیم معنای ویر (شکرک و حمدک و مدحک تفصیلده معنای مطمع اولتی استین حاشیه مطاعده وارد مر جعت ایلسون (اندر یا متضمن اولان معنای ظرفیتی تا کید ایدر یو اسلوب کلام عجمده اکثر من ان یخصی و اشهر من ان یخفی در (نه که بولکده مواضع متعدده و وارد اولسه کرکدر ان شاء الله تعالی (بابونده زاندر تحسین لفظ ایچون کلسدر دینلر مذکور تقریردن بی خبر ایمش (شین ضمیری یتنه خدایه راجعدر (مزید میک فخبیله مصدر می در زیاده معنایسته همک ضمیله افعال بایندن مصدر می اولسنی تجویز ایلین عندی سوتیش (مزید زاد یزید دن یعنی ضرب بایک اجوف بایسندن لازمله متعدی بیننده مشترکدر بونده لازم و اقعدر نعمته اضافتی مصدرک فاعلنه اضافتی قیلنددر (وینه سین و نای یعنی ادا ت خبر مقدر در زیاده قاعده در که فقره اولاده براداتی ذکر ایلسه فقره ثانیده حذف ایدوب تقدیر ایدر (و بوا دات خبر معنی جهندن شین ضمیر مقیددر (و یوفقره اولی به معطوفدر (و مزید مؤخر مبتدا (و بشکر مقدم خبری و جائزدر که مزید ظرفك فاعلی اوله (در شکرش مزید نعمت ثابست تقدیرده اوله (حاصلی جمله اسمیه جمله اسمیه به معطوفدر یا ظرفیه اسمیه به (محصول ترکیب) الهک شکرنده اولتی ازدیاد نعمته سبیدر شه کیم خدا کلام یحیدنده پیور (و این شکرتم لازیدنکم (حاصلی خدا ناک ویرد یکی نعمته شا کر اولتی جلب نعمت جدیدایلر (هر نفسی) هر کل افرادی معنایسته در (نفس حیات صاحب لریك جو فنه داخل و خارج اولان هوا در عجمده دم دیرلر و ترکیه صولق (و یا حرف وحدتدر هر نفس دیمکدر (که حرف رابطه صفتدر که ارتباط ایچونددر دیو اطلاق ایلین اجمال ایلش (فرومیرود) فرو بولک کی پرده اشا غای معنایسته افاده ایدر ادا تدر اما اکثر ترا کیده مستعملدر شه کیم وارد اولان محمله تعیین اولور ان شاء الله تعالی (فروك اصلی فرود در تخفیف حرف اخیر حذف اولمشدر دین حرفله اسمی فرق ایلایمش (می ادا ت خالدر فعل مضارعده (اما ماضی ده ادا ت حکایتدر (و کاه اولور که مضارعده یابی استقبالیه معنایسته افاده ایدر (و کاه اولور که مقام استر ایدر مستعملدر بونده کی کی (رود فعل مضارع مفرد غایدر رویدن مشتق در کیدر دیمکدر (معلوم اولاکه فارسیده مصا درك آخری نون اولور و نونك ماقبلی یا تا اولور و نادال و دالک ماقبلی یا اولور سه جمیع مشتقات عجم قیاسله ایدن مخرج اولور (اما تالی مصدر و دالک ماقبلنده یا اولین مصدر دن ماضی ایله اسم مفعولدن غیر نیست مشتق اولماز بواسطه ضبط اولجه جمیع مشتقات عجم قیاسی اولور هیچ برنسنه سی سمعی اولماز نهایت فکره بر مقدار ریاضت ویرمک استر (محصول ترکیب) هر نفس که اشا غی کیدر یعنی جو ف حیوانه نزول ایدر (مد حیانت) مد میم اولک ضمی و ثانیك کمبری و دال مشدده ایله افعال بایندن

رد لامی

رد سروری

رد کافی و این سید علی و سروری و شعی

رد این سید علی و سروری

مطلـ

(قاعده)

کلام مجعده فقره کلام موزونده مصراع مقامنده در و سجع ایکی فقره ناک اجتماعدن عبارتدر

رد لامی

رد کافی

مطلـ

اسم فاعلدر قوت ویریحی معنایسته حیاته اضافتی اسم فاعلک مفعوله اضافتی قیلنددر (حیات دیریلکدر) (محکمه الف و او شکلنده یازیلور) (اما غیر ی پرلده الف کندی صورتنده یازیلور) (وسین و نادات خبردر سابقا ذکر اولان کی) (مد حیات دیمک حیاته عون و قوت ویریحی دیمکدر) (حاصلی امداد حیات ایدر دیمکدر (و چون برمی آید مفرح ذات) و او حرف عطفدر استعمالی سابقا بیان اولندی (و چون ادا ت تعلیلدر ترکیده و فارسیده مستعمل لفظدر) (نهایی ترکیده که لفظیله مستعملدر چونکه دیرلر (بر بوده حرف استعلا در (آید فعل مضارعدر آیدندن کلور دیمکدر فاعلی نفسه راجع تحتند ضمیردر (آید آمدن لفظندن فعل مضارعدر دین مذکور قاعده دن اکام دکل ایمش (بر حرفیله خروج معنای متضمندر چقار دیمکدر (مفرح اسم فاعلدر تفعلیل بایندن سوندریحی معنایسته ذاته اضافتی اسم فاعلک مفعوله اضافتی قیلنددر (ذات بونده شیک عینی و حقیقی در وینه ادا ت خبر مقیددر (محصول ترکیب) و چون که مذکور نفس جو ف حیواندن خارج اوله یعنی چقه ذاته فرح و سرور ویر (معلوم اوله که هوا ناک داخلنه تنها نفس و خارجنه تنها نفس پیور دینی بخا زمرسل طریقله در (یعنی کلی ذکر ایدوب جزئی مراد ایلک اعتباریله در (والانفس مجموع داخل و خارج اولان هوا در و مذکور اولان خواصیدر (نکه بوند نصکره کل فقره ده تعیین پیور (و داخلی خارج او زره تقدیم ایلدی (زیرا حین تنفسده خارج اولان هوا داخلک عبیدر بدون العکس (حضرت شیخ امداد حیاتی هوای داخله و تفریح ذاتی خارجه لبسته شول مناسبی رعایت ایلدیکه گویا که هوا خارجدن کلوب جو ف حیوانی به دخولیله حیاته مدد و قوت ویردی و نزولیه جو ف حیوانی به ثقلت و تضییق و قلق و اضطراب ویردی (پس خروجی سبیلله قلق و اضطراب دفع اولغله ذاته خفت حاصل اولدی که مورث فرح و اشاط در (پس در هر نفسی دو نعمت موجود ست) پس بولک کی پرده شرطک جوابته داخل اولان فامعناسته در (در حرف ظرف (نفسی یا حرف وحدت (دو و اور سبیلله ایکی دیمکدر (نعمت معروف (موجود ظاهر (محصول ترکیب) و قنا که هوای داخل و خارجک و صنی مذکور اولان کی اوادیسسه امدی هر بر نفسده ایکی نعمت بولندی زرا امداد حیات بر نعمت و تفریح ذات بر نعمت اولدی و بوا یکی وصفک بر یسی منفع اولسه ذاته هلاک لازم اولور (و بر هر نعمتی شکر ی واجب) بونده ده بر حرف استعلا در (نعمتی یا سی حرف وحدت (و شکر ی یا سی حرف تکبیر اولتی اولی در وحدتدن (محصول ترکیب) چونکه هر بر نفسده ایکی نعمت موجود بولندی پس هر بر نعمته شکر واجب اولدی * بیت (از دست و زبان که بر آید) (کز عهده شکرش بدر آید) از بونده من ابتدایه معنایسته حرفدر (دست فارسیده ال معنایسته در (و او حرف عطف (زبان زانک قحقی و ضمیله و یا ناک بدلی فائله دادر لسان معنایسته (که به اضافتی لامیه در (و که بونده ذات ذوی العقوله دلات ایدر اسمدر کیم معنایسته (اما حرف رابطه اولان که متعدد در ان شاء الله تعالی هر بری محمله بیان اولور (بر آید بوترکیب حصول معنایسته متضمندر حاصل اولور دیمکدر (بونده دست ذکر ی مورد شکرک عومه اشاعت ایچوند یعنی شکر لسانله و جوار حله اولور دیمکدر (کز اصلنده که از ایدی که حرف بیان (عهده عینک ضمی و هابک سکرینه حق معنایسته مستعملدر آخرنده تا های رسمی شکلنده یاز لفظله اضافت ایچون بر همزه مجتلبه داخل اولدی (شکره اضافتی و شکرک ضمیر اضافتی لامیه در (شین ضمیر مذکور خدایه راجعدر (بدر آید یا حرف صله (در قیودر باب معنایسته بدر آید قویه کلور دیمکدر بونده کله معنایسته در

مطلـ

رد لامی

مطلـ

حضرت شیخ یوفقره ده مجموع هوای داخل و خارج بر نفس اولد یعنی تعیین پیوردی

خر و جدن کنایه بدر (محصول بیت) کجک الندن و دلندن کلور یعنی کیم قادر در که خداک شگری حقندن و عهدده سندن کله (یعنی کیمه خداک شگری کا یبغی ادا ایده من مراد استفهام انکاریدر بویله اسلشها دایلدی حقیقت شگری کیمه ادا ایلکه قادر اولد یغنه زیر هر نقشه ایکی شکر لازم اولیجی سائر نعمتله نه قدر شکر لازم در (اعملوا آل داود شکرا و قلیل من عبادی الشکور) اعملوا فعل امر جمع مذکر مخاطب در (آل بونده اتباع و اشباع معنانه در (داود انبیاء بنی اسرائیلدن بر نی دیشاک اسمیدر سلیمان پیغمبرک یا سبدر (حضرت زبوراکا نازل اولمشدر (آل منادای مضافدر انکیچون منصوبدر و داود مضاف الیه در جری فتحله در غیر منصرف اولدیچون (شکرا منصوبدر حالیه و یا مفعول له اولغله و یا مصدر لغله (واو حرف ابتدا و یا حرف حال (قبل از دیمکدر مقدم خبردر (من حرف جر قبله متعلقدر (عباد عبدک جمعیدر سیوطی عقود جهان شر خنده یگرمی درلو جمعنی ایراد ایلش اما بومقارنده ذکر مناسب دکل (یا ضمیر منکلم و حده در (شکور مبالغه ایلله شاکر معنانه در وه وخر مبتدا (بعضیلر دید یلر که بویله آل داود دیتانی حکایه در (یعنی بزال داوده امر ایلدک و دیک ای آل داود خدایه عمل و طاعت ایلک شاکر اولد بکتر حالد و یا شکرانه ایچون و یا عمل و شکر ایلک شکر ایلکه حالیه که بومبالغه ایلله شکر ایدر قوللرم آذر یعنی شاکر قوللرم کثیردر اما مبالغه طریقیله شاکر قوللرم قلیل در لکن حقیقتله شاکر قوللرم نادر در و النادر کالمعدوم در (زیرا حقیقتله شکر اعضا سندن هر عضوی نه ایچون خلق اولندیسه اکاصرف ایلکه دیرر مثلا کوزی و قوای و دلی خبری ایلشی کور مک و ایستکه و سوبیلکه خلق ایلشدر خالق (یس بوجله شاکر حکم عده در (حضرت شیخ بیت سابقک مضمونی و واکه بر قطعه ایراد ایدر (قطعه * بنده همان به که ز نصیر خویش * عذر بدرگاه خدای آورد) (قطعه لغته پیراه دیمکدر (اما اصطلاح شعرا در نظم دیر که مطلعی اولیه (بنده قولدر عبد معنانه بونده مبتدا واقعدر (یس برادات صله یعنی را تقدیر ایدنلر زائد ایلشدر (همان بولفظی بعضیلری مفرد اعتبار ایلدی و کله سی تحسین لفظ و ترین کلام ایچوندر دیدیلر و بعضیلر مرکبدهم ایلله آندن دیدیلر هم ادات تا کید و آن اسم اشارت استعماله و طبعه بوملایدر (به پای هر بیتک کسری و های اصلیه ایلله یک معنانه در عربجه اولی دیمکدر بوراده ایومعنانه در نیک لفظنه مرادف دینلر غفلت ایلشدر (که حرف بیان (ز کسر ایلله حرف ابتدا در من معنانه ازدن مخفف در (تقصیر تفعلیل باندن مصدر در لغته قصالتی معنانه در اما بونک کی پرده اکسکلکدن کنایتدر (خویش واور سمیدر یعنی کسابت اولنور اما تلفظ اولماز نهایی خاتک کسری ضمیر و مایلله اوقنور رسم و او رعایت ایچون خواجه و استخوان و خوب و خواست و خویشان و اولزیده بوقبیلندر (عذر معروفدر فارسیجه پوزش دیرر کشی اکسکلکین دیلکه دیرر آورد فعلنک مقدم مفعول صریحیدر (آورد و اوک فتحله فعل مضارع در اوریدن یه و اوک فتحله و اوک ضمیمه اوقیانلر فارسی بیلز ایش (بدرگاه باحرف صله (در قیودر باب معنانه (وکاه کاف عجمیله ادات ظرفیه در زمانده و مکانه مستعمل لفظدر قیویری دیمکدر اما تعظیم ایدوب قیو اوکیله تعبیر ایدرر عریده جنباله تعبیر ایلدکری کی (معلوم اوله که الفدن و و اوذن و یادن صکره های اصلیه واقع اولسه بونلرک حذفی جائزدر مثلا (کاه) (وکاه) (وکوه) (وکاه) (وده) (وده) دیرر (خدایه اضافتی لامیه در و مفعول غیر صریحدر آوردک که فعل مضارع مفرد فاعل در آریدن و خبر مبتداء مذکور در بونده

قطعه
یکدر اول بنده که تقصیرندن
عذری درگاه خدایه کتوره
بوحسه اولوانینه لایق الیک
کیم قادر در ادایه کتوره

رد ابن سید علی و لامعی
و سروری و شعی

رد لامعی

رد ابن سید علی
و سروری

مطلـ

کتوره دیمکدر (آورد فعل مضارع در آوردن لفظه دن دین اشتقاق احوالی بیلز ایش (محصول بیت) قوله هم اول یکدر که کندینک عمل و شگری اکسکلکندن اللهک درگاهنه عذر کتوره (یعنی عمل و شگری قصورینه اقرار و اعتراف ایدوب خدایه اعتذار و عجز کوسره تصویر معنانه همانده نصکره اول لفظنی ایراد ایدن زائد ایلش (ورنه سزاوار خداوندیش * کس نتواند که بجای آورد) ورنه اگر نه دن مخففدر که عریده و الا معنانه در (سزاوار سزیدن مشتق لایق معنانه در اصلنده سزا لایق دیمکدر (و و ارادات نسبتدر لی معنانه بحسب ترکیب لایقلی دیمکدر بر مضاف مخذوفدر تقدیری و عمل سزاوار در که آوردک مقدم مفعولدر خدا و نده اضافتی لامیه در (خداوند صاحب و مالک معنانه اسمدر (وکاه اولور که عظمت و کبریا صاحبی معنانه استعمال اولنور فاعل (و یا حرف مصدر در ضرورت وزن ایچون فتحله اوقنور شین ضمیر خدایه راجعدر (کس مبتدا کیمه دیمکدر و ما بعدی خبری (نتواند نون مفتوحه حرف نی در نی حکم قصد اولنان پرده ما بعدینه متصل باز بلور بونده کی (که حرف بیان نتواند در (بجای باحرف صله (جای بونده محل معنانه در یعنی بر آوردک مقدم مفعول غیر صریحیدر (محصول بیت) قوله اول یکدر که خدایه عجز و تقصیر خدمت اظهار ایلله بوحسه خداک صاحبیت و ما لکینه لایقلی عمل و طاعتی (یعنی اکالایق و شایسته علی ادایه کیمه قادر دکلدر که برینه کتوره (حاصلی خداک عظمت و کبریا سته لایقلی علی کیمه ادا ایده من (و کر نه ده حرف نفیک بیانشده بونده مفتوحدر (وکاه اولور که مکسور اولور و کر نه من همان خاتم که هستم (های رسمیه نون نافییه بی مکسور اوقومعه حکم قلت ناملدن کلور بلکه مکسور اوقونان نون نافییه یازیلور و اوقنورنی دیرر مثلاً و جای اسم خاصدر (وزمین اسم عائدز دین اوجه تشخیص ایده ممش زیرای مطلق مکان معنانه در و زمین ارض معنانه نهایی زمین کل و جای جزه حکمنده در انسان و ناطق کی (باران رحمت بی حسابش همه را رسیده) باران صفت مشبهه در مفعول اسمدر یغوره دیرر زیرایاریدن یغمدر (یس بو مناسیله یغوره اسم اولدی (رحمت اسرککدر (بی ادات سلبدر جوامده مخصوص (حساب مصدر در نصر باندن بونده صای معنانه در (اما علم باندن اولنجه افعال قلوبدن اولور وزن معنانه و مصدر لری بوحسه اوزره کلز بارانک رحمت و رحمتک بی حساب اضافتی بیانیه در (وشنه اضافتی لامیه در (بی حساب لفظی رحمتک باران رحمتک و صغیر دین غریب تردید یور مش (همه جمع معنانه اسمدر (و یا حرف صله در (رسیده ایشمش دیمکدر اسم مفعولدر رسیدن دینلر ملاحظه سز سوبیلشدر (زیرا اسم مفعول اولدر که نائب عن الفاعل مسند اوله (بوايسه فاعلنه مسنددر (یس اسم مفعول اولغله قابل دکل (نهایی صیغه ده اسم مفعول ایلله مشترکدر (امدی بونک کی صیغه لره ماضیدن قسم دیو اطلاق ایلشک و جهدن خالی دکل (محصول ترکیب) خداک حسابسز و نهایتسز رحمتی یغوری (یعنی رحمتی جمع کائناته ایشمش حاصلی جمع کائنات رحمتی در یاسنه مستغفر قدر (و خوان نعمت بی در یغش همه جا کشیده) و او حرف عطفدر (خوان بونده و اورسمیله سفره و سینی و هر نسته که ایچنده طعام بر لاکا دیرر (نعمت معروفدر (در یغ لفظ مشترکدر حضرت و در دیشله کونیک (یعنی قسطنق یتسده بونده معنای اخیر مراد در (شینه اضافتی لامیه در (معلوم اوله که ضمائر اضافتی جمع زمانده لامیه در (و خوانک نعمته اضافتی لامیه در محازا (وی در یغه بیانیه (جابونده بر در ارض معنانه یا قافیه به رما ایچون حذف اولندی (کشیده بونده اسم مفعولدر چکلش معنانه (محصول ترکیب) دخی خداک در یغسز نعمتی سفره سی جمع بره یعنی هر بره چکلشدر (یعنی

رد لامعی

رد شعی و کافی

رد ابن سید علی
و سروری

علم باندن اولنجه مصدر لری
اوج وجه اوزره کلور محسبه
و محسبه و حسابا

رد کافی

رد لامعی و سروری

تمام دنیاده جمع اشباهه یعنی واصل و حاصل در (بویکی فقره ذوالقافینین واقع اولمش
 وقافیه سی همه را همه جاد در (و بر قافیه سی رسیده و کشیده در) پرده ناموس بندگان بکنانه
 فاحش ندر (در) پرده معروف (ناموس عربی در عرض و وقار معنای سنه) بندگان آخرنده
 هاء رسمی اولان اسم الف و نون جمع و یا حرف مصدر یعنی یای مصدر لاحق اولسه
 هاء رسمی کاف بجهیه به مبدل اولور (بندگان و بندی کی) (پرده ناموس اضافتی بیانه در
 ویندکانه اضافت لامیه (بکنانه با حرف سبب) و کاه کاف بجهیه ضمیمه یازق دیمکدر
 الفله و الفسر لغندر (فاحش صفت مشبهه در شول پرامه دیر که حدندن نجا و زایله کاه
 فاحش اضافتی بیانه در (ندرد دالک و رانک فحشه فعل انی مستقبل در پرمعنه معنای سنه) راده
 تشدید تعریفات عوامد ندر زیر القلند تشدید یوقدر (تسه که رشید الدین وطوطا ط
 عروصنده بیور مشدر و خرم و فرخله سوال ایراد ایدوب تشدید غلبه استعمالدن ناشیدر دیو
 جواب و بر مشدر لکن ضرورت وزن ایچون بعض حرف و فده تشدید اثبات ایدر و علی
 الخصوص که راده و میمه (محصول ترکیب) خدا قولار بک عرض و ناموسی پرده سنی پرامز
 کناه سببیه پرمز (یعنی آشکاره و نهالزنده ایشلدن کوری معاصی سببیه بونلری رسوای ایلر
 حاصلی قبیح اشرارنی اظهار ایدوب قولار بی روسیاه ایلر (و وظیفه روزی بخطای منکر نبرد)
 (وظیفه انسانه هر کون تعیین و تقدیر اولان طعامه و یازقه دیر لر بکدنک که آخرنده
 هاء رسمی و یا هاء رسمی حکمنده اولان ها اولسه غزه و جزه و وظیفه کی حالت اضافنده
 آخرنده برهزه بجهیه اثبات ایدر بونده کی (روزی یاه اصلیه اولجه رزق معنای سنه در
 پس عامک خاصه اضافتی قبیلندن اولور (اما یا حرف نسبت اولجه و یا وحدت اولماز
 علی کل حال اضافتی بیانه در) بعضی یا حرف نسبت در دیر پس اضافت یسه بیانه اولور
 جائدر که روزیده کی یا عری اوله نسبت ایچون ذین تأمل سز سولش زیر عرییده یای نسبی
 مشدد اولور اندن غیر ی دیله محقق اولور (بخطای منکر) یا حرف سبب و خطا نقیض
 صوابدر (یعنی معصیت منکر کاف مفتوحه اولجه اسم مفعولدر افعال بایندن پرامز و چرکین
 دیمکدر (یعنی نامشروع پس اضافت بیانه اولور) اما بعضی کاف مکسور او قیدیلر
 اسم فاعل شکلنده (پس اضافت لامیه اولور لکن بوقوله صفایوقدر و سوق کلامه ده
 ملایم دکل مکرریم آخرنده بریای وحدت تقدیر اولنه خلاف قیاس اوزره (نبرد بانک ضمیمه
 و رانک فحشه فعل انی استقبال مفرد غائبدر پریندن کسم یعنی قطع ایلر دیمکدر) و راده
 تشدید غلبه استعمالدن خلاف قیاس اوزره ثابتدر حاصلی تحریفات عوامده دندر فارسی
 بللر تشدید یله اوقاز (محصول ترکیب) دخی خدا قولار بک پرامز و چرکین خطای سببیه
 رزقاری وظیفه سنی (و یاروزه منسوب وظیفه سنی یعنی وظیفه بومیه سنی قطع ایلر
 حاصلی صبور در دنیاده قولار بی جرایم صفای پروکجا بر سببیه تعذیب ایلر اما
 آخرنده کفاری مطلقا و مؤمنلرک بعض عاصیلر بی تعذیب ایدوب بعضی عفو ایدر
 (معلوم اولاکه شیک بو کتایده دأب و عادی بودر که کلام مشورینی کلام منظومه تقریر
 و تیر ایدر نه که بونده بویه ایدر * قطعه (ای کریمی که از خزانه غیب * کبر و ترسا وظیفه
 خور داری) ای حرف ندا (و کریم منادی و یا حرف وحدت ای بر کریم دیمک اولور و یا
 منادی مقدر اوله و یا خطاب خالص معنای سنه اوله تقدیری ای خدا کریم دیمک اوله بونده
 یا خطاب ایچوندر وحدتی متضمن و کریم ده اولان یا خطاب فردیه در دینلر عندی سولش
 ذرا فارسیده دینکاری کی یا یوقدر (منادی محذوف و کریمی بای خطایله اکافقتدر دین

رشید الدین وطوطا سلطان
 محمد اسمک مصاحی
 واستادی اولمشدر شهرای
 علامدندر سکاکی نجه یرلده
 ایاتی انشهاد طریقه
 کنور مشدر سید
 مطلقه

رد لامعی

مطلقه

رد لامعی و سروری

خطا سولش (ذرا بو تقدیرجه منادی کریمه مضاف اولتی اقتضایدر (ای خدای کریمی
 تقدیرنده (پس بو وجهله بانک معنای اولماز) (که حرف رابطه صفت (خزانه خانک کسر یله
 خزانه معنای سنه در جمعی خزان کلور غلبه اضافتی بیانه در (و همزه بجهیه اضافت ایچون
 کلددر بو مصراع مصراع ثانی به منو ندر (کبر آتش پرسته دیرلر عرب مجوسی دیو و ترسا
 بنه طیان کافدر (وظیفه خور و وصف ترکیبی در وظیفه بیچی معنای سنه) خوردن و اور سیمیه
 روم ضمیمه او فتنی کرک الفله و الفسر لغندر قافیه اجلندن بونده خامقوح او فتنی
 کرک دین روم ضمیمه معنای سنه غافل ایمش که خانی مفتوح او فتنی قافیه ضرورتنه
 تخصیص ایدر (داری فعل مضارع مفرد مخاطبدر دازیدندن مشتقدر بحسب لغت
 طو ترسن دیمکدر (اما استعمالده و ارالفه تعبیر ایدر ل مثلاً مالدارد و کتایدارد دیرلر مال و کتابی
 و ان دیمکدر داره داری داشتندن مشتقدر دین قانون اشتقاقدن آگاه دکل ایمش
 (محصول بیت) ای کریم که یا خود ای خدا کریم که غیب خزانه سندن کبر و ترسانی
 وظیفه بیچی طو ترسن یعنی کبر و ترسانیه وظیفه پیدر رسین حاصلی کبر و ترسا مشرک ایکن
 وظیفه لری قطع ایلر سین قنده قالور که مؤمنلرک (دوستان رانکه کی محروم * تو که یاد دشمنان
 نظر داری) دوستان الف و نوله جمع اولدی ذوی العقولدن اولر ایچون سین ساکن
 او فتنی کرک کسر یله او فتنی خطا در دوستانک آخرنده برناه خطاب تقدیر ایدر ل دوستانک
 تقدیرنده (را ادات مفعولدر) (بکافنده دیمکدر هر پیده این کی) (کنی فعل مضارع مفرد
 مخاطبدر کیندن ایلر سین دیمکدر (دوستان مفعول به اول) (و محروم مفعول ثانی) (و یک
 مفعول فیه) (و او و سیمیه کنی ده بای خطای تا کید ایدر) (که حرف بیان) (یا حرف ضله
 (دشمنان نقیض دوستاندر) (داری فعلک مفعول غیر صریحیدر) (و نظر مفعول صریحی مصراع
 اول استفهام انکاری بی متعقددر (محصول بیت) ای کریم خدا دو ستلر یکی باوان رختکندن
 و خوان نعمتکندن قنده محروم ایدر سین یعنی ایلر سین سن که کبر و ترسا کی مشرکله نظر
 طو ترسن (یعنی سنک که بونیلر دشمنلر نظر لک و اریس مؤمن و موحد دو ستلر یکی قنده
 محروم ایدر سین حاشا حاشا (فراس یاد صبارا گفته نافر ش زمر دین بکسرتد) فراس مبالغه
 اسم فاعلدر دو شیچی معنای سنه (یاد مطلق ایدر هر بجه ریح دیرلر) (صبا کون ایله کیمه برابر
 اولدوده مشرق جائیدن اسن یله دیرلر اضافتی بیانه در) (حاصلی اضافه العام الی الخاصدر
 ایکی اضافت یله (را ادات مفعولدر) (گفته بونده ماضیدن فمدر سابق و سابق کلام مقتضایله
 اسم مفعول دکلدر بعضی نظر ایدر یکی کی علی الخصوص که اسم مفعول در وقائلی اللهدر
 دین غریب سولش (تا بونده حرف غرض و تعلیلدر حنی معنای سنه) (فرش عری پیدر دوشن سنه یه
 دیرلر (زمر دین زمر دزبانک و میک و رانک ضمیمه یله و رانک تشدید یله زیاده خاصه یی برشل طاشدر
 بر کیمه یی زمر ل حیوان صوقسه و یازهر و برلش اولسه اندن ایکی اریه اغرنجه سفق ایدوب
 ایچور سول باذن الله تعالی شقا بولور (و صرع اولاشمش کیمه انی کورسه هر کز اکا صرع
 اولاشیه و بلان و عقرب اندن قیاسلر (و او غلان طو غر مقده بر صورت زجت چکده صاغ
 او بلوغنه انی بغله ل آسان طو غره (و بلان انی کورسه فوری کور اولور) (دخی بجه
 خاصه لری وارز بجد ایله بر جنددر (یا حرف نسبتدر و نون حرف تا کید نسبتدر زمرده
 منسوب فرش دیمکدر (خضر و اندن کنایتدر یعنی نباتات) (یکسرتد بای مکسوره فعل مضارع
 داخل اولسه استقباله تخصیص ایدر تنکه می حاله تخصیص ایدر و کاه اولور که بری
 بزنک مقامنده مستعملدر و کاه اولور که هر بریسی مقام استمرارده استعمال اولور و کاه

رد شمعی

رد لامعی

رد لامعی و سروری و شمعی

مطلقه

مطلقه

اولور که هرزی محض تا کید ایچون کلور (کسرد کاف بحکمیک ضمیمه و تانک فقیله فعل مضارع در کسرتیدن بونده دوشبه دیمکدر فاعلی فراشدر (محصول ترکیب) فراش یاد صلیبه خدا قدر تباه سولش نازمده منسوب فرشی دوشبه (یعنی پروزی بی یشل نباتات ایله سترایده) حاصلی پروزی بی یشل چایر و چنله نرین ایلیمه (ودایه ابر بهاری را فرموده نباتات نباتات را در مین پرورد) (دایه اطفال امزرن هر ورتدر که ترکیجه اکا طبیا دیرلر بو خد منه اکثر جوارای جنسی تعیین ایگرلر هر بجه مر صعه دیرلر ابره اضافتی بیانیته در (ابریولو تدر) بهاری بهار ایلک یاز در (و یا حرف نسبتدر) (ورا ادات مفعول) (فرموده) ماضی دن قسمدر فاعلی خدادریورمش دیمکدر (بنات فیک جیمدر و فر او غلا نجفادر دیمکدر نباته اضافتی بیانیته در (بنات یاش او ته دیرلر هریدر) (را ادات مفعولدر) (در حرف ظرفدر فی معناسنه) (مهد بشکه دیرلر فارسیجه کهواره دیرلر) (زمین پردر ارض معناسنه همدک زمینه اضافتی بیانیته در) (پرورد بای بحکمیک و واورانک فقهه لیله فعل مضارع در پروردیدن بونده بسلیبه دیمکدر) (حضرت شیخ تازه نباتاتی اطفاله و بهار بو اودینی اطفالی تربیه ایدن دایه به تشبیه ایش (محصول ترکیب) دخی خدای تعالی بهار بولودی دایه سنه پیورمش نباتات اطفالی پریشکنده بسلیوب تربیه ایلیمه (یعنی باران یا غدیروب قش شدتدن مرده نباتی احیا ایلیمه) (ودرختا زرا بخلعت نوروزی قبیای سبز ورق در بر کرده) (و او حرف عطفدر و درختان فراشه معطوفدر) (درخت پرده طوران اغچه دیرلر اکثر یاش اغچه استمال ایدرلر قرووددن و یا کسلا کدن صکره چوب دیرلر) (الف ونونله جچی شاذدر) (زیرا الف ونونله جمع ذوی العقوله مخصوصدر غیر ذوی العقول ها ایله جمع اولور) (کلهها و سنباهها کی) (را بونده حرف تخصیصدر درختلرک دیمکدر اشجاره و درختنه دینلر انک تخصیص ایچون اولدو غندن آگاه اولماشدر) (بخلعت بابونده تر کیده دیو دیمکدر تعبیر معناسنه در بویایه فارسیده موثوق به اولان اعجامک بعضیسی حرف مقابله و بدل دیدی تشکه بوستانک دردیجی باینده فقهی کهن جامه حکایه سنه بریتده واقعدر) (بیت) (دلائل قوی باید و معنوی) نه رکهای کردن بحجت قوی* بحجت بدل بحجت دیمکدر (خات خاتک کسریله فاخر لباسه دیرلر نوروزیه اضافتی بیانیته در نور و زککش برج حله نقل ایلدیک کونه دیرلر تشکه برج میرانه نقل ایلدیک کونه مهر جان دیرلر رانک سکونیه حاصلی نور و ز بهسارک و مهر جان کوزک ابتداسیدر) (یعنی اول کونیدر) (یا حرف نسبت) (قیافقتان دیمکدر و یا اضافت ایچون کلدشدر) (زیرا برکله نک که آخری حرف علتک بریسی اوله حالت اضافتده بر یا اثبات ایدرلر قبیای سبز کی و بوی خوش و حاجی کعبه کی) (سبز) (اضافتی بیانیته در یشل فقتان دیمکدر و رفته اضافتده بویله در) (ورق و اوک و رانک فقهه لیله پیراق معناسنه در) (در بونده حرف صله در) (و بر حرف استعلا) (و کرده ماضی دن قسم فاعلی بینه خدادر بونده درختانی اعیان ناسه و اوراقی خلعتهای نوروزی به تشبیه پیورمش (محصول ترکیب) دخی درختلرک اوزرینه نوروزیه منسوب خلعت دیو یشل پیراق فقتانی ایشل یعنی نوروز خلعتی دیو درختلرک اوزرینه یشل پیراق فقتان کیدرمش بوتلمیج اعجامک جلال الدین ملکشاه ابن البارسلان زمانندن بری سلاطین ارکان دولته و اعیان حضرت نوروز و زده خلعتلر باغشلیوب جیور و سرور ایلد کارینه و هر کس علی قدره تازه لباسلر کیوب ذوق و صفایلد کارینه حاصلی اعجام بو کونه عباددن زیاده اعتبار ایدر کلدشدر بخلعت نوروزی تشکه معناسنی برای خلعت نوروزی دین و اشجاره نوروزانی خلعتیه دین اسابت ایلاماشاردر) (منه سنده سبز لفظی ورق لفظنه مضاف اولق جائز

حکم بدیده نباتات و نبات کی
الفاظه تجسس خط دیرلر یعنی
نقطه ده مختلف اولان
الفاظه عن وین کی سده

رد شعی و لامعی

بوتلمیج ان شاء الله تعالی
اشاغده دیباچه ایچکنده
ذکر و بیان اوله جقدر سده

رد لامعی و شعی

دکدر دین اضافت احوالندن آگاه دکل ایش (واطفال شاخ رابقدوم موسم ربیع کلاه شکوفه برسر نهاده) (بو جله درختانه معطوفدر) (اطفال طفلک جیمدریدی یاشنه دک او غلجغه طفل دیرلر اندنصکره صبی دیرلر شاخه اضافتی بیانیته در) (شاخ داله و بداعه دیرلر و را حرف تخصیصدر شاخ طفللرینک دیمکدر) (بقدم یا حرف سبب) (وقدوم مصدر در دخول وزنی اوزرینه علم بایندن موسمه اضافتی لامیه در) (موسم جمع اوله جتی معین زمانه دیرلر) (تشکه موسم الحاح دیرلر حجاجک جمع اوله جتی معین زمانه) (اما بونده زمان معناسنه در) (نهایی ربیعه اضافتله تخصیص کسب ایشل) (ربیعدن مراد ربیع ازمنه در ربیع اشهر) (دکدر) (یعنی ایلک یازه ربیع دیرلر) (کلاه برکه دیرلر شکوفه به اضافتی بیانیته در) (شکوفه مطلقا چیچکدر) (بر حرف استعلا) (سرباشدر رأس معناسنه) (نهاده قومش ماضیدن قسمدر سابقر کی) (محصول ترکیب) (دخی خدای تعالی شاخ طفللرینک ایلک یاز کلک سبیلله شکوفه کلاهنی یاشی اوزره قومش) (یعنی فصل بهار کلک سبیلله عالم کل و کلدستان اولمش خدانک قدر تباه) (معلوم اوله که گفته و فرموده و کرده و نهاده کله لرینه اسم مفعول معناسنی و یروب قائم مقام فاعلنه اسناد قابلدر) (یعنی قبل خدا دن دینلش و پیورمش و ایشلش و قومش دیه و ز) (لکن سباق و سباقه اول انسیدر فاعل) (بودرت فقره بو کابک براعت استهلا لنی متعذر در) (یعنی فصل بهارده تصنیف اولدینغه اشارندر) (وعصاره نایی بقدر قش شهد فائق شده) (عصاره عینک ضمیمه صفتدویه دیرلر) (یعنی برنسنه بی صفتقدن حاصل اولان شبهه دیرلر) (تشکه زیتونی صفتقدن زیت یاغی حاصل اولور) (نایی لفظ مشترکدر قاشله بوغاز بوغازنی یکنده که عربجه اکا حلقوم دیرلر حای مهمله نک ضمیمه) (مثلا حیوانلک جکرله بوغازدن چچقان نسنه) (و یا جائزدر که حرف نسبت اوله) (و جائزدر که حرف وحدت اوله) (یعنی قاشله منسوب صفتدی و یا بو غزه منسوب صفتدی و یا بر درلو بو غزلک صفتدوسی) (بقدر قش یا حرف مصاحبت) (قدرت اصلنده مصدر در کدرت وزنی اوزره اما بونک کی پرلده اللهک قضای و حکم از ایسی مراد در) (شین ضمیر خدایه راجعدر) (شهد عرییده شبنک ضعی و فقی لغندر اما عجم فتح شبنله استعمال ایدر حاصلی کوچ باله دیرلر) (پس نایدن شکر قش مراد اولور سه شهد دن مجازا شکر مراد اولور و قطر نبات اما نایدن حلقوم مراد اولور سه شهددن کوچ بال مراد اولور و حلقوم آری بوغازی زیر بال اریسی انواع ازهار و اشجار و اصناف اوراق و انماری طولانوب هر پرندن سهله ماده اولغه قابل نسنه ایله شکنی پرایدوب و پته که کلوب شکمنده اولان ماده عسلی نفسی عصر ایلکله) (یعنی صقمقله استفراغ ایلر و اول پشکده ترتیب ایلدیک خانه لری ممتلی ایدر) (پس) (قدرت خدایله از اجتی زمانده شهد فائق اولور ظاهر فارابی بو معنایه اشارت پیورمش) (بیت) (بدان غرض که دهن خوش کنی زغایت حرص نشته مترصد که فی کند زبور) (فائق فاق بفوق دن یعنی نصر بایک اجوف و او بسندن اسم فاعل در عالی معناسنه) (فاق علی اقرانه دیرلر یعنی بر کیمه شرف و کالده اقرانی اوزره زیاده اولسه و انتره غالب اولسه) (شده ماضیدن قسمدر شدن یعنی اولق صبرورت معناسنه) (محصول ترکیب نایه منسوب صفتدی و یا بر درلی نایک صفتدوسی خدانک قدر تباه شهد فائق اولمش ایکی معنی ایله یعنی شکر اوله کوره و عسل نایی به کوره) (و تخم خرما بتریش نخل باسقی کشته) (تخم بونده جکر دکر خرما به اضافتی لامیه در) (خرما معروف) (بتریش یا حرف مصاحبت ترتیب مصدر در تفعیل بایندن برنسنه بی بسلیک شبن خدایه راجعدر) (نخل بونده خرما اغاجیدر) (باسقی اوزون دیمکدر) (کشته ماضی دن قسمدر اولمش دیمکدر صبرورت معناسنه

رد شعی

مقلد

رد لامعی

قطر ایکی مصدر که شکر
قاشندن چقاراعلا سنه
قطر نبات دیرلر که رومده
عسل مصنی حکمنده در
و بریسی قطر اسود در که
رومده بکمز حکمنده در سده
نک بای عجمی و کاف عربیه
قوانه درلر سده

معلوم اوله که کشدن و کریدن کاف بحمله اصل افتده دوتک معنسه در یفی کیدر کن دوتک و مولویر کی دوتک و بر سوزدن دوتک و عربیه کی دوتک و دولاب کی دوتک (یس انقلاب و صبرورت معنای بوناردن مأخوذ در قائل (شده بی) و کشته بی اسم مفعول طوئانه معنی جانبیه ناظر دکلریمش (محصول ترکیب) دخی خدایک تریه سبله خرما چکر دی اوزون خرما آجی اولمش خرما اعنی تخصیص بالذکر ایلدی زیر اذن اوزون اول دکلر ایچ اولماز (قطعه) اربواد و مه و خورشید و فلک در کارند * تا توانی بکف آری و بغفلت نخوری (ابر بوات (باد یل (مه ماه دن مخفف آیدر فر معنانه (خورشید کونش یا کز خورده دیرلشیده دیرل (فلک کولک (در حرف ظرف (کار ایشدر فعل معنانه (نون و دال ساکنه بونک کی برلده ادات جعدر یعنی سین و ناک جعدر مفرد مراد اولسه کارست دیرل فامل (ناحرف تعلیل (نو سن دیمکدر انت معنانه (نان اناک (یا حرف وحدت (یکف با حرف صله (کف لفظ فارسیده ایه معنانه یعنی ال ایلی هر یجه راحه دیرل (اری فعل مضارع مفرد مخاطبدر آیدندن مخففدر آوردندن که مضارع آورد کلور فامل (واو حرف عطف یای ساکنه دینصکره کلدو کیچون و اوایل هره یکنده تلفظ اولور تکه عز وجل ده بوبله ایدی (بغفلت با حرف مصاحبت غفلت معروف نخوری نون حرف نفی حکمدر انکیچون متصل یاز بارلر (خوری واور سبله فعل مضارع مفرد مخاطبدر پیید سین دیمکدر بهضیلر نخوری یای استقبالیله استغهام انکاری اولمه قابل دیدیلر اما بوقوله التفات اولتماز هر کیدن صادر اولورسه (محصول بیت) اربواد و مه و خورشید و فلک ایشده درل یعنی هر یچی برایشده و خد متده تابندر حاصلی هر یچی بر خد متده تبیین اولمشدر تا کم سن بر اناک اله کتوره سین و اول انکی غفلتله پیید سین اناک اله کتوره مکن مراد کسب و تحصیلدر (یعنی خدا بونلری سکا خدمتکار تبیین ایشدر تا کم سن بواوسطه ایه خدایه عبادت و طاعت ایلده سین (همه از بهر تو سرکشته و فرمان بردار * شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری) بهر بانک قنچی و هانک سکونیه ادات تعلیلدر لاجل معنانه لازم الاضافه اولان الفاظدندر سرکشته وصف ترکیبی اقسامنددر (بحسب لغت باشی دوش دیمکدر اما استعمالده مخبر و بی قرار معنانه در (فرمان بردارده وصف ترکیبدر برداریدندن لغتده فالدر می معنانه در برداشتن کی اما استعمالده کتوره مکه تعبیر ایدرلر بیورق فالدر یچی یعنی کونور یچی و طوئینی معنانه (بردار ی برداشتن دن و بردندن اخذ ایدن لر خطای فاحش ایلدیلر (شرط انصاف شرط معروف شرط لفظی فارسیده اکثر محله لایق معنانه مستملدر دین اکثر عنایات سو بملکه مقیددر (انصاف عدالت دیمکدر و اضافت لامبه در (نباشد فعل نفی مستقبل در باشدیدن دکل اولماز معنانه (که حرف بیان (فرمان اسمدر بیورق معنانه (نبری فعل نفی استقبال مفرد مخاطبدر بریدن ایلنک معنانه بردندن دیتلر احوال اشتقاقی یازلر ایمش (محصول بیت) بیت اولده مذکور اولان اشیانک جمعی سکیچون سرکشته و دار و فرمان پذیرد و خدمتکده بی قرار و بی تابندر (یعنی خدا بونلری سکا خدمتکار ایشدر که سن آنک خدمتکده ثابت و قائم اولاسین (یس شرط انصاف دکلدر که سن بیورق طوئوب فرمان پذیر اولیاسین (حاصلی افلاکی کواکبله و ارضی حیوانات و نباتات و معاندله سکا طفیل خلق ایشدر (ایمدی بومعانی عظیم نعمت یلوب خالک امرینه امثال ایدوب مأمور کله عامل اولمی کرکسین (فرمان بردار تر کینده بر تحسین لفظ ایچون کیشدر دین لغت احوالندن آگاه دکل ایمش (وقتا که حضرت شیخ ذکر تحمید و تحریض عبادت و ترغیب شکر و تنبیه بجز و قصور و اعلام تقدیر از زانی و بیان طریق توکل و تبیین عجایب قدره الهی فارغ اولدیه الطاف حقک ذکرری پیانده فصلیه شروع ایدوب بیورر که (در خبست)

مطلـ

رد لامعی و سروری

کف فالت تشدیدیه بنده ایه معنانه عربی در فارسیده دخی بومعانیه مستملدر شار حک فارسی به حصری مساعده اودر (محمد اسعد)

رد لامعی
۴ فیه ما فیه (محمد اسعد)

رد لامعی و کافی و شمی
رد شمی

رد این سبد علی و لامعی
و شمی

رد شمی و کافی

بومقدم خبردر مؤخر مبدایه که هر که که یکی در (از سرور کائنات و مفخره و جودات و رحمت عالمان و صفوت آد میان و تته دور زمان محمد مصطفی علیه الصلوٰه والسلام) سرور او او معنانه در (کائنات بونک کی برلده مخلوقات معنانه در (مفخر اصلنده مصدر میی در (اما بونک کی برلده شول ذاته دیرل که آنک ایلله فخر ایدرلر (یعنی نازنورلر (موجودات دنیاده موجود اولان اشیاندر عبارتدر عالمان قیاس بودر که یا حرف نسبت اوله (والف و نون ادات جمع اوله (یس حروف ثلثه ادات جعدر دینلر صندی سوبلشدر (عالیان اهل عالم دیمکدر (صفوت صادره حرکات ثلثه جائز در مادامکه تا ایلدر اما نادان معرا اولسد فخره ایلله در انجیق خالص معنانه (آدمیان ده عالمان کی در (یا حرف نسبت اوله ده اما نصاب صبیانه آدمی انسی و انسان مردم دیمشدر (یعنی آدمی بی و انسی بی انسانه مراد ف طوئشدر (یس بونده ظاهر اولور که با اصلی اوله و العلم عندالله (تته مصدر در تغفیل یابندن شول نسبه به دیرل که برشی آنکه تمام اوله تکه دائرة نیوت وجود شریفلرله تمام اولمشدر که (لانی بعدی پیورمشدر (دور زمان یعنی دائرة زمان و اضافتی بیانه در اما اضافات خمس لامبه ل در فامل (محمد مصطفی ماسبقه عطف یاندر (محصول ترکیب) خدیجده وارد و ثابت اولمشدر کائناتک اولوسندن و موجوداتک مفخرندن و اهل مالک رحمتندن و آدم اوغلارینک صافی و خالص و کزیده سندن و دور زمانک تته سندن که بومذکور القابله ملقب محمد مصطفی صلی علیه الصلوٰه والسلام (بیت) شفیع مطاع نبی کریم * قسم جسم بسم و سیم (بیت لغتده اوه دیرل اما اصطلاحده ایکی مصراعدن مرکب نظمسه دیرل کرک آخری متوافق اولسون کرکسه اولسون (و مصراع لغتده قیو قنادینه دیرل اما اصطلاحده یازم یکنه دیرل (یس بونده بیت برینه شعر یازنلر معنای بیتدن آگاه دکلر ایمش (شفیع صاحب شفاعتدر دیمک اوله (و یا مقبول الشفاعة فعل بمعنی فاعلدر و یا مفعول (مطاع اسم مفعولدر افعال یابندن اطاعت اولمشدر (یعنی انس و جن اکا اطاعت ایلش و امرینه مطیع اولمشدر (بی اصلی نبی در فعل بمعنی فاعلدر یا بیا دن (یعنی ضرب بابتک مهموز اللامندن هره یابه دونوب ادغام اولمشدر جمعی انبیاء و نباء کلور فعلاه و زنی اوزره شرفاء و کرماء صکی مخبر معنانه (یعنی خدادن قولرینه خبر و بر یچی و خبر کتور یچی معنانه و جائزدر که نبوه نبی و تندن اوله (یعنی بوکسک یدر ل کی پس نبینک معنای مشرف علی الناس دیمکدر (زیر اشرف رفعت دیرل مذکور معنای لغویدر (اما اصطلاحده فتوحات مکی ده بیورر (بی شول ذات شریفه و عنصر لطیفه دیرل که اکا بطریق الوحی من عندالله بر شریعت نازل اوله که اول شریعت انک خدایه تعبدینک کیفیت یساننی متضمن اوله اگر اول شریعتله غیره مبعوث اولورسه رسول دیرل تم کلامه (کریم ابو دیمکدر نقیض الیم در که معنای الحقددر اما اصطلاحده سمیع یعنی جوهرده دیرل که اخلاق مرضیه و اطوار سنیه ایلله محلی و مزین اوله (قسم قسامندن اولورسه حسن الوجه معنانه فعل بمعنی فاعلدر اما قسمدن اولورسه فعل بمعنی فاعلدر درینه قسمت اید یچی معنانه (یعنی دنیاده علوم و معرفتی و حکمتی امنی بیننده و آخرنده رحمتی و شفاعتی تقسیم اید یچیدر جسم لغتده ایری کوده لی مجسم معنانه در (اما بونده مراد عظیم القدر و المرتبه در دیرلر که اول حضرتک شول معجزه سنه اشاندر که اعتدال قائمه ایکن هرند کلور اوزون بولی و کوده لی کیمه نک یاننده واقع اولسه اتندن طای و بلند و جسم کورینوردی انبیا دن هیچ بر یسی جسامت بد نله موصوف دکلدر دینلر عجب بوقدر یک ایلنک جمیع ییلدیلر میکه بوحکم جزم ایلدیلر هله طول قائمی حضرت آدم علیه السلامه اسناد ایلنک مشهور در اما آتی ده الله ییلور و پیغمبری انجیق

مطلـ

رد این سبد علی و سروری

رد سروری و شمی

مطلـ

رد شرح

بسم کونج پوزلی معنایه در یعنی خندان روی متبسم معنایه اولمده جائزدر و بیور مشلردر که
 بن لطفه ابدیجی بم ایا طو غریب غیری نسته سو یلزم (و بهضیور وایت ایلدیکه شوبله تخم
 کوزدی که مبارک ازودیشلری کوزینور دی (وسیم وسمه دندر که علامته دیرل (یعنی مبارک
 ارفه لی مهرنبرته نشانلمش ایدی ویا نورنبوتله مبارک الی تک تنویردن کتابت اوله که علامت
 صدق رسالتد رتکه کتابلده یازر که نورنبوت حضرت آدمک النندن حضرت شسته واندن
 سارانیسایه نقل ایدرک حضرتنه واصل اولدی (وسیم حسن الوجه معنایه در (مصراع نانیده
 واقع اولان الفاظ نجیس مطرف اسلوبی اوزره در (یعنی اول حرفندن غیری حرفلری برادر) تکه
 علم و قلم و سلم بویه در (معلوم اوله که بوالفاظ تکرر خبر قبیلندندر (یعنی هوشیغ مطاع نبی کریم آه
 حاصلی محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم بواوصاف ایله موصوف و بوالقابله ملقندر (بیت) چه غم
 دیوار امت را که باشد چون تو پشتیبان * چه باک از موج بحر از که باشد نوح کشتیان) چه جیم
 عجمینک کسری وهاه رسمیه نه دیمکدر ذوی المقولک غیرنده مستعمل لفظندر (دیوار معرورندر
 هر بجه جدار دیرلر امته اضافتی بیایه در را ادات صله در بامه معنایه (که حرف بیان (و باحرف
 تعلیل (باشد فعل مضارع مفرد فاعلدر باشدندن بونده اوله معنایه در (چون واورسمیه
 ادات تشبیه در (پشتیان پشت ارفه در (و یا مقیمه در ضرورت قافیه ایچون یای نسبت اولمده
 فاعلدر بعض تاویل ایله (و بان ادات فاعل در بی معنایه تکه در بان قیوچی وشریان
 دوه جی به دیرلر ترکیده بعض بنال ده بشتوان دید کاریدر بحسب لغت ارفه صافیجی در اما
 بونک کی برل ده ظهیر و سندر مراد در (باک ایتمک (یعنی قیرمق هر بجه مالات دیرلر اما ابالی
 دیرلر قیرم دیمک برده (موج دکن طلازی هر بجه در بحر اضافتی لامیه در (آن اسم اشارتدر
 مقدر کسه تقدیری آنکس را در (را ادات صله در باکی (که حرف رابط صفت (کشتیان کشتی
 یای اصلیه ایله کیه دیرلر عرب سفینه در (و بان ادات فاعلدر سابق کی کمی دیمکدر هر بجه ملاح
 دیرلر ایکی صیغه ده بان ادات نسبتدر دین غفلت ایلدی (محصول بیت) نه غم امت دیوار بینه
 یعنی امته استهفام انکاریدر یعنی امتکه غم یوق زیر اسنک کی سند وظهیری وار درد کز موجنده
 نه باک اول کیمسه به که حضرت نوح کی کمیسی اوله (حاصلی برامک که سنک کی مسندی و شفاعتکری
 اوله اول کیمسه جهنم عذابندن نه قورقار یعنی قورقز تکه نوح بیغمبر کمیسی اولان کیمسه اصلا
 طوفان موجندن باک ایلر یعنی پرواچکنر (نظم) بلغ العلی بکماله کشف الدجی بجماله) بونظم
 بحر کاملک اوچینی عروض وضرر بندندر (یعنی عروض وضرری مجزودر یعنی هر مصرعای ایکی
 متفاعل کلور الادر دنجی مصراعک اولی مصرع کلور یعنی مستعملن (بلغ فعل ماضی مفرد مذکر
 غائبدر فاعلی نخبده مستتر ضمیر محمد راجع ایشدی دیمکدر علی عینک ضمی ولامک فتحیه مفردله جمع
 بینه مشترک صیغه در مفرد اولجه شرف و رفعت معنایه در تقدیر انصوب مفعولدر باغثک اما
 جمع اولجه علیانک جعی اولور عینک ضمی ولامک سکونیه که اعلانک مؤنثدر (یس بونقدیر بجه
 به موصوف تقدیر اولور مراتب ودرجات علی دیمکدر (علی الفله یازلسه مفرد اولور رفعت معنایه
 کلور (عینک فتحی وضمی جائزدر دین الفله یازلسه و عینک فتحی جائزدر دید وکننده نظر واردر
 تأمل (بکماله باحرف جر معنای سببی متضمن بلیغیه متعلق و ضمیر مجرور محمد راجعدر (کشف فعل
 ماضی مفرد مذکر غائب اچدی دیمکدر (ذبی ذالک ضمی وجمک فتحی ایله مفرد وجمع بینه مشترک
 لفظندر مفرد اولجه شدت ظلمت معنایه اولور جمع اولجه دجیه تک جعی اولور بجه قراکقلری
 یعنی کفر ظلمتی و کجی لری قراکقلری بنی آچدی بجماله بکماله کیدر اعرابده و تعلقده (محصول بیت)
 حضرت محمد علیه الصلوٰه والسلام کالیله درجات و مراتب علایه ایشدی یعنی سر حلقه انبیا و اوصیای

مطلوبه

رد لامعی

اصطلاحلر نه مجز و شول
 بحر دیرلر که هر مصرعاعتدن
 بر جزو بر طرح اولش اوله
 شد

اضمار اصطلاحلر نه ایکنجی
 خرق متحرک ایسه اسکان
 ایلکه دیرلر مثلا متفاعلندن
 فانی ساکن ایدوب برینه
 مستعمل کوزرلر شد

رد کافی

مراتبه واصل اولدی کفر ظلمتی ده جلال ایمان واستلامه کشف ایلدی دیمکدر (حسنیت
 جمع خصاله صلوا علیه وآله) حسنیت فعل ماضی مفرد مؤنث غایبه کوزل اولدی دیمکدر جمع
 هب دیمکدر (خصال خای مجسمه تک کسر یله خصالتک جمعیدر خلق و خوی معنایه در
 (حسنیت فعلی جمیع اسناد خصاله اضافتله تأیید اخذ ایلک اعتبار یله در زبراکل جمع مؤنث در
 وعلی الخصوص که جمع لفظندن معنای جمیت ملحوظ در ضمیر ینه محمد راجعدر (صلوا فاعل
 امر جمع مذکر مخاطب در صلوات کتورک دیمکدر (علیه جار و مجرور صلویه متعلقدر (وآله ضمیر
 مجرور معطوفدر بر حرف جر تقدیر یله (و یا علماء کوفه مذهبی اوزره در که انرا اعاده جلاسز معطوفی
 نجویز ایدرلر (محصول بیت) حضرت محمدک صلی الله علیه وسلم جمع اخلاق و اطواری کوزلدر
 زیرا حضرت قرآنده انک لعلی خلق عظیم پیورلشدر (یس بویه اولجه اکا صلوات کتورک
 آنه واصحابنه دخی زیرا پیورمشدر اذ اصلیمونی فعمموا لامعی چلی صلوا فاعل ماضی جمع مذکر
 غایبدر دیمش اما معنای صلی صلوات کتورک دیمش پس بویه خطا یا کندینک سهو قلندندر
 و یا نسخ اولک والا لامعی اول مقامده دکلدر که اندن بویه خطا قصد ایله صادر اوله پس بوخطابی
 ذات لامعی به اثبات واستناد ایلک مرتبه سنی تشخیص ایلما مکدن کلور (که هر که که یکی
 از بندگان کنهکار پریشان روزگار دست انابت بامید اجابت بدرگاه حق جل و علا بر دارد) که
 بونده حرف رابط مبتدا بالخبر در زیرا در خبرست مقدم خبر وهر که مؤخر مبتدا هر بونده
 احاطه افراد ایچون اولان کل معنایه در (و که کاف عجمینک فتحیه کاهدن مخفقدروفت
 معنایه در (و که حرف بیان هر وقتکه دیمکدر (یکی بر یکی دیمکدر اما یک یاسز بر دیمکدر (بندگان
 بینه تک جمعیدر قزلر دیمکدر بوجمک سابقا قاعده سی بیان اولمشدر (کنهکار کنه کناهدن
 مخفف وکار کاف عجمیه ادات فاعلدر بی معنایه ستمکار و جفا کار کی بوکافلری عربی طوتلر
 عجب طوتنغون طبع ایش که هیچ دماغلر نه فارسی لذتی بوغیش (پریشان روزگار و صنف ترکیبی
 اقسامندندر پریشان و پراکنده کاف عجمیه طاغنی دیمکدر (روزگار خلاف قیاس اوزره ایام و زمان
 معنایه در پریشان روزکاری ترکیب توصیفی طوتان فارسی بی غریب ییلور دیمش پریشان روزکاردن
 مراد احوال و اطواری پریشان دیمکدر و اضافتلی بیایه زدر پریشان روزگارک معنای پریشان
 روزگارل و پریشان لفظی روزگار لفظنه مضاف اولمده جائز در دیدیکی ایکی تقدیرنده بیه خطا
 ایش (دست انابت ده بویه در یعنی بیایه (انابت افعال با یندن مصدر در رجوع معنایه
 یعنی ایلدیکی کناهدن پشیان اولوب توبه و رجوع الی (بامید اجابت باحرف مصاحبت امید
 اومودر رجا معنایه کاه اولور که ضرورت وزن ایچون بر تشدید میمه و برلر پس تشدید و تخفیفی
 جائزدر دین اجمال ایش (اجابه اضافتی مصدرک مفعولنه اضافتی قبیلندندر قبول اولق امید یله
 (بدرگاه باحرف صله و باحرف ظرف در درگاه جناب کی قیو اوی دیمکدر اگر چه اصلنده قیویری
 دیمکدر تکه سابقا فصل بیان اولندی (حق بونک کی برلده خدا معنایه در (جل و علا عطف
 تفسیر قبیلندندر (بردارد فعل مضاعف در داریدن بونده قالدیره دیمکدر (محصول ترکیب) هرگاه
 که احوال پریشان که کار قوللردن بر می توبه واستغفار الی یعنی توبه واستغفار ایچون قبول اولق
 امید یله خدا درگاهنه البی قالدیره (ایزد تعالی در وی نظر نکند) ایزد همزه تک وزانک کسر یله
 خدا معنایه در تکرر دیمکدر (در حرف صله در بامه معنایه (وی واک فتحیه ضمیر غایبدر او کی
 هووهی معنایه نظر نکندک مفعول صر یچیدر و در وی غیر صریحی (نکند فعل فی مستقبل در ایاز
 معنایه تحصیل علوم و معارف ایچون سبا حتم زمانده کستلنک بو مقامی اسنکال ایدوب
 اکابر علماء انجم و مشایخ کبار لینه عرض ایلوب دیردم بو کلام شریف اتی کوستر که معصیت

رد سیمی و کافی

رد این سید علی و سروری
و کافی

رد لامعی
رد سیمی

رد سیمی و لامعی و سیمی

ایلین قولارک اولکی وایکجه توبه واستغفاری خدا قنده مقبول اولیه پس حضرت آدم و حوا
 و حضرت داود و بعض انبیا و اولیا و حکیم کثرتند و در جی دنگلی اگر در سنگه مندر جد و اندراجی
 ندن معلوم یورزدی که بویکی فعل (یعنی نظر نکنند و اعراض کنند معنی شرطی متصننر
 یعنی اگر نظر نکنند و اگر اعراض کنند) و توبه اوچه دنگ اولد بنگ سحری بود که اولکی وایکجه
 توبه قبول اولمازسه اوچجی توبه البته مقبول اولور و جواب و پرزدی (پس بویله اوچجی اشکال
 قالما و معنی مستقیم اولور قنامل (معلوم اوله که کسانک قدیم نسخه لرند که هر که کاز بندکان
 واقعد و اکثرند که یکی دوشمش امارابطه سز یکی ندر تله واقعدن (پس قدیم نسخه لر مخالف
 باز تله معنی مستقیمه مخالف باز مشاشر قندبر (کار کاف عجمیله ادات مبالغه در ضمیمه ما ضینک
 آخرینه لاحق اولور مبالغه فاعل معنانه پروردگار کی رب معنانه و آفرید کار کی خلاق
 معنانه و کاه اولور که امر صیغه سی آخرینه لاحق اولور آمرز کار کی غفور و غفار معنانه
 و آموز کار کی کثیر التعلیم و کثیر التعلیم معنانه دین زیاده خطا سوباش زیراکا راسمه
 مخصوص لغظدر فعله هرگز داخل اولماز (و بود که ایلدیکلی الفاظ اسماء مصدر در افعال
 دکلدر (و ویردیکلی معنانه اسمیتری معلومدر (برداره لفظند بر حرف استعلا (و باردی
 داشتن دن اولوب یوقاری طوعنی معنانی و بر نر معنای لغوی لی استادن اوجه طو نامشایر
 (بازش بخواند) باز بوند هینه معنانه در (وشین ضمیر بنده کنه کاره راجعدر (بخواند
 فعل امر مغز دغائب یعنی طلب مغفرت و غفران ایلیه (باز اعراض کنند) یعنی ایزد تعالی
 اعراض کند حاصلی اعراض ایدر سه دیمکدر (بازش بتضرع و زاری بخواند) تضرع و زاری
 عطف تفسیر لر در (زاری بوند ایکلدی معنانه در (یعنی ینه عبد مذنب تضرع و زاری بیلکله
 دعوت غفور و مغفرت ایلیه (بعضیلر ایکی بخواند فعل مضارع لر دیدیلر (اما اولی بود که
 بخواند ایکی پرده بیله امر غائب صیغه لی اوله (زیرا صیغه فعل مضارع له امر غائب مشترکدر
 (حق سبحانه و تعالی گوید) یعنی خدای تعالی دینه یعنی تضرع له دعوت توبه ایلیه
 خداده (یا ملائکتی قد استجیت من عبیدی و لیس له رب غیری) یا حرف ندا ملائکه ناله
 و تاسر لغتدر ملک جمید فرشته لر معنانه (قد بونده حرف تحقیردر (استجیت فعل ماضی
 نفس متکلم وحده در استفعال بایندن اوتاندم دیمکدر (من حرف جر استجیت فعلنه متعلق
 (عبد قولدر بنده معنانه (و یا ضمه تکلم وحده محلا مجرور مضاف الیه در (ولیس و او حرف حال
 لیس فعلدر افغان ناقصه دن (غیری تقدیرا مرفوع اسمی و ظرف فاعله محلا منصوب خبری
 (محصول ترکیب) خدای تعالی دیه ای بنم فرشته لر تحقیق قولدن اوتاندم حال بود که آنک
 بندن غیری افندیسی یوقی (فقد غفرت له) تحقیق بن اتی یار افاندم دیمکدر (معلوم اوله که
 حیا عیب و ذم فور قوسندن انسانه عارض اولان تغیر و انکساردر (پس خدا قنده حیا عیدی
 نا امید ایلکی ترک ایلکدن مجازدر (یعنی بن قولی نومید ایلان حاصلی عقوبته مستحق اولش
 ایکن ترک عقوبت ایلدم دیمکدر (دعوتش را اجابت کردم و حاجتش برآوردم) دعوتش
 شین ضمیری بنده به راجعدر ایکی فقره ده بیله (برآوردم حاصل ایلدم دیمکدر یوقاری کتوردم
 دیمک دکلدر معلوم اوله که بم ضمیر فعل آخرینه لاحق اولسه ضمیر مرفوع معنانه در بونده کی
 (که از بسیاری دعا و زاری بنده شرم همی دارم) که حرف تعلیل بسیار چوق معنانه در
 (و یا حرف مصدر در و همزه مجتله اضافت ایچون کلشدر (زاری ده ده بویله در شرم اسمدر
 حیا معنانه (همی هاه تا کد ابله ادات حالدر اکثر نسخه ده همی شرم دارم دوشمش
 و بعضیده باز یلن صکی واقع اولش (محصول ترکیب) دعوتنی قبول ایلدم و حاجتنی

مطلـ

رد این سید علی و سروری
و شعی و کافی

رد لامعی

رد این سیده لی و شعی

مطلـ

رد سمعی

مطلـ

حاصل ایلدم زیر اقوالک چوقلق دعا و زاری بلفندن اوتاندم (یبت) کرم بین و لطف خداوند کار
 کته بنده کرم دست و او شرمسار) کرم بینک مقدم مقولیدر (و بین فعل امردر بینیدن دیدندن
 دکل بعضیلرطن ایلدیکلی کی (لطف کرمه مطوفدر ضرورت وزن ایچون اراری مقصود اولدی
 کرم ایلکه و لطف ملا یمته دیور و اضافتی لامیه در (خداوند و خداوند کار افندی معنانه
 و برز کواره ده دیور (کنه کنه اهدن مخففدر کرم دستک مقدم مقولیدر کرم دستک اصلی کرده استدر
 ضرورت وزن ایچون هاه رسمیه همزه مجتله حذف اولمشدر زیر ادات خبر فعله داخل اولماز
 (پس کرده بونده ماضی دن قسمدر انش معنانه (و او حرف حال (او ضمیر غائب در هو و هو می
 معنانه (شرمسار سا و بونک کی پرل ده مبالغه افاده ایدر صفت مشبهه کی او تانفن معنانه
 (محصول یبت) خدایک کرم و لطفی کور که قول کنه ایا شددر حال بود که اول شرمساردر (شکه
 یچی بن معاذرا زیدن روایت اولور که انشای و عطفده بیور و مشکه سبحان من یند نب العبد
 و یسجی هو (عا کفان کعبه جلاش بتقصیر عبادت معتز قند که ماعبد ناک حق عبادتک)
 (عا کف ملازم و مقیم معنانه در والف و نون ادات جمعدر اسلوب عجم اوزده (کعبه الله
 اوی جللاه اضافتی پیاییه در (و جلال عظمت معنانه در و شین خدایه راجعدر
 (بتقصیر با حرف صله و بتقصیر تفعیل بایندن مصدر در اکساک معنانه (عبادت اضافتی
 لامیه در (یعنی مصدرک مقولنه اضافتی در (معتز قند اقرار اید یچیلدر (که
 حرف بیان اعتراف (ما حرف نفی) عید نا فعل ماضی متکلم مع الغیردر (کاف ضمیر منصوب
 متصل (حق عبادتک اصلنده عبادت حق ایدی (پس صفتی موصوف اوزده تقدیم ایدوب
 مضاف قلدیله ماضی امدی اضافت صفت الی الموصوفدر (و کاف خطاب ضمیر
 مجرور متصلدر (محصول ترکیب) خدایک عظمتی کعبه شبه ملازم و ناظر اولور عبادت لر
 اکبر کاکنه فقر و معتز فلزدر که یارب یز سکا کر چک عبادتله عبادت ایده مدله دیو یعنی سنک
 اولولنکه لایق و شایسته قولاق ایده مدله دیمکدر (و واصفان حلیه جانش بخیر منسوب که
 ماعرفناک حق معرفتک) واصفان اسم فاعلدر ضرب بایتنک مثالندن وصف اید یچیلدر دیمکدر
 الف و نون ادات جمعدر (حلیه به اضافتی اسم فاعلک مقولنه اضافتی قبیلنددر و جلاله
 اضافت پیاییه (حلیه زینه دیور یعنی بونک) بخیر با حرف صله (بخیر تفعل بایندن مصدر در
 مخیر اولاق (حاصلی خبرنه دوشمش (منسوب اسم مقولدر (که حرف بیان مخیردر (ما حرف
 نفی (عرفنا فعل ماضی نفس متکلم مع الغیر (و کاف ضمیر منصوب متصل مقول (حق معرفتک
 حق عبادتک کیدر اعرایده (محصول ترکیب) دخی خدایک کوز لکی بونکی یعنی کوز لکی
 و صف اید یچیلر خبرنه منسوبدر (یعنی مخیر اولوب سو یچیلدر که بونکی سکا لایق
 و سزاوار بیلکی ایله بله مدله (حاصلی سنی سکا لایق بیلکله بیلن ینه سن سین (بشرد بوقدرت
 بوقدر شک این سینای حکیم دیر * اعتصام الواری بمعرفتک * عجز الواصفون عن
 صفتک تب علینا فانشا بشر * ماعرفناک حق معرفتک (قطعه) کر کسی وصف اوزمن
 پرسد * بی دل از بی نشان چه گوید باز) کر حرف شرطدر اگر دن مخففدر (کس کچه
 دیمکدر کسی دین کسی بیلیمز عیش زیراکشی به کا کا دیور کافر عربدر (و یا حرف
 وحدت (وصف و اضافتی مصدرک مقولنه در (ز زای مقدره اژدن مخففدر در معنانه
 (من میک فحیله بن دیمکدر انا معنانه (پرسد فعل مضارعدر پرسیدن صوره دیمکدر
 (بی دل روزمره زنده عاشقه دیور (بونک کی پرل ده واله و حیران مراددر (بی نشان
 معروف (چه نه دیمکدر ادات استفهامدر (گوید فعل مضارعدر کوییدننه دیه

رد این سید علی و لامعی

رد لامعی

ونه سويليه ديمكدر (باز لفظ مشتكر كدر اسماء فعل پيونده اسم اولچنه پنه نيمچه معنی
پيونده مشتكر كدر) اما اسلوب بجمه مناسب و ملايم اولان اولدر كه بونده ادات تا كيد
اوله (اگر چه تكلفه دخی و كير و واجتی معنای بی ویرمكه قابلدر فنامل (محصول بیت)
اگر بر كيمه خدائك وصفی بدن صور رسه (یعنی بكا حقیقتله خدای وصف ایله دیرسه عاشق
وآله و حیران جانان بی نشانندن نه خبر سويليه و نه نشان ویره (یعنی كای یغنی ذات شریقی
وصف ایله من (عاشقان كشتكان معشوقه * بر نیاید ز كشتكان آواز) كشتكان كشته نك
چمیدر هاه رسمی كاف بجمه ایله ابدال اولمشدر ديلمشدر ديمكدر (معشوق معروف و نون
ودال ادات جمع معنی جهشتدن كشتكانه مقید در (بر نیاید بحسب لغت بوقاری كلز ديمكدر
(اما استعمالده چقماز ديمكدر (معلوم اوله كه بر كمله نك كه اولنده همزه اولسه بای استقباله
ويليم ناهیه و بانون نافیه اولنه واصل اولسه همزه یاه ابدال اولور (پا و میا) و نیاید (و نیاید
کپی فاحظه (آواز و اووزا ایله و زاسن مشهور لغتدر صریحه صوت دیرلر (محصول بیت) معنی
جهشتدن بیت اولك مضموننی تا كيد ایدوب بیورر عاشقانه معشوقك مقوللریدر (پس
مقوللردن آواز چقماز كه انی وصف ایله ل (یعنی وصفه قادر دكلله معشوقه كپی لده نون
ودالك ماقبلنده برهمزه اصلیه تقدیر ایدنلر زانند تقدیر ایلشدر (یکی از صاحب دلان سر میجب مراقبه
خو و برده بود و در بحر مكاشفه مستغرق شده) صاحب دل اهل قلب ديمكدر اولیاه الله دن
عبارتدر و دیدیلر كه صاحب دلدن مراد حضرت شیخ كندیلر بدر (سرفرو برده نك مفعول
صریحیدر (و بحسب غیر صریحی (حبیب یقابه دیور و غار سیجیه کریبان دیرلر مراقبه یه اضافتی
بیانیه در (مراقبه خدادان فیضه طالب و راغب اولنده دیرلر (فرو برده بود بحسب لغت اشاعه
ایلمش ایدی ديمكدر (اما اصطلاحده باشین بقایه چكمكندن عبارتدر (شكه كه اهل حال اولان
صوفیلر كعادیدر (فرو برده ماضیدن قسمدر (و بود حکایت حال ماضی (در حرف صله (بحر
در یا (مكاشفه احوال غیبیه اطلاع دیرلر و اضافتی بیانیه در (مستغرق اسم مفعولدر استفعال
بایندن غرق اولمش ديمكدر (شده ماضیدن قسمدر اولمش ديمكدر ضرورت معناسنه (محصول ترکیب)
صاحب دل مشایخدن بریسی باشنی مراقبه یقاسنه ایلمش ایدی عادتلی اوزره دخی مكاشفه
در یاسنه مستغرق اولمش ایدی (یعنی عالم كشف در یاسنه طالمش ایدی (آن گاه كه ازان حالت
باز آمدیكي از اصحاب بطریق انبساط كفت ازان بوستان كه تو بودی مارا چه تحفه كرامت
آوردی) آن گاه آن اسم اشارتدر (و گاه كاف بجمیله وقت معناسنه در (كه حرف بیان بعض
تحفه ده آن گاه كه برینه چون واقع اولمشدر (ازان حالتدن مراد عالم مكاشفه در (باز آمد كرو
كلدی (یعنی عالم صحوه كلدی (حاصلی اول عالم مكاشفه دن بو عالم كلدی (یکی یا یله بری
دیمكدر (اما یاسنر دیمكدر (اصحابدن مراد بونك كپی برلده میریدلر در (بطریق با حرف
مصاحبت (و طریق بولدر (انبساط انفعال بایندن مصدر در بونده كستخانه ديمكدر (ملاطفه
و مزاح طریقله دینلر محله مناسب سويليه مشلر (زیرا میرید شیعندن كرامت ديك كستا خلقدر
علی الخصوص كه مزاح طریقله (كفت قاعلی یکی از اصحاب در بوستان واوله عجبی و اوسنر
هر پیدر (كه حرف رابط صفت (تو بودی یعنی اول بوستاندن كه سن انده ایدك مستغرق
اولدینی عالم مكاشفه دن تعبیردر (مارا ما بزدیمكدر بجن معناسنه (را حرف صله در یاه معناسنه
(تحفه ارمغان كرامته اضافتی بیانیه در و همزه اضافتی لیچون كشتدر نه كرامت تحفه سین
دیمكدر (بعضیلر اضافتی تجویز ایله دیار و معناسنی نه كرامت ارمغانی كتوردك ديمكدر دیدی
(آوردی واولك فحیه فعل ماضیدر كتوردك ديمكدر واولك ضمه اوقیانلر بكاش اوقیانلر

مطلـ

رد لامعی و سروری

در شیمی و کافی

رد ابن سید علی و سروری

(محصول ترکیب) اول وقت كه اول صاحب دل عالم مكاشفه دن واستغراقدن عالم صحوه كلدی
میریدلر دن بریسی كستا خانه سويليه اول بوستاندن كه سن انده ایدك بزه نه تحفه ارمغان
كتوردك (یعنی كرامات و عطا یادن بزه نه كرامات كتوردك (كفت) صاحب دل دیدی (بخاطر
داشتم كه چون بد رخت كل برسم دامن پر كنم هدیه اصحاب را) بخاطر با حرف ظرف و خاطر
كوكله دوشن نشسته و بریم متكلم مقدر در داشتیم قرینه سیله (داشتیم فعل ماضی متكلم وحده در
(كه حرف بیان یعنی خاطر ده طوئیدی بیان ایدر (چون ادات تعلیل در چونكه معناسنه
بد رخت با حرف صله و در رخت دالك كسر یله و رانك قحی و خاك سكونیله انج ديمكدر
كله اضافتی لامیه در مجازا (برسم با حرف استقبال حرف زانند دین زانند سويليش (رسم
رانك و سینك فحیه ل یله فعل مضارع متكلم وحده در (دامن انكدر (و یا حرف وحدت (پر
طلو معناسنه در (كنم فعل مضارع متكلم وحده در كنیدندن كردن مصدر بدن اخذ ایلانی
مواخذة كرك (پر كنم طولدورم ديمكدر (هدیه هانك قحی و دالك كسری وای مشدده و دالك
سكونی وایی مخفقه لغتدر بونده ارمغان مراددر اصحابه اضافتی لامیه در (و یا حرف تخصیص
(محصول ترکیب) صاحب دل میرید كستاخه دیدی كه خاطر مده و نیتمده طوئیدم ایدی كه چون
درخت كله واصل اولام یعنی عالم مكاشفه ده اسرار الهیه واصل اولم اول كلدن برانكی پر
ایلم اصحاب و احبابه ارمغان ایچون یعنی اول عالمده بكا كشف و فتح اولان معانی و اسرار الهیه دن
بو عالمده اصحاب و احبابه كشف و بیان ایلمی جائز اولانی شرح و ابضاح ایدم یعنی قصدم
بوایدیكه بكا كشف اولان اسرارك كشف و یسانی ممکن اولانی یاراندن در یغ ایلیوب سويلیم
(چون رسیدم بوی كلم چنان مست كرد كه دامنم از دست برفت) چون حرف تعلیل (برسیدم
با حرف تأکید (برسیدم فعل ماضی متكلم وحده در رسیدندن ایرشدم ديمكدر (بوی كل
اضافتی لامیه در ميم معناده مسته مقید در (چنان چون ایله اندن مر كیدر ترکیله و او دوشمشدر
انجیلین ديمكدر (مست كرد مست ایلدی یعنی مدهوش و حیران ایلدی ديمكدر (كه حرف بیان
چنان مست كرد در (دامن انكدر دامن ده دیرلر ميم معناده دهنه مقید در (برقت فاعلی
ضمیر دامن در (محصول ترکیب) چونكه درخت كله واصل اولدم بوی كل بی شوبله مست
و مدهوش و واه و حیران ایلدی كه دامن المدن كندی (یعنی بكا بر حال اولدیكه كل دكل دامن
بله یاد مدن كندی (حاصلی بكا و صلات مبسر اولدی (اما اندن خبر ویرمكه مالك دكل (زیرا بی بدن
الدیلر حضرت شیخ بونده وصولدن خبر ویردی * (قطعه) ای مرغ سحر عشق ز پروانه پیاموز *
كان سوخته راجان شد و آواز نیامد) ای حرف ندا (مرغ سحر منادی و اضافتی لامیه در ادنا
ملاسه ایله مراد بلبل در دیمشدر (زیرا اسخارده اكثر نالان اولدر شعرا دلنده مرغ سحر اكا
دیرلر (عشق سینك كسری و سینك سكونیله مصدر در علم بایندن تعار یفه كشیله ایله
مرفدر (لكن اشهر تعاریفی افراط مجبدر (پروانه بونده كلبكدر كه كندوی آتش شمع اورور
(پیاموز با حرف تأکید (آموز فصل امر مفرد مخاطبدر آموزیدن آموختن دن دكل
(كان كه حرف تعلیل آن اشارتدر پروانه یه (سوخته كویغش ديمكدر ماضیدن قسمدر
اسم مفعول دكلد ربعیلر ظن ایلدیكي كی (را حرف تخصیص (جان مینه اوشد خبری
روح حیوانی یه دیرلر و انسانی یه روان (شد بونده وقت معناسنه در كندی ديمكدر
(واو حرف حال (نیامد همزه یاه مبدل اوشد ربه استقبالدن و نون نافیه دن صكره
بر باز یاده ایدر لردین بوایدالدن غافل ایمش (محصول بیت) ای بلبل نالان عشق جانانی
پروانه دن اوكرن واندن تحصیل ایله زیرا اول پروانه سوخته نك آتش عشق جانان ایله جانی

رد لامعی

رد ابن سید علی و لامعی
و سروری و لامعی

رد لامعی

گندی و اندن آواز و فریاد و فغان گندی (یعنی عشق جانانه یاندی و کل اولدی حال بو که اندن کیمسه ناله و این ایشندی) حضرت شیخ پروانه بی عاشقه و صادقه و بلبلی دعوی بی معنی ایلین مدعی به تشبیه ایش (این مدعیان در طلبش بی خبر اندن) کان را که خبر شد خبری باز نیامد (این اسم اشارت در مدعیانه (مدعی اسم فاعل در افتعال یابندن اصلی مدعی ایدی قبل تا افتعال دال واقع اولدی دال حرف در حروف مجهوره دن و تا حرف در حروف مجهوره دن بینهماده تشافر و تساعد واقع اولدی همچون تایی داله قلب ایدوب دالی داله ادغام ایلدی یار مدعی اولدی ماضی و مضارع و سائر مشتقاتی یویله اعلال ایدر فاعل (مدعی دعوا سنده صادق اولیانه دیرلر) الف و نون ادات جعفر شکه مکرر یسان اولدی (در حرف ظرف (طلبش شین ضمیر خدایه راجع در (بی ادات سیدر اسماء جوامده مخصوص (خبران خبرک جعفر شمدی ذکر اولسان کی) اصلی بی خبران اند در همزه وصله ساقط اولمش در دین سوزنک اصلی یوقدر زرا بوهمزه حرف مجتله در اصلی دکلدر (کان که حرف تعلیل (آن اسم اشارت در مقدر کسه (تقدیری که انکس را که در (را حرف صله در با معنای سته (که حرف یسان و یا حرف رابط صفت (شد بونده اولدی دیمکدر صار معنای سته (خبری یا حرف وحدت و یا حرف تنکیر (باز بونده کرو معنای سته اولغسه قابلدر و جازدر که تا کید ایچونده اوله فارسی بی ارتق تنج ایدنه معلومدر (محصول بیت) یو واصل ایزدیو دعوی مرید ایلین مدعیار و کذایار طلب و تحصیل عشق حقیقه بی خبر و بی دانشدیر (یعنی هنوز اسلوب طلب و طریق تحصیلند بی خبر در (پس مقام وصول بونلره قنده مبر اولی احتمالی وار (زیرا واصل اولوب خبردار اولاندن بر دخی خبر گندی (یعنی وصول خبردار لغندن بری خبر گندی (زیرا من عرف الله کل لسانه) در (یا خود وضولدن ونه کننیدن خبر گندی (حاصلی اسرار جانانه سنی شو یله کتم ایدر که کیمسه اندن بر نسته فهم ایلان که اول واسطه ایله کتیدی فهم ایلده (اولیانی تحت قیائی لایمرفهم غیری (بونلر حقه در (دیگر) و دیگر بونده یایله و یاسر افتدر دخی معنای سته بونده بر قطعه دخی دیمکدر یعنی قطعه دیگر (ای برتر از خیال و قیاس و کائنات و وهم و زهر چه گفته اند شنیدیم و خوانده ایم) ای حرف ندا (بر حرف استعلا (و حرف تفضیل (برتر بوجه رک دیمکدر منادی واقع اولمش تقدیری ای برتر خدادار (از برتر متعادلدر خیال قوه مدر که باطنیه نک رسیدر (حقیقه خیالی و وهمی علم کلام و حکمت اوقیان بلور (زیرا بونلر حواس باطنیه دندر و بونلردن اول فلز درده یخ اولنور (قیاس بر نسته بی اولنور قدر یعنی بر نسته بی بر نسته بر ایشدر که دیرلر (کان کاف یحییتمک ضمیمه ظن معنای سته در که بر نسته بی ییله ده طرف راجعه دیرلر (وهم ده خیال کی قوه باطنیه نک رسیدر و بر نسته بی ییله ده طرف هر جوجه دیرلر ظنک تفضیلدر (و زهر چه و او حرف عطف مابعدینی مابعدیه کی درت شیه عطف ایدر (گفته ماضی دن قسمدر آخری هاء رسمی اولدو غیچون ادات جمعی همزه مجتله ایله اراد ایلدی (شنیدیم گفته اندی یساندر تقدیری شنیده ایم در ضرورت وزن ایچون هاء رسمیه همزه مجتله ترک اولندی (و خوانده ایم بوتر که قرینه در (محصول بیت) ای بونده کورلدر دن وجیع سنک شانکه اولان کفت و کورلدر اعلی و منز اولان الله بز بونلری ایشتمش و اوقش (یعنی تمش ایکی فرقه بل که جمیع ملل وادیان سنک حقه سوزیلد کورلدر منز خدا سنک (حاصلی حقیقه له سنی ییلن بته سنکین سنک بلدی بکل کی سنی کیمسه ییلن بعض نسخه ده شنیدیم و او عطفله واقع در (پس

رد لامعی

ایشند یکرلدرن و اوقود و غمزدن منز سین دیمکدر (مجلس تمام کشت و یاخر رسید عمر * ماهمچنان در اول وصف توماند ایم) مجلس اسم مکاندر تقدیری مجلس کفت و کورلدر (یعنی سنک ذات وصفانکه اولان کفت و کورلدر (تمام معروف (کشت فعل ماضیدر کشتدن بونده اولدی دیمکدر صار معنای سته نکه نخل باسقی کشت یورد و غنده بیانی تفصیلا مرور ایلدی (و او حرف عطف (یاخر یا حرف صله (رسید فعل ماضیدر رسیدن ایشدی دیمکدر (همچنان هم ادات تا کید (چنان انجیلین دیمکدر کذلک معنای سته (وصف تو مصدرک مفعولنه اضافتدر (مانده ایم بته همزه حرف مجتله در قالمشز دیمکدر (محصول بیت) یارب سنک ذات وصفانکه اولان بحث و کفت و کورلدر و قال مجلسی تمام اولدی و یو بحث و قیل و قالده عمر آخره و پایانه ایشدی و بزهنوز ابتداء مجلسده کی سنک وصفک ابتدا سنده قالمشز (حاصلی اولده لاله الا الله دیرلر آخره (لاله الا الله دیرلر (و اولده قل هو الله احد دیرلر (اخرده ده قل هو الله احد دیرلر (و اولده انما الله اله واحد دیرلر (آخر عمر بونده ده آتی دیرلر (محمد پادشاه اسلام خلد ملکه) محمد مبتداء محذوفه خبردر و مبتداء مؤخر تقدیر اوراقی جائز یعنی ذکر محمد پادشاه اسلام مست این مقدم تقدیر ایلکده جائزدر بر مضاف حذفه ایکی صورته بله تقدیری این ذکر محامد آه (محامدک مفردی محمدتدر (یعنی مصدر مجیدر علم یابندن بونده اوصاف جبهله معنای سته در (پادشاه اصلنده شاه پادیدی (شاه اولو معنای سته (و پاد حافظ موصوفک صفتیه اضافتی قیابندن ایدی صکره صفتی موصوف اوزرینه تقدیم ایدوب بته صفتی موصوفه اضافت ایلدوب (پادشاه دیدیلر حافظ عظیم معنای سته (یعنی داور بزرگ (اسلامه اضافتی لامیه در بر مضاف تقدیر بله (یعنی اهل اسلام (خلد فعل ماضی مبنی للمفعولدر تفعیل یابندن موقع دعاده واقع اولمشز مؤید اولسون دیمکدر (ملاک بونده میمک ضمیمه در ملک و سلطنت ییئنده مشترک لفظدر (خلد فعلنک نائب عن الفاعلدر ملکی و سلطنتی مؤید اولسون دیمکدر میمک ضمیمه و کسر بله افتدر دین عجیب دیمش (ظاهر بودر که کسر بله دومعالده مستعمل دکلدر (ذکر جیل سعدی که در افواه عوام افتاده است وصبت منخش که در بسط زمین رفته) ذکر کسر ذال ایله دل ایله اکنه دیرلر (و ضم ذال ایله کوکل ایله اکفه دیرلر (یعنی بر نسته خاطره کنورمک (جیل کوزل دیمکدر (عجم خوب دیر (سعدی حضرت مؤلفک مخلص شریفایدر و اسم اطلاق مصطلح الدیندر (حضرت شیخک مناقیده پیورر که بر نظر حضرت شیخ سعدی سلطان الماشقین شیخ روزبهان بقلیست کویده کیدر حضرت شیخ سعدی خادم حضرت شیخ بوده است (و چون حضرت سعدی متوالد شده است پدرش بخدومت شیخ آورده (و حضرت شیخ در نظر فرموده و فرموده اند که عشق را بخش کردیم و هم نصیبی دادیم (اما مرشد او شیخ شهاب الدین سهروردی بوده است قدس الله ارواحهم (به ضمیمه دیکه حضرت شیخ یوزیکرمی ییل بشادی (و به ضمیمه یوزانی و به ضمیمه یوزایکی و لعلم عند الله (اما وفاتی التیوز طهسان برنده واقع اولمش (نکه وفاتی نار یخندن فهم اولنور (قطعه) های روح پاک شیخ سعدی * چودر پرواز شد از روی اخلاص * مه شوال بود و شام جمعه * که در دریای رحمت کشت فواص * یکی پرسیده سال فوت کفتم * ز خاصان بود از انارنج شد خاص (ذکر جیل اضافتی بیانه در و سعدی به اضافتی لامیه در (که حرف رابط صفت (افواه جمع فم در (زیرا فک اصلی فوه در (پس کثرت استعمالدن ها حذف اولنوب فوقالیدی ایدی و او طرفه ماقبل مضموم اسم هودن غیری اسم بونلری ایدیه و اوی میمه ابدال ایلدی یار ایکیسده حرف شفری اولدو غیچون فم اولدی

رد لامعی

تاریخ وفات سعدی

پس نصفه و باجمع اید آنچه اصله ردایدوب قویه وافواه دیدار اغزل دیمکدر (عوام
 جمع مامدر صکه تقیض خاص در نصر باینک مضاعفتدن اصلی عوام در فواعل وزنی
 اوزره منتهای جوع وزنی اوزره خواصده بویه در بونده خلق عالم مراد در (افتاده است
 ماضیدن قسمدر دوشمش دیمکدر اسم مفعول دکلدر (وصیت صادق کسر به ایلک ایلک کلجی
 خلق عالمده مشهور اوله (سخن وحسن واسن قافیه سنده سبنک ضمی و خالک قحبله اوقنور
 (اما بن وکن قافیه سنده سبنک قحی و خالک ضبله اوقنور (اماغیری برلده ایکسیده جائدر
 صبت سخن اضافتی لامیه در (وشین ضمیر مذکور سندی به راجعدر) که حرف رابط صفت
 (بسیط و بساط بایک قحبله صکیک به (یعنی واسع به دیرل (بونده زمینه اضافله بر یوزی
 مراد اولمشدر زمین بر در ارض معناسنه (رفته ماضیدن قسمدر کتمش دیمکدر اسم مفعول
 دکلدر (ایکی فقره ده در لفظی باه صله معناسنه در ظرفیت معناسنی و برنلریاکش کتمش
 (محصول ترکیب) سعدینک کوزلنکله مذکور اولسی یعنی آکلمی که عالم خلقک اغزلینه
 دوشمشدر (یعنی ائی هر کس که علم و کمال ایله و فضل و عرفان ایله اکارلر) یعنی مقبول و مرغوب
 عالمدر دخی آنک نثر و نظمینک صبت و صبحه سی حاصلی جاوی و آوازی که تمام دنباه
 منشسر اولمش یعنی بایش (خصوصا کتاب کلستان (وقصب الحیب حدیثش که
 همچو شکر میخورند) قصب قافک و صادق قحدر به مطلقا فامشه دیرل (قصب السبق
 و قصب السكر کی (حییبه اضافله شکر فامشه تخصیص ایلشدر (زیرا قصب الحیب
 اواذر که شکر فامشی خرده طوغرلر یعنی ایکی بوغم اورتاسنی اوفاق کسرل اندنصکره
 اول پاره لری قشیر ایدرل یعنی قبوغنی صویارلر و برطابق ایچنه ترتیب و تزیین ایدرل برلده
 یعنی استانبولده قیوه بی سپرده ترتیب و تزیین ایلد کلمی کی اندنصکره اوزرینه کلاب
 و بخور صوبی سپرل و دوستلیری برینه ارسال ایدرل پس بواسلویده کوندیلن شکر
 فامشه قصب الحیب دیرل اضافتی لامیه در (و حدیثه اضافتی بانیه در (حدیثدن مراد کندینک
 شیرین کلماتدر (که حرف رابط صفت (هم ادات ناکید (و چونوله و نونسز ادات
 تشبیه در مثل معناسنه (شکر سبنک و کافک قحدر به مشهور در (اماسین هممله نک ضمی
 و کاف مشددل قحبله عریدر (میخورند فعل حال جمع غائب بونده استمرار مراد در برل دیمکدر
 یکدن مراد متفع و متلذذ اولورلر دیمکدر (محصول ترکیب) دخی سه رینک قصب الحیب کی
 مقبول و مرغوب کلماتنی یعنی نظم و نثر سوزلرینی که حسن قبوله قبول ایدوب انکله متفع
 و متلذذ اولورلر (حاصلی سوزلر بیکه هر کسک قنده معزز و مسلدر (قصب الحیب عبارتنده
 اکثری شراحک مفصل و مطول مالا یعنی سنه التفات اولنسون که صداع ایراث ایدر (ورقه
 منشآتس که چون کاغد زری برند) رقصه بونده یازیلن کاغد پاره سنه دیرل آخرنده ناه
 مر یوطه هاء رسمی شکله یاز لمسله اضافت ایچون برهمزه مجتله اثبات ایدرل (منشآت
 میبک ضمی ونونک سکونی و سبنک قحبله اسم مفعولدر افعال بایندن (یعنی انشأ یعنی دن که
 مهموز اللام در جمع مؤنث صیغه سیدر مکرمات وزنی اوزره (لغته خلق و ایجاد معناسنه در
 (اما بونده کندیدن صادر و پیدا اولان نظم و نثر سوزلرندر (شین بنه سندی به راجعدر) که
 حرف رابط صفت (چون نوله ادات تشبیه در (کاغد کاف عربیله و غین هججه
 مفتوحه ایله معروفدر زره اضافتی لامیه در اداناملامیه ایله (زر لفظ مشترکدر التونه و سکه لی
 اقیچه به دیرل (تکه مشت زن حکایه سنده و غیری برلده کله جکدر ان شاه الله تعالی بونده ده اقیچه
 مراد در (زیرا کاغد زرا اولدر که بر پادشاه بر کیمه به احسان ایلک استر) پس الله بر امر شریف

رد لامی

رد لامی

رد شعی

رد ابن سید علی و سروری
ولامی و کافی

و پرده که وار بواصری فلان پرک حاکمه ایلک سکافلن شهردن بوقدر اقیچه دیو شر سونلر دیر
 اول دخی اول کاغدی ایلدر اول حاکمه تسلیم ایدر اولده امر شریفه امثال ایدوب خانه دن
 خانه به و دکاندن دکانه بوقدر اقیچه طرح ایدوب صاحب رقصه به تسلیم ایدر ملا لاری و ملا احمد
 قزوینی و ملا حلیمی پیوزرلردی که بوقانون الا آن ایرانده معمول به در (می برند فعل حال جمع
 غائب بونده بنه استمرار مراد در ایلدرلر دیمکدر تقریر اولان وجه اوزره (محصول ترکیب) دخی
 سعدینک نظم و نثر یازد بخی کاغد پارلری که ائی اقیچه تحصیل ایچون خط همایون و امر شریف
 کی معزز و مکرم طو توب هر جانب و هر مملکت ایلدرلر کاغد زردن مراد مذکور در پس
 شراحک خبط عشوا ایلد کلمینه اعتبار اولنسون که ضلالتدر (بر کمال فضل و بلاغت اوخل
 نتوان کرد) بر حرف استعلا (کمال لغته تمام معناسنه در (یعنی مصدر در اوج بایدن کلور
 نصر و حسن و علم بایلرندن بونده مراد علم و معرفتده تمام اولمقدر (فضل ارتقاعدر) یعنی
 اقران و امثالندن علم و معرفتدن ارتقاع معناسنه اکثر نسخده ده کمال فضله مضاف واقع در
 و بعضنده عطفله دوشمش (بلاغت بونده فصاحت معناسنه در (اما لغته ابر شمش
 معناسنه در فصاحت و بلاغتی حقیقه بیلک معانی کتابلیری کور مکه موقوفدر (اوصفیر
 غائب (سعدی به راجعدر) (حل حاکم قحی و میبک سکونیه حیوانات جنسک قرینه اولان
 بو که و اشجارک اوزرنده لولان حاصله دیرل (اما بونک کی برلده نسبت و اضافت معناسنه
 مستملدر (توان نون حرف نی (توان لغته قوت و قدرت معناسنه در (اما بونک کی برلده
 عدم امکاندن عبارتدر (کرد بونک کی برلده مصدر معناسنه در (زیرا تواند رایحه استقبالی
 ملحوظدر (وقاعده مقررده در که ماضی مستقبلد نصکره واقع اولسه مصدریت معناسنی افاده ایدر
 (پس توان کردک معناسنی ایلک اولماز دیمکدر (معلوم اوله که ذکر جبل مبتدا (وتوان کرد
 خبری و مابینلرنده اولان ذکر جملک صفتی و معطوفاتدر (و حل نتوان کردک مفعول صریحی
 و بر کمال غیر صریحی (محصول ترکیب) شیخ سعدینک مذکور احوال و اوصافنی کندینک کمال و فضل
 و بلاغته حل ایلک اولماز یعنی مذکور احوال و اوصاف کندنی ذاتک استحقاقتدن دکلدر
 (حضرت شیخ سعدی کندینک ذکر جمل ایله مشهور و کمال فضل و بلاغته معروف و حسن تألیفات
 و تصنیفاتله موصوف اولدیننی ذکر محمد پادشاهه مقدمه میورمشدر) بل که خداوند جهان و قطب
 دائره زمان قائم مقام سلیمان ناصر اهل ایمان شاهنشاه معظم انابک اعظم مظفر الدین ابو بکر بن
 سعدین زکی ظل الله فی ارضه رب ارضه عنه و ارض بعین عنایت نظر کرده است و بحسین بلیغ
 فرموده و ارادت صادق نموده لاجرم کافه انام از خواص و عوام بحسب او کرایده اند که الناس
 علی دین ملوکهم) بل ادات اضرایدر لفظ عریدر ترکیده مستملدر (که حرف بیان
 (خداوند بونده صاحب و مالک معناسنه اسمدر و مبتدا واقعدر (و بعین عنایت نظر کرده است
 خبریدر غفلت اولنیه (جهانه اضافتی اسم فاعلک مفعولده اضافتدر (و قطب و او حرف عطفدر
 بوققره دن غیری کلن فقره لده حرف عطف یوقدر (قطب بر کار ایله دائره جزد ککده دائره
 اوزره سنده بر کارک ایانی طوران نقطه به دیرل و دکرمنک چرخنه متصل دمر که دوز و اوست طاشنی
 دوندزرا کاده قطب دیرل و فلک ککده ایکی قطبی واردر بریمی تحت الارضدر که برلردن کورنر
 اکا قطب جنوبی دیرل بریسهده فوق الارضدر که کورینور و اکا قطب شمالی دیرل نیمور قازق
 دیدکاری بیلد ز قطب شمالی در انکیچون انده طلوع و غروب اولماز و رجال غیبیدن برینه که نصرف
 عالم باذن الله تعالی اکامتعلقدر (یعنی مدار دائره عالمدر قطب دیور (وسلاطین اسلامیه به قطب
 تشبیه طریقله اطلاق اولنور انتظام امور انام الیک رأی و تدبیر و تصرفه مقوض اولد ایچون

رد ابن سید علی و سروری
ولامی و شعی و کافی

مطلوبه

(داره اضافه اضافتی لامیه در و داره مک زمانه اضافتی بیانیه در) قائم مقام اضافتی اسم فاعل اسم مکانه
 اضافتی (وسلجانه اضافت لامیه در سلیمان پیغمبرک تخت کاھی شیراز اولدیغیچون مقامی اکا
 اضافت ایلدی تنکه ان شاء الله تعالی محله تفصیلی کله جکدر) ناصر اهل ایمان اضافتی اسم
 فاعل مفعولته و لامیه در (شاهنشاه اصلنده شاه شاهان ایلدی پادشاهلر پادشاهی دیمکدر ملک
 الملوک معنانه بکر یکی دیککاری کی صکره مضاف الیهی تقدیم ایدوب شاهانشاه دیدیلر پس الف
 متوسطی حذف ایدوب شاهنشاه دیدیلر کاه اولور که الف اخیریده حذف ایدوب شاهنشاه
 دیرلر و کاه اولور که الف اولی و ثانی بی حذف ایدوب شاهنشاه دیرلر و کاه اولور که جمیع الفاتی حذف
 ایدوب شاهنشاه دیرلر فاحفظ (معظمه اضافتی بیانیه در) انالک لالاو جله الملک معنانه در انالک
 دیرلر بر نیجه پادشاهلر که جدا علاری افسنفر در که جلال الدین ملک شاه ابن الب ارسلان
 سلجوقینک قوللرندن ایلدی (پس جلال الدین مذکور افسنفری محمد نام اوغله لالاو جله الملک
 ایلدی جلال الدین ایلدی و توفی اولیغی مذکور سلطان محمد تخت سلطنته جلوس ایلدی و مذکور
 افسنفر غوطه شامی یعنی دمشق و حلبی و بالجله دیار هر بی خانلق طریقه و یردی و زکی نام اوغله
 دیار بکری و دیار بیرعه و اذر باجانی باباشنه کی خانلق ایل و یردی الله امری ایل سلطان محمد چوق
 یشامیوب متوفی اولدی و یرینه جلوس ایدوب وارث سلطنتی قائمیدی (پس افسنفر و زکی بن افسنفر
 خر و ج ایلدی و هر یه که توجه ایلدی یازن الله تعالی فتح مبسر اولدی بنور و شاه اسمعیل کی پس
 افسنفر متوفی اولیغی امور سلطنته زکی مستقل اولدی و زیاده ابو پادشاه اولدی و زکیکنک
 ایکی اوغلی و ارایدی برینه سعد و برینه زکر یادیرلر دی سعد شیرازی و زکر یاه خلخالی سنجاق
 و یردی (پس زکیکنک صکره سعد پادشاه اولدی و زکر یاه خلخالی و زکر یاه خلخالی و زکر یاه خلخالی
 و ظاهر قاریابی بی یانه الدی و کندیینه مداح ایلدی تنکه دیوانندن فهم اولنور (پس هلاک و ظهور
 و خروج ایلدی و سعد بو آخر عسکره تحمل ایده مدیکندن لاره و هر مزه فرار ایلدی بده که
 هلاک و کندی سعدینه برینه کندی و جوقی معمر اولوب ابو بکر بن سعد پادشاه اولدی و کال
 اصفهانی بی یانه الوب تربیت ایلدی پس کال بونک مدحنده برقصیده ده بیورر (نظم) قطب
 کردون ظفر شاهنشاه سترنسب* وارث تخت سلیمان خسرو و جشید فر* شاه ابو بکر بن سعدان
 کزدم جان بخش او* زنده شد در دامن آخر زمان عدل عمر* خسرو و از حلقه حکم تو کشته کوشوار*
 شاه سترشاه را دیدار تو کل بصر* (قرل ارسلانده انا بکانه ندر بوتقر یردن معلوم اولدی که
 زکیکنک صکره سعد ادلی اوغلی جلوس ایلدی اندن صکره مظفر الدین ابو بکر که کلستان
 انک نامنه تألیف و تصنیف اولمشدر جلوس ایلدی که شیخک مریدی ایش پس مظفر
 الدین لقی و ابو بکر کنیتی که سعد اوغلی در و سعد زکی اوغلی و ابو بکر تبرک باباسی ادینی
 اوغله دیمش (تنکه سلطان سلیمان مرحوم باباسی ادینی بر اوغله دیمش که سلطان مراد
 دام سلطنته آنک اوغلیدر) ظل کو لکه یه دیرلر (لفظه الله اضافتی لامیه در مجازا الالهک
 کو لکه سی دیمکدر) حضرت محمد مصطفی علیه الصلوٰه و السلامدن روایت اولمشدر که
 (السلطان ظل الله فی الارض یاوی الیه کل مظلوم) (یعنی بادشاه بر یوزنده الالهک
 کو لکه سید را کاصغر نور هر مظلوم) (حاصلی هر کس کنش اسجقندن کو لکه یه پناه ایلدی کی
 ظالم لشرندن مظلوملر پادشاهلره کذلک پناه ایدرلر) (فی ارضه ارض یردیرلر) (و ضمیر خدایه
 راجعدر) (رب منادی حرف ندا مقدر یارب دیمکدر) (اصلنده ربی ایلدی کسریله اکتفا ایدوب
 یا حذف اولدی) (ارض فعل امر مفرد مذکر مخاطبدر) (یارب راضی اول دیمکدر علم باینک ناقص
 و او یسندن مصدری رضا و رضوان کلور) (هنه ضمیر ابو بکره راجعدر جار و مجرور صیغه امره

متعلقدر) (وارضه و او حرف عطف) (ارض همزه تک قحی و ضادک کسریله افعال بایندن
 فعل امر مفرد مذکر مخاطبدر علامت جزم ایچون یاساقط اولمشدر) (اصلی ارضی رضی ایدی
 (و هاضم منصوب متصل ابو بکره راجعدر) (معلوم اوله که اسجقاده فقره لآخری ساکن اوقنور
 (پس بونده ایکی ضمیر یله ساکن اوقنور) (ایکی ارضه تجنيس نام واقع اولمشدر) (زیرا ضمیر
 علی حده کله لردر) (و بویکی فقره تک اولکیسی اخباریه و ثانیسی انشائیة واقع اولمشدر) (عین
 بونده کوزدر چشم معنانه) (و عنایت عون و قصد معنانه در و اضافت بیانیه در) (کرده استک
 مفعول غیر صریحیدر) (و نظر صریحیدر) (و کرده ماضیدن قسمدر ایش دیمکدر) (و او حرف عطف
 تحسین تعجب بایندن مصدر افعده کوزلندر مکدر) (اما بونک کی یرلر ده احسنست و آفرین
 دیمک معنانه در) (باغ مبالغه معنانه در زیاده دیمکدر و اضافت بیانیه در) (فرموده ماضیدن
 قسمدر اسم مفعول دکلدر بیور مش دیمکدر) (و او حرف عطف) (ارادت مصدر در افعال بایندن
 اصلی اروادا ایدی و او حرف علت متحرک ماقبل حرف صحیح ساکن نقل حرکت بر ماقبل ایدک
 و او متحرک فی الاصل ماقبل مفتوح الان الفه قلب ایدک ایکی الف جمع اولدی ایکی الفک بر بی حذف
 ایلدک و بداه تاویردک زادت اولدی الف اولی حذف ایلدک و زکی قاله اولور و ثانیسی حذف ایلدک
 و زکی افعله او اور فتأمل (صادقه اضافتی بیانیه در کرجک ارادت دیمکدر پادشاهک کند یه حسن
 ارادت و تسلیم و رضای صادق کو ستر دیکنه اشارتدر) (حاصلی پادشاه حضرت شیخک مریدی ایش
 (نموده ماضیدن قسمدر اسم مفعول دکلدر کو ستر مش دیمکدر) (لاجرم لایله مستعمل لفظدر لاید
 و لا محاله کی میمک قحیله) (یعنی بالضروری دیمکدر) (کافه فانک تشدید یله جمع معنانه در) (ایامه
 اضافتی لایده در انام الفک قحیله خانی معنانه در جمیع خلق دیمکدر) (از بونده من تبیین
 معنانه در) (خواص خاصک جهیدر) (و عوام عامک جهیدر) (نصر باینک مضاعفتدر
 (یعنی خلقت شری بفری و وضعیله) (بمحبت یا حرف صله محبت میمک قحیله معروف او یه اضافتی
 مصدر تک مفعولته اضافتی (او ضمیر سعدی یه راجعدر) (کرایده کاف بجمینک کسریله
 ماضیدن قسمدر اسم مفعول دکلدر میل ایش دیمکدر) (که حرف تعلیل) (الناس لفظ امر فوج مبتدا
 آدم اوغلاری دیمکدر) (علی حرف جر مقدر کاشون لفظنه متعلقدر) (دین بونده عادت و خوی
 معنانه در) (ملوک که اضافتی لامیه در و ضمیر اضافت کذلک) (ملوک ملوک جمعیدر پادشاهلر دیمکدر
 (ملوک ملوک جمعیدر بکر یکی دیمکدر دین عجب سو بلمش) (محصول ترکیب) (یعنی سعدینک
 مذکور اوصاف و احوالی کنیدنک کمال فضل و بلاغتته جل ایلک اولماز بلکه جهان پادشاهی
 دخی دائرة زمانک قطعی قائم مقام حضرت سلیمان بی اهل ایمان و اسلامک ناصر اعظم انالک معظم
 پادشاهلر پادشاهی) (یعنی دنیا پادشاهلرینک اولوسی مظفر الدین ابو بکر بن سعد بن زکی بر یوزنده
 الالهک کو لکه سی یارب سن اندن راضی اول وانی ده راضی ایله) (حاصلی مذکور اوصافله و صوف
 و القابله ملقب خداوند جهان سعد یه عین عنایتله نظر ایشدر و مبالغه ایله آفرین و تحسین
 بیور مشدر و حسن اعتقاد و صدق و ارادت کو ستر مشدر پس شک بوق که خواص و عوامدن
 جمیع انام سعدینک محبتیه میل ایشلر) (زیرا ناس پادشاهلرینک توره سی و عادت او زره در) (یعنی
 سلاطینک عادت و خلقته تابعدر) (حاصلی خلق انک طور و طریقته تقلید اید کنلدر) (پس زمان
 پادشاهی سعدیه زیاده طالب و راغب اولدیغیچون جهان خلقده اکا تقلید یله سعدیه زیاده
 طالب و راغبدر) (درت مصر اعدین مرکب نظمه دیرلر که مطایح اوله و در دخی
 مصر اعدک قافیه سیله متفی اوله) (و بحر هرج اخر بدن اوله) (پس یو که مطایح انظم و قطعه دینلر
 وزن رباعیدن آگاه دکلر عیش) (زانکه که و ابرهن مسکین نظرست* آثارم از آفتاب مشهور ترست)

رد لامی

رد لامی

افعله یعنی الفک کسری و فاک
 قحی و عینک سکونیه
 (اسعد)

رد لامی

رد لامی

رد این سید علی ولای
 رکانی

زانکه زای مفرد حرف ابتدای منزه معنای (و آن اسم اشارت در) که کاهدن مخفف وقت معنای (که حرف بیان) تراوردن مخفف ضمیر مرفوع منفصل (و را ادات تخصیص در لام جاره معنای سنک دیمکدر) (بر بونده حرف صله در باده مفرد معنای) (من بن دیمکدر) انا معنای (مسکینه اضافی بیانه در) (من ده نونک کسری ضرورت وزن ایچوند ر دین اضافات احوالندن آگاه دکل ایش (مسکین بونک کی بر رده در ویش و فقیر معنای) (نظر معروف) (وسین ونا ادات خبر) (آثار ارك جمیدر نشان و علامت دیمکدر) (میم ضمیر متکلم وحده) (ازک همزه سی و صله ساقط اولشد) (آفتاب الف محدود و فائک سکونیه کونش دیر) (آفتاب همزه سیده و صله ساقط اولور) (مشهور معروف) (ترا دات تفضیل) (وسین ونا یینه معروف) (محصول بیت) اول وختندن بری که سنک بن مسکینه نظر والتفانک واقعدر) (یعنی بکا حسن نظارک اولالیدن بری بنم آتارم) (یعنی تالیفات و تصنیفات) (حاصلی نظم و نثر آفتابندن مشهور رفدر) (یعنی تمام دنیا شهرت بو اشد) (کر خود همه عیبها بدین بنده در دست * هر عیب که سلطان پسندد هترست) (کر اصلنده کر چه در ضرورت وزن ایچون تخفیف قلندی) (خود روم ضمه ایله بدودد قافیه سنده مستعمل لفظ در بونده ادات تا کیددر) (همه جیع و قاطبه معنای) (عیبها عیبک جمیدر) (ذوی العقولک غیری اولد یغیچون هتایله جیع اولدی) (بدین با حرف ظرفدر فی معنای دال همزه دن بدل اولش اصلنده) (این اسم اشارت در بنده یه) (در یا متضمن اولد یقی معنای ظرف فیتی تا کید ایدر) (وسین ونا یینه معهود مصراع ثانی مصراع اولدن مستدر کدر لکن تقدیرنده هر کل افرادی معنای سنه کل عیب دیمکدر بونده مبتدا در) (که حرف رابط صفت) (سلطان مبتدا) (پسندد با بونده تا کید افاده ایدر بونایی ظرفاء بنجم مکسور و غیر یاری مضموم او قورل) (پسندد با یغیچی مفتوحه ایله فعل مضارع مفرد غایبدر بکنه دیمکدر جمله فعلیه خبر سلطاندر و جمله اسمیه صفت هر عیبدر) (هنر عیبک تقبیلدر و خبر هر عیب در) (محصول بیت) اگر چه که جیع عیوب بو بنده حاصل و موجوددر) (یعنی باشند ابایه دك معیوم) (لکن هر عیبی که پادشاه بکنور اول عیب هتر در) (حاصلی بن که پادشاه مقبولی و مرغوبی اولام هر عیب کوزینه هنر کور بنور) (زیرا محب محبوبدن هنر بن غیري سنه کور مز) (بیت) کر هنری داری و هفتاد عیب * دوست نبیند بجز ان يك هنر) (قطعه)

(کلی خوشبوی در جام روزی * رسید از دست محبوبی بدستم) کل کاف بجه سنک کسریله لغنده مطلقا یا لحقد ر انا بونده رومده کاف عربیله کل دیدکار پدر که استانبولده کفه کای دیو صاند قاریدر ظاهرا بودر که کاف بجمیدن محرفدر) (و یا حرف وحدت) (خوشبوی وصف ترکیبی در بونده کوزل و طاتی معنای) (و بوی مطلقا قوقدر کوزل و طاتی قوقول بر بالحق دیمکدر کل مبتدا و خوشبوی و اور سمیه صفیدر) (در حرف ظرف) (جام مشهور میم ساکن او فنی کرک که اضافت فہم اولمیه) (روزی یا حرف وحدت) (بر کون دیمکدر ر قیاس جامده نیای وحدتله اولاق ایدی اما وزن تحمل ایلمد کیچون تقدیر اولندی فناء مل) (رسید فعل ماضی مفرد غائب ایشدی دیمکدر فاعلی کله راجع تحتند ضمیر در جمله فعلیه خبر مبتدا در) (از دست رسیده متعلقدر و محبوبه اضافتی لامیه در) (و یا حرف وحدت) (بدستم با حرف صله رسیده متعلقدر) (محصول بیت) بر کون بر جامده بر کوزل قوقول بر پاره کل بر محبوبک النندن الیمه ایشدی) (یعنی بر محبوب بر کون بر جامده بر مقدار کل صوندی) (معلوم اوله که رومده کلی جامده خاتون کثیر صاحبزاده سور و بانکه باشلری و صاحبزانی شست و شواید لر) (اما ایضا مک ذکر پده جامده محاسن و بد ناریتی انکه یورلر) (تسکه بعضی عرب بد ناریتی حنا ایله بور لار

و داین سید علی و سروری

(بدو کفتم که مسکی یا عیبری * که از بوی دلاویز توستم) بدو با حرف صله و دال همزه دن بدلدر) (و او ضمیر غائب کله راجعدر) (بدو کفتم فعلته متعلقدر) (که حرف رابط مقول قولدر) (مسک فیمک کسریله وسین همزه نك سکونیه عربیله و میم ضمی و شین میجه نك سکونیه عجمی بونده ایکی وجهه یله اوقومق جائزدر و بونک کی یاه حرف خطاب دیه کلمشار) (اما اولی بودر که ضمیر اوله حرف اولیه) (یا بونک کی بر رده حرف عطفدر عربیده ام و او کی مقام تردیده مستعملدر) (عیبر معروف) (و یا ضمیر خطاب و تردید اخبار و انشا طریقیله اولاق جائزدر) (که حرف تعلیل) (بوی دلاویز موصوفه صفتدن مرکب توصیف ترکیبی در) (اما دلاویز وصف ترکیبی در آویزیدنن آویختن دن دکل بحسب لغت کوکل اصحی دیمکدر) (اما استعمالده کوکل متعلق و مائل و مقنون اولمقدن تعبیردر) (توبه اضافت لامیه در) (مستم ضرورت وزن و قافیه ایچون مستم دیمشدر و الا بحسب المقام مست شدم ایدی) (یعنی اسیرک اولدم معنای) (محصول بیت) تردید طریقیله اولکل خوشبویه بن دیمدن سن مسکین یا عیبر سین یعنی بو ایکینک بر بسک البتہ یا خود مسکین سین بوخسه عیبر سین ایکی صورنده یله تجاهل طریقیله خطایدر زیر سنک کوکلکی کشیدنه و یا کوکلکی کشیدنه متعلق و مقنون ایلیچی بویکدن مست اولدم حاصلی سنک کوزل قوقو که متعلق و مقنون اولدم) (یکفتم من کل ناچیز بودم * ولکن مدتی باکل نشستم) یکفتم با حرف تأکید و الف اکثر سؤالی جوابدن فرق ایچون کلور تحسین کلام ایچونده کلور فاعلی مذکور کل خوشبویدر یعنی کل خوشبوی انسان حال ایله دیدی) (کل ناچیز اضافتله یعنی بیایه ایله) (ناچیز لاشی معنای) (در حاصل بی قدر و بی اعتبار دیمکدر قیاس کل خوشبویده اضافت ایدی اما استخدرده هب یا ایله در) (ولکن ادات استدر کدر اما معنای سنه) (مدت زمان دیمکدر) (و یا حرف وحدت) (یا حرف مصاحبت) (کل معروفدر که عربیده ورد در لر و اوک فحیه) (اما اضافتله هر چه که کل دیرل کل زینتی کی مثلا) (نشستم فعل ماضی متکلم وحده در) (نشستم مصدرندن اتردم دیمکدر مراد مقارنتدر) (محصول بیت) کل خوشبوی جواب ویر دیکه بن هیچ مرتبه سنده بالحق ایدم یعنی سار بالحق کی هیچ خبر و اعتبارم بوغیدی) (لکن یر مدت کله مقارن اولوب آنکله همنشین اولدم) (پس انک بوی دلاویزی بکا تاثر ایلدی که بویله مقبول اولدم) (حضرت شیخک یورد یعنی بزبونه سرانیده مشاهده ایلمش که مذکور بالحق بر کوچک فوجی به استانبولده بال فوجیسی کی فوجی به قورل) (و ا کا کل پیراغنی بولوب دو کرل و نیچر زمان اول فوجیده کل ایله آمیخته کلی دو کرل اند نصکره پاره پاره قورود زلر و لازم اولد خج جامده خاتونلر استعمال ایدر لر) (کال همنشین در من اثر کرد * و کرنه من همان خاکم که هستم) شراحک بعضیسی کال برینه جمال یازمش) (لکن کال مقایسدر جمال دکل فناء مل) (هم ادات صحبت وجهه یسدر) (همنشین بحال و صاحب معنای) (در حرف صله در یا معنای) (اثر کرد تاثر ایلدی دیمکدر) (کال مبتدا و کرد خبری) (و اثر کرد مکقول صریحیدر) (و در من غیر صریحی) (و کرنه و کرنه دن مخفقدر والا دیمکدر) (اکثر نسخه رده نه برینه) (نی واقعدر یا ایله) (خاک طبراق) (که حرف بیان) (هستم وارم دیمکدر) (یعنی بن الان اولده اولان خاک ذلیل و زراب حقیرم بونده کله خاک دیدی زیرا خاکه کل دیرل) (کل آرمی دیرل) (خاک آرمی دیمکدر) (محصول بیت) کل ناچیزه الصبحه مؤثره خواستجه دیر که بنه ممتزج و مخمر) (یعنی سر مست اولان همنشین کلک کالیدر بکا تاثر ایدوب بو لطیف بویی ورن) (حاصلی بو بوی خوش همنشیدن مکثب کالدر بنده بوخسه بن بو عارضی بویدن اول نیجه که خاک بی مقدار و زراب بی اعتبار ایدم یینه شمدی اندن قطع نظر

غیر امیر و زنده کثر ناویشد
دینور و بلکی چوق اوقه
وصف اولور و زعفران علی
قول انواع طیبیدن یعنی کوزل
قو قولوا جزادن مرکب برکوبه
ترکیبه دیرل تحفه طیبده
مر سومد ز کذا فی اللغات
(اسعد)

رد این سید علی و سروری

خالك ذليل و تراب حقيرم (حاصلي بادشا هك كمال التفاني وحسن نظر بدر بكا بوشرفي و يروب
مقبول عالم ايلين والاينم ذاتمه بواوصافه واحواله استحقاق يوقدر (حضرت شيخ كسر نفس ابدوب
تواضع وتنزل بيورمش والاشيخك عظمتنه بوكاب شاهد عدلدر قدس الله روحه (الله متع
المسلمين بطول حياته) اللهم دعاه مستعمل كلمه در وبم مشدده حرف ندادن عوضدر (اصلنده
بالله ايدى بوجهشنددر كه حرف ندا ايله ميم جمع اولماز بوكلمه تفصيله استعما لاشه و فتح اوزر بنه
مبنى اولماسنه مطلع اولمق مراد ايلين مقامات حرير بنگ مطر زى شرحك ابتداءسته نظر ايلسون
(متع فعل امر مفرد مذكر مخاطب در تفعيل بايندن فائده لندر ديمكدر بولفت افعال باينده ده
بومعنا ده مستعملدر مته الله وامته الله ديرل دعاه (يعنى الله تعالى اتى فائده لندر سين ديمكدر
المسلمين لفظا منصوب مفعول ضمير محيد ر منعك نصبي يايله در مسلك جعيدر (بطول
با حرف تخصيصدر سببى متضمن در (طول طالك ضميله مصدر در اوزونلق معناسته جارو مجرور
متعه متعلقدر يعنى مفعول غير صريحيدر (حياته اضافتى مصدر لك فاعله اضافتى قيلندندر
حياتى اوزونلقى ديمكدر (محصول تركيب) يارب سن مسلمانلرى ابو بكر ك عمرى و حياتى اوزونلقى
سبيله فائده لندر (زير اعا لدر و خلقك اكل نال حايثه آسوده حال و مر فة البادر (وضاعف ثواب
جمله و حسنة) و اوحرف عطف (ضاعف عيتك كسر يله فعل امر مفرد مذكر مخاطبدر
مقابلة بايندن امرى سابقه معطوفدر دريت فقره ده امر صيغه لرى مقام دعاه واقعدر (يعنى
مراد د صادر قى قى ايله ديمكدر (ثواب عوض و جزا معناسته در لفظا منصوب مفعول
ضاعفدر (جمله تقديرى ثواب فعل جمله در كوزل فعلك ثوابى و حسنة تقديرى ثواب
خيرات حسنة در حسنة لك جعيدر (محصول تركيب) دى يارب ابو بكر ك خيرات حسنة سنك
وفعل جيلك ثوابى قى قى ايله يعنى (من جاي الحسنه فله عشر امثالها) زمره سته اتى ادخال ايله
ديمكدر (وارفع درجه اودانه و لانه) بوده فعل امر در فتح بايندن قالدرد ديمكدر (درجه بونده
درجه دن مرتبه و منزل مراددر (اودا و ديدك جعيدر احبا حبيبك جعى اولديغى كى دوستار
ديمكدر (ولاة واليتك جعيدر حا كدر ديمكدر (معلوم اوله كه ثلاثى مجردك ناقصدن اسم فاعلك
برجع كسرى بوموال اوزره كاور (قاضيتك قضاة و راميك رماة و جاميتك حكام كلبى
كى (اصلى وايصة و قضية و رمية ايدى نصرة و زنى اوزره (يس يا محمرك وما قبلى مفتوح
اولديغى چون الفه قلب ابلديار (ولاة و قضاة اولدى فالك فتحيله (يس قناة مثلى مفرد لره
ملتبس اولسون ديوفاتى مضموم ايدوب ولاة و قضية ديديلر و زلارى فعلة و زنى اوزره در
(ايمدى فعلة و زنى اوزره كاور ديتن اويله ظن ايلش كه لام الفعل الفه قلب اولغله لام الفعل
اولمقدن چبقار (شويله ظن اولنور كه بوقائل اوزان تصرفيه دن آگاه دكل ايمش عنى الله
عنه (محصول تركيب) دى يارب حكامك واحباسك دولت و سعادتلى مرتبه لرى رفع ايله
(يعنى عز و شرف لرى زياده ايله (ودمى على اعدائه و شتائه) دمرى عيتك كسر يله تفعيل
بايندن فعل امر در قهر ايله ديمكدر (على دمره متعلقدر (معلوم اوله كه بوفعل على حرفيله
وعلى ستر معنايه در (يعنى على بونده منصو ص اولديغى معنايه دلالت ايلز (اعدا عدوك
جعيدر دوشمنلر ديمكدر (شانة ولاة كيدر و زنده و اعلا لده مفضلر معناسته (بولك اصلى
مهوراللامدر علم بايندن همزه طرفده ماقبلى مكسور اولديغى چون ياه ابدال اولندى (يس حكم
ناقصه داخل اولوب اول اعلا لاه اعلا ل اولندى و شانة اولدى شبك ضميله (محصول تركيب)
دى يارب دشمنلرى و اكا بغض ايدنلرى (يعنى عدولرى قهر و هلاك ايله (بما تلى
فى القرآن من آياته) با حرف قسم (ما اسم موصول تقديرى بحق مادر (تلى فعل ماضى مفرد

مظلم

رد لامعى

مذكر غائب مبنى للمفعول اصلى تلاويدى و او طرفده واقع ماقبلى مكسور اولديغى چون ياه قلب اولندى
(فى حرف جر تلى فعلته متعلق (قرآن و فرقان دى نيجه اسم شريفى و ارا الله كلامه ديرل (من ماء
موصولى بيان ايدر (آيات آيتك جعيدر آى ده جعيدر نشانلر ديمكدر (اما اصطلاحده كلام
بجيددن بر مقداره ديرل كه اهل قرآن سرخله حدودن تعيين و تدبين بيورمشلر (بعض نسخده ده
ماتلى واقعدر ياه قسمسن (يس ماد مصدر يه ظرفيه اولور (محصول تركيب) يارب مذكور
دعائى عزى قبول ايله شول قرآنده اوقان آيتلر حقيقون (يا خود مادا مكه قرآن آيتلى اوقنور
(يعنى قرآن آيتلى اوقندجه ابو بكر حقهده بزم دعائى عزى قبول ايدوب ثابت ايله (مذكور
بش فقره بر قافيه ده واقعدر (الله آمّن بلبده واحفظ ولده) آمّن سابقلر كى دعائى متضمن
امر در آمّن يومن دن (يعنى افعال بايندن (اصلنده اء من ايدى اجتماع همزتين فى اول كلمة واحدة
واقع اولدى (يعنى بر كلكه اولنده ابكى همزه جمع اولدى اولكى متحرك ثانى سا كن ثانى فى اولكلك
حركتى جنسسته قلب ايلك امن اولدى امين ايله ديمكدر (بلد بانك و لامك فتحيله يله بلبده يه
ديرل شهر معمور معناسته جعى بلاد كاور بانك كسر يله (بلدان ده كاور بانك ضميله (يس
بلد بلبده لك جعيدر ديتن سهو ايلش (واحفظ همزه و صلاك كسرى و فالك فتحيله
امر در علم بايندن صقله ديمكدر (ولد اوغله و قره شاملدر (اما بونده اوغل مراد در
(محصول تركيب) يارب شهرنى آفات و عاهاندن صقله (يعنى خراب اولمقدن امين ايله حاصلى
كندوبى امن و امانده حفظ ايله (زير املكك عمارتى لك وجود شريفيله در (دى سعد نام
اوغلنى ده يلازدن صقله (زير الولد سرايه حسنيجه باباسى كيدر عدل و ككرم وانصافده
(نظم) لقد سعد الدنيا به دام سعيد * وايدى المولى بالويرة الناصر) بو ابكى بيت حضرت
شيخك بخرطو بلبده ابو بكر مد حنده بر قصيده سندنلر (لقد جواب قسم محذوفدر (سعد بوجوه
حروف فتح و علم باينده مستعملدر ليكن علم باينده لازمه متعدى ميشده مشر كدر لازم اولنجه
اسم مفعول فاعل و زنى اوزره كاور (سعد فهو سعيد ديرل (اما متعدى اولنجه سعد فهو
مسعود ديرل (يس بونده اوج صورتى يله اجرا ايلك قابلدرد (فتح دن اولنجه مصدرى مسعود
كلور يمن و بركت معناسته (يس دنيا اوج صورتده يله تقديرى مر فوعدر (فاعل و نائب
عن الفاعل اولور (به حرف جر فعل سابقه متعلقدر (ضمير ابو بكره راجعدر ولده ارجاع ايلين
سهو ايلش (دام فعل ماضيدر نصير بانك اجوف و او پسندن موقع دعاه واقع اولمش دائم
اولسون ديمكدر (سعد سبتك قفى و عيتك سكونيله ايهام طريقيله مذكوردر (يعنى ابو بكر ك
سعادتى دائم اولسون (وسعد آدى اوغلى دائم اولسون ديمك اولور (ايد دام فعلته معطوفدر محكم
ايلسون معناسته (ضمير يله ابو بكره راجعدر (مولى تقديرى مر فوع فاعلدر ايدك
(مولى افندى ديمكدر با حرف جرايده متعلقدر (الو به لوانك جعيدر سنجقار
معناسته افعلة و زنى اوزره (نصر مصدر در و اضافت بيانده نصرت و ظفر سنجقلى
ديمكدر (محصول بيت) خدا حقيقون تحقيق دنيا سعادت و عزت بولدى و ياسعيد اولدى
ويا مسعود اولدى ديمكدر نيك بخت شد معناسته (يعنى ابو بختلو اولدى ابو بكر سبيله سعادتى
وسعدى دائم و باقى اولسون (دى خدا ابو بكرى نصرت و ظفر سنجقلى مؤيد و محكم
ايلسون (يعنى هرزه يه كيم لوا آچوب عسكر چكر سه خدا ظهير و ناصرى اولسون (حاصلى
حضرده و سفرده خدایار و باورى اولسون (كذلك تشأ لينة هو عرقها * و حسن نبات الارض
من كرم البذر) كذلك اسم اشارتدر ابو بكره (تشأ فعل مضارع مفرد مؤنث غائبه در
فتح بايندن بوى چكر و اوزار ديمكدر (آخر نده همزه تدلين ايدوب الفه قلب ايدرل ضرورت

رد لامعى و كافى

رد ابن سيد غلى

وزن ایچون حذف اولندی دینار قلم ایلدیلر (لینه بونده دال و بدای معنانه در که ابوبکر
 اوغلندن یعنی ولد صلی سندن کایت در نشأ مک فاعلیدر (هو خلاصه فوع مبتدا ابوبکره راجعدر
 عرق عینک کسری ورائک سکونه افتده طهردر (اما بونده کولک مراد در بیخ معنانه وهالینه به
 راجعدر عرقها خبر مبتدا در وجه اسمیه صفت لینه در (وحسن کوزلک (نبات پردن بتن
 نسنه ارضه اضافت لامیه در (من حرف جر حسنه و یا مقدر کاشه متعلق (کرم بونده
 ایلک معنانه در بذر اضافتی لامیه در (بدر بایک فحیله تخم معنانه در (محصول بیت) ینه
 ابوبکر کی بر نهال تازه بوی چکوب اوزامه ده در یعنی کند ینه مناسب و مشابه براوغلی بیویوب
 ینه ده در که ابوبکر ایلک اصلی و کوبدر (مصرع ثانی بی ارسال مثل ایدوب بیوزر پردن
 بتن اوتک ایلوکی و کوزلوکی خود تخم ایلکنددر (حاصلی پادشاه اصل و جنس اولد بیچون
 اوغلیده کندی کبیر (معلوم اوله که حضرت شیخ پادشاهک مرشدی و اوغلنک اوستادی
 ایش شویله روایت اولور و الهده علی الراوی (ایزد تعالی و تقدس خطبه پاک شیراز را
 بهیبت حاکمان عادلان و همت عالمان تازمان قیامت در امان سلامت نکه دارد) ایزد
 انجاسان ظرفا سندن همزک و زانک کسریله مسعودر (امارستانی و بعض جهله سندن
 فتح زایلده مسعودر خدا معنانه تگری دیمکدر (خطه خای هجیه مک کسری و طای مفتوحه
 مهمله نک تشدیدله استور معنانه در پاکه اضافتی بیایه در و شیرازه لامیه در (پاک لفظی شیراز
 لفظه مضاف اولماز دین معنی ایله نسبتی بوعیش (شهر شیراز حضرت شیخک و خواجه
 حافظک متولد اولد قاری بلده نک اسمیدر دیار عجمده یزیه بونی زیاده مدح ایدر لرتکه
 شعرا دن بریسی بیوزر (بیت) چه مصر و چه شام و چه بروجه بحر * همه روشتایند و شیراز شهر
 (با حرف تخصیص معنای سببی متضمن (هیبت مهابت معنانه در یعنی جلال و مخافت
 اولوق و قورق دیمکدر (حاکمانه اضافتی لامیه در (وعا لانه اضافت بیایه در (و باند کور باکی در
 (همت هانک کسری و فحیله ارادت و قصد معنانه در (عالمانه اضافتی مسددرک فاعلنه در
 (و عالمانه بیایه در (نااتهسا غایت ایچوندر (زمان قیامت معروف (در حرف ظرف (امان
 و امانت امین اولوق معنانه در (سلامته اضافتی بیایه در بعض نسخه زده امان و سلامت
 و او عاطفه ایله واقعدر عطف نفسیری شکلی و کل وجهه (امان برینه لباس ذکر ایدنار
 ایکی برده سهو ایشلر اول بوکه امان و زمان تجنيس مطرفدر ثانی ایکی فقره ذوالقافین
 واقعدر تأمل ندر (نکهداردنکه نگاهدن مخففدر (داشتن و داریدن مشتق ایله مستعمل اولسه
 حفظ و صیانت معنانه در اما کردن و کنید ایله و مشتق ایله مستعمل اولسه نظر معنانه در
 فامل (دارد فعل مضارعدر داریدن موقع دعاده واقعدر حفظ ایله دیمکدر (محصول ترکیب)
 خدای تعالی و تقدس شیرازک پاک سنورینی عادل حاکم هیتیه و علمله عامل عالمه هیتیه قیامت
 زمانه دک امن و سلامتده حفظ ایلله (قطعه) ندانی که من در اقالیم غربت * چرا روزکاری
 بکردم درنکی (معلوم اوله که بوقطعه اصلده برقصیده در حضرت شیخک ابوبکر بن
 سعد بن زکی مدحند هلا کونک بعضی احوالی و دیار عجمه مستولی اولد یعنی آند ذکر
 ایشلر و بعضی متصرفین و متحرفین بومقامه الحاق ایشلر (ندانی ده نون حرف نفی در (ودانی
 فعل مضارع مفرد مخاطبدر استفهام انکاری طریقه بیلر مبین دیمکدر خطاب عام طریقه
 (که حرف بیان (اقالیم اقلیم جمعدر معلوم اوله که ربع مسکونی یدی به تقسیم ایشلر
 یعنی یدی حصه به بولش و هر حصه سنه اقلیم دیمشدر (امدی حضرت شیخک اقلیمی
 جمع ایلشک سری بودر که اکثر معموره ارضی سیر ایشلر در حکایت اولور که

رد شعی

رد این سیده لی و سروری
وکافی

فرق بیل مقداری سیاحت ایشلر و مالک معموره بی کز مکدن مرادی بر مر شده ایشلر
 ایش (عاقبت بغداد ده شیخ شهاب الدین سهروردی حضرت ترینه و اصل اولوب انک
 زلال فیض و فضالیه سیراب اولش نکه بوستانده بیور مشدر (بیت) مر ایدر داند مر شد شهاب *
 دواندر زفره و و کشتی براب (غربت مصدر در کدرت و زنی اوزره ماضی و مضارع
 تلاشیدن مستعمل دکل بلکه افتعال و فاعلن کلور اغترب و تغرب دیور (غریبه اضافتی بیایه در
 (چرا جمیده فتح و کسر جائز در کسره به تخصیص ایابن تقصیر ایشلر (چه ایله رادان مر کبدر
 (چه معروف (و را ادات تعلیل (رو زکار بونده زمان معنانه در و با حرف وحدت (بکردم
 با حرف تأکید (درنک دالک کسری ورائک فحیله اکلنکه دیور عریده مکث معنانه (و با حرف
 مصدر (محصول بیت) بیلر مبین که بن غربت اللرنده نیچون بر زمان مکث ایلدم یعنی اکلنم
 (معلوم اوله که کاه اولور که بر معنای عریده بر لفظله تعبیر ایدر و غیری دبلده ایکی لفظله
 و کاه اولور که امر بالعکس اولور (برون رقم از نیک ترکان که دیدم * جهان درهم افتاده چون موی
 زنی (برون و بیر و نایلله و یاسن طشره دیمکدر (نک عار معنانه در (ترکانه اضافت لامیه در
 (مراد ترکاندن هلاک و عسکریدر که تمام عجمه و دیار عرب به غزه به دک مستولی اولدیلر (نکه نوار بیخ
 الخانیده یاز شددر (پس حضرت شیخک انلرک عارندن وطن ترک ایلنک اصلی اولدر که کافر لایدی
 و اهل اسلامه اذا وجفا اوزره ایدیلر پس (الفرار عما لایطاق من سنن المرسلین) دیور ترک دیار ایدوب
 سیاح عالم اولور بوقضیه خلفادن مستعصم بالله زمانده اولش و حضرت شیخک بو خصوصده
 بر قصیده سی واردر که مطلعی بو در (بیت) آتقا تراحق بود کر خون بکرید بر زمین در زوال ملک
 مستعصم امیر المؤمنین (حاصلی جنکیر خان و هلاک و خروسی بیور و شاه اسمعیل فتنه سی کی دکل
 خطیم فتنه ایشلر زبرا بونلر اهل قبله ایدی اما انلر کفره ایدی پس نیک ترکان بیور دینی انلرک
 نامه قول کافرا نه اوضاعندن عبارتدر (درهم قرش مورش دیمکدر جهان عبارتی دلالت ایدر که
 تمام عالمی فتنه استیجاب ایشلر ایش (موی قبل و صاج معنانه در (زنکدن بونده قرار مملکتی
 مراد در (و با حرف نسبت زککه منسوب دیمکدر زککه زکبا رده دیور سیاحلر مملکته
 (محصول بیت) شهر شیراز دن طشره کتدم یعنی ترک دیار ایدوب اغترب ایلدم اثر آنک
 جور و ظلمدن که کوردم جهان خلقی بری برینه دوشمش یعنی قرش مورش و هرج و مرج اولش
 زکی صاچی کی حاصلی بر دیار که باغی تا ناردوشه اولده کافر اوله بالبداهه معلومدر
 اول دیارک حالی نه اولمسر در (همه آدمی زاده بودند لیکن * چو کرکان بخون خواری تیر چنکی
 (آدمی زاده آدم اوغلی دیمکدر و آدم معنانه (بودند حکایت حال ماضی بی مفید در (ایکن
 مصرع ثانی به مرهوندر (کرکان کاف عجمینک ضمیمه کرکک جمعدر ایکی کاف عجمیه
 قوردر دیمکدر (بخون با حرف ظرف (خون خوار وصف ترکیبی در خواریدن که مشترکدر
 بیکله ایچمک ینشده فان ایچیمی دیمکدر بیه مصدری لاحق اولوق سبیلله هاء رسمی
 کاف عجمی به غیدل اولشدر بیه ظرفیه ایلله فان ایچیمیلکه دیمکدر (خواری کافنی عریسدر
 دینک فتمدن سهو ایلله صادر اولشدر (تیر چنک وصف ترکیبی در کسکین قینقلی معنانه
 (و با حرف تنکیدر بونده ده بر بودند مقدر در (چنکی یاسنی حرف مصدر طوتره معنی جانینه
 ناظر اولما مشلر (محصول بیت) مذکور عسکر تا تار هب اولاد آدم ایدی اما فان ایچیمیلکه
 قوردر کی کسکین قینقلی ایدیلر چو کرکان مبتدا و تیر چنک خبری یعنی صورت انسان
 و سیر تاریخی حیوانات قبیلدن ایدیلر (بوینده تا نایک چنک ات ید کلرینه فی الجملة ایما وارد
 و علی الخصوص که کفره اوله (مصرع ثانی معنانی فان ایچیمیلکه نیچو لری کسکینلکه

مطلوبه

رد لامی

رد لامی
رد شعی و کافی
قینق طریق دی کدر
(اسعد)

قوردر کی ایدیلر دین (و خوخوار اقد و پنجه سی کسکین اولمده قوردره بکرزل ایدی دین
 جتی معنای و برامش (درون مردی چون ملک محضر * برون لشکری چون هزیران جنگی)
 درون تقدیری درون شهر ایدی ضرورت وزن ایچون حذف اولندی (مرد مدن نوع
 مردم مراد در) و یا حرف وحدت (ملک فرشته) نیک محضر و صف ترکیبدر ایدیلر معنای
 (برون یعنی بیرون شهر) لشکری یا حرف وحدت (هزیران کسری و زانک قتی و بانک سکونیه
 ارسلان دیمکدر اسده معنای (و الف و نون ادات جمد در) جنگ صواش (و یا حرف نسبت
 (محصول بیت) اول زمانده شهرک ایچروسی فرشته کی ایدیلر سییت مردم ایدی
 و شهرک طشره سنده تاتار عسکری صواش ارسلانلری کی ایدی یعنی شهر خلقی مظلوم
 و عاجز و زبون ایدی عسکر کفره تاتار ظالم و قاهر و دون ایدی حاصلی شهر خلقی بر فرشته و انلرک
 هریری بر برامز ایشده درون و بیرونی پادشاه عسکرینک هریرینه علی حده صرف ایدوب
 ظاهر لری جنگ جو و باطنلری نیک خوم و نازینی قصد ایدیلرک دماغنه شرابات فارسیدن
 بر قطره طملاش امش (چوباز آمدن کشور آسوده دیدم * پلنکان رها کرده خوی پلنکی)
 (باز بونده کرو معنای در) کشور کاف عربینک کسریله اقلیم معنای در (آسوده الف بمدوده
 وسین مضموه ایلر ماضیدن قسمدرد کلش دیمکدر راحت معنای) پلنکان پلنک بای عجمینک و لامک
 فتحدر ایلر قبلان دیدکاری برنجی حیواندر (رها کرده پنه ماضیدن قسمدرد صلی و برمش) یعنی ترک
 ایلش دیمکدر (خوی پلنکی اضافتی بیانیه در) و یا حرف مصدر (محصول بیت) چونکه اقلیم
 غربتدن کرو شیرازه کلدیم مملکت شیرازی آسوده حال و مرفه البال کوردیم پلنکلر پلنکلک خلق و خوبی
 ترک ایلش (زیرا مرور ایامله اولاد هلا کو اسلامه کلدی و اعیان و ارکانی هب مسلمان اولدیلر
 حتی تبریز باندده مراغه نام قصبه ده نصیر طوسی به رصد کواکب ایلکه امر پیوردی و بواسطه ایلر
 آتی کنند یه و زبر ایلدی و بالجه انلردن ابو پادشاهلر ظهور ایلدی حتی سلطنت مدوحی اولان
 سلاطین الخانیه انلردن و بوکون سمرقند پادشاهی عبدالله خان انلردن و کفه خانلری
 انلردن امدی خوی پلنکی بی ترک ایلش دیمکدن غرض اول حالت کفرده ایلدکاری ظلم و تعدی بی
 ترک ایلش دیمکدر بو تقریر معلوم اولد قند نصکره جمهور بلکه عموم شراح ایلدکاری عنده یانه
 التفات اولسونکه یقین افاده ایلز (چنان بود در عهد اول که دیدم * جهان پر آشوب و تشویش
 و شکی) عهد بونده زمان معنای در (اوله اضافتی بیانیه) که حرف بیان (دیدم مصراع ثانی به
 مرهوندر (آشوب بونده فتنه و فربشعلی معنای در) تشویش تعیل بایندن مصدر در فربشعلی
 دیمکدر آشوبه عطف تفسیری واقعدر (تنک بونده طار معنای در) یا حرف مصدر طار اقی
 دیمکدر یعنی اول زمانده اولان مصیبت و بلا دن تعبیردر (محصول بیت) مصراع ثانی اول
 بیان ایدوب دیر اول زمان اولده که کوردیم انجیلین ایدی جهان یعنی جهان طوب و بطول فتنه
 و آشوب و بلا و مصیبت ایدی (چنین شد در ایام سلطان عادل * اتابک ابو بکر سعد بن زنگی)
 ایامک سلطانه اضافتی لامیه در ادنی ملا بسه ایلر (و عادله بیانیه در) اتابک کاف عربیه لقب
 (ابو بکر کبت) سعد بن ابن لفظی محذوفدر (زیرا لسانلر نه ابن لفظی حذف ایلک جاریدر
 (محصول بیت) اول جهانک حالی دیدیکم کی ایدی اما سلطان عادل زمانده جهان زیاده
 خوب اولدی که اول سلطان عادل اتابک ابو بکر ابن سعد بن زنگی در (قطعه) اقلیم پارس راغم
 از اسبب دهر نیست * تا بر مرش بود چونوی سایه خدا) اقلیمدن بونده مملکت مراد در پارسه
 اضافت لامیه (و یا حرف صله) و یا حرف تخصیص (اسبب افته یان باشی کلکدر اما بونک کی
 پرلده فتنه و آشوبدن عبارتدر دهره اضافتی لامیه در مجازا (فی ادات نفیدر وسین و ادات

رد شعی و کافی

رد ابن سید علی و سروری و کافی

رد ابن سید علی و سروری و لامی و شعی و کافی

خبر (نیست نه است تقدیرنده در دین اصابت ایلامش) تا ادات توقیه مرادام معنای (بر مرش
 شین ضمیر اقلیمه راجعدر (بود بانک ضعی و و اوک قحطیه فعل مضارع مفرد غائب تالیه موقت اوله
 دیمکدر (توبی یاه اول نفس کله در و تانی حرف وحدت بر سنک کی دیمکدر (سایه خدا لامیه در
 ظل الله معنای (محصول بیت) پارس افلیظه غم بوق و یا پارس افلیظه غم بوق دهرک
 فتنه سندن یعنی روزگارک آلام و شد ایدندن مادامکه انک باشی اوزرنده یعنی اوزرنده بر سنک کی سایه
 خدا اوله یعنی مادامکه اقلیم پارسک سنک کی حاکم عادل اوله اسبب و آشوب روزگار دن غم کوردیم
 و غصه چکیم معلوم اوله که چوتوی نسخه سنی چوتوی نسخه سنی اوزره ترجیح ایلدک قائل (ای
 کسر همزه ایلر حرف ندادر گاه اولور که همزه مفتوح او قنور دین عنیدی سویش زیر همزه
 ندای مفتوح اوقتی عربیده در چوتوی ده بر یا یازوب و او ای مکسور اوقتی کرک بای وحدت
 اجلیچون دین فارسی بی استساددن کورمش امش (امر و زکس نشان نهد در بسط خالک
 مانند آستان درت مامن رضا) امر و ز معلوم اوله که روز و شب و ساله اسم اشارت قریب یعنی
 این لفظی داخل اولسه کسر همزه به دلالت ایاین یا حذف اولنوب تون میمه ابدال اولنور (پس
 امر و ز بوکون دیمکدر (کس مبتدا کیمسه دیمکدر (نهد فعل ثنی استقبال مفرد غائب فاعلی تحتیده
 کس راجع ضمیر جمله فعلیه خبر مبتدا در (و نشان نهدک مقدم مفعولی یعنی اولی (و امر و ز طرف
 زمانی (و در بسط خالک ظرف مکانی بونده بسط خاکدن مراد بر یوزیدر روی زمین معنای
 اضافت لامیه در (مانند یکدش دیمکدر مشابه معنای (آستانه اضافتی اسم فاعلک مفعولیه
 اضافتی قبلندندر و آستانک دره و درک تالیه لامیه در (در مانند نهدک مفعول ثانیه سیدر (و ما من رضا
 بوندن بدل و اضافت لامیه در (محصول بیت) بر یوزنده بوکون کیمسه نشان و بر من سنک قبول
 ایشکته بکر رضایله امین اولاجی بر یعنی رضای قلب و صفای خاطر له کیمکه مقام مامن و جای
 امین سنک قبول ایشکدر انجیق اکابر بر بردخی یوقدر حضرت شیخ پادشاهی اطرا طریقه مدح
 ایلش منه سنده درت تاسی کی ضمیرک اصلی ات در همزه ایلر دین همزه مجمله اولد یعنی بکر امش
 (بر تست پاس خاطر بیچارگان و شکر * بر ما و بر خدای جهان آفرین جزا) بر تست بر حرف
 استعمال (تست تو ایلر سین و تادن مر کیدر سنک اوزر بیکه یعنی سنک اوزر بیکه لازم و واجبدر
 مقدم خبردر (و پاس مؤخر مبتدا پاسیدن حفظ و صیانت معنای خاطره اضافتی
 مصدرک مفعولیه اضافتدر (و بیچاره کانه اضافت لامیه در (و او حرف عطف و شکره مصراع
 ثانی به مرهون مبتدا (بر ما خبری وسین و نامقدر در شکر ی بونده تعمیم ایلک قابلدر یعنی خدایه
 و پادشاهه (و او حرف عطف بر خدای مقدم خبردر (و جزا مؤخر مبتدا (جهان آفرینه
 اضافتی بیانیه در جهان آفرین وصف ترکیبدر آفریندن دن جهان برادیمی دیمکدر خلایق عالم
 معنای (جزا بونده ثواب و عوض معنای در (محصول بیت) پادشاهه خطاب ایدوب پیور
 سنک اوزر بیکه بیچاره لک خاطرین رعایت و صیانت ایلک لازمه در و بر رعایت و صیانت ایچون
 سکا شکر ایلک بزم اوزر همزه واجبدر و یاسنک کی بر عادل پادشاهی بزه حاکم ایلد کیچون خدایه
 شکر بزم او ستمزه لازمدر دخی خلایق عالمه لایق و سزاواردر سنک فقرا و بیچاره له ایلد بیکک
 رفیق و عدالت ایچون ثواب و عوض و بر منک حاصلی هم بزه عدالت و فقر او بیچاره له مرحتک
 ایچون سکا و خدایه شکر لازم و خدای جهان آفرینه اجر جلیل و ثواب جزیل و بر منک لایقدر
 بونده شکر خدایه قصیر ایلین نصیر ایلش و خدای لفظنک جهان آفرینه اضافتی فحو و زایلین
 غریب ملاحظه مالک امش (یارب زیاده فتنه نکه دار خالک پارس * چند آنکه خالک را بود و باد را
 بقا) یارب تخفیف ایلر ضرورت وزن ایچون (یاد فتنه اضافت بیانیه) نکه دار حفظ ایلر دیمکدر

رد لامی

رد ابن سید علی

رد ابن سید علی

یکدش بکر معنای اسکی تورکجه در (اسعد)

رد سروری

رد شعی

رو کافی

(خاک پارس لامیه و معمول نکه دارد در پارس با عجمیه و فایله لغت در مملکت شیراز دبر) چندان اولقدر دیکدر (که حرف بیان) خاک معروف (و ادا تخصیص بونده بادن مراد هوادر یعنی کره هوا خاک معطوف قدر تدیری خاک را و باد را بقا بود بقا بود فاعلیدر) (محصولیت) یا الله پارس زانی فتنه بلندن یعنی فتنه دن حد غظ و صبات ایله اولقدر که کره خاک و هوایک بغاسی اوله (یعنی کره خاک و هوایک و پایداری اولقدر حاصلی قیامت دیک مصرع ثانیك معناسنی اولقدر که تیراغه ویله بقا اوله دین و اول زمانه دیکن که خاک و باده بقا اوله دین و مادامکه خاک و باد باقی اوله دین حق ادابی ایدم مشارفتا مل (سبب تألیف کتاب) یکشب تأمل ایام گذشته می کردم و بر عر تلف کرده تأسف می خوردم و سنک سر اچه دل را بالاس آب دیده می ستم و این بیتهام مناسب حال خود می گفتم) بودرت فقره بری برینه معطوف اولمغه متصل یازلدی اسلوت وصله داخل اولدیم چون تأمل (ایام اضافتی مصدر ك معنونه در) گذشته ماضیدن قسمدر یکمیش دیکدر گذشته به اضافت بیانیه در (می کردم می حکایت حال ماضیدر ایدرم دیکدر) (واو حرف عطف) (بر صله در باکی) (عر تلف کرده تقدیری عر تلف کرده خود) (عر ك تلف کرده به اضافتی بیانیه در (کرده ماضیدن قسمدر لغتده اینش دیکدر اما بونده ایلمیکم معناسنه در) (تأسف فعل بایندن مصدر در شدت حزنه یعنی غم دیرل ثلاثی اسف در همزه نك و سنك فحشه لایله می خوردم مک مقدم معمول صریحیدر) (و بر عر غیر صریحیدر) (می حکایت حال ماضیدر) (خوردم خاصنی روم حقه ایله اوقق کرک که فقره اولینك قافیه سنه مطابق اوله) (بعضیلر بونک کبی برده کرده بی کاف عجمیه اوقودیلر کردیدن دن تخفیف) (یعنی شده معناسنه صیورت ایچون و حضرت مولانا جامینک در پای ابراره نظیره لجه الاسرار و حجه الاحرار نام قصیده سندن بر بیتله استشهد ایلدی (یت) هر کجایی در گنجی و بر در حلقه * حلقه مار حلقه کرده در دهان از در ست) (حلقه کرده معناسنه لکن مدعاده ده سنده ده نظر وار (زیرا بعضی نسخه زده کرده برنده گشته واقعه در) (و کرده کاف عجمیه اولسه لایله بواسلوب اوزره تخفیف بعضی الفاظده واقع اووردی فتامل (سنک سر اچه سنک معروف و سر اچه تصفیر سرادر که سر ایدن مخففدر یایله او دیکدر عر یچه دار دیرل ده اضافتی بیانیه در و سنکک اضافتی لامیه در مجازا) (و ادا ت معمول بالاس آب دیده با حرف استعانت) (و الماس بر ذوقیت جوهر در که جمیع صرب جواهری انکله در لرتکه حضرت شیخ کلامی بومعنایه اشارت ایدر که سنک سر اچه دل آنکله در آیه اضافتی مشبه بهک مشبهه اضافتیدر حاصلی بیانیه در) (و دیده اضافت لامیه در) (می ستم می حکایت حال ماضی افاده ایدرتکه مکررنیبه اولتمشدر) (ستم فعل ماضی نفس متکلم وحده در دم دیکدر دلم دیکم دکل) (واو حرف عطف این اسم اشارتد ریتلره) (بینها ها ادا ت جوده در) (مناسب اسم فاعلدر مفاعله بایندن حله اضافتی اسم فاعلک معنونه اضافتیدر و خوده اضافت لامیه در) (خود بونده کنندی معناسنه در) (میگفتم بنه حکایت حال ماضی متکلم وحده سو یازدم دیکدر مقول قول این بیتها در و مناسب حال خود حالدر مقولدن) (محصول فقره اربعه) (بر کیجه یکمیش ایامی فکر و ملاحظه ایلردم) (دخی تلف و ضایع ایلدیکم عمره غصه بر دم دخی کوکل خانه سنک طاشنی الماس کبی آب چشمه دردم یعنی ضایع برده لف ایلدیکم عمره نادم اولوب شویله اغلردم که قره طاش کبی پک کوکله رقت کلوب متأثر اولوردی و بو کجک یتلری کنندی حلاله مناسب و موافق سو یازدم) (فقره آخره نك معناسنی دخی بو کنندی حلاله مناسب اولان یتلری ایدر ایدم دین اسم اشارتی محله صرف ایلامش بوجهله دخی معنایی تقریر ایدوب دیر که دخی بو یتلری کنندی حلاله مناسب ایدر ایدم بو تقدیر اوزره بیتها لفظی مناسب لفظنه

رد لامی و شعی و کافی

رد لامی

رد شعی

مضاف اولمزدیمش (یس بو قیددن معلوم اولدی که اولکی تقریرنده بیتها لفظنی مناسب لفظنه مضاف ایدرمش اگر بویله ایسه برامز ایدرمش) (مثنوی) هر دم از عمر می رود نفسی چونکه می کنم نماد بسی (دم بونده ساعت و وقت معناسنه) (نفسی ده یا حرف وحدتدر) (چون واور سمیه ادا ت تعلیلدر چونکه معناسنه ادا ت شرطدر دین اصابت ایلامش) (نکه می کنم فصل حال متکلم وحده در نظر ایدم معناسنه) (نماد فعل نفی مفرد فاعل قالمادی دیکدر بجه مطلقدر دین بجه مطلق معناسنی بلیزیمش) (بسی یایله و بسا الفله و بس و بسار بومعنایه در جوق دیکدر بسی بساک اماله سیدر دینلر عنیدی سو ییشلر و بسیده یا حرف نسبتدر یکی ده کبی دین دخی عنیدی سو ییش) (نکه موارد استعمالاقی نتیع ایدنه معلومدر) (محصول یت) هر آن و هر زمان عمر من بر نفس کیدر یعنی ساعت بساعت عمرم اکسلوب آزلاده در چونکه بقیه عمره نظر ایدم کورورم جوق قالمادی یعنی عمرک چوغی کیدوب آزی قالمش کورورم بعضی نسخه ده می کنم برینه می کنی واقعدر لکن بو نسخه اولی و احرا در فتامل (بونده چونی و او اصله ایله اعتبار ایدوب کیف معناسنه اولسنی تجویز ایدنلر زیوینریمش) (ای که بجه رفعت و در خوانی * مکرین پنج روز در یانی) (ای حرف ندا و منادی مخدوفدر تقدیری ای آنکه در) (که حرف رابط صفت) (بجه الی دیکر اسماء اعداد دندر) (واو حرف عطف) (واو حرف حال) (و در حرف ظرف) (خواب واور سمیه اوبقویه و دوشه دیرل بونده غفلتدن گایددر) (و یا ضمیر خطابدر) (مکر بونک کبی برده تمی معناسنه در بویله دیکدر) (پنج اسم عدد بش دیکدر) (روز بونده ظرف زمانه دندر ادا ت ظرف مقدر در تقدیری این پنج روزدر) (در یانی فعل مضارع مفرد مخاطبدر) (در بایندن دن در یافتدن دکل) (محصول یت) ای اول کبسه که عمر کنن الی یاش کنندی دخی سن خواب غفلتده سین (مکر بو بش کونده آخرتکه لازم اولان اسبابی تدارک ایلده سین یعنی عمرک چوغی کیدوب آزی قالدی حال بو که سن خواب غفلتدن متنبه اولمزد سین ایدمی آگاه اول اوله که باقی قیلان برایکی کونده تلاق و تدارک مافات ایلده سین) (حاصلی جوانلقده زاد آخرتی تحصیل ایدم مدک) (یس سعی جیل ایلده باشد که پیرانکده بر حال ایلده سین دیکدر) (مکر ادا ت استنادر الامعناسنه دین معنی و بر دیکر محله مکر لفظنی ذکر ایلمش الالفظنی ذکر ایلامش که معلوم اولیدی الانجه یا فشر) (مصرع ثانیك معناسنی الا بو بش کون که دخی کنندی ابریشه سین واکلیه سین یعنی حال نچه ایدو کنی اکابوب اکا کوره تدارک ایدسین دین بیتک مردانه واصل اولماش بونده نصکره بوجهله دخی معنی و بر مشکه مکر بو بش کون که یکمیدی ابریشوب اکثر بسین و بو معناری تزییق تاویلانه تاویل ایلش که باقل دوشنده کورسه بیک کره استعاده ایدر بردخی دوشنده کورمیه یم دیو) (معلوم اوله که بو بیت حضرت شیخ بر قصیده سنک مطلقدر که این سید علی و لامی شرح ایدنه تمامتی ابراد ایشلر و بجه دن مراد عمرک اکثری و بچیدن اقلی در) (جیل آنکس که رفت و کار نساخت کوس رحلت زدند و بار نساخت) (جیل خاک فحی و جیک کسمر یله صفت مشبهه در علم بایندن مصدری جیل کلور خاک جیک فحی لایله اونا تقدیر حاصل اولان حیره و دهشته دیرل یس بونده خجاک معناسنی اوتقدیرن متخیر و مدهوش دیکدر) (که حرف رابط صفت) (نساخت فعل نفی ماضی مفرد غائب لغتده یایدی دیکدر اما استعمالده دوزوب قوشمادی یعنی حاصل ایلدی) (کوس آبت لهودن بر قسمدر که طبل باز شکنده او اور) (اما یوک اولور شویله کبرده اولد فده یاغ اوزره طوررکن چالارل پادشاه مخصوص سازدر اما برنم پادشاهلر مردن غیر سیلاطینک خالری به استعمال ایدرل و اول زمانه بر عسکر و یا فافله کوچه جک و قنده چالارل ایمش و بر زمان بونک

رد شعی

رد کافی

رد شعی

رد این سید علی و لامی

و سروری

رد دقایق الحقائق

رد لامی و شعی

رد لامی و شعی و کافی

رد لامی

رد شعی

برینه فافله کو چک و فتنه جرس چلر ایش (اما آل عثمان دورنده و نك کبی برلر ده بوری چلرلر) رحلت
اضافتی لامیه در (رحلت رانك كسری و حاء مهمله نك سكونيله و لامك فحبله ارتحال معناسنه در
یعنی کو چك (زنده فعل ماضی جمع غائب در فاعلی کوسی چالان کیمسه لر در) و او حرف عطف و یا حرف
حال (بار بونده بولك معناسنه عربچه حل دیرلر حاء مهمله نك كسری و همك سكونيله حانك فتی
و همك سكونيله دكل (محصول بیت) مصراع اول اخباره و انشایه محتملدر یعنی شرمند
و مخیر و مدهوشدر یا خود شرمند و مدهوش اولون دیمکدر اول کیمسه که دنبادن کندی وایشی
دوزمندی یعنی دنیاده عمل خیر ایلمکمزین آخرته واردی (حاصلی دنیا مزعه سنده دانه خیرات
اکتوب کندی کوس رحاتی و ارتحالی چالدیلر و بوکئی و یاپنی دوزمندی یعنی اجل کوسی
چالدیلر حال بوکه اول نهیته اسباب آخرته مباشر اولدی (حاصلی زاد آخرتی تدارك ایلمکمزین
کل دیدیلر پس بویه کیمسه شرمند اولسون (خواب نوشین بامداد رحیل * باز دارد پیاده
راز سبیل) نوش باله و هر طائوفه دیرلر (و یا حرف نسبت) و نون حرف تأکید نسبت
اصل لغتده بویه در (اما شمدی طائلی معناسنده مستعملدر شیرین کبی (بامداد و بام ابرته
معناسنه در (رحیل اسمر یعنی کوچر نك اسمی در (خواب نوشین بیانیه و مابعدنده اضافت
لامیه لر ده (باز دارد داریدن دن فعل مضارع مفرد غائب در داشتن دن دكل بحسب الاستعمال
مانع اولور دیمکدر کرو طوتر دیمك دكل (پیاده بیافه دیرلر عرییده راجل دیمکدر (را ادات
مفعولدر (سبیل بویه دیرلر (محصول بیت) ارتحال صبا حنك یعنی کوچ ابرته سبیل طائلو
اویقوسی پیاده بی یوان دن مانعدر یعنی بویه کتمه دن آلیقور (حاصلی اذا نذ دنیوه به به توغل
و تهالك زاد راه آخرته اشتغال مانع و اسبابه مباشری معوقدر (هر که آمد عارتی نوساخت * رفت
و منزل بدیکری پرداخت) عمارت عینك كسریله اصلنده مصدر در نصر بایشدن برتنه بی
معمور ایلک صکره بنا ده استعمال ایلدیلر (و یا حرف وحدت بعض نسخده یا سز اضافه
واقعدر یعنی توه (زیرا نونك فتی و و او اصلیه ایله یکی دیمکدر عربچه جدید دیرلر (ساخت
فعل ماضی مفرد غائب در دوزدی و یادی معناسنه بعض نسخده رفتن صکره و او یازمن
(منزل پرد اخنك مفعول صریحدر (و بدیکر غیر صریحی (یا حرف صله (دیگر یایله غیر
معناسنه در (و یا حرف وحدت (پرداخت لفظ مشترک در تمام ایلکله پوشا لقی یعنی
تخلیه یشنده بونده غیریه یادی و تمام ایلدی دیمکدر (محصول بیت) هر کیمسه که دنیایه
کلدی بریکی بنا یادی و بر جدید عمارت پیدا ایلدی اول بانی آخرته نقل ایدوب یایدی
عمارتی غیریه یادی یعنی غیر ی ایچون یا عیش اولدی زرا لایدر برینه بر کیمسه کلسه کرک
(پس کویا که حقیقته اول کله یا عیش ایش (معلوم اولاکه تمام عالمک بایلری بوسوزك
ما صد قیدر زرا هیچ بر کیمسه یاید و غنده باقی قالماس بلکه اول کیدوب برینه بر غیر کیمسه
کلسه کرک پس کویا که انکچرن یا عیش اولور بعض شارحپرداختی تسلیم ایلک و اصماراق
معناسنه اخذ ایش لکن بوانك مغالری سابقا مذکور اولاندر بو ذکر ایلدی دكل
(وان د کر پخت همچین هوسی * و این عمارت بسر نبرد کسی) وان دیگر پیور دینی
سابقا دیگر پیور و غیدر (پخت فعل ماضی مفرد غائبدر (هم ادات تأکید (چنین بونجیلین
دیمکدر یکی عمارت بنا ایلکله اشارتدر (و این عمارت مراد دنیادر نه مقدم مفعول صریحدر (و بسر
غیر صریحی (و بای بسر حرف صله (نبرد فعل نئی ماضی مفرد غائب ایلدی دیمکدر فاعلی کسی در
بانی وحدتله (و جائزدر که این عمارت مبتدا اوله و نبرد خبری و کسی نبردك مفعول صریحی و بسر
اولکی کبی غیر صریحی (محصول بیت) اولکی باینك عمارتله کان ده انك کبی هوس بشوردی

رد این سید علی

رد لامعی
رد شعی و لامعی

رد کافی

یعنی اولاده مقتضای طبعی اوزره بعضی برینه بنا الحاق (حاصلی بعضی برینی یادی
و بعضی برینی یادی (نتکه عالمده مشاهددر (اما بوعارتی هیچ بر کیمسه نهایت و پایانه ایلندی
(یعنی هیچ کیمسه دنیاده باقی و خالد قالمدی و یا بوعارت دنیا کیمسه بی نهایت ایلندی یعنی اولدر بوب
مؤید و باقی قومدی (حاصلی هر کسی فتایه ویزدی (حقیقته فاعل مطلق خدا در (جهانه
وزمانه و غیریه اسناد مجاز پذیریتک معناسنی اولکی تقریره قصر ایلین تقصیر ایش
(یا بنا یاید دوست مدار * دوستی را نشاید این غدار) یار بولداس دیمکدر (یا یادرنا بونك کبی
برلر ده توصیف نئی افاده ایدر (یا یادر وصف ترکیبدر داریدن دن بحسب لغت یا بانی طویتی دیمکدر
اما استعمالده ثابت قدم معناسنه کلور (دوست معروف (مدار فعل نهی مفرد مخاطب (یا مفعول
اول (و دوست نالیدی (یا یادره اضافت بیانیه در دوستی یا حرف مصدر را ادات مفعول نشاید فعل
نئی استقبال مفرد غائب شاییدن دن (شایستن دن دكل این غدار مؤخر مبتدا و نشاید مقدم خبر
و دوستی را مفعول نشاید در غدار مبالغه ایله تارک و فایه دیرلر (محصول بیت) حضرت شیخ خطاب
عام طریقله پیور ثابت و باقی اولیان یاری دوست دوتعه یعنی اکتوب طور میان نسنه بی سومه
حاصلی قاتی به میل و محبت ایلمه مقصود بودر که دنیای فرار و بی یاتدر اکا و مزخر فائنه کوکل
بغلبوب عشق ایله مصراع ثانی مقام تعلیلده در (زیرا بودنی غدار دوستی لایق دكل بر محاله در که
کیمسه نك عقد نکاحنده قرار ایلیمبوب تازه تازه کویه کول اولدیر (نیک و بد چون همی بناید مر د *
خنك آن کس که کوی نیکی برد) نیک ابو دیمکدر (و بدیار امر (چون ادات تعلیل (همی
ادات تأکید (یا یاید فعل مستقبل مفرد غائب کرک دیمکدر (مرد مر دن معناسنه در زرا ماضی
مضارع معقارن اولسه مصدر معناسنه در نکه سابقا بیان اولندی ایدی (پس بیاید مر د
اولسر دیمکدر (باید یاید دن مشتقدر بایشندن دكل بعضی ایلدی کبی (خنك خنك
و نون ضمی و کاف عربیه لفظ مشترکدر صوقله مبارک معناسنی یشنده (آب خنك و هوای
خنك دیرلر صوق صو و صوق هوا دیمکدر بونده بخنلو و سعادتلو معناسنه در عرییده طوبی
دیرلر (که حرف رابط صفت (کوی طوپدر که عربچه کوره دیرلر (نیکی یا حرف مصدر
(بر بونده فعل ماضی مفرد غائب در ایلندی دیمکدر کوی نیکی بیانیه در (محصول بیت) چ و نکه
انساننك نیک بخنی و بد بخنی اولسر در (یعنی دنیاده هیچ کیمسه باقی قالمبوب اولوب کید یسر در
دوانلو سعادتلو اول کیمسه در که ایلک طو بیتی دنیا میداندن ایلندی (یعنی دنبادن آخرته خیرات
و حسناتله کندی بونك اصلی بودر که بر طوبی بره بدانك اورناسنه قورلر و میدانه حدود تعیین
ایدرلر و قراج اوزون چوکانلی آنلی بو طوبی چلرلر بر کیمسه که بو طوبی تعیین اولان حدود دن
اخراج ایدرسه دولت انکدر که سائرینه غالب او اور ایدی بونده کوی نیکیدن مراد خیرات
و حسناتدر بونده بعض شارحین فارسیده مصدرک انواعنی بیان صد دنده اولش بریسی کندی
صیغه سی اوزره کلندر دیش (آمدن و رفتن کبی بری دخی ماضی صیغه سی اوزره در که اکا مصدر
هر خم دیرلر که ایکی قسمدر بری بوکه و او عاطفه ایله استعمال اولور (کفت و شفت کبی (کفتن
و شفتن معناسنه در نکه دیوان حافظده واقع اولشدر (بیت) سخن عشق نه آست که آید بزبان
ساقیامیده و کواه ک این کفت و شفت) (بویه دیش اما خطا ایش (زیرا اولر مصدر دکلاردر
اسم لر در دیمه و ایشته معناسنه بری دخی بوکه و او عاطفه ایله استعمال اولور (آمدشده
کبی که آمدن شدن معناسنه در نکه جا مینک یوسف و زلیخا سنده واقع اولشدر (بیت) بزندان
تا هوش خلوت نشین بود * شد آمد سوی زندانش چنین بود * بونده ده خطا ایش (زیرا بونلرده
اسمر کتمه کله معناسنه مصدر دکلدر (او چنی وجه امر حاضر صیغه سی اوزره استعمال اولور

رد سروری و شعی

رد این سید علی و لامعی
و سروری

رد لامعی و کافی

رد شعی

رد شعی

نك و دو كجی تكیدن و دویدن معنای نهنگه دیوان شهابیده واقع اولش (بیت) عمری براه عشق
 ز سر ساختن قدم * بار از روی انك و دو می کنند مرا) بونده ده خطا ایلش (زیر انك و دو یاه یورمه
 معنای نهنگه است و در مصدر دكلار (برك عیش بگورخو بش فرست * کس نیارد ز پس زیش فرست)
 (برك بانك قحی وزانك سكونی و كاف عجمیله اسباب وراق معنای نهنگه در یول و سفر
 برای کی اغاج پیرا غنه ده دیرل (عیش عینك فتحیله دیرلکدر حیات معنای نهنگه و یا حرف
 تنکیر (بگور یا حرف صله کور صکاف عجمیله بونده قیر معنای نهنگه در (خویش
 واور سخی و روم کسری ایل بونده کنیدی معنای نهنگه در (کورک خویش اضافه افتیده و عدم اضافه افتیده
 جائزدر (فرست فعل امر مفرد مخاطبدر فرستیدن دن فرستادن دن دکل کوندر دیکدر ارسال ایل
 معنای نهنگه (نیارد فعل ننی مستقبل (آریدندن که مخففدر آردیدن دن آردندن دکل کوندر دیکدر
 (ز پس زای مفرد ازدن مخففدر (یش بونده اوک وایلر معنای نهنگه در عربیده قدم کی
 بعض نسخه ده توپس واقعدر (محصول بیت) حیات اسی برای غنی قبریکه کوندر (یعنی
 آخرنکه لازم اولان خیرات و حسنات و اعمال صالحه ایلر کوندر (حاصلی کنیدی الکله ارسال ایل
 مصراع ثانی مقام تعلیلده در (زیرا کیمه سندن صکره کوندر سن ایلریدن کوندر (یعنی
 سن صاعقه کده آخرتک فایز را سندن صکره اقارب ورثه سنی قایمز (عمر بر فرست آفتاب تموز *
 اندکی ماند و خواجه غرهنوز) عمر عینک ضعی و میك سکونیه در بونده باش معنای نهنگه عینک و میك
 ضعی ایل ده لغتدر (قسمده عینک فتحیله مستعملدر مصدرده بویه کور عمر یعمردن (یعنی عینک باندن
 یشامق معنای نهنگه (عمر مبتدا و برف خبری تقدیری عمر چون برفست در مبالغه قصده ایل ادات
 تشبیه ترك اولندی برف قاردر عمر بجه تلج دیرل (واو حرف عطف و یا حرف حال (آفتاب
 کنش دیر (تموزه اضافتی لامیه در ادامه ایل (تموز انك قحی و میم مضمومك تشبیدی و تخفیفیله
 یای آیلرینك اورنه آینه دیرل نکه بوینك ترینیدن اکلنور (بیت) آذر و نیسان ایازست و جزیران
 و تموز * آب و ایلول و دو تشرین و دو کانون و شباط) (آفتاب تموز مصراع ثانی به مرهون مبتدا
 (اندک از دیکدر (و یا حرف تنکیر (ماندك مقدم مغوايدر (ماند نونك سکونیه لازله متعدي
 یننده مشترکدر قالدی و قودی دیکدر فعل ماضی مفرد غایبدر فاعلی تحتده آفتابه راجعدر
 جله فعلیه خبر آفتابدر (واو حرف حال) خواجه خاده روم ضمه و واور سمیه بونک کبی پرلده
 نه ظمی واجب اولان عزیزه و وزیرا به دیرل (خواجه مبتدا (و غر غینک کسری و رای مشدله
 اسمدر غفلت معنای نهنگه خبر مبتدا در (عجم غنی مفتوح او قورمید انك مینی مفتوح او قودوغی کی
 هنوز الا آن دیکدر (محصول بیت) عمر انسان و حیوان قاردر (یعنی تیر کیمه قار کی در
 تیزاریمه ده و تموز آینک کنشی برف عمر دن از اجاق قودی حال بوکه خواجه دخی غافلدر یعنی
 آفتاب تموز قاری نیجه که تیر ایدرسه مرور ایام و ازمنه عمری انجلین از لدر و اکسلدر حال بوکه
 عمر صاحبی دخی خواب غفلتده عمر کیمه سندن خبری بوق (حاصلی عمری تیر کیمه ده
 قاره تشبیه ایلش تیر اریمه ده (بونده آفتابه بر طرف تقدیر ایدوب در آفتاب تموز دیو و ماند فعلی
 لازم معنای نهنگه الوب از قالدی دینلرینك سر نه هیچ واقف اولما مشلر (وحاشیه کتابنده ماند بونده
 نهاد معنای نهنگه دین نه ماندی باورمش و نه نهادی (ای تهی دست رفته در بازار * ز سمت بر
 نیآوری دستان) ای حرف ندا منادی محذوف (تقدیری ای مرده تهی دست (تهی بوش دیکدر
 خالی معنای نهنگه (دستله وصف ترکیبدر الی بوش دیکدر صفر الید معنای نهنگه فقر و بوقافتدن کابندر
 (رفته ماضیدن قسمدر گمش دیکدر (تهی دستک رفته به عدم اضافتی و اضافتی جائزدر
 (در حرف صله در بام معنای نهنگه (بازار معروف (رسم فعل مضارع متکلمه وحده و تاضیر مرفوع معنای نهنگه

رد شعی

رد لامعی و سروری

رد لامعی و سروری

مشهور سوز در نه و برر سک

الکله اول بيله کيدر سنکله

سکله

رد ابن سید علی و لامعی

و سروری و شعی

رد شعی

قور قورم سن دیکدر (بر بام عجمیله طراود دیکدر عجمیله ملائک دیرل اما بامه عربیله بر اولنده وار
 نیآوری تا کید ایدر و بوتقدیرجه دستار دن مراد دلیند اولور نامل (نیآوری فعل ننی استقبال
 مفرد مخاطب کتور من سین دیکدر (دستار بونده دستار معنای نهنگه در (نیآوری مفعول اولی
 (و پر مفعول ثانسی (محصول بیت) ای بازاره الی بوش گمش کیمه قور قارم که دستار کی طواو
 کتور من سین (یعنی ای صفر البذ بازاره کیدن فقیر قور قورم سن بوش کیدوب بوش کده سین (زیرا
 بازار اهلی کیمه یه را یکان نسته و برمز (حاصلی ای آخرت بازارینه خیرات و حسنات سر و اعمال
 صالحات سر واران کیمه قور قورم که جنت نعمتلرندن محروم اولاسین (قور قورم دیکدر انکچوندر که
 بو خصوصده کیمه ک حقه جزم یوقدر (زیرا اعمال موجب جنت دکلدر (بلکه مشیه اللهه
 منوطدر (هر که مزروع خود بخوردن بخوید * وقت خر منش خوشه باید چید) هر که
 تقدیری هر کس که ایدی ضرورت وزن ایچون کس حذف اولندی (مزروع اسم مفعولدر زرع
 بززع دن یعنی قحح باندن انکش دیکدر (اما بونده اکن مراد در خوده اضافتی لامیه در
 (بخورد یا حرف تا کید و خورد فعل ماضی مفرد غایبیدی دیکدر (بخوید یا حرف
 مصاحبت (و خوید واور سمیه خویش وزنی او ز رینه فصل که ترکیه اکا حصیل دیرل (یعنی
 نازه ایکن بچوب حیوانه ییدر دکاری اربه (وقت خر من اضافتی لامیه در و یاقی معنای نهنگه در
 (نون ضرورت وزن ایچون ساکن او قحقی کرک ضرورت قافیه ایچون دین بکلش
 سویامش (شین ضمیر مذکور کسه را جعدر (خوشه بونده بشا قدر یعنی بغدادی و غیرینک
 بشاغی که عجمیله سنبله دیرل بایدک مقدم مفعولدر (چید جیم عجمیله کسریله فعل ماضی در
 مصدر معنای نهنگه (زیرا مضارع مقارن در دیو شرمک کرک دیکدر (محصول بیت)
 هر کیمه که کنشینک اکینتی چکله ییدی یعنی فصل ایکن ییدی اول کیمه خرمن زماننده
 باشق دیو شرمک کرک حاصلی هر کیمه که جوانلق عالمنده خیرات و حسنات و اعمال
 صالحه به عمرنی صرف ایلوب لهو و لعبه تضييع اوقات ایلدی بیرلک زماننده باری قادر اولدی یعنی
 مرتبه آخرت یولنه سعی ایلک کرک تا که (مالا یدرک کله لایتک کله) ایله عامل اولش اوله (پند
 سمدی بکوش جان بشنوره چینیست مر دباش رو) بو بیت قدیم نسخه لذه بولندی لکن شارحار
 یازدیغیچون یازلدی (پندبای عجمیله قحی و سکون نوله و غلط و نصیحت معنای نهنگه در (سمدی به
 اضافتی لامیه در (یا حرف مصاحبت (و کوش کاف عجمیله سنبله قولنده دیرل که عجمیله اذن و سامعه
 دیرل (جانه اضافت بیانه در روح حیوانی به جان و انسانی به روان دیرل (بشنو بایله مؤ کد فعل
 امر مفرد مخاطبدر شنویدندن شنیدندن دکل ایش دیکدر (پند بشنوک مفعولی صریحی و بکوش
 غیر صریحی (ردرا هندن مخفف بول دیکدر مبتدا (و چینیست خبری اصلنده چون اینست در چون
 ادات تشبیه و این اسم اشارتدر قریبه سین و نادات خبر ترکیب ایله چوندن واور سخی و این دن همزه
 حذف اولوب چینیست اولدی بونجیلیدر دیکدر بولفظی چنین است همزه بختیله ایله یازنلر
 فارسی املا دن آگاه دکلریمش (مراد دیکدر رجل معنای نهنگه (و باش فعل امر مفرد مخاطبدر
 باشندن ار اول دیکدر اکثر نسخه باشدن صکره و او عاطفه بازار یا حرف تا کیددر (ورانک فتحیله
 فعل امر مفرد مخاطبدر رویدندن کیت دیکدر (محصول بیت) سعدینک پندی جان قوا قیلله
 ایش بول بونجیلین درار اول کیت یعنی نیم نصیحت شریعت و حقیقت و طریقه و افاق و مطابقدر
 بو کایاش و هر قنده کیدر ایسک کیت (بعد از نامل از معنی مصلحت آن دیدم که در نشینی عزت
 نشینم و دا من صحبت فراخود چنینم و دفتر از کتفهای پریشان بشویم و من بعد پریشان نکویم)
 بعد از صولک معنای نهنگه در که عجم پس لفظیله تعبیر ایدرل (نامل مصدر در فعل باشندن

رد شعی

رد لامعی

رد ابن سید علی و لامعی
و سروری و کافی

فکر و ملاحظه معنای (این معنای اضافی مصدر که معلوم اولاً که هرگاه نیک که آخری الف
اوله کر که اول الف باشد یا زلسون کر که الف شکسته عجم ماقبلتی مکسور ایدر یاه منقلب
اولی ایچون مثلاً موسی و عیسی و معنی بی بایله اوقورل و کاه اوور که آخری یا اولان کله نیک یا نیک ماقبلتی
مفتوح ایدر یا الفه منقلب اولی ایچون مثلاً غنی و ثری و قاضی و معدی بی غنا و ثرا و تقاضا
و ده اوقورل فاحفظ (پس بونده معنایی ایکی وجهه اوقق جازدر بونده این معنادن مراد ایات
سابقه نیک مضمرن ایدر دیدم مفعول اولی (و مصلحت مفعول ثانیه سی) که حرف بیان (نشین
نوک فتحی و کمر به او ترا جی بر دیر و هر حیوان کچه پیانغده مستعملدر عزتسه اضافت
بیانیه در (عزات فراغت و انتطاع معنایه در نیکه العزاة عبادة پیو رمشار (یعنی خلقدن منقطع
اولی عبادتدر (نشین فعل مضارع متکلم و حده در نشیندن (واو حرف عطف (دامن و دامان
ایکدر که عر یچد ذیل دیرل صحنه اضافت لامیه در مجازا (فرا بونک کی برده با صله معنایه در
(خود کنندی معنایه در (چیم فعل مضارع متکلم و حده در چیدندن بعض نسخده فراهم
دوشمش (واو حرف عطف (دفتیم و مضاف الیه محذوف تقدیری دفترباندر (گفته اگفته نیک
چمیدر لغته سولیش الفاظ و کلمات دیرل اما بونده سخن معنایه در سوزلر دیمکدر (پریشانه اضافت
بیانیه در افتد طاعت دیمکدر اما بونده کلام اغودن عبارتدر (یشویم یا حرف استقبال بویای نظر فای
نجم مکسور و بعض رستایاری مضوم اوقورل پس منه سنده یا مضوم اوقق کرک دین رستانی
طبع ایمش (شویدندن شستن دن دکل (نکویم فعل نفی مستقبل در کوییدن کفتن دن دکل
بودن فقره و افعاله ایله کلام یکچون متصل یا زادی صنعت و صله دلالت ایلسون حاصلی
منه کور معنایی تأمل ایلمکد نصکره مصلحت ای کورد مکه عزات او ترا غنده او ترا و صحبت اتکنی
کند و مه دیوشورم و دفتربانی پریشان کلامدن بویم و من بعد پریشان سولیم یعنی دنیا
کلامتی ترک ایلم و هرگز رطب و یابس سولیم (یت) زبان بریده یکجی نشسته ضم بکم *
از کسی که نباشد زبانش اندر حکم) زبان معروف (بریده بایک ضمه اسم مفعولدر (بریدن
کلمش دیمکدر (زبان بریده وصف ترکیبدر دلی کسک معنایه (یا حرف ظرف (کج کاف
عرینک ضمی و نوک سکونیه مطلقاً بوجفه دیرل (یعنی طاشراکی و ایچریکی بوجفه دیرل
اما پیوله بای عجمینک قحیلله ایچ بوجفه دیرل (صم صادک ضمی و میم مشدله صمک جمیدر
جرا حرک جچی اولدینی کی نهایی بوجفه صاعقدر صا غرل دیمکدر (بکم ده بایک ضمه
ایکمک جمیدر دلسزل دیمکدر (کسی یا حرف وحدت (که حرف رابط صفت (زبان
شین ضمیر کسه راجعدر (اندر ادات ظرفدر در کی بلکه در اندر دن محققدر (حکم بونده اخر
معنایه در (محصول بیت) دلی کسک بر بوجفه اوترمش صا غرل و دلسزلر یکدر بر کیمه دن که
دلی کنندی حکمنده اولیه یعنی دلنه ضبطی اولیان بلکه کولکنه کلنی دلنه کسوره یعنی
صا غرله و دلسزلکه او ربوب خلقدن منقطع اولان کیمه ل زبانی ضبطنده اولیان پریشان
وزواید کو کیمه دن یکدر (بونده جمع صیغه لینی ابراد ضرورت وزن ایچوندر دین معنای بیت
و اصل اولامش و اصل و ابکملر کی بر بوجفه دلی کسلس یعنی خاموش اوترمش کیمه بوجفه
دخی معنی قابلدر (مقطوع اللسان یعنی خاموش اووب بر بوجفه صم و بکم اوترمش کیمه
بوتقدیر جد ادات تشبیه مقدار اعتبار اولماز (وصم و بکم ذکر جمع و اراده واحد قبیلندن اولور
غفلت اولنجه دین کیمه یکی تقریرنده بله خبط عشوا ایلش (مصراع اولک معنایه
ادات تشبیه محذوفدر یعنی دلسزل و صا غرل کی بریده زبان بر کوشه ده اوتران کیمه
یا خود ادات تشبیه ملحوظ اولیه یعنی بریده زبان اووب بر کوشه ایکم اوزان کیمه

دفتربانی فرزند بر برینه ضم
و پیوند اولمش نیجه اوزانی
مستعمل نسخده دینور کر که
اوزانده حساب یازلسون
کر که آخر نسته دالک
کسری دخی جازدر کسکذا
فی اللفات (اصول)

رد لامعی و شعی

رد سروری

رد شعی

دیمک مراد اوله بوتقدیر چه صم بکم ذکر جمع و اراده واحد قبیلندن او اور دین اولکی
کی صم بکم عی اصحابندن ایمش (نابکی از دوستان که در کجاوه انیس من بودی و در حجره
جلوس من برسم قدیم از در آمد چندان که نشاط و ملاعبت کرد و بساط مداعبت کسرتد
جوا بش نکتم و سر از زانوی تعبد بر نکر قتم رنجیده نکه کرد و گفت) نا انتها غایت
ایچوندر (یکی بر سی) که حرف رابط صفت (کجاوه و کجا به و او و بایله و کزابه بنه
بویله (زیرا و او بایله بایک تبدلی و تواخسی و ارحفه معنایه کجاوه معرب کزابه در کاف و زاء فارسیله
دینار یازلر ایمش (زیرا کج ده کزده فارسیدر اگری دیمکدر و کافر عریسدر بهر حال کاف
عرینک قحیلله کزاده دن معربدر دین بولغندن اکاه دکل ایمش (آوه آویختندن اشتقاقی
ایلمک قلی سهو و نسیان ایمش (انیس فعل بمعنی فاعلدر و موانس معنایه مزاج و خوی
الشدر مق معنایه حجره معروف (جلوس فعل بمعنی فاعلدر هم نشین معنایه تقدیری جلوس
من بودی ایدی فقره اولی ده ایراد ایلمکد اکتفا اولندی (یا حرف مصاحبت (رسم بونده صامت
دیمکدر قدیمه اضافت بیانیه در (در قیو (در آمد ایچر و کردی یعنی قبولن ایچر و کردی (چندان
اولقدر دیمکدر (نشاط نوک قحیلله سروری یعنی شلک نوک کسریله اولیچتی ناشطک جمیدر
(ملاعبت مفاعله بایندن مصدر در او یون یعنی بازی و حشر یلی (بساط مفاعله بایندن مصدر
نایدرا ما بونده دوشک مراد در (مداعبت بنه مفاعله بایندن مصدر در مزاج و لطیفه معنایه
(کسرتد فعل ماضی مفرد غائب دو شدی دیمکدر (جوا بش شین ضمیر یکی از دوستانه راجعدر
(زبانودر در عریچه رکبه دیرلر انک ضمه تعبد اضافتی بیانیه در (تعبد خدمت و قولافه
دیرلر (برنکر قتم بحسب لغت بوقاری طوئدم دیمکدر اما استعمالده قالدردم معنایه در
(رنجیده بونک کی هاء ر سملره هاء ترتب دیرلر انجوب دیمکدر ان شاء الله تعالی کلدوی
برده تنبیه اولنور (نکه کرد نوک کسری و کاف عجمیله نظر ایلمدی دیمکدر (محصول ترکیب)
سابقا ذکر ایلمدیم مصلحت اوزره اولدم یعنی خلقدن منقطع اولوب بر بوجق اختیار ایلم
اول وقت دیکه دوستلردن بریسی که حج بولنده بخله محفه دش اولوردی و دیار غریبده هم حجره
و هم نشین ایدی (حاصلی یار قدیم و محب حیم ایدی عادت سابق ایله یعنی بی تکلف لایالی
قبولن ایچر و کردی اولقدر سرور و شاد مائاتی ایلدی و شطارت و مباسطت کوستردی
یعنی بی غمکن و حزین ظن ایدوب انواع ملاطفات و اصناف مطایبات ایله بی سولیتک مراد
ایلمدی (زیرا بوزمانه دیک بویله حالم واقع اولما مشیدی و یا نه کله کله بلا تکلف مصاحبه
ما نوس ایدی بوقدر احوال که ایلدی اصلاً اکا جواب و برمدم و باشمی زانوی مراقبه دن
ورکبه تعبد دن قالدردم یعنی انکله هیچ مقید اولدم و بوقدر حشر بلغنه التفات ایلم بویله
اولیچتی بکا انجوب نظر ایلدی و دیدی (فقره اولی ده محنت و فقره ثانیه محبت افطارینی
زیاده ایلنریا تندن ایلش نشاطی ملاعبه مضاف ایدوب معنایه اوقدر که ملاعبت
سرورینی ایلدی دین جیبی نسخده له مخالف یازمش رنجیده اسم مفعولدر انجمنش دیمکدر
دین صیغه ده معناده اصابت ایلماش و معنایه انجمنش اولدینی حلاله یعنی غضبه بکا
نظر ایلدی دین منطوق ترکیبه مناسب معنی و یرماش زیر ایدومر تبیه غضب لازم دکل فاعل
(قطعه) کنوت که امکان کفتر هست * بکوی برادر باطلف و خوشی (کنون کاف
عرینک و نوک ضمه شمدی دیمکدر الان معنایه اکتوندن محققدر فتح هره ایله (که
حرف بیان (امکان افعال بایندن مصدر در قدرت معنایه (کفتر اصلنده وصف ترکیبدر
آریدن که محققدر آوریدن گفت اسم مصدر در قول معنایه قول کنور یچی دیمکدر

رد کانی
روان سید علی و سروری
رد کانی
رد دقایق الحقائق

محفه نیک کسری
و حالک فتحی و فاه مشدد ایله
معروف

رد ابن سید علی و سروری
و کانی
رد شعی
رد لامعی
رد شعی

صکره مجموع مرکبی کلامه استعمال ایلدیلر پس اضافت مصدرک معقوله در (باحرف
 ناکید) کو کاف عجمک ضمیمه فعل امر مفرد مخاطبدر کو میدندن گفتن دن دکل (برادر اصل
 لغتده یونک کیلارده ذال مجحه ایلدر لکن عموما استعمال دال ایلدر یعنی مهمله ایله تنکدرشیدالدین
 وطواط عروضنده تعیین یور مشدر (قطعه) در زبان فارسی فرقی میان دال و ذال * یادگیراز
 من که این نزدافاضل مبهمست * پیش از ودر لفظ مفرد کر صحیح ساکنست * دال دان آن را
 و باقی جمله ذال مجهمست) (لطف لغتده یومشقلقدر) اما یونک کی برزده ایلک و ملائمت
 معنانه در (خوش واور سیمله لطفه عطف تفسیری شکیدر سابقا اشارت اولندی که
 یونک کی خالک فخره زیروم ضمه ایله او قنور (و باحرف مصدر در ایلک دیمکدر (محصول بیت)
 شمدی که سنک کلامه و تکلمه قدرک و طاقتک وارد (امدی ای برادر لطفله و احسان ایله
 سویله یعنی لطف و احسان اید و ب تکلمه و نقطه کل (که فردا چوپیک اجل در رسد *
 بحکم ضرورت زبان در کشتی) که حرف تعلیل (فردا ایتیه و یارین معنانه در عربجه
 غذا دیر (چوادات تعلیل) یک معروف عربجه بریددیرلر قبل ورنی اوزره (اجله اضافتی
 پیانیه در (و یا خود لامیه در که حضرت عزرائیل مراد اوله و لکل وجه (در حرف ناکید
) رسد رانک و سنک فخره لریله فعل مضارع مفرد غایبدر رسیدن بونده ایشده دیمکدر
 (باحرف مصاحبت (حکم یونک کی برزده محض ناکید افاده ایدر (ضرورت معروف (در
 حرف ناکید (کشتی فعل مضارع مفرد مخاطب (زبان معقول صریحی (و بحکم غیر صریحی
 (محصول بیت) ای قرنداش لطف ایله سویله زیر یارین که اجل ییکی ایشده یعنی موت
 وفوت که تعیین اوله بالضروره دلکی تکلمدن چکر سن (یکی از متعلقان منش بر حسب واقعه
 مطلع گردانید که فلان عزم کرده است ویت جزم که بقیه عمر در دنیا معتکف نشیند و خاموشی
 کزیند تو نیز اگر توانی سر خویش کبر و راه بحسابت پیش گفتا بعزت عظیم و صحبت قدیم که
 دم برنبارم و قدم برندارم مگر آنکه که سخن گفته شود در عادت مألوف و طریق معروف که
 آزدن دوستان جهاست و کفارت بین سهل (متعلقان الف و نوله جمع اولدی ذوی
 العقوله صفت اولدو غیچون تقدیری از مردمان متعلقان (منش شین ضمیر یار قدیمه راجعدر
 معناده گردانیده مقیددر (حسب حالت و سنک فخره اصل و مقیدار معنانه در (واقعه دن
 مراد شیخک قصد عزلت و انقطاع عن صحبت خلقدن (گردانید فعل ماضی مفرد غایبدر
 بونده ایلدی دیمکدر (که حرف بیان (فلان الفاظ کنایتدندر (بونده مراد حضرت شیخدر
 (عزم قصد دیمکدر (نیت قصده عطف تفسیر در (جزم قطع معنانه در (نیت جزم
 شول نیتدر که انفساخ قبول ایلجه (که حرف بیان (بقیه عمر اضافتی لامیه در (خاموش
 ایسم در خاکت معنانه خوش و خامش و خوش ده دیر (کزیند فعل مضارع مفرد غایبدر
 کزیندن کزیندن دکل اختیار ایلده دیمکدر (نیردخی دیمکدر (توانی فعل مضارع مفرد مخاطبدر
 قادر ایلک دیمکدر (سر لفظ مشترکدر بونده باش اولتی جائز در یعنی باشک ندار کین کور
 دیمکدر سو دا و هوا معنانه اولمقدد قابلدر یعنی سوداء نفسانیک و ارزوی طبعکی طوت
 ضبط ایله که پامال حوادث نفس اولیه سین (بحجایت بونده خلقدن عزلت و انقطاع
 معنانه در (پیش اوک معنانه در تقدیری پیش کیر در فقره سابقه قیاس ایله
 (گفتا اول یار قدیم دیدی (بعزت باحرف قسم (عظیم اولو دیمکدر اضافت لامیه در
 لواو الالهک عزتچون دیمکدر (صحبت قدیم عزت عظیمه معطوفدر یعنی ارامزده واقع اولان
 قدیم صحبت و دوستلی خفیحون دیمکدر (که حرف بیان (دم نفس (برنبارم چناریم (یعنی

ردان سید علی و سروری

مطالع

رد لامی

نفس چقاریم عدم حضور و قرار دن کایتدر تنکه ترکیده سولغم الایم دیرلر دیکنتک
 وآرام مقامنده (قدم لغتده طابندر اما بونده ایاق مراد در رجل معنانه یجازا (برنبارم لغتده
 یوقاری طوتما یندر اما بونده قادریم دیمکدر طور دوغی پردن گفتا مکدن کایتدر (مکرادات
 استنادر الامعناسته (آنکه اولوقت دیمکدر (که حرف بیان (گفته شود فارسیده اسم معقول
 افعال عامه نک بریله کلور کاه اولور که فعل عامی حذف ایدوب ینته مغفولیت معناسنی
 قصد ایدرلر (پس بونده معنی سویلنه دیمکدر (عادت مألوفدن مراد عادت معهوده در که
 حضرت شیخله کندینک اراسنده واقع اولان مصاحبتدر (پس طریق معروف یونکله
 عطف تفسیری شکلی اولور (که حرف تعلیل (آزدن لازمه متعدی ینشده مشترکدر
 لازم اولجه دوستان فاعلی اولور (پس مراد یا شیخک انجمنی اوله و یا معهود دوستک
 متعدی اولجه دوستان معقول اولور ینته اشتراک اوزره لیکن سوق کلامه مناسب و ملائم اولان
 متعدی اولوب فاعلی شیخ اوله و معقول یار قدیم اوله قائل (آزدن مبتدا (وجهلست خبری
 (کفارت بونده اهل شرع هر کله ای ازاله ایچون تعیین و تقدیر ایلدیکی نسنه در (عین بونده
 اند معناسنه در فارسیجه سوکنددیرلر سنک و کاف عجمینک فخره لریله (بوقره معنای
 شرطی متضمندر (یعنی عین ایلد یسه کفارتی سهلدر و یا عین ایلوب بلکه مشابحک
 برخیره نیت و قصدی حکم بمنده ایشده کفارتی سهلدر که کفارت عین او ج کون اورج طوتقی
 و یا اون کشتنک قارتن طویور مقدر بوا یسه چوق مصلحت دکل (محصول ترکیب)
 بی متعلقارمدن ربیسی یار قدیمی اصل قضیه و مقدار واقعه به مطلع ایلدی که شیخ قصد
 و عزیمت ایشدر دخی قطعی نیت طومشدر که انفساخه بحالی یوق که عمرک باقبسنی
 دنیاده معتکف او توره وصمت و سکوت اختیار ایلده سنده اگر قادر ایلک باشک قیسدنی کور
 (و هوای نفس و ارزوی طبعدن کچ (و خلقدن انقطاع و عزلت ایدوب تباعد و نجیب
 طریقنی او کو که طوت (حاصلی خلقدن اختلاط و ابتلاقی قطع ایله (اول یار قدیم یوقنیری
 ایشدوب و بویانی دکنجه دیدی عظیم خدانک عزتی حقیچون و شیخله واقع اولان صحبت
 قدیم حقیچون که آرام ایلزم و بر نفس المزم و بر آدم اتوب بوندن کترم الا اول وقت که سوز
 سویلنه عادت مألوف و معهود و طریق معروف و معلوم اوزره یعنی رسم قدیم اوزره مکالمه
 و مصاحبت اولور سه فیها و نعمت (والا بنده هه ان شیخک یاننده اعتکاف ایدوب کندینک فخره
 صامت و ساکت اولوب خلقدن منقطع اولورم (زبرد و ستیری انجمنک و یاد و ستراک انجمنه سی جهور
 و عین ایلدیسه کفارتی سهلدر (کانه که شیخک بویله ایلسنی حقدنه تقیصه اکار که بونجه الحاح
 و ابرام ایلر زرا شیخ کی بر مفید فاضلک عزلتی قابل طالبله زبان ایدر بوا یسه مر شدله لایق
 دکل تنکه بوند نصکره لینی بیان ایدوب بیورر (و خلاف راه صوابست و عکس رأی
 اولی الالباب ذوالفقار علی در نیام و زبان سمدی در کام (و او حرف عطف (و باحرف حال
 (خلاف نقبض صوابدر که طوغریدر یعنی اویمهاق (خلا فک اضافتی لامیه در
 (و راهک بیسانیه (عکس معروف (رأی رانک قحی و همزه نک سکونیه فکر معنانه در
 (همزه بی الفه قلب ایلکده جائزدر (اولی حالت نصی و جری یایله و حالت رفی و اوایله در ذونک
 جبهدر خلاف قیاس اوزره زبرا قیاسی جچی ذوون در حالت رفعه و ذوون در نصب
 و جرده ارباب و اصحاب معناسنه (الباب لبک جعبدر عقالود دیمکدر (پس اولو الالباب اصحاب
 عقول دیمکدر (ذو صاحب معناسنه اسمدر اسماء سته دن که حروفله اعراب اولور (فقار
 فانک فخره او کر خه کککری که واحدی (فقار هه در اما بونده ذوالفقار فانک فخره حضرت

محمد صلی الله تعالی علیه وسلم امام علی رضی الله عنه حضرت نرینه هبه ایلدیکلی قلچدر
 (خلاف مقدم خبر) (وعکس اکامه مطوف) (وذوالفقار مؤخر مبتدا) (ونیم بونده قین در هر یجه
 غلاف دیرلر غینک کسریله) (کام کاف عربیله افطه مشترکدر مراده و دماغه و چکبه دیرلر
 بونده چکبه مراده در) (محصول ترکیب) (دخی صواب یولینک خلا فیصدرو یا حال بوکه راه
 صوابک خلا فی و تفضیل در و ارباب عقولک عکسی حضرت امام علینک ذوالفقاری
 قینده اولوق) (یعنی غلافدن چقماق زبر امام علی حضرت سل سیف ایلمه بوقدر غزوات ایدوب
 اندن آثار عجیبه و اخبار غریبه که نقل اولنور وجود بولردی) (شیخک دخی لسانی دماغه
 فالوب صامت و ساکت اولسه بوقدره سارف و مزایا مسطور اولوب مستور قالوردی) (پس
 حضرت شیخ ارشاد و وعظدن خاموش اولوق نیجه قابل که طالبلره حرمان ابراث ایدر
 (ایمردی تکلم ایلمک کرک که مریدان مستفید و مستفیض اولال) (بعض نهضه ده و تقض
 عهد اولی الالباب واقعدر) (نقض مصدر در ضرب باندن بوزنق عهدی بوزنق دیمکدر
 (کام بونده کاف عجمیله در دینلر خطای فاحش ایشلر) (نه که حضرت جای نک کاف قافیه سنده
 برینده واقعدر) (بیت) (کسی که کام درین بحر میرند بی کام) (بکام می رسد آخرولی بکام نه نک)
 و خواجه آصفی بیورر (بیت) (بی خود را در آب دیده چون ماهی وطن دیدم) * که تا قلاب
 زلفش را بکام خویشتن دیدم (قطعه) زبان در دهان ای خرد مند چیست * کلید در کنج
 صاحب هنر) بوییت سؤال و جواب صنعتی متضمندر (خر دخالک کسری و راک فحیحله
 عقل معنا سنده در) (هوش ده دیرلر) (مند ادات نسبتدری معنا سنده) (دولتند دولتی دیمکدر
 (کلید کاف عربینک فحیحله مفتاح معنا سنده اما کس کافله ده او قورلر) (نه که ترکیده قفله
 کافک کسریله کلید دیرلر) (کنج کاف عجمینک فحیحله خزینیه دیرلر اضافلر لامبه در) (لکن
 کلیدک دره) (ودرک کنججه اضافلری پای بطنیله در پای بطنی مضافک کسره سنک اشباعدن
 متولد اولان یاه دیرلر) (صاحب هنر و وصف ترکیبی اقسامنددر) (محصول بیت) ای خردمند
 اغزده دل نذر بوسؤالدر) (صاحب هنرک خزینیه سی قیوسنک کلیدی) (یعنی مفتاحیدر بوجوابدر
 (چودر بسته باشد چه داند کسی) * که جوهر فروشت پایله ور) بسته باشد بغلو اوله دیمکدر
 (داند فعل مضارع مفرد غایبدر) (داندندن بیلور دیمکدر) (کسی یا حرف وحدت) (که حرف بیان
 (جوهر فروش و صف ترکیبی در) (فروشیدنن فروختن دن دکل جوهر صابجی دیمکدر
 (بیلور چرچی به دیرلر) (محصول بیت) (چونکه صاحب هنرک خزینیه سی قیوسی بغلو اوله کیمسه
 نه بیلور که مذکور صاحب هنر جوهر صابجی مبدلر بوخسه چرجمی) (یعنی مادام که بر کیمسه نگله
 ونطقه کلید) (عالم مبدلر جاهل مبدلر کیمسه نک معلومی اولماز) (بس هر کسک علمی و معرفتی کلانندن
 معلومدر) (بیله چرچی اسبابه دیرلر دین غلط ایشلر) (زیر پایله اییکه و ایشمه دیرلر مطلق چرچی
 اسبابه دیمزلر) (قطعه) (اگرچه پیش خرد مند خامشی ادبست) * بوقت مصلحت آن به که
 در سخن کوشی) (پیش خرد مند لامبه) (خامشی نای مصدریه ایله مبتدا) (و ادبست خبری) (و پیش
 خردمند ظرف مکاتی) (بوقت یا حرف ظرف) (وقت مصلحت لامبه در) (در سخن) (در حرف صله
 (کوشی کاف عربینک ضمیمه فعل مضارع مفرد مخاطبدر طور بشه سین یعنی سعی ایله سین دیمکدر
 (محصول بیت) (اگرچه ماقبل قینده ولوکنده ایسم اولوق) (یعنی سکوت ایلمک ادبدر) (حاصلی
 معقولدر اما مصلحت وقتنده اول یکدر که سوزده چالاشه سین یعنی سکوت مدو حدر اما هر یده
 دکل بلکه تکلم ایلمکدن ضرر و نقصان مترتب اولسه لئه سکوت مذمومدر) (دو چیز طیره
 عقلت دم فرو بستن * بوقت کین و کفتن بوقت خاموشی) (بوییت بیت اوله نسبت ایله مقام

رد این سید علی ولایمی

وسروری و کافی

و دقایق الحقایق

مطلـ

رد لامعی

رد کافی

تعلیمده واقعدر) (چیز نسنه دیمکدر) (طیره معلوم اوله که فارسی دلدنه سکر حرف اولماز) (قطعه)
 هشت حرفست آن که اندر فارسی نایدیمی * تانیا موزی نباشی اندرین معنی معاف * بشنو
 از من این حروف و یادگیرای اهل دل * تا و حا و صاد و ضاد و ظا و عین و قاف) (پس
 سکر حرفک بریسی موجود اوله بونده یا بحر یفات عوامیه دندرو یا غیره دلدن منقول) (پس
 طیره نک اصلی تیره در لفظه مشترکدر غضبیه بولانق معناسی ییشده) (امدی التباس لازم کلسون دیو
 غضب معناسنه اولان طایله یازدیلر) (بونده عقله اضافت مصدرک معقولنه اضافتیدر و همزه
 یختله اضافت ایچون کلشدر) (تقدیری سبب طیره عقلدر) (دم بونده نفس در) (فرو فاک ضمیمه
 یولک کی برده محض تأکید ایچوندر نفس بفلامق ترک تکلمدن کنایتدر کفتن قرینه سببه) (بوقت
 یا حرف ظرف و اضافت ظرفک مصدریتدر) (واو حرف عطف کفتن مصدر بی دم فرو بستنه
 عطف ایدر بوقت خاموشی اضافتی سابق کیدرو یا حرف مصدر) (محصول بیت) (ایکی نسنه
 عقلک غضبینه و یحضور لغنه سبب در) (بریسی تکلم لازم اولدقده سکوت ایدوب خاموش اولوق
 (و بریسی ساکت و خاموش اولاجق وقتده تکلم ایلمک) (حاصلی سوبیله جک وقتده سو یلمک
 و سوبیلمک وقتده سو یلمک) (زیرا ایکی سندنندند نداشت حاصل اولور که سبب غضب عقلدر
 (مصرع ثانیته معناسنده ایکی نسنه عقلی غضبه کتور یجیدر دیوب) (منه سنده طیره
 بونده مصدر یعنی قاعده در دین عنیدی سوبیش) (و طیره خفت معناسنده در دین
 اثر نیجه کتمش) (فی الجملة زبان از مکالمه اودر ککشدن قوت نداشتن و روی از سخاوت
 او کردانیدن مروت نداشتن که یاره وافق بود و محب صادق) (مکالمه او مکالمه مصدر در
 مفاعله باندن سوبیلک و سوبیلشمک مشارکت بین الاثنین در) (اوصمیر غائب یارقده راجعدر
 (اضافت مصدرک معقولنه در) (در حرف تأکید) (کشیدن چکمک زبان مقدم مفعولیدر) (بحا و ره
 و محاده بر معنیله در مصاحبت دیمکدر) (کردانیدن بونده دوندن مک دیمکدر اعراض ایلمکدن
 کایتندر) (روی کردانیده نک مقدم مفعولیدر) (فقره اولیده کی) (که حرف تعلیل) (محصول ترکیب)
 حاصل کلام یارقده یله سوبیشمدن دبلجی چکیمه قوت طوعنماد) (یعنی انکله مکالمه دن ساکت
 او اوب سوبیشمه که قادر اولمادم) (دخی انکله مصاحبت ایلمکدن بوزم دوندن مکی مروت بیدم
 حاصلی مصاحبتدن کلبا اعراض ایلمکی معقول و مناسب کورمدم) (زیرا یاره موافق و محب
 صادق ایدی) (بیت) (چو چنک آوری با کسی برستیر) * که از وی کزیرت بود یا کزیر) (بوییتی
 بر رساله مرده کمال تحقیقه تحقیق ایلمش مراد ایدن آنده کورسون) (چو ادات تعلیل) (چنک آور
 وصف ترکیبی در) (آوردندن و یا ضمیر خطاب چونکه چنک آورسین مراد حقیقه قنده چنک آورلک
 دکلدر بلکه قصه دن حصه در) (یعنی چونکه الکدن ایش کلور دیمکدر) (یا حرف مصاحبت
 برستیره متعلقدر ماقبلنه دکل) (کسی یا حرف وحدت نوعیه) (بر حرف تأکید) (ستیر فعل امر مفرد
 مخاطب اونکولک) (یعنی لاج و عناد ایله دیمکدر) (که حرف رابطه صفت) (وی و اوک فحیحی و یانک سکونیه
 اوکی ضمیر غایبدر و معناسنه) (کزیر کاف عجمینک ضمیمه و زانک کسریله ضرورت سببک معناسنه در
 عربیده بدکی ادات نفی یعنی نادخل اولیجق ضرورت معناسنی افاده ایدر) (نسنه که حضرت
 مولانا جای بر قطعه ده ایکی سین یله جمع ایدوب بیورر) (قطعه) (عالی که ناکزیرتو باشد بدان کزای
 و آن را کزیران کزیر بود چیست و جو ممکن * و آنکه که حاصل توشود علم نا کزیر * غیر از علم موجب
 اوارز و ممکن) (ملاحظه تیری او غلنه نصیحت بیورر) (بر علم که سنک ضرورتک یعنی سکا لازم
 و ضروری اوله اکامیل ایله) (اما اول علمی که اندن ضرورتک و لازمک اولیه چیست و جو ایله) (یعنی
 اکا طاب اوله اندن سکره که سکا علم نا کزیر یعنی ضروری علم حاصل اوله حاصلی علم ضروری که سکا

رد شیمی
رد کافی

حاصل اول علم ناگزیر ایله یعنی موجب ایله و مقتضای ایله عملدن غیر ایله ایله دیمکدر
 (بیت) تویی که در دوغمت یارنا کز بر منست * جفا و هر چه رسد از نود پذیر منست) نظامی
 مخزن الاسرار ده پیور (بیت) هست زیاری همه را ناگزیر * خاصه زیاری که بود دست گیر
 هر که بر یاردن ضروری در دیمکدر (اصلی بوییت مزالق الاقدام واقع اولد یغیچون مکرر
 ایات استشهد ایراد ایلدک (اگر چه که مادغمز دکلدر (و تاضیر خطاب (بود فعل مضارع
 مفرغ غائب (کریرک اوله دیمکدر (یا حرف عطفدر عرییده ام و اوکی کریرمه موقوفدر کریر
 بونده اسم مصدر در قاجه معانسته نفرت دیمکدر (کریردن دن کریردن دن دکل (کریر
 بونده کریردن معانسته در دین اسم مصدری بلریش (محصول بیت) چونکه جنک آورسین
 یعنی صواش از سین و الکلدن بلج و عناد وجدال کلور بر نوع کیمسه ایله بلج و عناد وجدال ایله که
 اندن احتیاج سنزلکک و ضرورت سنزلکک اوله (یعنی اکاهج بروجله احتیاجک و ضرورتک
 اولیه و یا اندن نفرتک و کریرک اوله (یعنی اندن قاجمک و اعراضک اوله) اما بوبکا کلن یارقدیم
 بنم ضرورتی و ناگزیر و محتاج الیه دوستم و محجم ایدی و اندن هج بروجله کریر و نفرت و اعراض
 بوق ایدی (بوییت بوستانده کلور و معناسی بونک بودر (یس معلوم اوله که عومنا سراج بونک
 معانسته واصل اوله اشار و بعضی شویله اطاب کلام و اکثار مقال ایلش که مال و نتیجه سی
 محض ژا باقل بلکه اندن دون و سافلدن نامل ندر (بحکم ضرورت سخن گفتیم و تفرج کلان
 بیرون رفتیم) بحکم یا حرف مصاحبت و حکم بونک کی برلده تا کید افاده ایدر انجق بالضروری
 دیمکدر (سخن گفتیم سوز سوز یلشدک و یاسو یلشدک (تفرج افنده انکشافدر (یعنی آچلای و غندن
 قورتلقدن اما سیر محنده مستعملدر بونده ده مراد سیردر (تفرج کلان اصلی تفرج کن در (یعنی
 وصف ترکیبی در (والف و نون مبالغه معناسی افاده ایدر تفرج ایدر کد دیمکدر (بیرون
 طشره (یعنی شهردن طشره باغلر و باغچه لجانده کتدک دیمکدر (محصول فقرتین) و فتاکیم
 کلن دوست بنم یارنا کریرم اولدیه و اکاهج بروجله استغنا و اندن اعراض معقول کورلدیه
 بالضروره انکله مکالمه به و محاوره به کلدک و سیر ایدر کد طاشره باغلر و باغچه لجانده کتدک
 (در فصل ربيع که صولت برد آرمیده بود و اوان دولت ورد رسیده) فصل لغتده آرمیده
 اما بونک کی برلده بیلک درت حصه سندن بر حصه سی مراد در بونده ریمه اضافله
 تخصیص کسب ایلشدر (ربیع بهار زمانه دیرل (یس فصل ربيع فصل بهار دیمکدر
 ریمه بالخاق ایدوب وحدت نوحیه در دین کیمسه جیع نمخنه له مخالف یاز دوغندن غیر
 معنایی افاد ایدر (که حرف رابط صفت (صوات لغتده بر کیمسه نک اوزرینه صحر ایدوب
 هجوم ایلکه دیرل اما بونک کی برلده شدت و سورندن عبار ندر (برده اضافتی مصدرک
 فاعلینه اضافتدر (برد بانک قحی و رانک سکونیه صوق معانسته در که فارسیده سرما دیرل
 (ارمیده آرمیدن مخفف در دکلش دیمکدر ساکن اولش معانسته ماضیدن قسمدر
 اسم مفعول دکل (بود بونده حکایت حال ماضی معناسی افاده ایدر (اوان همزه مقصوره نک
 فتحیله وقت معانسته در (ورد و اوک قحی و رانک سکونیه عرییدر کل معانسته (اوان ذوات
 ورد اضافتدر لامیه لدر (رسیده ارشش دیمکدر ماضیدن قسمدر اسم مفعول دکل
 (محصول فقرتین) طشره کتدیکر زمان ربيع فصلنده ایدی که شدت سرما ساکن
 اولش و کلک دولتی وقتی ایشمیدیدی یعنی کل آچلمشیدیدی ورده دولت اثباتی اول
 جهتنددر که کل چچکلرک سلطانیدر نکه خواجه حافظ پیور مشدر (بیت) افسر سلطان
 کل ییادش از طرف چن * مقدمش یارب مبارک باد بر ضرور و سمن) حضرت شیخک بولکلانده

یارنا کز بر ضرورت سنزلکک
دیمکدر صح

رد لامی
رد شعی

در این سید علی و لامی
و سروری و شعی و کافی

رد شعی

رد لامی و سروری

در لامی

نوعا مسامحه وار زیرا شدت شتا و آخر خسین و اول بهارده آرام ایدوب ساکن اولور
 و کل خود بهار فصلینک اواسطنده آچلور (شویله که کل زمانده بردک و سرما نک نام و نشانی
 هر کز کیمسه خاطرنه خطور ایلز قنامل (بیت) پیرا هن برک بر در خستان * چون جامه
 عیدنیک بختان) پیرا هن الفله و الفسز کولکدر که عربجه قیص دیرل (بر که اضافتی بیانه در
 پیراق کولککی دیمکدر (جامه قفتان عیده اضافتی لامیه در پیرام قفتانی دیمکدر (نیکبخت
 وصف ترکیبدر دوللو معانسته (الف و تون ادات جمعدر ایکی قافیه ده بله (نیکبختانه اضافتی
 لامیه در (محصول بیت) بهاری توصیف ایدوب پیور ر انجلا اوزره پیراق کولککی ارباب
 دولک پیرام لباسی کی ایدی یعنی یکی و ناز و اورساش و صولش دکل ایدی فقرا لباسی کی
 (حاصلی استیحقندن و صو و قدن پیرمده و ذیول دکل ایدی دیمکدر (قطعه) اول ارد بهشت
 ماه جلالی * بلبل کوبنده در منابر قضبان) اول معروف (ارد بهشت ماهه اضافتی لامیه در
 (وارد بهشت ماهک جلالی به اضافتی بیانه در (معلوم اوله که چشید زمانه دکل تاریخ اعتباری
 یوغیدی اما نک زمانده حکمائک زیاده سبله غلوسی و کثرتی و و غرق و وار ایدی (یس چشید
 تخت سلطنته جلوس ایلد بکنده اول کونی کونی تاریخ قوزیلر اندن صکره هر عظیم الشان
 پادشاه که تخت سلطنته جلوس ایلده اول کونی و آبی و یلی تاریخ ایدر لردی (یزد جردین
 شهر یار بن نوشیر وانه کلنجه که آخر ملوک عجمدر (یس انک جلوسنده تاریخ ایلدیلر دیرل که اول
 کون هجرة نبینک علیه الصلاة والسلام اوان برنجی سنه سنک ربیع الاولک بکری ایکنجی کونی ایدی
 و یونار یخ مسمر لولدی سلطان جلال الدین ملکشاه بن الب ارسلان سلجوقی تخت سلطنته
 جلوس ایلدجه که اول کون هجرت مذکور نک دور تجوز یتمش بش سنه سنک مبارک رمضانک
 سکرنجی کونی ایدی و اول کون شمس نصف چهارده رأس حله داخل اولش ایدی
 (یس بعض حکما اول کون مبارک باده و ارشش ایدی حله دن بری عمر خیام ایدی که اول
 زمان رصد کواکب ایدوب صاحب زیج اولش ایدی (یس پادشاه مجلسنده الکلام یجر الکلام
 حسبجه مصاحب ارصاد و از باجه مؤدی اولدی و توار یخ قد مادن مصاحبت ایلدیلر
 یواننده عمر خیام پیوردی که نه ضرورت که بزقما توار یخنه اعتبار اید و وزعادت یل و پادشاهک
 یوکوندن جلوسنی تاریخ ایدلوم حله سی یوسوزه قائل اولدیلر و اول کونی و اول آبی و اول یلی
 تاریخ ایلدیلر و اتفاق ایلدیلر که آیلرینک اساهسنی یزد جردی آیلرینک اساهسنی ایلدیلر
 (و ابتداء سنه فروردین ماهدن اوله (یعنی شمس رأس حله داخل اولدینی کون فروردین
 ماهک اولی اوله و اتفاق ایلدیلر که اول کونه شنگلر و شاد مانقلر اوله شویله که سلطان
 جلال الدین زمانده یوکونه رعایت سنه سنه زیاده اولدی و صکره کلن سلاطین دخی
 یو رعایت اوزره اولدیلر الی یومنا هذا (یس یوکونه رعایت و التفات رسوم انجلا مدن اولدی
 (غیرایت بونده در که بعض مقبیلر قنوی و برمش که نوروز کوننده سیره واروب اول
 کونه تعظیم ایلن کافر اولور د یو اول رعایتی و تعظیمی کفر اولان نوروز و زرمده
 قزل یورطه کونیدر یونوروز دکلدر (نکه خلاصه فتا واده پیورر (من اهدی
 پیضه الی الجوس یوم النیروز کفر * و مجموع نوازانه پیورر که (اجتمع الجوس یوم
 النیروز فقال مسلم سیره حسنه وضعوها کفر) و یونلردن غیری کتایلدره بولسلوب اوزره
 فتوال واقعدر که اکا بعض کتب فارسیده نوروز خوارزمی دیرل که اکا جمیع نصاری
 اعتبار ایدوب رعایت ایدر بلکه عید اکبر لری اول کوندر یتمه الفتا واده یونوروز
 غیر و یجوس دیشددر (اما مذکور نوروزی کفره یاز صکره که اهل اسلام مدن

مطلـ

ایشید ل (پس تاریخ زرد چردی آیلرینک اسامیسی بونلردر که ذکر اولنور (نظم)
 زفر وردین چو بکشدنی مه ارد بهشت آید * بیان خرداد و تیرانکه که مر دات همی باید * پس
 از شهر پور و از مهر و بان آرزودی دان * که بهمن جزا سفند از مز ماهی نیفزاید) ایدی
 بو اعتبار اوزره ارد بهشت فصل بهارک ایکنجی آیدر (پس جلاله اضافت ونسبتی ارد بهشت
 زرد چردین احتراز ایچوندر که اول بوندن اون سکر کون مقدر مدر (معلوم اوله که ارد بهشت
 لفظی ماهه اضافت ایدنر خطای فاحش ایدر زرد چردی ایلرک اسماری ماهه مر کدر
 (مثلا فروردین ماه (وارد بهشت ماه (و مر دات ماه دبر (مصراعک معناسنی اولوقت جلال
 شاهنه منسوب اولان تاریخ قریه اوزره دین خطا ایدوب اظهار جهل ایلش (زرد تاریخ قری
 عرب به مخصوص صدر باقسی هب شمش (حقیقیدر (بلبل مبتدا کوینده خبری کوینده بونده مجازا
 نالنده معناسنه در (منابر منبرک جمیدر کسر ممیله ضرب باندن آلت ارتفاع دیمکدر مصدری
 نبر کلور نوک قحی و بانک سکونیه (قضبان قافک ضمی و کسری ایله قضیبک جمعیدر
 بودا قدر غصن معناسنه اما قافک قحیله او فورر غضبانه موافق اولسون دیوضادک ماقلی
 مفتوح اولمه ده (محصول بیت) یار قدیمه سیره چقیدر و غز زمان جلال الدینسه منسوب
 ارد بهشت ماهک اولی ایدی بد اقلر منبرل نده بلبل کوینده ایدی (بر کل سرخ از اوفتاده لالی *
 هم چو عرق بر عذار شاهد غضبان) کل سرخ بیانیه در قزل کل دیمکدر (غم چه در که
 کیچه بغاز (اوفتاده و اوله و او سز لقتدر و او سز یازوب و او یله ده لغتدر دین معلومدر که
 ناموزون اوقورهش (لالی الف ممدوده ایله لؤلؤنک جمیدر انجور دیمکدر (عرق در (عذارین
 بونده بکافی مراد در رخسار دیمکدر شاهده اضافتی لامیه در و غضبانه بیانیه (شاهد بونده
 محبوب معناسنه در (و غضبان عطشان وزنی اوزره صفت مشبهه در غضبانک معناسنه یعنی
 غضبلی دیمکدر (محصول بیت) فرمزی کلک اوزرینه چه دن انجور دوشمش ایدی خشمناک
 محبوبک عذارینه در دوشدوی کی (حاصلی سیره کند و کز زمان جلال الدین تاریخی حسابجه
 ارد بهشت ماهک اولی ایدی که بلبل منابر اغصانده مزمن و غزل سر ایدی کل سرخک اوزرینه ده
 چمدن انجور دوشمش ایدی یعنی انجور کی چه دوشمشیدی قافش دایرک یکاغنه عرق دوشدوی کی
 (حاصلی قزل کل غضبیدن فرمزش محبوبک رخنه و کل اوزره دوشمش نمی رخی اوزره عرق
 قطره رینه تشبیه ایلش و بو تشبیه تشبیه مطلق دیر زرد کالی رخ جانانه و رخ جانانی کله و غمی
 عرق جانانه و بالعکس تشبیه جائز در (شب رابیوستان یکی ازدوستان اتفاق بیت افتاد) معلوم
 اوله که بو کتابک بو محلی اسکی نسخته زده بو یله واقع و فی الواقع بو یله کرک ناکیم اشاعه ده
 دیدمش ضمیری ارجاع ایلده تردد واقع اولیه یعنی فر جوع الیه یار قدیم اوله بلا تردد (پس
 عوما شراح بو مقامدن غفلتله یکمشار تامل تدبر (شب کیچه (ورا ادات مقول (و با حرف
 ظرف (و بوستان و اوله فارسی و او سز عزیدر (یکی به اضافتی لامیه در (ازدوستان از
 من تبیین کی یکی بیان ایدر دوستلردن بر یستک بو ستاننده دیمکدر (اتفاق مصدر در افعال
 بایندن اصلی او اتفاق ایدی قبل تاء افعال و او واقع اولدی و او حرف قدر حروف مجهوره دن
 و تا حرف قدر حروف مهموسه دن بینهماده تنافر و تبعاد واقع اولدو غیچون و اوی تابه قلب ایدوب
 تابی تابه ادغام ایلدیلر (بیت مصدر جمیدر بیتوت معناسنه بات بیت دن ضرب بایستک
 اجوف بایستیدن افعال ناقصه دن کیچه واقع اولان مصاحله مستعملد رطل کوندر واقع
 اولانده کی (بات زید عروسا) (وظل زیدامیرا کی) افتاد واقع اولدی دیمکدر (محصول ترکیب)
 کیچه یعنی سیره چقد غز کونک کیچه سی دوستلردن برینک بو ستاننده اتفاق کیچه ملک واقع

زرد این سید علی و لامعی
و سروری و شعی و کافی

رد شعی و کافی

دز سروری

در این سید علی و لامعی
و سروری و شعی و کافی

بینونت کیچه ملک دیمکدر ممد

اولدی (حاصلی سیره کند یکمزد که طشره ده قالی اتفاق بو غیدی لکن اتفاق
 دوستلردن برینک بو ستاننده اخشاملدق (موضعی خوش و خرم و درختان دلکش درهم)
 کیچه لد کلری بو ستانی و صف ایدر (موضع اسم مکاندر جای معناسنه (و با حرف وحدت
 جانی دیمکدر (خوش کوزل (خرم خالک ضمی و رای مشددک قحیله (تشدید غلبه استعمالدن
 ناشیدر شکه خسرو پیورر (بیت) ای سر پای معدن خرمی * جسم تو برد لم نهاده مکر * بونده
 خرمی ده تشدید بو قدر بلکه اصل اوزره محضف کلشدر شکه سابقه بیان او لغتدر (ایدی
 خرم لغتده شاد معناسنه در اما یونک کی پرده آب و چن و چکله اراسته و پیراسته مکان
 مراد در (درختان دلکش بیانیه در (دلکش وصف ترکیبدر (کشیدن کوکل چکچی یعنی
 کوکل ایچی معناسنه (درهم لغتده قرش مورش معناسنه در اما بونده اغچلرک صقلندین و دالری
 و بدافتری بری رینه قرشقدن عبارتدر (محصول فقرتین) کیچه لد یکمزد بو ستانک بعض بری
 چایر و چن و آب روان ایله مشرف و مزین ایدی و بعض بری کوکل ایچی درخت میوه دن ملو
 و مشخون ایدی (حاصلی اولکی فقره سی چن زار اولان بری و صفدر (و ایکنجی فقره سی
 درختان میوه ایله پر اولماسنی تعریفدر (درختانی درهم ایله توصیف اول جای لطیف حد ذاتنده
 بر کوهی مقام اولدوغنی افاده ایدر دین درختانی او دن اغایچی ظن ایلش صلی الله عنه
 (کفتی که خرده مینا بر خاکش ریخته و عقد ثریا از تارکش در راویخته) کفتی فعل ماضی
 مفرد مخاطب شرط محذوفه جوابدر تقدیری اگر دیدی کفتی دیمکدر خطاب عام طریقله
 (که حرف بیان (خرده او وانی دوک دیمکدر (مینا بونده یشیل صرچه درانک او وانی دیمکدر
 (بر خاکش ضمیری موضعه راجعه در (ریخته اسم مفعولدر ریختندن و و کش دیمکدر (عقد
 بونده بو غدر (و ثریا نانک ضمی و رانک قحیله او اسکر یلد زینه دیرل فارسیجه پروین و پرن
 دیرل اضافت بیانیه در (تارک رانک قحیله دپه به دیرل یعنی هر نسته نک دپه سنه و دورو غنیه
 دیرل (و شین ضمیر درختانه راجعه در (در او یخته در حرف تأکید و آویخته اسم مفعولدر
 اصلمش معناسنه (محصول فقرتین) لف و نشمر مرتب طریقله پیورر (اگر سن اول موضعی
 و درختانی کورینک دیرایدک که اول موضعک خای اوزره یشیل صرچه او وانی دوکش
 چن انواع شکوفه ایله ملمع اولدوغنی لمعان و بر قانده یشیل صرچه به تشبیه ایلش اول
 درختانک دپه سندن اولکر دیزبسی و بو غنی اصلمش و صارقش المانک و امرودک و کرازک
 و غیرینک طوب طوب اولان چچکنی عقد ثریله تشبیه ایلش (خاکش ضمیری بوستانه ارجاع
 ایدوب بیان معنادر اوراقی درختانی ذکر ایلک غریب تصرفدر (وفقره ثانیه ده دخی اولکر
 بو غنی یعنی عقدده بکر ثریا اول درختلرک فرقتدن اصلمش و دین تشبیه ده اغراب ایلش
 (فقره ثانیه ده تارکش بدلی تارکش دیدی فقره اولی ایله صنعت تر صبح اولور دی دینلر
 معلومدر که صنعت تر صبح نه اولدوغنی و نیجه اولدوغنی بلزلیمش (بلکه خالک و تارک ییننده
 تجنيس مطرف و ریخته و آویخته ییننده سجع مطرف اولور دی (بویکی فقره نک یساننده
 اطناب مقال و اکثار کلام ایده مک بنکی خیالاته التفات اولسون که صداع ایراث ایدر (قطعه)
 (روضه ماه نهرها سلسال * دوحه صبح طیرها موزون) روضه لغتده چند مر غزار
 معناسنه اما بونده موضعی خوش پیورر و غیدر میبداه محذوفه خبردر (تقدیری هی روضه در
 ماه صوبه دیرل آب معناسنه (ماه الف ممدوده ایله بوراد صودیمکدر دین اصطلاح قوی
 فراموش ایلش (زرد الف ممدوده شول القدر که زانداوله و اندنصرکه هرزه اوله کساء و رداء
 النی کی (نهر نوک قحی و هانک سکونیه بونده ارق معناسنه در (مانک نهره و نهرک ضمیر

رد کافی

رد شعی
در سروری
رد شعی و کافی

رد کافی

رد لامعی

اضافتی لامیه در (وضعی در و ضعه به راجع در) سلسال سیکمی دیمکدر خوشکوار معنای یعنی
خفیف در ثقل دکلر حاصلی منهضم دیمکدر (ماه مبتدا و سلسال خبری و جاعه اسمیه صفت
روضه در) دوخه اولواغاجه دیرل اسم جنس اولوب قلیله و کثیره شامل اولد یعنی جهندن
و مقام حبسبیلله اکثر اشجار ایهام ایدر بوده مبتدا محذوفه خبر درهی دوخه دیمکدر (مجمع
کو کر جنک و قرینک و غیره قوشلرک او نمه سنه دیرل اما بونده طیره اضافت سبیلله مطلق
اواز معنای تخریر اولمشدر) طیر قوشه و او جغه دیرل مشرک لفظدر و اضافت سابق کیندر
(موزون معروف) بونده ده مجمع مبتدا و موزون خبری و جاعه اسمیه صفت دوخه در وضعی
دوخه به راجع در هی روضه ضعیفه و اردقاری بوستانه صرف ایدوب معنای یعنی اول
بوستان پر باغچه در دین محله صرف ایلامش و هی دوخه معنای یعنی اولان درختانک
هر بری پر دوخه در دید و کیده مقامه مناسب دکل (محصول بیت) ایکی فقره بی ده لف و نشر
مرتب طریقله ذکر ایلدوی کبی بو ایکی مضراعیده اول منوال او زره یعنی روضه موضع
خوشدن عبارتدر و دوخه درختان دلکشدن (امدی اول موضع بر مرغزار ایدیکه ایرمشک صوبی
خفیف و سیکمی ایدی یعنی تقدیر ایچسک ضرر ایلدوی بلکه قوری هضم اولوردی حاصلی صوبک
زیاده ایلدو کندن کنایه اول درختان دخی براغچای ایدی که قوشلرک اوازی یعنی ترغات
و نعماتی اطلیف و موزون ایدی حاصلی جزای دلبردر ختانی دلکش ایدی ایکی مضراعیده
محذوف ضعیفی موضعه صرف ایدوب محل اعتباریله روضه و حال اعتباریله دوخه در دین
مذکور لف و نشر دن اکاه دکل ایتمش (آن پراز لاله های رنگارنگ * وین پراز میوه های کونا کون)
آن اسم اشارتدر و روضه به (پرطلو) رنگارنگ رنگ رنگ دیمکدر (یعنی مختلف رنگی لاله زدن طوطو
ایدی) وین اصلنده و این ایدی همزه وصل ایله ساقط اولد قد نصکره کسره سی و او نقل اولندی (میوه
یمشه دیرل و ها ادات جعدر) کونا کون دور لو دور لو دیمکدر یعنی انواع میوه دن بونده باقوه
تقدیر ایلک کرک کیم کلامده تناقض لازم کلیه فاعل (محصول بیت) اول روضه رنگارنگ لاله زدن
مملو ایدی و اول دوخه بالقوه دور دور لو میوه زدن طوطو ایدی حاصلی اغچلر اودون اغچای دکل
میوه اغچای ایدی (باد در سایه درختانش * کسترانیده فرش بوقلمون) باد مبتدا (درختانش ضعیفی
بوستانه راجع اولوق قابل و میوه های راجع اولوق جائز روضه به و موضعه ارجاع ایدلربی و جغه
ایشلر کسترانیده الف و نون که ادات تعدیه در ضرورت وزن ایچون کلسدر زرا کسترده تعدیدر
ادات تعدیه به احتیاجی بوقدر و بونده ایکی مفعولده استمر که حرف تعدیه به محتاج اوله خبر مبتدا
باد دوشه مش دیمکدر (فرش دوشن نشسته به دیرل) بوقلمون بونده کلستانی کخا دیدکاری فاشدر
که هر نه جانیدن نظر ایلسک بر درلو کورینور حاصلی الوان مختلفه شکلن کوسرر (زیرا باد
حرکت ایلدیکه میوه اغچا چلر بک چچکنی یشل چن او زره دوکر و جن اراستنده ده بتمش
انواع والوان شکوفه اولغاندر پس جن بوقدر شکوفه ایله ملمع اولنج به بالضروره بوقلمون شکل
اولور امدی فرشی حرکت باده اسناد بو جهندن بهض شارحین بوجهله دخی تقریرینور دیرلر
لیکن اول تقریر وجود شمسه مخصوصدر و بزم ذکر ایلدیکه عامدر فاعل (محصول بیت)
اول بوستانک و یا اول میوه نك اغچلری سایه سننده باد بوقلمون شکل فرش دوشه مش تقریر
اولان وجهه او زره (بامدادان که خاطر باز آمدن برآی نشستن غالب آمد) بامداد و بامدادان صباح
وقته دیرل (که حرف رابط صفت) خاطر بونده فکر معنای دیرلای قرینه سبیلله اضافتی لامیه در
باز آمدن کبر و کک یعنی باغچه دن شهره و او زره کتمک فکری (برای نشستن اول کون باغچه ده
اوتور تی فکری او زره) حاصلی بو کون باغچه ده اوتورالم یعنی بو خسه شهره کیده می لورطه سننده

سیکمی سینگ کسری
وصا غریبه ککری کافک
کسریله در (محمد اسعد)

زد کافی

رد شعی

جز سروری و شعی و کافی

رد سروری

متردد اولدم عاقبت کتمک فکری اوتور تی فکری او زره غالب کلدی (دید مش دانی کل و ریحان
وسیل و ضمیران فراهم آورده و عزیمت شهر کرده) دید مش ضعیفی یارقدیمه راجعدر (دامنی
یا حرف وحدت) (ریحان فسلکن ضمیران ضادک فحی و بانک سکونی و همیک ضعیفه سلطان بری
و یک بری دیدکاری بر درلو فسلکندر که بجم اکایک بی دیرل بانک ضعیفه) فراهم آورده دیوشه مش یعنی
جمع ایلمش (و عزیمت شهر مصدرک مقفوانه اضافتدر شهره کتمک نیل ایلمش (محصول ترکیب)
شهره کتمک فکری اوتور تی فکری او زره غالب کلیمک مصاحبی کورد مک برانک انواع شکوفه
جمع ایلمش و شهره کتمک قصد ایلمش معلوم اوله که کل و سیل و ریحان و ضمیران زمانلری مختلفدر که
بر زمانده جمع اولور پس کلام تخیلی اوله و یا تغلیب قصد اوله (کتم کل بوستان راجحانکه دانی
بقای نباشد و عهد کلستان را وفای نه و حکما گفته اند هر چه نباید دلبستی را نشاید) کل بوستان لامیه در
ورا ادات تخصیص (چنان که انجیلن که دیمکدر) دانی فعل مضارع مخاطبدر داندندن بلور سین
دیمکدر بقایات و قرار دیمکدر و یا حرف شکیر حرف وحدت دکل (و عهد کلستان اضافتدر
لامیه در) راینه حرف تخصیص و فانی یاسیده حرف تکیددر حرف وحدت دکل (نه حرف بی در نباشد
دیمکدر) (و حکما یعنی اصحاب حکمت و ارباب عقل) (نپاید فعل نفی مستقبل مفرد غایبدر
بایدندن) (یعنی ثابت و قرار اولین دیمکدر) (یعنی اکثین و طورمین) (دلبستی دل کوکل) (بستی
یا حرف مصدر باغلیتی دیمکدر و یا حرف صله در با معنای نه) (نپاید فعل نفی مستقبل مفرد غایب
لایق دکل دیمکدر) (محصول ترکیب) دیدم بوستان کلینک شو بلکه بلور سین بقاسی اولماز سریر
الوالدر و کلستان زمانه کده و قاسی اولماز یعنی کساتک وجودی و اعتباری کل ایله در پس
کل کید نیجه کوبا که کلستان کتمش اولور زیرا دیکندن خبری نسته فالماز و حکما و ارباب عقل
یعنی عقلا دیمشدر در هر نسته که پایدار دکل یعنی ثبوتی و قراری بوقدر کوکل بغلغه لایق دکل
حاصلی ربط قلب و تعلق خاطره سزا وار دکل (کتم پس طریق چیست) بن بوله دیچک
دوست دیدی پس طریق ندر (یعنی باقی و ثابت ندر که اکا ربط قلب ایدوب کوکل اکلیجه سی
ایدهلم) (کتم برای زهت ناظران و فصحیح خاطران کتاب کلستان توانم تصنیف کردن که
یاد خزان را بر ورق اودست تظاول نباشد و کردش زمان عیش ریش را بطش خریف
میدل نکند) (برای باه اصلیه ایله لاجل معنای نه) (زهت نونک ضعیفی و زانک سکونی و هانک
قبحله سرور و شاد بلیق معنای نه) (ناظران دن مراد اهل مطالعه در و اضافت مصدرک
فاعله در) (فصحیح فانک ضعیفی و سینگ سکونیه و سفت معنای نه) (خاطران الف و نوله جمع
اولدی شد و ذوا و اضافت مذکور کیدر) (کتاب کلستان بیانیه در) (کلستان لغتده کلککدر اما
بونده براعه الاستهلال طریقله ذکر اولمشدر که بو کتابک اسمی اولاجقدر توانم فعل مضارع
متکلم وحده در فادیم دیمکدر) (کتاب مفعول اولی و تصنیف مفعول ثانیه و توانم معنی جهندن
کردن مصدرینه مقیددر) (که حرف رابط صفت یاد خزان لامیه در تقه بری باد فصل خزانر
(را ادات تخصیص) (بر حرف استعلا) (یا حرف صله در) (ورق و لامیه در) (دست تظاول
بیانیه در مراد ظم و تعدیدر بو کلبده بو معنای نیجه برده کاور) (کردش اسم مصدر در کردیدندن
و بو سینگ ماقبلی دائم مکسور اولور شکه ضمیرک ماقبلی مفتوح اولور بالضرورت وزن
ایچون کاه ساکن اولور زمانه اضافت مصدرک فاعله اضافتی کیدر) (کردش زماندن مراد
فصول اربعه نك تعاقب و توالسیدر عیش عینک قبحله لغتده دیرلکدر اما بونده ذوق و صفا
مراددر) (یا حرف صله) (طیش طانک قبحله خفت و سیکارلق معنای نه) (خریفه اضافت
مصدرک فاعله در تقدیری بطش فصل خریفدر) (کردش مبتدا) (و نکند خبری) (و عیش

رد شعی
رد شعی

تکند مکمل صریح و بطریق غیر صریح و مبدل مفعول ثانی صریح (محصول ترکیب)
دیدم که فاعل رکن و اهل مطایفه آن سروری و شادان چون دخی قارن لک خاطر لرزیده انشاده
و معرّفه و سفت و بزم ایچون (یعنی اوقیان منشی و اهل معرفت انشاده و معرّفه کامل اولیچون
(کلیستان کتابی تصنیف ایلمکه قادر م که خزان بلیک انک بیر اغنه تعبدی و تجاوز الی اولیه یعنی
تضرر ایدوب رکن و یاریتی دو ککه قادر اولیه (یعنی دخی زمانک و فصولک تعاقب و توالیسی ملک
بهراری ذوق و صفاسنی خزان فصلک خفته تبدیل ایده مبه (یعنی بر کتاب تألیف ایلمکه قادر مکه
فصل خزان و شتارک و یاریتی دو کوب برنده و عریان ایلمکه قادر اولیه دنیا کلیستان لرزینی ایدوب یکی کی
(منوی) بجه کارایت زکل طبعی * از کلیستان من برورقی) بجه با حرف صله (اید فعل مضارع
مفرد فاعل ایدیدن و تالی خطاب ضمیر منصوب متصل مفعول صریح (وز کل غیر صریح و طبعی
فاعل و با حرف وحدت طبقن مراد اجلاس کلدن زیرا اجلاس کله ورد مطبق در عرب (یس
کلدن بر طبقی و بر طبقی کلدن دینار بومعنایه و اصل اولیامش و هیچ تعرض ایلمکرده کذلک
والا تعرض ایدر دی (بیر بای اول بونک کی بر رده طرفای بجم مکسور و روستایلی مضموم
او قورل (یس ضمیمه تخصیص روستایلی قدر (و بر فعل امر در بریدن بایک فحمله بردن دکل (ورق
با حرف وحدت بونده و روقن تکاید بر بر اقدر مراد یعنی بر کاغذ (محصول بیت) سنک نه ایشکه
کلور یعنی نه کار یک یار اید بر مطبق کل بجم کتاب کلیستان قلدن بر کاغذ مقداری خاطر بیکه آل
یعنی حفظ ایلمه که یک کل مطبقن انقدر خطاب عامدر (کل همین روز پنج و شش باشد *
ون کلیستان همیشه خوش باشد) کل مبتدا (و باشد خبری (و روز ظرف زمان و پنج و شش
اضافت بیانیه در وجهین انجق دیمکدر (همیشه دائم دیمکدر خوش و اور سمیله و روم ضمیمه بونده
خوب و لطیف معنایه در قافیه ایچون خامقوح او قور دین خوب سو بیلدی (محصول بیت)
بویت بیت اوله مقام تعلیلده و اقدر زیرا کل بش الی کون او اور انجق یعنی سر ریع الزوال
و قصص عمر در اما کلیستان دانا تر و تازه و ابطقدر حاصلی نه صول و نه قور و نه چورر (حالی که
من این سخن بکفتم دامن کل بر تخت و در دامن او تخت که الکریم اذ او عدوفا) حالی یا حرف وحدت
بر حالده (که من این سخن بکفتم بن بوسوزی سو بیلدم (دامن کل اضافتی لامیه در ادنا ملامسه
ایلمه یعنی کل ایچنده اولی اعتبار یله یس دو کلن کلدن رکن دکل بر تخت ناکید (رخت فعل
ماضی مفرد فاعل ایدوب دو کدی دیمکدر (در دامن در حرف صله در باکی (او تخت بونک کی بر رده مایشتی
معنایه در نشکه کلبه کرک ان شاء الله تعالی غلام بجمی حکایه سنده که بدو دست در سکان کشتی
او تخت یعنی ایکی ایلمه کینک دونه پایشی دیمکدر (الکریم مبتدا (اذا وعد زمان استقبال
ایچون طرفدر معنای شرطی متضمن جمله فعلیه به مضاف اولور جبه و رنحو بین مذمبده و کندیده
غالب جوابیدر که وفا فعلیدر و جمله ظرفیه خبریه در (محصول ترکیب) همان که بن بار قدیمی
کلدن منع ایدوب کتاب کلیستانی تصنیفه قدرت اظهار ایدم کانه که تألیفته وعده ایلمش اولدم
زرا اندن منع و نو که ترغیب وعد معنای متضمندر یس بو که بنشاء الکریم اذا وعد وفا بیورر
(فصلی دو در ان چند روز اتفاق در یناض افساد) فصلی یا حرف وحدت (دو روز سمیله
ایکی دیمکدر ایکی فصل معنایه ظاهر بونده فصلدن مراد بایدر زیرا بو کتاب بایدر ایلمه
ملقب و معنی نسته بو قدر (چند تیجه) در حرف صله در با معنایه بیاضه و شمشکدن مراد تحریر
و کتابت اولدی دیمکدر اگر چه مسوده دن بیاضه جفته قرینه بو قدر امانده موده بو قدر
ایکی سنده محاکم تجملی وار (یس هر برینه حکم قرینه ستر در اکثر نسخ در همان روز واقع در
لیکن مبالغه به حل و التماسون دیو بو تختی اختیار ایلمک (محصول ترکیب) بر ایکی فصل اول

رد شرح جبه
رد این سید علی و سروری
رد این سید علی و سروری
رد این سید علی و سروری
رد این سید علی و سروری

بر قاج کونده اتفاق بیاضه دوشدی یعنی بحر بر اولندی و یا مسوده دن بیاضه چقدی دیمک
اوله و یا همان اول کون بویه اولدی (در حسن معاشرت و اداب محاورت) حسنک معاشرت
اضافتی مصدرک فاعله اضافتی در (اداب محاورت لامیه دز محاورت مکالمه معنایه در
(محصول ترکیب) فصل اول خلقله حسن زند کانه بی واسلوب اختلاطی و قانون مصاحبتی بلدر
و ایکنجی فصل اداب مصاحبت و مکالمه بی و طریق محاوره و محادثه بی بلدر به مضار دینار اولکی
باب سابع و ایکنجی باب ثامن در (در لباسی که منکله ترا بکار اید و مترسلا ترا بلاغت افزاید)
در اذات ظرف در ظرف اولدن بدل افتاد فعلنه (لباس الفاظ و عبارتن کایتدر (و یا حرف
و حدت (که حرف رابط صفت (متکلماندن مراد فارسیجه سو بیلشدر در (وراد انحصاص
(یکار با حرف صله آید فعل مضارع مفرد فاعل ایدیدن کلور دیمکدر (مترسلا ندن مراد
منشیلدر در (افزاید فعل مضارع مفرد فاعل ایدیدن کلور یعنی اول ایکی فصلده واقع اولان
فصل بر لباسه واقع اولد بیکه متکلمان فارسیک ایشنه کلور یعنی اول ایکی فصلده واقع اولان
فوائد و لطایف بر خوب الفاظ و لطیف عبارت اید ادا اولدی که فارسی خواننده لازم و طایف فرس
اولدره ممد و اهل ترسل و انشایک بلاغت و کمالی زیاده ایدر (فی الجملة از کل بوستان یعنی
موجود بود که کتاب کلیستان بعون الملك المنان تمام شد) فی الجملة حاصل کلام (یعنی یا حرف
و حدت و یا تکیه (محصول ترکیب) حاصل کلام بوستان کلندن دخی بقیه موجود ایدی که
کتاب کلیستان ملک منان عونیه تمام اولدی یعنی اللهک عنایتله تمام اولدی (تمام آنکه شد
بحقیقت که پسندیده اید در یارگاه شاه جهان بنساء) اما کتاب کلیستان حقیقتله اولوقت تمام
اولور که مقبول کله یعنی مقبول اوله جهان ضمیمه و یا جهانی صغندر یی پادشاه در کاغذ
(سایه کرد کار) اضافتی لامیه در کرد کار کرد کار عریله کردند مشتق اسمدر رکن و دالک سکونیه
و کار اذات فاعلدر بی معنایه ستمکار و جفا کار کی (یس بونک کی بر رده کرده کار فعال مطلق
معنایه یعنی خدا (کافری عجمیدر دین بو خصوصه بجم ملک ایلمش و کاف عربینک کسری
و دالک ده دینار بونک اصلنی بلزلیمش (و بر توافظ پرورد کار) پرورد کار رب معنایه در پروردندن
(محصول ترکیب) سایه خداددر و خدایک لطفی بر تویدر (یعنی اراطقیدر (دختر زمان) زمانک
ذخیره میدر یعنی خلقک سبب حیاتی و باعث معاشی و وسیله نظام و انتظامی در (کشف الامان)
(کشف معارفه معنایه در بونک کی بر رده صغینجی دیمکدر معنایه در یعنی خلقی اکپناه ایلمکله
نواب روز کاردن و مکاید دهر دن امن و امان بولور (المؤید من السماء) مؤید محکم معنایه در
یعنی سعادنا یید و نصرت و ظفر بولشدر سیمایه اسناد مجاز بدر (المنصور علی الاعداء) دوشمناری
اوزره نصرت و ظفر بولشدر یعنی دشمناریته غالبدر (عصدا الدولة القاهرة) عصدا عینک فقی
و ضارک ضمیمه فولدر بازو معنایه دولته اضافتی لامیه در و قاهره دولنک صفتی حاصلی دشمناریتی
قهر و هلاک ایدجی دولنک یازوسی یعنی معنی و ظهیر بدر که دولت و سلطنت آنکه مستحکمدر
(سراج الملة الباهرة) سراج چراغ یعنی شمعک قتیله سنده ینان آتش بونده ضیا و نور
مراد در (ملندن مراد دین اسلامدر (باهره زیاده روشن بهر القمر دیرلین نوی کواکب
نورینه غالب اولسه یعنی دین اسلام که سائر ادیان غالبدر انک ضیاسی و نوریدر دیمکدر بعض
نورینه باده باهره پرته زاهره دوشمش بلمدی معنایه (جبال الانام) جبال حسن معنایه در
یوزه جبال دیدکاری کوزلک انده ظاهر اولد و بیچو در (انام خلق معنایه در یعنی خلق
عالمک حسن و بهاسی یعنی حسن حالری و رونق کارری انک وجود پر جودیه در (مفخر الاسلام)
اهل اسلامک فخر ایدجکاری (یعنی انک وجودیه فخر ایدر که بویه عاقل و عادل شاهزاده مز

رد لامتی
رد شعی

وارد در دیو (سعد بن ابی بکر) بوالقبا له لقب و بواوصافه موصوف ابو بکر
 اوغلی سعد در (اتابک اعظم دن مراد ابو بکر در که بودند صکره انک اوصافنی ذکر ایلمه کرک
 (شاهنشاه المعظم) شاهنشاه سابقا مفصل ذکر اولمشدر ملک الملوك المعظم دیمکدر
 (مالک رقاب الام) مالک رقاب به اضافتی اسم فاعلک مفعولته اضافتیدر (رقاب رقیم نک
 جمیدر بیونلر دیمکدر) اتم امتک جمیدر خلاقی وطوایف مختلفه دیمکدر یعنی جمیع خلائقک
 بیونلرینه مالکدر (حاصلی خلق عالم قوللریدر دیمکدر زیرا رقبه ایله جمیع بدندن تعمیر ایدرلر
 (مولی ملوک العرب والجم) مولی بونده افتدی وصاحب معناته در (ملوک ملکک جمیدر
 بادشاهلر دیمکدر دریدن غیر بی عجم دیرلر مطلقا (یعنی عرب و عجم بادشاهلرینک افندسدر که
 جمعی اکاسر فروایدوب انک محتاجلریدر) حاصلی جمله سی اکالنجایلریدر وجبک ناصرو یاوریدر
 (سلطان البر والبحر) بر و بحرک بادشاهیدر یعنی تمام دنیایه امری جاری و حکمی نافذ در
 (وارث ملک سلیمان) ملک سلیمان شیرازدر اما بونده سلطنت سلیمان وارث دیمکدر بعد
 دکلدر که خلوط طریقله وحوش و طیورک حکمنه مالک اوله (مظفر الدین) ابو بکرک اقی
 (ابو بکر) کنیتی (ابن سعد) انجیلن ابو بکر که سعدک اوغلی در و سعدزنی اوغلی (ادام الله تعالی
 اقیالهما) الله تعالی ابو بکرک و اوغلی سعدک دولت و رفعتلرینی دائم ایلسون (وجعل الی
 کل خیر ما لهما) دخی الله تعالی هر خیره فلسون مرجع و مایلرینی (بعض نسخه ده آما لهما
 دو شمس) آمال الفک مذنبه املاک جمیدر امیدلر دیمکدر یعنی الله تعالی حضرتلری امیدلرینی
 خیراته و میل و رغبتلرینی حسننه توجیه ایله یعنی امیدلری خیر و توجهلری عدالته اوله (و بکر شمه
 لطیف خداوندی مطالعاه فرماید) و او حرف صطف و بوقتره پسندیده آید فقره
 سینه معطوفدر (با حرف مصاحبت) کرشمه کاف عجمینک و راک کسری و شین عجمه نک سکونیه
 بونده کوز اوجیهلر بقمفه دیرلر (اما خراسان اهلی کاف عربی مفتوحه و رای مفتوحه ایله
 او قورلر (لطفه اضافت بیانیه در) خداونده اضافنده بویه در) و یا حرف نسبت (مطالعاه
 معروف) (فرماید فعل مضارع مفرد غائبدر فرمایدندن فا علی سابقا مذکور اولان
 شاهزاده سعددر (محصول ترکیب) کتاب کلستان حقیقله او وقت تمام اولور که شاهزاده
 سعدک در کاهنده مقبول و معزز واقع اوله و کندینک شاهانه لطیفی کرشمه سبله و نظار طافقیله
 حاصلی گوشه چشمیله التفات ایدوب مطالعاه بهره (یعنی شاهزاده سعدک مقبول اولورسه
 تمام مالک مقبولی اولور دیمکدر) (قطعه) کر التفات خداوندیش بیار آید * نکارخانه چینی
 و نقش ارزنگیست) التفات افتعال بایندن مصدر در کیدر کن باشی اردینه دیرلر و بقمفه
 دیرلر اکثر آهو و جیران جنسده مستعملدر (حتی نقل اولور که اگر جیران جنسی بخار کن کاه کاه
 اردینه بقمسه هر کر اکابر جیران بنشمر دی (خداونده اضافتی مصدرک فاعلنه در) و شین
 ضمیر ظاهر و متنا در اولان کتاب کلستانه راجع اولمقددر بعضیلر سهده ارجاع ایلدیلر و بعضیلر
 ذکر کری اقرب اولان ابو بکره و العلم عند الله (بیار آید با حرف استقبال) (یار آید فعل مستقبلدر آرایندن
 آراشتندن دکل (نکار نونک کسری و کاف عجمیه اسمدن نقش معناته کوزلره نکاردیمک بوندن
 ما خوددر) (خانه اوه دیرلر) (نکارخانه نقش اوی دیمکدر دار نقش معناته وصف ترکیبی دکل
 (چینه اضافتی بیانیه دریای نسبله) (چین سرحد هدره بر عظیم شهرک اسیدر تعریب ایدوب
 صین دیرلر و نکارخانه سی بر عظیم کلپسادر که اول مملکتده پیدا اولان استاد نقاشلرک
 هر بزی کندی استخراج ایلدیکی نقوش و اشکال غریبه بی و نصا و بر عجیبه بی انده
 نقش ایلشدر (ارزنگ فتح هره و سکون را ایله بر تصور نامه در که مانی نقاش استخراج

در ابن سید علی و لاهی
 و سروری
 رد لاهی
 رد لاهی

ایلدیکی تصاویر و نقوشی انده رسم ایلشدر (یا حرف نسبت) (سین و نادات خبردر) (محصول
 بیت) اگر کتاب کلستانی شاهزاده * ابی بکرک نظر شاهانه سی مریز ایدوب حسن قبول ایله
 مقبولی و زیور التفاتیه و عین عتایقه منظوری اولورسه نکارخانه چین کی مشهور و نقوش
 مانی کی تمام حالده مسل و مقبول اولور (امید هست که روی ملال در نکشد * ازین سخن که
 کلستان نه جای دلنکیست) امید هست مبتدا و خبر (که حرف بیان) (روی ملال بیانیه در)
 حرف تاکید (زائد دینلری وجه سو یلشدر) (نکشد فعل فنی مستقبل فاعلی سعد در تقدیری
 درهم نکشد در) (ازین سخن جائز در نکشده متعلق اوله) (و نداشت بیت اولک مفعولته اوله و که
 حرف تعلیل اوله و جائز در که که حرف بیان اوله) (و ازین سخن مقام تعلیلده او اوب کلستان
 نه جای دلنکیست جمله سی مشار الیه اوله کلستان ذکر کری بونده ابهام طریقله در فتأمل
 جایک دلنکه اضافتی لامیه در دلنک وصف ترکیبی ذکر کو کلی طار کیمسه ملول معناته
 (و یا حرف مصدر) (وسین و نادات خبردر) (محصول بیت) امید وار در که شاهزاده بوکابه
 التفاتندن و بو که نظر و مطالعه شندن بپرسور اولوب یوزین یوز ترمیه یعنی ملامت و سامت
 کو سترقبه یوز سوزدن و یوز سیدن که کلستان کتانی و یابوستان کتانی طارقی کو سترجه
 و ملالت و بپرسورلری دکل بلکه ایکشیده فرح بخش و دلکشا و سیرانکاه فرح فرزادر
 حاصلی ایکشیده ده نظر دن کوز نور و قلبه سرور حاصلدر (علی الخصوص که دیباچه
 هما یونش * بنام سعد ابی بکر سعد بن زنگیست) دلی الخصوص خصوصاً دیمکدر
 مقام تعلیلده واقعدر در نکشده مخصوص علتدر (که حرف بیان) (دیباچه لفته یکاغه دیرلر
 ایکی دیباچه ایکی یکاغی دیمکدر کتابلرک اوللرینه دیباچه دیککاری تشبیه طریقله در کاه که اولی
 یوزیدر هما یونه اضافتی بیانیه در مبارک دیمکدر (شین ضمیر کلستان کتابنه راجعدر) (بنام با حرف
 صله) (سعد بونده ابهام طریقله مذکوردر سعادت معنایله شاهزاده سعدله مصدر مراد
 اولنجیه نامک اضافتی بیانیه اولور و ابی بکر سعدک لامیه واسم مراد اولنجیه نامک اضافتی لامیه اولور
 و سعدک مقدرانه بیانیه و ابی بکر لامیه (ابو بکر کن صکره ابن مقدر در زیرا قاعده لیدر
 بین العلمین واقع اولان ابی حذف ایلک (محصول بیت) شاهزاده کلستانه نظر دن ملول اولماز
 زیرا کلستان ملالت و سامت یری دکل خصوصاً که مبارک دیباچه سی سعد ابی بکرک نامنه در که
 اول ابو بکر بن سعد بن زنگی در دیباچه سی انک نامنه در دیمکدر مجاز مرسل طریقله در ذکر جز
 و اراده کل قبیلنددر و الا تمام کتاب انک نامنه در شکله حضرت مولانا جامی پیورر (بیت)
 کلستان کریمه سعدی کردازین پیش * بنام سعد بن زنگی تمامش * بو بیتک ظاهرانی مشعردر که
 کلستان زنگی اوغلی سعد آدینه اوله لیکن کتابدن فهم اولان شاهزاده سعد آدینه اوله (پس
 واسطه لک حذفه حل ایلک کرک نکه برنم بادشاهلر منه عثمان اوغلی دیرلر واسطه لری لک ایلکله
 معلوم اوله که اکثر شراح ذاهب اولدیلر که کلستان سعد ابی بکر نامنه اوله و به ضمیمی ابو بکر
 ادنه در دیدی کتابک ترتیبندن فهم اولان قول بعضدر زیرا اول ذکر چیل سعدی پیورر و غنده
 ابو بکرک تعریفی مراد ایدی و سعدی ابهام و تدریه طریقله ذکر ایلدی و صکره او غلنک
 وصفی بادشاه وصفه توطئه طریقله ذکر ایلدی و انماغه ده جدال سعدی ذیلکدینه
 مناسبته ابو بکرکی وصف ایلدی لیکن بعد دکلدر که ایکشیده نامنه در دینلشده و بوقتره
 ظاهر اما نفعه یوقدر والله اعلم (ذکر امیر کبیر فخر الدین ابو بکر ابن ابی نصر) (بو ذکر کتاب
 اولانده ذکر محامد کی اعرابده ایکی وجهه فمحمدر نامل تیر) (دیگر عروس فکر من ازین جالی
 سر برنار دودیده یا س از پشت پای خجالت برنار از) (دیگر بونده دخی دیمکدر) (عروس

در ابن سید علی و سروری

کردن اول از دین اول از به عورت پیوسته مشترک در صکره از زوج و عمل و حایل دیر
 و عورت زوجه و بعل و حلیه دیر بوده کلن مراد در فکره اضافتی بیانیه در (و نه لامیه) بی ادات
 سلب جلال حسن معنایه در و یا حرف مصدر پس جالی سلب اینچه چرکنک معنایه و برز
 (اگرچه نه کوزل و نه چرکین معنایه شده دلالتی وار) بر نیارد فالدرم دیکدر یوقاری کتوز من
 و یوقاری فالدرم دیکدر (دید: یا س بیانیه اپد سزک یعنی قطع رجا معنایه در) پشت
 ارقه پایه اضافتی لامیه در (خجالت اضافتی بیانیه در) خجالت او تقدر سر مندی معنایه در
 (بر نیارد پنه فالدرم دیکدر یوقاری طونز دیکدر دکل در (محصول فقرتین) دخی نیم فکرم کلنی
 کوزل سزکدن باش فالدرم دیکدر کوزل اولدوغی حجابیدن باشی او کنه طونوب کوکنه
 بقارنکه اوتنان کچسه بویه اید رودخی فکرم کلنی اید سزک کوزلینی اوتنی ایانی ارقاسیدن
 فالدرم یعنی صاحب نظر و اهل بصیر قبولدن نالامید اولوب کمال حجابیدن و زیاده خجالتیدن
 کوزنی ایانی ارقاسنه دیکوب باشین فالدرمغه قادر او لاز (حاصلی حیرت و دهشتیدن دائمی
 باشی اوکنه صالوب یورر) و در زمرة صاحب جلالان منجلی نشود مگر آنکه که منجلی گردد
 زمرة زای مجمه نك ضمی و مپک سکونیه بلوک معنایه در صاحب جلاله اضافتی بیانیه در
 صاحب جلالان بونک کیلر عرییده ترکیب اضافی در اما عجم اضافیدن قطع ایدوب وصف
 ترکیبی شکلی ایدر حسن صاحبی بلوکنده دیکدر منجلی اسم فاعل در تفعل باندن یعنی
 ناقص و او پسندن عرض جلال ایلکه دیر یعنی کوزلکن کوسترمه (نشود فعل نفی مستقبل
 اولر دیکدر) مکرادات استنادر الا معنایه (انکه اولوقت دیکدر) که حرف بیان منجلی گردد
 (منجلی اسم فاعل در تفعل باندن بزیجی اوله دیکدر) (محصول فقرتین) دخی نیم عروس فکرم
 صاحب جلالر زمرة سنده عرض جلال ایدوب منجلی اولماز مکر اولوقت که مترین و منجلی اوله
 یعنی فکرم کلنی کچسه به یوزین کوسترم الا اولوقت که آراسته و پیراسته اوله (بزیور قبول امیر کیر)
 با حرف مصاحبت (زیور زانک کسری و بانک سکونیه و واک فحقی ایله زینت معنایه
 اسمدر) قبوله اضافتی بیانیه در (وقبول امیره مصدرک فاعله و کیره بیانیه یعنی اولوقت
 عرض جلال ایدر و حسن کمال کوستر که امیر کیرک زیور قبولیه و حلی نظریله و عین التفاتیه
 مزین و آراسته و منظورو پیراسته اوله بوندن صکره امیر کیرک اوصافنه شروع پیورر (عالم عادل)
 بیانیه (مؤید) اسم مفعول در تفعل باندن یعنی خدا دن قوت بولاش (مظفر) یعنی غالب
 و منصور علی الاعداء مؤید مظفر اضافتی بیانیه در (ظہیر سریر سلطنت) ظہیر بوند معین
 معنایه در (سریره اضافتی اسم فاعلک مفعولنه در) سلطنته لامیه در تحت سلطنت دیکدر
 تحت سلطنتک معنی دیکدر (مشیرتد بیر مملکت) مشیر اسم فاعلدر افعال باندن تدبیره اضافتی
 اسم فاعلک مفعولنه در (ومملکتہ مصدرک مفعولنه در) یعنی امور سلطنت و تدبیر مملکت
 آنک رای و تدبیرینه منوط و مفعول ضد و القاب اول معنای مشعرد که مدح و وزیرتقویض اولاکه
 رومده اکاویز عظم و بونک وزیروباش وزیر دیر (وزیر تنفیذ اولیه که ساروزرا و بکار بیکدر
 نیکه مسالک الرشاد نام کتابده تحقیق ایلش (کھف الفقراء) کھف مغارہ معنایه در بوندن جای پناه
 فقرا دیکدر (ملاذ القرباء) ملاذ اسم مکندر صغیق پردیکدر فقرا و غریبا فقیرک و غریبک
 جمع لیدر یعنی فعل وزنی او زده اسم فاعلک جمعی بوزن او زده کلور حاصلی غریبانک و فقرانک
 متجاسیدر (مری الفضلاء) مری اسم فاعلدر تفعل باندن مفعولنه مضاف یعنی علما و فضلاء
 تربیت ایدوب احوال معاشری و انتظام حالریله مقید اولو جیدر دیکدر نیکه عاقبت اندیش صاحب
 سعادتنک شاندر علما و فضلاء ربانیت ایلک بوندن مری بی اسم مفعول نحو بر ایلین مذکور معنایه

رد شمی

رد لامی و شمی

منجلی و منجلی تجسس خط
 مستیدر یعنی نقطه
 مختلفر در

رد شمی

واصل اوامش (محب الاتقیاء) محب اسم فاعلدر افعال باندن یعنی مضاعفدن سو یجی و دوست
 طونجی دیکدر (اتقیائی نك جمعیدر پر هیر کار و صالح و اهل تقوی دیکدر و اضافتی اسم فاعلک
 مفعولنه در) (افتخار آل فارس) افتخار افعال باندن مصدر در آل بونک کبی پر زده اهل معنایه
 مستعیدر افتخار آل اضافتی مصدرک فاعله در و فارسه اضافتی لامیه در یعنی اقلیم شیرازک خلقی انک
 وجودیه افتخار ایدر که بویه وزیرم واردر بو (عین المملک) عین بونده لفظه مشترکدر قولله اند یعنی
 قسم پیونده (ملک مپک ضمی و لامک سکونیه مملکت و سلطنت پیونده مشترکدر اضافتی لامیه در
 یعنی مملکت و سلطنتک و مذهب و مملکت قوتی و نصرتی حاصلی بونلرک و وجودیه قوت و نصرت
 بولور یعنی بونلر معین و ناصر بدر یا خود بونلرک باشنه اندا یجوب و وزیر باشیچون دیرلر رومده خنکار
 باشیچون دیکدر کبی بعضی نمخته ده عین المملک بانک ضمی و مپک سکونیه فونلوق و مبارکک
 معنایه (ملک الخواص) ملک مپک فحقی و لامک کسری ایله پادشاه دیکدر خواص خاصک
 جمعیدر ارکان دولت و اعیان سلطنت دیکدر یعنی بونک هر بزی او زده حکمی جاری و هر بینه امری
 نافذدر (فخر الدولة و الدین) یعنی اصحاب دین و ارباب دولت انک وجودیه افتخار ایدرلر زیار
 دینک ناصری و ارباب سلطنتک یاوردیر (غیث الاسلام و المسلمین) غیث مدده ابرشته دیرلر
 فارسیجه فریادرس دیرلر پس اضافتی اسم فاعلک مفعولنه در یعنی اهل اسلامک و مسلمینک ناصر
 و یاوری و معین و وظهیر بدر (عمدة الملوك و السلاطين) عمده عینک ضمی و مپک سکونیه معتمد علیه
 یعنی ملوک و سلاطین انک رای و تدبیرینه اعتماد ایدوب اکا و اتقاردر (یعنی تدبیر و تصرفنه
 قائلدر) عمده به کزیده و زبده معنایه و یرن یاشدن سولاش (ابوبکر بن ابی نصر) ابوبکر
 پادشاه ابوبکرک اقر باندن ایش و اتابیکرک قادتارندن و زراعی کند و اقر باندن ایش
 قاضی بیضاوی نظام توارینخنده بونک زیاده الطافنی و خیرات و مبراتنی و علما و فضلاء
 و مشایخ عظامه تکریم و تعظیفر بی ذکر ایلدی (اطال الله عمره) اطال فعل ماضی در افعال
 باندن و لفظ الله فاعلی (وعمره مفعول موقوع دعاده واقع اولش یعنی الله تعالی عمرینی اوزون ایلسون
 دیکدر) (واجل قدره) اجل ده فعل ماضی مفرد مذکر غائبدر افعال باندن مضاعفدن فاعلی
 تختده الله راجع ضمیردر (ومفعول قدره در موقوع دعاده واقعدر الله تعالی قدرنی معظم
 ایلسون دیکدر) (وشرح صدره) بوجهله ده دعایه در صدردن مراد قلیدزد کر محل و اراده حال
 طریقه یعنی خدا قلیبی منشرح و مسرور و سینه سنی علم لدنیله پر نور ایلسون (وضاعف اجره)
 ضاعف فعل ماضی مفرد مذکر غائبدر افعالی ما قبلده اولان جمله رکبیدر یعنی الله تعالی
 خیرات و حسناتی و ضاعف یعنی قوت ایلسون (که مدح و اکابر آفاقت) که حرف تعلیل در
 یعنی بوقدر خیردما و مدح و ثنایه استحقاقنه علت و یاندر (مدوحک اکابره اضافتی اسم مفعولک
 قائم مقام فاعله اضافتدر و آفاقه اضافتی لامیه در) (آفاق افقک جمعیدر) رنک و فانک ضمیله (قاده
 سکونده) افتدر بونده اطراف مراددر یعنی اطراف عالم اکابرینک مدوحیدر حاصلی اکابر دنیا و اعیان
 عالم مداحی و دعا گویدر (و مجمع مکارم اخلاق) مجمع اسم مکندر فتح باندن مکارم مکرمک جمعیدر
 رنک ضمیله ایلکرم معنایه (اخلاق خلقک جمعیدر) خلقک ضمی و لامک سکونیه اضافتی لامیه در
 یعنی کوزل خویر جمعیدر حاصلی اخلاق و اطواری کوزادر (بیت) هر که در سایه عنایت اوست*
 کنهش طاعتست و دشمن دوست) هر که اصلنده هر کس کدر (کس ضرورت وزن یچون و قرینه
 قائم اولدو یچون حذف اولدی (سایه عنایت بیانیه در) (او ضمیری وزیره راجعدر کنهش ضمیری که به
 راجعدر و بتدادر و طاعت خبری) (دشمن تقدیری دشمنش در قرینه قائم اولدی یچون حذف اولدی
 بتدادر و خبردر) (محصول بیت) بونیک مضمرنی هر هب که سلطان پیستد دهرت مضمرنه

رد لامی

یعنی دشمن دوست میباشد
 و خبردر

فریدر یعنی هر کس که وزیرك سایه ضایع شده و ظل حایثه اولوب لطفه مظهر وعین رأفت
 وزحیله منظور اوله حسن التفاتی و بمن نظری سببیه خلق عالمك كوز زنده هر عیبی هنر و کمال
 و هر نقصانی شمس بی زوالدر و هر کس اکا چشم محبت و دیده مو دله نظر ایدوب محبوب القلوب
 اولوب دشمنان فرشته و نظرنده محبوب سالم عن العیوب اولو ریخته محل الضدین صنعتی المدح
 بمایشبه الذم دین غلط سو یددی (ینك مناسنه فرضا اندن بر جرم صادر اولسه وزیرك خوفندن
 کچسه اکا سوز سو یلکه قادر اولمازو اگر انك بر دشمنی اولسه اولدخی وزیرك خوفندن انکله
 دوست اولور دین عنسیات سولش (بر هر یکی از سائر بندگان و حواشی خدمتی متعینست)
 سائر بونده ججع مناسنه در حواشی حاشیه نك ججع در خدمتکار و متعلقات دیمکدر
 (محصول ترکیب) سلاطین و وزرا و اکابر ناسك درگاه رنده ججع قوللرك و خدمتکارلک اوزر لریته
 بر خدمت معیندر (یعنی هر بر يك اوزر لریته بر خدمت معیندر) معینست عبارتتی همزه مجتله
 ایله بازانلر لایزال یش (که اگر در ادای آن برخی تهاون و تکامل روادارند هر آینه در معرض
 خطاب آیند و محل عتاب) ادای آن اضافتی مصدرک مفعولند در (آن خدمته اشارتدر) (برخ بالک
 فحی و رانك سکونیه بعض دیمکدر و یا حرف وحدت بر مقدار دیمکدر) (تھاون تفاعل بایندن
 مصدر در رفسنه بی حقیر طومقددر) (تکاسله تفاعل بایندن مصدر درگاهلک ایلمکه دیرل
 ر وارانك فحیله جواز مناسنه در ایا بونده جائز دیمکدر) (هر آینه البته دیمکدر) (معرض میك
 کسر یله شد و ذالسم مکان مناسنه اصلده شول فغاندر که جار به بی انکله بیعه عرض ایدول اما جار به
 ایله یله صائلا زبلكه عاریتله به کوسر لر خطابه اضافت لامیه در (محل صائده بویه در ینته بر آید
 مقدر در) (محصول ترکیب) اگر اول زمین اولان خدمتی ادا ایلمده بر مقدار تهاون و تکاسلی جائز
 طو تال یعنی اول خدمتی حقارتله طونوب انده اهلای جائز کوره ل البته معرض خطابه و محل
 عتاب کلورلر (یعنی خدمتکده نیچون تقصیرات و اهمالی جائز کور دك دیوانی قافر ل و آزار
 ایدرل) (مکر برین طائفه در ویشان که شکر نعمت بزرگان و اجبست بر ایشان و ذکر جبل
 و دعای خیر) (مکر ادات احتشاد الا مناسنه) (طائفه در ویشان بیایه در) (که حرف رابط
 صفت و یا حرف فعلیل) (شکر نعمت اضافتی مصدرک مفعولند در وزیر کانه اضافت لامیه در
 (شکر مبتدا) (واجبست خبریدر) (بر ایشان واجبه متعلقدر) (ذکر جبل و دعای خیر شکره
 معطوفدر و اعرابی انجیلین در) (محصول ترکیب) الا بودر ویشلر طائفه سی اوزره بر خدمت
 تعین او لماش که اکابرک نعمته شکر ایلمك انلرك اوزر لریته واجبدر (یعنی زمره در ویشان مذکور
 تکالیف و خدماندن مخرج و مسئلدر که بونلرك اوزر لریته لازم و واجب ول نعمتلك انعام
 واحسانلریته شکر و سپاس و ذکر جبل و دعای خیر در) (حاصلی بونلرك خدمتی بودر بوندن غیری
 خدمتله مأمور و مکلف دکالدر در) (وادای چنین خدمتی در غیبت اولیرتست که در حضور که
 این بتصنع تدبیکست و آن از تکلف دور و باجابت مقرون) ادای چنین خدمت مصدرک مفعولند
 اضافتی قبیلنددر و یا حرف وحدت و یا حرف تنکیر و مبتدا در (در غیبت اولیرتست خبری) (که
 حرف بیان در) (در حضور) (در غیبت معطوفدر) (امامعنی جهشتدن مفضل علیه واقع در) (پس که
 من تفضلیله مناسنی متضمن اولور) (که حرف فعلیل) (این حضوره اشارتدر) (یا حرف صله) (و تصنع
 تفاعل بایندن مصدر در) (یا مناسنه) (این مبتدا) (تدبیک یعنی دیمکدر خبری) (و بتصنع خبره متعلقدر
 و آن غیبت اشاره مبتدا) (و دور خبری) (و از تکلف خبره متعلقدر) (تکلف کولکده اولیان معنای
 انالهار ایلمکدر) (و باجابت از تکلف معطوفدر) (و معرونه متعلقدر) (و مقرون عطفله خبر
 بعد الخبر در) (آن اسم اشارته) (محصول ترکیب) در ویشلر اوزر لریته واجب اولان خدمتک اداسی

رد سروری

معینست نسخه

رد شعی

رد ابن سید علی و لامعی

و سروری و شعی و کافی

حضورده (یعنی روبرو اولمقدن ایسه غیبتده اواق اولی رفدر) (زیرا بالما وجهه اولان شکر و ثنا
 و دعای به قریدر یعنی حقیقتده ریاقصد ایلمده ایشیدن ریبه حل ایدر اما اول غائبانه اولان
 شکر و ثنا و دعا تکلفدن دور) (یعنی کولکدن اولوب همان دل اوچدن اولمقدن بعد در زیر
 قصدتی خدا بیلور انجیق حاصلی غائبانه دعا و ثنائین صمیم القلب او اور بهر حال) (پس ریبا وجهه
 حل اولماز) (زیرا کولکدنر دخی غائبانه اولان دعا و ثنا اجابت و قبوله موصول و مقروندر یعنی
 ریادن و تصنعدن دور اولدوغی کبی اجابتده مقروندر حاصلی عند الله مستجابدر زیر حدیث
 شریفده واقعدر که ظهر غیبده صادر اولان دعا رد اولماز (قطعه) پشت دونای فلک راست
 شد از خرمی تا جو تو فرزند زاده مادر ایام را) پشت ارقه نابونده قات مناسنه در (پشت دونا
 اضافتی بیایه در) (و مبتدا) (و فلکله اضافتی لامیه در) (راست بونده طوغری دیمکدر) (راست شد
 طوغری اولدی) (یعنی طوغر لدی دیمکدر خبر مبتدا در) (خری یا حرف مصدر در در شاداق مناسنه
 نابنده غایت ایچون ظرفدر هر پیده مندی کبی) (فرزند اوغل دیمکدر) (زاد فعل ماضی مفرد غائب
 لازم و متعدی پنددر مشترکدر) (بونده لازمدر طوغدی دیمکدر) (مادر انادر ام مناسنه) (ایامه
 اضافت بیایه در) (ورا ادات تخصیصدر مضاف الیه مناسنی افاده ایدر) (زاد فعل لازم اولنجه
 فاعلی تحتنده فرزند راجع ضمیر در متعدی اولمقدن قابلدر طوغر لدی مناسنه پس فاعلی فلک
 و مفعول مادر ایام اولور) (ورا بونقدیر چه ادات مفعولدر فتامل) (محصول بیت) فلکک ایکی قات
 ارقه سی طوغر لدی) (یعنی مخفی قامت ایکن مستقیم قامت اولدی حاصلی بوکر یلمکی کندی
 ایام اناسنک سنک کبی اوغلی طوغالدن برو یاخود فلک ایام اناسنه سنک کبی اوغول طوغر لدن برو
 بونقدیر چه زاد زایانید مناسنه اولوب ایکی مفعول اولور زیرا افلاک آیه دیرلر طوقوز انا مناسنه
 و عناصر اربعه به امهات دیرلر درت انا مناسنه و معدن و نبات و حیوانه اوغول دیرلر زاد لازم
 اولدوغی نقدیر چه رانك زیاده سنه حکم ایلمن غریب حکم ایلمش تا کیم مادر ایام ایچون سنجیلین
 اوغلی طوغدی دین حق ادای ایلامش) (حکمت محضست اگر اطف جهان آفرین * خاص
 کند بنده مصلحت عام را) (حکمت محض بیایه و مقدم جزای شرطدر) (واکر ادات شرط
 خاص کند فعل شرط) (نقدیری اگر خاص کند لطف جهان آفرین بنده مصلحت
 عام را حکمت محضست) (پس اطف فاعلی کنددر یعنی اسمی و اضافتی لامیه در
 (جهان آفرین وصف ترکیبی) (بنده خبر کنددر) (و یا حرف وحدت و همزه حرف توسل) (مصلحت
 خبر نایسیدر کندک) (زیرا کند بونده جعل و تصیر مناسنه در) (عامه اضافت
 لامیه در) (ورا لام جار مناسنه در) (محصول بیت) خدای جهان آفرینک لطف واحسانی
 اگر بر بنده منی عامه ناسك مصالح و لوازمی و امور و مهمانی کورمک ایچون تخصیص و تعیین
 ایدر سه و نظام و انتظام خلق عالمی انك وجود پر جود و کرمنه منسوب و متعلق قبولر سه محض
 حکمت و کمال قدرتدر یعنی سلاطین و وزرا و حکام و قضای خدای ذوالجلال که مصالح
 و لوازم بشری بی کوروب تدبیر و تصرف ایلمکیچون زمین و تخصیص بیور مشدر محض حکمت
 و کمال رأفتدر زیرا بویه اولسه عقد نظام عالم محلول اولوب خلق عالمده آرام و قرار اولوب
 ظلم و فساد حد دن تجاوز ایدر دی) (اگر چه که اللهک قدرتی عالمه بر وجهله دخی نظام ویرمه
 نمکندر اما بونده زیاده حکمت وار) (حکمت محض عبارتتی خبر مقدم) (واکر لطف جهان
 آفرین عبارتتی شرط) (و خاص کند بنده مصلحت عامر اجزای شرط و جمله شرطیه مبتدای
 مؤخر و بونقدیر چه مدح شرطله مقید اولور دین کچسه نك اعرابدن هیچ حظی بو غیش
 و محملدر که لفظ اگر زائد اوله پس بونقدیر چه لطف جهان آفرین مؤخر مبتدا و حکمت محض

رد لامعی

رد کافی

رد سروری

مقدم خبر (وخاص کنند بنده مصلحت عام را حکمت محضی بیان اوله دین کجسندک بواعرابی
 اولیکی اعرابدن اعجب و اغریدر (بنده ده همه وحدت ایچوندر دین اغریب سوبلش
 دوات جاوید یافت هر که نکونام زیست * کز عقبش ذکر خیر زنده کند نام را) دولت
 جاوید پیانیه در جاوید و جاویدان و جاویدان ابدی معنا سنه در (یافت فعل ماضی مفرد غائب
 بولدی دیمکدر (دولت مبتدا (ویافت خبری وجهه اسمیه هر که نکونام زیست متضمن اولدینی
 شرطک جز اسیدر هر که اصلنده هر کس که ایدی ضرورت وزن ایچون و قرینه قام
 اولد یغیچون کس حذف اولوب که برینه کلوب حرف ایکن اسم اولدی (نکونام وصف ترکیبدر
 ابو ادلو دیمکدر ترکیب توصیفی دکل (کز اصلنده که از ایدی (که حرف تعلیل (عقب
 عینک قعی و فافک کسر بله بونده ارد و صولک معناسنه در (وشین ضمیر که به راجعدر (ذکر خیر
 پیانیه و مبتدا (زنده زانک کسر بله دیری دیمکدر حی معناسنه (کنند خبر مبتدا وزنده مفعول اولی
 (ونام مفعول ثانیه تقدیری نامشدر ضرورت وزن و فافیه ایچون ضمیر ترک اولندی (ورا
 ادات مفعول (محصولیت) دنیاده هر کس که ابو ادلو دیرلدی (یعنی هر کجسه که دنیاده
 ادی ایلیکله یکتوب ایاد چقاردی ایدی دولت و سعادت بولدی زیرا انک اردندن یعنی آخرته
 رحلت ایلد یکنند تصکره ذکر خیر و یاد جلیل تامنی احیا ایدر (حاصلی حسن مناقب
 و جیل مأثر صحیفه عالمه تامنی باقی ایدوب فراموش ایندرمز (مصراع اولک معناسنی دولت
 اید بولدی هر کجسه که ابو اد ویرلدی دین معناسنی بقی اولدرمش (وصف تراکر کند
 ورته کند اهل فضل * حاجت مشاطه نیست روی دلارام را) وصف ترا اضافتی مصدرک
 مفعولنه در ور واکردن مخففدر (کند و نکند اهلاک فاعلیتند و و صفتک مفعولیتند
 تنازع ایدر (اهل فضل اضافتی لامیه در شرطک جزاسی مخذوفدر (تقدیری برابرست
 ورا بو صف ایشان احتیاج نیست (مصراع ثانی مقام تعلیلده در (حاجت مشاطه اضافتی
 مصدرک فاعلنه در (مشاطه مبالغه ایله اسم فاعل مفرد مؤنثدر دوزکجی خاتون (یعنی قرزلک و کلنلرک
 یوزین بازوب و زلفلرین طراپوب و راستقلرین چکوب بزین عورتدر که فارسیجه اکا زن پیرایه کر
 دیرل بزنجی عورت دیمکدر (مشط همیک ضعی و شینک سکونله طراغه دیرلر بس انلرک بوکاری
 طراغله حاصل اولد یغیچون مشاطه دیدیلر (حاجت مبتدا و نیست خبری (روی دلارام اضافتی
 لامیه و پیانیه اولفه نمکندر فامل (دلارام وصف ترکیبدر اراپیدن کوکل دکلدر بی
 یعنی کوکله صبر و قرار و یری (ورا ادات تخصیص اضافت معناسنی افاده ایدر (محصولیت)
 اهل فضل و کمال سنک و صفتکی یعنی ستی وصف کرکسه ایلیله و کرکسه ایلیله سکانست
 برابر در زرا سنک کجسه نک وصف و مدحنه احتیاجک بو قدر حاصلی سنده اولقدر بحاسن
 اطوار و مکارم اخلاق وارد که و صافک وصفنه و مداحک مدحنه احتیاجک یوق (زیرا
 روی دلارامک مشاطه به احتیاجی بو قدر که حسن خداداده هر تقدیر که زیب و زینت و بررلر سه
 یزاند حسن افاده ایلر (نکه خواجه حافظ پیورر (یت) کوهر پاک تواز مدحت مامستغیبت *
 ذکر مشاطه چه باحسن خداداد کند (یس سنده شرف وجود و کرم ذات و سخا و وجود اولقدردر که
 و صاف و مداحلر هر نه مرتبه که مدحکده اطر ایلیله عهد سنندن کله مرز و حق وصفی ادا ایده مرز
 (عذر نقصیر خدمت و موجب اختیار عزات) بوده سابق ککی اعراب اولور فامل
 (محصول ترکیب) خدمت وزیده واقع اولان نقصیرک عذری و عزات اختیار ایلسنک سینی
 بیان ایدر (نقصیر و تفا عدی که در مواظبت خدمت بارگاه خد اوتدی می رود) نقصیر
 تفصیل باشند مصدر در بونده اکسکک دیمکدر و یرای تشکیرو بای وحدت مقدر در

رد سروری
رد شعی

رد کافی

رد لامعی

اطرا مدحده مبالغه به دیرلر
نقد

نقا عدی قرینه یا سنک قرینه سبله یا وحدت ایچوندر مصدری اولفه ده بحال واردر
 دین فکرمنز سوبلش فامل (تقاعد نقا عل باشند مصدر در (بونده خلاقدن منقطع
 اولوب عزات اختیار ایلیک معناسنه در (که حرف رابط صفت (مواظبت مفاعله باشند
 مصدر در ملازمت معناسنه خدمه اضافتی مصدرک مفعولنه در و بارگاه اضافت لامیه در
 (بار اجازت دیمکدر (وکاه بونده ادات ظرف مکندر نمازگاه و سیرا نگاه ککی اجازت
 یری دیمکدر ملوک و امرا و حکام سربلرینه دخول قیوجیلر اجازتنه موقوف اولد یغیچون
 سربلری قبول یرنه مجازا بارگاه دیرل (خدواندی به اضافتی پیانیه در زرا یا حرف نسبتدر
 (می رود می بونک ککی پرده حرف استمرار در (رود فعل مضارع مفرد مذکر غائبدر
 بونده واقع و صادر اولور دیمکدر بونده خداوندن وزیر مراد در (محصول ترکیب) حضرت
 شیخ وزیرک خدمته کثرت زود و ملازمت ایلد و کینک عذر بی بیان ایدوب پیورر شول
 تقصیر و تقاعد که وزیرک بارگاهک خدمتی ملازمتند اولور یعنی مجلسلرینه ملازمت
 ایلد یکنم اصلی (بنابر آنت که طائفه حکمای هند در فضائل بزر جهر سخن می گفتند)
 بنابونده مصدر در مفعول معناسنه انک اوزره مینی در دیمکدر (یعنی ترک ملازمت خدمت
 وزیر ایلد یکم انک اوزره واقع و سبب و باعث اولدر (که حرف بیان طائفه اسم جمدر
 بلوک معناسنه (و همزه حرف توسل اضافت ایچون کلمش حکمایه اضافتی پیانیه در (حکما
 جمع حکمدر بونده عقلا مراد در هنده اضافتی لامیه در (در حرف ظرف فضائل فضلاک
 و فضیلتک جمدر که نقص و نقیصه نک نقیضدر بزر جهره اضافتی لامیه در (بزرج بلنک
 وزانک ضمیر لیه اولور دیمکدر بزرگدن معرب (و هر محبت معناسنه اصلندن وصف ترکیبدر
 اولو محبتلی معناسنه صکره نو شیروان و زراسنسک برینه حمل خاص اولدی (سخن
 می گفتند مقدم مفعول قولی (بونده می حکایت حال ماضی معناسنی افاده ایدر سو بلرلدی دیمکدر
 (محصول ترکیب) ملازمت خدمت بارگاه وزیرده واقع اولان نقصیر و تقاعد اکا مبتدر که
 هند حکمای طائفه سی بزر جهرک فضیلت و کالی خصوصنده سوز سو بلدیله (یعنی انک عظمت
 تقدیری و نباهت شانی تذکر ایلد یلر (معلوم اوله که بعضی شراح دیمش که آخرنده هاه
 رسمی اولان کلمه به همزه لاحق اولسه وحدت افاده ایدر هر پرده و پرورده طائفه حکما هند
 عبارتی هند حکمای سنک بر بلوکی دیو تعبیر ایلد کلمی خطای فاحش ایشار زرا وحدت ایچون
 منصو ص اولان یاد و همزه حرف توسلدر هر پرده تحقیق بودر که بو محله و وحدت متحقق
 و معتبر در دین خطاده انلرک ارنجه کتمش زیرا بو یله اولسه حکما نک اعرابدن هیچ علی اولزدی
 و بو مقوله همزه مجر را اضافه توسل ایچوندر هر پرده وحدت شرط دکلدر مثلاً کاه هی خطاب
 ایچونده کلور دین کندویه بر جدید خطا ایسات ایلش زرا همزه نک بو معنالدن خبری یوق
 (آخر جرین عیش ندا نسنند که در سخن گفتن بطیبت یعنی درنک بسپاری کند) (آخر
 عاقبت معناسنه در (جرین اصلنده جر این در وصلله همزه دوشدی جز غیر دیمکدر جرین
 بوندن غیر (عیش شین ضمیر بزر جهره راجعدر (که حرف بیان بطلی کج کج معناسنه در (درنک
 دالک کسر و رانک قبی و نونک سکونله اکلمنک معناسنه می کنند مقیدر بسپار جوق
 معناسنه در (محصول ترکیب) عاقبت حکما هند بزر جهرک بوندن غیر عینی اکلمد یلر که
 سوز سو بلدیله بکدر (یعنی ادای مراده جوق اکونور بطیبت لفظنی بطلی است یازان املادن
 آگاه دکل ایش (مستمع بسی منتظر باید بود ناوی تقریر سخن کند) (بسی یاه اصلیه ایله
 جوق معناسنه در (بود بونده بودن معناسنه در زرا مضارع معناردر (نابونده انتهاء غایت

رد شعی

رد سروری و شعی

رد کافی

رد کافی

در این سید علی و لامعی
و سروری و شعی و کافی

ایچوندرالی معنائه (وی ضمیر غائبدر تقریر سخن مصدرک مفعوله اضافتدر (محصول ترکیب)
 مستمع اولان کیمسه چوق منتظر اولوق کرک تا کیم اول سوزنی تقریر ایلله و مراد بی ادایده (یعنی نه
 معنای که بیسان ایلک مراد اید نسه ملاحظه سز و توقف سز ادا ایلردی حاصلی سوا آده
 وجوابده تقریر کلام و مراد ده نامل سز سوز سوزیلدی بعضی سراج طلاق اسانی اولماغه
 حل ایلش (یعنی دلی آغز ایدی تیر سوزیلکه قادر دکل ایدی معنائه لیکن سباق و سباق کلام
 بوندن ایا ایدر (بسی به چوقاقی معنایی و یرلر کانن بودر که یاسنی حرف مصدر اکر مش و حرف
 نسبتدر یکی ده اولان یا کی دیوب دقایق الحاق سوز بیه اسن شهاد ایدوب دعوا سنده ده
 دلیله ده خبط عشوا ایلش (بزجره بشتید و کفت اندیشه کردن که چه گویم به از پشمانی
 خوردن که چرا کفتم) اندیشه فکر (که حرف بیان (پشمانی یا حرف مصدر در ندامت
 معنائه بشیانی دیکندر (محصول ترکیب) بزجره قول حکمای ایشندی و دیدی نه سوز بیه
 دیوفکر ایلک فکر سز سوز بیه بوندن بر نامعقول سوز صادر اولوب نچون بویه سوز بیلدیم دیو
 بشیان اولفندن یکدر حاصلی فکر ایدوب معقول سوز ایلک فکر سز نامعقول سوز بیه بوندن ندامت
 چکه کدن بیک کره یکدر (معلوم اوله که بولگاندن مقصود بسط معذرتدر که حضرت شیخ مدوح
 وزیرک ملازمندن منقطع اولوب اختیار عزت ایلدیکنه (یعنی سوز بودر که کثرت زدد و ملازم
 سبب اطناب کلام و اکثار مقال اولورنکه دیمش چوق سوز بیلن چوق باکلور اکر اهل مجلسه قاریوب
 صحت و سکوت اختیار ایدرسم ثقلت و نفرت اظهار نه سبب اولور (بس السلامه فی الوحده)
 قوالله عامل اولوب گوشه وحدته و کنج سلامته اختیار عزت ایلک اول و احرا در حاصلی
 بولکات وزیرک عظمت شنی و محفل و مجلسه داخل اولان اهل فضل و کمال تعظیم و تبحر
 متضمندر (مثنوی) سخندان پرورده بیرکهن * یئندیشدانه بگوید سخن) سخن سبک فنی
 و خانک ضعیله و سبک ضعی و خانک قحطیه ده لغتدر (بس اثنای مضارع و یایانده ایکی وجهله اوقومق
 جائردر اما قافیه ده واقع اولیق بینه مخصوص اولور (سخندان وصف ترکیبدر دایندن
 دانستن دن دکل سوز بلجی دیکندر (پرورده اضافت یایانه در (بیرکهن ده بویه در کهن ده
 کاف البه مضمومدر اماها مضموم و مفتوح اولوق جائردر سخنک خاصنه نابعدر (بیرکهن
 ماقبله صفت و اندن بدل و عطف بیان اولقده جائز نامل نذر (محصول بیت) سوز بلجی مری
 اسکی بیر فکر ایدر اندن صکره سوز سوزیلر (یعنی پرورده فکر ایلله نجه سوز بیلر حاصلی فکر سز
 سوز سوزیلر (پرورده بی پیره اضافت قصد ایدوب دالی سلکرک اوقومق کرک دین هم لفظده خطا
 ایلش هم معناده مصراع اولک معنایی کهن بیرک مر بای اولان سوز بلجی دین اولکی کی
 اضافت قصد ایلش (بگوید فعل مضارع کفتن مصدرندن دین اشتقاقده سهوا ایلش (مرن بی
 نامل بکفاردیم * نکو کوی وردیر کوی چه غم) مرن فعل نهی مفرد مخاطبدر زبندن اورمه دیکندر
 (بکفتار با حرف صله (کفتار سوزه دیرلر (دم بونده نفسدر تکلم معنائه (کوی فعل امر مفرد
 مخاطبدر (وروا کردن مخفف ادات شرط (دیرکج (کوی فعل مضارع مفرد مخاطب فعل شرط
 چه غم جواب الشرط (محصول بیت) ملا حظله سز و نامل سز کلامه و کفتار نفس اورمه
 (یعنی فکر سز سوز سوز بیه اوسوز بیه اکر کج سوز بیلر ایلک نه غم (یعنی غم دکل حاصلی سوز بیه
 اوسون و هر تقدیر که کج سوز بیلر ایلک تفاوت ایلر (یئندیش و آنکه بر اورنفس * وزان پیش بس کن که
 کویند بس (یئندیش با حرف تا کید و یا هر دن مبدلدر نکه سا جاییان اولندی (واندیش
 فعل امر مفرد مخاطب فکر ایلله دیکندر و او حرف عطف (آنکه انکاهدن مخففه نر بحسب لغت
 اولوقندن صکره دیکندر اما استعما لده اندن صکره دیکندر (بر اورنفته یوقاری کتور دیکندر

رد سروری

رد سمعی

رد کافی

رد شعی

رد لامعی

رد سمعی

رد سروری

اما بولک کی پرورده چقار معنائه در (آوزیدن فعل امر مفرد مخاطبدر نفس مفعولی (واو
 حرف عطف (زان اصلنده ازان ایدی همزه وصل ایلله ساقط اولمشدر (پیش بای عجمیک
 کسر بیه اول و اولک معنائه در (قبل و قدیم کی (بس بای عربیک قحطیه بونده نیز معنائه در (کن
 فعل امر مفرد مخاطبدر کیندن ایلله دیکندر (که حرف بیان (بس بیه پیردیکندر (محصول بیت)
 اول فکر ایلله اندن صکره نفس چقار (یعنی اندن صکره تکلم ایلله (یعنی سوز بیلجک سوزی اول فکر ایلله
 اندن صکره سوز بیه وسکا سامع اولنر نیز سوز بیه دیکدن اول سن بیه ایلله (یعنی دکلیر سکا سکت
 و خاموش اول دیکدن اول سن ساکت و خاموش اول بو کلام شول کشفه کوره در کرطوب و بایس
 سوز بلجی زواند کوی اوله و الاعلوم و معارف سوز بیه بیه کلامندن بر پند و عبرت و بر نصیحت و حکمت
 مستفاد اولان کیمسه هر تقدیر چوق سوز بیه اندن اوسانلر ز را هر سوزی صفت بخش و روح افرا در
 بونده منه سنده کن شود معنائه در دین عندی سوز بیلش (بیطبق آدمی بهتر است از دواب * دواب
 از توبه کر نکوی صواب) با حرف مصاحبت (و نطق بونده سوز معنائه در (آدمی بونده انسان
 معنائه در (بهتر از ادات تفضیلدر (دواب دایه کج صیدر بایک تشدید بیه لغتده بر اورننده بور و بیه
 دیرلر دی (صکره درت ایا قلی حیوا ننده استعمال ایتدیلر چار پال معنائه (دواب از توبه عا رنه
 وصل اولغله بای تشدید بیه و تخفیفله اوقومق جائردر دواب از توبه مقدم جزا سیدر مؤخر شرطک
 (نکوی فعل مضارع مفرد مخاطب (صواب مفعول قوایدر نقیض خلافدر طوغری معنائه
 (محصول بیت) نوع انسان سائر حیواناتدن نقطه بیه بکر کدر یعنی تکلمه ممتازدر (بس اکر صواب
 و خیرلی سوز بیلر ایلک حیوانات سندن یکدر (زیرا کلام لغودن کاه اولور که فساد منبت اولور (اما
 سکوندن نادر واقع اولور که ضرر مترتب اوله حاصل اولور اولماز سوزی سوز بیلکدن سکوت
 اولی در (فکیف در نظر اعیان خداوندی عز نصره که جمع اهل دلست و مرکز علمای متبحر)
 (فکیف خصوصاً دیکندر (نظر اعیان خداوندی لامیه لدر و یا حرف نسبتدر (عز فعل ماضی
 مفرد مذکر غائب مقام دما ده واقع اولمش نصرق عزیز اولسون دیکندر مراد کندیتک
 عزتیدر (که حرف رابط صفت و یا حرف تعلیل موصوف خداوند در (جمع میم نالینک فنی
 و کسر بیه اسم مکملدر مطلع و مطلع کی (اهله اضافتی لامیه در (ودله اضافه بویه در (مرکز
 بونده مقام و محل معنائه در (علمایه اضافت لامیه در (متبحر اضافت یایانه در متبحر در یک اوقومده
 دیرلر (محصول ترکیب) یعنی هر پرده سوزی اندیشه ایلله سوز بیلک کرک (خصوصاً و بزرگ اعیانی وار کافی
 نظرنده الله تعالی نصرته عزیز و مکرم ایلسون انجیلین وزیر که اهل دل عارفان مجیدر (و محل و مکان
 علمای متبحر (یعنی علمای و فضلالی راسخ و کامل مرکز بزرگ خداوندن مراد پادشاه و نصر ضعیله اکر
 راجعدر دیکندر نظر وار (نصر بونده مصدر بمعنی فاعلدر مراد وزیر دین عندی سوز بیلش (منه سنده
 مجمع مصدر مبی دین فکر سز سوز بیلش (اگر در سیاق سخن دلیری کتم شوخی کرده باشم) سیاق
 کسر سبکله مصدر در درایت وزنی اوزره سخن اضافتی مصدرک مفعوله اضافتدر سوق کلام
 دیکندر (دلیری دالک و لامک کسر بیه بهادر دیکندر و یا حرف مصدر (شوخی بونده کسناخ معنائه در
 و یا حرف مصدر باشم فعل مضارع متکلم و حده در (محصول ترکیب) وزیرمذکورک مجلسنده اکر
 سوق کلامده اظهار جرأت ایدوب بهادر لاق ایدرسم کسناخ ایلش اوورم (و بضاعت مزجات
 بحضرت عزیز آورده) و بضاعت سرمایه در اما بونده اثواب و متاع مراددر (مزجات میج
 ضعی وزنک سکوت بیه از اجاق بهالی نسه اضافت یایانه در (با حرف صله (حضرت عزیزدن یوسف
 پیغمبر مراددر آیت کریمه به تلمیحدر که حضرت یوسفک قرنداشلری یانه کلامده (و جثا بضاعت
 مزجانه) دیدیلر ماقبل و ما بعد بیه تمام آیدر آورده تقدیری آورده باشم دیکندر رکتورمش اولورم

رد شعی

رد لامعی

رد سمعی

رد سمعی

معناسته (محصول ترکیب) دخی قبل بهال متاعی حضرت عزیزه کتورمش اولورم یعنی هدیه
 ایچون الحق بهال قاش کتورمش اولورم حاصلی اکسکاک ایلش اولورم (و شبهه) بازار
 جوهریان جوی نیارد) شبهه شینک و بانک فتحه لایله وهای اصلیه ایله پنج که اندن یان
 دیوینتری یابارل واندن دوزیلن بونجق بونده بومرادر (فارسیده های رسمی شکنده اوقنور
 حجه و غن هاسی کبی کثرت استعمالدن بویله اوقنور دیمکک اصلی بوقدر (جوهریان جوهر
 معرب کوهردرو یا حرف نسبت (والف ونون ادات جمع) (جو جمک فتحه لایله دره میرمعناسته
 (و یا حرف وحدت (نیارد فعل نفی استقبال مفرد غائب کتورمزدیمکدر (محصول ترکیب) پنج
 بونجق جوهر فروشلر بازارنده براربه جه قیمت کتورم (یعنی وزیر مجلسنده اولان فضلائک
 قنده بزم سوزم جوهر فروشلر بازارنده ارپه کیدر (یعنی بی اعتبار و بی قیمتدر) (چراغ پیش
 آفتاب پرتوی ندارد) چراغ شمک فتیله سندن یانان آتشد دوزل (پرتوباه عجبست و تالک
 فتحه لایله ضیاء معناسته در (محصول فقره) چراغ دخی آفتاب قنده پرتو طوعن (یعنی چراغک کنش
 یاننده پرتوی وضیایی اولماز (ومناره بلند در دامن کوه الوند پست نماید) مناره معروف بلند
 اضافت بیانیته در (دامن کوه اضافتی لامیه در کوه کاف عربینک ضمیمه طاغدر جبل معناسته (الوند
 همزه نک فتحی و لامک سکونی و واولک فتحیه همدان طاغدر ندن بریو کسک طغک اسمیدراول
 ولایته ارتقاءله علم اولمغین اتی تعیین ایلدی والارومده طاغدر وارد که کوه الوند انلره نسبت
 برد به جکدر (پست بای عجمینک فتحی و سکون سنبله الحق دیمکدر (نماید فعل مضارع مفرد
 غائبدر (نمایدند نمودن دکل کورینور دیمکدر فعل لازمدر (محصول ترکیب) دخی بلند مناره
 کوه الوند آنکندله الحق کورینور (یعنی بر مناره هر تقدیر که یو کسک اولسه اول طاغک
 دبنده اولیجق الحق کورینور (حضرت شیخ تواضع بیور وب کسر نفس ایلدی واعیان
 مجلس وزیری آفتابه و کوه الونده و کندی بی چراغ و مناره به تشبیه ایلدی بونده وزیری کوه
 وارکان مجلسی دامن کوه تشبیه ایلدی دیمکدر نظر وارد در (مشوی) هر که کردن
 بدعوی افرازد * دشمن از هر طرف بدو نازد) هر که هر کس که تقدیرنده در تنکه سابقا
 بیان اولندی (کردن بیوند هر رسیده جید دوزل (بدعوی یا حرف مصاحبت (دعوی
 واولک کسر به دعوی معناسته در تنکه سابقا معنی بیاننده یکدی (افرازد فعل مضارع
 مفرد غائبدر (افرازدندن افراختن دن دکل یو جلده دیمکدر فعل متعدیدر (کردن فعل
 صریحی (و بدعوی غیر صریحی (دشمن مبتدا (ونازد فعل مضارع مفرد غائب نازیدن
 ناخن دن دکل سکر در یعنی هجوم ایدر دیمکدر خبر مبتدا (محصول بیت) هر کس که دعوی
 وزعمه و عجب و تکبرایله بونی یو جلده یعنی تکبرک و تحیرک ایلده (هر جابندن دشمن اکاهجوم
 ایلر حاصلی هر کس اکا خصوصت ایلر بعضی نسخه ده مصراع ثانی بویله واقعدر
 (خوبشستن را بکردن اندازد) خوبشستن تایل و خویش تاسر بر معنایه در کندی
 دیمکدر (را ادات مفعول یا حرف صله بونده استعلام معنایه سین افاده ایدر (اندازد فعل
 مضارع مفرد غائبدر (اندازیدن انداختن دن دکل اثر دیمکدر (محصول مصراع)
 کندی بونی اوژرینه اتاریتی خود بین و خود پسندمرا دینه واصل اولماز بلکه تکبری و تحیری
 سبب هلاک (یعنی بونی اوزلسته باعثدر (سعدی افتاده ایست آزاده * کس نیاید بچنک
 افتاده) (سعدی مبتدا افتاده خبری و همزه مجتلبه هاه رسمی ضرر و تیجور کلشد
 و یا حرف وحدت (آزاده صفت افتاده در (و کس مبتدا (نیاید فعل نفی مستقبل مفرد غائب
 (بچنک یا حرف صله (افتاده دوشمش ما ضیدن قعیدر (محصول بیت) سعدی بر چنک

رد لامعی و کافی

رد ابن سید علی و لامعی و سروری

رد کافی

رد ابن سید علی و لامعی و سروری و کافی و شعی

رد ابن سید علی و لامعی و سروری و کافی و شعی

رد شراح جیمه

وجدالدن و معارضه و مناقضه دن آزاده و سالم پردوشکون درد مند در و دهوای علم و فضلندن
 و خلقک قبول و زدندن فارغ البال و آسوده حال برنامراد در هر کسله درویشانه طور
 و درد مندا نه وضعه بکتوب اغراض نفسانیته دن خلاص بولشددر (پس بویله اولیجق کچمه
 دوشمشک و دوشمشک چنک کله کلز یعنی اظهار عجز و مسکنت ایلینله کچمه چنک وجدال
 ایلر اما مدعی و خود بین و خود پسند ایلهر کس معارضه و مقابله و مناقضه ایلر (حضرت
 شیخ بونده کسر نفس ایدوب مسکنت و تدال اظهار بیورمش تنکه نثر سابقده اجالا
 بر معنای ذکر بیورمش و بالجه نثر و نظمده عرض یستی و یستی ایلش (افتاده ایست
 عبارتند نصکره علی الارض دین خلاف سولش (وزاده نک معناستی فارغ دینه اعتراض
 ایدوب بیان مضاده کندی فارغ لفظنی اخذ ایلینی و اخذ کرک و مصراع اولک
 معناسته سعدی پردوشکون فقیر و حقیر در و دعوی تفضل ایلکه لیاقت و استحقاق بوقدر
 دین مقصود سعدی به افترا ایلش (اول اندیشه و آنکه کفتار * پای پست آمدست پس دیوار)
 و آنکه کفتی یاسی حرف اصلیدر (پای پست سکون بایله لغته ایاق باغی دیمکدر بستن دن اما تمل
 معناسته مستعملدر که عربجه اساس دوزل (آمدست اصلنده آمده است درهای زسمبله ضرورت
 وزن ایچون هاهر سیمبله همزه مجتلبه حذف اولمش (پس بونده بعد معناسته در اندن صکره دیمکدر
 یو بیت سابقا بحر متغایر بده واقع اولان مشوی بیتلرینه مناسب و موافقدر (محصول بیت) کشتی به
 اول فکر و نامل کرک اندن صکره کلامه شروع و تکلمه و منطقه مباشرت کرک زیربانه اول
 تمل اندن صکره دیوار کلش (حاصلی فکر و ملاحظه تمل حکمنده و تکلم دیوار حکمنده در
 (پس نیچه که بتانک تملستز ثبوت و قراری اولماز نامل و ملاحظه سز کلامک رونق و اعتباری اولماز
 یعنی فکر سز سوز تملستز بناکی ناپایدار و خلل پذیردر (بونده بست بیه عجبیه در ترکیده الحق
 دیمکدر دین الحق قاچشدر (بست بیه عربیله فعل ما ضیدر بیلدی دیمکدر پای لفظیه
 ترکیب اولمغین معنای صدوری مراد در (یعنی آتی بقلع کاشدر صکره دیوار دین بوراقی
 ابو جه بغامش بعضیلر بونده بی فائده اطباب کلام ایشلر (نخل بتدم ولی نه در بوستان *
 شاهدم من ولی نه در کنعان) نخل بتد وصف ترکیبدر پندیدن نخل بغلیجی (نخل ترکیده
 تحریف ایدوب نقل دید کلریدر کرک کسه چکدن و کرکسه بال مومندن اولسون (ولی ادات
 استدارک (کنعان قدس مبارکله دمشق بیتنده بریک اسمیدر که حضرت یوسف انده طوغوب
 نشو و نما بولشددر (و حضرت یعقوب اول پرک قومه تبلیغ احکام رسالت ایشلدر (محصول
 بیت) حضرت شیخ تواضع طریقیله بیوردر که بن نخل بتدم اما بوستانده دکل (یعنی بوستانده
 نخل بتدلک ایدم م زیرا انده اولان نخللر صنع یزدانی و مصنوع خدایددر که نخل هر تقدیر که
 استاد کامل و فتنده ماهر و قادر اولسه اکامشابه نخل احداث و پیدا ایدم م و محبوب بن اما
 کنعانده دکل یعنی حضرت یوسف نبی علیه السلام اولان پرده محبوب دکل (زیرا حسن
 و بهاده هر تقدیر که سرآمد و ممتاز محبوب اولورسه حسن یوسفه نسبت ایله صورت دیوار در محصل
 کلام هر تقدیر که بن علوم و فنونه ماهر و کامل اما حضرت وزیر مجلسنده اولان علما و فضلاء به نسبت
 طفل ایچد خوان دکلوی یعنی هر پرده علم و فضل و معرفتدن دم اورمق ممکندر اما بوجلس
 سامیده علوم و فنوندن سوز سو یلکه قادر اولمبوب ده بسته قالورم (نخل بتدی بیه مصدریه
 ایله یازانلر اکثر نسخه ره مخالف یازدقلرندن غیری ناموز یازمشار (بعضی شارحدر دیش که
 نخل بتدی بیه مصدریه ایله وصف ترکیبدر نخل بغلیجی یعنی نخل بغلیجیاق بیاورم اما
 بوستانده دکل که انواع شکوفه جمع ایدوب نقل بغلیجیم (معلومدر که بوشارح بیتک مقصودنی

رد سروری
رد سروری
رد کافی

رد سروری
رد لامعی
رد ابن سید علی و کافی

رد ابن سید علی و سروری و شعی و کافی

رد سروری

بلامش و بوقریندن معلومدر که مصراع ثانی به بر غریب وجهه شرح ایستد کرك (لقمان حکیم را گفتند که حکمت از که آموختی گفت از نا پنهان) لقمان ابیکدر بر بیسی لقمان عا دیدر که حضرت هودک زمانده ایدی و علمانوته اختلاف ایلد کلامی لقمان بودر (اصح روایت اولدر که نجی اولیه بلکه بر فاضل حکیم ایدی انکچون حضرت شیخ لقمان حکیم پیوردی بونک بر قری وار ایش زر قانام که اوچ کونلک بولدن کوردمش شکه بعض اشعار عربده و مقامات حر پریده و شر و خنده بیان ایشلر (ناینبان کورلر دیمکدر) (زیر این صفت مشبهه در چنبدن کوره کن دیمکدر اما کوریمی معناسنی و برلر) پس نادات سلیدر کور میجیلر دیمکدر ... (نی لازمیمی کورلر در) (محصول ترکیب) لقمان حکیمه دیدیلر که حکمتی کیمدن او کونلک دیدیکه کورلر دن (که تاجای نینند پای نهند) که حرف بیان (نادات توفیقدر) مادام معناسنه (نینند بونده بلامک واکلامق معناسنه در) (نهند فعل انی مستقبل جمع غائب قومازلر دیمکدر) (محصول ترکیب) کورلر دن حکمت او کیمکی تفسیر ایدر یعنی مادامکه ایاق بصاحق بری عصایله و غیره وجهه ندرک انکچند ایاق قومازلر (قدم الخروج قبل الولوج) قدم فعل امر مفرد مخاطبدر تعیل بایندن تقدیم ایلد دیمکدر (خروج مصدر در نصر بایندن جمع قی دیمکدر) (ولوج مصدر در دخول وزنی اوزره ضرب باینک مثال و او یسندن انکچون و او ی ساقط اولمشدر کیرهک معناسنه) (محصول ترکیب) بر پره کیریلی اولسک اول چقمخی فکر ایلد اندنصکره کیر یعنی هرایک اول صو کین فکر و ملاحظه ایلد اندنصکره اکامبا شرت ایلد (بونلر جمعا حضرت شیخدن تواضع طریقله اظهار عجز و مسکندر) (مصراع * مر دیت یا زمای و انکه زن کن) مر دیت یا حرف مصدر (و ناضیر خطاب) یا ضرورت وزن ایچون ساکن اوقنور دین غافل ایش (زیرایای مصدر یده اصل سکوندر حرکت ضرورت وزن ایچوندر) (اصلی مر دیت در دینارده سهو ایشلر زیرا هیچ بر وجهه همره مجتله بری دکل (با حرف تا کید) (وازمای فعل امر مفرد مخاطبدر ازما یبندن ازمودن دکل (زن کن اصطلاحدر نه اولن یعنی ناهل ایلد دیمکدر) (زنانکاح کن ایلد تفسیر ایدن اصطلاحدر ن غافل ایش (کن فعل امر در کیندن کر دندن دکل) (محصول مصراع) مر دیککی اول امتحان و تجربه ایلد اندنصکره ناهل و زوج ایلد یعنی اول کور که رجولیتک کامل میدر یعنی مبادا که عین اولیاسین (اندنصکره اولن بو مصراعک قدم الخروج قبل الولوج ترکیبیه زیاده مناسبت و ملائمتی وار) (پس ملائمتی بوقدر دین لرلرنده ملائمت اکلامش) (ملائمت اکلده قدنصکره محله مناسب اولن یعنی بودر که مر دلککی صنه اندنصکره اورمق ایلد دیدوی زیاده نامناسب و ناملائم سو یلمش (و بو ویردیککی معنی حد دانسته فاسد دکلدر دین صحیح و فاسدی فرق ایدر دکل ایش (زن بونده زدن معناسنه امر حاضر صورتده مصدر در دیدیککی قبول ایلک بونده عدم و قوفدن و عدم تبعدن کاور بلکه سلیقه قصورند ندر) (نظم) کرچه ش مار بود خروس بچنک * چه زند پیش بازوین چنک) شاطر چاک و چالاک معناسنه در (خروس معهود) (با حرف ظرف) (زند فعل مضارع مفرد غائبدر فاعلی خروسه راجع نحتنده ضمیر) (و چه مفعولی) (پس ظرف مکان بازه اضافتی لامیه در) (باز فارسی و بازی یابله عربدر) (رویین توچلی دیمکدر) (با حرف نسبت) (و نون حرف تا کید نسبت) (چنک جیم عجمیله قوش قیناغنه و برنجی حیوانلک پنجه سنه دیرلر) (محصول بیت) کرچه جنس خروس بری بر یله چنکبه و صواشده شاطر و چوبک او اور اما توج قیناقلی طرغان قشده نه چالار یعنی انکاه چنک ایدوب شاطرلک ایلکه قادر دکلدر حاصلی الک فائده مغلوب و منهز مدرطو غلک ایاغنی لونده و شنده توجه تشبیه ایش زیرا اوقوشلری یا شد بینه محکم یا بشور بو ایکی بیتک فظمنه

تدارک ایجیلر (نسخه)

رد شمعنی و لامعی

رد این سید علی و سروری

رد این سید علی و لامعی

رد سروری

رد شمعنی

رد شمعنی و کافی

رد این سید علی و کافی و لامعی

و شمعنی و سروری

قطعه و زبانی دینارنه قطعده بی اکرمش و نه زبانی (چه زندک تقدیرینی چه پنجه زند ایلان و زندی کند معناسنه تاویل ایلان ایکی وجهه بله زاند در) (بعضیلر دیدیلر که زندک مفعولی مقدر بر نسنه اعتبار اولمقی کرك مقامه مناسب بونده زند جرأت معناسنه در دین عجب جری ایش) (کر به شیرست در گرفتن موش * ایلک موشست در مضاف پلنک) کر به کاف عجمیست ضمیمه چنک دیمکدر یعنی کدی (شیر بونده ارسلان معناسنه در کر به مبتدا و شیر خبری) (گرفتن موش مصدرک مفعولنه اضافتدر) (موش کسکندر عربجه فاره دیرلر) (ایک سکون کاله ادات استدراک در) (مضاف میمک ضمیمه چنک و صواش معناسنه در) (پلنک قبلان دید کلری برنجی حیوانلر) (معلوم اوله که کلامک آخرنده واقع اولان کافک ماقبلنده نون ساکن اواسته اول کاف البته عجمیدر) (محصول بیت) کدی ارسلاندر موش طوتوب اوله ده یعنی موشه نسبت کدی ارسلاندر اما کدی موشدر پلنک چنکند یعنی پلکنه نسبت کدی فاره کیدر حاصلی اشیا بر برینه نسبت کیمی ضعیف و کیمی قویدر (حضرت شیخ پیور که بن مبتدیه و ضعیفله نسبت اهل علم و فضل اما اکابر علم و فضیله به نسبت هیچ اسنه دکل حاصلی کسر نفس ایدوب تواضع پیور قدس سره) (اما باعتماد سعت اخلاق بزرگان که چشم از عوایب زیر دستان پیوشند و در افشای جرایم که تران نکوشند) اما ادات استدراک (با حرف مصاحبت) (اعتماد مصدر در افتعال بایندن طایق دیمکدر سعت اضافتی مصدرک مفعولنه در) (سعت اصلنده سینک کسر یله ایدی عدت کبی مثال و اویدن پس حرف حلق ایچون سین مفتوح قلندی نکه صرف کلا بونده میندر) (اخلاق خلقت جمعیدر خالک ضمیمه) (بزرگان پلک وزانک ضمه لریله و رانک سکونله اولدر دیمکدر) (الف و نون ادات جمعدر سعت اخلاق بزرگان اضافتی لامیه لدر) (که حرف رابط صفت) (عوایب جمع عیبدر اضافتی لامیه در) (زیر زانک کسر یله التمعناسنه در) (دستان دستک جمعیدر زیر دستان کشتنک الی الله اوللره دیرلر قول و خدمتکار و رعیت کبیره) (پیوشند فعل مضارع جمع غائبدر اور ترلر یعنی یومرلر) (چشم مفعول صریحی و از عوایب غیر صریحی) (در حرف صله افشا همره ک کسر یله مصدر در افعال بایندن فاش ایلک معناسنه جرایمه اضافت مصدرک مفعولنه اضافتدر جرایم جرمیدنک جمعیدر نگاه معناسنه در) (که تران کاف عربیزک کسری و هانک سکونیه و ادات تفضیل ایلد که ترک جمعیدر یکی رکر دیمکدر جرایمک اضافتی لامیه در) (نکوشند فعل انی استقبال جمع غائب چاشمزلر دیمکدر) (محصول فقرین) اک کر چه بنده علم و معرفت و فضل بوق و قنون و کالده اضعف مبتدیان اما اولولرک اخلاقک و سعت معنده اعتماد ایلد که زیر دستانلرک عیوبندن کوزلرین یومرلر دخی یکی رکرلرک کاهلرین اظهار ایلکه دور شمرلر یعنی ستر عیوب ایدرلر) (کله چند بر سبیل اختصار از نوادر و آثار و حکایات و اشعار سیر ملوک ماضی درین کتب درج کردیم و برخی از عمر کرانمایه بروخرج) کله یا حرف وحدت (و همره حرف توسل چند نیجه) (سبیل اختصار طریق اختصار دیمکدر) (نوادر نادرک جمعیدر لغتده بر یوانانه دیرلر اما استعمالده عجیب و غریب معناسنه و بونده شیرین حکایات و غریب کلمات مراددر) (آثار اثرک جمعیدر صحابه سوزلرنه و سلف صالحین کلماته دیرلر بعض نسخه لرده امثال واقعدر ضرب مثالر دیمکدر ضرب امثال تقدیرنده دخی حکایات و اشعار) (سیر سینک کسر یله و یانک فتحیله سیرنک جمعیدر یوریش یعنی روش و طریقت معناسنه) (ملوک ملکک جمعیدر پادشاهلر دیمکدر) (درین کتب) (در حرف صله اولدینی تقدیرجه بو کابه دیمکدر اما حرف ظرف اولدینی تقدیرجه بو کابده دیمکدر) (درج مصدر در نصر بایندن در وجهه کلور دیوشمرک دیمکدر درج کردیم درج ایلدک

رد این سید علی و سروری

رد سروری

مطلـ

(یعنی دیو شردک) برخ بآلک فحبله بعض و براز معانسه در (و یا حرف وحدت) (گرامیه کاف
 عجیب کمریله آخر بهالی معانسه استعمال ایدر زبرا کران لفظ مشترک در بهالی و آخر
 یعنی ثقیل پیشده (بر او یحرف استعلا و او ضمیر غائب کابه راجع در) (خرج بونده صرف
 معانسه در کردیم ینه مقدر در) (محصول فقرتین) مذکور اعتمادله بر نیچه کله اختصار طریق
 اوزره نوادر و آثار و امثال دخی حکایات و اشعار و ملوک سابق طریق و قانون و روشنیدن
 بو کابده جمع ایلدک (دخی آخر بهالی و عمر من دن بونک جمع و تألیفه خرج ایلدک که پوشکله کیردی
 ایلدک) (حاصلی بر قاج کون عمر من دن بونک جمع و تألیفه خرج ایلدک که پوشکله کیردی
 موجب تصنیف کتاب کستان این بود و بالله التوفیق) موجب اسم فاعل در افعال بایندن
 بونده سبب معانسه در (تصنیفه اضافتی اسم فاعل مصدره اضافتیدر و تصنیف کابه مصدرک
 مفعول اضافتیدر) (توفیق تفعل بایندن مصدر در لغته ایدر می دیکدر اما اصطلاحه
 الله تعالی قولک مرادنی کنیدی مرادینه ایدر مفعول دیر) (محصول ترکیب) اخلاق یزر کلک سفته
 اعتمادا کتاب کستانک تصنیفه سبب اولدی بو کتاب تکبیلنه توفیق الله تعالی به مخصوص مصدر
 (قطعه) بماند سلاهما این نظم و ترتیب * زما هر ذره خاک افتاده جای) بونده قطعه یرینه
 نظم و شعر یازنلر قلمدن سهو واقع اولمش (بماند فعل مضارع مفرد غائب در مانیدن
 ماند ندن دکل قالور دیکدر) (سلاهما سالک جمیدر قیاس ایله سالیان ده کاور شدوذا
 ظرف زماندر) (این نظم فاعل بماندر) (ترتیب تفعل بایندن مصدر در زمانه بماند فعله متعلقدر
 تقدیری زخاک تن ماهر ذره جای افتاده بماندر افتاده بود تقدیر ایلین بی فائده تقدیر ایلش
 (جایی یا حرف وحدت) افتاده ماضیدن قسم اوله و یا اسم مفعول بعضیلر زعمی اوزره
 (و هاء رسمی حرف ترتیب اولمده جائدر) (محصول بیت) بو کتابک نظم و نثر و ترتیبی
 یعنی بو کتاب بلار له قالور بزم وجود من خا کنند هر ذره پرره دوشمش قالور و یا دوشوب قالور
 (حاصلی کتابیم انجیلین قالور) (خاک وجود من بو انجیلین قالور) (یعنی افتاده بر بماند
 فعله مقید اولور معانده به ضمیر مصرع نانی بی اولکیدن حال طور تر یعنی بزم خاک تنزک
 هر ذره سی پرره دوشمش اولدوغی حاله کتابیم انجیلین قالور دیر) (ذره اصلنده ذره خاکدر
 اضافتله صکره ضرورت وزن ایچون هر ذره اضافت حذف اولندی دین سولش
 (غرض نقشبست کز ما باز ماند * که هستی را نمی یابم بقی) غرض مبتدا (نقشبست خبری
 بونده نقشدن مراد نشاندر تنکه مشهوردر که عالده بر نشان خودی دیر یا حرف وحدت) (کز که
 حرف بیان) (باز بونده کری و صکره معانسه در) (ماند فعل مضارع مفرد غائب در مانیدن
 ماندن دکل) (که حرف تعلیل) (هستی یای مصدریه ایله و اراق دیکدر) (یا حرف تخصیص
 (نمی یابم افعال قلوبدن نفی مستقبل متکلم و حده کلام دیکدر) (بقای یا حرف تکبیر بقای یاسنی
 حرف وحدت طوآن معنایه اطلاعی بو عیش) (محصول بیت) کتاب کستانی سولکیدن
 غرض بر نشاندر که بزدن صکره یاد کار فله زبرا وجودک دخی و ازلک بقاسنی الکلام) (یعنی
 عالده کیسه باقی دکلدر ایدی بر نشان قومق کرکدر کیم کشتی بی کندودن صکره اکره
 (مکر صاحب دل روزی بر جت * کند در کار درویشان دمای) مکر بونده ادات تنی در شاید
 معانسه در دین سولش (دل و روزی یازی حرف وحدت در) (یا حرف صاحب معنای
 سبب متضمر در رجیدن مراد ترجمدر) (در حرف صله) (کاردن مراد حقدر تنکه بعض نسخله
 واقعدر) (دعای یا حرف وحدت و یا حرف تکبیر) (بو بیت غرض نقشبست جمله سنه علت
 تائیه در یعنی مراد عالده بر اثر و بر نشان قومقدر) (اوله کیم بر صاحب دل بر کون هر جت

رد این سید علی و لامعی
رد شراح جیمه

رد شعی

رد سروری و لامعی

رد این سید علی و لامعی
و سروری

رد شعی

رد کافی

و شفقت سبیله بر در و بشلرک حقه در دما ایلله (یعنی صاحب قلب اهل الهمدن بریسی
 کتاب صاحبیه دعا ایلله تنکه مصنفله دعا ایلله کلشدر در رحمة الله تعالی علیهم اجمعین
 (امعان نظردر ترتیب کتاب و تهذیب ابواب ایجاز سخن مصلحت دید) (امعان مصدر در
 افعال بایندن بونده دقت معانسه در) (نظره اضافتی مصدرک فاعله اضافتیدر) (تقدیری
 امعان نظردر) (تهذیب تفعل بایندن مصدر در تطهیر و تنقیح معانسه) (ابوابه اضافتی
 مصدرک مفعول در) (ایجاز افعال بایندن مصدر در) (سخنه اضافتی مصدرک مفعول
 اضافتیدر اختصار سخن دیکدر) (ایجاز سخن دیدک مفعول اولی) (و مصلحت ثانسی و فاعلی
 نخبده امعانه راجع ضمیر در) (محصول ترکیب) بنم دقت نظرم کتابک دخی ابوابک تهذیبند
 و تنقیحند سوزک اختصارینی مصلحت کوردی (یعنی سوز مختصر و مفید اولمغی لایق کوردی
 (ترتیبیدن مراد الان اولان ترتیب در که اول سلاطینی ذکر ایلدی اندن صکره درویشانی آه
 (تهذیب ابوابدن مراد هر یاده مناسبی ذکر ایدوب خلاف نموده بی اول بلیده ذکر
 ایلامکدر) (ایجازی ماقبله عطف ایدوب مصلحتدن صکره در آن لفظنی ایراد ایدنلر صحیح
 نسخه ره مخالف یازد قلمدن غیری بی معنی سولش) (تا مر بن روضه رعنا و خدیقه
 غلبا چون بهشت بهشت باب اتفاق افتاد ازین سبب مختصر آمد تا املات نیچامد)
 تا ادات تعلیل مرادات تا ککید (یعنی تحسین کلام ایچون کلش لفظدر این سید علی
 بونده کنیدی مطالع سنی بیاندر صکره بحر الغریب کلامنی نقل بیورمش و سروری مرادی
 فهم ایلوب دخل ایلش حقا بو که بی تقریب دخل ایلش) (این اسم اشارت) (روضه
 رعنادن مراد کوزل باغچه در اگر چه که لغته روضه چته دیر) (ورعنا ایکی یوزلی کله که
 رومده اکا کل ناصری دیر) (حدیقه باغچه بونده روضه به عطف تفسیری دوشمش) (غلبا
 غین مجیه نک فحبله و الف محدود ایله حراء وزنی اوزره) (اغلیک مؤنیدر اغچلرینک دالاری
 و بد اقلری بری پرینه کرشمش و قویولش باغچه نک صفتیدر بحجاز مرسل طریقیله) (بهشت
 بآلک فحی و کسر یله و هآلک کسر یله و شینک سکون یله جنت دیکدر) (بهشت یا حرف صله و هشت
 هآلک فحی و شینک سکون یله سکر دیکدر) (یا حرف تعلیل) (یا حرف صاحب) (ملات لغته
 کوسمکدر اما بونده انجیل و اضطرار معانسه در) (نیچامد فعل نفی استقبال مفرد غائب آخر
 اولیه دیکدر) (ازین سبب یعنی امعان نظرم ایجاز سخن مصلحت کوردیکی سببندن دیکدر
 (محصول ترکیب) امعان نظرم سوزک اختصارنی مصلحت کوردی تا بورعنا روضه و غلبا حدیقه
 سکر جنت کی سکر نبایده واقع اولدی (یعنی سکر بایه مختصر اولدی تا کیم ملات و بی حضورانی
 ایله ختم اولیه یعنی تطویل کلام ایدوب کتابی بیودوب چو غلغله دم تا کیم آخر اولجه اوصافیم
 (بهشت بآلک معناسی سکر بایه دین یایی حرف صاحب اعتبارنده نظرم وار بونده ملاتی
 قار نلره صرف ایدوب قار نلر اوصافیه معناسنی قصد ایدن مراد مصنی خلافته صرف
 ایلش) (باب اول در سیرت پادشاهان) اولکی باب پادشاهلرک عادت و قانونلری بیاستنده در
 (باب دوم در اخلاق درویشان) دوم دالک و واولک ضمه لیه ایکی دیکدر بو میک ماقبله دائما
 مضوم اوقور عرینده ثانی و ثالث و رابع دیدگری کی بونده دوم و سوم و چهارم دیر
 (محصول ترکیب) ایکی باب درویشلرک اخلاق و روشلری بیاستنده در (باب سوم در فضیلت
 قناعت) اوچینی باب فضیلت قناعتی بلد پرر (باب چهارم در فوائد خاموشی) در دنجی
 باب ایسم اولقی فائده لینی بلد پرر (باب پنجم در عشق و جوانی) بشینی باب عشق و جوانی
 بیاستنده در (باب ششم در ضعف و پیری) التخی باب ضعفی و پیرانی بلد پرر (باب هفتم

امعان نظر مبتدا مصلحت
دید خبری

رد سروری و کافی

نیچامده هر ذره بایه قلب
اولمش تنکه مکرر بیان
اولدی

رد کافی

در تأثیر تربیت (یدنبی باب تربیت تأثیر ایلمکک پیاننده در) باب هشتم در آداب صحبت
 سکرنجی باب خلفه اخلاط و مصاحبت ایلمکک آداب واسلو بنی یلدیز (تاریخ کتاب)
 در آن مدت که ما را وقت خوش بود * ز هجرت شش صد و پنجاه شش بود (مدت بونده
 زمان معناسنه در) که حرف رابط صفت (مارا حرف را بونده ادات تخصیص در) خوش
 واور سبزه وروم ضمه ایله ایودیمکدر تنکه سابقا میور ایلمدی (شش صد التیوز دیمکدر ترکیب
 تعدادی قبیلنددر) واور حرف عطف (پنجاه و پنجه الی دیمکدر) (محصول بیت) اول زمان که
 بزم و قمر خوش ایدی یعنی حیانه اولوب بو کتابی سویلیدیمکدر زمان هجرت بنیک علیه الصلاة والسلام
 التیوز الی النبی سنه سی ایدی خوش لفظی شش لفظنه موافقت ایچون خالک فتحیه تلفظ اولور دین
 روم ضمه دن غافل ایمش (مرادمان صیحت بود کتیم * حواله با خدا کردیم و رفتیم) مرادمان لایمده
 بزم مرادمر دیمکدر (حواله خالک فتحیه اسم مصدر در حاله معناسنه ویا نفویض معناسنه اوله
) (ناحرف مصدر در فارسیده بویه تار اوزون یاز یلور دولت و سعادت تازی کی) (تاه ضمیر خطاب
 طر تانلر فکر سز سوز یلشیر) (با خدا با حرف صله) (محصول بیت) بزم بو کتابی سویلیدیمکدر مرادمر
 نصیحت ایدی سویلیدیمکدر کتابی و مدوح پادشاه و شاهزاده بی و بو کتابی اوقیوب و یازانی خدایه
 اصمرا دق و کتیک یعنی بزی دعادن او تمسولر دیمکدر (نصیحت بود در نصیره واور یازانلر داغنده لذت
 فارسی بو عیش) (باب اول در سیرت پادشاهان حکایت * پادشاهی راشنیدم که بکشتن اسیری اشارت
 کرد پنجاه در آن حالت نومیدی بزبانی که داشت ملک را دشنام داد گرفت و سقط گفتن)
 پادشاهی را با حرف وحدت و با حرف مفعول شنیدمک مقدم مفعولی (که حرف بیان
) (بکشتن با حرف صله اسیره اضافت مصدرک مفعوله در و با حرف وحدت و اسیر دن مراد
 محبوس و یادشمن اسیر لیدن بری اوله اشارت کردک مقدم مفعول لیدر و فاعلی پادشاه پنجاه
 یعنی اسیر) (در آن حالت نومیدی بیانیه یعنی کیمسه دن شفاعت و ترجم کور محبوب جاندن
 قطع امید حالنده) (بزبانی که داشت با حرف مصاحبت و با حرف وحدت) (که حرف
 رابط صفت) (داشت فعل ماضی مفرد غائب بحسب لغت طو تدی دیمکدر اما بونده
 حکایت حال ماضی مراد در یعنی طو تاردی زباندن مراد لغتدر تنکه عربی دل و ترکی دل
 دیرل یعنی کندیشک دلی نه ایسه مراد اغرنده اولان دل دکلدر تنکه بهضیطرطن ایلمدی
) (ملک را را ادات مفعول یعنی مذکور پادشاهه) (دشنام دادن گرفت بحسب لغت دشنام
 ویرمک طو تدی یعنی سوکش ویرمک اما استعمالده سو کهمک باشلادی دیمکدر زبرد دشنام دادن
 ودهیدن و بونلرک مشتقاتیله مستعملدر و گرفت و گیریدن و بونلرک مشتقاتی بونلرک کی
 برده شروع و مباشرت معناسنه در پس (معنای ترکیب) پادشاهی سو کهمک باشلادی و سقط
 سبنک و قافک فتحیه لایله الحق قاشه دیرل اما بونلرک کی برده نامعقول و نامرزا کلاتدن
 عیار تدر (گفتن و بوندن صکره بر گرفت تقدیر اولور یعنی ناسزا سو بلکه باشلادی
) (که حرف قلیل) (گفته اند هر که دست از جان بشوید هر چه در دل دارد بگوید)
 هر که تقدیری هر کس که تنکه سابقا بیان اولندی (بشوید با حرف تأکید) و شوید فعل
 مضارع مفرد غائب در شویدندن شستن دن دکل بویه دیمکدر (دست مفعول صریحی
 وازجان غیر صریحی) (دارد فعل مضارع مفرد غائب در دایندن هر چه مفعول صریحی
) (ودر دل غیر صریحی و مجموعی بگویدک مفعول قولی هر چه بگویدک مقدم مفعولیدر
 دینلر اصابت ایلماشلر) (محصول فقرتین) هر کیمسه که البنی جانندن بویه یعنی
 جانندن تا امید اوله یعنی حیانتدن قطع رجا ایله هر اسنه که کوکلنده طو تازی سو یلر حاصلی

رد کافی

زد لاهی و شعی

رد کافی

بکشتن اسیری اشارت کردک
مقدم مفعولی اوله

رد ابن سید علی و سروری

رد ابن سید علی و سروری

کوکلنده کلنی دیانسه کنور را را زنده بو ایکی فقره ضرب مثلددر (بیت) اذایس انسان
 طال لسانه * کنور مغلوب بوصول علی الکلب) اذایس بونده زمان استقبال ایچون ظرفدر
 معنای شرطی متضمن (یس فعل ماضی مفرد مذکر غائب علم یابندن تا لعید اولسه دیمکدر
 فعل شرط فاعلیله جمله شرطیه در) (انسان لفظا مر فوع فاعلی در) (طال فعل ماضی مفرد
 مذکر غائبدر حسن یابندن اوزادی دیمکدر اجوف واور یلر لسان لفظا مر فوع فاعلی در
 و ضمیر محلا بحر ورمضاف الیه انسانه راجع جمله جزاییه نک اعرابدن محلی یوق مجموع
 شرطیه و جزاییه تنکه بویه در زرا ابتداء کلامده واقعدر (کنور کاف حرف جر مقدر
 کائن نه متعلق) (سنور سبنک کسری و نون مشدهده نک فتحیه بلور و زنی اوزره کدی بهدیرل
 جار مع المجرور اعرابدن محلا مر فوع خبر مبتدای محذوفدر) (تقدیر کلام کنور
 مغلوب لفظا بحر ورمضاف الیه سنور در موصوفک صفتیه اضافتی قبیلنددر) (بوصول
 فعل مضارع مفرد مذکر غائب نصر یلنک اجوف واور یسندن فاعلی سنوره راجع تحتیه
 ضمیر در جمله ایدر دیمکدر) (علی الکلب جار مجرور یله بوصول فعلنه متعلق جمله فعلیه
 اعرابدن محلا بحر ورمضاف سنوردر) (محصول بیت) چن انسان مأیوس و نا امید اولسه
 دینی اوزا ریعی هر تنکه دلنه کلسه بی پروا سو یلر حاصلی خفش و فباحث سو یله دن قورقاز
 مغلوب کدی کی که ابته هجوم و جمله ایدر (یعنی کور که ابته آتی هلاک ایلمک استر) (پس
 ابته پنجه سبله یاشور) (بیت) وقت ضرورت چو نماند کریز * دست بکیرد سر شمشیر
 وقت ضرورت اضافتی فی معناسنه در (چو ادات تعلیل) (نماند فعل نفی استقیا ایدر مایندن
 قایمه دیمکدر) (کریز کاف عجمینک کسریله اسم مصدر در کریزیدن کر یختندن دکل
 خمیه دیمکدر) (دست مبتدا) (و بکیرد فعل مستقبل کیر یبندن کر یختندن دکل طو تار دیمکدر
 خبر مبتدا در) (سر مفعول بکیرد در) (شمشیر اضافه اضافتی لامیه در) (شبنده فتحیه ده کسره ده
 جائزدر) (تیره اضافتی بیانیه در) (محصول بیت) ضرورت وقتیه چونکه فاجاعه محال قایمه یعنی
 قاجوب خلاص اولمه که قدرت قایمه ال کسکین قلیجک او جنی (یعنی یلانی طو تار حاصلی
 ال کسکین قلیجه یاشور دیمکدر) (پس دشمن مقابل بکیرد سر شمشیر تیر زایدین واول کیمسه دشمنک
 کسکین قلیجی طرفه الی طو تار دین و الیه کسکین قلیجک او جنی طو تار بو نقد برجه دست
 لفظی بدست نقد برنده اولور دین یلنک معنای منطوق بوسدن غفلت ایلمش) (ملک بر سید که
 چه می گوید) (پادشاه اسیرک سوزنی ایشید پنجه یانده اولان و ز پرله سؤال ایلمدیکه اسیره سو یلر
) (یکی از وزراء نیک محضر گفت) نیک محضر ایو خویلو یعنی ایو خویلی و ز برلردن بریسی دینی
) (ای خداوندی گوید و الکاظمین الغیظ و العافین عن الناس) ای پادشاه سو یلر که (یعنی بو آتک
 مضبوطی سو یلر) (کاظمین جمع کاظمدر بود قویجی دیمکدر) (غیظ غینک فتحیه غضب دیمکدر
 کاظمینک مفعولیدر) (عافین جمع عافیدر عفو ایدیمی) (یعنی کسبنک کنا هندن یکجی حقندن
 کلمه قادر ایکن) (عن الناس عافیه متعلقدر بو تلمیحدر آل عمران سورهنده) (و سارعوا الی مغفرة
 من ربکم) آیت کریمه سنه یعنی مذکور صفتلر ایله اولان جنت مذکور اهل تقوا نکدر دخی غضبی
 بود قیجیلر کدر دخی ناسک کنا هلدن یکلر کدر حقندن کلمه قادر ایکن حاصل کلام پادشاهم
 فضیلت عفو و کرم یانده وارد اولان بو آیت کریمه مفتضا پنجه استدعای اطف و عنایت و تمنای
 مرحمت و شفقت ایلمد دیمکدر (ملک را بر ورحم آمد) (ملک را را ادلت تخصیص و یا حرف
 صله ملک و یا ملک دیمکدر) (بر واول اسیرک اوزرینه و یا اول اسیره رجی کدی) (یعنی اتی
 اسیر کدی) (واز سرخون در گذشت) (سر یونک کی برلده جهت وسودا معناسنه مستعملدر

رد ابن سید علی و سروری

رد ابن سید علی و شعی

نیک محضر غائب اودن کیمه
 نک حقنده ایو سویلینه دیرل
 حاصلی هر کسی خبر ایله ذکر
 ایدن کیمسه به صفتدر عرب
 حسن المحضر دیرل

در گذشت در حرف تا کید (یعنی پادشاه و زبردن بوسوزی باشد بجه اسیری اسر کدی و قانی
 او جندن و هوسندن یکدی (یعنی قتلندن فراغت ایلدی بونده سرور دلفظری زائد در
 دینار زائد سوزیلش و بعد دکلر که تقدیر کلام از سر خون و اوله دین سرک معنایین بلزیمش
 (وزیر دیگر که ضد او بود) بر غیری وزیر که نیک محضر وزیرک ضدی و نقیضی ایدی
 (گفت ابنا جنس مارا شاید در حضرت پادشاهان جز بر استی سخن گفتن) ابنا ابنا
 جهمیدر (یعنی او غلار (انهای جنس افران و امثالده مستعملدر) مارا بزم دیمکدر (نشاید فعل
 انی استقبالی لایق دکل دیمکدر (حضرت بونک کی بر زده حضور معنایین در (جز غیر
 دیمکدر (براستی با حرف مصاحبت (راست طوغری و کرچک معنایین در) و با حرف مصدر
 طوغری یلق ایلد دیمکدر (سخن گفتن سوز سوز بونک (یعنی نیک محضر وزیرک ضدی اولان
 وزیر دیدی بزم جنس او غلارینه لایق دکلر پادشاهلر حضور رنده طوغریدن و کرچکدن
 غیری سوز سوز بونک یعنی پادشاهلر حضور رنده کرچکدن غیری سوز سوز بونک کرک
 (این ملک را دشنام داد و ناسزا گفت) این بوا سیر (ملک را پادشاهه) دشنام داد یعنی
 سو کدی سابقا دشنامک استعصالی بیان ایلدک تکراره حاجت بوقدر (ناسزا نالایق یعنی لایق
 اولیان سوزی سوز بونک بعضی نسخه ده این خود و بعضنده این مرد واقع اولشدر (ملک
 روی ازین سخن در هم کشید و گفت) درهم کشید بورتاردی دیمکدر پادشاه وزیر بدمحضرک
 بوسوزندن بوزنی بورتاردی و دیدی (مرا آن دروغ وی پسندیده) تآمد ازین راست که
 تو گفتی (دروغ دالک و رانک ضمه لایله یلاندر کذب معنایین) و به اضافتی لامیه در (پسندیده
 اسم مفعولدر بکنش (یعنی مقبول دیمکدر) و رانک فتحیله ادات تفصیلدر بکنش رق دیمکدر
 (محصول ترکیب) پادشاه دیدی که بکانک یلان سوزی مقبول رق کلدی بو کرچکدن که سن
 سوز بونک (که از روی در مصلحتی بود و این را بنا بر خجست) که حرف تعلیل (روی بونده
 وجه و ظاهر معنایین در) در حرف صله (مصلحتی) با حرف و حلت (بود ایدی دیمکدر) و این را
 بوسن دید بونک (بنا بونده مبنا معنایین در) خجست مصدر در خیانت معنایین (یعنی مرداران
 (یعنی آنک یلانی سنک کرچکدن بکا بکر کدر) (زیرا آنک یلانک بوزی و ظاهری برخیرلی
 مصلحتده ایدی که هم بی قتل نفسدن تخلص و هم بر اسیری مقبول اولقدن آزاد ایلکدر اما
 بوسنک کرچکک روی و صورتی خیانته در که هم بی قتل او غلادر و هم بر بی کناهی قتل اغوا
 و هم بکاسنی سو کدی دیکده ده قباح و ار (پس گناه که بی سن سوکش سین (زیرا بی اندن شتم
 سوز بی الکادم ایدی علی الخصوص که بوزیر نیک محضری بکا غز ایلدک (و حکما گفته
 اند که دروغ مصلحت آمیز به از راست فتنه انگیز) که حرف بیان (دروغ مصلحت آمیز
 اضافتی بیانییه در) (مصلحت آمیز و صف ترکیبدر) (آمیزیدن آمیختن دن دکل
 (راست فتنه انگیزه بیانییه در) (فتنه انگیز و صف ترکیبدر) (انگیزیدن آنک بختندن
 دکل (محصول فقرتین) و حکما و عقلا دیمکدر در که مصلحت فر شدر پیچی و بتر پیچی
 بالان فتنه قویار پیچی کرچکدن بکدر زرا مصلحتده صلح و فتنه ده فساد وار (بیت) هر که شاه
 آن کند که او گوید * حیف باشد که جز نکو گوید) آن کندک مقدم مفعولدر (که حرف
 رابط صفت (او ضمیری که به راجعدر) (محصول بیت) هر اول کیمسه که شاه آنک دید بکنی ایلد
 (یعنی شاه آنک سوزنی طوغر حیف و ظلدر که اول کیمسه شاهه ایو سوزدن غیری سوز سوز بونک
 زیراهم پادشاهی و بالدن و هم کندینی بلادن قور تار (حکمت) بر طاق ایوان فر بدون
 نوشته بود) بونده طاق کرد (ایوان اصلنده همزه نیک کسر یله در) (اما بکنم فتح همزه ایلد

رد ابن سید علی

بی کنه قیدی آنکچوندر که
ظاهر کنه ای معلوم دکل

رد ابن سید علی و سروری
رد ابن سید علی و سروری

او قور کوشک معنایین (فر بدون قدیم زمان پادشاهلرندن بر پادشاهدر که اکثر بیع مسکون
 تحت تصرفده ایدی باباسنه آیتین دیر ز دیکه ضحاک ماری اقی اولدروب او مزنده بن یلاندر
 بی بی سین بیدردی زرا هر او مزنده الله تعالی نیک امر یله کندی کوده سندن بر یلان بتمش ایدی
 و هر بار که آج اولسه لیک طور محبوب یوزینه و با شنه چار پار ایدی و هیچ نسنه بیزر ایدی
 الا آدم بیستنی بو جهندن هر کون ایکی آدم هلاک ایدوب انوره بیستنی بیدر لر ایدی صکره
 بر صافل و زیری ظهور ایلدی و حکما ایلد مشورت ایلد بکه آدم بیستندن بدل بر نسنه بیدر
 ایلد لکه بوقدر آدم هلاک اولیه دیو (پس بکنی او غلا غنک بی بی سنی بدل بولوب کونده برانسان
 و بر بکنی بیستنی قار شدروب بیدر لر ایدی که ساکن او اور لر ایدی صکره فر بدون بوشوب یکبد
 او انجه خلق او ز رینه جع اولوب ضحاک ناپاک قتل ایلدی و بو ضحاک نوح طوقا نندن
 یک بیل صکره ظهور ایلدی و مذکور آیتین طهمورث دیو بند نسلندن ایدی زیاده تفصیلین
 مراد ایدن فردوسی شاهنامه سنه مر اجعت ایلسون (دیو لر که اول مر کی آت صحرادوب قاطر
 پیدا ایدن فریدوندر و دیرل که بشو زینل سلطنت سوردی و اول مناصب و مرانب تربیتی
 و برن اولدروالعهده علی الزوی (مثنوی) جهان ای برادر نمائند بکس * دل اندر جهان
 آفرین بندو بس) نمائند فعل انی مستقبل مفرد غائب قالماز دیمکدر (یکس با حرف صله (اندر
 بونده ادات صله در با معنایین (جهان آفرین وصف ترکیبدر) آفریندن جهان بر ادیچی
 معنایین (بند فعل امر مفرد مخاطبدر بنیدندن بستندن دکل و او دن صکره بس کلسه انجق
 دیمکدر فقط معنایین (محصول بیت) ای برادر جهان کیمسه به باقی قالماز یعنی دنیا ده کیمسه
 باقی قالماز پس بویه اولنجه کو کلسی جهان بر ادیچی الله بغه انجق زرا باقی و دائم اولدو
 باقیسی فایندر (حاصلی محبت و تعلق قلبه خدادن غیری لایق دکلدر) (مکن نیکه بر ملک دنیا و پشت
 * که بسیار کس چون تو پروردو گشت) مکن فعل نهی مفرد مخاطبدر (نیکه تقدیری نیکه مکن دز
 زرا نیکه کردن طاعتقدر یعنی ترکیله مستعملدر) (ملک دنیا لامیه در سلطنت دنیا دیمکدر
 یا خود عز و جاه و مال و منال مراد اوله (پشت نیکه به معطوفدز تقدیری پشت مکنند ارقه لته
 دیمکدر عطف تفسیری شکلدر) (که حرف تعلیل) (بسیار کس پرو ردک مقدم مفعولی و فاعلی دنیا
 (و چون تو ما قبله و ما بعدنه قید اولق قابلدر فتأمل) (گشت پرورده معطوفدر) (محصول بیت)
 ملک دنیا به اعتماد و استظهار ایلد زرا چوق سنک کی کیمسه بی بسلدی و اولدردی یعنی چوق
 کیمسه بی سنک کی تربیت و رعایت ایدوب هلاک ایلدی (بیت) چرخ مر دم خوا را کر
 روز دومر دم پرورست * نیست از شفقت مکر پرورده او لاغرست (چو آهنگ رفتن کنند
 جان پاک * چه بر خجست مردن چه بر روی خاک) چو ادات تعلیلدر چو نکه معنایین (آهنگ
 الف محدود ایلد بونده قصد معنایین در) (رفته اضافتی مصدرک مصدره اضافتی قبیلندندر) (جان
 پاک بیانییه (و کندک فاعلی) (محصول بیت) چونکه جان پاک بدندن کتمک یعنی چقماق قصدین
 ایلد یعنی که فوت موت مقرر اوله پادشاهلر کی تخت و سریر اوزره اولمک نه فقر اکی بوریا
 و روی خاک اوزره اولمک نه (حاصلی اجله نسبت اکابرانه و فقیرانه اولمک بر او در بلکه فقراتک
 موتی اخفدر زرا موت الفقراء راحت در که اوزرنده اغلر و ایگلر بولنماز و ملک و مال و عز و جاه
 حسیرتنی چکمر (حکایت) یکی از ملوک خراسان سلطان محمود سبکتگین را بخواب دید
 بعد از وفات او بصد سال) خراسان بر مملکتک امجدر که تخت سلطنتی هری در هر رانده
 دیرل (خراسان شهر اسمیدر دین یلزمش) (سلطان محمود بر مشهور پادشاهدر که فردوسی
 شاه نامه بی آنک نامه دیمشدر) (سبکتگین باباسنک نامیدر رکاف اول عربی و ثانی فارسیدر

رد ابن سید علی
مطلب

رد شعی

وارانده می نام فتوح و مضموم او قنور (تفسیری این سبکتکین در بین العین واقع اولان
 این لفظنی حذف ایلک لغت نده شایه سذر) بخواب یا حرف ظرف (و خواب بونده دوش
 معنانه در) بصد یا حرف زائد (یعنی خراسان پادشاه لریدن بر بیسی سلطان محمود غزنوی بی
 دوشنده کوردی اولد کدن صکره یوز ییل یعنی فوتشدن یوز ییل یکد کدن صکره
 بصد سالک معناسنی یوز ییله دین عندی سوباش (که جمله وجود اور بختنه بود
 و خاک شده) که حرف بیان (جمله وجوده مضاف اولیجی بیلنه اولور مضاف اولما مقده جائز
 (او ضمیری محمود راجع در) رختنه اسم مفعول دو کلس دیمکدر (بود ایدی معنانه ادات
 زمانیه در) و خاک شده خاک اولمش ایدی یته بود مقدر در یعنی جمیع اعضاسی چور ییوب
 طبراق اولمشیدی (مکر چشمان او که هم چنان در چشم خانه همی کردید و نظری کرد)
 (مکر ادات استا در الامعنا سنه) (چشمان الف و نون الیه جمعی شاد در) (او ضمیری سلطان
 محمود راجع در) که حرف بیان هم چنان کذلک معنانه در یعنی حال حیائنده کیدر
 چشم خانه کوزا و نده (همی کردید چکن یوردی و نظری ایدردی یعنی هریری چور ییوب
 طبراق اولمش ایدی الا کوزلی چور ییوب طبراق اولمش ایدی که حال حیائنده
 کبی که زخانه سنده چکن یوردی دخی نظر ایدردی (سار حکما) سار بونده جمیع معنانه در
 (از تاویل آن) اولدوشک عبارتند (عاجز مانند) عاجز قالدیلر یعنی تاویلنه قادر اولدیلر
 (مکر درویشی) الابدرویش تاویلنده عاجز قالمادی (که خدمت بجای آورد) که خدمتی
 یعنی مذکور دوشک تعبیری برینه کتوردی حاصلی اصلی الیه بیان ایلدی (و گفت) دخی
 دیدی (هنوز فکر انست که ملکش با دیگر انست) هنوز الان (نکران صفت مشبهه در
 اما بونک کی برلده اسم فاعل معناسنی ویرلر یعنی ناظر (که حرف تملیل (ملک ملک خلیله بونده
 سلطنت معنانه در) (وشین ضمیر محمود راجع در) (بابونک کی برلده ظرفیت افاده ایدر
 (دیگران غیر بلر دیمکدر یعنی سلطان محمود الان ناظر و نکران در زیر ملکی و سلطنتی
 غیری کیسه زده در) (حاصلی پادشاه لغتندن حسرت الیه آیراد یعنی چون یتیمه کوزی انده در
 (قطعه) بس نادر زیر زمین دفن کرده اند * کز هسنبش بروی زمین بر نشان نماد) بس
 بای هر یینک خفیه چوق دیمکدر (بسیار معنانه در) (نامور و چمک سکون بیلنه ناعلوم یعنی آدلو
 زیر و نسبت معناسنی افاده ایدر (زورور کی زور لود دیمکدر) بعضیلر دیدیلر که نام آور دن دن مخففدر
 هلی کل حال مشهور و نامدار دیمکدر لیکن بویله دینلره اعتراض قالدیلر که همزه ممدوده بی
 حذف ایلک معهود دکلدر اگرچه که دقایق الحقایق صاحبی الف ممدود ک حذف فتنه نیجه
 پرده حکم ایلش لیکن دعواسی مسلم دکل (بزر یا حرف صله و یا حرف زائد) (زیرالت
 معنانه در هر پیده تحت دیرلر زمینه اضافتی لامیه در) (دفن کرده اند ک مفعول ثانیه
 و اولی بس نامور و غیر صریحی بزر زمین) (کراصلنده که از در) (که حرف بیان (هستی وارلق
 و وجود دن عبارتند و یا حرف مصدر) (وشین ضمیر نامور راجع در) (روی زمین یا حرف ظرف
 و اضافتی لامیه در) (زمین بر در ارض معنانه) (بر بانک معناسنی تا کید ایدر و جائز در که
 بر علی معنانه اوله و یا ادات تا کید اوله بویله اوللق اولی در بانک مطلق زیاد سنه
 حکم ایلین زائد حکم ایلش (نشان علامت) (نماد فعل ننی ماضی قالمادی دیمکدر) (حاصلی
 چوق مشهور و نامدار کیسه بی برالته دفن ایلدیلر که آنک وار لغتندن بر یوز زنده نام و نشان
 قالمادی (یعنی خیرات و حسناتدن کنسوی آکدر در دنیاه بر سنه سی قالمادی) (بونده
 بس بسادن مخففدر دین عندی سوباش (بس بونده زیلده معنانه در دیننده بویله در

رد شعی

دوش تاویل غار بیله صحیحدر
بامامیر الیه مشهور در

تعبیر الیه مشهور ایستاده نص
جلیده (و مانحن بتاویل
الاحلام بعالین پیرلشدر
حضرت عندی تعبیر قرآن
لغز الیه در (محمد اسعد)

رد سروری

رد ابن سید علی

برونک باسک زیاد سنه حکم ایلنر زائد حکم ایلش (ربونده قطعا معنانه در دینه نک قطعا
 سو زینی دکلک جائز دکلدر) (و آن پیر لاشه را که سیردند ز رخاک * خاکش چنان بخور د
 کز واستخوان نماد) (و او حرف عطف (آن پیر لاشه اشارتدر محمود) (لاشه
 ترکیجه لشن معنانه در) (و اادات مفعول (که حرف رابط صفت) (سیردند فعل
 ماضی جمع غائب بونده تسلیم ایلدیلر دیمکدر) (خاکش ضمیری پیر لاشه به راجع در) (کز و کاف
 حرف بیان و او ضمیری یته پیر راجع در) (استخوان همزنک و تانک ضمی و سبک سکونی و خانک
 روم ضمه فتحبله و او رسمبله مکدر یعنی سکک (محصول بیت) دخی اول لاشه قوجه بی (یعنی
 محمودی که برالته تسلیم و دفن ایلدیلر خاک اتی شو بیله یتدی که اندن مکک بله قالمادی (یعنی
 هرور ایامله طبراق اولدی) (پیر بونده سست و ضعیف معنانه در) (ولاشه جسم معنانه دین
 عندی سوباش (ولاشه لاشی دن مخففدر دیننده اثر نیجه کتمش) (زنده است نام فرخ نوشروان بخیر
 کرچه بسی گذشت که نوشروان نماد) زنده رانک کسریله دیری دیمکدر سی معنانه بونک کی
 برلده هاء رسمبله همزه مجتبله کاتب اولما مقدر قاعده (لکن شرح جمعا کاتب ایلدیلر یچون
 کاتب ایلدک نادانلر خط امزه حل ایلسونلر دیو (نام فرخ بیانیه در نام بارک دیمکدر بحر الفرائیده
 فرخ قوتلو و مبارک دیمش) (ابن سید علی قوتلو بی عطف تفسیر اکلامیوب قوتلو بی قوی معنانه
 یعنی قوتلو و اولک تشدید بیله اکلامش خطا اکلش (نوشروانه اضافتی لامیه در بونده رانک
 تشدید بیله مشهور در) (نوشروانده جائز در تخفیفله) (نوشین روانده جمعا انوشیر و اندن منشعبر
 بخیر زنده به متعلقدر) (بسی چوق دیمکدر) (یعنی چوق زمان) گذشت فعل ماضی مفرد غائب یکدی
 دیمکدر (محصول بیت) نوشروانک مبارک ایدی خیر ایلدیلر (یعنی عالمده خیر ایلدیلر) (کلور اگرچه
 چوق زمان کجسی که نوشروان قالمادی (یعنی فوت اولدی) (نماد لفظنی فوت اولدی معنانه
 استعماللری شایع در ترکیده بعض برلده فوت اولدی دیمکدر برده قالمادی دیرلر (بس دنیاده
 قالمادی دین بواستعمالی بلز ایمش که دنیاده لفظنی تقدیر ایلش (بعض توار بخنده یاز مشر که سلاطین
 ماضیه ده انوشیروان کی عادل و منصف پادشاه کلامش قرق سکر ییل مقداری سلطنت سوردی
 قرقینی ییل حضرت محمد علیه الصلاة والسلام ظهوره کادی و اند نصکره سکر ییل پاشادی
 و حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلام آنک سلطنتی زمانده دنیابه کاسبیله فخر ایلشدر آنک کی مناقب
 و مآثری چوق پادشاه کلامشدر (خبری کن ای فلان و غنیمت شمار عمر * زان پیشتر که بانک براید
 فلان نماد) (خبری یا حرف وحدت و یا خود حرف تنکیر) (کن فعل امر مفرد مخاطب ایلد دیمکدر
 (فلان الفاظ کایه دندر یعنی انسان تعیمه اولنان اسملر دن کایتدر) (بونده مادی واقع اولمش
 (و او حرف عطف شمار فعل امر مفرد مخاطب (عمر مفعول اولی) (و غنیمت مفعول ثانیه) (زان
 از اندن مخففدر) (بانک آواز معنانه در) (براید چقار دیمکدر یوقاری کله دین غلط سوباش
 بوابکی یتیده نمادک معنای لازمی اولدی (یعنی فوت اولدی دیمکدر) (محصول بیت) ای فلان
 دنیاده صاغ اولوب دیری لیکن خیر ایلدیلر و عمری و حیاتی غنیمت ییل اول کوندن اولر که آواز چقا که
 فلان قالمادی (یعنی اولدی) (حاصلی خلق سنک ایچون فوت اولدی دیمز دن اول دنیاده خیرات
 و حسنات ایلد) (حکایت) ملک زاده پادشاه زاده دیمکدر (و یا حرف وحدت) (و همزه حرف توسل و اادات
 مفعول (کوتاه الله و الفسر قصه دیمکدر قصیر معنانه) (بلد بوکسک بونده بویلو معناسنی
 مراد در) (خوب روی وصف ترکیبی در کوزل بوزل معنانه) (محصول ترکیب) بر پادشاه زاده بی
 ایشدم که قصه بویلو ایدی و نظرده و کور نشده حقیر و کندیدن خبری فردا شلری بویلو و کوزل

رد شعی
رد ابن سید علی و سروری

رد کانی
رد شعی

شارح مرحوم یومفا مقده
 کاسبیله فخر ایلشدر تمیزنده
 اگر قلم نسخندن سهود کل
 ایسه عظیم خطا ایشدر
 بونده ایفای حق تعبیر کاسبیله
 فخر زیننه کلد یکنی بیان
 بیور مشر دیمکدر ایله اولور ذات
 رسالت سماعتی فخر عالم لیکن
 بحوسک زمانده کجکله فخرنه
 دیمکدر شارحک باعث خطاسی
 ولدت فی زمن الملك العادل
 خبرید وظن او انور اشبوخیرک
 صحتی ایسه حاکم نسا بوری
 هدم ایشدر حدیث صحیح
 او اربنی تقدیر جبه مشر که
 عادل اطلاق اسمیه تعریف
 قیلندندر که نوشیروان عادل
 ایلد مشهور و مسمی اولمش
 ایدی بوخسه توصیف دکلدر
 یا خود (فاغنت عنهم آلهتهم)
 نص جلیله اولدیفی کی که
 آلهتهم ای ما کان عند هم
 آله ایلد مفسر در انوشروانک
 عدل ایلد تصافتی اعنه داین
 معتقدنک اعتقادی اوزره
 اطلاق او امش اوله تاویلین
 مذکورین مقاصد الحسنة ده
 یا نکرد امام سخا و یدر
 (محمد اسعد)

بوز او ایدی (یعنی هیچ برخصو صده کندی به بکر مزاردی) (برادر آتش خوب روی تعبیر نه
 بعضی کندی قریح الحدوز زشت روی ایدی دیشلر اما حقیر لفظی زشت روی اولسنی مستلزم دکل
 فتأمل) (باری پدرش بکراهیت واستخفاف در روی نظر کرد) (بار بونده کره معناسنه در
 (و با حرف وحدت بر کره بکدر) (بکراهیت با حرف مصاحبت) (کراهیت تخفیف بایله مصدر در
 کره دن) (یعنی علم یافتن چرکنک معناسنه استخفاف استعمال یافتن مصدر در بونده حقارت
 معناسی مراد در) (در حرف صله در بامعناسنه وی خمیری پسر کوتاهه راجع در) (نظر کردک
 قاعلی پدر بدر) (محصول ترکیب) (بر کره باباسی فردا شلری یاننده بوکا حقارت نظر بایله باقدی
 (پسر بفرست در یافت) * با حرف مصاحبت (فراست زیر کک در) (در یافت فعل ماضی
 مفرد غائب در افعال قلوبدن اکلادی معناسنه معلوم اوله که یافت در حرفه مستعمل اولنجه
 افعال قلوبدن اولور تظن معناسنه) (اما حرف در سن مستعمل اولنجه بولقد و جدان معناسنه
 خا حفظ) (پسر پدرینک اکا حقارت نظر بایله باقدی اکلادی) (یعنی باباسی بونک خوار و حقیر
 اولدیغنه متعلق برلنده سوبلیدی) (لکن قلبدن بکوردی کانه که کوکلبدن نه اولیدی که بوده
 فردا شلری کی اولیدی دیک ککس) (پس پسر جاقل وزکی اولدوغندن بلباسک خمیری اکلادی
 (و گفت ای پدری کوتاه خردمند به از نادان بلند) دخی پسر حقیر دبدی ای پدر عقلی کوتاه جاهل
 بلنددن بکدر) (نه هرچه بقامت مهتر بقیت بهتر) اوله دکلدر که قامتده اولورق اولان قیت
 و بهاده بکک و ارتفرق اوله کور مزی سین که (الشاة نظیفة والقیل جیفة) بویکی فقره نک
 هر پریمی بر مبتدا و خبر دن مر کدر (شاة قبوند نظیفة پاک و طاهر معناسنه در) (فعل معرب
 بیلدر معروف) (جیفة مراد معناسنه در بویکی جوله ماقبلده ابکی جوله به علتدر) (بکه تنویر
 و توضیحدر) (یعنی قبون کوچکدر اما طاهر در و قبل بیکدر اما مراد در) (بیت) اقل جبال الارض
 طور وانه لا اعظم عند الله قدرا و متزلا) اقل لغتده اسم تفضیلدر از رک معناسنه اما بونده
 اصغر مراد در کوچک رک دیکدر لفظا مر فوع مبتدا (جبال جبال جمیدر طاهر دیکدر
 اقل طاهر و مضاف الیه در) (ارضده بویله در) (طور لفظا مر فوع خبر مبتدا در سر بیان دلنده
 و عرب دلنده طور طاغنه دیر) (اما بونده مراد طور سبتن در که مدینه بر جبال اسمیدر که
 حضرت موسی پیغمبر علیه السلام انده الله تعالی کلامی استماع ایلدی) (وانه واو حرف حال
 ان اسمیله که طوره راجع خمیر در مصراع ثانی به مرهوندر) (لا اعظم لام حرف تأکید) (و اعظم
 لفظا مر فوع خبران در) (وان اسمیله و خبریله محلا منصوب حالد طور دن) (عند اعظمه متعلق
 مضافدر لفظه الله) (قدرا منصوبدر خمیر لکله) (و متزلا کامعظوف) (محصول بیت) یو بیت
 تنویر ایدر ماقبلده مذکور اولان فارسی و عربی جله لری (یعنی بر بوزنده اولان طاهر ککوچکری
 طور سبتن در) (حال بوکه الله تعالی قتیله قدیر و مرتبه جهشتن سائر طاهر دن اولور قدر) (زیرا
 الله تعالی قرآنده انکله قسم ایشلدر بر ابکی برده) (و حضرت موسی ایله تکلم و اکا نجلی انده واقع
 اولشدر) (پس شاه زاده دیر که بنده کوچکم اما برهترم) (قطعه) آن شنیدیکه لاغر دانا *
 گفت روزی بایله فر به) (لاغر دانا بیایه و مصراع ثانی به مرهون) (روزی با حرف وحدت
 با حرف صله) (و ایله احق) (فر به فانک فتحیله و رانک سکونیه و بانک کسری و های اصلیه ایله
 سمن دیکدر) (محصول بیت) اول سوزی ایشدکی که آرق عالم بر کون بر سمن ایلله دیدی (یعنی
 نه دیدو کنی ایشدکی استفهام مراد در) (اسب تازی اگر ضعیف بود * همچنان از طوبله خربه)
 اسب تازی عربی آت (زیر تازی عربی دیکدر عرب دیک دکل) (همچنان ضعیف لکله بایله دیکدر
 (طوبله معروف و همزه اضافت ایچون کلددر) (خر حار در به یک دیکدر) (محصول بیت)

رد شعی

مط

رد شعی

مقول قول بویستد عربی آت اگر ضعیف اولور سه بویله ایکن رطوبله مر کدن بکدر و مقبول
 بویکی بیتک قافیه سنده راو یازوم مالا یلزم واقع اولش و با حرف روی (حاصلی قافیه معوله در
 تجزی طریقه بایله تأمل در) (طوبله ده همزه حرف وحدت در دینلر غلط سوبلشدر) (پدر بخندید
 وارکان دولت پسندیدند و برادران بچان برنجیدند) (محصول ترکیب) (پسر حقیر مذکور نثر و نظم
 اوقیجه باباسی ذوقدن کولدی وارکان دولت) (یعنی انده حاضر اولان اکابر بکندیلر و فردا شلری
 جان و کولکدن انجند بلیحان دیک جان و کولکدن دیکدر) (نظم) تا مرد سخن ن گفته باشد *
 عیب و هیزش نهفته باشد) (با حرف توقيت مادام معناسنه) (مرد مبتدا) (نکته نون حرف
 ننی) (نکته ماضیدن قسمدر سوبلش حرف نفی ایلله سوبلش مش دیکدر فاعلی تحتسده
 مرده راجع خمیر در) (سخن مقدم مفعولدر) (باشد فعل مضارع مفرد غائب اوله دیکدر
 فاعلی تحتسده مرده راجع خمیر در) (عیب مبتدا) (هیزا کامعظوف) (شین خمیر مرده
 راجعدر) (نهفته ماضیدن قسم مفرد غائب کز لود دیکدر فاعلی تحتسده عیب
 و هیزش تازع طریقه راجع خمیر در) (باشد کده فاعلی بویله در) (محصول بیت) مادام که
 کشی سوز سوبلش اوله عیب و هیزش نهفته و مخفی اوور) (حاصلی کتبش علی
 و معرفتی کلبا تندن اکلور تککه دیباچه ده زبان در دهان پیتسده بکدی) (هریشبه کان
 مبر که خالست * شاید که پلنک خفته باشد) (یشه بای عربینک کسریله لفظ عربی بکدر
 عجم جده مدینه ذر و ترکیجه مشه و مر وفدر) (کان میرک مقدم مفعولدر) (که
 حرف بیان) (خالی بوش دیکدر نهی معناسنه) (شاید لایق و جائز معناسنه در) (که
 حرف بیان) (پلنک بای عجمینک فتحیله قیلان دیکدر) (خفته یاغش و ابومش دیکدر
 (محصول بیت) هر مشه بی خالی و تهی ظن ایلله یعنی برنجی حیواندن بوش صاعه جائز که
 ایچنده پلنک یاغش و ابومش اوله) (بعض نسخه ده یشه برینه پیسه دوشمش بای عجمی
 وسین مهمله ایلله الاجه معناسنه) (و که خالست برینه نهالی دوشمش تونک فنی و کسریله
 قیلان دریمی شکلنده اولان قالیجه معناسنه) (پس پلنک مضاف اوقنور اضافت بیسانیه ایلله
 (محصول بیت) هر الاجه بی کان التمه نهالدر یعنی هر الاجه بی نهالی صاعه جائز در یاغش
 و ابومش قیلان اوله اول کوردکک الاجه) (معنای اوله کوره پلنک اضافتی تجویز ایلین
 بی فائده تجویز ایلش) (بویکی بیت رباعی دیو یازان اوزان شعر دن هیچ خبردار دکل ایش
 (شنید مکبه در آن مدت ملک را دشمنی صعب روی نمود) دشمنی با حرف وحدت) (و صعب
 صادق فنی و عینک سکونیه صرب معناسنه در) (یعنی شد بد روی نمود مقدم مفعولدر
 یعنی ایشتریم که اول مدینه که پسر حقیر بویکلیاتی ایلدی یاد شاهه بر صرب دشمن
 بوز کوسردی) (یعنی بر قوی خصم ظاهر اولدی) (بونده نمود ماضیدر نمایدن معناسنه دیرین
 لغت عجمدن خبردار دکل ایش) (و صعب روی وصف ترکیب در) (شدید الخ صومعه دیکدر
 دیرین زیاده کج بوریمش) (چون دواشکر روی بهم آور دند اول کسی که اسب در میدان
 جهایدان پسر بود و گفت) لشکر معروف عربیسی عسکر در عین و سین مهمله ایلله
 روی آوردندک مفعول صریحی) (و بهم غیر صریحی) (کسی با حرف وحدت) (که حرف
 رابط صفت) (اسب جهانبندک مقدم مفعولی) (و در میدان طرف مکانی) (جهانبنده الف و نون
 حرف تعدیه در زهرا جهب دفعل ماضی مفرد غائبدر عجمادی معناسنه) (و جهانبند
 صحراندی دیکدر) (جهانبند جیم عربیک فتحیله در جیم عجمیله در دیرین یلر ایش) (اول
 مبتدا) (و آن پسر بود خبری) (محصول ترکیب) چونکه ابکی عسکر بری برینه یوز کتور دیرلر

رد سروری و شعی
وکافی

رد کافی و شعی
رد سروری و شعی

رد ابن سید علی
رد ابن سید علی

رد شعی

(یعنی رو برو اولدیله) حاصلی مقابله اولدیله اول کیمسه که صواش میدانشده آتین
 صحراندی اول بسر ایدی ویدی یعنی بو قطعه بی او قودی (قطعه) آن نه من باشم که
 روز جنگ بینی پشت من * آن منم کاندیر میان خاک و خون بینی سری (حرف نفی معنی جهنده
 باشم فعله مقید در تقدیری آن من نه باشم در ویا من آن نباشم در فعلدن منفصل اولمغله
 هاه رسمیه یازلدی (روز جنگ لامیه) بینی فعل مضارع مفرد مخاطبدر (بیندندن کورر سین
 دیمکدر خطاب عام طریقله) پشت من لامیه (کاندیر اصلنده که اندر در ضرورت وزن ایچون
 متصل اولدی) میان خاک لامیه دریای بطنی ایل (خون خاک معطوف) سری یا حرف
 وحدت (محصول بیت) بسر دیدنی بز اول کیمسه دکلم که صواش کوننده نیم ارقی
 کوره سین (یعنی قنچار دکلم بلکه بن اول کیمسه یم که خاک و خون یکنده پریاش کورر سین
 یعنی اول کورر دکلم باش نیم باشمدر حاصلی میدان کوننده دشمنله صواش ایدوب کله سین
 خاک و خون میانده غلطان ایدم فرار ایدنلردن دکلم (بعض شراح سری اغظنی ۳
 یعنی رأسی دیمکله تفسیر ایلش ظاهر بود که بانی ضمیر متکلم ظن ایلش والار آسا دیمک کرک ایدی
 پس یعنی رأسی یا سندن وحدت معناسی اخذ ایلک زیاده بعید در فتامل) کان که جنگ
 ارد بخون خویش بازی می کنند * روز میدان وان که بکر یزد بخون لشکری) کان که
 حرف تعابیل (آن اسم اشارتدر مقدر کسه تقدیری کان کس که در) بازی او یونه دیر
 روز میدان بازی میکشده (و جنگ آرده) و بکر یزده طرف اولماغه قابلدن (لشکری
 یا حرف وحدت) محصول بیت) بن قاجوب فرار ایدنلردن دکلم زیرا اول
 کیمسه که صواش کتورر (یعنی صواش ایدر کندی قانیله او یون ایدر
 یعنی کندی قانیله او یون میدان کوننده اما اول کیمسه که میدان جنگدن قنچار بر لشکرک
 قانیله او یونار (حاصلی جنگ پیدا ایدن کندی قنچار اما قنچان تمام عسکره قنچار بر لشکرک
 قنچا سبله تمام عسکره انهرام لازم کورر مننه بخون لشکری بی بکر یزده تعلیق ایلین غریب
 ملا حظله به مالک وقادر ایش (این بکفت و بر سپاه دشمن زد و قی چند از مردان کار دیده
 بینداخت) یعنی بو ییترلی سوبادی و کندی دشمن لشکر بنه اوردی یعنی دشمنه بر کر دن
 حله و هجوم ایلدی وایش و صواش کورر مش ایلدن بر نجه تنی یعنی شخصی یقیدی (حاصلی
 بر نجه بهادر ا رفتل ایلدی) بعضیلر و بر سپاه دشمن زدک تقدیری و بر سپاه دشمن شمشیر زد
 دیمکدر لیکن مراد مذکور در بود کلدن رفتدر (چون پیش پدر آمد زهین خدمت پیو سیدو کفت)
 بو ایشلردن صکره چونکه باباسی یانه کلدی خدمت بر بینی او پدی ویدی یعنی طریق ادبی
 باباسی او کونده رعایت ایدوب بو قطعه بی سوبادی (قطعه) ای که شخص منت حقیر نمود *
 یادداشتی هنر پنداری) ای حرف ندا منادی محذوف تقدیری ای کسیدر (که حرف رابط
 صفت) شخصدن مراد وجوددر (منت تاضیر خطاب) نمود فعل لازم کورندی دیمکدر (تا
 ادات تنبیه آگاه اول صاقین دیمکدر) درشت ابری دیمکدر جسماندن کنایتدر (پنداری
 فعل نفی مستقبل مفرد مخاطب پنداریدن دن پنداشندن دکل ظن ایلده سین دیمکدر (محصول بیت)
 ای شول کیمسه که بنم شخصم و وجودم سکا حقیر کورندی غافل اولمه کوده ابر یلکتنی هنر ظن
 ایلده سین یعنی هر ابری کوده لی اهل هنر اولماز و هر کوچک کوده بی هنر اولماز (حاصلی شجاعت
 و بسالت داد حقیر جسمانه و عدم جسمانه کوره دکلدر) بیتک اولنده که کله سنی منادی اعتبار
 ایدوب معناسی ای کیمسه بنم شخصم سکا حقیر کورندی دین استقامت معنادن آگاه دکل ایش
 (بو بیت حکایه اولنده باباسی کندی حقاقت نظر بله باقدیفته ناظر در) درشتی بونده غلظت

۳ شراح مر حوم بوه قیامده
 من د خسل د خل برینه
 دوشمدر ز بر ا کافیک
 هر بی العباره شر حنده رأسی
 ایله تفسیری سری منکر
 ایدمه ده تهظیم ایچون معرف
 تنکیر اولمشدر دیمک اولدیغنی
 ییاند که مآله بو کلامی قائل
 اولان کندی باشی مراد ایدر
 بو صورتده شار حک (پس یعنی
 رأسی یا سندن الخ قولی
 ابعده در زیر تفسیر اولان
 رأسی یا سندن وحدت معناسی
 کیم المشرده فتامل کلامی
 ایله تنبیهی تعلیم نه حقیقه بود
 (محمد اسعد)

رد شمع
 رد ابن سید علی
 رد ابن سید علی و سروری
 رد سروری

و خسونت معناسنه اخذ ایلین غلظت ایلش (اسب لاغرمیان بکار آید * روز میدان
 نه کاو پرواری) اسب لاغرمیان اضافیله تو صیف ترکیبدر (ولاغرمیان وصف ترکیبدر
 اورنه ارق آت یعنی نه قتی سمن و نه قتی ارق زیرا قتی سمن اولمجه اغر لغندن حرکت ایدمه
 و قتی ارق اولمجه ضعفندن قلدا یز پس نه قتی سمن کرک و نه قتی ارق (بکار یا حرف صله
 (و کار ایهام طریقله مذکور در زیر ایشه و صواشه شاملدر تنکه مردان کار دیده ده کیدی
 (بکار آید مصراع ثانی به مر هوندن) روز میدان دن مراد صواش کونیدر الزاما (کاو صغردر که
 عربجه بقدر در (پرواری یا نسی ایله بسیلی معناسنه در یعنی ذبح ایلک ایچون بسلد کلری
 حیوان اضافی بیانه در (محصول بیت) اورنه ارق آت میدان کوننده ایشه و صواشه
 کلور یعنی یارار بسیلی سمن صغریارامز (حاصلی جنگ انلری نه قتی سمن کرک و نه قتی ارق
 اسب لاغرمیانک معناسی یعنی در میان میدان دین غریب فارسی بلور ایش طیب الله انفاسه
 و بی ارق آت ایشه کلور میدان کوننده و جولان کوننده اینجه بللی ات ایشه یارار دینلر
 عندیات سو یلش عفا الله عنهما یعنی کورر مننه سمنه اینجه بللی اولوب صور تاضیف کورر بین
 ات دین امشالی اثر نجه بور بمشدر (آورده اند که سپاه دشمن بسیار بود و اینان اندک طاغنه
 آهنگ کر یز کر دند) طاغنه یا حرف وحدت (و همزه حرف توشل (آهنگ قصیده) کر یز
 اسم مصدر در کر یزیدن کر یختندن دکل قنچه معناسنه (محصول ترکیب) روایت ایشلردن که
 دشمنک عسکری چوق و بونلر از ایدی بو تک عسکر ندن بر بلوکی قنچق یعنی فرار قصدین
 ایلدیلر (پسر نعره زد و کفت ای مردان یکو شید ناجا مه ز نان نیو شید) یعنی پسر بونلرک
 قنچقه قصدین کور نجه بر نهره اوردی یعنی حقیقه دی ویدی ای صواش ارلری جالشک
 یعنی صواشدن قنچا نا کیم عورتلر لباسن کیمه سز زیر قنچق ارلر عیبدر (بعض نسخه ده
 نا پرینه یا دوشمش التند ایکی نقطه ایله) و نیوشید پر نینه نوله نیوشیدد و شمش یا بله یعنی
 یا کوشش ایلک و یا عورتلر لباسن کیم (ناجانه زنان نیوشید اشارتدر شول قصیده که جنگ مجلنده
 قنچه زن لباسن کیدروب تشهیر ایلد کلر بنه (سواران را بکفتن او نهو ز یادت کشت و یکبار حله
 کردند شنید مک هم دران روز بر دشمن ظفر یافتند) سواران جمع سوار در ایلور دیمکدر (ورادات
 تخصیص ایلورک دیمکدر) بکفتن او یا حرف سبب و اضافی مصدرک فاعله در (تهو رتقل
 باندن مصدر در بی پروا بر شیده دخوله دیر بونده مراد هجوم واقدا مدر (یا حرف تأکید) بکار
 دفعه (یعنی بر او غور دن ظفر غلبه معناسنه در (محصول ترکیب) ایللرک پسرک سو یلشی سبیله
 تهو ری زیاده اولدی (و بر او غور دن حله و هجوم ایلدیلر ایشتم که همان اول کون دشمن
 اوزر بنه ظفر بو لدیلر (یعنی انلره غلبه ایلدیلر) ملک سرو و چشمش پیو سید و در کنار کرفت
 و هر روز نظر پیش کرد تا ولی عهد خویش) در کنار کرفت قوچدی دیمکدر (دراغوش کرد
 دیمکدر) ناحی معناسنه در (ولی بونده حاکم معناسنه در (و عهد زمان دیمکدر) (خویش
 کندی دیمکدر و بوندن صکره بر کرد مقدر در حاصلی پسر بو قدر هتزل ایلد کدن صکره
 پادشاه باشی و کوزنی او پدی و دخی آتی قوچدی و هر کون نظر و التفاتی کا زیاده ایلدی
 حتی کندی زمانک حاکمی ایلدی حاصلی صا غلغنده برینی آکا نمین ایلدی (در کنار کرفتک
 معناسی دراغوش کرد یک دست دین یکد ست قیدی زانده ایلش و بو عبارت وصلند ن
 کنایتدر دین غندی سو یلش و قوچا غنده طو ندی دین ده حق ادا بی ایلش (ولی عهد
 خویش کر دک معناسی کندی صکره پادشاه لاق اول پسر مه مفض اوله دین ولی عهدک
 معناسی یلر یش) برادران حسد بر دند و ز هر در طها مش کر دند خواهرش از غرقه بدید و در نجه

رد سروری

رد ابن سید علی
 رد سروری و شمع
 رد کافی
 رد سروری و شمع

رد ابن سید علی
 رد سروری و شمع
 رد شمع

برهم زد پس در یافت و دست از طعام باز کشید و گفت محاسنت که هنرمندان بمیرند و بی هنر از
جای ایشان گیرند) خواهر و اور سیمیه قزقداش و ابکی شین ضمیر پشیره را جعفر (غرفه
ضین مجمه تک ضمیمه و رانک سکونیه چارداق دیمکدر (در بچه پنجه در بونده کینک مراد در
(یعنی پنجه قیافلری (برهم زد بری برینه اور دی پس فهم ایلسون دیو (محصول ترکیب)
پادشاهک پسره زیاده نظر والتا بیچون قزداشلی حسد ایلندیلر (یعنی ایلدیلروانی اولدرمک
ایچون یکنه زهر قاندیلر قزداشی بو حال چاردفدن کوردی و پنجه قیافلری برینه اوردی
(پسر اکلدی و الی طعامدن چکدی و دیدی محالدر که اهل هنر اولر اولر و هنر سزر
آنلر برینی طوطه ل حکایت اولندن بورایه کلنجه شویله معلوم اولدیکه مذکور پسرهم شجیع
وهم فهم و زکی اوله (یت) کس نباید زیر سایه بوم * و رهای از جهان شود معدوم) بزیر
باحرف صله (زیرالت معنای در که هر بچه تحت دیرل (سایه کولکه (بوم بونده یقوش دیکلری
شاه تله مشهور طیردر اضافت لایله در (وروا کردن مخفدر (همای من و مبارک کلکه مشهور
قوشدر که هر کس به که کولکه می دوشه پادشاه او اور و یاز یاده او او دوانلو بوندن غیری
چوق خاصه سین یازارل بر خاصه سیده بودر که هواده بر طرل و بوریسی هواده چقار و چقدینی
کی او چار (محصول یت) یقوش کولکه سی الته کیمسه کلکمز اگر جهانه همافوشی یوق
اولور سه ده (یعنی بن اولور سمد سلطنت سزک اوزر یکزده قرار ایلن (پدر را ازین حالت
اکاهی دادند برادرانش را بخواند و کوشمال بواجی داد) (پدر را تقدیری پدرش رادر قرینه
قام اولد بیچون ضمیر حذف اواندی (آکاهی یا حرف مصدر (دادند فعل ماضی جمع غائب معنای
لازمه سی دو بور دیلر در (کوشمال لغته قواقی اورمقدر اما اصطلاحه تأدیب معنای در
(یا حرف وحدت و بانیکی (بواجی تقدیری بقول و نصیحت واجی (یا حرف تکثیر حاصلی بابایسته
بو حالندن آکاهلی و بر دیلر (یعنی پادشاه بوزهر قصه سنی اعلام ایلدیلر قزداشلی دعوت
ایلدی و هر برینه طریق و جوبله پند و نصیحت و یروب تأدیب ایلدی (پس هر یکی را
از اطراف بلاد حصه مرضی معین کرد تا فتنه بنشست و نزاع بر خاست) بلاد پانک کسر یله
بلدک جمعی در شهر دیمکدر (مرضی اسم مفعولدر مرضی مرضی دن (یعنی علم پانک ناقص و او یسندن
(نا حرف تعلیل نزاع مفاعله پانک مصدر ثانیسیدر) بر خاست قانقدی (یعنی رفع اولدی کندی
(محصول ترکیب) بابای هر برینی تأدیب نام ایلد کدن صکره هر برینه اطراف بلاد دن راضی
اوله جق مقداری حصه تعیین ایلدی تا کیم فتنه او توردی (یعنی باندی و رفع اولدی و نزاع
قانقدی (یعنی رفع اولدی کندی (و گفته اند در ویش در کلچی بخشند و د پادشاه در
اقلبی نکیند) کلیم کاف عجبیک کسر یله ترکیجه کاف عربک کسر یله کلیم دید کاری
دوشنه جک بساط اعجام کده متباعدن کاف عرب یله مسعودر (بخشند فعل مستقبل جمع غائب
یا توردی و بور دیمکدر (نکیند فعل ثانی مستقبل غائب صغیر دیمکدر (محصول ترکیب)
(اون در ویش بر کلچده یا توردی و بور اما ابکی پادشاه اقلیم سبعة دن پرا فیلده صغیرل (قطعه)
نیم نانی کر خوردمرد خدای * بدل در ویشان کندی دکر) نیم یارم دیمکدر نصف معنای
(نانی یا حرف وحدت (مرد خدا اهل الله معنای در (بدل در ویشان مصدرک مفعوله اضافتیر
(کنند فاعلی تحتند مرد خدا به راجع ضمیر در (نبی یا حرف وحدت (محصول یت)
اگر خدا دوستی یارم اتمک برایشه در ویشلره و فقرایه بدل و عطا ایدر اولر یار یستی یعنی
یار یستک یار یستی حاصلی الله کبره تک یار یستی مقصود اتمکنی یا لکن ییز دیمکدر و جاز در که
نبی دیکردن مراد الله کبرن تک بولداشی اولان نیم اوله (معلوم اوله که نیم نانه مضاف اولی

مطالعه

قیاس مرضیه در اما نسخدره
مرضی واقعدر مندر

فتنه او توردی و نزاع قانقدی
دیمکدر مطایف ادوار قنامل

معالم اوله که نبی دکرده
اختلاف ایلدیلر قنامل

لازمدر قنامل (ملک اقلبی بکیرد پادشاه * هم چنان در بند اقلبی دکر) ملک اقلیم لایله در
اقلیم حکومت و سلطنتی معنای (و یا حرف وحدت (محصول یت) پادشاه پرا فیلک ملکنی
الور ضبط ایدر آنکله قانع اولوب پنه انجلین پرا فیلک ملکنی فتح ایدوب تصرفه المی قید
وهو اسنده در حاصلی هر پادشاه بولسه تمام دنیای فتح ایدوب تصرفه الوردی حاصلی در ویش
ربع ناله قانع اولور اما پادشاه ربع مسکونه الحقی قناعت ایدر (حکایت) طائفه دزدان
عرب بر سر کوهی نشسته بودند و منفذ کاروان بسته (طائفه دزدان عرب اضافت لری
بیایه در (کوهی یا حرف وحدت (منفذ اسم مکندر تغذیه غدن یعنی نصر باندن کیمه جک یز
دیمکدر حاصلی عرب حرامیلرک طائفه سی بر طاعک باشند او توشلر ایدی و کاروانک یکدی برینی
بغلاملر ایدی یعنی بولی کسملر ایدی (طائفه همزه سنی حرف وحدت طو تانلر ابکی وجهله
خط ایلشلیری بودر که وحدت مقامی دکل زیر بویه اولسه دزدانک اعرابدن محلی اولماز دی
و ثانیاً وحدت ایچون منصوص اولان یادر همزه دکل (ورعبت بلدان از مکاید ایشان مرعوب
ولشکر سلطان مغلوب) رعیت بلدان لایله در (بلدان پانک ضمیمه بلدک جمعی در شهر دیمکدر
(مکاید مکیدنک جمعی در که مصدر مییدر مکر معنای کیدک جمعی در بدین خلاف سولش
(مرعوب اسم مفعولدر رعیت دن رانک ضمیمه قورقش دیمکدر (حاصل ترکیب) دخی مذکور
دزدانک حبله و مکر زدن شهرلرک رعایای قورقش و پادشاه عسکری مغلوب ایدی (محکم
آن که ملاذی منبع از قله کوهی بدست آورده بودند و ملجا و مأوی خود ساخته) محکم یا حرف
مصاحبت و حکم بونک کی برلده سبب و غلت معنای در (ملاذ اسم مکندر صغیرلر دیمکدر
(و یا حرف وحدت (منبع محکم معنای در (قله طاع باشی قیده دیرل (کوهی یا حرف وحدت
(بدست یا حرف صله (آورده ماضیدن قسم مفرد غائب کتور مش دیمکدر (بودند ادات
جمع زمانه به کتور شلر ایدی دیمکدر (ملجا و مأوی بونده ایکسی بر معنای در صغیرلر بر یعنی مقام
و مکان (ساخته ایلش پنه ماضیدن قسم مفرد غائب ایلش دیمکدر تقدیری ساخته بودند در
(محصول ترکیب) سلطانک لشکری اول سبیدن مغلوب ایدیکه محکم صغیرلر بر بر طاع
باشندن اله کتور شلر ایدی و کندیله مقام و منزل ایلش ایدی حاصلی بر طاعک صرب بونده
اولور لر دیکه انلره ظفر بولمق مشکل ایدی (مدبران ممالک آن طرف در دفع مضرت ایشان
مشورت کردند) مدبران جمع مذکر در اهل ندیر معنای (ممالک جمع مملکت اضافت لایله در
(در دفع مضرت اضافتی مصدرک مفعوله در (مضرت میک فتحیله و تشدید رایله ضرر معنای
مصدر مییدر ایشانه اضافتی لایله در (مشورت میک فتحیله و تشدید رایله ضرر معنای
دانشقاق دیمکدر میک فتحی و تشدید ضمی و واولک سکونیه ده لغتدر شوراده دیرل شبنک ضمیمه
حاصلی اولطرف مملکتلرک مدبرلری دزدان عربک ضررلری دفع ایلکده دانشقاق
ایلدیلر (که اگر این طائفه برین نسق روز کاری مداومت نمایند مقاومت با ایشان تمتع
کردد) نسق نوک و شبنک فتحیله لایله لغته نظم معنای در اما بونده اسلوب مراد در
(روز کاری یا حرف وحدت (مداومت مفاعله باندن مصدر در دوام معنای حاصلی
ملازمت دیمکدر (مداومت مفاعله باندن مصدر در مقابله دیمکدر (بامع معنای حرفدر
(کردد فعل مضارع مفرد غائب در کربدن انتقال معنای یعنی انلر ایله مقابله
و جنگ ایلک امکان امتناعه منتقل اولور (محصول ترکیب) مشورتلری بواو ایدیکه اگر بوطائفه
بواسلوب اوزره بر زمان ثبوت و دوام کوسر لر سه بونلر ایله مقابله و مقابله تمتع او اور حاصلی
مشکل اولور زرا وار دجه زیاده اولور و هر پرده که بر مقصد وار ایسه بونلره ضم اولور

رد سروری و شعی

رد سروری و شعی

(شوی) درختی که اکنون گرفت است پای * بنیروی شخصی بر آید ز جای (پایند مراد
 کوکدر) با حرف مصاحبت (نیروی نون کسر به قوت دیر) (شخصه اضافی لامیه در
 و یا حرف وحدت) بر آید بونده چقار معانسه در (ز جای تقدیری ز جای بشدر ضرورت
 وزن وفایه ایچون شین حذف او اندی (محصول بیت) براغاج که شدی یعنی تازه کول
 طومندر حاصلی یکی دیکلمشدر بر شخصک قوتیه برندن چقار وقو پار یعنی جزئی نسته ابله
 چقار (بعض نسخه ده شخصی برنده مردی واقعدر) بر آید معانسی یوقاری کلور دین
 حق ادایی ابد ممش) نیروی نون فقهبله در دین لغت کتابلرینه مختلف سولاش (ورش
 هم چنان روزکاری هلی * بگردنش از بیج بر نکسلی) ورش اصلی واکرشد ضرورت وزن ایچون
 تخفیف قلندی (هم چنان کذلک دیمکدر یعنی الان اولدیغی کی) (هلی فصل مضارع مفرد
 مخاطب در هلبندن ترك ایلک یعنی حال اوزره قومق حاصلی اهما ایلک) (با حرف مصاحبت
 (گردون بونده فاکلی معانسه در که بعض مملکتده عربیه برنده استعمال ایدر که عربیه
 بجه دیرل عینک وچیک فقهبله (ایکی شین ضمیر درخته راجعدر) (بیج بای عربینک کسری
 وسکون یا ابله کول دیمکدر) (بحرف تا کید) (نکسلی فعل ننی مستقبل مفرد مخاطب کسلبندن
 کافک ضمی و کسریله لغتد فریق و اوزمک معانسه (محصول بیت) اما اگر مهور درختی بر زمان
 انجیلین حالی اوزره قیوب اهما ایلد رایسک انی کوکندن فاکلی ابله قو باره بر سین یعنی فاکلی چکر
 ایکی اوکوز قونیه کوکندن اوزره مر سین دیمکدر (هلی فعلی هشتن مصدرندن اشتقاق ایلین
 سهو ایش (ونکسلی فعلی کسیندن مصدرندن اشتقاق ایلینده غلط ایش) (سرچشمه شاید
 گرفتن بیل * چو پرشد نشاید گذشتن بیل) سرچشمه لامیه بکا بایشی دیمکدر (شاید بونده
 ممکن معانسه فعل مضارع مفرد غائبدر) (با حرف مصاحبت) (میل دمور کورک که یوقاری
 ولایتده انکله باغ و بستان بلارل بعض نسخه ده بیل برینه بیل بازار طیف معانسه (پر بونده
 چوق معانسه در) (نشاید فعل ننی مستقبل مفرد غائب ممکن دکل معانسه) (با حرف مصاحبت
 (بیل قبل دیمکدر که اندن مریدر) (محصول بیت) بکار با شینی بیل ابله طومغق و جریانندن
 مانع اولمق ممکندر یعنی از اجاق نسته ابله اقدن منع ایلکه قابلدرا اما چونکه صوجوق اوله
 یعنی اقه ابرکله وچو غله انی قبل ابله کچمک اولماز با خصوصکه قبل صوصغری کی
 زیاده یوز بکدر انکیچون مصنف قدس سره فیلی تبیین ایلدی صوما غله بالحق چو غلوب
 قبلا کچمک اولماز دین مقامه مناسب سولاش اگر چه که قبل بالحقده زبوند دوه کی
 (سخن برین مقرر شد که یکی را پنجس ایشان برکا شند و فرصت نگاه داشتند تا وقتی که
 بر سر قومی رانده بودند و بقعه خالی مانده) سخن مبتدا (برین تقدیری برین اتفاق) (مقرر شد
 خبر مبتدا) (که حرف بیان) (پنجس با حرف صله پنجس فعل بایندن مصدر در جاسوسلق
 ایلکه دیرل) (بحرف تا کید) (کا شند فعل ماضی جمع غائبدر کافک ضمیمه حواله ایلدی
 دیمکدر) (نگاه داشتند حفظ ایلدی) (نااتهاء غایت ایچوندر) (وقتی یا حرف وحدت) (که بر سر
 قومی) (بحرف استعلا) (سر تحسین لفظ ایچون قومی یا حرف وحدت) (بقعه باره از زمین
 بونده مراد اولدقلری بر در) (خالی بوش دیمکدر نهی معانسه) (مانده لفظ مشترکدر لازم ابله
 متعدی بیننده لازم اولنجه بقعه لری خای قالمش دیمکدر) (و بر بود تقدیر اولمق کرک
 متعدی اولنجه بقعه لری خای قومشار دیمک او اور) (و بنده بود تقدیر اولور بوقد بر چه
 (محصول ترکیب) سوز بواتفاق اوزره مقرر اولدیکه بر کیمسه فی انلرک جاسوسلغنه
 حواله ایلدی یار و فرست زمانی رعایت ایلدی یار یعنی حفظ ایلدی یار شول زمانه دکل که

رد شعی
رد سروری

رد این سید علی و سروری
رد سروری

رد سروری

بر طائفه ک. اوزرینه سورمشلر ایدی و بقعه لری خالی قالمش ایدی و بایقه لری خالی قومشار ایدی
 حاصلی بر قومی غارت ایلکه کیدوب برلرینی نهما قومشار ایدی (بر سر قومی رانده بودند
 معانسی بر قومک باشی اوزره سورمشلر ایدی دین ادا ده قصور ایش منه سنده مانده بونده نهاده
 معانسه در دین ایکسنت ماینین فرق ایدر دکل ایش تا وقتی که بر سر قومی رانده بودند معانسی
 ناشول زمانه دکل که اول حرامیلر بر کون بر کار بان با صمغه کتشلر ایدی دین کار بان قیدی
 ظنی در قنبر (تنی چند از مردان واقعه دیده و جنگ آزموده را بفرستادند تا در شعب جبل پنهان
 شدند شبانگاه که دزدان باز آمدند سفر کرده و غارت آورده سلاح بکشادند و غنایم بنهادند
 نخستین دشمنی که بر سر ایشان تاخت خواب بود چندانکه پاسی از شب بگذشت) (تندن مراد
 شخصدر) (و یا حرف وحدت) (واقعه دیده ایش کوزمش معانسه در تلبیه در که بونک کی ایشاره
 بحرب امور دیده کیمسه ارسال ایلک کرک) (جنگ آزموده ماقبله عطف تفسیری کیدر ورا ادا ده
 مفعول آزموده را راسنی دیده دن صکره یازوب بونده حذف ایلک ایدی قاعده سجع دین خوب
 سولاش بر سر سجع مانع دکل کرکسه بونک کی روابط اولکی فقره نکل آخرنده یازلسون
 و کرکسه ایککی واوچی و غیر بکل نهایی اولکی فقره نکل آخرنده وقوعی ارتقدر قنبر (با حرف
 تا کید) (فرستادند فعل ماضی جمع غائبدر کوندر دیمکدر ارسال ایلدیله معانسه) (نا حرف
 نعلیل) (شعب شینک کسری و عینک نسکوبیل طایح ایچنده اولان بوله دیرل جله اضافی لامیه در
 شعب جلاک معانسی بیانده حرامیلر کذر کاهی اولان یولارینه دین کذر کاه اداسی برنده دکل
 قنبر (سفر کرده ده) (غارت آورده ده) (سفر ایدوب و غارت کتورب دیمکدر
 (سلاح سینک کسری به بارای معانسه در قلی و غیر سی کی) (غنایم غنیمت جمعیدر طیوملق معانسه
 (نخستین یاه نسبت و لون تا کید ابله اولکی دیمکدر زرا نخست نونک و خانک ضمه ل به وسینک
 سکونیه اول دیمکدر) (دشمنی یا حرف تکبیر و یا حرف وحدت) (بحرف استعلا) (وسر تحسین لفظ
 ایچون کلمش) (تاخت فعل ماضی مفرد غائب جایدی) (یعنی ایلغار ایلدی) (خواب بونده اویقو
 معانسه در) (پاس بعض معانسه در) (و یا حرف وحدت) (محصول ترکیب) (واقعه کوروش
 و جنگ صنمش اولدن بر نیچه شخص ارسال ایلدیله نا کیم اولدقلری طایغ بونده پنهان اولدیله
 کیمه که حرامیلر کر و کلدیلر سفر ایدوب و غارت کتورب بر اقلرین بلارندن آچدیله (یعنی
 جوز دیلر و طیوملق قود یلر اولکی دشمن که اوزرلرینه ایلغار ایلدی اویقوایدی یعنی بورغون
 کلوب او بودیلر اول قدر که کیمه دن بر مقدار کیدی (بیت) قرص خورشید در سیاهی رفت *
 یونس اندر دهان ماهی رفت) قرص خورشید در بونده مراد کوانش چور کیدر یعنی جرم
 شمس (سیاهی یاه مصدر به قرا کولق دیمکدر) (رفت کندی دیمکدر بعض نسخه ده رفت برینه
 شد و واقعه در معنی بر در) (یونس یعنی یونس پیغمبر علیه السلام) (اندر ادا ده صله) (ماهی یاه اصلیه ابله بالقی
 دیمکدر اضافی لامیه در پیشده ادا ده تشبیه مضمر در) (محصول بیت) دزدان خوابه طالیدی
 کانه که قرص خورشید ظلمانه کندی (حضرت یونس ده دهان ماهی به کندی اویقوبه زیاده
 طاوب منغمس اولدقلرندن کایندر حاصلی شدت خوابیدن تعبیر در) (مردان دلاوران از کین
 یدر جستند و دست همه رایکان بکان بر کتف بستند) کمین کاف عربینک فقی و مینک
 کسریله بوصوبه دیرل (بدر یاه صله ابله طایغره دیمکدر) (جستند فعل ماضی جمع غائب صحر ایلر
 دیمکدر) (دست همه لامیه در) (ورا ادا ده شخص) (یکان بکان یانک فقی و کسریله و کاف
 عجمیه بر برر دیمکدر عریده احاد دیرل همزه نکل ضمیمه بر بونده حرف صله در) (کتف کاف
 عربینک فقی و نانک کسریله و سکونیه یفرن معانسه در و فار سیمه شانه دیرل بونده مراد

رد شعی
رد شعی

رد سروری

رد کافی

ارددر (بستند فعل ماضی جمع غائب اردینه بفلدیلر دیمکدر) (محصول ترکیب) دزدان که قوی و قویه طالدیلر بهادر ارل یوسودن طاشره صحرادیلر و پرورد الارینی اردلرینه بفلدیلر (یامد ادا ن بدر گاه ملک حاضر آوردند همه را بکشتن اشارت فرمود) (محصول ترکیب) ایرتسی پادشاه در کاهنه جمیع احضار ایلدیلر جمع ملک قتلته اشارت یوردی (اتفاق دران میان جوانی بود که مویه عنفوان شبایش نورسیده و سبزه گلستان عذارش نود میده) اتفاق اصلنده اوتفاق ایدی و او حرف قدر حرف مجهوره دن و نا حرف قدر حرف مهموسه دن بینهما تافر و تباعد اولد یغیچون و اوی تابه قلب ایدوب تایی تابه ادغام ایلدیلر اتفاق اولدی و الف نون تئویتن مبدلدر (دران میان اول اورته ده) (یعنی انلرک ارانسته) (جوانی یا حرف وحدت) (که حرف رابط صفت) (مویه یمش و همزه اضافت ایچون کلشدر) (عنفوان اول معناسنه در) (شباب بونده یکتلک دیمکدر و شین ضمیر جوانه راجعدر) (نونلک فحیه یکی دیمکدر جدید معناسنه) (رسیده ماضیدن قسم مفرد غائب ایرشمش) (بود افضلی مقدردر) (سبزه سبک فحی و هادر سبزه چن معناسنه در اما هاسریشل رنگ معناسنه در) (گلستانه و گلستانک عذاره اضافت لری لامیه ل در عذار بونک کی پرلده صقل بتن یره دیلر) (دمیده ماضیدن قسم مفرد غائب بونده یمش دیمکدر) (بند بود مقدردر) (محصول فقرتین) اتفاق اول حراملرک ارانسته بر جوان و ارایدی که آنک تازه یکتلکی مویه سی یکی ایرشمش ایدی حاصلی جوانلنک اولی ایدی (یعنی تازه جوان ایدی دخی عذار کستانک سبزه سی یکی یمشیدی) (یعنی خطی تازه کلش ایدی) (یکی از وزیرای تخت ملک بوسه داد و روی شفاعت بر زمین نهاد و گفت این پسر همچنان از باغ زندگانی برنخورد و از ریحان جوانی تمتع نیافته توقع بکرم اخلاق خداوندی آنست که بخشیدن خون او بر بنده منت نهی) پای تختدن مراد سر بر ایاغیدر (بوسه داد بحسب لغت بوسه وپردی دیمکدر اما او پدی معناسنه مستعملدر معلوم اوله که بعض الفاظ عجم دادن و دهیدن و بونلرک مشتقابه مستعملدر بوسه داد و دشنام دادی کی (روی شفاعت بیایه در) (همچنان انجیلین) (یعنی بولداش لری اولان حراملر کی الان معناسنه مستعملدر بونده ده جائزدر که الان معناسنه اوله) (باغ زندگانی بیایه) (زنده دبری دیمکدر) (الف و نون زائد ادات جمع شکلنده اولد یغیچون هاء رسمی کاف عجمه به ابدال اولش) (و یا حرف مصدردر) (زندگانی و زندگانه بر معنایه در دیرلک دیمکدر) (بر بونده مویه در یمش معناسنه) (ریمان رانک فحی و یانک سکونیه اول معناسنه در) (عرب ریمان الشبایب دیر اول جوانی معناسنه) (تمتع تفعل بابتدن مصدردر ارتفاع معناسنه) (یعنی فائده لثمک) (نیافته فعل ننی ماضی یعنی ماضیدن قسم مفرد غائب بولامش معناسنه) (توقع رجا دیمکدر امید معناسنه) (بکرم یا حرف مصاحبت) (و یا حرف صله من معناسنی متضمندر توقعه متعلق اخلاقه اضافتی لامیه در خلفک جمیدر خاک ضمی و لامک ضمی و سکونیه خداونده اضافتی بیایه در) (توقع مبدأ) (و آنست خبری) (که حرف بیان) (بخشیدن) (یا حرف صله) (خونه اضافتی مصدرک مفعولنه در و او ضمیرینه لامیه در) (بر بنده تقدیری بر این بنده در) (منت نهاد منت نهادک مفعول صریحی) (و بخشیدن) (و بر بنده غیری صریحی) (محصول ترکیب) وزیرادن بریسی پادشهاک تختک ایاغنی او پدی (یعنی تعظیم و تخیل ایلدی و شفاعت بوزینی یره قودی و دیدی و او غلان اول بولداش لری کی الان دیرلک باغندن مویه یمه مشدر) (یعنی هنوز کج باشدیلر) (دخی جوانلق اولندن تمتع اولما مشدر حاصلی یکتلکنه طومامشدر) (یعنی دخی کجدر پادشهاک کرم اخلافتدن امید اولدر که بونک قانی باغشلفنی بونده لک اوزرینه منت قویه) (یعنی امیدم اولدر که کرم عجمه کدن بونی عفو ایلیمه سین بونده

رد سروری و شعی و کافی

رد شعی
رد شعی

رد کافی

بعضیلر دیدیلر که کردگان
اصلی کرده در کاف عجم
کسر یله و کاف عجم های
رسمیدن بد ادر سده

ریمانی ریع معناسنه اولوب حاصل دیمکله تعبیر اید نلر خطا ایلشلر (توقع بکرم اخلاق خداوندی آنستک معناسنی خدا ونده منسوب اولان اخلاق حیده دخی کرم ایلله بنم امید ورجام اولدر دین اخلاق حیده دخی کرم ایلله دید یکننده ابهام ایلش) (بخشیدن خون او معناسنی اول جو انک قانی یا غشلفله دین باه صله معناسندن بی خبر ایش) (ملک روی ازین سخن درهم کشید و موافق رای بلندش نیامد و گفت) روی درهم کشیدک معناسنی یوزنی پورناردی و پورشدردی دیمکدر (موافق رای اضافتی اسم فاعلک مفعولنه در) (وبلنده اضافتی بیایه در) (یعنی پادشاه وزیرک مذکور کلامندن یوزنی پورناردی) (و رای بلند بنه موافق کلمدی و دیدی) (بعض نخنه ده بلند پرینه جهان بین دوشمش و موافق رای بلندش فقره سی ما قبلنده فقره به مقام تعلیلده در دین و او عاطفه نک وجودینه ملتفت اولامش قندبر) (بیت) پرتو نیکان نگیرد هر که بنیادش بدست * تربیت نا اهل را چون کرد کان برکشد ست) پرتو نیکان و اثر معناسنه در (نیکانه اضافتی لامیه در پرتو مبدأ) (ونکیرد فعل ننی مستقبل مفرد غائب کیریدن طومعا زد دیمکدر خبر مبدأ در) (هر که اصلنده هر کس که در تنکه سابقه فصل بیان اولدی) (بنیاد بیامعناسنه در بونده اصل و نسل مراددر) (شین ضمیر که به راجعدر نا اهل را نا حرف ننی اهل بیانی و سلب ایدر) (و راداد صله در بامعناسنه نا اهل دیمکدر یعنی ناجنسه و بد اصله دیمکدر) (چون و او رسمیه ادات تشبیه در) (کردگان اکثر اعجام ابکی کافی به عجمی او قودیلر و اولکسی مکسور و بعضیلر ثابسی عربی و بعضیلر عکسجه قوز دیمکدر که عربجه جوز دیرلر جیک فحیه) (بر حرف استعلا) (کنند کاف عجمک ضمیمه قبه معناسنه در تعریب ایدوب بخشنده دیرلر جیک و یانک ضمیر لیه) (محصول بیت) ایولر پرتو نینی طومعا یعنی قبول ایلز هر کیسه که شریشت و خلعتی بارامزدر حاصلی ایولردن نور و فر آوب متاثر اولماز) (مصراع ثانی مصراع اولک تئو پرتو توضیحی ایچون کلشدر) (یعنی نا اهل و ناجنسه تربیه ایلک قبه اوزره قوز قومی کیدر یعنی قبه اوزره قوز قرار ایلد یکی کی بد اصله تربیه تأثیر ایلز) (نسل و تبار اینان منقطع کردن اولیرت و بیخ و بنیاد ایشان بر آوردن بهتر که آتش نشاندن و اخگر گذاشتن و افی کشتن و بچه نگاه داشتن کار خرد مندان نیست) نسل معروف ترکیجه دول دیرلر (تبار تانک فحیه بونده قوم و قبیله مراددر) (اینانه اضافتی لامیه در) (این اسم اشارتد فریه) (الف و نون ادات جمدر ذوی العقولدن اولد یغیچون) (منقطع انفعال بابتدن اسم فاعلدر فعل ثلاثی به مطاوعدر قطعه فاعله کسلدی دیمکدر بونک کی پرلده اسم فاعل اسم مفعول معناسنه در کسلش دیمکدر) (کردن ایلک یعنی کسلش ایلک حاصلی کسلک دیمکدر اولیرت ابکی ادات تفضیلدن مرکب اسمدر و ابکی عربی عریدر که اصلنده لامک فحیه در لای مکسور و قومی دأب عجمه ندر بس بونده تبار ایچون کلشدر انجیق) (بیخ باه عربینک کسر یله کوکدر بنیاد اصل معناسنه در) (ایشانه اضافتی لامیه در) (حضرت شیخ نقی قصد ایدوب قریبدن بعیده انتقال یوردی) (بر آوردن بونده چقار مقدر قلع وقع معناسنه بیخ و بنیاد مقدم مفعولدر تنکه نسل و تبار منقطع کردنت مقدم مفعولدر) (بهتر بکیرک دیمکدر وینه بر سین و یا مقدردر) (که حرف تعلیل) (آتش نشاندنک مقدم مفعولدر نشاندن لفظ مشترکدر آتشله مستعمل اولسه سویند مرک معناسنه در اما در ختله مستعمل اولسه دیکرک معناسنه در عربجه غرس دیرلر غینک فحیه طاشله ده استعمال بویه در اما آنسانده اقعاد و اجلاس معناسنه و بر کیسه بی بر مصلحت اوزره نصب ایلکه دیرلر بعض شراح اصلنده نصب معناسنه در و بونده اطفای معناسنه در دیمش و بعضیسی نصب معناسیله اطفانک مناسبتی چندان واضح دکدر اما اجلاس معناسیله مناسبتی واضحدر دیمش ظاهر بودر که معنای اشتراکدن ایکسیده آگاه

رد سروری و کافی

اولا مش فنامل (اختر کاف عربینک فتحبله کوزدیمکدر قور معناسه) (کذا شتن ترک ایلک) (و افعی
 عربینک فتحبله عربیدر انکرک بلانته دیرلر اما عجم کسر عینله اوقور شکه سائرلر بی بویه ایدر (بجه بای
 عربینک قتی و جیم عجمی ایله یوری جوجه ده جرژده دیرلر) (کار خردمندان لامیه درو مبتدا) (و نیست
 خبری) (محصول ترکیب) (یت سابقه بوزر کب مقول ملکدر پیورر که بونلرک اصل و نسائی
 منقطع ایلک اولر رکدر و بونلرک کوکئی و دینی پرندن اوزوب چتار مقی یکر کدر زرا آتشی
 سویندیروب قور بی الیقوبوب اعمال ایلک و یلاق اولدیروب یورسینی اولدیروبوب صفتی و یسلیک
 عاقلار ایشی دکلدر بعض نسخه ده نشاندن پرسته کشتن یازارینه لفظ مشترکدر اولدر مکله
 آتش سویندیرمک یکنده پادشاه پیوردینک حاصلی و نتیجه سنی بودر که جعبنی قتل ایدوب
 هیچ یر بی ترک ایلماک کرک (معلوم اوله که آتشدن و افکیدن صکره را یازوق و بجه دن صکره
 بر همه ایله شین ضمیر یازوق صحیح نسخه له مخالفندر (قطعه) (اگر اکراب زندگی بارد *
 هر کر از شاخ پیدر نخوری) (ابر لوط) (زندگی دیرلکدر حیات معناسه) (بارد فعل مضارع مفرد غائبدر
 لازمه متعدی یکنده مشترک یکنده متعدی در باغدر معناسه) (شاخ دال و بدانی دیمکدر پیده اضافی
 لامیه در) (سید بیه عربینک کسر بیه سکود اغا جنه دیرلر) (بر بونده عجم معناسه در) (نخوری
 فعل نی مستقبل مفرد مخاطب یرسین دیمکدر) (ابر مبتدا و جله شرطیه خبر و بارد فعل شرط و آب
 زندگی مقدم مفعولی و فاعلی تختنده ابره راجع ضمیر و نخوری جرأه شرط) (و بره مفعول صریحی
 (و از شاخ غیر صریحی) (محصول یت) (بو اوطا اگر آب حیات یاغدر ابره ده هر کر سکود
 دالندن مویه یرسین بونده بارد مجازا یاراند معناسه در دین معنای اشتراکدن غافل ایش
 (بیمید دکلدر که دینله ازبر اکراب زندگی بارد دین احتیاج سز تکلفه دوشمش) (واصلنده فعل
 لازمدر باغقی معناسه اما بونده یاغدرهقی معناسی مقصوددر دین معنای اشتراکدن آگاه دکل
 ایش) (بافروما به روز کار مبر * کرنی بور یا شکر نخوری) (با حرف صله و یا خود حرف
 مصاحبت) (فروما به الحق اصلا و) (یعنی بد اصل ناجنس دیمکدر) (روز کار بونده ازمان و اوقات
 معناسه در) (مبره فعل نی مفرد مخاطب ایلتمه معنای لازم بسی صرف ایله دیمکدر) (کز که
 حرف تعلیل در) (نی قامش بور یا به اضافتی لامیه در) (بوریا پردر او حصیردر قارغوقا شندن
 طوقور ایاطواید و دیار عربده فقر استعمال ایدرلر زیرامشهور و معروف حصیردن اوجوز در
 (شکر نخورینک مفعول صریحی) (و زنی غیر صریحی) (محصول یت) (الحق اصلا و ناجنس
 کیمسه به روز کار ایلتمه یعنی تریه سنه اوقات و ایام صرف ایله و آنکله روز کار بکوره زرا
 بور یا فشدن شکر یرسین حاصلی بد اصل ناجنس سخی و کوشش صرف ایدوب اندن صلاح
 و ر شد توقع ایلک هسان فی بور یادن شکر تحصیلنی رجا ایلک ککیدر (وز برای سخن
 بشنید طوطا و کرها پیسنید و بر حسن رأی ملک آفرین خواند و گفت آنچه خداوند دام
 ملکه فرمود عین حقیقتست که اگر در سلاک صحبت آن بدان تربیت یافتی یکی از ایشان شدی
 اما بنده امیدوارست بصحبت صالحان تربیت پذیرد و خوی خردمندان ککیدر که هنوز
 طفلیست و سیرت بغی و عنادان گروه در نهادهای ممکن نشده است) (طوطا و کرها تمیز لکله
 منصوب مصدرلر در) (یعنی دیرلر یلر فارسیجه خواه و ناخواه دیرلر حاصلی ظاهرا
 مقر و نقاد اولدی اما باطبا کر به کوردی) (دام ملکه جله معترضه علم بد یعه دعائی مشتمل
 جله معترضه به حشر ملج دیرلر) (که حرف تعلیل) (سلاک دیزینه و دیزی ایلککنه دیرلر صحبت
 اضافتی بیسانیه در) (بدان یرامزل دیمکدر) (یافتی حکایت حال ماضی بولیدی دیمکدر) (شدیده
 بویه در) (امید و ارامیدلو دیمکدر زرا و ارادات نسبتدر) (که حرف بیان) (بصحبت با حرف

رد این سید علی و سروری و کافی

رد سروری
رد این سید علی
رد کافی

سبب) (پذیرد فعل مضارع مفرد غائب فاعلی تختنده غلامه راجع ضمیر در) (کیرد فعل
 مضارعدر سابق کی) (که حرف تعلیل) (هنوز الا آن دیمکدر) (بغی تعدی معناسه در) (عناد
 سرکشاک) (آن کر و هندن مراد دزدان عربدر) (نهاد خلقت و طبیعت دیمکدر) (ممکن ثابت
 دیمکدر) (محصول ترکیب) (وزیر شفیع چونکه پادشاهدن مذکور کلاهی ایشندی ظاهر اطاعتله
 و باطنیا کراهتنه بکندی و پادشاهک حسن رأی و تدبیرینه آفرین اوقودی یعنی تختسین
 ایلدی دخی دیدی اولر نسته بی که پادشاه ملکی دائم اولسون پیوردی عین حقیقتدر زرا اگر
 نو اوغلان اول یرامزلرک مصاحبتی دیر بسنده و انلرک صراستنده تربیت بولیدی پیور دینکر کی
 انلرک یری اولور دی امان قولک امید ایدر که صلحا مصاحبتی سببیه تربیت قبول ایلله و عفا
 خوبی طونه) (زرا الا آن تازه اوغلاندر و اول حرامبلرلو کنک بغی و عناد طریق و روشی
 طبیعتنده ثابت اولوب قرار طوغماشدر) (بونده طفل پیوردینی مجاز طریقله در زرا یوقاروده
 نو خط جوان پیور شدیدی) (یس ایکی کلام تعارض ایدر ایمدی طفل پیور دینی تازه لکله
 تعبیر ایلک کرک که تنافض اولمه) (از ایشان شدی فقره سنک اوانه و او غافلانه ایراد ایلین
 شرطی جرأه فرمودندر) (و حقیقتسنی همزه مجتله ایله یازانلر املا ده خطا ایش) (عین
 حقیقتدن صکره حرف تعلیلی یعنی که حرفی ترک ایدلر مقصود و اصل اولر مشر) (و در
 حد یشت که ما من مولود الا وقد بولد علی فطرة الاسلام ثم ابواه یهودانه و بنصرانه
 و مجسانه) (و او حرف حال در) (در حرف ظرف) (حد یشت تقدیری در حدیث وارد و ثابتست
 (که حرف بیان در) (ما حرف نی) (من حرف صله بریره متعلق دکل) (مولود اسم مفعولدر
 طوغش معناسه بونده ولد مراددر) (لا حرف استثنا) (و او حرف حال) (قد حرف تحقیق) (بولد
 فعل مضارع مفرد مذکر غائب مبنی للمفعول) (علی حرف جر بولیده متعلق) (فطرة بحرورد علی ایله
 معناسی خلقتدر اسلامه اضافتی لامیه در) (ثم حرف عطف) (ابواه تنبیه ایدر تغلب طریقله
 یعنی ابی امه تغلب ایش افطامی قوع میشد) (ضمیر مجازا بحرورد مضاف الیه مولود
 راجع) (یهودانه مولوده راجع ضمیرله فعل مضارع تنبیه مذکر غائب مبنی لافعالدر
 تغلب یابندن الف ضمیری ابوانه را جعددر یهودی ایدرلر) (و بنصرانه یهودانه کیدر
 هر خصوصه نصرانی ایدرلر دیمکدر) (نصران شامده برکویک استبددر بودن اول اول کویک
 خلقتدن ظهور ایلدیکی چون اکانسبت ایدوب نصرانی دیدیلر) (و مجسانه سابق کیدر باید
 و صیغه ده مجوسی آتش طپانه دیرلر فارسیجه کبر دیرلر کاف عجمک فتحبله) (یعنی مجوسی
 ایدرلر دیمکدر) (محصول معنی) (مولود دن برمود طوغماز الا خلقت اسلام اوزرینه) (یعنی
 دین اسلامه قابل و ایمانه مستعد خلق اولور شویله که کندی حالی اوزره فالوب خلاف
 دین اسلامه بر کیمسه به مقارن اولاز سه مؤمن موحد قالور) (یس بابایی و انامی اتی یهودی
 ایدرلر یهودیلر ایه و نصرانی ایدرلر نصرانیلر ایه و مجوسی ایدرلر مجوسیلر ایه و زریک
 بو حدیثی سو قنندن فهم اولور که مذکور بر طفل اوله لکن حکایه تک اولی جو انلکئی
 کوستر علی کل حال حکایه تعارضدن سالم اولماز الا تجوزه ارتکاب ایله معلوم اوله که وزیر
 کلاهی حدیث شریف ایله تأیید ایلدیکی کی بویکی بیتله تأیید ایدر) (قطعه) (بایدان بار
 کشت همسر لوط * خاندان نبوتش کم شد) (با حرف صله) (با حرف مصاحبت) (بدان بدک
 جعددر یرامزلر دیمکدر) (یار بولداش) (کشت فعل حاضی مفرد غائب اولدی دیمکدر) (همسر
 بونده باشدش دیمکدر) (حضرت لوطه اضافتله خاتونی مراد اولور) (خاندان اهل بیت معناسه در
 نبوه اضافتی لامیه در) (شین ضمیر حضرت لوطه راجعدر یعنی حضرت لوطک پیغمبرلک

رد شعی
رد این سید علی و سروری
و شعی و کافی

مضامه

خاندانی و اهل بیتی (کم شد کاف بحکمینک ضمیمه بتدی یعنی ضلالت و شدی (محصول بیت)
 حضرت او طک خاتونی یار ازله یا خود یار ازله یار اولدی یعنی یار ازله قوشلده یغیچون
 حضرت او طک اهل بیتی کم اولدی یعنی ضایع اولدی (حضرت شیخ دیمک استر که مذکورده
 خاتون حضرت او طک همسر یکن و حرم نبوت اولمشیکن یعنی منبع هدایت اولان نبوت
 اضافله شرف بولمش خاندان عظیم الشان ایکن ضلالت اهلته قوشلده اغله ضاله اولدی
 (غرض یار ازله مصاحبت ایدوب بدکار لاله یار اولمک طبیعت انسانیسه ده قوت تأثیرین
 بیاندر (نبوتش ضمیرینی همسره ار جاع ایدوب معنا سنی اول خاتونک نبوتی خاندانی ضایع
 اولدی دین خاتونه نبوت اثبات ایش بوجود جائز دکل (سک اصحاب کشف و زی
 چند * پی نیکن گرفت و مردم شد) (سک سبتک فحقی و کاف بحکمینک کلب دیمکدر یعنی
 ایت (اصحابه اضافتی لامیه در) (و کشفه کذلک (مغاره به کشف دیرل (اصحابک کشفه
 اضافتی ادنی ملاسه ایلده در) (بویجه یسار انده یا توب انده کم اولد قلیچوندر (روزی
 (یا حرف و حدت (چند جیم بحکم فحیمه نیچه دیمکدر (پی بوند بهای بحکم فحیمه ایزوار
 معناسنه در نیکنه اضافتی لامیه در (نیکن تونک کسر یله و کاف بحکمینک کلب دیمکدر ایور
 دیمکدر (گرفت فعل ماضی مفرد غائب طوندی دیمکدر فاعلی تختده ضمیر سکه راجعدر
 (مردم بونده انسان دیمکدر (محصول بیت) اصحاب کشف (سک بر نیچه کون ایور ازین
 و آردین طوندی یعنی ایوره اویدی و مردم یعنی انسان مر تبه سنه و اصل اولدیکه انسانله
 جتنه یله کیر سه کرک شکه مشکوه انوارده پیور که (عجل ابراهیم (و کیش اسمعیل (و ناقة
 صالح (و بقره موسی (و حوت یونس (و جازیر (و غله سلیمان (و هدهد بلقیس (و کلب
 اصحاب کشف (و ناقة محمد علیهم الصلوه والسلام بونلرجیعا قوج صورتنده جتنه داخل اوورل
 (پس بونده سک قیامتده آدم صورتنه متمثل او او ب جتنه کیر سه کرک دین عندی
 سوزاش (مردم بونده مفرد در مرد معناسنه دین مردی بتاز ایش (حضرت او طک
 زوجیه سی حکایه سی و اصحاب کشف قصه سی کتب تفاسیرده و شرح احادیث شریفه ده
 مفصل یازلدیغیچون بونده بیانی ترک اولندی (این بکفت و طائفه ازند ماء ملک باو بشفاعت
 یار شسند تا ملک از سر خون او در گذشت و کفت بخشیدم اگر چه مصلحت ندیدم)
 این بکفتک فاعلی و قائلی وزیر شفیعدر (طائفه یا حرف و حدت (و همزه حرف توسل
 (ندما ظاهر بود که بونده ندما مصاحبه دیمش و جعی ندما کور کسر نوله دیمش (ملکه اضافتی
 لامیه (یا حرف مصاحبت (او وزیر راجعدر (بشفاعت یا حرف ظرف (یار بولداس
 بونده قرین مراددر (یا حرف تعلیل (سر خون او سابقا تحقیق و بیان اولندی یعنی قانی
 هوا و هواس سودا سندن (در حرف تأکید گذشت یکدی (بخشیدم فعل ماضی
 منکام و حده بغشلم دیمکدر (محصول ترکیب) وزیر شفیع بوحديث شریفی و بویکی بیتی
 او قودی و پادشاه مصاحبه نندن بر طائفه انکله شفاعتده یار اولدیلر تا یکم پادشاه او غلاتک قان
 دوکک هوا سندن یکدی دخی دیدی قانی سکا بغشلم اگر چه لایق و مناسب کوردم (رباعی)
 (دانی که چه کفت زال بارستم کرد دشمن نتوان حقیر و بیچاره شرد) دانی فعل مضارع
 مفرد مخاطبدر استغهای متضمن (که حرف بیان (زال بونده رستم داستانک بابایی مراددر
 (کرد کاف بحکم ضمیمه بهادر دیمکدر اضافتی بیانه در (دشمن شمرک مقول اولی (و حقیر
 مقول ثانیه (بیچاره حقیر معطوف (شمر بونده مصدر معناسنه در (زیرا نتوانده راجحه

رد شعی

رد شعی و کانی
رد شعی

استقبالیات ملحوظه رصایق دیمکدر (دیدیم بیسی آب ز سر چشمه خرد * چون بیشتر آمد
 شتر بار ببرد) سر چشمه بکار یائی دیمکدر (خرد خاک ضمی و راک سکونله او واق دیمکدر
 ازاجتی معناسنه (شتر دوه (بار بونده یوکدر حل معناسنه کسر حایله (محصول رباعی)
 خطاب مام طریقله پیور ر بلور بسین ر ستمک بابایی زال بهلوان و بهادر رستم نه دیدی
 بوندن صکره اوچ مصراع مقول زالد یعنی دشمنی حقیر و بیچاره صایق اولماز حاصلی زبون
 اعتقاد ایتک اولماز (بوییت مقام تعلیلده در زیر اچوق کورک که او واجتی و ازاجتی بکار
 باشندن صو چونکه زیاد کلدی دوه بی یو کبله کو توردی یعنی کاه او او ر که دشمن قوتانور
 و اندن سزم دیمکک ایشلر ظهور ایدر (رباعی ریشه قطعه بازاران بلزیمش (رستم کرد کاف
 هر یله دینلر خطا ایشلر (فی الجمله وزیر سر راجحه برد و ناز و نعمت پیور و استاد و ادیب
 بتریتش نصب کرد تا حسن خطاب ورد جواب و سار آداب ملوکش بیامو خند تادر نظر
 همکنان پسندیده آمد باری وزیر از شمائل و اخلاق در حضرت ملک شمه می کفت که
 تربیت عاقلان در وی اثر کرده است و جهلی قدیم از جلیت او بدر برده ملک را ازین سخن
 تبسم آمد و کفت (بیت) عاقبت کرک زاده کرک شود * کرجه با آدمی بزرک شود (فی الجمله
 حاصل کلام بعضی نموده استاد و ادیب و او عطفله واقعدر (فی الحقیقه بیامو خند و عاقلان
 کله رینه مناسب بود و معجده بونی اقتضا ایدر قائل (پیور و ردک و نصب کردک فاعلی وزیر
 مذکوردر (کردند یازانلر فاعل ملاحظه سنی ایلا مشلر و معجده غافل اولمشلر (ادیب
 فعل یعنی فاعلدر ادب تعلیم ایدیمی کیمسه ادیب نصرکه رایازانلر وجود نسختله تحائف یازمشلر
 (یا حرف تعلیل (حسن خطاب یعنی هر کسه لطف و حسنله تکلم و خطاب ایلکی (ورد جواب
 یعنی رد جوابی حسن و اطفاسله حاصلی و چه معقول ایله جوابی رد ایلکی (سار بونده ججع
 معناسنه در (آداب ملوک لامیه در پادشاهلر لایق ادبدر دیمکدر (شین پسر راجعدر (نا
 حرف تعلیلدر حتی معناسنه (همکنان هائک فحقی و کاف بحکمینک کسر یله لفظ مشترکدر
 ججع و اقران و امثال بیتنده حاصلی اسم جعدر (شمائل شمائلک جعیدر شبنک کسر یله (و اخلاق
 خفک جعیدر خائک ضمی و لامک ضمی و سکونله عطف تفسیری قیانددر خویله دیمکدر
 (حضرت بونک کی برلده حضور معناسنه در (شمه بونده ازاجتی معناسنه در (یا حرف و حدت
 (و همزه حرف توسل همزینی حرف و حدتدر دین بلزیمش (که حرف رابط مقول قوالدر (تربیت
 عاقلان مصدرک فاعلته اضافتدر (در حرف ظرف (و یا خود حرف صله (وی ضمیر بسردر
 (تربیت عاقلان مبتدا (اثر کرده است خبری (جلیت خلقت معناسنه در (بدر برده
 لغتده طشره ایشلش دیمکدر اما مراد اخراج و ازاله در (ملک رابونده را حرف صله در
 تبسم کلمسک (حاصلی خنده کلدی و بوییتی او قودی (کرک ایکی کاف بحکمینک (و اولکیمی
 مضمومدر و راساکن (با آدمی انسان ایله دیمکدر (بزرک بانک و زانک ضمه لایله و راک سکونی
 و کاف بحکمینک اولو و یوک معناسنه در (بزرک شود یوک اولور و پیور (محصول کلام)
 وزیر او غلنی او بنه ایلندی و ناز و نعمتله بسلدی و استاد و ادیبی او غلاتک تربیه سنه نصب
 ایلدی تا یکم حسن خطابی ورد جوابی اکا تعلیم ایتدیلر و ججع سلاطین آداب و ارکانی
 اکا او کر تدبیر حتی ججع اقران و امثال نظرند مقبول کلدی (سوق کلام اول معانی
 افهام ایدر که وزیر او غلانی اوغل ایدمش اوله که انکله بوقدر رتبه ایش (برکره وزیر
 انک شمائل و اخلافتدن پادشاه حضور لنده بر مقدارین سوبلدیکه عقلا تربیه سی اکا
 تأثیر ایشلر و جهلی قدیمی آنک خلقت و طبیعتدن چقارمش پادشاه بوموزدن کلمسک

رد این سید علی
رد این سید علی و سروری

رد سروری و شعی
رد سروری و شعی

رد شعی

کادی ویدی عاقبت قورد ایکی قورد اوور اگر چه که انسانله بیور (یعنی قورد ایکی انسان
 النده ده بیور سه یزجلیکی ترک ایلر) که تربیت عاقلان مابعدیله وزیرک مقول قولنه داخل
 اولوب بلکه حضرت شیخ وزیرک مقصودنی بیان ایراد ایلک ایچون کتور مشردین کلامک
 روحنه واصل اولماش قنامل (سالی دو برین برآمد طائفه او باش محله در او پیوستند وعقد
 مراقت بستند تا بوقت فرصت وزیرا باد و یسرش یکشت ونعمتی قیاس برداشت و در مغاره
 دزدان بجای پدر بنشست وعاصی شد ملک دست نحیر بدندان گرفت و گفت (سالی یا حرف
 وحدت) برین بو تربیت ورعایت اوز رینه کادی یعنی بو حال اوز ره برابکی ییل یکدی (طائفه
 همزه اضافت ایچون کلمش) وحدت ایچونر دین خطا ایلاش (او باشد ن بونده لوندل مراد در
 او باشد اضافت بیانیه در) محله به اضافت لامیه در (در حرف صله اونه میری یسر راجعدر
 پیوستند اولاشدیلر و قواشدیلر حاصلی انکاه مختلط اولدیلر عقد عینک کسریله بوغنی) مراقت اضافتی
 بیانیه در (نا بونده حتی معنایه در) بوقت فرصت یا حرف ظرف و اضافت لامیه در (محصول ترکیب)
 برابکی ییل بو حال مذکور اوزره یکدی وزیرک محله سی لوندلری اوغلانه قرشدی وانکاه الشدیلر دخی
 بولد اشلق عقد فی باغدیله یعنی اتفلق ایلدیلر (نا فرصت وقتنده وزیری ایکی اوغلیله قتل ایلدی
 و بی حدودی قیاس نعمت قالدردی و حرامیلر مغاره سنده باباسی برنده اوتور دی وعاصی اولدی
 سوق کلامدن فهم اولان بودر که مذکور یسر سر دار لری او غلی اوله پادشاه ایشیدیلک
 حیرت البنی دندانله طوندی (یعنی البنی حیرت ندن ایسر دی ویدی (قطعه) شمشیریک
 لزا هن بدچون کند کسی * نا کس بتربیت نشودای حکیم کس) شمشیریک فتحی و کسریله
 قلم نیکه اضافت بیانیه در ابو قلیچ (کندک مقول صریحدر) (وازا آهن غیر صریحدر) (بده
 اضافتده بیانیه در یارمز دمر دن دیمکدر) چون و او اصلیه ایله استفهام انکاری پی مفید در
 (کسی بای وحدتله فاعل کند در) (ناکس الحق دنی الاصل دیمکدر) (بتربیت یا حرف سبب) (نشود
 فعل نقی مستقبل شوید ندن اولماز دیمکدر اسمی تحتند نا کسه راجع ضمیر و خبری کسدر) (وای
 حکیم معترضه (محصول یت) پادشاه حیرتدن البنی ابصر دی ویدی ابو قلیچی یارماز دمر دن
 نیجه ایدر بر کیمه یعنی بر تنه نیک اصلی یارماز اوله اتی بر کیمه نیجه ایواید ریمدی ای فاعل نا کس
 ودنی الاصل تربیتله کس اولماز حاصلی اصلی یارمز تربیتله ابو اولماز نشودی شد ندن اشتقاق
 ایلین مصادر احوالندن غافل اولور مش (باران که در لطافت طبعش خلاف نیست * در باغ
 لاله روید و در شوره بوم خس) باران یغور (که حرف را بط صفت (لطافت طبع لامیه شین
 بارانه راجعدر) (خلاف ظرف فاعلدر) (در باغ رویدک ظرف فیدر) (واله مقول اگر متعدی
 اعتبار اولنور سه تضمین طریقله و لازم اعتبار اولنور سه (لاله مبتدا) (و روید خبری
 (و رویدک صله نی بر مقرر نسه اولور مثلاً از سیدش واز و کی) (در شوره در باغه معطوفدر
 (بوم بر در زمین معنایه) (پس شوره بوم چورق بر دیمکدر که انده اوت بتر) (خس خالک فتحی ایله
 چور چوپ معنایه در (محصول یت) باران که انک اطفله طبعنده خلاف یوقدر (یعنی هر یرده
 طلی یغار هیچ پر یرده کرک یغماز بویه ایکن باغده لاله بتورر (و شوره برده چور چوپ
 بتورر یا خود انک سببیه باغده لاله بتورر چورق برده خار و خس حاصلی هر پرک نیسه
 استعدادی واریسه اتی بتورر معلوم اوله که سیدعلی زاده ظاهر بودر که رویدر یاند معنایه در
 اشتراک و یا مجاز طریقله دیدو کته سروری اعتراض ایلاش لیکن اعتراضی قانون مناظره
 اوزره دکلدر قنامل (و شوره بوم چورق بر دیمکدر و کته ده دخل ایلاش که مقدر ظن ایلاش دیو حال
 بو کته سیرندن هیچ بوجهله افراد انکلا غمز ذرا عربی تفسیر بنده ارض ذات ملح دیمش و ترکیده

رد کافی

رد کافی

هر بی لغت زده او باش اناس
الاخلط دیمش یعنی ناسک
در تپشی او شاب ده دیرر سله

رد سروری

چورق بر پس دخی برنده دکل ولفظ شور. مضافدر بومه لیکن همزه ضرورت وزن ایچون
 حذف اولندی دید کیده فاسد در زیرا اصلی بوم شوره ایلی اضافتله صکره اضافتدن قطع
 ایدوب ترکیب مزجی ایلدیلر پس بالفعل اضافت دعواسی باطلدر (رویدی رستن دن اشتقاق
 ایلین اشتقاق احوالی یاریمش (دیگر) زمین شوره سنبل بر یارد * درونخم عمل ضایع مکردان)
 زمین شوره بیانیه در بوم شوره کی تنکه ذکر اولندی زمین مبتدا (بر یارد فعل نقی استقبال مقدر
 غائب لغتده یوقاری کتور مز دیمکدر اما بونده حاصل ایاز و بتورر مز دیمکدر خبر مبتدا در
 (وسنبل مقدم مقولدر و ضمیری زمین شوره به راجعدر) (نخم عمل بیانیه در) (مکردان فعل نهی
 مقدر مخاطب ایله دیمکدر نخم عمل مقول اولی (وضایع مفعول ثانیه) (محصول یت) (چورق بر
 هرگز سنبل کتور مز (پس زمین شوره ده نخم عملکی ضایع ایله یعنی سنبل بتورر میکیچون اکاسی
 و کوشش ایله که بی فائده در نخم عمل عبارت لری و او عطفه ایله ایراد ایلین معنایه واصل دکل
 ایش (نکوی بایدان کردن چنانست * که بدکردن بیجای نیک مردان) (نکوی یا حرف
 مصدر ایلاک دیمکدر) (بایدان یا حرف صله کردنک نکوی مقول صریحی) (و بایدان غیر صریحی
 چنانست مصراع ثانی به مرهوندر) (که حرف بیان بدکردنک مقول صریحی و بیجای غیر صریحی
 جای عهده وحق معنایه اولنجه یا حرف ظرف اولور اما مقیم اولنجه یا حرف صله در و اضافتی
 لامیه در (نیک مرد ترکیب مزجیدر اصلنده ترکیب اضافتی ایدی یعنی مرد نیک صکره اضافتی
 فسح ایدوب ترکیب مزجی ایلدیلر که قانونلری بودر (مردان الف ونون ادات جهدر
 (محصول یت) یارماز ایلاک ایلاک ایوز یارماز لاق ایلاک کیدر یعنی ایکسیده برامزدر حاصلی
 یارماز ره رعایت و تعظیم ایلاک ایوز اهانث و تحقیر ایلاک کیدر نامعقولانده یا خود مراد بو اوله که
 یارماز ره رعایتک عوضی اهانث و ایوز اهانثک عوضی رعایتدر زیر ابدن بد کلور هر نقدر که
 ایلاک ایلاک و نیکدن نیک کلور هر نقدر یارماز اتی ایلاک و الله اعلم (حکایت سر هنک
 زاده رابر در سرای اغمش دیدم که عقل و کبایستی و فهم و فراستی زائد الوصف داشت هم
 از عهد خردی آثار بزرگی در ناصیه او پیدا) سر هنک چاوش و چری باشی لغت زده بو ایکی
 کیمسه به تعبیر ایلاش پس نیجه کیمسه به تعبیر ایلین یانندن تعبیر ایلاش (زاده ده یا حرف وحدت
 و همزه حرف توسل ورا ادات مفعول (بر ظرفیت اغاده ایدر) (در سرای اضافتی لامیه در) (اغلاشه
 اضافتده بویه در اغمش همزه نیک و لامک ضمی و غینک سکونی و میمک کسریله جنکیر خان
 نسلدن بر یاد شاهک اسمدر پس ایکی ضمه ایله دینار ابهام ایلاش (که حرف رابط صفت
 کبایست زیر کلک و یا حرف تنکیر (فراست عطف تفسیری کیدر و یا حرف تنکیر (زائد الوصف
 وصفدن بیرون (عهد خردی لامیه (عهد زمان و خرد او واق بونده کوچک مراد در و یا حرف
 مصدر (آثار اثرک جمعیدر بونده نشان مراددر) (بزرگی به اضافت لامیه در) (و یا حرف مصدر) (ناصبه
 لغتده الین اوزرنده اولان صاچه دیر بونده الین مراد در یعنی پیشانی) (پیدا لایح واضح دیمکدر
 (محصول ترکیب) سلطان اغمش قبوسنده بر سر هنک زاده کوردم که عقلی و زیر کلکی و فهم
 و فراستی وصفدن زیاده ایدی یعنی بو اوصافی تقریر و تمیز دن و وصف و بیاندن بیرون ایدی
 او و افغانی زمانندن دخی او و اتی آتاری و دولت و سعادت نشانلری انشده ظاهر و هویدا و باهر و نمایان
 ایدی یعنی عظیم الشان اولاجنی کوچکلو کندن معلوم ایدی (یت) بالای سرش زهو شندی *
 می نافت ستاره بلندی) بالا بونده اوست معنایه در هر نیجه فوق دیر (سره اضافتی لامیه در شین
 ضمیر سر هنک زاده به راجعدر (زا حرف ابتداء هوش اوص در یعنی عقل) (مند ادات نسبت یا حرف
 مصدر می نافت حکایت حال ماضی یلدر ردی یعنی تابان و درخشان اولوردی دیمکدر (زهو شندی

رد سروری
رد کافی
رد شعی

رد شعی و کافی

رد سروری و کافی

رد سروری و شعی

بوفعله متعلقدر (ستاره فاعل متاقددر بلندی به اضافتی بیانیته در) بلند بوجه دیگر در رفعت معناسنه
 (محصول بیت) سر هك زاده نك باشی اوزره اوصا اولغندن رفعت كوكی تابان در رخشان ایدی یعنی
 كوكی كلكندن صاحب عز و سعادت اوله جفته سیاسی دلالت ایدردی (حاصلی جینندن آثار سعادت
 و دولت نجمی لامع و رخشان ایدی بالای سرش اولده در تقدیر ایدوب در بالای سرش دین فارسی
 بلز ایش زهوشندی ستاره بی بیاندر دین ابوبیان ایلامش (فی الجمله مقبول نظر حضرت سلطان
 آمد که جال صورت و کمال معنی داشت) که حرف تعلیل (جال کوزلکدر حسن کی صورتدن
 مراد شکله یعنی روی (و معنادن اخلاق و اطوار یعنی امور باطنی) داشت لغتده طوطی دیمکدر
 اما استعمالده و اراقدن عبارتدر (محصول ترکیب) حاصل کلام مذکور جوان نظر سلطانك
 مقبول کلدی یعنی پادشاهك مقبول اولدی زیرا شکلی و صورتی کوزل و کمال اخلاق
 و اطواری و ارایدی حاصلی ظاهری و باطنی معهود ایدی زیرا هم حسن صورت و هم کمال سیرت
 مالک ایدی (و حکما گفته اند توانگری بهترست نه مال و بزرگی بعقلست نه بسال) توان
 مطلق قوتدر (و کاف عجمك فتحیله کاردن مخفقدر ادات فاعل بی معناسنه توان ایله
 ترکیب اولغله غنی معناسنی افاده ایدر که ترکیب بای دیرل (و یا حرف مصدر در) (با حرف
 مصاحبت (و هنر صنعت و صنعتده مهارت دیرل اما استعمالده عیبه مقابله در) هر بجه منقبت
 دیرل میك و فاك و بانك فتحیله مقابلی مثلیدر عیب معناسنه بزرگ او او (و یا حرف مصدر
 اولواق دیمکدر بونده عظمت و نباهت شان مراد در (محصول ترکیب) و حکما و عقلا دیمشدر که
 غنیلق و بایلق هنر ایله در یعنی معرفت و کمال ایله در مال ایله و اسباب دنیویه ایله دکلدر
 و اولواق و بیوکلک عقل ایله در ییل ایله دکل یعنی سن و سال ایله و جوق بشامق ایله دکل
 یعنی عقلا نظر بنده عاقل و کامل جوان نادان پیر سال خورده دن معزز و مکر مدر حاصلی
 عقل و کمال اولاینجه جوق بشامق فائده ایلز دیمکدر (ابنای جنس او پرو حسد بردند و بخباتنی
 متهم کردند و در کشتن اوسعی بی فائده نمودند) ابنای جنسندن مراد سائر چاوش زاده لر در
 (با حرف مصاحبت (خبات معروف (و یا حرف وحدت یا سزاواراد ایدنلر جمع نسخنه له
 مخالف یازمشدر (کشتن او مصدرك مقبوله اضافتیدر (محصول ترکیب) اول سر هك
 زاده نك ایشای جنسی اكا حسد ایلدیلر یعنی پادشاهك منظور نظری و مقبول خاطری
 اولد یعنی قسقدیلر و بخباتله اتی متهم ایلدیلر و قتلده بی فائده سعی کوسر دیلر اما
 کارکر اولسادی مصراع (دشمن چه کند چو مهر بان باشد دوست) مهر محبت (و بان
 ادات فاعلدر بی معناسنه (محصول مصراع) دشمن نه ایلمکه قادر در چونکه دوست اهل
 محبت و شفقت اولد یعنی بر کیمسه بی دوست و بار ایدینه دشمن بیک درلو اغوا ایدرسه
 دوستلخی بوزماز (هلاک پرسید که موجب خصمی ایشان در حق توجیست گفت در سایه
 دولت خداوندی همکنا ترا راضی کردم مگر حسود را که راضی نمیشود الا بزوال نعمت من) که
 حرف بیان (موجب بونده سبب معناسنه در اضافتی لامیه در (خضم بونده دشمندر) و یا
 حرف مصدر (و همزه اضافت ایچون کلسدر که لامیه در (سایه دولت پیا نیسه در
 (خداوندی به اضافتده بوبله در) (یا حرف نسبت (همکنان جمع را ادات مفعول (مکر
 ادات استنا (حسود را را ادات مفعول (که حرف تعلیل (الاحرف استئنا (یا حرف مصاحبت
 (زوال مصدر در زوال بزول دن یعنی نصر باینك اجوف و اویسندن کتک معناسنه (نعمته
 اضافتی مصدرك فاعله اضافتیدر (ومنه اضافت لامیه در (محصول ترکیب) پادشاه بونك

رد این سید علی
رد کافی

شاهدی
نه جاه ایله در نه مال ایله در
بکم اولولق ایله در

رد سروری و کافی

خصوص صنده بد خواهرك ایلد کتری مکر و حبله به مطلع اولیچق بوک سوال ایلد بکه انلرك
 سنك حقهكده خصوص تلرینك سینی ندر یعنی عداوتلرینه باعث ندر پسر دیکه پادشاهك
 سایه دولنده جیع قبو قوانی راضی ایلدم الا حسودی که راضی اولماز الا بهم نعمتک
 زوالله یعنی مراد لری بنی باب سعادت نکردن و محجور و نعمتکردن دور ایلکدر (دولت
 و اقبال خدا وندی باد) دولت و اقبال بونك کی برزده عطف تفسیری قبلند ندر
 (خداونده اضافتی لامیه در) (یا حرف نسبتدر) (پاد موقع ذعاده فعل امر غائب صیغه سیدر
 یعنی پادشاهك دولت و اقبالی اوسون دیمکدر صحیح نسخنه لر بوبله واقعدر تقدیری دائم و باقایی
 وثابت و یا جاوید در (پس بوالفاظك بریستی کابنده اثبات ایدنلر صحیح نسخنه له مخالفت ایلدیلر
 وقتا که پسر الا بزوال نعمت من دیدیسه لازم اولدی پادشاهك دعا سیله تعقیب ایلکه اگر چه که
 رومده عادت ابتدای کلامده دعا ایلکدر (مثلا سلطانم صاغ اوسون دیرل اندن صکره تکلمه
 ابتدا ایدرل (قطعه) توأم آنکه نیازم اندرون کسی * حسود را چه کنم کوز خود برنج
 درست) توأم فعل مضارع متکلم وحده توانیدندن قادرم دیمکدر (ان اسم اشارتدر (و برز
 مقدر در تقدیری توأم آن را در (که حرف بیان (نیازم فعل تنی استقبال متکلم وحده بونده
 متعدید را تخفیم دیمکدر لازمه کاور انجیم معناسنه (اندرون مراد خاطر در جوف دین
 اصابت ایلامش (کمی به اضافت لامیه در) (حسود را ادات مفعول (کنم فعل مضارع
 متکلم وحده در کنیدندن بونده ایلیم دیمکدر تقدیری چه چاره کندر (حسود کنک مقدم مفعولی
 اول (وجه مفعول ثانسی (کو که حرف تعلیل (واو ضمیری حسوده راجعیدر (خود بونده
 روم ضم ایله و واور سیله کندی معناسنه در (برنج با حرف ظرف رنج رانك فتحیله زخته دیرل (با
 در متضمن اولدینی معنای ظرفیتی تا کیدایدر (بایه زانند دینلر زانندیمشدر (درست سین و نادات
 خبر در همزه مجتلبه ایله یاراندلر همزه بی زانند یازمشدر (محصول بیت) قادرم اكا که کیمسه نك
 خاطرینی پریشان ودلنی رنجیده ایلیم یعنی هیچ پروجهله کیمسه بی آزار ایلیم اما حسوده
 نه چاره ونه در مان ایده بیکه اول کسند و دن رنج و بلاده در یعنی حسد ممثع الازاله بر ذاتی
 و جلی مرصدر آتی اندن رفع ایدوب ازاله سته قادر دکل (بیر تا برهی ای حسود کین رنجیست
 * که از مشقت آن جز بمرک توان رست) (بیر با حرف تا کید میر فعل امر مفرد مخاطب
 اول دیمکدر هر بجه مت دیرل (یا حرف تعلیل (برهی با حرف استقبال رهی رانك فتحیله فعل
 مضارع مفرد مخاطبدر بونده قورنلاسن دیمکدر (کین اصلنده که این در) (که حرف تعلیل
 (و این اسم اشارتدر حسده (رنجیست یا حرف وحدت (که حرف رابط صفت (مشقت آن
 اضافتی لامیه در ورنجه اشارتدر (بمرک با حرف مصاحبت مرک موت معناسنه در (درست
 بونده رستن معناسنه در زبرا نتوانده بوی استقبال و ازدر (محصول بیت) ای حسود اول
 تا کیم مرض حسودن خلاص بولاسن زیرا بوحقه و حسد بر المدر که انك مشقتندن موتدن
 غیر عی علاجه خلاص بولق ممکن دکل یعنی حقد و حسد بر مرصدر که چاره و درمائی موت
 و فوتدر زیرا امر ذاتی و جلیدر (قطعه) شور یختان بارز و خواهند * مقبلا ترا زوال نعمت
 و جاه) شور یخت بونده بدبخت معناسنه در اصلنده قرشورش طالعو دیمکدر (الف و نون
 ادات جمعدر (شور یختان مبتدا (و خواهند فعل مضارع جمع غائب خبر مبتدا اسرل و دیرلر
 و بارزو با حرف مصاحبت و بارزو الف ممدود ایله شوق و اشتیاق معناسنه در خواهند
 متعلق یعنی مفعول غیر صریحدر (مقبلا اصحاب اقبال معناسنه در (والف و نون ادات
 جمعدر (ورا ادات تخصیص (زوال خواهندك مفعول صریحدر و نعمته اضافتی مصدرك

رد سروری و شعی
و کافی

رد این سید علی و سروری

فاعله اضافت در (وجه نعمه معطوف بجاه منصب معناسنه در (محصول بیت) بد بخت
 و بر کشته طالع اولتر اهل اقبال و دولتک ارزو و اشتیاقه نعمت و جاهلرینک زوالن استر یعنی
 کندوری کی تمام مالی شور بخت و بی نعمت و جامه اولد قارین استر (بیت) ای نجاشی استر ایست
 یقلانی یقلان * آنکیچون هب کوزلر بی وفا اولسون دیرین (کر نیند روز شیره چشم *
 چشمه آفتاب را چه کلاه) نیند فعل نفی استقبال مفرد غائبدر نیند نون اگر کور مزسه دیمکدر
 (روزیا حرف ظرف روز بونده کوندز معناسنه در که عریجه نهاردیرلر (شیره اصلنده وصف ترکیبدر
 شبهه پریدنن کیچه اوچوبی معناسنه صکره پره سه جنسته اسم اولدی پس چشم ایله وصف
 ترکیبی اولدی کیچه کورب کوندوز کورمین کیسه به براسه کوزلی دیمکدر چشمه آفتاب بونده عین الشمس
 معناسنه در کونش چشمه سی اضافت بیانیه در (حرف اختصاص) چه کلاه تقدیری چه کلاهست
 (محصول بیت) اگر براسه کوزلی اولان کیسه کوندوز کور مزسه آفتاب چشمه سنک نه کنهاهی وار
 (یعنی اول شخصک کوندوز کورم کی آفتابک قصورندن دکلدر بلکه کدینک اول مرصندنز
 بونک تقدیری چشم شیره ایلین وصف ترکیبدرن آگاه اولد و غندن ترکیب اضافی به
 ارتکاب ایلش (واکر روزه شیره نک کوزی کورمیه دیننده ارنجه کش (مصراع ناینگ
 معناسنی آفتاب چشمه سنک نه کنهاهی وار (زیرا بوقیاحت شمسدن دکلدر بلکه یاراسه نک
 کند و سندن در دین مصراع اولده ایلدی وی خطابی تأیید و تکیید ایلش (بعض شراح
 شیره عبارتتک اصلی شیره در دیمش (وبه ضمیررد ایدوب شیره اصل وضع اوزده لغتدر دیمش
 (و بعضی حق بودر که شمس پرند دن مأخوذ اولغه مانع بوددر دیمش (لکن حق بودر که
 اوچی بیله اصابت ایلماش (زیرا اصلنده پرند شمسدر سائر مشتقاندن اولان ترکیبدر کی
 شیره چشمک معناسنی ای عینه دین معلومدر که ایکی اولکیلر کی وصف ترکیبدرن آگاه
 اولماش (راست خواهی هزار چشم چنان * کور بهتر که آفتاب سیاه) راست بونده
 کرچک و طوغری معناسنه در (خواهی فعل مضارع مفرد مخاطبدر دیر ایلش معناسنه
 (یعنی معنای شرطی متضمن در جواب حق بودر دیمکدر (هزار یک دیمکدر عریجه
 الف دیرلر لامک سکونیه اسم عدد در مبتدا واقع اولش (چشم چنان موصوفک صفتنه
 اضافتی قبیلندز و میر هزار (کورمبتدای ثانی) بهتر خبری وجهه اسمیه خبر مبتدای
 اولدر که من تفضیله معناسنی متضمندر (آفتاب مبتدا) (وسیه خبری (محصول بیت)
 طوغری سین دلپو کرچکین استرایسک یک براسه کوزلینک کی کور اولتی بکر کدر قرص
 آفتاب سیاه اولقدن زیر ابر قیج شیره کوزلی کیسه اعمی اولقدن عالمه ضرر مرتب اولماز
 اما آفتاب سیاه اولقدن تمام عالمی ظلمت قیلار (اگر خواهی که هزار چشم چنان یعنی شیره
 چشمی کی کور اولتی بکر کدر آفتاب سیاه اولقدن راست دیر ایلش (پس راست خواهی
 معنی جهتنده شرط محذوفه جوابدر دین تطویل کلام ایلش بلافاصله زیرا معنی دبد بکر
 کیدر بویه دکل سن صحیح دیر ایلش یک براسه کوزی کی کوز کور اولتی اولدر آفتاب سیاه
 اولقدن دین مقصود بیت و اصل اولماش بیتک معناسنک تحقیقنده اولقوله یک دانه
 چشم اعمی و ناینا اولتی بکر آفتاب بی نور وضیا اولقدن دین اولقوله یک دانه چشم
 عبارتنده ابهام ایلش (حکایت) یکی از مالوک عجم حکایت کنند که دست تطاول
 بمال رعیت دراز کرده بود و جور و اذیت آغاز) که حرف بیان (دست تطاول بیانیه تعدی
 وظلم الینی دیمکدر با حرف صله (مال رعیت لامبه) (دراز کرده بود اوز اتمش ایدی) (دراز
 دالاک فحی و کسر بله اوزون دیمکدر بونده دست تعدیدن عبارتدر (اذیت فتح همره

رد این سید علی
در شمی
رد شمی

رد این سید علی و سروری
و کافی

رد سروری

رد این سید علی

رد سروری

رد کافی

و کسر ذال و تشدید یا یله رعیت وزنی اوزره انجتمک دیمکدر ایذا معناسنه (اغازدن صکره
 بر کرده بود تقدیر اولنور که اولکی فقره به مطابق اوله (محصول ترکیب) عجم یا دشا لرندن
 برتی حکایت ایدر که تعدی وظلم الینی مال رعیت اوز اتمش ایدی و جور و جفا و ایذا به
 باشمش ایدی (خلق از مکانه ظلمت در جهان رفتند و از کر بت جورش راه غربت گرفتند)
 خلفدن مراد سلطنتی التده اولان قومدر (مکانه مساجد وزنی اوزره جمع مکیده در
 جمع کید دینلر اصابت ایلدیلر (ظلمه اضافتی بیانیه در) (در حرف صله) (جهان عالم) (رفتند
 بونده طا غلد یلر دیمکدر) کر بت کافک ضحیله لغنده غم و غصه دیمکدر (اما بونده شدت
 معناسنه در جور و اضافت لامبه در (شین ضمیر یکی را از مالوک عجمه راجعدر راه غربت لامبه
 (محصول ترکیب) حکمی و امری التده اولان خلق ظلمت مکر و حبله لرندن عالمه طسا غلوب
 کتد یلر دخی جور و جفا سی شدت و المندن ترک او طمان ایدوب غربت بولین طو تمشلر یعنی
 دیار غربت اختیار ایتشلر ایدی (چون رعیت کم شد ارتفاع ولایت نقصان پذیرفت و خزیننه
 تهی ماند و دشمنان از هر طرف زور آوردند) چون ادات تعلیل (کم کاف عریینک فحیله
 اکسک معناسنه در کاف عجمک ضحیله دین معنایی کم ایلش (ارتفاع افتعال با بدنن مصدر در
 محصول معناسنه و لایته اضافتی لامبه در مراد مملکتدر (نقصان بونک ضحیله مصدر در
 غفران وزنی اوزره (پذیرفت بای عجمک فحیله فعل ماضی مفرد غائب قبول ایلدی دیمکدر
 (تهی تانک فحی و کسر یله و هانک کسر یله خالی معناسنه در یعنی بوش (ماند فعل
 ماضی مفرد غائب قالدی دیمکدر (محصول ترکیب) چونکه رعیت اکسلدی محصول مملکت
 نقصان قبول ایلدی خزیننه دخی بوش قالدی دشمنلرده هر جا بدنن زور و سکتور دیرلر
 (یعنی هر جا بدنن غلبه و هجوم کور ستر دیرلر زرا محصول رعایان و نجاتدن حاصل اولور
 بونلر ایسه ظلمندن غیری مملکتته فرار ایلدیلر ایدی پس محصولی کچدن آلسون (قطعه)
 هر که فریادرسی روز مصیبت خواهد * کور در ایام سلامت یچوا غردی گوش) فریادرس
 و صف ترکیبدر سیدندن بر کیسه مک مدینه ابریشیمه دیرلر (و یا حرف تنکیر و یا حرف وحدت
 روزه مصیبت اضافت فی معناسنه در (خواهد فعل ماضی مفرد غائب فاعلی هر که ده که به راجع
 نختنده ضمیر (و مفعولی فریادرس (و ظرف زمانی روز مصیبتدر (کو خطاب عام) (در حرف
 تا کید (ایام سلامت اضافتی فی معناسنه در) (یا حرف صله) (چو افر دخی معناسنه و صف
 ترکیبدر و یا حرف مصدر (کوش فعل امر مفرد مخاطبدر سعی ایله یعنی دورش دیمکدر
 (محصول بیت) هر کیسه که مصیبت کونده یعنی با شنه و ایش دوشوب بر حاله اوغرا دوغنده
 مدینه و فریادنه ابریشیمی بر کیسه استر سن اول کیسه به دی ذوق و صفا و سلامت و رفاهیت
 ایامنده سخاو و کرم و خلقله حسن معامله به سعی و کوشش ایله یعنی وقت ضرورنده یار و یاور
 و معین و معاون دینن کیسه به سوله فراغت و حضور زماننده هر کسه عزت و حرمت اوزره
 اول تا کیم سکا احتیاج و فتنده هر کس فریادرس و معیت اوله فریادرسی یاسنی حرف مصدر
 دین ظن ایلشدر جوان مر در جل شاب معناسنه ده کلور دین عسیدی سولش (پنده
 حلقه بکوش ارتوازی پرود * لطف کن لطف که بیکانه شود حلقه بکوش) پنده حلقه
 بکوش اضافتی بیانیه در (زیرا حلقه بکوش وصف ترکیبدر قولنی حلقه لی دیمکدر (معلوم
 اوله که رسوم انجما مندن زور خریده عیبدنک قولفته حلقه بکوش مک تا کیم ره یی لر دن
 ممتاز اوله یعنی یومش او غیلا نلرندن که رومده اکادز او غیلا نی دیرلر فرقی اوله دیو
 (اراکردن مخففدر ادات شرط (توازی فعل نفی استقبال مفرد مخاطب (نوازدندن نونده

رد این سید علی و سروری
و کافی و شمی

رد سروری

رد سروری

رد سروری

رد سروری

فخه ده ضعه ده جائز او خشا من سین دیمکدر (برود فعل مستقبل مفرد غائبه) (روید ندن کیدر دیمکدر) (نوازی نواختن اشتقاق ایلین بلریمش و رودی رفتن دن اشتقاق ایلین بلریمش) (لطف کن فعلک مقدم مفعولیدر و تکرار تا کید لفظی قیلنددر) (وینه اطف ناندن صکره بر کن مقدردر) (وکن فعل امر مفرد مخاطبدر کید ندن ایل دیمکدر) (که حرف تعلیل) (بیکانه) یا عریینک کسری و کاف عجمیله یاد معنانه در یعنی آشنا اولین کیسه (شود فعل مضارع یعنی فعل مفرد غائب شو پندن اوله دیمکدر اسمی تختده بیکانه به راجع ضمیر و خبری خلقه بکوش (و بیکانه مبتدا و مابعدی خبری) (محصول بیت) خلقه بکوش قولکی یعنی عید مملو ککی اگر او خشا من ایسک یعنی رعایت ایلوب جفا ایدر ایسک قاپو کدن کیدر یعنی قیافه فرار ایدر حاصلی جو ره تحمل ایده میوب سنی ترک اید و ب کیدر (پس امدی لطف ایله یعنی تعظیم و تحجیل ایله که بیکانه خلقه بکوشک اوله حاصلی ایلک اوزره اولکه هر کس سکابنده اوله حضرت شیخ پیته محتمل الضدین صنعتی رعایت ایلش تأمل ندر) (روزی در مجلس او کتاب شاهنامه همی خواندند در زوال مملکت ضحاک و عهد فریدون) (روزی یا حرف و حدث او ضمیری پادشاه مذکور و راجعه در بوند کتاب شاهنامه دن مراد ظاهرا فردوسینک شاهنامه سی اوله زبرایو اسمیله مشهور اولدر انکی چون اضافله ذکر ایلدی) (همی خواندند او قورل دی دیمکدر حکایت طریقه) (در حرف ظرف زوال مصدر در ذهاب وزنی اوزره زال یزول دن یعنی نصر بایک اجوف و او یسندن) (مملکت اضافه فی مصدرک قاعله در) (وضحاک اضافه فی لامیه در) (ضحاک و فریدون قصه زری سابقه مفصل بیان اولدی) (محصول ترکیب) بر کون مذکور پادشاهک مجلسده شاهنامه کتابی او قورل دی ضحاک مملکتی زوال خصوصنده یعنی انک کی قهار و قوتلی پادشاهک مملکت و سلطنته زوال نیچه کادی و فریدون بریم فی کس شاهزاده ایکن نه وجهله پادشاه اولدی دیو شاهنامه نک بوراسی او قورل دی) (وزیر ملک را رسید که فریدون کج و ملاک و حشم نداشت بر پادشاهی چه گونه مقرر شد) (حشم حاک و شینک فقه لیله خدام معنانه در اما بونده امام نوی شرح مسلم حدیثه پیوریدی مراد در) (حشم الر جل من تعصب له و خدعه من یخده من تعصب له) (یعنی کشتنک حشمی شول کیسه در که کشتی به تعصب ایلله و اولت تعصب خدمت ایلدی اول کشتی به خدمت ایلین و کشتی به تعصب ایلله) (فریدون ضحاکک حشیدر که ضحاک تعصب ایلدی و فریدونه خدمت ایلدی ضحاک که خدمت ایلین و ضحاک که تعصبده ایلدی زبر ضحاک او مرتند بن ایکی بیلا نه ینبسی بیدرمک ایچون کونده ایکی کیسه هلاک ایدردی اول جهتن هر کس خوف ایدوب مملکتدن فرار ایدردی) (و فریدون بن آبتین قولتوغنه صفوردی و ضحاک عدو او اوردی بوجهتن یانه جم غیر جمع اولدی و جمعا ضحاک که دشمن اولد یلر) (پس بر کون علی الفقه ایلغار ایدوب باصوب باشین کسیدلر و فریدون تخته بکوب پادشاه اولدی مذکور نوار یخده یاز یلانک مجلیدر تفصیلین مراد ایدین جدی مستوف تاریخته و شاهنامه فردوسی به مراجعت ایلسون) (محصول کلام) و زبری پادشاه نسلمه سؤال ایلدی بیکه فریدون بریم و بی کس شاهزاده ایدی خزینه و ملک و حشمی و خدای یوق ایدی اوزرینه پادشاهلی نیچه مقرر اولدی و ضحاک کی صاحب عظمت و قدرت پادشاه نه وجهله ظفر بولدی) (کفت آنچنانکه شنیدی خانی برو تعصب کرد آمدند و تقویت کردند پادشاهی یافت) خانی یا حرف وحدت نوصیه در بر بلوک خلق دیمکدر (بر حرف استعلا او ضمیری فریدونه راجعه در) (یا حرف مصاحبت) (تعصب معروف) (کرد آمدند کاف عجمینک کسریله جمع اولد یلر دیمکدر) (تقویت

رد سروری

تغیل بایک نافص و او یسندن مصدر در قوت و یرمک معنانه) (پادشاهی یا حرف مصدر) (محصول ترکیب) پادشاه دیدی انجیلین که کنایدن بوجلسده ایشندک و یا بوندن غیری برده ایشندک دیمک اوله بر بلوک خلق انک اوزرینه تعصب طریقه جمع او ایدلر و تقویت ایلد یلر (پس پادشاهلی بولدی حاصلی بوجهله پادشاه اولدی پادشاهک آنچنان که شنیدی عیار ندن مفهوم اولان اولدر که وزیرک سولی نجاهل طریقه اوله تأمل ندر) (وزیر کفت چون کرد آمدن خلق موجب پادشاهیت تو خلق را چرا پریشان میکنی مگر سر پادشاهی نداری) چون ادات تعلیل) (کرد آمدن دالک سکونیه جمع اولی معنانه در) (خلق اضافه فی لامیه در) موجب پادشاهی اسم فاعلک مفعولنه اضافیدر (و یا حرف مصدر) (خلق را ادات مفعول) (خلق میکنینک مفعول اولی) (و پریشان مفعول ثانیه) (و میکنی فعل مضارع مفرد مخاطبدر مکر بونده کانه معنانه در) (سر سودا و هوس و آرزو معنانه اسمدر) (مکر پادشاهلی باشک یوقدر دین باشند خطا ایلش) (نداری فعل فی مستقبل مفرد مخاطب طوعا و نسیئا) (یعنی سینک یوقدر دیمکدر) (محصول ترکیب) پادشاه وزیر دیدی چونکه خلقک جمع اولماسی پادشاهلغه و سلطنته سیدر سن خلقی نیچون پریشان ایدر سین مکر پادشاهلی سودا بوقیدر یعنی اگر سنده سلطنت سوداسی اولسه ظلم و جور ایله خلقی اورکدوب مملکتدن قاچر مزدک (بیت) همان به که لشکر یحسان پروری که سلطان باشک کند سروری) (پروری فعل مضارع مفرد مخاطب لشکر مفعول صریحی) (و یحسان غیر صریحی) (که حرف تعلیل) (سلطان مبتدا و مابعدی خبری) (سروری یا حرف مصدر) (محصول بیت) هم اول بکدر که لشکری جائله بسله سین (یعنی کال رعایتله تربیه ایلله سین زبر پادشاه لشکر یله سرورلک و پادشاهلی ایدر) (پس چونکه بسای سلطنت اجتماع عسکر و اتساق رعایا ایلله در انلری جان و کولدن رعایت اوزره طو قوب ممکن اولدی یعنی دکلای حرمت و عرت ایلک کرک) (کفت موجب کرد آمدن سپاه و رعیت چیست) (پادشاه وزیر دیدیکه سپاه و رعیتک جمعیتده سبب ندر) (کفت پادشاه را عدل باید تا بر و کرد آید و رخت نادر سایه دوانس این نشیند و ترا این و هر دو نیست) (محصول ترکیب) وزیر دیدیکه پادشاه عدل و کرم کرک تا کیم اوزرینه عسکر و رعیت جمع اوله ل و رخت و شفقت کرک تا کیم سایه دولته امین و آسوده اولوب بی غم و غصه مملکتده قرار ایدوب حضور ایدر) (سند ایلله مذکورک ایکیسی یله یوق) (پس اوستکده سلطنت نیچه قرار ایدر حاصلی سنک جور و ظلمت بر حده و ارشددر که سلطنت الدن کتمکد قریب اولمشدر) (مثنوی) نکند جور پیشه سلطانی * که نیاید کرک چو پانی) نکند فعل فی مستقبل مفرد غائب) (جور پیشه وصف ترکیبی اسم نکند در جور پیشه جور صنعتی مضای لازمیسی ظالمدر) (سلطانی یا حرف مصدر در) (و سلطانی خبر نکند در) (که حرف تعلیل) (نیاید فعل فی مستقبل کلر دیمکدر کرک ایکی کاف عجمیله قورد دیمکدر) (چو پان جیم و بای عجمیله ترکیده جیم عجمی و بای هر یله چو بان دیدکدریدر هر یجه رای دیرلر) (و یا حرف مصدر چو بانلی دیمکدر) (محصول بیت) جور پیشه اولان کیسه پادشاهلی ایاز (یعنی ظالم پادشاهلی ایدر) (مذکور ددن چو بانلی کلر حاصلی ظالم کیسه پادشاهلی قورلک چو بانلی کیدر زبر اوقوردلک قبون نموده اختیاری یوقدر کذلک ظالمک رعیت انجته ده اختیاری یوقدر) (بعض سراج نکندری نشود و جوری اکاسم و پیشه سلطانی بی اضافه لک اکا خبر و سلطانی بایسی حرف وحدت طو قوب تصور معنانه یعنی جور پیشه سلطانی نشود دیمش صکره کذا سمعت و فیه تکلف استعمال کندی یعنی شود مجاز دیمش صکره دیمش که اولور کدنکدن جور را پیشه سلطانی یا حرف وحدت اولی

اعتباریله و معناسی پادشاهلردن بر پادشاه جور پیشه ایله دیمش و مجوزان بقال دیوب اعراب
 ایذوب دیر که جور پیشه و صف ترکیب در نکندک فاعلی و سلطانی یاه مصدر به ایله مفعولی
 و معناسی سلطنت ایله مناول کیمسه که صفتی جور اوله دیمش بونک کی تر یقانی صواب ایراد
 ایلامک ایدی لیکن اختلاف طبایع و تفاوت اذهان و مراتب ادعای بیان ایلمک ایچون ذکر اولندی
 (پادشاهی که طرح ظلم افکند * پای دیوار ملک خویش بکند) پادشاهی یا حرف وحدت
 (که حرف رابط صفت) طرح بونده قانون و اساس معناسه در پس ظلمه اضافت بیانیه اولور
 (افکند فعل ماضی مفرد غائب فاعلی مذکور پادشاهدر) (و طرح ظلم مقدم مفعولی) پای بونده
 اساس معناسه در که ترکیب تمل دیر (دیواره اضافتی لامیه در) (و ملکه اضافتی بیانیه در) (و خویش
 لامیه) (بکند به تا کید ایله فعل ماضی مفرد غائب در فاعلی و فو پاردی یعنی قلم وقع ایلدی
 خاصلی یقندی و خراب ایلدی دیمکدر) (پادشاه مبتدا بکند خبری) (و پای بکند مقدم مفعولی
 محصول بیت) بر پادشاه که ظلم رسم و قانونی خلق مالیه صالیه یعنی مملکتی خلفه ظلمی عادت
 ایله کندی مملکتی و یا سلطنتی دیوار پستک اساس و غلبی خراب ایلدی زیر ظلمه سلطنت
 ثابت و قائم اولماز (بعض شراح طرح عوارض و صالتون معناسه در و اضافتی بیانیه در
 دیمش و بعضی تعرض ایدوب بیانیه اولماز لازم دکلدر دیوب معناسی ظلمی خلق عالمه
 طرح ایله دیمش بوندن اول طرح رسم و اساس در دیمشدر پس بو ایکی کلای پشته تاراض
 واقع اولدی زیر ظلمی خلق عالمه طرح ایله مصدر معناسیدر (پس مصدرک مفعولند
 اضافتی قبیلندن او اور) (مصراع اولک معناسی بر پادشاه که ظلم غلبی بر اقدی یعنی ظلمه
 بنیاد ایلدی دین ابو بنیاد ایدم ممش) (و مصراع ثانیک معناسی حقیقتده اول پادشاه کندو
 سلطنتی دیوار پستک اباعنی فاعلی دیدکده بی بنیاد در) (ملک راپند وزیر ناصح موافق طبع بنامد
 بند فرمود و بزدان فرستاد) یعنی وزیر ناصح نصیح و پندی پادشاه ظالمک طبعنه موافق
 و مطابق کلدی زیر ظلم و جور او زره مخاوق ایدی پس وزیرک کلای رأی باطلنه موافق
 کلد بکندن بحضور اولدی (و باخود وزیر بویه سخت و درشت سویلد بکندن بحضور
 اوله) (زیرا کاکرک کلای تازک اولغادر) (پس وزیر قید و بند دیور دی وانی زندانه کوندردی
 یعنی حبس ایلدی) (بسی بنیامد که بی عم سلطان بمنازعت برخاستند و بمقاومت لشکر اراستند
 و ملک پدر اراستند) (بسی چوق بر نیامد بونده چوق یکمدی یعنی چوق زمان مرور ایلدی
 (که حرف بیان) بی اصلنده بنین ایدی اوغلار دیمکدر نون اضافت سببی ایله دوشدی) (بنینک
 عمه و عمک سلطانه اضافتی لامیه لر در) (بمنازعت با حرف صله و یا حرف مصاحبت) (برخاستند
 متعلق) (منازعت مفاعله با بنیدن مصدر در) (برخاستند بر حرف تأکید) (و خاستند فعل ماضی
 جمع غائب فاعلیلر) (بمقاومت با حرف صله) (اراستند متعلق مقاومتده مصدر در مقابله و مقابله
 معناسه اراستندک مفعول غیر صریحی) (و لشکر صریحی) (اراستند فعل ماضی جمع غائبدر) (زیر دیرلر
 یعنی حاضر و مهیا ایلدیلر) (ملک پدر لامیه) (خواستندک مقدم مفعولدر استیلر و دیلدیلر دیمکدر
 (محصول ترکیب) وزیر حبسندن صکره چوق زمان یکمد بیکه پادشاه جا ترک عی او غلاری
 منازعت و نزاعه قائمیلر پادشاه جافینک مقابله و مقابله ایچون لشکر یار قلدیلر یعنی حاضر
 و مهیا ایلدیلر باندن بابال پستک مملکتی طالب ایلدیلر (قومی که از دست قطاوول او بچان آمده
 بود و پریشان شده برایشان کرد آمدند و تقویت کردند تا ملک از تصرفش بدر رفت) قومی
 یا حرف وحدت (که حرف رابط صفت) دست قطاوول بیانیه (بچان آمده جاندن پزار اولمشلر
 (پشاندن مراد بی عم در) (تقویت مصدر در تفجیل با بنیدن قوت ویرک معناسه) (یا حرف

رد کافی

رد رسمی

تعلیل (محصول ترکیب) بر قوم که پادشاه جارک ظلم و تعدیسی الندن جاندن پزار اولوب
 ترک دیار ایدوب غربت اختیار ایلشلر ایدی و هر طرفه طاعشلر ایدی بی عم اوزرینسه جمع
 اولدی واکا نصرت و قوت و یردیلر حاصلی اکامعین و طهیر اولدیلر تا ملک و سلطنت
 تصرفندن چقیدی یعنی مملکتی الندن الدیلر (و برانان مقرر کشت) و عی زاده ل اوزرینسه
 مقرر اولدیلر (قطعه) پادشاهی کور و ادارد ستم بر زیر دست * دوستدارش روز سختی دشمن
 زور آورست) کو اصلنده که او ایدی (که حرف رابط صفت) (و او ضمیر غائب پادشاه
 راجع) (و را راک فحیله جائز معناسه در) (ستم سینگ کسر به ظلم دیمکدر) (زیر دست وصف
 ترکیبدر کشتنک الی النده اولانه دیرلر ریا و خدام کی) (دوستدارده وصف ترکیبدر محب
 معناسه) (شین ضمیر اضافتی اسم فاعلک مفعولنه اضافتی قبیلندن در) (روز سختی اضافتی
 فی معناسه در) (یا حرف مصدر در شدت کوننده دیمکدر) (دشمن زور آور ترکیب توصیفی
 و زور آور وصف ترکیبی آور بندن زور کتور یچی یعنی قوی و غالب دیمکدر) (محصول بیت)
 بر پادشاه که الی النده اولدر ظلمی جائز طوته یعنی جائز کوره انک محی شدت واضطراب
 کوننده قوی و غالب دشمندر یعنی ال دوستی شدت و ضرورت حالتده محکم و شدید خصمی
 وعدو سیدر حاصلی هوادار و محبیلر دشمنی اولور (بارعیت صلح کن و جنگ خصم ایمن نشین *
 زانکه شاهنشاه عادل رارعیت لشکر ست) یا حرف مصاحبت (جنگ خصم اضافتی مصدرک
 فاعله و یا مفعولنه در) (ایمن کسر همزه ایله بی پروا و امین معناسنده مستعملدر) (زان ادات تعلیلدر
 لاجل معناسه) (که حرف بیان) (شاهنشاه عادل بیانیه در) (رعیت مبتدا و لشکر خبری
 (محصول بیت) رعیت به صلح ایله (یعنی رعیتی ارضا و خوشنود ایله و خصمک جنگ وجدالندن
 فارغ وی پروا تور) (زیرا عادل پادشاهک رعیتی لشکر در) (یعنی محلی دوشنبه رعیت لشکرک
 ایدر) (حاصلی عدالتی سببیه لازم کلد که پادشاه اوستنه دونوب لشکر و ناصرو باور اولور
 و دشمنه جواب و برور پادشاهی محاربه قبیلندن آزاد ایدرلر) (حکایت) پادشاهی با غلام عجمی
 در کشتی نشسته بود غلام دیگر در یانیده بود و بحث کشتی نیاز موده کریمه وزاری آغاز کرد
 و رزه بر اندامش افتاد چندان که ملا طفت کردند آرام نکرقت) یا حرف مصاحبت (غلام
 قول) (عجمی به اضافت بیانیه در دل بلیله عجمی دیرلر) (یا حرف نسبت حرف وحدت
 طوالتلر اصابت ایلدیلر) (کشتی کاف عربی و یا اصلیه ایله کیدر سفینه معناسه) (قیاس
 عجمیه و کشیده یار ندن صکره بر یاه وحدت ایراد ایلمک ایدی اما بومقام بر یا ذکر یله
 مشهور در) (غلام مبتدا) (دیگر دخی دیمکدر) (در یا مفعول ندیده بود) (وجه خبر مبتدا در
 (بحث در یاه معطوف) (کشتی به اضافتی لامیه در) (بناز موده فعل نفی استقبال منامش یعنی
 تخریه ایلامش) (کریمه اسم مصدر در اغله معناسه) (زاری یا اصلیه ایله اسم مصدر در ایلکدی
 معناسه یا مصدر دیدنلر اصابت ایلامش) (آغاز کرد یا شلدی دیمکدر) (ززه لامک فحیله اسمدر
 دزیه معناسه هر بجه رعشه دیرلر) (اندامدن بونده اعضا هر ادر) (ملا طفت ملامت معناسه در
 (آرام بونده قرار معناسه در) (محصول ترکیب) بر پادشاه عجمی قول ایله (یعنی دل باز کوله ایله
 کی به کروب اوتورمش ایدی) (غلام بوندن خبری در یا کور ممش ایدی و کشینک بلا و محلی
 صنامش ایدی یعنی بوندن اول کی به کر ممش ایدی پس اغلفه و ایکلمکه باشلدی یعنی فریاد
 و فغانه باشلدی) (و اندامنه رزه و رعشه دوشدی یا بو غلق خوفندن و یا دکز طرقتدن اولغدر که
 بو که ملا طفت و ملامت ایلدیلر قرار و آرام طرتمدی حاصلی درمه سنی و فریاد و فغانی کسمدی
 (یا وحدت اولسه بر پادشاه بر عجمی قول ایله بر کشیده اوتورمش ایدی) (یعنی در یا سفر ایچون

رد ضروری و رسمی و کافی

رد ضروری

بر کشتی به گیرش ایدی دینک اولور دی (بر پادشاه احوال بلز بر عجمی غلامه که کنندینک محبوبی ایدی دیوب حاشیه نگاشته غلام عرب و عجمه محبوب معنای زیاد شایع در و محله اکافرینه در دین عندیات سوزیده عجب ماهر در (و بر پادشاه خاطری مر بوط اولان بر ذیل بلز عجمی غلام خدمتکار ابله کی به گیر مشل ایدی دینده اثر نجه کتمش زرا تر کبیدن ربط خاطر فهم اولنماز (علاک راعیش از و منفص شد) را ادات تخصیص عیش غینک فحبله در لکدر حیات معنای (منعص اسم مفعول در تفهیل بایستن صاد مهمله ابله مکدر دیمکدر حاصلی غلام بویه اواد بختن پادشاهک عیش و صفای اندن مکدر اولدی یعنی زیاده مالم اولدی (چایه نمی دانستند) اهل کشتی بو غلامک اضطرابی و پادشاهک الم و کدر فی دفع ایلکه چاره بلدیلر حاصلی غلامک بی قرار لغتی دفع ابله مدیلر که پادشاهک الم و کدری مد دفع اوله چاره ده بر همزه بازوب وحدت ایچون طوشر زانده باز مشلر و زانده سو بلشلر (حکیمی در آب کشتی بود گفت اگر فرمای من اورا خاموش کنم پادشاه گفت غایت لطف باشد) حکیمی باحرف وحدت مراد با اهل حکمت اوله و با عاقل و دانا بر کیمسه اوله (غایت لطف لایبه در کمال لطف دیمکدر حاصلی کشتیده بله بر حکیم وار ایدی پادشاه دیدی اگر بیوزر ابله بنانی خاموش ایدین یعنی کر به وزاری سنی و اضطراب و بی قرار لغتی دفع ابله بن پادشاه دیدیکه غایت لطف در (حکیم فرمود تا اعلام را بدر یا انداختند باری چند غوطه خورد و بوش بگر فتند و سوی کشتی آوردند بهر دوست در دنبال کشتی آویخت چون بر آمد بکوشه بنشست و قرار یافت) تا حرف تعلیل در (غلام را را ادات مفعول انداختند مفعول صریحی (و بدر یا غیر صریحی و باحرف صله (باری باحرف وحدت چند نیجه دیمکدر (غوطه غینک فحبله صویه طالمق معنای در (خورد بونده ایچدی معنای در غوطه به اسنادی مجاز بدر زرا ایچدی دکر صویه در یعنی هر غوطه ایلدیکه بوغازینه دکر صوی کدیسر اول اعتبار ابله غوطه ایچدی در حاصلی سیه استاد مجاز مرسل قیلند در (موبش بگرفتند او غلامک صاحبی طوشر بلر (بهر دوست ایکی ابله بله دیمکدر (در بونده حرف صله در بام معنای (دنبال بونده کی دومیندر بعضی نسخه ده دنبال برینه سکان دوشمش عمان وزنی اوزره دوم معنای بعضی شراح جمع ساکن دیش ظاهر کیده ساکن اولر مراد در اگر بویه ابله خطای قاحش ایلش تأمل تد (آویخت بونک کی برل ده یا شدی دیمکدر (آویخت فعل ماضی مجمل و لد در دیش ابن سید علی و سروری افزا ایدوب فعل ماضی معلوم دیدی دیش و بونو جهله تعرض ایلش لکن ایکسی بیه اصابت ایلش از (آویخت بونده یا شدی معنای در اصلدی معنای دکل فتامل (بر آمد چندی یعنی کی اوزرینه (بکوشه باحرف ظرف (و کوشه بونجق و یا حرف وحدت و همزه حرف نوسل (محصول ترکیب) حکیم بیوردی تا کیم غلامی در بابه آندیلر بر نیجه غوطه ایچدی یعنی بر نیجه کره در بابه طالیدی و چقدی پس صاحبی طوشر بلر و کی جانب یعنی پاته کتور در بلر ایکی ابله بیه دومه یا شدی چونکه کینک او سنه جهدی بر کوشه ده اوزردی و تسکین و قرار بولدی حاصلی اولکی کر به وزاری و فریاد و فغانی و دفع اولدی (ملاک را پسندیده آمد گفت در بن چه حکمتست) یعنی پادشاه حکیمک وضع عاقلانه سی و تد بر حکیمانه سی مقبول کلدی و حکیمه سؤال ابلد یکه بوند بر کده حکمت تد دیو (گفت اول محنت غرق شدن بچشیده بود قدر سلامتی نمی دانست همچین قدر عافیت کسی داند که بمصیبت گرفتار آید) قدر سلامت لایبه در و یا حرف تکبر (بعضی نسخه ده سلامت کشتی قدر (همچین کذلک دیمکدر) یعنی غلام عجمی کی (قدر عافیت لایبه

رد معنی
رد کافی

رد معنی و کافی

رد سروری

بونده عافیتدن صحت مراد در (کسی باحرف وحدت (که حرف رابط صفت (باحرف صله مصیبت اسم فاعل مفرد مؤنث غایبه در افعال بایستن اما بونک کی برل ده روز کاردن ابریشن محنت و بلایه دیلر (بعضی نسخه لده بمصیبتی یا وحدتله واقعدر (محصول ترکیب) حکیم دیدی اول بو عجمی غرق اولق محنتی طانماش ایدی پس صحت قدری بلز ایدی شمدیکه غرق اولق لذتی طانیدی و اولکدن خلاص بولدی کیده صحت و عافیتله اوتور یعنی نعمت عظیم بیلدی بنه بونجولین سلامت و عافیت قدری بر کیمسه بلور که بر مصیبت کرفتار اولمش اوله (بعضی شراح همچنین عبارتی مابعد بیه شیخه تخصیص ایلدیلر قصه دن حصه اعتبارله لکن تمه قول حکیم اولق انسیدر (همچین قدر عافیت کسی داند قولی ای من بعرف قدر العافیه دیو تفسیر ایلین تفسیر ایلش (قطعه) ای سیررانان جوین خوش نماید * معشوق منست آن که بزدیک تو ز شست) ای حرف ندا منادی محذوف در (تقدیری ای شخص سیر دیمکدر (سیر سبک کسری و یا به مجهوله ابله طرفی دیمکدر که هر نیجه شبعان دیلر عجم لغتده و او و یا به معروفه و مجهوله اعتبار اولور (معروف اولدر که و او ساکنک ماقبلنده اولان صله بی و یا ساکنک ماقبلنده اولان کسری تمام اشباع ایلدیه سین (و مجهول اولدر که تمام اشباع ایلدیه سین (ترا سکا دیمکدر (نان جوین بیایه (جو چیک فحبله اریه در که هر نیجه شمدیر دیلر شبنک قحی و عینک کسریله (و یا حرف نسبت (و نون حرف تأکید اریه اتمکی دیمکدر (نماید فعل لانی مستقبل نمایندن کورغز دیمکدر (معشوق منست اضافتی لایبه در (آن که تقدیری آن کس که در شبکه مکرر بیان اولندی (زشت زانک کسریله چرکین دیمکدر قبیح معنای (محصول بیت) ای شول کیمسه که طوق سین (یعنی بنم کی آج دکل سین سکا اریه اتمکی خوش کورغز یعنی طوق کدن اریه اتمکی بکنر سین لیکن بنم معشوق و محبوب در اول کیمسه که سنک فتکده چرکندر یعنی سکا خوش کلین بکا خوش کلور حاصلی سکا اریه اتمکی طوق کدن مقبول دیمکدر (امان که آج و محتاج بنم مسلمدر) حوران بهشتی رادوزخ بود اعراف * از دوزخسان پرس که اعراف بهشتست) حوران حورحانک ضمیمه اهورک و حوراه نک جمیدر جر احر و حرا نک جمعی اولدیغی کی اما عجم مفرد معنای استعمال ایدوب ادات جمع ادخال ایدوب حوران دیدیلر بهشتی به اضافتی بیایه در یا حرف نسبت در (ورا ادات صله (دوزخ دالک ضعی و زانک فحبله طامودر یعنی جهنم (اعراف جتنله جهنم اراسنده بر دیوارک اسمیدر دوزخیان دوزخینک جمیدر اهل دوزخ معنای (و پرس فعل امر مفرد مخاطب سؤال ابله دیمکدر (که حرف بیان (اعراف بهشتست مبتدا و خبر (محصول بیت) جنت حور بلرینه اعراف که جتنله جهنم پیشده در دوزخدر یعنی اهل جتنه نسبت اعراف دوزخدر اما اهل دوزخه سؤال ابله که اعراف جتندر حاصلی احوال عالم جیعا امور اضافیدر مثلا آدم وارد که ناوق اتنی بکنم بولدر چین و کو کرچین اتنی استر (اما آدم وارد که کلاواتی یا شده قوزی ایدر لبا سده و سارنسنده بوکا نسبتدر (بیت) فرقت میان آن که یارش در بر * با آن که دو چشم انتظارش بر در) فرقت مقدم خبر (میان مؤخر مبتدا (ان مضاف الیه در لایبه ابله (که حرف رابط صفت (یارش ضمیر آنه راجعدر (در حرف ظرف (و بریان معنای در یعنی عندنده مبتدا اولق احتمالی وار (بافرقه متعلقدر (ان که اصله ه آن کس که در (چشم انتظار بیایه شین ضمیر آنک مشار البهی اولان کسه راجعدر (بر حرف استعلا (در قه در باب معنای (محصول بیت) فرق و تفاوت وار در اول کیمسه نک اراسنده که یارودلداری یا شده بلکه سپه سنده اوله اول کیمسه ابله که ایکی چشم انتظار قیوده در که جانان کلوری کلیمزی یعنی عین وصالده

زد سروری

رد سروری

اولان کیمه ابله محض هجرانده اولان کیمه بینده فرق عظیم وار زیرا اول جنب وصالده
 و بودوزخ هجران و حرمانده در (حکایت) هرمن تاجدار را گفتند و ز بران پدر را چه خطا
 دیدی که بنده فرمودی (هرمن هانک و مینک ضمه ل یله و رانک سکونیه نوشر روان جارک
 او غلیر (تاجدار دید یکی انگچوندر که مصرع التون تاجی اول اول کیدی شکه خلغای
 عیا سبه ده متصرف بالله اول کیدی (واندن اول دلبند کیر ایدی (محصول ترکیب) هرمن
 تاجداره سوال ایلد بلر که باباک و زراسنک نه خطا سنی کوردک که حبس بیوردک مکرکیم تخت
 سلطنته جلوس ایدیمه بابای و ز برانی حبس ایش (کفت خطای معلوم نکردم ولیکن
 دیدم که مهابت من در دل ایشان بی گرانست و بر عهد من اعتماد کلی ندارند) خطای
 یا حرف وحدت و یانکی (مهابت مینک فتحیه بوند خوف معانسته در (صکران کاف
 عبرتک فتحیه حد و غایت دیمکدر (عهد لفظه شترکدر پیمان و زمان بینده (محصول ترکیب)
 هرمن جواب و یروب دیدی که بونلردن بر خطا معلوم ایلدم اما کوردم صکه بنم خوف
 کوکالرنده بی حد و غایتد و بنم پیمان کلی اعتماد لری یوقدر (توسیدم که ازیم گزند خویش
 قصد هلاک من کنند پس قول حکما را کار بسنم که گفته اند) که حرف بیان (بیم قورقودر
 خوف معانسته (گزند کاف عجمک ضمه ل یله ضرر معانسته در اضافت لایمه ل در (قصد هلاک
 مصدرک مفعولیه اضافتد و رومه لایمه در (حکما را حرف تخصیص (محصول ترکیب) هرمن دیر که
 بونلر یوله اولاد قلرندن قورقودم که کندولرینک ضرر لری خوفندن بنم هلاک قصد ایلده ل
 (پس حکمانک قولنی ایش بفلدم (یعنی قولر یله عمل ایلد مکه دیمشدر (قطعه) ازان کز تو
 ترسد بترس ای حکیم * و کر با چوا و صد برای یچسک) ازان یعنی ازان کس دیمکدر (کر که
 حرف رابط صفت ترسد ناک و سبک فتحیه ل یله و رانک سکونیه فعل مضارع مفرد غائبدر
 فاعلی تحتیه انک مشار الیهی اولان کسه راجعدر (بترس با حرف تاکید (ترس ناک فتحیه فعل
 امر مفرد مخاطبدر (و کر و ا کردن مخفف در (با حرف مصاحبت (چوادات تشبیه او ضمیری
 انک مشار الیهی اولان کسه راجعدر (صد یوز در (چوا و عبارتیه قید در (بعضیلر احتمال
 بعید ایله برای فعلیه قید طوئه شلر (بر حرف تاکید (آی فعل مضارع مفرد مخاطب برآیی بونده
 چقشمر سک معانسته در (یچسک با حرف صله و یا حرف ظرف (محصول بیت) اول کیمه دیکه
 اول مسندن قورقور یعنی استندن خوف و خشیت ایدن کیمه دن قورقو و اگر بوز آنک کی ایله
 چقشمر سک یعنی بوز آنک کی ایله جنسک ایلکه قادر ايسک (حاصلی صواشده
 بوز آنک کی کیمه به غالب ايسکده مسندن خوف ایدن خوف ایله زیرا جازدر که زور و قوتله
 سکا ظفر بولوب حیل و مکر ایله ظفر بوله (مصرع اولک معناسنی ا کس بوز انجلین
 ایله چکده یوقاری کاور ايسک دین یوقاری کلامش (و فرضا بوز انجلین کیمه ایله جنکده غالب
 اولور سکده دین ارنجه کش (بنی که چون کر به عاجز شود * برارد یچسکال چشم پلنک)
 بنی فعل نی استقبال مفرد مخاطب استغاثه انکاری بی متضمن (بیندندن هشتق کورمز مسین
 دیمکدر (که حرف بیان (چون حرف تعلیل (کر به چتک که عریجه هره و سنور دیر
 یعنی کدی مبتدا (شود فعل مضارع مفرد غائب اسمی تحتیه کر به به راجع ضمیر (و عاجز خبری
 وجله فعلیه خبریه مبتدا (برارد فعل مضارع مفرد غائب فاعلی بنه کر به به راجع تحتیه
 ضمیر چقار دیمکدر با حرف مصاحبت (چسکال جیم عجمک فتحیه بر تجمی خوانک قیغنی یعنی
 یغنه سی (چشم پلنک لایمه در (براردک مفعول صریحی (و یچسکال غیر صریحی
 وجله فعلیه جواب تعلیلدر (محصول ترکیب) کورمز مسین چونکه کر به عاجز اوله و خلاص

رد شعی
 رد کافی

اولانده مجال بولبه چشم پانکی پنجه سبله اخراج ایدر (حاصلی جان قورنارمه جفن بلجه پانک
 هرمنکدر که کندویه غاب ايسده بورتته و صورتته پاشور (ازان مار پای راعی زند * که ترسد
 سرش را بکو بدسنتک) از آن ادات تعلیل لاجل معانسته (مار ییلان (بر بونده حرف صله در
 (پای راعی لایمه در (راعی قح بایندن اسم فاعل ر یعنی رعی برعی دن ناقص بایسندن (زند
 لغتده اور دیمکدر اما بونده مراد لغتدر یعنی صوقق (که حرف بیان از آن در (سرش را ادات
 مفعول (بکو بد کاف عربک ضمی و بانک فتحیه کو بیدندن باه عربله دوکت معانسته بونک کی
 برارد از ملک مراد در فعل استقبال مفرد غائب از دیمکدر (با حرف مصاحبت (سرش
 بکو بدک مقدم مفعول صریحی (و بسنک غیر صریحی (محصول بیت) انگچون ییلان
 چوبانک ایغن صوقر یعنی ایغن انگچون ایصبر که قورقار که باشنی طاشله از ده دیو یعنی
 چوبانک طاشله باشنی از ده جکین ییلور اول جهندن ایاغنی صوقار حاصلی اول بنی هلاک
 ایلز دن اول بن آنی هلاک ایلده بن دیو ایغن ایصبر هرمن بوله دو جازدر که وزرا
 بسندن قورقود قلرندن هلاک قصد ایلده لری خود هلاک ایلدم نهایی
 حبس ایلدم (کو بدی کو فندن اخذ اید نلر غلط ایشلر (حکایت) یکی از ملوک
 عرب رنجور بود در حالت پیری و امید از زندگانی قطع کرده (بعض نسخه ده عرب
 برینه عجم واقعدر (رنجور رانک فتحیه مر بض معانسته مستعمل در او غلا بجزله تحریف
 ایدوب رنجیل دید کاری بوندن (زندگانی سابقا بو عبارتی بیان ایش ایلدک در لک
 مراد در حیات معانسته (محصول ترکیب) عرب پادشاهلردن بریسی مر بض اولمش ایدی
 پیر لک حالتده یعنی پیر لک وقتنده و حیاتندن امیدنی قطع ایش ایدی حاصلی اوله جکین
 بلش ایدی ینه بر بود مقدر در کرد دن صکره (ناگاه سواری از در آمد و بشارت آورد که
 فلان قلعه را بدولت خداوندی کشادیم و دشمنان اسیر شدند و سپاه و رعیت آن طرف بجمیلکی
 مطیع فرمان گشتند) سواری یا حرف وحدت (بشارت بانک کسر یله و ضمه ل یله مشتعلک اسمدر
 (که حرف بیان (بجمیلکی جبهه دیمکدر (محصول ترکیب) پادشاهک مذکور حال و اشتداد
 مرضی وقتنده ناگاه قبو دن براتو کلدی و مرده کتور دیکه فلان قلعه بی پادشاهک دولته
 فتح ایلدک و دشمنلر اسیر اولدیلر و اول جانبک سپاه و رعیتی جبهه مطیع فرمان اولدیلر دیدی
 (چون این سخن بشنید نفی سر د بر آورد و کفت این مرده مرا نیست دشمنانم راست یعنی
 وارثان ملک) بعض نسخه ده دشمنانم راستد برینه دشمنان مراست و اقدمه یعنی پردر دشمنلر دیمکدر
 دیمکدر (زیر اسین و نادات خبر در ایکی داده بله (محصول ترکیب) چونکه پادشاه کلن سوارک
 مرده سنی و کلامنی د کلدی بر صوق نفس کتوردی یعنی بر آه سر د ایلدی و دیدی بو مرده
 بکا دکل دشمنلر به در یعنی مملکت و سلطنت وارثلرینه در که بنم اولدو کیم دیرلر که پادشاهلق
 انلره دکه د بو (قطعه) در بن امید بسر شد در یغ عمر عزیز * که آنچه در دست از درم
 فراز آید (بسر با حرف صله (وسر نهایت و غایت معانسته در (عمر عزیز موصوفک صفته
 اضافتدر بهر حال بیانیه در (که حرف بیان (در دست در حرف ظرف دست دلمه در
 (از درم در قیو ویم معناده فرازه مقید در فرازم آید تقدیرنده در یعنی بکا حاصل و بهر اوله
 دیمکدر (فراز قیوده قیمق معانسته مستعملدر اما بونده حصول معانسته در (محصول بیت)
 یوامید ده یعنی مصراع ثانی بیان ایلدیکی امیدده نهایت و غایت واردی حیف و در یغ عمر عزیز
 (یعنی عمر بوارزو و هو شده آخر اولدی حیف و در یغ که اول ارزو و زجا که کوکله در قیودن
 ایچروکله یعنی حاصل و بهر اوله (حاصلی کوکله دیکه حاصل اولمق امیدده عمر دو کندی

رد این سبد علی و سروری
 و عی

یعنی وارثان مملکت جازدر که
 پادشاهک کلای اوله جازدر که
 حضرت شیخک اوله ند بر سله

(بونده شدی صیورت ایچون یعنی اولدی معاشنه طو نان خطا ایلش (و یسر شدک معاشنی تمام شده بیان ایلنی رد ایدن مردوددر) (و بو عیارتی تم دیگمه تفسیر ایلسی ناممدر) (و تمام شده تفسیر ایلنه تک کلامده استدرک و ار دیسی مستدر کدر) (و عمر عز از اضافتی موصوفک صرفته در یسانیه دکلر دین بی وجه سوبلش (امید بسته برآمدولی چه فائده زانک * امید نیست که عمر گذشته باز آید) امید بسته یسانیه در (برآمد حاصل اواسی (ولی ادات استدرک (زانک کافک سکونیه ادات تعلیلدر) (که عمر گذشته یسانیه (باز آید عودت ایلنه دیگدر (محصول بیت) کو کلمده بفلو اولان امید حاصل اولوب وجود بولدی (یعنی نیجه یلار رجا وارزو ایلدیکم مرادات حصول بولدی اما نه فائده حصول بولاسنده انکی چونکه رجا و امید یوقدر که یکن عمر عودت ایلنه یعنی مرادات وارزو لهب حاصل اولدی لکن یکن عمر عودت ایدوب حاصل اولماز (حاصلی یکن عمری تحصیل ایلکه چاره یوق) (قطعه) کوس رحلت بکوفت دست اجل ای دو چشم و داع سر بکنید) (کوس رحلت یسانیه در ویا لامیه مجازا (کوس طبل باز شکله بر ساز در حرب وقتنده و بیراملره و امور عظیمه ده چالور ابری اولور شویله که اباغ اوزره طور رکن و یاروه اوزره چالور (بکوفت فعل ماضی مفرد غائب لغته ده و کدی دیگدر اما مراد چالدی دیگدر (دست اجل اضافتیه مذکور کیدر) (و داع اولک فحبله تودیع معاشنه اسمر سلام تسلیم کلام تکلم معاشنه اولدوغی کبی (سره اضافتی مصدرک مفعولنه اضافتیدر) (بکنید باحرف تا کیدر) (کنید فعل امر جمع مخاطب و داع مقدم مفعولیدر) (محصول بیت) آخرت کوسنی چالدی اجل دستی (یعنی اولوم و فنی کلدی آخرته سفر ایلک لازم کلدی زیرا اول زمانلرده کو چمک وقتنده کوس چالارلردی اما بوزمانده صورنای چالارل (پس زمان سابق عادتده اشارتدر) (تکه بر زمان جرس یعنی چالارلردی (خواجسه حافظ چور دوغی کبی (ای ایکی کوزم باشمه و داع ایلک زراخا که کرب و ربکزدن جدا او اوسر سز) (ایمدی بر ربکزه شمدیدن و داع ایلک (ای کف دست و ساعد و بازو * همه تودیع بکدیگر بکنید) (کف الک ایه سنه و تابه دیرل کف پای کبی سنه اضافتی لامیه در (مراد نیجه در) (ساعد عینک کسرله بلکه دیرل بازو دیر سکدن یوقارو او موزه دک قرجه لره دیرل (تودیع بکدیگر مصدرک مفعولنه اضافتیدر (و بکنید مقدم مفعولیدر) (محصول بیت) ای ال ایه سی وای ساعد وای بازو جبه کزیری بر بکزه تودیع ایلک زیرا خاک التده بری بر بکزدن آیریلوب چور یسه کز کرک ایمدی شمدیدن بری بر بکزه و داع ایلک (برمن اوفتاده دشمن کام * آخرای دوستار کذر بکنید) بر حرف استعلا (منک اوفتاده اضافتی یسانیه در) (اوفتاده اوله لغته راناده کبی (دشمن کام وصف ترکیبی اقسامنددر دشمن مرادلی دیگدر) (یعنی دشمنک مراد نیجه حاصلی دشمنک دیلدوی کبی دشمنک دیلدوی خود موت و فوتدر) (آخر فار سیده تقریر و تائید افاده ایدر اثیق شکه خواجسه حافظک (پروی نافه کاخر) بیتنک شرحنده مفصل ذکر ایدوب تحقیق ایلش مراد ایدینلر اول رساله مره مراجعت ایلسونلر) (کذر اسم مصدر در کذریدن کجمه و او غرامه معاشنه (کذر بکنیدک مفعول صریحی (و برمن غیر صریحی) (تقدیری برمن کذر بکنیددر) (محصول بیت) دشمنک مراد نیجه بن افتاده نک اوزرینه یعنی دشمنک استدوی و دیلدوی کبی بن دشمنک اوزرینه البده ای دوستار کذر ایلک بو عبارت ایکی معنایه متممدر یعنی بی عیاده ایلک و یا قبری زیارت ایلک دیمک اوله بعض نسخده ده بو بیتنک مصراع اوانی (برمن افتاده مرک دشمن کام) بازمش و ابن سید علی بزم

رد سروری
رد سروری
رد کافی

بازدیغیز کبی بازمش لیکن معاشنی تحقیق ایده عیش و ساری تر کینده خطا ایلدکاری کبی معاشنه ده خطا ایلش علی الخصوص کافی اولقد ر باوه ل سوبلش که استماعی صداع دکل جنون ایراث ایدر (روز کارم بشد بنادانی * من نکردم شمعادر بکنید) روز کار ازمان وایم معاشنه درگاه اولور که عمر دن کنایت ایدر ل بونده ده بویه در میسدا و بشد خبری (بشد برفت معاشنه در) (بنادانی بشد متعلق باحرف مصاحبت (نادان جاهل (و یا حرف مصدر (من میذا نکر دم فعل فی ماضی متکلم و حده مفعولی بر مقرر حذر در که مذکور حذر آتی بیان و تفسیر ایلر جمله فعلیه خبر میسدا در (مذکور حذر مفعول بکنید در (محصول بیت) بنم ایلم عزم و اوقات حیاتم جهلله و نادانانه بکدی یعنی عمری هوا و هو سه وارزوی نفسله بکوردیم یعنی عذاب و عقاب آخرتدن حذر ایدوب زاده آخرتله تنقید ایلوب غفلت ایلدم ایمدی سز نصیحت اواسونکه اول باقی ایچون بوفانیده زاده اعمال صالحه کسب ایلک که غفلت و اهمال ندامت و شرمنده لک و برر (حکایت) سالی بر بالین تربت یحیی پیغمبر علیه السلام معتکف بودم در جامع دمشق) سالی یا حرف وحدت (بر حرف استعلا (بالین) (و بالین یصدغه دیرل که عرب وساده دیر اولک کسرله تربت دن مراد قبر شریفلریدر مراد باشی او چیدر بالینک تر به یه و تر به نک یحیایه اضافتی لامیه لدر (معتکف ملازم معاشنه در) (بودم فعل اولجه اولدم دیگدر و ادات اولجه ایدم دیمک اولور (جامع دمشق اضافتی لامیه در که مراد جامع بی امیه در دمشق اصلنده دالک کسری و میمک فحبله در اما شهرت ایکسنتک کسرله در (محصول ترکیب) بریل شامده بی امیه جامه منده حضرت یحیی پیغمبر علیه السلام مقبره سنک باشی او چنده معتکف اولدم و یا معتکف ایدم بو ترکیب تمام سنه معتکف اولد یعنی و برمن نهایی سنین دن بر سنه معتکف ایش یا تمام سنه و یا بر مقدار بی بالینک تر به اضافتی شبهه بهک شبهه اضافتی قیلنددر دین معلومدر که تر به بی بالینه تشبیه ایلش لیکن مراد سابقا مذکور اولانددر بودکدر (یحیی پیغمبر علیه السلام تر به بی بالینی یاصدندیم دیگدر دبدیکی سببا ذکر ایلدیک تشبیهی تعین ایلش لیکن مردود در بوده جائزدر که سرمرقد منور زنده اولان حجره ادعا بالین اطلاق ایدوب بطریق الاستعاره قبری ایچون بالین اثبات ایدوب باشی او چنده دیمک مراد اوله (بوده معلوم اوله که قبر شریفلرینک باشی وایاغی او چنده حجر بوقدر همان شویله مسنم بر قبر دریشیل صوفله مستور (و بعضیلر دبدیلر که بالش و بالین عبارتلی عتبه بابه اطلاق اولور که قبولک ایشیکی مراددر بوقدر جدر به دن مراد قبر شریفی محتوی اولان محوطه و بقعه اولور نقل قول بعضده باطلدر (زیرا قبر شریفلری اول زمانده کشاده ایش یعنی جامع اورتیه سنده اطراف ایچق بر قبر ایش (واک عثمان بکار بکیلرندن لطیف نام بکار بکی که شامده متوفی اولوب دکر جامع فی ربنده مدفوندر استانبولدن سرواغاجی کتوردوب اوزرینی پاره قلی بر مقصوره ایلش (معلوم اوله که دعا کو یک شیاختی زماننده بوقدر قور که زیارت ایلدم حضرتک قبری کبی بلند قبر کوردم بنده که طوال ناسدم بنم قائمندن بو کسکدر (ایکی از ملوک عرب که به بی انصافی مو صرف بود اتفاق زیارت آمد و نماز کرد و حاجت خواست) که حرف رابط صفت (زیارت آمد باحرف صله (و نماز کرد یعنی نماز قلدی (محصول ترکیب) عرب پادشاهلرندن بریسی که انصافی سز لقله موصوف ایدی زیارت کلدی و نماز ادا ایلدی و حاجت دیلدی شکه زیارت قیورده عاتیدر (بیت) درویش و غنی بنده این خاک درند * و آنان که غنی ترند محتاج ترند (بندک این لفظنه اضافتی لامیه در) (خاک دره ده بویه در

رد شرح جیما

رد کافی

رد کافی

مسنم تفعیل با بدن اسم
مفعولدر و کو جلمش دیگدر
(محمد اسعد)

رد کافی

مخوطه تفعیل با بدن اسم
مفعولدر و حائطه تکه دیواره
دیرل اطرافه دیوار چمکاش
نسنه دیرل سده

دکر جاجی شامده برجامعدر که
اورته سندن یعنی حرمی
اورته سندن برارقی افر که فقرا
الده اثوابن یورغایتله مقبول
پردراستانبولده کاغذ خانه کبی
اول زمانده وقف جائیدندن
اثواب بویه صابون و برلش
اما شمدی و برلر سده

(نون و دال ادات خبر در) و انان اصلند و آنان در الف مدود ابله و صلا همره ساقط اولشد
 (که حرف رابط صفت) و یا حرف بیان (ز ادات تفضیل) و نون و دال ادات جمع یعنی سین
 و نا که مفرد ادات خبر در المک جمع در (محصول بیت) فقیر و غنی انبیا و اولیا قیوسی طبر اغیثک
 مطیع و متقاد بنده را پدر و انلر که غنی رفدر یعنی صاحب جاه و منصب در بوخاک دره مختا جر قدر
 زرا انلر که نیجه دوری مرادات و ارزوری وار (خاک دردن مراد اول خاکه مدقون اولندر
 ذکر محل واراده حال قبیلندند) نهایی خاک در بیوریدی تأدب طریق در (خاکدن مراد
 اول پاک خد متکالر پدر دیمکه نظر و ار (آن که روی بمن کرد و گفت از اینجا که همت
 در ویشادست و صدق معامله ایشان خاطری همراه من کنید) آنکه آنکاهدن محققدر اندن صکره
 دیمکدر یعنی غار قلوب و دعا ایدوب و حاجت دیلدکن صکره (روی تقدیری روی ویشدر
 قرینه قائم اولد بیچون شین حذف اولندی) بمن با حرف صله یوزین بکا ایلدی یعنی بکا
 نوجه ایلدی دیمکدر (از اینجا اول مقام و مرتبه دن دیمکدر (زیرا چایونک کی پر زده محل و مکان
 معنانه در) همت هاک فحی و کسر به لغتدر اهتمام معنانه (در ویشانه اضافتی لامبدر
 (صدق معامله) یعنی معامله صادقه که انده ریاضحه اولیه دیمکدر خدا ابله معامله لری مراد در
 (خاطری یا حرف وحدت و یا حرف تنکیر) همراه یولداش (زیرا هم ادات جمع در) هم خانه
 خانه دش و هم حجره حجره دش دیمکدر بونده رفیق معنانه در (پس منه اضافتی اسم فاعلک
 مفعولانہ اضافتی قبیلندند) کنید فعل امر جمع مخاطب ایلک دیمکدر تعظیم طریق به (همراه
 مقدم مفعولدر (محصول ترکیب) ملک بی انصاف غار قلوب و دعا ایدوب و حاجت دیلدکن صکره
 دیدی اول مقامدن که در ویشلر که همتی مقابلسدر (یعنی اهل اللهک بر مرتبه سی و ار در
 اول مرتبه دن هرینه که همت ایلدر باذن الله حصول بولور (صدق معامله ده بومعنا به در یعنی
 خدایله بر معامله صادقه لری وار در که اول معامله صادقه مرتبه سندن هر نکه مراد ایدینور لسه
 اللهک امری به ظهوره کلور (حاصلی واصل الی الله اولنلر هر نکه مراد ایدر لسه منبر او اور
 نهایی اراده لری خدایک ارادته موقوفدر) پس مذکور مرتبه دن بکا بر خاطر نوجهنی
 و کوکل همتی همراه ابله (یعنی بی کوکلدن چقارمه (حاصلی بی دعا دن اوته دیمکدر
 (از اینجا معنایی از درون دل و جان دین عندی سولش (زیرا بوعبارتدن مستفاد
 اولماز) بعضیلر دیشلر که بو تقدیر چه خاطری قیدی مستدرک او اور بویه دین مستدرک
 سولش (زیرا خاطر دن مراد توجه خاطر در) حاصلی طلب دعا در (بعضیلر دیشلر که جاد مراد
 فیض و فضل خدا در (زیرا همتلری خدایندر کنیدلر دن دکلدر بومعنی کر چه صحیحدر) اما
 بوعبارتدن مستفاد دکلدر فاعل به مضار از ان روی و از ان سبب و از ان جهت معنانه در دیش
 بوده بوعبارتدن مستفاد اولماز (که از دشمن صعب اندیشناکم) که حرف تعلیل (دشمن صعب
 بیانیه (اندیشناکم نالک بونک کی پر زده نسبت معنایی افاده ایدر (غضبناک و ترسانک و ترسانک کی
 بونیه ترسانک معنانه در) اما الفنده فکری معنانه در (حاصلی سندن همت دیلدیکم انکچوندر که
 صرب دشمندن خوف و بیم اوزریم) کتم بر رعیت ضعیف رحمت کن نا از دشمن قوی زحمت بیتی
 (رعیت ضعیف بیانیه) رحمت کن فاعلک مقدم مفعولدر (کن کافک ضعیله قبل امر مفرد مخاطبدر
 کنیدندن ابله دیمکدر تا حرف تعلیل (دشمن قوی بیانیه) زحمت بیتی نالک مقدم مفعولدر (بیتی
 فعل نفی استقبال مفرد مخاطبدر بیتی ندن کورمه سین دیمکدر (محصول ترکیب) حضرت شیخ
 پور و فقا کیم ملک بی انصاف بندن همت و جالیدیه بن اکادیم ضعیف رعیت مرحت ابله
 ناکیم قوی دشمندن زحمت کورمه سین (یعنی رعایای اسر که الله تعالی سنی اسر که سین و دشمندن

در شعی و کافی

رد این سید علی

رد سروری

رد سروری

رد کافی

امین و سالم ابلسون (رحمت و زحمت تجنسن خطبدر (نظم) بیاز وان توانا و قوت و سر
 دست * خطاست یچکه مسکین ناتوان بشکست) (بیاز وان با حرف مصاحبت) (بشکسته
 متعلق) (بازوان بازونک جمعدر قوی مراد در توانایه اضافتی بیانیه در) (قوت بازوانه معطوفدر
 سره اضافتی و سرلک دسته لامبدر در) (بوند سر دستدن یچکه مراد در) (خطاست مقدم خبر) (یچکه نالک
 مسکینه اضافتی لامبدر در) (و توانایه بیانیه) (یچکه بشکست مقدم مفعولدر) (بشکست بونده مصدر
 معنانه در اول جهتدن فاعل استمر و مبتدا اولغه قابلدر (محصول بیت) زوری بازولرله و یچکه
 قوتیله مسکین ناتوانک یچکه سنی صبیق یعنی فریق خطادر (یعنی سلطنت زور و قهر ابله رعایای
 مسکینک یچکه سین پورمق) (یعنی جور و جفا و ظلم ایلک خطادر) (بترمد آنکه بر افتاد کان بخشاید
 که کر زبای در آید کنش نکیر دست) (بترسد فعل امر مفرد غائب فعل مضارع مفرد غائبه مشرکدر
 نشیله ده بویه در جمعدر) (پس فعل مضارعدر امر معنانه دینلر مشترک صیغه اولدیغن
 بلزلریش) (آنکه تقدیری آنکس که در نکه مکرر بیان اولدی (بوحرف استعلا) افتاد کان مسا کین
 وضعفا) (بخشاید فعل انی مستقبل) (بخشایدندن اسر که مز دیمکدر) (که حرف بیان) (و یا حرف تعلیل
 (زبای در اید متعلقدر که فعل شرطدر) (کس مبتدا) (نکیرد فعل انی مستقبل مفرد غائب طوماز
 دیمکدر خبر مبتدا در جمله اسمیه جزا شرط و افعدر) (تقدیری کس دشمن نکیردر) (محصول بیت)
 قورقون شول کیمسه که وضعفا و مسا کینه رحیم ایلز (یعنی فقرایه ظلم ایلین خوف ایلسون که آیتدن
 دوشوب زله و لغزش واقع اولورسه (یعنی روز کردن یا شنه بر مصیبت کاورسه کپسه البی طوماز
 حاصلی کیمسه اکادستکیر و معین و ظهیر اولماز) (پس قورقوب فقرایه ظلم ایلسون بعض نسخه زده
 نترسد واقعدر فعل نفی مستقبل استفهامی متضمن قورقازی دیمکدر (یعنی البته قورقو کرکدر
 دیمکدر) (هر آن که تخم بدی کشت و چشم نیکی داشت * دماغ بیهده پخت و خیال باطل بست)
 (تخم بدی بیانیه تخم معروف بدیرامز) (و یا حرف مصدر برامزانی تخمی دیمکدر) (کشت فعل ماضی
 مفرد غائب کشتن دن اکدی دیمکدر و او حرف عطف) (چشم نیکی لامبدر در) (چشم بونده رجا
 معنانه) (نیکی یا حرف مصدر ایلک دیمکدر) (داشت فعل ماضی مفرد غائب طوندی دیمکدر
 (دماغ دالک کسر به ترکیه دماغ دیکلر پدر بونده فکر مراد در ذکر محل واراده حال قبیلندند
 (بیهده و بیهوده بی فائده و باطل معنانه در) (خیال باطل بیانیه در) (دماغ پخت مفعول
 (و خیال بستک (محصول بیت) هراول کیمسه که برامزانی تخمی اکدی و ایلک امیدنی طوندی
 (یعنی فقر و مسا کینه ظلم ایدوب و فلاح و ایلک مکافاتنی رجا ایلدی فکر فاسد بشوردی و تصور
 باطل بغلدی (زیرا سبانه حسنات جزا اولماز بلکه سبانه سبانه و حسنه حسنه در) (کشت فعلی
 کاشتن دن اخذ ایلین غفلت ایلش (من کاشتن بمعنی افشاندن دینی تخطیه ایلین تعصب ایلش
 ز برامزادی تصور معنادر بیان ترادف دکلدر) (زکوش پنبه برون آر و د ادخلی بده * و کر نوی
 ندهی داد روز دادی هست) (کوش کاف بجمینک ضعیله قواق دیمکدر) (پنبه بای اول بجمیدر
 حرکات ثلثه ابله پاموق معنانه (برون طاشره دیمکدر) (آر فعل امر مفرد مخاطب کتور دیمکدر
 آریدندن که محققدر آوریدندن بحسب افت طاشره کتور دیمکدر اما امراد چقار دیمکدر (داد
 بونده اسمدر عدل معنانه) (خلفه اضافتی مصدرک مفعولنه در) (بده یا حرف تأکید وده دالک
 کسر به و هاء اصلیه ابله و پردیمکدر) (ده بدندن ایکن مصدر زده و مضارعنده و اسم فاعلنده دالک
 فحی مشهور در) (داد بدهک مقدم مفعولدری ندهی تقدیری نمی دهی در ضرورت وزن ایچون
 نون تاخیر اولندی اگر سن و بره زایلک دیمکدر فعل مضارع مخاطبدر داد مفعولدر عدل معنانه
 (روز دادی لامبدر در و یا حرف وحدت و یا خود حرف تنکیر (محصول بیت) ملک بی انصافه

در شعی و کافی

رد این سید علی

و با هر ظالمه خطاب ایدوب بیورر فولاغیدن غفات بنده سنی چقار و خلقك عدل و انصافنی ویر
 یعنی الاك التنده اولرله عدالت ایله و انصاف کوستر و اگر من داد و عدل ویرمزایسك یعنی عدل
 و انصاف ایلمزایسك عدل کونی وار در کلمه بهر کدك بلکه هر حیوانك انتقامنی الوب انتصاف
 ایدرر حاصلی دیاده ظلم ایدر ایسك آخرتده جزاسین کورسین (می تهنیده می وزن ایچون تقدیم
 اولدی دین حق ایدای ایلامش (نوند ناخیر اولدی وزن ایچون دیمك كرك ایدی (بونه ظلمك اولنده
 رباعی یازاتلر افسلم نظمی غریب بیلمز بیلمش (اگر تویی ندیده داد یریشه دان یازوب
 امر در دانستندن دین ایکی وجهله خطا ایلمش قنبر (وروز دادی یرینه روز دادنی دیدیکی
 اغریدر و با مصدری مصدره داخل اولدیغی کورلمش و ایشدلمش دکلدر (مشوی)
 (بنی آدم اعضای یکدیگرند * که در آفرینش یک گوهرند) بنی اصلنده بنین ایدی اضافله
 نون ساقط اولمشد آده دن بونده مراد حضرت آدمدر (اعضا عضوك بچمدر (یکدیگره
 اضافتی لامیه در وتون و دل ادات بچه در خبردر (که حرف تملیل (آفرینش اسم مصدر در
 افرینیدن برادلمش مناسبه عربچه خلقت و فطرت دیرر (گوهر كك اف بچمك قحبه
 معروفه عربی ایدوب جوهر دیرر (نون و دل یرینه ادات جمع خبردر (محصول بیت)
 حضرت آدم اوغلاری بری برینك اعضا سیدر یعنی بری برینك جسمی حکمنده در (زیرا
 خلقنده و فطرته بر گوهر دندر (یعنی جمله سی برانادن و برانادن که حضرت آدم و حوادر
 بهمن نسخه مصرع ثانی (که در اصل فطرت یک گوهرنده) واقمدر و بعض شراح
 بو نسخه بی اختیار ایلمش و بهضبی بونسخه بی اختیار ایلدیکنه تعصب طریقله اعتراض
 ایلمش لیکن اعتراضی موجه دکلدر بعض شراح جوهر دن مراد نطفه حضرت آدمدر دیمش
 بویه اولسه بعد دکلدر بچ زا نطفه به جوهر دیمش اولور بهضبلر دخل ایلدیلر که نطفه به
 جوهر دیمك صحیح دکلدر دیوایکن دخلی مدخوادر (جو عضوی بدر آورد روز کار * دیگر
 عضوها را نماد قرار) چو ادات تملیل (عضوی یا حرف وحدت) بدر باحرف صله
 (درد آغری به دیرر عربچه الم دیرر) پس در ده مرض دین لغت معانی سویلماش
 (روز کار آوردك فاعلیدر و عضوی مفعول صریحی و بدر غیری صریحی) عضوها ها ادات
 جمع و را حرف تخصیص (نماد ایکی نوک قحبه فعل نفی مستقبل مفرد عاجدر (مانیدن
 قالمساز دیمکدر قرار فاعلی ارام و سکون دیمکدر (محصول بیت) چونکه روز کار عضوی وجع
 و بجمه (یعنی الم کتوره حاصلی درد ناک ایله غیر اعضا ارام و قراری قالمساز (یعنی اول
 درد ناک عضو المی سائر اعضا به تأثیر ایدر) پس چونکه بنی آدم بر جوهر دن خلق اولوب
 بری برینك افریابی حکمنده اولدیه بریه برالم و بلا کلیك جیعی متالم و متا اولمق كرك
 (بدر دك یاسنه حرف زائد دین زائد سویلمش (تو كز تحت دیگران بی غمی * نشاید که نامت
 نهشد آدمی) کز اصلنده که از ایدی (که حرف بیان) تحت دیگران لامیه پای بطنیله
 (غمی یا ضمیر خطاب) نشاید فعل نفی مستقبل مفرد غائب لایق دکل دیمکدر (که حرف بیان نامت
 تا ضمیر خطاب آدك دیمکدر) نهشد فعل مضارع جمع غائب نهیدندن قورر دیمکدر
 آرمی ایله انسان معناسنه در (محصول بیت) سکه غیر بلر نمندن بی عین (یعنی سائر فردا شلرک الم
 و بلا سندن بی پروا سین حاصلی انلرک در دندن بی دروغ عین و انلری آچماز سین لایق دکلدر که
 آدمی آدمی قویار (یعنی سکا انسان دیمك لایق دکل (زیرا انسانیت و مرده لک بلا و الم کرفتاری
 قاروب انلر ایچون غم و غصه چکدر (حکایت) درویشی مستجاب الدعوه در بغداد پدید آمد
 (درویشی باحرف وحدت) مستجاب اسم مفعولدر استفعال بایندن مقبول معناسنه دعونه

رد این سید علی
 رد سروری و شعی
 رد این سید علی
 رد این سید علی

رد سروری

رد سروری

رد سروری

رد شعی

اضافتی قائم مقام قاعته اضاعتیدر (دعوت بونده دعا معناسنه در) (یعنی دعای مقبول دیمکدر
 بغداد عرب دال ثانی بی معجمه اوقور بر اسمیده زوراء در زانك قحی و او لك سكونيله سلامده
 دیرر (پدید فصحا بچم پای عجمله اوقور امار و میلر باه عربیله آشکاره معناسنه (محصول ترکیب)
 بغداد دعای مقبول بر درویش ظاهر اولدی (پدید آمدك معناسنی ظاهر اولدی دیمکدر
 (حجاج یوسف بخواندش و گفت دعاء خیر بر من کن گفت خدا جانك بستیك) حجاج لغتده
 مسافه ایله حجت لشعی اما بونده بر شخصك اسمیدر که ظلمده نامداز در عدالتده نوشروان نمدار
 او ایغنی کنی (معاویه نسلندن مروان بن حکمك اوغلی که عبد الملك ایدی انك خانی و بکتر یکسی
 مقامنده بر ظالم ایدی حضرت کعبه بی مجتهد قوروب یقیدی و یرینه یابدی الا ان اولان یابی
 آنکدر قصه لری بی حد و بی نهایتدر (برسی بود که حکومتی و ولایتی زماننده يك التیوز کزه يك
 یعنی يك کزه يك و التیوز کزه يك مسلمان قتل ایلمش و خیسنده اون سکر یسك مسلمان هلاک
 اولمش چار سد کله ترسی از دیروب مجوسلره ایچر ایش و تمام خلافتی و حکومتی دوت بیل
 بر آری ایش (کذا فی تاریخ خلفاء) یا اسنك اسمی یوسف ایش (تقدیر کلام حجاج بن یوسف در
 بین العالین واقع اولان ای حذف انك دأب ایچمادندر (بخواندش باحرف تا کید (خواند
 و اورسمی و روم ضمه ایله فعل ماضی مفرد غائب فاعلی نخشنده حجاجه راجع ضمیر مفعول
 درویشه راجع شیندر (گفت حجاج درویشه دیدی) دعاء خیر بر من کن بونده یا صله
 معناسنه در استعلا ایچون دکلدر که دعاء علیه لازم کلاه اولسه ده خود ضرر ایلمز (زیرا اول
 قاعده عربی مخصوصدر عجمده معتبر دکلر بکا خیر دعا ایله دیمکدر (گفت در ویش دیدی
 (جانك شین حجاجه راجعدر) (بستان باحرف تا کید) ستان سبک کمر به ال دیمکدر ستانیدن
 امر مخطبدر ستانندن دین اصابت ایلامش (محصول ترکیب) حجاج بن یوسف مذکور
 در ویشی بانه دعوت ایلدی و دیدی بکا بر خیر دعا ایله در ویشده یارب جان ال دیدی
 (گفت از بهر خدا این چه دعاست گفت دعای خیرست ترا وجهله مسلمانرا) از بهر خدا
 الله ایچون دیمکدر (محصول ترکیب) حجاج در ویشك بویه دعاسنی استغراب و استعجاب
 ایدوب دی ای الله ایچون بوته دعادر که بنم حقه ایلدك یعنی بویه دعا ایشدلمش دکل (درویش
 دیدی بوخیر عادر سکا و جیعی مسلمانلره تا کیم آمن اولکلاه ظلم و کتناه کمیندن خلاص بولاسین
 و مسلمانلر سنك شمر و فسادکدن خلاص بولال حاصلی ایکی جانبیه بله بود دعا ده نفع وار
 (هشوی) ای زبردست زبردست آزار * کرم ناکي بماند این بازار) ای حرف ندا منادامی
 محذوف تقدیری ای مرد زبردست در (زبردست وصف ترکیبیدرالی اوستون معناسنه
 بلکه الی اوستلی دیمکدر (زیرا زبردانك و بانك قحبه لیه اوست معناسنه در که عرب
 فوق دیر زبردسته اضافتی بیاندر (زبردست ده وصف ترکیبیدرالی انلی معناسنه
 مفلویدن کنایتدر (زیرا زبردانك کمر به آلت معناسنه در که عربچه تحت دیرر) (آزار
 زبردستله بر وصف ترکیبی دخی اولمش اما معناسنی زیر دسته مقیددر (کرم لغتده
 اسبیحی دیمکدر بونده قرغن مراد در (تالی معناسنه در) کی فچن دیمکدر عربچه یعنی دیرر
 اسماء مفعولده دندر تالی فچانه دك دیمکدر (این بازاره اشارتدر (محصول بیت) ای الی
 التنده کبیری انجیدی الی اوستلی (یعنی ای زبردلری و مغار بلری آزار آیدیی زورل و کوچلی
 (حاصلی ای فقرا و مساکینی انجیدوب انلره ظلم و جفا ایدیی جوار ظلم سنك ظلم و جفك
 یازاری قچانه دك قرغون قاله (یعنی سنك فقرا و مساکینه جور و جفك نه زمانه دك متمد اولوب
 باقی قالور البته بر کون نهایت و پایان بولور (حاصلی بونصب و دواته بر کون زوال کلور ایددی

مطلب

رد سروری

چاه که مغرور اوله (بچه کار آیدت جهان داری * مردنت به که مردم آزاری) بچه باخرف صله
 آید فعل مضارع مفرد غائب (تاضیر منصوب معنایه مفعول (جهاندار وصف ترکیبیدر
 جهان ظوئیی یعنی صاحب سلطنت و حکومت معنایه (و یا حرف مصدر جهاندار لایق
 دیکدر (مردنت تاضیر مجرور معنایه مضاف الیه در که ضمیر خطایدر (که بونده من تفضیلیه
 معنایه در (مردم آزار و وصف ترکیبیدر آزار بدیدن مردم انجیدی معنایه (و یا حرف مصدر
 (محصول بیت) زیر دست خطایدوب پیورر جهاندار لایق و سلطنت سنک نه ایشیکه کلور
 یعنی پادشاه لایق نکه کرک حاصلی سلطنته لایق و سز وارد کلسن زیر ظالم بی بان سین پس سنک اولمک
 یکدر مردم آزار لغدن یعنی صاغ او اوب خلقه جور و ظلم ایلمکدن اولمک یعنی مونک یکدر که
 هم سن مائ و مظالم کسندن خلاص بواور سن و خلق عالم جور و ظلمدن خلاص بواور
 بهضیلر که حرفی حرف تعلیل اعتبار ایدوب یا بی ضمیر خطاب طومش و معنایه زیرا مردم
 انجیدی سین دیش (لیکن بام مصدر به یا خطاب بر قافیه ده جمع اولمک صیدر (و بهضیلر آزاری
 فعل مضارع مخاطب دیش بنه عیوب قافیه دن سالم اولماز (حکایت) یکی از ملوک بی انصاف
 پارسایی را پرسید که از عبادت هاسا کدام فاضلترست (پارسا بام عجمه عابد دیر (و یا حرف
 وحدت (ورادات مفعول) پرسید بام عجمه ضمیمه و رانک سکونی پس سنک که مریله فعل ماضی
 مفرد غائب صورتی دیکدر (که حرف بیان (کدام کاف عربک ضمیمه فنی دیکدر (فاضلتر
 افضل معنایه در (محصول ترکیب) انصاف سن و ظالم پادشاه لردن بریسی بر عابد صور دیکه
 عبادت لردن فنی عبادت افضلدر که اکامعید او اوب مشغول اوله یم (عبادت هادن مسکره مرا
 عبارتتی اراد اید لردن ایشلر زیرا سوال عموم اوزره وارد اولمدر (که حرف ترا خواب نیم روز)
 ترا سکا دیکدر (خواب بونده او یقو معنایه در (نیم اضافتی لامیه در (نیم لفظی روزه وشبه
 و ساله مقارن اولان لرده مضاف قلماق مشهور در (لیکن قیاس مضاف قلمقد شول برده کیم
 نصف مراد اوله (مثلا نیم نان یارم اتمک دیکدر (و نیم سبب یارم الما دیکدر پس قیاس اضافتله
 او قومقد و مراد یارم کون اوله نصف بوم معنایه (پس نیم روزدن قبلوله وقتی اراده ایلمکه
 هیچ بر وجهله مساع بوقدر و اول ظالمی او بوقدر خلق ظلم و تعدیستدن راحت ایلمک مراد
 او لجه (قبایله و قبایله و قبایله بوم معنایه نسبت برابر در علی کل حال بونده یارم کون مراد در
 نکه نیم نانی کر خورد مراد خدا پیشده مرور ایلدی نصف نان مراد در (و بومعنی اضافتسن
 مستغاد اولماز نکه عقل سلیم و طبع مستقیمه واضحدر (پس عابد پادشاه جازه دیر که سکا
 او یله زمانه دك او بومق احسن عبادت ندر که اول حاله کسب مائم الیز سین و کیمسه
 اوزدینه جور و ظلم جاری اولماز که انک سببیه آخرنده معذب اولاسین فتنه بر (نادران
 يك نفس خلق را نیاز آری (تا حرف تعلیل آن اسم اشارتدر (یک نفس و یا مذکور خوابه
 (نیاز آری فعل انی مستقبل مفرد مخاطب آزار ایلله سین یعنی انجیمه سین (محصول ترکیب) عابد
 دیر که کسانصف بوم نوم افضلدر تا کیم او بودیفک بر ساعت خانی آزار ایلله سین یعنی خلق خدا
 سندن امن و امان اوزره اوله یا خود تا کیم او بودیفک حاله بر نفس و بر ساعت خلق آزار ایلله سین
 یعنی او بودیفکده خلق بر نفس سنک جور و ظلمکدن آزاد اوله (اکثر نه خنل ده يك عبارت
 یوقدر و بعضنده نفس دوشمش و بعضنده ساعت یکنفس پیورر دینی قلت زماندن کایتدر
 نکه خواجه حافظ (تفسیر این دو حرفست پیورر مشدر قلت الفاظ و کثرت معنایستدن کایتدر
 (قطعه) ظالمی را خفته دیدم نیم روز * کفتم این فتنه است خوابش برده به (ظالمی باخرف
 وحدت (ورادات مفعول (خفته لفظ مشرکدر باغش و او یومش پیشده ماضیدن قسمدر

رد سرورزی و شمع
رد این سید علی

مرآئحه
رد این سید علی و سرورزی

نصف نهار
سخنه

رذ شراح جبهه

بونده او بومش معنایه در (نیم روز اضافت لامیه در یارم کون یعنی کونک یاریمی حاصلی زوال
 وقتنه دك (این اشارتدر ظالمه و مبتدا (فتنه است خبری (خواب مبتدا (وشین ضمیر ظالمه
 راجعدر معنی جهتنده (برده دك مفعولیدر ضرورت وزن ایچون تقدیم قلمشدر تقدیری او را خواب
 برده به در (برده به خبر مبتدا در (محصول بیت) بر ظالمی نصف النهار او بومش کوردم دیدم
 بوظالم رفتنه در فتنه دك او بو دینی یکدر یعنی او بومش اولمسی یکدر زیر باغش و او بومش
 فتنه بی او یارانه لغت وارد اولمش پس بوظالمی خواب المش و ایشمش اولمق یکدر حاصلی
 خوابده اولمسی محض خیدر (آنکه خوابش بهتر از بیدار بست * ایچنان بدزندگانی مرده به
 آنکه یعنی آن کس که (که حرف رابط صفت و خواب مبتدا (وشین ضمیر آنک شار الیهی اولان کسه
 راجعدر (و بهتر خبر مبتدا (ازمن تفضیلیه معنایه در (بیدار او یانق دیکدر صفت مشبهه در
 عربچه بفظان دیر (با حرف مصدر) وسین و تادات خبر (ایچنان آن اسم اشارتدر (چنان ادات
 نشبیه (بدزندگانی وصف ترکیبی یارماز در لکلی دیکدر کاف عجمی هاء رسیدن بدلدن (والف
 ونون شد و ذاد داخل اولمدر زیرا زندگی و زندگانی بام مصدر به بر معنایه در (مردم تقدیری مرده شدن
 یعنی مرده اولمق یکدر (محصول بیت) اولکمه که او بقوسی بیدار لغدن یکدر (یعنی او یوماسی
 او یا غلبه بدیدن یکدر (پس انجیل بدزندگانه یعنی یارماز در لکلی کیمسه مرده اولمق یکدر حاصلی
 مماتی حیانتدن یکدر (انجیل یارماز ناله مفعول در لکدن اولمش اولمق یکدر دین سندی سولش
 (حکایت) یکی را از ملوک شنیدم که شبی در عشرت روز کرده بود و در پایان مستی
 می گفت (که حرف بیان (شب باخرف وحدت (در حرف ظرف (عشرت لغته اختلاط
 معنایه اسمدر اما بونده ذوق و صفادن عبارتدر (کرده بود ماضیدن قسمدر ایشیددی
 دیکدر جعل و تصیر معنایه متضمن اولدی ایچون ایکی مفعول الورا و لکسی شب و نایسی روزدر
 (پایان بام عجمه غایت و نهایت دیکدر (مستی به اضافتی لامیه در (می گفت حکایت حال ماضی
 سو یلردی دیکدر (محصول ترکیب) پادشاه لردن بریسی ایشتمکه کیمه بی عشرت و صفاده کون
 ایشیددی (یعنی صباحه دك باده ذوقنه مشغول اولوب او بومش ایدی کیمه بی کون ایلک
 او بو مامقدن کنایتدر یعنی ایچیکده احباب لیل ایشیددی (و مستلک آخرنده سو یلردی یعنی
 بوینی او قوردی (بیت) مارا ایچجهان خوشتر ازین یکدم نیست * گر نیک و بد اندیشه و از کس
 غم نیست) مارا راخرف صله و یاخرف تخصیص بزه و یا بزم دیکدر (ایچجهان باخرف ظرف
 (از حرف ابتدا (این اسم اشارتدر بر مقدر دم لفظنه و یا مذکور یکدمه و بوندن مسکره بوم تقدیر
 اولوب مبتدا فتنه (و نیست خبری (کز اصلی که از ایدی که حرف تعلیل (یک ابو (و بد
 یارماز اندیشه بونده غم و غصه و خوف و الم و تشویش معنایه در (محصول بیت) بزه و یارم جهانده
 بو برمدن خوشتر و بیکرک بوم بوقدر زیر ایددن و برامزدن پروان و غم و غصه و خوف
 بوقدر یعنی کیمه باده ایلله بر حالته و ارمش که دنیا و مافیها کوزمه چو بچه کور غم حاصلی باده
 کیمینک برحالی وارد کیم کدایی پادشاه ایدر نکه شاعر پیورر (بیت) بر عالمه و ارمشدر
 ارباب خرابات (کیم دوشده دخی کورم زانی اهل کرمان) (اندیشه بی نیک و بدله وصف ترکیبی
 اعتبار ایدوب بیز را ابو فکر ایدن و برامز فکر ایدن و کیمسه دن غم بوقدر دین هنوز وصف ترکیبی
 لذتی طاقش (درویشی برهنه بیرون بسرما خفته بودو گفت) درویشی باخرف وحدت
 (برهنه بلك فحشی و ضمیمه و هائ * کونیه چلا قدر عربان معنایه (بر و ن طاشرده دیکدر
 نظر و مکائددر (بسرما باخرف ظرف سرما صغوق دیکدر سبک فحشی و رانک سکونیه
 (خفته بونده باغش معنایه در (بود ادات ز حایه در ایدی معنایه (محصول ترکیب) پادشاه

رد سخی

رد سخی

مذکور یعنی او قودینی حینده بر عریان در ویش طاشره ده صفوقده یا توردی بیتی ایشد بیک دیدی (آه سرماهم صفوغه وهم زمانه دیرل دین افرا ایش (زمانه زمستان دیرل (بیت) ای آن که باقبال تودر عالم نیست * کیم که غمت نیست غم ما هم نیست) ای آن که ای آن کس که تقدیرنده در (باقبال باحرف تخصیص اقبال دولت معنانه در تویه اضافتی لامیه در (کیم فعل مضارع متکلم وحده در کبریدن طونایم (یعنی فرض و قیاس ایدیم) که حرف بیان (غمت نیست کندو که مخصوص غمک یوق (غم ما اضافتی لامیه دریای بطنیه ینہ تخصیص افاده ایدر (هم بونده عطف و جعبیت معنایی افاده ایدر استفهام انکاریله (محصول بیت) ای شول عشرت و ذوق ایابن پادشاه که سنک دولت و اقبال کله عالمه بر فرد یوقدر یعنی سن واصل اولدیفک ذوق و صفایه کیمسه واصل دکل فرض ایدیم که کندو که مخصوص غمک یوقدر ینہ مخصوص غمکه یوقی یعنی فقرا و مساکینک غین چکرم بیدین حاصلی بزم ایچون غم چکرمک بر کسین زیرا آخرتده سلاطیندن رعایا و فقرا و مساکین احوالی تغیر و قطمیر تغیر و تفحص اواسه کرک ممبراع ثانیکن معنایی طونایم که غمک یوقدر بونده یوقدر (پس سنکاه برار زنی غم اولقده دین اگرچه بوعبارت بومعنایه محملدر اما مقام بومعنا دن کلی ایا ایدر قائل بونده غم و هم اعتباری اطفادن خار دکلدر زیرا عریده هم بهمک تشدید یله غم معنانه در (ده اوم اوله که بوابیکی بیتک اجتماعدن بر رباعی حاصل اولور (ملک را ابن کلام خوش آمد صره هزار دینار از روزن بیرون داشت و گفت ای درویش دامن بدار گفت دامن از کجا آرم که جامه ندارم) ملک را پادشاه دیکدر کلامدن مراد او قودینی بیتدر (صره صادق ضمی و راه مشدده کیمه معنانه در هزاره اضافتی لامیه در (روزن بونده بخر معنانه در (جامه ندارم جام یوق دیکدر (محصول ترکیب) پادشاه در ویشک او قودینی بیت خوش کلدی (یعنی حظ ایلدی بیک التون صره بخره دن طاشره طودنی (و دیدی ای در ویش انکک طوت (یعنی انکک آج (درویش دیدی که انکی فندن کنوره بم که قفتانم یوق (یعنی قفتان اولق کرک که دامن اوله (پادشاه را بر ضعف حال او رحمت زیادت کشت خلعتی بران مزید کرد و بیرون فرستاد) (پادشاه را را ادا ت تخصیص (ضعف حال لامیه در (یعنی مصدرک فاعله اضافتیدر (کشت بونده صار معنانه در اولدی دیکدر (خلعتی یا حرف وحدت بر قفتان دیکدر (بران اول صره اوزرینه (مزید مصدر معنی در زیاده معنانه بیرون طاشره به (فرستاد فعل ماضی مفرد غائب (فرستادن کوندردی (یعنی ارسال ایلدی دیکدر (محصول ترکیب) پادشاهک در ویشک ضعف حاله رحمتی زیاده اولدی و اول صره اوزرینه بر خلعت زیاده ایلدی و طاشره ارسال ایلدی (درویش آن تقدیر ایلد مدت بخورد و تلف کرد و باز آمد) (محصول ترکیب) در ویش صره هزار دیناری از اچق زمانده دیدی و تلف ایلدی و کرو پادشاه حضور ینہ کلدی (بیت) قرار بر کف ازادکان نکیر مال * نه صبردر دل عاشق نه آب در غریب (قراره بیتا) (آزادکان دن مراد قیود دنیا ایله مقید اولیا نلدر نکیر فعل نفی مستقبل طوتمز دیکدر (مال فاعلی) (بر کف ده اکا متعلقدر جمله فعلیه خبر مبتدادر (غریب غین مجمله نک کسر یله ترکیجه قاهر دیدکاریدر (بعضی ایلدن تحریف اولمش دیدیلر (و بعضی محرف اولدیفنه دلیل یوقدر دیدیلر علی کل حال ایکسینکده دابلی یوق لیکن تحریفنه حکم اولنسه ترکیده انکیچون موضوع اولمش لفظ بولنامق لازم کوردی بواپسه خلاف قیاسدر (پس عدم تحریفنه حکم قیاسی و تحریفنه تحکم (محصول بیت) حضرت شیخ مذکور در ویش کی آزاده لخصه صنده یوردر دنیا قیود یله مقید اولیان فقرا آوجنده مال قرار طوتماز یعنی کیدله مقید اولماد لاری کی حفظ یله ده تقدیر ایلر (کذلک عاشق کو کلدده صبر قرار ایلر

رد سروری

رد ابن سید علی و سروری

(یعنی عاشق بی صبر و بی قرار اوور صود غریبالده قرار ایلر) حاصلی اهل فنا النده مال دل عاشقده صبر و غریبالده آب کیدر قرار طوتماده (حاصلی سریع الزوال و تیر کدر اندر بونلرک جمعی (در حاتی که ملک را پروای او نبود) (در حالی باز آمده متعلقدر (حاصلی در ویش بر حالته کلدیکه پادشاهک انکله مقید اولاجق پروای یوق ایدی (یعنی اکا التفات زمانی دکل ایدی بلکه فکری امور سلطنته و همت عالمه مصروف ایدی اول ملاقاتده اولان ذوق و شوق و جور و سروری یوقیدی (حالش بگفتنه بهم برآمد و روی از روی درهم کشید) حالش خیردی در ویش راجعدر (بهم برآمد پادشاه متعین و منفعل اولدی بی وقت کلد کیچون (و روی از روی درهم کشیددخی پادشاه یوزونی اندن یور شدردی (یعنی یوتاردی (حاصلی در ویشک حالی پادشاه اعلام ایلدی پادشاهده فرستورزش اولدی (یعنی متعین و منفعل اولدی) و اکا انجندیکندن یوزون یور شدردی (حاصلی عبوس الوجه اولدی (و از اینجا گفته اند اصحاب فطنت و خیرت که از حجت و سورت پادشاهان بر حذر باید بود که غالب همت ایشان بر معضلات امور مملکت متعلق باشد و تحصیل از دحلم عوام نکنند) ازین جا ازین ده ایکی اعتبار واری از حرف ابتدا (و ابن اسم اشارتدر جالفطنه (و جادن مراد محل و مقام اوله (بری ازین ادا ت تشبیه اوله تنکه بوکتانده واقع در (ازین مه پاره مابد فری) بولمک کبی بره پاره دیکدر قائل (پس بونده بو مقامدن و یا بولمک کبی مقامدن دیکدر (اصحاب فطنت لامیه (فطنت فالت کسری و طانک سکونیه مصدر در فهم و زیرک معنانه بولمک ایکی یابدن مستعملدر نصر و سلم یایلرندن (خیرت نصر یابندن کسر خایله مصدر در خبر بخبر خیراضم خایله و خبره کسر خایله (پس خیرت خالت ضمی و کسر یله دین ضمه بی یابندن سوباش (و خبرت خیراتی معنانه در دین اصل افتدن آگاه دکل ایش (زیرا خبرت نجر به و امتحان معنانه در (که حرف رابط مقول قولدر (حدث حاکم کسری و دالک تشدید یله ککدنک یونده یا وزاق مراددر (سورت سبتک قحقی و سکون و اوایل بونده خشم و غضب معنانه در (پادشاهانه اضافتی لامیه در (حذر جاه مهمله نک و ذال مجمله نک قحقد لریله علم یابندن مصدر در صافق معنانه (باید فعل مضارع مفرد غایبدر یابیدن کرک اولق معنانه (بود بونده بودن معنانه در ز پرا مضارع مقارندر انکیچون فاعل اقتضا ایلر (که حرف تعلیل) غالب تقدیری غالب او قاندر (همت ایشان لامیه در پادشاهلرک همی دیکدر (بر معضلات باحرف صله (معضلات و زنده و معناده مشکلات کیدر امور اضافتی و امورک مملکت لامیه لدر بونده امور احوال معنانه در (متعلق بر معضلاتک صله سیدر (غالب مبتدا (و همت ثانی (و متعلق باشد خبر ثانی و ثانی خبر یله خبر اول (و تحمل متعلقه معطوفدر (و از دحامه اضافتی مصدرک مفعولنه در (و عوامه اضافت لامیه در تحمل مبتدا و نکنند خبری (محصول ترکیب) بو محل و مقامدن و یا بو محل و مقام کیدن یعنی سلاطین مختلف الاحوال و متغیر الاطوار اولد قارندن اصحاب فطنت و خبرت سوباشلر در که پادشاهلرک حجت و سورتندن یعنی غضب و خشمندن حذر اوزره اولق کرک (زیرا غالب و اکثر اوقات انلرک همی و نظارری مشکلات امور مملکت متعلق اولور و از دحام عوامه تحمل ایلر (حاصلی ناسک غلو سندن مضطرب اولور (شوی) حرامش بود نعمت پادشاه * که هنگام فرصت ندارد نگاه) حرامش شین ضمیر مصرع ثانی او انده مقدر آن کسده راجعدر اضماع قبل الذکر طریق یله تقدیری آنکس که در (بود بانک ضمی و قحبله و وارک فحبله فعل مضارعدر بوبیدن کینونت معنانه اواق دیکدر (بودندن اشتقاق ایلین غلط ایش (نعمت پادشاه لامیه در (که حرف رابط صفت (هنگام وقت معنانه در فرصته اضافتی لامیه در (ندارد

مطلوبه

رد کافی
رد شعی

رد سروری

مطلوبه

فعل نفی استقبال مفرد غائب طو تمز دیمکدر (نگاه بونده حفظ معنایه در معلوم اوله که نگاه افظلی داشتن و داریدن مصدر یله و مشتقانیله مستعمل اولسه حفظ معنایه در اما کردن و کتیدن مصدر یله و مشتقانیله مستعمل اولسه نظر معنایه در یعنی باقی (محصول بیت) اول صکه پادشاهک یعنی حرام در و یا حرام اولور و یا حرام اولسونکه زمان فرصتی رعایت وصایات ایله یعنی احوالین خبر دار اولوب هر زمانی بر یله (بحال یعنی تابانی ز پیش پیاده و ده گفتن مبرقدر خویش) بحال بونده محل معنایه در (مخنه اضافتی لامیه در) تا حرف توفیق در مادام معنایه (نبی فعل نفی مستقبل مفرد مخاطرینیندن مادامکه کورمه سین دیمکدر) ز پیش نبی به متعلقدر یهودیه به تعلق ایلمن خطاه فاحش ایلمن (با حرف مصاحبت سببی متضمن) گفتن مصدر یله متعلق و یهودیه زائد و باطل معنایه در (مبه پک و بانک فقهه یله فعل نهی مفرد مخاطرینیندن بردن دینار بلزیش ایلمنه دیمکدر یعنی ضایع ایلمه (قدر خویش لامیه در) (محصول بیت) سوز محلی مادامکه سوزیلدن اول کورمه سین یعنی قبل التکلم سوزک فرصتی و کلامک محلی کورمه سین یهودیه و باطل سوز سوزیلکاه کنندی مقداری ضایع ایلمه و حرمتکه نقصان و برهه برای محل سوز سوزیلک حرمتلکه سیدر (گفت بر آید این کدای شوخ مبدرا که چندین نعمت باندک مدت برانداخت نداند که خزینة بیت المال لقمه مساکینست نه طعمه اخوان شیطین) برانید فعل امر جمع مخاطبدر برانیدن سوزیکر دیمکدر راندن اشتقاق ایلمنر غلط ایلمنر (کد بونده دلیلی معنایه در) شوخه اضافتی بیانیه در (شوخی بونده کستاخ وی ادب وی شرم معنایه در) مبدزه اضافتی بیانیه در تفعلیل یا بدن اسم فاعلدر منصرف دیمکدر (صکه حرف تعلیل) و یا حرف رابط صفت (باندک یا حرف ظرف) اندک از دیمکدر قلیل معنایه (مدت زمان دیمکدر) بر حرف تأکید (انداخت فعل ماضی مفرد غائب آندی یعنی تلف ایلمدی) نداند فعل نفی مستقبل مفرد غائب بلز دیمکدر (و یا استفهام طریقه بلزی دیمک اوله) که حرف بیان (خزینة بیت المال لامیه در) لقمه مساکین ده بویه در (خزینة بیت المال خبری) نه حرف نفی (طعمه طانک ضمیمه و سکون عینله مطعوم معنایه بیتلن نسته که فارسیجه خوارش درلر) (اخوانه اضافتی و اخوانک شیطانیه لامیه در) (اخوان کد رهزه ایله قدراشلمه معنایه در) (محصول ترکیب) و فتاکیم پادشاهه مذکور کد انک احوالی عرض ایلمد بلز ایسه دیدیکیم سوزک بو کستاخ ادب منصرف جراری بوندن کدسونکه بوقدر نعمت و مالی از احق زمانده تلف ایلمدوب یا به آندی یعنی اسراف ایلمه ضایع ایلمدی بلز که و یا بلزیکه خزینة بیت المال فقر او مساکین لقمه سیدر یعنی بونله نفقه اولماغیچون دفع احتیاج ایچون و یا بلز لقمه اخوان شیطین دکلدر یعنی مسرفله و متلفله اسراف و اتلا فیچون و برلن حاصلی خزینة بیت المال مخاطرک حقیدر مبدرینک حتی دکلدر (مبدری شوخه عطف ایلمنر صحیح نسخدره مخالفت ایلمد کردن غیر لذت کلامدن بی خبر ایلمنر و شوخه نصکره چشم افظنی زیاده ایدن زائد ایلمن و نعمتدن صکره مال لفظنی زیاده ایدنر صحیح نسخدره مخالفت ایلمنر برانداخت دن صکره و تلف کرد ترکیبی عطف ایلمنر باندن ایلمنر (نداند عبارتی ترک ایلمنر صحیح عبارتی ترک ایلمنر) بیت) اباهی کوروز روش شمع کافوری نههد* زود بینی کش بشب روغن نباشد در چراغ) اباهی ایلمه صفت مشبهه در احق معنایه در و یا حر و جدت کواصلنده که اودر (که حرف رابط صفت و ضمیر ایلمه راجعدر) (روز روشن بیانیه در و ظرف زماندر آیدین کونده دیمکدر) (شمع کافوری بیانیه در شمع عریده شینک

مطلوبه

رد شمع
رد این سید علی و سروری

رد این سید علی و سروری

رد این سید علی و سروری
وکافی رد شمع
وکافی رد سروری و شمع
وکافی

فقهی و میک کسریله بال مومند دیرل اما عجم میک سکونیه او قورینه بومنه صکره تعمیم ایلمدیر (پس کافوری قید احترازیدر بای نسبیله آق بال مومنه دیرل) (نههد فعل مضارع مفرد غائبدر نهیدندن نونک فقهی و کسریله لغتدر قوم معنایه قوم معدن مراد یا قفسدر) (زود تیز دیمکدر یعنی یقین زمانده) (یعنی فعل مضارع مفرد مخاطرینیندن کور رسین دیمکدر) (کش کافک فقهی و کسریله لغتدر اصلی که در کافک کسریله لیکن شین صغیر ایله ترکیب اولمجه قبایس فقهی تخصیص ایلمدی زیرا ضمیرک ماقبلی بودیلده مقروح او قفسور الا ضرورت وزن ایچون ساکن او قنور اما بعضیلر شدوذا کش او قورل اصل کسری رعایتله شین معنی جهتندن چراغ مقیددر چراغش تقدیرنده بشب با حرف ظرف نباشده متعلق (روغن رائک ضمی و غینک فقهیه ایچ یاغندن غیر یاغده دیرل اما ایچ یاغنه پیسه دیرل بای عجمک کسریله نباشد فعل نفی استقبال مفرد غائب اولساز دیمکدر چراغ قتیله ده یا بان آتشک اسمیدر اما بونده شمعان مراد در ذکر حال و اراده محل طریقیله (محصول بیت) بر ایلمه که آیدین کونده یعنی کوبه کوندز شمع کافوری یقین زمانده کور رسین چراغده اننده یاغ اولساز یعنی ایچ یاغ و یا زری یاغی یاغده قادر اولساز قنده قالدی که زیت یاغی و شیراغان یاغی حاصلی بویه اسراف ایلمن احق آرزمانده شویله مفاس و فقیر اوله که الک اوچوز اولان یاغی یاغده قادر اولساز دیمکدر بعض نسخه ل ده نباشد برینه نماد کش و شراحت بعضی آتی اختیار ایلمش و بعضی بو مختاره دخل ایلمش که ترکیب ایلمش روغن یاغدی معنوم دکلدر که چراغده روغن قالیله دینه و بعضی اسمان نظر ایلموب مختاره معاون او اش و خیلی اکثر کلام ایلمش لیکن طریق مکابره به سلوک ایلمش فاسل (کشک کافنی کسریله تخصیص ایلمن سم شذوذه ذاهب اولمش) (یکی از وزرای ناصر گفت ای خداوند مصلحت آن می بینم که چنین کس را زوجه کفای بتساری بگری دارند تا در نفقه اسراف نکنند) بعض نسخه ده ناصر برنده نیک محضر واقعه لیکن ناصر اولی در (و بهضنده ان می بینم برینه آست دوشمش) (و بعضیلر بو نسخه بی اختیار ایلمش) (و بعضیلر اختیارینه اعتراض ایلمش لیکن اعتراضی مکابره در) وجه جهت و خرجاق (کفاف کافک فقهی و کسریله رزقه و از یقه دیرل) (با حرف مصاحبت) تفاریق تفریق جمعدر ابری ابری یعنی کون بکون و یا هفته بهفته و ماه بیا دیمکدر بگری اسم مقبولدر افعال یا بدن معین معنایه (حتی بعض نسخه رده عطف تفسیری طریقیله کش (ناحرف تعلیل) (محصول ترکیب) پادشاه سورک شوندن شوچمراری دیجه ناصر وزیرانک بری پادشاهه دیدی ای پادشاه مصلحت انی کورر مکه بو تحلیل منصرف و متلفرک وجه معیشت لینی وجهت کفایلرینی دفعه الیه و بر مبدل بلکه متفرق از راز و بره ل یعنی کون بکون و یا هفته بهفته و یا ماه بیا تعیین ایلمه ناکیم نفقه ده اسراف ایلمه ل (اما ایجه فرمودی از زجر و منع مناسب سیرت ارباب همت نیست یکی را باطاف امید وار کرد آیدین و باز بنوعیدی خسته خاطر کردن) اما ادات استدر اکدر مصلحت می بینم دن زجر و منع عطف تفسیردر سورمک و کیدرمک معنایه سابقا پادشاهک سورک دید و کنه اشارتدر) (امید وار امید دیمکدر) (امید و امید تخفیف و تشدید ایلمه لغتدر دین لغو سولش زیر الفت عجمده تشدید ضرورت وزن ایچون کلور شک سابقا یا اولندی (کرد آیدین بونده ایلمک معنایه در دوندرمک دین خطا ایلمش) (با حرف مصاحبت) (ونو میدی نونک فقهیه و نا امید مایوس معنایه در بای مصدریه ایلمه امید سزلک دیمکدر) (محصول ترکیب) پادشاه مصلحت بنم سولیدیمکدر اما زجر و منع که بیوردیکوز یعنی اول درویشی سورک شوندن

مختار این سید علی
و معترض سمعی و معاون
مختار کافی

رد شمع

مختار این سید علی و معترض
سروری

رد شمع

لکن معتبرات امان فارسیه دن
شر فنامه ده (ازده معروف که
ازاره بخفیف نیر تانده)
دیوب ضرورت وزنه دار
بر قید بوقدر و بعض لغت
معتبره ده دخی امید تخفیف
و تشدید ایلمه ضروری لغتدر
د بوب ضرورت لا قدریسی
بوقدر فقهی (عجمه)

شوندن پیوریدیکر ارباب همتك اخلاقه واصحاب كرمك شانلرینه مناسب ولایق دكلدر
 بریستی بر كره لطف واحسانله امیدوار ایدوب تکرار امید سرلکله خسته خاطر و پریشان
 درون ایلک حاصلی سنك كی صاحب لطف وكرم پادشاهلره سزلوار وولایم دكلدر بر فقیری
 بر كره احسانله مسرور صکره زجره ومنعه مایوس ومفوم ایلک (الله تعالی رحمت ایلسون
 بوبله وزیرله) بیت) بروی خود در اطباع بازتوان کرد* چوباز شد بدرشتی فراز توان کرد
 (روی باحرف صله توان کرده متعلق (روی خود لامبه در (اطباع ده لامبه در (اطباع افعال
 بایدن مصدر در بر کسمه بی طبعه دوشرمك (باز توان کرد ترکیله فتح معنانه در یعنی اچق
 نکرد بونده کردن معنانه در (توان کرد اکثر پرده عدم امکاندن کایتدر اما بونده عدم جوازدن
 عبارتدر (حوادث تعلیل باز شد اچلدی دیکدر بنای مفعول معنانه (بدرشتی یاسینی معنن
 حرف مصاحبت (درشت دالک ورائك صله لربله ایری دیکدر که عریجه خشن دیرل صفت
 مشبهه در مقابلی زم در (ویا حرف مصدر در (فراز فاك قعی وکسر یله بونده بند واغلاق
 معنانه در توان کردینه سابق کبی در (محصول بیت) کشی کشدی بوزینه یعنی کندینه
 اطباع قیوسنی یعنی خلقی کندینك لطف واحسانله طبعه دوشرمه مك بانی اچامق کرک
 حاصلی خلقی کندینك جودو کرمه طبعکار ایلماك کرک اما چونکه باب اطباع مفتوح اولدی
 یعنی چونکه خلقی کندینك سخا و کرمه ظامع و امیدوار ایلدی خشونت وجفائیل اول بانی
 سد ایلک جایز دكلدر حاصلی خلقی اولدن لطف واحسانله معناد و امیدوار ایلماك کرک
 اما ایلد کدن صکره زجره ومنعه خسته خاطر و پریشان درون ایلماك کرک باز ایکی مصراعه
 بله مفتوح معنانه در دیکدره نظر وار (فرازی کسر فایه تخصیص ایدوب ایکی معنایه کلور
 بری بو کسك وبری یوقش معنانه وگاه اولور که انکله منع واغلا فدن کایت اولور دینلر
 کسره یه تخصیصده و یو کسك دیکدره ومنعدن کایتدر دیمه زنده افترا ایلشار (و مصراع
 اولك معناسنی کندو بوزو که امیند لوا مید قیوسنی کوجله اچق ممکن دكلدر یعنی سندن بلارضاء
 برنسته المی ممکن دكلدر مکر سن احسان ایده سین دین بر بلاق یول معنای ییندن ابراق کش
 فراز بونده بسته ومعلق معنانه در دین قعی مغلق سولاش (توان کرد عبارتی ایتکه
 بحال یوقدر ممکن دكلدر دیکدر دین تا ممکن سولاش (توان کرد عبارته شده ابن سید علی
 مبالغه وار دیش و سروری معنای مبالغه بی انکار ایلش لیکن انکاری منکر در (قطعه)
 کس نید که تشکان حجاز* بلب آب شور کرد آیند) که حرف بیان خجازدن مراد مکه وحج
 اولقه قابلر شکه بو کاید نیچه یرده ایکی سندن حجازله تعبیر یورمش (باحرف صله لب بونده
 کار معنانه در آبه اضافتی لایه در (وشوره یایه (شوردن بونده توزل و کرک مراد در (کرک کاف
 عجمك کسر یله ورائك سکونیه افنده دکر می و اطراف معنانه در و بعضی لفظک ترکیله جهیت
 معنانه ده کلور مشلا کرد آمد دیرل جمع اولدی معنانه و کرد آید دیرل جمع اولور معنانه
 (محصول بیت) کسمه کورم که حجاز تشنه لری یعنی کعبه بولینك صوسوزلی آجی صوکارینه
 جمع اولور یعنی شور صوکارینه جمع اولد قلی بی کیمه کور مشدر هر نقدر که
 تشنه و متعطش اولور سه ده (هر کچا چشمه بود شیرین* مزدم و مرغ و مور کرد آیند)
 چشمه بکار معنانه در و باحرف وحدت و همزه حرف توسل بود فعل مضارع مفرد غائب
 اولور دیکدر شیرین طانی دیکدر (مور قریجه (محصول بیت) هر یرده که بر طانی بکار اولور
 مردم و مرغ و مور جمع اولور حضرت شیخ وزیر بختایندن پادشاه خطاب ایدوب پیورر که
 دل پادشاه منزه و معین و چشمه شیرین حکمنده سزلایق لولان اولور که احسان و کرمه تشنه دل

رد این سید علی و سروری
 و شمع و کافی
 رد این سید علی و سروری
 رد شمع
 رد کافی
 رد کافی

فقر آب جود کدن و سحاب لطف کدن سیراب اولوب بر فردی مظهر خیرمان واقم اولوبه
 بلکه هر کس علی قدر حاله سغاه کرمکدن فیض باب اوله (بیت) مرغ جایی پرد که چینه بود*
 نه بجایی رود که چه نبود) بعضی نسخه ده پرد برینه رود واقدر (جایی حرف وحدت پرد باده
 عجمك ورائك فتحه لربله فعل مضارع مفرد غائب او چار دیکدر (مرغ میند او پرد خبری) که حرف
 بیان و یارب ابط صفت (چینه جیم عجمك کسر یله قوش یمنه دیرل (نه حرف نفی معنانه روده
 مقید در نرود تقدیرنده فعل نفی غائب کتمزدیکدر (بجایی باحرف صله نروده متعلق (ویا حرف
 وخذت) که سابق کیدر (چه جیم ضرورت وزن ایچون بر مقدار مدلولور که تلفظده بر یا متولد
 اولور که مصراع اول ده چینه بونده نجیس هر کب اولور مذکور بانی کتابتده اثبات ایدوب
 چی یازانلر ضرایب شعر دن بی خبر ایلشار (محصول بیت) مرغ بریره او چار که لده قوش بی اوله یعنی
 دره جک دانه اوله بریره کتمز که هیچ نسنه اولیه یعنی چینه اولیان بره او چوب کتمز (چی لفظی
 چه ایکی نسنه معنانه در دین ظا هر در که یایله و یاسز لغت طو تاروش بوندن صکره
 اخرنده بی یا ضرورت وزن ایچون اشباع ایتکدن حاصل اولور د بد یکی نوع تشاقص شکلدر
 منه سنده چی چیر معنانه در یایله دین ترادف شکلن اعتبارنده سهو ایلش (حکایت) یکی
 از پادشاهان پیشین در رعایت مملکت سستی کردی و لشکر بسختی داشتی چون دشمن صعب
 روی نمود همه پشت بدادند پادشاهان پیش اضافت بیانیه در (پیش اولك (ویا حرف نسبت (نون
 حرف تا کیدن سیدر اولکی دیکدر (رعایت مملکت مصدرک مفعولنه اضافتدر بره مضاف تقدیر یله
 اهل مملکت دیکدر (سستی سست سین اولك ضمی و ثانیك سکونیه سکونیه کوشك معنانه در
 (اما بونك کبی پر زده اهل مال و تغافلدن کایتدر و یاسی حرف مصدر در (کردی یا حرف حکایت
 لشکر در رعایت معطوفدر بعضی نسخه ده لشکر دین صکره بر یا یازمش علامت مفعول (بسختی
 یا حرف مصاحبت داشتن به متعلق سخت سبتك قعی وخالک سکونیه قعی معنانه در (ویا حرف
 مصدر (داشتی یا حرف حکایه طو تاردی دیکدر (چون ادات تعلیل (دشمن صعب بیانیه روی
 نمودك مقدم مفعولدر (همه ادات تا کید در قریده جیم کبی (بشت یا عجمك ضمیمه ارقه
 دیکدر (بدادندك مقدم مفعولدر ارقه ویر دیرل دیکدر (محصول و کب) حضرت شیخ
 پیورر که بزم شمد یکی زمانه مز پادشاهلرندن اول بر پادشاه اهای مملکت رعایتنده تقصیر و تغافل
 و اهل مال ایدردی و لشکر شدت و محنت طو تاردی یعنی علوفه لربنی و یالقلربی و سائر رسوم
 و لوازمی و بر مردی (حاصلی ذلیل و زبون طو تاردی پس چونکه صرب دشمن یو که ظاهر و هویدا
 اولوب یوز کوسزدی یعنی بونکاه جنك ایلکه کادی جمع عسکر ارقه و یرو بوندن اعراض ایلدیلر
 سلاطین عثمانیه دین بلدرم خان یازید دین اعراض ایلدکاری کبی شر احک بریمی یکی افطنی
 مبتدا و پادشاهانی که بیان و پیشین عبارتینی صفت پادشاهان طو توب خبر مبتدا ذکر بی اهل مال
 ایلش ظاهر در که خبری سستی کردیدر (در رعایت مملکت اولنده که حرف نفی کتابت ایلین عجب نه معنی
 ملاحظه ایلدی کردی عبارتینك معناسنی ایلدی و دایشینك طو تودی دینلر یاه حکایه مه ناسنی رعایت
 ایلماشار (بیت) چو داورند کج از سپاهی در بیغ* در بیغ ایدش دست بردن شیخ (دارندك فاعلی سلاطین
 و حکامدر (کج بونده مالد خزینه معنانه ده کلور (در بیغ بونده اسمرکک و فصفغنی
 معنانه در (در بیغ ثانی حیف معنانه در (ایدش شین خیمه سپاهی به راجده در (دست بردنك
 مقدم مفعولدر ایلدکدن مراد صوغنی واوزانقدر (بیغ یا حرف صله (محصول بیت) چونکه
 سلاطین و حکام سپاه و لشکر دن خزینه و مالی اسمرکر (یعنی امساك ایدوب رعایتلرنده تقصیر
 ایدرل سپاه و عسکره ده لازم کلدکده قلیه ال اورمی یعنی جنك ایلک حیف و در بیغ کلور ایکی

رد شمع و کافی
 رد کافی
 رد شمع

رد سروری

رد شمع و کافی

در بعضی بیله حیف معنای طوثر غلط ایملش (اولی در بعضی معنای شرح اید نلر ده
معنای مطایقه شرح ایملش (یکی را از آن که غدر کردند یا منش دوستی بود) یکی را
را حرف تخصیص را بی ترک اید نلر بی وجه ترک ایملش (آن جمع آن در ککه اسم اشارت در
(که حرف رابط صفت) غدر غین معنی نک فقی ورائک سکونیه ترک وفای معنایه در (یا
حرف مصاحبت) منش شین ضمیر یکی به راجع در (دوستی یا حرف مصدر) (محصول ترکیب)
اول ترک وفای نلر دن برینک که بیله دو مستثنی وار ایدی (ملاشش کردم و کتم دونست
و نامیاس و سقه حق ناشناس که باندک تغییر حال از مخدوم قدیم خود برگردد و حقوق نعمت
سالیان در نورد) ملاشش ضمیر یکی به راجع در بعضی نسخه ده ضمیر بولندی اولیاسی
اولی در اول اشنام اولی لوم و سرزنش ایلم (دون الحق معنایه در بعضی پرامن) پس ضد
فوق دین الحق قاجش (ناسیاس کفران نعمت معنایه در بعضی پرامن) پس ضد
دون معنایه (حق ناشناس) و ناحی شناس طوثر آنک حقنی باز کفران نعمت معنایه (حاصلی
مذکور الفاظ متقارب المعانی در) که اصلیده آن که در (که حرف رابط صفت) باندک باسیتی
متضمن حرف مصاحبت (بر کرده متعلق) تغییر حال لامیه (بعضی نسخه ده باندک مایه تغییر
(مایه ماده و سرمایه معنایه در) از مخدوم قدیم برگردد متعلق بیانیه در (بر کرده دونه یعنی
یوزین چوپره حاصلی اعراض ایلم به رجوع ایلم به تفسیر ایلم بویکه نک معنایه بلایش (حقوق نعمت
لامیه در) سالیانه اضافنده بویله در (یا حرف نسبت) (الف و نون ادات جمع در شذوذ
طریقیه در حرف تأکید) (نورد نوک فقی و ضمی و واولک و دال اولینک فقیه لریله فعل
مضارع مفرد غائب فاعلی برگردد کده بونکده یکی به راجع ضمیر در (محصول ترکیب) بیله
دوستی اولان قاجقینک برینی اوم و سرزنش ایلم و دیدم الحقد و دنی و کفران نعمت
و طوثر آنک باز و ناشاکر در اولک که از اجاق سرمایه تغییر حال سببیه کنندی مخدوم قدیم شدن
روکردن اولوب اندن اعراض ایلم و نتیجه بیلاق حقوق نعمتی طی ایدوب ضایع ایلم و کفران
نعمت طریقته ذاهب و سالک اوله (گفت اگر بگویم معذور داری) لوم ایلم یکم سپاهی
دیدنی (اگر بوقضیه نک اصلنی بیان و ترک و فاما جراسن عیان ایلم سن بی معذور طوثر
البته لوم ایلم سن) (شاید که اسم بی جو بود و غدر زین در کرو و سلطان که بزرگ سپاهی بخلی
کنند و ایمنان جو افریدی توان کرد) شاید فعل مضارع مفرد غائب شاید ندن استفهام
انتکاری طریقیه لایقیدر دیمکدر فاعلی این حاله راجع نموده ضمیر در (که حرف بیان) اسب
فقی همزه سکون سبته و بیه عربیله ات دیمکدر فرس معنایه (جو جیک فخیله ارپه دیمکدر
غدر زین لامیه در غمده مطلقا کچه به دیرل (وزین زانک کسر یله اگر معنایه در که رجه سرج
دیرل (غدر زیندن مراد اگر کچه سیدر که زمان سابقه تکلی اولماز ایملش بلکه بریکه بی قات قات
ایدوب اگر الله تکلی برینه قورل ایملش و منزله و ارنجه الوب کم و زبلی برینه الله دوشرل ایملش
پس سپاهی دیر که مناسبیدر که اگر کچه سی که الله دوشوردم رهنده اوله (کروکاف عجمک
کسری ورائک فقیه رهنه دیرل (که حرف رابط صفت) (بزرگ با حرف ظرف زربونک کی
برلرده مطلقا کچه معنایه در (یا حرف صله) (سپاهی یا حرف نسبت عسکری دیمکدر (بخلی
یا حرف مصدر) (کنند فعل مضارع مفرد غائب یونده ایلمه دیمکدر (یا حرف صله و ضمیری
سلطانه راجع در (جو افرید لفظ مشترک در بهادرله سخن و کریم بیونده (یا حرف مصدر) پس
بهادر معنایه اولورسه بیجانک یایی حرف مصاحبت اوور اما چود و سخا معنایه اولورسه
حرف صله در و لکل وجهه) (توان کرد ایلمک اولماز دیمکدر عدم جواز دن کایتدر (محصول ترکیب)

رد این سید علی و سیدی
رد سروری و کافی
رد شراح جیما

رد سروری

رد سروری

معهود کر یخته بیورلایقیدر که آتم ارپه سز و اولتق سزاج و ذلیل و زبون اوله والله دوشندیکم
اگر کچه سی بر مقدار دین ایچون مرهون و پادشاه که خزینه و مال خصوصه عسکره بخل
وامساک ایدوب وظیفه لرینی و بخشش لرینی و ساز رسوم و لوازمی نموده و یرمه اکا جان و دلبله
بهادر ابق و فدای لک ایلمک اولماز و یا آنک یولنه جان بدل و فدای لک اولماز حاصلی آنک اوضور پنه
جان و باش و یرمک جائز دکل (غدر زین اضافنده اگر کچه سیدر دالک سکونیه تکلی معنایه در
دیدن لافظه و معنایه خطا ایملش (شاید که اسم بی جو بود عبارتنی کلام اخباری به حل
ایدوب احتمالات بعیده ایلمه تا و بل ایدوب اکثر کلام و اطباب مقال ایدن ایملش و کویجی اولدیفندن
بولدیفین سویلریمش (بیت) زربیده مرید سپاهی را نامر بنهده * و کرش زربندهی سر بنهده
در عالم) زربونک کی برلرده ایله به و التونه شاملدر سکه لی اولد قلمی تقدیرجه (یا حرف تأکید
(وده دالک کسر یله فعل امر مفرد مخاطبدر و یرمکدر دهیدنن داد ندن دکل (زربندهک
مفعول اول) (و مرید مفعول ثانیهی اردیمکدر بهادر معنایه تر کیده ده کاه بهادر ره ارد بر لی حتی
ارک ایلمدی ذیلر بهادر لایق معنایه (سپاهی به اضافتی بیانیه در) (و رادات مفعول) (یا
حرف تعلیل) (سر بنهده مقدم مفعولیدر) (و کرش اصلیده واکرش در ضرورت وزن ایچون تخفیف
قلندی شین مرید سپاهی به راجع در زربندهی نک مقدم مفعولیدر) (دهی فعل نفی استقبال مفرد مخاطبدر
(سر بنهده مفعول صریحی) (و در عالم غیر صریحی) (در حرف صله در) (محصول بیت) بهادر سپاهی به
التون واقع و مال و ثواب و آت دخی طون و بر (حاصلی الثقات و رعایت ایلمه تا کیم سکامته اد و مطیع
اولوب قبول بکله و لازم کلچیک بویکه و او غور بیکه جان و باش فدا ایلمه (حاصلی رعایت ایلمه که سکا
مخصوص اوله و اگر مرید سپاهی به مال و ثواب و یرمکدر بیکلر (وسنی قبول باشند
الوب ترک دیار ایدر دیمکدر روز مره لرنه سر در عالم نهاد در ل باشند الوب کتندی
و سر در عالم بنهده باشند الوب کیدر دیمکدر برده (حاصلی ترک دیار ایتمکدن کنایتدر) (بنهده برینه
بایله نهده یازان نوله عجب طبع سقیم ایملش (و بویله یازان ترک افسانه سببه نقید ایلمن غریب
قوی دماغه مالک ایملش الله قوت و پره (بیت) اذ اشع الکیمی یصول بطش * و حاوی البطن
بطش بالقرار) (شیع فعل ماضی مفرد مذکر غائبدر فتح بایندن جان طویسه (کی بهادره دیرل
شعب کبی شیع نک لفظا مرفوع فاعلیدر (اصلی کبی در ادغام اولغله کبی اولدی) (بصول
فعل مضارع مفرد مذکر غائبدر هجوم و حله ایدر دیمکدر جزاء شرطدر) (بطش یصول نک
مفعول مطلقه فاعلیدر قدمت جلوسا کبی حاوی اسم فاعلدر لغیف مفرودن خالی معنایه (یعنی
بوش (بطن لفظا بحر و مضاف الیه قرن دیمکدر شکم معنایه (بطش فعل مضارع مفرد مذکر
غائبدر ضرب بایندن یصول معنایه حله و هجوم ایدر دیمکدر (یا حرف مصاحبت بطش به
متعلقدر) (فرار کسر قابله قاجقدر کر بر معنایه (محصول بیت) (چنکم دلدار طروق اولسه یعنی
آج اولسه (حاصلی غنی اولسه فقیر اولسه عدویه شد تله یا بشور) (و زیاده هجوم و حله ایدر
اما قرنی بوش اولسه یعنی آج اولسه حاصلی فقیر و مفاس اولسه عدویه یک یا بشمار (بلکه هم آن
باشین قور تارمه مقید اولور انحق) (حاصلی محکم صواش ایده من (زیرا اسپایی و یاتی راغی
یرنه دکل) (فرار ایلمه حله و هجوم ایدر دیمکدر مراد کاه کارزار و هنگام پیکارده دشمنه جان و
کوکلدن و ارماز زبانه آتته اعتمادی وار و نه راغنه (مصرع ثانیه اسم فاعل برینه مفاعله
بایندن فعل ماضی ایراد ایلمن و بطن لفظی اکا مرفوع فاعل طوثر و اذ حاوی البطن تقدیرنده
کنندی زعمیه تقدیر ایملش زیرا بوقت مفاعله ده مستعمل دکل مصرع ثانیه معنایه سنی قیچان
بهادرل قرنی آج اولسه قاجقه محکم طوثر یعنی قدری اولسه جنکه اصطلاقی کتور میوب

رد جیع شراح

رد کافی

رد این سید علی

رد سروری
رد کافی

رد سیدی

قرار ایدر دین معنی حقیقتن قرار ایلمش (حکایت) یکی از وزرا معزول شد و بحلقه درویشان در آمد و برکت صحبت ایشان در وی اثر کرد و جمیع خاطرش دست داد (با حرف صله) و حلقه حاکم قهی و لامک سکونیه اتسانده مستعملند و لامک قهیله غیریده درویشان اضافتی لامیه در (برکتدن بونده مراد مبارکک درین معنایه صحبت اضافتی لامیه در و صحبتک ایشان مصدرک معنونه و یا فاعله اضافه اندر (در حرف صله) و وی و اوک قهیله وزیره راجع ضمیر غایبدر (محصول ترکیب) وزیردن برسی معزول اولدی و درویشلر حلقه سته یعنی مجلسنه داخل اولدی و انلرک مصاحبتی برکتی اکا تأثیر ایلدی و جمیع خاطرده اکال و یردی یعنی دنیا جیفه سنه التفاتدن خلاص واکا تعلق و تلبسیدن آزاد اولدی (ملک بار دیگر برودل خوش کرد و عمل فرمود قبول نکرد و گفت معزولیه که مشغولی) (بر واصلنده بر اولدی و صله همزه ساقط اولشد (بر حرف استعلا) و یا حرف صله) و او ضمیری وزیره راجعدر (دل کردک معنول اولی (و خوش معنول تأییدی) نقد بری دلش خوش کرد در شین ملکه راجع او اور (و عمل یعنی عمل وزارت (معزولی یا حرف مصدر) که من تفضیلیه معنایه در (مشغولی یا حرف مصدر) (محصول ترکیب) پادشاه وزیر او وزیرنه و یا وزیره بر دخی کو کلنی خوش ایلدی یعنی کدورت غضب و تیره می خشمی کیدوب وزیره صاف دل او اوب پنه وزارت عملی و خدمتی بیوردی یعنی تکلیف ایلدی وزیر قبول ایلدی و دیدی معزولی و لاق مشغول بقصدن یکدر یعنی زخارف دنیا الیه آلوده و قیودیه پریشان حال و منشئت الال اولمندن کوشه فراغت اختیار ایدوب قیود و تفرقه دن آزاده و آلام و بلیاتدن آسوده اولقی اولی و احرا در (رباعی) آنان که بکج عافیت بنشینند * داندن سک و دهان مردم بسند (آنان آنک جمیدر انلر دیمکدر) (که حرف رابط صفت (بکج یا حرف ظرف) (کج کاف عربک قهیله و جافدر که عرب زاویه در (عافیه اضافتی بیانه در (عافیت الله تعالی قولدن بلائی دفع ایلکه دیر) (دندان دیشه دیر که عربجه سن دیرلر سبتک کسریله و تونک تشبیهله) (سکه اضافتی لامیه در (سک سبتک قهی و کاف عجمیه کلب دیمکدر (دهان الفله و الفسر آخره دیر) (محصول بیت) شونلر که عافیت و قراغت کوشه سنده اوتور دیر یعنی خلقدن منقطع اولوب کج عزت اختیار ایللر در (دندان کلب عفور مودی ناسک شرورندن کنایتدر دهان مردم بد کو بسند بغل دیر) (یعنی کوشه تقاعد اختیار ایدنلر خلقک مودیلرندن و غیت کو بد کو مر دمدن خلاص اولوب سالم اولدیلر عافیت برینه قناعت باز انلر نامو زون یازوب خطا ایلدی (کاغذ بدیدند و قلم بشکستند * و ز دست و زبان حرف کیران رستند) کاغذ کاف عربی و غین مفتوح مجمه و ذال مجمه الیه مشهور و عربجه قرطاس دیر) (بدیدندک مقدم معنولیدر) (با حرف تا کید) (در بدند فعل ماضی جمع غایب در یرندیلر دیمکدر) (قلم معروف بشکستندک مقدم معنولیدر) (زبان حرف کیران لامیه) (حرف کیر و صفت ترکیبدر کسبتک عینی و قصصاتی طویبعی دیمکدر الف و نون ادات جمعدر (محصول بیت) عافیت بوجاغنده اوتور انلر کاغذ و دفتری پاره لبوب قلمی شکست ایلدیلر یعنی عالم ظاهرده جمیع عوایق و علائق دنیویه بی ترک ایدوب دنیا و مافیها دن ال چکوب فارغ الال و آسوده حال اوتور دیر حاصلی هر نسنه دن آزاده و سالم اولوب حضور ایلدیلر دخی بد کو یلر و عیب ینلر اندن و دبندن قورتلدیلر یعنی کوشه فراغت اختیار ایلکه عیب بین و غیت کو یلر شر و حسندن خلاص بولدیلر حضرت شیخ بیوردی نادر واقع او اور وزیر خلقک دبندن انبیا و اولیایله خلاص بولماز دکل که عباد و زهاد (ملک گفت هر آینه ما را خرد مندی کافی باید که تدبیر مملکت را شاید) هر آینه البته (خرد مندی یا حرف و خدت کافی بونده مقبول معنایه در

مشت زیشان دیمکدر
تغییل باندن اسم فاعلدر
مشت

رد این سیده لی

که عجم بسند در پناه صریله (باید فعل مضارع مفرد غائب صکرک دیمکدر) (که حرف رابط صفت) (تدبیر مملکت مصدرک معنونه اضافه اندر (ورا ادات معنول) (شاید فعل مضارع مفرد غایبدر شایدندن (محصول ترکیب) پادشاه دیدی البته بزه بر عاقل و معقول و ذریک کرک که تدبیر مملکته لایق اوله یعنی امور سلطنته و تدبیر مملکته شایسته و سزاوار بر عاقل و دانا و صدر وزارت مستحق بر مردگار ازما کرک (گفت نشان خرد مند کافی انست که بچین کارهاتن در ندهد) خردمند کافی بیایه (که حرف بیان) (بچین یا حرف صله) (تندن مراد وجودی و ذاتیدر (در حرف تا کید) (ندهد فعل نفی استقبال مفرد غائب و یرمه دیمکدر یعنی بویه ایشلر کیرمه دیمکدر (محصول ترکیب) وزیر پادشاه دیدی خردمند کافی نشان و علامتی اولدر که بویه ایشلر کندینی و یرمه یعنی امور سلطنته و تدبیر مملکته اختیار یله داخل اولمه حاصلی عاقل و دانا اولدر که بونجیلر ایشلر قارشیمه و کندینی بویه دشوار و امصالحه اختیار یله گرفتار ایلیمه (بیت) همای بر همه مرغان از آن شرف دارد * که استخوان خورد و جابو ربیازارد (همای بر طیر معروفک اسمیدر که سابقا بعضی خواصی بیان اولدی ایلدی (از آن ادات تعلیلدر لایحل معنایه (شرف رفعت معنایه در (دارد فعل مضارع مفرد غائب و ارفندن عبارتدر) (که حرف تعابیل و یا حرف بیان) (استخوان همزه نك و تانک شمع و سبتک سکونی و واور سبیلک معنایه (جانور جان روح حیوانی (و ورا دات نسبتدر جانلی دیمکدر) (جانور تونک سکونیه اوقنور (نیازارد فعل نفی استقبال مفرد غائب لازم و متعدی کلور بونده متعدد رانجتمز معنایه (محصول بیت) مرغ همای انکچون جیع طبورک اوزرینه شرف طو تار یعنی انکچون شرفی و اوزر دیمکدر که استخوان بیر و جانلی حیوانلری انجتمز ساز ذوات مخالب کبی حاصلی سائر قایمقی برنجی جنسی طوغان کبی شاهین کبی طبورک بعضی شکار ایدر و انکه معاش ایدر اما هما استخوان ایله قانع اولوب جانلی جنسی از ارباب استخوان ایله قناعتند اختلاف ایلدیلر کیمی دیدیکه بره قریب ایز و کت کوزدوی برده منقار یله قیاز و هوایه ایلدوب اکل ایدر زرا ایلری بو قدر که برده بورویه سائر حیوانات کبی و کیمی دیدیکه بنان استخوانک تونو یله قناعت ایدز و بعضیلر دیدیلر که منقارنده بر خاصه وار کیری منقارنه الدقده مفتت او اور (یعنی طاغیلور) (واله هده علی الزوی شویله روایت اولور که همانک دیر یسی اله کیر من بلکه صحرای خطا و خنده و دشت قیقاقد و هندستان اطرافده اولوسنی بواور لخصیلر زماننده شام شریفده بر عجم باز رگاندده کوردم شکر رنگ اولور مثلاً صفت صفا ن شکر رنگ اولسه هما به بکر زدی (مثل) سیاه کوش را گفتند ترا ملازمت صحبت شیر بچو وجه اختیار افتاد گفت تافضله صیدش میخورم و از شر دشمنان در پناه صولنش (زندگانی می کنم) سیاه کوش قره قولی دید کیری حیواندر که ارسلانه ملازمت ایلر ایکی قولانغی بله سیاهدر پارس دکل اولور (را ادات معنولدر) (ملازمت صحبت شیر اولکی اضافت مصدرک معنونه در و ایکیمی لامیه در و یا اولکی کبی (نا حرف تعلیل) فضله ارتفه یعنی زیاده قلانه دیر صیده اضافتی لامیه در (شین ضمیر شیره راجعدر) (میخورم یم دیمکدر) (پناه اسمدر صفت جی معنایه صوانه اضافتی بیایه در پناهیدن معنایه در اسم مصدر در دیو و اضافتی لامیه در دین مجازه ارتکاب ایلمش بلا ضرورت (زندگانی دیر لکدر خیانت معنایه (محصول ترکیب) (قره قولانغی دیدیلر سکا ارسلانک صحبت ملازمت و وجهه اختیار واقع اولدی قره قولانغی دیدی تا کیم شکار ایلدیک حیوانک کنبیدن باقی قلاتی بیم و دشمنان شرندن انک صولت و سندی صغینه جاغنده بکنوب دیرلک ایلیم بوه لی حضرت شیخ پادشاهله وزیره نسبت ابراد ایلمش (گفتند کنون که بطل جایش در آمدی و بشکر نعمش اعتراف کردی چرا ز دیکتر نیایی

رد سروری

تا بحلقه خاصیت در آورد و از بندکان خلاصت شمارد که حرف بیان (با حرف صله) (خل طانك) كسری و لامك تشدیدیه كوكبه در (حایت حفظه ذیل اضافتی بیانیه در) (شیر راجع در آمدی در حرف تا كید) (و با حرف صله) (شكر نعمت مصدر لك مفعولك اضافتی در) (تزدك) نو ك فخبه یقین دیکدر قریب مناسنه (نا حرف تعلیل) (با حرف صله) (حلقه خاصان اضافتی بیانیه) (در حرف تحسین كلام) (آورد و اولك و رائك فخبه لك كتوره دیکدر آوردن آوردن دین غلط سویش) (بندكان مخلص بیانیه) (محصول تركیب) (قره قولاغه دیدیلر شمدیه كطل حایتیه داخل اولك و شكر نعمته اعتراف ابدك بچون شیر به یقین كز سین نا كه سنی خاصلر مجلسه ادخال ایده و مخلص بده اردن عد ایلده یعنی بوبله ایكن سبب ندر كه بوسعدت و دولته و صرل ممكن ایكن هر كز یانه تقرب ایلبوب ابرا قدن سیر انجبین) (كفت همچنان از بطش او این نیسم) (همچنان انجیلن دیکدر كذاك مناسنه یعنی سیرك اخلص بنده لردن و شا كرفه شدن ایكن صولت رشتن و بطش و غضبندن مأمون و بی بك دكلم حازدر كه بر كون قهر و خشمه منظره دوشوب بی هلاك ایلده علی الخصوص كه اچ اوله (بیست) اگر صد سال كبر آتش فروزد اگر يكدم در واغذ بسوزد) (كبركاف عجمك فخبه آتش بسته دیرل عرب مجوسی در جمعی مجوس كلور (فروزد فاك و رائك ضمه ل یله و رائك فخبه افروز دیدن یا نكندرق یعنی باقی مناسنه همزه ایلده و همزه سز افندر) (بسوزد با حرف تا كید) (سوزد فعل مضارع مفرد غائب لازمه تعدی یننده مشركدر لازم اولنجه فاعلی كبر در متعدی اولنجه فاعلی تش و مفعول كبر اولور) (محصول بیست) اگر بوزیل كبر عبود مدر دیوانشه دائما تعظیم و تحجیل ایدوب انشكه به اودونلرد و كوب بر نفس سوشدر مسه فائده ایلرز را اگر بر نفس انشك ایچنه دو شمرسه یلار و با خود آتش انی بقار یعنی انشه تعظیم ایلدی دیوانی اسر كه مزیس سلاطینده بوبله در مثلاً بوزیل خدمتنده پروانه او اوب بانسك و یا فاك ادنی رنجش خاطر سبیله مكافار (افتد كه ندیم حضرت سلطان زر بیابد و باشد كه سر رود) (افند واقع اولور دیکدر) (ندیم بونده مصاحب مناسنه در) (سر بر و دك تقدیری سرش برود در) (محصول تركیب) واقع اولور كه پادشاه حضرت تنك ندیمی التون واجه و اثواب و آت طون بولور (یعنی كا، اولور كه جود و كرمه و لطف و احسانه مقارن اولور و كا اولور كه ناشی كیدر) (یعنی مظهر قهر و غضب اولور و باشدن چقار) (و حكما گفته اند از تلون طمع پادشاهان بر حذر باید بود كه كاه بسلا می رنجند و كاه بدشنامی خلعت دهند) تلون تفعل بایندن مصدر در درلو درلو صور و اشكاله كیرمكدر (محصول تركیب) و حكما و عقلا دیشلردر پادشاهلرك طبعی تلونندن حذر اوزره اولوق كرك (یعنی مختلف احوال لردن و تغیر مزاج و اطوار لردن اجتناب ایلك كرك كه كاه اولور كه بر سلام سبیله رنجیده خاطر و پریشان درون اولور و كا اولور كه بر دشام سبیله خلعت و نعمت احسان ایدر حاصلی مزاجلری اكلامی كرك) (و گفته اند ظرافت بسیار هنرند بمانست و عیب حكیمان) (محصول تركیب) دخی حكما و عقلا دیشلركه جوق ظرافت و حشرلق مضحكك و مسخرلك هنریدر (یعنی انلره مخصوص كاردر اما عقلا و حكما و علما قندزیده شو خلق و شاطرائق زیاده عیب و محض نقصاند لیكن احبانا ظرافت و تراكت و كشاده طبع و درون اولوق عبودین معدود ذكلك بلكه دائما عبوس الوجه و غماك شكلی اولوق محل طعن و مقسام تشیع اولور و قی الحقیقه مذموم حالدر (بیست) نور سیر قدر خوبش باش و وقار یازی و ظرافت بیعیان بگذار) نو ك ضعی تمام اشباع ایلك كرك كه اولمفوط او اوب شعر موزون اوله (سر بونده سودا و هوله مناسنه در) (قدر مقدار مناسنه در) قدری بر سر حفظ قدر در (وقار قدره معطوف) (یازی و ظرافت بگذارك مفعول صریح لیدر

تزدك نو ك فخبه و رائك سكوتی و دك كسریله در سله

رد سروری

(و بندیمان غیر صریحی) (با حرف تا كید كذار كاف عجمك ضعیله فعل امر مفرد مخاطب قو دیکدر یعنی ترك ایله) (محصول بیست) سن سكندو قدرك حفظی سودا سنده و وقار لك صبا ننی هوا سنده اول یعنی مقدار کی و وقار کی ر حایت اوزره اول و او یونی و ظرافتی و سخریه و زكائی ندیلره قو یعنی انلره حواله ایله زیرا بو كار انلره سزاواردر (حكایت) * یکی از رفیقان شكایت روزگار نامساعد بنزدك من آورد كه كفاف اندك دارم و عیال بسیار * رفیقان رفیقك جمیدر بولد اشلر دیکدر (شكایت روزگار لامبه) (و نامساعده اضافت بیانیه) (با حرف صله) (تزدك) قف مناسنه در عند کی (منه اضافتی لامبه در) (آورد فعل ماضی مفرد غائب فاعلی یکیدر) (كه حرف بیان) (كفاف كافك فخبه رزق دیکدر) (اندك آز دیکدر قبلل مناسنه) (عیال عینك كسریله فقرا دیکدر جمع عبلر عینك فخبی و یاك كسریله جیاد جیدك جمعی اولد یعنی كبی ایلر دیکدر) (عیال فرزند و دختره تخصیص ایلدین بلمریش (محصول تركیب) حضرت شیخ پیور رفیق لردن بری روزگار نامساعدك شكایتی بنم قفنه كتوردی یعنی بكار زمان غدارك و ایام مكارك عدم موافقتندن شكایت ایلدیكه قوت و زادم از و عیال خوندم چوقدر دیو عیال كینك اوزرینه نفقه سی لازم اولاه دیرل (وطاقت بار فاقه ندارم) اضافت لامبه لردر (بار یوكدر) (فاقه فقر و حاجتیه دیرل) (یعنی فقر و احتیاج یوكینه مطافتم یو قدر یعنی فقره طساق كتوره مزه (بارها در دلم آمد كه با قلمم دكر روم نادر هر صورت كه زندگانی كنم كسی را برنك ویدن اطلاع نباشد) (بار بونده كره مناسنه در) (وها ادات جمعدر معلوم اوله كه بو ادات جعمك ماقبلی ساكن اوقفور مكر كه جمع اولان ككه نك آخری هاه رسمی اوله لاله كبی (زاله كبی) (بس اولوقت متحرك اوقفور) (لالها و زالها دیرل) (بس بار هاده رائك فخبه در دین مذكور قاعده به مخالف سویش كه حرف بیان) (با حرف صله) (اقلم دیاجه ده مفصل بیان اولندی) (د كره اضافتی بیانیه بعضی نسخه ده با قلمی یای وحدله واقعدر ایكسیده جازدر (روم رائك و اولك فخبه ل یله فعل مضارع متكلم وحده در رویدندن بونده كیدم دیکدر) (نا حرف تعلیل كه حرف بیان) (زندگانی دالك فخبه بونده معاش مناسنه در دیرك دیکدر) (كسی با حرف وحدت) (ورا ادات تخصیص) (بحرف استعلا) (بدین لامبه در) (اطلاع نباشد اطلاعی اولده دیکدر) (محصول تركیب) رفیق دیرك كراتله كوكله كادیهك غیری اقلیه كیدم یعنی ترك دیار ایدم ناهر صورتده كیم معاش ایدم هیچ بر كیمه نك بنم ایوم و برامازمه اطلاعی اولده یعنی ابوی كچنورم برامری كیمه بلیه حاصلی هر نه وجهله كچنورسم حاله كیمه مطلع اوابه (بیست) بس كرسنه خفت و كس ندانست كه كیست * بس جان باب آمد كه بروكس نكریست) (كرسنه بونده كاف عجمك ضعی و رائك سكوتی و سبك كسریله آچ دیکدر هر یچه جوعان دیرل تقدیر كلام بس كس كرسنه آه) (خفت فعل ماضی مفرد غائب باندی و او یودی یننده مشترك صیغه در) (كه كیست كه حرف بیان) (كیست كیدر دیکدر معلوم اوله كه چه و كده عبار لری ادات خبر اولان سین و تابه متصل اولسه هاه رسمی یابه تبدیل اولور و فاقه حفظ) (بس جان تقدیری بس كس راجان آه) (بلب با حرف صله) (لب طوداق كه حرف بیان) (بحرف استعلا و ضمیری مذكور كسه راجعدر) (نكریست فعل نفی ماضی مفرد غائبدر كریستندن اغلیدی دیکدر) (محصول بیست) دیار غریبده و اقلیم آخرده جوق كیمه آچ باندی و او دی و هیچ بر كیمه بلیهك بو آچ یا توب او یویان كیدر و كیمك او غلبدر و جوق كیمه نك جاتی طوداغه كلدی و اوزرنده كیمه اغلیدی (یعنی دیار غریبده جوق كسه تسلیم روح ایلدی و هیچ كسه اوزرینه ماتم چكوب اغلیدی حضرت شیخك بوییتی دیار غریبده اولان غریبك احوال بیان ایدر فی الواقع پیور دقلری كیدر

رد شعی

ردان سید علی

مذله

(باز از شصت اعدای اندیشم که بطاعت در قفای من بختند و سعی مراد حق عیال بر عدم
 مروت حل کنند و گویند) شصت د شمن دشمنك بلا سته و خزنه سوهنگه دیرل (پس
 اعدا تجرید طریقله ذکر اولش) اندیشم فعل مضارع متکلم وحده در فکر و خوف ایلام
 دیمکرد (که حرف تملیل و یا حرف بیان) با حرفه صاحب (طعن گفته نبره ایله اورمغه دیرل
 اما بولك کی پوریه دخل و تعرض معنایه در و آورنده هادرسمی شکلی علامت نقلد عرییدن
 عجمی به (فقا فاك فقهله اکه دیمکرد معنایه اضافتی لامید در سعی مراد مصدرك فاعله اضافتی در
 عدم عریه لامیه (محصول ترکیب) دیار غریبه باشم آوب کتم استرم به دشمنك سوهنگه سندن
 اوشنورم که طعن و تشنیعه اردمده کرلر و بنم عیال حفته سعی عدم مروت و عه حل ایلام حاصلی ترك
 دیار ایلک خاطر مدد بگر لیکن شصت اعدا د و طعن دشمنانند اندیشه ایلام که صنف غیره
 وعدم حجه حل ایلام سوبلر (قطعه) بین آن بی حجت را که هرگز * نخواهد دید
 روی نك بختی) با حرف تا کید (بین فعل امر مفرد مخاطب پندیدن کور دیمکرد به صنف نسخه ده
 مین دوشمش فعل نهی مفرد مخاطب کورمه دیمکرد (بی حجت بی عار و بی غیرت دیمکرد (را ادات
 مفعول (که حرف رابط صفت و یا حرف تملیل) نخواهد دید کورمه دیمکرد (دید بونده
 دیدن معنایه در (روی مفعول نخواهد اضافتی لامیه در) نك بخت و صنف ترکیب در بی بختی
 یعنی دولتی (یا حرف مصدر در دولتلاک دیمکرد (محصول بیت) اول عار سوز و غیرت سوز نامردی
 کور که هرگز دولت و سعادت یوزنی کورمه دیرل و یا کور میبکدر (نخواهد دیدك معنایه
 کورمه کرکدر دینلر حق ادایی ایده بمشمل (مین اولیای دیمک اولور اول بی عار و بی غیرت
 نامردی هرگز کورمه یعنی یوزنی کور و ب انتقام ایده چک نامرد دیکدر (بین امر در دیدن
 دین اصابت ایلامش مذکور بیتك معنایه مطابقتی مسطور اولاند (پس نخواهد دیدك معنایه
 دعاء علیه حل ایلام کورمه سون دین لازم مالایزم یوزم مشمل (مین نسخه سنی اختیار ایده نه
 بی جهت دخل و تعرض ایلام کندی مدخول و مترضدر (تن آسانی کریند خویش را *
 زن و فرزند بگذار دیمختی) تن آسان و صنف ترکیب صاحب حضور و راحت دیمکرد (و یا
 حرف مصدر (کریند کافی عجمک ضمیمه کریندندن فعل مضارع مفرد غائب اختیار ایلام
 کریندندن دین اصابت ایلامش (خویش و اور رسمی و روم صنف ایله کندی دیمکرد (ورا
 ادات مفعول کریندتن آسانی مفعول اولی و خویش مفعول ثانیه (بگذار فعل مضارع
 مفرد غائب قورکیدر دیمکرد (زن و فرزند مفعول صریحی (و بختی غیر صریحی) (و یا حرف ظرف
 (و یا حرف الصاق و یا حرف مصدر (محصول بیت) کور اول بی عار نامردی و یا کورمه هرگز که
 کندی نفسنه حضور و راحت اختیار ایلام عورت و اوغلانی شدت فقر و فاقه قور یعنی کندی
 باشین الوب ترك دیار ایلامی و اهل و عیالی بلا و محنت و فلا کند قور کیدر حاصلی کندی طالب
 حضور و صفا اولوب کیدر و اولاد و انسانی فقر و فاقه قور (بیت ثانی بیت اوله مقام تعلیلده
 واقع اولمدر فتامل (و در علم محاسبه چنان که معلومست چیزی دانه) یعنی دخی علم محاسبه ده
 انجلین معلومکر در برتنه بلورم (یعنی علم دفتر و فن ارقامده و اسلوب نگاشته معلومکر در که
 بر مقدار و قوتم وار در) اگر بجهت شما جهتی معین کرد که موجب جمعیت خاطر باشد بقیه
 عمر از عهده شکران نتوانم بیرون آمدن) اگر حرف شرط (با حرف مصاحب سببیتی متضمن
 (جاء قدر و منصب و منزلت (شما به اضافتی لامیه در) جهتی با حرف وحدت (کرد د فعل
 مضارع مفرد غائب اوله دیمکرد ضرورت معنایه که حرف رابط صفت (موجب جمعیت
 اسم فاعل مفعولده اضافتی در) جمعیت خاطر مصدرك فاعله در (باشد فعل مضارع مفرد

رد سروری و کافی

رد سروری

رد کافی

رد سروری

رد سروری

غائب اوله دیمکرد ضرورت معنایه (بقیه عمر لامیه در) عهده شکر حق شکر دیمکرد آن لفظنه
 اضافتی مصدرك مفعولنه در (بیرون طشره (محصول ترکیب) اگر سزك دولت و سعادت کز
 سببیه بر جهت معین اوله که موجب جمعیت خاطر اوله عمر يك بقیه سنده انك شکری حفته
 طشره حفته قور کلم (یعنی اگر سزك قدر و مرتبه کز سببیه جمعیت خاطر اوله حق بر خدمت
 و دفتر و محاسبه به متعلق بر جهت تعیین بیوز یلر سه اولجه اول احسان کرکدر شکرین ادا ایلام که قادر
 اولرین (کتم ای یار عمل پادشاه دو طرف دار دامیدن و بیم جان و خلاف رای خرد مندانت
 بدین امید در آن بیم اقتادن) (محصول ترکیب) رفیق دیدم ای یار پادشاه عملیک ایکی جانی
 وار (بریمی انك امید یعنی نعمت دنیا (و بریمی جان قور قوسی یعنی غضب و قهر
 سلطان مظهر دوشك (و عقلا رای و تدبیرینك خلافتد یو منصب و ریاست امید یله جان
 قور قوسنه دوشك یعنی ورطه هلا که و خاطر جان پا که دوشك (قطعه) کس نیاید بخانه
 درویش * که خراج زمین و باغ بده) با حرف صله (خانه درویش لامیه (که
 حرف بیان (خراج زمین لامیه (بده فعل امر مفرد مخاطب ویردیمکرد (محصول بیت)
 درویش خانه سنه کیسه کلز که پرک و باغک خراجنی ویردو (حاصلی ترك نقاطعه سنی
 و ارضك خراج و عشرینی و باغ و باغچه ك خضروات حقی درویشن کیسه استمرز پرا
 اول بونلره مالک اولماز بوخسه مالک اولسه اندنده استرلدی (باید ویش غصه راضی شو *
 یا جکر بند پیش زاغ بده) یا جکر در که حرف ابتدا اوله عربده اما کی کسر همزه ایله و مخاطب
 رفیق اوله (یعنی یا شویش و غصه فقر و فاقه به راضی و انکه قانع اول و یا سلاطین خدمتی
 اختیار ایلام قبول ایله لاشی زاغ و زغن طعمه ایلامون (و یا حرف عطف اوله مابعدنی
 خراج عطف ایله انب بوبله اولمقددر (جکر بند بوکر کدر بر آیدیه کرده در کافی
 عجمک ضمیمه و عریجه کلبه دیرل کافی عربك غمی و لامک سکونیه (محصول بیت) خانه
 درویش کیسه کلز که تشویش و غصه به راضی اول (یعنی اهل دنیا کی غم و غصه چکوب
 بلبه به صابر اولوب راضی اول یا بو کرکی زاغ اوکنه قور کرکی زاغ اوکنه قومی محنت و بلبه
 دنیایی چککیدن عبارتدر حاصلی درویش و تارک دنیا به خانه سی اولدینی تقدیر به کیسه قوسی
 اوکنه کلوب عوارض و کور بکی و عرب افجه سین تقاضی ایلوب انواع عقوبات و اصناف
 بلیات تکلیف ایلام (اما اهل ضمیمه و عقار دانه محنت و بلا چکوب تشویش و غصه و المدن
 خانی دکل و طوینجه بغدادی انکی بیز حاصلی درویش بومذکورانه مکلف دکل بویتنده رفیق
 مخاطب طوینوب یا فقر و فاقه یعنی فقر جهندن تشویش و غصه به راضی اول و یا کندوکی
 مخاطره و مهلکه به القایلوب مفعول بیل دینلر رفیق تخصیص بلا تخصیص ایلام کرکدر خبری
 سباقه و سباقه ملایم دکل فتامل (کفت این سخن موافق حال من نکفتی و جواب سؤال من نیاوردی
 نشیده که گفته اند هر که خیانت ورزد دسلسل از حساب بلرزد) موافق حال اسم فاعل مفعولنه
 اضافتی در (ومنه اضافتی لامیه در) (جواب سؤالده بوبله در) (ورزد فعل مضارع در
 ورزیدن برتنه بی اعتبار ایلام سعی و کوشش ایلام که دیرل (بلرزد با حرف تا کید (ورزد فعل
 مضارع مفرد غائب (محصول ترکیب) رفیق دیدی بوسورنی بنم حالمه موافق سوبلدن و بنم سؤاله
 جواب مطابق و مناسب کتورمدرک زبانی سکا دعوی استقامت ایده رین و سن بی اهل خیانت
 عقوبتیه تخویف و تحذیر ایلام سین ایشتماش مبین بوضرب مثلی که هر کس که خیانت ایلام
 الی حسابدن در تر یعنی خانی و سقامتی ظهور ایلام دیو خوفدن الی رسته طورتاز (بیت)
 راستی موجب رضای خداست * کس ندیدم که کس شاد زره راست) راستی با حرف مصدر

رد شعی و کافی

رد شعی

(موجب رضای اسم فاعل مفعول اضافت لایه در) (کس نهد مک مقدم
مفعولیدر) (محصول بیت) استقامت خداک رضای موجب در کیمه بی کوردم طوغری
بولدن ضایع و هلاک اولدی یعنی طریق مستقیم سالک اولان کم اولدغین کوردمک (کم شدک
معنای شدی دیمکدر ازدی دیمک دکادر) پس ضل فعلیه تفسیر ایدنلر از مشلر (و حکما گفته
اند چهار کس از چهار کس بچاند حرامی از سلطان و دزد از پاسبان و فاسق از عاز
وروسی از محاسب و ازاک حساب پاکست از محاسبه چه پاکست) (محصول ترکیب) و حکما
دیمکدر در درت کیمه درت کیمه دن جان و کولدن انجنور (حرامی پادشاهدن ز پرا انی آله
کتور نجه یا چنگاه یکددر و یا قازوغه) و اوغری پاسباندن ز پرا انی طوتان اولدر و حاکم ایلدوب
سیاست ایدورن اول (و فاسق عازدن انجنور ز پرا انی صوبائی به طوتدر) و روسی محاسبدن
انجنور ز پرا محصبه ایسه قتل لازم کلور و دکل ایسه یوز دره معلوم اوله که عجمده مناهی شمرعه
متعاق اولان احوال محاسب کور (شارب خر و زانی و نازک صلوة و بونلرین غیر احوال محاسب
عهدسند در و محاسب صلح ای و علمادن اولورمش) (اول کیمه نک که حسابی پاکدر محاسبه دن
اگاه پاکدر حاصلی بن مستقیم کیمدن نه پروام وار دیمکدر) (قطعه) مکن فراخ روی در عمل
اگر خواهی که وقت رفع تو باشد بحال دشمن تنک (فراخ فاک قحی و کسر یله کیک
دیمکدر واسع معنانه فراخ رو رانک فحله وصف ترکیبی در) (رویدندن رفتن دن دکل) و یا حرف
مصدر در (در عمل فراخ رو رانک ظرفیدر) (اگر خواهی مصراع ثانی به مرهوند) (که حرف بیان
وقت رفع لایه در) (وقت عزل دیمکدر تو به اضافت مصدرک مفعولنه در) (باشد فعل مضارع
مفرد غائب بونده اوله دیمکدر) (بحال فاعلی) (یعنی اسمی اسم مکندر جولانکاه معنانه محل
حرکت دیمکدر) (دشمنه اضافتی لایه در) (تنک طار دیمکدر عریجه ضیق دیرل) (باشد فعلک
خبریدر) (محصول بیت) عملنده ایکن فراخ رولک ایله یعنی هر ایشده اعتداله حرکت ایله
اگر خفله معامله ده و اسکر تعین اولسان خد متده حاصلی نه کیمه به تحفیر و تمذیب
اوزده اول و نه خیانت و سقامت ایله در ایسک که عزلک زماننده بحال مقال دشمن تنک
و هنگام تفتیش و تفحصه پای اعتراضی تنک اوله حاصلی منصبده ایکن هر کارک عدالت
و استقامت اوزده اولسون دیمکدر (پینک معنای منصبه و عملده اولدینک حالده حد
اعتدال دن مجاوز ایدوب مسرف و بذر اوله دین معنی جهتنده اسراف ایش) (توبالک باش
و مداری برادر از کس پاک (زند جامه ناپاک کاران بر سنک) توبه پند و پاک باش خبری
(باش فعل امر مفرد مخاطبدر باشدندن سن پاک اول دیمکدر) (مدار فعل نهی مفرد مخاطبدر
داریدندن طومعه دیمکدر) (پاک یاه عریله ایتمک دیمکدر بونده خوف معنانه در) (جامه ناپاک بیایه
(کاران کاف عجمله وزای مضموله بزجر پیچیده دیرل بونده مطلقا ثواب یو یان مراددر
جامه شور و غیر یارکی مفردی کاردر در عریجه قصار دیرل مبالغه صیغه سیله) (محصول بیت)
خطاب عام طریقله یورر ای برادر سن پاک و مستقیم اول یعنی هر ایشده راست و رو پاک
رو اول و هیچ کیمه دن خوف و خشیت ایله که طوغری اوله بر کیمه زبان دراز لای ایده من
ز پرا ناپاک لباسی ککارلر طاشه اوررل پاک ایکن ایچون حاصلی کارنده پاک اولان اعدادن
و اغیاردن و مکر و حیله لیدن ازاده و سالدرد اما ناپاک و خائن هر کس دن پروا چکر (کتم حکایت
ان روباه مناسب حال نست که دیدنیش کر زبان وافتسان و خیران کسی کفتیش چه افست که
موجب چند بن مخافتست گفت شتید مک شتر را بهضره می گیرند) (رویه دلکو و روبه الفک
حذفیه ده لغندر معلوم اوله که هر کله نک که آخرنده الفدن و واو و یادن صکره ها اصلی

رد این سید علی و سروری

رد سروری

رد سروری

اواسه بو حر و فک ایشانی و اسقاطی جائدر مثلاروباه و روبه و دیه و ده و انبوه و انبه دیرل
فاحفظ (حکایت مبتدا آن مضاف الیه) (و روباه مشارالیه) (مناسب خبر مبتداه اضافه اضافتی اسم فاعلک
مفعولنه اضافتدرو توبه لایه در) (که حرف بیان) (دیدند فعل ماضی جمع غائب) (شین ضمیر منصوب
متصل معنانه مفعول اولی) (و کر زبان کاف عجمک و راه مهمله نک کسر یله صفت مشبهه در
کر یزدن دن چاغدن دیمکدر) (افتان دوشکن دیمکدر افتیدندن) (خیران قالقاض دیمکدر خیر یزدندن
یو اوج صفتدرو باهکدر) (کر یخن) (و افتادن و خامتن دن مشق دین احوال اشتقاقدن بی بهره
ایمش) (کسی یا حرف وحدت) (کفتش شین و روباهه راجعدر) (آفت بلایه دیرل) (که حرف بیان و یا
حرف رابط صفت موجب چندین اضافتی اسم فاعلک مفعولنه اضافتدرو) (مخافت مصدر می در
خوف معنانه چندینک مشارالیه) (گفت روباه دیدی که حرف بیان) (شترادوه بی دیمکدر) (یا حرف
صله و یا حرف مصاحبت) (سخره سین مهمله نک ضعی و خاء مجمله نک سکونیه اجر تسمیر
استخدام ایلدکاری نسنه مثلا اولاغ انلری و سارنسنه که مفعول قولنورل) (می گیرند فعل مضارع
جمع غائب طور تر دیمکدر) (محصول ترکیب) رفیه دید مک اول تلکینک حکایتی که اولور
سنک حالیکه مناسبدر که انی کور دیرل چاغدن و دوشکن و قالقاض یعنی دوشه دوره سکه
سکه طور محبوب بخار بر کیمه اکا دیدی نه بلا در که بوقدر خوفه سیدر یعنی نه افت پیدا اولدی
ونه حادثه ظهور ایلدیکه بوقدر خوفه و خشیت و اضطراب و فرار باعث اولدی روباه دیدیکه
ایشتمک که دوه بی سخره به طور تر جائدر که بی ده طوتدر فور قوسندن دوشه طوره قاجوب
کیدرم سخره لفظی عربی اولد یعنی انکار ایدنی انکار ایدرز (گفتندای سقبه شتر با تو چه
مناسبت و ترا با او چه مشابعت) (رو باهه دید یلرای سقبه یعنی ای خفیف العقل شترک
سنکله نه مناسبتی وار و سنک اگاه مشابعتک حاصلی ارا کزده ذره دکل نسبت بوقدر که
یو یله وهم و بیمه د و شرسین) (گفت خاموش که اگر حسودان بغرض کوبند که این شترست
و گرفتار ایم گراغم تخلص من باشد تافتیش حال من کند و نازیبا از عراقی آورده شود مارکزنده
مرده شود) (گراکاف عریتنک کسر یله اسعدر کیم معنانه) (ورا ادات تخلص کیمک دیمکدر
غم تخلص لایه) (و منه اضافت مصدرک مفعولنه در) (نا حرف تهلیل غم تخلصه قید در
(تفتیش حال مصدرک مفعولنه اضافتدرو منه لایه) (تا بونده حتی و الی معنانه در
(تالی معروف عراقی ایکی در بری عراق عرب که بغداد در و بری عراق عجم که اصفهان در
مرحوم و مغفور سلطان سلیمان ایکسینی یله بر یلده دولاشد یعنی چون اول سفره عراقین سفری
دیرل و بغدادی اول سنه ده فتح ایلد) (پس معلوم اوله که حضرت شیخک عراقدن مقصودی
ظاهر بغداد در که اول زمان حلقا پای تخت ایدی و زیاده مغمور ایدی) (آورده شود کتوراش
اوله دیمکدر) (مارکزنده و ضیف ترکیبی در تقدیری مر دم مارکزنده در کاف عجمک قحی
و زانک کسر یله لغتده اصرمقد راما بونده صوقش معنانه در مارکزنده عریجه ملدو غ
دیرلر برالغ لامک فحله چیان و یلان صوقفه دیرل) (میرده شود اوامش اولور) (محصول ترکیب)
ر روباه بویه دینسه دیدی ایسم اولک که سوبلد یککز سوز زاندر اگر حسودلر غر منله
دیرل که بو شتردر و گرفتار کیم یعنی حسودلر سوز بنه اعتماد ایدوب بی جبر و قهر یله گرفتار
ایدلر به بی قور ترمغه کیمک غنی اولور که بنم حالمی تفتیش ایله و نیم روباه اولوب شتر
اولد یعنی بلدره و بی قور تار و عرافدن تریاق کتور لجه یلان صوقش کیمه اوامش
اولور یعنی اول زمانه توقف ایلا ایدی بکاده مصلحت یورد که گرفتار اولما مغه کوشش
ایلم و الان و روباهلم ایشات ایدنجه غم ام او اور ایشم) (و ترا همچنان فضلست و دینت

رد این سید علی و سروری

رد سروری

اما حسودان در کینه نمودن عیان کوشه نشین اگر آنچه حسن سیرت تست بخلاف این تقریر
 کند و در معرض خطاب باد شاه آبی و محل خطاب آنی در آن حالت کرا بحال مقاتلت باسد
 مصلحت آن می بینم که ملک قناعت حراست کنی و ترک زیاست کو بی که ما قتلان گفته اند
 (بعض نسخه ده همچنان برینه همچین دو شمش یعنی انجیلین که بن یلورم و یا بو انجیلین
 بن یلورم حاصلی بلدیکم کی) (کین کاف عربیک فخیله پوسودیمکدر و نون و دال ادات جهدر) (حسن
 سیرت مصدرک فاعله اصافیدر و تنسته اضافت لامیه) (معرض بونک کی پرلده محل معنایه در
 شد و نا) (زیرا معرض شول اباسه دیر که جاریه به عاریه صامق ایچون کیدر در که کوزل کورینه
 پس معرض میبک کسیری و رانک فخیله مشهور در اما صحیح میبک فخی و رانک کسریله در
 دین غندی سوبلش) (کتاب ازار لوق و قافق معنایه در) (مفالتده نا ابائی حالت ناسیچوندر
 ملک قناعت بیانیه در) (حراست حفظ معنایه مصدر در) (ترک زیاست مصدرک مفعول
 اضافتیدر) (کو بی فعل مضارع مخاطبدر یعنی دلدن و زباندن ریاستی ترک ایلدم دیه سین
 حاصلی ریاست هواستدن کلبا کیچه سین) (محصول ترکیب) حضرت شیخ رفیق پیور
 رو باه شتر اولدینی مقرر و محققدر که هیچ کلامنده ریپ یوقور سکنده انجیلین که بن یلورم
 و یا بو انجیلین که بن یلورم حقیقت حال فی نفس الامر دیانت و تقواک و فضیلت و استقامتک
 کمال مرتبه در هر نه خدمتکه سکا تمین اولسه کایدینی حقندن کلور سین اما حسودر پوسوده در
 یعنی در وندن حسد ایدوب ظاهرده سکا دوست صورنده مسا له ایدر و مد عیار
 یعنی سنک واقع اولدینک خدمتده استقامت و پر هیزک خلافتی دعوی ایدنر کوشه
 نشیردر یعنی ابصال مضمره قاصد و هفوات و زلات ایشدر مکه مقید و مترصد اکر اولسه سنک
 حسن سیرتکدر انک خلافتی تقریر ایدر لسه یعنی اتفاق ایدوب پادشاهه سنک استقامتکی
 سقامت و صداقتکی خیانت تقریر و بیان ایدر لسه و پادشاهک معرض خطابیه کله سین
 و محل خطابیه دوشه سین یعنی مقهور و معاتب اولاسین اول حالده سنک حقیقه مفعول
 و مقبول سوز سوبلکه کیک قدرتی و طاقنی اولور (پس مصلحت آنی کوررم که ملک قناعتی
 حفظ و حراست ایلله سین نا کیم دشمنان بدخواهان سکا هیچ پروجه له طعن و تعرضه ظفر
 بولیه لرو دخی ترک ریاستی و جاه و منصبی و هوا و آرزو سنی کو کلکدن کلبا قلع وقع ایدوب
 اخراج ایلله سین که عقلا و حکما پیور مشار (بیت) بدزیا در منافع بی شمارست * اگر خواهی
 سلامت در کنارست) بدزیا با حرف ظرف (در یا دکر) (در یا متضمن اولدینی ظرفیت
 معنایه تا کید ایدر) (منافع جمع منفعت فوائد دیمکدر) (بی شمار بی حساب معنایه در) (خواهی
 فعل مضارع مفرد مخاطب فعل شرط دیلر اسک دیمکدر) (سلامت مفعول) (در حرف ظرف
 کنار معروف سین و نا ادات خبر در) (کنارست جزای شرط در) (محصول بیت) (در یاده
 منافع و فوائد بی حد و بی شمار در اما اگر سلامت و طاقیت استرا اسک کنارده در یعنی
 سلاطین خدمتی در یا سقرینه بکر هم نفع جلیل و هم خطر عظیمی وار) (در حرف صله در
 دین معنایه واصل دگلش و بازند در دین کذلک) (رفیق این سخن بشنید بهم برآمد و روی
 در هم کشید و سخنهای رئیس امیر گفتن گرفت که این چه دقل و کفایت و فهم و درایت
 و قول حکما درست آمده که گفته اند دوستان در زندان بکار آیند که بر سفره همه دشمنان دوست
 نمایند) (بعض نسخه ده رفیق چون این سخن بشنید واقعدر) (این سخن دن مراد رو باه قصه سیدزاه
 یثله یله) (هم برآمد منقبض و مکدر اولدی دیمکدر) (روزی در هم کشید دخی یوزنی یور ناردی
 یعنی عبوس الوجه اولدی حاصلی غصه کلدی) (و سخنهای رئیس امیر بیانیه در) (رئیس امیر

رد کافی

رد این سید علی
رد شعی

وصف ترکیبدر انجیش فرشدر بی یعنی درد و الم و پر بی (گفتن گرفت سوبلک طوئدی یعنی
 سوبلکه باشلدی) (که حرف رابط مفعول قول) (کفایت عفتک عطف تفسیری واقع اولش
 تنکه خواجه حافظ کفایتله عقلدن تعبیر ایلش) (مصراع) جانا کدام سنک دل بی کفایتست
 بی عقل و بی ادراک دیمکدر) (پس خواجه نک بویشده بی عقلی کفایتیه اضافت ایلین بی کفایت ایش
 بیت) من و انکار شراب این چه حکایت باشد) (غالبا این قدرم عقل و کفایت باشد)
 (درایت ادراک معنایه در) (درست دالک و رانک ضمه لیه و سکون سین ایلله لفظ مشترکدر
 کر چکله بتون بیستنده بوند کر چک دیمکدر صحیح معنایه اگر چه عرب بتونه ده صحیح در
 (دوستان در زندان بکار آیند تقدیری دوستان آناند که در زندان بکار آیند) (که حرف تعلیل
 (بر حرف استعلا) (مقره معروف) (همه جمله دیمکدر) (محصول ترکیب) رفیق چونکه بدن
 مذکور کلامی استماع ایلدی منقبض و مکدر اولدی و یوزنی یور شدیدی یعنی عبوس الوجه
 اولدی دخی خاطر پریش و رئیس امیر کلمات سوبلکه باشلدیکه بونه عقل و ادراکدر
 و نه فهم و فراستدر و حکما و عقلا قول کر چک کلشدر که دیشلر دوست انلردر که دوسته
 زندانده بولنه یعنی بونک دمنده و فلاکت زماننده دوست ایچون سعی جیل و کوشش بجزیل
 ایلله حاصلی دوست اولدر که کشتنک باشنه ایش دوشدکده او سنه دونه (زیرا سفره و نعمت
 اوستنده و منصب و دولت و قنده جیبی دشمنلر دوست شکند کورینور و محبت و مودت
 اظهار ایدوب تقرب کو سترل (قطعه) دوست شمارانکه در نعمت زند * لاف یازی و برادر
 خواندی) (شمار فعل نهی مفرد مخاطب صایمه یعنی عد ایلله شماریدن شمر دندن دکل
 (دوست مفعول اولی) (وان بر را تقدیر یله مفعول ثانیهی از را تقدیرنده) (که حرف رابط صفت
 (در نعمت زند مصراع ثانی به هر هوند) (زند فعل مضارع مفرد غایبدر زندیدن) (لاف یازی
 بیانیه) (و یا حرف مصدر) (برادر یازی به معطوف) (برادر خواندی روزمره زنده قدداش او قوشنی
 معنایه در کاف عجمی هاه رسمیدن بدلدر) (محصول بیت) (دوست عد ایلله اول کیسه بی که
 خوان و نعمت و جاه و دولت زماننده دوستلق و یارلق لافنی و قدداش او قوشنی چکه سنی اور
 (یعنی سنک قدداش او قوشه و قدداشکم دیولا ف اوره انی کر چکدن دوست بیلله) (دوست
 آن دائم که کیر دست دوست * در پریشان حالی و در ماندی) (دائم فعل مضارع مفرد متکلم
 دانیدن یلورم دیمکدر) (دوست مفعول اولی) (و آن بر را تقدیر یله مفعول ثانیهی) (که حرف بیان
 (کیرد فعل مضارع مفرد غائب طونه دیمکدر) (دست مفعول دوسته اضافتی لامیه در) (در
 حرف ظرف کیرده متعلق (پریشان حال وصف ترکیبی) (و یا حرف مصدر) (و او حرف عطف
 (درمانده عاجز دیمکدر) (و کاف عجم هاه رسمیدن بدلدر) (و یا حرف مصدر) (محصول بیت)
 کر چکدن صادق دوست اول کیسه بی یلورمکه پریشانلق دمنده و بیچاره لک واضطراب
 زماننده دوسته یار و یاور اولوب دستگیر اوله) (دیدمکه متغیری شود و نصیحت من بفرض میشنود
 بزدیک صاحب دیوان رفتم بسابقه معرفتی که میان ما بود صورت حالش بگفتم نابکاری
 مختصرش نصب کردند) (میشنود فعل مضارع مفرد غائب ایشیدر دیمکدر شنویدندن) (با
 حرف صله) (زدیک قت معنایه در عند دیمکدر) (صاحبه اضافتی لامیه) (و صاحبک دیوانه ده
 بولله در) (صاحب دیواندن و زیر می ادد) (بسیاقه با حرف سبب) (رفتم فعله متعلق تقدیری
 رفتم سبب معرفت سابقه در بر مضاف تقدیر یله صکره حذف ایدوب مثلله بیان ایلدیابر
 (بسیاقه به همزه اضافت ایچون کلشدر که لامیه در) (معرفتی یاسی حرف وحدت) (که حرف
 رابط صفت) (میان ما لامیه) (صورت حال لامیه) (و شین رفیق را جهدر) (تا حرف تعلیل) (بکاری

رد بعض

رد این سید علی و سرورزی

(یا حرف صله) و یا حرف وحدت (مختصر بوده جزئی دیگر) (محصول ترکیب) کورد مکه رفیق
 سوزیدن متغیرونی حضور اولور و بنم ا کا نصیحت و پندی کوش رضایه استماع ایلیوب غرض
 ایله ایشیدر بالضروری وزیرانه واردم بر آشنالی سابقه سنی سببیه که مایه نرسیده و از ایدی
 جواب سؤال مقدر در سؤال کلیدی که اهل الله اهل دنیا یانه وارغان دکلدر یاسن نیچون واردک
 جواب بساطه اه وزیره صورت حالی و خصوص آملی تقریر ایلدم و قابلیت و اهلیتی بیان
 ایلدم تا فی جزئی ایشه و خدمه نصب و تعیین ایلدیلر حاصلی بنم شفاعت و شهادت
 سببیه و وزیرانک حقدده حسن اعتقاد ایوب بر مختصر مصلحت او وزیرانه اتی نصب ایلدی
 (چند روز برین را مد لطف طبعش بدیدند و حسن تدبیرش را بدیدند بدند کارش ازان
 در گذشت و بر تبه بر نازان ممکن کشت و همچنین نجم سعادتش در زنی بود تا باوج ارادت رسید
 و مقرب حضرت سلطان شد و مشار الیه بالبنان و معتمد علیه عند الاعیان بر سلامت حالش
 شادمانی کردم و کتم) (محصول ترکیب) بر نیجه کون بو حال اوزره کلدی و یکدی (یعنی مذکور
 کار مختصر خدمتده بر قاج کون مرور ایلدی لطف طبعی و لیاقت و استعدادی کور دیلر
 و حسن تدبیری پسند ایلدیلر ایشی یعنی حال و شانی و منصب و جاهی اولکی مرتبه دن یکدی
 و اولکی مرتبه دن یو جه رک بر مرتبه ده ممکن و ثابت اولدی بو نیجه نجم سعادت ترقیده
 اولدی تا کیم اوج ارادتده یعنی استیوب دلدیکی مرتبه رک اعلا سته و کواکلی دلدیکی مناصبک
 غایت و نهایتده ایر شدی و پادشاهک مقرب و مقبول اولدی دخی مشار الیه بالبنان اولدی یعنی
 بر مغله کوسر بلور اولدی حاصلی انکشت نمای عالم اولدی (بشان ذکر ایدوب انکشت
 اراده ایلک بحاج مرسل قبیلده ندر) یعنی ذکر جزه و ارده کل طریقله زیربان برقی اوجنه
 دیر دخی رفیق ا کا بر واعیان ناس قنده معتمد علیه اولدی یعنی ارکان دولت واعیان سلطنت
 یانده موقوف به و مرجع الیه اولدی بنان و اعیان دن صکره بر شد تقدیر اوانتی کرک قنامل (بویله
 اولجه سلامت حالنه شادمانلی ایلدم و دیدم) (بیت) زکار بسته میندیش و دل شکسته مدار *
 که آب چشمه حیوان درون نار یکبست) کار بسته بیایه (میندیش فعل نهی مقرب مخاطب
 اندیشه و غم چه که دیکدر (و دل تقدیری دلت رادر) شکسته صتیق دیکدر (مدار فعل نهی
 مقرب مخاطب طوعه دیکدر (دل معقول اولی) (و شکسته تائیدی) (که حرف تعلیل) (آب چشمه
 لامیه در) (و حیوانه اضافتی بیایه در) (ایک سکونی ضرورت وزن ایچوندر) (درون ایچ و ایچرو
 دیکدر) (نار یککه اضافتی لامیه در) (نار یک قراکو و یایله قراکوانی دیکدر یعنی یا حرف مصدر در
 وسین و تا ادات خبر) (محصول بیت) بغلش ایشدن به حضور اولوب غم چکمه یعنی حصول
 مر املک رفاج کون هفده تاخیره دوشوب بر زمان روز کارال و بر یوب صعوبت حال و عکس رجا
 و آمال کوسر دیشه غم چکمه و کواکلی شکسته طوعه حاصلی منکسر البال اوله ز را آب چشمه
 حیوان قراکوانی ایچنده در یعنی حضرت خضر قراکوانی ز حقی و مشقتی بلکه ظلمده کم
 اولق خوفی چکمیجه آب حیات نصب اولدی ایدی سنده ای رفیق روز کارک بر مقدار
 شدت فقر و خافه سین چکدک طاقت دولت عظیم و نعمت چمچه واصل اولدک مذکور بیی
 عمومه صرف ایلکه قابلدر (بیت) الا لا تحزن یا ایللیه * فلان حان الطاف خفیه) الاحرف
 استفتاح و یا حرف تنبیه (لاحرف نهی) (لا تحزن فعل نهی مقرب مخاطب مؤکد بانون التذیله در
 علم پلندن البته محزون و غموم اوله دیکدر) (یا ایا ایدر اسماء سته دن مضاف اولدوده نصی
 الفله اولور بونده منادای مضاف و اقمدر تقدیری یا ایا البلیه یاک فحی و لامک کسر یله
 بلا معاننده در ایا البلیه صاحب البلیه دی کسر حاصلی بلا یه ملازم و ملابس دیکدر

یاک اسکا بله حیوان تلفظی
 حسب الفاعده یاک الفه
 حیوان جولان کی حرکت
 حیوان جولان کی حرکت
 یاک سکونی دخی لغتدر
 (محمود محمد)

تنکه چنکه مسمار س اولانه اخوالرب دیرلر اب و امله ده بویله دیرلر مشلا ابو الاخبار و ام
 الاخبار دیرلر فا حرف تعلیل (ولام اولی حرف جریر فعل عامه متعلق) (ولام ثانیه حرف
 تعریف که همزه سی و صلاه ساقط اولشدیر یونک کی پرلده رجاندن مراد خدادار و بوصفت
 خدای تعالی خضر نندن غیر یه اطلاق اولنار فا حفظ چار مع المجرور اعرابدن محلا مر فوع
 مقدم خبر) (والطاف اطفاک بجی لفظا مر فوع مؤخر مبتدا) (خفیه صفت الطافدر ضرورت
 وزن ایچون اخیری ساکن اولوب اعزای تقدیری اولور) (معلوم اوله که کتب تعلیمیه ده رجحان
 الفله یا زبانی کرک) (محصول بیت) بویونک مضمونی بیت سابقک مضمونه مناسب و ملائمدر
 بیورر که ای بلا قدراشی (یعنی بلا و جفای روز کاره مبتلا کیسه البته محزون اوله زرا
 خدای تعالی بک محنی لطف و عنایتلری واردر یعنی سزمد بیکل بردن بر باب سعادت و دولت
 فتح اولور حاصلی جفایه صبر ایدن ایر و فایه (بیت) منشین ترش از کردش ایام که صبر * تلخست
 ولیکن بر شیرین دارد) منشین فعل نهی مقرب مخاطب نشیندندن نشیندن دکل (ترش تالک
 و رانک صمه لایله اکشی دیکدر رانک سکونیه ده لغتدر) (نقد رینی ترش رویدر ضرورت وزن
 ایچون حذف اولندی) (کردش کاف عجمک فحیله و رانک سکونیه انهم مصدر در) (کردیدندن
 دوش دیکدر معلوم اوله که اسم مصدر شینک ماقبلی مکسور اولور جمیع زمانده (ایامه اضافتی
 لامیه در) (که حرف تعلیل) (صبر یانک سکونیه مبتدا و مصراع ثانی یه مرهون معنایی بونده
 ایام طریقله مذکور در زیر یانک کسر یله صبر دیدکاری اوتکده کاهی باستی ساکن ایدرلر
 (تلخست خبر مبتدا در) (بر بونده مویه در عیش معنایه) (شیرینه اضافتی بیایه در) (دارد فعل
 مضارع مقرب غائب طوثر یعنی بر شیرینی وار دیکدر فاعلی صبره راجع ضمیر در) (محصول بیت)
 کردش ایام و تضاریف روز کار و تقابل احوال دن ترش روی و عبوس الوجهه اوتورمه یعنی
 دور و سیر فلک کج رفتار دن منقبض و منفعل اوله صابر اول زرا که محبت و شدت روز کاره صبر
 ایام کرچه صعب و دشوار در ولیکن آخر الامر فائده سی ظاهر و ثمره سی لایح اولوب خضر سره
 و غوم و غوم سرور و حبه و مبدل اولسی مقرر در تنکه مذکور نبات ذائنده اجیدر اما نهی
 چوقدر اجیلنه تحمل ایلین (کل در دواء) حسیجه علاج پذیر اولور بویونک مضمونیه بیین
 سابقیه مناسب و ملائمدر (دران مدت مرا باجم پاران اتفاق سفر مکه افتاد چون از زیارت
 مکه باز آمدم دومترم استقبال کرد ظاهر حالش را دیدم بر ایشان و در هبات درو ایشان کفتم
 حال چیست گفت چنانکه تو کفتی طایفه حسد بردند و بخیانتم منسوب کردند و ملک در کشف حقیقت
 آن استقصا نفرمود و یاران قدیم و دوستان رحیم از کلمه حق خاموش شدند و صحبت دیرینه
 فراموش کردند) (دران مدت یعنی رفیق مرتبه علیا یه واصل اولدی مدتی) (مرا بکا دیکدر
 باجم معنایه) (جمع یاران لامیه) (اتفاق سکون فافله اتفاقا معنایه) (سفر مکه لامیه افتاد
 دوشدی یعنی واقع اولدی) (دومترم استقبال کردم معنایه استقباله مقید) (هیأت بونده
 صورت معنایه در طایفه یا حرف وحدت) (و همزه حرف توسل طایفه مبتدا) (حسد بردند
 حسی حسد ایلدیلر یعنی حسد ایلدیلر دیکدر) (بخیانتم یا حرف صله) (میم معنایه منسوبه
 مقیدر) (کشف حقیقت مصدرک مفعولیه اضافتدر) (و آنه اضافتی لامیه اشارتدر) (خیانته
 منسوبه) (یعنی نسبت خیانتک حقیقتی کشف خصوصتده) (استقصا بر نهی حقیقتیه تفتیش
 ایدوب بیلکه دیرلر) (نفرمود بیورمدی یعنی بی حقیقتیه تفتیش ایلدی) (یاران قدیم بیایه در
 دوستان رحیمه بویله در بعض نسخده رحیم برینه جمیع واقعدر) (کلمه حقن مراد حق سوزدر
 صحبت دیرینه بیایه) (فراموش کردند اوتدیلر) (محصول ترکیب) اول زمانکه رفیق پایه علیا یه

مطالع

رد ضروری

مطالع

واصل اولدی (بکار بولک یار ایله انصافا مکه به سفر واقع اولسدی چونکه مکه زیارتندن
کلام ایکی منزل مقداری بنی فارشولدی (ظواهر حالی پریشان و فقرا شکله ویدر ویشان
ضورتده کوردم اکادیمکه حال ندر و بوضویرت کیر منک سببی نه (دیدیکه سن دیدیکه کی بر بلوک
احجاب حسد واریاب غرض بکا حسد ایدوب خصوصت ایلدیلر و بنی خسانله منم ایندیلر
و پادشاه دخی اول خضوصده و کشف حقیقته تفتیش و تفحص بیورمندی ناکیم محسود اولوب
استقامتم اکا معلوم اولیدی دخی نیچه زماندن پری یاران مشفق و مهربان یکین احباب حقیقت
حاله واصل ایکن حق سبب وری سو یلکندن خاموش اولوب سکوت ایلدیلر واسکی صحبت
واختلاطی فراموش ایلدیلر (قطعه) بصرع خدا چون کسی اوقات * همه عالمش پای
بر سر نهند) یا حرف مصاحبت (صنع خدا لامبه امر خدا دیمکدر) (چون ادات تعلیل (کسی
یا حرف وحدت (اوقات و او ایله دوشدنی یعنی منصبدن و دولتدن دوشدی حاصلی دوشه
و یادوشه دیمکدر) (عالمش ضمیری کسی به راجعدر) (نهند فعل مضارع جمع غائب فورر دیمکدر
(پای مفعول صریحی (و بر سر غیر صریحی (محصول بیت) الله امریله بر کیمسه که دولتدن و منصبدن
دوشسه جمیع عالم ایاغنی باشی اوزره فورر یعنی هر کشتی اتی چیکیز حاصلی هر کس قاهر اولدی
دکلی اتی پامال ایدر قدیم نسخه زده بویت بویه واقعدر لیکن اکثر شراح بونی یازمش (نبی که
یش خداوند جاه * ستایش کان دست بر نهند) نبی فعل نفی استقبال مقرر مخاطب استقام
انکاری بی متضمن کورم مبین یعنی کوررسین (که حرف بیان) یش خداوند جاه اضافی لامبه در
منصب صاحبک اوکنده دیمکدر (ستایش اسم مصدر در ستاییدن اوکش دیمکدر) (کان الف و تون
جائز در که ادات جمع اوله یعنی ستایش کن وصف ترکیبی اوله و ستایش کان جچی و جائز در که
ادات صفت اوله ستایش ایدرک معنایه (دست نهندک مفعول صریحی (و بر سر غیر صریحی اولکی
بر حرف استعلا یکجی سینه معنایه در (محصول بیت) کورم مبین که خداوند جاه و منصب
اوکنده ستایش ایدیلر و یاستایش ایدرک الی کوکسی اوزره فورر (حاصلی خلق عالم یاربیک
الله دیرک فارشوسنده ایاق اوزره طورب اللربن کوکسه فورر (چو یشند کافال دستش گرفت)
ستایش کنسان دست بر نهند) (چو ادات تعلیل (یشند فعل مضارع جمع غائب یشندن
(که حرف بیان) (اقبال دولت دیمکدر مبداء واقعدر) (دستش گرفتک مقدم مفعول و خبر مبداء
(شین کسی به راجعدر) (محصول بیت) چونکه کوره ل که دولت و اقبال و بخت و سعادت
اکامین و یاور اوله (یعنی شو یله که کوره ل که جاه و منصب و عزت و رفعت صاحبی اوله ستایش
ایدرک اللربن سینه لی اوزره فورر (بویت مذکور نسخه دویه واقعدر) (بیت) و کرر و زکارش
در آرد پای * همه عالمش پای بر سر نهند) روز کارش شین ضمیر خداوند جاهه راجعدر (در آرد در
حرف تا کید آرد فعل مضارع مقرر غائب آردندن که مخفف آوری دندن کنوره دیمکدر
(ز پای آردنه معلقدر ایاقدن کتور مکدن می اد تحقیر و تدلیل در (محصول بیت) و اگر خداوند جاهی
روز کار ایاقدن یقارعه یعنی منصبدن و شرب ذلیل و حقیر ایدر سه جمیع عالم تحقیرا باشه
ایاق فورر یعنی پامال ایدر (فی الجملة باوای عقوبت گرفت بودم تادیرن هفته که مرده
سلامتی حجاج رسید از بند کرام خلاص کردند و ملک موروم خاص) فی الجملة حاصل کلام
(یا حرف صله (انواع نوعک جیدر درلی درلی دیمکدر) (عقوبته اضافتی لامبه) (کر فتار
اصلنده و صفت ترکیبدر بونده مبتلا دیمکدر بودم جائز در که فعل ماضی متکلم وحده اوله
اولم معنایه و جائز در که ادات زمانیه اوله ایدم معنایه و لکن وجهه (تا انتهای غایت ایچوندر
ال معنایه) (درین هفته بوهفته ده) (که حرف رابط صفت (مرده مشتق و همزه اضافت

ایچون کلمه که لامبه در (سلامتی یا حرف مصدر مصدر عربی یا مصدر لاحق اولق جایز در
اما کندی مصدر لرینه حقوق شایع دکل (زیرا عرب مصدر لر ی حکم جامده ذریانلرند
و مصدر بنی ظاهر و روشن دکل (حاجه اضافتی لامبه در) (حجاج حاجی جمیدر اصلی حاج
ایدی مضاعفدر نصیر باندن (پس ایکنجی جچی ماقبلی مکسور اولوب طرفده اولد یغیچون
یا به قلب ایلدیلر نفی البازی کی (رسید ایشدی دیمکدر) (بند کران بیانیه میم معنایه خلاصه
مقیددر ضمیر منصوب متصل معنایه بنی خلاص ایلدیلر دیمکدر (و ملک میک کسر یله
بونده مال و اسباب یعنی مملکات معنایه در مورومه اضافتی بیانیه در یعنی ارثله انتقال ایلین ملک
دیمکدر خاص ایلدیلر بونده بر کردند تقدیر اولنور (محصول ترکیب) حاصل کلام انواع شکجه به
مبتلا اولدم تابو هفته ده که حجاجک سلامتی مرده سی شهر یز کلدی و ایشدی آغریقیدو بندون
بنی اطلاق ایلدیلر و ملک موروم یعنی اولدن ارثله انتقال ایلین مال و ملککی غصب ایدوب
ظلمه المدن الدیلر و مال میری به خاص ایدوب ضبط ایلدیلر حاصلی مملکتم و بر کله باشمی
کوجیه قورقاردم (کنم از نوب اشارت من قبول نکردی که عمل پادشاه چون سفر در یاست
سود مند و خطر ناک یا کنج بر کیری یادر طلسم میری) اشارت من لامبه یعنی مصدر ک
فاعله اضافتی در نکردنک اشارت مفعول اولی (و قبول مفعول ثانیه اشارتی قبول ایلدک
دیمکدر) (که حرف بیان) (عمل پادشاه لامبه در یعنی خدمت پادشاه) (چون ادات تشبیه) (سفر در یا
لامبه) (سود مند سود فائده) (ومند ادات نسبت فائده لی دیمکدر) (خطر بولک کی پرده خوف
معنایه در) (وناک ادات نسبت زهر ناک زهر لی دیمکدر) (یا کنج بر کیری یعنی یا مال صاحبی اولور سین
بر کیری فعل مضارع مخاطبدر کیریدن قالدیر سین دیمکدر تحصیلدن عبارتدر (یادر طلسم میری
طلسم دینه بی حفظ ایلین شکل میری یا حرف تا کید (میری فعل مضارع مقرر مخاطب اولور سین
دیمکدر حضرت شیخ سفر در یایی پادشاهک خدمته مشبه به ایدر فائده ده و خطر ده
(محصول ترکیب) پادشاه خدمته طالب اولدینک وقت بنم رمن و اشارتله نصیح و پند میری
سمع قبول ایله استماع ایدوب قبول ایلدک زیرا بنم کلام سکابو یله اولاجفک اشارت ایلش ایدیکه
پادشاه خدمتی ذریا سفری کیدر هم فائده لی وهم قورقین یاوفا مال قالدیر سین یعنی
تحصیل ایدر سین و یا طلسمده اولور سین مراد قصه دن حصه در کچیکدن حاصلی گاه اولور که
بر کیمسه در یا سفرین ایدوب مال فراوان تحصیل ایدر و گاه اولور که کیمسی پارکوب غرق اولور
پادشاه خدمته بویه در کاه اولور که بر کیمسه اعلی مناصبه واصل اولوب کلی خزینه به مالک اولور
و گاه اولور که پادشاه غرضه مظهر دوشوب باشند چقار (پس یادر طلسم میری دیمکدر
مرادی بو ایکی معنادر) (یعنی کیمسی پاره لوب غرق اولق و پادشاه خشمه مظهر دوشوب
هلاک اولقددر) (حقیقته طلسمده اولک دکلدر بعضیلر ظن ایلدکیری کی (بیت) یازر
بهر دست کند خواجه در کار * یاموچ روزی افکندهش مرده بر کار) یا عریده امای ابتدایه
معنایه در (بهر یا حرف مصاحبت) (وهر ادات تا کید تقدیری بدو دستدر) (کنند فعل مضارع
مقرر غائب ایلر دیمکدر) (خواجه فاعلی مراد سفر در یا ایلین کیمسه در باز کان اولسون غیر
اولسون لیکن مقصود نیجاردن (در کنار لغته قوچ قدر اما بونده کشدو به ضم ایدوب احاطه دن
کنایه در حاصلی مالک اولور دیمکدر) (یا حرف عطف مابعدنی زره عطف ایدر) (موج دکن
طالازی) (روزی یا حرف وحدت) (افکندهش زک و کاف عربینک و نونک فتحیه و فائک سکویه
فعل مضارع مقرر غائبدر براغور دیمکدر) (مرده اولی یعنی میت) (بر کنار بر حرف صله) (کار قرا
معنایه در) (محصول بیت) در یا سفرین اختیار ایلین خواجه یا صاغ و سالم سفر دن مال

فرآوان تحصیل ابدوب کلور یعنی دواتی مساعد اولوب در یادن ساحل نجانه دو شوب مال فراوان صاحبی اولور و یا بر صکون موج اتی اولی یعنی مبت کناره بر اغور حاصلی طلاز بونی سوره سوره کناره اتار تنسکه صولک حالی بویه در یعنی سفر دریا کاه سود مند و کاه ز بانکار درخواجه دن کتبله تعمیر ایلین بی وجه ایش (مصلحت ندیم ازین پیش ریش درونش خراشیدن و نمک پاشیدن) پیش زیاده معنایه در (ریش باره در درونه اضافتی لامیه در (درونش شین رفیقه راجعدر (خراشیدن خلتک کسر بله مصدر در طر ملاقی (نمک طرزدر (پاشیدن یا عجمیه ضایق دیمکدر یعنی سرعک (محصول ترکیب) مصلحت و معقول کوردم ذکر ایلدیکم نثر و نظم مضمونیدن زیاده کلامه و لسان از ارله درونی ریشی خراش ابدوب یعنی یورکی درونی تازه بویه باره سینه طوز سر یکی (ریش درونی خراش ایلکدن مراد دردن تازه لکدر (بدین دو بیت اختصار کردم و کفتم) بویکی بیتله کلامی مختصر قادم و دیدم (قطعه) ندانستی که بینی بند پای* چو در کوشت نیامد بند مردم) ندانستی فعل نفی ماضی مفرد مخاطب استفهام انکاری بی متضمن بیلر میلدک یعنی بلور دک (که حرف بیان (بینی فعل مضارع مفرد مخاطب کورر سین دیمکدر بند پیونده دوشق در یعنی بوقاغی (بر پیونده ادات ظرفدر (چو ادات تعلیل (و در حرف ضله (کوش کاف عجمک ضمیمه قولی دیمکدر عربجه اذن در برل هرزک و ذالک ضمی و نونک سکونیه (ناصیر خطا بدر رفیقه (نیامد کلدی مراد کیرمدی دیمکدر (بند مردم لامیه در مردم له حضرت شیخ نفسندن کنایت بیورمش (محصول بیت) ایانگده بوقاغی کور جکک بتل کیددی چونکه مردمک نصیحتی قولانگده کیرمدی یعنی خلقک نصیحتی قولانگده کیرمدی کندن بویه اولاجفسک بیلر کیدی یعنی بیلدک ایدی اما مقید اولمادک استفهام انکاری بو مقامده انکار واقع ایچوندر نیچون بلدک دیمکدر دین عندی سوبلش زیرا انکار واقع مراد اولان برده چرا لفظیه استعمال اولور عربیده احر فبله مستعمل اولدیگی کی اما استفهام بونک کی برده اوقو بشدن چقار قرینه ایله تنکه تبع ایدنه معلوم در فندبر جانب عربیده لفظ اذا شرط ایچون وظرفیت ایچون اولمغی صکی فارسیده دخی چون لفظی شرط ایچون وظرفیت ایچون اولمق جائز در و بوجله طرفیت معنایه انسد در دین ایکی لفظک تحقیقنده اصابت ایلامش زیرا اذامعناى شرطه دلالتی ضمیدر وضعی معنای طرفیت ایچوندر و چون لفظی ادات تعلیلدر نه شرطه دلالت ایدرونه ظرفیه فتامل (دیگرره ککرنداری طاقت نیش * مکن انکشت در سوراخ کزدم) دیگرره (ره راهدن محفدر بر یول دخی یعنی بر کره دخی دیمکدر معنی جهنده مصراع ثانی به مصرفدر (نداری فعل نفی حال مفرد مخاطب فعل شرط اگر طوماز ایلک دیمکدر طاقت نیش مصدرک مفعولنه اضافتی در (نیش نونک کسر بله عقربک وارینک و سارلادغ حیوانانک صوقد بی عضو دیرلکه ترکیجه اکا ایلکنه دیرل (انکشت هرزک فتیح و کاف عجمک ضمیمه بر مغه دیرل (سوراخ سبک ضمی و خای عجمه ایله دلکدر عرب بخش دیر بانک ضمی و خای عجمه نک سکونیه ثقب ده دیرناه مثلثه و سکون قاف ایله (کر دم کاف عربک فتیح و زانک سکونی و دال مهمله نک ضمیمه له عقرب دیمکدر (محصول بیت) بردخی اککرینده طاقت و قدرت طوماز ایلک یعنی سنی زهرلی حیوان صوقد پیونده تنه تحملک بوغبه بر معنی عقرب دلمکنه ایلک یعنی صوقده زیرا الیه صوقا نیجه اولماز حاصلی خاصه سبدر که اتی ترک ایلز ایلدی سنده سلاطین و حکام جفا سنده تحمل ایدمرا ایلک بردخی یانلرینه اوغرامه که بر کره دادینی کوردک بردخی تجربه به احتیاج قالدی (نیش دخی صوقدی معنایه در دین عندی سوبلش (حکایت) ننی چند در صحبت من بودند ظاهر حال ایشان بصلاح اراسته (نددن مراد

رد شعی

رد کافی

رد کافی

رد شعی

شخصدز (یا حرف وحدت) چند نیجه دیمکدر (ننی چند نیجه تن معنایه در (صحبت من لامیه در بعض نسخه ده من برینه مادوشمش بنم صحتزده دیمکدر (بودند ادات زمانیه جیمدر ایدیلر دیمکدر (ظاهر حال اسم فاعلک فاعله اضافتیدر (وایشانه اضافت لامیه در بصلاح یا حرف مصلحت اراسته به متعلق (اراسته اسم مفعولدر بنمش دیمکدر (محصول ترکیب) درویشاندن بر نیجه کیسه بنم صحتزده ایدیلر یعنی مریدلرم ایدیلر ظاهر حالاری صلاحله بر عیشیدی حاصلی اهل صلاح و تقوی ایدیلر اراسته نصکره بود قدیر او لنور (یکی از پررکان در حق این طائفه حسن ظن بلیغ داشت واداری معین کرده بود) حسن ظن بلیغ حسن ظن مصدرک فاعله اضافتیدر (و بلیغه اضافتی بیانده در (داشت حکایت حال ماضی در طو تردی دیمکدر وارلفدن عبارتدر (ادار کسر هرزه ایله افعال بیاندن وظیفه معنایه در (و یا حرف وحدت (کرده بودک مفعول اولی (و معین مفعول ثانینی ز پر کرده جعل و تصویر معنایه ملحوظدر (بود ادات زمانیه (محصول ترکیب) اکاردن بریسی بو طائفه نک حقیقه مبالغه ایله کوزل ظن طو تردی یعنی بونلرک حقیقه زیاده کوزل ظنی وار ایدی ز پر ظاهر لری صلاح و تقوی ایله پیرا سته ایدی و بونلره حاللرینه کوره بر مقدار وظیفه تعیین ایلش ایدی (مکر یکی از ایشان حرکتی کردناه مناسب حال در ویشان ظن آن شخص فاسد شد و باز اربان کاسد) مکر پیونده کانه معنایه در (حرکتی (یا حرف وحدت (نا حرف توصیف نفی (مناسب حال اسم فاعلک مفعولنه اضافتیدر (ودرویشانه لامیه (ظن آن لامیه و مبتدا (و شخص مشار الیهی (فاسد شد خبر مبتدا و جمله اسمیه جواب شرط محذوف (باز اربان لامیه و مبتدا و کاسد خبری و جمله اسمیه سابقه به معطوف و برشد مقدردر تنکه مکر راشارت اولدی کاسد شد دیمکدر مراد اول صاحب دولتک حسن التفاتندن دوشدیلر و وظیفه لری قطع اولدی و حاللری مکدر اولدی (محصول ترکیب) مکر بنم صحتزده اولانلرک بر بستندن درویشلر حالنه نامناسب بر حرکت صادر اولدی حاصلی برخالف ایش ایشلیدی پس بونلرک حقیقه اول شخصک ظنی فاسد اولدی و بوفساد سببله بود و بونلرک بازاری کساد دوشدی یعنی اول صاحب دولتک حسن التفاتندن دور وادر ارمعیتندن مجبور اولدیلر (خواستم نا بطریق کفاف یاران را مستخلص کنم) خواستم فعل ماضی متکلم وحده (یا حرف تعلیل (یا حرف مصلحت (طریق یا حرف وحدت (کفاف کافک فکبله آرزق ورزق معنایه در یارانه اضافتی لامیه در (و ادات تخصیص (کفک کفاف مفعول اولی و مستخلص ثانینی مستخلص اسم مفعولدر استفعال باشند (محصول ترکیب) دیلدم تا بر طریقه مذکور فقراتک کفافی تخلص ایلیم یعنی بر تدبیر بداریک ابدوب اول صاحب دواته فقراتک وظیفه لری بنه تعیین ایتدیم (آهنگ خدوش کردم در بانم رها نکرد و جفا کرده مذورش داشتم بحکم آن که گفته اند) آهنگ پیونده قصد معنایه در خدمته اضافتی مصدرک مفعولنه در (و کردمک مقدم مفعولدر (دربان قیوچی زیرادر قیوچی (و بیان ادات فاعل بی معنایه در (بیم معناده (نکردمک مفعول اولی (ورها مفعول ثانینی و در بان مبتدا و نکرد خبری (نکردن حال ایددی (یعنی صالیو برمدی و جفا ایلدی (مذورش شین در بانه راجعدر (محصول ترکیب) اول دولتیک خدمته وارمق قصد ایلدم یعنی ملاقات مراد ایلدم قریسته وارد قده بواب ایچری کر مکه اجازت ورخصت و یرمدی و بکا جفا ده ایلدی تنکه بوکلا بک حادثلرید ز اما اتی مذور طو تدم ز برابر بلوک مسلیک مصلحت خبر نیله زحت اختیار ایدوب وارمش ایدم پس بوجهندن هیچ بخضور اولمادم و بواب ناساز کارک غلطتی معذور طو تدم اول معنایه و اول سببله که عقلا و علما بویاید سوز سو باشلر (قطعه) دومیر ووز بر و سلطان را * فی وسلیات مکرر پیرامن (در بر لامیه در (ور برده معطوف (وسلطان و ز پر

(و را حرف تخصیص) معناده دره مقید و مصراع اول مصراع ثانی به هر هون (مکرر فعل)
 نهی مفرد مخاطب دو نم و چکن نم معنای سه در حاصلی طولی ده یکدر (پیرامن اطراف)
 معنای سه در (پیرامونده در) (محصول بیت) يك و وزیر و یاد شاه قیو منك و سبیل سه
 اطرافنی طولی یعنی ایچرو داخل اولایم دیسك و سبیل سه سزبانده اوغرامه که میسر دکل (سك)
 و دربان چو یافتند غریب * این گریبانش کیرد آن دامن (سك ایستدر) (دربان قیوچی) (چو حرف)
 تعلیل (یافتند فعل ماضی جمع غائب بولدیلر دیسكدر) (سك و دربان مبتدا و مصراع ثانی خبری)
 (غریب یافتند مفعولی و فاعلی تحتید سك و دربان راجع ضمیر در) (معلوم اوله که فارسیده و ترکیده
 نشیه ایچون فعل وضع اولماش بلکه تشبیه و جمع صیغه ده مشترک در فاعل حفظ (این در پناه اشاردر
 (و آن سکه لف و نشر طریقله) (گریبان کاف عجمك و رانك کسر له بله بقایه در) (نون
 ضرورت وزن ایچون ساکن اوقنور (دامن و دامن آنکه در) (محصول بیت) سك گزیده ایله
 بواب طائفه می یابنده مناسب و جهت جامعه وار خاصه لری بود که بر غریب و فقیر شکنده
 کیسه بولدقده بواب یقاسنه یا دشور و کاب داماننه حاصلی بالطبع ایکسیده مودیدر (چندان که

مطلـ

مقر بان حضرت آن بزرگ بر حال من واقف شدند با کرام در آوردند و برتر مقامی معین کردند اما
 بتواضع فروتر نشستم (چندان اولقدر دیسكدر همان معنای سه) (که حرف بیان) (مقر بان مقر يك
 چه در یقینلر دیسكدر یعنی مخصوص آدماری معنای سه) (حضرت اصفانی لامیه در) (و آنکه اضافنده
 بویه در) (بزرگ بلك و زانك ضمیر لری و رانك سکونیه اولو دیسكدر بونده مذکور دولتی مراددر
 (بر حرف صله) (حال من لامیه در) (با کرام با حرف مصاحبت در او رنده متعلق اکرام افسال
 بایندن مصدر در بونده تعظیم مراددر هم ضمیر معنی جهتده ضمیر منصوب متصل آوردندك
 مفعول صریحی (و با کرام غیر صریحیدر) (اوردند ایچری کتوردیلر) (برتر بوجهرك) (مقامی با حرف
 وحدت) (اما حرف استدرانك) (با حرف مصاحبت) (نشسته متعلق) (تواضع الحق کوسترمه دیرل
 زیر وضع مقابل رفیعدر الحق معنای سه) (فروتر مقابل برتر در اشاعرق دیسكدر) (نشستم اوتوردم
 (محصول ترکیب) اولقدر که یعنی همانکه اول دولتیك مخصوص و مقرب آدماری بیه حاله
 واقف اولدیلر و سعادی اولدیم می بولدیلر بی تعظیم و تیجیل ایله ایچری صاحب دولتک بانه
 کتور دیلر و بر بوجهرك مقام تعیین ایلدیلر یعنی صدر بمجلسده جلوسی تکلیف ایلدیلر حاصلی
 بکا اعزاز و اکرام ایلدیلر اما بن تواضع ایدوب اول پیوردقاری مقامدن اشاعرق یه اوتوردم
 و دیدم (چندانك معنای اول زمانه دك قیوده بویه خصوصت و غوغاده اولدم دبین و اولقدر که
 یعنی در بلك جفا سبیل قیوده توفیق اولدکل و ممتدا ولدی و شول مرتبه یه وار دیکه دبین حضرت
 شیخه بوادالردن غلظت شان لازم اولد یقین بلاما شرعی الله عنهما (بیت) یکذار که بنده کیم *

رد شعی و کافی

تا در صف بندگان نشستم) یکذار فعل امر مفرد مخاطب قودیمکدر مصراع ثانی به هر هوندر (که حرف
 بیان) (و با حرف تعلیل) (بنده کین بیایه) (کین با حرف نسبت) (نون حرف تا کیدا کسکی دیسكدر
 گاه اولور که برهای تخصیص ادخال ایدوب کینه دیرل بونده جازدر که هار رسمی هره مجتله
 ایله حذف و ایصال طریقله ترك اولنه ضرورت وزن ایچون (نا حرف تعلیل) (صف بندگان لامیه
 صف فعال دیسكدر فاضل و رت وزن ایچون تخفیف قلندی (محصول بیت) بی گندی حاله
 قویله مقید اوله ترا که بن عید کترین و در ویش حقیر و فقیر ایدوب قوی بی تا کیم صف فعال
 و مقام رذالده اوتوریم حاصلی تکلیف پیوردیقار مقام فقر مقامی دکل کبریا مقابدر بن ایسه
 افقر و احقر ناسم (کفت) اوز صاحب دولت بدن بویتی ایشیدیکد بدی (مصراع) الله الله
 چه جای این سخنت) الله الله بونده عجب افاده ایدر (یعنی نه عجب سو بولدیکز بو کلامك

نه محبدر بویه بیچون پیوردیسم یعنی سز بویه دیکد مقامده دکلسمز (بونده الله الله معنای
 الله تعالی دبین عجب سو بیلشکه محل نهجدر (بیت) کر بر سر و چشم من نشینی * نازت بکشم
 که ناز بینی) (نشینی فعل مضارع مفرد مخاطبدر اوتوردسك دیسكدر فعل شرط واقعه در) (که حرف
 تعلیل) (ناز بینی ایکی تون ارانده بایله حروف نسبتدر او ایکی تون شد و زاد اخلدر و یاه اخیر ضمیر
 خط ایدر (محصول بیت) اگر بخاشم و کوزم اوزده اوتوردسك ناز و استغنائی چکر مکه قتی ناز ایشین
 (ناز استغنا معنای سه در یعنی هر قدر که صدر مجلسده اوطور رموب استغنا ایدوب بایان مجلسده
 اوتوردك ایسه استغنائی چکر و یزده بانکده واروب اوتورد و ز (ز برامقبول و ناز لجن سك
 بهر حال بر سکا نایم) (فی الجملة بنشستم و از هر دری سخن پیوستم نا حدیث زلت باران
 در میان آمد کفتم) (فی الجملة حاصل کلام) (بنشستم مذکور صف نهالده و یا تکلیف
 پیوردقاری مقامده اوطوردم) (وازهردری) (با حرف وحدت فارسیده در عرییده باب کی گاه او اور که
 انلوب و نوع و کونه معنای سه استعمال اولتور بونده بویه در) (یعنی هر ستمدن و هر نوعدن
 سوز سولدم یعنی دفعه واردیم قضیه بی اور نه به کتور مدم بلکه مناسبته هر بایدن سوزی
 سوزده و قصه بی قصه به ایصال ایلدم) (پیوستم فعل متعدیدر اولشدردم) (نا بونده حرف تعلیل در
 ختی معنای سه) (زلت زانك فحیله و لامك تشدیدله طایر معنی یعنی با لحنده و غیره طایر معنی لری بدن
 معنای سه) (یارانه اضافت لامیه در) (در حرف صله) (میان اور نه دیسكدر) (محصول ترکیب)
 محصل کلام اوتوردم و هر بایدن مناسبته سوق کلام ایلدم بیان ایلدیکیم کی تا کیم الکلام یچر
 الکلام حسبجه تقریب دو شوب یارانك ایلد کلری تقصیر و خطا ارایه کلوب مذکور اولدی
 پس فرصت بولوب عرض حال و بیان مافی الباله شروع ایدوب دیدم (قطعه) چه جرم دید
 خداوند سابق الانعام * که بنده در نظر خویش خواری دارد) حضرت شیخك سوق کلامی
 نظمده پیوردیقندن حاصلی سابق و سابق کلامی دلالت ایدر که مذکور صاحب دوات ار باب
 نضمندن اوله (جرم چیکد ضمی و رانك سکونیه کنه دیسكدر عریدر) (خداوندك سابق الانعامه
 اضافتی بیایه در) (و سابق صفة جرت علی غیر من هی له در) (اصلی سابق انعامه در که سابقك
 انعام فاعلیدر صکره ضمیری حذف ایدوب بدانه الف و لام و و ر ب فاعلنه مضاف ایدوب
 سابق الانعام دیدیلر قندبر) (انعام و لطیف سابق اولان خدا و نند دیسكدر) (که حرف بیان) (بنده
 تقدیری بنده رادر) (نظر خویش لامیه) (میداردك بنده مفعول اولی) (و خوار مفعول ثانیه
 (محصول بیت) انعام واحسانی سابق خداوند نه کنه کور دیکه بنده سنی نظر شرعینده
 خوار و حقیر طونار جازدر که بنده دن حضرت شیخ کندنی مراد ایله (زیرا فقر اسنه حقارت
 و هوان معنی جهشتن کندینه راجعدر دیک استر که سابقا فقر احقنده انعام واحسانی جاری
 اولان دولتند و سعادتند بونده دن نه مقوله جرم کور دیکه بنده یه حقارتله نظر ایدوب
 و خوار و ذلیل کور و ر ب فقرانك جهت معاشری قطع یوردی و جازدر که بنده لفظیه مقصر
 و مجرم اولان در ویش مراد اوله یعنی اول بنده لردن صادر اولان سهو و خطا اول مرتبه ده
 دکلدر که مجرد اولقدر تقصیر سبیله جملده در ویشاق تحقیر ایدوب اسباب معاشرین قطع
 ایلمکه باعث اوله (بونده خداوندی صاحب لفظیه تفسیر ایلین تفسیر ایش (و سابق الانعام
 لفظی خداوندك صفتیدر اضافت درست دکلدر دبین یچا خداوندی نیچه او قوروش که
 اضافت درست اولیه) (خدا بر است مسلم بر ز کوری و اطف * که جرم بید و نان برقرار
 می دارد) (خدا را اادات صله تقدیری خدا بر است مسلم در بودیارت مقدم خبر در) (و بر ز کوری
 یا مصدر یه ایله عظیم الشان و بیه القدر حاصلی عظمت و کبر یا صا حی دیسكدر یعنی اولواق

رد سروری

مطلـ

طایر معنی سورچک
مرادفیدر محمد اسعد

رد شعی
رد کافی

مؤخر مبتدا لطف بونده جود و سخا و کرم معنایه در (که حرف تعلیل و یا حرف فاعل صفت
 جرم بیندک مقدم مفعولیدر) و نان میدار دک مفعول صریحی (و برقرار غیر صریحی
 محصول بیت) عظمت و کبریا و لطف و عطا خدایه مسند یعنی (اکانخصوص صدر زیرا عبادک
 هر دم و هر ساعت نیجه در لو خطایا و جرایمی کور و بیلورر ایکن نان و نعمت لری برقرار
 وثابت علی الدوام طوئار تنکه کتاب اولده (و وظیفه روزی بخطای منکر نبرد) پیورمیدی
 پس شرط مروت و مقتضای علو همت اولدر که آدمی ملک و انسانیت دعوا سین ایدن صاحب
 سعادت (تخلقوا یا اخلاق الله) ایله عمل ایدوب فقر او در ویشانک مقتضای بشریت اوزره
 واقع اولان نصیرات و زلات سبب اعراض و باعث عدم التفات اولوب هرایشلری حسه الله اوله
 ریاورمه ایچون اولیه (حاکم را این سخن پسندیده آمد و اسباب معاش یاران فرمود تا بر قاعده
 ماضی مهیا دارند و مؤنت ایام تعطیل وفا کنند) اسباب معاش یاران اضافت لری لامیه ز در
 (تا حرف تعلیل) مهیا اسم مفعولدر نفعل بایندن حاضر نش و پراقلش دیمکدر (مؤنت زحمت
 و مشقت دیمکدر) ایامه اضافتی و ایامک تعطیل لامیه ز در (محصول ترکیب) حاکم بویکی بیت
 مفعول کادی و فقرانک اسباب معاش لری وادار معهود لری ینته تعیین ایدوب پیوردی تا کیم اولکی
 اسلوب و قاعده اوزره حاضر و مهیا ایلده زحمتی ایام تعطیل زحمت و مشقتی و فایده لری یعنی بر قیاس کون
 مقطوع اولان وظیفه لری بیله و برملر (شکر نعمت بکفتم و زمین خدمت بیوسیدم و عذر جسارت
 بخواسم و در حالت بیرون آمدن این سخن بکفتم) شکر نعمت مصدرک مفعولنه اضافتیدر (و بکفتمک
 مفعول قولدر) زمین خدمت بیایده در (و بیوسیدمک مقدم مفعولی) و عذر جسارت لامیه (جسارت
 جیم عرینک قبیله جرات معنایه در) و ترکیب اضافتیدر (بخواسمک مقدم مفعولی) حالت
 بیرون آمدن بیایده (محصول ترکیب) نعمت شکر دیمکدر یعنی نمون اولوب حاکم شکر و ثنا ایلدم
 و تواضع ایدوب زمین خدمتی بوس ایلدم حاصلی مسکنت اظهار ایلدم و بها در لری
 و کسنا خلق ایلد کنکه کلوب مبارک باش کزی اگر تکی دیو عذر دیمکدر و جیوب کتمی اولیچک
 بوسوزی سویلدم یعنی بوقطعه بی او قوم (قطعه چو کعبه قبله حاجت شد از دیار بعید)
 روند خلق پیدارش از بی فرسنگ (کعبه مکه شهر نده اولان بیت الله دیر) قبله
 حاجت لامیه (از من معنایه حرف ابتداء در) دیار افتده دارک جمیع در اولر دیمکدر اما ملکت
 معنایه مستعملدر (بعیده اضافت بیایده در) از دیار بعید صراع ثانی به سر هوند (روند فعل
 مضارع جمع غایب در و یندن کیدر دیمکدر) خلق فاعلی (یا حرف صله) دیدار اصلنده
 وصف ترکیبی در دید کنور بچی یعنی کورمه کنور بچی صکره یوزده و زیارنده استعمال
 ایلدیلر تنکه بو کتابده ایکی معنایه بیله کلور ان شاء الله تعالی بونده زیارت معنایه در (بیسی
 پای اصلیه ایله چوق دیمکدر بسیار معنایه) فرسنگ فار سیدر عربی فرسخدر اون
 ایکی پیک ادیم ز در (محصول بیت) چونکه کعبه مکه قبله حاجت اولوب دعا قبول
 اولاجق مقام اولدی خلق عالم بعید دیار دن نیجه فرسخ بولردن قطع مسافه ایدوب
 زحمت و مشقت چکوب زیارتنه کیدر لری لفظ دیدار دیدن مشتق اسم مصدر در دیدن
 معنایه رفتار رفتن معنایه اولدیغی کی دین نه دیداری بیلور مش و نه رفتاری زیرا ایکی سیده
 اصلده و وصف ترکیبی در نهایی ترکیب لری خفیدر (ترا تحمل امثال ما بیاید کرد) که هیچ
 کس نرند بر درخت بی فرسنگ (ترا سکا دیمکدر) تحمل امثال مصدرک مفعولنه اضافتیدر
 و ما به اضافت لامیه در (بیاید فعل مستقبل مفرد غائب کرک دیمکدر) کرد مصدر معنایه در
 زبوا مضارع مقارند (که حرف تعلیل) هیچ کس هیچ یکیمه دیمکدر (نرند فعل فی مستقبل

رد سروری

بی حرف سلب (بریش میوه معنایه) (محصول بیت) سکای صاحب دولت لایق و سزاوار
 اولدر که بزم کی فقرا و ارباب حاجانک تصدیق بینه تحصیل ایلده سین و حصول مراد لری
 ایچون واقع اولان کسنا خانه الحاح و ابرام لری معذور طریقه سین زیرا میوه سبز درخته هیچ کیمه
 طاش آغز یعنی لطف و جود بیکزه اعته دلی اولماسه سزه بوقدر زحمت و برملر ایدی پس دولت لک
 شانی و مرد ملک نشانی اولدر که فقرانک حاجان رو اکوره سین (بیت) کرم قبل کسمه لطف
 و التفاتک بی نوال دن) (الکدن کلد بکی خیری دریغ ایتمه کدال دن) حکایت) ملک زاده
 کج فراوان از پدر میراث یافت دست کرم بر کشاد و داد سخاوت بداد و نعمت بی قیاس
 بر سپاه و رعیت بر تخت) زاده یا حرف وحدت (و همزه حرف تو سل همزه حرف وحدت در
 دین غلط سولش) (کج بونده خزینه معنایه در) (فراوان فانک کسر یله چوق دیمکدر
 اضافت بیایده در) از پدر تقدیری از پدر شد در قرینه قائم اولدیغیچون ضمیر حذف اولدی
 (یاقت فعل ماضی مفرد غائب بولدی دیمکدر فاعلی تحشده ملک زاده به راجع ضمیر در
 و مفعول اولی کج و نانیسی میراث و غیر صریحی از پدر در) (وجهه فعلیه خبر مبتدا در که
 ملک زاده در) (دست کرم بیایده در) (و بر کشادک مقدم مفعولی) (بر حرف تاکید و کشاد فعل ماضی
 مفرد غائب آجیدی دیمکدر فاعلی تحشده ملک زاده به راجع ضمیر در) (وجهه فعلیه شرط
 محذوفه جوابدر تقدیر) (داد سخاوت لامیه) (بداد یا حرف تاکید) (داد و پردی یعنی سخاوت عدالت
 و پردی حاصلی اسراف ایلوب سخا و کرمی عدل ایله ایلدی داد سخاوت بدادک مقدم
 مفعولیدر و فاعلی سابق کی) (و ایکی داد بیونده نجیس نام صنعتی واقعدر) (دست کرم بر کشاد
 داد سخاوت بداد و او عاطفه سز موزون بر صراع اولور بحر منسرحدن فتأمل) (نعمت
 بی قیاس بیایده در) (اورانسر نعمت دیمکدر) (بر تخت یا حرف تاکید) (بر تخت فعل ماضی
 مفرد غائب دو کدی دیمکدر فاعلی سابق کیدر و مفعول صریحی نعمت و غیر صریحی بر سپاه
 و رعیتدر) (وجهه فعلیه ماقبلنده جمله به معطوفدر) (محصول ترکیب) بر پادشاه زاده بیایده
 میرانشدن چوق خزینه بولدی یعنی بیایسندن ارث طریقه کند و به چوق مال دکدی پس
 بویله اولیچق سخا و کرم النی اجدی یعنی جومر دلک ایلدی و سخاوت و کرمه عدالت
 و پردی یعنی غلط بخش و کج عطا اولوب اسراف ایلدی بلکه جود و کرمی محشده ایلدی
 و سپاه و رعایا اوزرینه اورانسر نعمت و مال دو کدی یعنی بونلره و اقرانعام و احسان ایلدی
 بزم زمانزده سلطان محمد بن سلطان مراد ایلدی کی (قطعه) نیاساید مشام از طبله
 عود * بر آتش نه که چون غیر بیوید) نیاساید فعل فی استقبال مفرد غائب
 آسایش ایلز و راحت اولما ز دیمکدر بونده معطر و معطر اولما ز دیمکدر آسایشیدن
 مشفدر اسودندن دکل (مشام فاعلی ککرده قوقی الان به دیرل یعنی قوت شامه موضعی
 (طبله عود اضافتی لامیه در ادنی ملا به ایله زیرا عریده و عجمه بغرات و معطراتی مثلا
 عود و خصلان و غیر و سائر بی طبله ره ترتیب ایدوب صتارل تنکه استایوده میوه بی
 و غیر یعنی طبله زده صتارل پس بونده همزه وحدت ایچوندر دینلر ایکی وجهه خطا
 ایلدیلر) (بر بی اولدر که همزه فارسیده وحدت ایچون کلز بلکه وحدته منصوص یادر
 و بر سیده اولدر که اضافتدن مقطوع اولسه عودک اعرابدن محلی اولما زدی تنکه عقل سلیم
 و طبع مستقیم اربانه معلومدر فتأمل) (بر آتش بر حرف استعلا) (نه نونک کسر یله و هاء اصلیه ایله
 فعل امر مفرد مخاطب قود دیمکدر نهیدندن نهادندن دکل) (مفعول صریحی مقدر عود
 و غیر صریحی بر آتشدر) (که حرف تعلیل) (چون ادات تشبیه) (غیر معنی نامعلوم قوقی

اشبویلت فض و اینکدر
(محمد اسعد)

رد شعی

رد این سید علی و سروری

رد سروری و کانی

رد این سید علی و سروری

پس پنج کج لفظه قافیه اوله مذکور اولان قانونه در ایدی بو محله یات لحوقه حاصل
اولان طسول سبیله عیدین سالم اولشدر دین فن قافیه به مطلع دکل ایش (ملک زاده روی
ازین سخن در هم کشید که موافق رایش نیامد و گفت خدای عز و جل مرا مالک این
مملکت کرد آید تست تا بخورم و بخشم نه پاسانم که نکه دارم) در هم کشید عبارتک معنای
مکرر بیان اولدی (که حرف تعلیل) موافق طبع اسم فاعلک منعولنه اضافتیدر (شین ملک زاده به
راجعدر بعض نسخه ده موافق رایش واقعدر (هر اینی دیمکدر) مالک این مملکت اسم فاعلک
مفعولنه اضافتیدر (کردانیده ایش دیمکدر کردیدندن (الف و نون ادات تعدیه در
(نا حرف تعلیل پاسان سبت سکوتیه عس معانسه در (که حرف بیان) (نکه دارم
صا قلم) یعنی حفظ ایدم سابقا نگاه لفظنک استعمالی مفصل بیان اولشدر (محصول ترکیب)
ملک زاده جلوس بی تدبیرک بوسوزندن یعنی پند و وعظندن بوزین بور تازدی حاصلی
بمحضور اولدی زیر ابونصیحت رای و طبعه موافق کلدی (دخی دیدی الله تعالی بی بو مملکت
مالک و پادشاه ایشدر تا کیم امسالک الیوب کنتم یم و خلقه بدل و احسان و انعام ایلم پاسان
دکلم ییوب و ایحبوب و کیمسه به ویر ییوب طلسم کی اوستنده در ییوب صا قلم) موافق طبعش
نیامدندن صکره (مرور از جر فرمود یازان جیع نسخه ره مخالف یازنش (یت) قارون هلاک
شد که چهل خانه کج داشت * نوشین روان نمر که نام نکو داشت) قارون حضرت موسی
علیه السلام عی اوغلی ایدی و فرزند اشین طوزدی بعضی تفسیرلده قصه سی مفصل در
وسروری شرحنده بر مقدارین یازشدر مراد ایدین اکا مراجعت ایلسون (که حرف علت
(چهل جیم عجمک و هانک کسر لیه فرق دیمکدر ار بعین معانسه کاه اولور که هاسنی حذف
ایدوب چل دیرل جیم عجمک کسر لیه (خانه اودر بیت معانسه) کج بونده مال معانسه در (داشت
بونک کی برده می داشت تقدیرنده در (یعنی حکایت حال ماضی طوتاردی یعنی انک و ارایدی) معلوم
اوله که قارون حضرت موسی علیه السلام عی اوغلی ایدی و فرزند اشینک اری ایدی و فنا که
خدای تعالی موسی به نورانی آتون صوبله یاز دیو ییور دیسه حضرت موسی دیدی یارب بن
آتونه مالک دکلم قنده بولایم که انکله سک کتابکی یازام پس الله تعالی اکا علم کیمایی تعلیم ایلدی
و قارون اول زمان غایتله فقیر و صاحب اهل و عیال و زیاده عبادتیه لازم و کچه قائم و کونز صائم ایدی
پس موسی اکا مرحمت ایدوب علم کیمایی تعلیم ایلدی حتی بو طریقه له زیاده چوق ماله مالک اولدی
شوبله که خزینه لرنک مقیمینی یوز دوه چکر دی و بر روایتده یمش دوه مجاهد دیر که هر بر
مقناحک وزنی بر در هم ایدی و بر روایتده نصف درهم و هر بر مقناحله یمش قیو آچیلور ایدی پس
و فنا کیم قارون مالک جهته مشغول اولدیه نوافل و عباداتی کلیا ترک ایلدی اندن صکره الله تعالی
حضرت موسی به ییور دیکه اندن مالک زکاتی استیه واردی قارون مالک زکاتی حساب ایلدی
کور دیکه قتی چوق مال کیمک لازم کلور پس زکاتی ویرمدی و کندیله بیک قول و بیک جاریه آتلا نوردی
جیمشک اگر لری و رختلری آتون ایدی و لباسلری کذلک و فنا کیم حضرت موسی زکات ویرمشی
الحاح و ابرام ایلدیه قارون دیدی ایرته شهر خلقنی جمع ایدوب سنکله مناظره و مباحثه ایدرین اگر
بحث و حجتده سن بکا غالب اولور ایشک مالک زکاتی ویرمین والا ویرم دیدی و اول وقت بنی اسرائیل
اراستده زیاده کوزل برزانیه عورت وار ایدی قارون آتی چغرتندی و اکادیدی ایرته بن بنی اسرائیلی
جمع ایلسم کرک اگر سن موسی به قسقه شهادت ایدوب بکا زایلیدی وین اندن یوکلای یم دیر سک سکا
بو قدر مال ویر بن دیدی پس عورت سوزین قبول ایدوب ایلم دیدی ایرته اولیجی قارون بنی
اسرائیلی کندی او پته دعوت ایدوب جمع ایلدی اندن صکره حضرت موسی بی دعوت ایلدی حضرت

رد کافی

رد سمعی

قبه تصحیح (محمد اسعد)

موسی ده کلدی اندن صکره بنی اسرائیل ایدی یا موسی یزه و عطا ایلد حضرت موسی و عظه
شروع ایدوب ایشای کلامده ییوردی بر کیمسه که مال محفوظی سر قه ایلد البی کسرم و بر کیمسه که
یول کسوب قطاع طریق اولسه باشین کسرم و بر کیمسه که زنا ایلد آتی طشله دیلم دیدی بو کره
قارون ایاق اوزره طوروب دیدی بودید کلرکی سن ایلر سک سنک اوزر بیک حکم نتیجه چار دیدی
حضرت موسی ییور دیکه اگر بن دید کلریمی ایشلرم سنم اوزر بیک حکم تو رانده الله تعالی
ییور دیکه کی در اندن صکره قارون دیدی سن بو عورته زنا ایشلر سین واقرا ایدر که سندن
یوکلای در دیو و اشارت ایلدی (قارون عورته قاتی یوقاری سوبله دیدی (پس الله تعالی عورتک
قلبه خوف و خشیت دوشردی و لسانی کذبندن صدقه دوندردی و دیدی حضرت موسی
قارونک دید کندن مبرامیزهدر و بکا قارون بو قدر مال وعده ایلدی و بکا تعلیم ایلدیکه موسی به
بر بهتان افترا ایدم دیوین ایدم اللهدن قورقارم نی سته و کلیمه بر یازام نسته افترا ایدم اندن صکره
حضرت موسی غضبه کلوب ایشدی یا عدو الله نه مراد ایلدک بو افترا ایلد بکا اندن صکره
حضرت موسی مجلسدن طاشره کندی و الله تعالی به سجده ایلدی و مناجات ایلدی قارونندن
شکایت ایلدی (پس حضرت جبریل امین کلدی و دیدی یا موسی الله تعالی سکا سلام ایدر
و ییور که کره ارضی سنک امر بیکه مأمور ایلدم هر نه ییور ایلر سک سنک امر بیکه طبعدر قارونک
هلاکنده اندن صکره موسی دوندی قارون کلدی و کوردی که بر آتون تخت اوزرنده اوتورر دیبادن
دوسکاره و یصد قله طباش (پس موسی عصا سنی بره اوردی (وسر برینه پر کیر دیدی
اول ساعت سریری بره باندی قارونده سریردن صیجرا بوب جفایم دیدی موسی ساده بره امر ایلدی
یوت سوئی دیدی فوری دیرلر بینه دیکه باندی (پس موسی به نضرعه باشلدی هیچ نضرعه
النفات ایلوب یوت دیدی اندن صکره بر قارونی و قدمنی و اوینی یوندی روایت اوتور که الله تعالی
موسایه وحی ایلدی که یا موسی قارون سکا درت کره امان یا موسی دیدی و امان و پر مدک عزتم
و جلالم حقیقون اگر بندن بر کره امان امان دبله البی بن اکا خفندن امان و پر درم اندن صکره
بنی اسرائیل اراضه گفت و کوردوشد بیکه موسی قارونی ره بانوردی اموال و خزانی کندی به قاله دیو
اندن صکره حضرت موسی الله تعالی به نضرع ایلدی که مالیده ره بانسون (پس خدای
تعالی مانده بره بانوردی (فخنه فایه و بداره الارض) بو قصه به دالدر معلوم اوله که حضرت شیخک
مرادی کثر تن بیاند چهله حصه دکلدر زرا یازد قلمی پرده شوبله مبالغه ایدر که (چهل خانه
ییور دیکه عشر عشری اولاز (نمرد فعل نی ماضی مفرد غائب) (که حرف تعلیل) (نام نکو بیایه
(کذاشت کاف عجمک ضعیله فعل ماضی مفرد غائب قودی (یعنی کندیدن صکره قالدی
(محصول بیت) قارون هلاک اولدی زرا حدندن زیاده مالی و خزینیه سی وار ایدی یعنی کثر
مال هلاکنه سبب اولدی نه که قصه سندن فهم اوتور اما نوشیروان اولدی زرا عالمده عدل
وداد له ایواد قودی یعنی اوصافی دلدرده مذکور و شهو ردر (پس کویا که هنوز زنده و باقی در
مصراع اولک معنایی قارون هلاک اولدی حال بو که فرق او کج و خزینیه طوئدی دین
و قارونک فرق خانه طلوسی مالی و خزینیه سنی وار بکن قائده ایدوب هلاک اولدی دین مراد
مصنفه و اصل اولامش لری زرا مساق کلام مالک مال سبب هلاک اولدیفنی بیاند بو قدر مالی
وار بکن اولدی دیمک مراد کلدی (زیر موسی آندن مالک زکاتی طلب ایلجک حساب ایلدی
کور دیکه چوق مال کیدر (پس قیامدی عاقبت مالیده کندیده بر باندی (کذاشت لفظنی
منه سنده نهاد اعظیله تفسیر ایلین تفسیر ایش (حکایت) اورده اندن که اوشروان عادل را
در شکار کاهی صبدی کباب کردندی نمک نبود غلامی بر و ستافر ستاندا نمک اوردنو شروان

رد شرح جیم

رد سمعی

گفت غمک بقیعت بستان نارسمی نکرد و ده خراب نشود) آورده اند لغزشده کنور مثل
 دیمکدر (اما اصطلاح ده روایت ایشلر دیمکدر (در حرف ظرف) (شکارگاه ظرف مکان آوری
 دیمکدر (و با حرف وحدت) (صید شکار) یعنی آو (و با حرف وحدت) (کردنی یا حکایت حال ماضی
 افاده ایدر ایلر دی دیمکدر صید مفعول اولی و کباب مفعول ثانسی (غمک نوک و مین فحله به
 نوز دیمکدر هر پیچ ملخ دیر لمک کسری و لامک سکون سیله (غلامی یا حرف وحدت) (برو ستا
 (با حرف صله و ستا کو به دیر زده معنایه (فرستادند فعل ماضی جمع غائب کو نه دیر دیمکدر
 (غلام مفعول صریحی (و برو ستا غیر صریحی (نا حرف تعلیل) (یاورد فعل مضارع مفرد غائب
 کتوره دیمکدر غمک مقدم مفعولی تا کیم نوز دیمکدر (بقیعت یا حرف مصاحبت) (قیمت بهام معنایه در
 بستان فعل امر مفرد مخاطب صائون آل دیمکدر ستا بدیدن (غمک مفعول صریحی) (و بقیعت غیر
 صریحی (نا حرف تعلیل) (رسم بونده عادت معنایه در و با حرف تنکیر) (نکر دد فعل فی مستقبل
 اولیه دیمکدر (کرد بدیدن صیرورت معنایه کاف) (غمک فحله ده مبتدا) (و خراب مبتدا
 ثانی (و نشود فعل فی مستقبل مفرد غائب فاعلی نختده دهه راجع ضمیر جمله فعلیه خبر خراب
 و جمله اسمیه خبر دهه در (محصول ترکیب) (روایت ایشلر در که نوشیروان عالمه بر کون بر صید کا هده
 کندی حضورنده بر شکاری کباب ایلر دی اتفاقا نوز حاضر یوغیدی یعنی اول حاله بانلر ده
 نوز بولمادی براوغلانی کو به کونر دیر تا کیم نوز کتوره نوشیروان اول واران آدمه دیدی نوزی
 مفت و بجانا الله بها ایله آل تا کیم بوند نصکره رسم و عادت و قانون و بدست اولیه پادشاهلر و حکام
 صید کا هده کباب و باطعام بشور مک لازم کادیکه نوزی رایگان المی و کو یک خرابلغه سبب
 اولیه (گفتند از بن قدر چه خلل زاید گفت بنیاد ظلم در جهان اول اندک بوده است و هر که
 آمد بر و مزید کرد تا بدین غایت رسید) خلل لغتده کدک معنایه در (یعنی رخنه اما بونک کی پرده
 نقصان معنایه در (زاید فعل مضارع مفرد غائب و (زاید بدیدن ملو غار دیمکدر) (یعنی حایت
 و نظاهر اولو معنایه (بنیاد بونده ابتدا معنایه در (ظلمه اضافی لامیه در) (بوده ادات زمانیه) (و سبب
 (و تادات خبر) (اندک بوده است از ایشلر دیمکد اولو و (بر حرف استعلا) (و او ضمیری بنیاد ظلمه
 راجعدر (مزید مصدر میمی در زاید معنایه (نا حرف تعلیل) (بدین یا حرف صله دال
 همزه دن بدندر اصلنده این ایدی تنکه سابقا بیان اولدی ایدی (غایت بونده خدم معنایه در
 (محصول ترکیب) (نوشیروانک یا تنده حاضر اولنر دیدیلر که بوقدر بدعشدن ند کلو خلل
 و نقصان حادث او او و بو مقدار جزئی تعدی بر مهور کو یک خراب اولماستندن باعث
 اولور (نوشیروان دیدی ظلمک بنیادی جهاند اول از جقمش و هر کیسه که سلاطین
 و حکامدن کلدی اول بنیادک او ز رینه زاید ایلدی تا کیم بو حده ایر شدی و بو غایت واردی
 و دنیاظم ایله دولدی (معلوم اوله که فقها خلفاء راشدیند صکره کلن سلاطینه ما دل
 اطلا قدن منع ایشلر حتی بعض فتاواده کفرینه حکم ایشلر مکریم عادل عدولدن مأخوذ
 اوله اهل اسلام پادشاهلر بکرم اما نوشیروان کافر ایکن ا کا ما دل اطلا قنده اتفاق وار
 (قطعه) اگر زباغ رعیت ملک خورد سببی * بر آو رند غلامان او در حین از بیخ) (باغ رعیت
 لامیه (خورد فعل مضارع مفرد غائب فعل شرط) (سبب الماهر پیچ تفاح دیرلر تا کیم ضمی
 وفانک نشد بیدیه (و با حرف وحدت) (بر آو رند بونده چقار لر دیمکدر) (غلامان قوللر و خدمتکارلر
 معنایه در (و او ضمیری ملکه راجعدر) (بیخ باه عربینک کسریله اغاجک و غیر بنسک کو کنه
 دیرلر (محصول بیت) (اگر رعیت باغ و باغچه سیند ن پادشاه غصب و تعدی طریقله برالما
 یک جائز کو در سه قوللری و خدمتکارلری اول المانک اغاجنی کو کندن چقار لر یعنی اول باغی

بونک جوابی هر روز ایشلر در
 محمد اسعد

خراب ایدرلر (به بیخ پیغه که سلطان ستم روا دارد * زبند لشکر یا س هزار مرغ بیخ)
 بیغه بانک فحله یور طه (که حرف بیان) (ستم سبک کسری و نانک فحله ظلم معنایه در
 (روا نانک فحله بونده جائز دیمکدر) (دارد طونه یعنی جائز طونه) (زبند فعل مضارع جمع
 غائب اور لر) (لشکر یا حرف نسبت) (و الف و نون ادات جمع لشکر یا دیمکدر) (هزار
 یک دیمکدر الف معنایه در (مرغ لغتده هر فوشه دیرلر اما بونده طاوق مراد در مرغ خانکی
 معنایه غلبه استعماله مرغ طاووغه دیرلر هر پیچه دجا جه دیرلر (سبح کباب دهوری که تر کیمه
 سوغلی دیرلر (محصول بیت) (بش یور طه جه ظلمی که پادشاه جائز کوره یعنی بش عدد یور طه
 مقداری طمع ایدوب غصبه الهه الیک عسکری و سپاهی یک طاووغی شبیه صانچوب کباب
 ایدرلر یعنی پادشاهلک اول مقدار ظلمی عسکره کلی ظلمه اجازت اولور (بیت) (مانند ستمکار
 بد روزگار * مانند برو لغت پایدار) (مانند فعل انی مستقبل مفرد غائب قالماز دیمکدر) (ستمکار
 ظالم دیمکدر (زیرا کار کاف عجمه ادات فاعل درجی معنایه تنکه سابقا فصل بیان اولندی ایدی
 نمائیک فاعلیدر) (بد روز کاره اضافی بیانیه در) (بد روز کار وصفی ترکیبیدر) (بونده روز کار زمان
 معنایه در باران زمانی دیمکدر براماز لای کندی به نسبتیدر روز کاره نسبت دکل) (مانند
 قالو رفاعلی لغتدر) (پایداره اضافی بیانیه در) (محصول بیت) (ظالم بدعهد و بد زمان قالماز
 یعنی بر کون دیدن کو چوب کیدر باقی قالماز البته و لکن الیک اوز رنده لعنت ثابت و یاقی
 و مؤید و برقرار قالور حاصلی قیام و اوصافن هر کیم ایشلدر سه ا کا تقرین و بد دعا ایدر
 (ستمکاری وصف ترکیبیدر دینلر خطا ایشلر) (فارسیده موصوف صفتنه مضاف اولوق جائز
 دکل دینلر میبدان فرسک فارسلرندن دکل ایشلر) (حکایت) (عاملی را شنیدم که خانه رعیت
 خراب کردی ناخرینه سلطان آبادان کندی خبر از قول حکما که گفته اند هر که خدای
 تعالی را بیازارد نادل خلق بدست آرد خدای تعالی همسان خاکی را بر وی کار دنا دمار
 از روزگارش برارد) (عاملی یا حرف وحدت) (و را ادات مفعول) (که حرف بیان) (خانه رعیت
 لامیه (کردی یا حرف حکایت) (کردینک خانه مفعول اولی) (و خراب مفعول ثانسی) (نا حرف تعلیل
 (خرزینده سلطان لامیه) (آبادان الف ممدود ایله معمو معنایه در) (کندک خرزینده مفعول اولی
 (و آبادان مفعول ثانسی) (بی خبر از قول حکما حالدر کندک فاعلندن) (که حرف بیان) (هر که
 اصلنده هر کس که ایدی تنکه مرارا بیان اولندی (تعالی را را ادات مفعول) (بیازارد فعل
 مستقبل مفرد غائب بونده انجیده دیمکدر) (نا حرف تعلیل) (دل خلق لایه) (و با حرف وحدت
 (و خلق مخلوق معنایه در) (بدست یا حرف صله) (آردک دل خلق مفعول صریحی) (و بدست
 غیر صریحی) (همان همله آدن مرکب اولوق جائز مفرد اولفنده جائز) (خلق را را ادات
 مفعول) (بر حرف استعلا و ضمیر غائب عامله راجع) (کار د کاف عجمک ضمیمه حواله و مسلط
 ایدر دیمکدر) (خلق مفعول صریحی و بروی غیر صریحی) (نا حرف تعلیل) (دمار لفظ
 مشترک در هر بله عجم پیونده عربی اولنجه هلاک معنایه در و عجمی اولنجه بنه مشترک در اصل و کو کله
 انتقام پیونده (برارد بونده چقاره دیمکدر) (دمار مفعول صریحی و از روز کار غیر صریحی
 تقدیر کلام دمارش از روزگار برارددر) (محصول ترکیب) (بر نظام عاملی ایشلدر که پادشاهلک
 خرزینده سنی معمو و آبادان الیک ایچون رعایانک خانه رینی ظلمه خراب و بیاب ایدر دی حکما
 و عقلا قولندن بی خبر اولدی جهندن بویه ایدر دیکه دیمشدر هر کیسه که الله تعالی سخط
 و غضبه سبب اوله بر مخلوق کواکبی الی کتور * کیچون الله تعالی هم اول مخلوقی یعنی کواکبی
 الی کتور مکه سعی ایلدیکی مخلوقی او ز رینه مسلط و حواله ایدر تا کیم روزگار دن اصانی

ردابن سید علی و سروری
 رد کافی

وگو کفی چخاره یعنی اتی هلاک ایلله (معلوم اوله که خدای تعالی نیک و صوابه آزار وادی
 و جفا منع و محالدر بلکه رضاء شریفه نسبت مخالفت سببیه مستوجب عذاب و عقوبت
 اوله کندن کنایتدر (بیت) آتش سوزان نکند بایند * آنچه کند دود دل مستند) آتش سوزان
 بایند در (سوزان صفت مشبهه در بقا ن دیگدر سوزیدن بونک کبی بر لده یا قیچی
 و یا ندر یچی معنایه در (با حرف صله) و سبب سبب کسری و باء بحکم فحمله بوزر لک
 دید کلری نیا ندر یا وز کوزد کمک ایچون بقارل (بایند نکند - متعلق) آنچه کند مک مقدم
 مفعولدر (نکند مک مفعولدر دین فکر سر سولش (دود دل لایمه) و کند فاعلی (مستند
 مست مومک ضمی و مبتدأ سکونله لفظ مشترکدر شکایت و غم و غصه و تحافت بیننده یعنی
 ضعیف و نجف اولقی (و مند ادات نسبتدر در دند دردی دیگدر (پس مستند غلو و غصه لو
 و نجف دیگدر (محصول بیت) یا قیچی آتش سپنده اول حال و اول کاری ایله که بر فقیر
 دود دل و انکسار قلبی ایله یعنی بر من کین مظلوم کو کندن چکدی یکی آهی و بد د حالی
 ایلدیکی تأثیری آتش سوزان سپنده ایله (حضرت شیخ سپندی تخصیص بالذکر ایلدیکنک
 نکته سی اولدر که آتش باندغده چتر دیمی سار یانان نیساندن وجوه ایله زیاده در (بعض
 شراح دیمش خنی اولیه که بعض دیارده بوزر لک و فرت اوزره اولوب اغتوس زماننده
 شدت حرارتدن بر حالت واستعداد پیدا ایدر که بر صحرانک براو جندن جزئی آتش طوقسه
 طرفه العینه بالتمام یا نوب کول اولور (حضرت شیخ بویته له اکا اشارت و سرعت تأییددن
 کنایت ایتمدر (سپندی تخصیص بالذکر ایلدیکنک و جهی بودر دیمش خنی دکلدر که
 جیمی نیسانت قور و دوددن صکره بو استعدادی بواور قندر (سوزان ملتهبله بیان ایلنر غلط
 ایلنر (لطیفه) کو یند سرور جله حیوانات شیرست و کترین جانوران خر و باغاق خردمندان
 خربار بر به از شیر مردم در) سرور رئیس معنایه در مبتدا (جمله به و حیواناته اضافنر
 لایمه زدر) شیرست خبر مبتدا (شیر بونده یا بهجهوله ایله ارسلان معنایه در (کم اکسک بونده
 الحق دیگدر (و تر ادات تفضیل (و یا حرف نسبت (و نون حرف تأکید (جانورانه اضافت
 صفتک موصوفه اضافتدر (جانور نونک سکونله جانلی دیگدر (زیرا و رواو ک فحمله
 ادات نسبتدر (الف و نون ادات جمع (با حرف مصاحبت کجک خبره متعلق (اتفاق خردمندان
 مصدرک فاعله اضافتدر عقلا اتفاقیله دیگدر (خربار بر بیانیه (بار بروصف ترکیبدر
 بریدن بونک فحمله ایلتک معنایه (بار بونده یو کدر (بار بر بونک کتور یچی یعنی بونک چکیچی
 (بری بردندن اخذ ایدن احوال اشتقاقدن کلبا غافل ایمش (خربار بر مبتدا (به یک دیگدر (که
 من تفضیلیه معنایه در بعض نسخه ده که برینه از واقعه در (شیر مردم در بیانیه و خبر مبتدا
 (و مردم در وصف ترکیبدر دریدن دالک فحمله زیرا دالده قعه و کمره جازدر
 (محصول ترکیب) درل که جمع حیواناتک سروری و ریسی و بانی و سرداری ارسلاندر
 و جانلیر لک الحاقراغی خرد در زیر خراغله حق و ابله در عقلا اتفاقیله بونک چکیچی
 خرد آدم بر یچی شیردن بهر و مقبولتر و مرغو برتر در زیر آنچه اموره استخدا می قابلدر (مشوی)
 مسکین خرا کر چه بی تمیزست * چون بار همی کشد عزیزست (مسکین خرا اصلنده
 خرمسکین ایدی موصوفک صفت اضافتی قیلندن یعنی بیانیه ضرورت وزن ایچون اضافندن
 فک اولدی (تمیز اصلنده تمیز در تفهیل بایندن مصدر لیکن انجام یا مصدرک حذفه استعمال
 ایدر (چون ادات تعلیل (همی ها حرف تأکید (وی بونک کبی بر لده ادات استمراردر (کشدفیل
 مضارع مفرد غایبدر کشیدن چکر دیگدر (مسکین خرمبتدا و مابعدی خبری و بار همی کشد

بعض نسخه ده (هر که خاق
 خرا کر چه بی تمیزست * چون بار همی کشد عزیزست (مسکین خرا اصلنده
 حاجت یوقدر (محمدر اسعد)

رد ابن سید علی

ای صفا منی منی بر سر آتش بوز
 ک بر سر بار حال صابند آتش را

رد کافی

رد ابن سید علی و سروری

رد ابن سید علی و سروری
 و کافی

مقدم مفعولی وجهه فعلیه معلل در (محصول بیت) خرمسکین اگر چه کیم ادرا کدن مجرور
 وفهم و در ایدن دور و تمیز و تشخیصدن بهجور اما چونکه بونک چکر و ضرورت حالتده مرکوبدر
 عزیز در یعنی بویله بی تمیز و ادراک ایکن بعض جهتدن استخدا می قابل اولدیغیچون ارسلاندر
 اعر و اکر مدر (کاوان و خزان بار بردار * به زامیان مردم آزار) کاوان مبتدا (و خزان اکا
 معطوف (بار بردار اضافت بیانیه در (بار بردار وصف ترکیبدر برداریدن بونک فحمله
 بحسب لغت بونک فالدر یچی دیگدر اما کو تری می مراددر (به یک (زای مفرد بونده من تفضیلیه
 معنایه در (آدمیان و صله همزه ساقط اولمدر (مردم آزاره اضافت بیانیه در (مردم آزار
 وصف ترکیبدر آزاریدن مردم انجیدی یعنی مودی مصراع ثانی خبر مبتدا در (محصول بیت)
 بونک چکیچی کاول و خنر خلقی انجودوب و ذلیق ایدن ظالم ادم اوغلنلرندن یکدر یعنی بارکش
 جارل و کردون کش کاول دلزار و خاطر شکن بی آدمندن یکدر (زیرا بنجه فاعله لری وار و هیچ
 ضرر لری یوقدر (خرانی بار بردار و آدمیانی مردم آزاره اضافت ایلن یعنی اضافنر بر تجویز
 ایلن فارسیده باشقه بر صاحب مذهب ایمش (حضرت شیخ مذکور لطیفه بی جمله معترضه
 طریقله ذکر ایلدن صکره به اصل حکایه به شروع ایدوب بیورر (ملک را طرفی اذن مایم
 اخلاق او معلوم شد بشکجه کشیدش و بانواع عقوبت بکشت) ملک را را ادات مفعول
 (طرف طانک و رانک فحمله بونده بعض معنایه در (و یا حرف وحدت (ذمای ذمیه کجه بدر
 مذمومه معنایه در (اخلاقه اضافتی صفتک موصوفه اضافتدر اصلنده اخلاق ذمیه ایدی
 بیانیه ایدی شمدی لایمه در (بشکجه با حرف صله (و شکجه عذاب معنایه در (کشیدش
 فعل مضارع مفرد غائب فاعلی تحتند ملکه راجع ضمیر (و شین ضمیر عامل ظالمه راجعدر
 (با حرف مصاحبت (انواع عقوبت لایمه در (بکشت دیلدی (محصول ترکیب) پادشاهه بر مقدار
 عامل جائزک اخلاق ذمیه لیدن معلوم اولدی (یعنی خلقی عالمه ایلدیکی جفا وظلمی اکلدی
 آتی اشکجه به چکدی و انواع عقوبت و اضافت عذابه اتی هلاک ایلدی (قطعه) حاصل
 نشود رضای سلطان * تا خاطر بند کان تجوی (رضای سلطان لایمه و مبتدا و حاصل نشود
 مقدم خبر (نا حرف توقيت (خاطر بند کان لایمه (و تجوی بونک مقدم مفعولی (و تجوی
 فعل مضارع مفرد مخاطبدر جو بیدندن جستن دن دیندر غلط سولش (زیرا جستنندن
 فعل ماضی ایله اسم مفعولدن غیر نیست مشتق اولماز (معلوم اوله که فارسیده مصادرک او آخری
 نوندر (نونک ماقبلی نادر و یادالدر (ودالک ماقبلی یا او اورسه جمیع مشتقات ایدن اخذ اولتور
 قیاس مطردله (اما اوایی صورتده اولان مصادر دن (یعنی تالی مصدر دن و شول داللی
 مصدر دن که ماقبلی یا اولیه (مثلا شدن و بودن کبی انلردن ماضیه اسم مفعولدن غیر نیست
 مشتق اولماز بواسطی ضبط ایبنجه جمیع مشتقات عجم قیاسی اولور هیچ انسته سی سمعی اولماز
 (ذهابی فکره بر مقدار ریاضت و بر مک کرک فتدبر (محصول بیت) پادشاهک رضای حاصل
 اولماز (یعنی پادشاه سندن راضی و خوشنود اولماز تا کیم مادام که قوللر بونک و فقر و رعایانک
 خاطر لرین استنبجه یعنی خاطر لرین رعایت ایدوب اله کتور میبجه زیرا مقرر در که مادامکه
 فقرانک خاطر لرین رعایت ایلله سین و رعیت پرور اولیه سین و داد کستر اولوب خلاقه عدل
 کو ستر میه سین البته پادشاه سندن راضی اولماز (پس رضای پادشاهی و عطای شهنشاهی به
 مظهر اوراق بهر تقدیر رعایا و فقرایه عدل و داد ایله ميسر اوور (خواهی که خدای بر تو بخشد *
 با خلق خدای کن نگوی) خواهی فعل مضارع مفرد مخاطب معنای شرطی متضمن
 دیلر مبین دیگدر (که حرف بیان (خدای مبتدا (بر حرف استعمال) بخشد فعل مضارع مفرد

کردون فکلی سله
 رد کافی

رد ابن سید علی و شمع و کافی
 مضافه
 در بیان مشتقات از مصادر
 سله

غائب فاعلی خدایه راجع تحتند ضمیر وجهه فعلیه خبر به نامادر وجهه اسمیه مفعول خواهی در
 با حرف صله (خلق خدا لامیه خلق بولک کی پر در مخلوق معنایه در) (نکوی یا اول اصلیه) (ویا
 ثانی مصدریه در ایاک دیمکدر) (محصول بیت) استر به سین که الله تعالی سکارحت و غفران ایلله
 (یعنی خدای تعالی سکارحت و مغفرت ایلدیکن دیلر ایسک خداک مخلوقه اگر انسان و اگر
 غیر پدر ایاک ایلله) (یعنی سن مخلوقاتی اسر که که الله تعالی سنی اسر که سون) (معلوم اوله که بخشیدن
 مصدری مشر که بر یفشلامقله اسر که یک یئنده وایکی معنایک یله مضارعی بخشید کلور بونده
 اسر که معنایه در که بخشودن و بخشایدنله مراد قدر تنکه خیام بر باعیده ذکر ایش (رباعی)
 یارب تو کریمی و کریمی کریمت * عامی زجه رو برون باغ ژمست * آرزش اگر بطاعت نیست
 کرم * در معصیت اگر بخششی کریمت) اگر بخششی اگر رحمت و غفران ایدر ایسک دیمکدر (پس بیت
 سابقک شرحنده ذکر ایلدیکن قاعده اوزره بخشید بخشیدن مصدرندن مشتق بخشودن مصدرندن
 مشتق اولی احتمالی یوقدر ذرا دالک ماقبلنده یابو قدر و بخشایدن مضارع بخشاید کلور
 بخشید کلر (پس شراح عموما بخشید بخشودن مصدرندن در دیدکاری اخش خطا با اندر قدر
 (یکی از ستم دیدگان رو بکشدت و گفت) ستم دیده وصف ترکیبی در ظلم کورمش (یعنی مظلوم
 (رو بر حرف استعلا) (واو ضمیری عامل مقوله راجعده) (بکشدت کجندی) (یعنی یا ندیدن مرور ایلدی
 ویدی) (محصول ترکیب) مظلومارک بریسی عامل مقولک اوسنه اوغرادی و حال مستقیمه
 نظر ایدوب دیدی (قطعه) نه هر که قوت بازو و منصبی دارد * بساطنت بخورد مال مردمان
 بکذا ف) نه حرف ننی مصراع نایده (بخورد فعلنه ناظر در) (هر که اصلنده هر کس که ایدی
 نه که مرارا مرور ایلدی (قوت بازو لامیه) (منصبی یا حرف وحدت و یا حرف تنکیر) (با حرف
 مصاحبت) (سلطنت قهر و غلبه) (یعنی تسلط معنایه) (بخورد فعل مضارع مفرد غائب یبه دیمکدر
 (مال مردمان لامیه) (با حرف مصاحبت) (کذا ف کافی عجمک ضمی وزای مجمله ایلله مفت و ایلدی به
 دیمکدر) (یعنی یهوده و ضایع به) (محصول بیت) اوله دکدر که هر کیسه نک که قوت بازو
 و قوت قاهره سی و قوت منصبی و یا منصبی اوله قهر و غلبه ایلله و تسلطه خالق عالمک مالکی
 اخذ ایلد (رایکان و مفت و بی وجه و ضایع به اکل ایلله) (حاصلی بومعنی مبرر دکدر البتة بر کون
 هضم ایده میوب بورندن کلور) (یعنی بلا سین و جفا و جزا سین چکر البتة) (توان بخلق فرو بردن
 استخوان درشت * ولی شکم بدرد چون بکیر داند نافی) (توان امکان و قدرت معنایه) (اسمدر
 فرو برده مقید) (با حرف تأکید) (و خلق حاء ممله نک قحی و سکون لامیه یوغز در کلو معنایه
 فرو بردن لفظ مر کبدر قرو ایلله بردندن یوق معنایه) (معنایه) که عربجه بلع دیرلر بانک قحی و لامک
 سکونیه) (استخوان و اور سمیه ککدر عربجه عظم دیرلر عینک قحی و طانک سکونیه) (درشت
 دالک و رانک ضمه لریله و شبنک سکونیه بونده ایری معنایه در ایکی معنی ایلله) (یعنی بولک و بوشغه
 مقابل که عربجه اکاخن دیرلر خالک قحی و شبنک کسریله) (ولی ادات استدراک) (شکم شبنک
 کسری و کافت فتحیه قرن دیمکدر که عربجه بطن دیرلر بانک فتحیه) (با حرف تأکید) (درد
 دالده فتحه و کسره اقتدر و رانک فتحیه یرتار دیمکدر عربجه خرق دیرلر خاء مجمله نک فتحیه
 (چون ادات تعلیل) (با حرف تأکید) (کرد فعل مضارع مفرد غائب مبنی المفعول معنایه) (طوله
 دیمک اولور) (ناف کو بکدر عربجه سره دیرلر) (محصول بیت) بوناز ایری و بولک کیکی بونغه
 قادر در یعنی بومعنی ممکندر (اما قرنی یرتار کو بکده طوتلوب قانجه) (یعنی رودیه کپوب کتمیجه
 شکره ضرر ایدر و جائز در که بخلق یایی از معنایه اوله) (و فرو بردن ترکیب معنایه) (مراد اوله
 یعنی اشاعه ایلک کچورمک معنایه) (پس محصول بیت ایری کرکی یوغز دن کچورمک ممکندر

مطلوب

رد شرح عموما

اما کو بکده طوتلوب اشاعه کتمیجه قرنی یرتار (یعنی صاحبی هلاک ایدر) (حکایت)
 مردم از ارا حکایت کند که سکی بر سر صالحی زد در ویش را بحال انتقام نبود سنک را با خود تنکه
 می داشت تا وقتی که ملک بر آن لشکری خشم گرفت و در چاهش کرد) مردم آزار و وصف ترکیبی در
 آزار پندن (و یا حرف وحدت) (و یا حرف مفعولیت) (سکی یا حرف وحدت) (سر صالحی لامیه
 (یا حرف وحدت) (درویش مراد مذکور صالحدر) (و یا حرف تخصیص) (بحال انتقام لامیه) (نمود
 یوق ایدی) (سنک را را ادات مفعول) (نکمی داشت حفظ ایدر دی) (حفظ ایتدی درین معنای
 منطوق و یرعش) (تا انتها غایت ایچوندر) (وقتی یا حرف وحدت) (که حرف بیان) (و یا رابط صفت
 (ملک مبتدا) (لشکری یا حرف نسبت) (خشم خالک قحی و سکون شین ایلله غضب دیمکدر) (گرفت
 فعل ماضی مفرد غائب فاعلی تحتند ملکه راجع ضمیر مفعول صریحی خشم و غیر صریحی
 بر آن لشکری وجهه فعلیه خبر مبتدا در (در چاه در زندان دیمکدر) (و شین ضمیر مردم آزاره
 راجعده) (محصول ترکیب) بر انسان انجیدی مؤدی بی حکایت ایدر که بر صالحک باشنه
 بر طاش آوردی درویش صالحک انتقامه بحالی یوق ایدی) (زیر پادشاه قولی ایدیکه قوت قاهره
 صاحبی ایدی پس اندن کین آلامدی طاشی کند یله صافلردی) (یعنی باشنه آوردی بی طاشی
 حفظ ایدر دی شول وقتہ دک که پادشاه اول مردم آزار لشکر بته خشم ایدوب قویو به صالحجه
 یعنی زندانه حبس ایدجه) (درویش در آمدن سنک بر سرش انداخت گفت تو گستی
 و این سنک بر سر من چرازدی گفت من فلام و این سنک همان سنکست که در فلان تاریخ بر سر من
 زدی گفت چندین ملت یک ایدوبی گفت از جاهت اندیشه می کردم اکنون که در چاهت دیدم
 فرصت غنیمت شمرم) (در آمد انجیری کیردی) (یعنی زندانه کیردی) (محصول ترکیب) درویش
 صالح زندانه کیردی و اول حفظ ایلدیکی طاشی ظالمک باشنه اندی) (یعنی آوردی ظالم دیدی
 سن کیسین و بو طاشی باشنه نیچون آوردک درویش دبدی کیم بن اول فلام که باشنه طاش آوردک
 و بو طاش اول طاشدر که فلان نارنجده بنم باشنه اور دک مردم آزار دیدی بوقدر مدت و زمان
 قنده ایدک درویش دیدی سنک منصبک و قوت قاهرکدن خوف ایدر مردم شمدی که سنی چاه
 و زندانه بولدم فرصتی غنیمت بلد مکه عقلا دیمکدر (مثنوی) ناسزا ای راجو بیی بخیار *
 عافلان تسلیم کردند اختیار) (نا حرف توصیف ننی) (سزا الایق) (ناسزا لایقسر) (و یا حرف وحدت
 (ورا ادات مفعول) (چو حرف تعلیل) (یعنی فعل مضارع مفرد مخاطبدر بیندندن بونده کوره سین
 دیمکدر) (بخیار و وصف ترکیبی اقسا مندندر بخت دوتدر و یار قرین و مصاحبدر یعنی دولت
 کندی به یار دیمکدر عافلان مبتدا و تسلیم کرد نک مفعول اولی و اختیار مفعول ثانیه وجهه
 فعلیه خبر مبتدا در (محصول بیت) برناهل و ناممقول و نامقبول کیسه بی که بخیار و دوتند
 و سعادتمند کوره سین یعنی دوات اکابار و هر وجهه قوی الاقدار کوره سین عقلا انجیلر
 ناسزا و تاهمه واره مقابله ایلوب و انکاه مجساده ایلایوب اکا تسلیم اولغی و سرفرو ایلیکی
 اختیار ایلدیلر (قصه دن حصه یعنی عاقلار بویله ایلدیلر سنده عاقل ایسک اکا تسلیم و رضایی
 اختیار ایلله) (مصراع نالینک معنایه) (عاقلا اول ناسزا به اختیار لری تسلیم ایلدیلر دینلر
 ناسزا و ایلیکلر) (چون نداری ناخن درنده تیر * بایران آن به که کم کیری ستر) (چون حرف
 تعلیل نداری فعل ننی مستقبل مفرد مخاطب چونکه طومنا زین یعنی چونکه سنک یوقدر
 دیمکدر) (ناخن خالک ضمه لریله طر نقدر درنده به اضافتی یساییه در درنده اسم فاعلدر درمندن
 دالده فتحه و کسره جائز در و ده تشدید ضرورت ورن ایچوندر یرتار لغزنده تشدید یوقدر
 تنکه سابقا مفصل بیان اولادی تیر یایی مجهوله ایلله کسکین دیمکدر) (با حرف مصاحبت

رد شعی

ردان سید علی و سره ری و شعی

بدان يك چه بدر بارمزل ديمكدر (آن اسم اشارتد بره قدره مثلاً حال و شان كې برنسته به) كه
 حرف بيان (كم كاف عربك فتحيله افتده اكسك ديمكدر اما بونك كې پرزده ترك كلبدن بهارند
 بهني هج ايلساك معناسنه (كبري فعل مضارع مفرد مخاطب طوبيه سين يعني هج طوبيه سين
 ستر سينك و تانك كسر ل يله اسعدر عناده معناسنه (كم كبريك مفعول صريحي (وبادان غير
 صريحي (محصول بيت) چونكه كسكين يرتجي طارنا غك يوقدر يعني خصمه معارضه به
 و مجادله به حاصلې مقاومت و مقابله به قادر دكسين اول يكدر كه بارمزلله هج ستر و عناد
 ايله سين يعني ظلم و بدكارله هج خصوصت و عداوت اوزره او ايسا سين (مصراع
 تانك معناسني اول يك كه بارمزلله و نامعقوللره ستر و عنادى از طونه سين دين و ظالم
 و بدكارله چوقلاق خصوصت و مجادله ايتبه سين دين كم سويلش ز را بونده كم محض
 عدمدن بهارندر قدر (هر كه با بولاد باز و پنجه كرد * مساعد سين خود را پنجه كرد) هر كه
 تقدير هر كس كه در تنكه مكر بيان اولدى (يا حرف مصاحبت (بولاد ياي عجيله چلاك دمه
 دير لر تعريب ايدوب قابله فولاد ديرل عريجه ذكر ديرل ذالك و كافك فتحه ل يله (بولاد بازو
 وصف تر كيبدر چلاك بازولى ديمكدر كمال قوتدن كايندر (پنجه هاى رسمى بونك كې پرزده
 تخصص افاده ايدرز برا هر بشه پنج ديرل صكره ها ايله بش پرمنه تخصص ايلديلر پنجه كرد
 مفعول صريحي و با بولاد غير صريحي (مساعد سينك كسر يله يكدر سمينه اضافتي بيان به در
 يا حرف نسبت و نون حرف نا كيدر خوده اضافت لاميه در (و يا حرف تخصص (رنجه رنج
 رانك فتحيله الم ديمكدر و همار سمى نسبت و تخصص معناسني افاده ايدرز در دلى و الملى
 ديمكدر (مساعد (كردك مفعول اولي (ورنجه مفعول ثانيي (محصول بيت) هر كچه كه بولاد
 باز و ايله يعني قولى قوتيله پنجه ايلدى يعني طوندى حاصلې زورلى شخص ايله خصوصتدن
 كنياندر كند ينك كوش كې نازك و يياض بلكني رنجيده و درد ناك ايلدى يعني كندى مقدار ين
 بلبوب اولول ايله خصوصت ايلين البته بحضور اولور ديمكدر (باش ناز ستمش يندد روزگار *
 پس يكام دوستان مغزش برار) باش روزمزلنده صبر ايله ديمكدر تنكه ديوان شاهيده
 واقعه در (بيت) تودردل ميرسى همان چه جاي صبر و عقل و جان) (زمانى باش كز
 ناخرمان خالى كم جارا) پس بونده حاضر باش و خاموش باش دين و حالك اوزره اول دين
 مذكور اصطلاحدن غافل ايمش (تا انتها غايت ايجوندر الى معناسنه (دشمن خيمى
 بولاد بازويه راجه در (ييزد فعل مستقبل باغلبه ديمكدر (روزگار فاعلى (ودست مقدم
 مفعولى پس بونده ادات تعقيبدر اندن صكره معناسنه (يكام دوستان لاميه (بادن بونك كې
 برلده تركيده چه ديكاه تعبير و انور دوسترك مراد پنجه ديمكدر (مفر مهمك فتحى و غينك
 سكونيله بينى و ايلك و فتق و فستق و بادم كيبك ايجنه ديرل (شين ضمير سابقى كيدر (برار
 فعل امر مفرد مخاطب چقار ديمكدر (مر كيدر بر ايله اردنكه فعل امر در ايدندن كنور معناسنه
 (محصول بيت) صبر ايله تا كم مذكور بولاد بازونك يعني قوى و زورلى ظالم روزگار روزگارى الې بغلبه
 يعني منصب و مرتبه دن اتى دوشورب خوار و ذليل ايدنجه حاصلې روزگار پنه كذار اتى منكوب
 ايدنجه صبر ايله اندن صكره دوسترك مراد پنجه ديه سندن ييتيشنى چقار كو كلكدن كچن كې
 اندن صكره انتقامك الوب خفتدن كل (بيت) خطاب عام طر بقبله سوق اولمش در (حكايات)
 بكي را از ملوك مرضى هائل بود كه اعاده ذكران موجه نبود طائفه حكما يونان متفق شدند كه
 مريّن در درواى نيست مكر زهره آدمى كه بچند ين صفت موصوف بود) مرضى يا حرف
 وحدت (هائل قور قنج) كه حرف رابطه صفت (اعاده ذكر مصدر لك مصدره اضافتيدر

رد شمعى وكافى

رد ابن سيد على و سرورى

(اعاده افعال با بدن مصدر در) اجوف واو بدن لغتده دوندركم اما بونك كې پرزده مكرار
 مراد در بو تركيده حضرت شيخه اعتراض ايلشلك كه مرض ها ثل بر كره ذكر اولديكه
 اعاده سى موجه اوليه و لفظ هائل ذكرندن بر كراحت اكله ديكه تكرارى مسنكر اوله (ذكرك
 آنه اضافتي لاميه در (طائفه حكما يونان اضافتلى بيان به و لاميه در لفظ و نشر طر بقبله
 (يونان مملكت قرامانه ديرل كه حكما اقدمين اندن ظهور ايلشلك اسكندر بن دارانك پريد
 (كه حرف بيان (مريّن در درواى مر رانك دلالت ايلدى معناسني مفعول ليني تا كيد ايدرز تحسين
 لفظ ايجون زانك دكلدر (دواى يا حرف تنكير (مكر ادات استنسا (زهره اوده كه چكر لك ياننده
 او اور عريجه مراه ديرل (زهره لك آخرنده هار رسمى بونك كې پرزده تخصص افاده ايدرز
 ز را زهر آغودر آغويه منسوب ديمكدر كاه او لور نجال معنا سنده (ترك اودى يوق دير عجم
 زهره ندارد دير تنكه شاعر يورر (بيت) زهره ندارد مكه بوسم ليت * تير و كان دارد
 ابروى نو) بعض شراح اوده معناسنده اولان زهره بى عريجه و فارسيده مستعمل اولان الفاظ
 مشتر كه دن ظن ايدوب غلط ايلش لغات عريجه مستعمل اولديغنى مختار صيحا حدن نقل
 ايدوب افترا ايلش كه انده بو بختدن نام و نشان يوقدر (آدمه اضافتي لاميه در (و يا حرف وحدت
 (كه حرف رابطه صفت (بچند ين يا حرف مصاحبت چند ين بونده الفاظ كناه دندردد غير معين
 مراد در (بود فعل مضارع مفرد غائب بونده اوله ديمكدر (محصول تركيب) پادشاهلردن
 بر ينك بر قور قنج مرضى وار ايديكه ذكرينى دوندركم يعني اتى تكرار ده كنور روب اكى
 موجه و مفعول دكلدر طائفه حكما يونان متفق اولديلر و سوزل ين بر كيدر ديكه بومر ضه
 هج علاج و دوا يوقدر الا بر آدم اوديكه اول آدم پنجه صفتله موصوف اوله و صفتلر ين بيان
 ايلديلر (ملك بفرمود طلب كردند دهقان پسرى يافتند بدان صفت كه حكما گفته اند)
 (دهقان كويلي و اكيجي معناسنده در (پسرى يا وحدت كويلي و اكيجي اوغلنى ديمكدر حاصلې زراعتدن
 براوغلان ديمكدر (محصول تركيب) پادشاه بيوردى طلب ايلديلر بر كويلي و اكيجي اوغلانى
 بولد بلر اول صفتلرله كه حكما ديمشلك در (ملك پدر و مادرش بخواند و بتعمت بى كران
 خوشنود كردانيد و قاضى فتوى داد كه خون يكي از رحمت ريختن براى سلامتى نفس پادشاه
 رو اياشد) سلامتى ده يا حرف مصدر در و همزه اضافت ايجون كلس (محصول تركيب)
 پادشاه دهقان پسر ك اتاسى و اتاسنى دعوت ايدوب بى حد و بى قياس نعمتله خوشنود ايلدى
 يعني راضى و منسلې ايلدى و قاضى فتوى و پرديكه پادشاه زمانك صحت و عافيتيچون رعايادن
 بر ينك قانوند و كوب هلاك ايلك شرما جازدرد يوز (جلاد قصد كشتن كرد پسر روى
 بسوى آسمان كرد و بخنديد) يعني جلاد اوغلنى قتل ايلك قصد ايلدى اوغلان يوزونى
 آسمان جانبته ايلدى و كولدې حاصلې حياتدن تا ابد اولوب يوزونى كو كه دوندروب نچيدن
 كولدې (ملك گفت درين حالت چه جاى خنده است) پادشاه اوغلانه سوال ايدوب ديدى
 بو حالته يعني قتل حالته نه كوله لك پريدرز را بو شاشوب ميهوت اولاجى محادر
 (پسر گفت ناز فرزندان پر پدر و مادر باشد و دعوى پيش قاضى بردند و داد از پادشاهان
 خواهند اكنون پدر و مادر بعدت خطام دنيا مرا بخون در سپردند و قاضى بكشتم فتوى
 داد و سلطان صحت خو يش در هلاك من يند يچر خدائى تعالى پنهى ندارم) (محصول تركيب)
 اوغلان ايتدى اولادك نازل ي پدر و مادر لر پنه در يعني انلر حيم و شفيق اولدقلىچون
 ناز و شوبه لر ين چكرلر و شمر عله دعواسى اوللر بهر تقد يرفاضى به مر افعه اولورلر يعني
 عدل و انصافله اجرانى حق ايدوب دفع ظلم ايلكى اهل شرعدن رجاء درلر و عدل و دادى

رد شمعى

رد ابن سيد على

و دفع ظلم و بیادای پادشاهان در حق ایدوب اغیاردن چنان کورس را ناله پناه ایلدرل بولنک جیحی
 بنم حقه در طرف و یوق میر وجودم تلف اولاسنی محقق یلوب بوکار بوالجی استغراب ایدوب
 کولدم شمدیکی خالده ایسه پیر و مادرم متاع و اسباب دنیا ایچون (یعنی نعمت دنیا به طمع ایدوب بنم
 قتلدرضا و ردیلر و قاضی قتل قوی و یروب هلاکه حکم ایلدی و پادشاه کندی صحت وجودنی بم
 هلاکه اکابوب باعث حیاتی بنم قتلده بیاور پس بولنک چله سندن مایوس اولوب حق تعالی
 جنابدن غیری امید کاهم و ملجاء و پناهم قالمادی اول سیدن تعجب ایدوب خنده ایلر (یت)
 پیش که بر اورم زنده سنت فریاد * هم پیش تو از دست تو میخواهم داد) پیش بونده اول وقت معنای نه
 اوراق جائز (و که اسمدر کیم معنای نه) بر اورم چقارم و کتورم دیمکدر (ز دست تا ضمیر خطاب) فریاد
 بر اورم که معقول صریحی (وز دست غیر صریحی) هم ادات تا کید (پیش تو لامیه) دست توده
 بویه در (میخواهم فعل مضارع متکلم و حده در) داد مفعول صریحی (و از دست تو غیر صریحی
 (محصول یت) حضرت شیخ یسرک جانبدن پادشاهه تضرع پیور یعنی سنک الکندن کیمه فریاد
 ایدیم و کیم او کنه و یانه واروب شکایت ایدوب عالم اغلا یام حاصلی سنک الکندن کیمه داد
 و نالش و فریاد ایدوب شکایت ایدیم ینه سنک الکندن سکا شکایت ایدوب سنک انصاف که راضی
 اولوب عدل و دادی ینه سندن توقع ایدرم (سلطان رادل ازین سخن بهم برآمد و آب در دیده
 بگردانید و گفت هلاک من اویترست از خون بی کناهی ریختن سروس و چشمش بیوسید و در کنار
 گرفت و نعمت بی کران بخشید و آزاد کرد گویند که لاک هم دران هفته شفا یافت) (محصول ترکیب)
 پادشاهک کولگی بو سوزدن متأثر اولوب مرحمت و شفقتی غالب اولدی و کوزلی باشله
 طولدی و نامرادک حال بر ملا نه کریان اولدی و دید بکه بر ییکنا مظلومک نا حق بره قانی
 دو ککدن بن بو مرضدن شفا بو لما یوب هلاک اولام یکدر انک هلا کله کلن عافیتدن یکدم
 و رفیقیک بماتله حاصل اولان حیانتد ال چکدم و اول هوای کولکدن چقاردم و اغلاک باشین
 و کوز بن اویدی وانی قوجدی حاصلی پادشاه یسرک کلامدن متنبه اولوب بیچاره تسلیم و استعالت
 ایدوب یوزین کوزین او یوب قوجدی و نیجه ۳ نعمت و مال احسان ایدوب آزاد ایلدی ذیلر که
 پادشاه همان اول هفته ده الهک عون و عتاب یله شفاخانه بخدادن صحت بو اوب و مرض هائلدن
 خلاص اولوب کور مامش کی اولدی (بعض شراح از خون بی کناهی ریختن تقدیر کلام از ریختن
 خون بی کنا هیدر دیمش و بهضیرد ایدوب بو تقدیری پسند ایلمامشدر لیکن پسند ایلمامی
 ناپسند (قطعه) همچنان در فکر آن یتم که گفت * پیلانی برب در یای نیل) همچنان بونده
 الان معنای نه در (یعنی هنوز) فکر آن لامیه در (که حرف رابط صفت) پیلانی فیلی دیمکدر
 ز پراپیل فیلدر (یعنی اندن معر بدر) و بان ادات فاعلدر جی معنای نه) لب بونده کنار معنای نه در
 (در پایه اضافتی لامیه در) و یله ییانه (نیل ارماغنه در یا اطلاقی انکیچوندر که دیار معر بده اندن
 عظیم صو بو قدر و الاحقیقه طونه ارماغی اندن اعظمدر لیکن معر بستانده اولام فله ۴ بخر دیمز
 (محصول یت) دریای نیلک کنارنده بر فیلی سوبلدیکی یت هنوز خاطر مده در که هر کز فکر مدن
 کنا مشدر اول یت بو قطعه نک یت ناپسندری یعنی (ز پرایت کردنی حال مور * همچو حال
 نسیز پرای پیل) ز پرای لامیه (و تا ضمیر خطاب خطاب عام طریقله (ندانی فعل نی مستقبل مفرد
 مخاطب فعل شرط اگر یلر سک دیمکدر (حال مورده لامیه در) و ندانی نک مفعولی وزیر پرایت ظرف
 مکانی (همچو ادات تشبیه) حال نسی لامیه در (ز پرای پیل ایکی اضافتی یله لامیه در
 (محصول یت) ایاغک التنده قر نجه نک حالی معلومک دکل ایسه و ییلک استرایسک همان سنک
 حالک کیدر فیک ایاغی التنده (یعنی کندو کی فیک ایاغی التنده فرض ایلسک نه خالده اوله جفک

۳ بحد
 نسخه
 رد ابن سید علی
 رد سروری

عظمن فقیرانه کوره بحر
 اوله بدر بر (همچو اسفند)

معلومدر ایددی مور ضعیفکده حالی سنک ایاغک التنده چاقی اوله در ایددی صعیقلره
 مرحمت ایله که قویلا یا غی التنده و شوب پایمال حوادث اولیه سین (پیلانی و سکباتی
 و دریائی و غیر یلری وصف ترکیبی دینلر و وصف ترکیبی در آگاه دکلر ایش (و بان
 ادات نسبتدر دین ادات فاعله ادات نسبتی فرق ایلمز ایش (پیلانی برب دریای نیلک
 معنای نه بر فیلی نیل در یاسنک کناری قتلده دین اداده قصور ایلمش قنامل (حکایت)
 یکی از بندگان عرو لیت کر بخته بود کسان در عقبش رفتند و باز آوردند و وزیر را باوی
 غرضی بود اشارت بکشتن او کرد تا دیگر بندگان چنین حرکت نکنند بنده پیش عرو
 سر بر زمین نهاد و گفت (عرو لیت تقدیری عرو بن لیت در (علین یستند و واقع اولان ابن افطنی
 حذف ایلمک بوداده شایعدر (کر بخته بود قاچش ایدی) کسان جمع کس در (عقب عینک
 و قافک قنامل یله آرد معنای نه در) وزیر را ادات تخصیص وزیرک دیمکدر (یا حرف صله (وی
 ضمیر غائب بنده به راجع (غرضی یا حرف وحدت (یا حرف صله) کشتن او مصدرک مفعولنه
 اضافتیدر (یا حرف تعلیل (محصول ترکیب) عرو بن لیت دیدکاری پادشاهک رفولی قاچش ایدی
 بر قاچ کیمسه آردنجه کیدوب طو توب کرو کتور دیلر (و وزیرک اکا غرضی و ارادی پادشاه آتی
 قتل ایلمکه الفا و اشارت ایلدی تا کیم سار بنده لره موجب غیرت اولوب انلردن بر یمنی بویه
 ناشایسته حرکتی نجو بر ایلمه اول بنده مستند بیچاره وزیرک کندی حقه در راه قصدنی کور ییک
 پادشاه او کند به باش قبوب دیدی (یت) هر چه رود بر سرم چون تو پسندی رواست *
 بنده چه دعوی کند حکم خداوند راست) هر کل افرادی معنای نه در (چه نه دیمکدر شیدن
 عبارتدر هر شی که دیمکدر مبتدا و افعدر (رود فعل مضارع مفرد غائب کیدر) یعنی یکدر دیمکدر
 (بر حرف استعلا روده متعلق (چون ادات تعلیل ادات شرط دکل (پسندی بای بجمک قنامله
 فعل مضارع مفرد مخاطب بکنور و لایق کورر سین دیمکدر (روا جائز دیمکدر) (وسین و نا ادات خبر
 و مجموع مرکب خبر مبتدا در (بنده مبتدا (چه کندک مفعول اولی (و دعوی مفعول ثانیه و جمله
 خبر مبتدا (حکم سکون میله مبتدا (و خداوند افندی دیمکدر (و را ادات تخصیص (وسین و نا
 ادات خبر) و مجموع مرکب خبر مبتدا در (تقدیر کلام خداوند راست ایدی دین قاعده فرسندن
 آگاه دکل ایش (محصول یت) بنده آتی عروه خطاب ایدوب دیر هرنه حال و هرنه سر گذشت
 و عفو بت که باشندن یکرسه چون که سن آتی مستحسن و جائز کورر سین لایق و سزاوار در
 و هیچ بر کیمه نک چون و چرایه و مخالفت قدرتی و امکانی بو قدر بنده نه دعوی ایدرونه سوزی وار
 یعنی نه قادر و نه مالکدر حکم پادشاهنکدر هر نه دیلر سه اتی ایدر و هرنه که امر ایدر سه کیمه
 معارضه و مناقشه به ملاک دکل (شراحک بری خداوند راستک تقدیری بخداوند مفوضست
 دیمکدر دیمش (و بر شارح دیمش که خداوند راست خبر در تقدیر احتیاجی بو قدر (و بر شارح تقدیر
 احتیاج وارد بو شارح اول جائندن شارح ثانی به معارض اولش و زیاده تطویل کلام و اطباب
 مقال ایلمش که ذکر صداع ایراث ایدر (اما حق بود که معارضه می بهوده در سوز شارح
 ناپسند (اما بموجب آن که پرورده نعمت این خاندانم نخواهم که در قیامت بخون من گرفتار آبی
 اگر این بنده بخواهی کشت باری بتا و بل شرع بکشد نادریات مؤخذه نباشی) (یا حرف
 مصاحبت (موجب جیمک قنامله بونده سبب معنای نه در) آنه اضافتی لامیه در (که حرف بیان
 پرورده نعمت اسم مفعولک قائم مقام فاعله اضافتیدر (و اینه اضافتی لامیه در) و خاندان
 مشارالیه (نخواهم فعل نی استقبال متکلم و حده) (که حرف بیان (یا حرف مصاحبت سببی متضمن
 (خون من لامیه) گرفتار بونده مؤخذه معنای نه در (آبی فعل مضارع مفرد مخاطب

رد ابن سید علی و سروری
 رد سروری
 رد سنی

رد سروری

رد سنی

شارح معدر ابن سیده لی
 و شارح راد سروری
 و شارح ناصر کافی

کردار کلاه سین (یعنی مؤاخذه اوله سین دیمکدر) بخواهی فعل مضارع مفرد مخاطب فعل شرط
 (گشت بونده کشتن معنایه در) باری یا اصلیه ایله ادات توسل در اولی و احراری اختیار
 معنایه شه که خواجه سلمان بیورر (بیت) دل اگر بار کشد بار نکاری باری * و رکبی بار
 کز بند چو نو باری باری (با حرف مصاحبت) تاویل شرح لامیه (بکش فعل امر مفرد مخاطب
 دبه له دیمکدر) تا حرف تعلیل (مؤاخذه مفاعله باندن اسم مفعول در معذب و معاقب معنایه
 مصادره مؤخذه بر کیمه بی ایشلدیکی کنایه ایچون طومغه درلر دیمش (محصول ترکیب) بنده
 کر خسته بیی اوقود قدن صکره پادشاهه استدراک طریقه بیورر (پادشاهم هر نه که یکا یلسک
 قادر سین و کیمه تک بو خصوصه قبل و قاله بحالی یوقی اما بو خاندانک نعمتیه مری اولوب
 ولی نعمتم اولوق سببیه استعز مکه قیامته بنم قائم ایچون معذب و معاقب اولاسین (یعنی
 ناحق بره ظلمه قائم د و کسک سببیه روز جزا ده معذب اولدیغک لایق کورزم (زیر
 ایافت عبد شرعاً موجب قتل دکلدر) بعضی شراح بخون من با سنی حرف صله اعتبار ایدوب
 حرف سببیت و مصاحبت معنایه طومغه نه اعتراض ایلمش لیکن بی وجه در (ملک گفت تاویل
 چه گونه کنیم گفت اجازت فرمای تا من و وزیر را یکشم آنکه بقصاص او مرا بفرمای کشتن
 تا بحق کشته باشی ملک بخندید و وزیر را گفت چه مصلحت می بینی گفت ای خداوند بصدقه
 کور پدیرت این حرامزاده را آزاد کن تا مرا هم در بلا نیفکند کنایه از منست که قول حکما را
 معتبر ندا شتم که گفته اند (محصول ترکیب) پادشاه دیدی نیجه تاویل ایده بن و نه و جهله
 صورت شرعه قویا بن بنده دیدی اجازت بیور تا کیم بن وزیر ی قتل ایده بن اندتصکره آنک
 قصاصیه بنم قلمه حکم بیور تا کیم شرعه قتل ایلمش اوله سین و و بالندن سالم اوله سین پادشاهه
 بو سوز خوش کلدی و بی اختیار کولدی و وزیر دیدی بو سوز نه دیر سین و نه معقول کورر سین
 و بو دعوا ده جوابک ندر بنده ک قولله عمل ایده لم می دیو اطفیه ایلمدی (وزیر دیدی
 پادشاهم باباک قبری صدقه سنه یعنی باباک و چیچون بو حرام زاده بی ازادایله تا کیم بی ده
 بلایه دو شرمیه صوج بندند که عقلا سوزیله عمل ایلمد مکه بویله صبار حرام زاده بی لازم
 دکل لیکن کشدیمه خصم ایدوب باشم بلا کتور به یازدم زیر عقل لا دیمش (قطعه)
 چو کردی با کاوخ انداز بیکار * سر خود را بنا دانی شکستی (چو ادات تعلیل) کردی
 فعل ماضی مفرد مخاطب ایلمک دیمکدر (با حرف مصاحبت) کاوخ کافک عربک ضمیمه کسکه
 دیرلر بعضی عجم فتح کاف عربله اوقور (کاوخ انداز وصف ترکیب در اندازیدن کسک
 آتیجی دیمکدر تیر انداز کی اوقی آتیجی دیمکدر) حاصلی بونلری شول پرده استعمال ایدرلر که
 اندیغی بره دو شبیه (بیکار به عجمک فتحی و کاف عربله صواشه دیرلر حرب و جنگ معنایه
 و بعضی باریا عربک کسری و کاف عجمله اوقورلر) سر خود لامیه در یا بطنبیه (و را ادات
 تخصیص) یا حرف مصاحبت (نادان جاهل) و یا حرف مصدر نادانغله یعنی جاهلانه
 (شکستی فعل ماضی مفرد مخاطب صیدک دیمکدر) (محصول بیت) چونکه استاد ما هر کاوخ انداز
 و سنک انداز ایله جنگ و حرب ایلمک شک یوقی که جهالت و نادانغله کندیدی باشک
 صیدک زهرا فنده ما هر در هر زهرا کیم استرسه اور چون لفظانه ادات شرطه معنایه و برن
 بوفنده مهارتی بو غیش (چو تیر انداختی در روی دشمن * حذر کن کاندلر او ماجش نشستی)
 چو ادات تعلیل در سابق کی (انداختی فعل ماضی مفرد مخاطب ایلمک دیمکدر) (تیر مفعول
 اولی) و در روی تانبی (در حرف صله در با معنایه) دشمنه اضافتی لامیه (حذر کن حذر
 ایله یعنی صافن) کاندلر (که حرف تعلیل) اندر ادات ظرفید (او ماج هر نه ک ضمیمه

رد کافی

مصدق قرمق دیمکدر
(مصدق امیر)

رد مسروزی

اوق نشانی که عرب هدف و ترک بو نه دیر آماج ده دیرلر الف مدود ایله (شین تفسیر دشمنه
 راجعیدر) (نشستی فعل ماضی مفرد مخاطب اوتوردک دیمکدر) (محصول بیت) چونکه دشمن
 یوزینه و مواججه سنه اوق اندک (یعنی اتی تیر کله اوروب هلاک ایلمک قصد ایلمک حذر ایله که
 سنه آنک نشانگاهنده اوتوردک (یعنی سنک تیرک اکا واردیغی تقدیر چه انکده تیری بهر تقدیر
 سکا و اصل اولور) (پس و زیر قصه دن حصه ایدوب بیورر کشتی خصمی بیلک کرک هر نه ایسه که
 جائزدر که سن ضرر یتشدلر مک مراد ایندییک کیمسه اول سندن اول سکا ضرر ایشدیره
 (حکایت) ملک زوزن را خواجه بود کریم النفس و نیک محضر که همکنان را در مواججه
 خدمت کردی و در غیبت نکوی کفتی) ملک کاف مکسوردر اضافتی ایچون (زوزن ایکی زانک
 قبحله وارا زنده سکون و اوایله بر شهرک اسمیدر که مغلقات شارحی امام زوزنی و تلخیص شارحی
 زوزنی اول شهر دندر) (پس ملک زوزن اضافتی لامیه در تخصیص افاده ایدر) (و را حرف تخصیص
 زوزن پادشاهنک دیمکدر) (خواجه وزیر و دفتر داره اطلاق ایدرلر بونده دفتر دار مراد در
 و آخرنده با حرف وحدت و همزه حرف توسل) (پس عجمده و کبل خرجه و اول مفعوله خدمتدره
 اولاته دیرلر دین عندی سوبلش) (بود ادات زمانیه ایدی دیمکدر) (کریم النفس ترکیب اضافی
 نیک نفس معنایه) (حاصلی بد نفس وید خود کل ایدی نیک محضر عطف تفسیری شکلیدر
 حسن الخلق یعنی کوزل خوبلی ایدی چرکین خوبلودکل ایدی) (که حرف رابطه صفت) (همکنان
 هانک فتحی و ممک سکونی و کاف عجمک کسریله جبع معنایه اسمدر همه نک جمعیدر دین
 عندی سوبلش) (را ادات مفعول) (در حرف ظرف) (مواججه بونده حضور معنایه در
 که مقابلی غیبتدر) (کردی فعل حکایت ماضی ایدردی دیمکدر) (همکنان مفعول اولی) (و خدمت
 مفعول ثانیه) (و در غیبت در مواججه به موقوف) (نکوی با حرف مصدر) (کفتی فعل حکایت
 حال ماضی در کردی کی) (و همکنان مفعول اولی و نکوی مفعول ثانیه) (و در مواججه و در غیبت ظرف
 مکاندر) (محصول ترکیب) زوزن پادشاهم کریم النفس و خوشخوی دفتر داری و ایدیکه
 هر کسک مواججه سنه و حضورنده خدمت ایدردی و غیبتدر هر کسک ایلمک سوبلردی
 حاصلی افعال و اقوالندن تمام خلق راضی و شاکر ایدی (اتفاقاً از وی حرکتی در نظر ملک ناپسندیده
 آمد مصادره کرد و عقوبت فرمود سر هکنان ملک بسوابق نعمت او معترف بودند و بشکر آن
 مرتبه پس در مدت توکل اوروق و ملاطفت کردند و زجر و معاقبت روانداشتندی) اتفاقاً
 بالاتفاق دیمکدر (وی ضمیر غائب خواجه به راجعدر) (ناپسندیده نامطبوع) (مصادره مفاعله
 بایستدن مصدر در ناجی بره بر کیمه نک مالین المغه دیرلر) (عقوبت بونده اشکجه معنایه در
 (سر هکنان الف و نون ادات جمعدر بونده چاوشلر دیمکدر) (ملکه اضافتی لامیه در) (با حرف
 صله) (سوابق سابقه نک جمعدر) (نعمته اضافتی صفتک موصوفه اضافتدر) (تقدیری بنم
 سوابقدر) (او خواجه به راجعدر) (معترف فقر معنایه در) (بایند حرف صله) (شکران لایه) (مرتبه
 اسم مفعولدر افتعال بایندن لیکن صحاحده مرتبه اشکالهن دیمش) (پس مناسب اسم فاعل
 اولمقدر تقدیر) (بودند مقدر در قرینه سابقه ایله یعنی اوزلرندن نعم سابقه سنی چوق ایدی شوله که
 شکری عهده سندن کله مزل دی) (پس بویله اولیجه مدت زمان معنایه) (و توکله اضافتی
 مصدره اضافتدر) (و او ضمیر ینه مصدرک مفعولانده اضافتدر) (رفق رانک کسریله و فاک سکونیه
 ملائمت یعنی یومشفاق) (و ملاطفت عطف تفسیری) (کردندینک رفق مفعول) (و در مدت ظرف
 زمانی زجر زانک قبحله سوره ک و ازار لامی معنایه در) (معاقبت مفاعله بایندن مصدر در ماقبله
 عطف تفسیریدر) (روا جائز معنایه در) (نداشتندی با حرف حکایه نداشتندینک زجر مفعول

رد کافی

رد شعی

اول (وروا تائیس زجرنی جائز طوع و تکرار دی) (محصول ترکیب) اتفاقاً مذکور خواجه دن
 پادشاه نظرند برنامطوع و تکرار قبول حرکت صادر اولدی آلت مالی الدی واکا اشکجه بیوردی
 پادشاهک اوزرینه حواله اولان چاوشلری خواجهک دولت و اقبال و منصبی زماننده کوردکلری
 احسان و کرمه معترف و مقرر ایدی یعنی بر مرتبه لطفی کوره شلر ایدیکه فراموش ایلکه ممکن
 دکل ایدی و اول احسان و کرمه و نعمت سایه سنه مرتبهلر ایدی یعنی شکرینک عهده سندن
 کله مملکت ایدی کاه که شکرینه مرهونلر ایدی حاصلی نعمتک بمنونلر ایدی پس انک اوزرینه موکل
 و حواله اولدقاری مدنده اکارفق و ملاطفت ایلرلردی و زجر و معائناتی جائز طوع و تکرار دی حاصلی
 رعایت ایلرلردی و جود و جفای لایق کوردلردی (قطعه) صلح باد شمن اگر خواهی هر که
 که ترا * در قفایب کند در نظرش تحسین کن (خواهی فعل شرطی بلسک دیکدر صلح مفعول
 ن صریحی (و باد شمن غیر صریحی) هر که هرگاه بدین مخففدر (که حرف بیان) (ترا سکا دیکدر) (قفا کسه
 کننک عیب مقدم مفعولیدر قفا ظرف مکان کننکده تحسین مقدم مفعولیدر (نظر ظرف مکانی
 (و شین ضمیر دشته رایجدر) (محصول بیت) اگر شدله صلح ایدوب یا شمشق استرایسک وانی کننکده که
 دوست ایدوب مکریدن سالم اولیم در ایسک هر بار که اول سنک ارد کده عیب و مذمتک و قدح
 و غیبتک ایلیم سن انک نظرند و حضور و مواجعه سنده تملطف ایدوب هر وضعی تحسین
 و مدح ایلیم هر نه دکلوسنک دل و بدخوی اولور سه البته یاذن الله تعالی عداوتی صداقه مبدل
 اولور معلوم اوله که خواهی فعلنک باسی سکونله یعنی سکونله اوقنور اما حین تطلعه یاه کمره
 حرکت ویره لر (سخن آخر بدین می گذرد مودیرا * سخنش تلخ نخواهی دهش شیرین کن
 سخن مبتدا اخر لفظ فارسیدر تا کعبه و تفریر ایچون کلور ایچق (بدین بابونک کی برلده از
 معنائنه در) (از دهن تقدیرنده) می گذرد معلقدر (مودی اسم فاعلدر افعال بایندن اذا ایدیجی
 جفا کار معنائنه (ورا ادات تخصیص مودینک دیکدر) (میگذرد معلق و جله فعلیه خبر مبتدا
 (سخنش شین ضمیر مودیه رایجدر) (تلخ آبی دیکدر) (خواهی فعل نی استقبال معنای شرطی
 منضمی اگر دیلر ایسک دیکدر سخن مفعول اولی و تلخ مفعول تائیس دهش شین مودیه رایجدر
 کننک دهن مفعول اولی (و شیرین مفعول تائیس) (محصول بیت) البته بد کوی و بد زبان مودینک
 اغرنیدن سنک حقه کده سوز کچر و جفا یعنی سنک حقه کده سوز سوزیلاکه قادر دکلدر البته سوزیلر
 ایددی آبی سوزینی ایشتماک استرایسک اغرنی طائلی ایلیم یعنی مدارا ایدوب رعایت ایلیم تا کیم
 حقه کده بد کوی و بد زبان اولماسون حاصلی مودینک بد کویلقده اختیاری بوقدر همان نه ایلر ایسک
 ایلیم انکله مدارا اوزره اول معلوم اوله که بویایی بیت اصل حکایه به چوقاق چسبان دکلدر
 مصراع اولک معنائنی یعنی سخن تو اخر بدین مودیه میگذرد دین شارح اگر مرادی سخن تودن
 سنک سوزیلر ایسک سوزایسه تنکه بعض شارح بونک توجیهنده یعنی نه سوزیلرک آخر مودینک دهانده
 و اصل اولور دیمش بوزرینی محضدر بونی کور چیر دیوانه سوزیلر و اگر مراد سخن تودن سکامودی
 البته سوز سوزیلر دیمک ایسه شارح معترض ووجه بو کلامی اکلوب بی تقریب دخل ایلشار
 بعض شارح یعنی تحقیق مودیه اغرنده کلام اجرا ایلکه قادر در سوزده اغرنیدن جاری اولور
 و بومعنی مصراع تائینک معنائنه مناسب دیمش لیکن زیله نامناسب سوزیلش (و بعض شارح
 دیمش که آخر مودینک سوزی سکا دهن و سبله سبله کذر ایلر یعنی سکا اذاسی اغرنیدن چقان
 سوز ایلیم در سار اعضا یله دکلدر (بوده اغرنیدن چقان سوزک معنائنی بلزیمش و بعضی سوز
 بهر تقدیر مودیه و بد زبانک دهانده جریان ایدر غیر می گذر کاهی بوقدر دیمش بوده تزییق
 سوزله ده سبله سبله واک ایلش عی الله عنهم (انجده مضمون خطاب ملک بود از عهده بعضی

شارح اول ابن سید علی
 شارح معترض سروری
 شارح موجه کافی

رد شععی
 رد کافی

بیرون آمدن و بیعتی در زندان بنامد) آنچه مبتدا اول سنه که دیکدر مضمون بونده معنی دیکدر
 خطابه اضافتی لامیه در خطابدن مراد بونده امر در (ملکه اضافتیه لامیه در) (عهده حق
 معنائنه در) (و همزه اضافت ایچون کاشدر) (بعضی ده یا حرف تکبیر در) (از عهده بعضی بیرون
 آمده حقه کده یعنی بعضنک حقه کده طشیره کلنکدن مراد ادا ایلکدر جله فعلیه خبر مبتدا در
 (بیعتی یا حرف سبب) (یا حرف تکبیر) (محصول ترکیب) مذکور خواجه امر ملک مقتضای سببه
 مصداق ده و مطالبه اولنان مالک بر مقدارین تدارک ایدوب تسلیم ایلدی و باقی قیلان بر مقدارک
 اداسندن عاجز قالوب عهده سندن کله مد کیچون زندانده محبوس قالدی (یکی از ملوکشان لواشی
 در خفیه پیغامش فرستاد که ملوک ان طرف قدر چنان بزرگوار ی ندانسته و بی عزتی کردند)
 نواشی ناحیه نک جعبدر طرف معنائنه (خفیه خانک ضعی و فاک سکونیه گرنان دیکدر
 پیغام و پیام و پیغم و نیم خبر معنائنه در) (فرستاد فعل ماضی مفرد غائب کوندردی دیکدر
 (فاعلی تحتیده یکی از ملوک که راجع ضمیر در) (که حرف بیان) (ملوک ان طرف لامیه و مبتدا) (قدر
 چنان لامیه) (بزرگوار بزرگ بانک و زانت ضمیر لایله در و رانک و کافک سکونیه اولور عظیم معنائنه
 (و واونسبت و تخصیص معنائنی افاده ایدر عظیم الشان و نبیه القدر دیکدر) (یا حرف وحدت
 (ندا نسنده فعل نی ماضی جمع غائب بیلدر دیکدر قدر چنان مقدم مفعولی و جله فعلیه خبر
 مبتدا در) (وبی عزتی کردند متعلق و جله فعلیه ندانسته معطوف) (محصول ترکیب)
 خواجه زندانده ایکن اول طرفده اولان سلاطینک بری مخفی خبر کوندردی که اول جائیک
 سلاطینی سنک کی واجب الاحترام و جلیل القدر صاحب دولت قدرین بیلدر و حرمتسنک
 و عزتسنک ایلدر (اگر خاطر عزت فلان احسن الله عواقبه بحسب ما التفتات کند
 در رعایت خاطرش هر چه تمامتر سعی کرده شود که اعیان ابن مملکت بدیدار او مقفزند و جواب
 مکتوب را منتظر) خاطر عزت بیانیسه (وفلان اضافت لامیه) (احسن الله عواقبه جله دعائیه
 معترضه واقع اولمش امر ایدن محلی اولماز) (عواقب عاقبتک جمع مکسری متبای جوعنددر
 (فواعل و تزی اوزره) (خواجه به دعا له در الله تعالی قاقبلرین کوچک ایلسون) (یعنی قاقبلرین
 خبر ایلسون) (یا حرف صله) (جانب ما لامیه) (التفات کننک مفعول صریحی) (و بحسب
 غیر صریحی) (رعایت خاطر مصدرک مفعولیه اضافتیه در) (هر چه تمامتر هر سنه که تمام و کمال
 مرتبه در سعی اولنه) (که حرف تعلیل) (اعیان ابن لامیه و مبتدا) (مملکت مشارالیه) (یا حرف صله
 مقفزند متعلق) (دیدار لفظ مشترکدر یوز ایلیم کورک یشنده بونده ایکی وجه یله جائزدر
 مقفزار اسم فاعلدر افعال بایندن) (وتون و دال ادات جمعدر) (بدیدار او مقفزند خبر مبتدا در
 (و جواب مکتوب لامیه) (و یا حرف تخصیص متظرنک جواب مفعولیدر) (محصول ترکیب)
 اگر فلان گسک خاطر عزیزی (یعنی خواجه) مذکورک الله تعالی قاقبلرین خبر ایلسون بزم
 جائزه التفات ایلر سه (یعنی بودیاری قدم شریفی مشرف ایدر سه) (حاصلی بزم کلسور سه
 خاطر بی رعایت ایلیم و عزت و حرمتده هر نه که انموافق رعایتدر نک خصوصاً صندده سعی و اقدام
 اولنه) (زیرا بوملکته اکبر و اعیانی دیدارینه مقفرد و حال پر کالنی کور مکله مقفرددر و جواب
 مکتوبه مزه متظرنک مذکور مکتوبده خواجه بی غائب یرینه تزیل ایلدر کلرندن بعض شارح
 مکتوب بالذات خواجه به اولمسوب بعض هوا دارلرینه اوله دیوزم ایلش لیکن وهم ایلش
 زیرا که ابر و اعیان ناسه تعظیم قصد اولند قد غائب منزله تزیل ایلدر (خواجه بری
 وقوع یافت و از خطر اندیشید جوانی مختصر چنان که مصلحت بدیدر ظهور ورق نوشت و روان
 کردیکی از متعلقان ملک برین واقعه مطلع شد و ملک را اعلام کرد و گفت فلان را که حبس فرموده

رد کافی

بانه اولك نواحی مرسلت دارد برین اشارت در مضمون مکتوبه (خطر بونده ضرر و فساد معنایه در) اند بشید فعل ماضی مفرد غائب قورقدی دیمکدر (جوابی یا حرف وحدت مختصر صفت جوابدر) چنان انجلین دیمکدر (که حرف رابط صفت) (بدک مصلحت مقدم مفعول بر حرف استعلا) ظهور ورق لامیه مکتوب ارفاشه دیمکدر (نوشتك مفعول غیر صریحی در جواب صریحی) چنان که مصلحت دید معترضه روان کردك مقدم مفعول در (متعلقان جمع متعلق در ملکه اضافی لامیه الملك خواصندن بریسی دیمکدر) برین واقعه یعنی مکتوب قصه سنه (مطلع طانك نشدید بیه افتعال یابندن اسم فاعل درگاه اولدی (فلان را الفاظ کلاه دند و راداد مفعول) (که حرف رابط صفت) یا حرف مصاحبت (ملوك نواحی لامیه مرسلت مفاعله یابندن مصدر در مکتوب بلسمك معنایه (محصول ترکیب) خواجه مضمون مکتوبه و قوف بولدی یعنی مکتوبدن قصه نه ایدو کن بیلدی و ضرر و فساد دن قورقدی یعنی بوسر نهایی بیلنوب پادشاه دن کنیدی به ضرر و خطر ابرشه دیو خوف ایلدی (پس کنیدی مفعول و مناسب کوردی وجه اوزره کلن مکتوبك ارفه سنه بر مختصر جواب یازدی و کوندردی) پادشاهك متعلقات و نوابعدن بریسی بوحاله واقف اولدی به ضایره صاحبزندن بریسی دیمش مصاحب اولاق لازم دکل اتباعدن بریسی دیمکدر کرکسه مصاحب و کرکسه غیر بریسی (و پادشاهه اعلام ایلدی و دیدی فلان کیمسه بی که حبس بیورمش سین اطراف پادشاهلر بیه مرسله سی وار یعنی کزلی مکتوب باشور) ملک بهم برآمد و کشف این خبر فرمود

قاصدر ا بکرفتند و رساله را بخوانند نوشته بود که حسن ظن بزرگان پیش از فضیلت بنده است و تشریف قبولی که فرموده اند بنده را امکان اجابت ان نیست) ملک مبتدا بهم برآمد خبری (و کشف این خبر مصدرک مفعولنه اضافتیدر (فرمود بیوردی) (قاصد اصطلاح کرده بکه دیر و عرب برید دیربانك فحبله) و راداد مفعول (بکرفتند یا حرف تا کید و مدخولی فعل ماضی جمع غائب طوطی بیه معنایه (ورساله مکتوبه دیر) و راداد مفعول (بخوانند فعل ماضی جمع غائب) نوشته بود یازمش ایدی دیمکدر (که حرف بیان) (حسن ظن بیانیه و بزرگان معنایه) (یش باء عربك کسر بیه آرتقدر زیاده معنایه) (فضیلت علمده و کالده ارتقا بیه دیر) بنده به اضافت لامیه در و تشریف قبول مصدرک مفعولنه اضافتیدر (و یا حرف وحدت و تشریف مبتدا) (که حرف رابط صفت) (فرموده اند بیور مشلردر) (بنده راداداد صله امکان اجابت مصدرک مفعولنه اضافتیدر واجابتك انه ده بویه در) (امکان مبتدا و نیست خبری و جمله اسمیه خبر تشریفدر (محصول ترکیب) پادشاه غمازك غمزدن بحضور اولدی یعنی منعقب و مضطرب اواسی (و بو خبرك کشفی بیوردی) (یعنی بو خبرك صحیحی بیلنك و قاصد و حامل مکتوب بولنق کرکدر دیدی) (پس قاصدی) (یعنی حامل مکتوبی طوطی بیه و ملک حضور بیه کتور دیلر) (و کاغدی او قودیلر) رساله ده خواجه یازمش ایدی (و یا مکتوبه یازمش ایدی) (یعنی ظاهر مکتوبه یازمش ایدی که صاحب سعادت تارک بونده ملک حقنده حسن ظنی فضیلتدن زیاده در) (یعنی ظن ایلدکاری فضل و کمال که اول سبیله رغبت و التفانه لا بق اولام) (بنده ده اول حالت بوقدر) (و خدمت بری قبول تشریفی که بیور مشلردر بنده نك انی قبول ایلک امکانی بوقدر) (یعنی حضور شریف بیه مشرف اولاق قبوانی که بیور مشلردر حاصلی بیه اولاق شرفیه مشرف اوانی قبول ایل بیه بیور مشلردر بنده به اول تکلیفی اجابت و اول فرمانه اطاعت ایلکه بحال و قدرت بوقدر) (بحکم آن که پرورده نعمت این خاندانم و باندك مایه نمیر خاطر باولی نعمت خود بیوفایی توان کرد که گفته اند) یا حرف مصاحبت (و حکم

رد شمی

تشریف بونک کی برزده احسان دیمکدر سله

بونک کی برزده سبب معنایه در (که حرف بیان) (پرورده نعمت این اضافت لری لامیه در) (خاندان اینك اشار الیهی) (و بهم ضمیر متکلم) (و او حرف حال) (و یا حرف مصاحبت) (اندك آز دیمکدر قلیل معنایه) (مایه بونده اصل و سبب معنایه در) (و همزه اضافت ایچون کلددر) (تغیره و خاطره اضافت لری لامیه در) (بعضی انعام مایه نك اضافت فاعل دکلدر) (فی الواقع مضاف اولاماق اصلدر) (لیکن اکثر خلق اضافت استعمال ایدر اول جهتدن اضافت ذاهب اولدق قنددر) (و کاستانك سکر نجی باینده اضافت مفعول واقع در تنکه بویتسده اوبله در) (یت) (الاناش وی مدح سخن کوی) (که اندك مایه نفی از تودارد) یا حرف صله (ولی فعل فاعل معنایه در) (و نعمته اضافتی اسم فاعلک مفعولنه اضافتی قبیلنددر صاحب نعمت دیمکدر) (و خود اضافه اضافت لامیه در) (بی حرف سلب) (و فای یاسی حرف مصدر در) (کرد بونده کردن معنایه در) (و پرا تونده بوی مضارع وار) (محصول ترکیب) (بیور یلن تشریفی قبول ایلک ممکن دکل اول سبیله که بو خاندانك نعمتک پرورده سی و مری سیم) (و جزئی تغیر خاطر سبیله کندیمک ولی نعمته و صاحب دولته و فاسزلق ایلک جائز و مفعول دکلدر زرا حکما و عقلا دیمشلردر) (یت) (آن را که بجای تست هر دم کریم) (عذرش بنه ار کند به مری ستمی) (آن را که تقدیری آن کس را که در) (بجای یا حرف صله) (و جای مفعول ضرورت و زن ایچون) (بونک کی برزده جابه حق معنایه) (و پرا فترا ایلشلر) (جایک تسته اضافتی لامیه در) (هر دم هر ساعت دیمکدر کرم ایلک دیمکدر) (و یا حرف وحدت نوعیه) (عذرش ضمیر آن کسه راجعدر) (بنه یا حرف تا کید) (ونه بونک کسری و هاء اصایه ایله قودیمکدر) (عذرش بنه انی معذور طوط دیمکدر) (ارادات شرط اکر دن مخفف در یا حرف ظرف) (و غیر بونک کی برزده زمان معنایه در) (و یا حرف وحدت) (حرف تنکیر و ابهام دین عندی سو بیلش) (سهم ظلم) (و یا حرف وحدت فردیه) (محصول ترکیب) (اولکیمسه نك که سکا هر دم و هر ساعت پر نوع کرم و احسانی وارد) (یعنی دانا سکا لطف و احسانی و اصل اوله انی معذور طوط و خاطرک پریشان طوغمه اگر سکا برزمانده برجه ایلدر سه حاعلی نیجه اطف و احسانی کروردیمک کیمسه نك و جفای سبیله اندن روگردان اولوب ترک و فاسین ایله بهض تسخه ده عذرش بنه برینه نازش بکش دوشمش و بعضی سنده عیش مکن واقعدر بعض شراح جای بونده مکان معنایه در دیمش یعنی کریم سنک برو که اولکیمه سکا نیجه اولاق کرک یعنی سکا زیاده اولاق کرک دیمش بوندن معلومدر که بو کیمسه بو مبدانک فارسلندن دکلدر) (ملک راحق شناسی او پسند آمد نعمت

و خلعت بخشید و عذر خواست که خطا کردم و توبی کنه بیازردم گفت ای خداوند بنده درین حالت شمارا کنه ای نمی یزد بلکه تقدیر خدای تعالی چنین بود که مرین بنده را مکر و هوی برسد پس بدست تو اولتیر که سوابق نعمت برین بنده داری و آبادی منت) ملک رازا حرف صله (حق شناس وصف ترکیبدر حق بلیجی و اکلا بلیجی معنایه) (و یا حرف مصدر کسره او یا اضافت ایچون کلددر بهض تسخه ده ملک زامیرت حق شناسی او واقعدر) (پسند مفعول معنایه اسمدر و عذر خواستك مقدم مفعول) (که حرف بیان عذر بی کنه کنه شزدیمکدر) (بیازردم فعل ماضی متکلم وحده صی کنه شزدیمکدر) (گفت خواجه دیدی ای پادشاه) (شمارا راداد تخصیص سزک دیمکدر) (کنه ای یا حرف تنکیر) (نمی یزد فعل فی استقبال مفرد غائب سیرک کنه شکر کورمز بعض تسخه نمی بینم دوشمش و تکلم و حده صیغه سنده کورم دیمکدر) (بلکه ادات اضرب) (تقدیر خدای تعالی مصدرک فاعلیه اضافتیدر) (چنین بود بویه ایدی) (که حرف بیان) (مراداتنا کید یعنی رامتضن اولدیمنی معنای تا کید ایدر) (مکر و هوی یا حرف وحدت مکر و همدن بونده شدت و الم مراددر) (رسد فعل مضارع مفرد غائب فاعلی تسخه مکر و هه راجع

رد شمی و کافی

رد کافی

رد سروری

ضمیر در (س فاء جزایه معنایه در) یا حرف ظرف دست تو لایه (که حرف تعلیل) (سوابق سابقه) که جمیدر نعمته اضافتی صفتک موصوفه اضافتیدر اصله نعم سوابقیدر (داری فعل مضارع مفرد مخطف لغته طوئارسین دیمکدر اما استعماله وار لغت کنا پندر یادی ایدیک جمیدر وادی بدک جعی حاصلی متهای جوعدندر متته اضافتی لایه در (محصول ترکیب) پادشاهه خواجگه حق شناسانی سیرتی و وفادارانی طریق مقبول و مطبوع کادی یعنی ابیکندی و انصاف ایلدی خواجه به نعمت و خلعت باغشادی و اندن عذر دبلدی که خطبا ایلدم و سنی بی کناه ناحق بره انجندم خواجه ابتدای ای پادشاه بنده کن بود و خصوصه سزک کنه اکر بلم و بوجالنده سزدن کناه اکلام حاصلی بونده سزک کنه اکر بوقدر بلکه خدای تعالی ک تقدیری بوبله ایدیکه بوبنده به بر مکرره ابر پشه یعنی باشیچه بر بلا کله پس بوعصیت و بلا سنک الیکدن اولق اوایدن ز پرا بوبنده نک او زرنده نیجه نعم سوابقک و انعامات متواترک وارد رومته لایق و سزاوار اوز رنده آبادی و احسانانک وار حاصلی قوت نعمتک کور مشمش پس بر ذلتک و تحفه یک بکاچوق کورغز و حکما و علما دیمش (مشوی) کرگزندت رسدز خلق مرجیح * که نه راحت رسدز خلق نه ریح) کرزندکاف عجمک ضعی وزانک فقیله ضرر معنایه اسمدر (رسد رانک و سنک فقهدر ببله فعل مضارع مفرد غائب زخلق رسده و مرجیح متعلق اولق قابلدر) (ولکل وجهه) (که حرف تعلیل) (نه حرف نفی معنایه رسده مقیددر) (ریج رانک فقیهی و سکون نوله در دوام دیمکدر (محصول بیت) اگر سکا خلقدن ضرر روزیان ابر بشورسه انجمنه و یا اگر سکا ضرر ابر بشورسه خلقدن انجمنه زرا خلقدن کیسه به نه راحت ابر بشور و نه زحمت و مشقت بلکه هب خدادندر شکایت ثانی بیورر (از خدادان خلاف دشمن و دوست * که دل هر دو در تصرف اوست) دان فعل امر مفرد مخاطبدر داندندن دانستن دن دکل ییل واکله دیمکدر (خلاف دشمن مصدرک فاعله اضافتیدر (دوست دشمنه معطوفدر) (و خلاف فاعله باندن مصدر ثانیدر دوستک و دشمنک سکا مخالفتی (ز پرا بعض امورده گشتیک دوستیده کنندی به مخالفقت ایدر یا خود مدنی بوبله اوله دوست و دشمن سنک خصوصه سکه و تخالف اولد قلربی یعنی دوست صداقت و دشمن عداوت اوزره اولد قلربی خدادن بیل زید و عیرودن ببله علی کل حال دوست و فاق عبارتتی مضاف تقدیر ایلکه احتیاج یوق (که حرف تعلیل) (دل هر دو لایه در یاه بطیله) (تصرف اوست مصدرک فاعله اضافتیدر (محصول بیت) دوستک و دشمنک مخالفتی اخدا دن ییل (یعنی سکا دوستی محب و صادق و دشمنی عدو و مخالف ایلین خدادر) (ز پرا ایکسنک ییله کوکلری خدانک حکمنده و تصرفنده در) (یعنی جمیع امور ظاهر و باطن خدانک انده در دبلدیکی کی تصرف ایدر) (کرچه تیراز کان همی کزرد * از کاندار پند اهل خرد) همی ها حرف تأکید (می کزرد فعل مضارع مفرد غائب بونده چقار کیدر دیمکدر) (کاندار و وصف ترکیبدر بای طویجی دیمکدر اما امر ادبیر اندازدر) (پند فعل مضارع مفرد غائب کورردیمکدر پندندن (اهل خرد لایه در (محصول بیت) اگر چه ظاهر اوق بایدن چقار کیدر اما اهل عقل و بینش کاندار و تیر انداز دن ییلور یعنی ظاهر ایدین چقار اما حقیقتده تیری آنان تیر انداز در و کان اراده و واسطه و آندر انجیق افعال عبادیه بوبله در ظاهر اهر فعل زید و عیرودن صادر اولور اما اول فعلی اندردن اصدار ایدن خالق اشیاد که افعال عبادی خلق ایدن اولد روزید و عیرواراده آت ملا حظده در انجیق (حکایت) یکی از ملوک عرب متعلقان دیوان را فرمود که هر سوم فلان را چندان که هست مضاعف کنی که لازم در کاهست و مترصد فرمان و سایر خدمتکاران باهو و لعب مشغولند و در ادای خدمت متهاون صاحب دلی بشنید و گفت علودرجات بندگان

رد شعی

رد کافی

خواجه نشئت
نه واره کان و نه کانکش انجیق
ایر دین نه تیری ندای باحق

بدرگاه حق جل و علاهین مثال دارد) متعلقان دیوان اسم فاعلک مفعولنه اضافتیدر (ورا ادات مفعول) (که حرف بیان) (مر سوم بونده و طبقه دیمکدر) (فلان الفضاظ کنایه دندر فلان بنده دیمکدر) (مضاعف اسم مفعولدر مضاعفه باندن یکی اول قدر دیمکدر) (که حرف تعلیل) (ملازم درگاه اسم فاعلک مفعولنه اضافتیدر) (مترصد فرمانده بوبله در) (سائر خدمتکاران سائر بونده باقی دیمکدر) (لهو و لامک فقیله و سکون ها ابله او یون معنایه در) (لعب لامک فقیهی و عبتک کسر بله مرادف لهو در) (ادای خدمت مصدرک مفعولنه اضافتیدر خدمتی دا ایلده دیمکدر) (متهاون اسم فاعلدر سست معنایه) (درجات درجه نک جمیدر یو کسک پره جقماعه بصمقره دیرل شکله ایلدی پره ایگه در کات دیرل در که نک جمعی) (بند کانه اضافتی لایه در (محصول ترکیب) عرب پادشاهلرندن بریسی دیوانه متعلق اولان ارکان و اعیانه امر ایلدی که فلان قومک و طبقه سنی تقدیر ایسه بر اول قدر دخی ایلک ز پرا دائما آستانه مزه ملازمت و خدمت دیوانمه مداومت و مواظبت ایلر و هر نه یوزدنکه امر عیروار اولور سه احسن و جهله پرینه کنور ووب اداء خدمت ایلکه ناظر و حا ضرر و مترقدیر و باقی خدمتکار لر لهو و لعبه و هوا نفسار نه مشغولدر و اداه خدمتده کاهل و سست یعنی نهان و تکامل اوزره درل اهل دل اولادن بریسی پادشاهک بو کلامنی استماع ایدوب دیدی الله تعالی قولر یسک درگاه حقه علو درجاتی و رفعت مقاماتی بو کاه مانند در یعنی عبادات و طاعت ملازم اولنلرک مراتبی رفیع و پایه لری متعذر و ایهال و تقصیر اوزره اولنلرک ابشاری خدانک اطفنه قالمشدر (فی فقر لمن بشاء و یعذب من بشاء والله علی کل شیء قدیر) (انظام) دو بامداد اگر اید کسی بخدمت شاه سوم هر اینه در وی کند بلطف نگاه) بامداد ایرنه دیمکدر یعنی یکی صبح (کسی یا حرف وحدت) (یا حرف صله) (خدمت شاه اضافتی لایه در) (سوم سنک کسری و واول ضمیمه اوچجی دیمکدر) (نکه بابلرده بیان اولندی ایدی) (هر اینه البته دیمکدر) (در حرف صله در بامعناسته در وی ضمیر غائب کسی به راجعدر) (کنک فاعلی نختنده شاهه راجع ضمیردر) (یا حرف مصاحبت) (اطف مصدر در ملائمت معنایه) (نگاه نظر دیمکدر) (کنک مفعول صریحی) (ودروی و بلطف غیر صریحی) ((محصول بیت) یکی صبح اگر بر کیسه پادشاه خدمتده کسه و مرتبه ملازمت و مداومتده بوائسه اوچجی صبح اول کیسه به بهر حال لطف و شفقتله نظر و التفات ایلر) (امید هست پرستدگان محاصر را * که ناامید نکر دندز آستان آله) امید مبتدا (و هست خبر) (پرستنده اسم فاعلدر عابد معنایه و کاف عجم هار رسمیدن بیلدر و الف و نون ادات جمع تخصیصه اضافتی بیایه در) (ورا ادات تخصیص) (مصراع اول مصراع ثانی به مر هوند) (که حرف بیان) (ناامید ما یوس مبتدا) (نکر دند خبری فعل نفی استقبال جمع غائب افظه مشترکدر اولماق و دوغما مک بینده) (کر دیدندن مشتق کاف عجمیه) (زاه مفرد) (ازدن محققدر) (نکر دنده متعلق) (آستان آله لایه) (محصول بیت) خالص و مخلص عابد و زاهد لک امیددی وارد یامه یعنی بوبله اوله (خالص و مخلص عابد ایچون امیدواردر) (یعنی امیددر که درگاه کبر یادن محروم و ناامید و خائب و خاسر اولمدر و یارجوع و عودت ایلدر بلکه نظر عنایت حقه مظهر دوشوب منظور خدا اوله ل) (حاصلی دنیا پادشاهلرینه ملازمت ایدنلر احسانلرینه امیدوار اولجیه) (س چناب حقه خالص طویت ابله عبادت و طاعت ایدنلر امیدوار اولماری اول و احراردر) (بویکی بیقریای دبو یازانلر اسلوب شعر دن عجب بی بهره ایشلر) (و نکر دندی عودت و رجوع معنایه) (بص ایدنلر تقصیر ایشلر) (مشوی) مهتری در قبول فرمانست * ترک فرمان دلیل حرمانست) (مهتر مه اولو به دیرل) (وزادات تفصیل اولورق دیمکدر و یا حرف مصدر) (قبول فرمان مصدرک مفعولنه

زد شراح جمعا

رد سروری و شعی و کافی

اضافه کرد (ترك فرمان بته مصدر ك مفعولنه اضافتيد ز) دليل حرمان اسم فاعلك مفعولنه
 اضافتيد (مهری مبتدا وما بعدی خبری) (ترك فرمان مبتدا) ودایل حرمان خبری
 (محصول بیت) اولی و دولت وسعدت بوی قبول ایله دهد (یعنی امره امثال ایدوب عبودیت
 شرطی برینه کتور رکنده در اما بوی برینی ترك ایلک) (یعنی امره اطاعت ایلوب ترك فرمان
 دایل حرمان و نشان خسران و سبب خذلاند ز) (هر که سیمای راستان دارد * سر خدمت
 بر آستان دارد) هر که هر کس که تقدیرند سیمای کمریله علامت و نشان معنایه در
 راستانه اضافتی لامیه در طو غریب سیمای دیمکدر (دارد طو تار و اراقدن کناشد ز) (نیکه
 مکر و میان اولندی) (سر خدمت بیایه در) (بحرف احتیلا) (آستان) (و آستانه اشک دیمکدر
 (محصول بیت) هر کیمه نیک که مستقیم و سعادت تلبیل نشانی اوله (یعنی دائما استقامت طریق اوزره اوله
 حاصلی) (دولتی باشی اولان کیمه سر خدمتی افتد بسنک آسانی اوزره اولور) (طو تار دیمکدر
 مراد افتد بسنک خدمتده او اور و اندن ابراز دیمکدر) (حکایت) (ظالمی را حکایت کنند که
 هیزم در ویشان خریدی بخیف و توانکر از ادای بطرح صاحب دل پرو بگذشت و گفت) ظالمی
 یا حرف وحدت (و اادات مفعول) (که حرف بیان) (هیزم هانک کسر یله و زانک ضمیمه) (و همیشه هانک
 کسری و همیک فتحیله اودونه دیر هر بجه حطب دیر در ویشانه اضافت لامیه در) (خریدی
 یا حرف حکایه صائون الوردی دیمکدر) (هیزم مفعول صریحی) (و بخیف غیر صریحی) (حیف بونده
 ظلم معنایه در) (توانکر بونده کوچلی دیمکدر) (یعنی غنی و الف و فون اادات جمع) (و اادات مفعول
 دادی نیک مقدم مفعول صریحی) (و بطرح غیر صریحی) (داد نیک یاسی حرف حکایه در
 (و طرحدن مراد صالوندر) (پرو و او تقدیرنده در) (محصول ترکیب) (بر ظالمی حکایت ایدر که
 فقرانک اودونی کوچله او جوزه بهایله صائون الوردی و اغنیایه جبر یله صالون طریقه صنادی
 حاصلی فقرایه و اغنیایه ظلم ایدردی) (زیر اندر دن او جوزه الوردی و بوندر بهالی صنادی
 بر صاحب دل بر کون یانندن یکدی و دیدی) (بیت) (ماری نو که هر کر اینی بزنی * یا بوم که
 هر کجا نشینی بکنی) (ماری نو اخباره ۳ و انشایه تحملی و اریس برینه قصر ایدنر تقصیر ایشلر
 (ماری یاسی ضمیر خطابدر حرف وحدت دین اصابت ایشلر) (که حرف تعلیل و یا حرف بیان
 هر کجا هر کیمی دیمکدر) (بینی فعل مضارع مفرد مخاطبدر) (بیندن کور رسین دیمکدر
 (بزنی فعل مضارع مفرد مخاطبدر زیندن اور رسین دیمکدر) (یا حرف مضارع او معنایه) (بوم
 یا قوش دید کوری طیردر) (تقدیری بابوی) (نو که بته سابق کیدر) (هر کجا هر قنده دیمکدر) (نشینی
 فعل مضارع مخاطبدر نشیندن او تور رسین دیمکدر) (بکنی فعل مضارع مفرد مخاطبدر کیندن
 که مشترکدر قازوق و قوبرق و یولق یینده بونده تخریبیدن کناشد ز) (کاف صلی کاف عربک
 فتحیله و نونک کسر یله در کیندن مشتقدر دینلر احوال اشقه فون آگاه دکل ایشلر) (محصول بیت)
 سن بیلان سین و یاشن ییلا نمی سین که هر کیمی که کور رسین صوفارسین و یا قوش سین
 و یا قوش مبین که هر نه برده او تور رسین یعنی هر قنده که قوتار سین خراب ایدر سین ایکی
 مصرعک تقدیرنده اادات تشبیه ایدر ایدن بی وجه ایشلر) (قطعه) (زور اریش میرو دیا ما *
 با خداوند غیب دان نرود) زور زانک ضمیمه قوت معنایه در و تا ضمیر خطاب) (بیش با عربک
 کسر یله ارفق دیمکدر زیاده معنایه) (می رود فعل مضارع مفرد غائب لفظه مشترکدر کیمک
 و واقع اوائی یینده) (یا حرف صله) (ماز دیمکدر نحن معنایه) (یا حرف صله در) (خداوند
 غیب دان بیایه در) (غیب دان وصف ترکیبدر عالم الغیب معنایه) (نرود فعل انی استغفال مفرد
 غائب کتوز و واقع اولماز دیمکدر اشترک اوزره) (محصول بیت) (اگر زورک) (یعنی قوت

و دان سید علی و سروری
 و شعی و کافی
 ۳ انشادن مراد استفهام
 انکاری در سید
 رد سروری
 رد این سید علی و سروری
 و کافی
 رد کافی

قاهره ک بزه زیاده واقع اولوب تجاوز ایدر سه (یعنی فرض و قیاس ایده لوم کیم امرک و حکمک و ظلم
 و حیفک بزم اوسمزه و ختمزده نافذ و جاریدر و بزه بالضروره تحمل ایدوب دفع و منعه قادر
 دکلوز لیکن عالم الغیب اولان خداونده امرک جاری و حکمک نافذ و جور و ظلمک ساری و متجاوز
 دکلدر البته غیرت حق بوظلمه و بونمدی به تحمل ایلز بر کون سنی اخذ ایدر) (زور مندی مکن
 بر اهل زمین * تادعایی بر آسمان نرود) (زور مند) (مند اادات نسبتدر زورلی دیمکدر) (و یا
 حرف مصدر) (مکن فعل نهی مفرد مخاطب ایلد دیمکدر) (بحرف صله) (اهل زمین لامیه) (نا حرف
 تعلیل) (دعایی یا حرف شکیر و ایهام) (بحرف صله) (آسمان سبک سکونیه فک معنایه در
 (نرود کیمه و واقع اولیه دیمکدر) (محصول بیت) (اهل زمین) (یعنی بر یوزنده اولنره قوت قاهره
 اظهار ایدوب ظالمک و جفا کارلک ایلد تا کیم آسمانه دعا کیمه یعنی کیمه سکا بد دعا ایلد زرا
 مظلومک بد دعای ظالمه البته تأثیر ایدر) (دعایی یاسی حرف وحدت طو تار لذت معنادن آگاه
 دکلدر یش) (ظالم ازین سخن بر نیچید و روی از و در هم کشید و بر و التقاتی نکرد اخذته العز
 بالاثم) (ازین سخندن مراد ایسات مذکور در) (بحرف صله) (او وضیمری صاحب دله راجع در
 (التقاتی یا حرف شکیر) (اخذته فعل ماضی مفرد مؤنث غایبه و ضمیر غائب مفعول صریحی) (اخنس بن
 شریقی نام منافقه راجع در) (والمره لفظ امر فوع فاعلیدر اخذتک) (یا علی معنایه حرف در) (انم
 کسر همزه و سکون نای مثلث ایلد کاه معنایه سنس در بونده اخذته حمله معنایه در) (وعزت
 تکبر و غیرت جاهلیه معنایه در مذکور اخنس منافقیندن بردلی طنی شخص ایدی هر بار که
 حضرت محمد علیه الصلاه والسلام ملاقی اولسه مسلم و سنی سورم دیود و سنی ایدردی لیکن برمودی
 منافق ایدی چوق فساد ایدردی حتی بعض مسلمان اکین بقار دی و چوق زیانلر ایدردی
 (پس اللهدن قورق بویله ایلد دینلر کده غرور و تکبر آتی کاه اوزره طو تاردی یعنی عناد فسادی
 آرتق ایدردی آیت کریمک حقیقه خواهانه مطلع اوائی استین تفسیرله مراد است ایلسون
 حق تعالی نیک عزتی انی طو تندی کاهی سبیلده دین عندی سوبابوب خطا ایشلر قدر
 (محصول ترکیب) (صاحب دلاک مذکور کناشدن ظالم بخصو و اولدی و اندن اعراض کوسروب
 یوز بن بورتاردی یعنی عبوس الوجه اولدی و اکا هیچ التفات ایلدی زیاده تکبر و غرور و رندن
 (ناشی که آتش از مطبخ در انبار هیزم فساد و سائر املاکش بسوخت و از بستر نوم رخا کستر
 کر مش نشاند) (ناشتهای غایت اچوندن الی معنایه) (شی یا حرف وحدت) (آتش مبتدا
 (مطبخ انم مکندر فتح یابندن یک بشوره جک یردیمکدر) (در حرف صله یا معنایه) (انبار
 معروف هیزمه اضافتی لامیه در) (شین ظالمه راجع در) (سار بونده جبع معنایه در باقی معنایه ده
 تحملی وار) (املا که اضافتی اسم فاعلک مفعولنه اضافتیدر املاک ملکک جعیدر میک کسری
 و لامک سکونیه) (یا حرف تأکید) (و سوخت فعل ماضی مفرد غائب لازمه معنایه یینده مشترکدر
 بونده ایکهسته ده تحمل وار لیکن افتاده و نشانده نسبت معنایه اولور فتامل) (بستر بای عجمک
 کسری و سکون سبکله دوشک دیمکدر) (نرمه اضافتی بیایه در) (خاکستر کاف عربک کسر یله
 و سکون سبکله کل در و عربجه رماد دیرلر رانک فتحیله) (نرمه اضافتی بیایه در) (وشین بته ظالمه
 راجع در) (نشاند فعل ماضی مفرد غائب اوج فاعلاری تحتیده مستکن ظالمه راجع در
 (محصول ترکیب) (ظالم مذکور خلفه بو معنایه بی ایدردی بر کیمه دلاک که مطبخدن آتش اودون
 انبار بته دوشدی و جبع املاک و یا اودوندن غیر املاک بیله یا قودی و یا ندردی دخی بومش
 دوشکدن انی اسیحی کوله او نورندی یعنی عزندن و حضور دن ذلت و هوایه دوشدی حاصلی
 اسباب و املاک یا غفله خوار و حقیر اولدی ساری بونده بقیه معنایه اخذ ایلین سروری به نقاید

رد سروری و شعی و کافی

رد شعی

رد کافی

ایشان لیکن فیه مافیہ (اتفاقا همان صاحب دل بر و بگذشت شنیدش که بایاران همی گفتند ام که
 این آتش از کجا در سرای من افتاد گفت از دود دل خد و ایشان) بوکاید هر برده که صاحب دل
 عبارتی مذکور در حضرت شیخ گندی مراد در دیروز و الله اعلم عند الله تعالی (محصول بیت) اتفاقا همان
 مذکور صاحب دل نظامک باشد بن یکدی یعنی اولدی یه اوغرا دی ایشندی که ظالم یارانه
 سو یلردی بلرکه بو آتش بنم سرایه فتن دوشدی و بو مصیبت بکا زه دن کادی مذکور
 صاحب دل حریفه دیدی بو آتش سنک سرایکه فقراتک دود جانن دوشدی یعنی فقرایه
 ایلدیکن ظالم و جفا صبیله بو مصیبت اوغرا دك وانلرک بد دعا می و آه سوز نای ابله خانمات
 یا نوب بی نام و نشان اولدی ناشی بونده واقع اولان بگذشته مر بوط و متعلقدر دین و هم ایش
 قنامل (قطعه) (حذر کن زدود درو نهایی ریش * که ریش درون عاقبت سر کنند)
 (حذر کن حاک و ذالک فقیر ابله صاقرن دیمکدر) دود درو نهایی اضافتی لامیه در وریشه
 اضافتی لامیه در بونده ریش یاره لی دیمکدر بحجروح معنانه (که حرف تعلیل) (ریش
 درون لامیه در درون بونده قلب مراد در یاره لی بورك و بحجروح دل (سر کنند باش ایلر
 یعنی اوج و یر حاصلی تأثیر ایدر دیمکدر) (محصول بیت) بحجروح کوکلر تو نوشتن حذر ابله
 یعنی شکسته خاطر آر آهندن و بد دعا سندن احتراز ابله حاصلی کیمسه تک بد دعا سندن المسه
 زیرا عاقبت ریش دل اوج و یر یعنی سنده اژاظهار ایدر حاصلی سنی بحجروح و یریشان ایدر
 (درو نهایی ریشک تدبیری ریش درو نهادر دین تقدیر خلل و یریش) (درو نهایی ریش
 وصف ترکیبدر دین ترکیب اضافیه وصف ترکیبی خوب فرق ایدر مش (بعض شراح
 بعضنک کلامی ایلد کدن صکره بو تکلفاتی ارتکاب اصل معنایه عدم اطلاعدن ناشیدر
 دیمش قیاس بو تکلفاته دیمک ایدی شکله جوهری ارتکاب الذنوب اثباتها بیور مش (ذنوبه
 کلک دیمکدر ذنوبی کلک دیمکدر کلکدر فتدیر) (بعض شراح سر کنند معنایی ریش دون
 عاقبت اوکلور و آنک اوکلی موزینک هلاک اولماسیله اولور دیمش پامزنو چیمه دکل اما
 استعمالارینه مطابق اولسه (بهم بکن ناتوانی دل * که آهی جهانی بهم بر کنند) بهم بکن
 قرش مورش ابله دیمکدر یعنی بحضور و یریشان ابله (دل) (با حرف وحدت که حرف تعلیل) آهی
 با حرف وحدت و جهانی با حرف تنکیر (بهم بر کنند قرش مورش ایدر یعنی زیروز ایدر) (محصول بیت)
 مادامکه قادر سین بر کوکلی یریشان و بی حضور و یرینجیده ابله یعنی کوکل بقمه ذر املوکل بر آهی
 جهانی بری یرینه اورد یعنی عالمی خراب ایدر (حکمت) بر تاج کیمش و نوشته بود (کیمش و
 سیاوشک اوغلیدر و سیاوش افراسیاب اوغلیدر تفصیلی شاهنامه لوده مسطور و مذکور در
 (بوشته بود یازلش ایدی یازیلن بو قطعه در (قطعه) چه سالهای فراوان و عمر های دراز *
 که خلق بر سرما بر زمین بخواد رفت) چه بوک کی بر لده مبالغه افاده ایدر تنکه خواجه
 حافظ (چه خون افتاد دلها) بیور مش یعنی مبالغه خون دیمکدر (سالهای فراوان
 بیانیه در فراوان چوق دیمکدر) (عمرهای درازده بویه در (عمر بوک کی بر لده زمان و مدت
 معنانه تقنین قنور) (که حرف بیان) (خلق مبتدا) (بحرف) استعمالا (سرما لامیه) (بحرف استعمالا
 زمین بر درارض معنانه) (بخواد فعل مضارع مفرد غائب رفت بونده رفتن معنانه زیرا
 مضارع مشارکدر بر سرما و بر زمین بخواد رفتن معنانه و جمله فعلیه خبر مبتدا در
 (محصول بیت) (نه چوق یلار ونه اوزون مدتار و زمانلر که خلق عالم بر یوزنده بزم باشم اوزره
 کوب کیمسه لکرک یعنی بر اولوب و مقبره مزی باصوب چکنسنه لکرک بونده چه چندان
 معنانه در دنیا فارسی بی چندان بلر لیش (چسان که دست بدست آمدست ملک بما *

رد کافی

رد این سید علی
 رد سروری
 رد کافی
 رد این سید علی

بدستهای دیگر همچنین بخواد رفت) چنان انجاین دیمکدر (که حرف بیان) (دست بدست
 الدن الله دیمکدر و عمر بجه پدا پدا دیمکدر) (آمد ست اصلانده آمده است ایدی حذف و ایضا لاله
 آمدست اولدی ضرورت وزن انجیون (هلاک میك ضمیمه ملک و سلطنت معنانه در (بیا با حرف
 صله ملک آمده استک فاعلی در و بما مفعولی) (بدستهای با حرف صله) (ودستهای دیگر بیانیه
 و بالامیه ابکی اعتبار ابله غیری الله و یا غیر ینک الله رینه همچنین بو نجلین دیمکدر (بخواد رفت
 ینه رفتن دیمکدر) (محصول بیت) (ملک و سلطنت نجه که الدن الله بزه کلدیمه یعنی ملوک
 سالفه و سلاطین ماضیدن نجه که سلطنت یرنه انتقال ایدوب کلمشدر غیر یرنه لاله رینه
 بو نجلین کتسه کرک یعنی دولتگر کیمسه به باقی دکل والا بوزمان پاد شاهلری دولت و سلطنتی
 قنده بولور زدی مقصود بو قطعه دن بودر که مالک زیاده غناسی و عدم بقاسنی ملاحظه ایدنر
 جور و ظلمه راغب و دینانک مال و ملکینه طالب اولماز (حکایت) یکی در صنعت کشتی بسر آمده
 بود سیصد و شصت بند فاخر درین علم دانستی و هر روز بنوعی کشتی کرفتی (صنعت کشتی بیانیه
 کشتی یله اصلیه ابله کورش معنانه در (بسر آمده حده و غایبه کلمش یعنی سر آمده و بی نظیر
 اولش ایدی) (سیصد اوچوز دیمکدر) (واو حرف عطف) (شصت الشمس دیمکدر سینه ده
 لغندر) (بند فاخر بیانیه بند یاه عربک فخر ابله اول صنعتک هر بر او یوننه بند دیرر فاخر دن مراد
 معتبر و مقبول دیمکدر) (درین علم یعنی درین صنعت دیمکدر) (دانستی حکایت حال ماضیدر
 پیلور دی دیمکدر) (با حرف مصاحبت) (نوعی با حرف وحدت) (کشتی کورش) (کرفتی با حرف
 حکایه طورتدی دیمکدر) (محصول ترکیب) بر بیمی کورش صنعتده حد و غایبه ایشمش ایدی
 یعنی اول فتنده ماهر و سر آمده و بی نظیر اولش ایدی اوچوز الشمس مقبول و معتبر او یون
 پیلور ایدی بو صنعتدن و هر کون بر در لو او یرن ابله کورش طورت ایدی حاصلی بر سنه ده هر کون
 کورش طوتسه بر کون کوستر دیکفی فنی بر کون دخی کوستریمکه قادر ایدی و هر کورش طوتد بفته
 بر غیر ی هنر عرض ایلکه حالک ایدی دیمکدر (مکر کوشه خاطرش با جصال یکی از شاگردان
 میلی داشت سیصد و پنجاه ونه بندش در آموخت مکر یک بند که در تعلیم آن دفع انداختی)
 مکر بوک کی بر لده گاه و اتفاق معنانه در (کوشه لغته بوخاقدر اما بونک کی بر لده همان
 خاطر کندی مراد در اضافت بیانیه طریقته (با حرف صله) (جال یکی لامیه) (از حرف بیان
 (شاگرد معروف) (الف و نون اادات جمعدر) (میلی با حرف تنکیر) (داشت طوتدی یعنی ایلدی
 (پنجاه بیه عجمک فخر ابله و سکون ثوله الی دیمکدر) (نه ثونک ضمیمه و هاه اصلیه ابله طقوز
 دیمکدر حاصلی الی طقوز دیمکدر) (بندش ضمیر شاگرد زاجعدر) (در حرف تأکید) (آموخت
 فعل ماضی مفرد غائب لازمه متعدی پیشنده مشترکدر بونده متعدی واقعدر فاعلی تحتیده
 استاده راجع ضمیردر و مفعولی سیصد معطوفاتیه) (و بند تمیز عدد در (مکرادات اما لاشا
 (یک بنده سنثی) (که حرف رابط صفت) (در حرف ظرف) (تعلیم آن حصدرک مفعولیه اضافتدر
 (دفع مصدر در کدرمک معنانه) (انداختی انداخت افته اندی دیمکدر اما بونک کی بر لده
 انک معنانه تقنین اولمشدر) (و با حرف حکایه در بعض نسخه ده و تهاون کردی واقعدر
 یعنی افعال ایدوب تکامل ایدردی دیمکدر) (محصول ترکیب) اتفاق مذکور کشتی کرک
 خاطری کوشه سی شاگرددن بریشک جالنه میل طرتدی یعنی حائل اولدی حاصلی محبت
 ایلدی و اکاهمتی و تعلیم و تربیتی غیر یلردن زیاده اولدی اوچوز الی طقوز بندی بوفندن
 اکا تعلیم ایلدی حاصلی یلردی فیتون برینی او کرمدی غیر یلرینی جبعنا او کرمدی یعنی
 بر بندک تعلیمده افعال کوستر و بی تعلیمده دفع ایدردی و او کرمدی حاصلی بر او بونی

او کرمده اتمال و بهانه کوسازی ز برایلوردی باشنه کلجکنی (آموخت برینه آموزانید یازوب
آموزانیدن متعدد پیر دیوب اما آموزید آموزیدندن لازمدر آموختن کی دینساره دانستن لغتی
او کرماید که غلط سوبله (بسر در صنعت وقوت بسر آمد و کسی را با او امکان مقاومت
نبودی تا بعدی که پیش سلطان گفت استاد را فضیلتی که بر منست از روی بزرگی و حق
تر نیست والا بقوت ازو کمتر نیست و بصنعت با او برابریم) پسردن مراد مذکور شاگرد در
(بسر آمد حده و غایبه کندی یعنی صفت داده و قوتده کاله ایریشوب سر آمد اقران اولدی
(کسی با حرف وحدت) ورا ادات تخصیص (با حرف مصاحبت) (اوصیری پسر راجعدر
(امکان مقاومت مصدرک مفعولنه اضافتیدر) مقاومت بونده فارشو قومقدردر (یعنی بونده
بوکا کیمسه فارشو قویوب طور شمردی تا انتهای غایت ایچوندر (بندی با حرف صله) (با حرف
وحدت) (که حرف بیان) پیش سلطان لامیه (گفت پسردیدی (استاد را با حرف
تخصیص) (فضیلت زیاده) (با حرف وحدت) (که حرف رابط صفت) (روی بزرگی
لامیه در (حق تربیت بینه بویه در) (والا ادات استثنا) (بقوت با حرف ظیف و با حرف
مصاحبت از و استاددن) (کتر اکسیرک و ازرق) (بصنعت بقوت کیدر) (با حرف مصاحبت
(او استاده را جعفر (محصول ترکیب) پسر صنعت وقوتده حد و غایبه ایرشیدی یعنی فتنده
وزورده کامل و سرآمد اولدی و هیچ بر کیمسه نک انکله مقابله و فارشو قوما غه امکان و بحالی
پوغیدی حاصلی فائق الاقران و غالب الامثال اولدی بر حده دک که بر کون پادشاه او کسده
دعوی مرد نفرد فی الفن ایدوب دیدی استاد مک نیم اوزر بینه فضیلتی و بر حقایق و مریخی
او اولوق بوزندن و استاد م اولوب بکاف کشتی بی تعلیم ایلدی یکی جهت ندر حاصلی اوستده
حق تعلیمی اولدیغندندر والا فونده اندن اکسیرک دکم و صنعتده انکله برابریم یعنی بونده هر نکه
اول بیلور ایسه بنده بیلورم و انکله طو شغفه قادرم (ملک را این ترک ادب ازوی پسندیده

رد این سید علی
و سروری و کافی

یعنی اختیار اولدی یعنی
جهت ندر
شد

نیامد بفرمود نام صارت کنند مقامی متسع معین کردند ارکان دولت و اعیان حضرت حاضر
شدند پسر چون پیل مست در آمد بصدمتی که اگر کوه آهنین بودی از جای بر کنیدی
استاد دانست که جوان از وقوت برترست بدانند غربت که ازوی نهان داشته بود باوی
در او یخت جوان دفع آن ندانست استاد بدو دست از زمین برداشت و بر بالای سر برد و بر زمین
زده بواز خلق برخاست) ملک را را ادات صله (ترک ادب مصدرک مفعولنه اضافتیدر) (ازوی
یعنی پسردن) (پسندیده مفعول) (نا حرف تعلیل) (مصارع مفاعله باندن مصدر در کور سمک
معناسته) (مقامی با حرف وحدت) (منع اسم فاعلدر افتعال باندن واسع دیمکدر یعنی بر ککش
بر) (معین بونده مصدر مجیدر معین معناسته) (چون ادات نشیه) (پیل مست بیانیه) (با حرف
مصاحبت) (صدمت لغتده کوده ابله و جسد ابله بر نسته به طوفقه قدر اما بونده هیبت و جلالت
و عظمت مراد در) (با حرف وحدت) (که حرف رابط صفت) (کوه آهنین بیابانه در آهن
دمور) (با حرف نسبت) (نون حرف تأکید) (موره منسوب یعنی دمور دن طاع) (بر کنیدی
(بر حرف تأکید) (و کندی کاف هر یک فتحیه و یای حکایه ابله قویاردی دیمکدر) (بند غریب
بیابانه) (که حرف رابط صفت) (نهان کزلی دیمکدر) (با حرف صله) (وی پسر راجعدر
(آویخت یابشیدی دیمکدر) (نکه غلام عجمی قصه سنده بدو دست در سکان کشتی در او یخت
دیدیکنده یا پیشدی دیمکدر بونده ده اویله در) (قیاس بدو دستش ایدی شین ضمیر له لیکن
اکثر نسخ ضمیر سز واقعدر قدر) (دفع آن مصدرک مفعولنه اضافتیدر) (جوان مبتدا ندانست
خبری دفع آن مفعولی) (محصول ترکیب) پادشاه پسردن مذکور ترک ادب مقبول و مطبوع

کندی (حاصلی استادی حقیقه مذکور مدعای بکنیدی پادشاه پیوردی کور شهل یعنی
امر ایلدی تا کیم استاد و شاگرد کورش طوته ز بر بولک میدان و بر واسع مکان معین ایلدیلر
ارکان دولت و اعیان حضرت ملک جاضر اولوب کلدیلر او غلان مست قبل کی بیسدانه
کیردی بر هیبت و مهابتله که اگر دموزدن طاع اولسه برندن قویاردی استاد یا دیکه جوان
اندن فونده اعلادر اول بند غریله و فن بحیله که پسردن کزلی ایدی یعنی اندن اول بندی
نهان طو تار ایدی او غلانه اول بنده یا پیشدی جوان اول بندی دفع ایلکی بیلدی و دفعنه
مالک اولدی استاد پسری ایکی ابله یردن قالدردی و باشی اوزر بینه ایلندی و یره اوردی
خلقدن غریب و فریاد و فغان قالدی نکه ما دندر (ملک فرمود تا استاد را خلعت و نعمت
دادند و پسر را زجر و ملامت کردند که با و رنده خویش دعوی مقاومت کردی و پسر نبردی

گفت ای خداوند استاد بزور و قوت بر من دست نیافت بلکه در علم کشتی دقیقه مانده بود که
از من دروغ می داشت امر و زبدهان دقیقه بر من دست یافت استاد گفت از بهر چنین روز
نکه می داشتم که حکما گفته اند دوست را چندان قوت مده که اگر دشمنی کند بتواند زجر بونده
فاقیتی و از ارقی معناسته در) (با حرف مصاحبت) (برورنده اسم فاعلدر مری معناسته) (خوبه
اضافت لامیه در) (دعوی مقاومت مصدرک مفعولنه اضافتیدر) (پسر نبردی باشد ایلدک) (بر من
دست نیافت نیم اوزر بینه غالب اولدی دیمکدر) (دقیقه دن مراد برابون و بر بنددر) (دروغ می
داشت اسر کردی و قصص و ردی دیمکدر) (دست را را ادات مفعول) (چندان اولقدردیمکدر
(مدهک دوست مفعول اولی) (وقوت مفعول ثانسی) (که حرف بیان دشمنی) (با حرف مصدر
(تواند فعل مضارع مفرد غائب فاعلی نحتده دوسته راجع ضمیر در) (محصول ترکیب) پادشاه
پیوردیکه استاد خلعت و نعمت و یردیله و یردیله زجر و ملامت ایلدیلر که استاد وولی نعمتکله
دعوی مقاومت و مقابله ایلدک و باشه چقره مدک و هوز یکی آناه قادر اولدکدو پسر دیدی
ای خداوند استاد زور بیه و قوتیه بکا غالب اولوب اوزر بیه ال بولادی بلکه علم کشتی دهر دقیقه
قالمش ایدی یعنی بونده برابون قالمش ایدیکه همیشه دانی بندن دروغ طوزدی بوکون اول دقیقه
ایله بکا غالب اولدی و ظفر بولادی استاد دیدی اول دقیقه بی بونجیلین بر کون ایچون صاقلر دمکه
حکما و عقلا دیمکدر که دوستک اولقدر قوت و قدرت و یره که اگر دشمنک ایللی اولوب کفران
نعمت مسلکته سالک اولورسه سکاطر بولغه قادر اوله میه یعنی عداوته فرصت بوله میه عداوت
قصد ایدر سه (نشیده) که چه گفت آن که از پرورده خود جفا دید) (تله قول استاد در دیر که
ایستقامش مبین کده دیدی) (اول که کندی بسله سندن جفا و جور کوردی) (یعنی بسله سندن انجتن
دیدیکتی ایستمد کی) (یعنی بوقطعه نک خواستی ایستمد کی) (قطعه) (با و فاخته دینود در عالم
یا مکر کس درین زمانه نکرد) (یا بونده اشداه کلامده واقع اولان امام معناسته در) (خود و اور سمبله
اسمه ادات تأکید پیشنده مشترکدر) (بونده اداندر اگر چه تکلفله کندی معناسته اسم اولفده
قابلدر) (بود اولدی و بوقدر معناسته در) (با حرف عطف) (مکر کاهه معناسته و ادات تأکید
اولوق جائز و استثنا ایچون الامعناسته اولفده جائز) (کس مبتدا) (نکرد فعل فی ماضی مفرد غائب
خبر مبتدا) (و درین زمانه ظرف زمان) (محصول بیت) (یا عاقلده هر کز و قایوقدر) (یعنی دیناده
و قایوق حقیقت دیکلری هیچ یوقدر و هر کز اولامش) (حاصلی بر فرددن و قایوق حقیقت وجوده
کلامش با خود زمان سابقده ساده دلاک و بونلاک زمانده وار ایش) (اما بو زمانده هیچ بر کیمسه
گیمسه به اظهار و ابراز ایلدی) (حاصلی مهر و قایوق حقیقت یاد نیای دنی به هر کز کلامش و بار زمان
وار ایش) (اما بو زمانده عفا و کیمه کی موجود الام و معدوم الجسددر) (کس نیا موخت

علم تیراز من * که مرا عاقبت آسانه نکرد (کس مبتدا) و بنا موخت فعل نفی ماضی (علم تیر
 لامیه و مفعول صریح نیاموختند) و از من غیر صریح وجهه فعلیه خبر مبتدای (که حرف بیان
 مرا بانی دیکدر (نکردن مفعول اولی) و نشانه مفعول ثانیه (نکردن فعل نفی) (موصولیت) کیم
 بدن اوق عانی او کر نمی یعنی تیر انداز لایق عانی تعلیلدی که عاقبت بی نشان تیر ایلدی
 یعنی هر کیم تیر انداز لایق فنی تعلیم ایلده عاقبت بی نشان تیر و هدف سهام ایلک قصد ایلدی
 بلکه ایلدی قصه دن حصه یعنی هر کیم بر لطف و کرم و احسان ایلده اندن بکا اسادت
 و شرف و سر بر شدی دیکدر که حضرت پیور شد (اتی شرف احسن الیه) بودند کثیر الوقوع
 حدیث شریف اولی از قدر (حکایت) در ویشی مجرد در گوشه صحرای نشسته بود
 پادشاهی بر و بگذشت در ویش از اینجا که فراغ ملک قناعت سر بر نیارود و انقضا نکرد

و پادشاه از اینجا که سطوت سلطنت بهم برآمد و گفت این طایفه خرقة پوشان بر مثال حیواناتند
 در ویشی یا حرف وحدت (بجود اسم مفعول در تعلیل باندن) (گوشه صحرای لامیه در) و یا حرف
 وحدت (پادشاهی یا حرف وحدت) از اینجا اول مقام و مرتبه دن دیکدر (که حرف رابط صفت
 (فراغ ملک لامیه و قناعت اضافت بیانیه) (سر بر نیارود مفعول) و انقضا نکرد مفعول صریحی
 و غیر صریحی محذوف باو تقدیرده در) (کینه سابق کیدر) (سطوت سینک فکھی و طایف سکونیه
 قهر و غلبه معنایه مصدر در نصر باندن) (سلطنته اضافتی لامیه در) (طایفه خرقة پوشان
 بیانیه) (خرقة پوش وصف ترکیب خرقة کیم معنایه) (یعنی عالی قنات کیم و الف و نون ادات
 جمع) (بر مثال حیوانات اضافتی لامیه در) (موصول ترکیب) در ویش (یعنی بر سالک مجاهد بر گوشه
 صحرایه خلقت منقطع اواب عزات کزین و تنهانشین اولمش ایدی اتفاقا در ویش اولدی
 مقام بر پادشاه ارغرا دی اول گوشه ددر ویشی کوردی مکرر ویش عالم مراقبه و ارشاد
 (پس در ویش اول مقام دن که فراغ ملک قناعت در) (یعنی ملک قناعت عالم و عالی باندن فراغت
 بال و یردیک جهتن مراقبه دن باشین قالد رمندی) (و پادشاه و تواضع هیچ التفات ایلدی) (و پادشاه
 اول مقام و جهتن که سلطنت قهر و غلبه سیدر یعنی سلطنت قهر و غلبه سی جهتن
 حاصلی پادشاهی قهار لایق اولدی جهتن مقبض و بحضور اولدی یعنی رنجیده خاطر اولدی
 و دیدی یعنی یا نده اولانله سوباری که بو خرقة پوش طایفه سی یعنی صوفیون طایفه سی
 و عیال و زمره سی امثال حیوانات در که مقادیر ناس بیلزل و شاه و کدای برار کورر از اینجا بی ازان
 سبب معنایه اخذ ایدن لایق و اصطلاح مخالف سوبلش (ازان مقام و ازان جهت معنایه ازان
 سبب ظن ایلش و سطوت سلطنتی قوت سلطنته شرح ایلن ضعیف سوبلش) (وزیر گفت
 پادشاه روی زمین بر تو کدر کرد چرا خدمت نکردی و شرط ادب بجای نیارودی گفت

مذکوریت بر حرفی بیک ترجمه
 سیدر که اولی بود در (اعلمه
 الزمیه) لیکن صریح بیان
 شرح ایلده بجهت ذوق ایلدی
 ایچون یازلیدی

ردی شعی و کافی
 ردی شعی

توقع خدمت کیدر اعرایده (دارد فعل مضارع مفرد غائب طور دیکدر) (و او حرف عطف
 (دیکدر دخی) بدان در ویش و زیره خطاب ایدوب در ویش واکله) (که حرف بیان) (بهر ادات
 تعلیل در لاجل معنایه یا سه اضافتی لامیه در) (پاس یا عجمه اسعد حفظ معنایه
 پاس باندن مشتق قوروق معنایه یا سه اضافتی مصدر لک مفعول نه در) (و تون و دال ادات
 جمع در ملوک اعتباریه) (نه حرف نفی) (رعایا رانک فحله رعیتک جمع در معلوم اوله که ناقص دن
 فعلیه و زنی اوزره کلن اسم فعل اولوزی اوزرینه جمع اولور) (مثلا قضیه و هدیه و ثبته جملری
 قضایا و هدایا و ثبایا کلور فانک فحله لایله قدر) (طلاعت ملوک مصدر لک مفعول نه اضافتیدر
 (موصول ترکیب) وزیر پادشاه دن مذکور صاحبی ایشدیجه دیدی ای در ویش و یوزینک
 پادشاهی سنک اوستکه او غرا دی ایچون تعظیم ایدوب خدمت ایلدک و شرط ادبی برینه
 کتورمک (در ویش و زیره دیدی پادشاهه سوبله و دی ای پادشاه خدمت ایدینی بر کیمه دن
 طوتکه اول سندن نعمت امیدینی طوتار دخی ای وزیر بیلکه پادشاه لر رعیتی حفظ و صیانت
 ایچوندر رعایا سلاطینه خدمت ایچون دکلدر (قطعه) پادشاه پاسبان در ویشست * کرچه
 نعمت بفر دولت اوست) پادشاه مبتدا (پاسبان بان ادات فاعلدر جی معنایه قور و یچی
 دیکدر حافظ معنایه) (در ویش اضافتی اسم فاعلک مفعول نه اضافتیدر و خبر مبتدا در
 (نعمت مبتدا) (یا حرف صاحب سببی) متضمن (فر بونده قوت معنایه در و تشدید ضرورت
 وزن ایچوندر دولت اضافتی لامیه در) (واوست لفظنه ده بویله در) (بفرما بعدیله خبر مبتدا در
 (موصولیت) پادشاه در ویشک (یعنی فقرا و رعایا ناک پاسباندر یعنی ظلمه ناک شرف دن حافظ
 و حامیدر اگر چه نعمت و حضور فقرا و رعایا پادشاهک دواتی قوتیله در یعنی سایه حایتده
 آسوده حال و مرفه البال ایچونوزر) (کوسقند از برای چوپان نیست * بلکه چوپان برای
 خدمت اوست) کوسقند کاف عجمک ضمی و او و سینک سکونی و فانک فحله قویونه درلر
 عربجه غنم درلر غنمک و نونک فحله لایله فایزیه بایله ده لغتدر (برای بای اصلیه ایله ادات
 تعلیل و تخصیص در) (چوپان جیم و بای عجمه معروف) (کوسقند مبتدا) (برای چوپان لامیه
 (و نیست خبر مبتدا در) (بل حرف اضرب) (که حرف بیان) (چوپان مبتدا) (برای خدمت اوست
 لامیه لر و خبر مبتدا) (موصولیت) یث اولی توضیح و تنویر ایدوب پیور قویون چوپانه خدمت
 ایچون دکلدر بلکه چوپان قویونه خدمت ایچوندر نهایی سودیله و یا غلبه متفع اولور
 یعنی انکله قائده انور (قطعه آخری) یکی امروز کامران بیی * ذکر برادر از مجاهده ریش
 یکی تقدیری یکی را در (دگر بر افرینه سبله بینیک مفعول اول در) (امر و ظرف زمان) (کامران
 وصف ترکیبدر را بندن مراد سورجی دیکدر مفعول ثانیدر) (بیی فعل مضارع مفرد
 مخاطب کور رسین دیکدر) (دگری یا حرف وحدت) (ورا ادات مفعول بره قدر بینیک مفعول اول
 و دل مفعول ثانیه) (از مجاهده مفعول غیر صریحی و ریش صریحی) (موصولیت) دنباده
 بر شخصی بکون کامران و کامرین کور رسین (یعنی هوش و عشرت و ذوق و صفاده بر مراد
 و خوش حال و مسرور و مرفه البال کور رسین و بر غیر ریشی و یا غیر بسنک بوره کنی مجاهده
 و درد و المدن بچروح کور رسین) (یعنی دنیاسک حالی بویله در کیم کیمی ناز و نعمتده و کیمی
 هوان و لذتده در) (روزی چند باش نا بخورد * خاک مغر سر خیال اندیش) (روزی) (کاف حرف
 تصغیر) (و یا حرف وحدت) (چند نیجه دیکدر) (باش فعل امر مفرد مخاطب صریحیه دیکدر) (یا حرف
 تعلیل و یا حرف غایت) (بخورد فعل مضارع مفرد غائب تا کیم بیه خاک فاعلی) (مغر بینی و ابلاک
 سره اضافتی لامیه در) (و خیال اندیشه لامیه و یا بیه ایکی اعتباریه) (خیال اندیش و وصف ترکیبدر

مطلـ

شایا اولک دیشرینه درلر ایکی
 دیش الت چکه سندن و ایکی
 دیش اوست چکه سندن

اندیشیدن (محصول بیت) بر نیجه کونج کز صبر ایله تا کیم طهارت خیال اندیشک
باشک بینی سنی بیه و با خیال اندیش باشک بینی سنی بیه یعنی رفاج کون چور یوب طهارت اولنجیه
صبر ایله (فرق شاهی و بندگی برخاست چون قضای نوشته آمد پیش) فرق شاهی مصدرک
فاعله اضافت در (بندگی معطوف قدر شاهی به) برخاست قاعدی و رفع اولدی (چون اذات تعلیل
قضا حکم ازلی نوشته به اضافتی باینه) پیش بونده اولک دیمکدر (محصول بیت) پادشاهلی بونده لاک
فرق قاعدی یعنی ار از زنده تمیز و تشخیص قاعدی چونکه خدایک قضای نوشته سی اوکارینه
کلدی یعنی ایکدن مروت مقدری کلکله ما بینلرنده تفاوت و تفریق اولدی بکر (ارکسی
خاک مرده باز کند * شناسد توانکر از در ویش) کسی یا حرف وحدت (خاک مرده لامیه در
بجای خاک مرده دن مراد قبریدر باز کند کاف فحیه اولنجیه قازه دیمکدر پس باز تا کید ایچون
ککش اولور و کاف ضمه له اولنجیه مجموع مراکب آچه دیمک اولور (شناسد فعل نی استقبال
اکلام و تشخیص ایلر دیمکدر) توانکر مفعول صریحی (وازد رویش غسر صریحی
(محصول بیت) اگر بر کیمه مرده مک مقبره سنی آچه (یعنی قازه غنی فی فقیردن تشخیص و غیر
ایلر یعنی طهارت کرد کدن صکره ایکدن ارمانی یعنی ما بینلرنی فارق اولان مقبره یا سبیل
کفنلردر که پادشاهک و بعضی اغنیایک مقبره سنی طاشله و یا کر مدله و یا کر بجه یا پرز و اوسته
اینجیه کفنلر صرارلر اما در ویشک بو خالری اولمالیکن لاشلری برابر اولور بعضی نسخه ده
(بالله آن خاک مرده باز کند * شناسد توانکر از در ویش) جمع صیغله بله در (باز کند فعلنی
ضمه به تشخیص ایلین اوج جهندن خطا ایلش (ضمه به تشخیص صکره و کرددن اشتقاقده و فتح
کافی ترجیح ایلینه دخل ایله سنده) کند کاف عر بینک فحیه کننددن فعل مضارع مفرد در
دین حکم اشتقاقده خطا ایلش زیرا کند کاف عر بینک فحیه کننددن مشتق در شکه
سابقا قاعده اشتقاق بیان اولمش ایدی باز کندک معنا سنی کاف عر بینک ضمه له اولدیغی
تقدیرجه آچه یعنی کشف ایله دیمکدر کیر وایله دین حق ادا به مالک دکل ایش (ملک را کفشار

در ویش استوار آمد گفت از من چیز بخواه گفت آن میخواهم دیگر زحمت من ندهی گفت مرا
بندی بده گفت) گفتار بونده کلام معنایه در (استوار همزه مک ضمی و سینک سکونی و تانک
ضمه له محکم دیمکدر (زحمت من مصدرک مفعوله اضافتی در) ندهی فعل نی مستقبل مفرد
مخاطب (محصول ترکیب) پادشاه در ویشک کلامی محکم یعنی مؤثر کلدی در ویش دیدی
بندن بر نشسته است در ویش دیدی اتی استرم که دخی بکار زحمت و بر مبه سین یا شاه دیدی بکا
بر تفصیحت ویزد ویش دیدی (بیت) در یاب کنون که نعمت هست بدست * کین دولت
و ملک میرود دست بدست) در یاب فعل امر مفرد مخاطبدر (در یا بیدندن در یافتن دن
دین (و یافتن دن دین حرف در سبب اصابت ایلامش لفظ مشترکدر اکلامغه تدارک بیننده
ایله دیمکدر) ابرشک و اکلامق و طویق معنایه در دین اکسک سوبلش (فهم ایله
بیننده کذلک) کنون شمدی دیمکدر (که حرف بیان) و یا حرف تعلیل (نعمت نای خطاب
معنی جهتنده دهنده مقیددر) بدست تقدیرنده (کین که حرف تعلیل) و این اسم اشارتدر
دولت (ملک میلک ضمه له سلطنت و مملکت معنایه در) میرود فعل مضارع مفرد مخاطب فاعلی
دولت و ملکه راجع نموده ضمیر در علی سبیل البیدل (دست بدست تقدیری از دست
بدست در الدن اله دیمکدر) (محصول بیت) شمدی آخر ته لازم اولان احوالی تدارک ایدوب
قادر که الکه نعمت و دولت وار فرصت الدن ایکن فوت ایله که صولک یشیانلق اسی ایلر
زیرا بوقعت و ملک و دولت الدن اله کیدر یعنی سندن اول اولنلرک الله قالدیغی کی سنکده

رد سروری
فتح کافی مرجع ابن سید علیدر
رد سمعی
رد شمدی

رد ابن سید علی
رد سروری
رد ابن سید علی
رد سروری

الکه قالمز (حکایت) یکی ازوز را پیش ذوالنون مصری رفت و همت خواست که روز و شب
بخدمت سلطان مشغول و بخیرش امید وار و از عقوبتش ترسان ذوالنون بگریست و گفت
اگر من از خدای تعالی چنین ترسیدم می که تواز سلطان از جله صدیقان بودم (پیش
بونده قن معنایه در) ذوالنون دیمکله دنیاده ایکی کیمه مشهوردر (برسی انبیادندر که حضرت
یونس پیغمبر علیه السلام) و بر سیده اولیادندر که ذوالنون مصری حضرت نریدر ذوالنون مشایخ
تذکره زنده طبقه اولی ده یازار و واسم شریفی ثوبان در و کینی ابو الفیض در و لقبی ذوالنون
و ذوالنون لقبیله ملقب اوله سنده وجه تفصیله محتاجدر انکی چون ترک ایلمک (ترسیدی و بودی
یاری حکایت ایچوندر (محصول ترکیب) و ز پر زدن برسی ذوالنون مصرینک یانه واردی و همت
دیددی که کیمه و کوندز پادشاهک خدمته مشغول و دخی خیر و حسناته امید وارم یعنی امیدم
و عقوبت و عذابندن قور قارم ذوالنون بوسوزی ایشدیمک اغلیدی و دیدی بن الله من
بوتجیلین قور قایدیم که سن پادشاهدن قور قرسین صدیقارک برسی اولوردم (قطعه) کر بودی
امید راحت و رنج * پای درویش بر فلک بودی) بودی فعل اتی ماضی (و یا حرف حکایه
امید راحت اضافتی مصدرک مفعوله در رنج راحت معطوفدر بر مضاف تقدیر بله یعنی
بیم رنج (پای درویش لامیه) (درویشدن مراد عابد و زاهد در) (بحرف استعلا) فلک
معروف (بودی فعل ماضی حکایت حال (محصول بیت) اکسر راحت و نعمت امیددی
اولیایدی یعنی جتنده راحت و حضور امیددی اولیایدی و جهتنده عذاب و عقاب قور قوسی
اولیایدی یعنی اگر عباد و زهادت و خلوص طویله بجزد خدایک عبادت و طاعتده
استحقاقی ایچون و ذاتک تعظیم و تحیل و اجلاله لیا قتیچون عبادت ایلمسه ز درویشک ایانی
فلک اوزره اولور دی یعنی مذکور شرطله عباد و زهاد خدایه عبادت و طاعت ایلمسه ل
ملایک مقربین کی عرش عظیمده سیر ایدر لدی حاصلی مقبول خدا اولور لدی یعنی مراتب
عالیه واصل اولور لدی (و روز راز خدا برسدی * همچنان کر ملک ملک بودی) واصلی
و اگر ایدی ضرورت وزن ایچون تخفیف قلندی (بترسیدی یا حرف تاکید و یا حرف حکایت
قور قیدی دیمکدر مصرع اول ثانی به مر هوندر همچنان انجیلین دیمکدر (کر ملک اصلی
که از ملک در ضرورت وزن ایچون تخفیف قلندی (ملک بودی ملک اولور دی یعنی ملک کی
مکرم و معزز اولور دی زیرا ملائکه خدا دن زیاده قور قار که دائما نظرنده و حضورنده در
و اگر وزیر پادشاهدن قور قیدیغی کی خدا دن قور قیدی ملک کی معزز و مکرم و مجید
اولور دی) حاصلی حضرت عیسی کی عوایی و علایی دنساذن پاک و مجرد اولوب فلکده
عروج ایدوب ملک مرتبه سن بواوردی (و برینه کر بازار شرطی شرطه عطف ملاحظه سن
ایلامش بعضی شراح بو بینک مصرع ثانیسنی (چو ملک بر فلک ملک بودی) یا زوب لامک کسر بله
اولیکیده و فحیه ثانیسنده و اگر قافیه رعایتی اولیایدی ایکجیده کسر لامک وجهی وار ایدی
دیمش (و اکثر صحیح نسخه زده مذکور مصرعک بدلی همچنان کر ملک ملک بودی اولیکینک
کسری و ثانیینک فحیه دیمش صحیح نسخه زده اولانی ترک ایدوب غیر صحیحی باز ماسی غر ایدندر
بولک صحیحی یلوب ا کا اعتراف ایلمکدن صکره (حکایت) پادشاهی بکشتن بی کاهی فرمان
داد گفت ای ملک بوجیب خشمی که ترا بر منست آزار خود بجوی گفت چه گونه گفت این
عقوبت یک نفس بر من آید و بران بر تو جاوید بماند) پادشاهی یا حرف وحدت (بکشتن
یا حرف صله (بی کاهه اضافتی لامیه در بر مضاف تقدیر بله شخصی بی کاهه دیمکدر) حاصلی
مصدرک مفعوله اضافتدر (و یا حرف وحدت) فرمان داد فرمان و پردی یعنی بیوردی

زد شراح جریما
رد ابن سید علی

(گفت بی گناه دیدی) (با حرف مصاحبت) (موجب ده قبح جیم و کسر جمیده جائز در قبحه مقتضا معنایه و کسر به سبب معنایه فندبر) (خشمه ضافتی لامیه در) (و با حرف وحدت) (که حرف رابط صفت) (تراسنک دیمکدر) (آزار خود مصدرک مفعولانه اضافتیدر) (جوری فصل نهی مخاطب چو دیدن دیله دیمکدر) (چه گونه نو جهله و نك كبی دیمکدر) (عقوبت بونده عذاب معنایه در) (يك با حرف ظرف) (نفس کنیدی معنایه) (وساعت معنایه اولی جائز) (برآید حاصلی اولور دیمکدر یعنی نیز پکر) (وزنه آن اضافتی لامیه در بره باء عربینك قبحه کلاه معنایه در) (جاوید ایدی حاصلی باقی و دایم) (بماند فعل مضارع مفرد غائب قالور دیمکدر مایه ندن مشتقندر مایه ندن دیندر غلط ایلشار) (محصول ترکیب) (بر پادشاه بری کلاه مظلومی قتل پیوردی اول مظلوم دیدی ای پادشاه بنم اوزریمه اولان خشم و غضبك سببیه و مقتضایه) (حاصلی بی قتل ایلشکله کنیدی انجیدوب آزار ایلله زرا حلت نفس مقتضایه بی هلاک ایدرسین لیکن سن بدن زیاده زحمت و ضرر چکر سین پادشاه دیدی سنی قتل ایلشکله بی نو جهله متضرر اولورم مظلوم دیدی بکا ایده چکک عذاب و عقوبت بنم اوزرمدن برانده و برنفسده تمام اولور) (یعنی برنفسده انک المندن قورنورین اهانك کاهی ابدالابا دسنك اوزر کده قالور زرا قتل مستوجب دگم که بی قتل ایلشکله سن آخرنده معذب اولیمه سین) (رباعی) دوران بشاچو باد صحرا بگذشت * تلخی و خوشی وزشت و زیبا بگذشت) (دوران بقالامیه زمان بقادیمکدر) (یعنی زمان حیات زرا بقادن مراد حیاتدر) (چو امانت نشیمدر) (بلد صحرا لامیه صحرا به تخصیص ضرورت وزن و قافیه ایچوندروالابا باد مطلقا سر یع المرودر صحرا به و عرایه نسبتی برابر در) (بگذشت با حرف تا کید) (گذشت فعل ماضی مفرد غائب یکیدی دیمکدر بونک کبی پر زده اولاجنی اولش پرینه تنزیل ایدوب ماضی فعلیه تعبیر ایدر لنتکه قرآن عظیمه مواضع عدیده ده خصوصاً قیامت احوالنده واقعه در) (پس بونده بگذرد معنای سنی و یروب بوقوله مواضعه معنای ماضی معتبر دکلردیو و یکیدی دیتلاره دخل ایدن بی وجه سونلش) (تلخی با حرف مصدر) (خوشی ده بوله در مراد خوشیدن لذتدر) (زشت چرکین) (زیبا لغتده پراشتدر اما بونده خوب معنایه در ضرورت وزن و قافیه ایچون زیبا دیمش) (محصول یت) (زمان حیات بی ثبات باد صحرا کبی سر عتله یکیدی یعنی باقی قالمادی) (حاصلی عمر هر نه قدر که مدود و مطول ایسه ده دو کمشی مقرر در بس یکمیش حکمنده در) (ایندی دنیاده لذت و لذتسنلک و کوزل و چرکین هر نه ایسه یکیدی کنیدی باقی قالمادی) (یاه مصدر بلر ضرورت وزن ایچوندرواللازشت و زیسایه نسبت یا لازم دکل) (یعنی آبی و طنلو و چرکین و کوزل دنیاد ن یکوب کنیدی باقی قالمادی) (بنداشت ستمگر که ستم برما کرد * در کردن او بماند و برما بگذشت) (بنداشت ظن ایلدی ستمگر ستم ظلم) (و کر کاف عجمك قبحه و کار ردن مخفف ادات فاعلدر بی معنایه ستمچی یعنی ظالمچی معنایه که حرف بیان) (بر حرف صله) (کردن بیون ضمیره اضافتی لامیه در) (بماند فعل ماضی قالدی دیمکدر) (برما از ما دیمکدر) (محصول یت) (ظالم ظن ایلدی که یزه ظلم ایلدی یعنی خیال ایلدی که جور و جفائی بزه ایدوب کنیدی حضور و صفاسوردی لیکن خبری بوق که یزدن برانده یکوب کنیدی و کلاه و مظلوم سنی ایدی کنیدنک بوشنده قالدی زرا دنیاده بد نام اولوب آخرنده عذاب چکر آیداذ بالله من غضب الله) (ملک را نصیحت او سودمند آمد و از سر خون او در گذشت و عذر خواست) (پادشاه بی کلاهک تصحیح و پندی فائده ل کادی یعنی تأثیر ایلدی و انک قتل سودا شدن یکیدی یعنی قتلدن عفو ایلدی

ردان سید علی و مسروری

مد کافی

و عذر دیمدی که سنی ناحق بره قتل ایدوب اولو کاهی ارتکاب ایده یوزدمکه آخرتم او بی یساورددم زیرا قتل نفسی بغیر حق ایده یوزدم دیدی حاصلی لطف و احسانله خاطرین تسلی ایلدی (حکایت) وزرای نوشیروان در مهمی ازه صالح ملکیت اندیشه میکردن و هر یکی بروفق داشتن خود رأی میرد ملک نیز همچینین اندیشه میکردن برزچهره را رأی ملک اختیار اقتصاد وزیران درسرگفتندش رأی ملک راجحه مزیت دیدی بر فکر چندین حکیم گفت بموجب آن که انجام کار معلوم نیست وزای همکشان در مشیت خداست که صواب آید یا خطا پس موافقت رأی ملک او ایست تا اگر خلاف صواب آید بعلت متابعت اواز عاقبت او ایمن باشیم) (مهم بونده ضروری معنایه در) (و با حرف وحدت) (مصلح مصلحتک جمیدر) (ملکته اضافتی لامیه در) (اندیشه فکر معنایه در) (میکردند حکایت حال ماضیدر ایلر زیدی دیمکدر) (وفق مصدر در موافق معنایه) (دانشه اضافتی و خود لامیه در) (رأی یلحرف وحدت) (میرد فعل حکایت ماضی اورردی دیمکدر) (نیز دخی معنایه در) (همچنین وزرا کبی دیمکدر) (میکرد فعل حکایت ماضی ایدردی دیمکدر فاعلی ملکدر) (برزچهره را را ادات صله) (رأی ملک لامیه در) (اقتاد دوشدی یعنی واقع اودای معنایه فعل ماضی مفرد غائبدر) (معلوم اوله که می ایلله مصدر فعل ماضی حکایت حال ماضی به دلالت ایدر بس بونلره ماضی خالص معنایه سنی و برنلری حرفنک معنایه ضایع ایلشار) (وزیران مبتدادر) (سر یعنی خفته گفتندش ضمیر برزچهره راجع و فاعلک فاعلی وزرا و جمله فعلیه خبر مبتدادر) (رأی ملک را را ادات تخصیص ملک رأینک دیمکدر) (مزیت عجمك قبحی و زانک کسری و یاه مشدده نك قبحه فضیلت یعنی ارتقای معنایه در بوبر مصدر در که فعلی بوقدر یعنی مستعمل دکلدر) (گفت برزچهره دیدی) (با حرف مصاحبت) (موجب جیمک کسر به سبب دیمکدر و قبحه مقتضا معنایه در) (آن لفظنه اضافتی لامیه) (که حرف بیان) (انجام آخر و صولک معنایه در) (کاره اضافت لامیه در) (انجام مبتدا و بدست خبری) (وزای مبتدا همکشانه اضافت لامیه در) (همکشان هانک قبحی و عجمك سکونی و کاف عجميك کسر به جمع معنایه اسمدر) (مشیت ارادت معنایه مصدر در) (یعنی مصدر میمی الله اضافتی لامیه در جمله ظرفیه خبر مبتدا) (که حرف بیان) (صواب طوغری) (و خطا اکری پس شرطک جوابنده داخل اولان قالمعنا سنده در) (موافقت رأی ملک لامیه ل مبتدا کلام) (اولیتست خبری) (تا حرف تعلیل) (خلاف صواب مصدرک مفعولانه اضافتیدر) (با حرف مصاحبت) (علات متابعت لامیه) (معانیت او مصدرک فاعله اضافتیدر) (ایمن همزه نك و عجمك کسر به وارا زنده سکون یا ایلله امین معنایه در) (باشیم فعل مضارع متکلم مع الفیر در باشدندن بونده اولور دیمکدر) (محصول ترکیب) (نوشیروانک وزیرری امور ملک و مصالح دولت خصوصنده برهم امرده و ضروری حالده تدبیر و مشاورت ایدر لردی و هر بری کنیدی بلد یکی اوزر بررأی و تدبیر ایدردی پادشاهده بونلر کبی بررأی و تدبیر ایدردی برزچهره پادشاهک رأی و تدبیر برزچهره واقع اولدی یعنی انک رأی ترجیح ایلدی سائر وزیرلرک رأی و تدبیر برزچهره خفته دیدیلر پادشاه رأی و تدبیر نك فضیلتی و مزیت کور دك بوقدر حکیمک فکر و تدبیری اوزره برزچهره دیدی اول سببیه ترجیح ایلدم پادشاه فکر بی که ایشک صوکی معلوم دکلدر و جعنک فکر و تدبیری الله تعالیک ارادت و مشیتده در که صوابی کلاه و یا خطای یعنی جمع تدبیر و تصرف خدا انک ارادته مفضول صوابیدر خطا میذر اندن خبری کیسه بلز پس پادشاهک رأی و تدبیر برزچهره موافقت ایلک اولی در تا کیم اگر راه صوابه مخالف کاورسه اکا

مطلب

رد شمع و کافی

مطلب

منابت سبيله معايتندن و خشم و غضبندن امين اولو (مثنوی) خلاف رأي سلطان
 رأي جستن * بخون خویش باشد دست شستن (خلاف رأي سلطان اضافت لایه رد
 رأي جستن مصدر ینک مقدم مفعولیدر (بخون باحرف مصاحبت (خون خویش لایه رد
 (و شستن مصدر ینک مفعول غیر صریحیدر و دست صریحی (محصل یت) پادشاه
 رأي و تدبیر مخالف تدبیر استمک یعنی انک ایلد یکی تدبیر مخالف تدبیر طالب اولی کندي
 قابله ال یو مقدر یعنی پادشاه مخالف ایلک کندي جانندن و باشندن یکمکدر زرا اولو الامر
 اطاعت لازمدر (اگر خود روز را گوید شبست این * پساید گفتن اینک ماه و پروین) خود
 ادات تا کید (روز را ادات مفعول گویدک مفعول اولی (و شبست نانیسی (و این اسم
 اشارتدر شبه (یا حرف استقبال (باید فعل مضارع فرد غائب کرک دیمکدر بایدندن بایستندن
 دینلر خطا ایلش (اینک اشته دیمکدر (پروین اولکر بلند زینہ دیرل (محصل یت)
 اگر پادشاه فرضاً روز روشنہ یو کیجه در گوید ز دکلدر درسه اکا موافقت ایدوب کلامی
 تصدیق و تأیید ایدوب کر چکدر نیورد بفرز حقیقت حال اشته آی و اشته اولکر کور بئوب
 آشکاره طورردیمک کرک (ظاهر بودر که حضرت شینک یورد یعنی ظلمه وجوده متعلق
 سوز اولدیغی یرده در و الاظلمه متعلق سوزده تصدیق ظلم صریحیدر (حکایت) شبادی
 کسوان بر نافت که من علوییم و با قافله حجاز بشهر درآمد که از حج می آیم و قصبه
 پیش ملک برد که من گفته ام) بونده نعمش داد و اکرام کرد و نوازشی کران فرمود ترکیبی
 زیاده ایلین زائد سوبلش که هیچ بر نسخه ده بوموجود دکل (یکی ازند می ملک دران
 سال از سفر آمده بود گفت من اورا در عید اضحی در بصره دیدم حاجی چه گونه باشد
 و دیگری گفت بدرس نصرانی بود در ملاطبه علوی چه گونه باشد و سهرش در دیوان انوری
 بافتند ملک فرمود تا بنزدش و نئی کنند که چندین دروغ چرا گفتی گفت ای خداوندروی
 زمین سخنی دیگر بگویم اگر راحت نباشد بهر عقوبت که فرمائی سزاوارم گفت آن چیست
 گفت) شیار شینک فحیله زرقی معناسنه در شکه بوستانده بیورمش (یت) کره بر سر بند
 احسان من * که این زرقی و شیدست و آن مکروفتی) قصه خوانلره ده شباد دیرل یس بو رلظدر که
 رومده و عجمده مستملمدر دیو مجمل قویان ظاهر بودر که معناسنی پلسه مهمل قومزدی
 و غیری به دخل ایلدی (شباد کذاب معناسنه در اما بونده نخستند و ظریف معناسنه در
 دین نخستندن افترا ایلش (کبس و صاح بلوی (بر نافت آوردی دیمکدر امیر صاحب بلوی
 آوردیکی کبی (که حرف بیان (علوی یا حرف نسبت علی به منسوب دیمکدر (حاصلی امام علی
 اولادنه دیرل (قصیده یا حرف وحدت و همزه حرف توسل (پیش بونده قت معناسنه در
 (عید اضحی قربان بیرامنه دیرل (ملاطبه سوا سدن آمد بوانده بر شهرک اسمدر (انوری
 شعراء متقد میندن بر شهو زوری شاعرک تخلصیدر اولولیفنه دیوانی دلالت ایدر
 (محصل ترکیب) بر شباد صاحب بلوی آوردی امیر لکی بن علوی یم یعنی امیرم دیو و حجاز
 قافله سبله شهره کیر دیکه حجدن کلورین دیو پادشاهه بر قصیده صوند یک بن سوبلدم دیو
 انفاقا اول انشاده پادشاهک ند ما سندن بریسی یعنی مصاحبانندن بریسی اول بیسل سفردن
 کش ایدی دیدیکه بن پوشادی قربان بیرامنده بصره شهرنده کوردم حاجی نیجه اولور
 و حجازله بله شهره کیر مکدن حج نیجه ثابت اولور و بر مصاحبی دخی دیدیکه ملاطبه شهرنده
 بیاسی بر نصرانی ایدی یعنی بر نصرانی ینک اوغابدر پس علوی نیجه اولور و حقدنه شرافت
 او جهله ثابت اولور و صوند یعنی شهر بنی دیوان انوریده اولدیلر (حاصلی اوج جهندن

رد این سیده لی

رد سروری

رد سروری
رد سیمی

کذب ظاهر اوادی پادشاه بیوردیکه انی آورده ز و شهردن سوره ل که بوقدر یلانی نیچون
 سوبلدک دیو شباد دیدیکه ای یروزی ینک پادشاهی بر سوز دخی سوبلده ین اگر کرچک
 اولماز سه هر عقوبت و جفا که بیورسین لایق و سزاوارم پادشاه بیوردی اول سوز ندر
 شباد دیدی (قطعه) غریبی کرت ماست پیش آورد * دو پیانه آبست و یک چجه دوع
 غریبی یا حرف وحدت (کرت تا ضمیر خطاب (ماست سین و تالک سکونیله بو غرت دیمکدر
 (پیانه اولک چجه تر کیجه چچق دید کاریدر که بوز اجبار استعمال ایدرل کیجه دینلر
 افترا ایلدیلر (محصل یت) بر غریب یعنی بر مر د غریب اگر حضور یک نه وقتکه بو غرت
 کتور رسه ایکی پیانه سی صو و بر چجه سی آرا ندر یعنی کتورد یکی بو غرت مزور در
 صافی بو غرت دکلدر حاصلی کتور دیکه نفسنده صوابله ایراند پس بو غرت کتور دم
 دیو کذب ایلش اولور یانددر که عاد تا اکا زجر و عتاب و عقوبت اولماز و بکا اولور (کرا زبنده
 لغوی شنیدی مرغ * جهان دیده بسیار گوید دروغ) لغو لامک فحی و سکون غیله کلام
 باطله دیرل (یا حرف وحدت (مرغ فعل نهی مفرد مخاطبدر رنجیدندن انجمنه دیمکدر فعل
 لازمدر جهان دیده وصف ترکیبی در سیاح معناسنه در (دروغ کذب معناسنه در (محصل یت)
 پادشاهم بو غرت کتوره نک کذبندن انجمنر سین پس ین بنده دن ده برناممقول فعل و بر بهتان
 قول ایشدکسه بیحضور اولوب بکا عتاب و عقاب ایلوب معذور بیور ز پرا جهان دیده
 و هرزه کرد هر جایی اولان کیسه چوق کذب ایدر ایدی اکا اعتبار ایدوب جفا و جور
 ایلامک کرک (ملک بخندید و گفت از ین راست سخن در عمر خود نکفته بفرمودنا نیجه مأمول
 اوست مهیا دارند) عمر خود لایمه در نکفته ده یا ضمیر خطاب و همزه حرف توسل همزه
 خطاب ایچوندر دین خطابه قابل دکل ایش (نا حرف تعلیل (مأمول اسم مفعولدر نصر
 بایندن امید ایش دیمکدر یعنی امید ایلدی لسته (مهیا حاضر دیمکدر (دارند فعل مضارع
 جمع غائب طونار یعنی ایلله ل (محصل ترکیب) پادشاه بویکی ینک مضمونه کولدی ویدی
 بوندن کر چکرک سوزی تمام عمر کده دیماش سین پس پادشاه بیوردی تا هر نه که امید
 ایلدیه یعنی اندن و طوندن واجه و التوندن حاصلی دیلدیکه نه ایسه آتی حاضر ایدوب
 ویردیلر و حاجتن یوردیلر تا کیم خوش دل اوله (حکایت) آورده اند که یکی از وزیران پرستان
 رحمت آوردی و صلاح همکنان جستی اتفاقاً بختاب ملک گرفتار آمد همکنان درموجب
 استخلاص اوسعی کردند و موکلان روی در معافتش ملاطفت کردند و بزرگان
 دیگر در سیرت نیک او پادشاه گفتند تا ملک از سر خطای اود رکذشت صاحب دلی برین
 حال اطلاع یافت و گفت) آورده اند روایت ایلش یعنی راویلر روایت ایلش (زیر دست وصف
 ترکیبی در و الف و نون ادات جمعدر یعنی رعایا و فقرای الی التنده اولان کیسه ل (آوردی یا حرف
 حکایت (صلاح همکنان لایمه جبعنک ایلکنی و فائده سنی دیمکدر (جستی بنه یا حرف
 حکایت استردی (موجب کمر چله سبب دیمکدر (استخلاصه اضافتی اسم فاعلک مفعولنه
 اضافتیدر و ضمیر اضافت مصدرک مفعولنه درمو کلان کافک فحیله موکلک جمعدر اسم
 مفعولدر تعلیل بایندن (و الف و نون ادات جمعدر (معاقبت معافله بایندن مصدردر بونک کبی
 برلده شکجه و عقوبت معناسنه در (ملاطفتده معافله بایندن مصدردر ملاطبت معناسنه در
 (کردندی یا حرف حکایت ایلر دی دیمکدر (و بزرگان دیگر بیایسه (محصل ترکیب)
 روایت ایلشدر که وزیرلر دن بریسی الی التنده اولان رعایا و فقرایه ترجم کتورردی یعنی ایدردی
 و جبعنک ایلکنی استیوب دیلردی حاصلی هر کسله دوستلق ایدردی اتفاقاً پادشاهک

این سید علی
و سروری و کافی

رد سیمی

خطایه گرفتار و مبتدا کلدی (یعنی بر خصوصده پادشاه مذکور و ز پر انجنوب حبس و عقوبت
 بیوردی جیع اعیان و ارکان آنک استخلاصه سعی ایلدیلر (یعنی سبب خلاصه کوشش
 ایلدیلر و اوزریشه موکل اولنلر عقوبت و عذابنده مسلاطفت ایلر دی یعنی ملا یمت
 کوسر لر دی (زیرا جیجی آنک احسان دیدلریدی پس اکا عقوبت ایلدیلر مساهله اوزره
 اولوب اطفا له معامله ایلر دی و غیره اولور یعنی دفتر دارلر و نشانیلر و اغار و بکر و پاشار
 آنک خوب سیرت و رویشی خصوصنده پادشاهه سو بیلدیلر) حاصلی هر وجهه مدح و ثناتی
 وایک جهتندن دعاسنی ایلدیلر (ناکیم سوزلری پادشاهک کو کله تا ثیر ایدوب صوچندن
 یکدی (یعنی خطاسنی عفو ایلدی بر صاحب دل بو حاله اطلاع بولدی (یعنی بومعافیه به مطلع
 اولدی و دیدی) صاحب دلدن بونده مراد حضرت شیخ کندیلر دیدیلر (قطعه) نادل
 دوستان بدست آری * بوستان پدر فر وخته به) (ناحرف تعلیل (دل دوستان لایمه) بدست
 باحرف ضله (آری فعل مضارع مفرد مخاطبدر) (بوستان پدر لایمه در مراد پدرن ارثه انتقال
 ایدن بوستاندر و یا بالفعل پدرک الله اولان بوستان مراد اوله زیر لفظ عامدر ایکی وجهه
 یله تحلی و ارایکن حقیقتده بوستان مراد دکلدر بلکه ماملکدر یعنی سنک و پدرک ماملکنی
 بیع ایدوب دوستلره بدل و صرف ایلدیمکدر (فر وخته اسم مفعولدر صلتش معناسنه) به بانک کسری
 وهای اصلیه ایلدیمکدر حسن لفظ به شرح ایلن چرکین سولیش (محصول بیت) ناکیم دوستلرک
 کرکلی اله کتوره سین (یعنی احبا کو کالری اله کتور وب تسلیه ایلک ایچون پدرک بوستانی
 صاتمیش اولدیفک یکدر) (و یا پدرک بوستانی صاتمیش اولدیفی یکدر قصه دن حصه در) (حاصلی
 احباب قلوبی رعایت و تسلی ایلک ایچون پدرک و سنک ماملکنی بدل و صرف ایلدیمکدر
 (بختن دیک نیکخواهان را * هر چه رخت سراسر سوخته به) بختن دیک مضدرک مفعولنه
 اضافتدر) دیک یاه مجهولک کسریله و کاف بحمله چولمک دیمکدر که عرب قدر در فافک
 کسری و سکون دال ایلد کاف غریبه دینلر غلط سولیشلر (نیکخواه وصف ترکیبدر ایلک
 دیلیجی دیمکدر دوست معناسنه) الف و نون ادات جمعدر (و را ادات مفعول) (و دیکک
 اضافتی لایمه در) (رخت دن بونده جاز در که مطلقا اقواب مراد اوله) (و یا بختن بدل و صرف
 مراد اوله) (یعنی بیع ایدوب دوستلر بولنه نثار ایلک اولادر) (یعنی صائب دوستلر مصالح
 و مهماتنه تلف ایلک احسندر ایلامکدن) (بومعنی اوجه و اوصو پدر قدر) (سرایه اضافتی لایمه در
 اصلی سرآی در یا ضرورت وزن ایچون حذف اولنش) (محصول بیت) مخلص و خیر خواه
 دوستلره قران قیادوب طعام بشور مکچون هر نه که اولک اقواب و متاعدر یا نمیش اولمسی
 یکدر) (یعنی هر نه که رخت خانه در دوستلر بولنه صرف و بدل اولمق اولادر) (زیرا احباب بولنه
 مصروف اولان اقواب و متاع و مال و مثال اسرافدن معدود دکلدر که برکون نفی و فائده سی
 اولیه البته ظهور ایلر) (شکه مذکور وز بر نمونه در) (مصراع اولک معناسنی دوستلرک چولمکنی
 قیادوب ایچنده کنی بشور مکچون دینه دخل ایلن کندی مدخولدر) (زیرا کندی چولمکنی
 بشور مکچون دیو تعبیر ایلش) (بداندیش هم نکوی کن * دهن سنک بلغمه دوخته به) باحرف
 صله) بداندیش وصف ترکیبدر دشمنی معناسنه (دهن سنک لایمه) (بلغمه باحرف مصاحبت
 لغمه معروف) (دوختن لفظ مشرکدر یکمک و میخلمی بیتده) (محصول بیت) بداندیشه ده یعنی
 دشمنکه ده ایلک ایلد یعنی ایدن احسان و کریمی در یغ ایلد زیر ایلک اغزنی لغمه ایلد طومش
 اولدیفک یکدر) یا خود ایلک اغزی لغمه ایلد دیکلمش و میخلمش اولمسی یکدر (ضرب مثلدر
 ایلک اغزنی کک طو تر درلر) (حاصلی حسن خلق و کرم و احسان آمده دشمنلر بده دوست

رد سروری

رد ابن سید علی و سروری

رد سروری

ایدر دیمکدر دشمنی و بداندیشی کله تشبیه ایلش (زیرا ایکسده موذیر میخلمقدن و دیکمکدن
 مراد اغزین طو نوب یا رامز سو یلما مکدر (حکایت) یکی از پسران هارون الرشید پیش پدر آمد
 خشمناک که فلان سرهنک زاده مرا دشنام داد بمادر هارون ارکان دولت را گفت جزای این چه
 باشد یکی اشارت بکشتن کرد و دیگری بزبان بریدن و دیگری بمصادره و نفی هارون گفت ای پسر
 کرم آنست که عفو کنی و اگر نتوانی تو نیز دشنام مادرش ده نه چندان که انتقام از حد گذردانگاه
 ظلم از طرف ما باشد) هارون الرشید خلفای عباسیه نک التجنی خایقه سیدر کنبی ابو جعفر در
 تاریخ نبویه نک بو زیمشده سر بر خلافته جلوس ایلدی (معلوم اوله که کتب عربیده ثلاثینک
 اسم فاعل وزنی اوزره اولان اعلام طاهر و ظاهر کی و فاعول وزنی اوزره اولنلر الفسز یا زیلور
 هرون کی (و فارسی و ترکیده الفله) (خشمناک) (ناک ادات نسبتدر) (که حرف بیان) (محصول ترکیب)
 هارون الرشید اوغلارینک بر بسی بیاسی قشقه خشم و غضبه کلدی که فلان سرهنک زاده انامه شتم
 و بردی (یعنی سو کدی هارون الرشید ارکان دولته سوال ایلدیکه بونک جزاسنی ندر) (یعنی
 خلیفه زمانک خاتونه شتم ایلنک جزاسنی نیجه اولمق کرک) (ارکان دولنک بر بسی قشقه اشارت
 ایلدی) (یعنی قتل لازمدر و بر غیر بسی دلی کسمک کر کدر دیدی) (و بر بسی مصادره ایدوب) (یعنی
 وافر مالن الوب نفی بلد ایلک کرک دیدی هارون دیدی ای اوغل کرم و لطف اولدر که انتقامله
 مقید اولوب کناهندن یکوب عفو ایلدیه سین) (زیرا انتقام اللهه لایقدر و اگر کناهندن یکوب
 عفو قادر دکل ایسک سنده انک اناسنه شتم ایلد اما اول قدر سو که که انتقام حددن تجاوز ایلدیه
 یعنی اول سکا سودوکی دکل سو که زیاد سو که که زیاد سو کدو کک تقدیر چه کنا و ظلم بزم
 جانیزدن اولور پس عدالتدن تجاوز ایلر و دعوی انتقام انک حتی اولور ملک زوزن حکایه سنده
 مصادره بی و شاید حکایه سنده نفی بلدی شرح ایلد کدن صکره بونده ایکسده تکرار شرح ایلدیه
 دخل ایلن بی وجه دخل ایلش زیر الکرار حسن در (قطعه) نه مر دست ان بزدیک خردمند
 که پاییل دمان پیکار جوید) پیل دمان یلاینه در (دمان ذمیدندن صفت مشبهه در کو کرمش
 و باوزنش دیمکدر) (جوید بونده اسمک معناسنه دکلدر بلکه ایلک معناسنه در) (زیرا پیکار جو
 و جنگ جو صواش ارینه) (یعنی بهادره درلر پس پیکار جوید صواشه و چنگه قادر اولور
 دیمکدر) (حاصلی قوت و قدر رندن کنا یندر) (ایمدی جنگ ایلک استیه دین مذکور اصطلاحی بیلر
 ایش) (محصول بیت) عاقل قشده اردکلدر اول کیمه که کو کرمش قبله جنگ ایلک قادر اوله یعنی
 شویله بهادر اوله که قبله جنگ ایلک مالک اوله علی الخصوص که فیلک خشمی و غضبی و قشده
 (بلی مردان کسست از روی تحقیق * که چون خشم ایدش باطل نکوید) (محصول بیت) بلی تحقیق
 یوزندن مرد اولدر که چون خشم و غضبی کله باطل و لغو کلسات ایلدیه) (حاصلی پیل دمان
 و برییا باله جنگ و صواشه مالک اولوب انلرک حقندن کک یعنی انلر غالب اولمق چندان
 هنر دکل عقلا قشده بلکه کال هنر و زیاد اولر که خشم و غضبی کلدیکی حینده باطل
 و یهوده سوز سولیه (مثنوی) یکی را زشت خوبی داد دشنام * تحمل کرد و گفت
 ای نیک فرجام) زشت خو وصف ترکیبدر (و یا حرف وحدت بر یا اصلیه و بر یا صدریه در
 دین معلومدر که بویتنک معناسنه و اصل او لماش) (نیک فرجام وصف ترکیبدر آخری
 و عاقبتی خیرل معناسنه) (فرجام معناسنی عاقبت اولدیفنی انکار ایدن زائد انکار ایلش
 (محصول بیت) بریسه بر را مز و چرکین خو بلی بر کیمه دشنام و بردی یعنی شتم ایلدی
 حاصلی سو کدی اول سو کلن کیمه ده شتمه تحمل ایلدی و دیدی ای آخری و عاقبتی خیرل
 کیمه) (نیک فرجام وصف ترکیب اولدوغنی بیللر نسنه بیلریش) (بتر نام که خواهی

مطلب

رد سروری

رد سروری

رد سروری

رد سروری

رد ابن سید علی و سروری

کهن آتی * که دائم عیب من چون من ندانی) بترافظنده به ضیلر تفصیل ایدوب بد تردن
 محقق در دیدیلر و به ضیلر دیدیلر که تخفف دکل بلکه اول معنایه برکله در والله اعلم (زائم اصلنده
 ازائم در) که حرف بیان (خواهی فعل مضارع مفرد مخاطب) (آتی آن اسم اشارت) (و یا
 ضمیر خطاب) (که حرف تعلیل) (عیب من لامیه) (چون ادات تشبیه) (ندانی فعل مضارع
 مفرد مخاطب بلز سین دیمکدر) (محصول بیت) بن اندن بتر مکله سن بکا اولسون دیچک سین
 (حاصلی هر قباحه که بکا اسناد ایدوب اولسون دیچک سین بن اندن بترم یعنی هر دیچککدن
 بترم) (زیرا بلوز مکله عیبی بندن ایی بلز سین) (حاصلی بی کایبغی سوکک استرسن عیبیلر بی
 بندن اوکرن اندن صکره مرادیکه سوکک) (حکایت) باطائفه بزرگان در کشتی بودم زورق
 در بی ماغرق شدود و برادر در کرد ایی در افتادند یکی از بزرگان ملاح را گفت بکیران هر دو
 برادر را تا تصد دینار بدیم ملاح نایکی خلاص کرد دیکری هلاک شد کفتم عرش
 نمائده بود از ان سبب در گرفتن او تا خبر افتاد ملاح بخندید و گفت آنچه تو گفتی یقینست
 و دیگر خاطر من برها بندن این بیشتر بود بسبب آن که وقتی در بیابان مانده بودم این مر ابراشتر
 نشاند و از دست آن دیگر نازیانه خورده بودم در طفلی کفتم صدق الله العظیم که من عمل صالحا
 فلنفسه ومن اساء فعلیها) (باحرف مصاحبت) (طائفة بزرگان اضافتی بیایه در) (زورق زانک
 و رانک فقهه زلیله و سکون و اوله صندیل معانسته در) (و یا حرف وحدت) (در پی ملامیه) (کرداب
 کاف بجمک کسری و سکون را ایله صوچوانکی که عربجه اکادرد و در پرلر ایکی دالک
 ضمیر بله یعنی صوچکرتین برکه انده غرق اولوق خو فی اوله) (ملاح لغتده کشلیان در یعنی
 کیچی اما بونک کی پرلر ده رئیس مراد در) (کی صاحبی دین غلط سوبلش) (بکیر فعل امر
 مفر د مخاطب در کیریدن در کر فتدن دینلر غلط سوبلایلر) (نا حرف تعلیل) (صد دینار یوز
 التون دیمکدر هر بریچون یوز التون دین هندی سوبلش) (نا حرف تعلیل) (خاطر من
 لامیه) (باحرف صله) (رهانیدن مصدر در قورنار من معانسته) (الف و نون ادات تعدیه در زو را
 اصلی رهیدندر) (اشتر همزه نک و تانک ضمی و شبنک سکونیه دوه به درلر همزه نک حذفله ده
 لغتدر شزدلر شبنک و تانک ضمیر بله) (نشاند فعل ماضی مفرد غائب بونده بیکدردی دیمکدر
 (نازیانه زانک کسری بله قانچی دیمکدر) (طفلی با حرف مصدر ر اوغلا تعلق دیمکدر) (من
 اسم موصول محلا می فوع مبتدا) (عمل فعل ماضی مفرد مذکر غائب فاعلی تحتیده منه راجع
 ضمیر در) (صالحا لفظا منصوب مفعولیدر جمله فعلیه اعرادن محلی بیقی صله سیدر اسم
 موصول) (مخافه فاعله ای شرطینی متضمن اولان اسم موصول خبرینه داخل اولشدر زیرا
 صله سی جمله فعلیه در) (لام حرف جر مقدر کان به و یا کاشه به متعلق) (نفس ر وحده و جمله
 و جسمه دیرلر بونده ذات مراد در) (ضمیر محلا بحر و مضاف ایله جمله ظرفیه محلا می فوع خبر
 مبتدا در و جمله اسمیه بونک کی پرلر ده مفعول قول خدا در) (ومن سابق کی مبتدا) (اساء فعل ماضی
 مفرد مذکر غائب در افعال باندن اصلی اسوء ایلی اعلال سببیه اساء اولدی و زنی افعلددر
 اساء نقیض احسن در بار امزاتی ایلی دیمکدر) (فاینه سابق کی در) (و ضمیر مؤنث نفسه
 راجع در جار بحر و ایله سابق کی یا فاعله و یا اسم فاعله متعلق در و خبر مبتدا در) (محصول ترکیب)
 (یعنی هر کس نه ایشلر سه کنده به در اگر خبر و اگر شر حاصلی عمل صالح ایشلر سه کنده کنده در
 و اگر عمل فاسد ایشلر سه کنده در) (محصول ترکیب) حکایه حضرت شیخ سیاح عالم ایکن
 کوردیکی وقایع و حوادثن برینی ایراد ایدوب بیورر) (اکا بر ناسله برکیده ایدم بزم اردم زده برصندل
 غرق اولدی و اول زور قده اولان خلقک اراسنده ایکی قرداش زکر دایه دوشدیلر دولتلور دن

رد سروری
 رد این سید علی و سروری
 رد سروری

بررسی ریشه دیدی اول ایکی قرداشی طوت (یعنی خلاص ایله تاسکا یوز التون و پره بن ملاح
 ایکی قرداشک بریسی خلاص ایدیکه اول بریسی هلاک اولدی) (یعنی غرق اولدی شیخ دیر که
 ملاحه دیدم بشیه عمری قالمادی اول سیدن اتی تخلص ایله سنده تاخیر و تقصیر واقع اولدی
 (یعنی بونی خلاص ایلمکه مقید اولدک واتی اهمال ایلمک ملاح کولدی و دیدی سن دیدیکک
 مقرر و محققدر و دخی بنم خاطر م بونی خلاص ایدوب قورنار مغه اندن زیاده ایدی اول سببه که
 بروقت بیابان و پره ده پیاده یوریلوب قالمشیدم و بونی دویه بندر دی و اول برینک اندن
 طفل ایکن قانچی بیش ایدم اول سیدن قلمده عقده قالمشیدیکه استخلاصنه متوجه اولسام
 حضرت شیخ بیورر یوسوزی ایشلر بجه دیدم الله تعالی کلام قدیمده بیورر دینی بونده ظاهر
 اولدیکه بیورر مشددر من عمل الایه (قطعه) تا توانی درون کس مخراش * کاندیرن راه
 خارها باشد) (نا حرف توقیت) (توانی فعل مضارع مفرد مخاطب) (درون کس لامیه مراد
 خاطر در) (مخراش فعل نهی مفرد مخاطب طر ماله دیمکدر یعنی رنجیده خاطر ایله) (که
 حرف تعلیل) (راهدن مراد کشتنک حیاتنده واقع اولان احوالدر) (خارها دیکنلر دیمکدر
 (محصول بیت) مادامکه قادر سین کیمسه نک خاطرن پریشان و رنجیده ایله) (یعنی ممکن
 اولدینی دکلر هر کسک کوکلن اله کتوروب خاطرن رعایت ایله زیراعمر و حیات بوانده
 نیجه در او دیکنلر) (یعنی مشکلات و مضلات وار حاصلی انسالک باشنه چوق ایش کلور
 (پس خلقه شویله معاهله اتمک کرک کیم باشکه بر حال کلیچک هر کس سنک بوانه جان و پاش
 قدا ایلیه بو بوانده دیکنلر وار دیمکدن مراد یعنی سن کیمسه نک کوکلن خراش ایدر سک
 سنک کوکلکده ایدرلر) (حاصلی کاندین ندان و کانکل نکال قندیر) (کار درویش مستمند برار *
 که ترانیر کارها باشد) (مصراع اولده اضافت لامیه لدر) (برار حاصل ایله دیمکدر) (که حرف
 تعلیل) (ترانیک دیمکدر سکادیمک دکادر) (نیر دخی دیمکدر) (کارها ایشلر دیمکدر) (محصول بیت)
 درویش و فقیر مستمند و بیچاره نکرده مصلحتده بولوک (یعنی انکرده کارنده معاونت و مظاهره ایله
 زیر استکرده نیجه در لو مصالح و مهماتک واقع اولور پس غیریلر ده سنک مصلحتکرده بوانوب
 مهماتک ادا ایلسو نلرو باخدا ایله دیمک اوله) (معلوم اوله که بو حکایه وزیر شفیقک حکایه سنه
 متصل بازلق کرک ایدیکه بویابه فی الجمله مناسبتی اولیدی قندیر) (حکایت) دو برادر بودند یکی
 خدمت سلطان کردی و دیگری بسی بازوان نان خوردی باری این توانکر درویش را گفت
 چرا خدمت سلطان نمی کنی تا از مشقت کار کردن برهی گفت تو چرا زکار نکنی تا از مذات
 خدمت رهایی یابی که حکما گفته اند نان خود خوردن و نشستن به که کر زرین بستن و بخدمت
 ایستادن) (باحرف مصاحبت) (سعی بازوان مصدرک فاعله اضافتیدر) (بازوانده الف و نون
 ادات جمع در و زول دیمکدر) (باری با حرف وحدت بر کره دیمکدر) (خدمت سلطان مصدرک
 مفعولیه اضافتیدر) (مشقت کار کردن اضافتیه بویله در) (برهی فعل مضارع مفرد مخاطب قورناله
 سین دیمکدر) (مذات خدمت مصدرک فاعله اضافتیدر) (رهاپی با حرف مصدر رهایی خلاص
 معانسته در) (یابی فعل مضارع مفرد مخاطب بولاسین دیمکدر بایندن) (که حرف تعلیل
 و یا حرف بیان) (نان خود لامیه) (و خوردنک مقدم مفعولی) (به یک دیمکدر نکره مکرر بیان
 اولاندی) (پس حسن دین حسنله احسنی فرق ایدر دکل ایش) (که من تفضلیه معانسته در یعنی
 از) (کر زین بیایه) (بشنتک مقدم مفعولیدر) (بخدمت با حرف ظرف) (ایستادن اباح اوزره
 طور می دیمکدر) (محصول ترکیب) بر زمان ایکی قرداش واریدی بریسی پادشاهه خدمت
 ایدردی و بریسی بازوری سعبیله یعنی کدیمی و عرق جبینله اتمک یوب تعیش ایدردی حاصلی

رد شیخی

رد سروری

ارباب کسیدن ایدی بر کره بوفتی قرداش درویش قرداشه دیدی نیچون پادشاه خدمت
ایار سین تایش ایشلک مشقت و المندن قورتلوب خلاص بولاسین درویش قرداش دیدی
سن نیچون ایش ایشلر سین تاندخت ذلندن خلاص بولاسین یعنی مخلوق قیوسه خدمت ایلک
ایشلندن قورتلایسین که حکم ایشلر کندنی انکین یوب او تورق یعنی حضور ایلک یکدر
الزون قوشاق قوشانوب مخلوق خدمتده طور مقدن یعنی کندک کی بر مخلوق خدمتده
اولقندن (یت) بدست آهک تفته کردن خیر * به از دست بر سینه پیش (امیر) آهک الف
مدودایله وهانک قنجهله وکاف عجمه الحی وکرج بونده کرج مراددر (تفتقرینه سبله تفتدیه
اضافتی پیاده در قیرش کرج دیمکدر (کردن خیر تقدیری خبر کردندر ضرورت وزن ایچون
تقدیم و تأخیر اولندی یعنی قزمش کرج بو غرق یعنی قرضه رقی (پیش امیر لامبه (محصول بیت)
ال ایله قزمش کرجی خبر ایلک یعنی قرضه دروب بو غرق یک و پادشاه او کنده الی سینه
اوزره قویوب طور مقدن یکدر یعنی اکار خدمتده ال قاشدروب اباغ اوزره طور مقدن
قزمش کرجی ال ایله قرضه دروب بو غرق یکدر (آهک کاف عربیله در دینلر بلزلر یش
(و آهن وزنی اوزره بر قزمی صواد که ترکیبه اکا الحی دیرلر دین هم لوشده خطا ایشل
وهم کندنده زبرایونده آهک تفته دن مراد سویش طاش کرجدر علی کل حال بونده آهکی
الحی به تخصیص ایدلر بیتدن مقصوده واصل اولمالیلر (مصراع ثانیه به از دست بدست
پیش امیر یازانلر نادر واقع اولانی اختیار ایشلر بعضی نسخده آه تفته واقع اولمش هالقه
طریقله قزمش دمور دیمکدر (دست بدست نسخده سنی دست بر سینه نسخده سنه ترجم
ایلین نادری مشهوره ترجم ایشل تفته به اسحق معناسنی ورن قتی صفوق سویش (قطعه)
عمر کرانمایه درین صرف شد * ناچه خورم صیف وجه پوشم شتا) عمر کرانمایه پیانیه (کرانمایه
وصف ترکیبدر (کران کاف عجمک کمر به لفظ مشترکدر اگر قیظی بیتده بونده قیظی
معنا سنه در (ومایه اصل معناسنه در پس معناسی اگر اصلا دیمکدر معنای لازمه قیظی
دیمکدر پس معنای مطابقتین قیظی دین و جوق قیظی و اگر بهالی دینلر معنای لازمی
ویرمیشلر (درین اسم اشارتدر بر مقدر فکره مصروفدر که مصراع ثانی اتی بیان ایدر (نابوک کی
برلده عجباً معناسنه در تنکه دیوان حافظ شمر حظه مکرر بیان اولمشلر (صیف صادمهمله تک
فتی و بیک سکونیه یاز معناسنه در و شتا شبنک کسریله قبش معناسنه در (محصول بیت)
عمر کرانما به بو فکر ده صرف اولدی عجباً یازین نه بیرم و قبشین نه کیرم دیو یعنی فکر معناس
قیدندن بر دم آسوده و فارغ اولادم و فرقه خرج و قیود کسوه و بایسدن بر نفس خلاص بولادم
(درین لفظنک مشار الیهی مصراع ثانیکن مضمر دیر دینلر مشار الیهی اکلا مشلر
(ای شکم خیره بتانی بساز * نالکنی پشت بخمعت دوتا) شکم شبنک کسری و کافک قنجهله
قارن دیمکدر (خیره خاء معجمک کسریله الحی و زبون معناسنه در تنکه خیره رای دیرلر فاسد
فکرلر کیمسه به (بتانی با حرف مصاحبت (و با حرف وحدت) بساز با حرف تا کید (ساز فعل
امر مقرر مخاطبدر سازید ندن قانع اول دیمکدر (تا حرف تطیل (نکنی فعل ثنی مستقبل
مقرر مخاطب ایلده سین دیمکدر (پشت مفعول اول صریحی (بخد مت با حرف ظرف و با
حرف مصاحبت مفعول غیر صریحی (دوتا ایکی قات دیمکدر تنکه دیساجه ده پشت دوتای
فلنکده بیان اولدی ایدی (دوتا کننک مفعول ثانی صریحدر (محصول بیت) ای فاسد شکم
بر تنکله قانع اول و حیوانات کی اکل و شرب و آب و غلاف قیدینه دوشمه تا کیم اکا بر ملازمته
و ملوک و سلاطین خدمتده ارقی ایکی قات ایلوب پادشاه عالم اوله سن (زیر القناعه کز

رد این سید علی و سروری
رد این سید علی
رد این سید علی و سروری
و شعی
رد سروری و کافی
رد کافی
رد سروری

رد این سید علی
رد سروری و شعی و کافی

رد سروری و کافی

لافتی در (خیره تک معناسنی لجوج و بداندیش دیدکده نصرکه خیره چشمی (و خیره دستی بوکا
منم ایدوب قاشمش و او پوشمش معناسنی ذکر ایدن صدد دن کلبا خارج اولمش (و لجوج
و معاند نادان و بداندیشه تفسیر ایدوب بو محله حر یض و غیر قانع معناسنی مراد در دین
اکثر کلام ایشلر بلا فایده و خیره لجوج و غیر قانع معناسنه در دین محله مناسب نوز
سو یلامش (حکایت) کمی پیش نوشیروان عادل مرده آورد که خدای عز وجل فلان خدمت را
برد ایدت گفت هیچ شنیدی که مرافر و گذاشت) برداشت قالدردی (یعنی دینادن رفع ایلدی
حاصلی اولدردی دیمکدر (هیچ شنیدی استفهام معناسنی متضمر هیچ ایشلر کی دیمکدر
(فر و گذاشت ترک ایلدی و احوال ایلدی دیمکدر (محصول ترکیب) بر کیمسه نوشیروان عادل
قنه کلوب مرده کنوردیکه الله تعالی فلان دشمنکی قالدردی (یعنی دینادن کنوردی (نوشیروان
بو خبری ایشلر یچک کلن کیمسه به دیدیکه هیچ کیمسه دن ایشلر کی که بنی ترک ایدوب باقی و مؤید
قود یعنی (یعنی اصلده خیرلی بشارت یوایدیکه بنی امانت ایلوب دیناده باقی قوی ایدی والا
اول بو کون کتدیسه بزیارن کیدرز نهایی بر ایکی کون اول بزدن اول کتمش اولوب یازو که
نه مشتاقی کرک و نه سرور و جود (یت) مر ابرک عدو جای شادمانی نیست * که زندگانی ما
نیر جاودانی نیست) مر ا بکا دیمکدر (یا حرف مصاحبت سبیتی متضمر (مرک عدو لامبه
(جای بونده محل معناسنه در (شادمان صفت مشبهه ر (و یا حرف مصدر و اضافت لامبه در
محل مسرت و سرور دیمکدر (که حرف تعلیل (زندگانی یا حرف مصدر (مایه اضافتی لامبه در
(جاودانی یا حرف نسبت بعضی نسخده ده مر ابرک عدو ویرینه اگر بر د عدو دوشمش
(محصول بیت) بکا دشمنک مرکی و هلاکی سببیه سرور و شادمانی محلی بوقدر (یعنی
دشمن اولمشکله مسرور اولاجق یز دکل زیرا بزم حیانت دخی باقی و مؤید و ثابت دکلدر (یعنی
عدو تک اولومبله مسرور اولماز زیرا برده طالده ثابت و پایدار دکل ایز (حاصلی اول بو کون
اولدیه بریده یارن و یار کون اولمر مقرر در (حکایت) گروهی از حکما در بارگاه کسری
در مصلحتی سخن میگفتند بر رجهر خاموش بود گفتند چرا درین بحث باماسخن نکوی
گفت وزرا امثال اطباء و طبیب دارو نه دج ر سقیم رایس چون بینم که رای شما بر نهج
صوابست مر ا دران سخن گفتن حکمت نباشد) گروه کاف عجمی ضربه بلوک معناسنه در
(یا حرف وحدت) بارگاهدن بونده مراد سرای و دیوانخانه در (کسری عرب کافشک
فتی و کسریله و سکون سین و فتح را ایله او قور (اما عجم کسری را ایله دیرلر کسری عجم پادشاهلرینک
اقتی در (تنکه رومک قبصر (و حبشه تک بجاشی (و مصرک فرعون (و خاقان چین و قفقورک
اقتی در (کسری حسروک مریددر جمی اکا سره کلور (خلاف قیاس اوزره (زیرا قیاس
کسرون دیمک ایدی رانک قنجهله عبسون و موسون دیدکاری کی سبنک قنجهله (کذا فی مختار
المصالح (محصول ترکیب) کسری بارگاهنده حکمدان بر بلوی بر مصلحت خصوصنده سوز
سویلروردی بر رجهر که کسرینک وزیر اعظمی ایدی اسم اولوردی و بونلر کندیر و مشاوره سنه
داخل دکل ایدی یعنی بونلره مشاوره ده بله دکل ایدی حکما دیدیلر که نیچون بو خصوصده
بر مله مشاوره و تدبیر داخل اولز سین بر رجهر دیدی و زراطیلر ملاودر و طبیب ذواو بر مر
هر بضدن غیر به پس چون کوردم که سزک رای و تدبیریکر طریق مستقیم اوزره در بکا انده
سوز سو بیک حکمت اولماز (متنوی) چوکاری بی فضول من بر آید * مراد روی سخن گفتن
نشاید) کاری با حرف وحدت (فضول من لامبه لافضول فانک وضادک ضمه لیه عجم مصدر
معناسنه استعمال ایدر ارتقای و زیاده لک معناسنه (اما صحاحده یوایدیه بو وزن اوزره مصدر

رد این سید علی
رد کافی
رد سروری و شعی
رد این سید علی
رد سروری و شعی

شادمانه دال سا کندر
و هر برده مانک ماقبل ساکن
او قورند بر سله

کتور عش (محصول بیت) چونکه برایش نیم زیاده لغزش و ارتقا لغزش حاصل اوله یعنی برایش
 که بن قریشوب قائله لغزش حاصل اوله بکا اول ایشده سوز سوز بک لایق دکل زیر تحصیل
 حاصل لازم کلوز (فضوله بریا ادخال ایدوب آدی یا مصدر دینلر زیاده فضولتی ایشلر در که
 هضمه قابل دکل نامل ندر (و کرینم که ناینا و چاهست اگر خاموش بشنم کنا هست) که
 حرف بیان (ناینا اعمی یعنی کوره دیرلر (چاه جیم بحمله قوی معنایه در (محصول بیت)
 فاما شوبله که بریده قوی اوله و برامی کیسه اول محله بولوب قوییدن بی خبر اولوب
 دوشمک احتمالی اوله و بنده بو حال کورم اگر ناینا بی طریق سلامت دلالت ایلوب ایهال ایدوب
 طمازسم کنه کار او اورد زیر اول حینده سکوت تلف نفس سبب او اورد (قصه دن حصه بود که
 اگر سرک رای و تدبیرده خطا کن اکلایم البته سو یلردم سکوت ایلردم دیمکدر (حکایت)
 هارون الرشید را چون ملک مصر مسلم شد گفت بخلاف آن طغی که فرور ملک مصر دعوی
 خدایی کرد بخشم این مملکت را مگر بکمترین بند کاه (بخلاف باحرف صله (خلاف بویه
 پز زده و غم و سکورت معنایه در (آن طایفه اضافتی لامیه در (طاغی از غون دیمکدر) که
 حرف رابط صفت (باحرف مصاحبت (فرور ملک لامیه در (ومصره اضافتی بیانیه و بالامیه
 (دعوی خدایی مصدرک معنایه اضافتی در (و باحرف مصدر (بخشم فعل ننی مستقبل
 منکلم وحده بفشلا میم دیمکدر (مکرادات استنادر الا معنایه (باحرف صله (کترین ترادات
 تفضیل و باحرف نسبت ونون حرف تا کید (بندگاه اضافتی لامیه در (محصول ترکیب)
 چونکه هارون الرشید ملک مصر مسلم اولدی یعنی خلافت و سلطنته داخل اولدیکه اول
 از غونک یعنی فرعونک و غنه و کور لکنه که مصر سلطنتی فروری سبب له تکریماتی دعواسنی
 ایلدی مملکت مصری بفشلا میم الا قوللر بک غایتله دنی سنه یعنی الحفر غنه (سیاهی داشت
 کودن نام او حصص ملک مصر ابو ارزانی داشت) سیاهی باحرف وحدت (داشت طوناردی
 یعنی کندینک وار ایدی (کودن کاف عربک و دالک فتحه زبیه لغت عربده سمرانه دیرلر
 تشبیه و استعاره طریقه احقی کیسه به کودن دیرلر (نام اولامیه (حصص حانک ضمی
 و صادک فتحه صورت تصفیرده (بوی باحرف صله (ارزانی لایق (داشت طوناردی یعنی
 کوردی (محصول ترکیب) هارونک برقره عربی و ارا بدیکه آدی حصص ایدی مملکت مصری
 اکا لایق کوروب حاکم کنی اکا و پردی (کویند عقل و کفایت او بحدی بود که طائفه
 حراث مصر شکایت آوردند که بنده کاشته بودیم بر کنار نیل باران بی وقت آمد تلف شد گفت
 پشم باستی کاشتن صاحب دلی بشند و گفت (عقل و کفایت عطف تفسیر شکله در
 بعض نسخه ده کفایت برینه کبسات دوشمش زیر کک معنایه (بحدی باحرف ظرف
 و باحرف وحدت (که حرف بیان (طائفه حراث اضافتی بیانیه در همراهی اضافتی ایچون
 کلش دینلر اولکی بلد کلری خطاری اوزره ذاهب اولشلر (حراث جمع حارثلر نصار و زنی
 اوزره اکچیلر دیمکدر زراع ده دیرلر مصره اضافتی لامیه در (که حرف بیان (بنده باه بحکم
 اوج حرکتله و سکون اوله بموق معنایه در (کاشته بودیم اکش ایدک دیمکدر) کاشتن
 مصدرندن مشتق (بر حرف استعلا (کار معروف (نیل و اضافتی لامیه مصر ابرامغی (بارانی
 وقت آمد تلف شد ظاهر بوندن مراد نیلک طغیانیدر والا مصرده اولقدر یغور یاغیر که
 اکثری افنا بیله (پشم باه بحکم فتحه و سکون شنبه یوکه دیرلر (بایستی باحرف حکایه در
 (بایستن کرک اولاق (کاشتن اکث (محصول ترکیب) روایت ایدرلر که عقل و کفایتی و فهم
 و فراستی بر حده و بر مرتبه ده ایدیکه یعنی بر طبقه ده ناقص العقل و نادان و احقی ایدیکه مصرک

زد شرح جمعا

دعویده، و اضافتی ایچوندر
 دین غندی سو یلش زیر
 هرگز اضافتی همزه افتضا
 ایازه کر که کله نک اخرنده ها
 رسمی اوله انده ده همزه عین
 بتر شکاره یاز یلور بین بین
 او فرور بوند خود بایک کسریله
 او قنور لیکن کاه او اورد که
 ضرورت وزن ایچون بالفعل
 یاز یان یا بی ساکن اوقوب
 اضافتی ایچون بر بادخی ثبات
 ایدرلر بوغیلین دعویابی مثلا
 شکله باب نایده کلوز (بیت)
 در از بی شب از زکان من
 پرس * که بک دم خواب در
 چشم نه گشتست
 زیر اضافتی ایچون کلن یادر
 همزه دکادر

رذ شعی و کافی
 اشو منه لده تافض
 کور بنور (محمد اسعد)

اکنجی طائفه سی شکایت کتوردیلر که نیل کنارنده پاموق اکش ایدک یغور و قنور کلدی یعنی
 نیل و قنور طاشدی و بنده من فاسد و تبه او اوب هب تلف اولدی بوشکایتدن مقصود لری بوکیم
 آفت سما و بدن نقصان و خسران کوردک بوییل بزدن بنده جهندن عشر و خراج طلب ایلک
 دیمکدر حصص دیدی بولک اکث کرک ایدیکز که یغور ضرر ایلوب زیان کورمیدیکز یعنی شوبله
 احقی و نادان ایدیکه بویکه بنده کبی اکلور و بچیلور صانوردی پس بر صاحب دل بوسوزنی
 ایشدوب دیدی جائزدر که صاحب دلدن شیخ کندی مراد اوله و ایشتمه سی الدن روایت
 طریقه اوله (مشوی) اگر روزی بدانش در فرودی * زناده ان تک روزی (رنودی) روزی
 یا اصلیه ایلر رزق معنایه در (باحرف مصاحبت (و دانش اسم مصدر در علم معنایه ترکیبه
 پلش دیمکدر (در حرف تا کید (فرودی حکایت حال ماضی ارا نایدی (تک افتده طار
 دیمکدر اما بولک کبی بر زده قلندن عسار ندر (ترادات تفضیلدر معنایه بنده مقید دار تنکتر
 دیمکدر (نبودی باحرف حکایه در (محصول بیت) اسرار زاق و اموال و جاه و جلال عقل
 و دانش مقیدار نیجه ارتوب زیاده اولیدی یعنی هر کسک رزق عقلنه و فهمنه کوره او ایدی
 جاهلندن رزق و مالی از رزق و طاررق کیسه اولمازدی یعنی جهله افقر ناسدن او اوردی لیکن
 ارادت خدا ایلر بویه دکل بلکه خدا (بناد انان چنان روزی رساند * که صد داندانان حیران
 بماند (باحرف صله (نادانان الف و نون ادات جمعدر (رساند الف و نون ادات تعدیه در
 ایشدور دیمکدر اصلنده رسد ایدی ایشور معنایه (که حرف بیان (دانا صفت مشبهه در
 عابم معنایه (در آن یعنی رزق ایشدورمه ده (صد دانا مبتدای اول حیران مبتدای ثانی (بماند
 فصل مضارع مفرد غائب فاعلی تحتند حیرانه راجع ضمیر جله فعلیه خبر حیراندر (وجله
 اسمیه خبر صدر در (وجله صغرا و کبریا اعرابدن محلی بوق جله ابتدایه (محصول بیت) نادانلره
 خدا آنجیلن رزق و مال و پرد که بوژ عاقل و دانا اول رزق و مال و جاه و جلال و یرمه سنده حیران
 و سرکردان و مدحوش فالور عربده بومضمونی ایراد ایشلر لیکن عربی بیاین شرح اولما نیجه
 حفظ ایلدی ایچون ترک ایلدک (مشوی) بخت و دولت بکار دانی نیست * جز بتا بید اسمانی
 نیست (باحرف مصاحبت (کار دان وصف ترکیب رایش بلیجی دیمکدر (باحرف مصدر
 (باحرف مصاحبت (ناید فعل بایندن مصدر در لغتده محکم ایلدکدر (اما بولک کبی بر زده
 مراد توفیق ربانی و لطف و احسان صمداندر (آسمانه استاد مجاز یدر زرافاعل حقیقی خلاق
 عالمدر (آسمانی بایستی حرف نسبتدر (محصول بیت) بخت و دولت و سعادت و رفعت ایش
 بلیجیلکاه و مبصر لغله دکلدر بلکه توفیق ربانی و تاید صمدانیدن غیر یله دکلدر (حاصلی
 بخت و دولت قوت علم و معرفت و کماله مبصر دکلدر بلکه فقر و غنا و پر ملک خلاق عالمک
 ارادته منوطدر انجیق (اوفنادست در جهان بسیار * بی غیر از چند عاقل خوار) اوفنادست
 اصلنده اوفنادست در حذف و ایصال طریقه ها، ر سیمله همزه محلیه بی ترک ایلدی
 (زیر اسین و تادات خبر در فعله داخل اولماز اسمیه مخصوص صدر (غیر اصلنده تمیزدر ایکی
 یا ایلر اما انجم عین الفعل یا سنک حذفله استعمال ایدر (ارج قیمت و مقدار معنایه در (ومند
 ادات نسبت معنای لازمسی معزز و مکرم دیمکدر معنایه مقیدار صاحبیه تفسیر ایدوب
 معزز و مکرم معنایه کادیکنی انکار ایلین فرزندار چند معنایه بیانیه (ارجند سکون
 جمیله (جهنک ضمیمه در دین خطا سو یلش (زیرا من لفظنک ما قبلی دایما ساکن او اورد
 (خوار و اور سیمله ذلیل و حقیر معنایه در مصراع اول ثانی به مره و ندر (محصول بیت)
 دنیاه چوق واقع اولمشدربی عقل و بی غیر یعنی تشخیص و تمیزه مالک او ایان معزز و مکرم

رذ سر روی
 رد این سید علی و شعی

اولی و عاقل و عالم خوار و ذلیل اولی عالمه بوجوق واقع او لشدر (کیا کر بقصه مرده
 و رنج * ابله اندر خرابه یافته کج) کیا کاف عربك کسر به علوم حبسه نک بریدر که
 بعضی حبسه ابله التوین غیر معدنیاتی التوین ایدر (و کرات فاعلدری معنایه کیایی دیکدر
) یعنی اول فنه چالشن دیکدر (یا حرف مصاحبت) غصه غم اما اصلند یك بیرکن بوغزده
 طوران لقمه در (رنج الم معنایه) ابله همزه نک و لامك فقهه لریله احق معنایه در
 (خرابه ویرانه معنایه در) کج بونده دینه معنایه در (محصول بیت) کیا کر (یعنی
 اول عله سخی و کوشش ایلین کجه غم و غصه و رنج و محنت و الله مقلن اولوب کنش
 و فقر و فلا کتله اولمش و بنش) اما ابله و جاهل هیچ الم و زحمت چکمه کسزین و طالب و راغب
 دکل ایکن ویرانه ده کج و دینه بولق واقع اولمش (حکایت) یکی را از ملوک کبرک
 چنی آورده بودند خواست که در حالت مستی با وی جمع آید دختر ثمت کر دملک در خشم
 شد و مرا را از بندگان بسیاری بخشید که لب ز برنش از پره بینی در گذشته بود و ز برنش
 بکر بیان افر و هشته هیکلی بود که صخره چنی از طلعش بر میدی و عین الفطر از بقلش
 بکندیدی (کنیرک و کنیر جاریه به دیرل (چنی به اضافت بیانیه) در خشم خاک قحی
 و سکون شبته غضب دیکدر) شد بونده رفت معنایه در (مرادات تأکید) یعنی رانک مضبوطی
 تأکید ایدر (لب ز برین بیانیه) پره بینی برون قلنی دیکدر (ز برنش ز برینه معطوف
) بکر بیان با اشتهاء غایت ایچوند رالی معنایه (فر و فاک ضمیمه ادات تأکید) هشته بونده
 صبار قش معنایه در (هیکل بونده هیت معنایه در) (یا حرف وحدت) که حرف بیان
 (صخره چنی صادق قحی و خاک سکونیه سلیمان یغمبرک مهری سرفه ایلین عفریت در
 دیدیلر که زیاده بد شکل و چرکین قیافت ایش که سائر عفریتلر اندن اور کر ایش (طلعت بونده
 یوز معنایه در) رمدی حکایت حال ماضی اور کردی دیکدر (قطر فافک کسری و طامک
 سکونیه بونده قطران معنایه در) (یس عین الفطران قطران بکاری دیکدر) (بغل بانک و عین
 مجمه نک فقهه لریله قولتی معنایه در) که هر بجه ابط دیرل همزه و بانک کسره لریله (یا حرف
 تأکید) کندی کاف عجمک فقهه یك پاراهن قوقی که هر بجه اکانتن دیرل حضرت شیخ
 فرمک اوصافده مبالغه بیورر (محصول ترکیب) پادشاهلردن برینه چین و لایندن جاریه کتور مشلر
 ایدی پادشاه استدیکه مستانه لک حالتنده انکله مجامعت ایلیمه جاریه منع ایلدی یعنی ال و رمدی
 و رضا کوسرمدی پادشاه غضب ایلدی وانی قوللردن بر قره قولنه بقلشدیکه اوست طوداغی
 یورنیک فلا غندن آشمش ایدی و انت طوداغی بقاسنه دکل صار قشیدی بر بد شکل ایدیکه
 صخره چنی بویه بد شکل و بد قیافت ایکن یوزین کورسه اور کوب بخاردی و فطران بکاری
 قولتو غندن قوقاردی یعنی شکلی بد و کند بغلی بدتر ایدی (بیت) تو کوئی نایافت زشت
 روی برو خست و بر یوسف نکویی) کوئی شرط محذوفه جوابدر (یعنی قره نک شکلی
 کوریدک دیدک فعل مضارع مفرد مخا طبر کویندن (یا حرف انتهای غایت) زشت رویه
 وصف ترکیبدر (یا حرف صدر چرکین یوزلی لک دیکدر) (بر حرف استعلا) (واو ضمیری
 قره راجمدر انک اوزرینه نامدر دیکدر) (نکویی یاه مصدر به ابله ایلک دیکدر) (محصول بیت)
 سن دیدک قیامت دکل چرکین یوزلیک یعنی بو چرکنلکی انک اوزرینه مخومدر یعنی اکا ختدر
 حاصلی چرکنلک اندن اوته اولماز و حضرت یوسف اوزره کوزلک یعنی حضرت یوسف
 علیه السلام حسنی حدوی پایان اولدینی کی بونک قحی کذلک بی حدوی غایتدر (قطعه)
 شخصی نه چنان کر به منظر * کر زشتی او خبر توان داد) شخصی یا حرف وحدت (کر به بونده

مکره معنایه در (منظر بونده شکل معنایه در) (کر به منظر وصف ترکیبدر بد شکل و مکر و
 هیئت معنایه (کر اصلی که از ایدی) که حرف بیان (زشتی یا حرف مصدر) (واو به اضافتی لامیه در
) داد بونده دا دن معنایه در (محصول بیت) بر شخص ایدی اما اوبله بد شکل و کر به هیئت
 دکل ایدیکه انک چرکنلکندن وزشت روانندن خبر و یرمک ممکن ایلدی یعنی چرکنلکی فوق
 الحد ایدیکه قابل تعمیر دکلدر (وانکه بقلش نعو ذ بالله * می دار با قصاب می داد) (واو
 حرف عطف) که کاهدن مخفقددر (مردار دن لاشه و جیفه مراد در) (یا حرف ظرف
) آفتاب می داد لامیه در تقدیری ماه می داد و یا می داد ماه ایدی ضرورت وزن ایچون حذف
 و ایصال اولدی (مرداد تاریخ جلالی حسابی اوزره شهر ضمیمه دن اوزره ایک اسمیدر که
 اول آیده لاشه و جیفه زیاده بد قوقار خصوصاً کیم عربلرک یعنی قره لک قولتقلری
 (محصول بیت) قره نک شکلی و صورتی معلوم اولدقدن صکره قولتی نمود بالله آفتاب می داد
 ماهده لاشه و جیفه کی ایدی یعنی قتی بد قوقاردی شوبله که هیچ بوجهله قوقوسنه تحمل
 اولمازدی استعاده بوجهتدر (سیاه راداران مدت نفس طلب بود و شهوت غالب مهرش بچید
 و مهرش برداشت یا مدادان ملک کنیرک راجبست و نیافت مایرا گفتند خشم گرفت و بفرمود
 ناسباه را با کنیرک دست و یا استوار بیندند و از بام جوسق بخندق در اندازد یکی از و زرای
 نک محضر روی شفاعت بر زمین نهاد و گفت سیاه رادارین خطایی نیست بلکه سائر بندگان
 و خدمتکاران بخشش و انعام خداوندی معنادند گفت اگر در معاوضه اوشی تأخیر کردی
 چه شدی گفت ای خداوند نشیده که گفته اند) سیاه را را حرف تخصیص سیاهلک
 دیکدر (مهر فیمک کسر به محبت معنایه در) بچیدد بر شدردی دیکدر (مهر فیمک
 ضمیمه بکارندن عباردر مهرین قالدردی یعنی بکارتن ازاله ایلدی) (بامدادان ایزه دیکدر
) (بام طام اوستی) (معلوم اوله که یوقاری و لایتنک اول یتک اوستی دوزدر یعنی مسطح در اکا
 عجم بام دیر (جوسق جیم عربک و سبک فقهه لریله برج اوزره اولان کوشک در قصر معنایه
 و اضافت لامیه در) (یا حرف صله) و خندق معروف (در حرف تأکید) اندازند فعل مضارع
 جمع غائب و یا فعل امر جمع غائب حاصلی ایکسیده صبغه ده مشرکلر در آنال و یا آنسونلر
 دیکدر (خطایی یا حرف تنکید) بل ادات اضرب (که حرف تعلیل) (سائر جمع و باقی معنایه
 مستعملدر) (معاوضه لغتده مشارکت معنایه در) اما بونده مجامعت معنایه در (واو به اضافت
 مصدرک مفعولیه در) (کردی یا حرف حکایه) (شیده بویه در) (محصول ترکیب) انفاقا
 سیاهلک اول مدته نفس خبیثی طالب و شهوت و توقاتی و ارزوسی غالب ایدی جاریه به مهر و محبتی
 حرکت کلوب اختیاری الدن کندی و مهری قالدردی یعنی قزاقنی الدی ابرقی که پادشاه
 شراب کیفیتدن آیلوب عقله کلدی جاریه بی استدی و بولما دی کجه واقع اولان ماجرای
 سوبلدر غصه کلدی و بیوردی تاسیاهلک جاریه ابله بله الی و یاغنی محکم بغلیه و برج اوزرنده
 اولان کوشکدن حصارک خندقنه آنال و یا آنسونلر بویه اولیکه ای خوبلی و زیزدن بریمی
 شفاعت یوزی بره قودی یعنی پادشاهه تعظیم ایلدی و دیدی پادشاهم سیاهلک بو خصوصده
 خطامی یوقدر بلکه سائر قوللر و خدمتکارلر سعاد تلو پادشاهلک انعام و احسانه معناد در
 سیاهلک ده بونی معناد اولان بخششله قیاس ایدوب استرداد احتمالی خاطرینه کتور بوب
 خنکار و پردی دیو مالکانه تصرف ایلشدر پادشاه و زیزدن بو مصداقینی ایشیدیکه دیدی
 اگر بر کجه مجامعتی تأخیر ایلسه نه اولوردی و زیزدیدی ای پادشاه مجبور و اولادیمی حکما
 و عقلا دیدکری (قطعه) نشنه سوخته در چشمه روشن چور سید * نو پندار که از نیل

دمان اندیشد) بعضی نسخه ده روشن برینه حیوان واقعه در (تشنه صومرز سوخته اضافی
 بیایند در (و همزه حرف توسل (و یا بطنی اضافت ایچون کشدر (در حرف صله (جشمه روشن
 بیایند در (وعین بتراش کلی که عربیده و فارسیده همزه زن بدل کتابت اولور بونک کی پرده اضافه
 دلالت ایدر لیکن خالص همزه فقط او نماز بلکه یانه بین بین تلفظ اولور (پس بونده ایکی
 یرده به همزه اضافت ایچون کشدر دین اضافتی انکار ایدوب همزه صفتله موصوفی ربط
 ایچون کشدر دین ذکر اولان تحقیق و ندقیه واصل اولما مشر (نومبتدا) (پندار فعل نهی
 مفرد مخاطبدر (پندار پندیدن ظن ایله دیمکدر مابعدیله خبر مینساردر (که حرف بیان (پیل دمان
 بیایند در کوکره مش و غضبه کلس فیل تنکه پسر هار و نده کپی (اندیشد فعل مضارع
 مفرد غائب قورقه دیمکدر (محصول بیت) ناردرون ایله نوزان اولان تشنه و عطشان چونکه
 صافی صومزه سنه و یا آب حیات بکارینه ایرشدی یعنی واصل اوله سن ظن ایله اولوقت
 هیتلی و کوکره مش فیلدن حرف ایدوب پرواچکه بلکه خاطرینه به کلز انده قبل وارسلان
 و قیلان اولدینی (محد کرسنه در خانه خال پخوان * عقل باور نکند کز رمضان اندیشد)
 ملحد اسم فاعلدر ایلحدیدن (یعنی افعال با بدن طریق شریعتدن خارج اولوب حشره
 و نثره منکر اولان ظالمه دیرلر (کر سنه بونده کاف عجمک ضمی و رانک سکونی و سبک کسریله
 آج معنا سنه در که عربجه جابع دیرلر کاف عجمک ضمی و رانک کسری و سبک سکونیه ده
 لفظیه رفاحفظ (در حرف طرف (خانه خالی بیایند (پرباه عجمک ضمیله طلوع معانسه در عربجه
 ملان دیرلر (خوان بونده نعمت و طعام معانسه در (محد مبتدا اول و عقل مبتدا نایددر (باور
 باه عربیه و واول فحیله کرد و یا کند لفظیه مستعملدر و یا بعضی مشتقاییله فی و اثبات طریقه
 تصدیق معانسه در بونده کند فعلیه مستعملدر که فعل فی مستعملدر ایلر معانسه تصدیق ایلر
 دیمکدر مابعدیله خبر مبتدائی و جمله اسمیه خبر اول و مبتدا اول خبریله جمله مستأنفه فنددر (کز که
 حرف بیان (رمضان معروف) (اندیشد فعل مضارع مفرد غائبدر فکر ایدر دیمکدر (محصول بیت)
 آج ملحد خالی اوده یعنی تنها خانه ده که کیمسه حالت مطلع اولیه و خانه نعمت و طعامدن
 ملان اوله یعنی بر اوله عقل تصدیق ایلر که رمضان فکر بن ایدوب طعام ال صوتیه یعنی
 رمضان فکر بن ایدوب طعام عجمک ضمی عقل اینانز الیه اچ اولجه بیر (پرفظنی باه عجمیه
 بر ظن ایدوب باه عربیه فحیله و خوانه مضاف قیلان و خوانی سفره معانسه اخذ ایلین عجب
 متصرف ایش (و خالی لفظی بر خوانه مضاف قیلان نه خوب موزون ایش (و بری باه عربک
 فحی و رانک سکونیه تجو بر ایلین غلط سوزیده مذکور کز ارنجه کتمش عنی الله عنهم (ملک را
 این لطیفه خوش آمد و گفت سیاه را بنویخشیدم کنیزک را چه کنم گفت کنیزک را بسپاه بخش که
 تم خورده او هم او را شاید) سیاه را را اداات مفعول (بنو با حرف صله (بخشیدم بولفظ ایکی معنای
 متضندر (بری وزیر به فاشلمی یعنی تمليك ایلک (و بری اکاصوچین بغشای (کنیزک را را اداات
 مفعول جاریه بی دیمکدر (سیاه یا حرف صله سیاهه دیمکدر (بخش فعل امر مفرد مخاطب
 بفشله (تم خورده بر کیمسه نیک یعنی انسانک و یا حیوانک ییدیکندن و یا ایچدیگندن ارته دیرلر که
 عربجه اکاصور دیرلر (اویه اضافت لامیه در (اورا اکا دیمکدر (شاید فعل مضارع مفرد
 غائب لایق معانسه در (محصول ترکیب) پادشاهه وزیرک مذکور اطیفه سی خوش کلدی
 ویدیدی سیاهی سکافش لدم ایکی معنایله یا جاریدی نیجه ایده لیم وزیر دیدی پادشاهم هم جاریدی
 سیاهه بفشله که انک تم خورده سی یعنی ارنو غیدر که بنه آلا یقدر شمد نصکره سترک حر مکره
 و سترانکه متع اولی جارزد کلدی و وفکر زکلیا طریکز دن چتماق کرک (قطعه)

رد سیمی و کافی

مطلوبه

رد کافی
رد سروری

هرگز اوزا بدوستی میسند * که رود جای ناپسندیده) اورا انی دیمکدر اضمار قبل الذکر
 واقعدر (مرجع البهی مصراع ثانی اولنده مقدر آن کس اوله یاخو اوزا آن کس را تقدیرنده
 اوله پس طریق اضمار اولماز (با حرف صله (دوستی یاخرف مصدر (میسند فعل نهی مفرد
 مخاطب بکنه ولایق کورمه (که حرف رابط صفت (جای ناپسندیده بیایند (محصول بیت)
 هرگز اول کیمسه بی دوستله بکنه ولایق کورمه که نامعقول و نامقبول بره واره یعنی اگر
 محبوبک و مطلوبک و اگر غیر میشی که ارادل نشین و ارادل پرست اوله انی دوست انتخاب ایله
 و کندی یارو یاروم دیوا کا اعتبار قلم بعضی شراح جائزدر که میسند لفظی مفعول معانسه اوله
 یعنی مرضی و مقبول اولماسون دیوا لیکن فسادی زیاده و اضحدر قدیر (تشنه را دل نخواهد
 آب زلال * نیم خورده دهان کندیده) تشنه را را اداات تخصیص تشنه نیک دیمکدر
 نخواهد فعل فی مستقبل مفرد غائب فاعلی تحتیده ذله راجع ضمیر در و مفعولی (آب زلال
 اضافت بیایند ایله زلال طائلی صوبه دیرلر پس بونده زلال وصفنده اطباب ایلین مططب ایش
 (نیم خورد و نیم خورده بر معنایه در که سابقا ذکر اولدی ایدی ترکیب مزجی قییلنددر (دهانه
 اضافتی لامیه در (و کندیده بیایند در (مصراع ثانی آب زلالدن حال واقع اولمش (محصول بیت)
 تشنه نیک کولکی آب زلالی استنوا کا مائل اولماز قوقش اغزک ارغنی و سوزی اولدینی حالد
 اول آب زلال یعنی هر قدر که کیمسه تشنه ایدده اغزی قوقش کیمسه نیک ارغنی و فضله سین
 ایچمز حضرت شیخ بوینی مسالغه طریقه سوق ایش و الا قوقش اغزلی برصودن ایچمکله
 اول صومته اولماز و حلال ایکن حرامده اولماز (وجائزدر که تشنه نیک اغزینک قوقسند
 بیایند و بیلیچک اگر لازم کیمه واقعا اگر اه تره دن لازم کاور و خلافتک چوغنک اغزی قوقار
 وینه بلور کن بری برشک سوزنی بیر و ایچر بعضی شراح نیم خورده هار رسمیه و همزه ایله
 یازوب اکثر نسخه ره بوشکلی اسناد ایدوب افزا ایش حال بو که بونسخه بی کندی شرحندن
 غیری یرده کور مدک بوقدر تبصره واریکن (قطعه) دست سلطان ذکر کجایند * چون بسرکین
 در اوفتاد ترج (کجا قنده دیمکدر استقام انکاریدر (بند فعل مضارع
 مفرد غائبدر بینیدندن قنده کورر یعنی کورر چون اداات تعادل اداات شرط دین اصابت
 ایلامش (با حرف صله (سرکین سبک قتی و کسریله و رانک سکونی و کاف عجمک کسریله
 حیوانات ترسی و کره سی تعریب ایدوب سرقین دیرلر (در حرف تأکید) اوفتاد و او اصلیه ایله دوشدی
 دیمکدر (ترج معروف اوفتادک فاعلیدر و ملاحظه ده مصراع ثانی مصراع اولدن مقدم
 زیرا علت معلولدن مقدمدر (پس تقدیر کلام چون بسرکین در اوفتاد ترج دست سلطان
 ذکر کجا ینددر (بو یله اونجه ییسد و اوفتاد ترج ده تشازع ایدر دیمکه احتیاج اولماز بیندک
 فاعلی ترجه راجع ضمیر در قدیر (بعضی نسخه ده ییندرینه باید واقع اولمش معناسی سعاددر
 (محصول بیت) قازورات و مهملات ایچنه دوشن ترج بدخی پادشاه الی قنده کورر و زده ده بلور
 (یعنی ترسه و کره به دوشن ترج هرگز پادشاه البنی کور مدیکی و پادشاه انی النسه المدیغی کی
 (حاصلی پادشاه لایق اولمدیغی کی سیاهک ارغنی اولان کیزک دخی پادشاهک نظر شریفته
 و فراس اطیفه هرگز لایق و مناسب دکل قصه دن حصه در فتأمل (تشنه را دل کج نخواهد آید *
 کوزه بگذشته برده هان سلج) آبدن مراد مذکور آب زلالدر ضرورت وزن ایچون حذف
 اولندی (کوزه کاف عربک ضمیله و هانر سبکله فارسیندر و هانر کوزر بیدر برده دیرلر (بگذشته
 ماضیدن قصیدر یکممش دیمکدر (بحرف استعلا) دهان سلج بیایند سلج سبک و لامک صمل یله
 و نونک سکونیه دوداقده بالامه دیدکاری مر صندر غایتله اغرغان اولور (مصراع اولده

رد کافی

رد کافی

رد کافی

رد این شبه علی و سروری

استقامت انکار و از (محصول بیت) بر کوزه که آغزی لایه کم است آغزیدن کچه یعنی سلیج
 آغز کچه که اول کوزه دن ضوایچه نشسته کوهلی اول کوزه دن صوبه قنده طالب او اور یعنی
 هر قدر صوبه او اور سه ده کوهلی اندن ضوایچه که مائل اولماز زیر طبعی اندن اگر ایدر (بوییت)
 حضرت شیخ اولدوغنده نظر وار زیر ترکیبده ترک واد استده ضعف حاصل و علی الخصوص
 که بعض منوده موجود دکل بوییت شرخنده مکر و هی ارتکاب ایلم دین داده خلای صحیح
 ارتکاب ایلمش قنامل (حکایت) اسکندر روی را گفتند که دیار مشرق و مغرب بچه گرفتنی که
 ملوک پیشین را خزان و ملک و عمر و لشکر پیش ازین بود و چنین فتنی میسر نشد گفت بعون الله تعالی
 هر ملکی که صکر قم رهش نیاز دم و نام پادشاهان جز بیکوی نبرد (اسکندر مشهور
 پادشاهک اسکندر که علما نبوتنده اخلاف ایلدیلر اصح قول بود که نبی دکل ایلمش ایکن مصالح
 و عاید و تدبیر حکیم کامل ایدی که علی ارستطالس دن الدی ابن فیلقوس روی دیکله مشهور در
 بعضی حضرت ابراهیم پیغمبر علیه السلام و بعضی سلسله اجدادینی حضرت نوحک او علی
 یافته ایصال ایلدیلر (و ذوالقرنین اقیله ملقب اولسند نهیجه وجه یاز شلر لیکن بویر مقام
 استیغاسی دکل ایدی اسکندر دیدیلر (که حرف یسان (د یاردن بونده ملک مراد در (گرفتی
 فعل ماضی مفرد مخاطبدر (که حرف تعالی (ملوک پیشین یانیه (جز غیر معناسند در (با حرف
 مصاحبت (تیکوی یا حرف مصدر (محصول ترکیب) اسکندر روی به دیدیلر که مشرق
 و مغرب دیارینی فوجله ضبط ایدوب تحت تصرفه کتوروب مسخر قلدک که ایلر وی پادشاهلر
 خزینهلری و سلطنتی و عمر و لشکر سی ندن زیاده ایدی حال بو که بوقع و تسخیر میسر اولمادی
 که سکا میسر اولدی اسکندر دیدی خدای تعالی ک عوینله هر ملکیتی که فتح و تسخیر ایلدم رعیتی
 انجیدم و نام سلاطین مانعیدنی ایلکدن غیرله اکادم یعنی جبعی خیر ایلد ذکر ایلدم که الله تعالی بکا
 جبعیه اعطا ایلدیکنی اعطا ایلدی (بیت) بزرگش نخواند اهل خرد * که نام بزرگان بزشتی
 رد (بزرگش شین اشعار قبل الذ کر طریقله مصراع ثانیک اولسند مقدران کسه راجعدر
 تقدیری انکس را که در (نخواند او قومازل (یعنی دیمزل (اهل خرد لایه فاعلی نخواند در (که
 حرف رابط صفت (نام بزرگان لایه دریاه بطیله (بزرگادن بونده اکا بر مراد در (با حرف
 مصاحبت (زشتی با حرف مصدر در جرگه تک دیمکدر برد فعل مضارع مفرد غایبدر بزیندن
 بردن دکل (محصول بیت) اهل عقل و فراست اول کشی بی بزرگ و کبر او فو مازل یعنی
 اکا اولو کچه دیمزل که اکا بک نامی زشتکله اکا حاصلی اکا بر ناسی جرگه تکله ذکر ایده فی
 عقلا ارا ذل ناسدن عدا ایدر (قطعه) این همه هیچیت چون می بکدر د بخت * و بخت
 و امر ونهی کبر و دار (این همه میدا و مصراع ثانیک مضمونه اشارتدر (هیچیت خبر میدا
 چون حرف تعلیل (می حرف تأکید زیرای خانه و یا استقباله دلالت ایدر بوابسه استقبال
 مقامیدر (بکدر فعل مضارع مفرد غائب و فاعلی این همه به راجع تحتده ضمیر بعضیلر
 مصراع ثانیه معدود اولانلر فاعلدر دیدی (لیکن فیه نظر) کبر و دار و دار و کبر و او عطفاله
 ایکیمی یله صواش معناسند مستملدر (کبر کیر یندن (و داردار یندن مشتقدر (گرفتن
 و داشتن دن دین احوال اشقه ساقدن کایا غافل ایلمش فتنبر (محصول بیت) جبع امور
 دنیا یعنی بخت و بخت و دولت و سلطنت و امر ونهی و حکم و حکومت و عسکر چکوب اوره
 و طومه و فتح ممالک هیچ نسته دکلدر چونکه آخری غانی و گذاران در حکم عدمه د و پس
 عاقل اولان بونلر کوکل بند ایدوب عقد قلب ایلم بعض شرع کبر و دار طمطراق و طمطنه
 و صاقل یورت معناسند در بونک استمالی بودر غفلت اولغیه دیمش معلوم اولو که کندنی

رد کافی
خدای نسخه

نحو اند فاعلی اهل خرد
امداد مباحه طریقه در
فتنبر

رد کافی

بواسطه الدن کلیا غافل ایلمش فتنبر (نام نیک رفتن ضایع مکن * تا بماند نام نیکت پادار) نام
 نیک یانیه و رفتنکانه اضافت لایه نام نیک نیکت مفعول اولی و ضایع ثانیه (نا حرف تعلیل (بماند فعل
 مضارع مفرد غائب قاله دیمکدر (نام نیک یانیه و بماندک فاعلی (پادار و وصف ترکیبدر (دار یندن
 ثابت و برقرار معناسند در ایدر ایدن بماندک خبری واقع اولسندر (محصول بیت) کجه شلرک یعنی
 موتانک ابو آدینی ضایع ایلمه یعنی ادلر بی خیر ایلد ذکر ایلد (اذکر و اونا کم بالخیر) خواستجه تا کم
 عالیده سکنده ایوا دکل ثابت و پادار و برقرار قاله یعنی تا کم سنده صحیفه روزگارده خیر ایلد مذکور
 اولاسین (باب دوم در اخلاق در ویشان (حکایت) یکی از بزرگان پارسی را گفت که چه
 کوی در حق فلان عابد که دیگران در حق او بطعنه سخنها گفته اند گفت در ظاهرش عیب
 نمی بینم و در باطنش غیب نمی دانم (دوم دالک و واولک ضمیر لایه ایکنجی دیمکدر (اخلاق خلقت
 جعبدر (خامصوم و لام مضموم و ساکن اولی جائز در (در ویشانه اضافت لایه در
 در ویشان مراد اهل سلوک صوفیلر در (پارسیا با عجمیه عابد و زاهد دیرر (و یا
 حرف وحدت (را ادات مفعول (که حرف بیان (فلان الفاظ کلیه دندر (که حرف تعلیل
 (با حرف مصاحبت (طعنه ها تصرفات انجیامدندر زیرا بونک اصلی طعنه در طانک فتنی
 و عینک سکونیه مصدر در نصربا یندن مصدری طمانده کلور طانک قحطیه (گفت مسؤل عنه
 اولان پارسی دیدی (در حرف ظرف در ایکی برده بله (باطن ظاهر مقابلسدر (محصول ترکیب)
 اکا بردن بر یسی بر زاهد صور دیکه فلان عابدک حقه نه دیر سین زیرا سندن غیر ایلر انک
 حقه طعنه سوزلر سوزلر که زهد و صلاحه منافی ایشلری وار در دیو پس سن نه دیر سین
 انک حقیقند پارسی جواب و یردیکه ظاهرده عیب کورم و باطنده غیب یلم یعنی ظاهرده
 و باطنده بر قصور و نقصانده مطلع دکل زیرا مؤمنه لایق اولان بودر که ظاهر حالده ناظر
 اولوب احوال درونی صلاحه حاصل ایدوب سوظن اوزره اولیه (قطعه) هر کرا جامه
 پارسی بینی * پارسیان و نیک مر دانکار) هر کرا هر کیمه بی دیمکدر حرف رابطه بی ضرورت
 وزن ایچون کنورممش (جامه پارسی پارسیا جامه وصف ترکیبی اقسا مندندر زاهد و عابد
 لباسی دیمکدر (بینی نیک هر کرا مفعول اولی و جامه پارسی ثانیه (پارسیان مقدم مفعولی
 نیک مر ترکیب مزجیدر اصلنده مر نیک ایدی اضافتله ضرورت وزن ایچون مزج ایلدیلر
 انکار مقدم مفعولدر (انکار فعل امر مفرد مخاطبدر افعال قلوبدن ظن ایلد دیمکدر
 (محصول بیت) هر کیمه بی که عابد و زاهد لباسی کوره سین اتی زاهد و عابدیل وایی آدم
 ظن ایلد یعنی اتی صالح ییل وایی کیمه در دیو اعتقاد ایلد حاصلی صلحا با سنده اولان مادامکه
 شریعت مطهریه مخالف برحالی معلوم اولیه حسن ظن لازمدر (مصراع اولک معناسنی
 هر کیمه پارسی جامه سبله کوره سین دین ادا ده قصور ایش قنامل (هر کرا راسنی لام جاریه
 معناسند طونان غلط ایش (جامه اصلنده جامه ایدی همزه اضافتله صکره همزه ضرورت
 وزن ایچون ساقد اولدی دین بینک مضمونک یانیه اوغرامش (و انکار انکاشن و انکار یندن
 امر در دیوب و یا کز انکار یندن مشتقدر دینه اعتراض ایدن کنندی معترض واقع اولمش
 (جامه پارسی خواجه سرا کیمدر وسیله اضافت اولان همزه مجبذ و قدر دین مقصودینه
 و اصل اولماش منه سنده جامه پارسیا جامه پارسیا تقدیرنده در دین بومیدانک فارس یندن
 دکلدر (و رندانی که در نهادش چیست * محاسب را درون خانه چه کار) و راصلنده
 و اگر در (ندانی فعل نفی مستقبل (که حرف بیان (در حرف ظرف (نهاد تونک کسر یله طبع
 و خلقت معناسند در (محاسب دیار عجمه امر معروف نهی منکر ایلین محاسبدر اول دخی

رد کافی

رد شعی و کافی
رد سروری
رد سروری
رد کافی
رد شعی

از همد و اوزع علادن اولاندر (را حرف تخصیص در لام جاره معنایست درون ایچ معنایست در خانه به اضافتی فی معنایست در) محصول بیت و اگر پارسا جامه لینک قلینده و دروننده نه وار ایدیکن (یعنی خیر دن و شردن نه حال اوزره در بزرگ سنه لازم کلز) یعنی سکا احوال دروننده اطلاع لازم دکل زیر محاسبک او ایچینده نه ایشی وار (یعنی محاسبک امر معروض و نهی منکرده و طایفه سی فساد و منکری ظاهر اولاتی اخذ ایلا کدر احوالی مستور اولانه تعرض ایلاکه مرخص دکلدر دیرا فقها پیور مشلدر (الفسق الخ فی لایسقط العداله) یعنی بر کیمسه که فسقنی اخفا ایلوب اشاعت ایله بزاکا ظالم دیمرز (حکایت) درویشی را دیدم که سر بر آستان کعبه نهاده می نالیدی گفت یا غفور و یا رحیم تودانی که از ظلم و جهول چه آید که تراشاید (درویشی) یا حرف وحدت (را ادات مفعول) که حرف بیان (آستان کعبه) لایله کعبه نک اشیک دیمکدر (کعبه مکه شهرنده اولان تکرری اویدر) نهاده هار رسمی حرف تربیدر قیوب دیمکدر (می نالید حکایت حال ماضی ایلا کدر دی دیمکدر) می سکفت ده بوبله در سو یلردی دیمکدر (یا حرف ندا) غفور مبالغه ایله اسم فاعلدر غایتله یارلایچی معنایست (رحیم بوبله مبالغه ایله اسم فاعلدر زیاده اسر کیچی دیمکدر) ظلومده مبالغه ایله ظالم (جهول مبالغه ایله جاهل دیمکدر) چه آید نه کلور (یعنی نه حاصل اولور) دیمکدر (سک) حرف بیان (ترا سکا دیمکدر) شاید فعل مضارع مفرد غائب بونده یارایه (یعنی لایق اوله معنایست در) محصول ترکیب (بر درویشی کوردم که باشی کعبه اشیکنه قیوب ایلا کدر دی و سو یلردی یا غفور و یا رحیم سن بلورسن که ظلوم و جهولدن نه کلور ونه حاصل اولور که سکا لایق اوله یعنی بن سکا لایق طاعت و عبادت کنور مکه قادر دکلیم معلوم اوله که عو ما شراح نهاده لفظند نصکره (بود روی در زمین می مالد) ترکیبی زیاده ایندیلر لیکن کابک عرضنی یوز مشلر زیر کعبه نک اشیک بردن یوفارو آدم بو بنجه وار یعنی بوسک و اقعدر (پس باشی اشیکه قودقد نصکره یوزین ره سورتمک هرگز متصور دکلر ز زیر مانعه الجسد زایکیمی بر آید و بر ساعتده اولقی بمسر دکلدر) آستاندن مراد جدار کعبه در دین راستعلا ایچون اولد یغنی ملاخطه ایلا ییش ز زیر جدار اوزره باش قومق سطحه عروجه بمسر در اول ایسه ممکن دکلدر قندیر (قطعه) عذر تقصیر خدمت اوردم * که ندارم بطاعت استظهار) عذرک تقصیر و تقصیرک خدمت اضافه لری لایله در (وعذر آوردیمک مفعولیدر) که حرف تعادل (بطاعت نداریمک مفعول غیر صریحی) استظهار استفعال باندن مصدر در ارقه لایق معنایست مفعول صریحی (محصول بیت) یارب سنک ذات باککه لایق خدمت عبادت و طاعت کنوره مبوب بلکه خدمتکده واقع اولان قصور و نقصانک عذرینی کنور دم ز زیر عبادت و طاعت اعتماد یوق و عمل موجب جنت اولد یغن بلورم پس اعتماد محض اطف و کر مکه در (عاصیان از کناه توبه کند * عارفان از عبادت استغفار) عاصیان الف و نون ادات جمع در مجرمان معنایست در یعنی کناهکار (عارفان الف و نون ادات جمع در اهل اهل عارفان اولان الله دوستلری از عبادت تقدیری از تقصیر و یا از نقصان عبادتدر به مضایق تقدیر بله (محصول بیت) عاصیلر و مجرملر کناهلرندن توبه ایدر لاما اهل عرفان تقصیر و نقصان عبادتلا ندن استغفار ایدر یعنی عبادتلا نرند اولان قصورلرین بلوب عبادتلا نرین عین معصیت عبادتدوب استغفار ایدر (عابدان جری طاعت خواهند و بازار کانا بهای بضاعت ومن بنده امید آورده امنه طاعت و بده یوزه آمده امنه نه بضاعت اصنع بی مانت اهل و لا تفعل بی ما انا اهل) فار سیجه مذکور درت فقره و عریجه ایکی فقره تمه قول درویش در (عابدان الف و نون ادات جمعدر

زد شرح جیها

عجا ایکیسی برآنده اولقی لازمیدر (محمد اسعد)

رد سروری

و ضیاددر (جزای طاعت لایله) و خواهندک مفعولی و جمله فعلیه خبریه مبادر (بازار کانا بونک اصل مفردی بازاره در بازاره مخصوص معنایست زیر هار رسمی بونک کی بر زده تخصیص افاده ایدر) پس الف و نونله جمع اولقی سبیلله (هار رسمی بی کاف عجمیه به ابدال البدر بازارکان اولدی) زانک فحوله بعده کثرت استعمال ایله الف حذف اولوب اساکن فلتدی بازارکان اولدی (پس بوعبارنه تعبیر بومقدار بول بول ییحق کثرت استعمال ایله حکم مفرده واروب تکرار بردخی جمع ایدوب بازارکان دیدیلر (معلوم اوله که حضرت مولانا جامی سیجه الارباب نام کناینده عقد هفتم ده الی وزانک فحله سنی اثبات ایدوب یاه نسبتله الف و نونی جمع ایلمش (بیت) لیک بازاره کبان دیده ورنه (صدازین جنس یک جو تخرید) و حضرت شیخ بوستانده بازارکان عبارتتی مقام مفردده ذکر پیوروش (بیت) شهنشبه که بازارکان را بخت * درخیز بر شهر و لشکر بیست (ایلمدی بونده بازارکان زانک فحوله اوقتی کرک قنامل (بضاعت لغتده تجارت به بر مقدار مال ارسال ایلاکه دیرلر (مثلا برنا جره بر مقدار مال و پرور سین که کندی مالی یا نجه سنک مالیکی سنگیچون قوللانه (اما بونده مطلقا اثواب و منافع مراددر (یا حرف صله (در یوزه دالاک فقی وزانک سکونیه جرایله که و دیلمکه دیرلر تحریف ایدوب عوام دروازه دیرلر (اصنع فعل امر مفرد مذکر مخاطب افعول معنایست یعنی ایشله (بی یا حرف صله و یا ضمیر متکلم یکادیمکدر (ما اسم موصولدر الذی معنایست (اصنعک مفعول صریحی و بی غیر صریحی (انت ضمیر مرفوع منفصل محلا مرفوع مبتداسن دیمکدر (اهل بونده لایق وسزا وار معنایست در لفظا مرفوع خبر مبتدادر و ضمیر مجرور مایه را جمد و جمله اسمیه نک اعرا بدن محلی بوق مالک صله سیدر (لا تفعل فعل نهی مفرد مذکر مخاطب ایشله دیمکدر (بی سابق کیدر) انا اهل انت اهل کیدر بعض نسخه ده بی پرینه بنا دوشمش بزه دیمکدر (محصول ترکیب) عابدلر ایلا کلری عبادتک ثواب و جزاسین استرلر اول امید ایله طاعت ایدرلر و بازار کانلر اثواب و متاعلرینسک بهاسین استرلر کیمسه به مفت سنه و پرورلر اما بن عبد عامی در کاهکه امید خالصه و اطف و کر مکه اعتماد ایله کلام عبادت و طاعت بوق کیم مقابلنده عوض جنت و جزای کوثر جالدم و دخی تهی دست مجرد جره و در یوزه به کلمش بضاعت و سرمای بوق و تجارت کلام مکه قیمت و بها اسیم پس بکاسن سکا لایق اولانی ایشله که مغفرت و مر جندر که عادی بندک سندن اتی رجا ایدر و بکان لایق و مستحق اولد یغنی ایشله که عذاب و عقابدر زیر سندن لطف و احسان رجا سبیلله قیو که کلامشم (بیت) کرکشی و جرم بخشی روی و سر بر آستانم * بنده را فرمان نباشد هر چه فرمای برانم (کتی ضم کاف عریله فعل مضارع مفرد مخاطب قتل ایدر ایسک دیمکدر (کشیدن کشندن دکل) جرم جیم عریتنک ضمی و سکون را ایله کناه معنایست در (بخشی فعل مضارع مفرد مخاطبدر بخشیدن لفظ مشترکدر بغشامفله عفو ایلاک یشنده بونده ایکیسنده تحمل وار (روی و سر تقدیری رویم و سرمددر (آستانم میمی معنی جهتده بونلره مصر و قدر (بنده را را حرف تخصیصدر لام جاره معنایست بنده نک دیمکدر (فرمان اسمدر بوق معنایست (فرمای فعل مضارع مفرد مخاطب پیور سین دیمکدر (ز حرف استعلا (آن اسم اشارتدر چه به (میم ضمیر متکلم (محصول بیت) اگر بی قتل ایدر ایسک کناهلرم ایچون و اگر کناهلرم بغشایلوب عفو و مغفرت ایدر ایسک هر تکه ایلاک یوزم و باشم آستان کرم و احسانکده در (حاصلی هر نه کیم بکا ایشلر ایسک تسلیم و رضا اوزره هم روکردان و برکش دکل بن بنده عاصبتک و مجرم قاصبتک فرمای و پرورغی اولماز یعنی هیچ سنه سونلکه مالک و قادر دکل هر نه کیم سن پیور ایسک اول بویروغک و امرک اوزرینه هم حاصلی

رد سروری

هر نه کیم ایدر سگ امر یکده تابع و مفاد (قطعه) بر در کعبه سائلی دیم * که همی گفت وی
 (کستی خوش) بر حرف ظرف (در کعبه لامیه) سائلی یا حرف وحدت (که حرف بیان
 ها حرف تا کید) وی حرف حکایه در ایکی فعله بله (اصلی کر پسند رادن صکره یا ابله
 یا ضرورت وزن ایچون سا قظ اولدی) خوش واور سمبله و خاده روم صمد ابله بونده مبالغه
 معناسنی افاده ایدر محکم اغلردی دیمکدر (محصول بیت) کعبه قیوسنده خدا دن سائل
 بر در ویش کوردم که سو یلردی و محکم اغلردی یعنی جان و کو کلدن در دایله کر به ایدر دی
 (من نکویم که طاهتم پذیر * قلم عفو بر کناهیم کش) با حرف تا کید پذیر به عجمه فعل امر مفرد
 مخاطب قبول ابله دیمکدر (قلم عفو بیایه) کش کاف فتحیه فعل امر مفرد مخاطب در چک دیمکدر
 (محصول بیت) بوییت بیت اولده همی گفتک مقولدر یعنی یارب بن دیمز که عبادت و طاعت
 قبول ابله حاصلی جزا و ثواب مستحق عمل یوقدر یلورم بلکه اطف و فضلک و عنایت و کر مکه
 امید و ادم ایچق پس عفو و صفح قلمی کنایه چک یعنی صفایف سیما تمدن خیرای صفا پر
 و کباریمی اخراج ابله ناکیم مجرمین ابله حشر اولمایم حاصلی سکا لایق اولمایان عمار مدن
 کلیا کج (حکایت) عبدالقادر کیلانی در حرم کعبه روی بر خصا نهاده همی گفت ای خداوند

بخشای واکرم مستوجب عفو یم در قیامت مر انا ینا بر انکیر تادر روی نیکن شرمسارم نشوم)
 کیلانی با حرف نسبت (کیلان کاف عجمک کسر به ملک اسم در اصلنده کیلان در رندر
 معتبر اولان رشت و لاهج اندر عبد الفادر کیلانی رشتندر مشایخ عظام و اولیاء کرامدن
 مناقب شتی و کرامات عالیاصاحبی بر عز یزدر اولیا ارا سنده زیاده شهرتی واردر (حرم کعبه لامیه
 (حصا حاء مهمله تک فتحیه جمع حصاندر که کعبه حرمنده دو کیلن خرده جاقل طاشلردی که
 فارسیجه سنکر بزه درلر بوشول خرده طاشلردی که بیرام کونلرنده مناده اتارل اول طاشلردی
 خدام کعبه جمع ایدوب حرمه دو کرل (نهاده ها حرف تدر قیوب دیمکدر بوهایی شرخنده
 یازمین معنای تربی بلز امش و یازوب قومش معناسنی و پرند کذلک (بخشای فعل امر مفرد
 مخاطب اسم که دیمکدر (مستوجب عفو بیت اسم فاعلک مقولنه اصفا فنیدر لایق عفو بیت
 دیمکدر (نا ینا نا حرف لنی یعنی حرف توصیف لنی) ینا صفت مشبهه در (نا ینا اعمی دیمکدر
 (بر حرف تا کید انکیر فعل امر مفرد مخاطب در انکیر یندن انکیختندن دکل (نا حرف تعلیل
 (روی نیکندن مراد نظر و مواجهه نیکناندر (شره سار میک سکونیه صفت مشبهه در خجل
 معناسنه) نشوم فعل لنی استقبال اولیام دیمکدر (محصول ترکیب) عبد القادر کیلانی حرم
 کعبه ده یوزنی طاش دو کندیسی اوزریشه قیوب سو یلردی یعنی مناجات ایدر دیکه یارب
 رحمت و عفو ابله واکر عدا به لایق و مستحق ایسم یعنی عفو بیت مقرر ایسه باری قیامتده بی
 اعمی حشر ابله ناکیم مقبول قوللرک نظر نده و مواجهه سنده خجل و شرمسار اولیام (قطعه)
 روی برخاک عجزی کویم * هر سحر که که پاد می آید) روی مقدر نهاده تک مقدم مقول ایدر
 تقدیری روی برخاک عجز نهاده می کویم در (هر سحر که ظرف می کویم در (محصول بیت)
 یوزیمی خاک عجز و مذله قیوب سو یلرم هر سحر وقتنده که پاد سحر کاهوب ایلده یعنی اسه
 (ای که هرگز فرامشت نکیم * هیچت از ینده یاد می آید) ای حرف ندا منادی محذوف
 تقدیری ای جا ناند (که حرف رابط صفت) فرامش اصلی فراموشدر و اوضرورت
 وزن ایچون حذف اولندی بودله ضمیرک ما قبل مفتوح اوائق قاعده اولد بیچون ناه خطایک
 ما قبل مفتوح قلندی حرکت فتح اخف اولد بیچون دینلر عسندی سو یلش (هیچت تا ضمیر
 خطاب تقدیری هیچ زادر (یادا کمندر (محصول بیت) بوییت میگویم مقول ایدر یعنی

رد سروری و شعی

رد این سبد علی و سروری

رد سروری

ای جانانکه بن سنی هرگز فراموش ایدوب اونو تمام یعنی هیچ پادم دن کمتر سین عجباً بونده دن
 سکا هرگز یاد یعنی اکثراً کور می یعنی عجباً سنده بنده کی هیچ یاد ایدوب اکار مبین حاصلی
 بن سنک هیچ خاطر یکده کور میم (پاد سحر دن مراد پاد صبادر ز بر عاشق دافکارک خیر و بیانی
 و سلام و کلاسی ایصال و اظهار شوق و غرائفی جانان فتنده ایلین اولدر انکیچون اکابرید عاشقین
 و یک مشتاقان دیرلر پریده یاد صبادر دیرلر (حکایت) دزدی در خانه پارسایی در آمد

چندان که طلب کرد چیزی نیافت دلتک شد پار سارا خبر شد کلیمی که بر آن خفته بود
 در ره کز دزد انداخت تا محروم نکرده (دزدی یا حرف وحدت) در حرف صله (خانه پارسا
 لامیه) یا حرف وحدت (در آمد کردی دیمکدر) دلتک و تنک دل وصف ترکیبدر بحضور
 مضانسه (پارسا را را ادا ت مقول (کلیمی یا حرف وحدت) که حرف رابط صفت (خفته
 یا تمش و او یومش دیمکدر (ره کز رانک قحی و هانک سکونی و کاف عجمک ضمه یکید بر شنه
 دیرلر ترکیب مز جیدر) ابتداخت اندی دیمکدر (نا حرف تعلیل) نکرده اولده و یاد و نمیه
 (محصول ترکیب) براوغری بر عابدک خانه سته کیردی بر نسنه او غرائق ایچون اول قدر که
 اولک ایچنده براله جتی نسنه ارادی بولمادی بحضور اولدی عابده خبر اولدی یعنی او ینسه
 اوغری کیردیکی معلومی اولدی بر کلیم که اوزرنده یا تمشیدی و دزدک یکدینه اندی ناکیم محروم
 اولده و یاد و نمیه (قطعه) شنبدم که مر دان راه خدا * دل دشمنان را نکر دند تنک
 (مر دان راه خدا لامیه لدر) دل دشمنانده بویله در (ونکر دندک مقول اولی) (وتنک نا بیسی
 (محصول بیت) اشتد مکه خدا یه لیسک مردلری و رجال الله یعنی مر دان طریق حق دشمنلرین بله
 دلتک و پریشان خاطر ایلدیلر بلکه عدو لریکنده خاطر لری رعایت ایلدیلر (ترا می مبر
 شود این مقام * که با دوستان خلافت و جنگ) ترا سکا دیمکدر (کی جتن دیمکدر و فتندن
 سؤالدر) (که حرف بیان) (محصول بیت) سکا جتن مبر اولور بمقام یعنی دشمنلرک خاطر لری
 رعایت ایلک مقامی که دوستلرکله جنگ و جدال و نزاع و خصوصت ایدر سین یعنی سن که
 دوستلرکله بد معاش و بد زند کانیسن بس دشمنلرکله جتن حسن زندگانی و صفای معاشرت
 اوزره اولور سین (مودت اهل صفاچه در روی و چه در فغان چنان که از یست عیب کیرند
 و پشت بمرند) مودت محبت معناسنه در (اهله اضافتی و اهلک صفا به لامیه لدر) (نه چنان
 اویله دکادر دیمکدر) (که حرف بیان) (پس آرد معناسنه در) (واز بونه ادا ت ظرف در) (پست
 تقدیرنده) (کیرندک ظرف مکانی) (وعیب مقول) (کیرند فعل مضارع جمع غائب کیریدندن
 طوتار دیمکدر) (پیش اولک وقت معناسنه در) (و نال خطب ایچوندر) (میرند فعل مضارع جمع
 غایبدر میریدندن اوله ل) (محصول ترکیب) اهل صفا و ذوق محبت و مودتی حضور رده و غیبتده
 یعنی او ککده وار کده بر ایدر متفاوت دکادر انلرک حال اویله دکدر که ار دکده و غیبتکده
 عیب و نقصانک طوتار و یانکده و حضور کده محبت و رأفت اظهار ایدوب بولکده اولک
 دعواسنی ایدر حاصلی حضور کده و غیبتکده صافی در و نلردو (بیت) در بر چو کوسفند
 سلیم * در قفا همچو کرک مردم خوار) کوسفند قیون (کرک مردم خوار اضافتی بیایه در
 (مردم خوار وصف ترکیبدر آدم بیچی معناسنه (محصول بیت) یعنی اهل صفایک نقیضلری
 بر ایز کده و حضور کده قیون کی سلیم و حلیم کوسفندر کند یلر بی اما ارد کده و غیبتکده آدم
 بیچی قور دیکیدر یعنی اهل نفاقک حالری بویله در اما اهل صفا و اصحاب وفاده بوحال بوقدر
 بلکه ظاهر لری و باطلری معمود و درون و بیرون لری طیب و طاهر حضور کده و غیبتده ایسه
 غیبتکده همان اویله در ایدر کده زدن لوز و او ککجه بر در او دکادر بلکه ار دکده و او ککده بر ایدر لری

(بیت) هر که عیب دیگران پیش تو آورد شمر * یکمان عیب تو پیش دگران خواهد برد
عیب دیگران لامیه (و آورد شمر دك مقدم مفعول) (و پیش تولا به) (و ایگسنگ ظرف مکانی
(عیب تولا به و مفعول خواهد برد) پیش دگران لامیه و ظرف مکانی بر د مصدر معنا سنه در
(محصول بیت) هر کجسه که غیر یارک عیوب و مشایب سنک حضور که کتور و ب تعداد
ایده یعنی بر بر سو بلیه بی شک و ریب سنک دخی عیوب و نقایصکی غیر یار و نقل ایدوب
سو بلیه کرک حاصلی برامز کجسه زهر کسی ذم و قدح ایله ده در یوز بک احسان ایلسک
فائده ایمن زیرا بد نهاد در ایلك بلز بلكه ایلك فائده برامز اقدر (حکایت) تی چند از روندگان
متفق سیاحت بودند و شریک رنج و راحت خواستم که مرا فقت کنم موافقت نکردند (تی
یا حرف و حدث روندگان رونده نك جمیدر سیاحت حلدیمکدر) (متفق سیاحت اسم فاعلک
مفعول نه اضافتیدر) سیاحت سنک کسریله مصدر در ضرب یافتن بر یوزنده یور ییوب
کته که دیر (شریک رنج اضافت فی معانسه در تقدیری شریک در رنجده و المده
شریک دیمکدر) راحت رنجده معطوف یه بودند مقدر در (مرا فقت مفاعله با بدن مصدر در
یولداشلق) (موافقت مفاعله با بدن مصدر در او یعنی معانسه) (محصول ترکیب) سیاحت در
بر نجه کجسه سیاحت متفق ایدیلر یعنی سیاحت ایلكه اتفاق ایدیلر ایدی و رنج و راحتده
شریک اولشار ایدی یعنی روز کارک کرم و سر دین و راحت و در دین یله حکام دیوقول و قرار
ایدیلر ایدی شیخ پیور دبلده که بونتره یولداشلق ایدم یعنی دنیای بله کز مک مرا د ایدم
لیکن بوخصه صد بکا موافقت ایدیلر یعنی یولداشلق قبول ایدیلر (کتم از کرم و اخلاق
بزرگان بدیعت روی از مصاحبت مسکینان نافتن و فائده در یغ داشتن که من در نفس خویش
این قدر قوت و قدرت می شناسم که در خدمت مردان یار شاطر باشم نه بار خاطر) اخلاق بزرگان
لامیه در (بعض نسخه ده کرم اخلاقه مضاعف و افعدر بدیع عجیب و غریب معانسه در
بونده بعد وجور معانسه در) (مصاحبت مسکینان مصدرک مفعول نه اضافتیدر) (نافتن لغتده
دو ندرمک و بوکک معانسه در اما بونک کی بر زده اعراض معانسه در) (فائده داشتک مفعول
اولی) (و در یغ نایسی) (که حرف تعلیل) (نفس خویش لامیه خویش و اور سمعیه کنند
معانسه در) (می شناسم فعل مضارع متکلم وحده اکرم دیمکدر) (که حرف بیان) (خدمت مردان
لامیه) (یار شاطر بیایه) (یار بولداش) (شاطر یا غنه چو یک خدمتکار) (بار خاطر لامیه) (محصول ترکیب)
حضرت شیخ پیور رونده لری بی مرا فقت قبول ایلمنجه دید مکه اولولک کرملندن و اخلاق
جیده لیدن زیاده بعد در مسکینان و فقیرلک مصاحبتن اعراض ایلك و انلردن فائده بی
در یغ طومق ز بر این کنند نفسده و عقیده بو مقدار قوت و قدرت ادراک و احساس ایدر مکه
یارلک خدمتده یار شاطر اولام بار خاطر اولام حاصلی هر وجهه بندن حظ ایلر سکر اکرم
بو قدر اعراض پیور مک (بیت) ان لم اکن راكب المواشی * اسمی لکم حامل الغواشی
ان ولم ایگسیده حروف جازمه دندر حتی بعض علما ما بعدند کان فعل مضارع ده عامل
اوللرنده اختلاف ایدیلر کجسی حامل اولان ان در و کجسی لم در دیدی (اکن اصلنده اکون
ایدی جزمله و او دوشدی فعل مضارع متکلم وحده صیغه سیدر اسمی بخشده متکلم ضمیری
انامسترو خبری را کدر مواشی به اضافتی اسم فاعلک مفعول نه اضافتیدر) (مواشی ماشیه نك
جمیدر بونده بنت طواری مراد در آت کی و قاطر کی) (اسمی فعل مضارع متکلم وحده در
عجزوم اولدیفندن معلومدر که) (اکن ده عامل اولان لم دران دکل) (لکم اسمی به متعلقدر) (حامل
لفظ منصوب حالدر اسمی نك فاعلندن) (غواشی به اضافتی سابق کییدر) (غواشی غاشیه نك

جمیدر اگر قلفنه دیرل (محصول بیت) اگر طواره سوار اولماز سم یعنی سز کله مصاحب
و یاران و راكب و همفغان اولمه قابلیت و ایاقم اولماز سه غاشیه دار یکر اولوب خدمتکر ایدرک
کیدرم (یعنی مصاحبکر اولین سم خدمتکار یکر اولماه ایاقم و استحفاظ اکر ز کنندیز ده
(سعی یور مکه دیرل بونده سعی کوشش معانسه اخذ ایلین لغتده ای سعی ایلامش) (یکی ازان میان
کفت ازان که شیدی دلنک مدار که درین روزها دزدی بصورت درویشان در آمد
و خود را در سلاک صحبت ما منظم کرد) (ازان میان ارا لیدن دیمکدر) (دل مدارک مفعول اولی
وتک نایسی) (که حرف تعلیل) (روزها روزک جمیدر کونلر دیمکدر) (یا حرف ظرف
(صورت درویشان لامیه) (خود را را ادات مفعول) (و خود کر دك مفعول اولی) (و منظم
مفعول نایسی) (در سلاک در حرف صله سلاک دیزی و دیزی ایلسکی صحبت اضافتی بیایه و مایه
لامیه در سلاک کر دك مفعول صریحی) (محصول ترکیب) بن مذکور سوزاری سو یاییک
برسی ارا لیدن دیدی بوسوزد بکه ایشدک صکو کلکی تنک طومه شکدل اوله و خاطرنک
بمحضور طومه ز براسنی یولداشلق قبول ایدیلر سنکله مرا فقت ایدیلر یکرلک اصلی بودر که
بو کونلر ده براوغری صورت درویشانده بزه داخل اولدی یعنی بزه بولداش اولدی و کندینی
نیم صحت دیزیسنه دیزی یعنی بزمه هم صحبت و هم عشرت اولدی (بیت) چه دانند مردم که
در جامه کبست * نویسنده داند که در نامه چیست) (مردم اسم جمعدر که فعل جمعه فاعل اولمه
قابلد) (که حرف بیان) (در حرف ظرف) (جامه لباس) (کبست هاه رسمی یایه تبدیل اولاشدر
(نویسنده اسم فاعل) (که حرف بیان) (نامه مکتوبه دیرل که عرب صحیفه در بعض نسخه ده
خامه دوشش قلم معانسه) (محصول بیت) خالق عالم نه یلور که لباس ایچنده کیمدر یعنی صالح
و طالح ظاهرا لباسدن معلوم اولماز زیرا نیجه صالح و زاهد و عابد آستر حال ایچون عوام
شکلنده کز و نیجه طالح و فاسق و فاجر زی زهاد و عباد و صلحا ایله متلبدر فسق و جور بی
اخفا ایچون حاصلی کجسه نك حالی لباسدن معلوم اولماز تنکه مخفی یازبان مکتوبک ایچنده
نه و ارایدیکین کاتب یلور انجق یعنی یازان کاتب یلور ایچنده واره و نه یوق انجق یهر حال مخفی
کاری خدا یلور فقط (از انجا که سلامت حال درویشانست کبان فضولش نبردند و بسیاری
قبولش کردند) (از انجا اول مقام و مرتبه دن و اول جهندن) (که حرف بیان) (سلامت حال
درویشان لامیه ل در) (سلامت حالدن مراد صافی درون و بی غرض و بی علت اولما لیدن
کابندر) (کبان فضول لامیه در ظن فاسد و وهم باطل معانسه در یعنی لباس فقراده اولدیفچون
اقی باطل و فساد اعتقاد ایدیلر وانی یار و یارو اعتقاد ایدوب مرا فقت قبول ایدیلر) (محصول ترکیب)
اول مقام و مرتبه دنکه درویشلر صافی درون و پاک ضمیر ل در و هر که حسن حاله معتقد
اولدقلری جهندن اول کجسه یه یارامز در دیوا اعتقاد ایدیلر و عقیده سوء ظن ایدیلر حاصلی
زی صلحاده اولدیفچون کندی بی صالح و طارف ا کلا دیلر و صاحبان یه اقی اختیار ایدیلر
(مثنوی) ظاهر حال عارفان دلغست * این قدر بس که روی در خلقت) (ظاهر حال
لامیه و مینا) (عارفانه اضافت لامیه عارف بالله دیمکدر) (یعنی من هر ف نفسه فقه عرف ربه
دید کلر بدر) (دلق دالک فنی و لامک سکونیه فقرا خرقه سی خبر میندا در) (این ظاهر حال
عارفانه دلق اولمه اشارتدر) (قدر مقدار معانسه در) (بس بتر دیمکدر و کافی معانسه) (که
حرف بیان) (روی بونده ظاهر معانسه در یعنی غیبه مقابل حضور دیمکدر تنکه مرور
ایدیکه) (چه در روی وجه ذرقا) (در حرف صله و یا حرف مصاحبت) (و خالق معروف
(محصول بیت) بویت ماسبقه حکم تعلیلده واقعدر) (یعنی یاران مذکور دزدک زی صلحا

ولباس عار فینسده اولماسله اکتفا ایدوب یولدا شلفه قبول ایلدیلر و بوتک احوال درونسه
اطلاع و باطنی استکشافله مقید اولدیلر زیرا عارفینک ظاهر حال خرقه صوفیه در و بمقدار
کفایت ایدر ظاهر لیتک خلفه اختلاطنه یعنی ظاهر لری خلفه و باطنی حقّه اوافه
بومقدار کفایت ایدر زیرا باطنی شلفه اطلاع مبسوط کل انی خلاق عالم ییلور انجق (پس
یارانده انک لباس صوفیانه سنه اعتبار ایدوب انی عارفیندن ظن ایلدیلر و یاران و مصاحب
ایندیلر بویکی اکلیوب انواع تصرفات ایلینلر بی فائده نکشیر کلام و اطناب مقال ایلشیر که
هضمه قال دکل عفا الله عنهم (در عمل کوش و هر چه خواهی پوش * تاج بر سر نه و علم
بر دوش) در حرف صله کوشه متعلق (هر چه خواهی یک مسم مفعولیدر و بجموعی پوشک
(نه فعل مفرّد بخاطر فویدیکدر) (علم معطوف در تاجه) (وعلیدن مراد دیار عربک و عجمک
دینجیلری اوموزیکه فو یوب نکله جراید نکلی علمدر) (محصول بیت) عمله سعی و کوشش ایله
و هر نه اینک کیرسک کی یعنی عمل صله تعید ایله و هر نه استرسک کی تک همان حرام اولاسون
حریر و الثوبی ثواب کی کر که پادشاهلر تاجی فو (یعنی پادشاهانه تاج و لباس کی
کر که کدایله زیرا اوموزه علم فویدن مراد کمالک ایلکدر تنکه عرب و عجم کدای لیتک
دآیدر (بویکت معناسنده ده بعضی شراح اولقدر باوهر سولشیر که بالضروره صداع ایراث ایدر
(زاهدی در پلاس پوشی نیست * زاهد پاک باش و اطلس پوش) زاهدی یا حرف مصدر
(پلاس لغتده دوه تک سمری التمه اوردقلمی چولدر که عربجه حلس دیرر اما بونک کی پرده
اسکی بسکی لساندر که ففرا کبر (پلاس پوش وصف ترکیبدر خرقه پوش کی پوشیدن
بونده کیمک دیمکدر پلاس کیمی دیمکدر (یا حرف مصدر (زاهد پاک بیایه) باش فعل امر مفرّد
مخاطب (اطلس بونده معهود قوماشدر) (پوش فعل امر مفرّد مخاطب کی دیمکدر عربجه
البس دیرر (محصول بیت) زاهد تک اسکی بسکی کیچیلک دکدر یعنی فقرا خرقه لری
کیچک دکدر زاهد تک زاهد پاک اول یعنی کر چکدن زاهد و باید اول دخی اطلس و کتخا
ودیا و سرامری یعنی زهد و تقوی نه لباس فاخرله اولور نه غیر فاخرله (حاصلی صوفیانی
بمجرد کهنه پلاس و صوفیانه لباس کیچک دکدر بلکه مرادی لباس فاخر زهد و تقویه مانع دکل
مادامکه اکاکو کاده تعلق اولیه (حاصلی افند که معامله درست اولدندن صکره لباس
فاخر و غیر فاخر برابر اولور تنکه نفحات انده حضرت مولا ناجای شاه شجاع کرمانیه دن
نقل یورر که صاحب ولایات و کرامات ایکن قوماش کیردی و اولاد سلاطیندن ایدی
(تک دنیا و شهوت و هوس * پارسایی نه ترک جامه و بس) ترک دنیا مصدرک مفعولنه اضافتدر
(شهوت و هوس دنیا معطوفدر) (تک خبره مصدر (پارسایی مؤخر مبتدا (یا حرف مصدر
(نه حرف نفی) (تک جامه اضافتی سابق کیددر) (و بس و اوایله انجق دیمکدر فقط معناسنه
(محصول بیت) زاهد و باید تک و صوفیانی دنیایی و لذات نفسانی بی و هو و هوسی ترک ایلکدر
بمجرد لباس فاخر و تبدیل شکل ظاهر ایلک دکدر یعنی صرف فلیق انجق لباس فاخر کیچک
دکدر (و بس لفظنده کی و اوضورت وزن ایچون کلددر دین بونک تک استعمالدن آگاه
دکل ایش (در کراغند مرد باید بود * بر خشت سلاح جنگ چه سود) کراغند و کراغند
وقرا کنند کاف عربک و فافک فتحه لیه و زاه عجمله و نونک ماقبلنده کاف عجمله یعنی ایکی
لفنده یله کاف ثانی عجمدر اما اولکبسی هر یدر (فرا کندی بعضیلر زاه یله او فویدر
حاصلی اوچی یله زرده و جیه و جوشنه دیرر (بود مصدر معناسنده در) (خشت بونده قورقاق

رد شعی
رد کافی

رد سروری و شعی و کافی

رد سروری و کافی
اف و نشر طریقه

معناسنه در تنکه رومیلر تحریف ایدوب محنت در ایکی نقطه ایله (سلاح جنگ لاییه در
(محصول بیت) درع و جیه و جوشن ایچنده مرد بهادر و دلیری پروا کرک والا محنت
و نامر دو لکه نک اوزرنده آلت حرب و سلاح جنگ نه فائده و بر حقندن کلیمجه (قصه دن
حصه بودر کیم درویشلر لباسی کیچک اول لباسک معتناسنی و برک کرک و الارک ایلک کرک
(فی الجمله روزی تاشب رفته بودیم و شبانه کیم پای حصاری خفته دزدنی توفیق لریق رفیق
برداشت که بطهارت می روم او خود بغارت می رفت) فی الجمله محصل کلام (روزی یا
حرف وحدت) (تائشاه غایت ایچویدر) (شبانکه اخشام وقتی دیمکدر) (صبحکه صباح وقتی
اولد یعنی کیم (یا حرف ظرف) (پای حصار لاییه حصار دینی دیمکدر) (یا حرف وحدت) (خفته
یائش و او بومش پیشنه مشترکدینه بودیم مقدر در) (دزدنی توفیق بیایه بی دولت و بدبخت
دیمکدر) (ایریق رفیق لاییه اولد ایلک اریقنی) (برداشت قالدردی دیمکدر) (که حرف بیان
(و یا حرف فعلیل) (بطهارت یا حرف صله طهارت دیمکدر) (او ضمیری مذکور دزدنی توفیقده
راجمندر) (خود ادات ناکید) (بغارت بیایه حرف صله غارت یغما می رفت کیدر هوش
دیمکدر) (محصول ترکیب) محصل کلام بر کون اخشامه دک کنش ایلک و اخشام وقتی بر حصارک
دبندنه یائش ایلک دزد بدبخت و بی دولت یارانک برینک اریقنی قالدردیکه طهارت کیدرم دیو
اول نامر دیمکدر غارت و یغما کیدر ایش (روزی تاشب برینه روزی و شب یازان معنی جانیته
ناظر دکش (بیت) پارسایی که خرقه در بر کرد * جامه کعبه راجل خر کرد) پارسایی تک
مقدم مفعولیدر (که حرف بیان و یا حرف رابط صفت) (خرقه کردک مفعول صریحی
(و در بر غیر صریحی) (در حرف صله) (و بر اوست معناسنه اسمر اوستنه ایلدی دیمکدر
کیچکدن کنایندر) (جامه کعبه لاییه یا بطنیله) (و ادات مفعول) (جل خرامیه در که یاه بطنیله
جامه کردک مفعول اولی و جل خرقه مفعول ثانیه) (جل اصلنده چیک ضمی و لامک تشدید یله در
ضرورت وزن ایچون تخفیف قلمشدر معناسی معلوم (محصول بیت) باید وزاهدی کور که
خرقه صوفیانی و لباس عارفانی اکنه الدی و کیددی مکه اور توسنی خره جل ایلدی (یعنی
بویله بدبخت و بدکردار خرقه صوفیانی کیچک همان کعبه اور توسنی خره جل ایلکدر
(مصرع اولک معناسنی پارسایی کور که اوزرنده خرقه ایلدی دین معنایه ای لباس کیدره ممش
(چندان که از نظر درویشان غائب کشت بریجی بر رفت و درجی بدزد بد تاروز روشن شد
ان تاریک دل مبلغی رله رفته بود و رفیقان بی کاه خفته بامدادان همه را بقلعه بردند و برندان
کردند ازان تاریخ ترک صحبت کفیم و طریق عزات کر فیم که السلامة فی الوحدة) (برجی
یا حرف صله بر جندن مراد حصار بورجیدر) (و یا حرف وحدت بر برجده دیمکدر) (بر رفت
چیفدی دیمکدر عروج معناسنه) (برجی از حصار لفظنی متن یازانلر زائد ایلشیر) (درج جوهر
حقه سی) (و یا حرف وحدت) (انجو حقّه سنه تخصیص ایلین بلا تخصیص ایلش) (بدر دید
او غورلدی دیمکدر تاه انتهای غایت ایچون الی معناسنه) (روزروشن شد صباح اولجه دیمکدر
بونده شدی مصدر صورتنده شدن یازانلر عجب نه معنی ملاحظه ایلدیلر) (تاریک دل کوکلی
قرا دیمکدر) (تاریک دل برینه آن در تاریک یارانلر متنی تحریف ایلشیر) (مبلغی برخیلی دیمکدر
(رفیقان بی کتله بیایه) (خفته یائش و او بومش دیمکدر) (و برندان یا حرف صله) (کردند ایلدیلر
یعنی خیس ایلدیلر) (تاریخ فعلیل بایندن مصدر در وقت تعیین ایلکدیرر تور یخده دیرر
همر نک برینه و اوایله اوخت و ورخت بر معنایه در برسنه نک وقتی تعریف و تعیین ایلک
دیرر اما بونده وقت مراد در (ترک صحبت مصدرک مفعولنه اضافتدر) (کفیم فعل ماضی

رد ابن سید علی و سروری

رد شعی

رد ابن سید علی و سروری و کافی
رد ابن سید علی

رد ابن سید علی و سروری و کافی
رد ابن سید علی
و سروری و کافی

متكلم مع الغير (يعني بارائه اتفاق ايلدك وسو يلدك ديمكد) طريق عزات لاميه ويايانه
 (كه حرف تعليل (السلامه) زير سلامت وحضور (في الوحدة) تنهالقه ويايكر لقه در
 ديمكد (محصول تركيب) اولقد رك در ويشارك نظرن دن غائب اولدي يعني همسان كه
 حضور نرندن و نظرن دن نايدا اولدي بر وجه جيدي و بر جواهر حقه سني اوغرلدي معلوم
 اوله كه درج كچه جواهر حقه سنه ديرل و خا نونك زينت اوابنه كاه ظرف اولان سنه به ده
 ديرل كه رومده اكا قيرجق ديوا اطلاق ايدرل ليكن اهمال اوزره مذكور در يعني اينجده نه وار
 ايدرل معلوم دكل بوده غريب قصه در كيم حصاره نيجه كيردي و حقه طور ديجي ري نيجه
 بيلدي بو كتابك بومقاي يردد دن خالي دكل روز رسن اولجه يعني صباح اخر نيجه اول فره
 كوكللي خيلي بر كشيدي يعني خيلي مسافه قطع ايشيدي و بي كناه بولداشركندي حال نرند
 غافل يا غفل ايد اي رتسي جيعني قلعه به ايلنديار و زنده حبس ايلنديار اول زماندن بري
 بر كيمه ايله هم صحبت او اوب اختلاط سمين كسدك و هيچ كيمه ايله الفت و مراقت ايلدي
 ديوقول و قرار ايلدك و خلفدن انقطاع و عزت طريق طوندي زير سلامت وحدته در
 يعني خلفه مناسبتي و التي قطع ايلت حضور وصفاه سيدر حاصل خلفه اشافي باش
 اغر بسدر (قطعه) چواز قومي يكي بي دانشي كرد * نه كه را منزلت مانده نه را قومي
 يا حرف وحدت (بي حرف سلب) دانش اسم مصدر در علم معناسنه يلدش ديمكد (ويا
 حرف مصدر (بي دانشي نادانلي ديمكد) كه كاف عربك كسري هاء اصله ايله
 كيجي ديمكد (ومه ميمك كسري هاء اصله ايله اولوم معناسنه در) و را اادات مقول (منزلت
 بونده قدر و مرتبه ديمكد) كه ومه مانده مقول اوللري (ومه زات ثابتي (محصول بيت)
 چونكه بر قومدن بر يسي نادانلي و جاهلك ايليه (حاصلي ناشايسته ايش ايليه اول قومك
 نه كيرينه حرمت و رعايت قالور و نه صغيرينه (يعني برينك كاهي جيعنه سربايت ايدر نكه
 تعيين ادرار حكايه سنه سابق اولدي (غني يني كه كاوي در علف زار * يلايد هم كاوان دهره)
 غني يني فعل نفي استقبال مفرد مخاطب استفهامي متضمن كورهمي سين ديمكد (كه حرف بيان
 (كاو كاف بجمله صغر ديمكد هر يجه بقر ديرل) و يا حرف وحدت (علف طوار او تلاجي
 سنه (زار ادا ندر مدخولك و فرتي افاده ايدر كلزار و لاله زار كي كل لك و لاله لك ديمكد بونده
 علف زارا كنلكه و چايرلكه عامدر (يلايد فعل مضارع مفرد غائب بولشدر ديمكد معنای
 مطابقسي بودر معنای لازمسي اينجدر ديمكد (همه اادات تا كيد) كاوان الف و نون اادات
 جمدر (دهه اضافت لاميه در اصلي ديه ايدلي ليكن يلسر استعمال زياده در اصلنده كوي
 و كند معناسنه در) و را اادات تخصيص (محصول بيت) استفهام طريقه پور كورهمي سنه
 بر كاوا كنلكه و يا چايرلكه كويك جيع كاويي كه آلوده ايدر يا حقيقتده آلوده ايدر تازه اوق
 چوق ييك سبيله يا بجاز آلوده ايدر يعني اول بر كاو زبان ايلكه جيعي ياكونك يرل و يا قو بر قلري
 كسلور نكه نيجه كره مشاهده اولشدر حاصلي زبانكارلني بر يسي ايلر و اول سيله غيبريلره
 جفا و بلاير يشور قصه دن حصه بودر كه اراده دن بر يسي قياحت ايلكه جيعم زنده نه
 كيروب نيجه عذاب و عقاب چكدك (كه كهتر معناسنه در) بلكه اندن محققدر دين قتي كهتر لك
 ايلش (ماند مانندن مشتدر دينلر احوال اشتقاقده قتي كروده قالمشدر) مه مهتر معناسنه در
 بلكه اندن مقصوددر دين سابقده ايكي وجهله كهتر لك ايلش قنامل (علف زاري نارايه
 تخصص ايلش تخصص بلا تخصص ايلش لراسم مكاني ساراسم مكانلره قياس ايدوب معلف دين
 باندن سويلش زير ابونك اسم مكاني معلف كاو ييك كسري و عيك سكوتي و لامك فحله آري ده

اگر بعض كيمه قيرجق
 بودان معناسنه استعمال
 ايدرل يعني فوق حنسي
 طور اجق بر كرسه قوطي
 اولسون كرسه همه اولسون
 سهر

يعني كوچك (محمد اسعد)

ردان سيد علي
 ردان سيد علي و سروري
 ردان سيد علي و سروري
 وكافي
 رد سروري وكافي
 رد سروري

كلور اصلي آروي در فتر (آخورد ايلر او كنده تكنه شكلنده بر سنه ياپارل او تلي و ضماي
 وار به بي لك اينجندن بير (علف زار معناسنه دكلر ظن ايلديكي كبي بونك اينچون سيد علي زاده
 علف زاري مرعا ايله تعبير ايلش (يلايد معنای مطابقسي تركيجه بولشدر ديوب معنای لازمسي
 اذا و جفا ايدر دينه تعرض ايدن كنددي متعزدر زير مقام لزوم و مطابقندن اعددر
 (كتم منت خدا پراخ و جل كه از فوايد در ويشارن محروم نمائدم اگر چه از صحبت
 ايشان و حيد شدم و دين حكايت مستفيد كشم و اشال مرادر همه عمر اين نصيحت
 بكار آيد) كه حرف رابط صفت (ويا حرف بيان) فوايد فائده لك جميددر (در و پشانه اضافت
 لاميه در) صحبت ايشان لاميه در (و حيد ياكز ديمكد تنهالقه معناسنه بعض نسخه ده و حيد
 برينه فريد دوشدر) مستفيد اسم فاعلدر استفعا ن با بندن فائده لكجي ديمكد (امثال مثلك
 جميدر يكدش ديمكد) مرابه اضافت لاميه در (ورا اادات تخصيص بنم كي سباحرك) همه
 اادات تا كيد عمري تا كيد ايدر (يا حرف صله) امثال مر ايدك مقول صريحي (وبكار
 غير صريحي) و در همه عمر ظرف زماني (محصول تركيب) اول درو بوشدن بسوزي ايشيدنيجه
 ديدم شكر الله كه در ويشارك ملا قاني بر كشدن محروم قالمدم بلكه فوايد عظيم نرندن فائده مند
 اولدم اگر چه شرف مصاحبت نرندن و سعادت مرا فقار نرندن تنها دوشدم يعني كچه سزكله
 مصاحب و مرافق اولدم اما سزندن متع اولدم حاصلي بواشدن يكم حكايله بكا چوق
 فائده حاصل اولدي و بو نصيحت بنم كييارك تمام عمر نده ايشينه كلور يعني بو نصيحتي
 ايشيدن كال مرتبه متصيح اولور و دين حكايت اولنده و او يرنده اما يازان جيع نسخه له
 مخالف يازمشدر (مشوي) ييك نا تراشيد در مجلسي * برنجيدل هوشمندان بيسي) ييك يا حرف
 مصاحبت سيبتي متضمن (نا حرف نفي) تراشيد لفته بولمش (ونا تراشيد بولمادق ديمكد
 حاصلي ناساز و ناهمواردن كنايتدر (مجلسي يا حرف وحدت در) برنجيد يا حرف تا كيد
 (رنجيد فعل مضارع مفرد غائب بونده فعل لازم در اما متعبد كلور (دن فاعلي) هوشمندان
 اضافت لاميه در اعلان ديمكد (بي ياه اصله ايله چوق ديمكد) (محصول بيت) برنجيد
 رتا ساز و ناهموار كيمه سبيله عفا و فضلائك كوكللري چوق رنجيد اولوب خاطر لري
 زياده بر يشارن اولور يسي افطني هوشمندان قيد ظن ايلين بي هوش ايش (اگر كه پر كند
 از كلاب * سكي در وي افتد كند مچلا ب) بر كه ياك ضمي وراك سكوتيله كوله ديرل
 و عريجه حوض و غدير ديرل (سكي يا حرف و حلت وي ضميري بر كه به راجعدر كلاب ايله
 بر اولق اعتباريله (افتد معنای شرطی متضمن فعل مضارع مفرد غائب فاعلي تحتده سكه
 راجع ضمير در) كند فعل مضارع مفرد غائب (كنيد دن مشتق فاعلي تحتده سكه راجع
 ضمير در) كردندن دين خطا ايلش (مچلا ب ميمك و جيمك ضميه زيله و سكوت نونه
 مردار و نايك صويه ديرل (محصول بيت) اگر بر حوضي كلا بدن پرايسلر پرايت اينجه
 دوشرسه مردار ايدر قصه دن حصه بودر كه پرايزار نيجه اينك آديني بارا مز ايدر (بر كه به
 متصل اولان همزه و حدث اينچوندر دين اسكي خطاسي اوزره مصر اولمش (حكايت)
 زاهدي مهمان پادشاهي بود چون بر مفره بنشاند كزازان خود كه ارادت او بود و چون
 غبار برخاستند بيشتر از آن كرد كه عادت او بود تاظن صلاحيت در حق او زيادت كشد
 زاهدي يا حرف وحدت (مهمان ميمك كسري و هانك سكوتيله قو نقي معناسنه در) پادشاه
 اضافت لاميه در (ويا حرف وحدت) بود اادات زمانيه و يا فعل ماضي (چون حرف تعليل
 (بر حرف استعلا) مفره اولنده ييك بيدك لري سنه) بنشاند يا حرف تا كيد (نشاند فعل ماضي

رد سروري

ردان سيد علي و سروري
 وكافي

رد سروري و سعي

رد سعي

رد سعي

جمع غائب او نور ديلر ديمكدر (كتر كم اكسك) و ترادات تفضيل اكسكرك ديمكدر (خورد
 فعل ماضى مفرد غائب يدي ديمكدر) (كه حرف بيان) (ارادات افعال بابتدن مصدر در بلك
 معنائه) (او ضمير نه اضافت لاميه در) (بود اادات زمانه) (بخار يا حرف صله) (بخاستند فاعل
 برخاستندن مشق در او و طورى معنائه) (بیش باه عربك كسريله زياده ديمكدر) (و ترادات
 تفضيل زياده رك ديمكدر) (كه حرف بيان) (عادت اولاميه) (نا حرف تعليل) (ظن صلاحيت
 مصدر رك مفعول نه اضافت در) (صلاحيت ياستي محقق در مشق دياز ان خفت ايلش) (حق اولاميه
 (زيادت بونك كى نالار عريده كريداز يلور اما عجم او زون يازار ((محصول تركيب) بر زاهد
 بادشاهك قنوغى ايدى و ياقنوغى اولدى چونكه سفره به او تور ديلر اشهاست اولديني دكلو
 يدي يعنى استديكي دكلو يدي بلكه امتد بكندن اكسكرك يدي حاصلى قرن طيور ميب آج
 قالدى و چونكه نماز قالداز نمازى عادت نه زياده قلدى يعنى معتاد اولان و طبعه سندن
 زياده رك قلدى بونجه ربابى خلق الله حقه زهد و صلاح و رياضت و پرهيز اعتقادى زياده
 ايله (دوبالردى) (بيت) (ترسم نرسى بكمه اى اعرابى * كين ره كه توميروى بتر كسانست)
 (ترسم فعل مضارع متكلم وحده در ترسبندن فور قرم ديمكدر) (نرسى فعل مضارع متنى يعنى
 نى مستقبل) (با حرف صله) (كه خانه خدا) (اعراب صخرالده و پرويايله فوژو كوچر بر طاقه در
 حاصلى اسم جنس در عربك جبهى دكلدر ياستي حرف نيت در) (كين كه حرف تعليل) (واين اسم اشارت در
 ره) (كه حرف بيان) (مى روى فعل مضارع مفرد مخاطب كيدر سبن ديمكدر) (با حرف صله و كستان
 چيچون ايرمندن اكار بسنه تركستان در) (محصول بيت) (اى اعرابى فور قرن كه كيه
 مقصوده واصل اولسه سبن حاصل كلام مرادك كه مرادك كه مرادك كه مرادك كه مرادك كه مرادك كه
 سن كيدر سبن سنى تركستانه ايلدر يعنى مراد كه سنى اتصال ايلز حاصلى زاهد زرق و ربابه
 حقه واصل اولماز بلكه كند بكمه بعدى ارنار و كندى جانشه ايلدى جفا قاور رانجق يعنى
 حطب دوزخ اولور ايلدىكى ربابيله (چون مقام خویش باز آمد سفره خواست تا تناول
 كند پيرى داشت صاحب فراست گفت اى پدر در دعوت سلطان چيزى نه خوردنى گفت
 در نظر ايشان چيزى نخوردم كه بكار آيد گفت نماز راهم قضا كن كه چيزى نكردى كه بكار آيد)
 نا حرف تعليل (تاوول) كل طعام معنائه در (پيرى يا حرف وحدت) (صاحب فراست اسم فاعل
 مفعول نه اضافت در) (فراست بونده زكاوت و طبيعت معنائه در) (دعوت سلطان مصدر رك
 فاعله اضافت در) (چيزى يا حرف وحدت) (خوردنى فعل مضارع مفرد مخاطب معنائه
 استهائى متضمن ياستي ديمكدر) (نظر ايشان لاميه) (كه حرف بيان) (گفت پيرى يدي
 (محصول تركيب) چونكه زاهد مرابى دعوت سلطان بنده كندى قضا منه كلدى سفره
 داد بكمه طعام اكل ايله بر صاحب فراست و زكاوت فرزندى و آرايدى ديدى اى پدر بادشاه
 دعوت و ضيافته بر نسته بيمكى زاهد ديد كه انرك نظرنده بر نسته بيمدم كه كفايت ايله
 حاصلى اكار و اعيان نظرنده طويجه نسته بيمدم بلكه ايج قالد بيم ديدى كه نماز نه قضايله
 زيرا بر نسته ايلدك كه كفر نه يارابه (يعنى ظاهر بود كه اكل طعام سه ايلد بلكه ربابى اداى
 صلوة ده ايلش سبن ايدى اتى ده قضا ايله كه انده ايلد بلكه ربابيله قلد بلكه نماز حقه ياراماز
 (قطعه) اى هنرها نهاده بر كف دست عيبها بر گرفته زير بيل) اى حرف ندا (نماد استى
 مفرد) (هنر صنعت و صنعتده مهارت در بر حاصلى شخصى مقبول اياين نسته) (عريده منقبت
 در) (وها ادلت جعفر) (نهاده ها رهنمى بونك كى بر زده حرف ترتيب اولور) (معنائه قوبوب
 ديمكدر) (كف دست لاميه و والك اياين ديمكدر) (هنرها نهاده لك مفعول صريحى) (و بر كف

زد سمى

كر دياز بيلان نايه تاي مر بوطه
 ديلر و اوزون ياز بيله مطوله
 ديلر

غير صريحى) (عيبها بر گرفته لك مفعول اولى) (زير بيل لاميه و مفعول ثانى) (زيرالت
 معنائه در جهات سته دند و غريبه تحت در بر) (بغل قولتقد در عريده ابط در بر
 همزه لك و بانك كسرله زيله سكون با ايله ده لغت در) (محصول بيت) (اى هنر يكي الك لاميه
 قوبوب عيبها يكي قولتقد لك لته الو ب كز اين كيمه) (كيمه معنائه فنادا در يعنى اى هنر يكي
 اظهار الوب عيبها يكي ستر ايدن كيمه) (ناجده خواهي خريدن اى مغرور * روز دوزخاندى
 بسيم دغل) (نا حرف تعجب در عجا معنائه) (خواهي فعل مضارع مفرد مخاطب ديلر سبن
 ديمكدر) (خریدن خانك و وانك كسرله زيله مضد در صانوتن المى معنائه) (اى حرف ندا اماندى
 محذوف تدبيري اى مرزد مغرور در) (مغرور بونده غافل معنائه در) (روز دوزخاندى لاميه در
 كاف عجم ها رسيدن بدلدر) (و يا حرف مصدر رو ز عجم ديمكدر) (با حرف مقابله) (سيم دغل
 يابيه) (دغل قلب و فاسد و بكمه ايج ناسره معنائه) (محصول بيت) (مغرور خطاب ايدوب
 بيور عجا نه السك كرك اى مغرور يعنى نه صانوتن السك كرك عجز كو نسته قلب كوفش ايله
 حاصلى ربابه اولان عمل فاسد و كاسه در و عريده و مطرود در پس خدا قند حيز اعتبارده
 دكلدر كه مقابلده ثواب و جزا بيمر اوله يعنى ربابه اولان عمل خداى تعالى الدا نماز ايمندى
 بويله عمل اعتقاد ايدوب چنت ابد ايله (حكاييت) ياد ارم كه در عهد طفوليت متعب بودم
 و شب خير و مولع زهد و پرهيز) ياد دارم خاطر مندر ديمكدر) (كه حرف بيان) (عهد بونده زمان
 معنائه در اضافت لاميه در) (طفوليت صباوت يعنى او غلجقانى زمانى ديمكدر) (متعب
 اسم فاعل در تفعل بابتدن عبادتله مقيد اوليجى ديمكدر) (شب خير كيمه فالفيجى يعنى متعب
 (ومواع افعال بابتدن اسم مفعول در حريص معنائه بومعتاده بولفت اسم مفعول وزنى اوزره
 مستعمل در) (زهد و پرهيز عطف تفسيرى شكلدر) (محصول تركيب) هنوز ياد منده در
 فراموش ايلامسم كه صباوت زمانده متعب و مترهد ايدم يعنى عبادت و طاعت مشغول ايدم
 و كيمه نهجه فالفيجى وزهد و پرهيز حريص حاصلى ايشيم ضو ففجه سنه ايدى (شي در خدمت
 پدر نشسته بودم و همه شب ديدم بهم بنسته و مصحف قر يزد در كنار گرفته و طاقه كرد ما خفته
 پدر را كفتم از ينان بكي سر بر منى دارد كه دو كانه بگذارد چنان خفته اند كه كوفى مرده اند
 گفت جان پدر تو نيز اگر بخفتى به كه در پوستين خلق افتى) شى در خدمت پدر يا و حدتله
 بر كيمه پدرك خدمت منده ديمكدر (ديده بونده كوز در) (بهم روى برينه) (بنسته بعلما دم معنائه
 لازى كوز بومادم ديمكدر حاصلى ترك نودن كنان پدر) (در كنار قوجاقده ديمكدر) (گرفته
 طويشيدم بومعمرلك خفته بودم اعطى فقدر در) (وطافه يا حرف وحدت و همه حرف
 توسل) (كرد بونده اطراف معنائه در) (مايه اضافت لاميه در) (خفته بونده او بونهش ديمكدر
 (پدر را يا حرف صله) (از ينان بونلردن يعنى اطراف نه بونلردن) (سر بر منى دار دياشيد قالدردم
 (دو كانه ابكى ركعت ديمكدر) (بگذارد ادا ايله) (چنان الجاين) (كه حرف بيان) (كوفى
 فعل مضارع مفرد مخاطب) (گفت پدر ديدى) (جان پدر متادى حرف ندا محذوف در) (نبردنى
 ديمكدر) (بخفتى يا حرف تا كيد) (وخفتى فعل ماضى مفرد مخاطب فعل شرط واقعه در) (يه كه
 حرف بيان) (پوستين لغتده كورك در اما اصطلاحه مساوى و غيت معنائه در) (افتى
 فعل مضارع مفرد مخاطب جزاء شرط واقعه در) (محصول تركيب) بر كيمه پدر عز برك
 خصوص شريفنده او نوردم ايدى يعنى احياه ليل ايلدم ديمكدر (معلوم اوله كه حضرت شيخك
 مناقبه ياز مئارد) (كه پير نظر حضرت شيخ سعدى سلطان العا شين شيخ روز بها نست
 كويند پدر حضرت شيخ سعدى يعنى شيخ عبد الله خادم حضرت شيخ بوده است و چون

دو كانه ابكى ركعت نماز دن
 كنياندر شكه بعضى خنده
 دور كعت واقعه در

حضرت شیخ سعدی متولد شده بخداست شیخ آورده و حضرت نظر فرموده اند و فرموده اند که عشق زانچو شد کردیم بدو هم نصیبی دادیم (امام شد او شیخ شهاب الدین سهروردیست قدس الله ارواحهم) و تمام کجه صباحه دك كوزم بومادم و او بقو یوزن کوردم و مصحف شریفی المدن قوما یوب تلاوت ایدرم حاصلی صباحه دك یاغده ایدی و بر بلوك طاقه یعنی اوجاعی اطرافزده خواب غفلتده یا توب او یوزل دی پدرمه دیدم یونلردن بریمی باشین قالدردم که ایکی رکعت نماز ادا ایلده شویله او یومشکر کویا که اولمشار در (یعنی خواب غفلتده شویله مستغرق فلردر کویا که موتا در (پدر بوسوزی بشدن اشید بچک دیدی ای جان در سنده اگر او یو یا دك چوق یك ایدیکه خلقت غیبت و مسا و بین ایلده سین یعنی خلقت معصایب و مثالبین سو یلکدن او یومفک یکیدی زیر انرا اگر چه خواب غفلتده مستغرق فلردر و عبادتده مقصر لدر لکن اول حینه کسب معصیتدن خالی و ساللردر اما سن اگر چه عبادت و طاعتده سین لیکن غیبت و مساوی سبیلده ضایع بره زجت چکر سین که یونک سبیلده عتک مبرور دکل (قطعه) بنید مدعی جز خویشن را * که دارد پرده پندار در پیش) بنید فعل نئی مستقبل مفرد غائب (مدعی افعال بایندن اسم فاعلدر یلان بیر پرستده دعوی ایدن یونده مراد خود بین و خود پستدر (جزغیری (خویشن خاده روم کسره ایلده و او رسمی ایلده کندی دیمکدر (و اادات مقول (که حرف فعلیل (پرده پندار بیانیه (پندار ظن معناسنه در (محصول بیت) خود بین مدعی دنیاده کندیدن غیری بی کورمز یعنی همان کندی طاعت و عبادتی کورر انجیق زیر او کند زعم و پندار و عجب و استکبار پرده سی غیر یلری کورمکه مانعدر و حاملرینه اطلاعی دافع (کرش چشم خدا اینی بخشد * بنید هیچ کس عاجز تر از خویش) کرش کر حرف شرط و ضمیر مدعی به را جعدر (چشم خدا بین بیانیه (خدا بین وصف ترکیبدر خدادن غیری بی فانی مطلق کورن کوزدیمکدر (و یا حرف مصدر) بخشد فعل مستقبل جمع غائب بفشله ر دیمکدر (بنید فعل نئی مستقبل مفرد غائب کورمز دیمکدر (هیچ کس مقول اول صریحی (عاجز تر مقول ثانی صریحی (ازخویش مقول غیر صریحی (محصول بیت) اگر مدعی به جناب کبریا دن عنایت و هدایت اولوب چشم خدا بین عطا ایلده کر حقایق اشیا بی کاهی کورمکه و بلکه موفق اولوب خلق عالمده کندیدن عاجز رک و حقیر رک هیچ بر کچمه کورمزدی و کندی حالین بلوب اصلا انا نیت و وجوددن لاف اورمزدی حاصلی زبان بریده قالدردی و هیچ کچمه به دخل و تعرض ایلزدی بویتده نمخنه (مختلفدر لیکن اسم نسخه باز دیغمزدر (حکایت) برزی رادر محفل می ستودند و در اوصاف جلیش مبالغه می نمودند سر راورد و گفت من آنم که من داتم) برزی یا حرف وحدت (و اادات مقول (محفل اسم مکاندر جمع معناسنه زیر محفل کثرت معناسنه در ضرب بایندن (و یا حرف وحدت (ها حرف تأکید) وی حکایت حال ماضی افاده ایدر (ستودند فعل ماضی جمع غائب او کرلردی دیمکدر (و منی مدح ایدر لردی (اوصاف جبل بیانیه (سر بر آورد باشین قالدردی یعنی محفلده حاضر ایدی مذکور اوصاف و مدحاتی ایشیدیمکد باشین قالدردی دیدی (من آنم بن اول کچمه بی (که حرف بیان (من داتم بن یلورم (محصول ترکیب) بر اولوب کچمه بی مواجعه بر جمعه او کوب مدح ایدر لردی و اوصاف جیلده و اخلاق جیلده مبالغه کورمزدی مذکور عزیز مبالغه لری ایشیدیمکد باشین قالدردی و دیدی بن اول کسم که بن یلورم یعنی سز بنم حقهده هر قدر که مبالغه ایدر سکر فائده سی یوقدر زیر او ز حال می بن سزدن ابی یلورم سز یوزدیفکر مبالغه در بنم حقهده شده انلردن نسیم یوقدر (بیت) کفیت اذی یا من تعد محاسنی *

مدعی افاده یا کرشار حک ذکر ابتدایی اشوه معنایه محصر دکلدر فندبر (محمد اسعد)

علائقی هذا ولم تدر باطنی) کفیت فعل ماضی مفرد مذکر مخاطب ضرب باینک ناقص بایستندن مبنی للمفعول معناسنه کا فبشین دیمکدر (اذی مصدر ذراذی یا ذی دن حسب بایستندن مهور الفاء معتل اللام جفا معناسنه در یونده تیز لکله منصوبدر کفیت فاعلندن (یا حرف ندا (من اسم موصول منادی (تعد فعل مضارع مذکر مخاطب فاعلی تحتده انت مستتر (محاسن حسنک جعیدر خلاف قیاس اوزره مساجد وزنی اوزرینه مقول تعد در وجهه فعلیه مک اعرابدن محلی یوق موصول صله سیدر و یا ضمیر متکلم محلا مجرور مضاف الیه محاسندر (تعد بی یایله یا توب یایله یا زانلر خلاف ظاهره جل ایشلردین خلاف ظاهره ذاهب اولمشار (تکه یا من بدا جالک دن ظاهر در (علائیه اشکاره دیمکدر (و یا ضمیر متکلم محلا مجرور مضاف الیه در (و علائیه محلا مرفوع مقدم خبر و یا مبتدا (هذا مؤخر مبتدا و یا خبر مبتدا (ولم تدر فعل جحد مطابق لم ترم کی دری پدری دن ضرب باینک ناقص بایستندن بیلدک دیمکدر مصدری درایت کلور (باطن فاعل وزنی اوزره کرلی دیمکدر لم تدر بیک مقواید (و یا ضمیر متکلم محلا مجرور مضاف الیه (محصول بیت) ای بنم محاسن و هنر بی یوزیمه قرشو بر پر ذکر و تعداد ایدن و قرشده مدح و ثنا و اوصاف جیلده مامشغول اولان بوجهندن بکا جفا و اذا ایلکده کافشین زیر بونک و راستنده قباح و ار که نفسمه عجب و غرور و پر که حق دن دور و طریق استقامتدن مهور اولامه باعث اولور علی کل حال بکا بوجهندن ضرر کلی مترتبر و بوسنک سو یلدی بیک بنم ظاهر حالدر و مطلع اولدیغک بنم اشکاره و ضمیر اما باطنی بیلدک و یا زینین زیر خلقت احوال باطنه خلایق مطلع و عاقلر انجیق (قطعه) شخصم بچشم عالمان خوب منظرست * وزخبت باطنم سر خجالت فزاده پیش) شخصم مدن مراد نظره کلن وجودیدر (یا حرف صله (چشم عالمان لایمه (یا حرف نسبت (والف و نون اادات جمع عالمه منسوب خلقت کوزینه دیمکدر (منظر اسم مکاندر نظر کاه معناسنه (خبت باطن لایمه (خبت خالک ضمی و بایک سکر لایله مصدر در مرداران معناسنه (میم متکلم معناده خجالتده مقیددر (سر خجالت بیانیه (و یا بنم پیشه مقیددر (پیشم تقدیرده (و یا بومیم قریبده سبله پیشه بریم تقدیر اوانه (محصول بیت) بنم وجودم و شخصم خلق عالمه کوزینه خوب سیران کاهدر یعنی ظاهر منظر لایله خوب کورینور اما باطنم خجالتدن و درونم قباحندن شرمنده لاک باشینی قالدردیم کچمه یوزینه بقام بلکه خجالتدن باشم او کومه دوشمش (سر خجالت اضافتی مجازیدر زیر خجالتک باشی و یا بنی اولماز مقصود خجالتدن باشم او کومه دوشمش دیمکدر تکیم اوانان کچمه خجالتدن باشی او کونه صار قیدر (طاوس را بنقش و نگاری که هست خلق * تحسین کنند و او خجل از پای زشت خویش) طاوس معروف حبسو آندر (و یا حرف صله (یا حرف مصاحبت سبیتی متضمن (نقش و نگار عطف تفسیری (و یا حرف وحدت نوعیه که حرف رابط صفت (خالق مصراع ثانی به مرهونددر (کنند لک طاوس مقول اول صریحی (و تحسین ثانیسی (و بنقش غیر صریحی او ضمیری طاوسه راجعدر (خجل صفت مشبهه در اوانان معناسنه (پای زشت بیانیه (و خویشه اضافتی لایمه در (محصول بیت) طاوسه پردار و نقش و نگار سبیلده کاند و اردر خلق تحسین ایدر اما اول کندی زشت ایاغندن شرمسار در قصه دن حصه بودر کیم مدوح عزیز یوزر که بنم علم و معرفت و کاله ارسته و پیراسته اولد بنم ظاهر سکا خوش کلور و بنی زیاده مدح و اطرا ایدر سین اما بنم باطنم ظاهر مه او نماز پس اول جهندن زیاده شرمنده می حاصلی عیوب در و نمندن زیاده محجوب که ظاهریمه او نماز (حکایت) یکی از صلحای جبل لبنان که مقامات اودر دیار عرب مذکور

رذ شروزی

اطرامد حده مبالغه به دیرلر منه

صاحبی ایکن انزلک فصاحتیله قانع وراضی امش (موصول ترکیب) بروقت بونجیلین ایدیکه حضرت یوردی یعنی جبرائیل و میکائیل ایله مقید و مشغول اولمازدی یعنی مرتبه سی انزلدن اعلی ایدی انزلک مرتبه سنه نزل ایلردی و بروقت دخی حفصه و زینب ایله قانع و راضی اولوب مصاحبت ایدردی یعنی انبیا و اولیایک ایکی حالی واربری روحانیت و بری بشریت روحانیت حاللری خدا ایله اولان حاللریدیر و بشریت حاللری بشرله اولان حاللریدیر (که مشاهده مشاهدات الاربابین الجلی والاستاری میایدومی رباید) که حرف تعلیل (مشاهده مفاعله بایندن مصدر در بونده مشایخک سیر و غماشیدن عبارندر (ارابرک و بارک چه بدر صفت مشهده در ایلر و یکدیگر مراد مقررین خدادار (تجلی فعل بایندن مصدر در بابی رعایت ایچون لام مکسور اولمش معناسی ظهور در (استتار افعال بایندن مصدر در کزلمک دیمکدر (می نماید فعل حال مقدر غائب مبنی للمفعول معناسنه کور بنور دیمکدر فاعلی خدادار (واو حرف عطف) می رباید فعل حال مقدر غائب مبنی للمفعول معناسنه قیاردیمکدر استتار دن کنایتدر یعنی کورنگاهک تنکه می نماید تجلیدن کنایتدر یعنی کورنگ (موصول ترکیب) حضرت حبیب الالهک کاه حقه و کاه خلفه مناسبتی آنکچوندر که اولورک و ابیلرک سیر و غماشاسی (یعنی انبیا و اولیایک حتی مشاهده لری تجلی و استتار بونده در (یعنی بونلره کاهی جالان عرض ایدوب سیرایتدر و کاهی اخفا ایدوب کز لر حاصلی کاه کور بنور و کاه کور غر حدیث شریفکده مضمونی بودر فتدیر (می نمایدومی رباید فعلارندن صکره قلوب اولیایی ذکر ایدن معلومدر که مقصود واصل اولماش و مذکور فعلار مقدر اولقی کرک جمع صیغه سبله ایراد الینلر معنای بله جمع اوله مثل معنای بی پردم کوستر لر و پردم قیاردین و ویرلر یته آلورل دین ملاحظه سز و یزملر والمشر (یت) دیداری غمائی و پرهیز میکنی * بازار خویش و آتش مایر میکنی) دیداردن بونده یوز مراددر (می نمایی فعل مضارع مقدر مخاطبدر (دیدار مقدم مفعولی (و پرهیز میکنی) بمصراع می نمائینک و می ربایینک معنای متضرر (بازار خویش لایمه و میکنی مفعول اولی (و آتش ما معطوفدرا کا (وتیر مفعول ثانیه) (موصول بیت) بزه دیدار کی کوستر سین یعنی عرض جال ایلر سین و پرهیز ایلر سین یعنی جال کی کز لر سین حاصلی کاه تجلی ایدوب بزی دیدار بیکه مشتاق ایدر سین و کاه مستر اولوب بزی واله و حیران ایدر سین بوندن مرادک کند و بازار و رونق کی کسکین و راجع ایدوب بزم آتش عشق بزمی زیاده ایلکدر حاصلی کاه تجلی و کاه مستر اولمغه کندی آتش محبت و عشق قیرغن و بزم عشق و شرقری کسکین و زیاده ایلر سین خواجه حافظ بیورر (یت) شیدا ازان شدم که نکارم چوماه نو (ابروغود و جلوه کری کرد و رویدمت (اشاهد من اهوی بفسر وسیله * فیلحقنی شأن اضل طریقاً) اشاهد فعل مضارع متکلم و حده در مفاعله بایندن کورورم دیمکدر (من اسم موصول محلا منصوب مفعول اشاهد در (اهوی فعل مضارع متکلم و حده در علم بایندن تقدیری اهوا در اسم موصوله راجع ضمیر منصوب ضرورت وزن ایچون حذف اولمشر ضرور تسمزده حذقی جائزدر سورم دیمکدر (بغیر با حرف جر اشاهد به متعلق (وسيله برسته به اولاشمغه سببه دیرلر (فیلحقنی فاسیبتی و تیبی متضمن حرف تعقیدر (یلحق فعل مضارع مقدر غائبدر علم بایندن (نون حرف وقایه) و یا ضمیر متکلم محلا منصوب مفعول یلحق در پس بکا اولاشور (شأن لفظاً مرفوع فاعل یلحق در همزه بی الفه قلب ایلکده جائز حال معناسنه در (اضل فعل مضارع متکلم و حده در ضرب بانک مضاعفتدن بتورورم یعنی کم ایدرم دیمکدر رجله فعلیه صفت شاند و موصوفه راجع ضمیر محذوف و تقدیری اضل به در (طریقاً لفظاً منصوب مفعول اضل در (موصول بیت)

ربانک فتحیله صفت
مشبهه در ابودیمکدر

رد سروری
رد سروری و شمع و کافی
رد شمع و کافی

سودیکمی یعنی جانانی وسیله سز و واسطه سز کورورم و سیر و غماش ایدرم حاصلی آشکاره تماشای نورم پس بکا بر حال و شان اولاشور یعنی بر حال اولور که بن اول مشاهده سببیه بولومی کم ایدرم کال حیرت و دهشتدن حاصلی عرض جال ایدوب بکا تجلی ایدنجه مد هوش اولوب کندیمی بتورورم (یوچج نارا تم بطنی برشه * لذلک ترائی محرقا و غیر بقا) یوچج فعل مضارع مقدر غائب فاعلی بیت اولک مصراع اولنده منه راجع ضمیر در تفعیل بایندن (تأجج ایش بالکندر می ایقاده دیرلر (نارا لفظاً منصوب مفعولی (تم حرف عطف ترتیب و تراخی افاده ایدر (بطنی فعل مضارع مقدر مذکر غائب افعال بایندن اصلنده هموز اللام ضرورت وزن ایچون همزه یاه قلب اولندی سوندر دیمکدر فاعلی تحتنده یوچج فاعلی کی منه راجع ضمیر در (یا حرف جر اطفایه متعلق (رشه رائک فتحی و شبنک تشدیدیه چسی به دیرلر مثلاً بقمور چسبی کی (لذلک لام حرف جر در تعلیل ایچون (ذلک اسم اشارندر تأجج ناره و اطفایه (ترائی ترا فعل مضارع مقدر مخاطب اصلی ترا ایدی همزه سماحا حذف اولمشر (نون حرف وقایه) و یا ضمیر متکلم محلا منصوب مفعولی سن بی کورر سین دیمکدر رؤیت عین مراد ایدوب مفعول ایله اکتفا اولنور و رؤیت قلب مراد اولور سه ایکی مفعول آلور سا ترا افعال قلوب کی بونده ایکشنه ده مساع و ار (محرقا افعال بایندن اسم مفعولدر (تری تبصر معناسنه اولور سه محرقا حالیه منصوب اولور ترائی یاسندن اما فعل قلی اولور سه محرقا مفعول ثانی اولور یائش کورر سین و یائش اولدیقم حالده کورر سین (و غیر بقا اعرابه محرقا کیدر فعل مفعول معناسنه در مفرق دیمکدر غرق اولمش معناسنه (موصول بیت) جانان آتش عشق و محبتی تجلی سببیه ایقاد ایدوب بالکندر یعنی جالانی کوستر مکه عشق آتشی پیدا ایدر صکره استتار و اختفا رشاشله سوندر حاصلی تأجج نار تجلیدن کنایتدر و رشاشله اطفاستر و اختفادن یعنی کندینی جانان ازل عاشق و محبته کوستر صکره کز لر (می نماید و می رباید دیمکدر سا بقا بتوریدی کی فتدیر (مصراع اولک معناسنی فراغده بی عشق آتشنه بقا صکره و صالی صوتیک سرپند سبله اول آتشی سوندر در دین معنای بیی سوندر مش (و مصراع اولک معناسنی عشق نار بی ایقاد ایدر فراغدن بر نوعله اندن صکره ماء و صالدن بر رسته ایله اتی سوندر در دین مذکور کی معنای مصراع سوندر مش و نار عشق جانان تأجج ایدر اندن صکره و صالک از اجات صوبیه سوندر در دین مذکور کی تأجج و اطفاده زیاده ابهام بیورمش (حکایت منظومه) یکی پرسید ازان کم کرده فرزند * که ای روشن کهر پیر خردمند (یکی یا حرف وحدت (پرسید فعل ماضی مقدر غائب صورتی دیمکدر (کم کرده کم ایش یعنی بترمش (فرزند اوغل) که حرف بیان (روشن افتده آیدین دیمکدر اما بونک کی پر زده واضح و صحیح و پاک معناسنه در (کهر کافک ضعی وهانک فتحیله کوه معناسنه در بونده مراد اصل و نسب و نهاد و زاددر (روشن کهر وصف ترکیبدر پاکیزه اصل و صحیح النسب و عالی تراد تقدیری مرد روشن کهردر (پیر خردمند بیایه و روشن کهردن بدل روشن کهرک معناسنی لفظی کی روشندر دیوب صافی و پاک کهرله تفسیر ایدنه نه اعتراض ایلین کندی معترض واقع اولمش (موصول بیت) بریسی اوغلنی بترندن سوال ایلدی یعنی حضرت به قلوب پیغمبردن علیه السلام که یوسنی بترمش ایدی بوبله دیو که ای بی پاک و پاکیزه اصل و نسب ای پیر خردمند (زمصرش بوی پیراهن شنیدی * چرادر چاه کنعانش ندیدی) زمصرش شین ضمیر معناده پیراهنه مقیددر (وزاء مقدره ازدن محذوفدر پس بوبله دینه اعتراض ایدن کندی معترضدر (بوی پیراهن لایمه (شنیدی فعل ماضی مقدر مخاطب ایشدنک یعنی طویدک

رد شمع
ردان سبد علی
رد سروری

رد سروری

رد سروری

دیمکر (شدن یعنی اشتک حاسه سمعه مخصوص ایکن مجازا حاسه شمهده استعمالی چوقدر
 تنکه خواجه حافظ بیورر (یت) بوی بقیه بشنو وزلف نکاز کیر * بنکر برک لاله و عزم
 شراب کن) حاصلی قوقوی طوبقهده استعمال چوقدر ترکیده ده بور نم قوقی طوبماز دیرل
 (در حرف ظرف) چاه کنعان لامیه (چاه قوی و کنعان حضرت یعقوب ملکیتی و سرائیندن
 قویتنک ابراقلی ایکی فرسخ بر مقدار ایچی و ارون لاله مذکور چاه مستعملدر یا نسته
 بر معجزه وار بولک اوستنده بر کوچک کویک یا نسته حاصلی شامدن قدس مبارکه واران بولک
 اوستنده (ایکی شین بیله یوسفه راجعدر که فرزند ایدن عسارندر) (محصول یت) حضرت
 یعقوبه ساثل دیر که مصر دن حضرت یوسفک کوکلی قوقوسین طوبدک تنکه مشهور
 حکایه دریانچون چاه کنعانده ایکن اتی کوزمده یعنی کنعاندن مصر اون بش کونک بول
 اراغ ایکن قوت شامه ایله پیراهنی بونی احساس ایلدک یا قوت باصره ایله بوقدر قرب مسافده
 اتی نیچون کوره مدله (بکفت احوال ماری جهانست * دی پیدا و دیگرده نهانست) احوال ما
 لامیه و مبتدادر (برق جهان ترکیب توصیفی و خبر مبتدادر) (برق شمشکدر) (وجهان جیم عربک
 قحطیه صفت مشبهه در جهیدن جیم بحمله اوقیانندی اوقورمش جیمک کسر یله جهان
 اوقیاندر دنیا معنایه ملا حظله سز اوقورلار ایمش ادات تشبیه مقدردر) (هم چو برق جهانست
 تقدیرنده صخر اغش شمشک کی دیمکر چستن وجهیدن قالمغه شرح ایدنر غلط ایشلار
 (دی یا حرف وحدت بر دم و بر ساعت دیمکر) (دی مبتدا و پیدا خبری تقدیری پیدا سندر
 نهانست قرینه سله) (دیگرده پنه مبتدا) (ونها است خبری مصرع اتی جائزدر که برق جهانی
 بیان ایلده و جائزدر که مذکور احوالی) (محصول یت) حضرت یعقوب ساثل جواب و یروپ
 دیدی انبیا و اولیانک معجزات و کرامات و خرق عادتلی برق جهان کبیر یعنی استمرار و دوام
 اوزره دکل حاصلی انبیا ظهور و معجزات و اولیادن ظهور کشف و کرامات دائمی دکلر بلکه
 معنی ازلدنر افاضه ایدر سه مستغنی اولورل و الافلا (کهی بر طیارم اعلا نشینم *
 کهی بر پشت پای خود نینم) کهی الف تخفیف حذف اولسدی (یا حرف وحدت بر وقت
 دیمکر) (بر حرف استعلا) (طایر راده حرکات ثلث ایلده ترکیده درم دیدکلی ترکیان و کوچر
 اولیر بکله اوردنکلی اودر که فلسکی اکا تشبیه ایدوب طایر دیرل بونده ده مراد طایر مدن
 فلکدر) (اعلا به اضافتی بیانیه در) (بر حرف استعلا اولی بودر که حرف صله اوله) (پشت
 ارقه) (پایه و پای خوده اضافتلی لامیه زدر) (نینم فعل اتی مستقبل ینیندن) (محصول یت)
 حضرت یعقوبک جا نیندن بیورر کاه اولور که فلک اعلاده و فوق سمداده اوتوررم یعنی زمان
 تجلیده کنیدی اعلا علیین ده بولورم و کاه اولور که ابانک ارقه سنی کورم یعنی اسفل سافلینه
 دو شرم حاصلی مصرع اول مقام سکردن خبر و پر و مصرع ثانی مرتبه صعودن که بشریت
 عالمی در) (بعض شراح مصرع ثانیکن مناسبده کاه اولور که ابانک ارقه سنی اوزرنده اولان
 نسته بی کورم دیش فی الواقع نسته کور مشه بکرمز) (طایری فرا اودیمکه تفسیر ایلینر
 طایری بیلیمش) (زیرا قره او عرب صحرا نشینک و اگر ادک و بعضی کوچرا اولی و کاک اودر که
 طولانی اولور چر که اسلوبنده قره چالردن چنارل) (پس فلکله بونک هیچ وجهه مناسبی
 و مشابهتی بوقدر زرا بو اوزوندر اکا بر کلاری کی) (بعض شراح اعجامک بعضی قتلردن مصرع
 ثانیکن مکتوب نسخه سنه مخالف کلمات نقل ایلدیکنه اعتبار اولما سون که نامو اندر) (اگر
 در ویش بر حالی بماندی * سر دست از دو عالم بر فشانیدی) حالی یا حرف وحدت ظاهر بر حالدن
 مراد عالم کشف و تجلیدر) (یعنی عالم مکر در) (بماندی فعل حکایت حال ماضی سربونک کی

حاصلی شدن بونک کی زرده
 ماری معنایه در *

رد شعی
 رد شعی و کافی
 رد شعی و کافی

ردان سید علی
 رد سروری و شعی و کافی
 اعداد طرفه قونوب کوچن
 ترکات اوزی قره اودر عرب
 صحرا نشینک کی سید
 رد کافی

بر زده اوج معنا سنه در (دسته اضافتی لامیه در بونده سر دستدن مراد بر مقاردر ایکن
 ذکر جزء و اراده کل طریقه نفس دست مراد در) (بر حرف تأکید) (مماندی حکایت حال ماضی
 مفرد غائبه لغته سلکدر دی دیمکر اما بونده ال چکوب فارغ البال اولمقدن کنایه سندن
 (محصول یت) اگر در ویش سالک بر حال اوزره قالدی (یعنی احوال کشف و تجلی تمتد و ستر
 و دائم و باقی قالدی) (یعنی کاه کلوب کاه کتمه ایکی عالمدن الی چکوب حضور ایدوب فارغ البال
 اولوردی حاصلی احوال سکرده و ام اوزره قرار ایددی ما سوادن منقطع او اوب دائما ایدیبی
 ایلده معامله ده اولوردی (حکایت) در جامع بعلک کله چند بر طریق وعظ می گویم باجاعتی
 افسرده دل مرده راه از عالم صورت یعنی نبرده دیدم که نسیم درغی کیرد و انش کرم من در هر من تر
 ایشان اثر نمی کنند برغ آدمم تر بیت ستوران و آینه داری در محله کوران ولیکن دزه منی باز بود
 و سلسله سخن دراز) جامع بعلک بیوردی قصبه ک اوزره سنده بر بولک جامه در که جمیع قصبه بی
 آلور یعنی هپسی اکا صغار خالین ولید سیدر دیرل (و بعلک شامک بری یا نسته و یوچق کونک
 بولده بر شیرین قصبه در که اول ولایتده اندن اوچوزلق ریوق هر نسته سنی و فرت اوزره در
 خصوصاً صوی) (کله یا حرف وحدت) (همزه حرف توسل همزه به حرف وحدت دین حرف
 وحدتی بلزیمش) (چند نیجه) (یا حرف صله) (بجاعتی یا حرف وحدت افسرده طرکش دیمکر هر نیجه
 معجزه دیرل بجاعته صفتدر) (دل مرده وصف ترکیبی در کوکلی اولمش معنایه صفت بعد
 الصفتدر جاعتک) (راه بول) (عالم صورت بیانیه) (یعنی یا حرف صله) (نبرده فعل اتی ماضی دن
 بر قسندر) (راه مفعول صریحی) (وازم و معنی غیر صریحی) (راهک اولنده و او حرف عطف
 بارانلر صحیح نسخه ره مخالف یاز شلر و بجاعته صفت ثانی اولدیفنی بلما مشلر) (که حرف بیان
 (نفس نونک و فاک قحطیه لیه بونده سوز مراد در) (یعنی نصیحت و پند) (در حرف تأکید) (یعنی کیرد
 فعل اتی استقبال مفرد غائب استعماللرند) (تأثیر ایلر دیمکر) (تنکه خواجه حافظ بیورر) (یت)
 دلم جزه هر ره و یان طریقی برغی کیرد * زهر درمی دهم پندش و ایکن درغی کیرد) (آتش کرم
 بیانیه) (ومنه اضافت لامیه در) (در حرف صله) (هیرم تر بیانیه) (هیرم اودوندر) (و زیاش معنایه
 (ایشانه اضافت لامیه در) (در بغ حیف معنایه) (آدم بکا کلدی دیمکر) (تر بیت ستوران
 مصدرک مفعولنه اضافتدر) (الف و نون ادات جهمدر) (ستور طوار دیمکر) (یعنی بینلن
 حیوان و قاطر و غیر یسی کی) (آینه دار و صف ترکیبی در) (دار بدن آینه طویچی) (معلوم اوله که
 آینه دار و آینه کردان شول کیمسه به دیرل که و آینه بی اله اوب کزدر و ملا فی اولدیفنی کیمسه به
 صونار اولده بر باره آینه به بافتور ایدن صکره چقار و بیالنه راجه و یاقاج مغرور و آید بی اله وضع
 ایدر) (بو وضع اکثر هند و عجم فقر استکدر و آینه دن مراد و شقی آینه در که دهر دن صابی او اور
 و انرا آینه دیسه اول مراد در خواجه حافظ آینه داری مذکور معنایه قصد ایشلر بویسته
 (یت) (دل سر پرده محبت اوست * دیده آینه دار طاعت اوست) پس آینه داری آینه فروش
 معنایه اخذ ایدنر و تفسیر بی کلی ایهال ایدنر معلومدر که مذکور تقریردن بی نصیب ایشلر
 (ولیکن ادات استعلا) (در معنی لامیه) (باز بونده مفتوح دیمکر) (سلسله سخن بیانیه) (سلسله
 زنجیره دیرل) (سوزه اضافتی مجاز ایلده در دراز دالک کسر یله و قحطیه اوزون دیمکر) (محصول ترکیب)
 (بعلک جامه منده و عطف طریقه بیه بر نیجه کله سوبلردم یعنی خلفه و عطف ایدرم حاصلی کندیاری
 طوکش و قلیاری اولمش بر جاعته نصح و پند ایدرم عالم صورتدن جانب معنایه بول ایلماش حاصلی
 عالم معنایه و مقصد اقصایه وصول بولماش بر بولک قاسیلر ایدی کورده که نسیم کلمات نفیس یعنی
 وعظ دل مستند و تذکر دایزیم اول طاش یورکا لره تأثیر ایلر و نیم اسپیچق آتشم یعنی آتش کی

رد شعی

رد سروری و شعی و کافی

مطلوبه

رد شراح جیجا

موزناك كلام انك يا اودون كني يارد طبعه تربه اثر ايلز حاصل اول خبر دالي بعلبك قومه
 نفس سوزناك و پند آشنا كم تاثير ايلز پس بكا خيف كلدی حیوانانه تربه ايلك و كوزل
 محله سنده آينه داراني قلبي معنی وعظ و نصیحتن فراغت ايلك كلدی ایلدی ایکن معنی قیوسی
 آچق ایلدی و سوز سلسله نی دراز یعنی وعظ و نصیحتی ترك ايلك پری دكل ایلدی و پرا بكا معنی
 ال و پرمشیدی و اوزون اوزاق سوزده باشلدم ایلدی حاصلی زیاده سوزگتوروز پرایدی (در بیان
 این آیت که (و نحن اقرب اليه من جبل الورد) بآیت کریمه لك پیانده ایدیکه (نحن ضمیر
 مرفوع متصل محلا مرفوع مبتدا (اقرب اسم تفضیل یقین رك دیمكدر لفظا مرفوع خبر
 مبتدا در (ال حرف جر (وها ضمیر مجرور متصل جار و مجرور اقر بك صله سیدر (من حرف
 جر اقر بك به متعلق (جبل مجرور در من حرف به لفته اب معنایه ذریونده و ریده اضافتی
 بیایه در (ورد واو ك فحیله بیون طمرینه دیولر یونلری طمر در زری بیونك برجایتدن و ری
 برجایتدن جبل الوردی قرب امکنده ضرب مثل ایدر عرب (محصول ترکیب) وعظ و نصیحتن
 بآیت کریمه لك پیانده ایدیکه بزانساك هر حاله اعلامن جبل وریدن اكا اقر اولان کی
 یعنی هر حاله پز واقف و پز دن این لك حاتی یلور یوقدر (سخن بجای رسایده بودم که
 كتم) یعنی سوزی بره ایرشدر مشیدم که دیردم (قطعه) دوست نزدیکتر از من نیست
 وین عجز که من از وی دورم (دوست مبتدا (نزدیکتر نزد یقین دیمكدر نزدیکه بوبله در
 (و تادات تفضیل) و نیست سین وناسی معناده نزد دیکتره مقید در حاصلی خبر مبتدا در
 (از من بمن پندن بكا دیمكدر) وین اصلنده واین ایلدی همزه ضرورت وزن ایچون حذف اولوب
 كسره سی واوه نقل اولدی و یا همزه كسره سیله حذف اولوب واو ك فحی كسره به مبدل اوله
 ما بعدتده یا ساكنه ایچون واكل و جهه (محصول بیت) حضرت شیخ بوقطعه بی آیت
 کریمه به مناسب ذکر ایلش دوست یعنی جانان پندن بكا یقین رقدرا ما بوزیاده عجب و غریبدر که
 بن اندن دورم یعنی بن لك نور پنده مستغرق و لك نوری پنده ساریدر اما عوایق دنیوی به
 و علایق دنیوی بی اول نوردن غافل قلوب دورم همجور ایلشدر (چه كنم با که توان گفت که او*
 در کنار من ومن همجورم) یا حرف صله (و که اسمدر کیم معنایه (گفت مصدر معنایه در
 (که حرف بیان (اوضمیری مذکور دوسه راجع در و صراع ثانی به مرفوعدر (در حرف ظرف
 (کنار بیان معنایه در (منه اضافتی لامیه (واو حرف حال (ومن مبتدا (و همجور خبری
 (محصول بیت) نیجه ایدوب یلیه بن کیمه دیمك او اور و کیمه اکلدوب اذما ایدر لك مکنكدر که
 جانان بنم یاغده در وین اندن دورم همجورم (من از شراب لین سخن مست و فضله قدح
 در دست) من مبتدا و ما بعدی خبری (منك اولنده و او عطف ایراد ایدر لك معنی جاننده
 وصولی بوعیش (فضله از قفه و زیاده به دیرلر (قدحه اضافتی لامیه (محصول ترکیب)
 بن آیت کریمه لك فخواستدن و مذکور قطعه لك مضمرنی شرایتدن مست و بواسرار کیمیتدن و اله
 و حیران ایدم و اول جامك فضله سی و اول یاده لك بقیه سی هنوز المده ایلدی یعنی كلام مطول
 دور و دراز اولوب سوزیمی تمام ایدوب دو گندم ایلدی (که زونده از کنار مجلس گذر کرد
 و دور آخر در و اثر کرد نعره چنان زد که دیگران عواقت اودر خوش آمدند و خامان مجلس
 در جوش كتم سبحان الله دوران با خبر در حضور روزن یکان بی بصر دور (که حرف بیان
 (رونده اسم فاعل کیدیچی دیمكدر یعنی بوجی (و یا حرف وحدت (همزه حرف توسل
 (همزه بی حرف وحدت طوئان خطا ایلش (کنار مجلس لامیه (گذر کرد گذر ایلدی یعنی
 یکصدی (گذر آخر بیایه مضاف الیه محذوف تقدیری دور آخر مجلس دیمكدر مجلس

در سوزی و کافی

در سوزی و کافی

صوك دوری (در او اثر کرد اكا اثر ایلدی دیمكدر ز پرادر چنده حرف صله در (نعره لفته گکردن
 یعنی خبشومدن چقان صوته دیرلر اما بونك کی پرل ده قتی جیغمغه دیرلر (چنان انجلین
 دیمكدر (که حرف بیان (دیگران غیرلر (یا حرف مصاحبت (موافقت او مصدر لك معنونه
 اضافتیدر (در حرف صله (خروش خا معجه لك وراك صمه لریله اسمدر خروشدیدن
 چوقر اقم معنایه (مثلا طخیره و یا چولك قینار کن قباغن اوسته قوسك اندن چقان
 صوته چوقر اقمه دیرلر (و فارسیجه خروش خامان خامك جمعیدر ناخنه ل دیمكدر (مجلسه
 اضافت لامیه در یجازا (در حرف صله (جوش اسمدر (جوشیدن قیناق معنایه (سبحان
 مقام تزییه و تجیده مستعمل لفظدر (بونده عجب مراد در (جلاله به اضافتی مصدر لك معنونه
 اضافتیدر (دوران دورك جمعیدر اراقدر دیمكدر (با خبره اضافت بیایه و مبتدا (یا حرف
 مصاحبت (با خبر خبردار دیمكدر (در حرف ظرف (حضور بونده غیبت مقابلی در (زدیكان
 دورانه معطوف (بی بصره اضافت بیایه (ودور خبر نزد یکان در (تقدیر كلام در حضورند
 و دورند در ادات خبر قیسه قائم اولد یقین حذف اولسیدی (محصول ترکیب) سوزیمی
 هنوز تمام آمدن بر یخکی مجلس وعظك یانندن گذر ایلدی و مجلس وعظك صوك دوری
 یعنی آخر مجلسه نقل اولسان گات اكا تاثير ایلدی انجلین بر نعره اوردی که غیر یلر لك
 موافقتیه های وهوی و خروشه کلدیلر و مجلس وعظده اولان خام و ناخنه لری جوشه و شوقه
 کتوردی یعنی چله سته بر حال غلبه ایلدی که انکله یله فریاد و فغان وهای وهویه باشلدیلر
 بوحالتدن بن عجب ایدوب سبحان الله دیمك نه عجب حالدر که مسافه بعیده ده اولوب عارف
 بالله و خبردار و اگاه اولانر مجلسه حاضر کی اوله بلکه حقیقتده حاضر اوله و قریب مجلس
 و داخل صحبت اولان بی فهم وی ادرا کار ظاهر ده حاضر ایکن معنی مالنده غائب و دور
 و جدا و همجور اوله اصلانتر اولوب (لهم قلوب لا یفقهون بها) خواسته ماضی اوله ل
 (قطعه) فهم سخن چون نکند مستمع * قوت طبع از متکلم بجوی (فهم سخن مصدر لك
 معنونه اضافتیدر (چون ادات تمایل (مستمع اسم فاعل (قوت طبع مصدر لك فاعلنه
 اضافتیدر (بجوی فعل نهی مفرد مخاطب (جویدندن (جستن دن دینلر خطا ایلدی لیر
 (محصول بیت) مخاطب و سامع متکلم سوزیمی فهم واذ مان ایلیمجه متکلمدن قوت طبع
 و شوق و تاثیر توقع ایلله یعنی مستمع که سوزی اکلله سوزده طاقتی اولماز و سوز سوبلیه چکی
 کار حاصلی حسن تقریر و فصاحت بیانه مالک اولماز (فصحت میدان ارادت یار * تازند
 مرد سخن کوی کوی (فصحت وسعت کی مصدر در (میدانه اضافت مصدر لك معنونه
 اضافتیدر (و اراده اضافت بیایه در (یار فعل امر مفرد مخاطب در آریدندن که محققدر
 آریدندن) آریدندن فعل امر در وین خطا ایلش (فصحت یارك مقدم مفعولیدر (نا حرف تعلیل
 (زند فعل مضارع مفرد غائب اوره دیمكدر یعنی چاله (مرد سخن کوی بیایه (سخن کوی وصف
 ترکیبی در کوییدن (کفتن دن دینلر خطا ایلشدر (کوی کاف بحکم صمله طوب دیمكدر
 یزك مقدم مفعولیدر و مرد سخن کوی فاعلی (محصول بیت) ارادت مبدانته وسعت کتور
 یعنی میدان ارادت کی واسع ایله ارادت کی جوق و یسوك ایلله تا کیم سوز سوبلیه مرد کوی
 سخن مراد اوزره اوره یعنی استیگی کی بسط کلامه قادر اوله حاصلی سن ارادت کی واسع ایلله
 تا کیم متکلم فصاحت و بلاغته تکلیفی واسع ایلله (حکایت) شی در بیابان مکه از غایت
 بی خوابی پای رفتن نماد سر بنهادم و شربان را کتم دست از من بدار (شی یا حرف وحدت
 (در حرف ظرف (بیابان مکه یعنی بریه مکه لامیه (غایت بخوابی لامیه زیاده اویق و سوزلقدن

نه غریب نسخه

رد این سید علی و سروری

رد سروری

رد این سید علی و سروری

دیمکدر پای رفتن بنایه کتک یعنی یورومک ایانی دیمکدر (غاند فعل لقی ماضی مفرد ثانی)
 قالدی دیمکدر عجزدن کنایه در (سرب نهادم مقدم مفعول باشم قودم) یعنی بر مقدار
 استراحت ایچون باشمی بره قودم (شتریان شتر همزه نك حد فیله دوه دروبان ادات
 فاعل دوه جی دیمکدر (را ادات مفعول) کفتک مقدم مفعول در (دست بدارک مقدم مفعول صریحی
 (واژن غیر صریحی) رالک بدن طوت (یعنی قوبنی بر مقدار بونده اوبویلم (محصول ترکیب)
 بر کیمه مکه بونده و سبانه حاصلی بر به سنده زیاده اونقوسن لعدن حرکتیه و یورومکه
 بحال قالدی کتک ایانی قالدی کال عجزدن کنایه والا کتک الی وایانی اولز حاصلی
 کلام مجازیدر بویه اولجه باشمی بره قودم و دوه جی به دیدم الک بدن چک بر پاره استراحت
 ایدین (قطعه) پای مسکین پیاده چدرود * کن تحمل ستوه شبنجی (پای مسکین پیاده
 (اضافه پای پیاده مسکین ایدی (پس ضرورت وزن ایچون صفی موصوف اوزره تقدیم
 ایدوب (پای مسکین پیاده دیدی (مسکین پیاده نك ایانی دیمکدر مسکینی پایه صفت ایدوب
 معنای پیاده و قدر تسمایق پیاده نیچه بر کیده دبین ترا کیم پیاده عجب متصرف
 ایچس (کز که حرف تعلیل (واحرف ابتدا (تحمل تحمل باندن مصدر در بونده بولک کورتورمک
 و تعب و مشقة صبر الک معنای در (ستوه سیک ضمه حاجز و فرماده معنای در (بختی نك ضمی
 و خای مجیه نك سکونیه بسرک دوه دیمکدر (محصول بیت) مسکین و نامراد و بی چاره پیاده نك
 ایانی نیچه بر کیدر یعنی نه دکلی بول یورومکه و قطع مسافه ایلمکه قادر در یعنی مالک دکل
 زیر طی منازل و قطع مراحل ایلمکه بوراه بر مشقة بسرک و توانا دوه لری طقت و بی بحال
 اولدی یعنی بوردی قالدی پس بشرک نه طساقی وار که تحمل ایلمه مصراع ثانی بی جمله حالیه
 اعتبار ایدنلرک بودله بر حامری یوغیش (ناشود جسم فریهی لاغری * لاغری مرده باشند
 از سختی (ناحرف غایت درالی معنای نه) شود فعل مضارع مفرد غائب افعال نافعه دن بصیر
 معنای نه (جسم اسمی) فریهه اضافتی لامیه (یا حرف وحدت) (فریهه فائک فنی و رانک سکونیه
 و نك کسریله و های اصلیه ایلمه سمیر دیمکدر عربجه سمین دیر (و یا حرف وحدت لاغری شودک
 خبر دیر ارق دیمکدر عربجه غث دیر غینک فنی و نای مثله (لاغری یا حرف وحدت
 و یا نیکر بلاغری و یا طاق لاغری (مرده باشد اولش اوور (یعنی اوور (لاغری مبتدا و مرده باشد
 خبری (واژ سختی باشد متعلق خبری (محصول بیت) سفر لک شداید والامی بدیهان اولدی
 هر کسک معلومی و معهود بدر تعریفه احتیاج بوق و علی الخصوص که مکه مکرمه سفری
 نه مرتبه صعب و شدید اولدی کورن و چکن یلور ایچق ایدی بومبارک سفرده بر سمیر حیوانک
 تعب و مشقتدن جسمی لاغری یعنی الام و شداید تحمل ایدوب ضعیف و زبون اولتی مرتبه سته
 و ارجحه لاغری اولان حیوان محنت و فلا کندن صماغ قالمز اولور و توانا لری بحال اولدقاری
 محله ناتوان طساق کتک و یوب هلاک اوور (کفت ای برادر حرم در پیش و حرامی در پس
 اگر رفتی بر دی و اگر رفتی مردی) کفت شتریان دیدی (حرم یعنی حرم مکه (حرامی یعنی
 دشمن (حرامی ذکر حرمه صنعت اشتقاقه داخل اولون ایچوندر (بوصفته جناس
 مطلق دین مطلقا افترا ایلش (پیش (و پس ذکر صنعت تضاد در اکثر نسخه ده (در
 پس پرینه از پس واقع در (رفتی فعل ماضی مفرد مخاطب در اکسر کتک یعنی
 کتک کسه (حاصلی کتک تقدیر جه دیمکدر (بردی فعل ماضی مفرد مخاطب بونده
 خلاص بولک دیمکدر بویه بده بوعبارت اصطلاحانده مفعول تقاضی ایلم (ظفر بولک و مراد که
 غالب اولک معالزده استعمال ایدر (پس بونده جان و روح عبارت لری تقدیر ایدنلر

رد شعی

شارح مر حومک توجیه
 شعی به اعتراضی مسلد
 لکن کند نك توجیه اولی
 دخی سوز کتوره جکی لدی
 الامل معلوم اولور
 (محمد اسعد)

رد شعی و کافی

رد کافی

بواسطه مالیدن غائلار پیش (خفتی فعل ماضی مفرد مخاطب بونده اوبودک دیمکدر (مردی یا خبر
 خطابدر اولدک دیمکدر (معلوم اوله که عربده ادات شرط فعل ماضی به داخل اولسه انی
 استقباله نقل ایدر (اما فار سیده نقل ایلمه مکده جائز پس بونده ایکی وجهه سله بیه مسامح وار
 (محصول ترکیب) شتریه الک بدن چک بر پاره استراحت ایدین دیمک شتریان دیدی ای برادر
 حرم مکه اوکره در یعنی ایلر و ده دیمکدر زیرا بونده قرینه و بعدینه اشارت بوقدر را کرچه
 ترکیده اولک عبارتی نوما قرینه دلالت ایدر و حرامی وعد و کرده و آورده در اگر کیدر مسک
 و یا کتد کسه خلاص بولور سین و یا بولدن یعنی مراد که غالب اولدک و اگر اوور سین
 و یا اووب قالد کسه اولور سین و یا اولدک حاصلی کیدر سنک مراد که ظفر بولور سین اویدر سنک
 هلاک اولمکی مقرر بیل (بیت) خوشست زیر مغلان بره باد به خفت * شب رجیل ولی
 نك جان بناید کتک) زیر مغلان لامیه مغلان کعبه بونده یعنی بر به ده بر دیکتلی افاجک اسمیدر که
 دیکتسری اوزون و سبانه اولور و یوکسکی شفتالو اغا جی دکلو اولور بر به نك اودوق اولور
 (زیر مبتدا) و خوشست مقدم خبری (و بره بادیه خفته متعلقدر (و خفت مصدر معنای نه در
 بادیه صحرا بونده بره مراد در (شب رجیل لامیه) (رجیل رحلتک اسمیدر کوچ معنای نه
 (یعنی سفر اوزره کوچمه نك اسمیدر (ولی ادات استدرک) (نك جان مصدرک معنای نه
 اضافتیدر (باید حرف نك کیدر) باید فعل مضارع مفرد غائب کرک دیمکدر (کفت مصدر معنای نه در
 که مضارع معنای نه (محصول بیت) رحلت کیمه سی راه بر به ده مغلان النده یا توب اوبوق
 لطیفدر و حضور و صفا در ولیکن جان ترکن سو نك کرک یعنی یکدم جانندن و اوور رسم
 اوایم دیمک مرتبه سته وارمق کرک حاصلی هلاک اولوب اولمکی اختیار ایلک کرک و جائزدر که
 بونده کتک مجازا کرد معنای نه اوله (معلوم اوله که مغلان النده یا توب مراد کولکه اسمیدر
 بو معنی ایسه شده ملحوظ دکل زیرا کیمه ده هر بر کولکه در اما کوندر اگرچه بعض پرده
 قیاقولتقلیده کولکه در لیکن هر پرده بولماز و مغلان اکثر پرده بولور علی کل حال بونده
 مغلان ذکرى تردد دن خالی دکل (حکایت) پارسایی را دیدم بر کار دریا که زحم پلنک
 داشت و هیچ داروبه نمی شد و مدتها در آن بخشور بود و دم بدم شکر خدای تعالی همی
 کفت الحمد لله که بمصیبتی گرفتارم نه بمصیبتی (پارسایی) (یا حرف وحدت) (ورا ادات
 مفعول (بر ادات ظرف) (کار در یا لامیه) (که حرف بیان) (زحم پلنک لامیه زحم یاره) (و پلنک
 قیلان (دار و رانک ضمه دوا و علاج دیمکدر به بونده ایو معنای نه در یعنی یاره سی اوکر دی
 (رجبور مر بوضه دیر زیر رانج المدر پس رجبور الم دار دیمکدر (کنج خرنه به و کجور خرنه داره
 دیکتری کبی (دم بدم ساعت بساعت یعنی هر دم و هر ساعت (شکر خدا مصدرک معنای نه
 اضافتیدر مصیبت آتیه کلن بلا والم (و مصیبت و کما و عصیان (و یاری وحدت و تنکیره قابلدر
 (محصول ترکیب) حضرت شیخ پیورر سبحان زمانده در یا کنارده بر عابد کورد مکه پلنک یاره سین
 طوتودی یعنی آتی پلنک یاره لشیدی و هیچ بر دوا ایله اوکر دی و دائما خستدایه شکر سو یلر دیکه
 الحمد لله که مصیبت گرفتارم یعنی مبتلا بمصیبت گرفتار دکل یعنی قدر که عذاب والم چکرسم بکا
 کناه یا زلزل دیر و دائما خدایه شکر ایدردی (قطعه) کر مر ازار بکشتن دهمان یار عزیز تانکوی
 که در اندم غم جانم باشد) زار اسمدر ذلیل و حقیر معنای نه آنکچون زار و ذلیل و حقیر و زار دیر
 عطف تفسیری طریقله ایدی زار ایکلمی معنای نه در دینار زارله زاری بی فرقی ایلمه شایر تنکه
 دقایق الحقایق مرغ زار ایله مرغ زار پیانده ایکسیده تحقیق ایده مامش لیکن متغیر اولان اکلار ایچق
 مقلدا کلامر نامل تدر (یا حرف صله) (کشتن مصدر در قتل معنای نه) (ده فعل شرط مفعول مضارع

رد شرح جیمه
مطلب

مغلان اصلی ام غیلاندر لکن
 ناس ارا سنده تحریف ایله
 مشهور در علم

جواب از طرف شیخ
 مغلان النده یا توب مجرد
 کولکه لکم ایچون دکلدرا
 کیمه ایچره ایچده خفته
 اولدن برودت ماه و هوا بخود
 زاله و بارانن مهمالکن وقایه
 ایچون زیر مغلانده یا توب
 اولدر بوضه حضرت
 شیخ مغلان ذکرى برنده در
 (مجموعه)

ردین سید علی و سروری و کافی
رد قایق الحقایق

غائب آن فاعلی (و باره و اضافت باینه ایله آنک مشار الیهی) و مراد هک مفعول اول صریحی
 و زار مفعول ثانی (و یکشتن غیر صریحی زار لفظی جال طو تلمی حال ایملر) دهد ایکی
 مفعول الیدی انکار ایملر صایه و اصل دکلر یش (با حرف تیه) نکوی فعل ثانی مستقبل مفرد
 مخاطب (که حرف بیان) در حرف طرف (آن اسم اشارت) دم نفس و ساعت معنایه در (غم جام
 لامیه باشد فعل مضارع مفرد غائب فاعلی تحتد غم جان را جمع ضمیر در (محصول بیت) اگر اول
 باره و زنی جانان بی زار و ذلیل قتل ایلمکه و ررسه یعنی قتل فرمان و ررسه حاصلی بی ذات و حقارت
 قتل ایلمکه زنده در دیمه سین که اولد مده و اول وقتده جام غمی اوله یعنی جان غمی و اولم قیفوسی
 اوله حاصلی اولدن پروا حکم (مصرع اولم معنای اگر بن ضعیفی قتل ایلمکه و ررسه دین ضعیف
 سوزیش (و مصرع ثانی) تحتد بویه خیال ایتمه که اول حاده اولان ناله و انیم باش و ررسه
 المندن اوله دین زار لفظی ناله و انیم معنایه ظن ایلمدی زیاده فاسد در و انیم جام کتد و کندن
 دیکدر دین بیت معنای ایکنش (کویم ازینده مسکین چه کنه صادر شد که دل آزاده شد
 ازین غم ام باشم) بنده مسکین باینه (کنه کنه اهدن محفدر) که حرف بیان دل آزاده وصف
 ترکیب اقسامند در کوکی انجمن دیمکدر (غم آن لامیه) محصول بیت) قلم زمانده جان و باش
 غمین حکم بلکه دریم بنده مسکین نه کنه صادر اولدیکه بندن آزاده دل و پریشان خاطر
 اولدی اول جانان بنده آنک غمی اوور یعنی جانان بی قتل ایلمکه بندن مفراتل و پریشان خاطر
 اولدیمچون در پس الم و غم بوجهتند بوجه مقتول اولدیمچون دکلدر حاصلی جانان بندن
 پریشان خاطر اولدیمچون بجهت ورم و الا آنک کشته سی اواق حیات جا و داندن بندن آزاده دل
 و پریشان خاطر اولدی دیوناله ایدر بن دین پریشان سوزیش (حکایت) در ویشی را ضرورتی
 پیش آمد کلیمی از خانه باری بدزدید حاکم فرمود که دستش برید صاحب کلم شفاعت کرد که
 من او را بخل کردم حاکم گفت بشفاعت تو حد شرع فرو نکذارم گفت راست فرمودی اما هر که
 از ما وقف چیزی بدزدد قطعش لازم نباید که الفقیه لایمک شینا و لایمک هر چه در ویش از راست وقف
 محتاجانست) در ویشی را با حرف وحدت (و را ادات مفعول) ضرورتی با حرف وحدت (پیش
 امد او کنه کلدی یعنی واقع اولدی (کلم کاف عریک و لامک کسره) لایمک انواع بساطدن
 بر نوع بساطک اسمی در که هر کس معلومیدر کاف عجمک کسره یله دینلر عندی سوزیش (و یا
 حرف وحدت) خانه یار لامیه (و یا حرف وحدت) بدزدید او غرای دیمکدر (که حرف بیان) بپرند
 بای تا کید ایله فعل امر جمع غائب (دستش مقدم مفعول) صاحب کلم لامیه اضافت مرده استعمال ایدر
 بونک کبلری شفاعت کرد شفاعت ایلمدی (که حرف بیان) بجل بانک قهی و حاه مهله نک کسری
 و سکون لامیه حلال معنایه مستعمل لفظ در (باسبیتی متعین حرف صاحب شفاعت تولا مه) حد
 شرعه بویه در فروادات تا کیدر بونک کی بر رده (نکذارم فعل ثانی مستقبل متکلم وحده ترک و افعال
 ایلمدیمکدر راست فرمودی راست بونده کرچک معنایه در کرچک پیور دکلر دیمکدر اما ادات استذراک
 (که اصلنده هر کس که در حذف و اتصال طریقله کس ترک اولندی) مال وقف چیزی با حرف وحدت
 بدزد فعل مضارع مفرد غائب او غریبه دیمکدر (قطعش تقدیری قطع بدش در) که حرف تعلیل
 الفقیر لفظا مرفوع مبتدا (لایمک فعل ثانی مستقبل مفرد مذکر غائب مبنی للفاعل فاعلی تحتد
 مستتر فقیر راجع ضمیر) و شینا لفظا منصوب مفعول هیچ بر شین مالک اولاز دیمکدر (و لایمک
 مذکور کی در مبنی للمفعول قائم مقام فاعلی مذکور کیدر کیم به مملوک اولاز دیمکدر (در ویشان
 فقرا مراد در (و را ادات تخصیص) وسین و تا ادات خبر در ویشلرک در دیمکدر (وقف محتاجانست
 مصدرک مفعول اضافتیدر) والف و نون ادات جمع در (وسین و تا ادات خبر (محصول ترکیب)

رد سروری و کافی
 رد سروری و کافی

فوله (وزار مفعول ثانی)
 اس و عباره نسخه متعدده ده
 کوراش ایسه ده تا مده
 محتاجدر (محمد اسمد)

رد شعی
 رد کافی
 رد سروری

رد کافی

رد شعی و کافی

بردر و بشک او کیم بر ضرر برت کلدی (یعنی احتیاجی واقع اولدی بر یاریک) یعنی کندی کی
 بردر ویش بولد اشک اولدن بر کلیم او غرای حاکم یعنی قاضی پیور ددی که این کیم لار السارق
 و السارقه) حکم یله بویه اولجه صاحب کلیم شفاعت ایلمدی که بن اکا حلال ایلمد و دعوی
 و نزاع ایلمد دیو (قاضی دیدیکه سنک شفاعتک سبیل افادت خد شرعی ترک ایلمد بونک کیلر ده
 رعایت خاطر شروع دکلدر (البته شرعه لازم اولان حکمی اجرا ایلمد صاحب کلیم دیدی
 کرچک پیور رسین اما هر کیمه که وقف مالدن بر نسته او غریسه اکا قطع یل لازم کر زرا فقیر
 دینده نه بر نسته به مالک اولور و نه کیم به مملوک اوور هر که در ویشلر کدر اول فقیر و محتاج لره
 و فقیر یعنی در ویشلردن اخذ اولان نسته فقرا به موجب عقوبت اولما زرا بر اعتاده کندی
 حقار بن الماش اوور (س النرمه قطع مرتب اولور و نه عثمان) حاکم دست از ویداشت و گفت
 جهان بر تو شک آمده بود که دزدی نکردی الا از خانه چنین یاری گفت ای خداوند نشنیده که
 گفته اند خانه دوستان بروب و در دشمنان مکوب) دست از ویداشت المین الین چکدی دیمکدر
 (یعنی الین کسمکدن فراغت ایلمدی) بر تو شک آمده بود دوستک طاری کلدی دیمکدر و استقام طریقه
 (که حرف بیان الادات استقام) خانه دوستان لامیه و مقدم مفعول بر ویدر که بای تا کید ایله
 فعل امر مفرد مخاطبدر رویدندن (رفتن دن دینلر خطا ایلمد بر ویدر دیمکدر) در دشمنان لامیه
 (مکوب فعل نهی مفرد مخاطبدر کویدندن کوفتن دن دینلر خطا ایلمد بر ویدر دشمنان مکوب
 مقدم مفعول بای عجمله در (بای عربله دینن یاز یش) محصول ترکیب) صاحب کلیم مذکور
 تقریری ایلمجه حاکم سارقدن ال چکدی و دیدی جهان باشک طاری کلدی ایلمدی که او غرواق
 ایلمک الا بونجیلین بردر ویشدن (یعنی بویه بر فقیرک خانه سندن سارق دیدی ای خداوند
 ایشتماش منین که ضرب مثل طریقله دیشلر (یعنی اکابر کاتیدر) دوستلرک خانه سنی سو پور
 (یعنی خانه سنده هر نه که المفه قابل ایسه ال تکلف چکمه و دو شملر قیوسی قافه) یعنی عرض
 احتیاج ایلمک ایچون دق الباب ایلمه حاصلی دشمنه عرض احتیاج ایلمه (بیت) چون فرومانی بسختی تی
 بجز اندر مده * دشمنان را پوست برکن دوستان را پوستین) فرومانی مالدن و مانیدن مصدر لری
 و مشتقاق فرو یله مستعمل اولسه عجز معنای افاده ایدر بونده کی (یا ضمیر خطابدر حاجز
 قله سین دیمکدر) بسختی با حرف مصاحبت (سختی بای مصدرله شدت و سخت معنایه در (تن
 بدن معنایه در مراد بونده وجودی و کندی بیدر (بجز با حرف ضله و با حرف طرف) اندر بانک
 معنای تا کید ایدر (نده فعل نهی مفرد مخاطب و برمه دیمکدر) بهص نسخه ده) و ششمش
 قومه کدر اما کن هیچ نسخه ده وجود دکل دشمنان را را ادات تخصیص دشمنلرک دیمکدر پوست
 دری دیمکدر (بر حرف تا کید) کن کاف عربک فتحیله قو یاز دیمکدر بونده صوی معنایه در
 (یعنی در ایستی یوز دیمکدر) برکن فعلی کندن اشتقاق الین یل یش (دو ستار را حرف
 تخصیص دو ستلرک دیمکدر) پوستین کورک دیمکدر برکنک مفعول اولی (و پوستین مفعول ثانیه
 (محصول بیت) چون که شدت و محنته حاجز قله سین شکی و وجودی (یعنی کندی عجزه
 و برمه) یعنی کریت و مشقته بی کاروی توالتورمه (بلکه فرصت بولورسک دشمنلرکدر ایستی یوز
 (و دو ستلرک صرندن کورک صوی حاصلی ضرورت و عجز ایله او تورمه و کندیکی محنت و الم و دشورمه
 بلکه فرصت بولورسک دشمنک مالی و جانی قهر ایله و جبر ایله ال امان و برمه) اما استعمال ایله عرض
 خال و اظهار حاجت کو سترمه لیکن دو ستلرک هر نه مملکه ایلمسک و دفع ضرورت ایچون عرض حال
 و ظهار عجز ایدر سکرخصت و اجازت وار (حکایت) یکی از پادشاهان پارسایی را گفت هیئت ازما
 یادی آید که بی هر که که خدا را فراموش میکنم) هیئت نا ضمیر خطابدر (هیچ سکا دیمکدر

رد شراح جیما
 رد شراح جیما
 رد این سید علی

رد شعی و کافی

(ازما بزدن دیمکدر) یاد می آید اکنی کاور می یعنی هیچ بزی اکاره بین (محصول ترکیب)
 بر پادشاه بر صالحی کوردی و دیدی هیچ بزدن یاد ک کاور می یعنی هیچ بزی اکاره بین اولده
 بلی هر که که خدای فراموش ایدم سنی باده کتوررم بونک کیدر تعلیق بالحال قیامنددر یعنی
 هرگز خاطر مه کز سین ز بر این بر نفس ذکر خدا دن خای دگلم که سن یادمه کله سین (بیت)
 هر سودودان کشر زدر خویش براند * وان را که بخواند بدر کس ندا وند (سو سنک ضمیمه
 جانب دیمکدر) (دو دالک و اوک قنجه ل به فعل مضارع مفرغ غایب در دویندن بونک
 و یو یورمی معانسته) (آن فاعلیدر) (کس که حرف بیان) (و شین ضمیر جازدر که خدایه راجع
 اوله قریشته قائم اولد بچگون یعنی براندک فاعلی قریشته سنبله و جازدر که آنک مقدر مشار الیه
 راجع اوله زیرا تقدیر کلام آن کس کس در اول کیمسه که انی دیمکدر (زدر خویش
 گندی قبول سندن) (براندیا حرف تأکید) (آند سوره دیمکدر فعل مضارع مفرغ غایب فاعلی
 خدا در) (واو معنای استدرای متضمن در حرف عطف قدر) (آن را که اصلنده آن کس را که در
 حذف و ایصال طریقله) (کس ترک اولندی) (که حرف بیان) (بخواند دعوت ایلنه یعنی مقبول
 طوقوت معزز و مکرم درگاهنی ایلنه) (با حرف صله) (در کس لامیه) (ندا وند فعل انی مستقبل
 مفرغ غایب فاعلی خدا در) (الف و تون ادات تمسیدیه در بیلد زمزم دیمکدر) (محصول بیت)
 هر جانبه یلر یو یورمی یعنی بی قرار و بی آرام اولوب هر جانبته نک و پوایدراول کیمسه که خدا
 انی کند ی درگاه لطف و کرمدن طرد و طرح ایلنه یعنی خدا نک مقبول و معززی اولیان
 زاندره قبول قیویه نک و پوایدوب اسباب معاشی در بدر اولسندن اکار و حصول مرام
 و مقاصدی اکار قبول یته ملازمندن یلور العیاذ بالله تعالی اما اول کیمسه بی که خدا کند بی
 دعوت ایلنه کیمسه نک قبول سته انی بیلدزم یعنی بامکه محتاج ایلز زیرا آنک مقبول اولان غیرتی
 کیمسه به محتاج اولماز و اغیارک قبول یته وار و حاصلی پادشاه صورت و معنی اولوز و هر کس
 ا کا محتاج اولوز و اول هیچ کسه محتاج اولماز معلوم اوله که صحیح نسخه زده مضارع اول
 هر سودودان کس واقعدر شین ضمیمه ایلنه سین سین مهمله ایلنه یازا نلر ضمیر دن آگاه دکل ایشلر
 (حکایت) یکی از صالحان پادشاهی را بخواب دید در بهشت و پارسایی را در دوزخ رسید که
 موجب در جات آن چیست و سبب درکات این چه که ما بخلاف این پند آشتیم گفتند آن پادشاه
 محبت درویشان در بهشت و این پارسا تقرب پادشاهان در دوزخ (با حرف ظرف) (و خواب
 بونده و شد در) (رسیده مذکور صالح دوشیده سوال ایلدی و یا او باید قدس کرده بعض کیمسه
 صورتی) (که حرف بیان) (موجب در جات آن اسم فاعلک مفعولیه و لامیه اضافی در
 سبب درکات این اضافی قلمری لامیه زدر) (در جات در جه نک چهیدر بونکس یره حقیقه
 بصامقلمه دیرل جنب مقامانده ده مستعملیدر) (و درکات در که نک چهیدر یعنی الحق) (هائیکه
 سبب اولان بصامقلمه دیرل مراتب دوزخده ده مستعملیدر) (که حرف تعابیل) (ماز دیمکدر
 (بخلاف با حرف تأکید) (اینه اضافت لامیه در) (بند اشتمک مقدم مفعولیدر) (گفتند صالحه
 جواب و ردیدر) (با حرف مصاحبت مدنی متضمن) (محبت در ویشان مصدرک مفعولیه
 اضافتیدر) (تقرب فعل بانندن مصدر در) (پادشاهانه اضافتی سابق کیدر) (محصول ترکیب)
 بر صالح دوشنده بر پادشاهی خنده و رعایتی جهنمده کوردی سوال ایلدی که اول پادشاهک
 مقامات جهنم موجی ندر و بوزا هذک درکات جهنمده سببی ندر ز را بونک خلافتی ظن ایدر نک
 دیدیلر که اول پادشاه فقرا و درویشان محبتی سبب جهنمده در و اول پارسا سلاطین و امرایه
 ندر بی سبب دوزخده در (قطعه) دلفت کیمه اکار آند مسیحی و مرقه * خود را ز عملهای

رد سروری و کافی

(نکوهیده بری دار) دانی فقر آخر قه سی (و تاضیر خطاب) (مسح میک که بری و سپین مهمله نک
 سکونیه بلاس معانسته در یعنی اسکی بسکی) (و با حرف نسبت بلاس مفسوب اباس دیمکدر
 فقر الباسی مراد در) (مرقع تعقیل بانندن اسم مفعولدر نتیجه پاره ایله بالآخر قه هتد فقرای
 کید یکی خرقه لری) (خود و او و سببیه بوند کندی معانسته در) (و را ادات مفعول
 عملهای نکوهیده بیانیه) (نکوهیده بونک کسری و کاف عجمک ضمیمه) (مفرغ ذلیل معانسته در
 (بری بانک سکونیه اصلنده بری در همزه ایله فعیل و زنی اوزره لیکن عجم اکثر همزه نک
 حذفه استعمال ایدر) (دار فعل امر مفرغ مخاطب) (خود را بری دارک مفعول صریحی) (وز عملها
 غیر صریحی) (محصول بیت) (دانی سنک نه ایشو که کاور یعنی نه ایشو که بر حاصلی سکندن نه فائده
 ده سببیه یعنی معنی کیمکه سکافانده ایلز مرقع خرقه دخی یعنی درویشک و صوفیک فقر الباسیه
 کیمکه اولماز همان کندی برامز عملدن بری و سالم و عاری طرقت یعنی فقر الباسیه تنها صوفیای
 اولماز بلکه کشی بی دوزخدن خلاص ایلن اعمال صالحه و افعال مبروره در صوفیای کسودمی
 دکل (حاجت بکلاه بری داشت نیست * در ویش صفت یاش و کلاه تری داز) (با حرف
 صله) (کلاه بری بیانیه) (برهانک و رانک قنجه ل به وهای رسیده قوزی به دیرل که عر یجده جل دیرل
 حانک و ممیک قنجه ل به) (امدی معلوم اوله که شروان و قره باغ و آذر و بیجان و بالجله اکثر عجم
 قوزی در یسندن کلاه کیرل واکا کلاه بری دیرل یاه نسبتیه خواجکی و بندکی دیدکلمری کبی
 (گاه اولوز که تنها بری ده دیرل) (اکثر مذکور کلاهی فقر اجنسی کید بچگون بونده انی
 تخصیص بالذکر ایلدی) (داشتن مصدر) (و تاضیر خطاب) (در ویش صفت وصف ترکیبی در
 در ویش صفتی) (یعنی در ویش خو بیلی و صوفی قلشلی دیمکدر) (باش فعل امر مفرغ مخاطب
 اول دیمکدر) (کلاه تری بیانیه) (الغایره کلاه امیرانه ایله تفسیر ایشلر اکار بر علای) (تجسمیده
 مسموع بویه در) (خصوصا نادره زمان و بجز به دوران مساصاحب تصایف رانقه و مالک
 قصائد مضوعات فائده افندیمز و ولی نعمان و استادیمز) (مولانا حلیمی شیر وانی قدس الله تعالی روحه
 و جعل فی غرف الجنان فتوحه که شام شریفده توطن ایدوب ادنی وظیفه ایله قانع اولوب
 طلبه نک افاده سببیه تعید ایش (پونده دعا کو یلر یته کلمات تعالیم ایلدکده بویه افاده
 یو ویدیلر) (و سائر طلبیه حین تعلیمده بویه افاده یو ویدیلر که کلاه بری مقابلهده واقع اولمقین
 اندن کلاه فقیرانه) (و بوندن کلاه امیرانه مراد در که آنی تا تار خانلری و میرالری و سلطانلری
 کیرل) (اکثری سمور و وشقندن اولورمش) (بری کاف عربیله متاعدن بر نوعدر که صوفیلر
 آنی عمامه بر یته کیرل دین ایلکی و جهله خطا ایش کاف عربی دیمه سنده و متاعدن
 بر نوعدر که صوفیلر آنی عمامه ایدرلر دیمه سنده) (و کاف عربیله جنس قلنسوه دن بر نوعدر دیننده ایلکی
 و جهله خطا ایش کاف عربی دیمکده و قلنسوه بی دیمکده) (و کلاه برکی بر کونه کلاه در که
 درویشلر کیرل دین تحقیق مقام ایدممش) (کلاه تری دن مراد قلنسوه در که انی جندی و تار
 طاقه سی کیرل دین خطا ایش (خراسانده) (کلاه بری دیرل قوزی در یسندن بر جنس طاقه
 اولوز اکثر درویشان و مشایخ کیرل) (گاه اولوز که اول کلاه اوزره لف عمامه ایدرلر دیننده ایلکی
 و جهله قصور ایش (خراسانه تخصیصده و اکثر درویشان و مشایخه زیرا احتیای انعام
 دخی گاه اولوز که آنی کیرل) (برکی اصلنده تشبیه ایله در لیکن کثرت استعمالله خصوصاً بومحله
 ضرورت شعر ایچون محقق اولمشدر دین خفت ایشلر زیرا سابقاً مکرر بیان اولدی که اصلی
 لغایره تشبیه یو قدر) (بعض شراح بری ایلکی قنجه ایله در دیمش) (و بعضی اعتراض
 ایدوب ایلکی قنجه حالت افراده مخصوصدر) (اماحالت اضافنده کافه متصل اولان حرف مکسور

رد این سبب علی

رد سروری

رد شمع

رد کافی

رد سروری

رد کافی

رد کافی

استعمال او نور دیمش سهو فاحش ایش زیر ابکی حالتده بله ایکی فتحه ایله در (نتر بونده)
 کافر معناسنه در تنکه محل اکافرینه در و بومعیده مبالغه واردر دین الخش خطا ایش
 (زیرا بولامک خواستی در ویش صفت اول و کافر شقه سنی کی دیمکدر) بوايه هرگز جائز
 دکلدر زیر بر کپسه ارکان اسلامی رعایت ایسه و باشه کافر شقه سنی کپسه و یا بلندن زان
 صار قده اهل شرع ائک کفرینه حکم ایدر که بونلر علامته کذب شعار اسلامدر دیو (بونده)
 خود مبالغه طریقله کنیدی دیدیکی کبی شمار کفری اظهاره رخصت و جواز کو ستمک
 فهم اولور العباد بالله تمالی (حکایت) پیاده سرو پا برهنه با کاروان حجاز از کوفه
 بدر آمد و همراه ما شد خرامان همی رفت و می گفت (پیاده با حرف وحدت (وهمزه حرف
 توسل همزه به حرف وحدت دیناره هود خطاری اوزره مصر اولمشلر زیر اخرینه های رسمی
 اولان کله لوده همزه حرف توسل در فقط (وحدت معناسنی افاده ایلین یاه مقدره غیر ممکنه
 در (نهایتی متقدمین یابی هاء رسمیدن صکره کتابت ایدوب اظهار ایدر دی (لیکن متأخرین
 هاء رسمی اوزرینه برعین بتراشکلی وضع ایدر که هم یاه هم همزه به دلالت ایدر (اول شکه همزه
 دیدکاری مجاز ایله در (زیرا همزه حرف عتدن غیر شکلی بوقدر قنأ مل (سرو پا برهنه
 باشی و یاغی چلیق (برهنه بانک فتحی وضعی ایله لغتدر چلیق دیمکدر) با حرف مصاحبت
 (کاروان حجاز لامیه در (کوفه مشهور شهر در (لیکن بوزمانده جامعک در و دیواری (و بعضی
 تر به لک جذرائی (و بعضی یارم قبه سی و بعضی ارتق و میکس اکسک خراب اولمشدر
 (و باقیسی شویله مدرس اولمشدر که آثار یادن ذره مقداری پیدا دکلدر (زیرا جمعک آدمیسی
 اساس و بنانک طاشنی و کرمندی چقاروب یا پوزر بته سورمشلر (بس شدیکی حالده تادان اوزار
 ونه اساسدن (و با جملله عالمک فنا سندن عبرت المی استین بغداد جائنه کذر ایلوب
 کوزسون که اول مشهور کوزل مملکت نیجه خراب و بساب اولوب باتور (بس حضرت
 شیکک پیوردینی کوفه معمور ایکن در که اندن حضرت مکه به اول زمان مستقل محل
 چقاروش (بوزمانده مصر دن و شامدن و عتدن چقدی کی (بدر آید چقدی دیمکدر) همراه ما
 لامیه بریم یولداشیم دیمکدر (خرامان صفت مشهور در صالنا ر ق دیمکدر) همی ها حرف
 تا کید (محصول ترکیب) باشی و یاغی چلیق بر پیاده کوفه شهرندن قافله حجاز جله طاشره
 چقدی و بزمه همراه اولدی صالنی صالنی کیدر دی و بویترری اوقوردی (نظم) نه بر اشتر
 بسوارم نه چواستر زیر یارم * نه خدا وند رعیت نه غلام شهر یارم) بر حرف استعلا (بسوارم
 با حرف تا کید (سوارانی در بیاق مقابلی (جو حرف تشابه) استر همزه فتحی و ستمک سکونیه
 قاطر دیمکدر هر یجه بفل دیر بانک فتحی و ستمک سکونیه بعضی دیمکدر استر برینه اشتر دوشمش
 ظاهر فتحی طریقله در (زیرا یاز لامیه در یولک التده دیمکدر) غلام شهر یار لامیه در
 (شهر یار راه اولک سکونیه بادشاه دیمکدر (محصول بیت) نه دوه اوزرینه سوارم (یعنی را کب
 دکل نه استر کی یولک التده م (یعنی را کب دکل سنده و کده یوق (یعنی کپسه نک یولی التده دکل
 رعیتک افندی سیده دکل یعنی صاحب رعیت و خدمه دکل یادشاه فولده دکل
 حاصلی نه حاکم ونه محکوم بلکه دینانک جیع امورندن سالم و ازادیم (غم موجود و پریشانی
 معدوم ندارم * نفسی میرنم آسوده و عمری بسر آرم) غم موجود بیایه و یا لامیه بالفعل موجود
 غم و یا بالفعل موجود غمی (پریشانی معدوم ده بیایه و یا لامیه در (ندارم ایکی ترکیب
 اضافی به مصر و قدر (نفسی با حرف وحدت و با حرف تنکیر) می زنم اوررم (آسوده راحت
 و حضور (عمری با حرف وحدت و یا تنکیر) بسر با حرف صله (سر بونده نهایت و پایان

رد کافی
رد شعی

رد سروری و شعی

تجف حضرت امام علی
مد فون اولدینی قصه نک
اسمیدر که کوفه بر یحیی میل
بر مقداری تجفه قریدر
س

معناسنه در (آرم فعل مضارع متکلم وحده (عمر مفعول صریحی (و بسر غیر صریحی (محصول بیت)
 غم موجودم و پریشانی معدوم بوقدر (یعنی هرگز هیچ بوجهه غم بوقدر آسوده حال
 و مرفه البال نفس اوررم (یعنی آسوده لکله و راحتلکله بکوزم) حاصلی اوقات و ازمانم حضور ایله
 بکرم و بوجهه پایانه عمر ایلدرم (یعنی عمری صفا و حضور ایله بکرم) حاصلی عمری نهایت
 و پایانه بی غم و غصه ایلدرم (مذکور ایکی بیت بحرزل بخون اقسامنددر اما بحور یله آشنا اولیان
 بیت اولی ایکی بیت ظن ایدوب دیمش (حق نکدر که مصرع نالیده سکینه واردر اشعار قد ماده
 چوقدر بی سکت اوقونسه نه خداون رعیت اوقو نور دیمش حق بودر کیم ظن فاسد ایش
 بوندن بوقاری اولماز معلوم اوله کیم بویترک تقطیعی بویه اولور (نه بر اشتر فعلاتن (بسوارم
 فعلاتن (نه چواستر فعلاتن (زیرا یارم فعلاتن (نه خداون فعلاتن (در رعیت فعلاتن (نه غلام
 فعلاتن (شهر یارم فعلاتن (غم موجو فعلاتن (در پریشا فعلاتن (فی معده فعلاتن م ندارم
 فعلاتن (نفسی می فعلاتن (زنم آسو فعلاتن (ده و عمری فعلاتن (بسر آرم فعلاتن بیت اولک
 قافیه زنده واقع اولان الفاظ سالم تقطیع اولور باقیسی جیعا محب و ندر (نفس می زنم آسوده
 و عمری بسر آرم) بومصر اعینده تمام بیت ظن ایدوب شر حنی استیفاد نصکره دیمش
 حنی اولیه که اگر چه بویترک قافیه سی نظم سابقه و اقدار اما بحرری متحد دکلدر (معلوم اوله که
 بویترک نه وزن یلوروش نه بحر (بومصر اعلک معناسنی بر نفس و بر دم آسوده و بی قید اولدیمه
 بر عمر ایلدرم دیمکدر دین معنای پاک عدایده ممش (پریشانی ده همزه اضافت ایچون کلشدن دین
 قتی پریشان سونش (حاصلی بویترک ترکیبی جیع شراح ناموزون یازدقلرند نصکره
 معنای بی هب غلط و بر مشلر نامل تدور (و بعضیسی بونظمی رباعی وزنندن فرق ایده مبوب
 نظم یاز جی پرده رباعی بازار (اشتر سواری کفتش ای درویش کجا میروی باز کرد که بسختی
 عمری آشتید و قدم در نیابان نهاد و برقت چون نخله محمود سیدیم توانکر را اجل فرار سید و مرد
 درویش بیایش بیامد و کمت مابسختی نردیم و تو بر سختی نردی) اشتر سوار وصف ترکیبدر
 دویه یعنی معناسنه (یعنی دوه را کبی (و با حرف وحدت یاز کرد (و کرد فعل امر مفرد مخاطبدر
 کردیدندن دون دیمکدر (که حرف تعلیل) بسختی با حرف مصاحبت و با حرف ظرف (و با حرف
 مصدر شدله و یا شدتده دیمکدر (نواد فعل ماضی مفرد غائب قودی دیمکدر (قدم مقدم مفعول
 صریحی (و در بیابان غیر صریحی (چون ادات تعلیل با حرف صله (نخله محمود کوفه شهرندن
 اوجخی قونقده عین زر فاک متبعی (یعنی باشی اولان بیرک اسمیدر که زینده خالون انده بر مسجد
 و رعای خان یا مشدر و اعلی بر که ل و حوضار بنا ایشدر حجاج انده اوج کون اوزراق ایدوب
 حضور و صفا ایدر (رسیدیم فعل ماضی متکلم مع الغیر ایشدر دیمکدر (توانکر غنی دیمکدر
 مراد مذکور اشتر سوار در (زا ادات مفعول فرا ادات تا کید (با حرف صله (بالین بصدق
 و شین ضمیر توانکره راجعدر (بختی بانک ضعی و خالک سکونیه بمرک دویه در (محصول ترکیب)
 مذکور درویشه بر اشتر سوار دیدی ای درویش قنده کیدر سک استطاعتک بوغیکن نه سیدن
 بوزحی اختیار ایدر سین سکا خود فرض دکل صکر و دون که بلا و شدتله اولور سین
 حاصلی بویترک یول بر آغر یولدر بمحمل ایده میوب هلاک اولور سین درویش سوزن
 دکلوب بیایه قدم قیوب آلدی بور یور یور دی چونکه نخله محمود ایشدرک اشتر سواره اجل
 ایشدی و اولدی درویش یصد و غنه یعنی باشی اوجه کلدی و دیدی رفقه براق و یا فاق
 زحمت و متقبله اولدک وسن بسرک دوه اوزره حضور و راحتده ایکن اولدک (بیت)
 شخصی همه شب بر سر بیمار کریت * چون روز شد او بر دو بیمار کریت) شخصی

رد کافی

سالم یعنی فاعلاتن
(نحمد اسعد)

رد کافی
رد سروری و کافی
رد شعی
رد شعی
زد شراح جیما

یا حرف وحدت (سر برار لامیه در برار خسته به دیر اصلیده وصف ترکیب در نیم که در یخی
 مناسبه صکره خسته به اسم اولدی اکثر خسته از اوله کن اولدی بچون خسته به برار دیدیلر
 یعنی اولمک قور قورسنی کنوردیکچون برار دیدیلر (کر بست کاف عجمک ورائک کسر به فعل
 ماضی مفرد غائب اولدی دیمکدر (برار مبتدا (بر بست یا تا کید ایله خبری زائک کسر به فعل
 ماضی مفرد غائب صغلدی ودرلدی دیمکدر (محصول بیت) بر شخص یعنی بر کیمسه بتون کیمه
 بر برارک باشی اوزرنده اغلدی حاصلی اولور ظن ایدوب خوفدن صباحه دك کر به ویکا ایلدی
 چرنکه صباح اولدی کیمه صباحه دك قورق جهشیدن کر یان اولان اولدی و برار اولان
 صغلدی ودرلدی یعنی بوقضه دیناده چوق واقع اوور اولمندن قورق اولان خسته صاغلوب
 و طول اماله نیچه ییل دخی صاغ اوورین دین نا کهان اولمک (قطعه) ای بسا صب تیر روکه
 یاند * که خرنک جان بمنزل برد) ای حرف ندا منادی بخذوف ای بار دیمکدر (بسا چوق
 و نیچه نیچه) است تیر و یسایه تیر و وصف ترکیب در رویدن تیر یور ییجی دیمکدر (که
 حرف بیان (یاند فعل ماضی مفرد غائب یور یلوب قالدی دیمکدر (که بونده حرف استدرک در
 (خرنک یسایه اغشقی شک دیمکدر (برد فعل ماضی مفرد غائب (جان مفعول صریحی
 و بمنزل غیر صریحی و جله فعلیه خبر مبتدا در که خرنک در بعض نسخده خرنک لنگ واقعدر
 کاف تصغیر ایله (محصول بیت) ای یار نیچه نیچه یعنی چوق واقع اوادر که یو صکرک
 و یورغه آت یو کده یور یلوب طور دی و قالدی و خرائک افزن و خبر ان ضعف حاله اغشایق
 قطع منزل ایدوب مقصده جان الندی یعنی بوقضه چوق واقع اولدی تیر روده روکله سنی
 رفتندن آلا نر غلط ایشلر (بس که در خاک تندر ستارا * دفن کردند و زخم خورده نمرود)
 بس چوق (که حرف بیان (در خاک در حرف صله (تندرست وصف ترکیب در صحیح البدن
 مناسبه (الف و نون ادات جمع (ورا ادات مفعول مصراع ثانی به مرهوندر (کر دندک
 تندرستان مفعول اولی و دفن نایسی (و او حرف حال (زخم خورده وصف ترکیب در و مبتدا
 (نمرود فعل بی ماضی مفرد غائب خبر مبتدا اولدی دیمکدر (محصول بیت) چوق کره واقع
 اولمش که صاغ و سالم تندرست اولان کیمه لی اجلی کلوب خاکه دفن ایلدیلر یعنی نا کهان
 صاغ و سالم ایکی اجلی کلرب و اولوب خاکه تسلیم ایلدیلر یاره لئوب زخم شدید بین کیمسه
 اولوب قورنلدی یعنی مجروح اولوب حیادن نامید اولان کیمه به اجل کلوب موندن امان
 یولوب یعنی اولوب قور تلدی باذن الله تعالی (حکایت) عابدی را پادشاهی طلب کرد
 باید اندیشید که دارویی بخورم تا ضعیف شوم مکر اعتقاد در حق من زیاده کند آورده اند که
 دارویی قابل بود بخورد و نمرود (که حرف بیان (دارویی یا حرف وحدت (نا حرف تمییز
 (مکر ادات تمی (دارویی قابل یسایه (بود ادات زمانیه (محصول ترکیب) بر عابدی بر پادشاه
 طلب ایلدی یعنی کلسون گندو ایله مشرف اولام عابد فکر ایلد یکه بر دارو یعنی بر معجون
 ایده هم یارب شربت نوش ایده هم ناصیفت اولام اولاکه بنم حقه ده اعتقاد دنی زیاده ایلده
 یعنی بویله ایلکله شاید که پادشاه بکا اعتقاد دینی زیاده ایلده حاصلی بینی ککر چکدن زاهد
 و می ناض خیال ایدوب کمال صلاحه حسن ظن اوزره اوله روایت ایلدزل که اول دار و دیو
 تساول ایلدی مکر زهر قاتل و سم هلاهل ایش همان یید یکی کی هلاک اولدی (قطعه)
 آن که چون بدیدمش همه مغز * پوست بر پوست بود همچو پیاز (تقدیری آنکس که در
 حذف و ایضال طریقله (آن که قالدی (چون ادات تشبیه (یسایه یا عجمه و قیم
 و کمر ایله اغشایق فستی دیمکدر ایکن مراد حلب فستیدر (دیدمش شین ضمیر آن که

رد این سید علی و سروری

راجمدر بعض نسخه ده دیدیش دوشمش یای خطابله (بدیدن بونده مراد فعل قلیدر ظن
 مناسبه (همه هب دیمکدر مغزینی و ایلک و یادم و فتدی و فتدی کیلرک ایچنه هبلر (پوست
 یا عجمک عجمله حیوانات در یسته و هر یسته نک قبوغه دیرلر بونظه قیوق مراددر (بود بونده
 ادات زمانیه در ایش مناسبه (همچو ادات تشبیه (پیاز صوغن مناسبه در (محصول بیت)
 اول کیمسه بی که فتدی کی هب ایچ ظن ایلدم ز برافتن ایچی صاغ اوادیغی تقدیرجه فتدیغک
 ایچی کیدر صاغ اولدیغی تقدیرجه یعنی ظاهر به بوب باطنی دخی معمو و ظنی ایدوب صلاح حاله اکا
 معتمد اولدم اوله کله ایش بلک اول کورد و کیم ری اوشده قشمن و قیوق ایش ایچنده هیچ
 نسته سی اوشمش پیاز کی یعنی بی معنی بر قوری صورت ایش (پارسایان روی در مخلوق * پشت
 بر قبله می کنند نماز) پارسایان جمع پارسا در عابد ل دیمکدر (رویه اضافت یسایه (در مخلوق
 در حرف صله (رویه مقید در (پشت ارفه (بر قبله (بر حرف صله (محصول بیت) پارسایان
 مبتدا و مصراع ثانی خبر واقع اولمش یعنی یوزی و نوجهی مخلوق جابده اولان جانلر و زاهدلر
 ارفه ل بی قبله دن بکا و یروب نماز قاورل حاصلی انلر بو حکیده در زیر قلب که حقدن ممرض
 اوله قالب دخی قبله دن رو کردن اولمش حکیده در حاصلی عبادتده قالب قلبه تابعدر
 (بیت) چون بنده خدای خویش خواند * باید که بجز خدا نداند (چون ادات تمییز
 (خواند فعل مضارع مفرد غائب دعوت ایله دیمکدر (خدای خویش لامیه مقدم مفعولی
 (باید فعل مضارع مفرد غائب کرک دیمکدر (صکه حرف بیان بجز یا حرف زائد (جز غیر
 مناسبه در (نداند فعل بی مستقبل مفرد غائب بونده بلبه دیمکدر (خدا مفعول صریحی
 (و یجر غیر صریحی (محصول بیت) چرنکه بر قول خدای تعالی حضرتی کنیدنک موجودی
 بله و بر بعدر دبه کرک اولان ولایتی و سزاوار اولان اولدر که خدا حضرتین خبری بی بلبه و ماموایه
 کوکل بند ایتیه خواندک فاعلی خدایه راجع ضمیر در و مفعولی بنده در دین ظاهر ترکیه مخالف
 شویش (حکایت) کاروانی را در زمین یونان بردند و نعمت بی قیاس بردند باز کاروان کریمه
 وزاری کردند و خدا و رسول شفع آوردند فائده نداد (زمین یونان فرمان ولایتده دیرلر (زاری
 یای اصلیه ایله فریاد و فغان مناسبه در (محصول ترکیب) یونان مملکتده بر کاروانی حزامیلر
 اور دیلرونی حد و بی پایان نعمت و مال ایلدیلر باز کاروان طاقه سی کریمه و فریاد و فغان ایلدیلر
 و خدا و رسولی حرام یاره شفع کتوردیلر یعنی چوق یلواروب نیار ایلدیلر لیکن فائده و یرسندی
 (بیت) چو پیر و رشده دزد تیره روان * چه غم دارد از کریمه کاروان (پیروز یا عجمک
 کسر به مظفر و غالب مناسبه (دزد تیره روان یسایه (تیره روان وصف ترکیب قره جانی
 دیمکدر (زیرا روان روح انسانی به دیرلر قره جانی اوغری مناسبه در (کریمه کاروان لامیه
 (محصول بیت) چون که جانی قره دوزد یعنی بی رحم و سنکین دل اوغری مظفر و غالب
 اولدی کاروانک کریمه و زار یسندن نه غم طوتر یعنی نه غمی وار و نه پروا چکر حاصلی فرصتال
 و یروب مال مردمه ظفر بولد قد نصکره بیک کره فریاد و فغان و نضرع وزاری خلصه ل
 متأر اولوب مرحت ایلرلر (تیره روان جمع تیره رودر یعنی وصف ترکیب در شبر و مناسبه
 دین تیره روان ایش و بوند نصکره غیرینک قولی نقل ایدوب دیش که تیره ظرفدر و روان
 صفت مشبهه در رفتن دن روان کی رویدندن یعنی دزدی که رویدنه استدر تیره یعنی فی ظلمه
 المیل اصلی و نقلی فاسد اولدیغنده اشباه میقدر مصراع اولک مناسبه چون مظفر اولدی
 جانی بولانق و جانی قرا کو اوغری دین بولانق سویش (لقمان حکیم در آن میان بود یکی از
 کاروانیان گفت کله چند از حکمت و مو عظمت با اینان بکوی باشد که طرفی از مال مادست بداند که

رد این سید علی

رد این سید علی

رد این سید علی

رد سروری

در بیغ باشد که چندین نعمت ضایع گردد ایمان گفت در بیغ باشد کلمه حکمت با ایشان گفتن
 (کاروانیان کاروان اصلی کار باند کارایش) و بان ادات فاعلدر بی معنایه ایست که در
 بایله و اولیفته نواحی و بادل اولدی یعنی جهندن و اوایلده (بایله ده مستعملدر) مثلاً کاروان
 سرای (و کاروان سرای دیرل) و باحرف نسبت و الف و نون ادات جمع (موعظت مصدر
 میبدر و عظمه میبدر) (طرفی باحرف وحدت و مقدار میبدر) (دست بدارند ال چکره میبدر
 (محصول ترکیب) ایمان حکیم اول کاروان اراننده ایش کاروانیلرک بریسی نعمانه دیدی و نلره
 حکمت موعظه دن برچیه کلمه سوبله اوله که بمقدار مالز دن ال چکار یعنی بمقدارین
 نه بزم و بزم (طرف شرف و زنی اوزره بهض میبدر ال طونه ل یعنی ترک اید ل دیمکدر زرا
 حقد که بوقدر نعمت و مال را نیکای به ضایع اوله و الموده سرمایه اوله جتی بمقدار مبلغ قابله
 لیمان دیدی میبدر بویله ظالمه کلمه حکمت موعظت سوبلک زرا بونلره سوزنا میرایلر که
 متاثر اولوب سیریه میبدر اید ل (قطعه) آهنی را که موریه بخورده شوان بردارو بصیقل زلک
 آهنی بزمور (و باحرف وحدت) و را ادات مفعول (که حرف رابطه صفت) (موریه بزمور
 قولدینه و پاشنه دیرل) (شوان برد برد مصدر معنایه در) (ازو) (باحرف مضاجبت) (صیقل فعل
 و زنی اوزره پاس اچیی استاده دیرل نصیر بایندن مصدری صیقل کلور صادک قحقی و قافک
 سکونیه صفالده کلور صادک کسر بایله مصقله اسم آلت یعنی پاس اچیی آلت (زلک زاه صربک
 قحقیله پاس معنایه در) (و بهض صلب تحکیم ایدوب زاه مجمله او فودیلر (محصول بیت)
 برد موریه موریه پاش اوله انک پاسنی صیقل سبیلله کیدرک اولماز زرا پاس انک ماده سین
 افساد و جوهرین اخلا ایلشدر (بونده موریه انک ایکی معناسی اولمغه قابلدن اولکی به
 تخصیص ایلین بلا تخصیص ایلش بو تقریر بعض لقلرک یازیشنه کوره در اما بعضی
 دیدیکه موریه شول پاسه دیرل که دوری دلاک دلاک ایلله که انی صیقل اچوب جلا و برمکه
 قادر اولیه زرا ماده سی فاسد و جوهری فانی اولش او اور حضرت شیخ کلامه ده ملایم
 بودر اما زلک مطلق پاسدر (باسیه دل چه شود گفتن و عظمه * نرود میخ آهین در سنک)
 باحرف صله سبه دل و صف ترکیبی قره کوکلی دیمکدر سابقا تیره روان دیوب قره جانلی
 مراد ایلدیکی کی (گفتن و عظمه مصدرک مفعوله اضافتدر) (میخ آهین بیایه) (آهین باحرف
 نسبت و نون حرف تأکید) (در حرف صله) (سنک طاش) (محصول بیت) قره کوکلی کچمه به
 و عظمه و نصیحت سوزینی سوبلک نه فائده و پرور یعنی فائده و برمز (مصراع ثانی بی تعلیل
 طریق بایله ذکر ایدوب بیورر زرا دور میخ طاشه کچمه یعنی بویله طاشا نلر نصیح و پند
 ایلک طاشه دور میخ فاقه قدر حاصلی پند بذر او اوب متاثر اولماقی احتمالی بوقدر (قطعه)
 پرو کار سلامت شکستکان دریاب * که جبر خاطر مسکین بلا بکرد اند) باحرف ظرف
 (رور کار سلامت لایله) (شکستکان الف و نون ادات جمع در دلخسته و مکور خاطر اولان
 فقرا می اندر) (در بایک مقدم مفعولدر) (در باب فعل امر مفرد مخاطب اکله و تدارک ایلله دیمکدر
 قدری حال شکستکان دزباید) (که حرف تعلیل) (جبر جیمک قحقی و بانک سکونیه بر صغی
 سیکلکدر و اول سنک تحتلرینه جیره دیرل) (خاطره اضافت مصدرک مفعوله در) (و مسکینه
 لایله) (بلا بکرداندک مقدم مفعولدر) (باحرف تأکید) (کورداندک فعل مستقبل مفرد
 غائب) (کورداندن دوزدر دیمکدر) (الف و نون ادات تعدیه در) (محصول بیت) صحت
 و طافیت و سلامت و رفاهیت زماننده فقرای شکسته دل و درویشان مکور خاطرری بوقلوب
 و بولوب تقصد و تدارک ایلله یعنی احسان و صدقه و زکاتله خاطر لربنی تسالی ایلله زرا مسکین

و در این سبده علی

و فقیرک خاطرری تسالی ایدوب جبر ایلک بلایی زدا یلر یعنی صدقه و زکات مالی و حقای حفظ
 ایدوب بلباق دفع ایدر (چو سائل از تو زاری طلب کند جیری * بده و کره متمکر زور
 بستاند) چو حرف تعلیل (سائل دینجی) (و باحرف مضاجبت) (زاری فریاد و فغان) (جیری
 باحرف وحدت) (بده فعل امر مفرد مخاطب و کره والا دیمکدر) (ستمک نظام) (باحرف مضاجبت
 (زور بونده قوت و قدرت و قهر دیمکدر یعنی کو جله) (بستاند فعل مضارع مفرد غائب
 آکوردیمکدر) (محصول بیت) چو نکه سائل مندن تصرع و زاز بلفله برنسته اسبیه البته و پر
 (واما السائل فلاشهر) (حسبجه والا و پر بوب حسرت ایدر سک ظلم سندن زور ایلله یعنی کو جله
 الورد مذکور کاروان خلقتدن الدینی کی (حکایت) چندان که مرا شیخ اجل شمس الدین
 ابوالفرج بن جوزی بترک سماع فرمودی و بخلوت و عزلت اشارت کردی عنفوان شبام
 غالب آمدی و هوا و هوس طالب ناچار بخلاف رأی مری بر فتمی و از سماع و مخاطبت حظی
 بر گرفتنی چون نصیحت شیخ یاد آمدی گفتنی (چندان که اولقدر که دیمکدر) (مرا بکا دیمکدر
 (اجل تشدید لایله اصلی اجلل ایدی ادغام اولدی) (شمس الدین لقب) (ابوالفرج کنیت
 (بن جوزی صفت) (بترک باحرف صله) (ترک سماع مصدرک مفعوله اضافتدر) (سماع
 بونک کی پرزده ساز اوازینه و خواننده و کو پنده اوازینه دیرلشکه حضرت ایشخ بوستانده بیورد
 (بیت) نه مطرب که آواز سم ستود) (سماعت اگر عشق داری و شور) (بالیده معلومدر که بونده
 آواز جنسه سماع بیورمدر فاعل (پس از سماع و مخاطبت حظی بر گرفتنی) (معناسنی سماع
 ایدر دم دینلر معلوم اولدیکه سماعی بونده صوفیلرک رقصی معنایه اخذ ایدر لایمش
 ایددی معلومدر که سجع الارارک اوتوز در دینجی عقدینک مرادینه واصل اولماز لایمش
 (عنفوان اول معنایه) (شباب بکتک بکتک اولی دیمکدر) (مرا بکا) (غالب آمدی غالب کلوردی
 (باحرف حکایه) (ناچار بالضروره) (بخلاف باحرف صله) (خلاف رأی مری لایله) (در
 (مری اسم فاعلدر و تفعل بایندن تریمه ایدجی دیمکدر) (مراد ابن جوزی حضرت تکریدر
 (بر فتمی کیدر دم باحرف حکایه) (مخاطبتدن مراد خلقه اختلاطدر) (حظی بر حرف تأکید
 (کرفتنی طوژدم باحرف حکایه) (محصول ترکیب) اولقدر که بکا شیخ اعظم ابن جوزی
 حضرتلر بکه اول زمانده حضرت شیخ مریسی ایش (سماع ترکیبی بیورردی دخی خلوت
 و عزانه اشارت ایدردی) (جوانلغیمک اول یعنی تازه لکی غالب کلوردی) (و هوا و هوس مقتضای
 نفس اولان احوالی و از روی خاطری طالب او اوردی) (بالضروره مریسک رأی خلافتجه
 خلوت و عزاندن کیدر دم دخی سماع و اختلاطدن حظ الوردیم (چونکه شیخک نصیح و پندی
 بایمه کلوردی) (یعنی چونکه نصیحتی اکاردیم دیردم) (مذکور افه لک او اخرنده اولان یال
 حکایه ایچوندن شکه هر برینه اشارت اولدی) (بیت) قاضی اریامانشیند بر فساد دست را
 محاسب کر میخورد معذور دار دست را) بوییت گفتنی بیوردیغک مقولیدر) (اراکردن
 محققدر) (رفشاند فعل مضارع مفرد غائب فاعلی تحتند) قاضی به راجع ضمیردر ال قارصاردی
 دیمکدر شکه خواننده و سکوننده و ساز یا نجه ال اصولی طورر ال سلکمک دینلر غلط ایلشدر
 (محصول بیت) قاضی بزمه او تورسه یعنی مجلسه دا خیل اولسه ذوق و شوقدن مجلسه
 ال قارصاردی (حاصلی بزمه هم حال و هم ترک اولوردی) (محاسب اگر یاده ایچرمه مستلری
 معذور طوژر) (یعنی کندی باده نوش اولمغه احکام شرعی اجرا ایدمه) (بوه مصراع مصرع اوله
 نسبت مقام تعلیلده و تمثیلده و افعلد) (یعنی حضرت ابن جوزی اکرم بزم مجلس و محفلرک
 روزی و صفاسنی کوردی و بیلیدی داخل مجلس او اوب بزمه هم رنگ و هم جنس او اوردی

و در کافی و شعی

در سروری و کافی و شعی

هر قدر که متورع و زاهد ایستاده ننگه محاسب اورع تا سدن اولدی یعنی تقدیر چه باده مجلسه داخل اولوب باده نوش اولسه می نوشتری معذور طو تردی (مصراع اولک معناسنده قاضی ال سادکری یعنی سماع ایدردی دینار دینار دست افشانیدن مرا دی یلمزل یش سماعدن دخی قندبر) محاسب بو محله صوباشی معناسنه در دینار محاسبی یلمزل یش (ناشی بجمع قومی بر میدم و دران میان مطربی دیدم) تا انتها غایت ایچو ندر الی معناسنه (شی یا حرف وحدت) بجمع با حرف صله (بجمع مجلس) قومی یا حرف وحدت (محصول ترکیب) سماع و مخالطه دن حظ الورم بر کیمه به دیک که بر قومک محاسبه ابر شدم یعنی اول کیمه به دیک بوله ایدردم و اول قومک اوز به سنده بر مطرب کوردم مذکور یتده یورد یعنی کبی (یت) کوی ریک جان می کسلد زخه سازش * ناخوشتر از آواز مرک پدر آوازش) کوی فعل مضارع مفرد مخاطب ذرا بیک و یاد بیک دیکدر (یعنی حاضر اولوب ایستد سیک در ایدک) ریک رانک فحقی و کاف عجمه طهر معناسنه در که هر پیده عرق دیرل عینک کسری و رانک سکونیه (جمله اضافی لامیه و یا بیانیه در یکسله می بوند حرف تا کید و افعدر) کسلد کاف عجمه ضمی و کسری به و سبک فحقی و کسری به کسلدن مصدر نندن فصل مضارع مفرد غائب اوز و قرر دیکدر (مثلا ایپ و یا ایپلک قرع کی (قطعه) تیر ایدنلر خطا ایدنلر (زخه ساز چالاقاری اغچ و یا کک و یا یونوز پاره سی که سازنده را کازانه دیر) (سازه اضافی لامیه در (شین ضمیر مطرب را جعفر نادان توصیف نفی (خوش و اور سمبله ای دیکدر) و زادات تفصیل در ناخوش مرک دیکدر (آواز مرک پدر لامیه در) یعنی بر کیمه به باباک اولدی دیوموش خبر و یرمک صداسندن اول مطربک صداسی جان کاه تر و بدتر ایدی (بوقضیه اکثر بقاء در و لایحه ناخلف وارد که باباسنک اولوسی خبر به مر د کاه ل و یر) (محصول یت) مذکور مطربک خصوصیتده یور را اگر مذکور مطربک زخه سازینی ایستد سیک در ایدک که جان طبری قرار و از ز سازینک زخه سی شول مرتبه مزعج و مولم ایدی و اوزی پدر اولوسی اوزندن دخی ناخوش و موش ایدی (حاصلی سازنده لکی و کوبنده لکی کال مرتبه مغفور و قبول طبعدن زباده دور ایدی زخه یرینه نغمه یازانلر نغمه ایللدر (گاهی انکشت حریقان اوز در گوش و گاهی بر لب که خاموش) (محصول ترکیب) مذکور مطربک زخه سازینی و ناساز آوازی ایشته لم دیو گاهی اهل مجلسک بر قلمری و قلند ایدی (و گاهی خاموش اول دیوانده ایدی حاصلی سکوت ایل دیو اشارت ایلر دی (یت) بهاج الی صوت الاغانی اطیبه * وانت مقل ان سکت تطیب) بهاج فعل مضارع مبنی للمفعول اجوف بانی ضرب باندن مصدری همچان کلور هانک و یانک فحقه ل یله میل و رغبه معناسنه (الی حرف جر مجرور یله قائم مقام فاعل بهاج در و جاژ در که کدی مصدر یتده مسند اوله و صوت صادک فحقی و سکون و اواله آواز معناسنه در اغانی به اضافی لامیه در) اغانی متهای جوعدن اغنیه نک جعیدر هم رنگ ضمی و غنیک سکونیه و تشدید یایله (امانی امنیه نک جعی اولدی یعنی کبی امنیه ارز و ید و مراده دیرل) (واغنیه غنا معناسنه در کسریغین و الف مدوده یایله ایرل معناسنه که فارسیجه سرود دیرل) (لطیبه لام حرف تعلیل بهاج فعله متعلق و ضمیر مذکور صوته را جعفر) (لطیبه یازانلر خطا یازدیلر) (وانت و آو حرف حال انت ضمیر مرفوع منفصل محلا مرفوع مبتدا) (معنی اسم فاعل مفرد مذکر مخاطب تقدیر امر فوع خبر مبتدا لام الفعی اعلال له سا فظ اولمدر (ان حرف شرط) (سکت فعل شرط) (تطیب فعل مضارع مفرد مخاطب جزاء شرط جمله شرطیه اعرابدن محلا مرفوع صفت مفتی در) (بعض نسخه ده تطیب و شمش نون متکلمه و بعضی به تطیب و شمش بای ضیله فاعلی مقدار اولان سکوت اولور) (محصول یت) متغیر صوته میل و رغبه

رد شعی و کافی

رد شرح جیما

رد شرح جیما

رد سروری و کافی

اولور اطیبه اولدی یعنی یطیف و خوب اولدی یعنی تقدیر چه روح اصواته مائل و راغب اولور حال بو که سنده معنایین اگر ساکت اولسک زباده طیبین حاصلی سکوت ایدک سکوت موسیقی ریشه کبر یا خود سکوت ایدسک زطیب اولوب خوشحال اولور یا خود سکوت ایدسک طیب اولور قدر (یت) نیتد کسی در سماعت خوشی * مکر وقت رفتن که یم در کشتی) نیتد فعل نفی مستقبل مفرد غائب کورمز دیکدر (کسی یا حرف وحدت) سماعت یا ضمیر خطاب سماع یتده نغمه و صوت معناسنه در (خوشی خاده روم ضمه ایلله و واور سمبله و یای مصدرا ایلله ایلک دیکدر) (مکر اادات استلش) وقت رفتن لامیه کتک وقتی دیکدر (دم نفس) (در حرف تا کید) کتی فعل مضارع مفرد مخاطب (محصول یت) کیمه سنک سماع کده ایلک کور مر یعنی سنک ساز و آواز کده بر ذوق بو قدر که انده کیمه صفا کسب ایا به مکر کتک و قنده که نفسک چکه سین یعنی سکوت ایلله سین حاصلی مجلسدن کیدوب سکوت ایلله سین هر کس مسرور اولور ز براسنک ناهمو ارساز کدن و ناساز اواز کدن خلاص اولور بونده سماع صوت و آواز معناسنه اولدی یعنی زیاده بدیهیدر) (یس سماعی صوفیلر قرضی معناسنه و استماع ایتک معناسنه اخذ ایدنلر بومعنا بی یلمل یش) (خوشی خالک فحقیه اوقنور کشتی به قافیه اولغیچون دینلر روم ضمه دن آگاه د کلر یش) (وقت رفتن معناسنی موت معناسنه اخذ ایلین یتک معناسنی فوت ایشلش بو یتده دلالت وارد که اول ناساز آواز ساز و ناهموار اولدی بقدن غیری صوتیه مفرور اولوب دکه بلا ایلله دکه بکنه زیرا ناسازلک بحالی بویه در که جعفر مقنن اوصافمز (مشوی) چون در آواز آمدن بر بط سرای * کد خدارا کفیم از بهر خدای) چون حرف تعلیل (در حرف صله در با معناسنه) (بر بط سرای وصف ترکیبدر قبوزله ایرلی یعنی قبوز چاله و یا نجه ایرلایه) (بر بط ایکی بانک فحقه ل یله قبوزه دیرل اما مشهور باه بانک جعیدر) (سرای سبک فحقی و کسری به اغنیه ضمه ل و ستایلر دیلدر) (کد خدا کاف عربک فحقیه اوانسی ضاخب خانه معناسنه) (بهر اادات تخصیص) (محصول یت) چوله اول قبوزنی آواز کادی یعنی قبوز یا نجه ایرلایه باشلدی یعنی خواننده لک ایلکه باشلدی اواسینه دیدم الله ایچون (زییقم در گوش کن نانشوم * یادریم بکشی تا بیرون روم) (زییق زانک کسری و بانک فحقیه ل یوه به در رفیم معناده کوشه مقیدر) (ناحرف تعلیل یا حرف عطف) (درم در قبوز و هم ضمیر متکلم یعنی من ضمیر منصوب متصل معناسنه در) (ناحرف تعلیل) (روم فعل مضارع متکلم وحده در) (محصول یت) کتخدا یه دیدم الله ایچون قواغه ز بویه ایلله یعنی قوی تا کیم صاغر اولوب بوناسازک اوزنی ایشده یم زیرا قولقد ز بویه کبرنجه صاغر ایدلر یا بکا قوی آج تا کیم طاشره کیدیم یعنی بویکی ایشک بری ایلله دیو اواسینه یمین و یردم تا کیم مذکور بر بط سرای ناسازی نه کوریم و نه ایشده یم (فی الجمله یاس خاطر یاران را موافقت کردم و شتی بچندین مجاهده بروز آوردم) یاس حفظ معناسنه در خاطره اضافی مصدرک معنونه در) (و یارانه لامیه) (شی یا حرف وحدت و یا حرف تنکیز) (روز یا حرف صله) (محصول ترکیب) حاصلی کلام یارانک خاطر ایچون اول کیمه یارانه موافقت ایلدم و کیمه بی نیجه زحمت و مشقته کونه کتوردم یعنی ضباحه جعفر دم (قطعه) مؤذن بانک بی هنگام برداشت * غمی داند که چند از شب گذشت) بانکدن مراد بونده تعجید و یا صباح اذانیدر (برداشت قالدردی یعنی اوقودی) (محصول یت) مؤذن بانکی و قنسر قالدردی یعنی اذانی و قنسر اوقودی باز که کیمه دن تقدیر زمان و ساعت یکمدر (در ازی شب از مر کان من برس * که یکدم خواب در چشم نکشنت) در ازی یا حرف مصدر (شبه اضافی لامیه) (مر کان من لامیه مر کان جمع مر در دین فارسی بی غریب تتبع ایشلش برس بای عجمک ضمی و رانک سکونیه فعل امر مفرد مخاطب صورتد یکدر سوال ایلله معناسنه) (که حرف تعلیل) (دم نفس و سماعت معناسنه در

رد شعی و کافی
رد شعی و کافی
رد شعی

شرح مر حومک لغتجه و پردیکی معنی اولنده در لیکن شعی مر حومک معناسنی دخی ترکیبدر ظن ایدرم زیرا اول ناساز فوت اولدجه خلق آواز کر بندن قورنله مر هر تقدیر بر مجلسدن کیمه سبله انده و لیر قورنله لردخی بوندن بشقه دقت رفتک فوت معناسنه اولدی بندن در کشتی قورنلدر (محمد اسعد)

شرح مر حومک اشوبنده اولان در ازی مضافتک اخریتسه ضرورت وزن ایچون بر یا کلور دیو یوقار و دهامشده اشارت ایشکدن کنر و نسخه سدن یاز بلان نسخه ده یاز لب و هم یازاش نسخه ده دخی بویه ایسه اصابت ایشدر (فتیصر) (محمد اسعد)

رد سروری

(خواب او یقودیم کدر نکشتست قبل انی ماضی مفرد غائب اولامش و یا جکر غامش دیم کدر اشتراك
اوزره (محصولیت) کیجه نك اوزونلفی بنم کر بکمدن سوال ایله (یعنی کیجه اوزونلفی مؤذن
نه یاور که صباحه دك پست نازده یاتور بلکه بنم مژگانم ایی یاور (زیرا بر نفس کوزومه او یقو
کبرمشتر (یعنی کوزنده او یقو طولامش در (حاصلی کوزم او یقو کورمشدر (بامدادان بحکم تبرك
دستار از سرودینار اگر بکشادم و پیش مفتی نهادم و در کنارش کر قتم و یعنی شکر که تم یاران
آرادت من در حق او برخلاف عادت دیدند و بر خفت عفتل من حل کر دند و نهفته
می خندیدند یکی از ایشان زبان تعرض دراز کرد و ملامت کردن آغاز که این حرکت مناس
حال خردندان نکردی خرقه مشایخ چنین مطربی دادی که در همه عمرش درمی
در کف نبوده است و قراضه در دق (بامدادان و بامدادان ایرته دیم کدر (با حرف
مضا حبت (حکم تبرك لامیه (تبرك تعیل باندن مصدر در تحفه و هدیه معنای تبرك رسیده
واسلو یله دیم کدر (دستار دلبند (دیار التون کر قوشق دیم کدر (معلوم اوله که هر يك
و بحکم فقرانی نقدی هر نه ایسه قوشا غنه بغلر (زیرا انلر قوشا قلمری بزدن اولور (پس
دینار از کر پیور دینفی بومعنا به کوره در (پس بومعنا بی بوب کبسه و جیبیدن دیناری چیردم
دین خلاف ستمه سالوک ایلش (دستار و دیناری یا وحدت ایله ایراد ایلین جیع نسخله مخالف
ایراد ایلد یکندن ضیری معنای به خلل ویز مشدر فتدیر (مغنیدن مراد مذکور مطربدر
(آرادت من مصدرک فاعله اضافتدیر (بر حرف صله (خلاف عادت لامیه عادتك خلافتجه
دیم کدر (خفت عقل مصدرک فاعله اضافتدیر (ومنه اضافت لامیه در (بعض نسخله رده و نهفته
بخندیدند و شمشدر (یعنی خفیه طریقه بی مزه نوب کولشدیلر (زبان تعرض یانبه آغازدن
صکره بر کرد مقدر در (که حرف بیان (مناسب حال اسم فاعلک مفعولیه اضافتدیر (خردندان
اضافت لامیه در بعض نسخله ده جان پرینه رأی دوشمش (خرقه مشایخ این حرکتدن
بدلدر (و دادینک مقدم مفعول صریحیدر (و یچنین غیر صریحی (مطربی با حرف وحدت
(دادی فعل ماضی مفرد مخاطب و بر دك دیم کدر (که حرف رابط صفت مابعدی مطربه
صفتدر (درم دالك كسری و رانك فتحه اجه معنای سنده در (کف آبه یعنی اوج (قراضه
التون خرده سی فارسیجه ریزه زردیلر (د ف دالك فتحی و فاك تشدیدله لفظ مشر کدر
عربله عجم یکنده (ترکیجه دمری دیرلر دالك ضمی و میمک سکونیه و رانك کسریله
(محصول ترکیب) اول کیجه نك ایرته سی تبرك حکمیله یعنی تحفه و هدیه رسیده باشندن
دستاری و قوشمندن دیناری جقروپ مفتی اوکنه قودم وانی در کنار ایلدم یعنی قوچدم و چوق
شکر ایلدم (یاران بنم ارادت می مفتی حفته عادتك خلافتجه کور دیلر (یعنی بویه ایده کن
دکل ایدم (خصوصا بویچیلین ناسازمفتی به (و بو اوضاعی خفت عقله حل ایلدیلر
و کر لیجه (یعنی خفیه طریقه بوحاله کولشدیلر (پس بر بی یارانندن بکا تعرض و طعن
زبان دراز ایلدی (حاصلی بکا اعتراض ایلدی دخی بی اوم و ملامت ایلمکه باشلادی که
و حرکتی عقلا رأی و حانه مناسب ایلدک (مشایخ خرقه سنی بویچیلین بر مطربه و بر دك که
جیع عمرنده الله و او جنده بر اجه اولامشدر (یعنی بر اجه مالک اولامشدر و بر قراضه یعنی
بر التون او وانی دفته کورمشدر حاصلی کبسه اندن حظ ایدوب الله و آوخته بر خجه
و برمش دکلدر دستاره خرقه مشایخ پیور دینفی مجازیدر (حضرت شیخک مبارک
باشنده اولدینفی اعتبارله در بحکم تبرك اولنده بر که یازان یاندن یاز رمش (در حق او
پرینه در حق آن یازان او ایله آلمک معنای بی یلزمیش (حرکتدن صکره را یازانلر جیع

رد کافی
رد نمی

رد نمی
رد نمی

نسخه لره مخالف یازمشتر (خرقه مشایخ اولنده که یازانلر ده بویه ایلشدر (مشوی) مطربی
دورازین خجسته سرای * کس دوبارش نه دیده در یک جای) مطربی مطرب اسم فاعلدر
افعال یاندن سوندی دیم کدر نفس ایی سازنده و کوشنده دن مسرور اولدینچون مطرب
دیدیلر (با حرف وحدت (دور تقدیری دور باد در (خجسته قوتلی دیم کدر مبارک معنای
(کس تقدیری که کس در که حرف رابط صفتدر ضرورت وزن ایچون ترک اولندی
و کس قالدی (دوبار ایکی کره دیم کدر (ندیده ماضی دن قسم کورمش دیم کدر (در حرف
نظر (در یک جای بریده (دورازین خجسته سرای جله معترضه در که بدیده حشو ملج دیرلر
صفتله موصوف یکنده اعتراض ایلش (محصولیت) بر مطرب ایراغ اولسون بومبارک
سرایدن بومعترضه همراه نسبت دعاء له در و مطربه نسبت دعاء عایسه در (کس دوبارش
دوبار ایکی کره دیم کدر (وشین مطربه راجعه در آنجیلین مطرب که کبسه آتی بر خفله
و بر مجلسه ایکی کره کورمشدر (یعنی شویله ناساز و ناهموار در که بر کره آتی دیکلین بدخی
مجلسه او غرائز (پس ایکی صکره بریده کورمز بو تقدیر ججه مطرب مبتدای محذوفه
خیر و مصراع صفت اولدینفی تقدیر ججه در و جازدر که مصراع ثانی حشو ملجیه مقام تعلیلده
اوله فتدیر (معلوم اوله که حضرت شیخ بویاتی مذکور معترض جانندن نقل پیور دینفی بوصفتله
متصف بر ناساز سن بوقدر تعظیم و یجیل ایلک ندن لازم کلور دیم کدر است * راست چون بانکش
از دهن برخاست * خلق راموی بریدن برخاست * راست کر چک یعنی بی شک و شبهه (چون
ادات تعایل (بانک کاف بعمله اواز معنای سنده در (بر خاست قالدی یعنی صادر اولدی دیم کدر
خلق را را حرف تخصیص خلقت دیم کدر (محصولیت) بی شک چونکه اوازی اغازندن
صادر اولدی خلقت یعنی اهل مجلسک بدنبه مویی قالدی یعنی اور پردی صوتی زیاده
مرزعج اولدینفدن جازدر که بونک کی پرده بریاه حکایه تقدیر اولزه یعنی قالفاردی (راستک
معنای مستقیم دینلر مستقیم سولامشدر و براوردن دین قتی اگری کش (و تقدیری موی
بریدن راست برخاست در دین بیتک ترکیب غریب تعقید صالمش (مرغ ابوان زهول
او برید * مغز مارد و خلق خود بدید (مرغ مطلقا قوشدر (وابوان بونک کی پرده
کوشکدر یعنی چار طاق (معلوم اوله که قزلباش بد معاشدن اول شیراز شهریشک دآب
و عادت بویاشکه کوشکر بیک علی پرینه انجیدن بر قوش تراش ایدوب وضع ایدرل ایش
کیمی ال طوطی و کیمی بشل و کیمی بیاض و کیمی کبوز و قوسری و طاوس و شاهین و غیر بلورینی
و بومرغانک ایچنی تجویف ایدرلیمش یعنی ایچلرینی قوغش ایدرلیمش و اغزلیمش بر
سپه سی وضع ایدرلیمش پس هر بار که بر باد حرکت ایلسه بوجوانلر دونوب بونلردن اصناف
اصوات صادر اولور ایش (پس حضرت شیخ (مرغ ابوان زهول او برید) پیور دینفی مبالغه
طریقه سله در یعنی اول ناساز مطربک مرزعج و هولساك صدا سندن مرغ ابوان جامد ایکن
اور کوب قاجدی ایلدی قیاس ایله نه مرتبه مولم و وحش آواز اولانی کرک آوازی (هول قورقو
(برید بایله مؤکد فعل ماضی مفرد غائب اوچدی دیم کدر (مغز سابقا مفصل بیان اولندی
نه برده استعمال اولدینفی (خلق حانک فتحی و لامک سکونیه بوغازدر (خوده اضافتی لامیه در
(با حرف تأکید (درید دالك فتحی و کسریله فعل ماضی مفرد غائب (ردک و دریدک فاعلی
هر بر بونک تحفته مطربه راجع ضمیردر (محصولیت) مرغ ابوان اول مطرب ناسازک آوازی
هولندن اور کوب اوچدی یعنی تحمل ایده مدیکندن برندن پران اولدی کشدی یزمنیلر عری الدی
ایلندی و کشدی بوغازینی برندی حاصلی هم بره جفا ایلدی و هم کشدی به (شراحک هیچ

رد ضروری و شعی
رد کافی

رد ابن سید علی و سروری
رد شعی
رد کافی

رد شرح جعما

روی مرغ ابوانه تعرض ایلد کنندن معاومدر که جمیعک مجهول ایش (کفت مصلحت
 آنست که زبان تعرض گونا گونی که مرا کرامت او ظاهر شد کفت مرا از کفایت آن مطلع
 کردان تا همکسان تقرب نمایم و بر مطایبه که رفت استغفار کنیم کفتم بحکم آن که مرا شیخ
 بارها بزرگ سماع فرموده بود و موعظه های بلیغ گفته و در سمع قبول من نیامد امشب مرا طالع
 میون و بخت همایون بدین بقعه رهبری کرد تا بدست این مطرب توبه کردم که در بار کرد
 سماع و محالطت نکردم (زبان تعرض بیایه (که حرف تعلیل (کرامت اولامیه (کفت
 ممرض دیدی (کیفیت یاه مشدد (و نادان مصدر در در فیه ملک معناسنه (اینه اضافی مصدرک
 مفعوله اضافی قبیلند (کردان فعل امر مفرد مخاطب مطاع ایله دیمکدر (الف و نون
 ادات تا کیددر مصدری کردانیدن کلور (ناحرف تعلیل (همکسان جمیعین دیمکدر (تقرب
 تفعل باندن مصدر در (نمایک مقدم مفعولیدر (مطایبه مفاعله باندن مصدر در لطیفه
 و خشراف معناسنه (و یا حرف وحدت (و همزه حرف توسل (که حرف رابط صفت (کفتم
 حضرت شیخ متعرضه دیدم در (یا حرف سبب (حکم بونک کی بر زده علت معناسنه در
 (آن لفظنه اضافی مصدرک فاعله در (که حرف بیان (یا را ها ادات جمعدر کراتله دیمکدر
 (یا حرف تا کید (رک سماع مصدرک مفعولنه اضافیدر (فرموده بود پیور مشیدی (و موعظه
 میک فقی و عینک کسر یله مصدر مییدر و عطف معناسنه (و ها ادات جمعدو بلیغه اضافی
 بیایه (گفته یعنی گفته بود (واو حرف حال (در حرف صله (سمع قبول بیایه (و منه اضافی
 لایه (طالع میون بیایه مبارک طالع دیمکدر (واو حرف عطف (بخت همایون عطف
 تفسیری (یا حرف صله (بقعه بایک ضعیفی و فافک سکو نیله پاره ارض معناسنه در یعنی بدن
 بر پاره بونده مراد مذکور مطربله جمع اولد قلری خانه در (رهبر وصف ترکیب در
 قولاغوز معناسنه (و یا حرف مصدر قولاغوز اقی دیمکدر (ناحرف تعلیل (یا حرف ظرف
 (دست این لامیه (مطرب شارسار الیه (که حرف تعلیل (د کردار بر کرده دخی دیمکدر (کرد سماع
 لامیه (کرد کاف عجمک کسر یله و سکون را ایله در کرمی و اطراف معناسنه در (محالطت
 مفاعله باندن مصدر در اختلاط معناسنه (نکردم کاف عجمیه فعل نفی استقبال متکلم وحده در
 کردیدندن دوغک و چکرنگ معناسنه (محصول ترکیب) متعرضه دیدم مصلحت اولدر که تعرض
 دینی کوتاه ایله سین یعنی دخل و طمن دینی بدنن چکه سین زیر بکا بونک کرامتی ظاهر اولدی
 پس اول جهندن بکا بوقدر تعظیم ایلدم معترض دیدی بنی بونک کفیه مطلع ایله یعنی پیور دیمک
 احوالی بکا اکت تا کیم جمیعین بکا تقرب کوستره لم و زدن صادر اولان مطایبه و اطیفه به
 استغفار ایلم دیدم اول حکله که بکا شیخ کرات ایله سماعی رک ایلکله پیور مشیدی و مبالغه ایله نصیحتدر
 سه یلش ایلی حال بو که بتم قبول قولاغیزه کلدی یعنی سوزین قولاغیزه قومادم و قبول ایلدم
 بو کیجه بکا مبارک طاع و قرتلی بختم بو خایه قولاغوز اقی ایلدی تا کیم بو مطربک الله توبه ایلدم
 تا کیم بدخی سماع اطرافنده و اختلاط چوره سنده چکر نیم یعنی نه سماع دیکلمه و نه کیمسه ایله اختلاط
 ایلم (قطعه) آواز خوش از کام و دهان و لب شیرین * کر نغمه کنند و رنگند دل بفرید
 آواز خوش بیایه کوزل اواز دیمکدر (کام کاف عربیله دماغ و اغزک ایچی (لب شیرین بیایه
 شیرین اوچنه بله قید اولقده قابلدر (نغمه کنند مقدم مفعولیدر (ور واکردن مخفقد (دل مقدم
 مفعولیدر بفریدک کوکلی الدار دیمکدر (محصول بیت) (کوزل آواز طلی چکه دن وطنی اغزدن
 وطنی دوداقدن کر که تغنی ایلسون کر که ایلسون کوکلی کندی بمیل ایدیر یعنی اوزا کوزل
 اولدندن صکره نغمه سزده کوکلی جذب ایدر (ور پرده عشاق و صفاهان و حجاز است * زحیر

مطرب مکروه نرید * معلوم اوله که عشاق و زنکله و انتک فرعلیدر بعض اهل فن فرعه
 پرده اطلاق ایش (اما صفاهان نه فرعدر نه پرده بلکه اصول اریزه تک اصل رابعیدر (حجاز دخی
 نه فرعدر و نه اصل بلکه مایه و بوسلک آوازیدر (پس حضرت شیخ اوچنه بیله پرده پیور دخی
 یا تغلب طریقه در و یازده بی مقام و نغمه معناسنه اعتبار ایش اوله (حجره و حچور حانک
 فحیه حلقومدر یعنی بوغز (حجره مطرب لامیه (و مکروه اضافت بیایه (نرید فعل نفی
 مستقبل مفرد غائب راضی دیمکدر (محصول بیت) کام و دهان و لب شیرین دن صادر اولان اواز
 بیله در اما اگر نغمه عشاق و صفاهان و حجاز ایلمده مکروه و ناساز مطربک حلقومندن زینا
 دیکدر یعنی مقبول دیکدر بلکه دل خراشدر (حکایت) لقمان را کفدادب از که آموختی کفت
 از بی ادیان هرچه از ایشان در نظر من ناپسند آمد از فعل آن رهبر کردم) لقمان مراد لقمان
 عایدر که دیباچه ده اذکر اولندی (که بونده اسمدر کیم معناسنه (آموختی فعل ماضی مفرد مخاطب
 او کردک دیمکدر (بی ادیان الف و نون ادات جمعدر ادب سزل دیمکدر مایه دی بی ادبانی بیان ایدر
 (هرچه از ایشان هر نه که انلردن (در نظر من در حرف ظرف نظر مرده دیمکدر (ناحرف توصیف
 نفی پسند اسمدر مقبول معناسنه (فعل فانک فحیه مصدر در ایشلک معناسنه اما فانک کسر یله
 اسمدر ایش معناسنه (رهبر بای عجمک فقی ورا تک سکونی و هانک کسر یله ضغنی دیمکدر
 محصول ترکیب) لقمانه دیدلر ادبی کیدن او کردک دیدی ادب سزلدن زینا هر نغمه که انلردن
 نظر مرده نامقول کلدی اتی ایشلکدن بر هیز ایلدم (قطعه) نکویند از سر باز بجه حرفی *
 کزان بندی نکیرد صاحب هوش) نکویند فعل نفی مستقبل جمع غائب بونک کی فله لارک کاه اولدر که
 فاعلی خلق و ناس و یا قوم تقدیر اولور که تک عرییده ایدر (مصراع بقولون لیلی بالعراقی مر یضه)
 بقولون فاعلی و اوضمدر که مقدر مذکور لک برینه راجعدر فتأمل (سر بونک کی بر زده جهت
 معناسنه در) باز بجه نصفه بر یازدر او بون معناسنه (پس باز بجه ابو نیقی دیمکدر اضافی
 لامیه در بای بطنیله (حرف یا حرف وحدت) نکویند مفعول صریحدر (واو سر غیری صریحی
 کزان که حرف بیان وان اسم اشارتدر حرفه (بندی یا حرف وحدت و یا تکیر) نکیرد فعل نفی
 مستقبل مفرد غائب صاحب هوش بای بطنیله لامیه در و نکیرد فاعلی دیمکدر که صاحب هوش
 نکویند و نکیرد فعلارینه تنازع طریقه فاعل اوله دین معنی جهته نظر اولاد بغندن غیری
 ایکی فعلک افراد و جمع جهته ده التفات ایشلش محصول بیت) لطیفه و مزاح جهته دن پرسوز
 و بر حرف سوزیلر که صاحب عقل اندن یعنی اول حرفدن پریند و نصیحت المیه حاصلی
 لب و بازی طریقه ده پرسوزی خلق سوزیلر سه اهل ادراک اولان اندن منتصع اولور دیمکدر
 منتصع اسم فاعلدر افعال باندن نصیحت قبول ایلک معناسنه اما فعل باندن منتصع نا صحر
 شبه معناسنه در پس بونده منتصع دینلر اصابت ایلم یلر (و کر صدیاب حکمت پیش نادان *
 بخوانند آیدش باز بجه در کوش) و او حرف حال (کر حرف شرط (باب حکمت لامیه (عدم اضافی
 تجویز ایدلر باب حکمتدن خبردار دکل ایش (باب حکمت بخوانند مقدم مفعول و پیش نادان
 ظرف و اضافی لامیه (بخوانند فعل مستقبل جمع غائب فعل شرط اوقسه ل دیمکدر (ایند جواب
 شرط و شین صریحانه راجعدر (اما معنی جهته دن کوشه مقید در تقدیری در کوشش اید
 (در حرف صله (محصول بیت) اما حال و شان بو یله در که اگر بوز ابواب و فصول حکمت نادان
 او کونده اوقوسه قولقنه باز بجه کلرز (یعنی اندن عبرت الوب منتصع اولماز (زیرا عقلی افسرده
 وطبعی پر مرده اولش و قولقی غفلت بیه سله طوئش در (حکایت) عایدی را حکایت کند که
 شی ده من طعام خوردی و ناسخ ختمی در ز کردی صاحب دل بشند و کفت اگر نیم نانی بخوردی

مطرب

رد این سید علی

مطرب

رد سروری و شعی

رد این سید علی و سروری

و بختی بسیار فاضله از آن بودی) فاعلی یا حرف وحدت و اادات مفعول (که حرف بیان
شی یا حرف وحدت) تقدیری هر شی در (و تا انتهای غایت ایچوندر) ختمی یا حرف وحدت بر ختم
دیکدر (کردی یا حرف حکایه) (بیم نان لامیه) (یا حرف وحدت بر اتمک نصی دیکدر) بخوری
یا حرف حکایه بیددی دیکدر و بختی او بیددی (از آن یمنی اون بطمان طعام بیوب نماز ده
بر ختم قرآن ایلمکدن) فاضله و ابلیز دیکدر (محصول ترکیب) بر فاعلی حکایت ایلمر که
بر کیمده اون بطمان طعام پردی و صاحب دل بر ختم نماز قلور دی بر صاحب دل بوحالی ایشدی
و دیدی اگر بر اتمک نصفی بیددی و او بیددی چوق مرتبه اندن خیر لوق و ثواب لوق اولور دی
زیرا هر تکه وار ایسه آخلفده در (قطعه) اندرون از طعام خالی دار * نادر و نور معرفت بینی
اندرون مراد شکم در (خالی بوش دیکدر) (حرف تعلیل در و اصلنده در او در همه ضرورت
وزن ایچون ساقط اولمدر) (مهم اندرونه را جعفر نور معرفت بیسانه و بینک مقدم مفعولی
(و بینی فعل مضارع مفرع مخاطب بیدندن کوره سین دیکدر) (محصول بیت) ایچروی طعامدن
بوش طوط یعنی کند یکی آج طوط تا کیم درو تکه معرفت نور بینی کوره سین حاصلی تا کیم سکا
معرفت الله بمسراوله (ذهی از حکمتی بعلت آن * که پری از طعام تابینی) نهی خالی دیکدر حکمتی
بانی ضمیر خطاب بدر (یا حرف مصاحبت) علت آن لامیه (که حرف تعلیل) (پری یا ضمیر خطاب
طوط سین دیکدر) (تا انتهای غایت ایچوندر) بینی بای اصلیه ایله بورن دیکدر که عرب انف در
(محصول بیت) اول علت و اول سببه حکمت و معرفت و کاددن خالی و عاری سین که بورنکه دل
طعامدن مملو سین یعنی درونک طعامدن طوط بطلی اوراق سببیه نور معرفت و حکمت انده بربوق
زیرا بر طرف که بر نسنه دن مملو اوله انده غیری نسنه صغیر از (حکایت) بخشایش الیهی
کم شده را در مناهی چراغ توفیق فراراه داشت بحلقه اهل تحقیق در آمد بچین صحت درویشان
و صدق نفس ایشان ذمایم اخلاص بیدد بیدد کشت و دست از هوا و هوس کوتاه کرد
و زبان طاعتان در حق اود راز که همچنان بر قاعده اولست وزهد و صلاحش نامعول) بخشایش
اسم مصدر در بخشایدندن (بخشودندن دینار خطا البشار) دانش دانستندن مشتق اولد یعنی کبی
دید کاردیده فاعدر (زیرا دانش دانیدندن مشتق دانستندن دکل) الیهی به اضافتی بیایه در
و یا حرف استنار (الیهی صفت بخشایش در دین ظاهر بود که اضافه قائل دکلدر) کم
کاف عجمک ضمیمه بیکدر یعنی ضایع (شده یا حرف وحدت و همه حرف توسیل همه
حرف وحدت در دین زائد سوبلش) (اادات تخصیص کم شده نک دیکدر) (در مناهی ظرف
کم شده در) مناهی منهنیک جمیدر که اسم مفعولدر مری کبی (چراغ توفیق بیایه) (فرا
فانک فتحبله اادات صله در) (راهد مقید) (داشتک چراغ توفیق مفعول اولی) (و فراراه
مفعول ثانیه) (فرا بونده فوق معناسنه در نخته مقابل دینار فوق و نحتی وز برو بالای فرق ایلمر
دکلرایش) (و فرا بونده قرب معناسنه در دین تزیق سوبله ده مذکور له قرب ایلمش) (یا حرف
تعلیل) (یا حرف صله) (حلقه حانک قتی و لامک سکونیه انسان داره سنده مستعملدر و لامک فتحبله
غیر سنده بونده مراد مجلسدر مراد زهره در دین حلقه نک معناسنی بلزیمش) (اهله اضافتی
و اهلاک تحقیقه لامبلدر) (یا حرف مصاحبت سببی متضمن) (یعنی یانک ضمیمی و میمک سکونیه برکت
معناسنه در مبارکک دیکدر و صحنه اضافتی) (و صحنه در ویشاه لامیه لدر) (صدق نفس
ایشانده لامیه لدر) (نفس ایکی فتحبله ایله بونده سوز معناسنه در یعنی انلرک کلمات طیه ری
(نمایم ذمیمه نک جمیدر مذمومه معناسنه یعنی اخلاق مذمومه) (یا حرف صله) (حاید حیده نک
جمیدر محموده معناسنه یعنی اخلاق محموده) (مبدل اسم مفعولدر و تفعیل بایندن ذمایمک

رد این سید علی و سروری
ارد این سید علی و سروری
رد شعی
رد شعی
رد شعی
رد این سید علی و سروری
رد شعی

اخلاقه اضافتی صفتک موصوفه اضافتدر حایده ده بویه تقدیر اولور (دست کردک مفعول اول
ضربی) (و کوتاه تابینی و از هوا غیر ضربی) (زبان طاعتان لامیه در در حرف ظرف) (حق اولامیه در
(در از تقدیری در از شد و یاد راز کشت در) (که حرف بیان) (همچنان ایچون دیکدر) (بر
حرف استعلا) (قاعده اول لامیه) (یا حرف توصیف) (مفعول اسم مفعولدر تفعیل بایندن
اعتماد سز دیکدر بی مفعول دین خطا ایلمش ز برای اسماء جوامده و اسماء مصادر
مخصوصه صدر مشقانه داخل اولماز فندر (محصول ترکیب) خدایه منسوب رحم اطف
و احسان طرق مناهیده کم اولش یعنی ضال اولش بر کیمه نک بولنه توفیق و هدایت چراغی
طوتدی یعنی طریق مستقیمه دلالت ایوب انصاف و یردیکه جمیع مناهی و سببیدن توبه
و استغفار ایلمدی تا کیم اهل تحقیق محاسبه داخل اولدی درو یسارک صحیحی بر کتیه و انلرک مبارک
نفسانیک صدقوله اخلاق ذمیمه سی اخلاف حیده به مبدل اولدی و الی هوا و هو سندن کوتاه
ایلمدی یعنی جمیع نفسانی ارزور دن یکدی اما اهل طعن حدود لک زبانری انک حقیقده
در از اولمشیدیکه ایچون قاعده اول او زره در یعنی اولکی کبی هوا و هوس و از روی نفسانیت
سوروب بکوره ده در وزهد و صلاحی و تقوی و فلاحی بی اعتبار و بی اعتقاد در دیدیلر (بیت)
بغذر توبه توان رستن از عذاب خدای * و ایکن می توان از زبان مردم رست) یا حرف
مصاحبت (عذر توبه لامیه) (عذاب خدای ده لامیه در) (می توان تقدیری نمی توان در ضرورت
وزن ایچون تقدیم و تأخیر قلندی) (زبان مردم لامیه) (رست بونده رستن معناسنه در زرا تواند
بوی مضارعت و از (محصول بیت) توبه عذر یله و سببیه خدایک عذابدن خلاص بولاق
دیکدر اما زبان خلقدن خلاص بولاق ممکن دیکدر یعنی خلق البته هر کسی اغتباب ایلمر
کر کسه هواده او چسه و در یاده بور یسه حاصلی بد کویار دلندن خلاص اولاق ممکن دکل
(طافقت جور زبانها نیارود و شکایت پیش پیر طریقت برد شیخ بکر یست و گفت شکر این
نعمت چه کونه کزاری که بهتر ازانی که پندارند) (طافقت جور زبانها لامیه در) (پیش پیر طریقتده
بویه در) (یا حرف تأکید) (کر یست کاف عجمک و رانک کسر یله اغلدی دیکدر) (شکر این نعمت
مصدرک مفعولده اضافتدر) (کراری کاف عجمک ضمیمه فصل مضارع مفرع مخاطب ادا
ایلمر سین دیکدر زاینه ذال یازانلر بولفظک املا سندن آگاه دکلرایش) (که حرف تعلیل) (بهتر
یکرک) (از حرف ابتدا) (و آن اسم اشارت) (و یا ضمیر خطاب اندن بکر کسین دیکدر) (که
حرف بیان) (پندارند فصل مضارع جمع غائب) (و یا ضمیر خطاب سنی ظن ایلمر دیکدر
(محصول ترکیب) مذکور هندی خلقک دیلاری جور و جفاسنه طافقت کتوره مدی و طریقت
پیرینک یانته شکایت ایلمدی یعنی پیرینه شکوی ایلمدی شیخ اغلدی و دیدی بونعمتک شکرینی
نیچه ادا ایلمر سین که سنی ظن ایلمد کلرندن بکر کسین حاصلی خلقک سنی ظن ایلمد کلرندن
یک اولدینک بر نعمتدر بونعمتک شکرینی پس نیچه ادا ایلمر سین (قطعه) جند کوی که بداندیش
و حسود عیب جو یان من مسکینند) (کوی فعل مضارع مفرع مخاطب نیچه سوبلر سین
(که حرف بیان) (بداندیش و صف ترکیبدر یان صانیجی بد کایان معناسنه) (حسود مفعول
(عیب جو وصف ترکیبدر بحسب لغت عیب استیجی دیکدر اما مراد عیب ایجی معناسنه در
الف و نون اادات جمعدر) (منه اضافت اسم فاعلک مفعولده اضافتدر) (و سببیه بیایه در
یا بطشیه) (محصول بیت) نیچه بر سوبلر سین که دشمنله حسود بن مسکینه عیب ایلمیچیلر در
یعنی دائماً بنم معایب و مثالم سوبلیجیلر در حاصلی بی غیبت و مساوی ایلمر (کر بخون و بخت
بر خیرند * و بر بدخواستن بشنشد) (بخون یا حرف صله) (ریختن مصدر در دوکت معناسنه

رد شعی

رد این سید علی و سروری و شعی

(و تا ضمیر خطاب) بر حرف تا کید (خبر و فعل مضارع جمع غائب خبر یافتن) فالقار دیمکدر
 مراد اتفاق ایامه لغتنامه در (ور و اگر دیمکدر) پسند با حرف صله (خواستن دلیلک یعنی
 نیت بی مراد ایدمک) و تا ضمیر خطاب (نیتشد فعل مضارع جمع غائب راوتور در دیمکدر
 یعنی قصد ایدم) (محصول بیت) شیخ درویش شای به پیور را اگر سنک فالت د و ککه فالقار
 یعنی اتفاق ایدم یعنی سکا ظلم ایلک مراد ایدم را و اگر سنک برامزلفکی استمکه او توره یعنی
 سنک برامزلفکی مراد ایدم کی چون جمع اوله حاصلی هر خصوصه طرف خلافتده اولو در سه
 دیمکدر (و را یکی مصراعده بیل ادات شرطیرینه) که یازانلر و یکی مصدرک اخرنده نا خطاب
 یرینه هم منکلم یازانلر صحیح نیتشد مخالف یازد فلتریدن غیر عقل سلیمی و طبع مستقیم اولان
 یلور که معنی چندی زیاده ریک اولور بودن غیر صحیح من یازانه اعتراض غرا بتدندر
 (نیک باشی و بدت کوید خلق) به کد باشی و نیکت ییتد) باشی فعل مضارع مفرد
 مخاطب اینی اوله سین دیمکدر (و بدت تا ضمیر خطاب سکا برامز دیمکدر) (کویدک مقدم
 مفعولیدر) (و خلق فاعلی) (نیکت تا ضمیر خطاب سنی اینی دیمکدر) (ییتدک مقدم مفعولیدر
 (محصول بیت) سن اینی اوله سین و یا اینی اولسک و خلق سکا برامز دیه را و یا برامز دیرلر سه
 یکدر که برامز اوله سین و برامز اولسک و سنی اینی کوره را و یا اینی کور سه را حاصلی سن اینی
 اولوب خلق سنی برامز ظن ایداکلری سن برامز اولوب خلق سنی اینی ظن ایداکلرندن یکدر
 (کوید فعلی جمع صورتده یازان احتیاج جزو زنه خلل ویرمش) ولیکن مرابین که حسن
 ظن همکنان در حق من یکمالست و من در عین نقصان (محصول ترکیب) شیخ مرید شای به دیر
 سنک حالک لطیفدر اما بی کور که جیجسنک حسن ظنی بنم حقمده کاله در و یا کاله در اما
 حال بو که بن عین نقصانده هم (و من در عین نقصان عبارتی مصنف کلامیدر دین عجب
 ناقص طبع امش عفا الله عنه) (بیت) کرانها که می گفت می کردی نکوسیرت و پارسامردی
 آنها اقوا آن عبارتدر (که حرف بیان می گفتی معلوم اوله که گفت فعلک اولنده می
 و آخرنده یا ادات حکایه از در علی کل حال تکرر تا کید افاده ایدر) (کردی با حرف حکایت) نکوسیرت
 و صف ترکیبدر اینی خوبلی دیمکدر (پارسامرد نقد بری مرد پارسادر ضرورت و زب و فافیه
 ایچون تقدیم و تاخیر ارتکاب قلندی) (مردی یاسی حکایه در) (محصول بیت) اگر اول
 نیتد را بکه سو بلردم یعنی خلقسه پند یوزندن سو یلد کلامی ایلیدم یعنی عمله کتور بدم
 اینی خوبلی کیمه و مر د عاید و زاهد اولوردم حاصلی افعال افوا له مطابق اولسه عباد
 وزاهدون اولوردم (بو بیت مذکور شیخ جانبدنر مردی یرینه بودی یازانلر صحیح نسخه را
 مخالف یازد فلتریدن غیر فافیه خطا ایلشالر) (پارسامردی پارسامرد دیمکدر پس معنای
 پارسامرد بودی در دین بی وجه سو ییش (بیت هر بی) انی مستتر من عین جیرانی *
 والله یعلم اسرارای و اعلائی) انی یا ضمیر منصوب متصل محلا منصوب اسمان (مستتر لام حرف
 تا کید) (مستتر اسم فاعل متکلم و حده در افعال بایند لغظا مرفوع خبران) (من حرف جر
 مستتره متعلق عین مجرور در من ابله و مضافدر جیرانه که جارک جمیدر قو کسول دیمکدر
 اصلی جوران ایدی میزان کبی و او یاه اعلال اولدی (اسرار همزه مک فحله مرک جمیدر
 و کمر بله مصدر در افعال بایندن کرلک معنایه) (اعلانده بویه علندن که آشکاره دیمکدر
 (محصول بیت) بن تحقیق قو کسول کوزندن کزایم یعنی احواله واقف و مطلع د کلر در
 اما خدای ذوالجلال بنم کز لیلر آشکارم و یا کز لیلر آشکاره ایلدیکیم یعنی احوال ظاهر
 و باطنه مطلعدر حاصلی علام الغیور اکا نسبت کزلی یوق بلکه زه کوره در (قطعه)

رد سروری و شعی

رد ابن سید علی و سروری و شعی

رد سروری

مطل

رد ابن سید علی و سروری و شعی

در بسته بروی خود مردم * تابعب نکسترد ما را) بو قطعه عربی بیتک ترجمه سنی بشکاید
 در بسته نک مقدم مفعول صر یحیدر (بروی خود و مردم غیر صر یحاری) (بروی خود با حرف
 صله و اضافت لامیه در تقدیری در بسته ایم در ما قرینه سبله (نا حرف تعلیل) عیب
 نکسترد نک مقدم مفعول (نکسترد فعل فنی استقبال جمع غائب دوشه به یعنی مطلع اولوب
 افشا ایلد را دیمکدر) (ما را را ادات تخصیص بزم دیمکدر) (محصول بیت) اوستو مزه و یوز مزه
 خلق عالم قیوی بغلش یعنی مردمن عیمری کز لیلر تا کیم عیمری دوشه به یعنی
 واقف اولوب قاش ایلدیه ز (در بسته چه سو د عالم القیب * دانای نهان و آشکارا)
 در بسته تقدیری در بسته شدندر (عالم الغیب اسم فاعلک مفعولنه اضافتیدر و مضارع ثانی به
 مروهون مبتدا) (دانای نهان اسم فاعلک مفعولنه اضافتیدر و خبر مبتدا در بر سین و تا تقدیر به
 نکه خبرده قاعده در تقدیری دانای نهانستدر (آشکارا نهانسه موقوف آشکارا و آشکاره
 و آشکار بر معنایه در کیرنی مقابلی یعنی واضح) (محصول بیت) قیو بغلوا و لونی فائده که غائب
 ییلچی الله تعالی کیرنی و آشکاره ایشلری ییلچیدر یعنی اکاهیچ بر نیتد کیرنی یوق هب آشکاره در
 بلکه کیرنی دیمکدر زه کوره در (عالم الغیب کندی مصراعده مصر و قدر دین معنای کندی
 ییلور انجق) (حکایت) کله کردم پیش یکی از مشایخ که فلان در حق من کواهی داد است
 بفساد گفت بصلا حش خجل کن) کله کاف عجمک کسر یله شکایت دیمکدر (که حرف بیان
 (کوا کاف عجمک ضمه شاهد دیمکدر طابق معنایه) (و یا حرف مصدر) (بفساد با حرف صله
 (بصلا حش با حرف صاحب صلاح نقیض فساددر) (خجل صفت مشبهه در او تانغن معنایه
 (محصول ترکیب) مشایخن برینک فتنده شکایت ایلد مکه فلان کیمه بنم حقمده فساد شهادت
 و یرمشدر دیکه صلاحه انی شرمند ابله یعنی صلاح اوزره اول تا کیم حقمده فاسد سوزسو بلکه
 قادر اولیه (نظم) تو نیکو روش باش تا بد سکا * بنقص تو گفتن نیاید بحال) نیکو روش و صف
 ترکیبدر ابو یور بشل معنایه (روش اسم مصدر در یوریش معنایه) (باش فعل امر مفرد مخاطب
 اول دیمکدر باشدندن) (نا حرف تعلیل) (بد سکا و صف ترکیبدر سکا ایلندن سنک فحی و کسر یله
 صانعی معنایه) (بد سکا برامز صانعی دشمن معنایه با حرف صله) (نقص مصدر در نقصان معنایه
 تویه اضافتی مصدرک مفعولنه در) (و گفتک مقدم مفعول) (نیاید فعل فنی مستقبل فاعلی نیتده
 بد سکا راجع ضمیر) (و بحال مفعول) (محصول بیت) سن ابو یور بشل اول تا کیم برامز صانعی
 دشمن سنک نقصانک سو بلکه بحال بولیه (یعنی سن صلاح و تقوی اوزره اول تا کیم بداندیش سنک
 ذمک ایلکه ظفر بولیه (چو آهنگ بر بط بود مستقیم * ی از دست مطرب خورد کوشمال) چو
 ادات تعلیل (آهنگ ابرلنچ و ساز اوازی) (بربط قبوز) (ی فن دیمکدر) (خورد فعل مضارع مفرد
 غائب یردیمکدر اکل ایدر معنایه) (کوشمال وصف ترکیبدر قولی او غنجی معنایه اما استعمالده
 قوای بورمق معنایه در) (حاصلی نادیدن کنایت ایدر بونده بور غوری بورمق معنایه در
 (محصول بیت) بو بیت سابقه مقام تعلیله در چونکه قبوزک آوازی و دوزنی مستقیم اوله یعنی
 رده سی راست اوله مطرب التندن فن کوشمال یر یعنی آوازی ساز اولجه مطرب بور غوسین بورماز
 بو ابکی بیتد رباعی دیبلا احوال اوزانندن خبر ایش (حکایت) یکی را از مشایخ شام پرسیدند که
 حقیقت تصوف چیست گفت پیش ازین طائفه بودند در جهان پراکنده بصورت و بمعنی جمع
 و امر و ز قوی اند بظاهر جمع و بیاطن پریشان) طائفه یا حرف وحدت و همزه حرف تومل
 همزه به حرف وحدت دین غلط سولش (پراکنده کاف عجمک فحله طاغی دیمکدر) (بصورت
 با حرف طرف بمعنی نک یا سیده بولدر) (امر و ز بو کون دیمکدر) (قوی یا حرف وحدت) (وانداستک

رد شعی

رد ابن سید علی و سروری و شعی

رد شعی

چهار (بظاهر و باطن باز دیده طرف ایچوندر) پریشان پراکنده کی طاقی معانسه در
 (محصول ترکیب) شام مشایخندن برینه سوال ایلدیله که حقیقت تصوف ندر دیدی بودند اول
 جهانده بر طاقه وار ایش صورتده پراکنده و معانده جمع یعنی ظاهر لری زی عولامده و باطنلری
 زهد و تقوی ایله آراسته ایدی حاصلی ظاهر لری دوزوب قوشمغله مقید ذکالرایش امدرونلری
 نور معرفتله مملو اولوب جمعیت خاطره مانکار ایش (معلوم اوله که ال اول صوفیایچون خاتناه
 بنیاد ایلین شام ولایتده رمله شهر نده امرای نصارادن برامیر در تنکه حضرت مولانا جانی
 نفحات انسده تحقیق پیور مشدر پس بونده (طاقه بودندر جهان پراکنده) پراکنده پی
 در جهان افطنه قید اکیوب علانی بیان ادوب دیش زرا زمان سابقده صومعه صوفیه
 بونی ایدی بلکه ال اول رمله ده امرادن برامیر بنیاد ایلدی دین عجب کج رفتار ایش فتامل
 (قطعه) چو هر ساعت از تو بچایی رود دل * بدهایی اندر صفایی نبینی (بچایی با
 حرف صله (ویا حرف وحدت) (یا حرف ظرف) (تنها یا لک) (ویا حرف مصدر) (اندر
 معنای ظرفیتی تأکید ایدر یعنی بانک متضمن اولدینی ظرفیتی تنکه مکرر مرور ایلدر (صفایی یا
 حرف تکبیر (نبینی فعل نفی مستقبل مفرد مخاطب کور مرتسین دیکدر) (محصول بیت) چونکه
 هر دم و هر ساعت کوکاک سندن بریره کیده یعنی کوکلی عوایی و علایقی دنیویه ایل
 مشوش و پریشان ایلده سین تنهالقه یعنی خلوت و عزتده جمعیت خاطر سزافله صفا کور مرتسین
 حاصلی سنک صفات جمعیت خاطر له در کر کسه خلوتده اول کر کسه کثرتده (کرت مال
 و جاهست و زرع و تجارت * چودل با خدا است خلوت اشینی) (جاه منصب) (زرع اکین
 خلوت تشیی و صف ترکیبی) (ویا ضمیر خطاب بوییت بیت سابقی تنور ایدر) (محصول بیت)
 اگر سنک مال و منصب و زراعت و تجارت و کار ایش یعنی ظاهرا بونلره مقید ایلک چونکه
 کوکاک خدا ایل در خلوت نشین سین یعنی هر نه که ایشلک و هر نه که مشغول اولسلک
 کوکاک خدا ایل اولنجه حاصلی ماسوایه تعلقک اولنجه سکا ضرر ایل بلکه کثرتده وحدت
 ایلر سین (حکایت) یاددارم که شی در کار وانی همه شب رفته بودیم و سحر در کنار بیشه
 خفته شوریده که دران سفر همراه ما بود نعره بزد و راه بیابان گرفت و یکنفس آرام نیافت
 چون روز شد گفتش این چه حالست گفت بلبلایم که بشال در آمد بودند از درخت
 و بکان از کوه و غوکان از آب و بهایم از بیشه اندیشه کردیم که مروت نباشد همه در تسبیح
 رفته و من بغفلت خفته) یاد دارم یا زنده در یعنی خاطر منه در دیکدر (که حرف بیان
 شی یا حرف وحدت) (در کار وانی پرکار و ان ایچنده یعنی ارالنده) (بیشه عربیده مشه
 معانسه در عجم میشه دیر) (ویا حرف وحدت) (وهمزه حرف توسل) (همزه بی حرف
 وحدت در دین غلط سولش) (خفته یا تمش و او یومش دیکدر) (شوریده عشق سندن بر اثری
 اولان کیمسه به دیر) (ویا حرف وحدت) (وهمزه حرف توسل بر شوریده شخص دیکدر) (که حرف
 رابط صفت) (نعره یا حرف وحدت و همزه حرف توسل شوریده نک و نعره نک همزه لری
 وحدت ایچون طوئن بی خبر ایش) (نالش اسم مصدر در ایکلش معانسه یعنی فریاد و فغان
 (بکان کیکک جمیدر ککک دیکدر) (غوکان غوکان جمیدر رفور بغه) (دیکدر) (بهایم
 به جمعت جمیدر چار یا حیوانات معانسه عربیدر) (در تسبیح رفته تقدیری در تسبیح رفته باشد در
 یعنی تسبیح طالمش و کتیش اوله) (محصول ترکیب) یاد مده در که بر کیمه تنون کیمه
 پرکار و انده کتیش ایلک و سحر و قشده برمشه کنارنده یا تمش و او یومش ایلک بر شوریده کسنه که
 اول سقرده برمله بولدش ایدی بر نعره آوردی و بیابان یوان طوندی یعنی بیابانه کتیدی و بر نفس

مطلوبه

رد سروری

رد شعی

رد شعی

و بر ساعت آرام و قرار ایلدی چونکه صباح اولدی اول شوریده به دیدم بونه خالتدر که سندن
 ظاهر اولدی شوریده ابتدی بلبلاری کوردیم ایدیکه اغاچلردن فریاد و فغانه کلشلر ایدی یعنی
 اسان حالده خداتک تسبیحه مشغول اولشلر ایدی و کلکلر طاعتدن و قریقه ر صودن
 و حیوانات مشغول فکرا ایلدیمکه مروت دکلدر دوکلی اشیا خداتک تسبیحه مشغول اوله لرون
 خواب غفلتده اولام باخصوص که بن اکر و اشرف مخلوقات اولام و خدایه تعبد و محبت
 ایچون خلق اولام (قطعه) دوش مرغی بصری می ناید * عقل و صبرم ببرد و طاقت و هوش
 دوش دون کیمه (مرغی یا حرف وحدت) (بصری یا جازدر که ظرف اوله و جازدر که حرف انتها
 اوله یعنی صبا حده) (محصول بیت) دون کیمه مرغ صباح و قشده و یا صبا حده دیکلردی یعنی ناله
 و فغان ایدردی (عقل و صبر و طاقت و هوش می ایلدی یعنی ناله سی بی مدهوش ایلدی) (یکی
 از دوستان مخلص را * مکر و ازمن رسید بکوش) دوستان مخلص بیابنه و را حرف تخصیص مکر
 کانه معانسه در (آوازم لایه) (بکوش یا حرف صله) (محصول بیت) مخلص دوستلرک برینک
 قولده مکر بزم آوازم ایرتدی یعنی احبابدن برینک کوسنه بزم فریاد و ناله م واصل اولدی مراد
 حضرت شیخدر (گفت باورنداشتم که ترا * بانک مرغی چنین کند مدهوش) (معلوم اوله که
 اغظ باور کردن و داشتن و بونلرک مشغول استغایله استغایله محض ایدر که معنی افاده ایلده (باورنداشتم
 اینغامدم دیکدر) (که حرف بیان) (تراسنی) (بانک مرغ لایه) (ویا حرف وحدت مدهوش و تحبیر
 معانسه در) (محصول بیت) محب مخلص دیدی اینغامدم که سنی بر مرغک آوازی بونجیلین مدهوش
 و تحبیر ایلده یعنی بر قوش آوازی سنی بویله بی اختیار ایلده که راه بیابانه دوشوب کیده سین تصدیق
 ایلدهم (گفت این شرط آدمیت نیست * مرغ تسبیح خوان و من خاموش) شرط آدمیت لایه
 آدمیتده یا و نادانان مصدر در (مرغ مبتدا) (و تسبیح خوان وصف ترکیبی خبر مبتدا) (واو حرف حال
 (ومن مبتدا) (و خاموش خبری تقدیر کلام مرغ تسبیح خوان باشد و من خاموش باشم در
 (شرط فارسیده لایق معانسه مستعملدر دین افزا ایش) (محصول بیت) محب مخلص جوابنده
 پیور دیدم بوا دملق شرطی دکلدر که مرغ تسبیح خوان اوله و من خاموش اولام یعنی بن عبادت
 و طاعت ایچون مخلوق اولوب تسبیح و تهلیلدن خالی اولام و مرغ بی عقل و ادراک اولوب تسبیح
 اوله بوانسانیت شرطی دکلدر بوقطعه شیخک حسب حالدر مذکور شوریده نک حسب حال
 دکلدر دین پس حضرت شیخک حالتی بیان ایلدی بکنندن غافل ایش دیک اولور بوخود
 فاسد در فتدیر (حکایت) وقتی در سفر حجاز طاقه جوانان صاحب دل همدم من بودند
 و همقدم وقتها زرمه کردند و چندیتی محققانه بگفتندی و عابدی در سبیل مکر حال درویشان
 بودی خبر از درد ایشان نارسیدیم بنخل بی هلال کودکی سیاه از حی عرب بدر آمد و آوازی برآورد که
 مرغ از هوادر آوردی اشترا بیدر دیدم که برقص در آمد و عابدرا پنداخت و راه بیابان گرفت گفت
 ای شیخ در حیوانی اثر کرد و ترا اثر می کند) وقتی یا حرف وحدت (سفر حجاز لایه مراد مکه در
 (طاقه جوانان بیابنه جوانلر بواوکی دیکدر صاحب اضافه بویله صاحبک دله اضافه
 جائز عدم اضافه) (همدم هم نفس یعنی مصاحب) (همقدم ایقدش یعنی بواوایش) (وقتها
 جمع وقت کاهه دیکدر) (زرمه کوک کورلک آوازی بونده مراد مطلق آوازدر) (ویا حرف تکبیر
 (وهمزه حرف توسل) (کردندی یا حرف حکایه ایلر ایدی دیکدر) (بی یا حرف وحدت
 (چندینجه دیکدر) (محققانه محقق اسم مفعول در تعبد بایندن الف و نون و هاء رسمی نسبت و ایافت
 معناسنی افاده ایدر حاصلی توحیدانه دیکدر) (بگفتندی یا حرف حکایه) (عابدی یا حرف وحدت
 (سبیل بول) (مکر حال اسم فاعل مفعولده اضافه) (درویشان اضافه لایه در) (در دایشان دخی

مطلوبه

رد شعی

رد شعی

بویله در (نا حرف اشها) با حرف صله (نخبل لغته خرمالوزد کنه دیرل اما بونده بر يك اسمیدر که
 کوفه دن اون اوچخی منزلدراندن مدینه منوره درت قوناق قالوراصلنده نخبل یحیی بن بنی هلالدر
 حذف وایصال طریقه بقیله نخبل بنی هلال واقع اولش نخبل برینه حی یازان جیع نخبله مخالف
 یازمش (کودك کاف عربینك ضمی وسکون واوله وداک فقی وکاف عربی ایله اوغلان
 دیمکدر صی معناسنه) ویا حرف وحدت (حی عرب لامبه عرب قبیله سی دیمکدر (بدرامدج بقدی
 دیمکدر (آوازی یا حرف وحدت) برآورد جبقاردی دیمکدر یعنی برصدا ایلدیکه (دراورد
 ایندردی دیمکدر یعنی اوچار قوشی بره ایندردی (محصول ترکیب) بروقت سفر حجازده صاحب
 دل جوانلر بلوی یعنی برقاج صاحب دل چون ناله همدم و همدم ایلدر یعنی مصاحب بولدالشم
 ایلدر کاه کاه بوجوانلر زمزمه ایلدردی یعنی تغنی و زمزمه ایلدردی و برنیجه محققانه و توحیدانه
 بیلدر او قورلردی دیویشلرک حاللرینه منکر بولده برعابد وار ایدی انلرک دردندن بی خبر
 یعنی اهل حال دکل ایدی بو حال اوزره بوله کیدرک نخبل بنی هلاله ابریشجه برقره اوغلان
 عرب قبیله سندن طشره جبقدی و برآواز قالدر دیکه قوشی هوادن ایندردی یعنی بر مؤثر
 آواز که طوری بیر درشوردی حاصلی اوچاقدن البقوردی عابدک دوه سنی کورد مکه رفصه
 کلدی و عابدی اوسلندن بیر دوشوردی و بیابان بولنی طوندی یعنی صحرا به سکتدی
 بویله اولنجه دیدم ای شیخ بر جوا نه خوب آواز ناثر ایلدی و سکا ناثر ایلدی یعنی بولده
 بورایه کلنجه بوقدر اصوات طیه دکاه سکا هیچ ناثر ایلدی نه عجب شدید قلب ایش سین
 (نظم) دانی چه گفت مرا آن بابل سحری * تو خود چه آدمی کر عشق بی خبری (دانی
 فعل مضارع مفرد مخاطب استفهامی متضمن (بابل سحری بیانیه سحره منسوب ببلل دیمکدر
 (تو واو حرف رسمیدر اما بونده ضرورت وزن ایچون اصلی کی او قونور مدایله (خود ادا
 ناکید (آدمی یا اول حرف نسبت و ثانی ضمیر خطاب (کز که حرف بیان (بی خبری یا
 ضمیر خطاب (محصول بیت) بیلور بسین اول سحر بیللی بکانه دیدی یعنی بکا سوبلدیکین
 بیلور بسین دیدی بکاسن نه آد بسین که عشقندن بی خبر سین یعنی بکا بویله خطاب ایلدی
 حاصلی عشقندن بی خبر اولان انسان دکل دیمکدر بعض نسخه ده مران دوشمش رادن صکره
 الفسزدین کیمسه مسکین زیاده ناموزون ایش (اشتر بشعر عرب در حالت وطرب *
 کرذوق نیست ترا کج طبع جانوی) بشعر عرب یا حرف مصاحبت و اضافت لامبه (حالتدن
 مراد شوق و ذوقدر (وطرب شلاک) (کج کاف عربک فقی و جیم عربیله اگر دیمکدر کرده
 دیرلر کاف عربک فقی و زاه عجمله بس کج سهوله واقعدر زیرا کج کرجه دیر دینلر ایکی وجهله
 سهو ایشلر بریسی کج کره مرادف اولد یعنی بیلد کاری بریسه کج کر جسدردید کاری
 زیرا کج کج در کاف عجمله عربیله دکل حاصلی بونلر بومقدار بضاعته کاستان کی کلبک
 شرحه اقدام ایلک زیاده جنوندر عنی الله عنهما (کج طبع وصف ترکیبدر اگر طبعلو
 دیمکدر (جاور جانی دیمکدر) یا ضمیر خطاب (محصول بیت) اشتر عرب شعر یله حالت
 و طریقه در یعنی ذوق و شوق و صفاده در اگر سنک اشعار واصوات طیه دن ذوق و شوق
 بوغبه اگر طبعی جانور سین یعنی دوه دن دون ودنی بر حیوان سین (معلوم اوله که دیار عربده
 دوه جیلر سفرلده دوهلر یا نجه بر نوع صوت ایلدر که اکا حدی دیرلر و دوهلر جدی بی ایشتمکله
 زیاده سرعت و جلادته یورلر بس شیخک در حالت وطرب یور دینی بو حاللرینه اشارندر
 (معلوم اوله که مذکور نظمک بحر بنه بحر بسط دیرلر که عربیه مخصوص صدر و عجم بوجمرده
 شعر سوزلر ایکن حضرت شیخ التمام ایلشدر که کاستانده جیع بحوری اجرا ایلله و بو بحرک

رد سیمی

رد ابن سید علی

رد ابن سید علی و سروری

مطل...

اصلی مستغفلن فاعلن مستغفلن فاعلندر لیکن بونده فاعلن محبون مستغفلدر یعنی ایکنی
 سا کتیکه القدر بخذو قدر بس تطبیعی بویلدرد (دانی چه گفت مستغفلن (عرا) فعلن (آن بیللی)
 مستغفلن (سحری) فعلن و قس الباق علیه بو بیلدر رباعی دینلر رباعی نه وجهله اولد یعنی بیلدر ایش
 (بیت) شتررا چور شور طرب در سرست * اگر آدمی را نباشد خرس (شتر را ادا
 تخصیص شترک (محصول بیت) چونکه شترک شور و طرب وار باشد یعنی باشد سودا
 و هوا وار اصکر آدمینک اولماز سه خردر یعنی عشق و شوق اهل اولیان خردر زیرا خر
 اخس حیواندر (بیت) و عند هبوب النشرات علی الجمی * تمیل غصون البان لالخر الصلد
 (هبوب مصدر در دخول وزنی اوزره مضاعفدر بل اسمک معنا منه ناشرانه اضافتی لامبه در
 (ناشرات رباح معناسنه در یلار دیمکدر (علی هبویه متعلقدر (حی حانک کسری و میمک
 فتحیله چابکه طوار دن قورورل تقدیرا مجرور در علی ایلله (تمیل فعل مضارع مفرد
 مؤنث غایبه اجوف یاقی ضرب باندن میل ایدر یعنی صالنور (غصون غصنک جمعدر
 ذالروید اقلدر دیمکدر بانه اضافتی لامبه در (بان صور قون اغاجی (لاحرف نی (صلد صادق
 فتحی و لامک سکونله صفت مشبهه در قتی معناسنه صفت مجرور (محصول بیت) یلار قورو
 و چا بر اوزره اسد یکی حینده بان اغا جنگ نازه دالار وفدانلری صالنور و قتی طاش صالنور
 حاصلی اصوات طیه دن و الحان تنفیس دن عقل سلیم و طبع مستقیم صاحبی لذت نورو
 یا بس طبعندر دکل (متوی) بد کرش هر چه بینی در خروشت * دلی داند درین یعنی که
 کوشش (یا حرف مصاحبت) ذکر ذالک کسریله دل ایلله اکفه دیرلر و ضمیمه کواکله مصدرک
 مفعولنه اضافتی در (شین ضمیر دلد مذکور اولان خدا یه راجعدر) خروش خانک و رانک
 ضمیر یله اقتدر چوقرا مقدر اما بونده صیت و صدادن کنایه در (دلی یا حرف وحدت) (در حرف
 ظرف و این اسم اشارتدز خروشه و یا ذکره (معنی داندک مفعولدر) که حرف رابط صفت
 (محصول بیت) هر نسنه بی که عالمده کورر سین اللهک ذکر یله خروش وجوشده در
 یعنی جیع اشیا ذکر یسه مشغولدر بو خروشه و ذکرده معنای بر کوکل بیلور که سر تاسر
 قوافدر (حاصلی هر شی خدا ناک ذکر یسه مشغول اولد یعنی کوزی و قولنی آجی اولنلر بیلور
 انجی غافلار بومعنا دن اکاه دکلدر (نه بابل برکاش تسبیح خوانیت * که هر خاری تسبیح
 زبایت) کاش شین خدایه و یا بیلله راجعدر (تسبیح خوان وصف ترکیبی در نعمت خوان
 و عشر خوان کی تسبیح اوچقی دیمکدر (و یا حرف تنکیر که بونده معنای اضرب افاده ایلدر
 (خاری یا حرف وحدت) (یا حرف مصاحبت و یا حرف ظرف (زبان یا حرف وحدت
 (محصول بیت) بالکن ببل کل اوزره خدایک تسبیح خوانی دکلدر بلکه هر بر دیکن اللهک
 تسبیحه بر دلد حضرت شیخ خاری زبان ببلله تشبیه ایش زیرا طبور جنسک دبللری
 سوریدر ببل وکل و خار جمعی مراعات نظیر قیلند ندر بونلرک اجتماعی صنایع شهریه
 اقسامند در دیوب اسم صنعتی تعیین ایلین ظاهر در که نه صنعت اولد یعنی بیلدر ایش (حکایت)
 یکی را زملوک مدت عمری سیری شد و قائم مقامی نداشت وصیت کرد که بامدادان بخستین
 کسی که از در شهر در آید تاج پادشاهی بر سر وی نهید و تقو بض ملکیت بد و کنید
 سپر سینک و یا عجمک ضمه لریله و سینک کسریله عجمک فتحیله لغتد ردو کنگ معناسنه
 سیری شد دو کندی دیمکدر اما تمام اولدی معنای ویرلر (قائم مقام لامبه ادر) (و یا حرف
 وحدت) (نخستین یا حرف نسبت و ثانی حرف ناکر) (کسی یا حرف وحدت) (که حرف رابط صفت
 (دواد ایچری کره دیمکدر) (بر حرف استعلا) (سروری لامبه) (نهید فعل امر جیع مخاطب قوک

رد ابن سید علی و سروری
و سیمی

رد سروری

دیمکدر وضع ایلاک معناسنه بعض نسخه ده (نهند دوشمش یا پرینه نونله) یعنی فعل امر جمع غائب صیغه سببه وکل وجه قوسونلر دیمکدر (نقویض مملکت مصدرک مفعولنه اضافتیدر) بد و (باو دیمکدر) همزه داله ابدال اولمشدر کتبد (و یا کتبد نهیدکی یکی وجهه محمولدر) (محصول ترکیب) ملوکدن بر بنگ مدت عمری دوکندی (یعنی عمری آخر اولدی و قائم مقامی بوغیدی) وصیت ایلدیکه اولد و ملک ایرنسی اول برکیمسه که شهر قیوسندن ایچروکیر پادشاهه منسوب ناجی آنک باشه قولک و یا قوسونلر و مملکتی اکا نقویض ایلاک و یا یالسونلر) اتفاقا اول کسی که از در شهر در آمد کدایی بود که در همه عمر لقمه لقمه اند و خنی و خرقة بر خرقة دوختی ارکان دولت و اعیان حضرت و صبت ملک را بجای آوردند و ملک و خزائن بد و ارزانی داشتند درویش مدنی مملکت راند) کدایی یا حرف وحدت (که حرف رابط صفت) اند و خنی یا حرف حکایت قرا نوردی (یعنی دینلوردی) خرقة بر خرقة به به اوزر بنه (دوختی یا حرف حکایت دیگر دی) یعنی دینچی جنسندن بر کیمسه ایدی ارزانی لایق (داشتند طوئیلر یعنی لایق کوردیلر) (محصول ترکیب) اتفاقا اول برکیمسه که شهرک قیوسندن ایچروکیر دی بر دینچی ایدیکه لقمه لقمه قرا نوردی یعنی دینلوردی و به به اوزره دیگر دی یعنی یار دی ارکان دولت و اعیان حضرت پادشاهک و صبتی پرینه کتور دیلر و ملک خزینه لری (اکا تسلیم و نقویض ایلدیلر درویش بر زمان ملک سوردی) (ذابضی از امر) دولت کردن از طاعت او بیجا نیند و ملوک دیار از هر طرف منازعت برخاستند و بمقامت لشکر آرا ستند فی الجمله سپاه رعیت بهم برآمدند و برخی از بلاد از قبضه تصرف او بدر رفت) تا حرف انتها و یا حرف تعلیل (بعضی یا حرف وحدت) برخ بعضی یعنی یرقاج کیمسه (امرا امیرک جمیدر یعنی بکار دواته اضافتی لامیه در) کردن بیون طاعت اطاعت معناسنه در (بیجا نیند فعل ماضی جمع غائب) الف و ثون ادات تعدیه در دوندردیلر (منما زعت یا حرف صله منازعت چکشک (پایه حرف صله) مقاومت مقابله و مقابله معناسنه (بهم برآمدند فرشدیلر و بیحضور و مضطر اولدیلر) (حاصلی اضطراره دوشدیلر یا خود صامی اولان بکارک سپاه و رعیتی جمع اولوب متفق اولدیلر) و برخی بعضی دیمکدر (بلاد بلدک جمیدر شهرلر دیمکدر) قبضه تصرف بیانیه (قبضه بونده ال و آوج معناسنه در) (اویه اضافت لامیه) (بدر رفت چقدی دیمکدر) (محصول ترکیب) درویش سلطنت سوردی تا امرای دولتک بعضیسی اکا اطاعتدن بیون دوندرنجیه و یا حتی امرای دولتک بعضیسی اکا اطاعتدن بیون دوندردیلر یعنی یوز چور دیلر بعضی نسخه ده از متابعت اود و شمش یعنی پادشاه لقمه قبول ایلیوب صامی اولدیلر و غیر ممالکک پادشاهلری هر جانبندن منازعه به قائلیدیلر و مقابله و مقاتله به عسکر ترتیب ایلدیلر حاصلی درویش ایله جنگه مهیا اولدیلر حاصلی کلام اطراف پادشاهلرینک سپاه و عسکری جمع و متفق اولدیلر و یا کتبدینک سپاه و رعیتی یاد عسکره تحمیل ایله مبوب مضطرب و مضطر اولدیلر و بعضی مملکت قبضه تصرفندن چقدی (درویش ازین واقعه خسته خاطر همی بوتادیکی از دوستان قدیمش که در حالت درویشی قرین او بود از سفر باز آمد و او را در جهان مرتبه بد و کفایت منت خدای را عز وجل که بخت بلدت یاور ی کرد و اقبال رهبری تا کلت از خار و خاربت از پای برآمد و بدین پایه رسیدی) همی ها حرف تاکید (تا حرف انتها) (دوستان قدیم بیانیسه) (که حرف رابط صفت) بخت بلند بیانیسه و تاخیر خطاب (یاوز یار دینچی دیمکدر معاون معناسنه) (و یا حرف مصدر) (تا حرف تعلیل) (کلت از خار کلک دیکندن چقدی) (یعنی دینچیکلاک اضطرار بندن سلطنت ذوقنه واصل

اولدک دیکنده ایلاکدن چقدی (یعنی هر وجهه فراغت خاطر ال و پردی) (محصول بیت) درویش مذکور واقعه دن خسته خاطر ایدی تا کیم قدیم دوستاندن پریشنی که درویشک حالتده اکا قرین یولداش ایدی سفردن کلدی و اتی بو بچلین مرتبه ده کوردی و دیدی منت خدایک عز وجل که بخت بلندک و طالع میموتک معین و ظهیرک اولدی و اقبال و دولت دلیک تا کلت دیکندن و دیکن ایلاکدن چقدی یعنی فقیرلی و دینچیکلاک اضطرار بندن خلاص بولدک و بوعالی مرتبه به واصل اولدک) (ان مع العمر یسرا) عسر زجت و مشقته دیرلر و یسر آسا نلقه و حضور یعنی تحقیق عسرله یسر مقرر در یعنی جفا به صبر ایدن ابرر و فایه (یعنی بوقدر که فقر چکدک اول واسطه ایله خداسنی غایت غنایه ایصال ایلدی) (بیت) شکوفه کاه شکفتست و کاه خوشیده درخت و وقت برهنست و کاه پوشیده) شکوفه مطلقا چچیکدر (شکفتست اصلنده) (شکفته است در ضرورت وزن ایچون حذف و ایصال واقع اولمشدر اچلمش دیمکدر) (خوشیده ماضیدن قسمدر قوریمش و بوشمش وصولش دیمکدر) برهنست بونده اصلنده برهنه است در حذف و ایصال طریقله برهنست اولدی (پوشیده اورتاش یعنی پیراغبه مستور اولمش) (درویش مذکور نقشیل یورر) (محصول بیت) چچیک کاه نازه اچلمش اولور و کاه برمرده وصولش اولور یعنی کاه نازه و کاه برمرده انجده کاه پیرا فسدن چچلیق اولور و کاه پیرافله مستور اولور سنده نیجه زمان فقر و فاقه چکدک ایسه منت خدایه که آنک سبیلله سلطنته قدم بصدک (خوشیده اسم مفعولدر دین مفعولیت و فاعلیت معناسنی ادراک ایلز ایمش) (شکفته استک معناسنی آچمش دیمکله تعبیر ایلین ایجه اچامش) (گفت ای برادر تعزیم کن که جای تهنیت نیست آنکه که تودیدی غم نانی داشتم و امروز تشویش جهانی تعزیه مصیبت و قنصده بر کیمسه به صبر و پر مکدر) (تلاشی عزا کلور صبر معناسنه) (تهنیت مبارک یاد معناسنه در) (غم نانی لامیه) (و یا حرف وحدت) تشویش جهان مصدرک مفعولنه اضافتیدر) (و یا حرف تنکیر) (محصول ترکیب) درویش شاه رفیقته دیدی ای یارینی تعزیه ایله زیر تهنیت بری دکل اول وقت که سن بی کوردک ایدی براتمک غنی چکردم الحق یعنی بو غارم قبدی و ارایدی فقط اما بو کون دنیا غنی یعنی رعیت و عسکر و غیرینک قیودن حکرم بعضی نسخه ده جهان پرینه جان دوشمش (جهانیده اولان یا وحدت و نسبت ایچون اولق جاردر دین نسبت معناسنی بلز ایمش) (مشوی) اگر دنیا نیا شدد در دمنیم * و کر باشد بهرش پای بندیم) (دنیا دن مراد اموال و ائقال دنیادر) (ذکر محمول و اراده حال طریقله) (بهرش یا حرف صله و مهر بونده محبت معناسنه در) (و شین دنیا به راجعدر) (پای بند ایاق باغنه دیلر) (محصول بیت) اگر دنیا اولمز سه فقر و فاقه جهتندن در دمنسد و بیچاره زاما اگر اولور سه مجانه پای بندز یعنی ایانغز بغلیدر حاصلی اولدینی تقدیر جه مهر و مجانه کز فنارز (بلایی زین جهان اشو بر نیست * که رنج خاطر ست از هست و ریاست) (بلایی یا حرف وحدت) (زین ازیندن مخففدر) (جهانندن مراد دنیا در مذکور معنایه) (اشو بترمشو شرک و پریشازک دیمکدر) (پرا آشفتن و آشو ییدن قرشدر حق و پریشنه بی قور جملق معناسنه در حاصلی تشویشدن عبارتدر) (که حرف تعلیل) (رنج خاطر لامیه در) (ال خاطر معناسنه در) (محصول بیت) (بودنیادن مشوشک بر بلا بوقدر یعنی دنیا تشویش و غصه دن عبارتدر زیر خاطرک المیدر اگر وار و اگر یوق یعنی وار افیده رنج و المدر بوقلو غیده حاصلی وار لخی دنیاده خوف و بیم و آخرتده حساب و عذاب و یوفانی ذلت و هوان (ارا کردن مخففدر) (ور و اگر دن زامه مفرده ازین مخفف اولدی یعنی کبی بو تخفیفه انکار ایلین بوندله بهره سی بوق ایمش) (قطعه) مطلب کر توانگری خواهی * جز قناعت که

رد سروری
رد این سید علی

رد ۴۴

رد سروری

دولت است هنی (مطلب فعل ننی مفرد مخاطب طلب ایله یعنی استیقه طلبیدن مشتق در عربی الفاظه بحکم تصرف ایله اکا معجول دیر (توان فو نه دیر) (و کز کاف عجم قحله ادات فاعلدر) (و یا حرف مصدر) (خواهی فعل مضارع مفرد مخاطب فعل شرط واقع اولمش) (و مطلب جزاسی) (جز غیر معنایه در و مطلبك مفعولی) (که حرف تعلیل) (دولتی یا حرف وحدت) (هنی فعل فاعل معنایه در منضم دیمکدر) (محصول بیت) (اگر توانکر لک دیر سک یعنی اکا برلک استر سک قناعت من غیر نسنه طلب ایله زی را منضم رد و لندر حاصلی قناعتدن کوار دولت و سعادت اولماز) (کر غنی زر بدنا من افشاند * تا نظردر ثواب او نکنی) غنی فاعلدر فاعل معنایه غنی مبتدا (و افشاند فعل مضارع مفرد غائب خبری) (و ز مفعول صریحی) (و بدامن غیر صریحی و جمله اسمیه شرطیه) (یا حرف تنبیه) (در حرف صله در یا معنایه) (ثواب اولامیه) (و ارضیری غنی به وزره راجع اولقی جائز) (نکینک نظر مفعول صریحی) (و در ثواب غیر صریحی) (محصول بیت) اگر غنی کیسه احسان و یا تصدق طریقه انتونی اتکله بدل ایدوب تار ایدر سه صاقتن آتک ثوابنه نظر والتفات ایله سبب یعنی غنیک ثواب قصد نه و یا اندن الد بک ز ایله ثواب اشک قصد ایله حاصلی زرین قبول ایله هر نه وجهله ایسه) (کز بزرگان شنیده ام بسیار * صبردر ویش به که بدل غنی) (کز که حرف تعلیل بیت سابقه علتدر) (و زاء مفرد ازدن محفدر بزرگان الف و نون ادات جمدر اولور دیمکدر) (صبردر ویش مصدرک فاعلنه اضافتدر) (به یک دیمکدر) (که من تفضلیه معنایه افاده ایدر) (بدل غنیده مصدرک فاعلنه اضافتدر) (محصول بیت) غنیک اتکله مال تار ایلدیکنه التفات ایله زی را اکا بردن جوق اشتتم که در ویشک صبری غنیک بدل و تارندن بکدر زی را در ویشه مال ایچون حساب و عذاب بوقدر (بیت) اگر بریان کند بهرام کوری * نه چون پای ملخ باشدز موری) معلوم اوله که بهرام توار یخده ایکیدر بریسی بهرام چو پیندر که بر بهادر کیسه ایش بریسیده بهرام کورددر که بر جبار پادشاه ایش کور کاف عجمک ضایله قولونه دیر یعنی بیان اسکینه مذکور پادشاه شکارنی اکا تخصیص ایلد بکیچون ادنی ملائسه ایله بهرام کوردیدیلر حاصلی اندن غیر نسنه اوله مازدی حتی برکون شکارده برکون ایدینه دوشوب کتدی کور بر مقاریه کتدی بوده اردنجه اندن صکره معلوم اولدی نیجه اولدیغی حتی آتیه سی سلجدار ایله چو قدراری اشکجه ده هلاک ایلدیکه اوغلی نیجه ایلدیکز دیو بهرامک مذکور قصه سنه خبام اشارت ایدوب بیورر (ریای) این قصه که بهرام در وجام گرفت (آه و بچه کرد و روبه آرام گرفت) (بهرامکه کوری گرفنی همه عمر) (شکر که چه کونه کور بهرام گرفت) (کوری یا حرف وحدت) (و کور کتدک مفعول اولی) (و بریان ثانیسی) (و بهرام فاعلی) (نه حرف ننی) (چون حرف تشبیه) (پای ملخ لایمه) (ملخ میمک و لامک فتحه لایله چکر که به دیر عرب جراد دیر) (موری یا حرف وحدت بر قر نیجه دیمکدر) (محصول بیت) اگر بهرام کور بر کوری بریان ایدوب قفرا به بدل ایدر سه خدا افتنده بر مور دن چکر که ایانی مقادری دکل زی را موره نسبت چکر که ایانی چو قدر اما بهرامه نسبت یک کور چوق دکلدر حاصلی خدا افتنده اعتبار فقر و صبره در غنایه و تکبره دکل (حکایت) یکی را دوستی بود که عمل دیوان کردی مدتی اتفاق دیدنش نیفتاد کسی گفت که فلان زاد برشد که ندیدی گفت من اورا نمی خواهم که بنم فضا از کسان او یکی حاضر بود گفت چه خطا کرده است که از دیدن او ملولی گفت خطای نیست ولی دوست دیوانی را وقتی توان دید که معزول باشد) که حرف رابط صفت (عمل دیوان مصدرک مفعولنه اضافتدر) (مدتی یا حرف وحدت) (اتفاق افتعال یابندن مصدردر و اضافتی مصدرک مصدردر) (و شین ضمیر دوست دیوانی به را جمدر) (نیفتاد واقع اولدی دیمکدر) (در افتاده کج معنایه در

مطلب

اما بولک کی برلده جوق زمان دیمکدر) (که حرف بیان) (ندیدی کور مدک دیمکدر) (گفت فاعلی یکیدر ندیدی یعنی سوبلیدی) (قضا را نا کھانی و اتساقی دیمکدر معنایه قضای آلهی به نظر ایله دین بی نظر و بی بصیر ایش) (کسان اولامیه) (دوست دیوانیک کیسه لردن دیمکدر) (محصول بیت) برینک بر دوستی و اربابیکه دیوانه خدمت ایدردی یعنی اهل دیوان ایدی زیندت و زمان کورمک اتفاق واقع اولدی بر کیسه دیدی جوق زمان اولدیکه فلان اهل دیوانی کورمک دیدیکه بن اتی کورمک استمهم یعنی کوره جکم کلزنا کھانی اهل دیوانک کیسه لردن بری مجلسده حاضر ایدی دیدمکه نه خطا ایشدر که اتی کورمکدن ملول و بیخضور سپن دیدیکه خطا بوقدر یعنی برخطای ایشلدی اما دیوانه متعلق دوستی بروقت کورمک ممکندر که معزول اوله زی را مادام که عملده در مصالح دیوانه و خدمت انامه مشغول اولور و دوستره مصاحبه فرصت بولمزل حاصلی اتی کورمک استمیکیم بوجهتنددر غیر معنی ایچون دکلدر (قطعه) در یزری و دارو کیر عمل * زاشنایان فراغنی دارند) یزری یا حرف مصدردر (دارو کیر و کیر و طوطی بلز ایش قائمه معنایه در عمل اضافت لایمه در) (فراغنی یا حرف تکمیل حرف مصدر طوطی بلز ایش) (محصول بیت) اکا برلکده و عمل هتکامه و غوغا سنده یعنی شغل حالشده آشازدن فرا غلری اولور یعنی آشازری یاد ایلر بلکده دنیا ذوقنه مشغول اولور (روزدرماندی و معزولی * در ددل پیش دوستان آرند) در ظرف زمان ما بعدینه اضافتی لایمه (در مانده و فر و مانده) (ما جز معنایه در و کاف عجم های رسمیدن بدل) (و یا حرف مصدر) (معزولیده بویه در) (در ددل لایمه) (پیش دوستانه بویه در) (آرند فعل مضارع جمع غائب) (محصول بیت) عملده اولد قیلده بویه درر اما عا جراق و معزولاتی کوننده کورکاری در دینی دوستلر بانه ایلدر یعنی اظهار عجز و شکایت ایلدر حاصلی درد سر لری دوستلره عرض ایلدر (حکایت * ابوهریره) بخنده دن بر عزیرک کتبتی در اسمی عبد الرحمن در ابوهریره دیمک کدیچک بیاسی دیمکدر مکرمر حوم کدی جسته مائل ایش برکون حضرت نجم صلی الله علیه وسلم بونی کورر که اتوانیده برنسنه کتور و سوال ایدر که یا عبد الرحمن نه وارا ثوابیکه بیورر که کیدر یا رسول الله حضرت بیورر که (انت ابوهریره) یعنی سن ابوهریره سین کدی بیاسی دیمکدر بس بواسطه مشهور اولدی و سوردی بواسطه جاغرا دینی تبرکا زی را اکا بواسی حضرت قودی ابوهریره حضرت پیغمبردن بش یک اوچوز فرق حدیث شریف روایت ایشلدر (هر روز خدمت مصطفی صلی الله علیه وسلم آمدی گفت) (یا باهر بره زنی غبار زد حبا) یعنی هر روز میانا محبت زیاده کردد) زرزانک ضعی و رانک سکوتیه فعل امر مفرد مخاطبدر و نون حرف و قایه و یا ضمیر متکلم بنی زیارت ایله دیمکدر (غیا غینک کسر یله کون آتیری دیمکدر تغییر لایله منصوبدر) (تردد فعل مضارع مفرد مخاطبدر افتعال یابندن جواب امر اوغله مجزومدر زیاده اوله سین دیمکدر) (جبا حاک ضعیله محبت معنایه در تغییر لکله منصوبدر) (محصول حدیث شریف) یا باهریره بنی کا که زیارت ایله محبت چهندن زیاده اول سین یعنی محبتک زیاده اوله حضرت شیخ معنایه بیورر یعنی هر کون کله نا محبتک زیاده اوله (لطیفه) صاحب دلی را گفتند بدنی خوبی که آفتابست نشینده ایم که کسی اورا گرفته باشد گفت از برای آنکه هر روزش می توان دید مکر در زستان که محجو بست و محبوب) (محصول ترکیب) بر صاحب دله دیدیلر بو کورلکله که کنش در هیچ ایشتمکه کیسه اتی سوهش اوله یعنی اکا عاشقی اولمش اوله صاحب دل دیدی انکیچونکه هر کون کورمک او اور مکر قبشک که محبوب و محبوبدر زی را کثره المشاهده قله الحزمه مشهوردر یعنی زمستانده کاه قار یا غوب و کاه بلوده کیر و ب ناپیدا اولد بقیچون مقبول و محبوبدر (شمسک ضیادن غیر اسباب حسندن نسنه سی بو قدر دین حسن صاحب لری کوننه تشبیه ایلد کلرندن

رد سروری

رد شعی

شارح هر خوم هر خوم برینت
اول ذات شریف یا خودم شار
ایله یازسه صواب ایدی
(محمد اسعد)
من المقامات
هرویات ابوهریره
لاتر من نخب فی کل شهر
خیر یوم ولا ترده عایه فاجتلاه
الهلال فی الشهر یوم ثم لا تنظر
العیون الیه

آگاه دکل ایمن مسکین (قطعه) بدیدار می شدن عیب نیست * ولیکن نه چند آن که
 کوپند بس (با حرف صله) دیدار اصلنده و صف ترکیبدر (آرنده دید معناسنه در ترکیب
 اضافیه صکره گاه یوزده و گاه زیارنده استعمال ایلدیلر بونده زیارت معناسنه در (مردمه اضافت
 مصدرک مفعولنه در (شدن بونده رفتن معناسنه در (محصول بیت) مرده ک زیارتنه وارمی
 عیب د کلدر زیارت مستحبدر اما اول قدر چوقی وارمه که یزکادک دیه لوا حیانا
 وار دینک تقدیرجه چوقی اونورمه که اونوردینکدن ملول اولال (اگر خویشن راملات کنی *
 ملامت نیاید شنبه ن زکس) خوبش کنی معناسنه در (ورا ادات مفعول (کنی ک مفعول
 اول و ثانیسی ملاحظه در (نیاید شنبه ن جواب شرط (و ملامت مفعول صریحی (وز کس
 غیر صریحی (محصول بیت) اگر کند یکی اوم اید رسک یعنی کند که پسند اید رسک
 کیمسه دن لوم و پند ایشتمکه محتاج اولما ز سین جواب شرطی محذوف اعتبار اید نلر
 نه شرطی سلورلر ایمن و نه جزایی (حکایت) یکی راز ز رکان بلد مخالف در شکم پیچیدن
 گرفت و طاق صبط آن نداشت بی اختیار از و صا در شد گفت ای دوستان مرا در آنچه
 کردم اختیار نبود و بزه بر من ننویسند و راحتی بمن رسید شما نیز بکرم معذور دارید) باد مخالف
 بیانیسه (پیچیدن بونده دولانغی و بورلقی دیمکدر) پیچیدن گرفت طولندی و بورلندی
 دیمکدر (و طاق صبط مصدرک مفعولنه اضافتدر (و آنه اضافت ینه مصدرک مفعولنه در
 (و طاق نداشتک مقسم مفعولیدر (محصول ترکیب) اکا بردن برینک قر شده مخالف بل
 طولانغی و بورلقه با شادی حاصلی قرنی و بورکی بوردی و ضبطه طاق طوعدی یعنی
 ضبط ایده مدی بی اختیار ایدن صا در اولدی دیدی ای دوستلر بنم ایلدیمکده اختیارم
 بوغیدی یعنی بدن بی اختیار صادر اولدی و بوخصوصده بنم اوزریمه برکنانده یازمزلر
 و بکارا حنده ابرشدی یعنی اول ناساز کتمکله بکا حضور قلب حاصل اولدی سرزده کر مکرله
 معذور طوئک (بعض نسخه ده بزه آن دو شمش اضافتله (مشوی) شکم زندان بادست ای
 خرد مند * ندارد هیچ عاقل باد در بند) شکم مبتدا (زندان باد لامیه و خبر مبتدا (نداردک
 فاعلی هیچ عاقل در) و باد مفعول صریحی و در بند غیر صریحی (بنددن مراد حبس
 و زنداندر (محصول بیت) شکم بادک زندانیدر ای عاقل بس بر عاقل بادی بند و زندانده
 طوماز زرا ثقلت و ضرر و پر (چو باد اندر شکم پیچید فر و هل * که باد اندر شکم باریست
 بردل) پیچیدک باد مفعول صریحی (و اندر شکم غیر صریحی (فر و ادات تا کیددر (هل
 هانک کسریله فعل امر مفرد مخاطبدر هلبیدن صالیو بر مک معناسنه (که حرف تعلیل
 (باد مبتدا باریست خبری) بردل خبره متعلق (و اندر شکم حالدر باد دن و یا ضرورت
 وزن ایچون اضافتدن مقطوع صفتی (محصول بیت) چونکه باد شکمده دولانه و بوروله
 یعنی سکا اضطراب و بره صالیو برز پر باد شکمده یوزک اوزریمه بوکدر یعنی ثقلت و پر حاصلی
 اگر بادی و اگر افشانی همان الم و پر دکه کیدرمک کرک مکریم حجاب ایده جک کیمسه حاضر
 اوله اکاده بر چاره یه و برندار که مقید اولقی کرک زیر حکما تا خیرنه اذن و پر زرا کر چه که
 حضرت شیخک بو حکایه سی صورت هر زده در لیکن محض نصیحتدر (بیت) حرف
 ترش روی ناساز کار * چو خواهد شدن دست پیش مدار (حرف اصطلاحی حارنده باده
 مصاحبه دیر اما بونده مطلقا مقارن دیمکدر (ترش رویه اضافتی بیانیسه در (ترش روی
 و صف ترکیبدر اکشی صورتلی مضامنه (نا ادات فی) ساز کار موافق معناسنه در و ناساز کار
 ناموافق دیمکدر (چو حرف تعلیل) خواهد شدن کتمک استیه دیمکدر (دست مدادک

رد - سروری

رد این سید علی و سروری

مفعول اولی (و پیش نایسی) (ومدار فعل نهی مفرد مخاطب طوعه دیمکدر (محصول بیت)
 ناموافق اکشی صورتلی حرف خریف چونکه کتمک استیه الیکی اوکونه طوعه یعنی مانع اولسه
 قوکنسون الله اصمردلق حاصلی ناسازک صحتی عذاب روحدر (مصراع) روح را صحبت
 ناجنس عذایست الیم (حکایت) از صحبت یاران دهمشتم ملاتی پدید آمده بود سرور بیابان
 قدس نهام و یا حیوانات انس گرفتیم تا وقتی که اسیر قید فرنگ در خندق طرا بلس
 با جهوداتم بکار کل بداشتند تا یکی از رؤسای حلب که سابقه معرفتی میان ما بود گذر کرد و مرا
 بشناخت گفت این چه حالست وجه گونه گذاری گفتیم (صحبت یاران دهمشتم لامبدر در
 (ملاتی یا حرف وحدت نوعیه) پدید عجم یا عجمله او قور و روملر یا عربله (در بیابان در
 حرف صله یا معناسنه (قدسه اضافت لامیه قدس مارک مراددر) تا حرف انتهی یا حرف
 انی کوستر که بیابانده بر مدت اولمش اوله (وقتی یا حرف وحدت) (که حرف بیان) (اسیر قید فرنگ
 لامیه لدر) (خندق خاک فتنی و نوک سکونیه معروف) (طرابلسه اضافتی لامیه طرابلس
 اقی دصکر کارنده شام نوا حبسنده بر شهرک اسمیدر حصاریده و ارشهری و خصاری
 در یادن بر میل پر ارا قدر لیکن لب دریاده جایجا بور جاروار که دریا جای بنی حفظ ایدر
 (تا یکی یوناده اشها ایچوندر و بونده امتداد فهم اولنور) رؤسا رانک ضمی و همزه و سبک
 فتحه لیه ریشک جمیدر (حلبه اضافت لامیه در) (که حرف رابط صفت) (سابقه یا حرف
 وحدت) (همزه حرف توسل تقدیری معرفت سابقه در بعض نسخه ده سابقه معرفتی
 واقعدر) (میان لامیه) (گذاری بونده یکنور سین دیمکدر (محصول ترکیب) (دشمنده اولان
 یارائک صحبتشدن بکا بر ملال ظاهر اولدی باشمی قدس بیابانده قوم و حیوانا نله انس طوئدم
 شول وقته دک که فرنگ قیدنه اسیر اولدم و طرابلس خندقده بنی جهودله بالحق ایشنه
 طوئدیلر شول وقته دک که حلب اکا بردن بریسی که انکله ارامزده معرفت سابقه و ارایدی
 ایش ایشلد یکنوریه اوغراددی و بنی بیلدی و دیدی بونه حاندر و نیجه یکنور سین دیدم
 (قطعه) همی کر یختم از مردمان بکوه و بدشت * که از خدای نبودم بدیگری پرداخت
 همی ها حرف تا کید (می کر یختم حکایت حال ماضی متکلم و حده فچاردم دیمکدر
 (مرد ماندن مراد انساندر) (بکوه یا حرف صله) (که حرف تعلیل) (نبودم همی معنی جهتنده
 پرداخت کله سنه مقید در پرداخت نبود تقدیرنده (محصول بیت) انساندن و مرد ماندن کوهه
 و صحرایه فچاردم زب را خدا دن غیرله مصاحبت و مفارتم بوغیدی یعنی متقرب الی الله
 اولدیم ایچون مردمدن نفرت ایدوب کوه و دشته فچاردمک صحبت و مفارتم اکا مخصوص
 اوله فقط حاصلی اغیار مانع تقرب و صحبت اولسون دیو اغیاردن فچاردم بعض شراح
 دیمش طاغیه و صحرایه فچاردم خدا دن غیره مقارن اولیم دیو لیکن معنای منطوقی بویه
 دکلدر قنامل (مصراع تا نینک معناسنی زرا حق تعالی حضرتندن غیری بر کیمه ابله بکا
 مصاحبت و مقارنت اولدی دین حق ادایه مالک اولماش (قیاس کن که چه حالت بود
 درین ساعت * که در طویله نامردم بنیاد ساخت) که حرف بیان (درین ساعت بوساعته
 و بوحالده دیمکدر) (که حرف تعلیل) (طویله نامردم لامیه همی متکلم معناسنه بیابده مقیددر
 بکا کرک دیمکدر ساخت بونده مصدر معناسنه در راضی و قانع اولقی دیمکدر (محصول بیت)
 قیاس ایلکه نه عالم وار بومده و بوساعته که ناجنس و نامرد صره سنده و دیزیننده
 یکتمک و اختلاط ایلک کرک یعنی بر باوک جهودله طیراق و بالحق خدمتده فرنگه اسیر
 اولان مسلمانک حال نه اولدینگی معلومدر قیاس ابله صورمه احتیاج سز حاصلی کی یونک

این سید علی و سروری

رد شعی

مخت و عذاب بدیهیاست ندر قمریقه محتاج دکل (یت) پای در زنجیر پیش دوستان *
به که بایک نکان در بوستان) بیک نکان کاف ثانی هاء رسیدن بدل کلسدر (الف و نون ادات
جهمدر (محصول یت) دوستلر قننه ایاق زنجیر ده اولوب محبوس اولقی بیکانه لاله بوستانده
اولوب ازاد اولقدن بیکدر حاصلی دوستلر قننه محبوسه اولقی بیکانه لاله وناجسارله راحتده
اولقدن بیکدر اگر چه که بیکانه لاله راحت مشکله در (بر حالت من رحم آورد ویده دینار

از قید فرنگم خلاص کرد و با خود محلب برد دخترى داشت در عقد نگاه من آورد بکابین
صده دینار چون مدتی برآمد دختر بد خوی بود و ستره روی و نافرمان زبان درازی کردن
گرفت و عیش مرا منقص داشت چنان که گفته اند) دختری یا حرف وحدت (عقد نکاح
بیانیه (کابین کاف عربیله عقد نکاح و مهر مؤجلدر بونده مراد اخیر در) بد خوی وصف
ترکیبدر (ستره روی بود اولیله در معاند دیمکدر (بعض نسخه ده نافرمان دوشمش غیر مطیع
معنسانه (منقص اسم مفعولدر تفعل بایندن مکدر دیمکدر (محصول ترکیب) مذکور رئیس بنم
مذکور ابر حانه رحم کتوردی واون دیناره بنی قید فرنگدن خلاص ایلدی وکنیدله حله
ایلدی برقری واریادی اتی بنم عقد نکاحه کتوردی یعنی بکناکاح ایلدی یوزانئون مهره چونکه
بر مدت مرور ایلدی دختر بد خوی و ستره روی ایش و غیر متفاد وناه مطیع ایش زبان دراز ایلکه
بشلدی و بنم عیش و صفای مکدر قیلغله شویله دیمشدر (مثنوی) زن بد در سرای مردنکو *
هم درین عالمست دوزخ او) زن بد بیانیه (سرای مرد نکولامه و بیانیه در) دوزخ اولامه
و مؤخر مینا (درین عالم مقدم نذر (محصول یت) ابی کشینک اونده برامز عورت بوجهانده
انک جهمقیدر یعنی برامز عورت انک جهمقیدر ویا اول اولانک جهمقیدر (زینهار از قرین
بد زینهار * و قنارینا عذاب النار) زینهار زانک کسری ویا ایلله نوک سکونیه یامزده
لغندر و مشترکدر ردع و تحذیر و امان یننده بونده تحذیر و امان معناری ملائدر (قرین بد بیانیه
(واو حرف یت) فا فاذک کسریله فعل امر متکلم مع غیره دروقی بقی دن یعنی لقیف مفر و قدر
ضرب بایندن بری صافله دیمکدر (ربنا تقدیری یارب نادر منادای مضافدر اول جهندن منصوبدر
(عذاب نزع خا فضله منصوبدر تقدیری عن عذاب النار در (محصول یت) زینهار بد
بولداشدن زینهار یعنی صافن برامز بولداشدن ویا امان برامز بولداشدن یارب بری صافله برامز
بولداشدن که عذاب ناراندن کایدن (نه که حضرت امام علی کرم الله وجهه پیور دنیاده جهنم
برامز عورتدر (حضرت شیخک ده بونده مرادی کنیدنک بد خوی و ستره روی و نافرمان خانونیدر

لف و نشر طریقه

(باری زبان تعنت دراز کرده همی گفت توان نیستی که پدر من ترا از قید فرنگ بده دینار باز
خرید کفتم بلی بده دینار باز خرید و بصد دینار بدست تو گرفتار کرد) باری یا حرف وحدت
(زبان تعنت بیانیه کشینک ذلت و حقارتنی دیلکه تعنت دیرل (کرده بونک کی پرزده هاء رسمیه به
هائ ترتب دیرل (درا ز کرده اوز ادوب دیمکدر (درا ز ایش اولدبنی حالده دین مذکور ترتبیدن
آگاه دکل ایش (همی گفت حکایت حال ما ضیدر سوبلردی دیمکدر (نو واور سمبله انت
معنسانه در (آن اسم اشارتدر برمقدر کسه ویا شخصه و غیر بسنه تقدیری توان کنی نیستی دیمکدر
سن اول شخص دکلین استقام انکاری طریقه (که حرف رابط صفت (یدر من لامیه باز
ادات تا کیدنر (خرید فعل ماضی مفرد غائب صاتون الدی دیمکدر (بلی عربیده لامک فحله
اوقنور (و فارسیده کسره ایلله اود دیمکدر (فارسیده آری دیرل (بده دینار یا حرف مقابله
اون التونه دیمکدر (بصد دینارده بویه در (بدست تو یا حرف صله و اضافت لامیه در (محصول ترکیب)
حضرت شیخ پیور مذکور خانون بر کره هوان و ذلت زبانی دراز ایدوب سوبلردی سن اول کیمسه

رد شعی

مطل

دکلسن که بیام سنی اون دیناره قید و حبس فرنگدن صاتون الدی بلی دیدم کرچک اون دیناره
صاتون الدی و سکا یوز دیناره گرفتار ایلدی (مثنوی) شقیدم کوسقندی را برزی * رها نید
ازدهان دست کرکی) کوسقند کاف عجمک ضعی وواو و سبک سکونیه و فاک قحی وفادن بدل
بالله قبون دیمکدر (یا حرف وحدت (را ادات مفعول (بیک بلک و زانک ضمه لاله و زانک سکونیه
اولودیمکدر (رها نید فعل ماضی مفرد غائب الف و نون ایات تمذیه در قورناردی یعنی خلاص
ایلدی (کرک کاف عجمک ضعی و زانک سکونیه قورددیمکدر و عربیده مشهور آدی ذبدر دخی
نیجه آدی وار (محصول یت) ایشندمکه بر قبونی بر او او کیمه بر قورددن اغرنیدن والتدن خلاص
ایلدی (شبانکه کارد بر حلقش مالید * روان کوسقند ازوی بنالید) شبانکه کیمه سی دیمکدر
(کارد کاف عجمیه و اوج ساکنله بمقادیر ریجه سکین دیرل (حلق حاء مهمله تک قحی و سکون لامه
بوغاز عجم کارد بر کاف عجمیه (مالید فعل ماضی مفرد غائب لغنده او غمقدر بونده سورتمک مراد در
(حاصلی بوغازلدی دیمکدر (روان بونده جان معنسانه در زیر روان روح انسانده مستعملدر
و جان حیوانده کوسقند اضافه اضافتی یاه بطئیه در (محصول یت) قبونی قورددیمه سندن
خلاص ایلن کیمه اول قبونک کلوسنه بمحاق سورتدی یعنی ذبح ایلدی نایک اولسون دیو
زیرا قورددن چیمشدر بویه ایدیمه جان کوسقند انک ذبحندن ناله ایلدی (که از چنگال
کرکمر در بودی * چودیدم عاقبت کرکمر تو بودی) چنگال قینی معنسانه در یعنی آوجی حیوانانک
نیجه سی اضافتی لامیه در (در حرف تا کید (ر بودی راده فتح و ضمه فعل ماضی مفرد مخاطب
قایدک دیمکدر (تو بودی سن ایدک و یا سن ایش سین (محصول یت) روان کوسقند ناله ایلدی که
چنگال کرکدن بنی قایدک خلاص ایلدی چونکه نظر صالدم عاقبت قوردم سن اولدک یعنی بنی
خلاص ایدن و هلاک ایدن سن اولدک قصه دن حصه بودر که حضرت شیخی رئیس قید فرنگدن
تخلص ایلدی اما بویه بد خوی دختر بنه گرفتار ایلدی (حکایت) یکی از پادشاهان عابدی را

پرسید که اوقات عزیزت چه گونه میگذرد گفت همه شب در مناجات و سحر در دعا و حاجات و همه
روز در بند اخراجات ملک فرمود تا وجه کفاف اومعین دارند تا بار عیال از دل او برخیزد) بند بونده
قید معنسانه در (اخراجندن مر ادا هله و عیاله نفقه و کسوه ایچون خرج ندارک ایلکدر قبلدن
خواطر اخراجی مراد دکل (نا حرف تعطیل (وجه بونده جهت معنسانه در (کفاف کافک فحله
رزق و آرزق معنسانه در (وجه کفاف بیانیه ویا لامیه مجازا (اویه اضافتی لامیه (کافی کسریله
قید ایلن کافی دکل ایش (بار عیال لامیه در مجازا بار یوکر ر اما بونده ثقلت مراد در (عبال عینک
کسریله عبال جعیدر (عینک قحی ویا مکسورک تشدیدله جیاد جیدک جچی اولدبنی کی
(محصول ترکیب) بر پادشاه بر ماید صورددیمکه عزیز و شریف و قنلرک نیجه بکر و حالک
ندر دیدی عاید دیدی بتون کیمه مناجانده و سحر و قنی دعا و حاجانده و بتون کون قبود اخراجات
نفقات اهل و عیالده یعنی بونلرک لوازمی قیدنده یم پاد شاه پیوردی تا کیم جهت معاش
و کفاف معین طوئار یعنی معین ایلدر تا کیم کو کلندن عیالی یوکی و ثقلنی قانع یعنی قبود
عیالده مقید اولوب عیالده مشغول اوله (مثنوی) ای گرفتار پای بند عیال ده در آزادی میند
خیال) گرفتار اصلنده وصف ترکیبی در ترکیب خفیه دن صکره مبتلا معنسانده استعمال ایلدیلر
(پای بندده اصلنده وصف ترکیبی در ایاق باغی معنسانده استعمال ایلدیلر یایی و او
قلب ایدوب (پایونده دیرل تشکله آنلر ایاغه اوردقنینه پیوند دیرل (حاصلی ایاق باغی دیمکدر
معنسانی ایاقی بغلودیدن و گرفتاره عطف تفسیر بدر دین ایکی اداسنده بیهل جبط ایش (اضافتلر
لامیه و بیانیه (آزاده گرفتار مقابلی صنعت تضاد در (یا حرف مصدر) (بعض نسخه ده

رد این سید علی

رد شعی

رد سروری
لف و نشر مرتب طریقه
سند

آسودگی دو شمش (مبند فعل نهی مفرد مخاطب (آزادگی مفعول اولی و خیال ثانیه) (محصول بیت)
ای عبال اباغ باغنه مبتلا اولان یعنی اهل و عبال قیدیه مقید اولان کیسه دخی آزاده لاک و آسوده لاک
خیالی بنمله یعنی شمدن کبر و سکا صفای عبادت و حضور قلب مبسر دکل (عم فرزند و نان
و جامه و قوت * بازت آرد ز سیر در ملکوت) ملکوت افتده ملک معنایه در ملکوت عراق دبر
ملک عراق معنایه بونده مراد عالم ملکوتی یعنی عالم قدس (محصول بیت) اوغل غمی و انمک
ولباس و رزق غمی یعنی بونک کی غلر سنی عالم ملکوت سیر بدن البقور یعنی اول عالمک سیرینه
مانع اولور ذرا خدایه وصوله ادنی نسته مانع اولور بونلر خود کلبا ندر مصراع ثانینک معنایه
عالم ملکوتی اولان سیر و مشاهده دن سنی کیزو کتورر دین ادابی ای کتورر شمش و مصراع اولی
غم فرزند و بار جامه و قوت یازانلر جمیع نسخدره مخالف یاز مشلر (همه روز اتفاق مبسازم *
که بشب یا خدای پردازم) مبسازم بونده ایلرم دیمکدر (که حرف بیان (بشب یا حرف ظرف) یا خدای
تقدیری یا عبادت خدایدر (یا حرف مصاحبت (پردازم فعل مضارع متکلم وحده مقید اولام
دیمکدر (محصول بیت) بتون کون اتفاق ایدرم یعنی بنمده و کرمده طوئارم که کیجه عبادت خدایله
مقید اولام دیو یعنی جناب عزنه توجه ایدوب کوکلی ماسوادن خالی و سالم ایدم یا خدای پردازم
معنایه خدایله اختلاط ایدم دین اختلاطه لایق دکل ایش (شب جو عقد نمازی بندم * چه خورد
بامداد فرزندم) شب در شب تقدیر ایدلر زاید ایلر (محصول بیت) بتون کون مذکور اتفاق اوزره
اولورم اما چونکه کیجه عقد نماز بند ایدرم یعنی تکبیرة الافتتاح ایدوب چون نماز شروع ایدرم
خاطر مه بو کور که اینه او غلبه قلم نه بر دیو حاصلی غم فرزند و نان و جامه و قوت خاطر مه
صفای عبادت و خلوص طاعته مجال و رمز علی کل حال سلوک حقه هج بر جهندن مانع راه
اولما می کرک مذکور لک خود هر ویسی بر مانمدر (جائزدر که چه خورد اولان بر اتفاق تقدیر
اولسه وجه دن خالی دکل (حکایت) یکی از متعبدان شام در پیشه سالها عبادت کردی و برک

رد شعی
رد این سید علی و سروری

رد سروری و شعی
رد این سید علی و سروری

درختان خوردی پادشاه آن طرف بحکم زیارت بزرگ اورفت و گفت اگر مصلحت بینی در شهر
از برای تو مقامی سازیم که فراغت عبادت ازین به مبسر شود و دیگران ببرکات انفس شمامستفید شوند
و بر اعمال صالح شما اقتدا کنند) متعبد فعل بایندن اسم فاعل در عبادت ایدمی یعنی خدا به
قولاق ایدمی متعبد معنایه در (الف و نون ادات جمدر) شامه اضافتی لایه در (پیشه میشه
معنایه در و یا حرف وحدت (و همزه حرف توسل پیمیشه ده دیمکدر (سالها یلار) کردی
یا حرف حکایت (برک درختان لایه (خوردی یا حرف حکایت (بحکم یا حرف مصاحبت (حکم
بونک کی پرده علت و بهانه معنایه در زیارت اضافت لایه در (مقامی یا حرف وحدت (که
حرف تعلیل و یا حرف رابط صفت فراغت عبادت مصدرک فاعلنه اضافتیدر و یا مفعولنه
(یا حرف مصاحبت (برکات برکتک جمیدز مبارکک معنایه (انفس نفسک جمیدر بونده مراد
کماندر (اعمال صالح بیانه و شمایه اضافت لایه (اقتدا مصدر در افتعال بایندن برنسته به اوبقی
مثلا امامه اوبقی کی (محصول ترکیب) شام عابد لیدن بریسی بر میشه ده ییلار عبادت ایلردی
و اغچلر بر اقلرینی طعام پینه یردی اول جانبک پادشاهی زیارت سبیله عابدک یانته واردی دخی دیدی
اگر مصلحت کورر سک یعنی لایق کورر اسک شهر ده سنک ایچون بر مقام پیدا ایده بن که
فراغ عبادت بوندن یک مبسر اولور و غیر یلر دخی سنک مبارک نفسکزه مستفید اولورلر
یعنی ارشاد و پند بیکزه نیجه کیسه ل مستر شد و منتصح اولور حاصلی نیجه محب و مرید
پیدا ایدر سین دخی سنک اعمال صالحه کزه اقتدا ایدرلر یعنی اوراد و اذکار و سایر عبادتد سزه
تابع اولورلر (زاهدان سخن قبول نکرد ارکان دولت گفتند پاس خاطر ملک را مصلحت آنست که

چند روزی بشهر درانی و کیفیت مقام معلوم کنی پس اگر صفای وقت عزیزان از صحبت اغیار
کدورتی پذیرد اختیار باقیست آورده اند که غایب بشهر دز آمد بستان سرای خاص ملک را
از برای او پرداختند مقامی دلکشای و روان آسای (پاس باء محمله حفظ معنایه اسمدر
(خاطره اضافتی مصدرک مفعولنه در و ملکه لایه و را ادات تعلیل (صفاء الف عدود ایه
مصدر در بولانغلی مقابلی و قته اضافتی لایه در مجازا (و عزیزانه لایه مراد مذکور متعبد در ادات
جمع تعظیفا کلددر (صحبت اغیاره مصدرک فاعلنه و یا مفعولنه اضافتیدر (کدورتی یا حرف وحدت
(پذیرد فعل مضارع مفرد غائب قبول ایلره یا ایلر سه دیمکدر فاعلی تختده صفایه راجع
ضمیر در معنی جهنمده فعل شرط واقعدر (اختیار مبتدا (یا قیست خبری و جمله اسمیه
جواب شرط واقعدر (بستان سرای اصلنده سرای بستان ایدی بستانده اولان سرای
دیمکدر صکره اضافتیدن قطع ایدوب تقدیم و تأخیر ایه ترکیب مزجی ایدوب بستان سرای
دیدلر سرای بستانی معنایه (خاصه اضافت بیانه (و ملکه لایه (و را ادات تخصیص
(پرداختند فعل ماضی جمع غائب خالی و مهیا قلدیلر دیمکدر (مقامی بستان سرایی بیان ایدر
(یا حرف وحدت (دلکشای وصف تو کیددر کوکل آچیجی معنایه کشایدن دن (روان آسای ده
وصف ترکیبیدر روح راحت اولاجی پردیمکدر آساییدن دن (محصول ترکیب) زاهد
پادشاهک یوسوزنی قبول ایلدی ارکان دولت دیدلر ملک خاطر یسک رعایتی ایچون مصلحت
اولدر که بر نیجه کون شهره کله سین اگر عزیزلرک صفای وقتی صحبت اغیاردن کدورت قبول
اید سه یعنی مکدر الاوقات اولور سه حاصلی ازدحام عوامدن خاطر شریفی حضور
اولور سه اختیار یکر باقیدر (روایت ایللر در که عابد شهره کلدی پادشاهک خاص باجه
سرایی انکیچون خالی قلدیلر یعنی ایچنده اولان اثواب و انصافی قالدروب غایده تسلیم ایلدیلر
بر دلکشای و روان آسای مقام ایدی مذکور بستان سرای که او صافی یتلر دن فهم اوانور
(مثنوی) کل سرخش چو عارض خوبان * سنلش همچو زلف محبوبان) کل سرخ
بیانیه (شین بستان سرایه راجعدر ادنی مناسبتله اگر چه حقیقته کل بستانده ده اولور
(جوادات تشبیه (عارض اسم فاعل وزنی اوزره اصلنده صفاله اسم ایدی صکره صقال بتن پره
اطلاق ایلدیلر اما محم عارضک و خاتمک و کافرک عین الفلانی سمع کلامده مفتوح او قورلر
(خوبانه اضافت لایه در (کل سرخ مبتدا و ما بعدی خبری (سنلش مبتدا و ما بعدی
خبری (محصول بیت) مذکور بستان سرایک کل سرخی محبو بلر عارضی کی ایدی رنکده
و طراونده سنبلی خوبلر زانی کی ایدی بویه و اوئده (همچونان از نهیب برد عجز *
شیر ناخورده طفل دایه هنوز) هم ادات تأکید (چنان انجیلین عرییده کذلک دیرلر (نهیب
خوف و بیم معنایه در قورق دیمکدر (برد عجز اضافت لایه در (برد عجز قبشک آخونده
بهاره قرش ویدی کوئک اسمدر که حضرت اوط قومه بل قیامتی اولیدی کونده واقع
اولش اول کونلرک عریجه هر برینک براسمی وار (قطعه) هبت ایام عجزای سرور دانا
سهر روز (ز آخر ماه شباط و اول آذر چهار) (صن ۱ و صبر ست ۲ و پور ۳ و عامر ست ۴ و مؤخره)
(مطنی) الجمر ست ۶ و مکی الفطن ۷ هفتم بر شمار) شیر بونده سوه معنایه در (نادات توصیفاتی
(خورد بونده ایچمش دیمکدر ناخورده ایچمش (طفل نازه طوغش او غلبتی و یاوری یعنی حیوانات
جنسک اوشاغی دایه به اضافت لایه در مجازا دایه او غلبتی بسلین خانون جنسه دیرلر عرییده
ظن دیرلر دایه به اضافت تریبه جهنمندن (هنوز الان دیمکدر (محصول بیت) کل و سنبلی
مذکور اوصافله اولدیغی کی برد عجزک بچندن الان سوت ایچماش طفل دایه در یعنی زنک

سارح مرخومک ذکر ایلدی
خاه هجه ایلایه بورک معنایه
اولوب ناسک کمر بله اولدی
مثلا و فحبله دخی اخت فصیح
و مشهوره در یوق طی قیله
سندن اولان سخی مشهورک
اسمی ایسه فی الحقیقه حاکم
وزنده عین الفعی مکسور
اولوب دیدیکی کی عجم فحبله
او قورلر لکن اول اسم حاه
مهمله ایلدر اوصورنده
ایله ضبط اولنسی قیاسندن
سهوه محمولدر قدر
(محمد اسعد)

و بولری کالده اولدیغی کی طراوت و تازه لکله بده کمال هر تبه ایدی (یتک نتیجه سنده یعنی
 ایت کل و سنبلی برده عوزلک خودن و شدندن تمام اجلا مش ایدی اما اچلسه شیخ و صف
 ایلدی کی او او ردی دین یتک معناسی ایجه اچامش (یت) و افانین علیها جلیار)
 علقه بالشجر الاخضر ناز) بحر رمل سید من مجنون (افانین جمع افاندر که جمع فشدن
 اغاج دالری و فدانلری دیمکدر لفظا مر فوع مبتدا (علیها ها محلا بحرور افانینه راجعدر
 جلیار کمارک کاف عجمک ضمیمه معریدر لیکن عرب لام مضمومک تشدیدله استعمال ایدر بر به
 انار یتک چیکنه دیر طرفک فاعلیدر و جله ظرفیه صفت افانین در (علقه فعل ماضی مفرد مؤنث
 غایبه در تفعیل یابندن منی للمفعول اصلدی دیمکدر باشعقدن کنایتدر تعلق ایلدی معناسه (بالشجر
 علقه متعلق (الا خضر صفت شجر در یشل اغاج دیمکدر) ناز لفظا مر فوع قائم مقام
 فاعلیدر علقه فعلک جله فعلیه اعرایدن محلا مر فوع خبر مبتدا در و جله اسمیه تک
 اعرایدن محلی یوق جله ابتدائیه (محصول یت) کلنار تعلق ایلن افانین حاصلی کلنار
 دالری و بنا قلری چیکنه کانه یشل اغاجه باشمش آتشدن (یعنی مذکور مقامک
 شکوفه سنی) یعنی کل و سنبلی وصف ایلدی (پس شمدی درختانک شکوفه سنی وصف ایدر
 حاصلی انار اغاجک چیکنی کویا که یشل اغاجه آتش باشمشد انار اغاجک چیکنی آتسه
 آتسه آتش (جلیار و ناز را ری ساکن اوقو توز) ملک در حال کثیر کی خوب روی پیش
 فرستاد (نظم) ازین مه پاره عابد فری* ملائک صورتی طاوس ز بی) معلوم اوله که
 مار شده بعض مقامه ازین لفظی تشبیه معناسده استعمال ایدر لکنه وحید تریزی بخندس
 خط پیونده ابراد ایلش (یت) ری ناز دای صنم بروشنی چنین چین) (بشر دهادری
 بشر که به بودز حور عین) ازین پسر بونک کی پسردیمکدر (مه پاره آی پاره سنی دیمکدر
 (یا حرف وحدت) و همزه حرف توسل (عابد فریب وصف ترکیبدر عابد الداجی معناسه
 فریبیدن (و یا حرف وحدت) (ملائک صورت وصف ترکیبدر (و یا حرف وحدت) (طاوس ز بده
 وصف ترکیبدر (و یا حرف وحدت) (محصول یت) بوییت یت ثانی به مر هویدر بونک کی
 رعابد الداجی بر ملائک صورتی بر طاوس بر اشفلی مه پاره ایدی یعنی بوصفقرله مصف
 بر کوزل کثیر ایدی (که بعد از دیدنش صورت به بندد* وجود پارسا یا راشکی) که
 حرف بیان (دیدنش مصدرک) و هوانه اضافتدر (و شین کثیر که راجعدر (صورت بنددک
 مقدم مفعولیدر (و شکب فاعلی) (و یا حرف تنکیر) (شکب شک و کاف عریک کسره ز بده
 صیره دیرلر (وجود پارسایان لامیه پارسای عابد دیرلر) (الف و نون ادات جیدر) (و راداد
 تخصیص بواباتک مضمونه شراح و اصل اولماشدر (محصول یت) بره پاره که اتی کورمکدر نصیره
 عابدلر وجودینک صبر و شکبی صورت بغلامز یعنی اتی کور دکن صکره عابد و زاهدک وجودنده
 صبر و قرار قالمز حاصلی بوزنی کورنجه بی تاب و طاقت اولورلر دیمکدر بونظمی رباعی دیو باز نلر
 احوال شعره هیچ شعورلری یوغیش (همچنان در عقیش غلامی بدیع الجمال لطیف الاعتدال)
 یعنی جاره کی جاره اردنجه جالی غریب یعنی حسنده بی نظیر اعتدالی لطیف یعنی لطیف
 و معتدل بر قول ار سال ایلدی متعبده حاصلی بی مثل و مانند بر جاره و بر غلام احسان ایلدی
 (قطعه) هلاک الناس حوله عطشا* و هو ساقیری و لایستی) هلاک فعل ماضی مفرد
 مذکر طائب (الناس لفظا مر فوع فاعلی) (حول ظرفیه منصوبدر و ضمیر غلامه راجعدر
 (عطشا ضمیر لیکله منصوبدر هلاک ناسه اسنادندن) (و هو محلا مر فوع مبتدا) (ساق تقدیرا
 مر فوع خبری و جله اسمیه محلا منصوب جله حالیه) (برقی فعل مضارع مفرد مذکر غایبدر افعال

رد سحروری

مطالعه

رد شرح جیعا

رد شرح جیعا

یابندن فاعلی تحتنده ساقی به راجع ضمیر و جله فعلیه محلا مر فوع صفتدر سا قبتک (الایستی
 جله فعلیه معطوف قدر ماقبلنده جله فعلیه به و ایکی فعلک مفعوللری محذوفدر تقدیری
 بر یهم الکاس و لایسته بهم الشراب (محصول یت) ناس اول غلامک اطرافنده صومرانی جهتندن
 هلاک اولدی حال بو که اول بر سا قیدر ناسه کاسنی کوسرر و یا کندی کور بنور اما بونلره
 شراب ایچر من یعنی هر جت ایدوب قاندر من (برقی افعال یابندن منی للفاعل اولوب مفعوللری
 محذوف اعتبار اولوق اولاد بر منی للمفعول اولمقدن فشدن بر) (دیده از دیدنش نکشتی سیر*
 همچنان کن فرات مساسی) دیده مبتدا (از دیدنش مصدر مفعولنه مضاعفدر (و شین
 غلامه راجعدر (نکشتی یا حرف حکایه اولمزدی دیمکدر و فاعلی دیده به راجع تحتنده ضمیر
 (وسیر مفعول صریحی) (وازدیدنش غیر صریحی) (کز اصلنده که از در) (فرات فاک ضمیمه
 بونده طلی صومر ادددر) (مساسی استعمال یابندن اسم فاعلدر اسسقا مر ضنه مبتلا اولان
 کیمسه (محصول یت) کوز اول غلام نازینی کورمکدن یعنی سیر و تماشا ایلکدن سیر اولمازدی
 یعنی تقدیر باقسه طومردی انجلیکه طلی صودن مساسی هر تقدیر که ایچسه قائم با خصوص که
 کندینه ضرری وار حاصلی کمال حسندن کوز با قد جده باقه جخی کلور (عابد لقمه لذیذ
 خوردن گرفت و کسوه لطیف پوشیدن و از فوا که و مشعوم حلاوت و تمنع یافتن و در جال غلام
 و کثیرک نظر کردن و خردمندان گفته اند زلف خوبان زنجیر پای عقلست و دام مرغ ز برک)
 لقمه لذیذ بیانیسه (خوردن گرفت بیکه باشلدی بونک کی عبار تله رایشه شر و عدن کنایتدر
 بونرک آخرینسه و ارنجه هر فقره ده بر گرفت تقدیر اولور و بونرک فاک ماقبلنده بر مادت لفظی
 تقدیر ایدن زائد ایلش (فوا که فاکهه نک جمیدر ناز و میوه دیمکدر) (مشعوم خوش فوقولی
 لقمه (حلاوت مصدر در لذت معناسه) (حلاوت یافتن گرفت یعنی لذتنامه باشلدی
 (تمنع تفعیل یابندن مصدر در لغتده متاعلنمک یعنی فائده لیکدر اما بونده ذوقلنمک معناسه در
 جائزدر که حلاوت و تمنع فوا که و مشعومه لف و نشر مر تب طریقله مصروف اوله و جائزدر که
 ابکیسی یله هر برینه (در حرف صله) (جال غلام لامیه) (خردمندان مبتدا) (گفته اند
 خبری جله اسمیه حالیه و افعصددر) (زلف خوبان لامیه و مبتدا) (زنجیر پای عقلست
 لامیه ز و خبر مبتدا) (دام مرغ زیرک لامیه و بیانیسه در خبره معطوف (دام دوزاغه و آغه
 دیرلر) (محصول ترکیب) عابد لذیذ و لطیف لقمه بیکه باشلدی و پاک و لطیف کسوه
 کیمکه و فوا که و مشعوم مائدن حلاوت و ذوق بولمغه و غلامه جار یه نک جال با کانه نظر ایلکه
 باشلدی حال بو که عفلادیمشدر محبو بلرک زانی عقل ابانک زنجیریدر یعنی عقلی زنجیره چکر
 دخی زیرک و چاک قوشک دوزاغی یعنی هر تقدیر که بر کیمه زیرک و دانا اولسه محبوب قصد ایدنجه
 اتی صید ایدر (یت) در سر کار تو کردم دل و دین با همه دانش* مرغ زیرک بحقیقت منم امروز
 نودای) (در حرف صله و یا حرف ظرف (سر بونده سو دا و هوا معناسه در) (کاره و کارک
 تویه اضافتی لامیه لدر سنک ایشک سودا سنده و یا سودا سنده دیمکدر) (کردم بونک کی فعللرک
 ماقبلنده بر مصرف عبارتی تقدیر اولور صرف کردم دیمکدر (دل مفعولی) (ودین ا کامه معطوف
 (یا حرف مصاحبت کردم فعلته متعلق) (دانش اسم مصدر در بلیش معناسه بونده مراد علندر
 (مرغ زیرک بیانیسه و مبتدا) (بحقیقت زیرک متعلق) (یا حرف مصاحبت و یا حرف ظرف) (منم خبر
 مبتدا) (وامر و ظرف زمان) (نومبتدا) (دای یا خطاب ایله خبری یانک وحدت ایچون اولما سنی مجوز
 ایدنلری ذوق ایشدر (محصول یت) ای جانان سنک ایشک هوا سودا سنده و یا سودا سنده صرف
 ایلدم دل و دینی جمیع علم و معرفتله یعنی ماملکم سنک عشق هوا سنده بذل ایلدم پس مرغ

رد سحروری

مطالعه

این سید علی

مطالعه

رد این سید علی و سحروری

زیرک بگویند و سن دوزاخست که بنی ابی ایامند صید ایلانک (فی الجمله دوات وقت مجموعش
 بزوال آمد چنانکه گفته اند) دوات وقت لامیه و مجموعه اضافتی بیایه (بزوال باحرف صله
 حاصل کلام عابدك وقت مجموعت دواتی زواله کادی یعنی جمعیت وقتی وصفای خاطری زائل
 اولوب کندی حاصلی دنیا ذوق اولکی ذوقند انی دور ایلدی شویله که علما و عقلا دیشار
 (قطعه) هر که هست از فقیه و پیر و مرید و زوزبان آوران پاک نفس که بونده اسمدرکیم
 معنایه (ازحرف فین (فقیه بونده عالم معنایه در (و پیر مرشد (زبان آوروصف ترکیبدر فصیح
 و باغ معنایه بونده مراد و اعظم و ناخدر (آور آوردن مشتقد آور دندن مشتقد درین خطا ایلش
 الف و نون ادات جمعدر (پاک نفس اضافتی بیایه در (پاک نفس وصف ترکیبدر بونده مؤثر صولی
 خطا ایلش شیخار و ناخدر مراددر (محصول بیت) هر کیمه که وارد رفقه دن و پیردن و مریددن
 و پاک و مؤثر نفسی فصیح و بلیغ و اعظمردن (زبان اورانی سخن دانایله شرح ایدن بیلز ایش (چون
 دنیای دون فرود آمد * بعسل در بماند پای مکس (چون ادات تعلیل (بدنیا باحرف صله دونه
 اضافتی بیایه در آلتی دنیا به دیمکدر (فرود بونده داله در آمد ترکیبیه میل و تزلدن عبارتدر
 بعض مقامه اشاعه لقی معنایه ده مستعملدر (بونده اشاعه کادی دینلر اشاعه دن سولشار
 (بعسل باحرف ظرف (و در حرف تأکید تنکه مکرر مرید ایلدی (بماند فعل ماضی مفرد غائب
 (پای مکس لامیه مصراع ثانی تمثیل و تشبیه طریقه وارد اولشدر (محصول بیت) مذکورزدن
 هر بریسی چونکه الحاق و دنی بیایه میل ایدوب تزل ایلدی یعنی اکا تعلق ایدوب تشبث ایلدی
 انک لذت الدنوب قالدی عسلده مکس ایانی قالد یعنی کبی حاصلی دنیایی عسله و اهل دنیا بی
 مکسه تشبیه ایلش پس نیجه که مکس عسله میل ایدوب گرفتار اولور اهل دنیا عسله میل
 ایدنجه انجمن گرفتار اولور (باری مکس برینه همچو مکس یازانلر نسخه ره مخالف یازد قیلندن
 غیری بر معین مآلده چقمقاز (مذکور قطعه دن صکره گلستانه خار جدن بر قطعه الحاق ایدوب
 شرح ایلین معنوه بونک کبی تصرفلری داخل معرفت ظن ایدر فهم اولور بوله ایسه بیس الظن
 و بیس القم (باری ملک بدیدن اورغیت کرد عابد را دید از هیئات نخستین بگردیده و سرخ
 و سفید کشته و قره شده و بر بالاش دیبا تنگه زده و غلام پری پیکر یامری و حه بر طایوسی بالای
 سرش ایستاده بر سلامت حالش شاد مانی کرد و از هر دری سخن گفتند تا ملک بانجام سخن گفت
 من این دو طایفه رادر جهان درست میدارم علما و زهاد را و زری فیلسوف جهان دیده حاضر
 بود گفت ای ملک شرط دوستی آنست که با هر دو طایفه نکو بی کی علما را ز رده نادیکر بخوانند
 و زهاد را چیرنی مده ناز اهد بمانند بدیدن او باحرف صله و اضافت مصدرک دفعه و لنه در (هیئات
 بونده شکل سپاه معنایه در (نخستینه اضافتی بیایه در (بگردیده و دوش یعنی اولکی شکندن بر شکله
 دخی کیرمش (بالش دیبا بیایه دیبا شب دیدکاری قوماشدر) تنگه زده طیاتش دیمکدر لفظ تنگه
 ترکیبیه مستعملدر (غلام پری پیکر بیایه پیکر پای عجمک فحی و سکونیه و او و حاکم فتحه لیه اسم الندر
 (باحرف مصاحبت (مر و حه عجمک کمبری و رانک سکونیه و او و حاکم فتحه لیه اسم الندر
 با ایزه دیرل عجم بادیرن دیر (پرقتاد و بلمکدر دیمکدر (طایوسیه اضافتی بیایه (باحرف نسبت طایوسیه
 منسوب دیمکدر (بالای سرش لامیه باشی اوزره دیمکدر (ایستاده طو رمش یعنی اباغ اوزره
 (وازه دردی باحرف وحدت هر بر ایدن و هر فصلدن دیمکدر (نامک تابونده حتی معنایه در
 باحرف ظرف (انجام آخر دیمکدر معنایه اضافتی لامیه در وزری باحرف وحدت (فیلسوف بونده عاقل
 و داناه معنایه در (جهان دیده اضافتی بیایه در (جهان دیده وصف ترکیبدر جهان کورمش دیمکدر
 مراد مجرب روزگاردر (نکو بی باحرف مصدر (نادیکر باحرف تعلیل دیگر دخی یعنی زیاده دیمکدر

رد سروری

رد ابن سید علی

رد شرح جیعا

رد شرح جیعا

مطالعه اوتامه مال جیفه

چفتدن ماعدا همچو مکس

نسخه سنه کوره قطعه نک

اعرابنده نکلف قالفار لکن

شارحت التزام ایلدیکی نسخه

خیال بولیدر (محمد اسعد)

(بخوانند او قویله یعنی علمه ترقی ایدر (دیگر برینه دیگران یازوب معنایه تا کیم غیر یار اول
 رعایتی کوروب دخی او قویله دین جیم نسخه ره مخالف یازوب مقصوده واصل اولماش
 (محصول ترکیب) بر کره ملک عابدی کورمکه رغبت ایلدی عابدی کوردی اولکی شکل و سیمادن
 دوش و قزلی قزل آغی آغ اولش و عمرش و دیبا یصدیغه طیاتش و پری سیمانی جوان
 طایوس بولیدن معمول بلیزه ایله باشی اوزره طو رب یل صاورر باد شاه چابک سلامت
 حالته و صفای ظاهرینه شادمانلی ایلدی یعنی اینی حالده بولیدن مسرور اولدی و هر بایدن
 و هر جهندن سوز بولدی حتی پادشاه آخر کلامنده بیوردیکه بن بوابکی طایفه بی جهانده
 سوه رین یعنی علما و زاهد لری بر عاقل و دانا وزیر اول مجلسده حاضر ایدی دیدی ای پادشاه
 تحبک و دوستلک شرطی اولدر که ایکی طایفه به یله احسان و لطف ایله سین علمایه التون واجه
 و بر تاعلمه ترقی ایلدر یعنی احسان سببیه علمه زیاده کوشش ایلدر و زاهد لره نسنه و یرمه تا کیم
 زاهد قالد یعنی زهد و صلا حنه مانع اولیه تنکه بایکده کی عابده مانع اولدی جا صلی زهد
 و تقوا لری دنیا لذتی افسا دایله (بیت) نه زاهد رادرم باید نه دیشار * چو بستد زاهد
 دیگر بدست آر) بستد فعل ماضی مفرد غائب (ستدن فعل مضارع دین زیاده غلط سولش
 چونکه الدی دیمکدر (زاهدی باحرف وحدت (بدست باحرف صله (آر فعل امر مفرد مخاطبدر
 آیدندن کتوردیمکدر (محصول بیت) زاهد اولان کیمسیه نه آخه کرک نه اتون زیر بونلر زاهد لکی
 بوزار چونکه زاهد درم و دینار الدی بر غیری زاهداله کتور زیر بودرم و دینار قبض ایاکله زاهد لکدن
 خارج اولدی (قطعه) آرا که سیرت خوش و سربست باخدای * بی نان وقف و لقمه در پوزه
 زاهد ست ازا که تقدیری انکس را کدر حذف و ایصال طریقه ترک اولندی (سیرت خوش بیایه در
 بای بضیله (سربست باحرف وحدت و یاتنکیر) لقمه در پوزه لامیه در (در پوزه جره دیرلر خربف
 ایدوب رومده در وازه دیرلر (محصول بیت) اول کیمسیه که کوزل خلقی و حسن سیرتی و الله ایله
 بر سیری وار وقف انکس و لقمه در سیرت زاهد در یعنی زاهد حقیقی اولنه فقر اقمه سن بیک
 لازم دکل هر نه برسه اکا ضرر ایلز (انکشت خوب روی و بنا کوش دلفریب * بی کوشوار
 و خاتم فیروزه شاهد ست) انکشت خور روی لامیه در (انکشت برمی (خوروی وصف
 ترکیبدر کوزل بوزلی دیمکدر (بنا کوش قولتی توی (دلفریبه اضافتی بیایه در (دلفریب
 وصف ترکیبدر فر بیدندن کولک الدایی دیمکدر (کوشوار کوپه (خاتم فیروزه بیایه فیروزه
 بر جوهرک اسمیدر که بجم پیروزه دیر ظاهر امر بدر پیروزه دن (شاهد بونده محبوب معنایه در
 (محصول بیت) لف و نشر غیر مرتب طریقه بیورر خو برویک انکشتی و کولک الدایی
 کوپه سزینا کوشی و خاتم فیروزه سز انکشتی محبوب و مقبولدر یعنی بر کوزلک خلقی مقبول
 اولاد قدن صکره اسباب زیننه هیچ احتیاجی اولماز حاصلی حسن ذوق به اسباب زینت لازم دکل
 (قطعه) درویش نیک سیرت فرخنده رای را * نان رباط و لقمه در پوزه کوماش (درویش نیک
 سیرت بیایه نیک سیرت وصف ترکیبدر ای خوبی دیمکدر (فرخنده رایه اضافتی بیایه در بعض
 نسخه ده فرخنده بی و اعطایه ابراد ایلش لیکن اسلوب عجمه مخالفدر (فرخنده رای وصف
 ترکیبدر مبارک فکری دیمکدر (ورا ادات مقبولدر با صله معنایه (نان رباط لامیه بونده رباطدن
 مراد خانقاه و تنگه کبی رل در بو مقامده رباطک مشترک معنایه ذکر ایدوب تطویل کلام
 ایلین اطاب بی فایده ایلش (لقمه در پوزه لامیه (کو فعل امر مفرد مخاطب سوبله دیمکدر
 (مباش فعل نهی مفرد مخاطب اوله دیمکدر (کوه باشک معنای مطابق سبی اولمادی و دی اوله
 دیمکدر و معنای التزام سبی دی اولسون دیمکدر (کوفعلنی بعض یرده امر و نهی صیغه لیه

رد شعی

رد سروری

نوحریف مشهور دکلدر
(محمد اسعد) سنه

رد سروری

اما نافع شاید در برین کوره معنی و زیور خطاب نام مراد در (محصول بیت) مبارک فکری ابو
 خویلی درویش رباط امکی و در پوزه لقمه می دی اولسون یعنی بر کسبه نک که درویشکی پاک
 وصال اوله اکا وقف امکی بیک لازم دکل مراد بود که درویشک خانقاهلرده یا توب فقرا
 لباسین کیملکه دکلدر کومبا شدن مراد سلبدر همان اولسون دیمکدر پس کونا کیدافاده ایدردین
 بی ملاحظه سولیش بولک کی برزده کومقصد در دین اثر نجه کش (خاتون خوب صورت و پاکیزه
 روی را * نقش و نگار و خاتم فیروزه کومباش) خاتون خوب صورت بیاض خوب صورت و صف
 ترکیبدر (پاکیزه پاک معنایه در پاکیزه روی و صف ترکیبدر بویکی و صف ترکیب عطف تفسیری
 طریقله وارد اولش (زاداد معقول در حرف صله معنایه و یا حرف تخصیص (نفس و نگار
 عطف تفسیری (خاتم ناک فخریه بوزک دیمکدر (محصول بیت) خوب صورت و پاکیزه روی
 خاتونه و یا خاتونک نفس و نگاری دخی خاتم فیروزه می دی اوله و یا اولسون یعنی خاتونکه روی
 خوب و چهره سی پاکیزه اوله اکا اسباب زینت اولسون یعنی لازم دکل زیرا اسباب زینت
 خلقت نافع اوله کوره در کالک اسباب حسن به احتیاجی بوقدر (بیت) نامرا هست
 و دیگر باید * کر خوانند زاهدیم شاید) هست رابطه در است معنایه (یعنی تا که مراجعین
 دیگر جز خدای یابست دین عجب تصرفه مالک ایش (ناحرف توقیت در مادام معنایه
 (مرایتم دیمکدر) هست وار در دیمکدر (یعنی مادام که بنم برنسم وارد هر نه اولورسه اولسون
 (دیگر خبری) باید فعل مضارع مفرد غائب کرک دیمکدر (خوانند فعل انی مستقبل جمع
 غائب اوقومبار یعنی دیمبار (زاهدیم معنایه خواننده مقید در ضمیر منصوب متصل
 معنایه) شاید فعل مضارع مفرد غائب لایق دیمکدر (محصول بیت) مادامکه بنم برنسم وار در
 هر نه ایسه و بر خبری که کر کم اوله یعنی پروار ایکن بردخی نسته به طالب اولم اگر بکا زاهد
 دیمسلا لایق در زیرا برنسنک تکرار نه طالب اولم زاهد لکی منافید حاصلی زاهد اولدر که هیچ
 برنسنک تکرار نه طالب اولم یوب بریله اکثفا ایله مضارع اولم معنایه بنی کیم برسد رقی
 مقدارم اوله و خبری به طالب اولم دین معنای مضارعی سد ایلس و مادامکه که بنم فوت لا یوت
 مقداری نسته به قدرم واردر و اندن خبری بکا کرک اوله دین اثر نجه یوریش (حکایت) مطابق

این سخن پادشاهی را مسمی پیش آمد گفت اگر انجام این حالت بر مراد من باشد چندین درم
 زاهد از ابد هم چون حاجش بر آمد وفای تدرش بموجب شرط لازم آمد یکی را از بندگان
 خاص کبسه درم داد که زاهدان تفرقه کنند کویند غلام عاقل و هشیار بود همه روز بکر دید
 و شبانکه باز آمد و در مهار ابو سه داد و پیش ملاک نهاد و وقت زاهد انها نیافتم گفت این چه
 حکایت است آنچه من دادم درین شهر چهار صد زاهدند گفت ای خداوند جهان انکه زاهدست
 نمی ستاند وانکه می ستاند زاهد نیست ملاک بخشید و ندیمان را گفت چندان که مراد حق
 این طائفه خدا پرستان ارادت است و افر این شوخ دیده را عید او تست و انکار و حق بجانب
 اوست (مطابق این سخن اسم فاعلک معنایه اضافیدر (این سخن اشارتدر ایسات
 سابقه (یعنی بو حکایه انلرک مضمونسته مطابق و موافق در (مسمی با حرف وحدت (انجام
 این حالت لامیه (چندین بونده الفاظ صکنایه دندر عدم تعبیر دن عبارتدر (درم
 دالک قحی و کسر یله و رانک قحیه له ایچه به دیرر (وفای ندر مصدرک معنایه اضافیدر
 (با حرف مصاحبت (موجب اسم فاعل و زنی اوزره اولیحق سبب معنایه در و اسم معقول
 و زنی اوزره اولیحق مقتضا معنایه در (شرطه اضافتی بو که کوره در (تفرقه مصدر در
 تفعلیل باندن باه مصدر حذف او توب بیاضه تا ویر لشدر بو حذف و بدل سالمه سماعیدر

رد سروری
رد این سید علی

رد این سید علی

رد سروری
رد سیدی

مطلب

(اما ناقص ده قیاسی) بکرد بد چکرندی و طولاندی (و شبانکه کیچه سی) ندیمان مصاحبان
 معنایه طائفه خدا پرستان بیاضه در (خدا پرست و صف ترکیبدر زاهد و عابد معنایه و الف و نون
 ادات جعفر (شوخی دیده اصطلاحدر کسب معنایه) و را ادات تخصیص (و حق
 و او حرف حال (و حق مبتدا و با حرف ظرف (جانب اولامیه در (محصول ترکیب) بو حکایه
 مذکور بیتار مضمونسته مطابقتدر بر پا د شاک او کنسه بره هم ایش سکندی یعنی بره هم
 مصلحت واقع اولدی دیدی که اگر بو حالتک و بو همک عاقبت و پایانی بنم مرادیم اوزره
 او اوزره زاهد بوقدر ایچه و بره هم چونکه حاجتی حاصل اولدی ایله یکی شرط موجبله
 نذر و فالانم کلدی خاص بنده لیدن بر یسنه بر کسه ایچه و بریدی تاکسم زاهد لره تقسیم
 ایدد دیرر که اول بنده عاقل و دانا ایدی بون کون سکندی و چکرندی و کیچه سی کیرو کادی
 و ایچه بی اویدی و پادشاه او کنه قودی و دیدی هیچ زاهد بولمدم پادشاه دیدی بونه حکایتدر
 اول که بن بلورم بوشهرده دورتوز زاهد وار بنده دیدی ای خداوند جهان اولکه زاهد در
 الماز و اولکه آواز زاهد دکلدر پادشاه کولدی و مصاحبتدر دیدی او بقدر که بنم بو خدا
 پرست طائفه سی حقیقه ارادت و افرارم وار بو کستارک عداوت و انکار و و ارحال بو که
 حق آنک جانبنده در بر اسوزی حقد (بیت) زاهد که درم گرفت و دنیا زاهد تر
 از و کنی بدست آر) که حرف رابط صفت (درم و دنیا ر گرفتار مفعولاریدر (زاهد تر
 زاهد لک دیمکدر (کنی با حرف نسبت) بدست با حرف صله آرالف مدوده ایله فعل امر مفرد
 مخاطبدر آریدندن (آوزیدندن دین بیاضه آورد جانش (محصول بیت) زاهد که ایچه
 و التون قبض ایلدی یعنی قبول ایلدی اندن بر زاهد لک کبسه اله کنور یعنی دنیا به مائل
 اولان زاهدی زک ابه و مائل اولیانی اله کنور یعنی تحصیل ابه (حکایت) یکی از علمای
 را سخ را پرسیدند که چه کو بی در نان وقف گفت اگر از بهر جمعیت خاطر و فراغ عبادت
 ستاند حلالست و اگر مجموع از بهر نان نشیند حرام (علمای را سخ بیاضه) (را سخ محکم
 دیمکدر (را ادات معقول) که حرف بیان (در نان وقف تقدیری در حق نان وقف در (ستاند
 فعل مضارع جمع غائب فعل شرط واقعدر (حلالست جزای شرط (محصول ترکیب) علمای
 را سخک بر بستدن صور دیلر که نان وقفک حقیقه نه دیرسین دیو دیدی اگر جمعیت خاطر و فراغ
 عبادت ایچون آوزر سه حلالدر و اگر جمع اولوب وقف ایچون آوزر سه حرامدر
 (بیت) نان از برای کج عبادت گرفته اند صاحب دلان نه کج عبادت برای نان
 کج عبادت لامیه در مجازا (نان گرفته اندک معقول صریحیدر (وازی برای غیره مرعی و صاحب
 دلان فاعلی (محصول بیت) صاحب دلار امکی کج عبادت ایچون المشر در یعنی گوشه
 عبادت عرلت ایدوب آوزر دقلری ایچون نان وقفی الوب بر صاحب دلار کج عبادتی و گوشه
 عزائی امک المی ایچون و وقفک حقنک ایچون طوعا دیلر حاصلی و وقفک تمکنی کج عبادت اختیار
 ایلد کلری ایچون الورل کج عبادتی امک المی ایچون اختیار ایلدیلر (حکایت) درویشی
 بمقامی رسیده که صاحب بقعه کریم النفس بود طائفه اهل فضل و بلاغت در صحبت
 او هر یکی بدله و اطلاقه چندان که رسم ظریفات باشد همی گفتند درویش راه بیابان قطع
 کرده بود و مانده شده و چیزی نه خورده یکی را از ان میان بطریق ایسلاط گفت ترا هم چیز
 پیدا بد گفت درویش گفت که مرا چون دیگران فضل و بلاغت نیست و خیر نخونده ام
 بیک بیت از من قناعت کنید همکسان بر غبت گفتند بکوی گفت (محصول ترکیب) بر درویش
 بر مقامه ابر شدی که صاحب مقام کریم النفس کیمسه ایدی اهل فضل و بلاغت طائفه سی

رد این سید علی

آنکه محاسبه هر برسی نشه که طار فانك رسم و آیدید برینده واطبقه سو یلردی درویش را دیابان
 قطع ایلش ایدی و قاشدی و نسته پی شدی ارانندن برسی حشر بلیق طریقله دیدی سنده برنسته
 سويلك كركسين درویش دیدی بنم سارل کی فضل و بلاغم بوقدر و برنسته او قوماشم بدن
 برینته قناعت ایلک جج اهل مجلس ازادت و رغبتله سوله دیدیلردویش دیدی (یت) من کرسنه در
 بر ایدم سفره نان * هم چون عزیم بر درجام زنان) من کرسنه مصراع اولك تقدیری من کرسنه ام
 در برابر سفره نان در منزهت وزن ایچون ميم تاخیر اولدی و جازدر که دیه و بریم
 ضرورت وزن ایچون گشت در معنی جهنده اکا هیچ احتیاج بوقدر (ومن کرسنه مبتدا اوله
 و مصراع ثانی خبری تأمل ندر) کرسنه بونده کاف بحکم ضعی و رانك سکونی و سبک
 کسر یله در آج دیمکدر (جو طمان معنسانه) سفره نان لامیه (عرب عینك وزانك فتحه) یله
 ارکن معنسانه در (در جام زنان لامیه) در (محصول بیت) انك سفره سی قرش و سنده
 ی کرسنه عورتلر جافی قبول سنده ارکن کی ام یعنی ارکن اولان کیمسه عورتلر جافی
 قبول سنده نیجه که تحسیر چه کرسنه بن کرسنه انك سفره سی قرش و سنده ایچیلین تحسیر چه کرسنه
 (جساز در که من کرسنه مبتدا اوله و سفره نان مبتدا ثانی اوله) و در برابر خبر ثانی اوله و جمله
 اسمیه حال اوله و مصراع ثانی خبر مبتدا اول اوله تقدیر (همه پسندید ندو سفره پیش آوردند
 صاحب دعوت گفت ای یار زمان تو قف کن که پرستار انم کوفته بریان مپسازند درویش
 سر بر آورد و گفت) پرستار قولیجی دیمکدر اصلنده و وصف ترکیبی در آورده پرست معنسانه
 طایع کنور ییجی یعنی طایع صکره خد متکار چنسته اسم قلندی (الف و نون ادات
 جمد را کنری جوارى چنسته اطلاق ایدر) کوفته بی رومده بچاق قیبه سندن ایدر اما انلر اولانی
 خورده خورده طوغرار ل صکره هاونه قوبوب دو کرل حقیقته کوفته بوجنس اولان اته دیرل
 (بریان صومر بشتات چنسته دیرل) مپسازند ایلرل بچاق قیبه سنده کوفته دینلر بچم کوفته نیه
 دیدکدر بن بیلز ایش (محصول ترکیب) جج اهل مجلس درویشك بیتنی بکندیلر و اوکنه سفره
 کنور دیلر صاحب دعوت دیدی ای یار بر زمان تو قف ایله که قوللقیلریم کوفته بریان ایدرل درویش
 یاشین قالدردی و دیدی (یت) کفته در سفره من کو مپاش * کوفته رانان نهی کوفته است)
 بیت اولنده اولان کوفته مذکور کوفته در و مصراع ثانی اولنده اسم مفعولدر دو کیش معنسانه
 (یعنی سفر شد اند و آلامنی چکش کرسنه کیمسه) را ادات صله (نان نهی بیانیته نهی بوش دیمکدر
 مراد قاتقسنر انمکدر قافیه ده می کوفته مذکور کوفته در (محصول بیت) کوفته بنم سفره ده
 اواسون دی یعنی بکا کوفته لازم دکل زیرا یول کوفته سنه قاتقسنر انك کوفته در (حاصلی آج
 اولان کیمسه قوری انك شکر بن چقارونك بوانسون (حکایت) مریدی گفت بیررا چه
 کنم که از خلایق برحت اندم از بسیاری که یز یارتم همی آیند و اوقات هر یز مر از تر دایشان
 نشویش حاصل می شود گفت هر چه درویشانند ایشان را وای بد و هر چه توانکرانند
 از ایشان چیرتی بخواه که دیگر کرد تو نکردند) با حرف طرف زحمت صفتی و وصف شعی
 معنسانه در (اندر با افاده ایلدی یکی معنای ظرفیتی تا کید ایدر بسیاری یا حرف مصدر) که
 حرف بیان یز یارتم یا حرف صله (تردد فعل یابندن مصدر در کله و کته معنسانه) ایشان
 اضافت مصدر ل فاعله اضافتیدر (هر چه بوکتانک بومقای بویه و افعدر ججع نسخه ده
 اکر چه غیر ذوی العقولده استمالی اغلبدر لیکن ذوی العقولده ده استمال اولانور
 عربیده ماکی (و آدمی یا حرف وحدت و یاتکیر) که حرف تعلیل کرد تولامیه (نکردند فعل
 انی مستقبل ججع غائب (محصول ترکیب) بر مرید پیره دیدی نیجه ایده بن که خلایق دن زحمتده چ

رد این سید علی و سروری

زیارته چوق کلد کارندن یعنی زیارته چوق کلد کارندن زحمت چه کرم و اوقات عز یز مه انلرک
 کلوب کتلرندن نشویش حاصل اولوز یعنی کثرت ناسدن اوقات مضبوط دکل پیر دیدی اول که
 درویشلردر انلر دین ویر یعنی مدیون ایله و اولیکه اغیادر برنسته انلردن استه که پردخی سنك
 اظراف کده چکر نمیه ز و یانکه اوغرا میه لز را مدیونلر ادای دین ایلکله لازم کلسون دیوانیکه
 کلرلر و اغیا استدیگک نسته بی و برک لازم کلسون دیو قورقورلندن یانکه اوغرا مر از حاصلی ایکی
 فزقه دن یله بو وجهله خلاص بولور سین (یت) کر کد ایشمر و لشکر اسلام بود *
 کافرا زیم توقع برود تا در چین) کدادن بونده مراد دینچیدر (پیشرو و وصف ترکیب در
 اوکجه کید ییجی دیمکدر لشکره و اسلامه اضافت لامیه در) کافرا بی عجم مفتوح اوقور (بیم توقع
 لامیه) توقعدن مراد سؤال در یعنی دینلنك برود فعل مضارع مفرد غائب کیدر دیمکدر
 (اما مراد قاجقدز فرار معنسانه) در چین لامیه در مراد سرحد چیندر (در حرف ظرف
 یا معنسانه دین چین سویلماش یعنی خطا ایلش (محصول بیت) اگر کد الشکر اسلامك
 مقدمی اولور سه یعنی دایلی و قول اغوزی اولور سه کافر دینلنك قورقوسندن سرحد چینده دك
 خیار یعنی یوکلن عسکر هب دینچیدرلر دیندن دینلورلر دیو خوشدن طور مرز چنار
 پیشروده رولغفلنی و برود فعلی رفتن مصدر نندن اخذ اید نار خطا ایشلر (حکایت) فقهی
 پدر را گفت هیچ ازین سخنان دلا و یز متکلمان درمن اثر نمی کنند بعلمت آن که نمی بینم ایشانرا
 کرداری موافق گفتار) فقهی یا حرف وحدت (پدر را یعنی پدرش را) از حرف
 تأکید (و این اسم اشارتدر سخنانه) و دلا و یز اضافت بیانیته در (دلا و یز وصف ترکیبدر
 (آوینیدن کولک تعلق اید ییجی دیمکدر) متکلمانه اضافت لامیه در متکلمانن مراد واعظلر
 و نا صحرلدر (در من در حرف صله در یا معنسانه) یا حرف مصاحبت (علت سبب دیمکدر
 (آه اضافت لامیه در) که حرف بیان (ایشان را را حرف تخصیص انلرک دیمکدر) کردار
 اصلنده وصف ترکیبدر (کرد که فعل معنسانه اسمدر آریله که آورده دن مر خدر (تقدیری
 آورده کرد در کاف عربك فقهیله ایش کنور ییجی معنسانه صکره بجموع مر کی فعل
 معنسانه اسم ایلدیلر (ایندی کردار کاف عربك فقهیله عمل دیمکدر) پس کافک کسر یله
 اوقوینلر بولفظك حقیقته واصل اولما مشلر (گفتارده کردار کی وصف ترکیبدر تقدیری
 آورده گفت در) گفت اسمدر قول معنسانه پس بجموع مر کی کلام معنسانه اسم ایلدیلر
 (محصول ترکیب) یرفقه یا یا سنده دیدی هیچ بو واعظلرک و نا صحرلرک کوزل اداری و کولک
 تعلق اید ییجی سوزلری بکا تأثیر ایلر اول سببه که انلرک اقوالسه موافق اعمالی کورزم حاصلی
 ایشلری سوزلرینه او یماز یعنی خلقه کوزل پند ایدرلر اما کندیلر نصیحتلر یله متصح اولمازلر
 (مشوی) ترک دنیا بمردم آجوزند * خو بشتن سیم و غله اندوزند) ترک دنیا مصدر لک مفعول
 اضافتیدر (بمردم یا حرف صله (امو زندك ترک مفعول صریحی و بمردم غیر صریحی
 (خو بشتن و اور عمیله بونده کندیلر دیمکدر مبتدا واقعدر (غله حبوب چنسته سنده مملدر
 مثلاً بقدا ی و اربه و غیر یسند) اندوزندك سیم و غله مقدم مفعول لریدر (وجهله فعلیه
 خبر مبتدا در قز انورل یعنی کسب ایدرلر دیمکدر (محصول بیت) مذکور و واعظ و نا صحرلر
 دنیا ترکنی خلقه تعلیم ایدرلر اما کندیلر کی کوشله غله کسب ایدرلر حاصلی خلقه سویلکار یی
 کندیلر ایشلر بلکله عکسکی ایشلر (عالمی را که گفت باشد و پس * چون بگوید نکیرد
 اندر کس) عالمی یا حرف وحدت (ورا حرف تخصیص) گفت بونده اسمدر قول معنسانه
 (واوله مستعمل اولان پس فقط معنسانه در انجی دیمکدر) نکیرد تأثیر ایلز دیمکدر فعل انی

رد سروری و شعی
 چنین بر معنایی که چکدر
 رد این سید علی و سروری

رد شرح جعما

مستقبل مفرد غائب در (اندر ادات صله) در با معنای صله در حرف صله در حرف معنای صله
 سهواً ایلمش (کجه نك قلبنده تاثير ايلز دين ظاهر و متبادر اولدر که اندر حرفی اندرون
 معنای صله اخذ ایلمش) کجه ده تاثير ايلز دين اندر حرف صله اولدر یفتدن آگاه دکل ایلمش
 (محصول بیت) بر عالم که همان قول اوله انجی یعنی قولنه کوره فعلی اولیه یعنی قولیه
 عال اولیه چونکه خلقه نصیحت ایوب سوبلر نصیحتی کجه به تاثير ايلز (عالم انکس بود که
 بد نکند * نه بگوید بخلق و خود نکند) (محصول بیت) عالم اول کجه در که برامز ایلمش
 اشلبه عالم اول دکلدر که خلقه سوبلیه و کندی سوبلدیکی طوغمه یعنی کندی نصیحتیه
 متصح اولیه حاصلی عالم اشلبه عال اولدر اولیان دکلدر کا قال الله تعالی (انامرون
 النام بالبروتسون انفسکم) (بیت) عالم که کامرانی و تن پروری کند * او خوبشستن کست
 کرا رهبری کند) که حرف بیان (کامران و صف ترکیبدر را بنه ندن راند ندن
 دکل مراد سورچی دیکدر و یا حرف مصدر در (تن پرورده و صف ترکیبدر پرورید ندن
 بذتی بلیخی دیکدر) و یا حرف مصدر (او عالمه راجعدر) خوبشستن مبتدا (کست خبری
 کرا که اسنادر کیم معنای صله) و را ادات مفعول (رهبر و صف ترکیب در برید ندن قولغوز
 معنای صله) (عریجه دلیل و هادی دیر) (محصول بیت) عالم که کامرانی و تن پرور لک ایلبه
 یعنی حضور و صفای نفسانی ده و بدتی تریه ایشله مقید اوله اول کندی صلی ضالدر یعنی تمش
 وضایع اولشدر پس کجه هدایت ایدر حاصلی کندی باشنه چاره سی بوقی باغیر بسنه چاره سی
 اوله (پدر گفت ای پسر مجرد این خیال باطل نشاید روی از تربیت ناخشان بر تافتن و راه بطالت
 گرفتن و علما را بضالت منسوب کردن و در طلب عالم معصوم از فوائد علم محروم ماندن (مثل)
 همچو آن نایبانی که شی در وحل افتاد و گفت ای مسلمانان چرا غی قراره من دارید زنی فاجره
 بشنید و گفت تو که چراغ نبی چراغ نبی همچین مجلس و هظکله براناست آنجا ناعدی
 ندهی بضاعتی نستانی و اینجا ناردانی نیاری سعادت نبی) خیال باطل بیانیه (تربیت ناخشان
 مصدرک فاعله اضافتدر) بر تافتن دوندن مک بعضی نمخنه ده کردا نیدن دوشمش مال بردر
 (طلب عالم مصدرک مفعولته اضافتدر و معصومه اضافت بیانیه در) فوائد علم لایبه در
 هر رفته به بر شاید تقدیر اولنور (نایبنا کوردیکدر) یا حرف وحدت و یا تکبیر (که حرف دایم صفت
 وحل و اولک و حاکم فخر بله صوبی بالغه دیر) (چراغی یا حرف وحدت) (فرا بونک کی پرده
 یا صله معنای صله در) (فرا بونک دیکدر دین زیاده بعید کتشد) (راه من لایبه) (دارید فعل امر
 جمع مخاطب طوکنر دیکدر) (زنی یا حرف وحدت) (فاجره فاسقه دیکدر) (همچین مجلس وعظ
 بعضی نمخنه ده همین مجلس وعظ بوجلس وعظده دیکدر) (کلبه کاف عجمک ضمی و لامک سکونیه
 بونده دکان معنای صله در) (برازان لفظنه اضافتی لایبه در بران مبالغه ابله اسم فاعلدر و الف و نون
 ادات جمعدر بر صانیجیلر دیکدر) (آنجا یعنی کلبه برانانده) (نا حرف توقيت) (نقدی یا حرف وحدت
 و یا تکبیر) (بضاعتی یاسیده بویه در) (ندهی و نستانی فعل نفی مستقبلدر) (انجایی مجلس علمده
 نا حرف توقيت) (ارادت افعال یابندن مصدر در راستک و طلب معنای صله در) (و یا حرف تکبیر) (سعادت
 یاسیده حرف تکبیردر) (نیاری و نبی کته فعل نفی مستقبلدر) (محصول ترکیب) (فقیهک پدری
 اوغلندن بومقوله سوزنی ایشدنیجه دیدی ای اوغل مجرد بوخیال باطل ابله یعنی ادله عقلیه
 و نقلیه سرهمان بوظن فاسیده ایله لایق دکلدر ناخشان تر یه سندن بوز دوندن روبر انلرک مجلسدن
 اعراض ایلرک و کلبا بطالت بولین طوغمی یعنی بطلال او نورمق و علما و ناخشان ضلالتنه نسبت ایلرک
 و عالم معصوم طلبندن یعنی عالم پاک و خالص طلبندن و علم فائد مژندن محروم قالمق یعنی علما اشلبه

رد سروری
 رد ابن سید علی
 رد شیعی

رد ابن سید علی و سروری

رد شیعی

عالم دکلدر تو علم مجلسندن کلبا تقاضایک لایق دکل (شول نایبنا کی که بر کجه بالغه دوشدی
 یعنی نیک حالک اکابر و دیدی ای مسلمانان بولومه بر چراغ طوکنر بر فاخته زن اعمالک بوسوزنی
 ایشدنی و دیدی سن که چراغ کورمز سین چراغله نه کورز سین قصه دن حصه بودر که سنک که
 علمیه حسن ظن و اعتقاد خالصک بوددر پس علمدن نه نور وضیا کسب ایدر سک حاصلی علمیه
 حسن ظنک کر کدر کیم علومیه مهتدی اولاسین امدی بوجلس وعظده بوازل دکانی کیدر
 مادامکه اندر نقد ایلمه سین بر بضاعت لکه مرزین و بونده مادامکه ارادت صادق و محبت کامل
 کتور مبه سین علم سعادتیه معصوم اولاسین (قطعه) گفت عالم بکوش جان بشو * و زمانه
 بکفتش کردار) گفت بونده قول معنای صله اسمدر عالمه اضافتی مصدرک فاعله اضافتدر
 (یا حرف مضایعت) (کوش جان بیانیه) (ور واکردن محققدر) (عالم فعل نفی مستقبل ماندن
 بکرمز مبه دیکدر مانستن دن دینر خطا سوبلدیلر) (یا حرف صله گفتن مصدر شین ضمیر عالمه
 راجعدر) (کردار کافی عربک فحمله عمل معنای صله در) (محصول بیت) عالمک قولانی جان قولیه
 ایشد اگر علی قولنه بکرمز سده یعنی عالمک فعلی قولنه او بکار سه ده قولانی جاله استماع ایله
 (باطلست آنکه مدعی گوید * خفته را خفته کی کند بیدار) مدعی بونده شول جاهلدر که عالم
 بکرمز یعنی دعوائی علم ایلر لکن علی بوقی (محصول بیت) عالم قولانی هر نیجه ایله دکل
 اما مدعینک و جاهلک سوزی و سوبلدیکی باطلدر ز بر او عیسی او عیسی حقن او یارر یعنی
 جاهلک کندی به چاره سی بوقدر یاغیر نه چاره سی اولور و جازدر که مدعین حکیم سنایی مراد
 اوله و گویدک مقول مصرع نانی اوله ز بر حکیم سنایی عبرت نامه نام قصیده سنده بریت ابرار
 ایلمش که حضرت شیخ ذکر ایلد یکی مصرع نایبیدر (بیت) عالمست خفته است و تو خفته *
 خفته را خفته کی کند بیدار * بولم الله شیخک مرادی بواوله (مرد یاید که کرد اندر کوش
 و رویشست بندردیوار) باید فعل مضارع مفرد غائب (که حرف بیان کرد فعل مضارع مفرد
 غائب طوته دیکدر) (اندر ادات ظرف قولغده طوته یعنی خاطر پنه آله) (نوششت اصلنده نوشته
 استدر ضرورت وزن ایچون حذف و ایصال اولدی) (محصول بیت) مرد عاقل و دانا کر کدر کیم
 قولغده طوته یعنی قولغده آله و متصح اوله و اگر نصیحت دیواره ده یازلش ایله دکل که عالم غیر
 عاملدن حاصلی انسان اولدر که هر به پردن او اور سه بندد بواوله (بندی دیواره ده منقوشده
 کور سه عالم غیر عاملدن خود بطریق اولی) (حکایت منظومه) صاحب دلی مدرسه آمد ز خانقاه
 شکست عهد حکمت اهل طریق را) دلی یا حرف وحدت (یا حرف صله مدرسه مبالغه ایله اسم
 مکان) (خانقاه معرب خانقا در صوفیانه می عهدک حکمت و حکمتک اهل و اهلاک طریقه اضافتدر
 لایمدر) (وراد ادب تخصیص) (محصول بیت) بر صاحب دل خانقاه دن مدرسه به کلدی یعنی خدا
 دوستلر دن بر می صوفی طریقی بکایدوب علم طریقه داخل اولدی بویه ایدنیجه اهل طریقتک عهد
 حکمتی کسر اولدی یعنی انرا ابله هم حکمت و هم جنس و هم پیشه اولمق عهد ایلشکن اول عهدی
 شکست ایلدی) (کتم بیان عالم و عابد چه فرق بود * نا اختیار کردی از ان این فریق را) (نا حرف فعل
 آن اهل طریقه معصومدر و این اهل مدرسه به فریق اسم جمعدر ببولک معنای صله) (محصول بیت)
 حضرت شیخ بیورمزد کور صاحب دله دیدم عالمه باید بینده فرق نه ایدی تا کیم اول طاقه دن
 مدرسه قرمقی اختیار ایلدک یعنی علما زمره سی اختیار ایلدک مرجع نه ایدی (گفت آن کلام خویش
 بدزه بیر زهوج * وین سعی میکند که بکیرد غریقی را) کلیدن وجودیدر مراد (خویشه اضافتی
 لایمدر) (بدر طاشره دیکدر بعضی نمخنه ده بدر بر پنه برون دوشمش) (و بیدر بر پنه می کند
 دوشمش و سعی بر پنه جهد واقعدر) (غریقی فعل مفعول معنای صله در) (و یا حرف تکبیر) (وراد ادات

رد شراخ جیمه

مفعول (محصول بیت) صاحب دل دینی اول اهل خانه کندی کلنی موجدن چقار رانجق یعنی
 جهنم عذابیدن کندی قور تار رانجق اما اهل مدرسه جهد ایلر که موجدن غریقی بیه تخلیص ایلده
 یعنی کندی خلاص ایلد کدن غیری عذاب دوزخه مستحق اولانی بیه تخلیص ایلکه سعی ایلر
 حاصلی عالم بندیه خلقی مناهیدن منع ایلر زیر طریق ضلالتی و هدایتی تعیین ایلر پس
 بوجله خلفه جنت بولنی کوستر (حکایت) بیکی بر سر راهی مست خفته بود وزمام اختیار
 از دست رفته عایدی بر سر او کذر کرد و در حالت مستقیم او نظر کرد جوان سر بر آورد و گفت
 واذا مروا باللغو مروا کراما (سر راه یول اوجی و سوقاق باشی) یا حرف وحدت (خفته بونده
 یا تمس معناسه در (زمام زانک کسریله اویان دیز کنی اختیاره اضافتی بیانه در (از دست رفته
 تقدیری از دست شنش ایدی و بر بود مقدر در (عایدی یا حرف وحدت (سر راه لایمه انک باشی
 اوزرندن (کذر کرد کجی (حالت مستقیم بیانه (اویه اضافتی لایمه (واو حرف عطف (اذا اادات
 شرط غیر جازم (مروا فعل ماضی جمع مذکر غائب (بالغو تقدیری باهل اللغو در (مروا جواب شرط
 (کراما حالیه منصوب و بیلر جوابک فاعلندن مکر مین معناسه (محصول ترکیب) بریسی بول
 او جنده مست یا تمشی وزمام اختیاری الندن کتمشیدی بر عایدانک باشی اوزرندن کذر ایلدی
 و مستک حالت مستقیمه نظر ایلدی چون جوان مست باشن قالدردی ویدی یختم الله قوللری
 بر اهل اقوک و صاحب کاهک یا نندن کجسه ل نفسارینه تکریم ایلد کلمری حالد کچرل یعنی الملک
 احوالندن اعراض ایلد کلمری حالد و یا نلرنده طور مدقلری حالد کچرل حاصلی اهل لغوک چر کین
 حالیه مقید اولد قلری حالد کچرل و یا نلرنده اکلمزل (نظم) اذا رأیت اثما کن ساکنا و حلما
 (اذا اادات شرط (رأیت فعل ماضی مفرد مذکر مخاطب کورسک دیمکدر فعل شرط اثما مفعول
 رأیت در فعل یعنی فاعلدر اتم یا نندن یعنی علم یا نندن مهموز الفاء کاهکار دیمکدر (کن فعل امر
 مفرد مذکر مخاطب اول دیمکدر کان یکون دن یعنی انصر باینک اجوف و او یسندن اسمی نخبند
 مستتر انت (ساکنا افطام منصوب خبری (و حلما معطوف در سازه (محصول بیت) یختمکم
 بر کاهکاری کورسک کاهنی سار و کندییه حلیم اول یعنی انک حالتی تعیب و تقبیح ایلد (یا من تقبیح
 لغوی لم لا تمکر یا) یا حرف ندان اسم موصول منادی (تقیح فعل مضارع مفرد مذکر
 مخاطب تفعیل یا نندن چر کین کورسک دیمکدر (لغوی تقدیرا منصوب مفعولیدر تقبیحک جاه
 فعلیه اعرابدن محلی یوفی صله سیدراسم موصولک (لم لا ملک کسری و میم سکونیه او قور ضرورت
 وزن ایچون اصلنده لم در همک فقیله لا تمکر فعل نفی استقبال مفرد مذکر مخاطب ایچون کجمر سین (کر یا
 منصوب در حایله (محصول بیت) ای اول کیمسه که بنم یارامز و چر کین ایشومی تقبیح و تعیب ایلر سین
 ایچون یا نندن کرامتله و ایلکله کجمر سین یعنی ایچون یا نندن ممرز و مکرر کجمر سین حال بو که خدا
 واذا مروا باللغو مروا کراما یورمشدر (قطعه) متاب ای پارساروی از کنه کار * یخشا یندکی
 در روی نظر کن (متاب فعل نهی مفرد مخاطب چورمه دیمکدر یا نندن نافتن دن دیدنلر
 خطا ایشلر (متابک روی مفعول صریحی) و از کنه کار غیر صریحی (یا حرف مصاحبت
 (یخشا ینده اسم فاعلدر یخشا یندن بخشودندن دین سهو ایشلر اسرکک یعنی ترجم
 ایلک کاف عجمی هاء رسمیدن بدادر (و یا حرف مصدر (در حرف صله در یا معناسه (وی
 وارک فقیله ضمیر غایبدر کنه کاره راجع (محصول بیت) ای عاید روی یکی کنه کاردن چورمه
 ترجم واطفله اکا نظر ایلد یعنی بر مجرم کورسک اندن بوز یکی دوندرمه بلکه اکا لطف و رفقه
 نظر ایلد (اگر من ناجو انمردم بگردار * تو بر من چون جوامر دان کزر کن) ناجو انمرد
 جوامر منعی کشی به و کریم کیمسه به درل و ناجو انمرد تقبضنه (یا حرف ظرف (کردار کاف

رد شرح جبهه
در سروری

عربک فقیله مطلق عله در لریس برامز عمل دین وایی عمل دین زانده سوبلشدر (محصول بیت)
 اگر بن علسده ناجو انمرد ایسم یعنی اگر افعال و اعمال بدایسه سن بنم یا نندن جوامر در کی
 کذر ایلد یعنی یا نندن کریملر و حلیملر کی کج و یو قطعه نک اولنده بیت یا نلر بیی قطعه دن
 فرق ایلر ایش (حکایت) طائفه زندان بانکار درویشی بدر آمدند و سختان ناسزا
 گفتند و برنجاندند شکایت پیش پیر طریقت برد و گفت چنین حالتی رفت گفت ای فرزند خرقه
 درویشان جامه رضاست هر که درین کسوه تحمل نامرادی نکند مدعست و خرقه بروی
 حرام (طائفه زندان بیانه طائفه همزه سنه حرف وحدت دین ایکی وجهله خطا ایشلر
 بریسی معنای اضافتی فهم ایلدی یکی بریسیده همزه به حرف وحدت دید یکیدر (یا حرف صله
 (انکار درویش مصدرک مفعولنه اضافتیدر (یا حرف وحدت (بدر آمدند خارج اولدیلر
 یعنی انکارنه کلدیلر حاصلی حالیه منکر اولدیلر (سختان ناسزا بیانه (حالتی یا حرف وحدت
 و یا تکبر (رفت واقع و صادر اولدی دیمکدر (خرقه درویشان لایمه (جامه رضاده لایمه در
 مجازا (تحمل نامرادی مصدرک مفعولنه اضافتیدر (نامرادی برینه بی مرادی یا نلر نایله بی نک
 استعماللرندن آگاه دکلر ایش (و خرقه بروی حرام برینه نه درویش یا زان صحیح نه خنده
 مخالف یا نلر (بعض نه خنده بانکار برینه بخلاف دوشمش خلافتجه دیمکدر (محصول ترکیب)
 رندلر طائفه سی بر درویشک انکار نجه کلدیلر یعنی درویشلکنه انکار ایلدیلر حاصلی
 درویشلکنه دن خارج ایش ایشلدیلر و ناسزا سوز سوزیلدیلر و اینجندیلر درویش عدم
 تحملندن پیر طریقت اوکنه شکایت ایلدی ویدی بونجولین بر حالت واقع اولدی نیر دیدی
 ای اوغل درویشلر خرقه سی جامه رضادر یعنی بو خرقه بی کین هر بلایه صابر کددر
 هر کیمسه که بوسکوده نامرادلغه تحمل ایلر مدعیدر یعنی اکادرویشلک دعواسی کذبدر
 و انک اوزرینه خرقه حرامدر حاصلی فقرا خرقه سنه استحقاقی بوفد ر بانکار درویشی
 بدر آمدند نک معناسی بر درویشه انکار ایلد طشره کلدیلر دین قتی ابراق کتمش (بیت)
 دریای فراوان نشود تیره بسنک * عارف که برنجند تنیک آست هنوز (دریای فراوان
 بیانه جوق در یادیمکدر عظمتدن کنایتدر (تیره بولانی دیمکدر (تنک ناک قتی ونونک ضمی
 و عکاف عربیله بوفقه دیمکدر (هنوز لا آن دیمکدر (محصول بیت) اولو دریایه طاش اتمقله
 تیره اولار یعنی بولتاز پس عارفکه ایچنور دخی اول بوفقه صودر در یا اولافه قریب د کل
 حاصلی دخی نهر صغیرد رد کرد کل (قطعه) کرگزنت رسد تحمل کن * که بهفو ازگاه
 پاک شوی (کرزند عکاف عجمک ضمی و زانک فقیله ضرر معناسه در (که حرف تعلیل
 (بهفو یا حرف مصاحبت (محصول بیت) اگر سکا ضرر را بریشور سه بر کیمسه دن تحمل ایلد
 مضطرب اولوب شکایت ایلد زیرا عفو سببیه کنه اهدن پاک اولور سونکه اگر انتقام قصدا یلک
 جائزدر که حددن تجاوز ایدوب مجرم اولاسین علی کل حال تحمل محموددر (ای برادر چو عاقبت
 خاکست * خاک شو پیش از آن که خاک شوی (محصول بیت) ای برادر چونکه عاقبت
 خاکدر یعنی فنا مقرر در خاک اولندن او کدن که خاک اولور سین یعنی او اب خاک اولرندن
 اول خاک اول (حاصلی موتوا قبل ان تموتوا مقاسنه و اضل اول (حکایت منظومه)
 این حکایت شنو که در بغداد * رأیت و پرده را خلاف افتاد (شنو شنک کسری ونونک فقیله
 فعل امر مفرد مخاطب در خط اب عام طریقه شنو شنو شنو شنو شنو شنو شنو شنو شنو شنو شنو
 بیان (بغداد مشهور شهرک اسمیدر عرب دال اخیری نقطه ایلد او قور (راشدن مراد سنجاقدر که
 عله درل (پرده دن مراد او پرده سیدر قور پرده سی دکلدر بعضیلر ظن ایلدی کی (رااادات

رد ابن سید علی
و سروری

رد شرح جبهه

رد شعی

رد شرح جبهه
رد ابن سید علی
و سروری

رد شعی

رد ابن سید علی
و سروری
رد شعی

تخصیص (محصول بیت) بو حکایتی ایشت که بغداد شهرند رایت و پردہ نک خلاقی واقع
اولدی یعنی بحث وجد اللری واقع اولدی (رایت از کرد راه و رنج رکاب * گفت یارده
از طریق عتاب) کرد راه لامبه بول تیزی (رنج رکابده بوبله در اوزنکی زحمتی دیمکدر) (زیرا
رایتک اغا جی اوزنکیه طیاره نسه ضبطی مشکل اولور (حاصلی اغا جیک او یکجه سنی رکابه
طیارلر که ضبطی قابل اوله (امابوزمانده قایشدن برنسنه) یعنی قبور پیدا ایدر که اگرک
اوله قشندن صار قدرلر و سنجاق اغا جیک ایاغنی اکاچور رز که ضبطی قابل اوله (عتاب
ازارلقدرد) (محصول بیت) رایت بول تیزی زحمتدن و اوزنکی رنجندن پردہ به عتاب و خطاب
جهتندن دیدی (من و تو هر دو خواجه ناشانیم * بنده بارگاه سلطانیم) ترکیده نحر یف
ایدوب خواجه دش دیدکریدر (یعنی ایکیز برافندی قوللری بر سنکله (والف و نون ادات
جمع (ویا ویم ادات تکلم) (مصراع ثانی مصراع اول بیان ایدر) (محصول بیت) رایت پردہ به
خطاب ایدوب دیرین سنکله خواجه دشلر یعنی برافندی بلی بر خواجه افندی معنایسته در
سلطان بارگاهینک بنده زبوز یعنی ایکیز بر یاد شاه قوللر بوز (من ز خدمت دی نیاسودم
* کاه و بیکاه در سفر بودم) دم نفس و ساعت (ویا حرف وحدت بر نفس و بر ساعت
دیمکدر) (نیاسودم فعل نفی ماضی متکلم وحده) کاه و بیکاه و قتل و قفسزدیمکدر (محصول بیت)
رایت دیرین خدمتدن بر نفس و بر ساعت اسایش ایلدم یعنی دکلدم و قتل و قفسزدیمکدر اولدم
(تونه رنج ازموده نه حصار * نه بیابان و باد کرد و غبار) رنج زحمت (ازموده ماضی بدین
قسم مفرد مخاطب (یا ضمیر خطاب) و همزه حرف توسل صناعش سن دیمکدر (حصار قلعه
معنایسته در) (حصار صناعه قدن مراد اولدر که حصاره یورش ایلد کلمی وقت سنجنی
ایلری چکرل حصاره دکت قصد بله (پس حصار ایچنده اولان خلایق تو فک و اوق
و طاش و غیره یعنی سنجقه اثارل دوشر میچون) شوبله اولور که بیچاره سنجق دلت دشک
اولور (ایمدی حصار صناعش سن دیمکدر غرض بومعنادر) یعنی بن بومحتاری هب چکشم
(باد کرد بوکتایک بوشامی بوبله واقعدر) اما کمر دباد دیمه ده و زنه خلل و پرزدی
غالباً تعلیم ایچوندر که (معلوم اوله که بونک کی ترا کعب منجیه نک اصلی اضافدر) (یعنی
کرد بادک و کردایک اصلی باد کرد و اب کرد ایش د کرمی بل و د کرمی صود دیمکدر) (صکره
کرد باد قصرغه به و کرداب صوچوکنده بدیلر (بونلری کافک فتحبله اوقیان بیلر بوش
(محصول بیت) پردہ به دیرسنه زحمت صنادک یعنی صنادک و نه حصار صواشتی و نه بیابان
کورده و نه سکا قصرغه صبارلدی و نه سنی بنم کی توی باصدی حاصلی سن هیچ بر مشقت
کورمده (قدم من بسی پیشترست * پس چرا عزت تو پیشترست) قدم ایاق (بسی
(یا حرف مصاحبت) پیشتر ایلری رک دیمکدر (پیشترک معنایسته تقدیم دین غلط ادا ایلش
فتدیر (عزت تو لامبه در بیه بطیله پیشتره عمر بیله زیاد رک دیمکدر) (محصول بیت)
بنم ایاغم سعی و کوششله ایلری رک ز براسنجنی صواشته و حصار یورش بوشنده ایلری چکرل
پس نیچون سنک عزت و حرمتک بدین زیاد رکدر (تور بندکان مه روی * با کنیزان
یاسمن بوی) بر بندکان لامبه (و نه رویه اضافت بیابنده در) (و مهر روی وصف ترکیبدر ای
یوزل دیمکدر) (یا ضمیر خطاب) (یا حرف مصاحبت) (کنیز جاریه در کاف عربک فتحی و نونک
کسر بله (والف و نون ادات جمعدر) (یاسمن بویه اضافت بیابنده در) (یاسمن بو وصف ترکیبدر
(یاسمن) (و یاسمن بر معنایدر) (و یا ضمیر خطابدر) (محصول بیت) بوییت بیت سابقه مذکور
اولان عزتی بیان ایدر پردہ به دیر که سن ای یوزلی قوللر و محبو بلر قنده سین یاسمن ققولی

رد شمی

رد سروری

جاریه لاله سین حاصلی ارکک و دیشی کوزلرله مصاحب و مقارن سین (من قناده بدست
شاگردان * بسفر پای بند و سرگردان) قناده تقدیری قناده امدر (یا حرف صله) (دست شاگردان
لامبه شاگردان دن مراد خدمتکار طایفه سیندر) (بسفر) (یا حرف ظرف) (پای بند وصف ترکیبدر
ایاغنی بغلی دیمکدر) (سرگردان استعلا لرند مخیر معنایسته در) (امابونده مراد بالرائی نحر یک
ایدوب انواع زحمتلر چکدر) (محصول بیت) رایت دیر که بن قدر می و قیجتمی بلز
خدمتکارلاینه دوششم یعنی انواع حقارت و هوان چکرلرند سقرده ایاغم بغلی سرگردان
و سر اسیمه کیدرم حاصلی هر وجهله رنج والمده یم (گفت من سر راستان دارم * نه چو تو
سر بر اسمان دارم) (محصول بیت) پردہ رایتدن بوقدر کلانی ایشید یچک جواب و پروب
دید ی بن یاشمی آستانده طونارم سنک کی باشم صکو کده طونارم یعنی بنم بو حرمت و عزت
سبب یوزم پردہ اولوب تکبر ایلدیمکدر و خاک کی تواضع ایلدیمکدر سنک کی کبر و غرور بله
باشم کولارده دکل زرا من تواضع رفعه الله و من تکبر وضعه الله در (هر که بیهوده کردن
افزارد * خویشتن را بکردن اندازد) بیهوده زائد و باطل معنایسته در (کردن افزارد
مقدم معقولدر) (افزارد رفع ایلده یعنی بوجده حاصلی تکبر و تعظمدن کلاندر) (خویشتن
اندازد که معقول صریحی و بکردن غیر صریحی) (افزارد) (و اندازد فعل مضارع مفرد فاعلدر
(اندازد انارد دیمکدر) (محصول بیت) حضرت شیخ ییور هر کچسه که باطل وزائد یه تکبر و تعظم
ایلر کند یعنی بوی اوزره را غور یعنی ایلدیمکی تکبر و غرور کند و بی هلاک ایدر زیرانکبر خدایه
لابق صفتدر الحقیق (حکایت) یکی از صاحب دلان زور آزمایی را دید که بهم برآمد و در خشم
شده و کف بردهان آورده گفت این را چه حالست کسی گفت فلان اورا دشنام داده است گفت این
فر و مابه هزار من سنک بر می دارد و طاقبت سخنی نمی آرد) زور آزمای وصف ترکیبدر
(ازمایدن زور صناعی دیمکدر آنلر زور بازه زور آزما دیرل) (زاداد معقولدر) (بهم برآمد
فاقش و غضبه کاش) (و در خشم شده خشمه و ارمش دیمکدر) (ماقبله عطف تفسیری واقعدر
(کف کو بیکدر) (فلان تقدیری فلاندر) (دشنام داده امت دشنام و بر مشدر) (یعنی
سوکتدر) (فر و مابه الحقی اصلی) (یعنی بداصل دیمکدر) (من نونک تشدید بله بنم دیمکدر) (بر می
دارد قالدرد دیمکدر) (طاقبت سخن مصدرک معنایسته اضافتدر) (یا حرف وحدت) (نمی آرد
فعل نفی استقبال مفرد غائب استفهامی متضمن کتور می دیمکدر) (محصول ترکیب) صاحب
دلاردن بر بیسی بر زور بازی کوردی که قاقش و غضبه و ارمش و اغزیننه کو یک کتورمش یعنی
کو پرمش صاحب دل دیدی بو که نه حالت اولدی بر کچسه دیدیکه فلان کچسه آن سوکتدر
صاحب دل دیدی بو بداصل یک بنم طاش قالدرد و بر سوز طافت کتوره می یعنی بر سوز
کتور می (قطعه) لاف سر پیچی و دعوی مردی بکذار * عاجز نفس فرو مابه چه مردی
چه زنی) لاف سر پیچه لامبه در اصطلاح لرند سر پیچه قوی به وغالبه دیرل (یاه مصدری
لاحق اولقی سبیلله هاء رسمی کاف هجمی به ابدال اولشدر قولی لافنی دعوی مردی مصدرک
مفعولنه اضافتدر) (یا حرف مصدر) (مر دلت دهواسنی) (بکذار بایک ضمی و کاف صجک
سکونیه ترک اباله دیمکدر) (عاجز نفس فرو مابه لامبه و بیابنده در) (بوعبارده اعجام اختلاف
ایلدر) (بعضیلر دیدیلر عاجز مناد در تقدیری ای عاجزاه دیمکدر) (و بعضیلر دیدیلر که
فرو مابه ده بریاه خطاب مضمردر) (تقدیری فرو مابه در) (ولکل وجه) (چه مردی چه زنی
یا ضمیر خطابدر) (بوعبارت ترک معنایسته ارکک و زلزلک بیبندده فرق بوقدر دیمکدر) (یعنی
بویکی صفتک بیبندده فرق بوقدر) (محصول بیت) سر پیچه لافنی و مر دلت دهواسنی ترک اباله

رد ابن سید علی

ای الحقی نفسک عاجزی سنک اولککله زلکک یئنده فرق یوقدر بلکه زلکک غایبدر فرومایه بی
عاجز صفت اعتبار ایلمن فرومایه لک ایلش (کرت ازمست براید دهنی شیرین کن * مردی ان
نیست که مثنی بزنی بردهنی) کرت ناسی معنی جهشت ده دسته مقیددر (از دستت دیمکدر) دهنی
یا حرف وحدت (مردی یا حرف مصدر) (مثنی یا حرف تنکیر) بزنی فعل مضارع مفرد مخاطبدر
(دهنی یا حرف وحدت) (محصول بیت) اگر الکن کلورسه برآغز طسلی ایله یعنی برکوکل
اله کتور که سندن شیرین دهن اولسون که سکا خیرد عا ایلسون بد عا ایلسون مردلک اول
دکدر که براغزه مشت اورده سین یعنی برکچسه لک خاطرین پریشان و درونی بمحضور ایله
سین حاصلی مردلک بر خاطر تسلی ایلمکدر پریشان ایلمکدر (قطعه) اگر خود بردرد پیشانی
پیل * نه مردستان که دروی مردی نیست) خود ادا ت نا کید (برده بویه در) درد دالک
فحیحی و کسرله و رانک قحیحله فعل مضارع مفرد غائب (پیشانی پیل لامیه در) (پیشانی یاه عجمیک
کسرله یاه اصلیه ایله الن دیمکدر) (عرب جبهه در) (ان که اصلنده ان کس که ایدی تنک
مکرر بیان اولدی (وی مذکور که راجعدر) (مردی یا حرف مصدر) (محصول بیت) اگر فیک
النده چاه ایلمک قادر ایسه یعنی قبل ایله چنکه مالک ایسه ده مرد دکدر اول کچسه انده
مرد ملک و انسانیت یوقدر یعنی شجاعتن سخاوت و کرم معتبردر (بنی آدم سرشت از خاک
دارد * اگر خاکی نباشد ای نیست) سرشت سینک و رانک کسری و شبنک سکونیه اسم مصدر در
خلقت معنائه (فعل ماضی مجهول دین مجهول سواش) (خاکی یا حرف نسبت) (محصول بیت)
بنی آدم یعنی آدم او غلار ینک سرشتی و خلقتی خاکی ندرز یا حضرت آدم ترایدن خلق اولدی
پس بنی آدم خاکی اولورسه آدمی دکدر بلکه جنی و شیطانی در علی کل حال تحمل و نواضع محموددر
(حکایت) بزرگی را بر سیدند از سیرت اخوان صفا گفت یکینده ان که مراد خاطر یاران بره صالح
خود مقدم دارد و حکما گفته اند برادر که در بند خویشست نه برادرست و نه خویشست) بزرگی
یا حرف وحدت (را ادا ت مفعول) سیرت خوی و خلق معنائه در (اخوان اخک جعبدر
فردا شلر دیمکدر) (سیرت اخوان صفا لامیه در) (کینه کم اکسک و یا حرف نسبت و نون
وها ادا ت نا کید اکسکلی دیمکدر یعنی اشاغه مرتبه می اخوان صفا لک بو مرتبه در
دیمکدر) (آنکه یعنی آنکس که) مراد خاطر یاران لامیه در (مصالح خودده بویه در
(محصول ترکیب) بر اولو به صور دیلر اخوان صفا اخلاق و اطوارندن یعنی صفا فردا شلری
کیملردر دید یلردید بیکه لک اکسکلیسی اولددر که یارانک کوکلی مراد پنی کند می مصالحی
اوزره مقدم طونه و حکما و عقلا دیمکدر برادر که کند می مرادی وفایده سی فیدنده در
یعنی کند می نفی هواسنه مقید در اول حقیقتده نه برادر و نه خصمدر ز براسا ناسله سکا نسبت
انک تفاسوتی هیچ یوقدر (بیت) همراه اگر شتاب کند همراه تونبست * دل در کسی میند که
دلبنسته تونبست) همراه یولداش (شتاب اسم مصدر در ابوی معنائه یعنی عجله) (همراه تو
لامیه) (در کسی در حرف صله) (و یا حرف وحدت) (مبذ فعل نهی مفرد مخاطب بفعله دیمکدر
(که حرف رابط صفت) (دلبنسته وصف ترکبی اقسامند در) (توبه اضافتی لامیه در
(محصول بیت) یولداش اگر ایورسه سنک یولداشک دکل ز براسا مناسب و موافق
دکدر ایلمدی کوکلی برکچسه به بفعله که سنک دلبنسته لک دکل یعنی کوکلی سکا بغلامنه سن
اکا کوکلی بفعله حاصلی سکا مقید اولمائه من ده مقید اولمائه (بیت) چون نبود خویش را
دیانت و تقوی * قطع رحم بهتر از مودت قری (خویش بونده خصم معنائه در) (ورا
ادانت تخصیص) (قطع رحم مصدرک مفعولده اضافتدر) (رحم رانک فحیح وحاء مهمله لک

کسرله قریبدر خصماتی معنائه (مودت مصدر میبدر محبت معنائه) (قریب به اضافت
مصدرک مفعولده در) (قریب خصماتی) (محصول بیت) چونکه خصمک دیانت و تقوا سی
اولیه یعنی دیندار و متقی اولیه انکله خصماتی میبندن خصماتی علاقه سنی قطع ایلمک اولیدر
زیر اجازدر که قرابت محبتی سببیه اکا تابع اولوب خلاف شرع مصلحت ارتکاب ایلمه سین
(یاد دارم که مدعی درین بیت بر قول من اعتراض کرد و گفت حق جل و علا در کتاب
محبذ از قطع رحم نهی کرده است و بمودت ذوی القربی فرموده و آنچه تو کفنی منافض آنست
کفتم غلط کردی موافق قرآنست قال الله تعالی وان جاهدک علی ان تشرک فی مالک به
علم فلا تطعهما) مدعی یا حرف وحدت (ان حرف شرط) (جاهد افعول ماضی تنهیه مذکر
غایبدر مفاعله بایندن تنهیه النی والدینه راجعدر) (کاف ضمیر منصوب متصل) (علی جاهدایه
متعلق مفعول به غیر صریحیدر) (ان تشرک تاویل مصدرده محلا مجرور علی ایله جار
مع المجروران تشرک متعلقدر مفعول غیر صریحیدر) (ما محلا منصوب مفعول صریحی
(لبس فعل رافعال ناقصه دن) (علم غلطاً مرفوع اسمی) (ولک محلا منصوب خبری) (به
علمه متعلق) (فلا تطعهما جمله فعلیه جواب شرط) (محصول ترکیب) خاطر مدده در
برمد می بویئنده بنم قوله اعتراض ایلمدی و دیدی خدای تعالی کتاب میبندن قطع رحمن
نهی ایلمشدر و مودت ذوی القربیه پیور مشدر و اول که انی سن دیدک خدانک دیدیکنه
منافضدر دیدیکه غلط ایلمک موافق قرآندر اگر سکا والدینک زحمت و برر لسه بکا شریک
قوشمغه اول نسنه بیکه سنک اکا علمک یوقدر یعنی شول نسنه بیکه بکا شریک اولغه استحقاقی
اولد یعنی بله سین و انر سکا تکلیف ایلمه انی بکا شریک ایلمکه صافن انلره اطاعت ایلمه
(بیت) هزار خویش که بیکانه از خدا باشد * فدای یک تن بیکانه کاشا باشد) هزار خویش
فیدا (که حرف رابط صفت) (فدای یک تن بیکانه خبریه) (که بنه حرف رابط صفت
(محصول بیت) بیک خصمکه خدادن بیکانه اوله یعنی خدایله آشنا اولوب تقرب الی الله ایلمه
ایلمدی بو بیلین بیک خصم بر بیکانه تنه یعنی بر بیکانه وجوده فدا اولسونکه خدایله آشنا اوله
یعنی تقرب الی الله ایلمه (حکایت منظومه) پیر مردی لطیف در بغداد * دخترش را
بکفش دوزی داد) پیر مردی یا حرف وحدت (یا حرف صله) (کفش دوز و صفت
تر کیمیدر دوزیدن پاشمی دیکیمی یعنی بشمعی) (محصول بیت) بر لطیف پیر مرد
بغداد ده قزیه بر بشمعی به و بردی یعنی اکا نکاح ایلمدی دوزی د وختن مصدرندن اخذ
ایلمن خطا ایلش (مردک سنک دل چنان بکزید * اب دختر که خون ازو میکید) (مردک تصغیر
مرددر) (سنکله اضافتی بیانه در سنکدل وصف ترکیبدر طاش بورکلی دیمکدر) (بکزید یا حرف
ناکید) (کزید فعل ماضی مفرد غائب ابصر می دیمکدر فاعلی تحتنده مرد که راجع ضمیر و مفعولی
(لب دختر اضافت لامیه ایله) (که حرف بیان) (میکید یا حرف ناکید چکید فعل ماضی مفرد غائب
طامدی دیمکدر) (محصول بیت) طاش بورکلی ارچکز قزک دود اغنی انجلین ایصردیکه اندن
قان طامدی (بامداد از پدر چنان دیدش * پدش داماد رفت و پرسیدش) پدش بونده قن معنائه در
داماد کویکو (محصول بیت) ایرنه سی قزک بابایی قزی اوله کوردی کو بکوک قشنه واردی و اکا
صوردی (کای فرومایه این چه دندانت * چند خانی ایش نه انباشت) کای که حرف بیاندر
سوالی وای حرف نامناداسی محذوف تقدیری ای مردک فرومایه در بداضل دیمکدر خانی فعل مضارع
مفرد مخاطب چیز سین دیمکدر (لبش مفعولی) (انبان همراه فحیح و سکون تونله لغتده طغارجغه
دیرلر اما بونده دباغت اولش دری مراد در مطلقا) (محصول بیت) داماده صورده بیکه ای الحقی

رد ابن سید علی

اصولی بونه دیدند رنجی چهره بین دوداغی انبان دکلدر یعنی قرک دوداغی معنی ظن ایلدک که بویه چینه دیک (بمراحت نکتم این کفتار هرل بکند از و بردار) باحرف مصاحبت (مزاح میکند) صبیله اسم را طیفه معنایه و میگوید کسر بیه مقایله با بندن مصدر بایندر (هرل اطفیه) (وجد جیک کسر بیه کر چکدر) (محصول بیت) حضرت شیخ میورد که بشم قبیله دختر قصه سنی بن سکا اطفیه ایلده دیدم خطایب عام طریقه سن اطفیه ترک ایلده واندن کر چکی اخذ ایلده قالدردن مراد اخذ ایلدکدر یعنی سکا لایق اولان اولدر که بوی کلامدن هرل ترک ایدوب جدی اخذ ایلده سین اول جد میورد یعنی بوییتک مضمون بیدر (خوی بد در طبیعتی که نشست * نرود جز بوزم ترک از دست) خوی بد بیانیه (طبیعتی باحرف وحدت) که حرف بیان (محصول بیت) بر طبیعتی که پرامن خوی او توردی اجل کوشدن غیر کونده الدن کتزل اول پرامن خوی و با طبیعت یعنی اولمکله ایجی خلاص بولور اول پرامن خوی اول طبیعت (حکایت) فقهی دختری داشت بغایت زشت روی و بجای زنان رسیده با وجود جهاز و نعمت کسی بتناکت او رغبت نمی نمود (فقهی باحرف وحدت) دختری پاسبیده بویه در (زشت روی وصف ترکیبی چرکین بوزل دیبکدر) (جهاز جیک قتی و کسر بیه قیر و کلن و سفر اثوابه دیرل) (باحرف صله) (تناکت مقایله با بندن مصدر در و نکاح مصدر نایسی عورتی اره و برمه دیرل او به اضافتی مصدرک مفعولیه در (محصول ترکیب) بر فقهک بر قزی و ارایدی غایتله چرکین بوزل و عورتلر مرته سنه ایر شمشیدی یعنی بالقه اولوب حیض کوز شمشیدی وافر جهاز و نعمت وجود بیه هیچ بر کپسه مناکحه سنه رغبت کوستر مردی (بیت) زشت باشد دینی و دیبا که بود بر عروس نازیبا) دینی دالک فقی و بانک کسر بیه مصر نوا چسبیده بر قصبه نک اسم بیدر (و باحرف نسبت پس دینی اول قصبه ده اشلتن قوما شه دیرل بغداد شهرنده اشلتن قوما شه بغدادی دیدکدری کی (ودیا ترکیب شیب دیدکدری قوما شدر) (که حرف رابط صفت) (عروس کردک اولمزدن اول اره ده و عورته ده دیرل مثلاً جل عروس و امراه عروس دیرل) (ناحرف توصیف فی) (زیباراشق) (و نازیبا بر اشته سز (محصول بیت) دینی و دیبا قوما شدری چرکین اولور بر اشته سز عورت اوزره اولور یعنی چرکین عورت اوزره کوزل قوما شدر بر اشته (فی الجمله بحکم ضرورت باضرری عقد نکاحش بستند آورده اند که در آن تاریخ حکیمی آزمیند بربرسید که دیده نایبایان روشن کردی فقه را گفتند چرا داماد را علاج نکنی گفتند هم که بینا شود و دختر را طلاق دهد) (باحرف صله) (ضرر بر اعیایه دیرل بوند حکیمدن مراد کالدرد) (سر ندیب هند دیرل بوند بر ترک اسم بیدر) (محصول ترکیب) حاصل کلام امر ضرورتله دختر زشت روی بر اعیایه عقد نکاح ایلد بایر روایت ایلدکدر که اول نار بخته سر ندیب طرفندن بر حکیم کمال کادی ایشد بیکه نایبایانک کوزل فی روشن ایدر یعنی کوزلک کوزلری ایچاردی فقهه دید بایر نیچون ککو بیکو که علاج ایلر سین دیدی فورقارمه بینا اوله و قزمه طلاق ویره (ع) شوی زن زشت روی نایبایه) شوی عورت اری زنه اضافتی لامیه در (و زشت رویه بیانیه) (شوی مبتدا) (نایبایه خبری) (محصول مصراع) چرکین بوزل عورت اری نایبای اولتی بیکدر که کوبوب اندن اگر نمیه (حکایت) پادشاهی بچشم حقارت در طائفه در ویشان نظر کردی یکی از ایشان بفرست در یافت و گفت ای ملک ما دین دنیا بجیش از تو کترم و بجیش از تو خوشتر و بمرک برابر و بقیامت بهتر) در طائفه در خرف صله در یا معنایه (در ویشانه اضافتی بیانیه) (نظر کردی باحرف حکایه) (در یافت اکلدی دیبکدر) (باحرف مصاحبت و باحرف طرف) (و بجیش صکر در) (و بجیش پاسبیده بویه و بمرک) (و بقیامت ده بویه در) (محصول ترکیب) بر پادشاه طائفه در ویشانه حقارت کوزله

مطلب

نظر ایدردی در ویشانک بزیسی حقارت ایلده نظارتی اکلدی و بدی ای ملک بویو جهاند هسکر بیه و یا عسکر خصو صنده سندن اسکسکر کر و عیش و صفاده سندن خوشتر و موند بر ایزر و قیامتده بیکرک (مثنوی) اگر کشور کشانی کارا ناست * و کرد رویش حاجتد ناست (کشور کشا وصف ترکیبی در مملکت آچچی دیبکدر و یا حرف وحدت) (کشور کاف عربک کسری و سکون شین و قح و اوله اقلیم معنایه در) (کامران ده وصف ترکیبی در رانیدن مراد سورچی دیبکدر) (حاجتد مند میک فقیله ادات فاعلدر بی معنایه یعنی حاجتلی دیبکدر) (نانه اضافتی اسم فاعلک مفعولیه اضافتی قیامتدندر) (محصول بیت) بوییت بیت آتی به مره و ندر (اگر بر کشور کشا یعنی بر فاتح مملکت پادشاه کامران ایسه) (یعنی مراد نجه کچنورسه واکرد رویش بیچاره نانه حاجتلی ایسه) (یعنی محتاج نان ایسه) (در آن ساعت که خواهد این و آن مرد * نخواهند از جهان پیش از کفن برد) مرد بونده مصدر معنایه در زیر مضارع مقارنر (برده مصدر معنایه در (محصول بیت) اول ساعتده که درویش و پادشاه اولسر در جهاند کفندن زیاده نسنه ایلتمسیر لر در یعنی قبره ایلد جکدری بر رکندر فقط (چورخت از مملکت بر بست خواهی * کدابی بهرست از پادشاهی) مملکتدن مراد جهاند (بر حرف تأکید) (بست بستن معنایه در قیاس خواهی بر بست ایدی ضرورت وزن و قافیه ایچون بواسطه آر تکاب ایلدی) (محصول بیت) چونکه دنیا ملکندن اثواب آخرتی بفلسرسین یعنی آخرته نقل ایلک اسبده سین ککدالقی بیکدر پادشاه اقدن زیر پادشاهلرک نیجه درلو سؤل و جوابی و نیجه ذرا و حسانی اولور اما کدالک بونجیلن اولماز (ظاهر درویش جامه ژنده است و موی سترده و حقیقت آن دل زنده است و نفس مرده) ژنده زای بجمله اسکی اباسده مستعبلدر (موی سترده مولانا حلیمی شبروانی و مولانا مصلح الدین لاری و مولانا صبوحی بد خشی اضافتی بیانیه ایلده ژنده به عطف ایلدیلر (تقدیری جامه موی سترده در بوکدن طوقننن جامه دیبکدر عبا و کبه کی مثلاً) (اما شرح وصف ترکیبی طوئوب جامه به عطف ایلدیلر و تجرددن نکایت ایلدیلر) (محصول ترکیب) درویشک ظاهری اسکی بدلی قفتاندر و بوکدن طوقننن جامه در اما حقیقتی دلی زنده و نفسی مرده اولمدر (قطعه) نه آنکه در دعوی نشیند از خلقی * و کر خلاف کندش بچسک بر خیرد) نه آنکه نثر سابقدن مستنادر (یعنی ظ هر درویش مذکور اولاندر بوییده ذکر ایلد یکی دکلدر بر بونک کی پرلده ظرفیت معنایه افاده ایدر) (در دعوی بیانیه دعوی قیامتده دیبکدر اسلوب عجم ده دعوی و اولک کسر بیه اوقمندر) (از خلقی نشیند مستعبلدر) (و یا حرف تنکیر) (و کر واکردن مخففدر بونک بر بیه که کر یازانلر صحیح نسخه له مخالف یازد قلندن غیر یعنی جهتی تزییف اولور) (کنندش فعل مضارع جاع فاعل و شین ضمیر اسم اشارتک مشار البهنه راجعدر) (بچسک باحرف صله) (بر خیرد فعل مضارع مفرد غائب قافیه یعنی قیام کوستره) (محصول بیت) ظاهر درویش اول دکلدر که خلقدن دعوی قیامتده و توره یعنی خلقدن نقاد ایدوب دعوی درویشلک ایلده واکره اجنه مخالف وضع ایلر سه چنک و جداله قیام کوستره حاصلی درویش اول دکلدر که دعوی مرادیدوب خلقک جف سسنه تحمل ایلده (از خاق عسارتی مصراع ثانی به قید ایدوب معنایه خلقدن بر نیجه کپسه اگر اکا مخالف ایدر تحمل ایتوب چنک و خصوصت ایتیکه قافیه دین بیتک مراد نه ذره دکلکی واصل اولماش (اگر زکوه فرو غاطد آسیا سنی * نه عارفست که از راه سنک بر خیرد) بونده که کر یازانلر و ککر یازانلر صحیح نسخه له مخالف یازمشر (فرو بونده آش غباق معنایه افاده ایدر ادات اولتی جائز ادات تا کبد اولمدر جائز (غلطدر فعل مضارع مفرد غائب بونده بوانه دیبکدر اصل لغت تا ایلده ذرط نادان بدل

رد شرح

رد شرح

رد شمی
رد شرح

اولشدر (تکه عربیده بعض پر زده بدل او اور (زیرا لغت زنده طایو قدر تکه سابقا
بر قطعه ایله بیان اولشیدی (اسیا سنک ترکیب مزجی در اصلنده سنک آسیا ایدی اضافی
(و یا حرف وحدت (راه سنک لامیه (محصول بیت) اگر طاعدن بر دگر من طشی بوالنور سه
عارف دکلدر اول کیمسه که طاشک بولند ن قالقه یعنی درویشده تسلیم و رضا اولقدر
کر کرد که هر تکه او کینه کاور سه خدادن محض عطیه بیلک کر کرد حاصلی قضایه رضا و یوب
توکل ایدوب طور منی کرک (طریق درویشان ذکر ست و سکر و خدمت و طاعت و ایثار
و قناعت و توحید و توکل و تسلیم و تحمل) ذکر دن مراد دیلکدن و کولکدن الله آدینی
دوشر مکر (و شکر دن مراد و پر دیکی نعمته شاکر اولوب شاکر اولما قدر (و خدمت دن
مراد هر مؤمنک مهربان کن قول و غن ایلکدر (تکه حضرت بهاء الدین نقشبند قدس سره پیوره شد
(طریق ماخذ مذمت) طاعت خدمت عطف تفسیری مفادنده در ((ایثار ماملکی بکلدر
(قناعت قلیل ایله اکتفا ایدوب قسمته رضا و بر مکر (توحید خدای بر مکر (اوده او ج
قسمدر (توحید افعال و صفات و ذاتدر (مشائخک هر برنده اقوالی و اریکن بومقام استیفا سی دکل
(توکل الله اعتماد ایدوب خلاق الله کنه بقا مکر (بونده ده نیجه قول وار (تسلیم اظهار
عبودیت (تحمل دنیا آچین بود قونوب یوزین و کوزین اکشما مکر (هر که بدین صفتها
موصوفست بحقیقت درویشست اگر چه در قباست اما هرزه کوی بی نماز و هوا پرست
هوس باز که روزها شب ارد در بند شهوت و شهها پروز کند در خواب غفلت بخورد
هر چه در میان اید و بگوید هر چه بر زبان اید رندست اگر چه در عیاست) هر که تقدیری هر کس
که ایدی (بدین دال همراه دن مبدلدر (صفتها صفتک چه بددر (قبای اوکی اچق قناتن
(هرزه کوی وصف ترکیبدر (هرزه زائد و باطل معناسنه در (بعض نسخه ده هرزه کرد
دو شمش (بی نمازه اضافی بیاید (وهو پرست وصف ترکیبدر هوایه طایبچی (یعنی اهل هوا
وهوس (بازه اضافی بیاید در هوس او بنادیمی (یعنی اهل هوس) که حرف رابط صفت
(روزها روزک جمعیدر اسلوب عجم اوزره (شهاده بویه در (خواب غفلت بیاید (رند بونده
مباحی و فاسق معناسنه در (محصول ترکیب) هر کیمسه که بو صفتله مو صوفدر حقیقتده
در ویش در قبایل اسفا خرده ایسه ده اما هرزه کوی بی نماز و هوا پرست هوس باز که کونری
کیجه به کنتور رندت دنیا فیه نه یعنی ایام و اوقات شهورات دنیویه ده بکر ره و کیجه رینی
صبحا خواب غفلتده چقاره هر تکه اوزره به او کینه کله بیه و هر تکه دلنه کله سو بیلد رند
و فاسق در عباد ایسه ده حاصلی درویشک عمله کوره در لباسه کوره دکل (قطعه)
ای درونت برهنه از تقوی و ز برون جامه ریاداری) ای حرف ندا منادی مصرعک
آخرنده تقدیر اولنور (دروندن مراد دلدر (و تاضیر خطاب (برهنه بایک ضمی و فتحیه و فتح
رایله و سکون رایله چاقی دیمکدر عریان معناسنه (وزا اصلنده و از در (واو حرف حال (بعض
نسخه ده کر و اقدر (پس که حرف رابط صفت اولور (جامه ریای لامیه در مجازا (داری
طو نارسین دیمکدر (وار لادن کایتدر (محصول بیت) ای درونی تقوادن چپاق اولان کیمسه
یعنی قلبی زهد و تقوادن خالی اولان کیمسه حال بو که طشره دن جامه ریای وارد یعنی ظاهری
ریا لیا سیله زه مش سین (برده هفت رنگ در مگذار * تو که در خانه بو ریاداری) برده هفت
رنگ بیاییه بدی رنگی برده (دره اضافی لامیه در (مگذار فعل مضارع نهی مفرد مخاطب
قومه دیمکدر (یعنی صار فقهه (بو ریای بایک ضمی و رانک کسر یله بر در او حصیر در که قرغو
فامشندن اور لور دیار عربده و شرقی مملکتده چوق اولور اوجو زاولد یغچون فقر استعمال

ایدر (اول بر حصیر کی دیوشن از یعنی زومک و مصرک حصیری کی بلکه همان
نخته کی دو شنور (محصول بیت) قیو ک بدی رنگی برده سنی یعنی قیو که بدی رنگی
برده آسمه سن که او که نور یا طو تر سین یعنی سنک خاک که اثواب و ائصال و فرا شدن خالی
اولوب فقر کدن بوری یا دوشنکه محتاج مین قیو که بدی رنگی چوخه دن و یا قاشدن دیکلمش
برده صاقد و ب اصمه باطنی تقوادن خالی اولوب ظاهر ریای انوایله مزین اولان کیمسه
ایچر بسی ایلادن و فرا شدن خالی اولوب قیو سته بدی رنگی برده اصلش خانه به تشبیه
ایلمش بویته در لفظی زائد طوق زائد سونش (حکایت منظومه) دیدم کل نازه چند
دسته * بر کندی از گیاه بسته (کل نازه بیاییه) کندی کاف عجمک ضمی و نونک
سکونله و بایک فتحیه قیه معناسنه در عرب تعریب ایدوب جنبده در یرل جیمک و بایک ضمه لیه
(و یا حرف وحدت) از گیاه بسته به متعلقدر (از بونده یا معناسنه در (محصول بیت) بر قیه نک
اوز رنده نازه اولنه بغلی بر نیجه دسته نازه کل کور دم زیا عادت رکستارنده اپاک بوانسه
بر نوع اوزون اولتی او اور که کلاری انکله بند ایدر ز پس از گیاه عبارتنی کنیده قید
ایدوب معناسنی بر قاج دسته نازه کل کور دم اوتدن بر یغن اوزره بغلمش یعنی بر مقدار کلی
بر مقدار گیاه اوزره بغلمش کوردم دین معنوه بغلمش سوز سوز بلمش (کتم چه بود گیاه ناجیر
* نادر صفت کل نشیند اونیر) چه بود عبارتنده استفسام تحقیری وار (یعنی نه شیدر گیاه
ناجیر) تا حرف تعلیل (صف کل لامیه) نیز دخی دیمکدر ادات عطفدر (محصول بیت)
حضرت شیخ بیورر کلی اولنه بغلی کور نیجه دیدم (بونک کی قضیه لوقوعی اولماز بلکه
فرض و تخمین طریقه در (یعنی دیدم گیاه ناجیر یعنی لاشی گیاه نه نسندد رتا که اوده کل
صفند اوتره یعنی کل ایله هم نشین و مصاحب اوله حاصلی بیایان اوقی کله مقارن اولتی
مناسب دکلدر مجموع بیتک معناسنه نافله به پرار و نه اعتباری وارد که لاشی و حقیراوت که
اول گیاه دخی کل صفند اوتوره دین عجب استقامت طبعه مالک ایمش که بویه خوب
یعنی تصویر ایلکه قادردر (بکر یست کاه و کفت خاموش * صحبت نکند کرم فراموش)
یا حرف تاکید (کریت فعل ماضی فرد غائب) گیاه فاعلی کفت کرسته معطوفدر
(خاموش معقول کفت و فعل امر مفرد مخاطب از اسم اول دیمکدر (صحبت مبتدا نکند کرم
مفعولی اولی (و فراموش مفعول ثانیه (محصول بیت) حضرت شیخ بیورر که گیاه بندن
مذکور گاتی ایشید نیجه اغلدی و زیان حال ایله دیدی اسم اول مصاحبت کرم و احسانی
فراموش ایلمز (یعنی مصاحبت و مقارنت کرم و اطنی اوتماز (حاصلی کرم و احسان اقتضایدر
ایمیدی بنده کل ایله بر باغده اولد یغمر دندر که بوقدر کرم و احسانه منظره و ششم ایمیدی
صحبتی بکنند مقدم مفعولی و کرمی فاعلی اعتبار ایدنر معنای مقصوده و اصل اولما مشلر
مصراع ثانیکن معناسنی اهل کرم سابقه اولان مصلحتی و دوستانی فراموش ایلمز دین تصویر
معناسنه عجب منصرفدر (کر نیست جلال و رنگ و بوم * آخر نه گیاه باغ اویم) آخر فارسیدر
تقریر و نا کید مقامنده استعمال ایدر (مصراع ثانی استفسام تقریر بیی افاده ایدر (گیاه باغ
اضافتری لامیه در (محصول بیت) گیاه دیکه اگر بنم کل کی جلال و رنگ و بوم یوغسه
کلاک باغینک گیاهی دیکیم مقرر و اویله ایمیدی صحبت کرمی فراموش ایلمز پس کلاک میانه
صار اسم غریب دکلدر (من بنده حضرت کرمیم * پرورده نعمت قدیم) بنده حضرت
لامیه در (و کریمه اضافت بیاییه در (پرورده نعمت قدیم لامیه در (محصول بیت)
حضرت شیخک کل و گیاه ذکر دن مقصودی تمثیلدر یعنی کندی کیمیه و حضرت کریمی

رد سروری

رد شعی

رد شعی

رد ابن سید علی
و سروری
رد شعی

کل مقامنه تنزید در بر که بن کر یک بند سیم نعمت قدیم پرورده سی یعنی خدا نك
 قول و نعمت پرورده سیم (کرمی هنرم و کره نمند * لطفست امیدم از خداوند)
 (محصول بیت) اگر کیه کی بی هنر ایسم و اگر کل کی صاحب هنر ایسم خداوند دانم
 لطف و احساند یعنی هر صالده مایوس دکلم (یا آنکه بضاعتی ندارم * سرمایه طاعتی ندارم)
 بضاعت سرمایه (و یا حرف وحدت و یا حرف تنکیر) سرمایه طاعت بیایه (و یا مذکور
 کی) (محصول بیت) آت بره که بضاعتی یوقدر یعنی با خصوص که بضاعت مالک دکلم
 سرمایه طاعتی قادر دکلم که آنکه بر ثواب اشتراکیم مصرع ثانی مصرع اولی بیان ایدر
 (او چاره کار بندد * داند * چون هیچ و سببش نماند) او میبندد (و داند خبری) (چاره کار بندد
 لایه در) (و داند مقدم مفعول) (محصول بیت) اول خداوند بندد سنک ایشان چاره سنی
 بلور یعنی ایشان در مان نه اول یعنی اول خداوند بلور چونکه بندد نک هیچ و وجهه و سببه می
 قائمیه یعنی هیچ شفیع اول یعنی تقدیر چه در مان انک الله در (رسمست که مالکان بحریر
 * آزاد کنند بندد * پیر) رسم عادت دیمکدر (که حرف بیان) (مالکان بحریر اسم فاعل مفعول
 اضافتیدر) (بحریر بودند * آزاد ایلک معنایه مصدر در تفعلیل بایندن حر ایلک معنایه) (بندد * پیر
 بیایه و کنک مفعول اولی) (و آزاد مفعول ثانیه) (محصول بیت) عادت که قول آزاد ایلک مالک
 اولاندر قوجه قولی آزاد ایلر (ای بار خدای کتی آری * بندد * پیر خود بخشای) ای حرف ندا
 بار خدای افندی دیمکدر شبکه انوری بیور (بیت) عالم بحریر که بر بار خدایان ملکست * مجد دین
 ان بصر بر ملک ان) بار خدای افندی دیمکدر بوده انور دیمکدر (بیت) خواجه کل جهان
 آنکه خدایش کردست * جاودان بر همه احرار جهان بار خدای) پس اصلند باری ایدی
 بالیه و یاسی ضرورت وزن ایچون حذف اولندی دین ظاهر در که بونی لفظ عربی تن
 ایلش خالق معنایه لیکن ظن فاسد ایلش که بولفظ عجمدر (کتبی آرایه اضافتی بیایه در
 (کتبی آرای وصف ترکیبیدر آراییدن جهان بزه بیجی دیمکدر) (بحرف استعلا) (بندد * پیر خود
 بیایه و لایه در) (بخشای فعل امر مفرد مخاطب بخشاییدن اسر که یعنی ترجم ایلد دیمکدر
 (محصول بیت) ای کتی بزه بیجی افندی یعنی ای عالمی مخلوقات و مصنوعات مزین ایدی
 افندی کند ی پیر قولکه ترجم ایلد حاصلی پیر قوللری آزاد ایلک عادت در بندد سنک پیر قولکم
 بی جهنم عذابندن آزاد ایلد (سعدی ره کعبه رضا کبر * ای مرد خدا ره خدا کبر) سعدی
 منادی حرف نداسی محذوف (ره کعبه رضا لایه و بیایه در) (کبر فعل امر مفرد مخاطب
 طوت دیمکدر) (مرد خدا لایه) (ره خداده بویه در ایکی مصرعده بیه ره لفظی کبر فعلک
 مفعول ایلر) (محصول بیت) ای سعدی رضا کعبه سنک بولین طوت یعنی طریق رضایه
 سالک اول حاصلی رضا اوزره اول ای مرد خدا خدا بولین طوت یعنی خدایه لایق بوله
 کیت که طریق انبیا و اولیاد در (بدبخت کسی که سرباید * زین در که در د کر نیاید) بدبخت
 وصف ترکیبیدر (کسی با حرف وحدت سرباید که مقدم مفعولیدر) (زین در بتابده
 متعلقدر) (که حرف تعلیل) در دیکر بیایه و لایه ایکی اعتبار ایلد و نیاید که مقدم مفعول
 (محصول بیت) بدبخت بر کیمیدر که باشی بوقیودن چو بره یعنی باب خدادن اعراض ایلد
 زیرا خبری قیوی و یا غیرینک قیوسی بولماز حاصلی باب خدادن اعراض ایلین بدبخت اولوب
 بر بیه ذخی مالک اولماز باید نایبندن مشتقیدر باید بایبندن اولد یعنی کبی تافتن و یافتن
 مشتقیدر دیدر خطا ایلش (حکایت) حکیمی را پرسیدند که از شجاعت و سخاوت کدام
 بهترست گفت آنرا که سخاوت هست بشجاعت حاجت نیست (محصول ترکیب) بر حکیمه

رد ابن سید علی

رد ابن سید علی
وسروری

صور یلکه شجاعت و سخاوت و سخاوتن قنقیسی بکر کدر یعنی قنقیسی افضلدر جواب و بریکه
 اول کیمه نک که سخاوت و ار شجاعت حاجتی یوقدر (بیت) نوشتست بر کور بهرام کور *
 که دست کرم به زیاروی زور) نوشتست اصلند * نوشته است در ضرورت وزن ایچون
 حذف و ایصال اولدی پس هاء رسمیه همزه کتابت ایدوب صحتیه حکم ایدنلر سهو ایلش
 (کور کاف عجمک ضمیه فبر دیمکدر) بهرام کور سابقا مفصل بیان اولدی (که حرف
 بیان) دست کرم بیایه (بازوی زور لایه در) (محصول بیت) بهرام کور کور قنقه یازلشد که
 کرم ال بازوی زور دین بکر یعنی کرم و احسان صادر اولان الزور صادر اولان بازو دین
 بکر (قطعه) نماد حاتم طایی و ایلک تاباید * بماند نام بلندش بیکوی مشهور) نماد
 قائمیه یعنی اولدی دیمکدر (حاتم حاه همزه اسم فاعل وزنی اوزره بر مشهور یعنی عربک
 اسمیدر لیکن عجم تانک فتحیه استعمال ایدر) طایی طی قبیله سنه مشوبد رخلایق قیاس اوزره
 (ولیک ادات اضراب) (نا حرف انتهی) (با حرف صله) (ابد غایت و نهضت معنایه) (نام بلند
 بیایه) (شین حاتم راجعدر) (با حرف مصاحبت) (نیکو و اوکا بت اولنور اما تلفظ اولنماز
 ضرورت وزن ایچون یایه حاتم طایی) (محصول بیت) حاتم طایی قائمادی اولدی اما
 ایدد نک یعنی انقراض عالمه نک نام بلند ایلکه مشهور قالدی حاصلی آدی عالمه ایلک ایلد داستان
 قالدی (زکوة مال بدرکن که فضله * زرا * چو باغبان ببرد پیشتر هدانکور) زکوة
 معروف قرأند الف و او شکند یاز بلور اما سائر کتابلر ده کنددی شکند و کتابت او انسه
 جائزدر (ماله اضافت لایه در) (با حرف صله در) (بوند طاشره معنایه در مجازا) (که حرف
 تعلیل) (فضله زیاده در) (زرا نک قحی وزاء مجمله ایلد باغ چوغی) (را ادات مفعول) (چو
 حرف تعلیل) (باغبان باغ بکچیبی مراد باغ تیار ایدن کیمه در) (ببرد کسه مراد بودامقدر
 (انکور اوزم) (محصول بیت) مالک زکاتی طاشره ایلد یعنی مالکدن اخراج ایلد زیرا اصمه نک
 فضله سنی چونکه باغبان کسه یعنی بودایه اوزومی زیاده رنک و بر کسید بکندن شبکه مجرب
 قضیه در پس زکوة ظاهرا و صورنا نقصاندر اما حقیقتده زیاده در باغ چوغی کبی
 (باب سوم در فضیلت قناعت) قناعت مصدر در علم بایندن مالک اولد یعنی راضی اولمده دیر
 اما فتح بایندن دیلمکه دیرلر شبکه دیرلر (العبد حران قنم و الحر عبدان قنم) (حکایت) خواهند
 مغربی در صف بزازان حلب می گفت ای خداوندان نعمت اگر شمارا انصاف بودی و مارا قناعت
 رسم سوال از جهان برخاستی) خواهند مغربی بیایه (و یا حرف نسبت) (همزه بی وحدت ایچون
 طوتوب معنایه بر مغرب دیلجیبی دین غریب مغربلاک ایلش) (صف فانک تشدید بیه صره
 معنایه در مراد دوکان صره سیدر) (بزازانه اضافت لایه در) (حلبده بویه در) (حلب حانک
 و لامک فتحدر بیه دیار صریده بر مشهور مشهور شهردر) (بزازان مبالغه ایلد اسم فاعلدر بر صانعیلر
 دیمکدر مراد بزازستاندر) (والف و نون ادات جمعدر) (خداوندان نعمت یعنی اغنیاء اصحاب نعمت
 دیمکدر اسم فاعلک مفعولته اضافتیدر) (شمارا ارادات تخصیص) (انصاف عدالت دیمکدر
 افعال بایندن مصدر در) (رسم سوال لایه در عادت سوال دیمکدر) (بودی و برخاستی یازی
 حرف حکایه در) (محصول ترکیب) مغرب دیلجیبی حلب بر جیلری بازارنده سویلردی ای نعمت
 اصحابی اغنیاء اگر سزلک انصافلر بکر اولدی یعنی زکوة و صدقاتی بغير سوال ادا ایلشکن
 و بر میده و پرد بیکرله قناعت اولدی دیلجیلاک عادت و قانون جهانندن قناعت ایدی یعنی مرفوع اولیدی
 (قطعه) ای قناعت و انکرم کردان * که و رای تو هیچ نعمت نیست) توانکر کردات فاعلدر
 بی معنایه توانکر غنی معنایه در معنی معنی جهتنده کردان فعلته مقید در ضمیر منصوب منصل

رد ابن سید علی
وسروری

رد شعی

معناسته کردن کاف بحکم قبحه فعل امر مفرد مخاطب در بوند تصبیر معناسی افتاده ایدر ضمیر مفعول اول و توانکر تائیدی بی غنی ایله دیکدر (که حرف تعلیل ورا کارای دیکدر تویه اضافت لامیه در (محصول بیت) قناعت مجازا خطاب ایدوب یو و رای قناعت بی غنی ایله زیراستدن اوت واکاری هیچ نعمت بوقدر یعنی ججع نعمتک منتهاسی سن سین (کنج صبر اختیار اقمانست * هر کرا صبر نیست حکمت نیست) کنج کاف عربك ضمه بوقدر که عرب زاویه در و کاف بحکم قبحه خزینه معناسته در بوند ایکنده مساع و اصر صبره اضافت بیانیه در و مبتدا (اختیار لقمان لامیه و خبر (محصول بیت) کنج صبر یعنی صبر بوجانی و با صبر خزینه سی لقمان مختار ایدر یعنی کشتی حکیم مشرب کرکدر که کنج صبر اختیار ایله (زیرا هر کپسه نک که صبری بوقدر حکمتی بوقدر) یعنی کنج صبر مختار اقماندر (پس هر کس که الکت مختار بی اختیار ایلدی حکیم مشربدر (حکایت) دوامیر زاده در عصر بودند یکی علم اموخت و دیگری مال اندوخت آن علامه عصر شد و این عزیز مصر کست پس این توانکر بچشم حقارت در قبحه نظر کردی و کفتی من بساطنت رسیدم و تو همچنان در مسکنت ماندی کفت ای رادرشکر نعمت باری تعالی بر منست که میراث بفرمان یاقم یعنی علم و تو میراث فرعون و هامان یعنی ملک مصر) آموخت و اندوخت بویکی فعلده قیاس یاه حکایه ایله اولمق ایدی (بعض نسخه ده اندوختدن صکره عاقبه الامر واقعدر) (آن اسم اشارتدر کاسب علمه) (و این کاسب ماله) (علامه عصر لامیه در علامه مبالغه صیغه سیدر مذکره و مؤنثه صفت اولور) (عصر زمانه در لر) (عزیز مصر لامیه در) (باحرف مصاحبت) (چشم حقارت بیانیه) (در حرف صله) (فقیه یعنی کاسب علم) (فقیه برینه فقیر یازان من صحیحه مخالف یازمش) (کردی و کفتی یازی حرف حکایه در) (باحرف صله) (سلطنت پادشاه لقمدر) (همچنان اولمق کبی دیکدر یعنی کسب علمدن اول نیجه که مسکن ایدک ینه آنچنین مسکن سین دیکدر) (مسکنست مصدر در) (شکر نعمت مصدرک مفعول اضافتدر و باری به اضافت لامیه در) (باری عربیده خالق معناسته در) (یعنی علم بونفسیر مصنفکدر) (میراث فرعون لامیه) (هامان وزیر فرعون در لر که فرعونک ربوبسته اول اقرار و اعتراف ایلین و دعوی الوهیتی تصدیق ایلین هاماندر) (یعنی ملک مصر بوده شیخکدر (محصول ترکیب) مصدره ایکی بکر زاده و ارایدی بر بسی کسب علم ایدردی و بر بسی کسب مال عاقبت اول علامه عصر اولدی و بو عزیز مصر یعنی حاکم مصر پس بو غنی قدراش عالم قدراشته حقارت کوزیله بقاردی و در یادی بن سلطنته ایرشد و سن اداکی کبی مسکنده فائدک عالم دیدی ای قدراش خدائک شکر نعمتی بنم اوزریمه در که انبیا میراثی بولدم که (العلماء ورثة الانبیاء) و سن میراث فرعون و هامان که انلر بر زمان بوساطنت سببیله دعوی الوهیت ایدر لردی (مشوی) من آن مورم که ذر پام بمالسد * نه زبورم که از بنشیم ببالسد) (که حرف رابط صفت) (در حرف ظرف) (پام میم معناده بمالسد فملمه مفید در ضمیر منصوب متصل معناسته) (بمالند فعل مضارع جمع غائب اوارلر دیکدر یعنی چکزلر) (زبور آری جنبه در لر) (که حرف رابط صفت) (بنش اول ایکنده در که آری و غیر بسی آنوکه صوفار بنش برینه دست یازان اولی و انسی بلزیمش) (باحرف تائید) (مالند فعل مضارع جمع غائب ایلرلر دیکدر (محصول بیت) بن اول قرینجه یمکه بی یافده چکزلر یعنی اول حقیرمکه حقارتدن بی پامال ایدرلر اول آری دکلم که نیشدن ایلرلر) (یعنی اول نوذی دکلم که مظلوملر بدن فریاد و فغان ایدرلر) (کجا خود شکر این نعمت کز ارم * که زور مردم از اری ندارم) (خود ادا تائید) (شکر این نعمت مصدرک مفعول اضافتدر) (کز ارم فعل مضارع متکلم و حده ادا ایدرم دیکدر) (بمعنا به اولان کز ارم زایله یازیلور پس ذال ایله یازانلر اودایی بلزرایمش) (که حرف بیان نعمتی

رد این سید علی

رد این سید علی

ملک برادر فقیه برادره
 اثر یوسف علیه السلامه
 افتخا بستم دبو جواب
 و پرش اولسه ایدی
 رنگین دوشردی لکن
 جهله بناه اشو پاسخ
 اطساق را سخنی
 تدارک ایدمه مامسی ینه
 علمک شرفی تو پرایدر
 لکن علم ایله مال جمع
 اولاق زهی سعادتدر
 (محمد اسعد)

رد شععی

رد سروری
و شععی

بیان ایدر) (زور مردم از ارم مصدرک مفعول اضافتدر مردم از ارم وصف ترکیبدر مردم انجید بی دیکدر) (و یا حرف مصدر) (ندارم طونام یعنی غم بوقدر (محصول بیت) بونعمتک شکر بی قنده ادا ایدرم یعنی ادا ایدم مکه مردم انجید بچکاک زورم بوقدر یعنی کیمسده جفا و ادا ایلکه قادر اولدیغم بر عظیم نعمتدر پس بونعمتک شکر بی قنده ادا ایدم بیلورم یعنی ایدم مزم (حکایت) درویشی راشنید مکه در آتش فاقه مپسوخت و خرقة بر خرقة می دوخت و تلی خاطر خود بدین بیت بی کرد) (آتش فاقه بیانیه فقر آتشی دیکدر) (خرقة بونده پاره معناسته در اولکی خرقة برینه رقمه یازان یاندن یازمش) (مپسوخت و میدوخت و میدکرد حکایت حال ماضیلر در) (تسلی فعل بایندن مصدر در) (خاطره اضافتی مصدرک مفعول اضافتدر) (و خود لامیه (محصول ترکیب) درویشی ایشتم مکه فقر آتشنه یاردی و پاره پاره اوزره دیکردی یعنی یاردی و کندی خاطر بی بویته تسلی ایدردی) (بیت) بنان خشک قناعت کنیم و جامه دلق * که بار محنت خود به که بار منت خلق) (نان خشک بیانیه) (جامه دلقده بویله) (که حرف تعلیل) (بار محنت خود بیانیه و لامیه در) (بار منت خلایقه بویله در) (محصول بیت) قوری اتمکه قناعت ایدرز و یا ایدم اوم فعل مضارع و یا فعل امر اوله دخی فقر اخر خرقة سبله یعنی لباس فاخر استرز زرا کدی مختلر بوی یکدر خلایک منی بولکندن یعنی خلایک نقایس و اباسی ایچون منت داری اولقدن محنت دار فقر و فنا اولمق بیکدر (کسی گفتش چه نشینیکه فلان درین شهر طبع کریم دارد و کرم عیم میان بخدمت ازاد کان بسته و بر در دالها نشسته اگر بر صورت حال تو مطیع کرد دپاس خاطر عز یزان منت دارد کفت خاموشکه در نیستی مردن به که حاجت پیش کسی بردن که گفته اند) کسی یا حرف وحدت (تفتش شین ضمیر درویشدر اجمدر) (که حرف تعلیل) (فلان بونده شخص ذوی العقولدن نکایتدر) (کرم عیم بیانیه در کرم عام معناسته در) (باحرف صله) (خدمت ازاد کان مصدرک مفعول اضافتدر) (در دالها لامیه در مجازا) (صورت حار تولا میله در) (پاس باه بجهله حفظ معناسته در) (خاطره اضافتی مصدرک مفعول در) (وعز یزانه لامیه) (خاموش فعل امر مفرد مخاطب ایدم اول دیکدر) (که حرف تعلیل) (نیستی یا حرف مصدر در بونلق دیکدر) (که حرف تفضیلدر من معناسته حاصلی من تفضیله معناسته در) (حاجت بردن مقدم مفعولدر) (و پیش ظرف مکانی و کسی به اضافتی لامیه در) (و یا حرف وحدت) (محصول ترکیب) بر کیمسه درویشد دیدی نه اوتور رستکه فلان کیمسه بوشهر ده طبع کریم و کرم عیم صاحبدر ازاده لر یعنی ایلر خدمته بل بغاش اگر سنک صورت حالکده مطلع اوور سه عز یزل خاطر بی رعایت ایدر یعنی سز عز یزل خاطر بی رعایت ایلکی جائه منت ییلور درویش دیدی ایسم اول زرا بوقلقده اولک یکدر کیمسه او کینه احتیاج ایلدوب عرض ایلکدن زرا دیمش لردر (قطعه) هم رقمه دوختن به و ازام کنج صبر * کز بهر جائه رقمه بر خواجکان نوشت) رقمه بونده یمه معناسته در (دوختن مصدر در دیکمک معناسته (رقمه مقدم مفعولدر) (ازام کنج صبر مصدرک مفعول و بیانیه اضافتدر) (ازام مصدر در) افعال بایندن بر نیستی بر نیسته به یا بشدره قی بونده مراد کنج صبری فسنه لازم ایلکدر و یا کنج صبره ملازم اولقدر صبره کنج اضافتی استماره طریقه در زیر صبرک بوجنی اولماز نهاساتی اوتوروب صبر ایلدیکی بوجقه مجازا کنج صبر درلر سائرلر نیده بو کافیا ایله (ازام بونده اعتناق معناسته در دین مقامه مناسب سو یلماش زرا اعتناق قوجقدر که بنجم در اغوشله تعمیر ایدر اول ایسه التزامک معناستدر انمک دکل) (کز من تفضیله معناسته در بعض نسخه ده کز برینه از واقعدر اصح بویله اولقدرا کرچه که اکثر نسخه ده کز واقعدر (بهر جامه لامیه) (رقمه بونده کاغد پاره سیدر که آنده حسب حال و یا عرض حال یازوب اکا بره سوزلر) (بر خواجکان

رد شععی

رد سروری

لامیه در اکابر فائده دیمکدر (نوشت بونده نوشتن معناسنه در (محصول بیت) یامه یامه اوزره
 دیکمک ونفسه صبر بوجنی لازم ایلت بکدر جامه ایچون اکابر فائده رفته و عرض حال یازمقدن
 یعنی بمالی اباش کبوب بر بوجنده صبر ایدوب اوتورنی خواجه ره لباس ایچون عرض حال
 یازمقدن افضل واحرار (حقا که باعقوبت دوزخ بر ابرست * رفتن پایی مردی * همسایه
 در بهشت) حقا بولفظی عرب قسمده استعمال ایدر حرف نفی ایله مثلاً حقا لایلت دیر
 اما عجم صدق مقامنده استعمال ایدر حقیقت حال و حقیقت امر دیکمک پرده قسم معناسیده
 مراد اواسته نخمیلی وار (که حرف بیان) باحرف مصاحبت (عقوبت شکجه معناسنه در
 (دوزخه اضافت لامیه) باحرف مصاحبت (پای مرد اصطلاحارنده شفیع و معین معناسنه در
 تنکه بوستانده بیورمشدر (بیت) یکی گفتش ای مجلس آرای مرد * که بود اندرین مجلس
 پای مرد) یامه مصدری لاحق اولفله شفاعت معناسنی افاده ایدر تنکه لسانی دیوانده واقعدر
 (بیت) خود کرده ایم کارسانی درست و راست * از غیر پای مردی * همت ندیده ایم
 پس بونده پای مردی پای مردم یازانلر مذکور اصطلاحه واصل اولماشدر (همسایه به
 اضافت لامیه در (در حرف صله در با معناسنه (محصول بیت) حقیقت حالیکه جهنم عذایله
 برابر در قومشی شفاعتیه و معاونتیه جسته کتمک یعنی غیر یارک عون و صانیله حضوره و ذوقه
 واصل اولق جهنم عذابنه مقارن اولمقددر (حکایت) یکی از ملوک عجم طیبی حاذق بخدمت
 مصطفی علیه الصلوٰه والسلام در ستاد سالی چند در دیار عرب بود کسی بنجر نی پیش او نیامد و معالجتی
 از وی درخواست روزی پیش سید الانباء علیه الصلوٰه والسلام آمد و کله کرد که مرای معالجت
 اصحاب فرستاده اند و درین مدت هیچکس بمن التفات نکرد تا خدمتی که برین بند و معیشت
 بجای آرم رسول علیه الصلوٰه والسلام فرمود که ای طایفه را طریقه است که تا اشتها غالب نشود چیزی
 نخورند و هنوز که اشتها باقی باشد دست از طعام باز دارند حکیم گفت ایست موجب تندرستی
 پس زمین خدمت بیو سید و رفت (حاذق ماهر دیمکدر) کسی باحرف وحدت (باحرف
 مصاحبت) بنجر نی باحرف وحدت و یانکیر (معالجتی یاسیده بوله در (درخواست در حرف
 تأکید (روزی باحرف وحدت) کله کاف عجمک کسر بله شکایت معناسنه در (مرای دیمکدر
 (برای معالجت اصحاب) (برای یامه اصلیه ایله ادات تعابیل معالجه به اضافتی لامیه در و اصحابه
 مصدرک مفعولیه اضافتیه در (درین مدت یعنی بوقدر زمانده که بونده اونور دم (هیچکس
 هیچ کیمسه دیمکدر) (ناحرف تعلیل) خدمتی باحرف وحدت (بجای آرم برینه کتورم یعنی
 اد ایدم دیمکدر) (طریقه است یعنی قاعده یا حرف وحدت) (که ناحرف توقیت مادام معناسنه
 (و هنوز که بوه که خرفنی هنوز دن صکره یازمبوب باشد دن صکره یازان مخلنده یازممش
 (باز دارند افتده کر و چکرل دیمکدر اما مراد ترک اکل ایدرل دیمکدر متون قدیمده برآرنده
 دوشمش باز دارند بدلی پس برآرند دینه اعتراض ایلمن کندی معترض واقعدر زرا یکی
 ادادن مقصود بر در (موجب جیمک کسر بله سبب دیمکدر) (تندرستی به اضافت لامیه در (و یا
 حرف مصدر (باز دارند ک معناسنی کرو طونارل دین معناسنی کرو طومش (محصول ترکیب)
 عجم پادشاهلر دن بریسی بر حاذق طبیب حضرت پیغمبر علیه الصلوٰه والسلام خدمتده
 ارسال ایلدی بر نیجه ییل دیار عربده اولدی کیمسه بنجر به طریقه اوکنه کلدی یعنی اصحاب دن
 کیمسه بونی بنجر به ایلدیکه بونک بوفسده بر حذاقتی وارمید ردبو و بوندن بر معالجه ده طلب
 ایلدی بر کون حضرت سرور کائنات علیه الصلوٰه والسلام فائده کلدی و شکایت ایلدیکه
 بی معالجه اصحاب ایچون ارسال ایلدیلر و بوقدر مدت که دیار عربده اولدم هیچ کیمسه بکا

رد این سید علی
و سروری

رد سببی

رد سروری

رد سببی

التفات ایلدی تا بر خدمت که بونده نک اوزر بنه تعیین او اشد در ایلیم حضرت علیه الصلوٰه والسلام
 بیور دیکه بوطا ثقه اصحابک بر قانونلری وار در مادامکه اشتها لری غالب اولمه بر نفسه بیوزل
 والا آن اشتها لری باقی ایکن اللر بن طعمادن چکرل حکیم دیدی صحت و تندر سله که سبب
 بومعنا در اندن صکره زمین خدمتی اوبدی و کندی (منوی) سخن آنکه کند حکیم آغاز *
 یا سرانکشت سوی لقمه دراز) سخن کنندک مفعول اولی (آغاز ابتدا دیمکدر و مفعول ثانیه دیر
 باحرف عطف ذرا و ام معناسنه) انکشت بر مقدر اما مراد ال در مجاز غرضل طریقه (سرانکشت
 برنی اویجی دیمکدر بونک کیلر اضافتیه ده اوقنور وزن تحمل ایلدی برده سرانکشت کنندک
 مفعول اولی (وسوی لقمه لامیه و مفعول ثانیه در) (در از نالی) (در از دالک فنی و کسر بله
 اوزون دیمکدر (محصول بیت) بوییت اف و نشر طریقه یا بعدنه مر هوند ر بیورر که
 حکیم سوزه اولوقت ابتدا ایدر یعنی سوز سوز بلکه اولوقت باشلر و یا لقمه جاننه بر معین اولوقت
 اوزادر یعنی طعام اکل ایلمکه اول حینه ابتدا ایدر (که زنا گفتش خلل زاید * یا زنا خوردنش
 بجان آید) که حرف بیان (نا گفتن سوبلا مک (وشین ضمیر حکیمه راجعدر) (خلل بونده ضرر
 معناسنه در (زاید فعل مضارع مفرد غائب بونده طوغه دیمکدر) (زایدیدن یعنی صادر اوله
 (باحرف عطف) (نا خوردن پیامک (شین بنه حکیمه راجعدر) (باحرف صله جاننه کلکدن مراد
 تخم صه به قریب اوله دیمکدر (محصول بیت) حکیم سوزه شول دمه ابتدا ایلر که سوبلا مکدن
 ضرر مرتب اوله و بیکه الین اولوقت اوزادر که پیامکدن مضطرب اوله یعنی مخم صه به
 قریب اوله (لاجرم حکمیش بود گفتار * خوردنش تندرستی آرد باز) (لاجرم لاشک و لاشبهه
 دیمکدر) (حکمیش شین معصاده گفتار مقید در) (گفتارش حکمت بود دیمک اولور میتدا و خبر
 طریقه بوله (خوردنش میتدا) (آرد فعل مضارع مفرد غائب فاعلی تحتده خوردنه راجع
 ضمیر در (وتندر سنی مفعول اولی (و بار نانیسی و جله فعلیه خبر میتدا در) (بار حاصل و نتیجه
 معناسنه در (محصول بیت) حکیم مذکور کی اید بنجه شک بوق که گفتاری حکمت اولور
 و بیعی تندر ستکی حاصل و نتیجه کتورر یعنی کلامی محض حکمت و طعام اکل ایلمه سی
 محض صحت اولور (حکایت) یکی توبه بسیار کردی و بار بشکستی نایکی از مشایخ بد و گفت
 چنین می دارم که بسیار خوردن عادت داری و قید نفس را از موی بار بکترست یعنی توبه و نفس را
 چنین که تومی پروری را بنجر بکسلاند و آید روزی که ترابد رد) یکی میتدا (توبه کردینک
 مفعول اولی (و بسیار نانیسی و جله فعلیه خبر میتدا در و جله اسمیه مستأ نفعه در) (توبه
 بسیار اضافت ایدنلری وجه ایشلر (و باز شکستی تقدیری توبه را باز شکستیدر) (یار حرف
 حکما به در (ناجاژ در که حرف انتها اوله الی معناسنه) (وجاژ در که حرف تعلیل اوله
 (قید نفس لامیه در نفسک باغی دیمکدر) (باریک پای عربی و رانک کسر بله اینجه دیمکدر
 (و ترادات تفصیل انجرک دیمکدر) (یعنی توبه حضرت شیخک مذکور شیخک قید نفس فوانی
 تفسیر ییدر) (نفس راجعین که تومی پروری و او حرف حال (نفس می پرورینک مقدم مفعولیدر
 (و را ادات مفعول (پروری فعل مضارع مفرد مخاطب پروریدندن (بنجر موی مناسبتیه
 مذکور در (بکسلاند باحرف تا کید) (کسلاند کاف عجمک ضمی و سینک فتحیه فعل مضارع
 مفرد غائبدر) (کسلیدندن قرار دیمکدر) (آید فعل مضارع مفرد غائبدر ایدندن و فاعلی
 (روز در بر کون کلور) (یعنی بر کون اولور) (که حرف بیان) (و یا حرف صفت) (تراسنی دیمکدر
 (باحرف تا کید) (در دالک فنی و کسر بله و رانک فتحیه فعل مضارع مفرد غائبدر در بدندن
 (محصول ترکیب) بر کیمسه چوق توبه ایدردی و بنه صیردی حتی مشایخک بری اکادیدی شویله

رد سروری
و سببی

اگر لم که چوق بمک عادت کند در حال بو که نفس قیدی که توبه در قبلدن انحرکدر و نفسی
 شو نجلین که سن بسلسرین زنجیر قرار و برکون واقع اولور که سنی رنار (یت) یکی بجه کرک
 می پرورید * چو پرورده شد خواجه را پرورید (بجه بای عربی و جیم بجه میله ایسکه درلر
 یعنی یوری تشدید ضرورت وزن انجمن کلمه در (کر که اضافتی لامیه در) می پرورید حکایت
 حال ماضیدر بسلسریدی دیمکدر (چو حرف تعلیل) پرورده شد بسلسریدی دیمکدر زیرا اسم مفعول
 انلرده افعال صامه تک بریله مقید اولغندر کاه اولور که قید حذف اولور قرینه قائم اولدیغی برده
 (یس بسلسرین اولدی دینلر یونحنفقدن آگاه دکل ایتمش) (خواجه دن مراد صاحبیدر) ورا
 ادات مفعول (بر حرف تا کید) (درید فعل ماضی مفرد غائب یردی دیمکدر) (محصول یت)
 بر کیمسه قوردانیکنی بسلسریدی یعنی توبه ایدردی چونکه تمام بسلسریدی یعنی بو بودی صاحبی
 یردی یعنی هلاک ایلدی (حکایت) در سیرت ارد شیر بابکان آمده است) معلوم اوله که
 شاهنامه ده مسطور اولان ارد شیر ایکدر (برسی ارد شیر بن اسفند یار بن کستان شاه که
 اسفند یار رو بین تن دیمکله مشهور در) (رسیده ارد شیر بن ساساندر که بابکان قزی اوغلبدر
 (زیرا بابکان قزینی ساسانه و یردی) (وارد شیراندن متولد اولدی) (امدی بابکان قید احترازیدر
 ارد شیر بن اسفند یار دن که ارد شیر بن بابکان بدیجی جد اعلا سیدر) (بوده معلوم
 اوله که حضرت سید الانبیا دن اول بر پادشاهک فوتدن صکره وارث سلطنتی قائمه
 ساسانلردن بریسی الوب پادشاه ایدردی امام عمر رضی الله عنه خلافتنه دکل حال بویه ایدی
 اندن صکره بوقانون مرفوع اولدی فاحفظ) (که حکیم عرب را رسیده که روزی چه مایه طعام
 باید خورد گفت صد درم سنک کفایت می کند گفت این قدر چه قوت دهد گفت هذا
 المقدار بحملک و ما زاد علی ذلک فانت حامله یعنی این قدر تراب پای همی دارد و هر چه
 برین زیادت کنی تو حامل آئی) بابکانده بابک ده ارد و ان نام پادشاهک بکلر دن
 برینک اسمیدر (یس بابکان جمع ظن ایلین اصل قصه بلز ایتمش) (حکیم لفظنی یاه وحدتله
 ایراد ایلین جمع نسخله مخالف یازد یقندن غیری معناسی یوقدر) (روزی یعنی هر روز مایه بونده
 مقدار معناسنه در) (درم درهم معناسنه در) (صد درم سنک یوز درهم طاش وزنی دیمکدر
 (قدر قافک و دالک قنصلر یله وسکون داله بر معنایه در یعنی مقدار معناسنه در) (هذا اسم اشارت
 محلا مرفوع مبتدا) (المقدار لفظا مرفوع نفی و یا عطف بیانی) (یحملک فعل مضارع مفرد
 مذکر غائب فاعلی هذا به راجع تحتله ضمیر) (وکاف ضمیر منصوب متصل مفعولی) (وجه فعلیه محلا
 مرفوع خبر مبتدا در) (وجه اسمیه تک اعرابدن محلی بوق جمله مستأنفه) (واو حرف عطف
 (مالذی معناسنه اسم موصول محلا مرفوع مبتدا) (زاد فعل ماضی مفرد مذکر غائب فاعلی تحتله
 مایه راجع ضمیر) (علی ذلک جار مع الجرور زاده متعلقدر جمله فعلیه اعرابدن محلی بوق صله سیدر
 مالک) (فانت قائمبتدا اسم موصول اولدی بقیچون خبره داخل اولشدر) (انت ضمیر مرفوع منفصل
 محلا مرفوع مبتدا) (حامل لفظا مرفوع خبر) (ضمیر محلا مجرور مضاف الیه جمله اسمیه محلا مرفوع
 خبر مبتدا اولدی که اسم موصولدر) (و بوجه تک اعرابدن محلی بوق معطوفدر جمله اولی به
 حضرت شیخ بو عربی ترکیبی شرح ایدوب پیور) (یعنی این قدر بو مقدار دیمکدر) (همی
 ها حرف تا کید) (زیادت معلوم اوله که مصادرا و اخرنده واقع اولان تالی عرب کرد بازار
 واکانه مری بو طه دیرلر) (اما بجم کاه هاء رسمی شکنده بازار و او قور) (و کاه اوزون یازوب ناو قور
 دولت و سعادت نازی کی و بو تابه ناه مظلومه دیرلر فاحفظ) (حال آن اسم فاعلک مفعولنه اضافتیدر
 و یا ضمیر خطاب) (محصول ترکیب) ارد شیر بن بابکانک اخلاق و اطوارنده وارد اولشدر

رد سروری
و شعی

رد شعی
رد شعی

مذایب

یعنی انک طریقتده مذکوردر که عرب حکیمته صورت بیکه گوید بمقدار طعام بیک کرک حکیم دیدی
 بو زد درهم طاش آخری کفایت ایدر ایدر شیریدی بو قدرنه قوت و یرز یعنی بدنه بو مقدار بیزی
 حکیم دیدی بو مقدار سنی کوثر و بو مقدار دن زیاده بی سن کتور رسین یعنی بو مقدار طعام سنی
 ایاق اوزره طوتار حاصلی قیام بدنه کافیدر و هر نه که بو مقدار اوزره زیاده ایدرسک سن انک
 حالی سین دیمکدر (یت) خوردن برای زیستن و ذکر کردنت * تو معتقد که زیستن از بهر
 خوردنتست) خوردن مبتدا مابعدی خبری (برای ادات تعلیل) (زیستنه اضافتی لامیه در) (و ذکر
 کردنت مقدم مفعولدر) (تو مبتدا) (معتقد خبری افعال یابندن اسم فاعلدر) (که حرف بیان
 (زیستن مصدر در دیرلک معناسنه) (بهر ادات تعلیل) (خوردنه اضافتی لامیه در) (محصول یت)
 بیک بیک حیاته اولوب ذکر حقه مشغول اولق ایچوند سن ایسه معتقد سین که حیاته اولق
 بیک بیک ایچوند یعنی صاخ اولق طعام اکل ایلک ایچون اوله (حکایت) دودر ویش خراسانی
 ملازم صحبت یکد بکر سیاحت کردندی یکی ضعیف بود که بهر دوش افطار کردی و آن د بکر
 قوی که روزی سه بار خوردی قضایا پردر شهری بهتحت جاسوسی گرفتار آمدند بهر دورا
 بخانه کردند و درش بکل بر آوردند بعد از د و هفته معلوم شد که بی گناهند در بکشادند قوی را
 دیدند مرده وضعیف جان سلامت برده در بن عجب بماند حکیمی گفت خلاف این عجب بودی که
 آن یکی بسیار خوار بود طاقت بی نوابی نداشت هلاک شد و آن دیگر خویشتن دار بود بر عادت خود
 صبر کرد و سلامت بماند) خراسانی یا حرف نسبت (ملازم صحبت اسم فاعلک مصدره اضافتیدر
 ملازم اولنده که حرف فی زیاده ایلین زائد ایلمش) (ویکد بکره مصدرک معنائه در) (سیاحت
 سبک کمربله مصدر در ساح یسیج دن) (یعنی ضرب بابنک اجوف یابندن کتک دیمکدر
 ذهاب معناسنه) (کردندی یا حرف حکایه) (بهر یا حرف ظرف) (وهر ادات تحسین) (افطار
 لغته صومی اچه قدر) (اما بونده مطلق اکل مراد در) (افطاری یاه وحدتله ایراد ایلین زائد ایلمش
 (کردی یا حرف حکایه در) (قوی دن صکره بر بود مقدردر) (که حرف تعلیل) (روز بونده خوردنک
 ظرفیه رو یا حرف وحدت) (سه بار اوچ کره دیمکدر) (خوردی یا حرف حکایه) (فضارا نا کهای
 دیمکدر بعض نسخده اتفاقا دوشمدر) (در شهری لامیه و یا حرف وحدت) (یا حرف صاحب
 سببی متضمن) (تحت جاسوسی لامیه و یا حرف مصدر) (بخانه بعض نسخده در خانه دوشش
 در حرف صله در باه معناسنه و یا حرف وحدت) (وهمزه حرف توسل برخانه ایلند یار یعنی
 حبس ایلند یار) (درش ضمیر خایه راجعدر) (یا حرف مصاحبت) (بکل بر آوردند یا حرفیه یابند یار
 یعنی دیوار آورد یار بوهی در حرفیه مستعملدر) (یس در حرفیه یازانلر بو استعمالدن آگاه دکل ایتمش
 (عجب بودی) (که حرف تعلیل) (بسیار خوار وصف ترکیبدر چوق بیجی معناسنه) (طاقت بی نوابی
 مصدرک مفعولنه اضافتیدر) (نوابونده التزاما آرق معناسنه در نوابک لغتدره مذکور اولان
 معنای بی بونده جمع ایدوب محله مناسب و ملائمی تعیین ایلوب نوابی زاد الیه تفسیر ایدنه
 اعتراض ایدن کنندی معترض اولشدر یاسی حرف مصدر در) (خویشتن دار وصف ترکیبی در
 کند بی حفظ ایدیجی یعنی برهیز کار که طعام اکل ایلکه زیاده نفید ایلندی بلکه احتما اوزره
 او آوردی سلامت یا حرف ظرف و یا حرف مصاحبت) (محصول ترکیب) (ایکی خراسان درو بشی یری
 برینک صحبت ملازم اولوب سیاحت ایدرلر دی یعنی متحد اولوب عالم سیرین ایدرلر دی بریسی
 ضعیف اید بیکه ایکی کیجه ده بر افطار ایدردی و اول بریسی قوی اید بیکه گوید اوچ کریمک
 یردی نا کهای بر شهرک قیوسنده جاسوسلق تهمتله گرفتار اولدی بیکسین بله برخانه حبس
 ایدوب قیوسنی دیوار ایلدی یار یعنی طاشله و یا کر بیج ایلده اورد یار ایکی هفته دن صکره معلوم

رد شعی

رد شعی

رد این سید علی
و سروری

رد سروری

اولد بیکه بی کاهلرد ر قوی بی کورد بیکه اولمش وضعیف جانی سلامته
ایلمش یعنی اولمکدن خلاص بولمش خلق بو خصوصه عجبیه قالدیلر یعنی تعجب ایلدیلر
بر حکیم انده حاضر بولنوب دیدی بونک خلاقی عجب ایدی یعنی ضعیف اولوب قوی سالم
قالسه زیر اول برسی ا کول ایدی که کونده اوچ کره یردی پس اچلغه طاقت کتورمدی
هلاک اولدی واول برسی کتشدینی اکل وشریدن حفظ ایدوب پرهیر ایدردی پس مادی
اوزره آچلغه صبر ایلدی و سلامته قالدی (قطعه) چوکم خوردن طبیعت شد کسی را *
چو سختی پیشش ایدسهل کرد (طبیعت بونده مادت و خوی معناسنه در) سختی یاه
مصدربه ابله شدت معناسنه در (سهل اسان معناسنه در) (محصول بیت) چونکه بر کیمسه به
آزمک مادت و خوی اولدی یعنی چوقیک بپامکه معناد اولدی اوسکنه شدت کلنجبه
آسان طونار یعنی برنجبه کون طعام بولسه و یامدت مدید حبس اولسه مذکور کی چوق
زجت چکیز (و کزن پرورست اندر فراخی * چو تنکی پنداز سختی میرد) تن پرور وصف ترکیب در
تن بسلجی یعنی چوق بچی (فراخ کیک معناسنه در) یعنی واسع (و یاحرف مصدر و وسعت
دیمکدر) تنکی قبض فراخیدر (محصول بیت) واکر بر کیمسه وسعت و بولقده تن پرور اولوب
اکول و بیکه بی صبر و بی اختیار اولور سه چونکه طاراق و مضایقه کوره آچلق شدندن یعنی
مخمضه دن اولور (حکایت) یکی از حکما پسرش را نهی کرد از بسیار خوردن که سیری
مردار نیچورد ارد گفت ای پدر کرسکی بکشد نشنیده که ظریفان گفته اند بسیاری مردن
به که کرسکی بردن گفت اندازه نکه دار که قال الله تالی کلووا و اشربوا و لاتسرفوا (سیری
یا حرف مصدر در) و نیچور مر بعض دیمکدر (کرسنه کاف عجمک ضمی و رانک کسری و سبک
سکونیه آج دیمکدر که عرییده جوعان دیرر) و کاف هاء رسمیدن بدلر (و یاحرف
مصدر (یا حرف مصاحبت (سیر سبک کسری و یاه مجهول ابله طرق دیمکدر که عرب شعبان
دیر (و یاحرف مصدر (به یک) که حرف تفضیل (اندازه مقدار) نکه دار حفظ ابله (کلووا کافک
و لامک ضمیه ابله فعل امر جمع مذکر مخاطب نصر بایک مهموز الفاسندن اکل ایلامک یعنی
بیک (واشر بوا و او حرف عطف (واشر بوا فعل امر جمع مذکر مخاطب علم یابندن ایچکز دیمکدر
(و لاتسرفوا فعل نهی جمع مذکر مخاطب افعال یابندن اسراف ایلامک یعنی بیهوده و ایچمه ده
حددن نیچاوز ایلامک دیمکدر (محصول ترکیب) حکم اذن برسی اوغلنی چوق بیکدن نهی
ایلدی که طوقلق شخصی مریض طور یعنی مریض ایدر اوغل دیدی ای بابا آچلق اولدر
حاصلی طوقلقدن آدم مریض اوور اما آچلقدن اوور ایشتما مشمسین که ظریفلر دیشلر
طوقلقله اولمک یکدر آچلق چکمدن باباسی دیدی ای اوغل اندازه کی رعایت ابله یعنی نه قنی
طوق اول که امتلا اولوب مریض اوله سین نه قنی آج که مخمضه واروب هلاک اوله سین زیر
خدا قوللرینه بیورمشد ریک و ایچک اما اسراف ایلامک یعنی حد اعتدالی رعایت ایدوب حددن
نیچاوز ایلامک دیمکدر (بیت) نه چندان بخور کزد هانت برآید * نه چندان که از ضعف جانت
برآید) نه حرف نفی معناده بخور امرینه مقید نهی معناسنه چندان بخور تقدیرنده در (کز
که حرف بیان و یاحرف تعلیل (مصرع ناپیده نه چندان صکره بر فعل تقدیر اولور
(تقدیری چندان کرسنه مباح دیمکدر) (که حرف تعلیل (محصول بیت) اولقدن چوق بیه
که اغز کدن چیه یعنی استفرغه محتاج اوله سین اولقدن دخی اچلق چکمه که ضافندن جانک
چیه یعنی حالت مخمضه به وارقی مقداری آج اوله حاصلی آیت کریمه ابله عامل اولنکه شاعر دیر
(بیت) کرچه خدا گفت کلووا و اشربوا * در عقبش گفت و لاتسرفوا (برایک معناسنی یوقاری

رد شعی

کله دیمکله تعبیر ایلمن استعمالدن خبردار دکل ایش (قطعه) بان که در وجود طعاست
حظ نفس * (ریج آورد طعام که پیش از قدر بود) طعام مبتدا (وسین و نامعاده نفسه قید در
(و حفظ نفس لامیه و خبر مبتدا (ریج آورد که مقدم مفعولیدر (و طعام فاعلی) که حرف رابط
صفت (پیش یاه عریینک کسریله زیاده معناسنه در قدر قافک و دالک قحله ریه مقدار
معناسنه در (محصول بیت) آنک بریله که یعنی بویله ایکن حاصلی وجود حیوانده طعام
اگر چه که حظ نفسدر یعنی حظ نفس ایکن طعام مرض ابراث ایدر چونکه مقداردن
زیاده اوله حاصلی طعام بدنه نافع ایکن حد اعتدال دن زیاده اولنجبه مرض کتورر (کر کلشکر
خوری بتکلف زیان ککند * ورنان خشک دیر خوری کلشکر بود) کلشکر و کل باشکر
و کلشکر شکرله کل مریاسنه دیرر امتلا به نافعدر زیر اسهلدر (تکلفدن مراد طوقلقدر
(نان خشک بیاسیه قوری ائک دیمکدر یعنی قنقنسر) (دیر کیم دیمکدر بونده آچلقدن کنایتدر
(محصول بیت) اگر طوقلقه کلشکر بیرسک نافع محض ایکن زیان ایدر زیر امتلا ایدر اگر چه
بر مقدار شکمه مکله اسهال ایدر اما قنقنسر قوری ائکی آجله بیسک فائده ده کلشکر حکمن
و برر حاصلی طوقلقه یک یک ضرر محضدر اما آجله اعتداله بیک نفع محضدر (حکایت)
رفجور را گفتند دات چه میخواهد گفت آنچه دلم هیچ نخواهد (بعض نسخه ده) (ان که
دلم چیزی نه خواهد مال بردر (محصول ترکیب) بر مریضه دید بیکر کولک نه استر دیدی
کوکلم هیچ نسنه استمد و کن استر یعنی کوکلم هیچ بر نسنه به طالب و راغب اولد یغن استر
حاصلی کوکلم نسنه استمه چکن استر (بیت) معده چو پر کشت شکم درد خواست
* سود ندارد همه اسباب راست) معده میک کسری و عینک سکونیه (و میک قحی
و عینک کسریله ایکسیده به معنایه لغدر عرییده حیوان جسنک شیردان مقامنده در
انسانده (شکم معطوفدر معده به و او عاطفه سزاوولنی نیچوز ایدوب معناسنی چونکه شکم
طعامله طولدی معده به درد قالدی (یعنی مرض حاصل اولدی دین تزییق یعنی ورمه ده
فی نظیر در) (درد مبتدا (و خاصت خبری درد قالدی (یعنی ظاهر و هویدا اولدی) (سود
مبتدا فائده دیمکدر (ندارد فعل نفی مستقبل طومناز) یعنی ایلمز دیمکدر خبر مبتدا در) همه
ادار ناکید جمع کی (اسباب راست بیاسیه) اسباب ندارد فاعلیدر (راستدن مراد صحتدر
(یعنی صحیح اسباب) (یعنی تجربه صحیح ابله مجرب اسباب مراد اسباب معالجه در اسباب
معاش دین بیتک خواسته ذره جه واصل اولماش (غرابت بونده در که تجربه صحیح ابله
مجرب اولان معالجه نفع ایلمز دینک کلامنه اعتراض ایلمش که معاده مناسب دکل دیو
(اما کندی معترض اولد یغندن خبردار دکل عنی الله عنه (مصرع ثانی بر مقدار کلام اقتضا
ایدر و یار پس افطنی (محصول بیت) معده ابله شکم که مملی اولدی درد و ریج هویدا و ظاهر
اولدی بویله اولنجبه نفع ایلمز جمع معالجات صحیح و جائزدر که درد خاصت جله سنک اولنده
بر حرف عطف تقدیر اولنه پس مصرع ثانی بر مقدره محتاج اولماز بر تقدیر جه معنی معده ابله
شکم که مملی اولدی و درد و ریج حاصل اولدی جمع معالجات صحیح ابله صحت پذیر اولماز
حضرت شیخک بیوردینی مبالغه طریقله در و الا علاج که صحیح اوله البته مریضی
دفع ایدر حاصلی نافع اولور (حکایت) قصابی رادر شهر واسطه بر صوفیان در می چند
کرد آمده بود هر روز مطالب کردی و سخنهای باخشونت گفتی اصحاب از لغت او خسته
خاطر بودند و جز از تحمل چاره نبود صاحب دل از آن میان گفت نفس را وعده دادن بطعام
امانت است که قصاب را بدم (بعض نسخه ده) قصاب برشته بقال دوشمش (و شراح انی

رد شعی

رد سروری

زد شراخ جیفا

یعنی چوق نسخه سنی
کور عملر سید
رد شراخ جیفا

زد ابن سید علی
وسروری

یعنی من تفضیل
معناست دردی بکدر سید

زد سنی

اختیار ایشار لیکن خطا ایشار ز پر بوندن صکره مذکور قطعه نك قافیه سی فاسد اولور
زیرا ابواب ایله بقال قافیه اولما ز حال بوکه قطعه ده مذکور اولان کوشت و قصابدر بقال
دکل (شهر واسط بغدادله بصره پیشده بر شهر در که بغداد جانبندن کلن قلم اول دیارده
حاصل اولور انکیچون قلم واسطی در بر (لیکن شراخ شهر واسطی ذکر ایشار ظاهر بودر که
بوکائی چوق کور عملر (کردامده جمع اولش دیمکدر) مطالبت ناسی اسلوب عجم اوزره
مطول کتاب اولنور (سخنهای باخسونت بیاندر نامه قول کلمات دیمکدر) (کردی و کفتی
یاری حکایت ایچوندر) (اصحاب یعنی صوفیلر) (نعت تفعیل بایندن مصدر ذر ذلت دیمکدر
یعنی بر کپسنگ سور چوب بقلد و غن استمکدر بوند مراد جفا و اذا در) (صاحب دلدن
بوند مراد حضرت شیخ کندیدر و بوکاید هر یرده که صاحب دل پیورر کند یلری مراد ذر
دیشلر و العلم عندالله (ازان میان یعنی اصحاب ارالندن) (نفس را وعده دادن بطعام
نفسه طعامه وعده و بر مک معناسی اولدر که دیه سین ای نفس ان شاء الله صدقات
وزکوة کلدکده سکا اعلانیاس یندریم دیو (محصول ترکیب) بر قصابک شهر واسط ده
صوفیلر اوزره بر نیجه افجه سی دین طریقله جمع اولشیدی و هر کون افجه سین مطالبت
ایدردی و بونلره خوشنلی یعنی ایری یلری سوزلر سوبلردی و اصحابانک نعت و جفا سندن
خسته خاطر اوورلردی لیکن تحملدن غیر نیسه چاره لری یوغیدی زیر فقر لرایدی واداسنه
مالک دکلرایدی اول جهندن هر نه بلاایسه چکر لرایدی ارالندن بر صاحب دل دیدی
نفسه طعامه وعده و بر مک آستز قدر قصابه افجه ایله وعده و بر مکدن نیکه ادای دینه
مالک اوایان مد بونلر وعده و برلر (باخسونت برینه ناخوش یازانلر نسخه ره مخالف ناخوش
یاز مشلر) (قطعه) ترک احسان خواجه اولیر * (احتمال جفای بوابان) ترک احسان
مصدرک معنوله اضافتیدر (خواجه یه اضافت مصدرک فاعلنه در) (ترک مبتدا) (اولیر خبری
(که من تفضیل معناسنه در) (احتمال جفای بوابان ایکی اضافت بله مصدرک فاعلنه اضافتیدر
(بوابان بواب نصار وزنی اوزره قیوجی دیمکدر) (الف و نون ادات جمع در) (محصول بیت)
خواجه نك یعنی وزیرک و سائر اکا برک احسانی ترک ایلک اولر قدر قیوجی بیلرک اذا و جفا سین
چکمکدن (بنمای کوشش مردن به * که تقاضای زشت قصابان) باحرف مصاحبت
(نمای کوشش مصدرک معنوله اضافتیدر) (تثانی تفعیل بایندن مصدر در نونی مفتوح قلوب
بانی الفه قلب ایلک تصرفات یچمکدر) (که حرف تفضیل) (تقاضا تفاعل بایندن مصدر در
(وضادی مفتوح قلوب بانی الفه قلب ایلک تمسکیدر) (زشته اضافت بیانیه در) (وقصابانه
لامبه) (قصاب مبالغه ایله اسم فاعلدر رات پاره ایچی دیمکدر مصدری قصب کلور قافک فحی
و صادک سکونیه) (محصول بیت) ات آرزوسیه اولک بکدر قضا بلرک چرکین تقاضالندن
یعنی انلرک چرکین تقاضالندن چکمکدن انسلرک چکمک بکدر (حکایت) جوامردی را

در جنک تانار جراحی هول رسید کسی گفتش فلان بازگان نوش دارو دارد اگر بخواهی
شاید که قدری بدهد و گویند آن بازگان بخور و وف بود) جوامرد سخی معناسنه
مستعمل اقتدر (یس جوامرد همان جوان دیمکدر دین نامر دلاک ایشلر) (و باحرف وحدت) (را
حرف صله در بامعناستنه) (تأییدن مراد هول کوتانار یدر که کافز لایدی) (جراحی باحرف
وحدت) (هول هانک فحیه قور قیج که عرب بخور دیر جراحی صفتدر) (نوش دارو بوند
فانده لومعناستنه در یعنی ابو مرهم) (قدری قافک و دلاک فحیه یله و یا وحدتله بر مقدار دیمکدر
(و گویند و او حرف حال) (محصول ترکیب) (سخنی اره هول کوتاناری چکننده بر قور قیج یاره

ا بر شدی یعنی جنکده یاره لندی بر کپسه اکا دیدی فلان بازگانك نوش داروسی وار یعنی نافع
مرهمی وار اگر دیلر سک جائزدر که بر مقدار و یره و برلر که اول بازگان بخل ایله معروف ایدی
(بیت) کریمانی نانش اندر سفره بودی آفتاب * (تأیامت روز روشن کس ندیدی در جهان)
بعضیلر ینته مطلع اولمادیچون در جهان برینه جز بخواب یاز مشلر لیکن صحیح نسخه ره مخالف
یاز مشلر (محصول بیت) اگر مذکور بازگانك سفره سنده اتمک برینه آفتاب اولیدی
قیامت ده کپسه جهانه آیدنلی کون کورمزدی زوا کپسه به سفره سین آچرزدی حاصلی
هیچ بر کپسه اتمکینک بوژین کورمزدی (جوامرد کفت اگر نوش دارو خواهم دهد یانده
وا کردده منفعت کند یانکد بهر حال ازو چیزی خواستن زهر قانتست) (محصول ترکیب)
جوامرد دیدی اگر نوش دارو اسیم یره و یا و یرمه و یا و یرمه و یا و یرمه بهر حال
اندن بر نسسه استمک زهر قانتدر (بیت) هر چه از دونان بنت خواستی * در ن افزودی
واز جان کاستی) دونان دولت جعبدر الحافدر دیمکدر خواستی فعل ماضی مفرد مخا طب
دیلک دیمکدر (افزودی لازمه متعدی ینشده مشترکدر بونده لازمدر آرندک دیمکدر
(کاستی ده بویه در لیکن بونده لازمدر اکسلدک دیمکدر زتنکه عربیده نقص لازمه متعدی
ینشده مشترکدر) (محصول بیت) هر نسسه که الحافدر دن مثله استدک اگر چه ننده آرندک
اما جانندن اکسلدک یعنی تنکه اندن منفعت حاصل اولدی اما جانیکه نقصان محضدر
زیرا اول نسنه بی دیلکله عرضکده کسر و برلر (و حکیمان گفته اند اکر آب حیات
فی المثل باب روی فروشند دانا بخرد) فی المثل همک و ثلک فحیه لریله فرضیات و تقدیر یانده
مستعملدر فرضا دیمکدر (باحرف مقابله) (آب روی یوز صوبیدر عرض معناسنه) (فروشد
فعل مضارع جمع غائبدر صانه ز و یا صا تاسه ل) (دانا عالم دیمکدر لیکن مراد ماقلدر التزاما
بس دانایی عاقل ایله تفسیر ایدنه دخل ایلن کندی مد خوالدر) (بخرد خلک فحی و کسر یله
فعل ننی مستقبل مفرد صائون الماز دیمکدر) (محصول ترکیب) و حکیملر دیمشلر در اکر آب حیاتی
مثلا یوز صوبنه صائر لسه عاقل و دانا صائون الماز (که مردن بعزت به از زندگانی بمذات)
(که حرف تعلیل) (بعزت مردنه متعلقدر) (زندگانی کاف عجم هاء رسمیدن بدلدر) (والف نون
تحسین کلام ایچون کلشدر) (و باحرف مصدر) (باحرف مصاحبت) (مذلت مصدر مییدر جقارت
معناسنه) (محصول ترکیب) دانا آب حیاتی یوز صوبنه الماز زوا عزت ایله اولمک ذلت و حقارتله
زندگایدن بکدر (بیت) اگر حفظل خوری از دست خوشخوی * به از شیرینی از دست ترش روی)
حفظل حای مهمله ایله وظای معجه ایله ابو جهل قور یوزینه دیرلر که بریده بهتر یوز شکنده اما
ایری اولماز بلکه همان بیلا غیج مقدارنده اولور زیاده آجیدر قرغه بوکن کی لیکن اطباء بعض
علاجله آجسین آتوبانکله بعض امراضه علاج ایدرلر (خوشخوی و ترش روی رانک سکونیه
وصف ترکیبدرایی خوبلی واکشی صورتلی دیمکدر) (محصول بیت) اگر مثلاً حفظل بر سک
خوش خوی لندن ترش روی لندن لذت و طنلو نسسه بیکدن بیکدر زتنکه شاعر دیمش (بیت) اگر
زهر یسه خوشدر یار لندن * کرکز سکری اغیار لندن) (حکایت) یکی از علما خورنده بسیار
داشت و کفای اندک بایکی از بزگان که حسن ظن بلیغ در حق او داشت بکفت روی از توقع وی
درهم کشید و تعرض سؤال از اهل ادب در نظرش نایستد آمد) خورنده اسم فاعلدر یچی
معناسنه مراد اهلی و عیالیدر (خورنده بسیار مضاف ایدنر معنی جانبیه ناظر دکلر ایشلر کفای
بونده رزق معناسنه در) (بایکی باحرف صله) (از بزگان یکی بی بیان ایدر) (که حرف رابط صفت
(حسن ظن مصدرک فاعلنه اضافتیدر و بلیغه بیانیه) (حق اولامبه) (روی درهم کشیدک معقول

زد ابن سید علی
وسروری

زد سروری

حفظله عربجه غمزه
المعلم دیرلر سید

زد سروری و سخی

صریحی (و از توقع غیر صریحی) و به اضافت مصدرک فاعله در توقع امید معنایست در بونده مراد
 عرض حال و طلب در (وی ضمیر ماله را جعد در) و داشت و در هم کشید فاعلی یکی از بزرگان در (تعرض
 سوال مصدرک مفعولنه اضافت در دلیله که تعرض دیکدر) (نظرش شین ضمیر یکی به را جعد در
 (محصول ترکیب) علمادن برینست اهل و عیالی چوق ایدی و کفافی آزا بون برینه که الیک
 حقنه حسن ظن بلیغی و ارایدی حاتی سوبلدی یوزونی الیک توقعدن بورشدردی یعنی
 عبوس الوجه اولدی و اهل ادبدن دینک عرض الیک نظرند ناپسند کلدی حاصلی نامعقول
 کلدی (قطعه) زبخت روی ترش کرده پیش یار عزیز * مر و که عیش برو نیر تلخ گردانی
 روی کرده الیک مفعول اول صریحی (و ترش تائیدی) و زبخت غیر صریحی (کرده ده هاه رسمی
 حرف ترتیدر هاه ترتی بیلینار کرده مر و دن حال طو توب خطا ایلشلسن) (پیش یار عزیز لایمه
 و بیایه در) (پیش مر و مقدم مفعولیدر) (مر و فعل نهی) (فرد مخاطب رویدندن کتمه دیکدر
 (که حرف تعلیل) (عیش عینک فحیله بونده دیر الیک مراد در) (پرور حرف استعلا و او ضمیر
 غائب یار عزیز را جعد در الیک اوزرینه دیکدر عرب علیه دیر بونده معنی آکا دیکدر) (تلخ تائید
 فحی و لامک سکونیه آچی دیکدر) (نیر حرف عطف و او کی دیدم کل تازه چند دسته حکایه سنده
 گمش ایدی و بعض شارح انده ذکر فی اجمال ایدوب بونده ذکر ایدوب و او عطف معنایست در
 دیش و بعض شارح انده اجمال ایدوب بونده ذکر ایلد یکی خطایست در ایدوب
 زیاده تعرض ایلش لیکن حقیقت حاله نظراید نتیجه محل تعرض دکل قتائل (کردانی فعل
 مضارع مفرد مخاطبدر کرد انیدندن ایلر شین دیکدر) (عیش مفعول اول صریحی و تلخ تائیدی
 و پرور غیر صریحی) (محصول بیت) طالعکدن یوزک اکشیدوب عزیز یارک او ککنه و ارمه
 زیرا اکاده دیر الکی و صفای تلخ ایدر شین یعنی سنک بی حضور و افکدن اولده بی حضور اولور
 (بحاجتی که روی تازه روی و خندان رو * فرو بندد کار کشاده پیشانی) (بحاجتی با حرف صله
 (که حرف بیان و یارابطه صفت) (روی فعل مضارع مفرد مخاطبدر رویدندن ککیندر سین
 دیکدر) (تازه روی وصف ترکیبدر تازه یوزلی دیکدر کولج یوزلی معنایست) (خندان تازه رویه
 معطوفدر خندان رو تقدیرنده یعنی کولج یوزلی دیکدر) (رو و رانک فحیله فعل امر مفرد
 مخاطبدر رویدندن کبت دیکدر تنازع طریقله ایکی وصف ترکیبی به مصرع و قدر مصرع ثانی
 مقام تعلیلده واقعدر) (فرو بونده ادات نا کیددر) (بندد فعل نفی مستقبل بناء مجهول معنایست
 با غلتاز دیکدر) (کار کشاده پیشانی به مضافدر یاه بطنیله پس یاه باطنی به حرف وحدت
 دین ظاهر در که بانی کتایسته اثبات ایلش بویه اید نتیجه خطا ایلش کشاده پیشانی وصف
 ترکیبدر اچق آلتی دیکدر الی اچق معنایست) (محصول بیت) (بحاجته که کدر سین تازه رو و خندان رو
 کبت زیرا اچق آلتیک ایشی با غلتاز یعنی ایشی فتح اولور منعقد اولماز خندان حال طو تانلر بحال
 ایشلر و رو رفتن دن مشتقد دین ایو و ارمش مصرع ثانیکن معنایست آلتی آجلش اولان کیمسه الیک
 ایشی آشاعه با غلتاز دین قتی اشاعدن سوبلش (آورده اند که اندکی در وظیفه اوزیادت کرد
 و بسیاری از ارادت کم پس از چند روز چون محبت مهور برقرار ندید گفت) آورده اند روایت
 ایشلردر (که حرف بیان) (اندکی با حرف تنکیر) (زیادت تا اسلوب مجمله مطول یازیلور) (بسیاری
 یاسیده حرف تنکیردر) (ارادت افعال بابندن مصدر در نام مطول یازیلور زیادت کی محبت مهور
 بیایه) (محصول ترکیب) روایت ایشلردر که صاحب دولت وظیفه سینه از اچق زیاده ایلدی
 و ارادت و محبتدن چوق نقص ایلدی (یعنی ارادت فی ناقص ایلدی و عالم نتیجه کوندن صکره
 چونکه مهور محبتی قرار اوزره کور مدی دیدی) (بیت) پس المطاعم حین الذل نکسها *

زد شرح جیفه

رد سروری

رد ابن سید علی

رد ابن سید علی
و سروری

رد شعی
رد شعی

القدر منتصب والقدر مخفوض) پس فعلدر افعال ذمندن (المطاعم معرف باللام فاعلی مفردی
 مطعم کلوز میک فحی و طانک سکونی و عینک فحیله بیان نسته الیک اسمیدر) (مخصوص بالذم
 محذوفدر) (تقدیری پس المطاعم مطاعم) (حین منصوبدر نکسینک ظرفیله مضافدر ذله) (نکسها
 فاعلی تحننده مخاطبدر نکایت ضمیر) (وها ضمیر منصوب متصل مفعولی را جعدر مطاعمه) (القدر
 فافک کسریله چوملک لفظا مر فوع مبتدا) (منتصب افتعال بابندن اسم فاعلدر و خبر مبتدا
 انتصاب لغنده دیکلوب طور مقدر) (بونده مراد چوملک قینا مقدر) (واو حرف عطف) (قدر
 فافک فحی و دالک سکونیه مرتبه و رفعت دیکدر لفظا مر فوع مبتدا) (مخفوض اسم مفعول نقیض
 مر فو عذر و خبر مبتدا) (مصرع ثانی مصرع اوله نسبت مقام تعلیلده در) (محصول بیت)
 نه برامز بیچکلر در شول بیچکلر که انلری ذل و هوان و قنده کسب ایدر سین زبرا اگر چه چوملک
 آتش کارنده طعنه ملودیکلوب قینار یعنی اگر چه ذل و هوانه مکسوبک از دیاد نعمته سیدر
 اما مرتبه و حرمتک اشتفاضنه باعثدر حاصلی دینجینک یوزی قاره و طور باسی طلو دیکدر
 (بیت) (نام افزود و آب و رویم کاست * بی توایی به از مذلت خواست) (نام مبتدا انکم دیکدر افزود
 فعل ماضی مفرد غائب لازمه متعدی یشنده مشترکدر بونده لازمدر آرتدی یعنی زیاده اولدی
 دیکدر خبر مبتدا در) (آب و رویم لایمه و مبتدا) (کاست کاف عریله فعل ماضی مفرد غائب لازمه
 متعدی یشنده مشترکدر بونده لازمدر) (کسلی معنایست خبر مبتدا در) (بی توایی از قسمتی
 و فقیرانی معنایست در) (مذلت خواست لایمه در) (مذلت مصدر و پیدر حقارت معنایست) (و خواست
 فعل ماضیدر خواستن معنایست یعنی دینک) (محصول بیت) (انکم زیاده اولدی اما یوزم
 صوبی اکسلی) (پس نواسزاق یکدر دینک مذلت و هوانندن) (یعنی خلقه عرض حاجت ایدوب
 عرض و ناموسی تلف ایلکدن نواسزاقله و فقر یله یکنمک اولی در) (حکایت) (در ویشی را
 ضرورتی پیش آمد کسی کفش فلان نعمت بی قیاس داردا کر بر حاجت تو واقف کردد هما نا کدر
 قضای آن توقف رواندارد گفت من اوراندا تم گفت منت رهبری کنم دسلش بگرفت تا بمنزل آن کس
 در آورد در ویش یکی را دیداب فروهشته و تند نشسته سخن نکفت و باز کشت کفش چه کردی
 گفت عطای او بلغای او بخشیدم) (در ویشی و ضرورتی یازی حرف وحدت) (نعمت بی قیاس
 بیایه) (هما نا کانه و ما مولدر دیکدر) (قضای آن مصدرک مفعولنه اضافتدر) (منت بن سکا دیکدر
 رهبر وصف ترکیبدر رویدندن قول اغوز معنایست در) (با حرف مصدر) (نا حرف غایت) (با حرف صله
 (منزل آنکس لایمه) (در حرف نا کید آورد کتور ذی) (فرو بونده حرفدر اشا غایق معنایست
 افاده ایدر) (هسته ماضی ذن قسمدر افنده صابور مش معنایست در اما فرو لفظیله صارق فحی
 معنایست افاده ایدر اب مقدم مفعولیدر دو داغین صارقتمش دیکدر) (تند تائید ضمی و نونک سکونیه
 لغنده ایتی دیکدر یعنی کسکین اما بونده عبوس الوجه اولمقدن ککیندر) (باز کشت کرد و وندی
 (عطای او مصدرک فاعله اضافتدر) (با حرف صله) (لقای اولایمه لقا یوزه و کورمه دیر
 بونده یوزمراد در) (محصول ترکیب) (بردرویشک او ککنه بر ضرورت کلدی یعنی بر ضرورتی
 واقع اولدی بر کیمسه آکا دیدی فلان کیمسه الیک بی قیاس نعمتی وارا اگر سنک حاجتکه واقف
 اولور ایسه امید در که اتی قضا و ادا ایلده ده توقی روا طومزد در ویش دیدی بن اتی بیلم اول کیمسه
 دیدی بن سکا قول اغوزاتی ایدر بن در ویشک الی طویدی اول دیدیکی کیمسه الیک اوینه
 اد خال اید نتیجه اتی بددی در ویش بر شخص کوردی طودا غن صارقتمش و غضبناک
 و عبوس الوجه او تورمش هیچ سوز سو یلوب کرد و وندی قول اغوز در ویش نبلدک دیدی
 در ویش دیدی الیک عطایا و احسانی لغایسته یعنی صورتنه با غش لدم (قطعه)

(میر حاجت بنزدیک ترش روی * که از خوی بدش فرسوده کردی) میر فعل نهی مفرد
 مخاطب در بریدن ایلته دیمکدر (حاجت مفعول صریحی (بنزدیک غیر صریحی) با
 حرف صله در (ترش روی به اضافه لایحه در ترش روی وصف ترکیبدر اکثی صورتی معنای
 (که حرف تعلیل (خوی بد بیانی (وشین ضمیر ترش روی به راجع در (فرسوده لغته آشناس
 معنای در ماضی در قسم در اما استعمال لرزیده اضطراب و بی حضور لایحه معنای در بونک کبی
 صیغه از اسم مفعول اطلاق ایدنارک تنبلی یوغمیش (فرسودن از مکدر دین خطا ایلش زیر
 سود نک معنای سیدر فرسودن دکل (کردی کاف عجمک فعی و سکون را ایله فعل
 مضارع مفرد مخاطب اولور سین دیمکدر صیورت معنای مصدری کریدن کلور اصلنده
 د ونگر مملوی کبی و دکرمن کبی و عربی تکرلکی کبی و دولا کبی و غیره صکره انقلاب
 معنای سنده استعمال ایلدیلر بر حاله د ونگر معنای سنده بوندنر که اولای معنای سنده
 استعمال ایلدیلر فاحفظ (محصول بیت) اکثی صورتیک یانه حاجت ایلته یعنی عبوس
 الوجه اوله عرض حاجت ایله زیر چرکین خو پندن و بد مشربندن بی حضور و مضطرب
 اوور سین یعنی حاجت بجزیس بی حضور لایحه لازم کلور (اگر کوی غم دل با کسی کوی *
 که از رویش بنقد آسوده کردی) کوی فعل مضارع مفرد مخاطب (غم دل لایحه
 و کوی نک مفعولی (با حرف صله (کسی یا حرف وحدت) (با کسی کوی مقدم مفعولیدر
 که حرف رابط صفت (بنقد الآن و بالفعل دیمکدر (آسوده ماضی در قسم در دیکامش دیمکدر
 راحت معنای (محصول بیت) اگر کوی غم دل با کسی کوی مقدم مفعولیدر
 کول بوزندن حالا و بالفعل آسوده و راحت اوله سین یعنی کوی غم دل لازم اولیحه
 بر کیمه به سویلکه روی خندانندن مستریج و راحت پزیر اوله سین (شارحک برایی مصراع
 ثانی نک معنای کول بوزندن فرح و مستریج اوله سین دیمش و برایی مستریج عبارتتیک
 ایدوب تعصب طریقله یا لایحه فرح عبارتتیک اسناد ایدوب اعتراض ایلش لیکن بو خصوصه
 کندی معترضدر (و مصراع ثانی نک معنای که الگ بوزندن اول حاله آسوده و مسرور
 دونه سین دین معنای بیانه دوندنر (حکایت) خشک سالی در اسکندریه پدید آمد
 چنان که غلبه طاق خلق از دست رفته بود و درهای آسمان بر زمین بسته و فریاد اهل
 زمین با آسمان پیرسته) خشک سال قوراقلق ییل یعنی قنلق و یا حرف وحدت (حرف مصدر
 دین یا بس سویلش (اسکندریه دن مراد مصرک اسکندریه سیدر (پدید عجم با عجمیله
 او قور و و مبلر به عربیله آشکاره دیمکدر (عنان طاق خلق بیانی و لامبه در (درهای آسمان
 لامبه در مجازا (محصول ترکیب) اسکندریه ده بر قوراقلق ییل ظاهر اولدی شو یلکه خلق
 عنان طاقی الدن کتمش ایدی زیاده قنلقدن و اچلقدن و کول قیوسی پراوزره بغلمش ایدی
 یعنی یغور یغور ایدی و پر بوزندن برکات قنلقش ایدی و اهل زمینک فریاد و فغانی آسمانه
 اولاشمش ایدی اچلقدن و قنلقدن (خلق یرینه در و یشان یازا نر نسخه لری تتبع ایلامه شلر
 (قطعه) نماد جانور از وحش و طیر و ماهی و مور * که برفلک نشد از بی نوابی افغانش
 جانور نونک سکونیه و واولک قنلقله جانلی دیمکدر زیرا و واولک قنلقله ادات نیستدر (از
 بونده حرف تبیین در (وحش انسانله مانوس اولیان حیوان) که حرف بیان (نشده بونده
 زفت معنای در (بی نوابی بی زادی و بی نعمتی دیمکدر (دو درویش خراسانی حکایه سنده
 نونک معنای بیان ایلوب بونده صحاح فرسدن نعمته نفسیر ایدنه تعرض ایلین بی وجه
 تعرض ایلش (افغانش شین ضمیر جانوره راجع در (محصول بیت) وحش و طیر و ماهی

رد سروری
رد سروری

مطاب

قرح فاک فعی و رانک
سکونیه صفت
مشبهه در
(محمد اسعد)

رد سروری
رد شعی

رد سروری

رد ابن سید علی
و سروری

رد سروری

و موردن جانلی قالدیکه نواسر اقدن فلکه افغانی کنندی یعنی کنندی نشد ک فاعلی افغاندر
 حاصلی جیع جانلیر محنت و عذابده ایدی قنلقدن (عجب که دود دل خلق جمع می نشود *
 که ابرکرد و سیلاب دیده بارانش) دود دل خلق لامبه در (می نشود تقصیری
 نمی شود در ضرورت وزن ایچون بویه اولدی (که بونده حتی معنای سنده در (کرد فعل
 مضارع مفرد غائبه و کردیدند که اصلنده د ونگر معنای سنده در شکه کردی فعلنده مفضل
 بیان اولدی ایدی علی کل حال صیورت معنای استعمال نقل طریقله در (سیلاب مرکب در
 سبل ایلدین سبل هریدر صوبلی دیمکدر (دید به اضافتی استعاره طریقله در (بارانش
 شین ضمیر ابره راجع در (محصول بیت) عجبدر که چوق اغلیوب یاش د ونگر و ناله
 ایتمکدن خلقک کولکی توتی بولت اولوب کوزلی سیلابی باران اولیه یعنی عجبدر که
 خلقک کولکی توتی جمع اولیه که بولت اوله و کوزلی سیلابی اول بلودک یغموری اوله
 حاصلی بوجمل تجدد رزیرا حددن زیاده آه و ناله و کوی ایلدیلر قنلق محنت و عذابندن
 (در چنین سالی مخشی دور از دوستان که سخن در وصف اوترک ادبست خاصه در حضرت
 بزرگان و بطریق اهل از سران در گذشتن هم نشاید که طائفه بر عجز کویند و حل کنند پس
 برین دو بیت اختصار کنیم که اندکی دلیل بسیاری بود و مشتی نمونه خرواری) سالی یا
 حرف وحدت (مخشی یا حرف وحدت) (مخشی تفعیل یا بندن اسم مفعولدر بولکش ظاهر
 بود که پشت انساندن کنایتدر (دور از دوستان دعاه در دوستاندن اراغ اوله دیمکدر
 بود عالمک معنای سنده که حرفی ایراد ایدن یعنی بر غنث که دوستاندن اراغ اولسون دین
 ادایه خلل و یرش (که حرف رابط صفت (سخن مبتدا (وصف اومصدرك مفعولنده
 اضافتدر (ترک ادب دخی بویه در و خبر مبتدا در (خاصه خصوصاً دیمکدر نکه نظامی
 مخزن الاسرار ده بیورر (بیت) هست زیاری همه رانا کر یز * خاصه زیاری که بود ذستکبر
 تشدید ضرورت وزن ایچون کتمشدر (حضرت حضور معنای سنده در (بزرگانه اضافت
 لامبه در (با حرف مصاحبت (طریق اهل بیانی (سران لامبه (سرجهت و سودا
 معنای سنده در و آن اشارتدر وصف مخنه (در گذشتن تجاواز ایلک دیمکدر یعنی اهل ایلک
 (نشاید لایق دکل (که حرف تعلیل (طائفه یا حرف وحدت و همزه حرف توسل همزه
 حرف وحدت دین سابق اوزره ذاهب اولاش (عجز کوینده لامبه در (بر عجز کوینده
 حل کوندک مقدم مفعولیدر (برین بونده بدین معنای سنده در شکه بعض نسخه ده بویه واقمدر
 (با حرف مصاحبت و یا حرف ظرف (کنیم فعل مضارع متکلم مع غیره و یا فاعل امر متکلم
 مع غیره در اختصاص ایدر زو یالیده لم دیمکدر (که حرف تعلیل (اندکی مبتدا (دلیل بسیاری
 لامبه در و مبتدا ثانی (بود فعل مضارع مفرد غائب خبر مبتدا ثانی و جمله اسمیه خبر مبتدا اول
 وایکی یا حرف شکیر مصدر (و حرف وحدت طو تانلر معنی جهتنه ناظر اولامش (مشتی
 یا حرف وحدت بونده بر آویج دیمکدر (نمونه اورنگ دیمکدر (و همزه اضافت ایچون کلشدر
 (خروار اصلنده اشک بوکنه اسمدر صکره هر یو که اطلاق ایلدیلر تحریف ایدوب ترکیحه
 خرا د بیدیلر شول معروف ظرفه (و بعضیلر د بیدیلر خرا غرا درند و غنی خایه تبدیل ایلدیلر
 (یا حرف وحدت در حرف اصلیه دینلر کنندی سویلش (نمونه خرواری لامبه در (محصول ترکیب)
 شولچلین بر خط و غلا سنده بر غنث د و ستلردن اراغ اولسونکه الگ وصفنده سوز سوز یلک
 ترک ایدر و خصوصاً اکابر نظرند و طریق اهل الله الگ اوصافی ذکریدن تجاواز ایدوب
 یکمکه لایق دکادر زیرا بعض طائفه کوینده ک عجز یرنه حل ایدر که قادر اولدی شانه

رد شعی

رد شرح جیعا

رد ابن سید علی
و سروری

کوره وصف ایلکه دیرل پس بویکی بیتله اختصار ایدم که ازاجتی نسنه چو غلک دلیلی
 اولور و برآوج نسنه پراشک یوککندن اورنک اولور (قطعه) کرتربکشد آن مخت را *
 تتریراد کرنباید کشت (تترتارادن مخففه ضرورت وزن ایچون) بکشد بانک ضمی وسکون
 کاف هر یسه ضرورت وزن ایچون (تتری باحرف تنکیر و اادات مفعول) دکرلفظ مشترکدر
 دخی معنایله غیر معنای یکنه دکرکس دیمکدر (نباید کشت کشتن معنایله دشرع
 دکریرینه بدان بازارل لیکن صحیح نسخنه له مخالف یازمشلر (محصول بیت) اگر اول مختی
 تاتار اولدر رسه قتلنه تاتاری تعین ایلدیکی آنکیچوندر که اول زمان عرب و عجمک پادشاهی
 هولاک وایدی واول ججع عسکر یله کافر تاتارل ایدی و تاتار زیاده بی رحم و خونخوار اولور
 علی الخصوص که کافر اوله تتری دخی آنک ایچون قتل ایلامک ککرک ویاغیر کجسه تتری
 اتی قتل ایلدیکی ایچون اولدر ملک کرک حاصلی بویله مختی قتل ایدن تاتاری قصاص
 ایلامک کرک (چند باشد چو جسر بغدادش * آبد ز روادی بر پشت) جسر جیمک
 کسری و سبک سکونله کیلر اوزرینه قوریلن کوپر یکه بغدادک کوپر یعنی بویله در
 (وشین ضمیر مذکور محشر راجعدر) آب باشدک اسمی (ودرز برخبری) آدمی آبه معطوفدر
 (بر پشت در زیر کبیردر) (محصول بیت) نیجه بدک بغداد کوپر یسی کی اوستندن آدم التندن
 صوچکه یعنی اوزرینه آدم التنده صو اوله آب در زیر فرجک صولنه سندن کاتیدر
 (چنین شخصی که طرفی از نعمت اوشنیدی دران سال نعمت بی ککران داشت تنک دستارنا
 سیم وزر دادی و مسافران را سفره نهادی کوهی درویشان از جور فاقه یحسان آمده
 بودند آنک دعوت او کردند و مشورت بمن آوردند سر از موافقت باززدیم و ککتم)
 شخصی یا حرف وحدت (که حرف رابط صفت) (نعت برنده وصف و یا صفت معنایله در
 (زیر نعت مدحده مستعملدر) (اویه اضافت لامیه در) (نعت بی ککران بیانیه) تنک
 دست وصف ترکیبدر بحسب لغت الی طاری یعنی الی یوفقه فقردن ککبدر و الف ونون اادات
 ججع و یا حرف صله (دادی یا حرف حکایه) (نهادی یا صیده بویله در) (کویه بولوک دیمکدر و یا حرف
 وحدت) (درویشان بدلدر کروه در) (چور فاقه لامیه در) (بچان یا حرف صله جانه کایلر ایلدره
 مستعملدر جاندن اوصانیدلر دیمکدر) (آنک دعوت او صدک مفعولنه و لامیه اضافتدر
 یو کلامدن معلومدر که حضرت شیخک درویشلرینی دعوت ایلش اوله) (مشورت ممک وواوک
 ورتک فتحه لریله و شبنک سکونیه و مشورت ممک فتحی و شبنک ضمی وواوک سکونیه و شوری
 شبنک ضمی و رانک فتحیه بر معنایله در طائشفاق دیمکدر) (سراز موافقت باززدیم باشمی انلره
 موافقت ایلکدن کرواوردیم اعراض ایلدن کنایتدر) (محصول ترکیب) و نیچلین بر شخص که نعتدن
 بر مقدارینی ایشدنک اول سنه ده نعمت بی نهایی سی واریادی حاصلی اهل مکنت و قدرت ایدی
 الی یوفقه اولنلره اچیه ویردی و مسافران و غرباه سفره قوردی یعنی ضیافت ایدردی
 بر باریک درویشلر فقر چورندن جاندن اوصانیدلر ایدی آنک دعوت و ضیافته قصد ایلیدلر
 و بکا مشورت کتوردیلر یعنی بکله مشاوره ایلیدلر انلره موافقتدن اعراض ایلدم و دیدم (قطعه)
 خورد شیر نیم خورده سک * و ریشخی بمیرد اندر غار) نخورد فعل نیی استقبال شیر فاعلی
 (نیم خورده نیم و ایچمه دن بر کچمه نک و یا رنسنه نک آرتغنه دیرل فضل معنایله که عریجه
 سؤدر برلر) (سکه اضافتی لامیه در) (آرتغنی دیمکدر) (و وواو حرف حال و رای مفرده حرف شرط
 اگر دن مخففه در شرح و اوسر اکر یازمشلر لیکن صحیح نسخنه له مخالف یازمشلر) (ریشخی باحرف
 معصاحت و یا ظرف) (و یا حرف مصدر) (غار مغاره معنایله در) (محصول بیت) ارسلان ایت آرتغنی

نیز و تاتار کی مخففه
 اعتبار در غنی ضرورت
 ایچون اولوب کلام
 مشور فساد دخی
 واقع ایکن شارح
 مرحومک عبارته سی
 بونی ایهام ایدر قدر
 (محمد اسعد)
 رد شرح جبهه

رد شرح جبهه

بجز حال بوکه مفارده شدت جوعله او اورسده (ن به بیچارگی و کرسکی * بنه و دست پیش سفله
 مدار) تن مصراع ثانی اولنده (بنه فعلنک مقدم مفعولیدر یا حرف صله) (بیچارگی کاف های
 رمیدن بدل) (و یا حرف مصدر بیچاره لکه دیمکدر) (کرسکی کاف عجمک ضمی و رانک سکونی
 و سبک کسریله و یای مصدر رایله آچلق دیمکدر بویکی افظ بنه فعلنک مفعول غیر صریحدر
 (بنه یا حرف تأکید و نه تونک کسری و های اصلیه ایله فعل امر مفرد مخاطب قود دیمکدر) (و او حرف
 عطف) (و مدار معنایله بنه فعلنه معطوفدر) (و دست مفعولی) (و پیش ظرف مکانی) (و سفله به
 اضافتی لامیه در) (محصول بیت) تنکی بیچاره لکه و آچلقه قوی یعنی تسلیم ایله و الیکی الحق اوکنه
 طوقه یعنی احتیاج عرض ایله دیمکدر (کنایتدر) (کفر بدون شود بمعنی و مال * بی هزار ایهیج
 کنش شمار) (ایهیج کس یا حرف تأکید) (شمار فعل نهی مفرد مخاطب صایمه یعنی حساب
 المله) (محصول بیت) اگر نعمت و مال فریدوند اولور سه هزار سزی ایچ کچسه صایمه یعنی
 بی هزار اولانی ایچ صایمه حاصلی انسان بر بنه قومه دیمکدر (پریشان و نسج برناهل *
 لاچورد و طلاست بر دیوار) پریشان منقش قوماش جنسنه دیرل و نسج اغر بهالو قوماشه
 دیرل یعنی معتبر قوماشه دیرل (بر حرف استعلا) نااهلیدن مر ادا ناندلر (لاچورد معروف
 و طلاطیانک کسریله یا لدرالتونه دیرل) (محصول بیت) نادانک اوزرند پریشانله نسج دیوارک
 اوزرند لاچورد رایله طلا کیدر اادات تشبیه مضمرر یعنی نااهلک اوزرند اغر بهالی قوماشلر
 لاچورد والتون صویله منقش دیواردر طلا بی عجم امایه ایدوب طلی دیرل موسایی موسی و عیسایی
 عیسایی ایلدکاری کی (حکایت) حاتم طایی را گفتند از خود بزرگتر مت در جهان دیده و یا شنیده
 گفت روزی چهل شتر قربان کرده بودم و با امرای عرب بکوشه صحرا بیرون رفتم خار کنی را دیدم که
 پشته خار فراهم آورد کفتم بمهمانی حاتم چرا زوی که خلق بر سماع او گرد آمده اند گفت (بیت)
 هر که نان از غل خوش خورد * منت حاتم طایی نبرد من اورا بهمت وجوانمردی برتر از خود یدم)
 حاتم عرب نانک کسریله او قوراسم فاعل وزنی اوزره اما عجم نانک فتحیه استعمال ایدر شارحک
 بری عجم نانی مفتوح او قود یفته واقف اولدیغندن فتح نایه کرددر (طایفه اضافتی بیانیه در
 طایی اسم منسوبدر طی قبیله سنه سید وزنی اوزره) (پس طایی قبیله سنه منسوبدر دین اصل
 لغت طی اولوب نسب شاذه دن اولدیغنه آگاه دکل ایش) (بزرگتر اسم تفضیل) (و همت هانک
 فتحی و کسریله فاعلی معنایله قصد و ارادندر) (دیده ده و شنیده ده اولان یا ضمیر خطاب و همزه
 حرف توسل) (همزه ل خطاب ایچوندر دین قابل خطاب دکل ایش) (روزی یا حرف وحدت
 (چهل قرق) امرای عرب لامیه) (امر امیرک جمیدر زیر افعیل وزنی اوزره اولان اسم اکثر بو وزن
 اوزره جمع اولور فقیرک فقرا کی) (خارکن وصف ترکیبدر) (کنیدندن دکن قریبی) (و یا حرف وحدت
 (دکن بولیجی د نسه ده جاز) (اما قویاریجی دیمز بعض شارح دیدی کی) (که حرف بیسان
 (و یا حرف رابط صفت) (پشته ده یه و یغنه دیرل بوند مراد یغندر) (پس ارقه بوی دین غلط
 سوبلش) (خاره اضافتی بیانیه در) (پشته ده اولان همزه وحدت ایچوندر دین ایکی وجهله
 خطا ایلش قدر) (فراهم آورده جمع ایلش دیمکدر) (یا حرف صله) (مهمان ممک کسری
 (وهانک سکونیه قونغه دیرل که عریجه ضیف دیرل ضادک فتحیه) (و یا حرف مصدر) (که
 حرف تعلیل) (خاتی یا حرف وحدت) (بر حرف استعلا) (سماط بوند سفره معنایله در
 (گرد آمده اند جمع اولشار) (هر که تقد بری هر کس که در حذف و ابصال طریقه ترک اولندی
 پس هر که مبتدا) (نان خوردک مقدم مفعول صریحی) (واز عمل غیر صریحی) (عمل خویش
 لامیه در) (خورد و اورسمیله خاتک و رانک فتحیه لریله فعل مضارع مفرد غائب بر دیمکدر

رد شمی
رد سروری

رد شمی
یوایی ایله قویار منک
فرقی ندر بیان بیوریه
(محمد اسعد)

رد شمی

رد شمی

(منت حاتم طایب مصدرک فاعله اضافتیدر (نبرد فعل نفی مستقبل مفرد غائب التزمیدیکدر
 (بوند) کتور مزمراد در (من اورا بنانی دیمکدر) بهمت با حرف ظرف و یا حرف
 مساحت (جوانمردی یا حرف مصدر (برز یوجیه رک یعنی اعلی (محصول حکایه)
 حاتم طایب به دیدلر کند کن او اوردی همتی کچسه جهاند کورهش و یا البشش همتین
 حاتم دیدی بر کون فرق دوه قریان ایشیدم و عرب بکریله گوشه صحرا به طهره کش ایدک
 برخار کنی کوردم دکن یعنی جمع ایش دپدم نیچون حاتمک ضیافتنه وارمزمین که بر بلوک خلق
 اتمک ضیافتنه واروب سفره سی اوزره جمع اولشار خار کن بوینله جواب و پردی یعنی
 هر کیمسه که کندی عملندن اتمک بر یعنی هر کس که کندی کسبله معاش ایدر حاتم طایبک
 مننی کتور من حاصلی اتمک مننی یوکنی چکمر حاتم دیدی بنانی همتده و جوانمردلکده کندمدن
 یوجیه رک کوردم یعنی انی کندمدن زیاده بلند همت کوردم (حکایت) موسی پیغمبر
 علیه السلام درویشی را دید که از برهکی بر یک اندر نهسان شده بود گفت یا موسی دعا یی بکن
 تا خدای تعالی مرا کفافی دهد که از بی طاقتی بجان آمدم موسی علیه السلام دعا کرد تا حق تعالی
 او را دستکاهی داد پس از چند روزی که از مناجات باز آمد دیدش گرفتار و خلق آتیه بر و کرد آمده
 گفت این را چه حادثت گفتند خبر خورده و عریده کرده و یکی را کشته اکنون قصاص
 میکنند) درویشی را یا حرف وحدت (ورادات مفعول (برهنه باده فتح و کسرجا زورا
 مفتوح در جیلاق دیمکدر عریجه قریان دیر لر عینک ضمیمه و کاف عجم هاء رسمیدن بدلدز
 (و یا حرف مصدر جیلاق دیمکدر (یا حرف ظرف (ریک رانک کسری و کاف عجمله قوم
 دیمکدر عریجه رمل دیر لر رانک فتحی و همک سکونیه (اندربا متضمن اولدی یعنی معنای
 ظریفی تأکید ایدر (نهان نونک کسریله کرنی دیمکدر (دعای یا حرف وحدت و یا تنکیر
 (تا حرف تعلیل (کفافی یا حرف وحدت و یا تنکیر (که حرف تعلیل (دستگاه دالک فتحی
 وسین و تانک سکونیه قدرت و مکت دیمکدر (و یا حرف وحدت و یا حرف تنکیر (حرف وحدت
 تخصیص ایمن امان نظر ایلامش (دستگاهیدن صکره داد پرینه دهده اجابت آمدن از لر
 صحیح نسخه له مخالف یا زمشلر (دید فاعلی موسی) و شبن ضمیر درویش برهنه را چه در
 (خانی یا حرف تنکیر (آتیه فتح همز و سکون نون و ضم با و هاء اصلیه ایل چرق معنانه
 یعنی کثیر (عریده سرخوش صواشته دیر (محصول ترکیب) حضرت موسی بر درویشی
 کوردی جیلاق فدن قوم ایچنه پنهان اولش یعنی کندینی قولله سترایش دیدی یا موسی دعا ایل
 خدا بکا کفاف و یر که طاقتسز اکدن جانن بیرار اولدم موسی دعا ایلدی تا حق تعالی
 اکاف درت و مکت و پردی نیچه کوندن صکره موسی مناجات کن کادی حریفی مؤاخذه
 و گرفتار کوردی و اوزرینه خلق کثیر جمع اولش دیدی بوکانه حالت اولدی دیدلر که خایچمش
 و سرخوش ایل غوغا ایش و برینی قتل ایش شمدی قصاص ایدر (بیت) کسریه مسکین
 اگر برداشتی تخم کجشک از جهان برداشتی) کریمه مسکین بیایه (پربا عجمک فتحیه بوند
 قبت معنانه در (داشتی حکایت حال ماضی مفرد غائب قبت طوبایدی یعنی قنادی اولایدی
 (تخم معروف (کجشک کاف اولی بعض انجم عربی و بعضی عجمی اوفودیلر و جیم
 عربی در کاف ناییده (برداشتی فعل ماضی حکایت حال مفرد غائب جزاء شرطدر قالدردی
 دیمکدر (محصول بیت) مسکین کدینک اگر قنادی اولیدی سرچه نک تخمینی جهانن قالدردی
 یعنی فرصت آنکه کیرمه دنیاده بر سرچه قومازدی المادق (بیت) بوییت شجره اخب اوزانندن
 اولدیچون شراح بونی نثرین ایشلر که نثر شکنده یا زمشلر (عاجز باشد که دست قدرت یابد

رد سر و زی
رد شرح جیما

نخست کده بره نهانیه
یعنی سرچه معنانه
افتد رطل

رد شرح جیما

بر خیزد و دست عاجزان بر تابد) عاجز تقدیری شخص عاجز در (باشد که اولور که (دست
 قدرت پسانیه در و یایدک مقدم مفعولی (یابد بونده بویه معنانه در یایدندن (برخیزد فعل
 مضارع مفرد غائبدر برخیزیدندن قاتقار (واو حرف عطف (دست عاجزان لامیه و بر تابدک
 مقدم مفعولی (بر حرف تأکید) تابد فعل مضارع مفرد غائبدر تایدندن تافتندن دیدنر خط ایلدیلر
 (محصول بیت) عاجز و زبون کیمسه اولور که قدرت الی بولور یعنی قادر اولجه قاتقار و عاجز لرک
 الی بولور حاصلی عاجز اولور که اکافدرت ال و برنجه ضعیف و زبون اولور چور و جفا ایدر شک
 عالمه تکرار مشاهد در (باشد بونده اولور و اوله معنانه محملدر یعنی چوق واقع اولور که
 عاجز اولان کیمسه قوت و قدرت صاحبی اولجه یعنی اکافدرت ال و برنجه عاجز اولان کیمسه لرک
 ان بولور یعنی جفا و اذالدر (موسی علیه السلام بحکمت جهان آفرین اقرار کرد و از تجاسر
 خویش استغفار وایت (ولو بسط الله الرزق لعباده لبغوا فی الارض) بر خواند) یا حرف صله
 (حکمت جهان آفرین لامیه) جهان آفرین وصف ترکیبدر تقدیری خدای جهان آفرین در تجاسر
 تفاعل یابندن مصدر در جرأت معنانه ثلاثی جساتدر پس تجاسره کستاخلق دین کستاخلق
 ایش (خویش اضافتی لامیه در (استغفار دن صکره بر کردلفظی مقدر در (واو حرف شرط) بسط
 فعل ماضی مفرد مذکر غائب فعل شرط (الله افظا مرفوع فاعلی (الرزق رانک کسریله مفعول
 صریحی (عباده غیر صریحی (لبغوا فعل ماضی جمع مذکر غائب جواب شرط (فی الارض ظرف
 مکاندر لبغوا فمک (محصول ترکیب) حضرت موسی علیه السلام خدانک حکمتنه اقرار ایلدی
 و کدینک اول حریف ایچون ایلدیکی دعایه جرأتندن استغفار ایلدی و مذکور آیتک مضمونی
 اوفودی و اگر خدا قوللرینه رزق واسع ایلسه بر بوزنده البینه بری بری اوزره از غونلق ایدر زدی
 یعنی جیبینی غنی ایلسه بری برینه ظلم ایدر زدی و کسری قوسنی فقیر ایلسه هلاک اولور زدی
 (دیدلر که بآیت کریمه اصحاب صفه نک بر طاقه سی حقنه نازل اولدی که وسعت رزق و غنا طلب
 ایلدیلر (بیت) ماذا اخاضک یا مفرور فی الخطر * حتی هلاکت فلیت المثل لم یطر) ماذا اسلوب
 عربیت اوزره ایکی وجه له اعراب اولور بریسی ما اسم استعهام محلا مرفوع مبتدا و ذا اسم موصول
 الذی معنانه (اخاض فعل ماضی مفرد مذکر غائبدر افعال یابندن ادخال معنانه اما اصلنده
 صوده مستملدر یعنی صوبه ادخال ایلک مثلا اخاض دایته فی الماء اذا ادخلها دیر یعنی
 طواری صوبه کیوردی ثلاثی لازمدر افعاله نقل ایلکله متعدی اولور حاض یخوض خوضا
 و خیاضا نصر یانک اجوف و او یسندن کاف ضمیر منصوب محلا منصوب مفعولی (وجهله فعلیه
 اعرابدن محلی یوق صله سیدر ذانک و ذا صله سیله اعرابدن محلا مرفوع خبر مادر (وجهله
 اسمیه نک اعرابدن محلی یوق جله ابتدایه (پس معنی نه نسنه در شولکه سنی ادخال ایلدی
 دیمکدر (ایکجی وجه اولدر که ماذا مجموعی اسم واحد اعتبارا وانه ای شی معنانه محلا مرفوع
 مبتدا نه نسنه دیمکدر اخاضک جله فعلیه اعرابدن محلا مرفوع خبر مبتدا معنانه ای شی
 جهلاک خاضدیمکدر یعنی سنی نه شی داخل و مقیم قادی دیمکدر (یا حرف ندا (مفرور نادای
 مفرد مرفعه مبتدیر ضم اوزره (فی الخطر جار مع الجرور اعرابدن محلا منصوب مفعول قیه در
 اخاض فعلک یعنی غیر صریح ظرفیدر (خطر خاضع مجیه نک و طاء مهمله نک فتحه لیه اشرف
 علی الهلاک ایله تفسیر ایدر یعنی هلاک قریب اواق (حتی بونده تاء تعلیلیه معنانه در (هلاکت
 فعل ماضی مفرد مذکر مخاطبدر ضرب یابندن هلاک و هاوکا و مهلاک و مهلاک و مهلاک
 کلور مصدر لری (اسمی هلاک کلور هانک ضمیمه مصدری تهلاکه ده کلور شد و ذا فاحفظ (فلیت
 فاشرط محذوفه جوابدر (لبت لامک فتحیه خرفدر حروف مشبهه بالفعالن (فل نونک فتحیه

رد شرح جیما

رد سنجی

مطلب اعراب ماذا

مطلب

اولکی مهلاک لامک
فتحی ایکجیسی
کسری او چچجی
ضمیمه و مهلاکینه
لامک ضمیمه در
(محمد اسعد)

قرنجه دیمکدر افظا منصوب اسم است در (لم یطر طلك کسر به فعل مجسد مفرد مذکر غائب
 جمله فعلیه اعرابدن محلا مرفوع خبرایت در ایکی را ضرورت وزن ایچون کسرک اشباعیه
 اوقنور که تقدیرا بریامتولد اولور بعضی شارح لم یطر لسطاسنی مفتوح اوفتق کرک خطرتک
 طاسنه قافیه موافق اوله دیمش و بعضی قحک جوازنه حکم ایلمش لیکن ایکی به سهو ایلمش
 زیرا ط و حرکتی حروف و حرکات قافیه به داخل دیکدر قنبدر (لم یطرده طاقعیه ورا کسر به
 اوقنور قافیه ضرورتیچون دین خطا ایلمش زیرا طاتک حالی مذکور کیدر اماراتک کسری وتولد
 یاسی ضرورت وزن ایچوندر ضرورت قافیه به تعلقی یوقدر قنامل (محصول بیت) ای ضرورتی
 نه شروع ایتردی خطرناک محله تا کیم هلاک اولدک یعنی مخوف محله سنی نه نسنه اذخا
 ایلدیکه هلاککه سبب اولدی نه اولیدی قرنجه اوچ سایدی جبع دللرده قرنجه قنادلماستی
 ضرب مثلد مذکور صرک مثلد و عجمک کی یوند صکره کلن قطعه ده کندی حضرت شیخ
 ایراد ایدر ترکیده قرنجه نک قنابد زوالی دیر (نظم) سقله چو جاه آمدوسیم وزرش سبلی
 خواهد بضرورت سرش) بویکی بیتری دیر یازنلر احوال نظم دن عجب بی بهره ایملر
 و بونظمه بیت اطلاق ایلمش و شرحنده بیت یازان هنوز بیت نیه دیر بلزمش (سقله اصل لغته
 سنک قحی وفاتک کسر به اسم جعدر الحق قوم معانسه صکره بهض عرب فاتک کسری سینه
 نقل ایلدیلر بعد سلب حرکت سین و سقله دبدیلر بنه جمع معانسه لیکن عجم بوشکلی مفردده
 استعمال ایلدی بونده کی الحق معانسه براتقدیر به آمدک مقدم مفعولیدر (زرش ضمیر سقله به
 راجعدر) سبلی سنک ولامک کسر ل به وای اصلیه ایلد ترکیده سله معانسه در هیزده دیر
 سبلینک یاسنه کسره حرکت ویریلور ضرورت وزن ایچون دینلرک صورتنه سبلی اورهق کرک
 احوال وزنه مطاع دکل ایکن بویه کابلره شرح یازد قلمری ایچون یابه کسره حرکت
 ویرمکسزین موزوند رنکه مولانا جامی بسمله عروضنده تقطیع ایلدکده مفعولن مفعولان
 فاعلات بیورمشدر بونکده اولی مفعولن کلکله ناموزون اولماز نهایی سائر مصار به تقطیعده
 موافقت اولمز ایکن ضرورده ویرمکسکه اوزانی تنبع ایدنه معلومدر نظامینک مخزن الاسرار
 اولی ونوایینک حیرت الابرار اولی بسمله ایلد واقع اولش و سائر یاساک تقطیعاته موافق دکل
 ایکن موزوند حضرت مولانا جامینک تقطیع ایلدی کی (سبلی بعضی شارح اوغلانچقارک اسادت
 حبتنده یوزینه اوریلان طابعه ایلد بیان ایلمش و بعضی اکسبه اوریلان سله به تخصیص
 ایلمش لیکن ایکسیده تخصیصده خطا ایلمش زیرا استعمالده اعدر رنکه ترکیجه ای ییلنه معلومدر
 سبلی سله معانسه در اکامصل اولان همزه وحدت ایچوندر دین ایکی جهتدن خطا ایلمش زیرا
 بونده همزه نک وجودی یوغیکن همزه اثبات ایلمش و وحدت ایچون منصوص اولان با ایکن
 وحدنه دلالتی همزه به حکم ایلمش (بحقیقت باحرف طرف باحرف مصاحبت بعض نسخهده حقیقت
 رینه ضرورت دوشر) سرش ضمیر بنه سقله به راجعدر (محصول بیت) الحق کیمسه به که منصب
 والتون واجه کله یعنی بومذکور که مالک اوله دناشدن نامعقول وناشایسته ایشلر ونگبر
 وغرور بغلر پس انک باشی بالضروره ویا بالحقیقه طناجه استر حاصلی اکا نادیب لازمدر
 (این مثل آخرنه حکیمی زدست * مورهمان به که نباشد پرش) این اسم اشارتدر مصراع ثانی به
 (ومثلان مراد ضرب مثلد که مصراع ثانیدن عبارتدر) (آخرادات تا کیدر وقریر نه)
 بونده ادات استفهام انکاریدر (حکیمی یا حرف وحدت) (زدست اصلنده زده استدر ضرورت
 وزن ایچون حذف وایصال ایلدی (محصول بیت) بوضرب مثلی بر حکیم اوردمی یعنی البتة
 اوردی قرنجه نک اول یکدر که قنادی اولید حکیمک سوزی حاصلی بودر که قرنجه نک قنابدز

رد ابن سید علی
رد سروری

رد شعی

رد ابن سید علی
رد شعی

رد شرح جیفا

رد ابن سید علی
رد سروری
رد شعی

زوالی قصه دن حصه بودر که حضرت موسی علیه السلام دعا ایلدی کی کیمسه نک غنا سبب قصاصی
 اولدی (حکمت) پدیر رایعیل بسیارست ولیکن پسر کرمی دارست) کرمی دار وصف ترکیبدر
 جزارت دار معنایسنه زیرا کرمی یای مصدیر به حرارته دیر کرکبه ذاتی اواسون کرکسه
 عارضی حار المزاج دین ذاتی به تخصیص بلا تخصیص ایلمش (محصول ترکیب) بو حکمت سابق
 حکایته تمثیل طریقه واقع اولش بیوردر که پدیرک عسلی چوقدر اما اوغل حرارت داردر یعنی
 باباسی اوغلنه عسل ویرمیدی بخلندن و خساسنندن دکلدر یلکه ضررندن خوف ایدر که
 خراتی آتوره دیوقور قارلیدی الله تعالی هر کسی غنی ایلدیکی اول جهتندر که هر کس غنایه تحمل
 ایلمش حضرت موسی علیه السلام حقهده دعا ایلدیکی فقیر کی (بیت تمام مقصودی توضیح وتنویر
 ایدر) (بیت) آن کس که توانکرت نمی کرداند * او مصلحت توازنو بهتر داند) توانکرت قوت
 وقدرت صاحبی دیمکدر وناضیر خطا ایدر (کرداند فعل مضارع مفرد غائبدر کرد ایلندن
 نصیر معانسه سابقه مذکور اولان کی (محصول بیت) اول کیمسه که سنی غنی ایلمش یعنی الله تعالی که
 سنی اغنیادن وصاحب ثروتدن ایلمش اول سنک فصلحکی وسکا لایق وموافق اولانی سندن
 بکرک بلورز براهر کس غنایه تحمل ایلمش فقیر یک نشین کی که سابقا مرور ایلدی (حکایت)
 اعرابی را دیدم در حلقه جوهریان بصره حکایت همی کرد که وقتی در بیابان راه کم کرده
 بودم واز زاد معنی بامن چیزی نماده بود دل برهلاک نهاده بودم که نا که کیمسه یا قتم پرازمروارید
 هرگز آن ذوق وشادی فراموش نکندم که پنداشتم که کندم بریانت و باز آن تلخی وناامیدی
 که معلوم کردم که مروارید ست) اعراب بریه ده ساکن اولان قومک اسمیدر اسم جنسدر
 جعی اعراب کلور (پس شیخ اعرابی بیورد یعنی یاه وحدتدر) (ورا ادات مفعول) حلقه دن
 چارسولیدر مراد (جوهریان یا حرف نسبت) والف ونون ادات جمع جواهر صائیلر دن
 عبارتدر (حلقه نک اضافتی بیانه در) (و بصره به لامیه در) (زاد معنی بیانه در) بیچکدن عبارتدر
 هر نه ایسه (پس زاد سفر ایچون النان طعام) (ومعنی ذخیره ایلدن طعام دین یاندن سولش
 (دل برهلاک نهاده بودم کوکلی هلا که قومش ایدم) (یعنی هلاک اولغی مقرر ایلدم ایدی) که
 حرف بیان (نا که کیمسه یا حرف وحدت و همزه حرف توسل مروارید میلمک ضمی ورا نک
 سکونیه انجو دیمکدر) (شادی یا حرف مصدردر) (پنداشتم یاه عجمک کسر به فعل ماضی متکلم
 وحدنه ظن ایلدم دیمکدر) (کندم بریان بیانه کندم کافی عجمک فتحیه بغدادی دیمکدر) (بریان بونده
 قاورلش معانسه در) (شارحک بر پسی قاورلش بغدادی دیدکدن صکره بهضیلر دید بلر که
 اومه بغدادی در دیمش) (و بعضی شارح قاورلش بغدادی دیدکی کندویه اسناد ایدوب
 اومه بی مذکور شارحه اسناد ایدوب تعصب ایدوب دخل ایلمش ایکن بقولی مدخولدر
 (تلخی) وناامیدی یاری مصدریه در (محصول ترکیب) بصره جوهر فروشاری بخلسنده
 بر اعراب کوردیم یعنی بر بره نشین کوردیم که حکایت ایلدی که بروقت بیایند بول پترش ایدم وزاد
 معنیدن بکله هیچ برسنه قالمش ایدی کوکلی هلا که قومد یعنی موعی مقرر ایلدم نا که انجودن
 طلو برکسه بولدم هر کز اول ذوق وشادلی فراموش ایلمز م که بولدم و غمده ظن ایلدم که
 قاورلش بغدادی رینه اول امید سزلکی واجبلی که تحقیق بولدم که انجوامش قاورلش بغدادی
 دکل ایلمش (معنی بونده مراد لازم اولان نسنه معانسه در دین بی معنی سولش) (دلک ماقبلنده
 بروا ایراد ایدنلر زائد ایملر) (ویاز لفظندن صکره فراموش نکتم عبارتتی ذکر ایدنلر یعنی کایته
 کتورنلر بی قائده ذکر ایملر (قطعه) در بیابان خشک وریک روان * تشنه را در دهان
 چه در چه صدف) ریک راتک کسر به وکاف عجمه قوم دیمکدر (روان صفت مشبهدر

رد ابن سید علی

رد سروری

رد سروری

رد شعی
رد ابن سید علی و سروری
رد شرح جیفا

افغان معنایه (تشنه را را ادا ت تخصیص) صدق معروف (محصول بیت) قوری بیابانده
 واقفان قومده یعنی بریه قومنده تشنه نک دهانده انجونه صدق نه یعنی ایکسی برابر برزرا کسر
 عطش ایدوب صوسن انجی فاندماز شارحک بریسی مصراع اولک معنایه یعنی در بریه دیمش
 و بریسی شویله ظن ایلش که ریک روانی پاندر واعترض ایلش لیکن مقصوده عدم وصولیدن
 کندی معترض اولش (بیت) حکیم من عائب قولاً صحیحاً* وافته من الفهم السقیم (مردی
 نوشه کا وقتاد از پای* در کربند اوچه زرچه خرف) مردی نوشه بیانیسه (نوشه از قدر
 کا وقتاد اصلی که او فتادیدی ضرورت وزن انجون حذف و ایصال اولدی (که حرف رابط
 صفت) واو فتاد واوله و واوسز افتدر دوشدی دیمکدر سقوط معنایه (پس شراح
 کا واصلندن که اولدی (اوصیغ غائب) (مردی نوشه به راجع) وقتاد فاک کسر یله بعضیستک
 قری اوزره (وضعیله بعضیستک و بری بریشک قوله دخل و تضرض ایلدکاری هب فاسد در
 فارسیده بومقدار بضاعتله بویه مقلی کلبه شرح یازمق غرابنددر (از پای او فتاده فعلنه
 متاقدرد) در حرف ظرف (کربند قوشغه دبرل (زرمه معروف) (خرف خاوزاه معنایه ایله سقسی
 دیمکدر (خزفه سقسی پاره سی دینه اعتراض ایلین زائد ایلش (محصول بیت) از قسز
 ارسکه ایاقدن دوشه یعنی یورو که طاق و قدرتی قائله امک قوشغده التون اولق نه
 سقسی اولق نه یعنی التوسله طیراق اکا کوره برابر درزرا بونلر قارن طبورمن قوشاغده التون
 اوافک معنایه بودر که عرب و عجم فقرای التونی و اقله بی قوشاغنه بغلر پس در برینه یازانلر
 بومعنادن اکاه د کلریمش (حکایت) یکی از عرب از غایت تشنگی همی گفت
 (نظم) یالیت قبل منیتی* یوما افوز بمنیتی) یا حرف ندامتادی محذوف تقدیری
 یالله (بیت) حرفدر حروف سته دن اسمی و خبری محذوفدر (تقدیری بیت الحال کما
 اتنی) قبل ظرف افوزدر (منیتة فعلیه وزنی اوزره اسعدر موت معنایه) و یا ضمیر
 متکلم محلا مجرور مضاف الیه (یوما بدلد ر ظرفدن یومدن بونده مراد مطلق ظرفدر یعنی
 مطلق وقت پس یومی تعریف مشهور ایله تعریف ایلد کد نصکره اما بونده مناسب اولان یومدن
 مطلق وقت مراد اولمقدردینه اعتراض ایلین بی تقریب تعصب ایلشددر (افوز فعل مضارع
 متکلم وحده ظرف بولام دیمکدر نصر بایشن اجوف و او پدر (یا حرف جر) منیه میلک ضمی ونونک
 سکونیه آرزو و مراد معنایه در (و یا ضمیر متکلم محلا مجرور مضاف الیه) و جار و مجرور افوز به
 متعلقدر (محصول بیت) یا الله تولیدی موت وفوتدن اول برکون آرزو و مراد مه ظرف بولیدم
 (نهر تلامی رکیتی* فاظلم املاً قری) نهر مجروردر منیه دن بدل اولمغله مرفوع اولاق جائز
 مبتدا محذوفه خبر اولمغله (تقدیری تلامی نهر) (تلاطم فعل ماضی مفرد مذکر غائب لغته
 طبایحه اوزمقدر اما بونده مراد موج چار بمقدر زیرا طلاز بری برینه طوقنغده ده مستعملدر
 (رکبه رانک ضمی و کافک سکونیه دیزدیمکدر یا ضمیر متکلم وحده محلا مجرور مضاف الیه و رکبه
 تقدیرا منصوب مفعول به صریحیدر تلاطمک وجهه فعلیه صفت نهردر (وظل ان مقدر له
 منصوب جواب نمیدر تقدیری فان اظل در فعلدر افعال ناقصه دن اصیر معنایه فاعلی تختنده
 مستزاعبارتدر متکلمدن (املاً فعل مضارع متکلم وحده در قبح باینک مهموز الا مندن طوادر ام
 دیمکدر (قریه فاک کسر یله طلومه دبرل که عجم مشک دیره فکتی و شبنک سکونیه) یا ضمیر
 متکلم وحده محلا مجرور مضاف الیه (و قریه تقدیرا منصوب مفعول به صریحیدر املاً نک وجهه
 فعلیه محلا منصوب خبریدر اظل نک (محصول بیت) منیه دیدیمکدر نهردر که موجی دیزی
 چار پار یعنی بنم مرادم دیزه نهردر حاصلی دیزه دکه ارمغه کیرسم و قریبای طوادر را اولسم یعنی

رد سروری

رد شرح جبهه

رد سروری

خرف شارح مر حومک یازدیتی
 اوزره لغتدره سقسی و طیراقدن یا پلان
 جوق و چومک د بومفسر اولوب سقسی
 قریبی دیمش یوغیکن سقسی قریبی دینه
 اعتراض ایلدنه زائد ایلش دبو اعتراض
 برنده اولمانی کرکدر (محمد اسد)

رد ابن سید علی

و سروری

رد سروری

نه اولایدی بویه ارمغه ظفر بولسم اولمندن اول (تلاطم فعل ماضی صورتند کلد یکی تفال
 قصدیه در رفتدر (حکایت) همچنین در قاع بسط مسافری کم شده بود وقوت و قوتش نمایده
 و درمی چند در میان داشت بسیار بگردید راه بجایی نبرد و بسختی هلاک شد طائفه برسیدند
 و درمها پیش رویش نهاده دیدند و برخاک نبشته) قاع بونده صحرا معنایه در (و بسط
 بسوط معنایه در یعنی اوزون و کبکش حاصلی بول صحرا دیمکدر (مسافری یا حرف وحدت
 (کم کاف عجمک ضعیله یتک دیمکدر) کم شده بود یتش ایدی دیمکدر وقوت و قدرتی دخی قوت
 و توشه نی (نماید) قالمایشیدی بر بود تقدیر یله تشکه اسجاعده قاعده در (بگردید چکرندی
 یعنی مذکور صحرا ده جوق کردی (یا حرف صله) جایی یا حرف وحدت (راه نبردک مفعول صریحی
 (و بجایی غیر صریحی) (یا حرف مصاحبت) (سختی یا حرف مصدر شدتله دیمکدر) طائفه یا حرف
 وحدت (و همزه حرف توسل) (درمها ها ادا ت جمع اقله دیمکدر) (درمها انهاده نک مفعول
 اولی) (و یش مفعول ثانسی و مجموعی دیدندک مفعول) (بر خاک نبشته نک مفعول غیر صریحی) (و مضمون
 بیت صریحی) (محصول ترکیب) مذکور ایکری عربی یلنی اوقیان عرب کی بر یوک صحرا ده بر مسافر
 ضایع اولش ایدی (وقوت و توشه سی قالمایشیدی و بلند بر قاج اقله سیده و ارایدی صحرا ده
 جوق طواندی و چکرندی و بریزه بول ایلده مدی یعنی سلامت بقاسنه بول چقاره مدی و شدتله
 هلاک اولدی هلاک اولدیفی بره بر بلوک طائفه ایرشدی و کورد یلرافچه بی بوزی اوکنه قومش
 و طیراق ارزیننه بوقطعه بی بازمش (قطعه) کر همه زر جمعری دارد* مردی نوشه بر نکیرد کام
 زری راده تشدید ضرورت وزن انجونددر (جمعری به اضافتی بیانیسه در جمعره منسوب التون
 دیمکدر که ابریلکله و خالصله مشهوردر) (مردی نوشه بیانیسه) (بر نکیرد قالدرمن) (کام کاف
 محمله ادم معنایه در که عرب خطوه در خای مجمه نک ضمی و طاء مهمله نک سکونیه و جازدر که
 کام کاف عرب یله مراد معنایه اوله زرقرینه سبله حاصلی مقام قرینه سبله زرقرینه سی تعارض ایدر
 (محصول بیت) (مردی نوشه ادم قالدرمن یعنی ادم انا من حاصلی حرکت مالک اوله مز و پامرادینی
 قالد بره مز یعنی مرادنی المغه مالک اوله مز کرکسه مالی جبهه جمعری التون ایسه ده یعنی مسافره
 توشه اولماینجه زرخالص حرکت قوت و یرمزرا التون اکل اولماز) (بعض شراح کاف عرب یله کام
 اولمانده تجو یزایش و بعضی تجو یزینی ردایش لیکن ردی مردوددر) (در بیابان فقیر سوخته را
 شلغم پخته به که نقره خام) فقیر سوخته بیانیسه (شلغم پخته ده بویه در) (نقره خامه بویه در
 (نقره خام سکونیه لتمامش کش) (محصول بیت) بیابانده سوخته فقیره یعنی هوا و سکونش
 اسیمغنده یاغش فقیره یشمش شلغم خام کشدن یکدر زیر شلغم خدا اولور اما سیم خام اولماز
 نقره خام سبیکه کش معنایه در دین مسامحه ایلش (حکایت) هرگز ازدور زمان نیاید
 بودم و روی از کردش آسمان درهم نکشیده مکروفتی که پام برهنه بود و استطاعت پای پوشی
 نداشتم بجامع کوفه در آدم دلتک یکی را دیدم که پای نداشتم سپاس و شکر نعمت حق بجایی
 آوردم و بری کفتی صبر کردم) هرگز لفظ فارسیدر و شراحک بری اصلا دیمکله تفسیر
 ایلش و بری اعتراض ایلش لیکن اعتراض نک اصلاً اصلی یوق (دور زمان لایحه در بحجازا
 زیر تغییرات زماندن عبارتدر زمان ایسه متغیر اولماز بلکه احوال ناس متغیر اولور تقدیر
 (بنالیده بودم نون حرف نفی ایلکیمایشیدم دیمکدر بی حضور اولماقدن کایتدر) (کردش
 اسم مصدر در دونش معنایه آسمانه اضافتی لامیه در دور فلک دیمکدر) (مکرادات استناد ز
 الامعناسته) (وقتی یا حرف وحدت) (که حرف رابط صفت) استطاعت قدرت معنایه در
 پای پوش وصف ترکیبدر یاغ معنایه در (یا حرف وحدت) (یا حرف صله) (جامع کوفه

رد سروری

رد سروری

رد سروری

حضرت امام علی امامت ایلد یکی جامع در که کوفه شهر بنگ اندن غیری جامعی بوقد در
 حضرت شیخک بیور دینی زمانه معمور ایمن اما بوزمانه جدران اربعه سی قالمشدر
 باقبسی شهر کوفه کی خراب و بیاید شویله که اثر بندان نام و نشان قالمشدر (در آمد
 داخل اولدم) دلتک وصف ترکیبدر کولکی طار دیمکدر قسوت قبلدن کنایتدر (شکر نعمت
 مصدرک مفعولنه اضافتدر) (حقه اضافت لایه) (براء صله معناسنه در) (بی ادات سلب
) کفش کاف عربک فحیه و سکون فایله بشتی دیمکدر (و یا حرف مصدر در) (مخضول ترکیب)
 هرگز دور زماندن ایکنه امشیدم و کردش آستادن بوزم پورناره شیدم یعنی بی حضور و مضطرب
 اولما شیدم الا بروقتنه که ایام چیلانی قالمشیدنی یعنی یالک ایاق قالمایدی و بر بایج المغه
 قدرتم بوقی ایدی جامع کوفه به قاسی القلب یعنی کولکل طار فایله و بی حضور فایله شکر دردم
 بر بستی ایاقسز کوردیم یا ایاقسز یا یکی ایاقسز پس حقلک نعمتته شکر ایلدم و بستمقصر لغه
 صبر ایلدمکه بستمم بوجبه الحمد لله تعالی الیم و ایام صیغدر دیو اول کپشه دن عبث الدیم
 (قطعه) مرغ بریان بچشم مردم سیر * کتر از برك تره برخوانست (مرغ ظاهر بود که
 بونده غزاد مرغ خانگی در یعنی طاق مطلق مرغ دکادر شکه استعمال خلقتن معلومدر
 پس مطلق قوش ایله بیان اید نلر اصابت ایامشدر) (برایه اضافت سیایه در) (یا حرف صله در
) چشم مردم سیر لایه و بیاید در طوق آدمک کوزنه دیمکدر (برک تره تشدید ضرورت
 وزن ایچوند و اضافت لایه در) (تره تور کیده ده بواسطه در) (خوان بونده سفره معناسنه در
) (مخضول بیت) بستمش طاق طوق کشتنک کوزنه تره پارا غندن سفره سنده اکسکر کدر
 یعنی اندن قدر و قیمت در حاصلی بی اعتبار از رز اطو و قلغدن کوزنه کوزن (و آن که راد شکه
 قدرت نیست * شایم بخته مرغ ریاست) و آن که را اصلنده وانکس را که در حدف
 و اتصال طریقله ترک اولندی (دستگاه و قدرت عطف تفسیر شکیلدر) (شایم بخته سیایه
) (مرغ بر بایله بویله در) (مخضول بیت) اما اول کیمسنگ که قدرت و مکتبی بوقدر یعنی
 فقیر اولان کیمسده بستمش شایم همان بستمش طاق و قدر یعنی بستمش طاق کی خوره بکر
 حاصلی اشتها به دایردر (حکایت) یکی از ملولیه بانی چند از خاضان در شکارگاهی بزمستان
 از عمارت دور افتاد شب در آمد خانه دهقان دیدند ملک گفت شب انجاسرویم تازجت سرفا
 نباشد یکی از وزرا گفت لایق قدر پادشاهان نباشد انجا بخته دهقانی رگبک بزن هم
 انجا خیمه زیم و آتش افروزیم (از خاضان تنی چندی یاندر) (یا حرف ظرف (زمستان زانک
 و میک کسر لایله فیش دیمکدر) (خانه دهقانی لایه در) (و یا حرف و حدت) (رویم فعل امر
 مکلم مع الغیر کیده لم دیمکدر) (یا حرف تعلیل) (زجت سرما لایه صوق زحنی) (انجا افتعال
 یانندن مصدر در صفتی دیمکدر) (رگبک ضعیف دیمکدر) (زیم و افروزیم فعل امر مکلم
 مع الفسیر در زیندن و افروزیدن) (مخضول ترکیب) پادشاهلردن بر بستی حاصلردن
 بر بجه شخصله شکارگاهک برنده قبش کونی عمارتدن ابراق دوشدی یعنی اولدیغی شهردن
 دور دوشدی کیجه کادی برکوبلی او بی کورد یلر پادشاه دیدی کیجه انده کیده لم تا کیم
 صوق زحنی اولسه یعنی صوق زحنی چکسبته لم وزرادن بر بستی دیدی پادشاهلردن قدره
 لایق دکل برضعیف کوبلینک خانه سنه پناه ایتمک یعنی اوینه صفتی بونده چادر
 قورالم و آتش بالکلدرالم (دهقان را خبر شد ماحضری از طعام ترتیب کرد و بیش سلطان
 بر دوزمین خدمت بیو مید و گفت قدر بلند سلطان بدین قدر نازل نشدی و لکن نخواهند که
 قدر دهقان بلند شود) (دهقان را را ادات مفعول) (ماحضری یا حرف و حدت بر ماحضری

رد شرح جیقا

دیمکدر (ز بر اما اسم موصول) (حضرت فعل ماضی مفرد مذکر غائب صله سیدر الذی حضرت دیمکدر
) (از طعام ماحضری یاندر) (ماحضری ترتیب کردک مقدم مقبولیدر) (زمین خدمت لایه در) (قدر
 قافک فحی و دالک سکونیه مقدار معناسنه در) (بلنده اضافت بیایه) (وسلطانه لایه) (بدین
 دال غمزه دن بیلدر اشارتدر پادشاهک کنذینک خانه سنده مهمان اولمه) (قدر قافک و دالک فحیه لایه
 یتنه مقدار معناسنه در) (نازل نشدی الحقی اولمازدی) (یعنی مرتبه سندن دوشمزدی) (مخضول ترکیب)
 دهقانه خبز اولدی پادشاه انک خانه سنده میل ایدوب وزیر مانع اولدیغی (طعامدن برماحضری
 ترتیب ایدوب پادشاه اوکنه ایلندی (وزمین خدمتی بوس ایلدی و دیدی) (پادشاهک بلند مقداری
 بتم خانه مه مهمان اولغله نازل اولمزدی یعنی قدرنه نقصان کلزدی و لیکن استبدالر که دهقانک
 قدری بلند اوله) (ملک را سخن گفتن او مطبوع آمد شبانه بمنزل او نقل کردند بامدادان خلعت
 و نعمتش بخشید شیدمکه در رگاب ملک قدری چندی رفت و میبکفت) (مخضول ترکیب) پادشاه
 انک سوز سوبلنی مطبوع و مقبول کادی کیجه سی یعنی همان اول کیجه انک منزلته نقل ایلدی
 بر تنی پادشاه اکا خلعت و نعمت بخشیدی اینست مکه پادشاهک اوزنکی سنده بر بجه قدم یعنی
 بر قایق ایدی کیدردی و سوبلردی (قطعه) ز قدر و شوکت سلطان نکشت چیزی کم * زالتفات
 به مهمان سرای دهقانی) شوکت شبنک و کافک فحیه لایه و سکون و اوایل شدت حرب یعنی قتی صواش
 و آلت حرب به کابل کیمک حاصلی آلت حربی تمام اوستنه المغه دیر را ما بجم هیبت و عظمت معناسنه
 استعمال ایدر) (سلطانه اضافت لایه در) (نکشت کاف عجمک فحیه فعل نفی ماضی مفرد غائب
 اولدی دیمکدر) (زیرا کشتن و کردیدن مترادف در اصلنده و غلک معناسنه در سابقا ذکر ایلدی کمز کی
 هر توجهله اولور سنده و غلک بونددر که انتقال معناسنه مستعملدر) (مثلا شراب سرکبه دوغک کی
 پس ضیرورت معناسنه استعمال بونددر فا حفظ قانه من المهمات فی هذه اللغته) (چیزی
 یا حرف وحدت) (کم کاف عربک فحیه اکسکر ناقص معناسنه) (نکشتک چیزی ایمی و کم خبری
 زالتفات نکشته متعلق) (زاه مفرده اژدن مخفدر تخففسزده نسخه لایه و واقعدر حاصلی
 بو بخورده ایکسیده جائزدر بلا تفاوت) (التفات افتعال یانندن مصدر در) (لغته کیدر کن باشی اردینه
 دوندروب باقعه دیر) (اما استعمالده مطلق بقعه دیر) (یا حرف صله) (مهمان سرای ترکیب
 مزجی در) (اصلنده سرای مهماندر اضافه قوای اوی معناسنه روم ایلنده عز بقانه دیر
) (دهقانه اضافت لایه در) (و یا حرف وحدت و یا تکبر) (مخضول بیت) پادشاهک عظیم قدردن
 و عظمت و هیبتدن هیچ برسنه اکسک اولدی یعنی هیچ نقصان و برمدی بررکبک وضعیف کوبلینک
 مهمان سرایه التفات ایلکدن (یعنی برضعیف کوبلینک اوینه تزول ایدوب قوئی اولمقدن
 شان سلطنته نقصان و برمدی) (کلاه کوشه دهقان یاقتاب رسید * که سایه بر سرش افکشد
 چون توسلطانی) (کلاه کوشه هانک سکونیه ترکیب مزجیدر) (اصلنده کوشه کلاه ایدی اضافت
 ایله کلاه اویجی دیمکدر) (دهقانه اضافت لایه در) (یا حرف صله) (آفتاب فایک سکونیه کونش
) (رسید فعل ماضی مفرد غائب فاعلی تحتند کلاه کوشه به راجع ضمیر) (و بافتاب مفعول غیر صریحی
) (که حرف تعلیل) (سایه کولکه) (بر حرف استعلا) (سرش شین ضمیر دهقانه راجعدر) (افکشد
 فعل ماضی مفرد غائب فاعلی سلطان و مفعول صریحی سایه و بر سرش غیر صریحی) (سلطان یایی
 حرف وحدت و یا حرف تکبر) (مخضول بیت) کوبلی نک بوری اویجی قدر و شرفدن آفتابه ایشدی
 یعنی دهقان مکرم و موز اولدی (زیرا باشنه سایه صالیدی سنک کی بر عظیم الشان پادشاه حاصلی
 سلاطین هم امثالدر هر کیمک که باشنه سایه رأفت و عنایت صالدر قدر و شرف صاحبی اولور
) (حکایت) کدایی هول را حکایت کند که نعمت وافر داشت یکی از ملوک گفت می نماید که مال

اشبو ترکیده اولان
 اوج قدر سر باقافک
 فحی و دالک سکونی
 باخود قافک و دالک
 فحیه لایه مقدار
 معناسنه در دالک
 فحیه سی ایکچی قدرده
 شارحک ضطی
 تخصیص دیمکدر
 لکن تخصیص
 اکله شلور
 (مجرد اسه)

مطلب

بیکران داری و مارا مهمی هست اگر رخی از آن دستگیری کنی بحکم عاریت چون ارتفاع
ولایت رسد وفا کرده شود گفت لایق قدر بلند خداوند جهان نباشد دست همت بمال چون
من کدایی آلودن که جو جو فراهم آورد ام گفت غم نیست که بتانار میدهم که الحیثیات الخبیثین
کدایی یا حرف وحدت (هول مخوف یعنی قورقچ یعنی هر کس بویله دیلنجی اولمقدن خوف
ایدردی (شهر آمده مولانا مصلح الدین لاریدن سؤال ایله مکه کدای هول کیمد رد بدیکه
شول کدادر که سؤال ایله یکی کیمده ن المایچه اولیه که عرب اکا ذ والوجه الوقاح د بردیدی
(کدایه صفتدر بعض نسخه ده اضافتله واقعدر بیانیه طریقله (راذات مفعول کنندک کدا
مفعول اولی و حکایت ثانیه (که حرف بیان (یا حرف رابط صفت (نعمت وافر بیانیه
وداشتک مقدم مفعول (می نماید فعل مضارع مفرد غائب مبنی للمفعول معنای کورینور
دیمکدر (که حرف بیان (مال بیکران بیانیه مالی حد دیمکدر (داری فعل مضارع مفرد
مخاطب طونار سین یعنی سنک وارد دیمکدر (مهمی یا حرف وحدت (یا حرف مضاجبت (رخ
بالت فحمله بعض معنای در (یا حرف وحدت بر مقدار یله دیمکدر (دستگیر وصف ترکیبدر
کیریدن ال طویچی دیمکدر یا مصدر یله معاونت معنای در (کنی فعل مضارع مفرد
مخاطب (عاریت یانک تشدید یله فرض مراد در (چون اذات تعلیل (ارتفاع ولایت مصدرک
فاعله اضافتدر (کرده شود کرده انضمام یله شود فعل مضارع مبنی للمفعول معنای
اماده ایدر (گفت کدا دیدی (لایق قدره اضافتی اسم فاعلک مفعولنده در (وقدرک بلند
بیانیه (وبلندک خداوند و خداوندک جهانیه لامیه در (دست همت بیانیه (یا حرف
مضاجبت (مال چون من لامیه (کدایی یا حرف وحدت (آلوده کردن الوده بولاشق دیمکدر
(که حرف تعلیل (جو جو یعنی حبه حبه حاصلی از رازر دیمکدر (فراهم آورد ام جمع ایلشم
دیمکدر (گفت پادشاه دیدی (بتانار یا حرف صله تانار بونده کفار معنای در (زیر اول زمانده
بعض سلاطین هلاکویه جزیه طریقله مال تعیین ایلش ایدی بعض نسخه ده بکافران
دوشمش (خیبشات خیبتک جمعیدر مراد در دیمکدر (محصول ترکیب (قورقچ دیلنجی بی
حکایت ایدر که وافر مال ونعمتی واریدی پادشاهلردن بریسی اکادیدی شویله کورینور که
بی حد و بی قیاس مالک وار بزم ایسه برهم ایشمن وار اگر بر مقدار یله بزه عاریت و دین
طریقله معاونت و دستگیری ایدرسک محصول مملکت ایشمنجه وفا اولنه یعنی قرض طریقله
استرم غصب طریقله دکل کدا دیدی جهان پادشاهنک بلند قدر یته لایق دکل همی الی
بنم کبی بر کدایتک مالیه آلوده ایلک یعنی بولاشدر مکه از رازر جمع ایلشم پادشاه دیدی
غم دکل که سندن الاجم مال کافر تاناره و یره جکیم زیر اخیلر خیلر اچوند یعنی سندن الاجم
مال مراد ایسه غم دکل زیرانی کافره و یره جکیم که مراد مراد لایقدر (یت) قالوا انجین
الکلس ایس بطاهر * فلنا اسد به شوق المبرز) عین فعل مفعولدر یعنی خیر (کلس
کافک کسری وسکون لامه الحیکه جاملی بنجره لری اندن دوزر (عین الکلس جرد قطیفه
کیدر (لبس اسمی تحتده عینه راجع ضمیر (بطاهر باء زائد ایله محلا منصوب خبری (قلنا
جواب قالوا) اسد فعل مضارع نفس متکلم مع الفیردر نصر بیانک مضاعفدن سد ایدر
مثلا برکد یکی و یارد یکی بغلغه و اصلاح ایلکه استعمال ایدر (به نسد به متعلقدر و ضمیر
عین کلسه راجعدر (شوق المبرز لامیه (شوق شفق جمعیدر اصلنده مصدردر اما بونده
بارق و کدک مراددر (میزرانک زانورزه تقدیمه اسم مکاندر محل بروز معنای یعنی چقاچی بر
مراد خلادر (محصولیت) دید یلر که کرچ والچی خبری طاهر دکلدر یعنی نایاکد و بز بویله

دینارک جوابنده دیدک باس بوقدر یعنی قایمز ز زرا انکه آبخانه یارقلرینی و ذلکربنی سدایدرز
(یت) کر آب چاه نصرانی نه پاکست * جهود مرده میسوم چه پاکست (آب چاه نصرانی
لامیه (در) نصران شامده بر کویه دیر که بو طائفه اندن ظهور ایلشدر (یا حرف نسبتدر
(نه پاکست نایاکست معنای در (جهود مرده بیانیه در یا بطنبیه (می شوم فعل مضارع متکلم
وحده در شویندن (محصول یت) اگر بت پرست کافرک قویسی صوبی پاک دکل ایسه
یعنی نایاک ایسه قایمز ز زرا انکه اولش جهودی یورم (حاصلی مرادری مردار ایله یورم
(سند مکه سر از فرمان ملک باززد و بخت آوردن گرفت و شوخ چشمی کردن ملک فرمود
نامضمون خطاب از وزیر جزو تو بیخ مستخلص کردند) فرمان ملک مصدرک فاعله اضافتدر
(باززدگری آوردی یعنی ملکک قولنه اطاعت ایلدی و سرکشاک ایلدی (شوخ چشمی بونده
بوز سر و حشری معنای در (یا حرف مصدر (یا حرف تعلیل (زجر و تو بیخ بونده عطف
تفسیری شکلدر سرزنش معنای (مستخلص لامک فحمله اسم مفعولدر استفعال بایندن
(محصول ترکیب) ایشند مکه ملکک فرمائیدن باشنی دوندردی یعنی سوزینی قبول ایلدی
و دلیل و بخت کتور مکه باشندی و ادبسنزک و کستاخلق ایلکه پادشاه پیوردی ناکیم مضمون
خطابنی (یعنی پیور دینی مقدار مالی اندن زجر و نو بخله (یعنی سرزنش و غصبه استخلاص
ایلد یلر (مثنوی) بلطافت چور نباید کار * سر به بی حرمتی کشد ناچار) بر نیاید حاصل
اولاز دیمکدر سر تقدیری سرش در سر بونده اوج معنای در (یعنی حدی و غایتی دیمکدر
(شین کاره راجعدر (یا حرف صله (بی اذات سلب (حرمتی یا حرف مصدر (کشد فعل مضارع
مفرد غائب مبنی للمفعول معنای چکلور دیمکدر فاعلی کاره راجع ضمیر در نامل تدبر (یعنی
منقلب اولور تنکه دیر شراب سر که به چکلدی (ناچار بالضروره دیمکدر (محصول یت)
اطافت و رفیق و ملا یتله چرنکه ایش حاصل اولیه (یعنی ایلکه که بر مصلحت بنیه حد
رغابی حرمتسنز لکه منجر و متحول و منقلب اولور حاصلی حرمتسنز لکه مؤدی اولور بالضروره
(هر که بر خویشتن بخشاید * کر بخشد برو کسی شاید) هر که یعنی هر کس که (یا حرف صله
(خویشتن کندی معنای در (بخشاید فعل انی مستقبل مفرد غائب بخشایدندن ترجم
یلز دیمکدر (کر حرف شرط (بخشد فعل انی مستقبل مفرد غائب بخشایدندن که مشترکدر
اسرکک ایله بغشاق یتنده (بونده اسرکک مفعولدر (بخشودندن مشتقدر دین لغو سو بولش
(شاید لایقدر (محصول یت) هر کس که کندی به ترجم ایلز اگر کیمه اکا ترجم ایلز ایسه
لایق و سزا واردر (حکایت) باز رکانی را دیدم که صد و پنجاه شتر بار داشت و چهل بنده
و خد متکارشی در جزیره ککیش مرا بحجره خویش برد و همه شب تیار امید از سختهای
پریشان گفتن که فلان انبازم بترکستانست و فلان بضاعت بهند و ستان و این کاغد قبالة
فلان زمینست و فلان چیز را فلان زمین گاه گفتی که خاطر اسکنندریه دارم که هوا بی خوششت
و گاه گفتی نه که دریای مغرب مشوشست سعد یا سفری دیگر در پیشست اگر آن کرده شود
بقبت عمر خود بکوشه بنشینم و زک تجارت کنم که تم آن کدام سفرست گفت و کرد پاریسی
بچین خواهم بردن شنیدم که انجا عظیم قیمت دارد و از انجا کاسه چینی بروم آم و دیبای روی
بهند و بولاد هند یی بطلب و ابکیته حاجی بین و بر دمانی پارس و از آن پس ترک تجارت کنم
و بدکانی بنشینم چندین ازین مالخولیا فرو خواند که یش طاقت کمتش نمائند گفت ای سندی
تو نیز سخنی بگویی از انها که دیده و شنیده گفتیم) شتر بار دوه بوی جزیره کیش سرحد هند ده
بر جزیره نک اسمیدر (نیار امید فعل انی مستقبل مفرد غائب آرام ایلدی (یعنی دیکلندی ار امیدندن

دکل آیدی طاق دخی ائک یمک وائک یمک کنندن مسکرمه ائک اوواغین دیوشمزدی یعنی کندی
 دیوشمزدی ویردی طاق وغه قالمزدی زیاده خساندن (شدیم که بدربای مغرب راه مصر
 بر گرفته بود و خیال فرعون در سر (قوله تعالی) حتی اذا در کالفرق) را مصر لایه (و بر گرفته ائک
 مقدم مفعول) خیال فرعون بیایه وراه مصره معطوف تقدیری خیال فرعون در سر گرفته
 بود در (اذا ادات شرط) ادرک فعل ماضی مفرد مذکر غائب در افعال بایند و ضمیر فرعون راجع
 بحال منصوب مفعول (غرق لفظا مرفوع فاعلی) مذکور کلام فرعون که حقه نازل اولان
 آیت کریمه ائک بمصبر (محصول ترکیب) ایشتم که مغرب در یاسنده مصر یوانی طوئسیدی
 (یعنی مصره کیدردی و فرعون منصوب خیالی) یعنی تکبر و غروری یاشنده طوئسیدی (حتی اکا
 غرق اواق ایرشد کده) ناگاه باد مخالف کرد کشتی برآمد چنانکه گفته اند (محصول ترکیب)
 حرف فرعون کبی غرور ایه مصره کیدر کن ناگاه مخالف بل کی اطرافنه طولندی (کرد برآمد
 طولندی دیکدر شویله که دیکدر (یت) باطع ملولت چه کند دل که نسا زد * شرط همه
 وقتی بود لایق کشتی) باحرف مصاحبت و یا حرف صله (طبع ملول بیایه) وناه ضمیر اضافت لایه
 (چه کند بونده نیه مالک و قادر دیکدر) (کندک دل فاعلی) (که حرف بیان) (نسا زد فعل نی استقبال
 مفرد غائب اویمه دیکدر) یعنی موافقت ایلیمه فاعلی دل در (جمع شراح باء مکسوره ایه
 باز مشلر ایکن خطا ایشلر که بونده بایله اولیمه معناسی اولماز فتامل) (شرطه شیک فحله پوزیراز
 دیکلری یلک اسمیدر) (موافق یلک اسمیدر دینلر فکر سوز سوز یلشلر) (زیر موافق بل کشتی به
 لایق اولما ائک معناسی بوقدر ادنی فکره مالک اولان ییلور) (وقتی باحرف تنکیر) (لایق کشتی
 اسم فاعلک مفعولنه اضافتیدر) (محصول بیت) کوکل نیه ما ایدر که سنک ملول طبعکه اویمه
 (یعنی موافق اولیمه) (حاصلی موافق اولماسی ضروریدر) (زیر صاحبی انی اقتضا ایدر) (یعنی
 موافقت ایدر سه بالطبع ایلز) (بلکه بالقسم ایلز) (نتکه ریح شرطه بالطبع هر کشتی به لایق اولماز
 مثلا مصره کیدن کشتی به پوزیراز لایقدر) (اما کندن لایق دکل بلکه لدوز لایقدر) (مصرع ثانی
 مصرع اوله نسبت مقام تعلیلده واقعدر) (دست دعا بر آورد و فریادی فائده کردن گرفت قال الله تعالی
 فاذا ركبوا فی الفلک) دست دعا لایه در بخازا) بر آورد دقالدردی دیکدر (بوقاری کتوردی دیک
 دکلدر) (فریادی فائده بیایه) (کردن گرفت ایلیمه یاشلدی) (یعنی شروع ایلدی) (اذا ادات شرط
 (رکبوا فعل ماضی جمع مذکر غائبدر علم بایندن یکنیم کی به بنسله دیکدر) (فی الفلک فی حرف جر
 (رکبوا فعلنه متعلقدر) (فلک فاعلک ضمی و لامک سکونیه کشتی معناسه در) (بوکلام شریف
 بر مخدوف کلامه متصلدر که بوندن اول شرح حال مشرکین اکادالت ایدر) (و بوقامده مفصل
 بیانی طولیه مؤیددر) (محصول ترکیب) شیک بوکلامی ناگاه باد مخالف کلامه مر بو طدر دعا
 البی قالدردی یعنی دعا ایچون ال قالدردی دیکدر و فائده سوز فریاده یاشلدی شول طاقه کی که
 خدایه شریک اثبات ایدر اما کی به بند کارنده الهه تضرع و دعا ایدر لاله ایچون دینی خالص
 ایلدکاری حالده مؤمنلر کی یعنی کندیلر بی مؤمنلر صورتده مخلص اظهار ایلدکاری حالده دعا به
 مشغول اولور لیکن خدا انلری کی اضطرار بایندن قور تاروب نجات و یرد کده یته اولکی شرک
 اوزده اولور (بیت) دست تضرع چه سود بنده محتاج را * وقت دعا بر خدا وقت کرم در بغل
 (دست تضرع بیایه) (تضرع تفعل بایندن مصدر در زار بلیق ایوب عرض نیاز ایلیمه دیرلر
 (بنده محتاج بیایه) (ورا ادات صله) (وقت دعا لایه) (بحرف صله با معناسه) (وقت کرمده
 لایمدر) (در حرف ظرف) (بغل یلک و غبک فتحه بله قولتی معناسه در که عربجه ابط دیرلر
 همزه نک و بایک کسره لایله) (محصول بیت) محتاج بنده به تضرع و نیاز ال یعنی تضرع

بوقامده قوله تعالی
 و اشأبکی فقره ده قال الله
 تعالی عباره لری بعض
 نسخده بوقدر اولسه لدخی
 معناسه مدخلاری اولیوب
 همان نقطه کبی فصل ایچون
 کتلر در زیر آیت کریمه ل
 اقباس طریقه ذکر
 اولمدر که شارح
 ویرد یکی معناسدن دخی
 مستبندر
 (محمد احمد)

رد شرح جها
 رد سروری و شعی

رد بنه

و نیاز ایه دعا به ال قالدردی نه فائده (مصرع ثانی اوله نسبت مقام تعلیلده در تضرع و نیاز فائده
 ویرمکی انکیچوندر که ضرورت وقتده دعا الی خدایه در (یعنی حین مضایقه ده خدایه دعا ایچون
 ال قالدرسین) (حاصلی خدادن دعا به مرادک دیلرسین) (اما کرم و احسان وقتده الک قولتیکنده در
 یعنی محتاجلره بر نسنه اعطا ایچون الک اوزامرسین) (بلکه ایکی الکی قولتیکنده قصدرسین حاصلی
 فقرا به نسنه تصدق ایلرسین) (یس دعائیکه نیجه مقبول اولسون) (وقت دعا بر خدائک معناسی دعا وقت
 ال خدا اوزده اوله دین خطا سوز یاشلدر) (قطعه) از زر و سیم راحت برسان * خوبشتم هم تمتعی
 بر کبر) (راحتی یا حرف وحدت و یا حرف تنکیر) (یا حرف تا کید) (رسان فعل امر مفرد مخاطبدر
 رسانیدن ایشلدر دیکدر) (الف و نون ادات تعدیه در اصلی رسانیدن را بر شیک معناسه) (خوبشتم
 واور سیمله کندی معناسه دیکدر) (تمتع تفعل بایندن مصدر در فائده ائک دیکدر) (و یا حرف
 وحدت و یا حرف تنکیر) (بر حرف تا کید) (و کبر فعل امر مفرد مخاطب اخذ ایه دیکدر) (محصول بیت)
 زر و سیمدن محتاجلره راحت ایشلدر یعنی فقرا به مال بذل ایلیمه آسوده حال ایه کندنک دخی بذل
 و احسان سیمله فائده اخذ ایه یعنی الصدقه تر البلاء و ترید العمر ایه حامل اولکه بوندن ایا فائده
 اولماز (دان که این خانه از تو خواهد ماند * خشتی از سیم و خشتی از زر کیر) (دانکه یرینه چونکه یازانلر
 و آنکه یازان صحیح نسخله مخالف یاز شلر) (این خانه یعنی کندی خانه) (ماند بونده ماندن معناسه در
 ز بر مضارعه مقارندر) (خشتی یازی حرف وحدت) (کبر طوت یعنی فرض ایه ترکیده ده طوت
 فرض ایه معناسه مستملدر) (محصول بیت) سن بلکه بونده کی اولک سندن کرو قالسدر در بر کیری
 کومشندن و بر کیری التوندن فرض ایه یعنی خانکی هر تقدیر که تن بین ایدر سک غیر ایچون ایدرسین
 پس مالکی خانه یکنه صرف ایه بلکه صدقات و زکوة و آخرت بوانه صرف ایه که منتفع اولاسین
 نا که ورشه به قالمه ز بر انلر عدول کدر که سنک موت و فونک منی ایدرلر (آورده اند که در مصر اقارب
 در ویش داشت بقیات مال او توانکر شدند و جامهای کهن بمک او بدیدند و خز و دیماطی
 ببردند هم در آن هفته یکی را دیدم از ایشان بر باد پانی روان و غلامی پری پیکر در پی او دو ان یا خود
 کفتم) آورده اند روایت ایشلدر دیکدر (اقارب اقر بانک جمعیدر و اقر باقر یک جمعیدر اصدقا
 صدیقک جمعی اولدی یعنی کبی) (درویش اضافت بیایه در) (خرنواه مجموعه مک فقی و زاء مجموعه مشدده
 ایه دکر قبونی و انک بو کونه دیرلر) (سمور و سنجاب و وشق هم حیوانه وهم کور کونه دیکلری کبی
 (دیماطی دالک کسره لایله دیماط مصرده طوفون الاجه جنسیدر) (بیر یکنه فعل ماضی جمع غائبدر
 کسیدیلر یعنی یکنیدیلر) (یاد پای ائک صفتلرندن وصف ترکیبدر بل ایلی دیکدر) (روان صفت
 باد پادر بوروکن معناسه صفت مشبهه در) (غلامی یا حرف وحدت) (بری پیکر و وصف ترکیبدر
 پری یوزل معناسه) (دوان صفت مشبهه در غلامه دویندن یلیجی دیکدر) (محصول ترکیب) روایت
 ایشلدر در که مصرده فقیراقریاسی و ارایدی انک مالک بقیه سبله (یعنی در یاده کندیله غرق اولان
 مالدن غیر یله غنی اولدیلر و اسکی لباسلر بی انک اولسی سیمله برنیدیلر بونده ایهام وارفتد بر
 (و خز) (و دیماطی یکنیدیلر هم اول غرق اراد بی هفته ده انلردن بر یسنی کوردیم بر بورغه ائک
 اوزرنده وارد نیجه بر پری پیکر قول بلوب کیدر کندومه دیدم) (قطعه) وه که کرمده باز کردیدی *
 بیان قبیله و پیوند) وه و اولک فقی و هاء اصلیه ایه ادات حسرت و توباندر واده دیرلر (مرده
 اولی) (باز کرو) (و کردیدی فعل حکایت مفرد غائب دویندی یعنی دنیاه کلیدی) (یا حرف صله
 (میان قبیله لایه قبیله اوزده سنه و اراسنه دیکدر) (پیوند خصم و قوم معناسه در) (محصول بیت)
 حیف که اگر میت کرو دویندی (یعنی حی اولوب دنیاه کلیدی قبیله سی و اقریاسی اراسنه) (حاصلی
 تکرار حیات بولوب قبیله سی و پیوندی ایه سابقده کی اختلاط ایلیمه) (رد میراث سخت بودی *

رد شعی

رد این سید علی
 و سر روی
 رد شعی

وارثان را زمره خویشاوند (رد میراث مصدر لك مفعولته اضافتيد ر) مختر اسم تفضیل
 قنبر و قنبرك ديك ز (وارثان فاعل رد در) (راادات ضله) (زافعه من تفضيله معنائه در
 (مر لك خویشاوند مصدر لك فاعله اضافت قبيلند در) (خویشاوند اسم جمع رافر با
 معنائه مقررده معاشده در مستعمله در) (محصول بيت) (صكر مرده مذكور كني بشه كنيدي
 وارثه ميراثي رد ايلك خصمك موندن قنبر و مشكرك او او ردی (يعني مال جلد ندر
 بس مال و يرك همان جان و يرك در) (بنا بلفه معرفتي كه بيان ما بود استيش
 بكنيد م و كهم) (با حرف مصاحبت شيبني منضم) (سابقه معرفت لافيه) (مرفت بونده
 استال معنائه در) (يعني كشم استال شيبه) (كه حرف رابط صفت) (بيان ملامت
 (محصول تركيب) بورغه آت اوزره سوار اولان خصمه بكشم استال شيبه كه آره دره
 و ار ايدى بكني چكدم و ديدم (بيت) بخوراي بك سيرت سره مرده كان نكون بخت كرد كرد
 و بخورد) بك سيرت و صفت تركيبي در خوش خوي معنائه (سره مرده اضافتي شيبه در
 بك مرده ديك ز را اصله بكني الي افجه به در (سره مرده) اكا عطف ايندراستون
 بجمه مخالف ايندرا (كان اصله) كه آن در (كه حرف تعليل) (نكون بخت وصف تركيبي در
 توك كسري و كافك بجمك ضربه باشي اشعه ديكك كه عربيه متكس در بر افتعال باشند
 اسم فاعل در بجم و وسايلى توك ضربه او قورر بس بضم النون د بين و وسايلى ايندرا
 بدبخت معنائه در) (كرد كرد كاف اول بجمي و مكنورد ز) (و ثانی عمر في و مكنورد ز جمع
 ايلدي ديك ز) (خورد خاك قني و او او ضربه فجمه فاقبه ضروري ايجودن وزن ضروري
 ايجون دين خطا سويلش (محصول بيت) بي الي ابو خويلي ابي مرده) (زير اول بدبخت بجم
 ايلدي و يدي) (يعني چونكه اول بدبخت بكم بيشتر اولدي ابي توك مرده سن بي نوش جان
 اولون (حكايه) صناد ضيف راماهي قوی در د ام افتاد طاقت ضبط ان داشت ماهي
 برو غالب آمد و دام اژد سلس در بود و برفت) صباد ضيف بيانيه (ورادات مخصيص ماهي)
 قوی بيانيه (در حرف ضله) (دام بونده آغ معنائه در كه عربيه شيبه در) (طاقت ضبط
 مصدر لك مفعولته اضافتيد ر) (وضبطك آه مصدر لك مفعولند در) (ماهي ميتدا) (غالب آمد
 خبري) (در حرف تا كيد) (ر بود فعل ماضی مقرر غائب فاعلدي ديك ز) (محصول تركيب) صباد
 ضعيف قوی بالقي يعني ابرى و قوتلى بالقي اغنه دوشدي آنى ضبط ايلكه طافتي اولدي يعني
 ضبط ايله مدی ماهي اكا غالب كلدی و آغی النون قابدي لوكتندي (قطعه) شد غلامی
 كه آب جوی ارد (اب جوی آمد و غلام نبرد) شد بونده رفت معنائه در (غلام بونده او غلان
 ديكك ز) (و يا حرف وحدت) (كه حرف بيان) (آب جوی لاميه جوی ارمي غلام بيزد مقدم مفعولند ر
 (محصول بيت) او غلان كندی كه ارمي صوبي كشووه (يعني ارمي قدن صوكشور ارمي
 صوبي كندی و او غلاني ايلدي) (يعني كشوردي ماهي دامي يعني اغي كشوردي يكي كسي
 (دام هر بار ماهي آوردی) ماهي ابن بار رفت و دام ببرد) (بار بونده كره معنائه در) (محصول بيت)
 اغ هر زمان بالقي كشوردي (يعني بالقي اولاردي ماهي بوكزه كندی و آغی ايلندي) (يعني
 اغي قابدي و كشوردي) (ديكر ضيادان در افع خوردند و ملامش كردند كه چنين صيدی
 در دام افتاد و توانست نگاه داشتن گفت اي برادر اين چه توان كرد كه هر روزي نبود و ماهي را
 همچنان روزي مانده بود) (ذريع ذالك كشميله مشهور در امام حسين معنائه
 شدايله ده كك در حيف ديك ز در افع بيدار يعني حيفند بار) (كه حرف تعليل) (چنين صيدی
 يا حرف وحدت و بختين بر صيد ديك ز) (و او حرف حال) (توانست فعل نفي ماضی مقرر مخاطب

رد سراج جبهه
 رد سروری
 رد این سبب علی

(نگاه داشتن حفظ ايلك يعني ضبط ايله مدك) (مرار و زی با اصله ايله رزق و نصب
 معنائه در) (ايكدي روزيده رزق و نصب معنائه اولق جاز) (و يا تكيه ايله يوم معنائه اولق
 جاز) (محصول تركيب) غیری صيادل حيفند يارواني ملامت ايلدي بار كه بونجولين صيد دامكه
 دوشدي و ضبطنه مالك اولمك ديدی اي قورداش لر نيجه اتمك كركدر كه بيم نصيبم دكل ايدی
 و ماهي ك بيم نصيبم اولدي يعني كي نصيبی فالش ايدی و ياد رما ده دري كز مكه كوفي فالش
 ايدی يعني دخی اجل گماش ايدی (حكايه) صيادي روزی در در جله ماهي نكيد و ماهي
 بي اجل برخشي غيري) (محصول تركيب) نصيبم صياد د جله ده ماهي طومار د جله ماهي
 اچو قلنگ معاي ايك و اچليز ماهي قراره اولماز زير كاما و اور كه صياد شيكه سيندن بالقري
 قراره د و كرو و بعضي طالب برق بشه صوبه دوشوب خلاص او او ر (حكايه) دست و پا يريده
 هزار پاي را بكشت صاحب دل بركذشت و كفت سبحان الله يار او پای كه داشت چون
 اجلس فرار سبدازي دست و پا يي توانست كزيخت) (بونده اسم مفعولند ر) (و يا حرف وحدت
 و هم حرف توسل) (هزار يافرق ايلدي ديكك ري بوجك) (و يا حرف وحدت) (ورادات مفعول
 سبحان مصدر رافعه منصوبين بر فعل مقررله تفسيد بري اسبح در رازه معنائه يعني از راه
 تزييه اكر مقام نجده معنائه ر بونده كي كي) (قرا حرف تا كيد كزيخت بونده كزيختن
 معنائه در) (محصول تركيب) ابرالي و اياغي كسليش كچسه بر هزار پاي قنل ايلدي
 بر صاحب دل اوزر ينه او غرا دي و ديدی سبحان الله يك اياغله كه طوتاردي يعني يك اياغله كه
 اتمك و ار ايدی چونكه اجل ايرشدی برالس و اياغس زدن فاجه غسه قادر اولدي يعني خلاص
 بولدي (مثنوي) چوايد زني دشمن جان شتان * بيند داجل پای مر د دوان) بي بونده
 اره معنائه در) (دشمن جان ستان بيانيه در) (جان ستان وصف تركيبي در جان آيجي معنائه
 (بيند فعل مضارع مقرر غائب اجل فاعلي) (وپاي مرده لاميه و مفعولي) (دوانه اضافت
 بيانيه) (محصول بيت) چونكه ارد دن جان آيجي دشمن اير بشه يعني كله اجل يلجي مر دك
 اياغين بفارشو بلكه برام ادماعه قادر اولماز حاصل اولجك وقتي كلكه ده دشمن دن خلاص
 بولاز (دران دمكه دشمن بيانيه رسيد * كان كيان نشايد كشيده) دم بونده وقت وساخت
 معنائه در) (كه حرف رابط صفت) (بيانيه بري آردنجه) (كان كيان بيانيه سلاطين ماضيه ك
 بر قسمة يكابان در بر اولاري كشميرو و آخر زي اسكند ر بن داراد ر) (نشايد فعل اني مستقبل
 مقرر غائب لايقي دكل ديك ز بونده عدم امكان دن عبارتند ر) (كشد مصدر معنائه در ر
 مضارع معارند ر) (محصول بيت) اوبامده كه دشمن بري آردنجه كلد اير بشه كان كيان بي
 چكك ممكن دكل يعني هر قدر كه كانكش و زور بازاييه الي و اياغي دور شو بلكه كان چككه
 قادر اولماز كافي كيله تخصص ايلدي زير انلك كانكش هم ابي و هم قتي او او ر ايش و انلر
 جبهه كانكش اولور ايش شكه بعض تواريخده ذكر اولمش (حكايه) ايلهي را ديدم
 صميم و خلعتي دور بيمه و مر ك تازي در زير و قصب مصري بوسر كسي گفت اي معدي
 چه كونه مي بيني اين ديباي مالم برين حيوان لايلم كتم خطي زشت كه با زرو شست
 ايلهي يا حرف وحدت) (ورادات مفعول) (صميم قنل و زني اوزره سميرد ديك ز) (و ثمين
 بهنالي ديك ز زير اتم قيت معنائه در) (اسب تازي عربي آت ديك ز در بعض نسخه ده
 (مرصك عربي دوشمش) (قصب مصري ارشي ايلك و ارغبي كشدن طوقور ردورلي
 آلاجه زدر كه مصر لك تازه جوانلري و اونداني باشه صارر الا آن ازارنده مستعمله و (ديباي مالم
 بيانيه مالم معنائه مفعولند افعال باشند مراد طراز در كه اول زمانه لاييه آني نشان ايد ر لردی

آموززند و کوه کسارند اما بوزمانده معجز و متروک در آل عثمانک سربلند و اینج او خلایق
استمال ایدر حاصلی ایکنند بهار شکند یعنی کل و سنبل و قرنفل و غیر یاری کی ایدر
(پس ثوبن بر باره در که ایکی آموزه دیگر در بین طرازی یلزمش (محصول ترکیب)
بر سبز ابلهی کوردم اوزرند و آخر بهمال خلعت والتند و عربی آت و باشند و قصب مصری
بر کیمه بکادی ای سعدی نیجه کور رسین بودیای معل و مطرزی بوجوان لایعلم ولا یفهم
اوزرند و دیدم بر چرکین خطدر که آلتون صوبله یازمشد و (یت) قد شبه بالوری جار
عجلا جسداله خوار) قد حرف تحقیق (شابه فعل ماضی مفرد مذکر فاعله مفاعله یابندن
(با حرف صله) وری واولک ورائک فتحه لایله بنی آدم دیمکدر حرف جر فعله متعلقدر نقد برا
مجرور و مفعول به غیر صریحدر و جار لفظا مرفوع فاعلیدر (عجلا فیا س مرفوع اولی
ایدی جارین بدلکله لیکن قرأند و اقتباسه دلالت ایکن ایچون نصب ایلدی (زیرا اند
منصوب ز مفعولیت ایله اتخذ فعلندن اما بوند و جازدر که دیتن کی حکایتله اوله و جازدر که
اعنی تقدیریه اوله (و جسد ایلدر و عجلادن) له خوارله مقدم خبر و خوار مؤخر مبتدا و جله
اسمه صفت جسددر (خوار خا و محمه نک ضمه بقر اوزینه دیرل (محصول یت) مذکور ابلهی
گاه جاره تشبیه ایلدی و گاه بقره تحقیق جار بنی آمده مشابه اولدی اعنی بوزانی جسد بکه
صغیر اوزی صاحبیدر حاصلی صغیر اوزلی بربوزنی جسدلی جار بنی آمده مشابه اولدی (قطعه)
یادی توان گفت ماند این حیوان * مکر دراعه و دستار و نقش بیرونش (با حرف صله) آدمی
انسان (گفت مصدر معنایستدر) ماند فعل مضارع مفرد غایبدر مانیدندن بکرزدیمکدر
مانسندندن دین خطا ایلمش مصراعده تقدیم و تأخیر وارد رتقیری توان گفتن که یادی ماند
این حیوان (دراعه دالت کسر یله طبلسان دینکاری لباسدر که بوزمانده معجز و متروکدر
(دستار بوند دیندر (محصول یت) دیمک اولماز که آدمی به بکرز بوجوان مکر طبلسان و دیندر
و نقش و شکل بیرونی یعنی حقیقته انسان دکلدر و انسانه بکرز مکر صورت ظاهر بیسی بعض نسخه ده
مکر برینه بجزر و شمش (بکر در همه اثواب و ملک هستی او * که هیچ چیز نیایی حلال جز خونش)
با حرف ناکید (کرد کاف عجمک فتحه فعل امر مفرد مخطفدر کرد بدندن چکرین و دولان دیمکدر
(ملک هستی بیایه (محصول یت) جیع اثواب و وارانی ملکند یعنی ماملکنده چکرین و دولان
یعنی نجس و تفحص ایله که هیچ برنسته سنی حلال بولمازین قانندن غیر یعنی قاتی حلال و سائر
اثواب و املاکی جیعا حرامدر (قطعه) شریف اسکر متضعف شود خیال مبر که پایگاه
بلندش ضعیف خواهد شد (متضعف تفعل یابندن اسم فاعلدر ضعه نکه ضد و نقض
قوتدر (که حرف بیان) پایگاه به عجمله بوند مرتبه سر ادر (بلند و اضافتی بیایه در) شد
مصدر معنایستدر (محصول یت) شریف اگر ضعیفده اولور سه خیال ایلتمه یعنی ایله
حاصلی خیال طومنه که انک بلند مرتبه سنی و عالی منصبی ضعیف اولسر در یعنی شریفک وجودی
و یا امر دنیوی ضعیف اولمغه شریفک مرتبه سته ضعیف و نقصان کلزین شریف شریفدر
(و راستانه سیمین بجز زردوز * کان مبر که بهودی شریف خواهد شد) آستانه سیمین
بیایه (با حرف صاحب) بجز زرده بیایه در (دوزد فعل مضارع مفرد غایبدر) دوز بدندن
مخلیه دیمکدر ز برد و ختن و دوز بدندن مشترکدر دیکمکه میخلقم ییشده بعض نسخه ده
بزند و شربینه بومعنا (شریف بوند عزیز و مقبول معنایستدر (محصول یت) و اسکر
کش اشبکی التون اکسریله میخلرسه یعنی بوقدر اموال و اثوابه مالک اولور سه ظن ایکنکه
بهودی شریف و عزیز او اسر در یعنی مال و ملک چو قلعیه بهودی معزز و مکرمل اولماز

دست سوری

دست شعی

(حکایت) دوزدی کدایی را گفت شرم نداری که از برای جوی سیم دست پیش هرلیم
دراز میکنی گفت (محصول ترکیب) بر او غری بدینچی به دیدی او تاغزه پسین که بزار به
مقدار نیجه کش ایچون البکی هر الحفک او کینه او زادر سین دینچی دیدی (یت) دست دراز
از پی یک جبهه سیم * به که ببرد بدینکی ونیم (دست دراز تقدیری دست دراز کردندر
پس دست کردنک مفعول اولی و دراز ثانیه سی پس دست دراز وصف ترکیبدر دین معنای یت
واصل دکل ایلمش بعض نسخه ده دست درازی دوشمش یا لیه بونقدیر چه وصف ترکیبی اولور
(پی با عجمک فتحه ادا ت تعلیلدر) جبهه سی قلیلدن عبارندر (ببرد فعل مضارع جمع
غائب تشدید ضرورت وزن ایچوندر کسر دیمکدر) دالت کاف عجمله در همه الی حصه دن
بر حصه به دیرل (محصول یت) بر چه کش ایچون ال اوزون ایلک یعنی ال اوزانمق یکدر که
کسر بر دالت کش ایچون و یا یارم دالت حاصلی او غریق ایدوب ال کسیدکن ایسه دینجیلاک
ایدوب ال صاغ قاتی اولی در (بوند پی بعده معنایستدر در دین خطا سولمش (حکایت)
مشت زنی را حکایت کنند که از دهر بخلاف بجان آمده بود و از حلق فراخ و دست تنگی بفرغان
شکایت پیش پدر برد و اجازت خواست که عزیم سفر دارم تا مکر بقوت باز و دامن ککامی
بکف آرم) مشت زن وصف ترکیبدر بومرق اوزوچی دیمکدر بونک اصلی بودر که مشت زناک
برفندر که صاغ الک باش پرمقین سبابه و وسطی بینه آلور وصول انشده برنسته بی سپر ایدر
و مطرق اوینی کی اوینار حاصلی صاغ الی مطرق بر بنه استمال ایدر بوطائفه بوفنده اول قدر
ادمان ایدر که صاغ الیک هر بر پراخی خیاره دوشمش در تحصیل زماننده شام شریفه بر قاج
سمرقندی طالب علم کادی و بعضنک بوفنده بر مقدار هارقی و ارایدی مسافر در دیو بونلری
منجیک جامنه ایلندک ایچورده بر مقدار داندک نصکره جامک دیوارینه اولقدر مشت
اوردیار که قابل تفسیر دکل مکر انواع ادمانلرندن بوبرنوع ادمان ایلمش و بر کره بونلری ربوه
جانبه سیره جبقاردق حین مضاحبه بر دزمانی بر ضعیفه سته قاتی بر مقدار او بیایه بیدی
قالقدیلر و اویناری اول ضعیف و انالک قولای تو زینه بر مشت اوردی همان دپه سی اوزره کلدی
و کوم ککول اولدی بزرقاج روی طالب علم خوف ایلدک که اولدی دیو اما انلر هیچ آلمادی
و قالقدیلر اول مضروب اولدیار عقلی باشنه کلنجه (پس مشت زنی زور باز ایله تفسیر ایدنلر
تفسیر ایشلر) با حرف وحدت (و اادات مفعول) دهر بخلاف زمان غیر مساعد دن عبارندر
اضافت بیایه در (خلق فراخده بویه در) خلق نقطه سز عریده بوزانه دیرل و فارسیده
کلو دیرل کاف عجمک فتحی و ضمه (فراخ فالت فتحی و کسر یله ککش دیمکدر و اسع معنایستدر
کثرت اکل و عدم قناعتدن کایتدر) دست تنک وصف ترکیبدر (و یا حرف مصدر ال طارانی
دیمکدر صغر البد معنایستدر حاصلی افلا سدن کایتدر) دست تنک دیو تنک کسرینه تنبیه
ایدوب اضافتله او قویانلر تنک طبع ایشلر (بفرغان با حرف صله تقدیری بفرغان آمده بوددر
(شکایت پیش پدر برد بعض نسخه ده مشورت دوشمش شکایت برینه (که حرف بیان) عزیم سفر
مصدرک مفعولنه اضافتدر (نا حرف تعلیل) مکر حرف تثنی نا اوله که دیمکدر با حرف مصاحبت
قوت باز و مصدرک فاعله اضافتدر (دامن کام لامیه در مجازا) و یا حرف وحدت و یا حرف تنکیر
مر ادا تنکی دیمکدر (با حرف صله) کف ال ایلمی در مرادال در مجاز مرسل طریقه (آرم فعل مضارع
متکلم وحده در اله کتورم دیمکدر بعض نسخه ده بچنک دوشمش (محصول ترکیب) بر مشت زنی
حکایت ایدر که دهر بخلافدن جانه کشیدی یعنی جانتدن اوصافش و میرار اولمشیدی
و کیک بوغزدن وال طارافتدن قعانه واضطرابه شکایتی بیایسی قته ایلندی یعنی بیایسته حالتدن

دست سوری

دست ابن سید علی

دست شرح جیما

دست ابن سید علی و سوری

شکایت ابلدی و احازت دبلد بکه سفره نیت ایدرم اوله که قوت باز و اظه مراد اتکنی اله کتورم دیو
 (نیت) فضل و هنر ضایعست تا نخواستن عود بر آتش نهند و مسک نهسیند تا حرف توقیت ذر
 مادام معناسته (محصول نیت) فضل و هنر ضایع در مادام که کور نمید و یا کور ستر لیه از نوم
 و تعدی طریقه بقیله مصرع ثانی نمیل طریقه و افعدر پس عودی آتیه قورله قوقوسی ظاهر
 اولمغیچون و مسکی ازلر زیر از مکه قوقوسی زیاده اولور حتی زلفه و کاکله و کبوسیه مشکا
 دیرل یومعنی اعتبار بیه قندر (بدر کفت ای پسر خیال محال از سر بدر کن و پای فصاحت
 در دامن سلامت کش که بزگان گفته اند دولت به بگویند نیت چاره کم جو شید نیت)
 (خیال محال بیایه) پای فصاحت لامیه در مجازا (دامن سلامت بویله در) کش فعل امر مفرد مخاطب در
 کشیدن (که حرف تعلیل) کوشیدن طور شقی دیمکد (یعنی سعی ایلک) (کم بولک کبی پر زده
 ترک کلیدن عبارت در) جو شیدن لغته قیام قدر (اما بولک کبی پر زده اضطراب و مشقتدن
 عبارت در) (محصول ترکیب) باباسی دیدی ای اوغل خیال محالی باشکدن چبقار یعنی اخراج ابله
 و پای فصاحتی دامن سلامت چک یعنی ممکن اولدینی دکلو فصاحت ایدوب اضطراب و مشقتدن
 سام و آراده اولر زیر ایلکیر دیمکد در دولت و سعادت سعی و کوششله دکل یعنی خالصه
 دولت ال و بره مادام که جانب حقدن عنایت اولمیه پس چاره اضطراب و مشقتی ترک ایلکیر
 یعنی صبر ایدوب به حضور اولمغیچدر (نیت) کس نتواند گرفت دامن دولت بزور کوشش
 فی فائده است و سمد بر بروی کور) گرفت مصدر معناسته در (دامن دولت لامیه در مجازا
 کوشش فی فائده بیایه در) (وسمه و اولمغیچ و سبتک سر کونیه بونده راستی مراد در که دیدی اهل
 فاشلرینه چکرل) (بروی کور بیایه در) زیرا بونده کور عدم ابرو دن عبارت در (اعنی معناسته دکل
 یعنی ابره نک قبلی اولمغیچ ابرو به راستی حکمک فائده و بر من) (شریح کورک بومعناسته تضرع
 ایلام کلرندن معلومدر که کوری اعنی معناسته اخذ ایدرلر) (محصول نیت) کبسه دولت اتکنی
 نور ایل طومغه قادر دکلدر یعنی قوت باز و یله دولت ال و بر من زیر ابروی کور و سمه چکمک کبی
 فی فائده در دولت و سعادت سعی جانب حقدن عنایت اولمغیچ (نیت) اگر بهر سرمویت هنر
 دو صد باشد (بهر بکار نیاید جو بخت بد باشد) بهر با حرف ظرف (سرم و لامیه قبل اوجی دیمکدر
 هنر دو صد ضرورت وزن اچون تقدیم و تاخیر اولش اصلنده دوصد هنر در) (محصول نیت)
 اگر هر بر قبلك اوجنده ایکوز هنرک اولور سده هنر ایشه کلز (یعنی فائده ایلز) (چونکه بخت و طالع
 پرازم اوله) (یعنی طالعده مساعدده اولمغیچ هنر فائده ایلز) (نیت) چه کند زورمند و ارون بخت *
 بازوی بخت به که بازوی بخت) زورمند زورلی دیمکدر (ز را مبادات نسبتدر) پس زورمند
 وصف ترکیبدر دین خطا ایلش (وارون بخت وصف ترکیبدر نفس طالععلی دیمکدر
 زورمند اضافتی بیایه در) (بازوی بخت و بازوی بخت لامیه در مجازا) (محصول نیت) زورلی
 نفس طالعی نه نایلسون (یعنی نیه قادر در) نیه مالکدر طالع ایشلمغیچ (مصرع ثانی
 مقام تعلیلده در) (زیرا طالع بازو سی یکدر قوی بازو دن یعنی طالع قوی اولمغیچ بازو قوی
 فائده ایلز بویکی بینی بر حدره ظن ایدوب مشوی بازو نلر غریب فی شخص ایشلر
 (پسر کفت ای پدر فواید سفر بسیارست از ترهت خاطر و جذب فواید و دیدن عجایب و شنیدن
 غرائب و تفرج بلدان و محاورت خلان و تحصیل جاه و ادب و مزید مال و مکسب و معرفت
 یاران و تجارت روز کاران چنان که سالکان طریقت گفته اند) فواید سفر لامیه
 (از حرف تدبیر) (ترهت خاطر مصدرک فاعلنه اضافتدر و سرور خاطر دیمکدر) (جذب فواید
 مصدرک مفعولنه اضافتدر فائده چکمک) (یعنی فواید تحصیل ایلک) (دیدن عجایب و شنیدن

ز دشمنان چیه
 ابروی کورک اضافتی لامیه
 اولوب کوراعنی دیک اوله
 هر قدر جزالت اولمغیچ
 معنی فاسد اولمغیچ حتی شارح
 هر حوم دخی شراحه یک
 بور مدیکندن جوازینه
 اشارت ایشلدر (اسعد)
 رد ابن سید علی و سروری

رد ابن سید علی
 و سروری

غریب ایکبسی بیه مصدرک مفعولنه اضافتدر (تفرج بلدان مصدرک مفعولنه در) بلدان
 بلك ضمیمه بلك جمیدر شهرلر دیمکدر (محاورت مفاعله بایدرن مصدر در) (خلان اضافتی
 مفعولنه در سابقلر صکی) (خلان خلایک جمیدر و تشدید لام ابله) (مزید مصدر ممی ماله
 اضافتی فاعلنه در) (و معرفت یاران مصدر جمیک مفعولنه در) (تجربت روز کاران تجارت تفضل
 بایندن مصدر در سماعی زیر مغل اللام اولمغیچ یا مصدری حذف ایلک سماعیدر
 فتأمل (روز کارانه اضافتی مفعولنه در) (روز کاران الف و نوله جمع اولمغیچ خلاف قیاسدر
 (محصول ترکیب) (بسر دیدی ای پدر سفر فائده لری چوقدر خاطر سروریندن و جذب
 فوایددن و عجایب احوالی کور مکدن و غریب قصدر ایشلکدن و شهرلر سیرندن و دوستلرله
 مکالمه دن و منصب و ادب تحصیلدن و مال و مکسب زیاده لیکندن و یارانی بیلدن و روز کارل
 تجربه سندن شو بیلکه طریقت سالکری دیمکدر (قطعه) باید کان و خانه در کروی *
 هرگز ای خام آدمی نشوی) (تا حرف توقیت مادام معناسته) (بدکان با حرف ظرف
 (در حرف ناکید) (کرو کا ف بحکم کسری و رانک فتحله رهن معناسته در) (و یا ضمیر
 خطاب) (نشوی فعل نئی مستقبل مفرد مخاطب در) (محصول نیت) مادام که دکان و خانه ده
 رهنده سین یعنی انلرله مقید سین هرگز ای خام کبسه آدمی اولمغیچ سین یعنی ما دام که دکان
 و خانه دن چقبوب غریبه کبزه سین هرگز خاملک کمتر و انسان اولمغیچ سین (برواندر جهان
 تفرج کن * پیش از آن روز که جهان بروی) (رو فعل امر مفرد مخاطب کیت دیمکدر اندر
 هرگز فتحله ایدات ظرف در) (گز اصلنده که از ایدی) (محصول نیت) وار جهسته تفرج
 ابله اول کوندن اول که جه ساندن کیدر سین یعنی دکاندن و اودن چقبوب و ارجالی سیر
 ابله اول کوندن اول که عالم فایندن عالم باقی به کیدر سین یعنی اولمغیچ دن اول (پدر کفت ای پسر
 منافع سفر برین غلط که کفتی بسیارست ولیکن پنج طائفه را مسیست اول بازو کانی که
 باوجود نعمت و مکت غلامان و کنیران دلا و پز و شاگردان چاک دار در هر روز بشهری
 و هر شب بمقای و هر دم بتفرج گاهی از نعم دنیا تمتع شود) منافع سفر لامیه (نقط بولک و ممیک
 فتحه ر یله اسلوب دیمکدر) (بعض نسخه ده بسیار برینه بی شمار و شمش) (بج طائفه را
 (را ادات صله و یا ادات تخصیص قندر) (بعض نسخه ده مسلم برینه سین و تا ادات خبردر
 واقع اولش) (بج طائفه راست دیمش) (بعض شرح بویله یازمش به مینیه) (و بعضی
 افترا ایلش) که بچک اولنه بر بلاء صله ایراد ایلش دیولیکن یا نمرده اولان نسخه مذکور
 شارحک نسخه سندن یازمش غایتده صحیح نسخه در و انده افترا ایلدیکی بادن نام و نشان
 بوق (پس معلوم اولدیکه یا ننده واقع اولان نسخه یازیده سقیم ایش و یا بعضیا افترا ایلدرش
 و بویله اعتراضی چوق واقع اولور) (اعوذ بالله من شرور انفسنا ومن سیئات اعمالنا) (بعض
 نسخه ده اول برینه تحسین واقعدر) (بازو کانی یا حرف وحدت) (که حرف رابط صفت
 (یا حرف مصاحبت سببی منضم) (وجود نعمت لامیه) (مکت قدرت دیمکدر) (غلامان
 داردک مقدم مفعولدر) (و کنیران اکا معطوف) (الف و نوله جمع اولدقلری ذوی العقولدن
 اولدقلری اچوندر) (بعض شرح غیردن نقل ایدوب) (کنیران کنیر کلک جمیدر دیمش
 (مکره بجر الغریب دن نقل ایدوب دیمش) (کنیران کنیرک جچی) (و کنیر کان کنیر کلک
 جمیدر و مر جودر که کنیران کنیرک جچی اوله دیمش) (و بعضی تصریح ایدوب بویکه
 بوقریدن اسناد چهل ایدوب خبلی پریشان کلمات ایلش) (غلامان اولنه برکه حرفی ایراد
 ایلن حق معنایه و اصل دکل ایش) (دلا و پز و وصف ترکیبدر آویزیدن لغته اصمقدر

محاورت خانه مصاحبت
 معناسته در و جم ابله
 قو کسباق ایلکدر

عجا بازانک سه و انجی چاثر
 دیمکدر (محمد اسعد)
 رد سروری

رد سروری
 رد

(اما استعماله تعلق معنای در کواکب تعلق ایلدیک نسته رده استعمال ایدرل بونده غلامان و کنیزانه صفت واقع اولش اشتراك طریقه (شاگردان چاک بیایه) و غلامان (و کنیزانه معطوف شاگردان خدمه مراد در (یعنی خدمتکار جنسی) دارد فعل مضارع مفرد غائب مذکور مقدم مفعول لری (و بازگانه راجع تحتیده ضمیر فاعلی) بشهری (با حرف ظرف) (و یا حرف وحدت) (عقاید بویه در (بعض نسخه ده هر دم برینه هر لحظه دو شمش (بفرج کاهنده بویه) (نعم دنیا لایه نعمت دنیا دیکدر) (متنع فعل بایندن اسم فاعلدر فائده لیبی معنایه (محصول ترکیب) پدر دیدی ای پسر بواسطه اوزره که سن بیان ایلدک سفر فائده لری چوقدر اما بش طایفه به مسلدن اولکسی بر بازگانه که نعمت و قدرت وجودیله دلاویز جوانلری و جاریه لری اوله و چاک خدمتکارلری دخی اوله هر کون بر شهرده و هر کجه بر مقامده و هر لحظه بر سرانگاهده دنیا نعمتلرندن فائده لسه (قطعه) منم بکوه وشت و بیابان غریب نیست * هر جا که رفت خیمه زد و خوابگاه ساخت) (منع اسم فاعلدر افعال بایندن صاحب نعمت اطلاق ایدرل حاصلی اهل دولت دیکدر غنی معنایه اسم مفعول طر توب عینی قحبه قید ایلین تصرف خاص ایلش (بکوه با حرف ظرف) (دشت دالک فحی و شیک سکونیه اووا صحرا معنایه) (منع مبتدا و غریب تائیدی) و نیست خبر ثانی و ثانی خبریله جمله اسمیه خبر اول و اول خبریله جمله ابتدایه (خیمه چادر و زدک مقدم مفعولی) (خوابگاه بناحق بر یعنی بناحق و راحت بری دیکدر) (ساختن مقدم مفعولدر) (محصول بیت) منم و غنی اولان کیمه طاغده و او واده و بیابانده غریب دکلدر هر ره که واردی چادر قوردی و بتاق و حضور بری پیدا ایلدی حاصلی هر ره به که واره حضور و صفایدر دیکدر یعنی اهل دنیا هر قنده ایسه ذوق و صفاده در دیکدر) (و آن را که بر مراد جهان نیست دسترس * در زاد و بوم خویش غریبست و ناشناخت) (و او بوک کی پر رده اشتراك معنایه سنی متضدد در (که حرف بیان) (مراد جهان بیایه) (دست رس وصف ترکیبدر رسیدن قدرت و وسعت معنایه) (زاد و بوم جیب کستان نسخه رنده و او عطفله کلور اما سید علی زاده و نعمت الله و اوسز ایراد ایلش و هیچ بریسی تعرض ایلماشدر که ترکیب اضافی میدر من جیمدر و سائر لغتدره بوم زمین و قرار کاهدر دیشلر اما زاده مستقلا معنی و بر شلر لیکن اهل اعجام دید بلر که زاد و بوم عطف تفهیمدر اما زادک بوندن خبری برده بوم معنایه دلائی یو قدر و العی عند الله (ناشناخت نامعلوم دیکدر) (محصول بیت) منمک حالی مذکور کیدر اما اول کیمه نک که جهان مرادینه الی بر شمن یعنی قدرت و وسعتی بوفدر حاصلی فقیر و مفلسدر کندر نک طوغد بخی و قوید بخی برده یعنی کندی شهرنده و مملکتنده غریب و مجهول و متکورد در حاصلی انی کیمه بیلز و نام و نشانی اکاز (دوم عالمی که بمنطق شیرین و قوت فصاحت و مایه بلاغت هر جا که رود بخند و نش افدام نمایند و اکرام کنند) (دوم بش طایفه نک ایکجیسی) (عالمی با حرف وحدت) (که حرف بیان) (با حرف مصاحبت سببی متضمن) (منطق شیرین بیایه مصدر میبدر منطق معنایه یعنی تکلم) (قوت فصاحت و اول تشدیله لایه) (مایه بلا غنده بویه در) (بخند منش با حرف صله) (افدام نمایند افدام نمایند مقدم مفعولدر) (محصول ترکیب) ایکجیسی بر طاند که شیرین تکلمه و فصاحت قوتیله و بلاغت سرمایه سیله هر ره که کیدر خدمته افدام کوسرلر و اکا اکرام ایدرل (قطعه) وجود مردم دانا مثال زر طلاست * که هر جا که رود قدر و قیئت داشت) (وجود مردم دانا لایه) و بیایه در (مثال زر طلاست لایه) (در راده تشدید ضرورت وزن ایچوندر) (طلا طانک

رد شعی

در کیمه بلایه

کیمه بلایه بالذات نوشتدر (که حرف رابط صفت) (مابعدی جائد که دانا به صفت اوله و جائد که زر طلا به) (محصول بیت) مردم دانا نک وجودی بالذات نوی کیدر که هر ره به کیدر سه قدر و قیئت بیلور یعنی خالص و صافی التون نیچد که هر رده و معزز و مکرم ایسه اهل علمده انجیلین معتبردر (زرک زاده نادان بشهر و اماند * که در د یار غریبش بهیج نستانند) (زرک زاده وصف ترکیبدر) اکا بزاده معنایه نادانده اضافت بیایه در (با حرف صله) (شهر و ارفظدر اما اصلنده هر کیدر سه لفظیله و اللفظندن (معلوم اوله که از منه ماضیه ده بر پادشاه کلشد که کونه سکته شاهی بی ضرب ایدوب التون ایچونی التون برینه ایچو ایچو ایچو بوب کندی حکم سلطنتنده خلق انکله معامله ایدوب بیع و شرا ایدرل ایش حتی بوزمانده بر کیمه نک ظلمندن تعبیر ایللی اولسه ر مملکتنده کون بوزیدر دیرل (پس شد شاهدن مخفدر و رواجاز معنایه در اول پادشاه مذکور قضیه بی جائز کورد و کیچون اول کوندن ایچو و التونه شهر و ایدیلر پس شرا حک بونده انواع بریشان اقولانه التفات اولسون که تقیدی تضییع اوقاتدر ماند فعل مضارع مفرد غائبدر مایندن بکر نک دیکدر) (مانستن دن دینلر خط ایلدیلر) (که حرف رابط صفت) (در حرف ظرف) (دیار غریب بیایه) (شین ضمیر شهر و ایه راجعدر) (نستانند فعل انی مستقبل جمع غائب صائون المازل دیکدر) (خاصی اعتبار ایلزل) (محصول بیت) جاهل اکا بزاده شهر و ایه بکرز که آتی اول پادشاهک قلمروندن غیری دیارده هیچ المازل (سیوم خو پروی که درون صاحب دلان بمخالطت اومیل کند و صحبتش را غنیمت شناسند و خدمش منت دانند که گفته اند اندی جلال به از بسیاری مال روی زیبا مرهم دلهای خسته است و کلید درهای بسته) (سیوم بش طایفه نک او چخبی (خو بر و وصف ترکیبدر) (کوزل بوزلی معنایه) (و یا حرف وحدت) (که حرف رابط صفت) (درون صاحب دلان لایه) (صاحب دل سکون بایله اولجه وصف ترکیبدر) (اما کسر بایله لایه در) (حاصلی بونک کیلر ایکی وجهله اوقنور) (الف و نون ادات جمعدر) (با حرف صله) (مخالطت مفاعله بایندن مصدر در و ناسلوب عجم اوزره مطول یازیلور و تلفظ اولنور) (اختلاط و مخالطه قر شمعدر) (اویه اضافت لایه در) (میل کندک مفعول صریحی) (و بمخالطت غیر صریحی وجهه فعلیه خبر متدادر که دروندر) (محصول ترکیب) او چخبی بر خوب روی در که صاحب دللرک درونی انک اختلاطه و یا انکله اختلاطه میل ایدر و صحبتی یعنی مصاحبتی غنیمت اکثر و خدمتی منت یاورلر که اولر دیشلر در (اندی جلال یاه مصدرله و اضافتله از اجاق جلال) (بسیاری ماله بیه بویه در بعینه) (حاصلی جلال آزانی مالک چوقلو غندن یکدر ز پراری زیبا خسته کر کالمر همیدر و بغلو قبول مقتاحی کایدی کاف عربک کسره سنه شخصیت ایدنلر خط ایلشلر ز پرا قحله افسحدر (قطعه) شاهد آنجا که رود عزت و حرمت بیند * و برانند بشهرش پدر و مادر خویش شاهد بونک کی بر رده محبوب معنایه در (ور و اکردن مخفدر) (بشهرش شین ضمیر معنایه براننده مقیددر) (محصول بیت) محبوب اول بره که کیدر یعنی هر بره که کیدر عزت و حرمت کور و راکرانی کنند نک تاسی و اناسی یانلریدن قهر ایلده سوررلر سه (حاصلی کیم او و رسه اکا تالی و اتالی ایدر) (پراطوس در اوراق مصاحف دیدم * کفتم این منزلت از قدر تویی بنیم پیش) (بر بایه جمله و تخفیف رایله لفظ مشترکدر) (قناد ایله یلک بیننده اما بونده یلک مراد در قناد دین خطاسو بلدی ز پرا مصاحفه یلک قنور قناد قونلاز) (و بونی هر کس بیلور پرک راسنی تشدید ایله قید ایدنلر ضرورت وزن ایچون دیو وزن طبعه مالک دکلمش) (در برینه بر باز انلر معنی جانینه ناظر اولمازل ایش) (اوراق مصاحف لایه مصاحف مصحف نک جمعیدر) (منزلت نامر تب تاسی کی اسلوب عجم اوزره مطول یازیلور و مطول تار کی تلفظ اولنور) (پس ضمیر خطاب اعتبار ایدن غفلت ایلش) (بیش یاه عربیله

رد شراح چیما

رد شراح چیما

رد سروری و شعی

رد شعی

رد این سید علو سروری

رد سروری و شعی

رد این سید علی

زیاده معنایه در (محصول بیت) طاموس یلکنی مصفرك اورانی ارانسته کوردم (شکه عاد ما
 اوغلا نمفلر طاموس یلکنی مصفرك اورانی ارانسته قوبغلر در (پس مصفرك ورفلری اوزره
 طاموس قنادینی کوردم دین ابی کوره همش) کور یچک دیدم بومرینه و مزنی و بومقامی سنک قدر کن
 وحد کن زیاد کورورم (یعنی بومکرم و معرزمقام سنک لایق دکلدر) گفت خاموش که هر کس که
 جالی دارد * هر کجا پای نهاد دست ندارندش پیش) خاموش فعل امر مفرد مخاطب ایسم اول
 دیمکدر (که حرف تعادل) جالی با حرف تنکیر (ندارندش شین ضمیر معناده پیشه مقیددر) پیشش
 نقدیرنده (ندارند برینه نوله بدارند یازانلر بایله صحیح نسخله مخالف یازمشلرا اگرچه تاو بایله
 معنی و یرمک قابلدر (محصول بیت) حضرت شیخ بیورر بر طاموسه بن بوبله دیجهدیدی ایسم اول
 زیرا هر کجک که جالی وار هرزه به که اباق قور یعنی کبد را و کینه ال طومر ز یعنی اتی کپسه رد
 و منع ایلم بلکه هر کس کل بری جانم دیرل زیرا صاحب حسنه هر کس طالبدر (نظم)
 چون در بر سر موافقت و دلبری بود * اندیشه نیست کر پدرا زوی بری بود) جمیع شراح بویا یکی بینی
 رباعی دیو یازمشل حال بو که رباعینک بحری معین بحر در نهایی بوده بحر هرج اقسامنددر یعنی بحر
 مضارع احز بدر و رباعی بحرینه فرییدر قنبر (دلبری با حرف مصدر) بری بونده پیراز معنایه در
 (محصول بیت) چون پسرده موافقت و دلبرک اوله یعنی کوزل اوله و اختلاطه لایق و قابل اوله
 غم بوقدر اگر باباسی اندن برار اولورسه زیرا هر کس اکابا بالنور حاصلی هر کپسه انک کی فرزند جانم
 اوغل دیر (او کوهرست کوصد فمش در میان مباح * در یتیم راهمه کس مشتری بود) او ضمیری
 بیت سابقه پسره راجع در و مبتدادر (و کوهر خبری) کو فعل امر مفرد مخاطبدر کوییدن
 گفتن دن دینلر خطا سوبلدی (صدفدن مراد باباسیدر تشبیه طریقه به) مباح فعل نهی
 مفرد مخاطب اوله دیمکدر (در یتیم شول انجویه دیر که برصد فده بالکر اوله اما انسانده یتیم
 باباسی اولمیان دیرل و حیوانده اناسی اولمیانده و جادانده نظیری اولمیانده (محصول بیت) اول پسر
 کوهردر سوبله صد فی اراده او اسون یعنی صد فی مطاوعم دکلدر کرکز ز برادر یتیمه هر کس
 مشتری اولور و یا مستریدر یعنی هیچ کپسه دلبری باباسیه استن یا لکر استرنکه صوبی بیورر
 (بدر را تا یکی همراه آن شبرین پسر یتیم * الهی باشندان روز یکه اورا بی پدر یتیم) (چهارم
 خوش اوازی که آب از جریان و مرغ از طیران باز دارد پس بوسبت این فضیلت دل مردمان
 صید کند و ارباب معنی بنامه مت اورغبت نمایند) چهارم دورنجیسی بش طائفه نک (خوش
 اواز وصف ترکیبی) و یا حرف وحدت (که حرف رابط صفت) جریان مصدر در جری یجر بدن
 یعنی ضرب بابت ناقص یا بستن افعی معنایه (طیرانده مصدر در طار بطیردن ضرب بابت
 اجوف یا بستن او جمع دیمکدر (باز دارد آقور یعنی مانع اولور با حرف مصاحبت (وسبت
 شول نسته در که انکله غیره اولشله یعنی غیره یقین اوله تابی تطویل اسلوب عجم اوزره در
 فضیلت معرفده ارتقا به دیرل و تابه مذکور کیدر (دل مردمان لامیه (و کنند مفعول اولی
 (و صید تانیسی) ارباب ر بک جمیدر اصحاب معنایه (معنا به اضافتی لامیه در (با حرف صله
 (منادمت مفاعله یا بستن مصدر در نده بک دیمکدر یعنی مصاحبت معنایه در (اوه اضافتی لامیه در
 (رضبت نمایند مفعول صریحی (و بنامه مت غیر صریحی (محصول ترکیب) دورنجیسی بر خوش
 اواز در که صوبی امتدن و قوشی او چقدن منع ایله حضرت داود پیغمبر علیه السلام اوازی کی
 پس بوفضیلتک و سبله سی و سبله خلقک کوکافی شکار ایدر و ارباب معنی الک مصاحبتنه رغبت
 کوسترلر (بیت) سعی الحسن الاغانی * من ذا الذی جس المثانی) سمع سنک فغنی و میمک
 مکتوبله قواف معنایه دریای متکلم ایله اضافتی لامیه در و تقدیرا هر فوع مبتدا و جائزدر که سعی

رد شعی

رد ابی سید علی

رد شراح نجیبا

رد ابی سید علی
و سروری

مطلب

سید علی زاده طریبان بازمش
 و سروری بوبله یازد یغنه
 اعتراض ایلمش و دعا کویده
 بویازیشی زیاده ناپسند کلدی
 پس متعدد شروخته مقید
 اوادم کوردم فی الحقیقه جمع
 شروخته رانک یا اوزره
 تند ببله بولدم ایکن بنده
 بر خطابی سهو قلمرینه جل
 ایدرم لاهی چابنک انت
 رسوده صاوا غایه فعل
 مانع در بیورد یعنی جل
 ایاد بکم کی و الاونلر کی
 افتد باردن بویاه خطا فصد
 معنارن اولساز فتد و پس
 معترضک اعتراضی با تمهید

طریبان اواره یا نور فهدن عی عه سید

سماعی واصغاتی معنایه اوله ایشتمک و دیکلمک دیمکدر (پس حرف جر مقدره متعلق اولر
 (حسن صفت مشبهه در (اغانی به اضافت صفتک موصوفه اضافتیدر (اغانی جمع اغنیه غنا
 معنایه در (پس اغنیه جمع غنادر دین کندی زعبله سوبلش (من اسم استفهام محلا مرفوع
 مبتدا (ذا اسم اشارت محلا مرفوع خبری) (الذی اسم موصول) (جس جموله فعل ماضی مفرد
 مذکر غائب یا شدی دیمکدر مس کی جمله فعلیه اعرابدن محلی بوق صله سیدر الذینک والذی
 صله سبله محلا مرفوع صفت ذادر (المثنی جمع مثنادر ایکی قلی سازه دیرلر شکه مثال جمع
 مثلدر که اوج قلی سازه دیرلر (مثانی جس نک مفعولیدر و سکون یا ضرورت وزن ایچوند
 (محصول بیت) بنم قولقم کوزل غنارده رو یا خود بنم سماع واصغام کوزل اوازه مقیددر یعنی میل کوزل
 اوازه در کبدر شول کپسه که ایکی قلی ساز چار یعنی اکانه اعتبار مقصود بودر که کوزل
 اوازی سازه ترجیح ایدر حاصلی بنم میل حسن صونه در سازه دکل علی الخصوص صله قلی ساز
 دیکلمک حرامدر مصراع ثانیك تحفه بنسده مراد حسن صوتدر دین بیتدن مرادی بظامش
 (قطعه) چه خوش باشد اواز نرم و حزین * بگوش حریفان مست صبح (اواز نرم بیسانه
 (حزین اینجا و نازک معنایه در (با حرف صله (کوش قولی) (حریف باد مصاحبتی) الف
 و نون ادات جمعدر (کوش حریفان لامیه (مسته اضافتی بیسانه (وصوبحه لامیه (صبح
 مصدر در صباح وقتده شراب ایچمه که دیرلر شکه غبوق عکسنه دیرلر حاصلی فاعول وزنی اوزره
 مصدر در (صبح صباح وقتده ایچلن شرابک اسمیدر دین مخالف سوبلش (محصول بیت)
 نه خوش اولور بوشق اینجا اواز صبح مستی اولان حر یقلر قوافته یعنی قوافلرینه لطیف کلور
 (به از روی خوبست اواز خوش * که آن حفظ نفسست و این قوت روح) ان روی خوبه
 اشارتدر (و این اواز خوبه (محصول بیت) روی خوبدن خوب اواز یکدر ز براروی خوب
 حفظ نفسدر (و اواز خوب قوت روحدر حاصلی حضرت شیخ اواز خوبی روی خوبه ترجیح
 ایدر ایکن فیه ما فیه (بنجم پیشه وری که بسی باز و کفافی حاصل کند تا آب روی
 از بهر نان ریخته نشود چنانکه خردندان گفته اند) بنجم یعنی مذکور طائفه نک
 بشنجیسی (پیشه باغچینک کسر ببله صنعت دیمکدر (و و اوله فتح ببله ادات نسبتدر لی معنایه
 اونه بقالی در و اوابله علی کل حال صنعتی دیمکدر یعنی اهل صنعت (و یا حرف وحدت) که
 حرف رابط صفت (با حرف مصاحبت) سعی باز و مصدرک فاعله اضافتیدر (کفافی یا
 حرف وحدت (نا حرف تعلیل) (آب روی لامیه (بهر نانه بوبله در (ریخته نشود و و کاش
 اولیه یعنی دو کلبه (محصول ترکیب) بشنجیسی بر اهل صنعتدر که سعی باز و ببله بر کفاف حاصل
 ایله تاکیم اتمک ایچون بوز صوبی دو کلبه حاصلی جره و کدبه به محتاج اولیه شوبلکه عقلا
 دیمشدر (قطعه) کر بفری رود از شهر خویش * سختی و محنت نبرد پینه دوز (با حرف
 صله (غریبی یا حرف وحدت) (سختی یا حرف مصدر) (پینه بعه به دیرلر) (پینه دوز و وصف
 ترکیب در روز بدندن رودک و نبردک تناسع طریقله فاعلیدر لغت حسیجه بعه دیکچی دیمکدر
 اما استعمالده اسکچی به دیرلر (محصول بیت) اگر غریبلکه کیدرسد یعنی دیار غریبه کندی
 شهر بدندن شدت و محنت ایلمز یعنی چکر پینه دوز یعنی اسکچلاک بر جزئی صنعت اکبر انک اهلی
 هرزه به وارسه اول صنعتله بکنور (و بر خرابی قنداز مملکت * کر سنه خسبد ملک نیم روز)
 و روا کردن محفدر شکه مکرر بیان اولندی (با حرف صله (خرابی یا حرف مصدر خرابی
 مقابله معورلق در یعنی شلک (قد فاده کسر و ضم جائزدر اصلی افتد در هرزه مک فتح و ضمیه
 مصدری افتادن و افتیدن کلور هرزه حذف اولیجی فاکسر و ضمله مستعملدر فاحفظ (از مملکت

اغنیه همزه مک ضمی
 و کسری و یالک تشدید
 و تخفیفه تغنی اولسان
 بر گونه نغمه در کذا فی
 اللغات (عجم اسعد)

رد شعی

رد شعی

رد شعی

مطلب

فند و متعلق در (کرسنه بوافظ ایکی وجهله مستعمل در بر بی نبوده کی کبی یعنی کاف ضمی ورائک سکونی و سبک کسر یله و بر بی کاف ضمی ورائک کسری و سبک سکونیله فاحفظ (خسبند خالک ضمی و سبک سکونی و بایک فتحیله فعل مضارع مفرد غائب یا تورا و او یوز دیمکدر و خسیدندن ملک خسیدک و فندک فاعل در تنازع طریق یله (نیم روزه اضافی لامیه در (نیم روز ترکستانده بر شهرک اسیدر ملک بر در (محصول بیت) پنده دوزک حال معلوم اما اسکر کندی ایچوند و الا مذکور معناده هر ملک بر در (محصول بیت) پنده دوزک حال معلوم اما اسکر کندی مملکت و سلطنتدن برخراب آباد و د و شر سه نیم روز یاد شاه پسه ده انده بر کالی و صنعتی اولدیفی تقدیر چه آج یا تورا یعنی آج فالور بونده مراد خرابلندن کند ی مملکتدن غیر یدر والا حقه بونده خراب آباد ده مکه یوللری کبی ذخیره سی اولدیفی تقدیر چه هر کس آج یا تورا حاصلی مراد بر تملیدر والا حقه بونده بویله اولق لازم دکل (چنین صفتها که بیان کردم در سفر موجب جمعیت خاطر است و داعیه طیب عیش اما آن که از بن جمله بی بهره است بخیرال باطل در جهان بود و دیگر کس نام و نشان نشود) چنین صفتها بونجلین صفتلر (که حرف رابط صفت (و یا حرف بیان (موجب جمعیت خاطر لامیه در سبب جمعیت خاطر دیمکدر (داعیه باعث دیمکدر (طیه اضافی اسم فاعلک مفعولنه اضافی تیدر (و عیشه اضافت صفتک موصوفه در (بی بهره بی نصیب دیمکدر (یا حرف مصاحبت (خیال باطل بیانیه (در حرف صله در بامعناش (جهان دنیا (دیگر داخی دیمکدر (معناسنی دخی کرو دین سوزی کرو دن اکار عیش (محصول ترکیب) پذیرد بونجلین صفتلر که بیان ایلدم سفرده جمعیت خاطر سبیدر و کوچک در لکه باعثدر اما اول کیمسه که بوجه دن یعنی مذکور بش طائفه دن اولما یوب جیه سندن بی نصیب اوله سیاحت جهان باطل خیال و وهم فاسدله کیدر و دخی کیمسه نام و نشانی ایستمر یعنی نیجه اولدیفی کیمسه د و عیاز زرامشهور و نامدار کیمسه د کلام که اندن خبر الملق ممکن اوله (قطعه) هر آن که کردش کیتی بکین او بر خاست * بفره صلحش رهبری کشدایم) کردش اسم مصدر در دیدندن دوش دیمکدر (کیتی به اضافت لامیه در (کیتی کاف محکم کسر یله و یا اصلیه ایله جهان دیمکدر (یا حرف صله (و کین کاف عربک کسر یله عداوت دیمکدر (او یه اضافت لامیه در (برخاست قافله دی یعنی قصد ایلدی (یا حرف صله (و غیر بونده خلاف و عکس معناسنه در (مصطلحه اضافی لامیه در (رهبر قول اغوز وصف ترکیبدر بر یندن بوله ایلمک دیمکدر لازمی قول اغوز زاندر (رهبر کندک مفعول صریحی (و غیر صریحی (وایم فاعلی (محصول بیت) هر اول کیمسه که عالم تبدیل و تفریری یعنی انقلاب احوال عالم آنک عداوته قیام ایدوب قصد ایلدی ایام و روزگار آنک مصطلحتک خلافت و عکس کاف اولاغوز اق ایدر یعنی اکا مرادینک خلافت دلاله ایدر (کبوتری که دکر آشیان نخواهد دید * قضایمی بردش نابوی دانه و دام) کبوتر کوکرجین (و یا حرف وحدت (که حرف رابط صفت و یا حرف بیان (دکر دخی دیمکدر (آشیان بوا) نخواهد دید دیدن معناسنه کوره بوسرد یعنی کورمک فیسرا و لبسدر (قضا میندا (همی ها حرف تا کیدی حرف استمرار (شین کوره راجعدر (نابونده الی معناسنددر (یا حرف صله (سوی جانب دیمکدر (دانه به اضافت لامیه در (دام بونده طوزاق معناسنه در (محصول بیت) بر کبوتر که دخی آشیانی کور بوسرد یعنی کورمک فیسرا و لبسدر در قضای آسمانی اتی دانه و دام جانب ایلدر یعنی شکار اولور حاصلی اتی یا آوجی اولور و یا مرغ شکاری اولور (بوسر کفت ای پدر قول حکما را چه کونه مخالفت کنیم که کفتند رزق اگر چه

بعض انعام دیدیکه نیم روز نصف دنیان کاشد پرزیرا شمس حد استوایه وارد قد نصف دنیا مقداری قطع ایش اولور پس نیم روز بوجهله اضافت لامیه اولور

رد شعی

مقوسه است با سبب حصول آن تعلق شرط است و بلا اگر چه مقدس است از ابواب دخول آن احتیاز واجب (یا حرف صله (اما باب حصول آن لامیه در (اسباب سببک جمعیدر تعلقدن مراد مباشرتدر (ابواب دخول آن لامیه در (محصول ترکیب) بوسر یا سبک جوابنده دیدی حکما آنک قولنه توجهمه مخالفت ایده بن که دیشلدر رزق اسکر چه مقسومدر یعنی از لده هر کسک رزق تعیین اولمشدر ایکن آنک حصولک سبیلرینه مباشرت شرطدر یعنی عقل مباشرت اقتضا ایدر بلا ده اگر چه مقدر در اما اکا داخل اولق ابواب واسبببندن احتیاز واجبدر قال الله تعالی ولا تلغوا بایدیکم الی التهلكة حاصلی بونک کیلر مقتضیات عقلیدندر (قطعه) رزق اگر چند بی کان برسد * شرط عقلست جستن از درها) اگر چند اگر چه که معناسنه مستعمل لفظدر (پس اگری ادات شرط (و چندی کم خبریه معناسنه اعتبار ایدنلر چندان کبی بوفنه چندان وقوفلری بوغیش (محصول بیت) رزق اگر چه که بی کان و بی شک اویشور یعنی مقدر اولان رزق البته هر حیوانه کلور واصل اولور لیکن عقلک شرطیدر قبول دن استک یعنی عقل رزق اهل دنیا دن رجا ایکن اقتضا ایدر (و رچه کس بی اجل نخواهد مرد * تو مروت در دهان از درها) مرد بونده مردن معناسنه در (مرومیک ورائک فقه یله کیمه دیمکدر فعل نهی مفرد مخاطبدر (در حرف صله در بامعناش (دهان از درها لامیه عریجه از درهایه ایمان دیر (محصول بیت) دخی اگر چه که کیمسه اجل سیر اولمیسدر یعنی کیمسه بی اجل اولور اما سن از درها غریبه کیمه یعنی هلاک اولاجی به واره (در بن صورت که منم بایل دمان بزغ و باشیر یان پیچه در افکنم مصلحت آنست که سفر کنیم که ازین بدش طاقت بی نوابی ندارم) یا حرف صله و یا حرف مصاحبت (پیل دمان بیانیه قوتلی و هیبتلی قبل (بزغ اورم و یا اور و شورم جنک ایلمکه قادرم دیمکدر (یا حرف صله (شیر یان بیانیه ژیان برنجی حیوانک صفتلرنددر کوکره مش و غضبه یکش دیمکدر (که حرف تعلیل (ازین بدش بوندن زیاده دیمکدر یعنی شمدنکرو (طاقت بی نوابی لامیه در (بی نوابی قدرت و بی زاد معناسنه در (و یا حرف مصدر (محصول ترکیب) بوسر بونده که منم یعنی بوفوت و زور و بومشت زنگ که بنده وار قوتلی و هیبتلی فیله کندمی اورورم یعنی اکا بی پیرامشت اورورم و یا آنکله صواشه قادرم و شیر یانه پیچه براغورم یعنی آنکله پیچه طوشماغه قادرم اسکر چه اول پیچه اورمقده ما هر در پس مصلحت اولدر که سفر ایدمکه بوندن ارتق نواسر لغه طاقت کتوره مم (قطعه) چون مرد در فتاد زجای و مقام خویش * دیگر چه غم خورد هم آفاق جای اوست) در حرف تا کید (فتاد فالت کسر یله و ضمیله دوشدی دیمکدر بونده ایرلدی معناسنه در (جای و مقام عطف تفسیری (خویشه اضافت لامیه (دیگر یالیه دخی دیمکدر (آفاق بونده اطراف معناسنه در (جای اولامیه (محصول بیت) چونکه از یعنی کتی گندی وطنشدن و مقامدن دوشدی یعنی مفارقت ایدوب ایرلدی دخی نه غم برز برا جیع اطراف عالم آنک مقام و مکانیدر (شب هر تو انگری بصر ای همی رود * در ویش هر یکا که شب آمد سرای اوست) بصر ای یا حرف صله (و یا حرف وحدت (کیمسه هر یغنی بوسر یله و براوه کیدر یعنی هر کس گندی اوینه کیدر اما در ویش بی کس هر یرده که کیمه کلاری یعنی قراکواتی بصدی آنک سر ایدر حاصلی کیمه گندی بی زده دوترسه انده یا تورا فالور یعنی جیع عالم اکا نسبت برابر در (این بکفت و همت خواست و پدر را و داغ کرد و روان شد و در هنگام رفتن شیدنش که می گفت (محصول ترکیب) بومذ کور قطعه بی سویلدی و همت دلدی و یا بامعناش و داغ ایلدی و کندی کمت و فندده ایستد لمر که سویلردی یعنی

رد این سبب علی و سروری

بویتی او فرودی (بیت) هنوز که بخش نباشد بکام * بجای رود کس ندانند نام هنوز
 اهل کمال دیکدر هزل معاشنه پیشه ور کی که سابقا کجی (که حرف رابط صفت) بکام
 مراد کجی دیکدر (بجای با حرف صله) (و با حرف وحدت) (رود فعل مضارع مفرد غائب و با فعل
 امر مفرد غائب) (کش کافک قحبه دوز را ضمیر ماقبل بودله مفتوح اولور ضرورت وزن
 اولما بجه والا ساکنده اولور پس کمر کافه اوقیان خلاف فاعله اوزره او فرودش) (که حرف
 رابط صفت و با حرف تعلیل) (و شین ضمیر هنوزه راجع در معاده نامه مقید در نامش تقدیرده
 (محصول بیت) اهل هنر که طالعی مراد بجه اولیه یعنی اکا بخت و دولت مساعد اولیه
 بریره کیدر و یا بریره کنسونکه آدنی بیلز و یا بیلده حاصلی نام و نشانی اکلار وایشید لمر
 بره کیدر یا خود برخلاف سمنه کیدر که نام و نشانی جیقیه و یا کنسونکه نام و نشانی جیقیه
 (تا رسید بکنار آیه سنک از صلابت او بر سنک همی آمد و آوازش بفر سنک همی رفت)
 تا حرف انشغال معاشنه (رسید فعل ماضی مفرد غائب یعنی ذهب الی ان وصل یا خود حتی وصل
 (با حرف صله) (کاراب لامیه) (و با حرف وحدت) (که حرف رابط صفت) (صلابت شدت یعنی
 بکلک و قلیق اویه اضافت لامیه در ضمیر آیه راجع در) (همی ها حرف نا کید) (می آمد حکایت حال
 ماضیدر) (و آوازش ضمیری بنه آیه راجع در) (با حرف صله) (فر سنک هر بجه فرسخ دید کلر پدر که اون
 ایکی بیک ادم بر مقدارنه دیر) (همی رفت حکایت حال ماضیدر کیدر دی دیکدر) (محصول ترکیب)
 مشت زن کشندی تا بر صویه ابر شد بیکه یعنی بر صویک کارنه که صلابت و شدت و وحدت
 جریانیدن طاش طاش اوزره کاور دی یعنی او کینه کلن طاش لری یوالاردی تنکه پک افار
 صولک شدت در و آوازی بر میل بره کیدر دی یعنی خروشی و جفندی بر میل مقداری بره کیدر دی

(بیت) سهم کین آیه که مرغابی درواین نبودی * کترین موج اسپاسنک از کارش در بودی
 سهم فارسیده خوف معاشنه در (معلوم اوله که آخری میم اولان کلمه ادات نسبت داخل اولی
 مراد اولسه اکثر یا بر کاف بجمعه توسط ایدر) (نمکین و نمکین کی اما مطرد دکل زیر
 غنینه دیر کافسز پس نمکین اصلنده غم آیدر دین سهوا بلیش زیر الف ممدوده ک
 لغت لرنده حدی جائز دکلدر علی الخصوص که سهم کینه اول ملاحظه غایتله فاسد در تأمل ندر
 (سهم کین قور قیج دیکدر) (آی با حرف وحدت) (که حرف بیان) (مرغابی اورد کدر) (ایمن امین
 معاشنه در) (کترین ترادات تفضیل) (و یا نون ادات نسبت) (اسپاسنک دکرمان طاشی) (در حرف
 نا کید) (ر بودی راده فتحه و ضمه لغتدر) (با حرف حکایه) (محصول بیت) بر فور قیج صواید بیکه
 اوردک ایچنده امین دکل ایدی یعنی اوردک که صوقوشیدر اول صویک صلابت و شدت
 جریانیدن ایچنده یوزمه که خوف ایدر دی مبادا که صوطو پارلیه دیوالک کو چک موجی دکرمان
 طاشی کارندن قاپوب کتورردی حاصلی قره صوکی و باطونه کی طاشد قلرنده شدت و صلابتله
 افردی) (کروهمی مرد ماز اید که هر یک بقرا ضه در معبر نشسته و رخت سفر بسته
 جوازاد است عطا بسته بود زبان تا بر کشود چند آنکه زاری کرد یاری نکردند و گفتند)
 کروهمی کاف بجمک ضمه و یا وحدتله بر بلوک (مرد مازارا ادات مفعول) (که حرف بیان
 با حرف صاحب سببیتی متضمن) (قراضه فافک ضمه و تخفیف را ایله التون واغنه دیر که فارسیجه
 ریزه زر دیکله تعمیر ایدر ظاهر آیه مراد در والا التون واغی معاملانده جاری دکلدر اخرنده
 با حرف وحدت و همزه حرف توسل) (همزه حرف وحدتدر دین غلط سولش) (معبر سابی لغتده
 معبر کشتی کدر گاه دیمش یعنی یکید بکسی که خلقی صودن بکچرور اسکدار قایقاری کی اسم ال
 وزنی اوزره در اول کچرکری بره معبر دیر اسم مکان وزنی اوزره) (دست عطا اضافت بیایه در

رد شعی

نمکین ایامثال اولغه الو پروری
 زیرا اصلی نمک در و نمک
 آخری میم دکلدر مکررادی
 غم اوله لکن بونده ده التباس
 هجینی واردر (نجد اسمد)
 رد دقایق الحقایق

رد شعی

و بر مک الی یعنی هیچ بر نسته به مالک دکل ایدیکه معبر اجرته و بره (زبان ثنایانه یعنی کجی به
 دعا و ثنا ایلدی) (بر کشود آجیدی یعنی ملاجی مدحه یا شلدی) (زاری بای اصایه ایله تضرع
 معاشنه در) (باء مصدر دین بودی بیلز ایش) (زاری یا حرف مصدر) (محصول ترکیب) مشت زن
 صویک کار بنه ابر شد کده بر بلوک مردی کوردیکه هر بریسی بر قراضه سببیه یعنی بر قراضه
 اجرته معبرده اوتور مشل ایدی و سفر اونی با غلشسار (مشت زن عطا الی بغلوایدی یعنی
 اجرت کشتی به و بر مک نسته به مالک دکل ایدی ملاحه مدح و ثنا ایلکه باشلدی اول قدر که فریاد
 و فغان ایلدی باراق و یولدا شلق ایلدیلر حاصلی مرحمت و شفقت ایلدیلر و دبدیلر (بیت)
 (بی زرتوانیکه کشتی بر کس زور * و زرداری زور محتاج نه) (بی زرتوانسز) (توانی
 فعل فی مستقبل مفرد مخاطب قادر کسین دیکدر) (نه یا ضمیر خطاب و همزه حرف توسل
 (محصول بیت) زرسز کچسه به زور ایلکه قادر دکلکسین اماریک واریسه زوره محتاج دکلکسین
 حاصلی قوت و زور ایله مراد حاصل اولماز لیکن زرت واریسه ظلم و زوره محتاج دکلکسین زیرا
 زرایله جمیع مصالح حاصل اولور (ملاح بی مروت از و بختنده برگردید و گفت) (محصول ترکیب)
 ملاح بی مروت اندن خنده ایله یعنی کولکله دوندی و دبدی یعنی مزه لک طریقه بیکه بوجا
 ایلدی و دبدی (بیت) زرداری توان رفت بزور از دریا * زورده مرده چه باشد زرتیک مرده بیار
 زورده مرده لامیه (وهاء رسمی مقدار معنایی افاده ایدر یکساله و یکماهه کی بر ییلاق و بر ییلاق
 دیکدر) (بونده ده بر آد ملک دیکدر یعنی بر آدم اجرتی مقداری و اون آدم قوتی مقداری
 (محصول بیت) اچک بوقدر یعنی چونکه اچک و بولک بوقدر در بادن زور ایله کتک اولمز
 اون کشتی زوری مقداری نه اولور و بونده نه فائده و بر بر آدم لک اچقه کتور یعنی بر آدم ملک اجرتی
 مقداری اچقه (زیرا در بادن قولله بکلر مزه بکلور دریا پیوردی بی مبالغه طریقه در زیر دریا
 جاری اولمز مکرر کیم اسکدار بوغازی کی بر پر اوله فتد بر) (جواز ازین طعنه دل بهم برآمد
 خواست که از و انتقام کشد کشتی رفته بود آواز داد که اگر بدین جامه که پوشیده ام قانع شوی
 در بغ نیست ملاح طمع کرد و کشتی را باز گردانید) (جواز را ادات تخصیص) (طعنه لغتده
 نبره ایله اوزر قدر) (اما بونده خاطره طوق قدر) (بهم برآمد به حضور و منقبض اولدی دیکدر
 (گردانید دوندی دیکدر) (زیرا الف و نون ادات تعدیه در اصلی گردیدند در و نمک دیکدر
 (محصول ترکیب) جوالک ملاحک بو طعنه سندن کک و کلی منکر و منقبض اولدی دیکدر بیکه
 ملاحظن کین آله کشتی کتیش ایدی آواز و پردیکه اگر بوقفتناله که کیشم قانع اولورسک در بغ
 دکلدر ملاح طمع ایلدی و کشتی بی کرو دوندی (بیت) بدوزد شره دیده هوشمند * در آرد
 طمع مرغ و ماهی بیند) (با حرف نا کید) (دوزد فعل ماضی مفرد غائب در دوزیدن دیکدر
 دیکدر در دوختن دن دینلر زانده سولشسار) (شره شبنک و رانک فتحه زایله غلبه حرصه دیر
 صفی شره کلور فرق وزنی علم بایندن هاء اصلیه ایله اما فارسیده هاء رسمی شکلده
 اوقومده جائز) (بدوزدک فاعلیدر) (دیده هوشمند لامیه) (در حرف نا کید) (آرد فعل مضارع
 مفرد غائب) (طمع فاعلی) (مرغ مفعول صریحی) (وماهی اکامعطوف) (و بیند غیر صریحی
 (محصول بیت) عافل کچسه ک حرص کوزنی دیگر یعنی بغلر حاصلی کور ایدر طمع مرغ و ماهی بی
 بنده کتور یعنی دوزاخه حاصلی طمع سببیه باغه کر فتار اولور (چندان که دست جوان
 بریش و کر بیان ملاح رسیدا و را بخود در کشید و بی محابا فرو کوفت یارش از کشتی بدر آمد که
 پشتی ککند همچنان درشتی دید پشت برگردانید مصلحت آن دیدند که با او مصلحت ککند
 و با جرت کشتی مسامحت نمایند) (چندان که اولقدر که یعنی همان که دیکدر) (دست جوان

رد سروری

داین سید علی
وسروری

لامبه جوانك الى ديمكدر باحرف صله (ریش رانك كسر يله بونده صقل ديمكدر) (كر بيان معطوفدر
 ريشه (وملاحه اضافتلى لامبه در) دست مبتدا (رسيد خبرى) (اورا ملاحي ديمكدر) (بخود
 باحرف صله كندى به) (كشيد چكدى ديمكدر) (بى ادات سلب) (مجاهاه فاعله باندن مصدر دراصلى
 مجاباندر نا اسلوب عجم اوزره حذف اولمشدر زيرا مفاعله لك ناقصندن تاي حذف ايلك
 قاعده زنده در يعنى بى بك و بى پروا ديمكدر) (بى ميل وتوقف دين بولفته وقوفى يوخشمش (فرو
 بونده ادات تا كيددر) كوفت كاف عربك ضميله دو كدى يعنى ضرب شديله ضرب ايلدى (كه
 حرف تمليل) (يشى پشت باه عجمك ضميله ارقه ديمكدر) (وياحرف مصدر مظاهرت ومعاونت
 معناسنه در) (همچنان ملاح كنى ديمكدر) (درشتى درشت ابرى ديمكدر) (هر يچه خوش ديرل
 خانك فتنى وشبك كسر يله) (وياحرف مصدر مراديا وزانى در حاصللى كنك) (باو جوانله ديمكدر
 (ياحرف مصاحبت) (اجرت كشتى مصدر لك فاعله اضافتدر) (مساحت مفاعله باندن مصدر در
 لغته مساهله دز يعنى آسانلى اما بونده سخا وجومر دلك معناسنه در) (بس مختار صحا حدن
 المساحه المساهله ونساحوا تساهلوا دين اجمال ايلش) (محول تركيب) (همان كه جوانك الى
 ملاحك صقاله وبقاسنه ايرشدى انى كندينه چكدى و بى پروا وافر دو كدى بولاشى كيدن
 كوردى بونى دو كدى كنى وكيدن طشره كادى كه مظاهرت ومعاونت ايله مذكور كچى كى
 خشم وحدت كوردى پس ارقاسين چوردى يعنى فرار ايلدى ايمدى مصلحت انى كورد بيلر كه
 انكله مصلحت ايله و كى نولونيله جومر دلك ايله و سخا كوستره (مثنوى) چوپر خاش بى تحمل
 بيار * كه سهلى بنند در كارزار) برخاش باه عجمك فتنى وضميله وراك سكوتيله صواشدر
 حرب معناسنه (كه حرف تمليل) (سهل سبك فحيله وسكون هاليله آسان ديمكدر) (قولاى
 معناسنه) (وياحرف مصدر پس معنى سهوات ديمكدر) (در كارزار لامبه در كارزار كاف عربله
 حرب و جنگ معناسنه دز) (محول بيت) چونكه صواش و جنگ كوره سين تحمل كتور يعنى
 تحمل وصبر كتور زير سهوات ورفق جنگ و حرب قوسنى بقلر حاصللى ملايمت وبواشاق
 جنگ وجداله ماندر (اطافت كن انجا كه پنى ستير * نبرد قز نرم رايغ تير) نبرد فمل
 انى مستقبل مفرد غائب (راده تشديد ضرورت وزن ايجوندر) (قر قانك فتنى وتشديد زائله
 عرب ايرشمه در مبالغه ايله اسم فاعلى قزاز كلور اما بونده ضرورت وزن ايجون زائله
 (زمه اضافت يانه در) (ورا ادات مفعولدر) (زم نونك فتنى وراك سكوتيله بوشق ديمكدر
 (تبع تير يانه تير تانك كسر يله ابنى ديمكدر) (كسين معناسنه) (محول بيت) (اطافت
 وملايمت ايله شول برده كه ستير وعناد كوره سين زيرا بوشق ايرشمى كسين قليج كسين حاصللى
 رفق وملايمت بوشق ايلك كيسدرو عناد وستير كسين قليج كسيدر كه اكا كار ياز
 (شيرين زباني ولطف وخوشى * نوانى كه بيلى بمويى كنى) (شيرين زبان وصف تركيبدر
 طلى دلى ديمكدر) (وياحرف مصدر در دل طائيليله ديمكدر) (خوشى يا حرف مصدر
 (نوانى فعل مضارع مفرد مخاطب) (كه حرف بيان) (بيلى يا حرف وحدت) (ياحرف مصاحبت
 (مويى يا حرف وحدت) (كشى يا ضمير خطاب) (يعنى كشى فعل مضارع مفرد مخاطبدر
 (محول بيت) (شيرين زبانه وملايمت وخوشا فاعله يعنى ايلكله قادر سين كه برفلى بوقل ايله
 چكوب يده مين يعنى رفق وملايمتله سكا متقاد اولور بويله قوتلى وزورلى حيوان ايكن حاصللى
 ملاح مدار ايله مشت زلك بچمه سندن خلاص بوانى (بعذر ماضى در قدمش افتادند بوسه
 چند بنفاق بر سر و ريش دادند و بكشتى در آوردند و روان شدند تا رسيدند دستونى كه
 از عمارت يونان در آب ايستاده به د ملاح گفت كشتى را خلى هست يكي از شما كه دلاور ترست

رد سرورى

رد سرورى

ومر دانه ترو زورمند تر بايد كه برين ستون پرود و ريسان كشتى بگيرد تا عمارت كنيم) يا حرف
 مصاحبت سببى متضمن (عذر ماضى يسانيه) (در حرف صله) (قدمش جوانه راجعدر
 (بوسه يا حرف وحدت و همزه حرف وصل) (ياحرف مصاحبت) (نفاق نونك كسر يله مفاعله
 يانك مصدر نايسيدر) (بكشتى يا حرف صله) (در آوردند ادخال ايلد بيلر) (روان شدند كشد بيلر
 ديمكدر) (ياحرف انتهى) (ياحرف صله) (ستون سبك و تانك ضميله بيله ديرك ديمكدر) (هر يچه
 عود ديرل) (وياحرف وحدت) (كه حرف رابط صفت) (عمارى يونان لامبه) (يونان قرمان
 ولايتنه ديرل ليكن اول ولايتنه مذكور صو كى صويوقدر مكر افلاطون بكارى ديدكلى
 صواوله ليكن اول يانه اقا ز بلكه بريك مغاريه دوكلور حاصللى بى كتاب بوراسى شيهه دن
 خالى دكلدر) (ايستاده طررمش ديمكدر مراد ديكلوب طوره مقدر) (خلى يا حرف تنكير) (كه
 حرف رابط صفت) (دلاور وصف تركيبدر آوريدن بهادره ديرل) (وزادات تفضيل) (بايد
 كرك ديمكدر) (كه حرف بيان) (برين ستون بوستون اوزره ديمكدر) (ريسان كشتى لامبه كينك
 ابنى ديمكدر) (ياحرف تمليل) (محول تركيب) (كچن عذر سبيله يعنى بونى كشتى يه المايوب
 طمن ايلدكلى سبيله اياغسه دوشد بيلر و بچمه بوسه نفاقله باشنه و كوزينه و برد بيلر يعنى
 باشين و بوزين و كوزين او بيلر و كى به كتورد بيلر يعنى كى به قويد بيلر و روان اولوب كشد بيلر
 بردير كه ايريشجه كه يونان بناسندن صوابچنده ديكلوب طوره ش ايدى ملاح ديدى كشتى به خلى
 و ضرر وار يعنى كينك بوزغون يري وار كه اصلاحه محتاجدر بريك سز ديكه بهادر ركددر
 و مر دانه رك وزورلى ركددر مرادى ملاحيك بوسوزر بيله جوانى مغرور ايلكدر اولاكه
 كندى به حسن ظنله سوزينى طونه پس كر كدر كه بوستون اوزره واره و كينك ايني طوته
 ناكيم كى بى عمارت و اصلاح ايله لم يعنى خلى و ضرر بى دفعه ايله لم (محل بغرور دلاورى كه
 در سر داشت از خصم دل آزرده نيند بشيد و قول حكما را كار نفرمود كه گفته اند هر كرار بى بدل
 رساندى اصكدر در عقب آن صدراحت برسانى از پادشاه آن بك رنج ايمن ميباش كه پيكار
 از جراحت بدر آيد و آزار در دل نماند) يا حرف مصاحبت سببى متضمن (غرور دلاور لامبه
 (وياحرف مصدر) (كه حرف رابط صفت) (خصم دل آزرده يسانيه) (كوكلى انجمنش خصم
 ويا كوكلى انجمنى خصم) (نند يسيد قايمدى) (يعنى بك و پروا كمدى) (كارنفره واداش
 بيورمدي يعنى ايش ايمدى و عيله كتورمدي) (كه حرف بيان) (هر كرار ادات تخصيص
 هر كچك ديمكدر) (حرف ربط مقدر در يعنى كه حرفى) (رنجى يا حرف وحدت) (برالم ديمكدر
 (بدل يا حرف صله) (رسانيدى فعل ماضى مفرد مخاطب) (والف ونون ادات تعديه
 ايرشدر لك ديمكدر) (در حرف ظرف) (عقب آن لامبه) (عقب بونده ارد و صوك معناسنه در
 (برسانى فعل مضارع مفرد مخاطبدر) (والف ونون بنيه ادات تعديه در فعل شرط واقعه در
 ايرشدر رسك ديمكدر) (پاداش باه عجمله جزا و عوض معناسنه در) (آنه اضافتلى لامبه در
 (ايمن ميباش جزاء شرط) (كه حرف تمليل) (پيكار باو كاف عجمله دميرنه ديرل) (جراحت چك
 كسر يله باره نه ديرل) (بدر ايد طشره كلور) (يعنى چيقار) (ازارالم ديمكدر) (برشين مقدر در
 از ارش ديمكدر ضمير پيكانه راجعدر) (محول تركيب) (جوان بهادر رانى غرور يله كه
 باشنده ايدى خصم دل آزرده دن ايمدى يعنى بك چكوب قايمدى و قول حكما بى كار بيورمدي
 يعنى سوزينى عله كتورمدي كه بيورمدر هر كچك كه كوكله برالم ايرشدر لك ايسه اكر اول
 الملك ارد بچمه بوز راحت كوكله ايرشدر رسك اول بوز بچك جزا و عوضندن امين اوله
 زيراد مرن ياره دن چيقار اما رنج والم كوكله قاور پس اندن حذر ايلك كرك

ظاهر بود كه بوحكايه
 تصنيع رتبه بيق دكلدر زيرا
 ظاهر حاله مخالف بلى
 چوقدر فندبر سند
 حضرت شيخ كعبه نظرا
 تصنيع مذكور دن ازاده
 اولوب العهده على الراوى
 قاعده سبجه همان مسعود بلى
 نقلدن عبارت اولد يفتندن
 بشقه يونان قرمان ولايتنه
 مختصر اولد بلى مسلم كادر
 حاصللى حضرت شيخه
 اعتراض وارد اولان
 (مجموعه)

(یت) چه خوش گفت بکاش باخیلناش * چو دشمن خراشیدی ایمن مباش (بکاش) باوکاف
 عربله (باادات صله بکناش) و خیلناش شاهنامه ده مذکور اولان ایکی بهلوان دلاورک
 اسمیدر (چو اذات تعلیل) خراشیدی فعل ماضی مفرد مخاطب طرملادک دیمکدر انجمنکدن
 کنایتدر (محصول یت) مصراع ثانی مقول بکناشدر یعنی بکاش خیلناشده خوش
 دیدی یعنی ایو دیدی چونکه دشمنی طرملادک انک مکریدن امین اوله (قطعه) مشوایمن
 که تنک دل کردی * چون زد سنت دل بک آید (مشو فاعل نهی مفرد مخاطب اوله دیمکدر
 (که حرف تعلیل) تنک دل وصف ترکیبیدر قیاس تنک دل یا تنقی ایدی لیکن مبدی به
 بواسطه در (کردی) کاف بجمک فتحیه فعل مضارع مفرد مخاطب راوورسین دیمکدر
 (کردیدندن صیوروت معنایه) دل یا حرف وحدت (یا حرف صله) تنک طار دیمکدر
 اضطرایدن کنایتدر (محصول یت) خطاب عام طریقه بهرورامین اوله که تنکدل اولورسین
 یعنی کولک طار او اور و بحضور او اورسین چونکه الکن بر کولک طاراله یعنی
 چونکه بر کیمه نک کولکلی انجندک البته سنده انجورسین (شرحک بعضی مصراع ثانی بی
 جمله شرطیه واولی جزایه طومش و بعضی نمرض طریقه بهرورامین اوله که تنکدل اولورسین
 جزا شرط اوزره مقدم اولماز لیکن ایکسک بیه جولفظنی اذات شرط طومشده سوزنده
 نظر وارزیرا چو چون بونک کی برده اذات تعلیل در اذات شرط دکل و جزا شرط اوزره
 مقدم اولماز دین خطب عشوی ایش زیرا عدم تقدم حمله نحو قنده در اما اهل منطق و اهل
 فرس قنده اول اعتبار یوقدر فتامل (سنگ بر باره حصار من * که بود کز حصار سنگ
 آید) سنگ من فعلک مقدم مفعول صریحی (و بر باره غیر صریحی) باره هاء رسیله
 حصار دیواری بازوده در (و بعضی نسخه ده بارودوشمش (حصار اضافت لامیه در
 (من فعل نهی مفرد مخاطب اورمه دیمکدر) که حرف تعلیل (بود فعل مضارع مفرد
 غائب او اور معنایه) (کر اصلی که ازیدی) که حرف بیان (سنگ بودک فاعلیدر
 (محصول یت) حصار دیواری نه طاش اورمه یعنی آینه زرا اولور که حصار دینه طاش
 کلور حاصلی سن طاش اندیک بره جائزدر که اندن سکا طاش اهل بونیک معنایه بودر (پس
 مصراع ثانیکنک معنایه جائزدر که حصار دیواری نه طاش منقطع اوله یعنی قویه و سنگ
 اوزر بیکه دوشه دین ترکی به مخالف معنی و برمش (چندان که مقود کشتی رسعد پیچید و بر بالای
 ستون رفت ملاح زمام از کفش در کسلانید و کشتی براند بجزیره در انجا حیران ماند روزی
 دو بلا و محنت دید و سختی کشید سیوم روز خوابش کر پشان گرفت و باب انداخت) چندان
 که اولقدر که قلت مدندن و قصر مکشدن کنایتدر همان که دیمکدر (متود لغتده یولارد
 (امایونده کی بشدکلی ایب مراد در ریسمان کشتی دیمکدر) (سعد ملک معنایه در عبر پیده
 پیچید بونده طولادی دیمکدر) (بالابونده اوست معنایه در) (زمام یعنی مقود (زمام فارسی
 (ومقود عربی در یولار معنایه بونده یک ایی مراد در) (کف عرب فالتک تشدیه اوقور
 اما بجم نخه بقله ال ایاسنه در (در حرف تا کید) (کسلانید کاف بجمه بک ضمی
 و سبک فتحیه قریدی معنایه یعنی اوزدی دیمکدر) (بعضی نسخه ده (ربو دوشمشدر
 کسلانید برینه (کشتی براندکی بی سوردی) (یعنی قرار ایلدی کندی) (بچاره مشت زن
 ستون اوزره مخیر قالدی) (خوابش) (شین معنایه کمر پیانه مقیددر مجاز ایتساین
 طوندی) (یعنی غلبه ایلدی) (باب یا حرف صله) (انداخت آندی دیمکدر) (یعنی
 و سوردی) (محصول ترکیب) همان که مشت زن کی ایی قولنه طولادی و دیرک اوزرینه

ردای سید علی
و سروری

رد سروری

رد سروری

واردی ملاح کشتی ایی اندن چکدی فردی و یا قادی اندن صکره اکنددی کی بی
 سوردی کندی (بچاره دیرک اوزره حیران و سرگردان قالدی برایکی کون انده بلا و محنت
 کوردی و زحمت و شدت چکدی اوجهی کون اویقو یقاسین طوندی و صوبه آندی) (یعنی
 اویقو غلبه ایدوب صوبه دوشوردی) (بعد از شبان روزی بکنار افتاد از حیرانش روی
 ماند بود برک در خشان خوردن گرفت و بیخ گیاهان بر آوردن نالندکی قوت یافت سر در
 بیابان نهاد و رفت تا نشنه و کرسنه و بی طاقبت بر سر چاهی رسید قوی رادید پرو کرد آمده
 بودند و شربت آب پیشینی می اشامیدند چو از آبش نیه دآب طلب کرد ابا کر دند دست
 نمدی دراز کرد مبر نشستی چند را فرو کوفت مبر دان غلبه کرد ندی و بی محابا بزدند و مجروح
 کردند) شبان روزی بر کون بر کیمه معنایه در (حضرت شیخک بوسوزیده غریبدر که بوز کج
 آدم بر کون و بر کیمه دن صکره صوبک کنانه دوشمکه در یا بکمرک در یا ده ایسه جریان اولماز
 و حضرت شیخ استاده کلامه آبی شدت جریانله و نصف ایش ایدی (پس ایکی کلامک
 یعنی تطبیق ایلده صعبیت وار) (واکر بر کیمه دیرسه که در یا ده جریان بولنوراسکار
 بوغازی کی جواب اولدر که شنار و بونک کی پرری بر ساعتد بکر بر کون و بر کیمه اکنددر
 (واکر دیرسه که ستونده و در یا ده مکشی بر کون و بر کیمه اولسون) (جواب اوادر که بیورمش
 ایدی سیوم روز خوابش کمر بیان گرفت دیوعلی کل حال محمل اضطرایدن خالی دکل
 (رق رائک و ممک فتحیه بله جالک باقیسنه و صوکنه در (و یا حرف وحدت و یا حرف تکبیر
 (برک در خشان لامیه) خوردن گرفت یکمک باشلادی دیمکدر) (بج گیاهان لامیه نباتات کوکلی
 (بر آوردن بدن چبقارمه) (حاصلی اغچلر پیراغنی و نباتات کوکلی چقاروب یکمک باشلادی
 (ناذات تعلیل در حتی معنایه) (اندی یا حرف وحدت بر باره دیمکدر) (سر در بیابان نهاد
 باشی بیابانه قودی) (یعنی باشی الدی بیابانه دوشدی بوقدر نک اوله پروا زاده ایدوب و سر در
 بیابان نهاد دین بیانه سولیش (ناذات غایتدر الی معنایه) (نشنه صوسر) (کرسنه آج
 (بی طاق زبون دیمکدر) (حرف صله سرچاه لامیه قوی باشی دیمکدر) (مراد صوفو بوسی در
 (قوی یا حرف وحدت) (ور اذات مفعول) (بر وضع بر چاه راجعدر) (کرد آمده کاف بجمک
 کسری و سکون الله جمع اولمش دیمکدر) (شرعی یا حرف وحدت بر ایچم دیمکدر) (یا حرف
 مقابله) (پشیر بولدر یعنی منقر) (و یا حرف وحدت) (می اشامیدند حکایت خال ماضی ایچر لردی
 دیمکدر) (ابا امتناع معنایه) (یعنی ایچمکه مانع اولدی بکر) (حاصلی بولسن ایچر مدیلر) (دست
 نمدی لامیه در مجازا) (دراز کرد اوزاندی) (یعنی صوبی قهرایله و زورایله ایچمک استدی
 (میسراند یعنی غصبه ایچم مدی) (تی یا حرف وحدت) (چند را) (اذاذات مفعول بر نیجه شخصی
 (فرو کوفت محکم دوکدی دیمکدر) (محصول ترکیب) ستوندن صوبه دوشد کدن صکره
 بر کون و بر کیمه بوزه بوزه صوبک کنانه دوشدی حیانتندن بر رقی قالمش ایدی یعنی
 زیاده ضعیف و زبون اولمش ایدی اغچلر پیراغنی و نباتات کوکلی چقاروب یکمک باشلادی تا کیم
 بر باره قوت بولدی باشن الوب بیابله دوشوب کندی حتی آج و صوسر و بی طاق بر قوی
 باشنه ایرشدی بر طائفه کوردی قوی بونک اوزرنده جمع اولمشلر و بر ایچم صوبی بر منقره ایچر لردی
 جوامک منقری بوغده بیکه و بر و بر صوبایچید صوبیلد یکمک ایچمکه ابا ایلدی بکر یعنی دیکان
 صوبایچر مدیلر نمدی ان اوزادوب کوجه ایچمک استدی میسر اولدی یعنی زورایله ایچم مدی
 بر نیجه کیمه بی محکم دوکدی ملاحی دوکدی کبی ارلر جوغیدی یعنی قوی صاحب لری
 جوغیدی اوشدیلر و جواه غلبه ایلدی و بی بک و بی پروا حزین دوکدیلر و بکره حایلدی

فقیه کوره بو اعتراضده
 غریبدر زیر امش ذک
 بوز کج ایکن بیتا بلغله در یا به
 یا خود نهره دوشوب سرسام
 اوله رقی محفوظه تعالی
 چوق زمان صکره بلا شعور
 قره به دوشمعی جائز و کثیر
 الوقوعه راشو احتمال کوره
 شارح مر حومک جمله
 اعتراضی قافار قندبر
 (مجره رسد)

رد شعی

(قطعه) پشه چو پر شد بزند پیل را با همه تن دی وصلایت که اوست پشه بپا بچمک قحطیه
 سوری سگک شبنده تشدید ضرورت وزن ایچوندرافت تشدید ایله اولدیغنی ظن ایلین وهم ایلش
 بر بونده چوق معنایه در (بزند باحرف نا کید) (زند فعل مضارع مفرد غائب فاعلی تخطئه پشه به
 راجع ضمیر و مفعولی پیل) (تنداتی دیمکدر یعنی یاوز و یا حرف مصدر یوقدر یاوزافله دیمکدر) (صلابت
 شدت معنایه در جسامت وقوت وزور دن عباندر) (که حرف بیان) (اوضمیر غائب فیله راجع دروسین
 ونادات خبر) (تندی برینه مردی یازان نامر دلك ایلش) (محصولیت) سوری سگک که چوق
 اولدی فیل ایچیدر یعنی صوقور و الم و یر فیل ایله پشه بی اشعارده جمع ایلدکاری آنکچوندر که فیل
 کبی خورطوی وار (و بریسی فیک خورطونه ککسه غایبه متألم اولوب زبون اولور) (حاصلی
 اکثر زوالی پشدند در بر یوقدر تندلک وصلایتله که فیلدر) (یعنی یوقدر جسامت وصلایت
 صاحبکن پشه چوقلو غنندن عاجز وز بوند) (مورچکارا چو بود انفاق * شیر ژانر ایدر ائند
 پوست) (مورچکان مورچه نك جمعیدر) (قیاس بونده چه ادات تصغیر اولمقدر لیکن استعساده
 مطلق قرینجه معنایه در) (را ادات تخصیصدر) (شیر ژان بیانیه کو کر مش ارسلان دیمکدر
 (و را ادات تخصیص) (باحرف نا کید) (در ائند فعل مضارع جمع غائبدر بر تارلر معنایه دالده فتح
 و کسر جازدر فاعلی تخطئه مورچکانه راجع ضمیر و مفعولی پوستدر) (محصولیت) چونکه
 قرینجدر لئانفاق اوله یعنی که اتفاق ایله رفغان ارسلانک در یسی بر تارلر یعنی ارسلان قرینجدر
 بادشاهی ایکن قرینجه چوقلو غنندن عاجز وز بوند حاصلی ارسلان قرینجدر دن زیاده عاجزدر
 فیل پشه دن اولدیغنی کی قصه دن حصه بودر که مشت زن بوله زوری پهلوان ایکن اکثر ناسدن
 عاجز وز بوندرا یشتد بکک کی (بحکم ضرورت خسته و مجروح در پی کاروان افتاد و برقت
 شبانکه بر سپیدند بمقامی که از دزدان در خطر بود کاروانیان را دید لرزه بر اندام افتاده و دل
 ره لاله نهاده گفت اندیشه مدارید که یکی نم درین میان که پنجاه مرد را جواب دهم و دیگر جوانان
 هم باری دهند مردمان را بلاف اودل قوی شد و بحسب اوشادمان کشتند و بزاد و آبش دستگیری
 کردند جوان را آتش معده بالا گرفت بود لقمه چند از سر اشته تناول کرد و می چند آب آشامید
 تا دیو درویش بیارامید و خوابش در ر بود و بخت) در پی کاروان لامبه کاروان اردنجه دیمکدر
 (شبانکه اول کیجه دیمکدر) (بقامی باحرف صله) (و باحرف وحدت) (که حرف بیان و یا حرف رابط
 صفت) (لرزه اسم مصدر در ترمه معنایه) (که حرف تعلیل) (یکی بونده بر دیمکدر) (آتش معده
 لامبه) (بالا گرفته بود لقمه ش ایدی یعنی زیاده آچا فندن معده سی آتش اواش ایدی بعض نسخه ده
 و عنان صبر و طاقت از دست رفته بود دوشمش (از سر اشته اشتها جهندن) (تناول کرد
 اکل ایلدی دیمکدر) (دی چند آب بر نیجه بودم صودیمکدر) (آشامید ایچدی باحرف تعلیل
 دیو درون بیانیه) (بیارامید فعل ماضی مفرد غائب ساکن اولدی دیمکدر) (و خوابش در ر بود
 و جوانی او یوقولیدی و او بودی) (محصول ترکیب) (بالضروره جوان خسته و مجروح کاروان اردنجه
 کندی کیجه سی بره قامه ابر شدیلر که اول مقام حرامیلردن خوف اوزره ایدی یعنی قورقوجبر ایدی
 جوان کوردی کاروان خلقک اندام لرزه دوشمش و کرکلر بن هلا که قومش لر یعنی هلاک اولمدر بی
 مقرر باشلر جوان کاروانلره دیدی اندیشه طومناک یعنی قایرماک و پر و اچمک که بواراد
 یعنی ارا کرده بیهیم کی الی اره جواب و یررم و غیره جوانلر دخی معاونت ایلسونلر) (دهند بونده
 فعل امر در کاروان خلقک کوکلی انک لافله قوی اولدی وانک صاحبله شادمان و خرم اولدیلر
 و ازق و صوابله دستگیرانک یعنی معاونت ایلدیلر) (جوانک آتش معده سی قانقمش ایدی و عنان
 دست وظیفه ارا کندی سته اچا فندن لر نیجه لقمه تناول ایلدی و بر نیجه بودم صوابیچدی

رد سروری

رد سروری

ناکیم ایچر یسی شیطانی ساکن اولدی یعنی زیاده آچاغنی کندی و شیطانی نفسی راحت اولدی
 و کندی و یوقولیدی و او بودی (بر مردی پخته و جهان دیده در کاروان بود گفت ای یاران
 من ازین بدرقه شما اندیشنا کم نه چنانکه از دزدان چنانکه حکایت کند که عربی را درمی چند
 کرد آمده بود شب از تشویش لوریان در خانه تنها خوابش نبردی یکی را از دوستان نزد خود برد
 تا وحشت تنهایی بیدار او منصرف کرداند شبی چند در صحبت او بود چندان که بدر مهش
 و قوف یافت ببرد و سفر کرد بامدادان عرب را دیدند عربیان و کریان گفتند حال چیست مکر آن
 درمهای ترا دزد برد گفت لا والله بدرقه برد) (پیر مردی یا حرف وحدت) (پخته صفتی) (جهان
 دیده وصف ترکیبی جهان کورمش یعنی سیاح عالم اولش) (بدرقه شما لامبه) (بدرقه
 لغته اجرته قول اغوزلق ایلین و ساعجی و امین) (ظاهر بونک کی برده امین و حافظ معنایه در
 بدرقه فارسیدن دوندار معنایه در دین ایکی و جهله خطا ایلش) (بریسی فارسیدن دیدیکی
 زرا بونی عربی لغتدره یازمشلر) (بر خطا سیده دوندار دیدیکدر که لغتربونی هیچ یازمشلر
 (وافظ دوندار ده خطا ایلش که دمدار در میله دوندار دکلدر نونله عسکرک آردینه
 عرب سیده ساقه دیرل) (نهایتی رومک جهله سی تحریف ایدوب) (دوندار دیرل) (اندیشنا کم
 برینه اندیشنا کترم یازان ادات تفضیل ایله خطا سیدن اکلامر ایش) (چنانکه برینه چند انکه
 یازمشلر جمع نسخه ره مخالفدر) (عرب برینه اعراب یازمه سیده نسخه ره مخالفدر) (آشوبش
 لوریان لامبه) (تشویش بونده خوف معنایه در) (لوری و اولی عجمک فراچسینه دیرل) (الف
 و نونله جمع ایدوب لوریان و اولیان دیرل) (بعض نسخه ده لوریان برینه) (دزدان دوشمش
 (و بعض شرح بونمخفی اخذ ایلش و بعضی متری عدم تبعیدن اکا اعتراض ایلش
 (ایکن اعتراضی زائد در زرا لوری جنسی ائنده دزد اولور رومک چنکائی کبی خوابش شین
 عربیه راجعدر) (نبردی یا حرف حکایه) (نزد خود لامبه کند بونک فتنه دیمکدر) (ناحرف تعلیل
 (وحشت تنهایی لامبه دریا کزاقی وحشی دیمکدر) (صحبت اوضمیر عربیه راجعدر) (چندان که
 اراغدر که یعنی همان که دیمکدر عدم تراخیدن عبارتدر) (بیرد باه اولک کسری و ناینگ ضمیمه
 ایلندی دیمکدر عجمک روستایلی ایکی بابی بیله ضم ایله اوفورلر) (وانلره تابع اولمدر عجم
 روستایی طبع ایشلر) (بامدادان ابرته) (یعنی علی الصباح) (عربان لغظنی ذکر ایلدیکی کر یاله
 تضمین مزدوج صنعتی رعایت ایلک ایچوندر و الا بر کپسه نك ایچه سی کتمکله عربیان اولاق
 لازم دکل) (کریان صفت مشبهه در) (کریدندن اغلفان دیمکدر) (امامراد اغلا ییچیدر بای
 معنایه) (مکر بونک کی برده کانه معنایه) (والله بدرقه برد) (بدرقه بونده امین و قرقغوز
 اولمه قابلدر) (یعنی وحشی از اله ایلنکه دلیل و هادی معنایه) (محصول ترکیب) (پخته
 و جهانیده بر پیر کپسه کاروانده یله ایدی دینی ای یاران بن بوسرک بدرقه کزدن قور قور
 حرامیلردن قورقد بغم کبی دکل بلکه انلردن زیاده انچلین حکایت ایدرلر بر عربک
 بر قاج ایچه سی جمع اولش ایدی و کیجه اور یاندن خانه سنده یا لکز عربی او یوقولماری
 یعنی اوغری قورقوسندن او یوقو او یوپه مزدی دوستلردن برینی کندی ایله خانه سنده
 ایلندی ناکیم یا لکزاقی وحشی نك دیداری سبیلله از اله ایله بر نیجه کیجه عربک صحبتده
 اولدی همان که ایچه سنه و قوف بوادی یعنی ایچه سی نه برده اولدیغنی ییلدی آلدی کتوردی
 و سفر ایلدی ابرته سی عربی و کریان کوردیلر دیدیلر حال ند ریو خسه ایچه کی
 اوغری ایلندی عرب دیدی لا والله بدرقه ایلندی (قطعه) هرگز ایمن زمار نشستم *
 تابدا نستم ایچه خصلت اوست) (تابدا غایت ایچوندر) (زمانده منم کبی عربیده

رد سروری

رد شعی

رد شعی

رد شعی

رد سروری

رد سروری و شعی

(وخلصت خوی معانسته در (محصول بیت) هرگز یلاندن امین او توره دم یعنی اندن امین و غافل اولدم اولوقندن بری که یلدم انک خوینی وعادتتی حاصلتی خبانتتی یلاندن بری اندن امن و فراغت اوزره اولدم دیمکدر (نشستم بر پشته نشستم کتورن فعل مضارع خطای فاحش ایلش زیر اید انستم فعل ماضی در (وهرگز دخی قط معانسته اداندن و قط خود ماضی به مخصوص صدر مضارعده استعمالی خندر وجیع نسخهل ماضی فعلیه مستهلدر علی کل حال بویه یازانلر معنایه و قوفلری پوغیش (زخم دندان دشمنی برست * که نماید بچشم مر دم دوست) زخم دندان دشمنی لامیل در و یا حرف وحدت (بترید تر معانسته لغتدر) که حرف رابط صفت نماید فعل مضارع مبنی للمفعول معانسته کورینور دیمکدر (یا حرف صله (چشم مر دم لامیه نماید بچشم مر دم مفعول غیر صریحی در رود و ست صریحی وفا علی دشمنه راجع تختنده ضمیر (محصول بیت) بردشمنک زخم دندان مارک زخم دندانندن برتردر که مر دمک کوزینه دوست کورینور زیرا ماردن انسان البته خنذر ایدر امد دشمن کاشخدن یعنی عداوتی اخفا یابیندن د که وجهله احتراز ایلر زیرا قلابنده اضمار ایلد و کی عداوتنه علی و اصل دکل معلوم اوله که یتده مفضل مار و مفضل علیه عدوی کاشخدن لیکن شراح مفضل عدوی صریحی و مفضل علیه دشمن ضمیر صریحی طوئیلر و خبط عشوی ایلدیلر بویکی بیت عربک بدرقه سنه مناسب ذکر اولندی پس یتنه میر جهان دیده نک سوزینه کلدک اهل قافله به دیدی (چه دانید ای یاران من که این جوان هم از جمله دزدان باشد و بعباری در میان ما تعبیه شده تا بوقت فرصت یاران را خبر کنند پس مصلحت آن میباشد که مرا او خفته بگذاریم و برانیم جوانان را ندیده بر استوار آمد و مهابتی از مشت زن دردل کفرقتد رخت برداشتن و جوازا خفته بگذارشتند انگاه خبر یافت که آفتاب بر کتفش تافت سر بر آورد و کاروان را رفته دید بسی بگردید و ره بجایی نبرد نشنه و بی نواری برخاک و دل برهلاک نهاده میگفت (یا حرف مصاحبت (عبار افتده چوق کز یچی ذکی وزیرک کچسه وارسلانه عیار زبیر صید ارامه ده چوق کزدیکچون اما بونک کی برلده چوق بیلور معانسته در (یا حرف مصدر در (عبار عرفده معروفدر دیو ابهام ایلین عبارتی ایلش (تعبیه تقبیل بایندن مصدر در برنسنه برنسنه به سگمک مثلا برنسنه نک برنسنه به فوقوسی سگمک کی (بونده ده مراد سگمکدر) (یا حرف تعلیل (بوقت فرصت (یا حرف ظرف و اضافت لامیه (مرا و امر بونک کی برلده رانک معنایه تا کید ایدر (خفته او بومش (بگذاریم فعل امر متکلم مع الفیر کذار بندن ترک ایدلم و یالیده وز (و برانیم سورلم و یا سوره وز دیمکدر (مهابتی مهابت خوف (یا حرف وحدت نوصیه (بر حرف استعلا (کتف کاف عربک فتی و ناک کسریله یا غریب دیمکدر یعنی اوموزدن اشاغه کور که دیرل (تافت فعل ماضی مفرد غائب فزردی دیمکدر لیکن آفتاب فزرمز بیکه فزدر پس معنای لازم می ارقامنی فزردی دیمکدر (سر بر آورد باشی قالدردی (بسی بگردید چوق چکرندی یعنی او بود یعنی برده کزدی و دولاندی (ره یجایی یا حرف وحدت بولی بریره ایلندی یعنی بریول بولدی (نهاده هاء رسمی بونده حرف ترتیدر قویوب دیمکدر (محصول ترکیب) پیردیدی نه بیلور سزای بنم بولدا شلمکه بوجوان جمله دزدان اوله و عیار لغله بنم ارامه سگمش اوله ناکیم فرصت و قشده بولدا شلمکه خبر ایلیمه پس مصلحت اتی کورورمه کاتی او بومش ترک ایدوب کیده وز جوانلر میرک تدبیری محسکم کلدی و مشت زدن بنوع خوف کوکلار بنه الدیلر یعنی اندن قورقیدیلر اوایلرین قالدردیلر یعنی بولکندیلر و بچاره بی او بومش قود بیلر اولوقت خبرد ار اولد بیکه کونش

رد سروری و شعی

رد سروری و شعی

رد شراح جیقا

رد سروری

ارقاسین فزردی باشین قالدردی و کاروانی کتمش کوردی او بود یعنی صحرا ده چوق چکرندی کزدی و بریره بول ایلده مدی یعنی هیچ بریره کیده جگ بول بوله مادی صوسر و آرزو بوزنی خا که و کوکلانی هلاک که قویوب سولردی یعنی بوزین بره قویوب هلاکتی مقرر بیلوب سولردی یعنی بوعزنی بیتی اوقوردی (بیت) من ذا یحدثی و زم العبس * ما للفریب سوی القریب انیس) من اسم استه همام محلا مر فوع مبتدا (ذا اسم موصول الذی معنایه (یحدثی تفعلیل بایندن فعل مضارع مفرد مذکر غائب فاعلی تختنده ذایه راجع ضمیر (و نون حرف وقایه (و یا ضمیر منصوب متصل مفعول وجهله فعلیه نک اعرابدن محلی یوق صله سیدر اسم موصولک واسم موصول صله سبله اعرابدن محلا مر فوع خبر مبتدا در وجهله اسمیه نک اعرابدن محلی یوق جمله مستأنفه (واو حرف حال و حرف قد مضمر در (زم فعل ماضی مفرد مذکر غائب مبنی للمفعول ایکی معنایه وار بر بسی زمانندی یعنی باشنه بولار اوراندی بوله کتمک ایچون و بر بسی بولده ایلری کتندی قائم مقام فاعلی عبسدر ر عینک کسریله که جمع اعبددر صاری به مائل اق دوه لره دیرل (ما لبس معانسته حرف نفیدر (للفریب جار مع المجرور مقدم خبری (وانیس مؤخر اسمی (وسوی بونده سبک کسری و و اوک فتحیه غیر معانسته در و تقدیرا ظرفیله منصوب و ما بعدی مستثنا فظا مجرور مضاف الیه (محصول بیت) کیم اول کچسه در یعنی کیدر اول کچسه که تمله مصاحبت و مکالمه ایدر یعنی بندن یا لکرا لاق و محشائی ازاله ایدوب بی اکلین کیدر حال بو که دوه لک بوله کتمک ایچون باشنه بولار طاقلدی یعنی ایلری بوله کتندی و بن بچاره نک و تنها قالد م پس غریبک غریبدن غیر ایس و مونس یوق یعنی غریبک اکلنجه سی یتنه غریبدر (بیت) درشتی کند یا غریبان کمی * که نابوده باشد غریب بیسی) درشت دالک و رانک ضمه لریله و شبنک سکونله ایری دیمکدر بومشق مقابلی عربجه خشن دیرل خائک فتی و شبنک کسریله (یا حرف صله (کسی یا حرف وحدت (که حرف رابط صفت (نابوده باشد اولماش اوله دیمکدر (بغیرت یا حرف ظرف (بسی باه اصلیه ایله چوق دیمکدر بسیار معانسته (محصول بیت) غریبلره بر کچسه خشونت و ناسزالی ایدر یعنی غلظت و بوغولتی ایدر که غریبده چوق اولماش اوله یعنی غریبک حکمین غریبلره جور و جفا ایدر بوخسه جهاننده ایلر (او درین سخن بود که پادشاه زاده در پی صیدی از لشکریان دور افتاده بود و بالای سرش ایستاده این سخن بشنید و در هیأتش نظر کرد صورت ظاهرش پاکیزه دید و حالش پریشان رسیدش که از بجایی و بدین جایکه چه گونه اقتسادی برخی از آنچه بر سرش گذاشته بود اعادت کرد ملک زاده پرورجم آمد خلعت و نعمت داد و معتمدی همراه او کرد تا بشهر خویش باز آمد) او درین سخن ضمیر مشت زنه راجعدر (که حرف بیان (پادشاه زاده یا حرف وحدت و همزه حرف توسل (پی صید لامیه صیدک اردنجه دیمکدر (اشکری یا حرف نسبت و الف و نون ادات جمع (بالای سر لایه باشی او شنیده دیمکدر بالا بونک کی برلده اوست معانسته در (ایستاده طورمش یعنی قائم اولش (هیأت بونده شکل معانسته در (پاکیزه پاک معانسته در (جایکه جایگاهدن محققدر محل و مکان معانسته (برخی بعضی دیمکدر (گذشته بود کچمش ایدی یعنی باشندن آشای (اعادت افعال بایندن مصدر در (و ناسلوب عجم اوزره مطول یازیلور (معتمد اسم مفعولدر افعال بایندن اعتقاد اولان کچسه به دیرل (یا حرف تعلیل (یا حرف انتها (یا حرف صله (شهر خویش لامیه (محصول ترکیب) مشت زن بسوزده ایدی یعنی مذکور بیتی اوقومده ایدیکه بر پادشاه زاده بر صیدک اردنجه لشکر بایرندن یعنی سپاه بایرندن اراق دوشمشیدی و باشی اوزره طررمشیدی

عبس اغبسک جفیدر بعض
ایضک جعی اولد یعنی کی
تقصیه محتاج بر د لیکن
یومقام محل استیفا سی دکلر
س

بواوقود یعنی سوزی یعنی پختن و صورتی و شکل و صورتنه نظر ایلدی صورت ظاهرینی پاکیر
 ووردی اما حانی پریشان آوردی صور دیکه نه بدن سین و بوم و سامه نه وجهله دوشدک
 مشت زن دخی بر مقدار اول نسنه دنکه باشند کجکشی ایدی یعنی سرکشدنی اکا اعدا ایلدی
 یعنی تقدیر ایلدی ملک زاده نک بوکارچی کادی یعنی بچاره بی اسرکشی خلعت و نعمت و بردی
 و بر مقدار کیمسه بی اکا بولداش ایلدی تا کیم کندی شهرینه کیر و کلدی (پدرش بدیدن اوشادمان
 شد و بر سلامت حالش شکر گفت شبانکه از آنچه بر سر آورفته بود از حالت کشتی و جور ملاح
 و روستایان و غدر کار و انبان باید می گفت) دیدن او مصدرک مفعولانه اضافتیدر (و سلامت حال
 و سلامت فاعلنه) شبانکه کیمه سی یعنی کادیکی کونک کیمه سی (محصول ترکیب) پدری انی کور مکه
 شادمان اولدی حاله شکر سو بیلدی کیمه سی اول نسنه دنکه باشند کجکشی ایدی کی حالتندن
 و ملاح جفاسندن و روستایلدن و کاروان غدرندن یعنی ترک و فاسندن بابا سینه سو بیلدی
 (پدر گفت ای پسر نکفت در وقت رفتن که تهنی دست از دست دلیری بسته است و پنجه شیر
 شکسته) نکفت استفهام انکار پدر دیمدی دیمکدر (وقت رفتن ظرفک مصدره اضافتیدر
 (که حرف رابط مفعول قولدر) تهنی دست و صف ترکیبدرالی بوش دیمکدر صفر ایلد معناسنه
 (والف و نون ادات جمعدر) ورا ادات تخصیص (دست دلیری بیانیه) پنجه شیریده بویله در
 (محصول ترکیب) باباسی جوانک تقریری ایشد پنجه دیدی بن سکا دیمدی کمت و قنده ای
 اوغلیکه الی بوشلرک یعنی مفلسلرک بهادر افلری الی بغلیدر وارسلا تاق پنجه سی صنفدر حاصلی
 تهنی دستلر هر وجهله و هر برده عاجز و زبوندر (بیت) چه خوش گفت آن تهنی دست
 سلحشور * جوی زر بهراز پنجاه من زور) تهنی دست سلحشور ایکی وصف ترکیبدر مرکب
 اصافت بیانیه در (سلح سلاحندن مخففدر ضرورت وزن ایچون) شور بونده فرشد رقی معناسنه در
 بهی آلات حربک کاهری الی الوب اوینادر و کاهری (جوی یا حرف وحدت) تقدیری مقدار جویدر
 (زر بونده التونه) و اچیه یارار زرا اچیه به ده زر دیر (پنجاه من اضافتسن) من اصلنده تشدید
 نوله در ضرورت وزن ایچون تخفیف قلندی بتن دیمکدر (زر و بونده قوت معناسنه در
 (محصول بیت) نه کوزل سو بیلدی اول ان بوش یعنی مفلس سلحشور دیدی کی مصراع ثابدر که
 رار به چه زور بکر کرد الی بتن قوتدن حاصلی الی بتن چه آخر نسنه قالدیه قدن و بابای
 چکه کدن بکدر دیمکدر حاصلی زرله اولان مصلحت زور ابله اولماز (پسر گفت ای پدر هر آینه
 تا بیج نری کج رنداری و تاج در خطر تهنی بردن طفر نیایی و نادانه پریشان نکنی خرمن
 رنداری تنی که باندک مایه رنجی که بر دم چه مایه کج آوردم و نیش که خوردم چه مایه نوش حاصل
 کردم) باندک یا حرف سبب (مایه سر مایه و مقدار معناسنه در رنجی یا حرف وحدت) نیش آرینک
 و جیانک و غیرینک صوفدینی ایکنه به دیر (نیش بونده آری صوفدینی معناسنه در دین غیر مسجوع
 بر نازه دایوره شد در) و نوش بونده عمل معناسنه در (محصول ترکیب) پسر دیدی ای پدر مادامکه رنج
 و الم چکه مین کج قالدیه مین یعنی حاصل ایدم مین و مادامکه جانکی خوف و خطر قوه پاسین
 دشمن اوزره ظفر بولماز مین و مادامکه دانه یعنی تخم پریشان ایدوب صاچیه مین خرمن قالدیه مین
 یعنی حاصل ایدم مین کوره مین از اچق مایه رنج سببیه که ایدتم یعنی چکدم نه مایه کج
 کتوردم و نیش ایلد که بیدم مقدار نوش حاصل ایدتم (مایه بی مایه دانه اضافت اید نر بطرز
 ایش (بیت) کر چه بیرون زرزق توان خورد * در طلب کاهلی نشاید کرد) توان خورد
 بیک اولماز (خورد بونده مصدر معناسنه در وضعه مائل قحه ایلد اوقور بونک کی پر زده عدم
 امکان معناسنی و بر نه دخل ایلین عدم و قوتنددر) کاهل کاف عربله وقع هائله سست و او یا

زده می
 زده این سید علی
 و سروری
 زده سروری

دیمکدر (و یا حرف مصدر) (نشاید فعل فی استقبال مفرد غائب لایق دکل دیمکدر) (کرد بونده
 کردن معناسنه در) (محصول بیت) کر چه رزقندن طشره بیک اولماز یعنی زیاده یعنی برزق که مقدر
 اولماش اوله انی بیک ممکن دکل لیکن زیاده طلبده اهل سال و تکامل ایلک لایق دکل البته
 تحصیلده دست و پاوردی کرک تک طور مع کرک (بیت) خواص اگر اندیشه کند کام نهنگ *
 هرگز نکند در کراغیه بچنک (خواص مبالغه ابله اسم فاعلدر صویه طالعج دیمکدر) (اندیشه بونده
 فکر معناسنه در) (کام کاف عربیه بونده چکه معناسنه در) (نهنگ کاف بجمله تمساحدر که
 نیل در کنده چوق اولور معلوم اوله که نون سا کندن صکره طرفه واقع اولان کاف بجمبه در
 فاحفظ (در کراغیه بیانیه در) (کراغیه کاف بجمک کسر یله آخر بهالی دیمکدر) (چنک بونده
 آوج معناسنه در) (محصول بیت) خواص اگر نهنگ چکه سنی فکر ایدر سه یعنی انجو ایچون
 طالع قدنه نهنگ بی قیاس بودار دیو فکر ایدر سه هرگز اگر بهالی انجوبی آوجنه کتورمز یعنی تمساح
 قورقوسندن در بابیه طالماز که البته انجو کتوره ضرب مثلدر رومده (سرچه دن قورقن طاری
 اکز درز (حکمت) آسیاسنک زیرین متحرک نیست لاجرم تحمل بار ککران میکنند)
 آسیاسنک دکرمن طاشی (زیرینه اضافت بیانیه) (باوون ادات نسبتدر) (لاجرم لایحاله و لاشبهه
 دیمکدر) (لاجرم بونده سبب معناسنه در دین عجب بویله دیمک سبی ندر) (بارکران بیانیه اگر
 بونک دیمکدر) (تحملک بونکه اضافتی مصدرک مفعولنده در) (محصول ترکیب) دکرمنکالت طاشی
 متحرک دکلدر پس شهبه بونکه اگر بونکه تحمل ایدر که اوست طاشیدر (قطعه) چه خورد شیر
 شرزه در بن غار * باز افتاده را چه قوت بود) چه خورد استفهام انکار پدر (شیر شرزه بیانیه
 غضبیدن دیش صریدن حیوانک صفتیدر رنجیلر صفتلرنددر (بن غار لایحه در مغاره دیی دیمکدر
 (باز افتاده بیانیه ورا ادات تخصیص) (چه قوت بود استفهام انکار پدر) (محصول بیت) مغره
 دیدنه شیر شرزده پیر یعنی غاردن چیه قوب صید ایلیمچک غارده اچلقدن اولور علی کل حال
 معاش ایچون حرکت لازمدر دوشمش طغسانکه از یعنی نه اولور یعنی مرضدن و یا پیر لکدن
 دوشگون طغسانک رزنی وازی یعنی نه اولور یعنی پرواز ایدوب شکار طیور ایلیمچکه طور دی یعنی یرده
 اکا قوت بولماز بهر حال قرن طبور رفته حرکت ضروریدر) (ککر تودر خانه صید خواهی
 کرد * دست و پابت چو عنکبوت بود) کرد بونده کردن معناسنه در (عنکبوت هر پیدر
 اورمچک معناسنه در) (محصول بیت) خطاب عام طریقه بیورر (اگر سن حرکت ایلوب خانه ده
 صید و شکار ایلک استرسک الک و ایاغک عنکبوت کی بر یره مفید اولوب بر مکتس مقدار ی
 نسنه ابله قناعت ایلک کر کسین یعنی قوت لایموت اختیار ایدوب توکل و قناعت ایلک ککرک
 (پدر گفت ای پسر درین نوبت فلک ترا یآوری کرد و اقبال رهبری تا کلت از خار و خارت از پای
 بدر آمد و صاحب دولتی بتورسید و بر تو بخشید و زحم کرد و کسر حال ترا بته قدی جبر کرد و چنین
 انصافی نادر افتد و بر نادر حکم نتوان کرد) یاور و اوک فتحبله بولداش و معاون (و یا حرف
 مصدر معاونت دیمکدر) (اقبال بونده دولتدر) رهبر وصف ترکیبدر قوللا غوز دیمکدر (و یا حرف
 مصدر قوللا غوزلق دیمکدر) (خارت از پای تقدیری خار از پابت در بوادال اضطراب و مشقتندن
 خلاص اوانق معناسنی و بر حاصلی فقر و فلاکت و ذلت غریندن قورندک) (کسر حال
 مصدرک مفعولانه اضافتیدر) (وزایه لامیه) ورا ادات تخصیص (یا حرف مصاحبت) (نفق
 تفعل بایندن مصدر در بیتک ارامق معناسنه بونده بوقاتی معناسنه در) (و یا حرف تنکیر) (جبر لغته
 رفائق نسنه بی سیکه لکدر) (وسبکه جیره به دیر بونده فقر دن غنا و یرمک معناسنه در) (افتد بونده
 واقع اولور معناسنه در) (محصول ترکیب) جوان بیاسنه مذکور احوال و اقوال بیان ایلد کد نصکره

مطلوبه

زده می

یابی دیدی ای اوغل بونونده فلک سکا معاونت و نصرت ایلدی و دولت و اقبال قولاغوزاق
 تا کیم کاک دیکندن و دیکن ایانکدن چقدی و سکا بر صاحب دولت ایشدی و سکا ترجم ایلدی
 و سنک حالک صنتی تفقدله جبر ایلدی یعنی مکسور و پریشان حالکی بوقلوب اصلاح ایلدی
 و بونک کی اتفاق نادرواقع اولور و نادره حکم ایلک اولماز زرا البادر کالعدوم در (یت)
 صیادنه هر بار شغالی ببرد * افتد که یکی روز پلنکش ببرد (صیادنه الفقه ایلد اسم فاعلدر اوجی
 نه حرف نفی معاده (بر فعلنه مقید در) بار بونده کره معانسه در (شغال شینک فعیله فارسیدر
 چقاله دیرل) پس شغال هر پید دلوکو و فارسیده چقاله دیرل دین داکولک ایشدر (یا حرف
 وحدت و باینکیر) ببرد فعل مضارع مفرد غائب بیه اولی صمه ایلد قیامیلین روستایلیق ایلش
 (ببرد بونده آور و آولار معانسه در یعنی طوتار پس صیاد هر وقت صید برتن خانه سنه بر چقال
 ایلتر دین قیاس ایلد سوتیش (ببرد پرینه کیر دیازان فایده بی ارادن کتورمش (افتد بونده واقع اولور
 معانسه در) یکی بونده یک معانسه در (ببرد فعل مضارع مفرد غایب در برتار معانسه (ببرد پرینه
 (بخور دیازان تکلفه دو شملر (محصول یت) صیاد هر کره چقاله الماز یعنی اولماز حاصلی
 هر کره که آوه وار رشکار الماز بلکه واقع اولور که بر کون اتی قیلان برتار یعنی برنجی حیوانک
 بر یسی بر کون اتی باره (تمثیل) چنان که یکی از ملوک پارس نکین کرا غایه در انکشتی
 داشت باری بچکم نفع ج باتی چند از خاصان بمصلای شیر از بیرون رفت و فرمود تا انکشتی را
 بر کنبه عضد نصب کردند تا هر که تیر از حلقه انکشتی بگذراند خاتم اورا باشد اتفاق
 چهارصد حکم انداز که در خدمت او بودند بنشد اخند جمله خطا کردند مگر کودکی که
 بر بام رباط یاز بیجه از هر طرف تیر انداختی باد صبا تیر اورا از حلقه انکشتی بگذراند انکشتی را
 بوی اوزانی داشتند و نعمت بی قیاس دادندش پسر بعد ازین تیر و کان را بسوخت گفتند
 چرا چنین کردی گفت تارونی اولین برجای بماند) حضرت شیخ بو حکایه بی تمثیل طریقیله
 ایراد ایلش (نکین نونک و کاف عجمک که مر بیه بوزنک فاشنه دیرل) انکشتی همزه نک
 فعی و کاف عجمک ضمیمه بوز کدر (باری بر کره) بچکم نفع ج طریقیله (یا حرف صله
 (مصلای شیر از لایه در) مصلای شیر ازک مشهور سیرانکاهید رشکه خواجه حافظ بیورر
 (یت) بده سانی می باقی که در جنت نخواهی یافت * کنار آب رکاباد و کلکشت مصلارا
 (یا حرف تعلیل) کنبه عضد لایه مراد عضد الدوله در که خلفاء عباسیه دن برینک و زبری
 ایش که شیرازده متوفی اولش پس کنبه دن مراد تر به سیدر (نصب کردند د کدیله دیکدر
 (یا حرف تعلیل) حلقه حاکم و لامک فعیله ایلد انسانک غیریده و انسانیده سکون لامله در
 (انکشتی به اضافت لایه در) حکم انداز وصف ترکیبدر شول کیمسه به دیرل که دعوی
 ایلد یکی بیه اونی اوره البسه (که حرف رباط صفت) خدمت اولایه (وضمیر ناک پارسه
 راجعه در) مکرادات استناد را لامعناسه (کودک اوغلانچق) (یا حرف وحدت) (که
 حرف رباط صفت) بام طام اوستی (و رباط رانک کسر بیه کاروان سرای و اضافت لایه در
 معلوم اوله که هرستان و عجمستانک اولرینک اوستلری مسطح اولور یعنی اوستلری دوزدر
 اسکانه بر بام رباط بیورمشدر (بباز بیجه یا حرف محساحیت) (ببازی بیه اصلیه ایلد او بونه
 دیرل) وجه فتح جمله ادات تصغیر در او بونچغله یعنی حشر لاله (بباز بیجه اولنه که حرف نفی
 یازوب و بام رباط اولنه یاز بیلر معنای مستقیم دن بی بهره ایشدر) و یکی بیه یازانده کذلک
 (انداختی یا حرف حکایه به بعض نسخه ده می انداخت واقع رمال ببرد) (یا صبا بیایه صبا
 فیه اتفاق واقع اولش) (بگذراند فعل ماضی مفرد غائب) (والف و نون ادات تعدیه در

زد شمی
 رد سروری
 رد شمی
 رد ابن سید علی
 رد ابن سید علی
 و سروری

رد سروری و شمی
 رد ابن سید علی

کوردی دیمکد ر فاعلی باد در (بوی یا حرف صله) (ووی ضمیر غائب کورد که راجعه در
 (ارزانی یا اصلیه ایلد لایق دیمکدر) (داشتند طوتیلر لایق طوتیلر یعنی لایق کورد بیلر) (دادند
 فعل ماضی جمع غائب و شین ضمیر کورد که راجعه در) (رونق بونده اعتبار معانسه در) (محصول ترکیب)
 مشتمل زنه یا بایستی تمثیل طریقیله دیرای پسر بوشک قصه ک نادر و اتفاق بر قصه در شو بیلکه
 بارس پادشاهلر دن برینک بوز یکسده آخر قیچی قاش وارایدی بر کره نفع ج طریقیله حاصلردن
 بر قاج کیمسه ایلد شیرازک مصلای سنه طشره گندی و بیورر دیکه بوز یکی عضد الدوله نک تر به سی
 اوزرینه دیکد بیلر تا هر کیمکه اوقونی بوز یکک حلقه سندن کچورر سه خاتم یعنی بوزک الیک اوله
 اتفاق دورتوز حکم انداز بیلوانکده اند خده ایدیلر آیدیلر جمله خطا ایلدیلر هیچ بر یسی
 اصابت ایلدی الا بر اوغلانچق که کار بان سرای طای اوزره او بونچا غله هر جانب دن اوق
 آتاردی شکه اوغلانچق ک عادتیدر باد صبا انک اوقونی بوز یکک حلقه سندن کچوردی بوز یکی
 اکا و برمه لایق کوردیلر دخی بی قیاس نعمت و پردیلر کورد بوندن صکره اوقونی و یابی
 آتشد باقدی دیدیلر که نیچون بویه ایلدک دیدیکه تا اولکی اعتبار و رونق بونده قالسون
 (معلوم در که پسر عاقل ایشکه بوندیلر ایلشدر یا بایستی جوانه دیدیکه ای اوغل سنک
 حالکده بویه بر اتفاق قصه در شتم نکوردخی بیانه کیمه که هر زمان و هر یرده بر پادشاه زاده
 موجود اولماز که سکا رعایت ایدوب بویه او یکده ارسال ایلد (قطعه) که بود کز حکیم روشن
 رای * برنیاید درست ندیبری (روشن رای بیایه در) (روشن رای وصف ترکیبدر روشن
 فکری دیمکدر حاصلی پاک فکری دیمکدر (برنیاید کلز) (یعنی حاصل اولماز دیمکدر) (درست بونده
 صاغ و سالم دیمکدر یعنی نقصاندن و خطادن مصون) (ندیبری یا حرف وحدت) (محصول یت) کاه
 واقع اولور که حکیم پاک ندیبر و پاک رأیدن بر درست ندیبر چقمقاز یعنی ندیبرنده سهو و خطا واقع
 اولور (کاه باشد که کودکی نادان * بفلط بر هدف زندیبری) (کودی) (یا حرف وحدت) (یا حرف
 مصاحبت) غلط بونده سهو و معانسه در (هدف عاودالک فعیله ایلد اوق نشانده دیرل) (تیری
 (یا حرف وحدت و یا حرف تنکیر) (محصول یت) کاه واقع اولور که بر نادان اوغلانچق یعنی
 استاد مقارن اوقسز و تعلیم ایلکسز سهو و خطا ایلد نشانه اوق اورر دیمک استر که بونک
 کیلر اتفاق و نادر در حیر اعتبارده دکلدر (حکایت) درویشی راد پدم در خاری آتشد
 و در بروی خود از جهان بسته و ملوک و سلاطین رادر چشم همت اوشوکت نموده (غار مفاره
 (یا حرف وحدت) (و در بروی خود نقد بری و در اختلاط با خلق روی خود بسته (محصول ترکیب)
 بر درویشی کوردیم بر مفاره ده اوتورمش دخی خلقه اختلاط قیوسی تمام جهان دن کندی
 بوزینه باغش یعنی هیچ بر کیمسه ایلد اهل دیسان الفت ایلدی و پادشاهلرک و بکارک انک
 همتی کوزنده شوکت و عظمتی قائم ایشدر حاصلی اهل دیسانک نظرند هیچ اعتباری بوقایدی
 (قطعه) هر که بر خود در سوال کشود * تا بمرید نیازمند بود) (در سوال بیایند) (یا حرف
 انها) (نیازمند محتاج دیمکدر) (محصول یت) هر کیمسه که کندی اوزرینه دیلنجیک قیوسی
 آجدی یعنی کدالکی عادت و خوی ایلدی اولنجیه اول کیمسه محتاج و نیازمند اولور حاصلی
 احتیاج دن خلاص بولماز (آز بگذار و پادشاهی کن * کردن بی طمع بلند بود) (آزالف
 مدوده ایلد حرص معانسه در) (بگذار فعل امر مفرد مخاطبدر ترک ایلد دیمکدر) (کردن بی طمع
 بیایه) (بلند باده قحطه وضه جازدر) (محصول یت) خطاب عام طریقیله بیورر حرصی ترک
 ایلد و پادشاهان ایلد یعنی دنیا بلا سندن آزاده و سالم اول زیرا طمع سز بیون بلند اولور یعنی
 احتیاج ایچون کیمسه به تواضع ایدوب سرفروایلز زیرانی نیاز دائم سرفراز در (یکی از ملوک

ان مارق اشارت کرد بکرم اخلاق عزیزان آنست که بانان و نمک باما موافقت کنند
 شیخ رضاداد که اجابت دعوت سناسست دیگر روزنک بعد از خدش رفت باید برخواست
 و ملک را در کار گرفت و تلافی کرد چون ملک غائب شد یکی از اصحاب شیخ را پرسید که
 چندین ملاطفه پادشاه خلاف عادت بود درین چه حکمتست گفت نشنیده که گفته اند
 (محصول ترکیب) اول طرف پادشاه لرزیدن بر پسی اشارت اید که عزیزان اخلاقی که مدن
 مر جواولدر که نان و نمک به زلفه موافقت ایلد شیخ رضا و بر دیکه اجابت دعوت سناسست در
 دیویر کون دخی شیخ خدمتی عذری سببیل پادشاه یانته واردی عابد قانع دی و پادشاهی
 قوجدی و تلافی و رفیق ایلدی چونکه پادشاه شیخک یانته دن کندی اصحاب دن بر پسی
 شیخه سوال ایلدی که پادشاهه بوقدر ملاطفه خلاف عادت کز ایدی بونده حکمت ندر شیخ
 دیدی ایشتمد کی که دیمشدر در (بیت) هر کرا بر سماع بندستی واجب اید بخندمش
 برخواست (هر کرا اادات تخصیص بندستی فعل ماضی مفرد مخاطب اوتورد که دیمکدر) (بحرف
 صله) خدش شین ضمیر هر کرده کی که به راجعدر (برخواست بونده مصدر معناسنه در
 (محصول بیت) هر کیمه نیک که سماعنده و سفره سناسست اوتورد که یعنی نان و نمکی بیدک واجب
 کاور خدمتیه قالمق زبرا اوستکده حق ثابت اولش اولور (مثنوی) کوش تواند که همه
 عمری نشنود آواز دف و چنگ و نی (عمری لامیه در) وی و اوک فتحه ضمیر غایبدر کوشه
 راجع (نشود فعل فی مستقبل مفرد غائب ایشتمد دیمکدر) (آواز دف لامیه) (محصول بیت)
 فواق قادر در کیم کند نیک تمام عمر نه دف و چنگ و نیک آوازی ایشتمد یعنی آلات لهواک
 آوازی قراق ایشتمد ایلد هیچ نقصان کز (دیده شکید ز تماشای باغ) بی کل و نسیرین
 بسرارد دماغ) شکید فعل مضارع مفرد غائب صبر ایدر دیمکدر (تماشای باغ مصدرک
 مفعولنه اضافتدر) (نسیرین) (ونسیرین) (ونسیرین و او ایلد) (ونسیرین داله رومده
 کل ناصری دیکاری چیکدر قوفوسی خوب اولور) (بسرارد بکنور و عرکچور) (دماغ
 فاعلیدر) (دماغدن مراد مشامدر) (محصول بیت) کوز باغ و راغی نماشا سنسز صبر
 ایدر یعنی باغ و صحرا تماشای ایلد صبر ایدر و تفصانه کورن مشام و دماغه کل و سنبل
 و نسیرین قوفوسه عمری حده و غایبه ایلد و بیقصور بکنور) (بسرارد برینه بسر اید یازان
 عندی بازمش) (کرتوبد بالش آکنده) (خواب توان کرد بجز بر سر) (بالش لامک کمر ایلد
 (وبالین کذلک بصدغه دیر) (آکنده الف ممدوده ایلد و کاف عجمک فتحه اسم مفعولدر) (آکنده دن
 برنسنه بی برنسنه دق) (مثلا بصدغه و دوشکه بولک دق کی) (آکنده دیقماش دیمکدر) (بر باه
 بجه بله بونده مراد قوش نویدر) (توان کرد ایلک اولور دیمکدر) (یعنی ممکن و قابلدر) (بس امکان ایلد
 نمیر ایلد دخی ایلد بی تقریب تعصب ایش) (بهر مبتدا) (زیر سر خبری و جمله اسمیه
 حال واقع اولش) (محصول بیت) اگر قوش تو بیلد دیقماش و طوایش یصدق اولرنه که اکا برک
 دوشکری و یصدقاری بویه اولور که رومده اکا بویه دیر ابقوا و بومق اولور باش آکنده طاش
 اولدیغی حالده) (یعنی طاش بصدغوب و بقوا و بومق اولور) (حاصلی بصدغوسز و دوشکتر
 او بقوا و بومق ممکندر) (مصراع اولک معناسنی اگر قوش قنادیلد طوایش یصدق اولیه دین
 برک معال بنی احاطه ایلد بکندن غیری بویه نه ایلد اولور بلز بمش) (و رنبد دلبه مخوابه پیش)*
 دست توان کرد در آغوش خویش) (و معروف) (دلبه مخوابه بیانیه) (مخوابه دوشکده دیر
 یعنی بردوشکده بیلد یانته هر کیم ایدر ککن و دیدنی دن) (پیش بونده قمع معناسنه در) (پیشی
 بونده اولک معناسنه الوب معناسنی اگر بردوشکده اوکنده بیلد یا تور دلبه اولیه دین دلبی چرکین

رد شعی

رد سروری

رد شعی

رد سروری

یا نورمش (دست مبتدا) (توان کرد خبری قادر در ایلک) (دراغوش کرد فعلنه مقید در زبرا
 دراغوش کردن قوچقدر بونده کرد مصدر معناسنه در) (خویشه اضافت مصدرک مفعولنه
 اضافتدر) (محصول بیت) و اگر هم بستر دلبز فتنده اولماز ایلد یعنی سنکله بردوشکده یا نور یانکده دلبز
 اولماز ایلد ال کند یکی قوچقه قادر در یعنی الک سنی دراغوش ایلک قادر در) (حاصلی سن سنی قوچق
 ممکندر) (بونده توان ممکن معناسنه در) (مصراع ثانیک ترکیجه معناسنی ال ایلک اولور کندی
 قوچقه کنده دین تزییق معنی قوچقه عجب هنری وار) (والینی کندی قوچاکنده ایلک ممکندر
 یعنی الینی قوچوب یاق دین اثرنجه کتش عنی الله عنهما) (وین شکم بی هنر بیج بیج * صبرندارد
 که بسازد بیج) (معلوم اوله که بیج بیج عبارتی اضداد دندر که هم مقام مد حده و هم مقام ذمده
 مستعملدر) (بونده مذموم معناسنه در) (مدح معناسنی متضمن بیج بیج بوسه ناک بوییدر
 (بیت) بد و کفت کای دلبز بیج بیج * زینماچه آورده کفت بیج) (و ذمی متضمن بوییدر
 (بیت) ندیدم چنین بیج بر بیج کس * مکن هیچ رحمت برین بیج کس) (شکم بی هنر بیج بیج
 بیانیه در) (بسازد فعل مضارع مفرد غایبدر) (سازیددن قناعت و موافقت معنارنده مستعملدر
 (محصول بیت) و اما بوهنر سنسز مذموم شکم صبری بوقدر که هیچ ایلد قانع اوله (البته ایچند برنسنه
 اکرمک کرک) (زبرا بدک قیامی اکل و شرب ایلد در انسر اولر البته) (مصراع اولک معناسنی
 ترکیجه دوله شق بفرسقلر و المراد الاله ماه دین غریب بیانیه کتمش و نامه قول برله دولاشمش مسکین
 بسازدی ساختن دن اشتقاق ایدنر عجب ناسازاق ایشلسر) (مصراع ثانیک تحقیقنده قالمعنی
 بالترکی دوزله هیچ ایلد دین هیچ نسنه به مالک دکل ایش فقیر) (باب چهارم در فوائد خاموشی)*
 (حکایت) یکی از دوستان کتم امتناع سخن گفتیم بعلمت آن اختیار افتاده است که در غالب
 اوقات در سخن نیک و بد اتفاق افتد و دیده دشمنان جز بر بد نمی آید گفت ای برادر دشمن آن به که
 نیکی نییند) امتناع سخن گفتیم مصدرک مفعولنه اضافتدر) (کتم مصدر در) (میم متکلمه مضاف
 (و سخن مقدم مفعولی و مجوعی و مضاف الیه واقعدر) (بحرف مصاحبت) (وعلمت سبب معناسنه در
 آه اضافت لامیه) (بااختیاره متعلق) (امتناع مبتدا) (و افتاده است خبری و جمله اسمیه مفعول کتم در
 (که حرف بیان علت) (غالب اکثر دیمکدر) (و اوقاته اضافت لامیه در) (افتد واقع اولور دیمکدر
 (و او حرف حال) (دیده دشمنان لامیه) (بر حرف استعلا) (بد برامز) (نمی آید فعل فی استقبال لغته کلز
 دیمکدر اما مراد دوشمن دیمکدر) (کفت مذکور دوست دیدی) (آن به که اول بیکدر که) (نیکی باحرف
 مصدر نییند فعل فی استقبال مفرد غائب دعاء علیه در ایلک کورمه دیمکدر) (محصول ترکیب)
 حضرت شیخ بیوررد دوستلردن برینه دیدم سوزسویلکه ابا ایلدیکم) (یعنی اکثر اوقات سوزسویلوب
 خاموش اولدیقم اول سیله اختیار واقع اواشدر که اکثر اوقاته اتفاق سوزده ای و برامز واقع
 اولور حال بو که دشمنلرک کوزی برامز دن غیری به دوشمن دیدی اول دوست ای برادر دشمن
 اول بیکدر که ایلک کورمه) (بیت) هنر بچشم عداوت بزرکتر عیبت * کلمست سعدی و در چشم
 دوشمن خارست) (هنر معروفدر که عریجه منفیت دیرل مملک و فامک و بانک فتحه لیه حاصلی
 عیبک مقابلدر) (بحرف صله) (چشم عداوت بیانیه در مجازا) (هنر مبتدا) (بزرکتر مبتدا ثانی ترادات
 تفضیلدر اولورق دیمکدر عیبت خبر مبتدا ثانی و ثانی خبر بیلد خبر اول و جمله اسمیه مبتدا ثانی
 کلمست مقدم خبر و سعدی مؤخره مبتدا) (چشم دوشمنان لامیه و خار ظرفک فاعلیدر) (محصول بیت)
 عداوت کوزینه هنر اولورق عیبتدر یعنی عد و کوز بیلد بافته هنر او عیب کور بونر سعدی
 حضرت نلری کلدنر اما دوشمنلرک کوزینه دیکدر یعنی عداوت کوز بیلد بافته نل کوزینه دیکندر
 (بیت) و اخواله اوده لایمر بصالح * الا و یلرزه بکذاب اشتر) (او حرف ابتدا واخ فردا شدر

رد سروری
رد شعی
مطلب

رد سروری ۳

رد ابن سبید علی و سروری
رد سروری
ظاهر بود که بفر سقره
انتقال بیج بیج عبارتند در

عداوت اضافه ای لامیه در مجازا مراد صاحب عداوت در ملازمی (لا یمز فعل ننی استقبال مفرد مذکر غائبه نصیر باینک مضاعفند بکسر دیمکدر) (بصالح لایمر به متعلقه در تقدیری برجل صالح در موصوف ضرورت وزن ایچون ترک اولندی) (اخ مبتدا و جمله فعلیه خبری و جمله اسمیه مستأنفه) (الاحرف استثنا) (واو حرف حال) (بلز فاعلی تحتیده اخه راجع ضمیر و مفعولی صالحه راجع ضمیر منصوب متصل) (لار لامک فختی و مپک سکونیه اصلنده کوز ایله اشارته دیرل صکره دله طعن و دخل معنا سنده استعجال ایلدیلر) (یکذاب یلزه به متعلق) (اشر همره نک فختی و شینک کسر یله صفت مشبهه در علم بابتدن اشر همره نک و شینک فحصول یله مصدر یدر) (محصول بیت) عداوت فرد اشی یعنی صاحبی بر صالح کیسه دن مرور ایلز الا اکا طعن و تشنیع ایدر کذاب اشر که یعنی کذاب و متکبر و مغرور در دیو صالحه کوردیکی برده طعن ایدر حاصلی بر کیسه نک که بر صالح کیسه به عداوت و بغضی اوله بابتدن بکدر اکا سوز آنا که مر ایدر و خود بین در و بوندن غیر (بیت) نور کیتی فروز چشمه هور * زشت باشد بچشم موشک کور) نور کیتی بیانیه کیتی فروز و وصف ترکیبدر عالم یالکندر ریخی یعنی روشن و منور ایدیچی دیمکدر چشمه هور اضافه ای لامیه در و چشمه هور بیانیه (هور هاء هوز ایله آفتاب معنا سنده در) باشد ادات زمانیه در است معانسه (یا حرف صله) (چشم موشک لامیه) (کوره اصافتی بیانیه در) (محصول بیت) کوفش چشمه سنک عالم یالکندر ریخی نوری یعنی آفتابک ضیاسی چرکندر موشک کورک یعنی براسه نک کوزینه یعنی براسه جنسی کونشده کورمز اول جهندن کوزینه چیر کن کورینور دیو پوردهش بعض نسخهده زشت باشد برینه در نیاید واقعدر یعنی کوزینه کرمز حاصلی عینته المزدیمکدر بونسخه بوقامه اولکیدن انسدر زرا خفاش کونشده کورمکه کوزینه چرکن کورنگ لازم کلز) کیتی فروزی و وصف ترکیبی اعتبار ایلامک شیرچشم اولقدن کلور (وفروزی افروختن دن اخذ ایلک بصیرت سز بکدن کلور) (هور برینه حور یازمق قوافیدن عدم اطلاعننددر) (حکایت) بازار کانی زاهر از دینار خسارت افتاد پسرش را گفت نباید که این سخن را با کسی در میان نهی گفت ای پدر فرمان تراست نکویم ولیکن مرا بفرماید این مطلع کردان که مصلحت در نهان داشتن چیست گفت تا مصیبت دو نشود یکی نقصان مایه و دیگر شمسایت همسایه) بازار کانی یا حرف وحدت (وراداد تخصیص) (خسارت زیان) (افتاد واقع اولدی دیمکدر) (نباید فعل ننی مستقبل مفرد غائب کرکز دیمکدر) (که حرف بیان) (این سخن را) (اراداد مفعول) (با کسی یا حرف مصاحبت و یا حرف وحدت) (در حرف صله بیان آورده واره) (هی فعل مضارع مفرد مخاطب قویاسین یعنی آورته به کتوروب سوبله سین) (تراست را ادات تخصیص) (وسین و ناداد خبر سنکدر دیمکدر فائده این لامیه) (کردان فعل امر مفرد مخاطبدر کردانیدن ضرورت معانسته ایلد دیمکدر یعنی بی مطلع ایلد دیمکدر) (که حرف بیان) (یا حرف تعلیل) (مایه سرمایه معانسته در) (شماتت عدولک بلا سنه سوبله دیرل) (همسایه اضافه ای لامیه) (محصول ترکیب) (بر بازار کانی یک التون خسارتی واقع اولدی اوغله دبدیکم اولیا که بوسوزی یعنی زیان مصاحبتی بر کیسه ایلد اورتابه قویاسین یعنی ارایه کتوروب سوبله سین پسر دبدی ای پدر فرمان سنکدر اما بی بوفائده به واقف و مطلع ایلد که بوسری ازل طوقه ده مصلحت ندر پدر دبدی تا کیم مصیبت ایکی اولیه بری سرمایه نقصانی و بریسی عدولک سوبشوب کوله سی یعنی ایشیدوب دوشمنلر حظ ایلسون (بیت) مکوانده خوش یاد شمنان * که لا حول کو پند شادی کان) (مکو فعل نهی مفرد مخاطب) (کویندن سوبله دیمکدر) (گفتن دن اخذ ایلین بیلز ایش) (انده فتح همره ایلد) (انده وهدن مخففدر غصه معانسته) (خوبیسه اضافه ای لامیه) (بادشمنان یا حرف صله) (که حرف تعلیل) (لا حول کویندن

رد شعی
رد این سید علی
رد این سید علی
وسروری

رد سروری

مقدم مفعولیدر) (شادی سوبیک) (کان صفت مشبهه در) (شادی کن وصف ترکیبدر) (شادی بلی ایدیچی) (والف و تون ادات جمع در و بوبو وصف ترکیبی جالدر کویندن که دشمنانه راجع ضمیر در) (محصول بیت) دشمنلره کندی غصه کی سوبله زیر لا حول و لا قوه دبه رک سوبینورل و یا خود لا حول و لا قوه دیرل سوبیزک یعنی ظا هر ابویه دیرل راجع شکیله اما کو کلری مسرور اوور کانی بونک کبی برده اسم تفضیل ظن ایلین وهم ایلش (حکایت) جوانی خرد مند که از فنون فضایل حظی وافر داشت و طبعی نادر چندان که در محافل دانشمندان نشست هیچ سخن نکفتی باری پدرش گفت ای پسر تو نیز از آنچه دانی چرآنکو بی گفت ترسم که پرسندم از آنچه ندانم و شرمساری برم) جوانی یا حرف وحدت (خرد مند صفتی) (که حرف رابط صفت) (فنون فضائل لامیه انواع فضایل دیمکدر فضایل جمع فضیلتدر علوم ده آرنقله دیرل) (حظ حصه و نصیب معانسته در) (یا حرف تنکیر) (طبعی یاسیده بویه در) (نادر بی مثل و مانند دیمکدر) (محافل مجالس معانسته در) (اضافتی لامیه در) (نشستی) (یا حرف حکایه) (نکفتی یاسیده بویه در) (پرسند فعل مضارع جمع غائب) (وهم ضمیر منصوب متصل) (نایتدر متکلمدن) (شرمساری یا حرف مصدر) (برم فعل مضارع متکلم وحده در) (محصول ترکیب) (بر مافل جوان که انواع فضایل ن وافر نسنه به مالک ایدی و خوب و بی نظیر طبعی و ارادی اولقدن که دانشمندر مجالسند و او نورردی هیچ سوز سوبیزدی بر کره باایسی دیدی ای اوغل سنده یلادی بکدن نیچون سوبیز سین جوان دیدی باباسنه قورقورم که بکابتلیدیمکدر برنسنه صورال و بیایم و شرمساراق ایلدم یعنی حجاب چکم) (قطعه) آن شنیدی که صوفی می گوشت * زیر نعلین خویش مخفی چند) (که حرف بیان) (صوفی یا حرف وحدت می) (وقت حکایت حال ماضی دو کردی) (یعنی میخاردی) (زیر نعلین خویش لامیه در) (نعلین لامک فحمله نعلک تنیه سیدر) (مراد ترکیبه نعلن دیدکلر پدر بشتی دکلدر زرا صوفیلرک اکثر کیدیکی بودر) (میخندن مراد اکسریدر که نعلنک التنه قافز لر سیرلسون و اشمنسون دیو) (یس نعلدن مراد بشمقدن و میخندن) (کبک دین معنایی ایاغه براقشدر) (یعنی یا حرف مصدر) (محصول بیت) اتی ایشند کبی که بر صوفی نعلینی التنه براق میخ قافردی یعنی محکم اولما نیچون التنه براق اکسری ققار دی) (آشندش گرفت سرهنکی * که بیانل برستورم بند) (آستین یک شین ضمیر صوفی به راجعدر) (سرهنک چری باشی و چارش و بونلرک بیلره اطلاق ایدرل) (یا حرف وحدت) (که حرف تعلیل بیافعل امر مفرد مخاطب نعل بونده آت نعلیدر) (یا حرف صله در بام معانسته حرف استعمال طو توب معناسنی بنم ستورم اوز ره نعل بغله دین معنایی برامز بغلش) (بند فعل امر مفرد مخاطبدر بندیدن بغله دیمکدر) (بستن دن اخذ ایلدنر باغله لوایش اشملشدر) (محصول بیت) بر صوفی نعلینی التنه میخ ققار کن یکینی بر سرهنک طوئی که کل طواره نعل بغله یعنی بنقی نعللهد بو آستینی طوئی غرض بو کیم صوفی نعلنشه اکسری قاقاسه سرهنک اکا آت و یا قافز نعللکی تکلف ایلزدی بعضی نسخه ده بوستانک بریتنی بونده یازمشلر (بیت) نکفته ندارد کسی بانوکار * ولیکن چو کفتی دلش بیار) نکفته نا گفته معانسته در) (یعنی سوبلدک) (حاصلی سوبلماش ایکن دیمکدر) (محصول بیت) سوبلماش ایکن کیسه نک سنکله ایشی یوق یعنی مادام که دعوی مر داید و ب بن فلانم و یا فلان نسبی بیلورم دیمه سین کیسه نک سنکله کاری و دعواسی اولماز اما چونکه دبدک یعنی بن فلانم و یا فلان ایشده ما هر م دبدک سوبلدیک که دایل کتورنا کیم دعوی بی معنی اولماسون (حکایت) یکی را از عمامه معتبره حاضر افناد

رد شعی

رد شعی

رد شعی
رد این سید علی
وسروری

یابکی از ملا حده و با او بخت بر نیامد سپریند اخت و بر کشت کسی گفتش تو با چندین علم و ادب و فضل و حکمت یابی دینی بر نیامدی گفت علم من قرآنست و حدیث و گفتار مشایخ و او بدینها معتقد نیست و نمی شنود و مرا شنیدن کفر او بچه کار آید علماء معتبره بیانیه (مناظره بحث دیمکدر) (ملاحده جمع ملحد در که حشره و نشره قائل دکل) (با و ملحد له بر نیامد چیشامدی یعنی مقابله و معارضه ایده مدی) (سپر قلعان) (پیداخت اندی قلعان انقی عجز دن کایتدر ز بر اعراب عدوسندن قاجسه جمع انوائی پر بر ریانه آثار جان قور زرق ایچون و اول سپر بی آثار پس ار ازنده بو عبارت مقام عجز ده مستملدر) (بر کشت دوندی یعنی اعراض ایلدی) (بر نیامدی چیشامدک یعنی مقابله ایده مدک) (بدینها دال همز دن مبدلدر بیانها دیمکدر) نمی شود دکلز و قبول ایلز دیمکدر رتبه که ترکیده سوزم دکلدی یعنی اسلمدی و قبول ایلدی دیمکدر (شنیدن کفر او مصدرک مفعولنه اضافتی در ولایه) (محصول ترکیب) (معتبر علمادن برینک ملحدردن بریله بحث و جدلی واقع اولدی و اول ملحد ایلحجت و برهان ایلح جیشامدی یعنی مقابله ایده مدی غایت قلعان آندی یعنی عاجز قالدی و اعراض ایلدی بر کیمسه عالم دیدی سن بو قدر علم و فضله و حکمت و ادب له بدینمیزایله مقابله ایده مدک عالم دیدی بنم علم قرآن شریف و حدیث نبوی و گفتار مشایخدر اول ایسه یونلره معتقد دکلدر و قبول ایلز و بنم نه ایشومه کلور آنک کفر بی ایشتمک یعنی نه فائده و بر (یت) آن کس که قرآن و خبر زورهی * آنست جوابش که جوابش ندهی) آنست مقدم خبر جوابش مؤخر میندا (که حرف بیان جوابش میندا) (ندهی فعل نفی مستقبل مفرد مخاطب و یرمه سین دیمکدر خبر مبتدادر) (محصول یت) اول کیمسه که قرآن و حدیث ایلح اندن قورتلوب خلاص اولماز سین یعنی بویه قوی جملر ایلح اکا ظفر بویه مز سین آنک جوابی اولدر که اکا هیچ جواب و یرمه سین حاصلی آنکه هیچ مکالمه ایلح سین (حکایت) جالینوس اباهی را دید که دست در کریبان دانشندی زده و بی حرمتی کرده) بعضی نسخه ده زده بی حرمتی می کرد در بوتقدیر چه هاه رسمی حرف ترتب اولدر اوروب حرمتسزک ایلردی دیمکدر (گفت اگر این دانا بودی کار او با نادان بدین جایکه زسیدی) جالینوس بره شهوور حکیمک اسمیدر کر بیان دانشندی لامیه (و یا حرف وحدت کرده ایلش دیمکدر بعضی نسخه ده بی کرد دوشمش (جایکه جابکاهدن مخفقد مقام و مرتبه دیمکدر) (زسیدی یا حرف حکایه ایرشمن دی دیمکدر) (محصول ترکیب) جالینوس بر اباهی کوردیکه بردانشتمک بقاسنه ال اورمش و حرمتسزک ایلردی جالینوس دیدی اگر بودانشتمک دانا و عاقل اولایدی آنک ایلشی بر نادانله بو مرتبه به ایرشمن دی (مثنوی) دو عاقل را نباشد کین و پیکار * نه دانا بی ستیزد با پیکار) دو عاقل را را ادات تخصیص (کین بغض دیمکدر) (پیکار صواش دانایی یا حرف وحدت) (سیکسار خفیف معناسنه در) (محصول یت) ایکی عاقلک بغض و صواشی اولماز یعنی ایکی عاقل نه چکشور و نه صواشور (نه بر عاقل و دانا بیثی و خفیف کیمسه ایلح عنساد ایلر یعنی بر دانا ایلح بر سیکسار نادان بر خصوصده جمع اولسه ل دانا اول خفیفله عناد و جدال ایلز پیکار کاف فارسیله در دین عجمک ایلش مصراع اولک معناسنی ایکی عاقلک پینده تیاغض و حرب اولماز دیننه اعتراض ایلین کندی معتزدر سیکسارده سار کثرت افاده ایلر دین سار سر معناسنه اولد یعنی بلز ایش (اگر نادان بو حشمت سخت کوید * خرد مندش بزیمی دل نجوید) یا حرف مصاحبت (وحشت بونده نفرت معناسنه در یعنی خشونت و درشتاق) (یا حرف مصاحبت) (زم نوک فتنی و راک سکونله بومشقی دیمکدر و یا حرف مصدر (نجوید فعل مضارع مفرد غایبدر دیلر دیمکدر کوکل اله المقتدر عبارتدر) (محصول یت) اگر

نادان وحشت و سرکشکله یک سویلر سه یعنی ایری یاری سویلر سه خرد مند آنک ملایمت و لطافتله کوکلانی اله الور یعنی تسلی خاطر ایلدر (د و صاحب دل نکهدارند موی * میدون سرکشی و ازرم جویی) نکهدارند حفظ ایلدر (موی یا حرف وحدت) (همیدون ادات تشبیه همچنان دیمکدر عرییده کذلک کی انجیلین معناسنه) (سرکشی یا حرف وحدت) (واو حرف عطف آزر م الف مدود ایلح و زاء مفتوح ایلح و سکون را ایلح حرمت معناسنه در اما بونده و او مفتوح و الف ساکن او فتور ضرورت وزن ایچون) (آزر م جو وصف ترکیبی در حرمت استیجی یعنی تعظیم و تکریم صراحی یعنی اهل عرض و وقار) (و یا حرف وحدت بوا یکی یابی حرف مصدر طوتلر بویتهک معناسنه و اصل اولماشمار) (محصول یت) ایکی صاحب دل بر قبلی رعایت ایلر یعنی بر قبلیه ار ازنده شقاق و خلاف اولماز بوسو ز کمال اتساق و عدم اختلافدن عبارتدر یتنه بونجیلین بر سرکش و بر صاحب حرمت بر موی رعایت ایلر یعنی ار ازنده بر قبلیه خلاف و شقاق اولماز ز برادانا نادانده مخالفت ایلز که ار ازنده اختلاف اوله بویتهک تصویر معناسنده شراحک غریب تصرفلری و ازدر کیم عقلا کولمکه لایقدر (و کر از هر دو جانب جاهلانده * اگر زنجیر باشد یکسلانند) یکسلانند فعل مضارع جمع غائب که سلانیدن الف و ونون که ادات تعدیه در ضرورت وزن ایچون کلدشدر والا کیچخن و کسلیدن لازمه متعددی یتنه مشترکدر پس کیچخن لازمه در دین اشتراک احوالندن آگاه دکل ایش (محصول یت) ایکی صاحب دلک و بر سرکشله بر عاقلک احوالی ذکر اولان کیدر اما ایکی جانبیدن یله جاهلار ایسه اگر زنجیر او او رسه قرارل دکل که بره حاصلی ایکی جانبیدن یله جاهل و نادان ایسه شقاقندن خالی اولماز (مثنوی) یکی رازشست خوبی داد د شتام * تحمل کرد و گفت ای نیک فرجام (محصول یت) برینه بر چرکین خوبی د شتام و بردی یعنی سوکدی اولده تحمل ایلدی و دیدی ای صوکی خیر یعنی عاقبتی خیر (نیک فرجام وصف ترکیبدر عاقبتی خیری دیمکدر (بتر زانم که خواهی گفتن آتی * که دایم عیب من چون من ندانی) بتر بد تر معناسنه در (زانم اصانده از اعدر) (که حرف بیان) (خواهی فعل مضارع مفرد مخاطب دیلر سین دیمکدر) (آتی آن اسم اشارتدر و یا ضمیر خطاب اولسون دیمکدر) (که حرف تعلیل) (عیب من لامیه) (محصول یت) اندن بتر که سن بکا اولسون دیست کرک یعنی بکا دیچککدن بترم زیرا یلورمه که بنم عیبی بیلز سین حاصلی بن کنندی عیبی سندن ابو یلورم (حکایت) سبحان وائل را در فصاحت بی نظیر نهاده اند سالی بر سر جمعی سخن کفتی لفظی را مکرر نکردی و اگر همان معنی اتفاق افتادی به عبارت دیگر کفتی و از جهه اداب ندماه ملوک یکی اینست) سبحان سبتک فنی و حاء مهمله تک سکونیه حضرت نبینک صلی الله علیه و سلم مداحلرندن صحابه دن بر فصیح و بلیغ شا عرایدی (وائل اسمنه اضافتی لامیه در) (وائل بر قبیلله تک اسمیدر که ابن قاسط بن وهب بن افضی بن دیمکدر) (را ادات مفعول) (نه ساده اند قوملر در یعنی تعیین ایلشدر در) (سالی یا حرف وحدت) (بر حرف ظرف) (سر جمع لامیه) جمعدن مراد مجلسدر یعنی صدر مجلسده دیمکدر (و یا حرف وحدت) (کفتی یا حرف حکایه) (لفظی یا حرف وحدت) (ورا ادات مفعول) (نکردی یا حرف حکایه) (واکر همان معنی نسخه کدر بعضی بنده معنی برینه لفظ واقع اولمش حاصلی متون بو خصوصده تعارض ایلدی پس لفظ عبارتی اختیار ایلده نه تعرض بی تقریردر) (افتادی یا حرف حکایه) (چند آداب ندمای ملوک لامیه در) (محصول ترکیب) سبحان وائل فصاحت و بلاغنده بی نظیر تعیین ایلشدر یعنی دیمشدر بریل بر محفل و مجلسک صدر ندنده سوز سوباسه بر لفظی مکرر ایلردی و اگر همان

رد شرح جیمه

در شرح جیمه

رد سروری

رد سروری
رد سروری

رد سروری

اول لفظ و بالاول معنی بعینه اتفاق واقع اولیدی انی برغبیری عبارته سوبلردی وادایدردی
 و سلاطینک مصاحیرینک جمله آدابندن برسی بودر که مجلسه بر سوزی تکرار سوبلیسه
 (منوی) سخن کچه دایند و شیرین بود * سزوار تصدیق و تحسین بود (دلیله
 وصف ترکیب در کوکل بغلیجی یعنی کوکل کنیدی به معانی قلیجی (سزوار لایق) (محصول بیت)
 سوزا کچه کوکل آلیجی و اندیده اولور منه تصدیق و تحسین هر تبه سنده لایقه اولور سه
 کر چک اولوب ککوزل اولدیفیچون (چو یکبار کفی مگوباز پس) که حلواچو یکبار
 خور دند پس (بازه پس اتباع قیاندندر (محصول بیت) بوییت بیت اوله مقیدد ر یعنی
 سوز هر تبه رمدوح اولور سنده چونکه بر کره سوبلدن بر کره دخی سوبله یعنی تکرار ایله
 زیر حلوانی چونکه بر کره پید بلر بتر یعنی حلوا لذیذ و شیرین ایکن بر کره که پندی کفایت ایدر
 تکرار یک لازم دصکول (حکایت) یکی را از حکما شنید مکه می گفت هرگز کسی بجهل
 خود اقرار نکند مگر آن کس که چون دیگری در سخن باشد هنوز تمام ناکرده او سخن آغاز کند
 (محصول ترکیب) حکمادان برنی ایشده مکه سوبلردی هر کز بر کچه کنیدی جهلنه
 اقرار ایاز مکر اول کچه که چون غیر کچه سوزده اوله هنوز سوز بن تمام ایلامش ایکن اول سوزده
 باطلیه (مد کورمندن صکره بر جهل خود اقرار کرده باشد یازان جهلنه اقرار ایلامش اولور
 (منوی) سخن را سرست ای خردمند و بن * مبسور سخن در میان سخن (بن دیب
 دیمکدر (محصول بیت) سوزک باشی وار ویدی یعنی ایانی حاصلی آخری وار اولی ایشدی
 سوزاورنه سوز کتورمه یعنی بر کچه سوزده ایکن سن سوزده باشد اول سوز بنی تمام
 ایتمجه (خداوند فرهنگ و تدبیر و هوش * نکوید سخن نایبند خوش) خداوند فرهنگ
 لامیه (فرهنگ هنر (محصول بیت) هنر و تدبیر و عقل و ادراک صاحبی سوز سوبلن (مادام که
 خوش کورمیده (یعنی ایسم کورمیده) حاصلی حضور مجلسه اولانی ساکت کورمیده
 عاقل و زکی سوز سوزان (حکایت) تی چند از بند کان سلطان محمود حسن میندی را گفتند که
 سلطان امر و زوجه گفت در فلان مصلحت گفت بر شاهم پوشیده نماید گفتد تود ستور مملکتی
 آنچه بانو گوید با مثال ما گفتن رواند اید گفت با اعتماد آنکه داند که بکس نکویم پس چرامی پرسید
 سلطان محمود در مراد مشهور پادشاهدر که حسن میندی ابکی میمک فتحه لایله آک وزیر ایدی
 ایا زده وزیر و هم محبوبی ایدی (دستور دالک و نالک ضمه لایله اصطلاحده وزیره دیرل
 (محصول ترکیب) سلطان محمود عزیزی فوللرندن قراج شخص حسن میندی به دیدلر که
 سکا پادشاه فلان مصلحت خصوصنده نه دیدی حسن میندی دیدی سزده کیرلی قالماز (یعنی
 سزده سوبلردیدلر که سن مملکتک وزیر سین سکا دبیکنی بزم کبی به سوبلکه روا کورده
 حسن میندی دیدی اول اعتماد ایله که بلور کیمیه دیمیم یعنی کیمیه به دیمیه جکم بلور پس نیچون
 صورت سن (بیت) نه هر سخن که بداند بگوید اهل شناخت * بر شاه سرخویشتن
 نشاید باخت) نه حرف نی معناده (کوید فعلنه مقیدد (که حرف را بطصفت (هر سخن) بداندک
 و بگوید مقدم مفعوللریدر اشتراک اوزره (شناخت بونده اسم مصدر در علم معناسنده) پس
 اهل شناخت اهل دانش دیمکدر (با حرف مصاحبت) بر شاه لامیه در (سرخویشتن ده بویه در
 یاه بطبیله (باخت بونده باختن معناسنده در یعنی او بنامتی متعدی معناسنده زیرا لغت مشترکدر
 لازمه متعدی یشده (محصول بیت) اوله دکادر هر سوزی که ییلور آتی سوبلر اهل دانش یعنی
 هر بیلد بکنی سوبلر زرا شاهک سر به یعنی مریخی افشا سبیله کشی کنیدی باشین او بنامتی
 لایق ذکل حاصلی پادشاهک امور سلطنته و تدبیر مملکتته متعلق اسرار رینی اظهار و افشا ایلامک

رد سنجی

هلا که سیدر (حکایت) در عقد بیع سرانی متردد بودم جهودی گفت من از کد خدایان قدیم
 این محکم وصف این خانه چنان که هست از من پرس بخر که هیچ عیب ندارد دگمتم بجز آن که
 تو همسایه اوی (عقد بیع سرانی عقد بیعه و بیعه سرایه اضافت لری مصدر لک مفعولنه اضافت لری
 قیاندندر (عقد عینک فحله مصدر در یطمن معناسنده و بیع کاه اولور که اشتراک معناسنده مصدر
 حاصلی اضداد دندر (و یا حرف وحدت) (جهودیهودی به دیرل) (و یا حرف وحدت) کد خدا اواسی
 و کوی اسی و سارنسنه لک صاحب رینه دیرل (قدیمه اضافت بیایه در) (و محله به لامیه) (وصف این خانه
 مصدر لک مفعولنه در) (بخر یا حرف تأکید) (و خر خاه معجزه کفنی و کسر به فعل امر مفرد مخاطب
 صاتیون الدیمکدر) (همسایه اوی لامیه) (و یا ضمیر خطاب) (محصول ترکیب) براوک عقد
 شراسته متردد ایدم (یعنی براو المتی استردم بر جهود دیدی بن بومحله نک قدیمی کد خدا زندم
 براوک وصفی شویله که وارد بدن صور صاتیون ال که هیچ عیبی یوقدر دیدم اندن غیری که
 سن المک و کوشوسن یعنی سنک همسایه لکک مذکور خانه به عیب عظیمدر (زرا الجار قبل الداردر
 (قطعه) خانه را که چون تو همسایست * ده درم سیم کم عیار ارز (خانه یا حرف وحدت
 (و همزه حرف توسل) (و یا حرف تخصیص) (همزه حرف وحدت) دین وحدتی یلر ایشم (که
 حرف بیان) (چون ادات تشبیه) (همسایه ده هاء رسمی) (و همزه بختابه افظده و کتبه ترک اولمقی
 کرک) (نکه خسته نظامینک ایلی و مجنونه واقعدر) (بیت) در بند ککشا دن خرنیم *
 ترسم زکاید بیکیم) اصلنده خزینه ام و آبکینه ام در ضرورت وزن ایچون حذف و ایصال اولدی
 لکن شراح جمعا بو حذف و ایصاله اشارت ایلامش (ده درم اون اچقه) (سیم کم عیار یسایه
 عیار عینک کسر به مفاعله بایک مصدر نایسیدر برنسنه نک و زنی یلمکه دیرل یعنی ثقلت و خفتنی
 تشخیص ایلمکه که ترکیجه اکاداره دیرل (ارزد فعل مضارع مفرد غائب دکر یعنی بهایه دکر دیمکدر
 ارز بدندن (محصول بیت) حضرت شیخ جهوده خطاب ایدوب پیورر براوک که سنک کبی
 همسایه سی اوله عباری اکک اون درم کومه دکر یعنی قلب کومشک اون اچقه سنده دکر معلومدر که
 کومش قلب اولجه اچقه سیده قلب اولور پس او اون دغل اچقه به دکرش (لیکن امیدوار یاید بود *
 که پس از مرک توهرار ارز) امید میبه تشدید ضرورت وزن ایچوندر (وار بونده ادات نسبتدر
 لی معناسنده امیدلی دیمکدر (بود بونده بودن معناسنده در) (که حرف ییار) (مرک نولامید مرک کاف مجمله
 موت معناسنده در تونک ضمی اشباع و انوب ضرورت وزن ایچون برواو متولد اولور یعنی واور سیمی
 و او اصللی کبی اوقودر (محصول بیت) جهوده خطاب ایدوب پیورر اما امیدلی اوانی کرک که سنک
 مر ککدن صکره یک دکر ظاهر پیورد یعنی یک درم کامل عیار مر اذدر زیرایتده مقدار مسکوت
 حنذر یعنی همسایه لکدن سنک کبی پلید و خبث اکک اولجه یک درم سیم تمام عیار دکر
 (حکایت) یکی از شهر ایش امیر دزدان رفت و ثنا گفت فرمود تا جامه اش بسته دزدانده بدر کردند
 سکان دوققای او افتادند خواست تا سکی بردارد زمین بخ بسته بود دعا جز شد گفت این چه حرام
 زاده مردماند که سک را کشاده اند و سنک را بسته امیر از غرقه بشنید و بخندید و گفت ای حکیم
 از من چیزی بخواه گفت جامه خرد می خواهم اگر انعام فرمائی ایش امیر دزدان لامیه لردر
 حراملر یکی قته دیمکدر (نا حرف تعلیل) (بسته ند یا حرف تأکید) (سند فعل ماضی
 جمع غائب الدیمکدر) (ده کسر دال ایله و هاء اصلیه ایله کویدر قریه معناسنده) (سکان الف
 و فون ایله جمع اولدی ذی حیات اولدیفیچون (در حرف صله) (فقا قافک فحله کسد دیمکدر
 فارسجه حیره دیرل حاء خطبه (نا حرف تعلیل) (بخ یا نک فحله بوزدیمکدر) (بسته ماضی در قسمدر
 بغلمش دیمکدر طوکش معناسنده) (بخ مبتدا) (و بسته به خبری وزمین مقدمه و ایدر خبرک

رد سنجی

(غرفه غینک ضعی وراثت سکونیه چارطاق معناسنه در) (محصول ترکیب) شعران بری
 حراهر بکینک فائنه وادی ودا وشنادیدی بک یوردی تا کیم ایسانی آلدیلر وکودن طشره
 ایلدیله ایلراردینه دوشدیلر دیلدی تارطاش قالدیره ایلره آتقی ایچون طیراق طوکش ایدی عاجز
 اولدی ایلر هجومتدن دیدی بونه حرام زاده می دملردر که ایلری آچشیر یعنی جوزمشیر و طاشیری
 بقلمشیر امیر دزدان چارطاقدن ایشتدی وکولدی ویدی شاعره ای حکیم بندن برنسنه دیله یعنی
 بندن بخشش ایسته شاعر دیدی کندی ایاسم استرم اگر انعام بیور رسک یعنی بکا کندی ایاسم
 ویررسک همان عین احساندر (بیت) امیدوار بود آدمی بخیر کسان * مرابخیر نوا مید نیست
 شمر مرسان) امید وار تخفیف میم ابله (یا حرف صله) خیر کسان لامبددر (مرار احرف تخصیص
 یا حرف صله) خیر نولامیه (امید نشدید میم ابله) شمر مرسانک مقدم مقبولیدر (رسانیدندن
 فعل نهی مفرد مخاطب ایرشدرمه دیمکدر) (الف و نون ادات تعدیه در) (محصول بیت) آدمی یعنی
 انسان کیمسه ل خیرینه یعنی احسانه امیدواردر حاصلی انسان خلق خیرات و میراثه راجی در
 (اما بنم سنک خیر یکم امیدم یوقدر همان بکا شمر ایرشدرمه حاصلی فائنه و جائزیدن یکدم
 همان بکا ضرر و زیانک طوفنسون) (مصرع) رضینا من نوالک بالرحیل) رضینا فعل ماضی
 متکلم مع الغیر در علم یافتن (من اکا متعلق) (نوال نونک فتحیه احسان و عطیه معناسنه در
 کاف محلا مجرور مضاف الیهیدر نوالک) (یا حرف جر رضینا به متعلق) (رجل فعل وزنی
 اوزره اسمدر کوچ یعنی سفره کنک معناسنه مصدری رحلت کلور نشدت و زنی اوزره حرف
 من بونده بدل معناسنه در) (محصول مصرع) رضینا بالرحیل من نوالک یعنی سنک احسانکندن
 کتکله راضی اولدی حاصلی سلامتله بوندن کنک سندن نزه عظیم عطیه در) (سالاردزدان را
 پرور حیات جامه اش بفرمود و قباپوسنی برومید کرد و درمی چندیداد) سالار هر نسنه نک
 او اوسنه دیرل مثلاً سه سالار عسکر باشی به و خوان سالار چاشنکیر باشی به و فس (دزدانه اضافی
 لامبد) ورا ادات تخت بزم حراهر اولوسنک دیمکدر (برو ضمیر شاعره راجع در) (قبایوسنین
 ترکیب من جی کورکلی اوکی آچی قفتان دیمکدر) (یا حرف وحدت) (بو ترکیب حرف عطفه ایراد
 ایدنلر استعماللردن آگاه دکللر عش (مزید مصدر مجیدر زیاده معناسنه) (محصول ترکیب)
 دزدان اولوسنک اول شاعره مرحتی کلدی پس ایسانی ویدی و بر کورکلی فراجیه اوزرینسه
 زاده ایلدی و برینجه ایلده ویدی (حکایت) منجمی نخامه خودد رآمد مردیکانه را دید

رد ابن سید علی و سروری

بازن او بهم نشسته دشام داد و سقط گفت فتنه و آشوب بر خاست صاحب دلی برین واقف شد
 و گفت (منجم اسم فاعلدر تعیل یافتن) (زمانی نیچه حصه ایده نه دیرلر تنکه اجد داعی عتود
 جواهرده نظم ایلش) (مصرع) منجم آنکه زمانی بچند پاره کند) (یا حرف وحدت) (یا حرف
 صله) (خانه خود لامیه) (درآمد کیدی دیمکدر) (مرد بیکانه بیانیه) (یا حرف صاحب) (زن اولامیه
 بهم بری بریله) (نشسته اوتوروش) (سقط نامعقول کتانه دیرلر) (فتنه دشامه و سقطه مترتیر
 آشوب فتنه به عطف تفسیریدر) (محصول ترکیب) بر منجم کندی او به کیدی بیکانه ار کوردی
 عورتیه بیله اوتوروش حریفه سوکدی و سقط سویلدی پس فتنه و آشوب قافدی حاصلی
 غوغا پیدا اولدی بر صاحب دلکه حضرت شیخ اولساق احمالی واردر بوقصه به واقف اولدی
 ویدی (بیت) تو بر اوج فلک چه دانی چیست * چون ندانی که در سرای تو کست (بیت) اوج
 بونده اوست معناسنه در همزه نک فتحیه فلکه اضافی لامیه در) (سرای بونک کبی پرلده
 او معناسنه در یعنی خانه) (محصول بیت) منجمه خطاب ایدوب دیر سن فلک اوزره نه یلور سن
 نه وار چونکه یلور سن که سرای کده کیم وار یعنی اولک که سطح زمبده و شهر کده و محله کده اوله

و ایچنده کیم اولد یغن یلور سن پس فوق سماءه واقع اولان کواکب احوال و اطوارینی و دوز
 و سرخی نه یلور سن و نه اکلر سن دیمکدر (حکایت) خطیبی کر به الصوت خود را خوش
 آواز پنداشتی و فریاد بی فائده برداشتی کفتی تعجب غراب البین در پرده الحان اوست یا ایت
 (ان انکر الاصوات اصوات الحیر) (درشان او) خطیبی یا حرف وحدت (کر به الصوت یعنی قبیح
 الصوت چرکین اوازی دیمکدر) (خوش اواز وصف ترکیبدر کوزل اوازی معناسنه) (پنداشتی
 یا حرف حکایه ظن ایدردی) (فریادی فائده بیانیه) (برداشتی یا حرف حکایه قالدردی یعنی
 فریاد ایدردی) (کفتی دیدنک یعنی صوتی ایشیدینک دیدنک) (تعجب نونک فتنی و عینک کسری
 و سکون باله فعل وزنی اوزره قرغه اوازی تعجب نه او نه میا و نه میانا و نه عابا قح یافتن ضرب
 دنده مستملدر قلنله حاصلی قرغه اوازه دیرلر) (غراب البین اله جه قرغه که عرب انکله تطیر
 و نوشم ایدر زرا عربک عاتیدر بخیمکیم اوندن سفره و یار مهم مصطنعه چقسه اکر بو قرغه یولده
 بولوب صاغ جانبه اوچرسه مبارکدر دیو چکیلوب کیدر واکر صول جانبه اوچرسه نامبارکدر
 دیو دوزاونه کیدر) (بین بک فتحیه اضداد دندر وصال و فراقده مستملدر بونده فراق
 معناسنه در عبارت ظاهر درن مفهوم اولان شامت اوازنده اوله) (الحان بونک کبی پرلده آواز
 پرده سی معناسنه در) (یا حرف عطف) (ان حرف در حروف مشبهه بالغملدن) (انکر اسم تفضیل
 چرکین رک دیمکدر) (اصواته اضافی لامیه در) (لام ادات تأکید صوت الحیر ترکیب اضافی
 افضا مر فوع خبران در) (شان بونده حال معناسنه در) (محصول ترکیب) کر به الصوت بر خطیب
 کندی خوش آواز ظن ایدردی و بی فائده فریاد و فغان قالدردی دیدنک که غراب البین آوازی
 ایت الحان پده سنده در یعنی آوازی همان غراب البین اوازیدر و دیدنک که مذکور آیت ایت
 شامده نازلدر (بیت) اذان هق الخطیب ابو الفوارس * له صوت یهد اصطخر فارس) (اذا
 ادات شرط) (نهق فعل ماضی مفرد مذکر غائب جار اکر دی دیمکدر) (خطیب افضا مر فوع
 فاعلی) (ابو الفوارس افضا مر فوع بدلدر خطیبدن) (و یا عطف بیان اصلنده ابو الفوارس ارسلانه
 کنبندر اما بونده جار مراد در نهق قرینه سبله) (له صوت جمله اسمیه جواب اذارر یهد فعل
 مضارع مفرد مذکر غائب یقار دیمکدر جمله فعلیه صفت صوتدر) (اصطخر فارس مملکتده
 بر حکم حصارک اسمدر یهدنک مفعول به صیر مجیدر فارسه اضافی لامیه در سبنا ساکن اوقونقی
 کرک کیم ناموزون اولیه) (محصول بیت) چنکیم خطیب ابو الفوارس نهق ایلده یعنی جار کبی
 آخر ایت بر صوتی واردر کیم فارسک اصطخر نام قرینه سنی هدم ایدر یعنی یقار زرا اصوات
 شدیده نک هدم بنیاده تأثیر خاصی وارتنکه شرح موافقده بحث اصواتده مذکور در
 (مردمانده بعلمت جاهلی که داشت بلیش می کشیدند و اذیتش مصطحت می دیدند تا یکی از خطیبای

آن اقلیم که باوی عداوت نهانی داشت باری پرسیدن آمده بود گفت ترا خوابی دیده ام خیر
 باد گفت چه دیده گفت چنان دیدم که ترا از خوش بود و مردمان از نفست در راحت بودند
 خطیب اندرین لحقی بیندیشید و گفت چه مبارک خوابست که دیدی که مرا بر عیب خویش مطلع
 گردانیدی معلوم شد که اواز ناخوش دارم و خلق از نفسم در رنجند نوبه کردم ازین پس که
 خوابم مکر با هستی) (مردمانده لامیه) (یا حرف مصاحبت) (علت جاه لامیه) (یعنی
 خطابت مصیبت علیه) (و یا حرف وحدت) (بلیت بلا معناسنه در) (واذیت اول و زنده ازا
 معناسنه) (نا حرف انتها) (خطبا خطیبک جمیدر) (آن اقلیمه اضافی لامیه در) (که حرف رابط
 صفت) (باوی یعنی خطیب مذکور ابله) (عداوت نهانی بیانیه) (خواب بونده دوشدر
 (آواز ناخوش بیانیه) (نفست حرکانه مراد کلامدر) (لحقی یا حرف وحدت براره دیمکدر آواز ناخوش

بیانیه (در حرف نظرف و یا حرف تا کید) رنج اسمد الم معناسنه ونون و دال ادات جمع رنجیده درل
 دیمکدر (و یا رنجند فعل جمع مضارع غائب حرف تا کید ایله در رنجند انجور دیمک اوله (لیکن
 بوقول و هن دن خالی دکلدر) مکرال معناسنه در (محصول ترکیب) کو یک خلق بر منصب علیله که
 انک و ارایدی یعنی خطابت منصبی سببیه بلاسنی چکرلردی و اذاسنی مصلحت کورمز لایدی
 تا اول اقلیمک خطبا سندن بری که انکله نهسانی عداوتی و ارایدی بر کره انک زیارنه کلوب اتی
 صورغه کلدی (حاصلی حالن پرسش ایلمکه کلش ایدی کلن خطیب دیدی سکا بردوش کورمشم
 خیر اوله دیدی نه کورمش سین دیدی شویله کوردم که سنک خوب آوازک و از ایش و خلق
 تفکدن راحتدما یملار خطیب بونده بر پاره فکر ایلدی اندنصکره دیدی بونه مبارک دوشدر که
 کوردک که بی کنیدی عیبه مطلع ایلدک (معلوم اولدی که آوازک ناخوشددر و خلق نفسدن
 زحمتده درلر توبه ایلد مک بوندنصکره خطبه بی او قومیم الا یخچه پایچه (قطعه) از صحبت دوستان
 برنجیم * کاخلاق بدم حسن نمایند) صحبت دوستان مصدرک مفعولنه و یا فاعلنه اضافتدر
 (برنجیم بوصیفه اسم و فعله متحملدر اسم اولجعه با حرف طرف اولور (معناسی الم و زحمتده هم اولور
 فعل اولجعه با حرف استمرار اولور معناسی انجورم دیمکدر و لیکل وجهه (پس اسمیتی قبول ایدنه
 دخل ایلین کنیدی مد خولدر مصراع ثانی مقام تعلیلده در) که حرف تعلیل (اخلاق بد بیانیه
 (ومیم ضمیر معناده نمایند معقید در) (حسن سنک فتحله کوزل دیمکدر) (نماید فعل مضارع
 جمع غائب کوسترلر دیمکدر متعدد نمایندن (محصول بیت) دوستلرک مصاحبتدن
 رنج والمده هم و یا انجورم (زیرا بران اخلاقی (یعنی خوبلریمی و عادتلریمی بکا کوزل کوسترلر
 عییم هنر و مال بینه * خاتم کل و یاسمن نمایند) (محصول بیت) عییمی هنر و مال کورلر و یا
 کوسترلر دیمکدر بکا کل و یاسمن کوسترلر (یعنی بکا محبتلرندن چرکین برلریمی کوزل کوسترلر
 کودشم شوخ چشم چالاک * تا عیب مر ایم نمایند) کوکاف عربک ضمیمه ادات استفهامدر
 (دشمن شوخ چشم بیایددر) و چالا که اضافتده بویله در (شوخ چشم وصف ترکیبدر
 کستاخ معناسنه (و چالا که بونده بی پروادر) دشمنده اسم جنس و یا اسم جمع معناری ملحوظ
 اولقی کرک که ردیفده واقع اولان فعله مطابق و موافق اوله (تا حرف تعلیل (عیب مر الیمده در
 و نمایندک مفعول صریحی (عن با حرف صله و بمن مفعول غیر صریحیدر) (محصول بیت)
 قنی بی پروا کستاخ دشمن نا کیم بنم عییمی بکا کوسترلر یعنی حجاب ایلبوب دلته کلنی بی پروا
 سوبله ل (حکایت) یکی در مسجد سجاریه بطوع بانک نماز کفنی باوازی که مستعان را
 از وقت بودی وصاحب مسجد امیری بود عادل و نیکو سیرت نحو اسنش که دل آزده کرد دگفت
 ای جوانمرد این مسجد را مؤذنان قیامت که هر یکی را پنج دینار ادر راست و زاده می دهم
 نابجای دیگر روی برین اتفاق افتاد و رفت بعد از مدتی پیش امیر باز آمد و گفت ای خداوند بر من
 حیف کردی که بده دینارم از این بقیه روان کردی آنجا که رفته ام بیست دینارم میدهند که
 جای دیگر روم قبول نمی کنم امیر بخندید و گفت زینهار نستانی که به پنجاه دینار هم راضی شوند
 مسجد سجاریه تقدیری قصبه سجاریه در (و سجاریه سنک کسر یله بغداد جابنده موصله
 قریب بر کوزل قصبه در لیکن بوزمانده خرابه مشرف اولشد در تطوع تفهیل باندن مصدر در
 اجر نسیم معناسنه (بانک نماز یعنی اذان (کفنی یعنی او قوردی (با وازی با حرف مصاحبت
 و ا حرف وحدت (نحو اسنش فعل ثنی ماضی فاعلی تحتیده مستر امیر راجع) (وسین ضمیر
 منصوب متصل مذکور مؤذنه را جمع) (گفت امیر دیدی (ادوار وظیفه معناسنه در
 (روی فعل مضارع مفرد مخاطبدر کیده سین دیمکدر) (بقعه پاره ارض معناسنه در

رد ستروری

حاجی
دوست غیم صر ایله دشمن بی آگاه ایدر
خوبدر باغده احبابدن اعدال بنم

اما بونده مراد مسجد مذکور در (نستانی فعل ثنی استقبال مفرد مخاطب آلمه سین
 دیمکدر (محصول ترکیب) بریسی مسجد سجاریه ده رایکان بلا اجرت اذان
 او قوردی بر آواز ایله که مستمع اولانلرک آوازندن نفرتی اووردی یعنی آوازندن نفرت
 ایدرلردی حال بو که مسجدک صاحبی بر عادل و نیکو خلق بر یک ایدی دیلزدیکه دل آزرده اوله
 یک دیدی ای جوانمرد بو مسجدک قدیمی مؤذنلری وار که هر برینک بش التون ادراری
 و وظیفه سی وار و سکا اون التون و برهیم نا کیم غیری بره کیده سین بو حال اوزره اتفاق واقع
 اولدی یعنی اون دیناری قبول ایلدی و کتدی برمدند نصکره بته بکک اوصکنه کلدی
 و دیدی ای خداوند بکا حیف ایلدک که بویقه دن بی غیری بره کوندردک اول بره که بوندن
 کتدم بکرمی التون و برلر غیری بره کیدم اما قبول ایلم بک کولدی و دیدی زینهار آلمه سین که
 الی دیناره راضی اولور (بیت) به تیشه کس نخر اشد زروی خار اکل * چنان که بانک درست
 تو میخر اشد دل تیشه کسر و کلنک و چه بونده چه مراد در (نخر اشد فعل ثنی مستقبل
 مفرد غائب طر ملازم و قازیمز بوند ایکسنه ده مساع وار (خارا بونده قره طاش معناسنه در
 (بانک درشت بیانیه (درشت دالک و رانک ضمیر یله ایری معناسنه در ملایم مقابلی (توبه اضافتی
 لامیه در) میخر اشد فعل مضارع مفرد غائب طر ملازم دیمکدر (محصول بیت) قره طاش
 بوزندن چه ایله کچه بالخی قازیمز و قاشیز و طر ملازم انجیلین که سنک ناماز ایری آوازک
 کوکلی طر ملازم حاصلی قره طاشک اوزره چه حرکتندن واقع اولان بقردی کوکلی انجیلین
 طر ملازم که سنک بوغون و ناهموار آوازک (میخر اشدک فاعلی تحتیده بانکه راجع ضمیر در
 و مفعولی دلدر (حکایت) ناخوش آوازی بانک بلند قرآن همی خواند صاحب دلی برو بکشد
 و گفت ترا شاهره چند ست گفت هیچ گفت پس این زحمت بخود چرای دهی گفت از بهر
 خدای خواتم گفت از بهر خداخوان (ششاهره ماه بماه متعین اولان وظیفه به دیرلر زبیرا
 عربچه ماه شهر در (محصول ترکیب) بر ناخوش و ناساز آوازک کچه بلند آواز ایله قرآن او قوردی
 بر صاحب دل اکثر احتمال حضرت شیخ کندیلری مراد در قاری نامازک باندن یکدی
 و دیدی سنک آید و ظرفک تقدیر در دیدی هیچ دیدی پس بوزحنی کند بیکه نیچون و بررسین
 دیدی الله ایچون او قورم دیدی الله ایچون او قومه یعنی الله ایچون اولسون او قومه یعنی اقوامک
 الله ایچون اولسون کلامده ابهام و ارتقیدر (کر نو قرآن بدین نمط خوانی * بیری رونق مسلمانی *
 نمط نوک و ممیک فتحله یله اسلوب دیمکدر (خوانی فعل مضارع مفرد مخاطبدر بونک
 کبی فعللرک آخرنده یاره یا خطاب ایچوندر دیمک زائد در زیر بونلرک افعالی خطاب ایچون
 اولد قلمری یا ضمیر اعتباریله در پس یایی افراد بالذکر بانک امر زائد اولور (بیری فعل مضارع
 مفرد مخاطبدر بیا استقبال طرفاء بحج مکسور او قور اما روستایلری مضموم (پس ضمیه ایله
 او قویانلر روستایلری ایدرلر (رونق حسن و لطافت معناسنه در) (مسلمانی به اضافت لامیه لدر
 (و یا حرف مصدر در (محصول بیت) اگر سن قرآن بوا اسلوب و طریقی ایله او قورسک
 مسلمانلق لطافت و صفاسنی ازاله ایدرسین حاصلی مسلمانلقده عرض و نام و ناموس قوموب
 هب هبابه و بررسین (باب پنجم در عشق و جوانی) (بشخی باب عشق و جوانلق بیاننده در
 (حکایت) حسن ممیندی را کتند سلطان محمود چندین بنده صاحب جمال دار که
 هر یکی بدیع جهانشده کونه است که با هیچ یک از ایشان میلی و محبتی نداد چنان که با ایاز که
 او را زباده حسنی نیست گفت هر چه در دل فرود آید در دیده نکونماید (ممیندی را ادات
 مفعول (بنده صاحب جمال بیانیه (که حرف رابط صفت (بدیع غریب و عجیب معناسنه در

رد ستروری و شاهی

رد شرح چوبه

(جهانه اضافت لامیه در) (باهج یا حرف صله) (مبلی و محبتی یا زاری حرف تنکیر) (حسنی یا حرف تنکیر) (در دل در حرف صله) (فرو داد کیره دیمکدر یعنی هر نسنه که کوکله کیره و مقبول خاطر اوله دیمکدر) (در دیده در حرف صله دیده به دیمکدر) (نکو ابو) (نماید فعل مضارع مفرد غائب مبنی للمفعول معنای کور بنور دیمکدر) (محصول ترکیب) (سلطان محمود ک وزیر حسن میندی به سوال ایلد بلر که سلطان محمود ک بوقدر بنده صاحب جمال وار که هر بری جه سالک بد بعلریدر یعنی هر بری یکنای طالعدر نیچوندر که هیچ برینه انلردن ایازه اولان کبی مبل و محبتی بوقدر که انک ارتق حسنی بوقدر یعنی صاحب جمال دکل ایکن بو که بوقدر انجذاب ونود دنددر میندی دیدی هر نسنه که کوکله کیره و کوکل انی قبول ایایسه کوزه ابو کور بنور ایدمی اولده پادشاهک کوکله کرمشدر که کوزینه شیرین کور بنور (مبلی و محبتی و حسنی یا زاری وحدت ایچون اعتبار ایینه اعتبار اولاز (مشوی) هر که سلطان مرید او باشد * کره به بد کند نکو باشد) (محصول بیت) هر کیمه که سلطان انک مریدی اوله یعنی طایب اوله اگر جیبی ایشلدیکی ایینی برانزایسه ده کا یوا اولور یعنی کوزینه کوزل کور بنور بونظمک اولنده مشوی برینه بیت باز انلرک هیچ تشخیص صری بوق ایش (و آن که رابادشه بیند از * کش از خیل و خانه نواز) (خیل فارسیده بولاک و قبیله معنای در بعض نسخه ده خیل خانه اضافله و اقمدر یعنی او جاعا عتدن دیمکدر) (نواز فعل انی مضارع مفرد غائب در نواز بدندن نواختن دن دیدلر احوال اشتغال اشنا دکلر ایش (محصول بیت) اما اول کیمه بی که پادشاه اتار یعنی رد ایدر انی او جاعا عتدن و توا بعتدن کیمه او خشامر یعنی رعایت ایلز (حاصلی پادشاهک مر دودی اولان تمام آد مینسک مر دودیدر زیرا الناس علی دین ملوکهم در پس ناسک قبولی پادشاهک قبوله موقوفدر (قطعه) کسی بدیده انکار اگر نکاه کند * نشان صورت یوسف دهد بنا خونی) کسی یا حرف وحدت (یا حرف مصاحبت) (دیده انکار بیایه در) (نشان صورت یوسف لامیه لر در) (یا حرف مصاحبت) (یا حرف توصیف انی) (یا حرف مصدر) (محصول بیت) بر کیمه اگر نکار کوزبله نظر ایلر سه یعنی محبتله یا قسه و کوکل کوزبله التفات ایایسه یوسفک صورتی نشانی بوقدر حسنله مشهور ایکن نا خوب بلفله یعنی حضرت یوسفک حسن برکائی چر که نلکه وصف ایدر دیمکدر نشان دهدک مقدم مفعول صریحیدر (و بنا خونی غیر صریحی) (و کر بچشم ارادت نکاه کند در دیو * فرشته ایش نماید بچشم کور و بی) (واو حرف عطف) (وادات شرط ساقه معطوف) (یا حرف مصاحبت) (چشم ارادت بیایه) (در حرف صله) (دیو شیطانه دیرل) (فرشته های رسمبله فارسیده بلکه دیرل سرور شده دیرل) (و همزه حرف مجتنبه) (یا حرف وحدت) (وشین ضمیر نکه کندک فاعلی که کسی در اکارا جهمدر) (نماید فعل مضارع مفرد غائب مبنی للمفعول معنای کور بنور دیمکدر فاعلی دیو راجع ضمیر در) (بچشم یا حرف صله) (شین سابق معنی جهنده چشمه مقید در بچشمش تقد برنده) (کروبی کاذک فتحی و راه مشددک ضبله ملائکه مفر بین در شرح موافقه تخفیف رایله بازار پس بونده تشدید ضرورت وزن ایچوندر و عوام دللرنده نحر بفا عتندر فرشته به صفتدر (محصول بیت) واکرمذ کور کس چشم ارادت و محبتله دیو نظر ایلر سه آنک چشمه (دیو فرشته کروبی کور بنور) (حاصلی بر بد شکل شخصه عین مودت و محبتله نظر ایلرک کوزو که یوسف ثانی کور بنور) (اما برخوب جمال انکار نظر یله نظر ایلرک کوزو که اقبج ناس کور بنور چشمی کروبی به اضافت ایدلر اعمالی انباشلر) (حکایت) کوبند خواجه رابنده نادر الحسن بود و با او بر سیل مودت و دیانت نظری داشت بایکی از دوستان گفت در یغ اگر این بنده با چنین حسنی و شمائلی که دارد

رد شعبی

رد ابن سید علی و سروری

رد ابن سید علی و سروری

رد ابن سید علی و سروری

زبان دراز وی ادب نبودی گفت ای برادر چون اقرار دوستی کردی توقع خدمت مدار عاشقی و معشوقی در میان آمد مالکی و مملوکی بر خاست (خواجه لفظ مشترک در وزاده و باز کالمرده و تمظیمی واجب اولنلرده مستعملدر) (خواجه و بنده ده یا حرف وحدتدر) (و همزه لر حرف توسط) (همزه لر حرف وحدت طوتلر فارسیدن خبردار دکلر ایش (نادر الحسن بونده بی نظیر معنای در) (نظری یا حرف تنکیر) (حرف وحدت دین اصابت ایلدی) (بایکی یا حرف صله) (شمائل شمالک جمید رشنگ کسر یله خلق و خوی معنای سنه) (اما بونده مطلق جمالدر عبارتدر) (که حرف رابط صفت) (زبان دراز وصف ترکیبی در او زون دیلای معنای سنه) (اقرار دوستی مصدرک مفعولنه اضافتدر) (توقع خدمتده بویه در) (عاشقی و معشوقی و مالکی و مملوکی یا زاری حرف مصدر در) (محصول ترکیب) حکایت ایدر که بر خواجه نک فایق الجمال بر بنده سی و ار ایدی و اول بنده به محبت و دیانت طریق اوزره نظری و ار ایدی یعنی اکا نظری حقیقی ایدی نفسانی دکل ایدی خواجه بر وجه شکایت و دستلردن برینه دیدی حبیب اگر بو او غلان بونجلی حسن و جمال که مالکدر زبان دراز وی ادب اولمیددی اول دوست دیدی ای برادر چونکه دوستلق و محبت اقرار بی ایلدک اندن خدمت و حرمت امید بی دوغمه عاشق و معشوق ارایه کلدی افندیلاک و قوللق مرتبه لری قالدی بلکه قضیه عکس اولدی تشکله قطعه نک بیتلردن مفهومدر (قطعه) خواجه باینده پری رخسار * چون در اید بیازی و خنده) (خواجه میندا بیت ثانی خبری و بوبیت اکامر هوند) (یا حرف مصاحبت) (بنده پری رخسار بیایه) (پری رخسار وصف ترکیبی در پری بوزل دیمکدر) (ببازی یا حرف صله) (و بازی با اصلیه ایله او بون معنای در) (و خنده اسم مصدر کولش و کوله دیمکدر) (محصول بیت) خواجه پری رخسار بند سبله چونکه او بیامغه و کولکه کله یعنی مصاحب جان مزانه تزیل ایلیه (چه عجب کر چو خواجه ناز کند * وین کشد بارناز چون بنده) (ناز کندک فاعلی بنده به راجع ضمیر در) (وین اشارتدر خواجه به کشدک فاعلیده) (اکا راجع ضمیر در) (بارناز بیایه) (محصول بیت) خواجه بنده سبله لانتکلف اولجه استفهام انکاری طریقه بیوریه عجب یعنی عجب دکلدر اگر بنده خواجه کی فخر و ناز ایلر سه و بو خواجه ناز بو ککنی چکر سه بنده کی یعنی بویه اولجه قول افندیلاک ایدر رسد عجب دکل بعض نسخه ده بوبیت واقع اولاش (بیت) غلام ایکش باید و خشت زن * بود بنده نازنین مشت زن) (ایکش سقا دیمکدر و صف ترکیبدر صوچکبی معنای سنه) (خشت زنده وصف ترکیبدر کر بچگی و کبره دبی دیمکدر حاصلی خدمتکار دیمکدر) (خشتک خاصنده کسر و ضم جازدر لیکن بونده ضبله در مشت زنده و صف ترکیبدر سابقا بیان اولان کی) (محصول بیت) قول جنسی سقا و کر بچ و کرمد بی کرک یعنی دلبر جنسی کر کر ز پر نازی قول افند بسنه یو مرق اوروجی اولور یعنی افند بسنه حرمت ایده کن اولماز بو بیی نثر شکنده بازان اوزاندن خبر ایدر دکل ایش (حکایت) پارسایی را دیدم بحبت شخصی گرفتار و رازش از پرده بر ملا افتاده چندان که ملامت دیدی و غرامت کشیدی ترک نصایب نکردی و کفتی) (پارسایی رایاادات وحدت) (ورا اداان مفعول) (شخصی یا حرف وحدت) (شیخ شخص تعبیرنده ابهام ایش فستدر) (ملا مپک فتحیه ضد خلادر) (یعنی آشکاره اولش) (غرامت بونده عذاب و الم معنای در) (ترک نصایب مصدرک مفعولنه اضافتدر) (نصایب اشتیاق و محبت معنای در) (نکردی) (و کفتی یعنی عشق و محبتی ترک ایلزدی و در ایدی یا ز جیبها حکایت افاده ایدر) (محصول ترکیب)

رد ابن سید علی

رد شعبی

رد شعبی

برقادی کوردم برکپسه نك محبتنه گرفتار و مبتلا اولمش وراز محبت و عشق کتمان مالک
اولاد بنفشدن ملايه دوشمش یعنی عالمه فاش اولمش اولقدر که سودیکندن ورقادن ملامت
وجفا کور دی و عذاب و محنت چکردی تصابی و عشق جانانی ترک ایازدی و دیرایدی
(قطعه) کونه نکتم ز دامن دست * و رخود بزی بیتی تیرم (کونه کوناهدن مقصود در
قصه دیمکدر قصیر معناسنه (محصول بیت) ای دوست سنک دامنکدن المی کوناه ایلم (یعنی
المی چکیم و اگر خود بی اینی یعنی کسکین قلجله اوررسکده یعنی بی تیغ تیرایله پاره پاره ایدرسکده
المی انککدن و ککلو می محبتکدن المام (بعد از نوملاذ و ملجام نیست * هم در نوکریم
ار کریم) بعد از نوسندن صکره و غیره دیمکدر (ملاذ و ملجام اسم مکان در صغینتی بری
دیمکدر) در تودر حرف صله در با معناسنه در (کریم فعل) مضارع متکلم و حده قچارم
دیمکدر (محصول بیت) ای جانان سندن صکره و سندن غیره پناهکا هم یوقدر ینسه قهر
و خشمکدن قچارسم سکا قچارم حاصلی دنیاده بنم سندن غیره کپسه م یوقدر دیمکدر (باری
ملاش کوردم و کفتم عقل نفیست راجه شد که نفس خسبس پروغاب آمد زمانی بفکرت
فرورفت و کفتم) باری یا حرف و حدت (عقل نفیس بیانیه (نفس خسبسه بوبله در
(نفس ابو) و خسبس الحق دیمکدر (بفکرت) یا حرف صله (فرورفت طالیدی دیمکدر
(محصول ترکیب) بر کره بن عادی ملامت ولوم ایلدم و دیدم دیر شیخ سنک عقل نفیسکه
نه اولاد بکه نفس خسبک اکا غالب کلدی بر زمان فکره طالیدی و دیدی (قطعه) هر کجا
سلطان عشق آمد نماند * قوت بازوی تقوی را محل (سلطان عشق بیانیه عشقه سلطان
دیر عقله غالب اولد یغیجون (قوت بازوی تقوی لامیه و بیانیه در (ورادات تخصیص (محل
مکان معناسنه در (محصول بیت) هر بره که عشق پادشاهی کلدی انده تقوی بازو سنک
قوتنه محل و مکان قالدی یعنی عشق و تقوی بر محله جمع اولماز (پس عشق کلجه
تقوی قالفار نماند فاعلی محلد در قندبر (پاک دامن چون زید بیچاره * وقتاده تا کر بیان در
و حل) پاک دامن وصف ترکیب در طاهر الذیل دیمکدر یعنی معصیتدن بری (چون
و او اصلیه ایله ادات استفهام در کف معناسنه (زید زانک کسری و پاک
فتحه فعل مضارع مفرد غائبه در زیدندن (زیدندن دیندر خطا ایشلر دیرلک ایدر
یعنی معاش ایدر (بیچاره یا حرف وحدت و همزه حرف توسل حرف وحدت همزه در دین
زائد سوباش (بیچاره زیدک فاعلیدر (او فتاده و او ایله اصل اوزره صفت بیچاره در تقدیری
بیچاره که او فتاده باشد حذف و ایصال طریقه له ترک اولندی (یا حرف انتها (کر بیان کاف
عجملک و رانک کسره لایله نقه دیمکدر (در حرف الصاق (و حل و اولک و حاء خطبک فتحه لایله
صوق بلحق دیمکدر جامور و بنای معناسنه (محصول بیت) عابد عاشق دیر که بیچاره نیچه پاک
دامن دیر لایله یلور که یقاسنددک بتاغه و جاموره دوشمش اوله یعنی آرزوی طبع و هوای عشقه
دوشر نیچه بر هر ایدوب راه تقویه واره یلور (حکایت) یکی را دل از دست رفته بود و ترک
جان کفتم و مطمح نظر او جای خطرناک و ورطه هلاک نه لقمه که متصور شدی که بکام آید
و یا مرغی که در دام افتد) یکی را یا حرف تخصیص (دل از دست رفته بود ککل الدن
کشمیدی یعنی عاشق او اشدی (ترک جان مصدرک مفعولنه اضافتیدر و گفته نك مقدم
مفعولیدر جانک ترکیبی سوباشیدی دیمکدر یا کاکدن و یاددن و یا خود گفته مجازا کرده
معناسنه اوله قندبر (مطمح نظر لامیدر و مطمح ایکی میم فتحه لایله اسم مکاندر فتحه بیاندن
مرتفع بر دیمکدر (پس مطمحم نظر کشتک کوزی مرتفع بره دوشمکدن کایتدر یعنی نظر

در شرح معنی
رد معنی

دوشمکد یوکسکد (جای خطرناک بیانیه (مطمح مبتدا (و جای خبری خطرناک بودند
خوفناک معناسنه در قورقاجق یر دیمکدر (ورطه هلاک بیانیه در ز پر ورطه هلاک معناسنه در
و جازدر که ورطه کردادن کتابت اوله که ترکیجه چولک و عربیجه در دوردوزل (لقمه یا حرف
وحدت و همزه حرف توسل همزه به حرف وحدت دین و خندق یلمزایش (که حرف رابط
صفت (متصور شدی یا حرف حکایه (که حرف بیان (یا حرف صله (کام کاف عربیله
دماغ و چکه معناسنه در مقصود دهاذر کاف عجمیله ضبط ایدنلر خط سایلیدلر (مرغی یا
حرف وحدت (که حرف رابط صفت (دام دوزاق معناسنه در (محصول ترکیب) برینک
کوکلی لندن کش ایدی یعنی کوکلی الدیروب عاشق اولمشیدی و جان ترکیبی سوباشیدی
یعنی راه جانانده هلاک اولورسم اولایم دیمشیدی ز را سودیکی شاه زاده ایدی و مطمح نظری
خطرناک و ورطه هلاک یورد یعنی بوجهتد ندر نه بر لقمه ایدیکه متصور اولور دیکه اغره
کلور یعنی بونک اغزینیه دوشمر لقمه دکل ایدی دخی بر مرغ دکل ایدیکه دوزاغیه دوشمک
ممکن و متصور اولیدی حاصلی انجلین عالی جناب شاهزاده سومک بونک و طبقه سی دکل ایدی
(بیت) چودر چشم شاهد نیاید زرت * زروخت یکسان نماید برت (در چشم در حرف صله
(شاهد بونده محبوب معناسنه در) نیایدکن یعنی کوزینیه کورنمز (نیاید فعل مضارع مفرد غائب
یعنی لافعل معناسنه کورینور دیمکدر (بر بونده قوت معناسنه در هر پیده عند کی
(محصول بیت) خط سبب عام طریقه یله بیور چونکه التونک و اچقهک شاهد کوزینیه کوز یعنی
دلبر که مالکه اعتبار و التفات ایلز ز رابله خاک سنک فتکده برابر کورینور ز را و حیلله حصول
مرام اولماز (یاران بنصیحتش گفتد که ازین خیال محال تجنب کن که خاتی هم بدین هوس که
توداری اسیرند و پای در زنجیر بنلید و کفتم) بنصیحتش یعنی بطریق نصیحت (خیال محال
بیانیه (تجنب فعل بایندن مصدر در بعد و احتراز معناسنه (که حرف تعلیل (خلق یا حرف
وحدت (هم حرف عطف (بدین یا حرف صله (ودال همزه دن مبدلدر بعض نسخه ده
هوس برینیه کینه واقعدر کانه که عالی جناب سومک نکاهدر (که حرف رابط صفت (محصول ترکیب)
عاشق بیچاره به بارانی و دوشتری نصیحت طریقه یله دیدیلر که بو خیال محالدن بعد و احتراز ایله
یعنی بوزائد افکار و اوها مدن صقین که سندن غیره نیچه خلق یوسودایه که سنک وار یعنی
سن گرفتار اولد ینک درده گرفتار و اسیرلدر و یا قلری زنجیر عشقه ثابت و برقرار حاصلی
سندن غیره نیچه کپسه بوشاهزاده بز کوارک عشقه گرفتار اولوب باشلرینیه بلار ککش
و مقصود لایله وصول بولامشلر پس بوهوسک ترکی اولی و احراردر بو نصیحت ایشد نیچه ایکلدی
و دیدی (قطعه) دوستان کو نصیحتن مکنید * که مرادیده بر ارادت اوست) دوستان
منادی حرف ندا محذوف (کو فعل امر مفرد مخاطبدر خطاب عام طریقه یله (مکنید فعل نهی جمع
مخاطب ایلک دیمکدر (که حرف تعلیل (بر ارادت بر حرف صله (محصول بیت) ای فلان دوستره
دی ای دوستلر بکا نصیحت ایلک زیر بنم کوکلم و کوزم اول جانانک ارادته در بکا هر نه دیرلر
ایلسون کرک لطفله دیر کورسین کرک قهریله اولدر سین ارادت و اختیار انکدر (چنک جویاب
زور نیچه و کشف * دشمنان را کشند و خوبان دوست) چنک چو وصف ترکیبیدر جوییدندن
لغته چنک دلیلی معناسنه در (اما استعمالده به سادرو صواش ارینیه دیرلر (و الف
و نون ادات جمع در مبتدا (و مصراع ثانی خبری (یا حرف مصاحبت (زور نیچه لامیه
(کشف بونده کاف هر ینک کسری و سکون نایله بقرین معناسنه در که فارسیجه شانه دیرلر
(دشمنان کشفندک مقدم مفعولی (و رادات مفعولی (خوبان مفعولدر چنک جویاب

رد معنی
در شرح جیها

و میداد (و دوست خبری) (محصول بیت) به سادار از پنجه قوتیله و شانه و بازو قوتیله
 دشمنی قتل ایدر و خو بیلر دو ستلری (یعنی عاشق لرینی) شرط مودت نباشد باندیشه
 جان دل از هر جان بر کرفتن) شرط مودت لامیه (با حرف شنب) اندیشه جان لامیه
 خوف جان دیمکدر (دل بر کرفتن مقدم مفعول صریحیدر) (وازمهر جانان لامیه غیر صریحی
 بر کرفتن قالدیری معنایه در) (یعنی محبتی ترک ایلک) (معنای سنی کوکل یوقاری طوغنی
 دین قنی اشاعیدن طوغش) (محصول ترکیب) محبت شرطی دکلدر جان خوفیله
 کوکلی جانان عشقندن قالدرو ب محبتدن فراغت ایلک (مشوی) تو که در بند
 خویشتن باشی * عشق بازی دروغ زن باشی) بند خویشتن لامیه (عشق باز وصف
 ترکیبی در محبوب دوست معنایه اکثر میمون عشقی معنایه استعمال ایدر) (و یا ضمیر
 خطا ایدر) (دروغ زن وصف ترکیبی در) (زیندندن یلان اوروجی دیمکدر) یعنی بلا نچی معلوم
 اوله که بعض الفاظ زدن ایل و بونک مشتاقیله مستعملدر مثلاً خنده زدن ولاف زدن
 و دروغ زدن و بونلردن غیر (باشی فعل مضارع مفرد مخاطبدر بیتك اولنده تومیندا و مابعدی
 صفتی وایکی وصف ترکیب بر تکرر خبر قبیلندندر) (محصول بیت) سن که سکندی قید که
 و هوا و هو سکده اوله سین یعنی مهر و محبت جانانه تقید ایلله سین عشق باز سین یلانچی سین
 یعنی محبوب دوست مدعی سین عاشق دکل سین (عشق بازی یاسنی حرف صدراعینار
 ایدوب در عشق بازی تقدیر ایدن مقدر بدایش) (و حرف صدراعینار ایدوب ترکیب
 معنای عشق بازی یلان اوروجی اوله سین دبوب عشق بازی دروغ زنه مفعولدر دین
 معناده چرکین اویناشددر) (و یابی حرف وحدت طوئوب معنای یلانچی رعاشق
 اولور سین) (یعنی یلانچی بر عاشق سین دین بی نظیر بر یلان سولیش) (کرفشاید بدوست ره
 بردن * شرط یاریست در طلب مردن) (نشاید فعل نفی مستقبل مفرد غائب عدم
 امکاندن عبارتدر) (بدوست با حرف صله) (ره بردن بول ایلک یعنی واصل اولاق
 ره بردن مقدم مفعول ایدر) (شرط یاری لامیه) (و یا حرف مصدر) (وسین و ناداد خبر
 محصول بیت) اکرد دوسته بول ایلک یعنی واصل اولاق ممکن و بوسر دکل ایه یاراق
 و دوستلق شرطیدر طلبنده اولک (یعنی وصال مبسر دکل ایه عشقه فراتده
 اولک کک) (حاصلی عاشقه لایق اولان آتش محبتله بانوب کول اولاق و محبتی ترک
 ایلمکدر) (رباعی) خیرم چونماندیش ازین تدبیرم * خصم ارهه شمشیر زند یاتیرم
 خیرم فعل مضارع متکلم وحده) (و یا فعل امر متکلم وحده قالمقارم و یا قالمقارم) (چو ادات
 تعلیل) (مانند فعل نفی ماضی مفرد غائب قالدی دیمکدر) (پیش باد عریینک کسر یله زیاده
 معنایه در) (بونده غیر معنای متضمندر) (ازین بیت نای به اشارتدر) (تدبیر نمندک فاعلی
 خصم در جنس خصم و یا اسم جمع مراددر) (و همه اکافیددر) (شمیره) (وتیره دکل بعضیلر
 نان ایلدیکی کبی) (با حرف عطف) (وتیر شمیره معطوفدر) (بعض نسخده) (یا واقعدر
 بر نقطه ایل مع معنایه تیر ایلد دیمک اولور) (میم معناده زند فعلنه مقیددر زندم تقدیرنده
 محصول بیت) قالمقارم و یا قالمقارم چونکه بوندن غیر تدبیر قالدی کک رسه جمیع رقبا
 و خصما بکا فلج اورال و کک رسه اوق و یا بکا فلجه اوق اورال) (یعنی بی قتل ایچون بکا یراق
 او شوره) (کک دست رسد که آسایش کیرم * ورنه بروم بر آسایش میرم) (کک دست رسد اگر
 ال ایشورسه) (یعنی ممکن اولورسه) (که حرف بیان) (آستین یک کک میرم مقدم مفعولی و شین
 ضمیر دانه مذکور اولان جانانه راجعدر) (کیرم فعل مضارع متکلم وحده در بونده طوئوب دیمکدر

رد شعی
 عشق از اهل تقیدند و اهل دل نیند
 ورنه خوبان از تیار اهل دل غافل نیند
 مطا -

ردا بن سید علی

رد سروری

رد شعی

زد شعی

(بوشر طیه نك جوانی محذوفدر فیها و نعمت دیچک پردر) (ورنه والا معنایه در) (بروم فعل مضارع
 متکلم وحده در رویدندن) (بر حرف استعلا) (آستان معروف) (وشین ینه جانانه راجعدر) (میرم
 فعل مضارع متکلم وحده در میریدندن اولورم دیمکدر) (محصول بیت) قالمقارم پس الم ایشورسه که
 یکنی طوئوب یا پیشم) (یعنی جانانه واصل اولام فیها و نعمت والا واریم اشیکنده جان و یروب اولورم
 حاصلی یا وصالیله حیات بولورم و یا فراقیله ممات ایکسیده عاشقه نسبت سعادت ایدر
 متعلقانش را که نظر در کار او بود و شفقت بروز کار او بندش دادند و بندش نهادند سودی
 نداشت) (متعلقانش را) (را ادات تخصیص متعلقان یک دیمکدر) (که حرف رابط صفت) (در حرف
 صله) (کارا و لامیه انک ایشنه یعنی له سنه ایدی) (شفقت شین وفا و قافک فقهه لیله مرحت دیمکدر
 با حرف صله) (روز کارا و لامیه در احوال و اطوار دیمکدر) (بند باد بحمله نصیحت) (و بند
 باد عریله قید و حبس دیمکدر) (سودی یا حرف تنکیر) (نداشت فعل نفی استقبال مفرد غائب طوئوبدی
 یعنی ایلدی) (محصول ترکیب) متعلقان یک که نظری انک ایشنه ایدی یعنی ایلکینه وله سنه
 ایدی یعنی هر وجهله او کدیغن استرل ایدی و احوال و اطوارنه شفقت و مرحتلری و ارایدی
 بو که بند و پردر او وسننه زنجیر و بوقاغی قودیلر یعنی آوردیلر فائده طوئوبدی یعنی ویرمدی
 نظر در کار او بودک معنای انک ایشنه انک نظری و ارایدی یعنی اتی کوروب کوزه دیرل ایدی دینلر
 مقصود چه بیان ایده مملر) (بیت) دردا که طیب صبری فرماید * وین نفس حر یص را
 شکری باید) صبر ایهام طریقیله مذکوردر) (پری آرام و قرار معنایه بر یسیده بر آجی اوت که
 بعض جامده شاد روان او زره سرنگون صارقدردر که قورومیوب یشاروب طورر لیکن بونک
 اصلی بانک کسر یله در) (نفس حر یص بیانیه) (و یا حرف صله) (می باید فعل مضارع مفرد غائب
 کک دیمکدر) (محصول بیت) دردا و حسرتنا که طیب عشق صبریور اما بونفس حر یصه
 شکر کک) (یعنی احبا و دوستان محبت جانان ترکیبکا القایدردر بوا یسه زهر قاتل و سم هلاهلدر
 نفس بو که تحمل ایلر بلکه حالته مناسب ملایم نسبه استر) (یعنی وصال جانان) (مشوی)
 آن شنیدی که شاهی بهفت * بادل از دست رفته میگفت) (آن شنیدی استقامتدر مخاطبدر
 (که حرف بیان شاهی یا حرف وحدت) (با حرف ظرف) (و نهفت بونک و هانک ضمیر یله
 کیرلی دیمکدر یعنی معنایه) (با حرف صله) (دل از دست رفته کوکلی الدن کتمش) (یعنی عاشق
 رفته ده یا حرف وحدت و یا حرف توسل ایکی بایله میگفته متعلقدر) (محصول بیت) اتی
 ایشندکی که بر محبوب مخفی چه یعنی نهاده کندی بونک کوکلی الدن کتمشه) (یعنی عاشقده سولاردی
 مفعول قل کلن بیتدر) (نازا قدر خویشتن باشد * پیش چشم چه قدر من باشد) (تا حرف توقیت
 تراستک دیمکدر تخصیص معنای سنی افاده ایدر) (پیش چشم لامیه) (محصول بیت) جانان
 بیچاره سنه دیر مادام که سنک کندی قدرک اولور) (یعنی مادام که سن کندی قدرکله و شانکله
 مقید اوله سین سنک چشمک فتنه بنم نه قدرم و نه شام او اور) (حاصلی سن کندکاه مقید اولوب
 بلکه کوزک و کوکلک و ظاهر و باطنک بنم محبت و عشقه مقید اولاق کرکین که سنک فتنده
 بنم مقدارم اوله) (پادشاه زاده را که مطمح نظر او به دخر کردند که جوانی بر سر این میدان
 مداومت نماید خوش طبع و شیرین زبان سخنها لطیف و نکتهها غریب ازو میثتویم چنین معامه
 میشود که شوری در سر و سوزی در دل دارد که شیدا صفت می نماید پسرد آست که دل آویخته
 اوست و این کرد بلا انکجته او مر کب بجانب اوراند جوان چون دید که شاهزاده بتر یک او عزیم
 آمدن دارد بکر یست و بگفت) (پادشاه زاده را) (را ادات مفعول) (که حرف رابط صفت
 مطمح نظر او لامیه در عاشق جوانک بلند نظر کاه معنایه در) (که حرف بیان) (جوانی

رد سروری و شعی

(با حرف وحدت) مداومت ملازمت معانسه در (خوش طبع) و شیرین زبان وصف ترکیب دارد
 سخنهای لطیف و نکته‌ها غریب بیانیه لدر (شوری و سوزی یاری حرف وحدت و یا تکثیر) که
 حرف تملیل (شیدا صفت و صف ترکیبی) که حرف بیان (دل آویخته وصف ترکیب در) و او ضمیر نه
 اضافت لامیه در معنی شاه زاده نك دل آویخته سبدر یعنی کوهکلی اکا متعلق در (کرد بلا بیانیه
 کرد بلا دن مراد عشق جوان در) آنکشته اولامیه یعنی شاه زاده نك قو پاراشیدر (حرکت را نك
 مقدم مفعول صر مجیدر) و بجانب غیر ضریحی (واو به اضافت لامیه) اودن مراد جوان عاشق در
 (راند فعل ماضی مفرد غائب در سوزدی معانسه) عزم آمدن مصدرک مثلثه اضافت در کک نینی
 دیمکدر (محصول ترکیب) پادشاه زاده به که جوانک بلند نظر کاهی ایدی یعنی منظور نظری ایدی
 خبر ایلدی و دیدیلر بر جوان بومیدان او جنیده مداومت و ملازمت و کسوتر خوش طبع
 و شیرین زبان لطیف سوزل و غریب نکته لاندن ایشیدیرز شویله معلوم در که باشند برشوری
 و سوداسی و کوهکنند بر سوز و کدازی وار که شیدا صفت و عاشق کی کورینور شهرزاده بلدیکه
 ائک دل آویخته سبدر یعنی مبتلا و گرفتار ایدی یعنی جوانک کوهکلی اکا مقید در و بوبلا تویزی
 ائک قو پاراشیدر یعنی بوبلایی اول پیدا ایشد رآتی شاه زاده جوانک جانبیه سوزدی جوان
 چون کوردیکه شاه زاده ائک جانبیه یعنی بانه کک قصدین طونار یعنی ابراغادی ویدی
 (بیت) آن کس که مرا بکشت باز آمد پیش * مانا که دلش بسوخت برکشته خویش
 باز ادا تا کید در و یا کرو معانسه (پیش رفت معانسه در) مانا عرییده کانه معانسه در بکرز
 دیمکدر (بر حرف صله یا معانسه در) (محصول بیت) اول کیمسه که بنی قتل ایلدی یانه کلدی
 و یا کرو یانه کلدی بویکباشندن بکرز که مقتولنه یاندی و یا قلدی یعنی عاشق بیچاره سینه
 زخم ایلدی (چندان که ملاطفت کرد و پرسیدش که از کجایی و چه نام داری و چه صنعت
 دانی جوان در قعر بحر مودت چنان غریق بود که بحال دم زدن نداشت) غریق بونده
 قبل مفعول معانسه در یعنی غرق اولش حاصلی بوغاش دیمکدر (محصول ترکیب) شاه زاده
 اوافدر که ملاطفت و ملامت ایلدی و صور دیکه نه پردن سین و نامک ندر و نه صنعت بیلور سین
 جوان محبت در یاسنک دیننه شویله غرق اولشیدیکه نفس اورغغه مجالی بوغبدی حاصلی
 هیچ تکلم قدرتی بوغبدی (بیت) اگر خود هفت سبع از بر بخوانی * چو آشتی الف بی تی
 ندانی) سبع سبک ضمیمه و بانک سکونیه بدیدن بره دیرل (من ناک ضمی و همک سکونیه
 سکرذن بره دیرل) و هفت سبع تمام محکدن کک ایتدر زبرا قرا حجاج ظالم زمانده قرآنی بدی
 اجزایه تقسیم ایلدی لاندنصرکه بردخی اوتوز اجزایه پس ناسک بدی مصحف دید کلری اول
 ترتیبی اوزره اوقوسه اندنصرکه دعا ایلسه الله تعالی امریله دعامی مقبول اوور جمعه کونی اولندن
 سورة انعامه دك و سبت کونی سورة انعامدن سورة یونسه دك واحد کونی سورة یونسدن
 سورة طه به دك و اثنین کونی طه دن سورة عنکوبه دك و ثلثا کونی عنکوبدن سورة زمره دك
 واربعه کونی سورة زمردن سورة واقعه به دك و خپس کونی واقعه دن آخره دك (آشتی
 فعل ماضی مفرد مخاطب پریشان حال اولدک دیمکدر) بی تی یا ایله اسلوب مجیدر و الف ایله
 یا نا اسلوب عریدر (پس بی تی یا ایله غلط مشهور در دین غلط سوباش (محصول بیت) اگر
 خود هفت سبعی یعنی تمام مصحف شریفی از برا و قورسک یعنی حافظ قرآن اوورسک چونکه
 عشق آفته سی و آشفته سی اولدک (الی وایی و تایی بیلر سین یعنی عشق دیوانه سی اولنجه
 هب یلایککی او نور سین دیمکدر خطاب عموم اوزره در) شاه زاده گفت که باین سخن چرا

معامله
سبع قرآن

رد ابن سید غلی

نکوی که من هم از حلقه درویشانم بلکه حلقه بکوش ایشانم آنکه بقوت استیناس محبوب
 از میان تلاطم امواج محبت سر برآورد و گفت) آنکه اندنصرکه دیمکدر (با حرف سبب
 قوت استیناس محبوب لامیه لدر) استیناس استفعال بایندن مصدر در انس طلب ائک
 دیمکدر بونده مراد یقینکدر (میان تلاطم امواج محبت لامیه لدر) تلاطم تفا عل بایندن
 مصدر در بر پرینه طوقوشق امواج بر پرینه طوقوشد یعنی کبی (سر برآورد بایشین قالدردی
 (محصول ترکیب) شاه زاده جوانه دیدی بکله نیچون سوز سوزلر سین که بنده در ویشلر
 حلقه سندنم یعنی انلردم بلکه انلرک حلقه بکوش بنده سیم اندنصرکه جوان محبوبک
 قوت استیناسی سببیه محبت امواجی تلاطمی اورنه سندن یعنی محبت در یاسی امواجی طوقوشسی
 اراسندن کلام مجاز بدر تأمل ند بایشین قالدردی ویدی (بیت) عجبست با وجودت که
 وجود من بماند * تو بکفتن اندر آبی و مرا سخن بماند) بکفتن با حرف صله (و کفتن مصدر در
 تکلم معانسه اندر بانک معنایی تا کید ایدر) آبی فعل مضارع مفرد مخاطب ایدندن
 (بماند فعل مضارع مفرد غائب قاله دیمکدر) مایندن مایندن دینلر خطا ایلدی لدر
 (محصول بیت) عجبدر که سنک وجود کله که بنم وجودم قاله یعنی سنک فتکده بنمحو اوورمه که
 بندن اثر وجود قالماسن تکلمه کله سین و بکا سوز قاله بو عجبدر (حاصلی سن تکلمه
 کاد کد نصرکه بنده سوز سوزیلکه بحال قالمی عجبدر (این بکفت و نعره پردن و جان بحق
 تسلیم کرد) نعره با حرف وحدت و همزه حرف توسل (محصول ترکیب) جوان بوبی
 سو بلدی و بر نعره اووردی و جانی خدایه تسلیم ایلدی رحمة الله علیه (بیت) عجب از کشته
 نباشد بدر خیمه دوست * عجب ارزنده که چون جان بدرآورد سلیم (محصول بیت) دوستک
 خیمه سی قیوسنده کشته اولندن عجب دکل یعنی انده قتل اولندن عجب ائک اولماز زبرا قتل
 یریدر بلکه عجب زنده دندر که نیچه جاتی اندن سلیم چقاردی حاصلی اول قتل یرندن جاتی
 سلامتله خلاص ایدون قورزانده در عجب انده قتل اولانده دکلدر (حکایت یکی از متلمان
 جال بهجتی داشت و معلم از انجا که حس بشریت با حسن بشره او میلی داشت بمشایخی که
 غالب اوقات درین سخن بودیکه) معلم او کر نیچی به دیرل (و معلم او کر نیچی به) بهجت بانک
 و جچک فقهه یله حسن و جمال معانسه در) حسن بشریت لامیه در (حسن بونده ادرالک معانسه در
 بشرک حسنی یعنی انسان ادراکی) با حرف صله (حسن بشره لامیه) بشره بانک و شیک فقهه لی ایله
 انسان در بسنک یوزینه دیرل حسن بشره به میلی حسن بشریته تخصیص ایلدی زیر اسائر
 حیواناته حسن بشره به میل اولاز دیمشالر (با حرف ظرف) مثابه مرتبه دیمکدر (با حرف وحدت
 (که حرف بیان) (محصول ترکیب) متعلملردن برینک زیاده حسن و جالی و ارایدی و معلم اول قاده دیکه
 حسن بشریتدر یعنی مرتبه بشریتدن ائک حسن بشره سینه میلی و ارایدی بر مرتبه ده که اکثر
 اوقات بوسوزده ایدیکه (قطعه) نه انچنان بوشه شولای بهجتی روی * که یاد خویشتم در ضمیر
 می آید) بهشتی روی وصف ترکیبدر اهل جنت یوزلی معانسه (با حرف نسبتدر) (که حرف
 بیان) یاد خویشتن لامیه کندی یادم یعنی کنیدی ائک (میم معنی چهنده ضمیر مقید در
 ضمیر بونده خاطر معانسه در) (محصول بیت) ای اهل جنت یوزلی سکا انچلین مشغول
 دکلم که کنیدی ائک خاطر م کله یعنی سکا شویله مقید و مشغول که کنیدی فراموش ایشتم
 (زیدیت نتوانم که دیدم بردوزم * و کر مقابله بینم که نیری آید) بر حرف تا کید (دوزم فعل
 مضارع متکلم وحده دیکم دیمکدر کوزنی یومقدن کک ایتدر (مقابله تقدیری از مقابله در ضرورت
 وزن انچون حذف و ابصال ایلدی (محصول بیت) سنی کورهدن کوزم دیکمه و بومغه قادر

رد شراح جمعا

دکم یعنی سکا با قاعده قادر دکم و اگر کور رسم که فارشیدن اوق کاور حاصلی سندن کوز می بردم
 آرمه قادر دکم (دوز می دوز بدندن اشتقاق ایک کورک) (دوختندن اشتقاق اینداز خطا
 ایلشار (باری پسر گفت آنچنان که در آداب در رسم اجتهاد میکنی در آداب نفس هم نظری
 فرمای که اگر در اخلاق ناپسندی می بینی که مرا بر آن پسندیده نماید برانم مطلع کردان
 نابذیل آن مشغول شوم گفت ای پسر این از دیگری بر سر که آن نظر که مرا با نیت جز هنر
 نمی بینم) باری یا حرف وحدت بر کوه دیمکدر (اجتهاد سعی و کوشش دیمکدر (نظری
 یا حرف وحدت (ناپسندی یا حرف وحدت (کردان فعل امر مفرد مخاطب (کردان بدندن نصیر
 معانسه ایله دیمکدر الف و نون ادات تعدیه در (محصول ترکیب) بر کوه اوغلان معمله دیدنی آنچنین که
 آداب در سنده سعی و کوشش ایدر سین آداب نفس در برانظر بیور که اگر اخلاق در برنامه قول
 کورزایسک که بکا اول معقول کورنور اول ناپسندک اوز بدیده می آکا بی مطلع ایله تا کیم انک تبدیله
 مشغول اولیم معمله دیدنی ای اوغل بونی غیر بدین صورت که اول نظر که بنم سکا در سنده هنزدن
 غیر نسته کورم (قطعه) چشم بداندیش که برکنده یاد * عیب نماید هنزدن در نظر
 که برکنده یاد جمله معترضه دعاء علیه در (کنندن قاز میق و قو برق و یوای معانسه در بونده
 قو برمدن مراد چیمسار مقدر چیمش اواسون دیمکدر (هنز شک شبی معانسه نظره مقید در
 (محصول بیت) عدونک کوزی که چیمش اواسون انک نظرنده هنز عیب کورنورز بر چشم
 عداونله ناظر در (ورهنزی داری و هفتاد عیب * دوست نبیذ بجز انک هنز) وروا یونک کبی
 برده استند انک معانسی افاده ایدر و اما اگر تقدیرنده در (هنزی یا حرف وحدت (محصول بیت)
 بداندیشک حالی مذکور کیدر اما اگر برهنزک وار ایسه و یتش عیبک دوست کورنور اول برهنز
 غیر بی ز بر چشم مودنله ناظر در (بونده قطعه برینه بت یازنلر قطعه ایله بیی فرق ایلزل ایش
 (بیت ثانیانک اولده و برینه و اوایله کر یازنلر کافله صحیح نسخه له مخالف یازدن فلندن غیر
 معنی جهنده و هن وونی وار (حکایت) شی یاد دارم که بار عزیم از در درآمد چنان بی اختیار
 از جای برآمدم که چراغ با سنین کشته شد) (محصول ترکیب) خاطر مد در که بر کجه یاز
 عزیم بومدن ایجری کردی خبر تمدن شوبله بی اختیار بومدن قافه مکه یکله چراغ سویندی
 (بیت) سری طیف من یجلو بطلمعه الدجی * شکفت امداز بختم که این دولت از کجا سری
 فعل ماضی مفرد مذکر غائب کجه کادی دیمکدر (طیف طائف فحبله خیال معانسه در افطار مرفوع
 فاعل سرادر مضافدر (من موصوله) یجلو فعل مضارع مفرد مذکر غائبدر نصر یانک ناقص
 و اویندن یکشف دیمکدر آچار معانسه فاعلی تحتیه منه راجع ضمیر در جمله فعلیه اعرابدن
 محلی بوق صله سیدر اسم موصول صله صله اعرابدن محلا بحر و مضایف الیه بدر
 طبقت (یا حرف جر یجلو به متعلق (طلعت بوزدر وجه معانسه ضمیر بحر و مندر راجعدر (دجی دالک
 ضمی و جیک فحبله قرا کوفه دیرلر تقدیرا منصوب مفعول یجلو در (شکفت شینک و کافی عریینک
 کسری و ضمیمه لغدر بحج معانسه (که حرف بیان (محصول بیت) طلعتله کجه قرا کفنی کشف
 ایلینک کجه خیالی کادی کانه که اول وقتند جانان کلدیکنی استنبه ایدر واتی خیالیه استاد ایدر
 طالعمدن بکا بحج کادی بود دولت قدن طلوع و ظهور ایلدی یعنی جانانک بود و قد کلدیکنی
 استنباد و استغراب ایدر کانه که سعادت غیره ترقیه در بوییت بحر طویلاک ایکنی ضمیر بدندر و یونک
 کبی شمره ملمع دیرلر و یو عربی مصرع حضرت شیخ بر عربی غزلندن برینک مصرع اولیدر
 و مصرع ثانیسی (وسایل المبلین صیاح) (بنشست و عتاب آغاز کرد که مراد حال که دیدی چراغ را
 بکشتی که تم کان بر مکه آفتاب برآمد و نیز ظریفان گفته اند) (محصول ترکیب) جانان اوتوردی

رد این سید علی
 و سروری

رد این سید علی
 و سروری
 و این سید علی و سروری
 و این سید علی و سروری
 و این سید علی و سروری

و عتاب و خطاب ایلکه باشلدی فی الحال که بی کوردک چراغی سویندر دلیدم ای جانان ظن
 ایلدیمکه اقتساب طلوع ایلدی و دخی نظر یقار دیمشدر (قطعه) کور کراتی به پیش شمع اید *
 خیرش اندر میان جغ بکش (کراتی یا حرف وحدت برشی نقیض دیمکدر پس رجل تقدیر
 ایدن یعنی رجل نقیض دین و هم ایش (خیر فعل امر مفرد مخاطبدر خیر بدندن قالی دیمکدر
 (خاستندن اخذ ایدنلر سهوا ایلشار) (شین ضمیر کرانه راجعدر و معانده بکش فعلنه مقیددر ضمیر
 منصوب متصل معانسه بوا عرابه ذاهب اولانی ردایان مردود ایش (بکش فعل امر مفرد
 مخاطبدر لغتد اولدر یعنی قتل ایله دیمکدر اما بونده مراد دفع ایله دیمکدر (محصول بیت) اکور
 بر نقیض شی شمعک اوکنه کلوب ضیاسنه مانع اولور سه قالی اول شی نقیض جماعت مجلس
 اورتد سنده شمعک اوکندن دفع ایله یعنی کیدر (ورشکر خنده ایست شیرین اب * استنش
 بکیر و شمع بکش) ورمه طوفد ر کره (شکر خنده وصف ترکیبدر طانی کولکلی دیمکدر (هنز
 حرف مجتلبه و یا حرف وحدت (شیرین اب وصف ترکیبدر شکر خنده به صفت (محصول بیت)
 واکر مذکور کران شکر خنده شیرین اب ایسه استن طوت و شعی سویندر ز برابو
 آفتابدر بو واریکن شمع احتیاج اولماز (حکایت) یکی دوستی رامد نهانیده بود گفت
 کجایی که مشتاقیم گفت مشتاقی به که ملول) دوستی یا حرف وحدت (ورادات مفعول (مدتها
 اداات جهدر نیچه مدت دیمکدر (گفت یکی دیدی دوسته (کجایی یا ضمیر خطاب (که حرف
 بیان مشتاقیم یا و می ضمیر متکلم مع غیره در (گفت دوست دیدی (مشتاقی یا حرف مصدر
 (بدیک) (که من تفضیلیه معانسه در (ملولی یا حرف مصدر (محصول ترکیب) بریسی بر سود بکنی نیچه
 زمان کورمیش ایدی سودیکند دیدی کوردیکی حینده قنده سنکه مشتاقیر یعنی سنی چوقدن
 کورمک اولده دیدی مشتاقی بکدر ملولافدن یعنی صبق کوروب اوصانوب ملول اولقدن سیرک
 کوروب مشتاقی اولق بکدر (مثنوی) دیر آدمی ای نکار سر مست * زودت ندیم دامن از دست
 دیر کج دیمکدر (نکار سر مست بیانیه سر مست لغتد باشی مست دیمکدر اما استمهالده بی پروا هوایی
 معانسه در (زودت نیز دیمکدر مقابل دیردر (و ناخیر خطاب (ندیم فعل نفی متکلم مستقبل مع غیره
 و برمز یعنی صالی و برمز (محصول بیت) ای بی پروا هوایی نکار کج کلدک پس بویله اولنجه
 ایدن انکلی نیز قو یو و برمز (یعنی نیز کنه که مانع اولورز) معشوقه که دیر دیر بیند * آخر کم
 از آن که سیر بیند معشوقه علامت تقدیر عرضه و غیره اولدیگی کبی یعنی عرییدن عجمی به
 نقلاک علامتد (پس معشوقه اختیار ایلدیکی معشوق اوزره ضرورت وزن ایچوندر دین
 بومنا به واصل دکل ایش (که حرف رابط صفت (بیند فعل مضارع جمع غائبدر بینندن
 کورلر دیمکدر (آخر اداات تا کید و تقریر در و فارسی در عربی دکل (کم از آن بوعبارت اداات
 استفهامده مستعملد راندن اکسکی یعنی اندن قالور می دیچک بردر (که حرف بیان سیر
 توق دیمکدر (محصول بیت) جانانی که کج کج کورلر یعنی سیرک سیرک سیر ایدر اندن اکسکیدر
 واندن قالور می که توق کورلر یعنی سیرک کورب مشتاقی اولق صبق کوروب اوصانقدن اکسکی
 واندن قالور می دیمکدر (پس بوعبارت معانسی اندنه کم میدرداخی دین و اخرا ندن کم میدر که
 طری کورلر دین زباده ابهام ایلشار (شکات) شاهد که بار فغان آید بجفا کردن آمدست
 بحکم آن که از غیرت و مضاده یاران خالی نباشد (مضاده مفاعله با بندن مصدر در (نیچه
 نسخه ده یاران لفظی موجود اولدیچون یازادی بعض نسخه ده مضاده نک ناسی مطول
 بولندی علی کل حال یارانه مضافدر موجود اولدیگی یرده آن عسارتی ایراد ایلد بوب و بحکم
 معنی سا کن اوقو بوب معانسی ایله دینلر بوکابه هیچ و قوفری بو غیمش (محصول ترکیب)

رد سروری
 رد این سید علی و سروری
 رد سروری

رد سروری

رد این سید علی
 و سروری

رد این سید علی و سروری

دلبر که رفیقان به کلاه جفا ایلم که کشتدر اول علتله که یاراک یعنی عشاق غیرت و ضدیتند ن
 خالی اولساز بو کلامی حضرت شیخ جانانی کیجه تنها کلد یکنه کوزه در قند بر (بیت)
 اذا جئتني في رفقة لتزورني * وان جئت في صلح فانت محارب (اذا سمدر طرف مستقبله شرطی
 متضمن) جئت فعل ماضی مفرد مذکر مخاطب (ونون حرف وقایه) و یا ضمیر منصوب متصل
 کانتدر متکلمدن (فی حرف جر ماقبله متعلق) رفقة الزم ضمی و کسر یله رفیق جعددر
 یو اداسلر دیمکدر (لتزورنی لام حرف جر جسته متعلق) تزور فعل مضارع ان مقدر ابله
 منصوب (ونون حرف وقایه) و یا ضمیر متکلم (وان جئت بونک کی بر زده و او حرف عطفدر
 خبری قنده ان لم تجی وان جئتنی تقدیرنده اما جهر و قنده حرف حالدر بونک کی بر زده
 ان حرفه معنای شرطیتدن منسلخ حرف وصل دربر (فی صلح ماقبله متعلقدر) فانت فاجواب
 و جزایه داخل اولان حرفدر (انت ضمیر مرفوع منفصل محلا مرفوع مبتدا) محارب
 اسم فاعلدر مقارله باندن لفظا مرفوع خبر مبتدا در و جمله اسمیه اعرابدن محلی بوق
 جواب اذادر (محصول بیت) جانانه خطاب بیورر بکار فیکرک اراسته یعنی انلرله بیله
 کلسک بنی زیارت ایلمکک ایچون صلحه ده کلورسک یعنی مصالحه طریقه ده ده کلورسک
 سن صواحبین زیا انلرله بیله کلسک شقاق و خلاف عشاقه باعثدر (قطعه) بیک نفس که
 بر آمیخت یار باغبار * بسی نمائند که غیرت وجود من یکشد (باحرف ظرف و یا حرف زائد
 بیک نفس بر دم و بر ساعت دیمکدر) که حرف بیان (بر حرف تأکید) آمیخت فعل ماضی
 مفرد غائب قرشدی دیمکدر (یار فاعلدر) باحرف مصاحبت (اغیار غیرک جمعیدر رفیقار
 مراد در) بسی یاه اصلیه ابله چوق دیمکدر (نمائند فعل نفی ماضی مفرد غائب قالدی دیمکدر
 ایکن مقصود زمان استقبالد) که حرف بیان (غیرت مبتدا) وجود من لامیه و مبتدا ثانی
 (یکشد بونک کسر یله فعل مضارع مفرد غائب خبر ثانی و ثانی خبر یله خبر اول) (محصول بیت)
 بر دم و بر ساعتکه یار اغیار ابله مختلط اولدی چوق زمان قالمساز که غیرت بنم وجود می قتل ایدر
 یعنی هلاک ایدر (بخنده گفت که من شمع جمعی ای سعیدی * مر از ان چه که پروانه خویشتن
 یکشد) شمع جمعی لامیه یعنی بن جمیع عشاقک محبو بیم کیسه به مخصوص دکل (محصول بیت) جانان
 مذکور بیتک مضبوطی بندن ایشد یچک خنده ابله دیدی بن مجلس عشاقک شمعیم ای سعیدی
 یعنی سکا و غیره مخصوص دکل بکاندن نه ضرر و نه زیان مترتب اولور که پروانه کند بنی
 شمع او روپ بال و پر بنی باقوب وجود بنی هلاک ایلر یعنی بکا نسبت سن شمع نسبت پروانه
 کی سین (بنم بوزیک طالعیم واردر عالمه بریده سعیددر) (یکشد بونک بونی ضمه قید ایدنلر و سنایلی
 ایلشار) (حکایت) یاد دارم که در ایام پیشین من دوستی چود و فریادام در پوستی صحبت داشتم
 ناکاه اتفاق سفر افتاد پس از مدتی که باز آمد کتاب آغاز کرد که در بن مدت قاصدی نفرستادی
 کتم در بیخ آمدم که دیده قاصد بجمال توروشن کرد و من محروم باشم) پیشین یا حرف نسبت
 ونون حرف تأکید (دوستی) و پوستی یاری حرف وحدتدر (اتفاق سفر لامیه در) قاف سکونه
 اوقنور دین سهو ایلش (قاصد بونده بیک معناسنه در) و یا حرف وحدت (نفرستادی
 فعل نفی ماضی مفرد مخاطب کوندرمک دیمکدر) (محصول ترکیب) خاطر مده در که اولکی ایامده
 یعنی جوانلغم زمانده بن پردوستله یعنی محبوبله ایکی بادم ایچی کی بر بونستک ایچنده یعنی ایکی
 بادم ایچی رفیقده نیجه که متحد و صقی اولور سهو آنکله بویه ایلیک کال اتحاد و اتفاقدن کانتدر صحبت
 طونارد فی دیمکدن غرض صاحبکد دیمکدر ناکاه اتفاق سفر واقع اولدی بر نیجه مدتدن صکره که
 کروسفرد زکلدی بکا کتاب و خطاب ایلکه باشلدی که بوقر مدمده بکا بر بیک ارسال ایلک

رد این سید علی
وسروری

رد سروری

دیدم که بکا حیف کلدی که قاصدک کوزی سنک جالکله روشن اوله و بن محروم اولم (قطعه)
 یاردیرینه مرا کو بزبان توبه مده * که مرا توبه بشمشیر نخواهد بودن (یار دیرینه بیانیه) (دیر افتده
 چوقدن و کج معناسنه در) و یا حرف نسبت (ونون و یا حرف تأکید) کوفعل امر مفرد مخاطب دی
 دیمکدر یاردیرینه مقدم مقولدر (و بعضیلر دیر یاردیرینه متادادر و کوا امر یله مخاطب اولدر
 و مقول محذوف جاناند) تقدیری ای یاردیرینه سویله جانانه (و بعضیلر دیر یاردیرینه کو بونده
 تا کید افاده ایدر انجی) (یس معنی آسان اولور تأمل ندر) که حرف تعلیل حاصلی مصراع ثانی
 مقام تعلیلدر (محصول بیت) بر مخاطب نجر بدایدوب بیورر ای فلان یاردیرینه سویله بکا
 زبانه توبه و یرمه بویه دی (یا خود ای یاردیرینه سویله جانانه بکا زبانه توبه و یرمه ای جانان) یعنی
 محبتی ترک ایلله دیمه کانه که قاصد ارسال ایلد کیچون جانان بو کاطعن ایدر که بنی سومر سین بوخسه
 بر قاصد ارسال ایلردن دیو (یا خود معنی ای یاردیرینه بکا زبانه توبه و یرمه دیمک اوله یعنی قاصد
 ارسال ایلد کیچون بنی سومر سین دیمه کانه که بویه دیدیکی جانانک ترک عشقنه توبه و یرمه سیددر
 (زیرا بکا شمشیر ایلله توبه اولسدر) (یعنی اوسته شمشیر دونسک بن سنک عشقکدن توبه ایللم
 دیمکدر ظاهر ابو بیک سابق و سابقه چوقلق مناسبی کورنر قنددر) رشکم آید که کسی سیر نظر در
 تو کند * باز گویم نه که کس سیر نخواهد بودن (رشک بونده غیرت معناسنه در غبطه معناسنه اخذ
 ایلن مراد بینه واصل دکل ایش) سیر افتده فوق دیمکدر اما بونک کی بر زده طوبیجه دیمکدر
 (در نودر حرف صله) (نوسن) نه ادات اضربدر سیر نظر در تو کند دن (و که حرف تعلیل
 نخواهد بودن ایکی برده بیل اولسدر در معناسنه در) (محصول بیت) بکا غیرت کلور که بر کپسه
 سکا طوبیجه نظر ایلله یعنی سنی طوبیجه کوره بینه درم که بویه دکل یعنی بکا حسد کلر زیرا
 کپسه سنی طوبیجه کورمز یعنی سکا قدر بقسه بر کپسه کورمه دن طوبیج (بویکی بیت اولنده
 قطعه برینه بیت یازانلر سهو ایلشار) (مده دهیدنن مشتقدر داددن دینلر خطا ایلشار
 زیرا دادندن ماضی ابله اسم مقولدن غیرت نسنه مشتق اولور) سیر نظر و وصف ترکیبدر دین
 بیتک معناسنه طوبیجه نظر صالمش (نه که کس سیر برینه کانه کس سیر یازان جمیع متونه مخالف
 یازمش) (حکایت) دانشمندی را دیدم بحبت شخصی کرفتار و راضی ازو بکفتار جور
 فراوان بردی و تخمسل بی کران کردی باری بطریق نصیحتش کفتم دانه که نرادر محبت این منظور
 علی نیست و بنای مودت بر زلتی نه باوجود این معنی لایق قدر علمانیاشد خود را تنهم کردن وجود
 بی ادیان بردن گفت ای یار دست کتاب از دامن روزگارم بدار که بارها در بن مصلحت که او کوئی
 اندیشه کردم صبر بر جفای او سهلتر نماید که صبر از او حکیمان گفته اند که دل بر بجایده نهادن آسان
 ترست که چشم از مشاهده بر گرفت (علی وزلتی یاری حرف وحدت و یا حرف تنکیر) دست کتاب
 (و دامن روزگار اضا فلری یانیه زدر مجازا) (بردار طوط یعنی چک) (که حرف تعلیل) (بارها کرانه
 دیمکدر) (که صبر از و که من تفضلیله معناسنه در) (که چشم کینه من تفضلیله معناسنه در
) (محصول ترکیب) بردا دانشمندی کوردم بر شخصک محبت کرفتار یعنی مبتلا و اندن بر کفتار راضی یعنی
 همان مصاحبتنه راضی و قائل غیرت نسنه استردی چوق جور و جفا کوروردی (یعنی چکردی
 و نه ساینس تحمل ایدردی بر کره اکا نصیحت طریقه بیله دیدم باورم که سنک بونظورک
 محبتده بر علنک و غرضک بوقدر و بناء مودتک بر زلت نفسانی اوزره دکلر بومعنی وجود بیله
 یعنی بونک بیله علما قدر بینه لایق دکلدر ککشی کند بنی متهم ایلک و ادبسنلر جور بنی
 چکمک دانشمند بو پندی ایشد یچک دیدی ای یار کتاب البی روز ککرم انکندن چک
 یعنی عتابی ترک ایلله بنی ازار ایلله (زیرا کرانه بو مصلحتده که سن دیر سین فکر ایلدم لیکن

رد سروری

رد این سید علی
رد این سید علی
رد این سید علی
وسروری

انك جفا سانه صبر آسازق كور بنور كه اندن ايسه يعني اني ترك ايلك بلا سانه صبر ايلك كن
 انك بلا سانه صبر ايلك آساز قدر (و حكما ديمشله در كوكلي مجاهده و زخمت عشقه قومي
 قولار قدر چشمي مشاهده جمال جانان قالدردمندن (مثنوي) آن كه بي او بسر نشايد برد
 كز جفايي كند بيايد برد) بسر يا حرف صله (نشايد لايق دكل يعني ممكن دكل) برد
 مصدر معناسنه در (بيايد كز كز ديمكدر برد يعني بردن) (محصول بيت) اول كيمسه كه
 آتسز عري پايانه ايلك اولماز (يعني آتسز در ايلك و كچك اولماز حاصل ايلك آتسز اولماز
 ممكن دكل اكر بر جفا ايدرسه كوتورمك كرك) (يعني جورينه تحمل ايلك كرك) (هر كه دل پيش
 دلبري دارد) ريش درد دست ديكرى دارد) (محصول بيت) هر كيمسه كه كوكلي بر دلبر
 او كنده و بافته طوتر يعني كوكلي بر دلبره و بر مشدر صفالان غير ينك اتسه طوتر حاصل
 هر كيم كه كوكلي بر دلبره و بر مشدر صفالان غير ينك اله و بر مشدر كه محبو بيدر بهض
 نسخه ده بويت واقفدر اكر چه كه قابه سي عيليدر قند بر (آهوي پالهنك در كردن
 * شوايد بخويشتن رفتن) آهوي يا حرف وحدت (پالهنك اصلنده پالهنك ايدى چلب
 و بولار معناسنه) (محصول بيت) كز دنده پالهنك اولان آهوكندى اختياريله استديكي
 به كتمكه قادركدر قصه دن حصه بودر كه كردنده بولار اولان آهونچه كه كندى كندى به
 كوكلي استديكي به كتمكه مالك دكل ايسه صفالان غيري اتسه اولان كندى اختياريله حركت
 ايد (روزى از دست كفتش زنهار * چند از ان روز كردم استغفار) روزى يا حرف
 وحدت (دست كفتن بيايه سويلمك اتدن ديمكدر) (يعني نچون سويلدم ديو) (شين ضمير
 دله مر كوز اولان جانانه راجمدر) (زنهار مقول قولدر) (چندك تقديرى چند بار در
 (محصول بيت) بر كون جانانه سنك لكدن زنهار يعني امان ديدكدن مكر بر كون جانانه
 امان لكدن ديمش ايمش اول كوندن يري نچيه كره بوسوزدن استغفار ايلدم يعني نچون
 جانانه امان لكدن ديدم ديويشيمان اولدم (بعض نسخه ده) (از دست كفتش بربنده
 (از دوست كفتش واقمدر) (و بعض شارح اول نسخه بي اختيار ايلشلايكى طبعده ذره
 مقدارى استقامتى اولان كيمسه يلور كه اول نسخه فاسددر) (و بعض نسخه ده از دست كفتش
 واقمدر بوده اولكي كيدر بعينه اختيارده) (نكند دوست زينهار از دست دل نهادم
 بر آنچه خاطر اوست) (محصول بيت) مال استغفار بوييتر دوست دوستدن امان ايلز
 (يعني امان ديله مز حاصل عاشق معشوقدن امان ديله مز پس ايدى كوكلي قودم اول
 نسته به كه دوستك خاطري اكادر يعني دوستك خاطري هر كه مراد ايد بنور سه كوكلى
 اكا بند ايلدم) (كز بلطفم بزد خود خواند * و بر بهرم براند او داند) جازدر كه ايكي
 شرطيه به ييله ينك آخرنده او داند جمله سي جواب اوله و جازدر كه مصراع اولك جوابي
 محذوف اوله فيها ونعمت تقديرنده (محصول بيت) اكر جانان لطف واحسانه بي كندى
 قته دعوت ايدرسه اول يلور و اكر بي يانندن قهر ايله سورسه بنه اول يلور اختيارانكدر
 (حكاييت) در حنفوان جواني چنانكه افتد و داني باخوش پسري پسري و سري
 داشتم بحكم آن كه حاني داشت طيب الادا و خلقى كالبد را زاندا (عنفوان عين مهمله نك
 وفلك ضمير ايله اول معناسنه در) (جواني يا حرف مصدر) چنانكه افتد و داني انجايين كه
 واقع اولور و بلور سين (يعني جوانان ايامنده انسانك نچيه در لواحوالى اولور) (بوكلام
 جمله معترضه در) (يا حرف صاحب) خوش پسر كوزل اوغلان (سر سودا
 و محبت) (سري بنه يا حرف وحدت) (داشتم لغته طوتر دم ديمكدر اما استعمالده

رد سر وري و سمعي
 رد ابن سيد علي

بر نسته نك وار لغندن تعبير در مثلا داشتم بنم وار ايدى (و دارم بنم وار و قس) (خلق حاه
 حطيك فتي و سكون لامه لغته بو غزدر كلو معناسنه) (اما بونده مراد آوازدر) (ويا حرف
 وحدت و يا حرف تنكير) (طيب الادا خوش ادالي) (يعني كوزل آوازي و اداسي و ارايدى ديمكدر
 (و خلق ريقمدر مراد مصدر مبنى للمفعول در مخلوقيت ديمكدر) (يعني وجه حسنه مالك ايدى ديمكدر
 و ياييه حرف وحدت و بنه برداشت مقدر در اولكي قرينه سيله) (كالبد را زاندا نچيكم ظاهر اولسه يعني
 افق سعادتن و يامقندن پيدا اولسه حاصل يوزى اون درت كيمكه لك آي كبي ايدى كوزل لكده
 (محصول تركيب) جوانان اولنده شوبله ككه واقع اولور و يلور سين يعني آدم تازه لكنده
 جوان سولم مقرر و معين در بر كوزل محبوبيله محبت و سر عشقم و ارايدى يعني بر كوزل دلبر
 سوردم اول بهانه ايله كه كوزل نغمه لى آوازي و ارايدى حاصل خوش آوازي و يوزى كوزل
 ايدى بدر كبي كه افقندن و يامقندن طلوع ايلسه كانه كه محبته بوابكى نسته سبب اولش ايمش
 (بيت) آنكه نبات عارضش آب حيايت ميخورد * در شكرش نكه كند هر كه نبات ميخورد
 آنكه تقديري انكس كه ايدى ضرورت وزن ايجون و قرينه قائم اولد بيجون حذف و ايصال
 اولدى (و كه حرف ايكن اسم معناسنه قائم اولدى) (نبات عارض لاميه در نباتدن مراد خطيدر
 صبر اواق اعتباريله زيرا تازه صفاله خط سبز دبر نازه چنه تشبيه طر يقيله پس مصراع
 اولده نباتدن مراد پرده بتن نباتدر دبين مذكور تشبيه واستعاره بي بار ايمش (عارض رانك
 كسريله عرب صفالده استعمال ايدر اما عجم رانك قبحيله صفال بتن به اطلاق ايدر) (وشين
 كه به راجمدر) (خوش پسره ارجاع ايلين هر كز معني جائيله اشالي ايلامش (معلوم اوله كه
 فاعل وزنى اوزره اولان بعض الفاسط عريده عجم تصرف ايدوب عين الفعلنى مفتوح اوقور
 مثلاً عارض و حاتم و كافر لفظلر ينك عيني مفتوح اوقور فاحفظ (آب حيايتدن مراد عارضيدر
 زيرا عارضى آبه تشبيه ايلشلاضافت لاميه در) (ميخورد ايجر ديمكدر) (در حرف صله) (وشكردن
 مراد اب جاناندر تشبيه طر يقيله) (وشين ضميرينه سابق كبي كه به راجمدر) (نكه نگاهدن
 مخففدر نظر معناسنه) (و كند افط مشر كدر فعل مضارع ايله فعل امر ييشده نظر ايلرونظر
 ايلسون معال يته پس بوقامى برينه تخصيص ايلشلا تخصيص بلا تخصيص ايلشلا (نبات يعني
 شكر) (ميخورد اكل ايدر ديمكدر زيرا خوردن اكل و شراب ييشده مشر كدر) (محصول بيت)
 اول كيمسه كه انك نبات عارضى آب حيايت ايجر ايلك شكر ايله نظر ايلرونظر ايلسون هر كيمسه كه
 قند يري يعني شكر بين انك شكر ايله نظر ايلرونظر ايلسون زيرا اب اله شكرك ييشده
 مناسب كلي وار (انفاقا بخلاف طمع از و حركتي ديدم كه نپسنديدم دامن از و در كشيدم و مهره
 مهرش بر چيدم و كفتم) مهره بونجق جنسه دبر (مهره اضافتي بيايه در اولكي ميمك ضمي
 و نايسنى كسريله در محبت بونجق ديمكدر) (بر حرف نا كيد) (چيدم فعل ماضى متكلم و حده در
 چيدندن ديويشردم محبت بونجق ديويشردم مكندن مراد قطع تعلق و اختلاط در) (محصول تركيب)
 اتفاق طبعه مخالف اتدن بر حركت كرردمكه بكندم انكيم اتدن چكدم يعني مصاحبت و مخالطه بي
 اتدن كسدم و محبتى بونجق ديويشردم و ديويشردم و ديدم (بيت) برو هر چه ميبايدت پيش كبر *
 سرما نداری سرخو يش نبر) ميبايدت فعل حال مفرد غائب (و نا ضمير خطاب) (سرما
 لاميه در ياه بطنيله بنم سودا مز و هوا مز ديمكدر) (ندارى اخباره و انشايه تحملى وار طومر سين
 ديميك اخبار اولور طومر ايسك ديميك انشا اولور ز پراهينه شرطى متضمن اولور) (سرخو يش
 لاميه در كندى سودا و هوايى ديمكدر) (كبرك مقدم مفعوليدر) (سرما نديشك مقدم مفعول
 اولد بغي كبي) (محصول بيت) وار هر نكه سكا كرسه او ككه طوط يهني ديلد يكك نسته به

رد سر وري
 رد سر وري
 مطاله

رد ابن سيد علي و سر وري

مشغول اول بزم سودا و هوامز طومر سبن و طومر سبک یعنی چونکه بزمه موافقت و موافقت
 یوقدر و بزم متابعت ایدوب او بزم سبن کند ی هوا و سودا کی طوت یعنی کند ی سودا که
 مشغول اول و هوا که متابعت ایله یعنی دیلای یکک ایله حاصلی شمد نصکره بلدیککدن قائله
 (سرماندار بنگ معناسنی چون باماسرنداری دین ادا ده مساعده ایلش (بزم باشمزی طومر سبک
 کند ی باشکی طوت دین معانی ابوطوماش (سرخویش کبرک معناسنی وار تنها کت دین
 بومعانی تنهاده سوبلش (شند مش که میرفت و می گفت) یعنی بزم وار یلد یککدن قائله
 دیدیکه نصکره ایشند مکه کیدرد ی و سوبلرد ی یعنی بویینی اوقیوب کیدرد ی (بیت)
 شیره کروصل آفتاب نخواهد * رونق بازار آفتاب نکاهد (شیره یراسه که عربجه خفاش دیرل
 خالک خنبله (وصل آفتاب مصدرک مفعولنه اضافتیدر (رونق بازار آفتاب لامه لردر (رونق
 لغتده قلیچک و غیر بنگ صوبه دیرل املونک کبی پرلده لطافت و صفا مراد در (آفتاب بازار
 اضافتی بخازادر (نکاهد فعل نفی مستعمل کاهیددن کاستن دن دینلرک فارسده رونقاری بوعیش
 معناسنی اکساز دیکدر (محصول بیت) یراسه اگر آفتابه واصل اولق استمرسه یعنی آفتاب ن
 حفظ ایلز سه زیر یراسه کونشده کورده ز اول جهندن کونشی سومر پس انک سومدیکندن
 آفتاب بازار بنگ رونق و صفاسی اکساز یعنی لطافتنه نقصان کلز (این بکفت و سفر کرد
 و پریشانی اودر من اثر کرد) یعنی مذکور جوان بویینی سوبلرد ی (یعنی اوقودی و سفر ایلدی
 یعنی مسافراولدی وانک پریشانی بنده اثر ایلدی (یعنی فراقی بکنا تأثیر ایلدی) (بیت) فقدت
 زمان الوصل والمره جاهل * بقدر لذیذ العیش قبل المصائب (فقدت فعل ماضی متکلم
 وحده در بیدم دیکدر (زمان لفظاً منصوب مفعول به در (وصله اضافتی لامیه در) (واو حرف حال
 (المره لفظاً مرفوع مبتدا (جاهل لفظاً مرفوع خبریدر) بقدر جارم المجرور جاهله متعلقدر
 (باقوت ایچون کلشدر) لذیذ اضافتی مصدرک مفعولنه در (ولذیذک همیشه اضافتی صفتک
 موصوفه در (جود قطیفه قیلنددر) قبل ظرف جاهلدر (مصائبه اضافتی لامیه در) (مصائب
 مصیبتک جمیدر (محصول بیت) وصل زمانی بتردم حال بوکه کشتی بلمیجیدر (یعنی باز
 لذیذ عیش قدر بی مصیبتلردن اول (یعنی جائله وصالده ایکن قدر و صلی بلزدم شمدیکه فراقه
 دوشدم وصالک لذیذ دیرلکنک قدر بی بادم بوییت حضرت شیخک با فاقیه سنده برغرلندن
 بر بیدر تمام غزلی یازنی جائز ایلدی (ایکن شرح اولنجه صفا و برمد یکی ایچون ترک اولندی
 (بیت) بازی مراد کس که بیست مردن * خوشتر که پس زوزند کانی بردن) آی الف ممد و ایله
 فعل امر مفرد مخاطبدر (آیدندن آمدندن دیرلر فارسده آشالغاری قابل ایش (که حرف تعلیل
 (خوشتر اذات تفضیلدر) (وکه من تفضیل معناسنه در) (زند کانی دیرلک دیکدر حیات
 معناسنه (بردن ایلک یعنی ایلک بردن یرینه کردن بزاندرفن فاقیه دن بی بهره ایشلر (محصول بیت)
 کبر وکل و بی قتل ایله زیر اسنک اوکلده اولمک خوشتر قدر سندنصکره یعنی سنک فراقیکده
 دیرلک ایلکدن یعنی صاغ اولمندن حاصلی سنک قنکده موقوف اولق سنسز حیاته اولمندن
 خوشتر کرد (امابشکرومت باری پس ازمدتی باز آمدن خلق داودی متعیر شده و جمال یوسنی
 بزبان آمده و بر سبب زخدا نش چوبه کردی نشسته و رونق بازار حسنش شکسته متوقع که در کارش
 کبرم کاره کرفم و کفتم) باری اسم فاعلدر بری بیددن ضرب بایک با قص یا یئسندن خاق
 دیکدر مراد خدا در (خلق داودی بیایه و یا حرف نسبت) (جمال یوسنی ده بویه در) (سبب المده در
 عریده تفاح دیرلک ضعی و فاک تشدیدله (زخدا نه اضافت بیایه در) (زخدا ان اککه دیرل
 عربجه ذفن دیرلک و فاک فقه لایله (جوادات تشبیه در به کسر بایله و هاه اصلیه ایله

رد این سید علی و سروری
 رد شعی
 رد سروری

رد این سید علی و سروری

رد این سید علی و سروری

رد این سید علی و سروری

ایوه دیکدر ای ده دیرل و عریده سفر جل دیرل شمراد لبرلک اصک کنی ابوه به تشبیه ایدرل
 (کرد توزدر عبار معناسنه (و یا حرف وحدت و یا حرف تنکیر) نشسته اوتورمش (یعنی قوش
 (رونق بازار حسن معلوم (وشین مسافر جائانه راجعدر) شکسته صمنش یعنی کسر کلش دیکدر
 (متوقع تفعل بایندن اسم فاعلدر) (که حرف بیان) (در حرف صله در بامعناسنه) (کار دن
 بونده مراد قوجقدر (وکاره دن مراد جانب در) (محصول ترکیب) اما اللهک شکر و متبلیه
 برمدن نصکره کبر و کدی اول داودی آواز مغیر اولش (و یوسنی جمال زیانه کلش) (یعنی کوزلالکی
 کش دخی سبب زخدا نه (یعنی اککنه ابوه کبی توز اوتورمش) (یعنی بوزینه ابوه تویی کبی خط کلش
 و حسنی بازار بنگ رونق و صفاسی صمنش (امیدوار که اولکی کبی معافه ایدوب انی در اغوش ایدم
 تنکه سفر دن کلن کپسه ایله نمانق ایدرل (امان بر جانی طوتم (یعنی بان و بر دم و دیدم) (قطعه)
 آن روز که خط شاهدت بود * صاحب نظر از نظر براندی) آن روز یعنی آن وقت و زمان
 (که حرف بیان) (خط شاهد بیایه) (یعنی خط محبوب و مقبول دیکدر) (نوخط اولمندن کایندر که
 عرب اکا محشش در اسم مفعول صیفه سی اوزره و زمانزده بونک کبی به مراف دیرل (ناضیر خط ایدر
 (صاحب نظر و صف ترکیبدر مرد صاحب نظر تقدیرنده) (ایکن سمت کلامده اضافتده جائزدر
 (براندی سوردرک دیکدر فعل ماضی مفرد مخاطب) (محصول بیت) اول وقت که محبوب و مقبول
 خطک و ارایدی یعنی نوخط ایلک عاشق صاحب نظری نظر کردن سوردرک یعنی انی ترک ایدوب کتدرک
 دیکدر براندی یاسنی حرف حکایه اعتبار ایدن زیاده خط ایلش زیر اوتقدیرجه فعل مفرد غائب
 اولق کرک بوا یسه ترز بقی محضدر رفتدر (امر و زیامدی بصلحش * کش قحقه وضعه بر نشاندی)
 یا حرف صله (وصلش اضافتی لامیه) (وشین صاحب نظر ره راجعدر) (کش ضمیری خط ره راجعدر
 کافی کسر ایله قید ایلین قاعده محمد بنی بهره ایش زیر اضمایرک ماقبلی انلرده مفتوح او اور
 الا ضرورت وزن ایچون ساکن ده اولور فاحفظ (قحقه دن مراد بقدر وضعه دن سیوری
 صفالدر ایکن حضرت شیخک و بر سبب زخدا نش چوبه کردی نشسته پیوردیفه
 مناقضدر قائل (بر حرف تأکید) (نشاندی فعل ماضی مفرد مخاطب) (نشاندن قوندردک
 دیکدر (فایله بر فشاندی بازار انلر جمیع نسخه ره مخالف یازمشار) (محصول بیت) بوسکون
 صاحب نظرک صلحنه کلدک یعنی انکله صلح ایلکله کارک که اول خط محبوبه قحقه وضعه
 او تورندک (یعنی قوندردک) (حاصلی نوخط ایکن صاحب نظر ره استغنا ایدردک شمدی که
 ریش آور اولدک انکله صلح طالب سبن (ضعه دن مراد پیغی و قحقه دن غیر یسیدر دین
 تشبیه دن هیچ خبری بوقیش (منوی) تازه بهار اورقت زرد شد * دیک منه کاتش
 مامرد شد) تازه بهار الف حرف ندا ای تازه بهار دیکدر (ورقت زرد شد یعنی ورق
 کلزار حسنت زرد شد تقدیرنده در) (دیک دالک کسری و کاف عجمله چوملاک دیکدر) (منه
 فعل نهی مفرد مخاطب قومه) (که حرف تعلیل) (آتش ما لامیه) (سرد سد صفوق اولدی
 (یعنی صفودی) (محصول بیت) ای تازه بهار حسنت کلزار بنگ ورق صرردی (یعنی بهار
 حسنت خزانه ابر شدی) (یعنی ریش کلدی) (پس محبت دیکنی آتش عشقز قومه یعنی
 بقلشدرمه) (زیرا آتش عشقز صفودی) (یعنی بزم معشوق و محبوب اولق ایله (زیرا
 بزده سکا عشقندن و محبتدن اثر قالدی) (چند خرامی و تنکیر کنی * دولت پارینه تصور کنی)
 دولت پارینه بیایه کین یلاک دولتی دیکدر (پار بلدر) (و یا حرف نسبت) (نون و هـ
 ادات تا کید (محصول بیت) نیچه بر صالور سبن و نیچه بر تکبر ایدر سبن (یعنی نیچه بر بزم
 محبوب بلق صشار سبن کین یلاک دولتی نیچه بر تصور ایدر سبن (یعنی نیچه بر کنند یکی محبوب

رد سروری

رد شعی
 مدام

رد سروری و شعی

رد شعی

قحقه ایله وضعه بی شارح
 مرحومک بیان ایندیکی
 معنارده مستعمل اولک
 مقصودی اولان وجه
 شبهی بیکده بیلک لازم
 دکلدر لکن دقت اولنسه
 واقعا قحقه بیغه وضعه
 صفالدر ماعدل هر تقدیر
 مستهجن ایه ده غیری
 محله بولان شراره اطلاق
 اولنق شاعرانه در تقدیر
 (محمدا سعد)

طن ایدرسین (پارینه بلدرکی دیمکدر) پیش کسی رو که طلب کار تست * نازبران کن که
 خریدار تست (طلبکار کار کاف بحمله ادات فاعلدر جی معانسه) برحرف صله (خریدار
 وصف ترکیبی در مراد مشترکدر) توبه اضافت لامیه در (محصول بیت) برکپسه نکفته وار که
 سنک طلبکار کدر (یعنی سنی استیجیدر نازی وشبوه بی شول کپسه به ایله که سنک مشترکدر
) حاصلی حاشهک او انه نازو شبوه ایله که بزه سکا عاشق بوق (قطعه) سبزه در باغ
 کفته اند خوشست * داندان کس که این سخن کوید) این سخن کویدک مقدم مقبولدر
 (و کویدک فاعلی تختده آن کسه راجع ضمیر در (محصول بیت) دیمشدر که باغده سبزه
 خوشدر (یعنی سبزه سبز باغک صفاسی بوقدر اول کپسه یلور که بوسوزی سویلر) یعنی
 سبزه در باغ خوشست دین (یعنی باغدن مرادی روی جاماندر و سبزه دن خطبدر) بیدن
 مقصودی بیت آتی بیان ایدر (یعنی از روی دلبران خط سبز * دل عشاق بیشتر جوید)
 یعنی بیت اولک فواصیل تفسیر ایدر واضافه فاعل لامیه در (خط سبز بیانیه و مبتدا) و مصراع
 ثانی خبری (دل عشاق جویدک مقدم مقبولدر) جویدک فعل مضارع مفرد غائب
 بونده الود معانسه در و فاعلی تختده خط سبزه راجع ضمیر در خط سبز جویدک مقبولی
 (وزروی دلبران داندک مقبولدر دین زیاده بریشان سویلش) و دل عشاق بیشتر جویدک
 فاعلی و خط سبز مقبولدر دینلر نتیجه کتمشدر (محصول بیت) سبزه در باغ خوشست
 معناسن بیان اید و ب پورر (یعنی دایرلر رویندن خط سبز دل عشاق زیاده رک الود
) حضرت شیخ مذکور مضمونی ادعا ایدر (زیرا ساده رویله خط اور جوان جذب قلوبده
 برادر کل قنده قالدی که زیاده رک اوله) بوستان نوکندنا زار است * پس که برمیکنی و میروید) بوستان
 تولا به کند نا کاف بحمله فاعله پراساید کلری صاره ساغه بکزر سبزه در عریجه کرات
 دیرلر کاندک ضمی و رانک تشدید به کند نا فارسیده و ترکیده مشترک لفظ در دینلر افزا ایشلر
 ترکیبی ذکر اولان کبی پراسادر زار لفظی مبالغه و کثرت قصد ایلد کلری پرده استعمال
 ایدر مثلا لاله زار و بنفشه زار و گلزار دیر (پس کندنا زار کند نالک دیمکدر) و یا حرف وحدت
 (پس جوق دیمکدر) که حرف بیان (برحرف تأکید) میکنی فعل مضارع مفرد مخاطب (کنیدندن
 کندندن دینلر یلزلر ایش) فرمق و یوق و فو رفق معالزده مستعملدر (میرود فعل مضارع
 مفرد غائبدر) روینندن تک معانسه (رستن دن دین خط ایشلر) (محصول بیت) بو بیتک ایسات
 سابقه ربطی بوقدر ابتداء کلامدر یعنی بوستانک سنک برکندنا ایدر تقدیر جوق که بولار و قو بار سبن
 بنه بتر یعنی بولد قبحه بتر هیچ بکلز ایکی بیت سابقه بو بیتک هیچ مناسبتی بوقدر فتامل (قطعه)
 توپار برفته چو آهو * امسال بیامدی چو یوزی) معلوم اوله که بوقطعه از متلرنده بولینور لیکن
 شراح باز دینچون بزه یازدق (پاربا بحمله بلدر دیمکدر تنکه سابق بکدی) برفته یا ضمیر
 خطاب (و همزه حرف توسل همزه خطاب ایچوندر دین قابل خطاب دکل ایش) (چو ادات
 تشبیه) (آهو معروف) (امسال بوییل معلوم اوله که سال و روز وشیده ام کسر همزه ایله اسم
 اشارندر این معناسنه فاحفظ (بوز پارس دید کلری حیواندر) و یا حرف تنکیر حرف خطاب
 و حرف وحدت اعتبار ایدن معنی جاننده ناظر دکل ایش زیر خطاب ایچون اولان یا حرف اولماز
 ضمیر اولور که اقسام اسمندر تأمل ندر (محصول بیت) سن بکن ییل یعنی بلدر بوندن آهو کبی مقبول
 و مطبوع کتمشسین یعنی سنی کورن کپسه بی اختیار سکامائل و راغب اولوردی اما بوییل پارس کبی
 قبله بول کلدک که بوز بنه هیچ کپسه باقر حیوانات اراسته بوزی اختیار ایلدیکی انکیچوندر که
 چوالدزه قافیه اوله (معلوم اوله که برفته عبارتی اوزره بعضیلری قائده و بی نتیجه اولقدر اطباب کلام

رد ابن سید علی
رد سروری و شعی

رد شراح جیعا
مطاب

رد ابن سید علی
رد سروری
رد شعی

رد سروری و شعی
مطاب

رد شعی

واکثار مقال ایشلر که تقیدی صداع اراث ایدر (سعدی خط سبز دوست دارد * فی هرائف
 چوالدوزی) سعدی مبتدا (و خط سبز بیانیه) و داردک مقبول اول (و دوست نابلی) و دارد
 فعل مضارع مفرد غائب خبر مبتدا در (فی ادات سلبدر نه کبی) الف چوالدوز اضافتی بیانیه در
 همان چوالدوز دیمکدر (محصول بیت) سعدی خط سبز سور یعنی تازه خط سور هر قلی چوالدوز
 کبی اولان صغالی بی سوز (چوالدوزی یاسی حرف تنکیر در حرف وحدت دین بیان ایشلر) (قطعه)
 کر صبر کنی و بکنی موی بنا کوش * این دوات ایام نکوی بسراید) و روا کردن مخفقد
 (بکنی فعل مضارع مفرد مخاطبدر) کنیدندن کنیدندن دینلر خط ایشلر (موی بنا کوش لامیه
 بنا کوش قولی توزینه دیرلر بونده موی بنا کوشدن غرض صقلدر) (این مابعدنه اشارندر) (دوات ایام
 نکوی لامیه در) نکوییده یا حرف مصدر در مراد نکویدن کوزلکدر (بسرآید غایبه و نهائیه
 کلور یعنی نهایت بواب تمام اولور) (محصول بیت) اگر خطک کلد بکنه صبر ایدوب دایم سنک
 و اگر کلد بکنه صبر ایلوب موی بنا کوشی بولرسک حاصلی کر کسه بول و کر کسه بولوب کوزلک ایامک
 دواتی نهایت بولور یعنی تمام اولوب دو کتور اکثر نسخه ده بو بیت بویله واقعدر و بعضی بنده
 مصراع اول بویله واقعدر (کر صبر کنی و بکنی موی بنا کوش) راسن و او عاطفد ایله (محصول
 مصراع) اگر صبر ایلرسک و موی بنا کوشی بولرسک یعنی موی بنا کوشک بواب آجبه نه صبر
 ایدرسک دیمکدر و بعضی بنده بکنی پرینه بایله نکنی واقعدر نوله بولرسک دیمکدر (پس بولک
 قرینه سببه تقدیر مصراع بویله اولور) اگر موی بنا کوش کتی و صبر کنی و اگر نکنی (یعنی اگر
 موی بنا کوشی بواب صبر ایدرسک و اگر بولرسک آه) (پس برایکی مصراع بونوال اوزره
 شرح ایده نه اعتراض ایلوب و کندنی بیتک معناسنک شرحه هیچ بر وجهله مقصدی
 اولیان ظاهر بودر که بیتک معناسنه واصل اولماش (کردست بیجان داشتی همچو تو بر ریش *
 نکذاشتی تاقیامت که برآید) بیجان یا حرف صله (داشتی یا حرف حکایت طوئیدم دیمکدر
) ریش صقلدر (نکذاشتی فعل انی مستقبل متکلم و جده) و یا حرف حکایت (ناحرف اشها
) (محصول بیت) اگر بنم جائه الم ابریشیدی سنک ریشکه یعنی سنریشکه قادر اولما بکک کبی
 بن جائه قادر و مالک اولیدم قیامتدک قوه زدم که جیقه مصراع ناندنک معناسنی قوه زدم که
 قیامتدک که جانم بوقاری کله اما سن قادر سبن پس نه سببه دن تراش ایترسین دین مقصودینه واصل
 اولماش (قطعه) سؤال کردم و کفتم جال روی ترا * چه شد که مورچه بر کرد ماه جوشید ست
 جال روی ترا لامیه در (و یا حرف تخصیص مورچه دن بونده مراد قرینجه در تصغیری دکدر) (کرد ماه
 لامیه آی چوره سنده دیمکدر) جوشیده ماضیدن قسمدر هاء رسمی ضرورت وزن ایچون حذف
 اولمشدر (محصول بیت) جانانه سؤال ایلدم و دیدم سنک رویک کوزلک کنه نه اولد بکه ماهک
 چوره سنه قرینجه قینماش یعنی اطرافسنه قرینجه او شمش مراد بوزینه قرینجه آینی خط
 کلد یکیدر (بخنده که گفت ندانم چه بودر ویم را * مکر بمانم حسنه سیاه بوشید ست)
 بود بونده فعل ماضیدر شد معناسنه (ویم را یا حرف صله) (مکر بمانم معناسنه در
) بمانم یا حرف سبب حسنه اضافتی لامیه در (محصول بیت) بن جانانه مذکور
 سوالی ایدنجه خنده ایله دیدی بلم نه اولدی رویمه کله حسنه ماتمی سیبیه سیاه کیمشدر
 تنکه ماتم زده رک عادیدر که سیاه زه کررل مصیبت کونلرنده حضرت شیخک مذکور جوانه
 زیاده بیخضوری و انی واقع اولمشدر که آنک خصوص صنده بوقدر تهر بضات بوردی
 (حکایت) یکی را از مستعربان بغداد پرسیدند که ماقول فی المر د گفت لاخیر فهم مادام
 احدهم اطمینان فاشن فاذاخشن بتلاطف یعنی ناخوب و لطیفند درشتی کشند و چون درشت

رد شعی

رد ابن سید علی
رد سروری

رد سروری

رد شعی

شوند تلاطف کنند و دوستی نمایند (مستعرب رانك كسر يله استعمال يابند ن اسم فاعل در
(و متعرب دخی رانك كسر يله وتشديد يله تفعل يابند ن اسم فاعل در خالص عرب اوليانله
دیرل (ترکیه اکاملز دیرل) بغداده اضافتی لامیه در (که حرف بیان) ما اسم استفهام (تقول
فعل مضارع مفرد مذکر مخاطب در دیر سین دیکدر (فی حرف جر تقول به متعلق (میرد
میک ضمی و رانك سکون یله امر دك جیدر (جراح حرك جی اولدی یخی کچی یوزنده قلی
اولیانله دیرل تنکه جردا جردك جی دیر بد ننده قبل اولیانله دیرل (اما یونده مراد ساده
رویانك یوزلیدر (لاحرف فی حکم جنسدر (خیر فتح اوزده مینی اسم مفردی (فیه جار
و مجرور محلا مرفوع خبری (ما حرف دوام مصدر یه وظرفیه دیرل (دام فعلدر افعال
ناقصه دن (احد لفظا مرفوع اسمی (هم ضمیری مرده راجعدر (لطیف لفظا منصوب
خبر مادام (یخاشن تفاعل یابند ن فعل مضارع مفرد مذکر غائب خشونت ایدر (یعنی
غلظت ایدر (زیرا خشن خلك قحی و شبنك كسر یله اری معنایند در یومشقی مقابلی (فاذا
ادات شرط (خشن حسن یابند ن فعل ماضی مفرد مذکر غائب (بتلاطف تفاعل یابند ن فعل
مضارع مفرد مذکر غائب جمله فعلیه جواب شرط (مادام مابعد یله مقام تعلیلده واقعدر
(محصول ترکیب) بغداد مستعرب یلندن برینه صور دیلر که امر در حقیقه نه در سین دیو
دید ی انلرده خیر یوقی ز برامادام که بریسی انلردن خوب و لطیف در خشونت و غلظت ایدر
فاما بر یلنوب صقلانده ملائمت ایدوب دوستی کوستر لر و چون در شت شوند قولند ن
صکره (چنانکه بکاری یابند قوای زیاده ایدوب معناسنی آجیلین که برایشه برامیه لر یعنی بوس
و نگاره برامیه لر دین زیاده برایش ایشلش (نظم) امر دانکه که خوب روی بود تلخ گفتار
و تند خوی بود (خوب روی و صف ترکیبدر (تلخ گفتارده بویه در آجی سوزلی دیکدر
(تند خویده بویه در یاوزخو یلی دیکدر (محصول بیت) امر داول وقت که خوب رویدر یعنی
لطیف و خوبدر حاصلی مادام که دایر در آجی سوزلی و یاوزخو یلی اولور یعنی سرد و سرکش
اولور (بعض نسخه ده خوب و شیر بدست واقعدر و شارحك بریسی آتی بازهش و دیش که
بعض نسخه ده خوب روی بود و دوشمش بوتقدیر چه قطعه اوزار باغی اولور دیش مسکین
عربی فارسی تحصیلنده افشا یلش دخی رباعی بحر فی اوکر غامش (بوظنه اولنده رباعی
بازانلر اوزان شمردن عجب بیگانه ایشلر (چون بریش آمد و بلغت شد مردم آمیر و مهر
جوی بود) بریش با حرف صله صقلانده یعنی صقلانده (و بلغت یاسبده حرف صله در
(شد رفت معنایند در لغته کفك مقبول و مطبوع اولقند ن بعید اولقندر زیرا ان بعد
معنایند در ایراغ اولق دیکدر (مردم آمیر و صف ترکیبدر (آمیر یلندن مرد مه قریشچی
اولور (یعنی ناسله مختلط اولور (مهر جویده و صف ترکیبدر (مهر میک کسر یله محبت معنایند در
(و جوی جویدند در مهر طلب ایدچی اولور دیکدر (یعنی هر کسله مهر بان و مشفق اولور
(محصول بیت) امر ساده روی ایکن مذکور کیدر اما چونکه صقلانده و دایر لکن
بعید اوله یعنی کوزلکی کیده مردم آمیر یعنی خلقله مختلط اولور و مشفق و مهر بان اولور
یعنی هر کسله اظهار محبت ایدر (حکایت) یکی راز علما پرسیدند که کسی باماه روی در
خلوقی نشسته و در هاسته و رقیبان حفته و نفس طالب و شهوت غالب چنان که عرب
گوید التمر یانع و الناطور غیر مانع هیچ دانی که بعیت برهیر کاری از و سلامت نماید گفت
اگر از ماه روی نماید ازید کویان نماید (نمر خرمای و مبتدا (یانع خیری (ینع یمش
کویانکه (یعنی بشکله دیرل (ناطور (و ناطر باغبان معنایند در مبتدا (غیر مانع خبری

رد شعی

رد شعی
رد ابن سید علی
و سروری

(محصول ترکیب) علما دن برینه صور دیلر بر کیمسه برای یوزلی کوزله برخلوئده
اوتور مش اوله و قبول بغلو اوله رقیلدره اویومش اوله و نفس طالب و شهوت غالب
اوله تنکه عرب دیر خرمای شمش یعنی کامل اولمش باغبان ایسه مانع دکل هیچ
بلور مبین که برهیر کاراق علت و قوت یله اول ماه رو بدن سلامت یله قالدور می جواب و یردی
و دیدی اگر ماه رو بدن سلامت یله قالدور سه بد کو یلردن قالماسز (بیت) وان سیم الانسان
من سوء نفسه * فن سوء ظن المدعی بس یسلم (ان حرف شرط) سلم فعل ماضی مفرد مذکر غائب
علم یابند ن (الانسان لفظا مرفوع فاعلی (من سیم به متعلقدر (سوء مجروردر من یله برامز
دیکدر (نفسه اضافتی لامیه در (و ضمیر انسانه راجعدر (فن سوء لیس یسلم به متعلقدر (و فاعل و روت
وزن ایچون لیس یسلم دن نقل اولمشدر (سوء ظن المدعی لامیه در (لیس یسلم جواب شرطدر
(محصول بیت) اگر انسان برامز نفسندن سیمالم اولوب قوریلور ایسه لیکن مدعینك سوء
ظندن سالم دکلدر یعنی انك دیلندن قوریلماز (بیت) شاید یس کار خویشتن بنشستن *
ایکن توان زبان مردم بستن (شاید یونده دیکدر اولور (یس کار خویشتن لامیه در
(زبان مردم لامیه در (محصول بیت) نمکندر کیمسه جمیع مناهی و نامشروع ایشلردن
فارغ اولوب کندی ایثی اردنده اوتور می یعنی سلامتله کندی حاله مشغول اولق لیکن
خلفك دلایرینی بملق ممکن دکل زیر خلق هر کسك غیبینی ایلر ایسه حتی انبیا و اولیایه و دخی
خدایه ده نیجه افتزال ایدرل (حکایت) طوطی رابازاغی در قفس کردند طوطی از قفس مشاهده
او مجاهده می برد و می گفت این چه طلعت مکروه است و هیئت محفوت و منظر ملعون و شمائل
ناموزون یا غراب البین یالیت یینی و ینك بعد المشرقین (طوطی باه ثانی حرف وحدتدر (و را ادات
مفعول (همزه بی حرف وحدتدر دین غلط و یلش زیر ابونده همزه یوقدر و اولدیغی تقدیر چه
همزه هر زوحدت افاده یلار (با حرف مصاحبت (زانی یا حرف وحدت (در حرف صله
(قفس قوش حبس ایده چك نسبه (عرب صاده و عجم سینه استعمال ایدرل (قفس مشاهده
مصدر ك مصدره اضافتدر حاصلی لامیه (قفس قافك ضمیمه نقیض حسندر چركنك
معنایند (مشاهده مفاعله یابند مصدر در کورمك دیکدر (مجاهده ده مصدر مفاعله در
زجت معنایند (طلعت مکروه ییایه (هیئت محفوت ییایه (هیئت صورتدر (و محفوت مفضوب
(و منظر ملعونده ییایه در (منظر یونده روی معنایند در (و ملعون قبولند ییایه یعنی نامقبول
(شمائل ناموزونده ییایه در (شمائل جمع شمائل در اخلاق دیکدر (یا غراب البین یا حرف ندا
(غراب البین خطیب حکایه سنده تفصیلی کچی (یالیت یا حرف ندا منادی محذوفدر یعنی
بر غراب البین تقدیر اولور (لیت حرف در حروف سته دن (یینی مقدم خبری (بعده و آخر
اسمی (یا ضمیر متکلم محلا مجرور مضاف الیه (ینك ظرفیتله منصوبدر (و کاف ضمیر مخاطب
محلا مجرور مضاف الیه (بعد بالك ضمی و عینك سکون یله مصدر در ابراقلی معنایند (مشرقین لفظا
مجرور مضاف الیه بعددر (مراد بعد المشرق من المغربدر تغلیب طریقه مشرقین دیش
یا خود مراد مشرق صیف و مشرق شتالوله (پس تغلیب اولماز یالیت یینی و ینك بعد المشرقین
قرآندن مقتبسدر (محصول ترکیب) یطوطی بی برقرغه ایله قفسه حبس ایلدی طوطی قرغه ك
قفس مشاهده سندن یعنی چركن کور یلشندن زجت ایلدردی یعنی زجت و مشقت چکردی
و دیردی بونه مکروه یوزد و صورت مفضوبدر یعنی شکلن کورن غضبه کاوردخی نه ملعون
نظرگاه و سیرانگاه درونه ناموزون اخلاق و اطوار صاحبدر یا فراق قرغه سی نه اولیدی بنم ایله
سنگ ارامزه مشرقله مغرب مابینی مقصداری ابراقلی اولیدی یعنی نه اولیدی سنگا هرکن

رد شعی

بوالشعبدیق (قطعه) علی الصباح بروی توهر که برخیزد * صباح روز سلامت برومساباشد
 بروی نولامه در (صباح روز سلامت لامه در (مسامک فتحیله اخشام معناسنه در (محصول بیت)
 صباح وقتنده هرکس که سنک یورکله قالقه یعنی دوشکندن قاقه قدقه سنک یوزیکه ناظر
 اولوب بقه سلامت کونک صبحی اول کیمسه به اخشام اولور حاصلی کونی ماتم کونی کبی سیاه
 اولور (بداختی چوتودر صحبت تو بایستی * ولی چنانکه تویی درجهان بکبابشد) بداخت
 بدبخت دیمکدر (و یا حرف وحدت) صحبت تولا میه (بایستی بایست یاک کسر یله فعل ماضی
 مفرد غائبه در (و یا حرف حکایه) ولی ولیکن دن مقصود در (که حرف بیان) تویی یاه تانی
 ضمیر خطا بدر (محصول بیت) سنک صحبتکده بر سنک کبی بدبخت قاره صورتلی کرک ایدی اما
 شویاکه سنسین یعنی سنجین جهاند قنده اولور یعنی سنک بکزر بد شکل جهاند بولغاز
 (بویینلرک اولنده قطعه برینه بیت یا زانلر نادانلق کوستر مشلر) عجبتر آن که غراب
 از مجاورت طوطی بجان آمده بود و لاحول کلان از کردش کنی همی ناید و دستهای تقیان
 بر کند کر همی مایند و میگفت این چه بخت نکو نیست و طالع دون وایام بوفلون لایق قدر من
 آنستی که بازاغی بر دیوار باغی خرامان همی رفتی (عجبتر از ادات تقضیلر) (مجاورت مقاعنه
 بایندن مصدر در قومه شایق معناسنه بعضی فسخده نقطه ستر و افعدر (مجاورت مصاحبت
 معناسنه ینه مفاعله مصدر بدر (لاحول کلان لاحول ایدرک یعنی لاحول ولا قوة الا بالله العلی
 العظیم دهرک (کردش کنی لامیه) کردش اسم مصدر در دوش دیمکدر (کنی جهان جهانک
 دوشندن یعنی روزگارک تغیر و تبدل دن) دستهای تقیان بیتنه تغان تفاعل بایندن مصدر در
 زبان کورمک (بخت نکون بیتنه یعنی باشی آشغی طالع والحق بخت) و روزگار بوفلون یعنی
 دور و دورلو رنگره کبر ایام (زیرا بوفلون بر قوماشدر که انواع الواندن کورینور حاصلی
 متغیر و متبدل ایام دیمکدر یعنی عالم هر کون بر صورت کوستر (لایق قدر من لامه در) آنستی
 یا حرف حکایه (که حرف بیان) یا حرف مصاحبت (زغی یا حرف وحدت) (دیوار باغ لامیه
 (و یا حرف وحدت) (خرامان صفت مشبهه صالنه رف دیمکدر) همی رفتی فسخدر جیسا
 بویه در لیکن قیاس همی رفتی ایدی زیرا همی و یا ایکه سیده حکایت حال ماضی افاده ایدر
 مکر که با محض نا کید ایچون کلش اوله (یا حرف تخی در دین سولاش فتامل) (محصول ترکیب)
 عجبک اولدر که غراب طوطینک مجاورتدن جانندن بیزار اولشیدی و لاحول دهرک کوردرش
 کتیدن ایکزردی و زیان اللرمینی بر بویه اوار ایدی و سولردیکه بویه بدبخت نکوندر یعنی باشی
 اشاغه بختدر و نه طالع دونددر یعنی الحق طالعدر و نه ایام بوفلوندر یعنی نه متغیر و متبدل احوال
 روزگار در بنم قدرمک لایق اول ایدیکه بر زاغله بر باغک دیواری اوزره صالزق کیدیم یعنی
 سکه سکه کزیدیم (بیت) پارسارا بس این قدر زندن * که بود در طویله زندان پارسارا
 ادات صله (بس ینتر دیمکدر) (طویله زندان لامیه طویله دن مراد دیزی و صرامه مناسیدر بعض
 فسخده در طویله برینه هم طویله واقعدر (محصول بیت) عابده بومه دار زندان کافیدر که
 زندلر هم صحبت و هم مجلس اوله و یا صحبتدره مجلسدرنده اوله (زندلی اکثر طائفه مساحیلدره
 استمال ایدر اما اشعارده باده نوشلردن ککایت ایدر (ناچه کاه کرده ام که روز کارم
 بعقوبت آن در سلاک صحبت چنین اباهی خودرای و ناچس یافه درای بچنین بند بلا مبتلا
 کرده است) نابویک کبی پرده عجبامعناست در (بعقوبت آن یا حرف سبب و اضافت لامیه در
 (سلاک دیزی و دیزی ایباکی) صحبتیه اضافت لامیه در (چندیده بویه در) (و طوطی به اشارتدر
 (ابله یا حرف وحدت) خودرای وصف ترکیبدر کندی فکر لی یعنی کندی فکر یله

ردای سید علی
و سروری

رد شعی

عامل اولوب کیمسه فکر یله عامل اولمیه دیلر (ناحرف نفی) جنس معروف (یافه کلام لغو
 یعنی زایدشوز دیمکدر درای ده بومعنا به کلور ایکه سی ترکیب اولامه لینه کلام لغو
 معناسنه کلور لکنه کال اسمعیل بیوردر (بیت) زبس که می بکذاردم زغصه و رنج *
 یحسان رسیدم ازین شاعر آن یافه درای) و عبارت خورشید عبارتی کیددر که خورشید
 هر بر بسی مستقلا کونشه اطلاق اولور کن ایکه سی ترکیب ادوب ینه کونشه اطلاق ایدر
 فندبر (بس ناچس یافه درای بیتنه) (بچنین یا حرف صله) (بند بلا بیتنه) (محصول ترکیب)
 عجبانه کاه ایشلم که روزگار بی انک عقوبتی سبیله بونچلین بر خودرای و ناچس یافه درای
 ابلهک صحبتی سلکنده یعنی مجلسی دیزینده و صحبتی صراسته بونچلین بلا بندینه گرفتار
 ایلشدر (درای بومه جرس معناسنه در) (یعنی دوه وقار چای دین زند سولشدر) (قطعه)
 کس نیاید بیای دیواری * که بران صورت نکار کنند) یا حرف صله (پای دیوار لامیه
 دیوار دبی دیمکدر (و یا حرف وحدت) (که حرف تعلیل) (آن اسم اشارتدر دیواره) (صورت
 نه نایبه ضمیر خطا بدر (نکار بونده نقش معناسنه در) (کشد فعل مضارع جمع غائبه
 (محصول بیت) بر کیمسه دیوار دینه کلر کاه اول دیوار سه سنک شکل و صورتی نقش
 ایدر (یعنی زیاده بد شکل اولد ایچون سنی بریده کیمسه نقش ایلر) (کرتادر بهشت
 باشد جای * دیگران دوزخ اختیار کنند) (محصول بیت) (اگر سنک برک جنتده اولورمه
 یعنی مقام فردوس برین اواره رسه غیر بلرد دوزخ اختیار ایدر سندن زیاده نفرت ایلد کارندن
 (این مثل بدان اوردم تا بدانی که چندان که دانا را ز نادانی نفرت صد چند آن نادان را از دانا
 و حذمت) مثل مملک و ناک فتحه ل یله مثال معناسنه در (بدان یا حرف سبب انکیچون
 دیمکدر (ناحرف تنبیه) (بدانی فعل مضارع مفرد مخاطب بیتنه سین دیمکدر) (که
 حرف بیان) (محصول ترکیب) حضرت شیخ بیوردر که طریقه زاغ مثالی انکیچون کتوردم
 ناکه یله سین که اولقدر که دانانک نادانن نفرت و بیزارانی وارد ر یوز اواقدر نادانک دانان
 وحشی و تجنی وارد (قطعه) زاهدی در سماع زندان بود * زان میان گفت شاهد بلخی
 زاهدی یا حرف وحدت (سماع ساز آوازی و انسان تقیاتی) (زنده اضافتی لامیه در) (شاهد
 بلخی بیتنه) (محصول بیت) زندلر مجلسنده بر زاهد وار ایدی یعنی صحبتلر ینه داخل ایدی اول
 زندلر اراسندن بلخ شهرندن بر محبوب زاهده دیدی (کرملولی زمازش منشین * که ترهم در میان
 ما تلخی) (ملولی یا ضمیر خطاب) (منشین فعل نهی مفرد مخاطب) (که حرف تعلیل) (میان ملامیه
 (تلخی یا ضمیر خطاب) (محصول بیت) شاهد بلخی زاهده دیدی اگر بز و سماعزدن ملول ایک
 ترش رو و منقبض اوتورمه زیر اسنده بزم ارمزده آبی سین یعنی سن بزدن قدر ملول ایسک زندن
 بوزاواقدر ملول (رباعی) جمعی چو کل ولاله بهم پیوسته * نوهیرم خشک در میان رسته
 جمعی یا حرف وحدت بر جاعت (یعنی بر قوم) (بهم پیوسته برینه اولاشمش و قرشمش) (نوزاهده
 خطا بدر) (بزم خشک بیتنه هیرم اودون و خشک قوری اودون دیمکدر) (میان نشان مبالک نونی
 ضرورت وزن ایچون ساکن قلندی) (قیاس مفتوح اولقدر زیر ضمایرک ماقبلی مفتوح اولور
 رسته نقش دیمکدر) (خشک لفظندن ورسته دن یاه خطا بدر حذف اولمدر) (اصلنده خشکی
 ورسته در) (محصول بیت) بر جاعت کل ولاله کبی برینه قرشمش و اولاشمش یعنی کال اتحاد
 ایله متحد اولاشلر سن قوری اودون سین انلرک اراسنده نقش و یاغش سین جمعی افضه هده جاعه
 و بر جاعتدر دیو تقدیر ایدنلر زند ایلشدر (چون باد مخالف و چوسرمانا خوش * چون برف
 نشسته و چون بخت بسته) (مخالف) (وناخوش) (ونشته) (و بسته عبارتدر ینه بوز یاه خطاب تقدیر

رد سروری

رد شرح جیما

اولنور که حل صحیح اوله (رف قار) بخ بوزدیمکدر (و بسته بونده طوکش معانسته در (محصول بیت)
 نوییت تمه مقول شاهد بلخید رای زاهد سن بزم آرام زده یاد کی مخالفین وصفه و کی ناخوشین
 وقار کی اوتورمشین و قرار ایش سین که قاتقین بازین و بوز کی طوکش سنکه جز ملک بلزین
 حاصلی ارام زده هیچ برو جهله حظک یوقدر (بویکی بیتک اولنده باعی بر پنه مثنوی باز انراوزان
 شهری عجب تبع ایشلر (حکایت) رفیق داشتم که سالها باهم سفر کرده بودیم و نان و نمک خورده
 و بی کران حقوق صحبت ثابت شده آخر بسبب نفی اندک ازار خاطر من رواداشت و دوستی
 سپری شد و این همه از هر دو طرف دلبستگی حاصل بود بحکم آن که شنیدم که روزی دو بیت
 از سغنان من در جمعی همی گفتند (رفیق) (ونفعی) (یاری حرف وحدت) و دوستی باسی
 حرف مصدر در (سپری سینه صمه و کسر جار) و باه عجبیده فتحه و صمه ابله دو کتک معانسته
 (سپری شد و کندی دیمکدر) (دلبستگی یا حرف مصدر) (و کاف عجم هاء رسمیدن بدل کتک در
 (دلبسته کوکلی بقلی وصف ترکیبی اقسامند در (مختار) (الف و نوله جمعی شاذ در (جمعی
 یا حرف وحدت) همی گفتند سوبلریدی (یعنی او فورلیدی) (محصول ترکیب) بر یولد ایشم و ارایدی
 بو باید رفیق ایراد اید بکشد ن ظاهر در که محبوب ایش (که حرف رابط صفت) (یارله یله
 سفر ایش ایدک و نوز ایش ایدک و نوا بدست حقوق صحبت ثابت اولمش ایدی آخر الامر
 بر از اچق فائده سببیله بنم خاطرمی انجمنکه جائز طویدی یعنی روا کوردی و ارام زده اولان دوستلق
 تمام اولدی و بونک بر یله یعنی دوستلق تمام اولغله پنه ایکی جانیدن ارتباط قلب حاصل ایدی یعنی
 بتندنه اندنه علاقه قلب و ارایدی اول سببیله که ایشتم بر کون بنم سوزلردن بر مجلسه
 بویکی بیت او فورلیدی (قطعه) نکار من چودر اید بخنده نمکین * نمک زیاده کند بر جراحت
 ریشان) نکار من لایه محبوب من دیمکدر (بخنده یا حرف مصاحبت و یا حرف صله) (نمکینه اضافی
 بیانیه) (یا حرف نسبت) (نون حرف تا کید و کاف هر بیدر عجمی دینلر زیاده عجمک ایشلر) (بر حرف
 صله) (جراحت جیمک کسر یله یاره معانسته در (ریشه یاره معانسته در (پس شی نفسنه ضاف
 اولنر ایدی بر مضاف محذوف در جراحت دل های ریشان در یا خود جراحت عاشقان دل ریشاندر
 علی کل حال حل کلامه بر مساع پیدا ایلک کرک (ریشک الف و نوله ابله جمع اولنی شاذ در
 (محصول بیت) بنم نکارم چونکه خنده نمکینه یعنی مقبول و شیرین خنده ابله و یا خنده به
 کله یاره لی یورکارک یاره سنه توی زیاده ایدر یعنی تو ز سبب یاره لی نازه ل حاصلی دل ریش
 عشا قک یاره لی بیکلر یعنی محبتلری شور و شغلیری زیاده ایدر دیمکدر تو ز سبب کدن مراد
 زیاده اضطراب و بر مکدر معلوم اوله که نمکله ریش ذکر ایشمار عجمه چوق واقع اولور
 بعض شراح جراحت دل ریشان تقدیر ایش صحبت معنی ایچون و بعضی تقدیر احتیاج بوق
 زیر ریش باش بارندر دیش پس پنه محذوف باقی وردک هیچ فائده سی اولدی (چه بودی ارسر
 زلفش بدستم افادی * چو آستین کریمان بدست درویشا) بودی یا حرف حکایه (ارا کردن
 مخفف در (سر زلف لایه و ضمیر نکاره راجع در (افتسادی یا سیده حرف حکایه در (آستین
 کریمان لایه در (یا حرف صله) (دست درویشان لایه) (محصول بیت) نه اولیدی
 نکارک زانی اوجی بنم الهه دوشیدی کر بملر یکی درویشلرک الیه دوشیدی کی حاصلی نه اولیدی
 و صالنه دست رس بولیدم دیمکدر (طائفه دوستان نه بر لطف این سخن بلکه بر حسن سیرت
 خویش کواهی داده اند و هر دران میان مبالغه کرده و بر قوت صحبت قدیم ناسف خورده و بخطای
 خویش اعتراف نموده معلوم کرد مکده از طرف او هم رغبت هست این بیتها فرستادم و صلح
 کردم) (طائفه دوستان بیانیه) (طائفه نک همزه سنی وحدت ایچون طو نان ایکی و جهله

ردا بن سید علی
وسروری

ردا بن سید علی
وسروری
مطلبه

ردا سروری

خطا ایش بر یسی اولدر که همزه انده اضافت ایچوندر بر یسیده اولدر که وحدت ایچون
 منصو ص اولان یاد همزه دکلدر (نه بر لطف این سخن پیور دینی تواضع و هضم لنفسه
 طریقه در والا کلامنده اطافت و صفا مقرر در (حسن سیرت بیانیه) (و خویش اضافت
 لایه در کواه کاف عجمک ضمیمه شاهده معانسته در (یا حرف مصدر) (فوت فالت فختی و واولک
 سکونیه مصدر در نصر بایک اجوف و او یسندن بر نسنه بی حکم معانسته (صحبت اضافتی لایه
 (وقدیمه بیانیه) (تأسف فعل بایندن مصدر در غصه معانسته) (از طرف او هم رغبت هست
 (از طرف او هم عبارتندن مفهوم اولان اولدر که حضرت شیخنده رغبت و ارایش (فرستادم
 فعل ماضی متکلم وحده کوندرم دیمکدر (محصول ترکیب) دوستلر طائفه سی بوسوزک اطافت
 و صفا سنده دکل بلکه کندیلرک حسن خلقته شهادت و بر مشا و لرفیق انلرک ارا لنده دخی مد حده
 مبالغه ایش و صحبت قدیمک فوته نأسف و غصه یش و کندیتک خطا سنده اعتراف کوندرمش
 معلوم ایلد مکده انک جانندنده بکار رغبت وارد بو کلیچک ییلری کوندرم و صلح ایلدم (قطعه)
 نه مارادر میان عهد وفا بود * جفا کردی و بد مهری نمودی (عهد وفا مصدرک مقوله
 اضافتیدر وفادار لغه عهد یعنی قول و قرار وفای عهده عطف ایدنر معنایه و اصل دکلر ایش
 (بدمهر وصف ترکیبدر الحق محبتی دیمکدر و یا حرف مصدر) (نمودی فعل ماضی مفرد مخاطب
 کوندرک دیمکدر (محصول بیت) استفهام انکاری طریقه پیور بزم سنکه ارام زده وفادار لغه
 عهد مر بوقیدی یعنی و ارایدی حاصلی بری بر یزه وفادار اوله و زدیو عهد ایش ایدک جفا ایلدک
 و محبت سیرلک کوندرک یعنی ترک محبت ایلدک بعض نسخه ده مارا بر یسیده ارا واقعدر ندا طریقه
 (یکبار از جهان دل در تو بستم * ندانستم که برگردی بزودی) (یکبار کلیا و راوغوردن دیمکدر
 (در تو در حرف صله) (بر گردی بر حرف تا کید) (کردی کاف عجمک فتحیه فعل مضارع مفرد مخاطبدر
 (گردیدندن و نمک معانسته یعنی رجوع ایلک) (بزودی) (یا حرف مصاحبت) (یا حرف مصدر در تیر لکله
 دیمکدر (محصول بیت) (راوغوردن کوکلی تمام جهاندن سکا بغله بیلدم که تیر لکله بنم مهر و محبتدن
 دونوب رجوع ایلچیکک حاصلی سنک بویله علی الفور بشدن اعراض ایلچیکک بلسم راوغوردن
 سکا کوکلی بند ایلدم (هنوزت کرسر صلحت بازای * کران محبو بتر باشی که بودی) (هنوزت
 تاضمیر خطاب) (سر سودا و هوا معانسته در صلحه اضافت لایه در (باز بونده کرو معانسته در
 (و آی فعل امر مفرد مخاطبدر کل معانسته بازای کرو کل معانسته در ایچو کره کرو کل دیمکدر
 به مضارع ایلدی کی (کران که حرف تعلیل) (زان اشارتدر اولکی حاله) (محبو بتر اادات
 فضیل محبورک دیمکدر) (باشی فعل مضارع مفرد مخاطب اولاسین دیمکدر) (که حرف بیان
 (بودی جائزدر که فعل ماضی مفرد مخاطب اوله) (و جائزدر که اادات زمانیه اوله) (محصول بیت)
 ای جانان الان اگر سنک صلح سودا و هو سی و ارایسه یعنی صلحه مبلک و ارایسه کرو کل یعنی
 بزدن نفرت ایدوب قاجمه تا کیم محبورک اولاسین که اولده اولدک ایدی و یا که اولده ایدک
 سر صلحک معناسنی اگر سنک صلح باشی و ارایسه دین باشن خطا ایش که اندن زیاده اولماز
 (حکایت) یکی رازنی صاحب جمال بود در ککذشت و ما در زن پر فرتوت بعلت
 صداق در خانه نمکین پماند مرد از محاورت او بچان رنجیدی و بحکم صداق از بجا ورت او
 چاره ندیدی ازین طائفه گفت چه کونه در فراق یا رعن بزگفت نادیدن زن بر من چنان
 دشوار نمی آید که دیدن مادر زن) بعض نسخه ده زن صاحب جمال واقعدر اضافتله قیاسده
 بوبله اولقد ر (در کذشت یکدی یعنی فوت اولدی دیمکدر) (مادر زن قین انا) (پیر فرتوت
 بیانیه و صفت مادر زن در فرتوت بونامش دیمکدر) (یا حرف مصاحبت) (علت صداق لایه

رد شراح چپما

رد سروری

رد سروری

صدای صادق فتنی و کسر به کابین دیکدر بعض نسخه ده بعثت کابین واقع در محاسن و رت
 مصاحبت معانسته در و مجاورت جیم ایل قو کسابق دیکدر (چاره درمان دیکدر چاره لغزیده
 شاید در دین مقام بیانده ابهام ایش (یکی ازین طائفه یعنی اولی در دین (دوستان دین بری
 دین بتل ایش (چه گونه یا ضمیر خطاب (وهمزه حرف توسل همزه خطاب ایچوندر دین
 قابل خطاب دکل ایش (دشوار مشکل (محصول ترکیب) برینک بر صاحب جمال خاتونی
 واریادی فوت اولدی و بر بنو نامش قین انا کابین علیله یعنی سیبیه کسینک خانه سنده ممکن
 وثابت قالدی کیشی انک مصاحبتدن جائله ریجیده ایدی یعنی زیاده ایچونوردی و کابین
 سیبیه یله اوله دن چاره کورده زدی (یعنی مهرینی ادا ایده مدیکدن بالاضروره یله اولمغه
 اختیار ایدردی اولی در دین بریسی برکون دیدی یار عزیزک فر ائنده نجه سین اول کئی دیدی
 خاتونمی کورمک بکا اولقدر کوج کلز که اناسنی کورمک (یعنی اناسنی کورمک آتی کورمکدن
 مشکل کور ابعنی فراق جانان بکا اولقدر دشوار کلز که وصال اغیار (مثنوی) کل بتاراج
 رفت و خار بماند * کج برداشند و مار بماند) یا حرف صله (و تاراج بماند) (محصول یت)
 کل یغما به کشندی یعنی کالی دیوشرد یلر و دیکن رنده قالدی کچی یعنی دینه بی قالد ریدلر
 و مار رنده قالدی مشهور در که دینه بی فرق یلند نصکره یلان تصرف ایدر بو کلام اکا کورده در
 (دیده برنارک سنان دیدن * خوشتر از روی دشمنان دیدن) دیده دیدنک مقدم مفعول صریحیدر
 و برنارک غیر صریحی (نارک هر نسنه نك دهنه دیرل سنانه اضافت لامیه در (محصول یت)
 کوزی دمرن اوچنده (یعنی دهنه سنده کورمک دشمنلر یوزینی کورمکدن خوشتر قدر یعنی
 بکر کدر (واجبست از هزار دوست برید * نایکی دشمنت نباید دید) برید مصدر معانسته در
 تا حرف تعلیل (دشمنت تا ضمیر خطاب (دید مصدر در دیدن معانسته (محصول یت) بیک
 دوستدن کسلیک واجیدر بر دشمنی کورمک ایچون حاصلی بیک دوستدن کچمک کرک تا کیم
 بر دشمنی کورمه سین دیکدر (حکایت) یاد دارم که در ایام جوانی گذرداشتم بکوی
 و نظر باماه روی در تموزی که حرورش آب دهان را بخوشا نیدی و سوسه مش مفر
 استخوان بچو شایندی از ضعف بشریت تاب آفتاب هجیر نیا وردم التجا بسایه دیواری
 کردم مترقب که کسی زجت حرتموز ازمن بردابی فرو نشاند ناگاه از تاریکی دهلیز خانه
 روشنایی دیدم یعنی جالی که زبان فصاحت از بیان صباحت او عاجز بماند چنانکه در شب
 تاریک صبح برآید یا آب حیات از ظلمات برآید قدحی برف آب در دست و شکر دران ریخته
 و بفرق برآمیخته ندانم که بکلا بش مطیب کرده یا قطره چند از کل رویش دران چکیده فی الجمله
 شراب از دست نکاریش بر کرقم و بخوردم و عمر گذشته از سر کرقم یاد دارم خاطرمده در (که حرف
 بیان (ایام جوانی یا حرف مصدر (گذرداشتم گذر طو زدم یعنی بکردم (بکوی با از معانسته در
 و یا حرف وحدت (و کوی کاف عر بک ضمه محله دیکدر (یا حرف صله (ماه روی وصف ترکیبی
 مقصود بود که جوان ایکن دلبری محله سنه ملازمت ایدوب دوشد کجه جاناتی سیر اید رمش
 (تموز تموزنی اوزره یازک اوزره آیدر که اول آیینک آدی حز براند رو اوزره آیینک آدی تموز در
 و اوچن بیک آب در که آغستوس در پس تموزی آغستوس ایل بیان ایلین یلاک اون ایکی آبی یلار ایش
 بعض نسخه ده ایام تموز واقع در اضافتله (که حرف رابط صفت) (حرور کجه ایل اسن اسحق بل
 شین ضمیر تموزه راجع در (آب دهاندن مراد تو کرک و اغز یار بدر (بخوشا نیدی یا حرف حکایه
 فرودردی دیکدر و الف و نون ادات تعدیه در زیر خوشبیدن لازمدر که فرومقی دیکدر
 بخوشا نیدی یازوب نون و جمله و نون نافیه نك فحبله قید ایلین و محلاک معناسنی صحیح و بره نك

رد سروری
 رد سمعی
 رد شمعی

رد شمعی

رد ابن سید علی
 و سروری

قصدنی خدا یلور انجق (سموم کوندر اسن اسحق بلدر و شین ینه تموزه راجع در (مفر استخوان
 لامیه در مغز ایلک و بیی (واستخوان همزه نك و ناك ضمیر یله و اوور سمبله بکدر (بخوشا نیدی
 یانه حرف تا کید (و یا حرف حکایه فایندردی دیکدر الف و نون ینه ادات تعدیه در (ضعف
 بشریت لامیه (تاب آفتاب هجیر لامیه در (تاب بونده طاقت دیکدر (و هجیر غایتله اسحق زمانک
 کونرا ورنه سنده یعنی نصف نهارینه دیرل (نیاوردم کتور مدم یعنی زیاده اسحقه تحمل
 کتوره مدم (التجاف فعال بایندن مصدر در صغنی معناسنه (یا حرف صله (سایه دیوار لامیه
 و یا حرف وحدت بر دیوار کولکه سنده دیکدر (مترقب تفعیل بایندن اسم فاعلدر مشطر معناسنه
 (که حرف بیان (کسی یا حرف وحدت (زجت حرتموز لامیه در تموز اسحقه نینک زحمتی
 (برردابی یا حرف مصاحبت (برد آب صفوق صو (و یا حرف وحدت (فر و ادات تا کید (نشاند
 فعل مضارع مفرد غائب سو بندره دیکدر زیرا نشاندن مشترکدر اغچ دیکمکه سو بندره نك
 بیننده (ناگاه جفا دیکدر (تاریکی دهلیز خانه لامیه در (تاریکی فراقی (یا حرف مصدر
 (وهمزه اضافت ایچون کلشدر دین افترا ایشدر که بونده همزه بوقدر (دهلیز سوراق قوسبله
 او قوسنک ارالغه دیرل (خانه یا حرف وحدت (وهمزه حرف توسلدر (روشنایی برآیدنلق یعنی
 جالی (یا حرف وحدت (بعض نسخه ده یعنی عبارتی بوقدر (پس جمال بدلدرد ووشنایدن
 (که حرف رابط صفت (زبان فصاحت بیانیه در (بیان صباحت ده بوبله در (صباح جمال
 و حسن معناسنه در (برآید طالع ایلایه دیکدر (برآید جبهه دیکدر قدحی یا حرف وحدت
 (برف آب فاک سکونله قاری صود دیکدر ترکیب منجی قبیلند ندر (وصف ترکیبی دینلر خطا ایشلر
 (مطیب اسم مفعول در تفعیل بایندن کوزل قوقولی نسنه (یا حرف عطف (قطره چند بیانیه و یا خود
 اضافتته حکم اولمیه (و یا حرف وحدت (وهمزه حرف توسل اوله بواولی در اضافتدن (چکیده
 بونده ظاهر زرش معناسنه در (دست نکار بی بیانیه نکارین ائنده منقش دیکدر پس حقیقه محمول
 اولور سد شمرینی کتورن نسوه جنسی اولق کرک واکر کوزل و مقبول الدن عبارت ایه محبوب جنسی
 اولق ممکندر (بر کرقم قوردم یعنی الدم (بعض نسخه ده بستند و اقد در فعل ماضی متکلم وحده
 الدم دیکدر (بخوردم بونده ایچدم دیکدر (از سر کرقم باشند طو زدم دیکدر یعنی استیفاء ایلدم
 (محصول ترکیب) یاد مده در کیم جوانلق زمانده بر محله به ملازمت ایدردم یعنی بر محله ده جوان
 سو ردم دخی محله سنه واروب اتی سیر ایدردم یعنی جمال پر کالنه نظر ایدردم بر تموز آئنده که
 انک حروری آب دهانی کال حرارتدن قورودردی و سوسه کورک ایلکنی زیاده اسحقه نیندن
 قیادردی ضعف بشریتدن هجیر آفتابنه طاقت کتوره مدم پس بر دیوارک سایه سنده صغندم
 یعنی پناه ایلدم مترقب و منتظر اولد بقم حالده که بر کیمسه تموز حرارتنی و شدت زحمتی بندن بر صغوق
 صوبیه سو بندره یعنی ازاله ایلایه ناگاه براولک دهلیزی قرا کلغندن برآیدنلق کوردم یعنی بر جمال که
 زبان فصاحت انک کوزلکی و حسن بیاندن عاجز قاور شو یله که فراقی کیمده صبح طالع ایلایه
 و یا آب حیات ظماندن چقبوب ظاهر اوله بر قدح قاری صواشته واکاشکرد و کش حاصلی قاری شکر
 شر بنندن عبارتدر و عرقله قرشدر رش یعنی کل صوبی قائمش یلزم که شربتی نفس امرده
 کلابله می مطیب ایشلر یوخسه زمان اسحقه نیندن بر نیچه قطره یوزی کلغندمی اکا طام زرش ایدی
 حاصل کلام شربتی انک دست نکار یزند آلدن و ایچدم و کچمش عمری ینه باشند طو زدم (یعنی
 نازه عمر کسب ایلدم (یت) ظما بقیلایکا د یسغه * رشف الزلال و لو شربت بخورا
 ظما الف مقصوده ایلایه عطش وزنی و معناسی اوزره (یا حرف ظرف مقدر حاصل کله سنده متعلق
 (قلبی یا ضمیر متکلم متعلق و متعلق اعرابدن محلا مرفوع خبر مبتدایر که ظما در (وظما نکره

رد شمعی

رد ابن سید علی
 و سروری

موصوفه در (تقدیری ظماً شدید در) لایکاد افعال مقاربه دندرقرب اولماز دیمکدر (یسغ فعل مضارع مفرد مذکر غائب افعال یابندن) وضیم مذکر ظماً نه راجعدر بزیله دیمکدر یعنی تسکین ایدوب کیدرمز دیمکدر (رشف ازلال لامیه یعنی مصدرک بمفعولنه اضافتدر) (رشف رانک فحی و شبنک سکونیه برآسته بی صورمقدر) (مثلاً انجیر وارمود صورمق کبی رشف لفظ امر فوع یسغ به فاعلدر رشی سرپندی ایلنه تفسیر ایلین رش ایلنه رشی فرق ایلان ایش (واوادات وصل لایکادیه متصل) شریعت فعل ماضی نفس متکلم وحده در علم یابندن (بحور جمع مجرد در دکرز دیمکدر (محصول بیت) قلم به بر عظیم و شدید عطش (یعنی تشنه لک حاصلدرانی سویندروب ازاله ایلکه) (یعنی کسر ایلکه قرب اولماز) حاصلی اول عطشی بندن کیدرمک ممکن دکل صافی صوبی صوره صوره ایچمک صافی صودن دکرزیده ایچمک (عطشی کسر ایلکه رشی تعیین ایلدی زیراصوبی صوره صوره ایچمک صوسراخی قاندر اغندر شبکه ضرب مثله واردر ارشف اتع دیو یعنی صوره صوره ایچمک عطشی ارتق کسر ایدر دیمکدر (قطعه) خرم آن فرخنده طالع را که چشم بر چنین روی او افتد هر بامداد (خرم خا معجه نک صبله وراه مهمله نک فحبله و تشدید ایلنه شاد یعنی شن دیمکدر کاه فرح فانک فحی و رانک کسری ایلنه صفت مشبهه معناسنه مستملدر وگاه تزینه اول منوال اوزره یعنی ارسته و پاک معناسنه (فرخنده فانک وخالک فحله ریله مبارک دیمکدر) (طالع و صفت ترکیبدر) (خرم شاد معناسنه اولدیفی تقدیرجه راحرف زائد اولور) (اما معنای مصدر بی متضمن اولسه راحرف تخصیص اولور) (که حرف رابط صفت) چشم مصراع ثانی به هر هوندن تقدیری چشمش در ضرورت وزن ایچون حذف و ایصال اولدی چشمک می ضرورت وزن ایچون فظ اولماز دینلر زائد سو یاشرلر) (افتد واولله دوشه دیمکدر) (بامداد بونده صباح معناسنه در) (محصول بیت) سعادت و سرور اول مبارک و فونلی طالع علی کیمسه نک در که انک چشمی بونچلین رویه دوشهر صباح (یعنی دولت و سرور هر صباح یوزنی کورنکدر و یوزینه بقانکدر) (مستی می بیدار کرد دیم شب * مست ساقی روز محشر بامداد) (مستی می لایید در) (بیدار باده هر یک کسر ایله او یانق دیمکدر) (نیم شب اضافت فی معناسنه در نصف اللیلده دیمکدر) (مست ساقیده لامیه در) (روز محشرده بویله در) (بامداد ابرته دیمکدر) (محصول بیت) شرابک مستی یعنی خردن سرخوش اولان نصف اللیلده بیدار اولور یعنی هشیار اولور سرخوشلقدن آیلور اما ساقینک مستی محشر کوننده طکله یعنی محشر کم نیک صباحی آیلور (حکایت) سالی سلطان محمود خوارزم شاه باخطای برای مصلحتی صلح اختیار کرد بیجامع کاشغردر آدمم پسری دیدم در خوبی بغایت اعتدال و نهایت جلال چنانکه در مثال او گفتند) سالی یا حرف وحدت (محمود خوارزم شاه بیاتیه بواول سلطان محموددر که هولاکوایله محاربه ایدوب انده شهید اولدی) (یا حرف مع) (خطادن مضاف محذوفدر ملک خطا دیمکدر اول زمانده خطا وختن کافر سنان ایدی) (خطا قطع خالیله در کسر خالیله خطادر) (برای مصلحتی لامیه در بر مصلحت ایچون دیمکدر بوکلام جواب سؤال مقدردر) (گاه سؤال کلدی که اسلام پادشاهی نه ضرورت کافرله صلح اختیار ایلک) (جوابی برای مصلحتیدر قدر) (صلح کردک مفعول اول) (واختار ناپسی اول زمانده حضرت شیخ ساطار محمود استاد ی و صاحبی ایش (و بو شیخک سباحی زمانی ایش) (پس حضرت شیخی خطا پادشاهنه ایچمک طریقه ارسال ایدر) (کاشغر ترکستان شهرلرندن برینک اسمیدر که طغنه نقشبندیهدن حضرت سعدالدینک شهریدر که حضرت مولانا جای نک پیر ارشایدر) (وقرزلینک برنی حضرت ملایه و پرمش) (و برنی رشتان صاحبی صبی به قدس الله ارواحهم) (پسری یا حرف وحدت

رد سیمعی

رد ابن سید علی و سروری

خوارزم ترکستانه بر شهر اسمیدر

یا حرف ظرف (غایت اعتدال و نهایت جلال لامیه زدر) (محصول ترکیب) بریل سلطان محمود خوارزم شاه خطا ملکستک پادشاهیله بر مصلحت ایچون صلح اختیار ایلدی (یعنی بنی خطایه ارسال ایلدی که ازالینی اصلاح ایلیم) (کاشغر شهرینک بر اولو جامعی واردر که مشهور عالمدر اول شهره واروب قوندقد اول جامعک سیرینه واروب کردم بر پسر کورددم اول جامعه کوزلکده غایت اعتدالده و نهایت جلالده شویله که آنک مثانده دیمشاردر) (نظم) معلت همه شوخی و دلبری آموخت * جفا و ناز و عتاب و ستمگری آموخت (معلم مبتدا و تاه ضمیر معناسنه آموخته مقیددر ضمیر منصوب متصل معناسنه) (شوخی بونک کبی برلده ایسیحق قلی دیمکدر مطبوع معناسنه) (یا حرف مصدردر) (دلبری یاسیده بویله در) (آموخت فعل ماضی مفرد غائب متعدی اوگردی دیمکدر خبر مبتدا در) (عتاب مفاعله یانک مصدر ناپسی قافیتی و از ایلق معناسنه در) (ستم سبتک کسر ایله ظلم معناسنه در) (وکرادات فاعلدر بی معناسنه کاردن مخفف) (یا حرف مصدر) (آموخت عین اول) (محصول بیت) * ملک سکاچجا شوخلق و دلبرلک اوگردی (یعنی سکا همان بونلری او قوندی جفا دخی ناز دخی ظالماک اوگردی) (حاصلی درسکی همان بونلری ایلدی) (و جازدر که بوایکی فعل معنای استفهامی متضمن اوله) (یعنی همان بونلری اوگردی هیچ بچاره ماشقه مزجت اوگردی دیمک اوله) (من ادای بیچین شکل و خوی و قدوروش * ندیده ام مکر این شبهه از پری آموخت) (بونده آموخت فعل لازمدر وایکی سا بقلم متعدی ایدی) (یعنی مشترکدر لازمله متعدی یلنده) (روش اسم مصدردر بوریش معناسنه) (مکرگاه معناسنه در) (محصول بیت) شیخ حضر تلی خطابدن غیته انفات ایدوب پیورین نوع آدمی بونچلین شکل و خوی و قدوروش واسلوب ایله کورعشم (پس گانه بوناز و شبهه بی پریدن اوگرغشدر) (یعنی آدمیده اولما ایچمه پریدن اوگرغشدر) (یا لرا انده نظم برینه رباعی بازائلر نظم عجمده بحج متصرفلردر) (مقدمه نحو ز مخمری در دست همی خواند ضرب زید عمرا و کان المتعدی عمرا کتم ای پسر خوارزم و خطا صلح کردند وزید و عمرو را همچنان خصوصیت باقیست بخندید و موادم پرسید * کتم خاگ شیراز گفت از سخنان سعدی چه داری کتم) (مقدمه نحو لامیه در) (وز مخمری به اضافت بویله در) (تقدیری محمود ز مخمریدر) (مقدمه دن مراد اغوز جدر) (ز مخمر خوارزم نواح پسندن بر کو یک اسمیدر که کشاف صاحبی اول که پندراسمی محموددر) (وز مخمر زانک و مپک فحله ریله صفت نسبی در) (همی خواند او فوردی دیمکدر) (ضرب زید عمرا زید عمروی ضرب ایلدی) (و کان المتعدی عمرا و متعدی یعنی اورلش عمرو اولدی) (عمرو را) (را دات تخصیص) (همچنان آنچلین دیمکدر) (یعنی اواسکی کبی) (خصوصیت باقیست بو کلام استفهامی متضمندر خصوصیتی باقیمیدر دیمکدر) (مواد اسم مکاندر مجلس کبی) (چه داری نک وار دیمکدر) (محصول ترکیب) مذکور پسرک ز مخمری به منسوب نحو مقدمه سی النسخه ایدی او فوردی زید عمروی ضرب ایلدی (حال بو که متعدی و مضروب عمرو اولدی اندن بو ترکیبی ابشید نجه دیدم ای پسر خوارزم و خطا صلح ایلدی یار وزید و عمروک خصوصیتی عین اول باقیمیدر) (پسر بسوزدن کولدی و موادم صورتی دیدم خاگ شیراز دیدی سعدی سوزلندن نک واردیدم) (قطعه) بلیت بخوی بصول فاضل * علی * زید فی مقابله لعمرو) بلیت فعل ماضی متکلم وحده متی المفعول نصر باینسک نافص و او یسندن به بلیت اولدم دیمکدر) (یا حرف صله) (بلیت به متعلق) (نحوی فونک فحی و خاگ سکونیه یاه نسبت ایله اسم منسوبدر) (تقدیری یحوب نحو دیمکدر) (بصول فعل مضارع مفرد مذکر

رد شرح لایحه

اغوز ج هر نک فحی و ضعی ایله لغتدر

غائب نصر باینک اجوف و او یسندن جمله و هجوم ایدر دیمکدر فاعلی نحوی به را جمع تحتد
ضمیر در جمله فعلیه اعرابین محلا مجرور صفت نحویدر (مغاضبا مفاعله بایندن اسم فاعلدر
بصول فاعلندن حال اولغله منصوب اولش (علی جار و مجرور بوصول به و یا مغاضبا
کله سنه متعلقدر) کزید کافی اسمدر مثل مغاضبه محلا منصوب مصدر محذوفه صفتدر
(تقدیری بوصول صول مثل صول زید فی مقابله العرو) (محصول بیت) بر نحو اوقیجی محبوبه
مثلا اولدم که بکا جمله و هجوم ایدر غضبناک اولدینی حالده یا خود بکا غضبلی اولدینی
حالده جمله و هجوم ایدر زیدک عمرو مقابله سنه جمله و هجومی کبی (علی جر ذیل پس برقع
رأسه * وهل یستقیم الرفع من عامل الجر) علی حرف جر جر مجروردر علی ایله (وذیل اضافله
علی مجروریه محلا منصوب حالدر پس برقع فاعلندن که نحویدر ضرورت وزن ایچون مقدم
اولشدر) (رأس افظا منصوب مفعول برقعدر) و ضمیر به نحوی به را جعددر (واو حرف ابتدا (هل
حرف استفهام) (یستقیم فعل مضارع مفرد مذکر غائبدر استعمال بایندن) (الرفع افظا مفعول فاعلدر
مراد اقسام اعرابین اولان رفعدر ایهام طریقله (من حرف جر یستقیم به متعلق (عامل
جر اسم فاعلک مفعولته اضافیدر بومصرع استفهام انکاری طریقله واقعدر و ایهام لطیفی
مثبت فندبر (محصول بیت) یعنی مذکور نحوی بورود کده باشی فالدن انکن چکبی اولدینی حالده
یعنی کیمسه به اعتبار وانتفات ایله بلکه اکابرانه تکبر و ناز و شیوه ایله انکن چکرک یعنی سور و برک
و سور کلیرک کیدر تنکه متکبر اولان محبو بلرک عادتدر (معلوم اوله که اکا برناسک انکاری یعنی
ایساری او زون اولور زیرا اوزون لباس ایدنکه قدر تری واردر اما فقرانک اوزون اولماز
قصه اولور زیرا اوزون بچمه که وسعتی اولماز پس چرذیل وسعتدن و اکابرله ن کاچدر تنکه
حضرت شیخ بوستانده پیوردر (بیت) (بسانخ عبشان تلخی چشان * که درخلد باشند دامن کشان)
(و عامل جردن هرگز رفع مستقیم اواردی یعنی رفع عانی ایلین عواهل غیر بدر و جر عملی ایلین
غیری پس عامل جاردن رفع علی راست دکل بو کلام مصنف جائیدن نحوی جوان ایچون
اعتذاردر یعنی انکن چکرک تکبرانه ناز و شیوه ایله یورد کده باشین قالدیروب کیمسه به اعتبار وانتفات
ایله یکنه حاصلی عامل جار رافع اولماز * تلخی باندشه فرورفت و کفت غالب اشعار او درین
زمین بزبان فارس بهست اگر بکوی بفهم زدی بکتر باشد (کلم الناس علی قدر عقولهم) (کفتم) تحت
بونده پاره معناسنده در (و یا حرف وحدت بر پاره دیمکدر) (با حرف صله) (اندیشه بونده فکر
معناسنده در) (فرورفت باندی و طالیدی معناسنده در) (زیرا رفت فرو ایله مستعمل اولدیده بومعانی
متضن اولور) (غاب اشعار اولایه لردر) (غالب بونده اکثره معناسنده در) (درین زمین بوریده یعنی
دیار کاشفدره) (اگر بکوی یعنی بخوانی) (بفهم) (با حرف صله) (کلم فعل امر مفرد مذکر
مخاطب تفعلیل بایندن سوبله دیمکدر) (الناس لفظا منصوب مفعولدر) (علی حرف جر کله متعلق
(قدر عقول مصدرک فاعلته اضافیدر و ضمیر اضافت لامیه در) (محصول ترکیب) (بن بویکی عربی
بنی اوقویجیه بر پاره فکر طائیدی ویدی سعدیک اکثر و اغلب اشعاری بو دیارده زبان
فارسیله در اگر فارسی شعر بنی اوقوسک فهمه یقین رقی اولوردی تنکه حضرت محمد صلی الله علیه
وسلم پیوردهش ناسه یعنی خلقه عقلی مقدمه نجه سوبله یعنی اکلا قلمی سوزی سوبله دیمکدر
بندیدیم (مشوی) طبع ترانا هوس نحو شد * ضرورت عقل از دل ماخو شد) طبع تولایه (ورا
ادات تخصیص) (نا حرف ابتدا در زمانه مذکبی هر پیده (هوس نحو مصدرک مفعولته اضافیدر
(صورت عقل یایه (دل مالایه) (خوشد ز را بوعلم مفعولانندن دکلدر و معنای مسائل قیاسی سندن
زیاده در و کترندن ضبط و احاطه سی حیر امتاعده در و بوعلمده اقوال علما معدود و اختلافات

مجروریه محلا منصوب حالدر

مشایخ نامحدود پیوردینی کلام مجازی اولدیده جائی یعنی حقیقی اولوب ادعایی اوله فندبر (پس
درسی اغیاردن اوقود یعنی چون صورت عقلن نحو اولدی دینار مقامه مناسب علت سوق ایلمشدر
(محصول بیت) ای جانان اول زماندن بری که سنک طبعکک نحو هوسی اولدی یعنی طبیعتک علم نحو
هوس ایدوب میل ایدله بزم کوکلر دن عقل صورتی نحو اولدی یعنی کوکلر دن عقل زائل اولدی
زیرا مسائلی چوق و سن ایسه نازک مزاج حفظنده وضبطنده زجت چکر سین (پس سنی
زیاده آجید بغیردن لایعقل اولمش (ای دل عشاق بدام تو صید * ما بتو مشغول وتو باعمر و
وزید) ای حرف ندا منادی محذوف ای جانان دیمکدر (دل عشاقی لامیه و مقصود بالدا (پس
منادای محذوفه صفت طوتانلر بواسطه دادن ذره دکلر آگاه دکلر ایمش (با حرف صله) (دام تو
لامیه) (صید بونده مصید معناسنده در یعنی مصدر مفعول معناسنده شکار دیمکدر) (بتو با حرف صله
و یا حرف مصاحبت) (با عمرو باسیده بویه در) (محصول بیت) ای جانان عاشق کوکلی سنک
دوزاغک شکاردر یعنی عشاقک کوکلر بنی هپ ضبط که آلمش سین بزسکا مشغول و سن عمرو
وزیده یعنی بزسکله مقید و سن اغیار ایله (مصرع نایده ایهام لطیف واردر نامل ندر) (بامدادان
که عزم سفر مصمم شد مکر کسی از کار و انبان گفته بودش که فلان سعد بست دیدم که دوان آمد
و تلطف کرد و پرو دایع تأسف خورد که چندین روز چرا نکفتی که منم ناشکر قدوم بزرگان را
بخدمت میان بستنی) (بامدادان یعنی مصاحبت واقع اولان کوکلیک ابرتسی و یا مطلق
آینه) (که حرف رابط صفت) (عزم سفر مصدرک مفعولته اضافیدر) (مصمم تفعلیل بایندن
اسم مفعولدر مقرر دیمکدر) (مکر گاه دیمکدر) (از حرف تیدین) (گفته بودش پسرده دیمش ایمش
دیمکدر) (که حرف بیان) (فلان یعنی تنکه دون مصاحبت ایلین سمدیدر دیو) (دیدم کوردم
(که حرف بیان) (دوان صفت مشبهه در دویندن بیه رک دیمکدر) (تلطف ملایمت دیمکدر
(وداع و اولک قحبه بونده فراق مراد در) (چندین روز بو قدر کون دیمکدر) (چرا ایچون
دیمکدر) (نکفتی فعل نفی مستقبل مفرد مخاطب) (که منم یعنی سعدی یم دیو) (نا حرف تعلیل
(شکر قدوم بزرگان لامیدر در) (ورا ادات تعلیل) (بخدمت با حرف صله) (بستنی یا حرف حکایه
(محصول ترکیب) (ابرتسی که عزم سفر مقرر اولدی مکر کارواندن یعنی بولداشدر بزدن بر کیمه
مذکور پسرده دیمش ایمش بنم ایچون که ایسته بوسعدیدر) (کوردم بیه رک بانه کلدی و تلطف
ایدوب ملایمت کوسزدی و وداعه و فراقه تأسف ییوب غصه چکد بیکه بوقدر کوکون
بوشهرده اقامت ایدوب اککلندک نیچون دیمک که بن سعدی یم ناکیم او اولرک کلیمی
شکرانه سیچون خدمته بل بملیدیم) (بستنی یا سنه حرف فندبر دین معنای پیان ایمش
(حضرت شیخک بامدادان پیوردی بیه چندین روز پیوردینی یئینده ظاهر انصافات اکلور
نامل ندر) (مصرع * یا وجودت زمن آواز نیامد که منم) (محصول مصرع سنک وجودکله
بندن آواز کلدیکه بن سعدی یم دبیم حاصلی سنک فنکده عقلی حیرت الیدی شوبله که کندیمی
بزدکن بنم دیمکه مالک اولدم) (بومصرعک تعلیلنده زیر ایلد ز نحو اولور کونشک طلوعی
فنده دین مناسب سوزیش) (کفناچه شود که درین بقعه چند روز بر آسای ناز خدمت
مستفید شویم کفتم نتوانم بحکم این حکایت) (بقعه دن مراد شهر کاشفدر) (بر حرف ناکید
(آسای فعل مضارع مفرد مخاطبدر راحت اوله سین یعنی دیکنده سین) (نا حرف تعلیل) (از خدمت
بهض نسخه ده بخدمت واقعدر مال بدر) (محصول ترکیب) (پسر دیدی نه او اولر که بویارده
نیچه کرن اسایش ایلستک ناکیم خدمت شریفدن مستفید اولدی بن دیدم قادر دکلر بو حکایه
سبیلله (مشوی) بزرگی دیدم اندر کوهساری * قساعت کرده از دنیا بغاری) بزرگی با حرف

رد سروری و شعی

رد شرح جیجا

رد شعی

رد سروری

وحدت) و دیدم که مقدم مفعولیدر (کوهساری طاعنی دیمکدر ز براسار مبالغه افاده ایدر) (بفاری
 (با حرف ظرف) (غار مغاره) (و یا حرف وحدت و) (محصول بیت) بر طاعنه بر اولو کیمسه کوردم
 دنیا و ما فیها سندن اعراض و فراغت ایدوب بر مغاره ده قناعت ایدوب اوتورمش (چرا که تم
 بشهر اندر نیایی * که بار بند از دل بر کشایی) چرا که تم تقدیری که تم چرادر ضرورت
 وزن ایچون قلب مکان ایلدی (بشهر یا حرف صله) (اندرانی تا کید ایدر) (نیایی فعل نفی
 مستقبل مفرد مخاطب کلر سین دیمکدر) (که حرف تعلیل) (بار بند بیانیه در اسکناس نسخ
 بویه واقعدر و اقل قایلنده باری یا ایله واقعدر و بونکله فریفته اولوب معناسنی بر کره
 کولکدن بندی چوزنه سین یعنی غمی دفع ایده سین دین ایکی وجهله خطا ایلش (باری بی کره
 معناسنه اخذ ایلسنده و بندی غم معناسنه بونده خود باردن مراد بودکدر و بنددن اکل و شرب
 و سار لوازم انسانیه در) و بند قید معناسنه اولد بینه بر کشایی دلیل واضعدر (بر حرف تا کید
 کشایی فعل مضارع مفرد مخاطب اچه سین دیمکدر (محصول بیت) دیدم شهره نیچون کلر سین
 تا کیم قید اخر اجات یوکنی کو کلکدن اچه سین یعنی از اله و دفع ایلیه سین (بگفت انجاری
 رویان نغزند * چو کل بسیار شد پیلان بلغزند) (بی روی وصف ترکیبدر) (والف و تون
 ادات جمعدر) (نغزند کو کلک یعنی ایوم معناسنه بونده کوزلر مراد در) (کل کافی عجمک کسر یله
 بالحق دیمکدر) (بلغزند فعل مضارع جمع غائبه و قیاس دیمکدر (محصول بیت) مغاره نشینه
 نیچون شهره کلر سین دینجه دیدی انده کوزلر بی روز و در که بی یولیزدن چیقارار
 (مصراع ثانی مقام تعلیلده در یعنی چونکه بالحق چوق اوله قبلار البته قیاس اشتراکی زرا
 نعلی اواز یعنی هر تقدیر که زاهد و عابد ابدیه مده کوزلر چوق اولنجه بی اختیار کوکل میل ایدر
 (این بگفتم و بوسه بر سر و روی هم دیگر دادیم و وداع کردیم) هم دیگر بری بریزک دیمکدر
 بعض نسخه ده هم دیگر برینه یکدیگر واقعدر مال بر در (محصول ترکیب) بویته لری سو یلدم یعنی
 او قوم و بری بریزک باشی و یوزنی او پدک و وداع ایلدک یعنی اربلشدی (مثنوی) بوسه دادن
 روی دوست چه سود * هم دران لحظه کرد نش پد رود (لحظه بونده ساعت معناسنه در
 (کردنش شین دوسته راجعدر) (پد رود باء عجمه استعمال ایدر عجم و رومیلر باء عرب یله استلک
 معناسنه هر یچمه تحیت دیر) (مثلا سفره کیدن کشتی به سنی خدایه اصغر لدی دیمکه ورنده قائله
 بویه دیوب شاد و امن قال دی که پد رود دیر) (محصول بیت) دوستک و جانک روینه بوسه و یرمک
 یعنی کید جک زمامده یزین او پدک نه فائده و هم اول وقتده اتی پد رود ایلک (یعنی استلک نه فائده
 زرا تأثیر الم و محنت فراق ینه باقیدر تحیت و دره دایله مندفع اولماز) سبب کو بی وداع یاران کرد *
 روی ازین نیمه سرخ و زان سوزرد) (سبب سبک کسر یله اله در) (کو بی کانه معناسنه در) (وداع
 تودیع معناسنه اسمدر سلام تسلیم معناسنه و کلام تکلم معناسنه اولد یعنی کی (یارانه اضافتی
 مصدر لکه مغرانه اضافتدر) (روی تقدیری رویش در) (ازین نیمه ازین سود دیمکدر) (سرخ تقدیری
 سرخست در) (زان سو اول جانبدن) (زرد یعنی زردست در) (محصول بیت) اله کو یا که یارانه
 تودیع ایلدی (یعنی دو ستلندن مجبور و مفروق اولدی که یوزینک بوجایی قرل و اول جایی
 صاریدر) (یعنی فراقی المندن نصی زرد اولش حاصلی آتش عشقه نصی قرمیش و الم و محنت
 فراقله نصی صرریش معلوم اوله که ازین و زان بیننده تقابل اولد یعنی بعضیلر بلد کلرندن
 ازین عبارتانی ادات تعلیل اعتبار ایلش اجل معناسنه بونده سو لفظنه نصف معناسنی و یرمک
 مجازادر) (مثنوی برینه بوقطعه ک ایساتی اولنده بیت یازان سهو ایلش) (بیت) ان لم امت
 بوم الوداع أسفا لا تحسبونی فی الموده منصفا) ان حرف شرط (لم امت فعل جحد مطابق

رد سماعی

رد این سماعی
و سروری
رد سروری

متکلم وحده در مات موت دن یعنی نصر یانک اجوف و او یسندن اولماز سم دیمکدر (بوم ظرف
 زماندر و دواعه اضافتی فی معناسنه در) (وداع و اولد قنبله سابقا مذکور اولان کیدر اما و اولد
 کسر یله مفاعله یانک مصدر ثانیدر) (تأسف تغیل یانندن مصدر در انصافی تمیز لکله
 و یا حالیه در متأسفا تقدیرده) (لا تحسبوا فعل نهی جمع مذکر مخاطب در علم یانندن نون حرف
 وقایه و یا ضمیر منصوب متصل مفعولی فی الموده جار و مجرور و نصفه متعلقدر) (منصف اسم فاعلدر
 افعال یانندن تحسبونک مفعول ثانیدر) (محصول بیت) وداع جانان کونده غم و غصه جهتندن
 اگر اولر سم یعنی فراقی جانان غمک اولوب اولماز سم محبت و موده بی منصف یعنی اهل انصاف
 حساب ایلک حاصلی بی طاشق ظن ایلک و عشق جانان بکا صادق دیمک بوییت حضرت
 شیخک بر غزاینک مطلعیدر و ما بعدی (اوقف راحلتی بارض مودع * و بکیت حتی
 ان بلات الموقفا * من مات لا یجکوا علیه ترجا * و ابکوا حتی فارق المناثا) (حکایت) خرقه پوشی
 در کاروان حجاز همراه ما بود یکی از امراء عرب مر او را صد دینار بخشیده بود تا نفقه عیال
 کند تا کاه دزدان خفاجه بر کار و ان زدند و پانک بیردند باز کاروان کریمه وزاری کردن
 گرفتند و فریاد بی فائده خواندن) خرقه پوشی وصف ترکیبدر (و یا حرف وحدت و خرقه کیچی
 یعنی بر فقیر) کاروان حجاز لامیه (حجاز دن مراد مکه در بوندن غیر یو کابده برایکی برده
 بویه بیور مشدر) (همراه مالامیه) (اضر امیرک جمعیدر بک معناسنه) (عربیه اضافت لامیه در) (مر بولک
 کی یزیده ادات مفعول اولان رایی تا کید ایدر) (نا حرف تعلیل) (نفقه عیال لامیه در) (عیال عینک
 کسر یله جمع عیالدر عینک فقی و یا مشدده نک کسر یله فقیر دیمکدر) (دزدان خفاجه لامیه
 خفاجه حرامیلری دیمکدر خالک فقی و جیم و حجه ایله بی عامردن بر قبیله نک امیدر) (پانک بیردند
 جمیع ماملکی آلد بیلر هیچ نسته قومد بیلر دیمکدر) (محصول ترکیب) بر خرقه پوش فقیر کاروان
 حجازده بزه بولدش اولدی عرب بکلرندن بریسی بوفقیه بوزالتون بقتلش ایدی تا کیم اهل و عیالنه
 نفقه ایلیه تا کاه خفاجه حرامیلری کاروانی اورد بیلر یعنی قافله بی بصید بیلر و جمیع ماملکی الدیلر
 هیچ نسته قومد بیلر باز کاروان کریمه وزاری یعنی ناله و فغان ایلکه باشلد بیلر و بی فائده فریاد او قومده
 باشلد بیلر یعنی ایلد بیلر) (بیت) کر تضرع کنی و کر فریاد * دزد باز پس نخواهد داد) (تضرع
 فعل یانندن مصدر در زاری ایلک) (دزد مبداء) (و نخواهد داد خبری) (وزر خبرک مفعولی) (و باز پس
 اصلده باز و پس ایدی عطف تفسیری طریقه صکره ترکیب ایدوب باز پس د بیلر کرو معناسنه
 پس معناسنه کرو صکره دین استمدادن آگاه دکل ایش (محصول بیت) خطاب عام طریقه
 بیوررا کر تضرع ایدر سک و اگر فریاد حرامی اتونی کرو و یره بر سر در) (مکران درویش که برقرار
 خود مانده بود و فقیر در و نیامده کفتم مکر آن معلوم ترانیدند گفت بلی بردند و لیکن مرا با آن
 چندان الفتی نبود که بمفارقت آن خسته دل باشم) (محصول ترکیب) جمیع اهل قافله فریاد
 و فغان ایلد بیلر الا اول درویش که کندی قراری و ثباتی اوزره قالمشیدی و اکا هیچ وجهله فقیر
 کلامش ایدی دیدم مکر اول سنک معلوم کی الدیلر اوله دیدی بلی الدیلر) (اما بنم اکا اولقدر
 الفت و محبت و بغدی که انک مفارقتی سببیه خسته دل اولام) (بیت) نباید بستن اندر چیر و کس دل *
 که دل برداشتن کار بست مشکل) (باید فعل نفی مستقبل کرکز دیمکدر) (اندر ادات صله) (چیر
 اشپادن عبارتدر) (و کس انساندن) (که حرف تعلیل) (کاری یا حرف وحدت) (مشکل صفتدر
 (محصول بیت) نسته به و کیمسه به * و کل بقی کرکز یعنی بر شسته تعلق قلب جائز دکلدر
 زیرا اندن کوکل قالد روق مشکل ایشدر) (چیزی کسه اضافت ایلین سهو ایلش) (کفتم
 موافق حال منست آنچه تو گفتی که مرا در عهد جوانی با جوانی اتفاق مخاطبت بود و صدق مودت

رد سروری و شماعی

رد این سماعی

بشایسته که قبله چشم جلال او بود و سرمد و سرمایه عمر و وصال او (محصول ترکیب) در ویش
 حالتی بیان اینچنین در ویش دیدم اول تنه بی که سن سوبلدنک بنم حالمه موافقت که بنم جوانانی
 زمانه بر جوانان اتفاق و اختلاط و ارادی و صدق مودت بر مرتبه ده که کوزمک قبله سی انک
 جالی ابدی دخی عمرمک سود و سرمایه سی انک وصالی (قطعه) مکر ملائکه بر آسمان و کرنه بشر
 بحسن صورت او در زمی نخواهد بود (مکر بونک کبی بر رده تریجی معناسی متضمن اولور و کرنه
 والا معناسه در (بشر بصراع ثانی به مرهوندر) بحسن باحرف مصاحبت حسن صورت او
 اضافت لری لایمیلدر (زمی دن نون تا کید ضرورت قافیه ایچون حذف اولمشد زریا زم صفوق
 معناسه در ویا حرف نسبت و نون حرف تا کید نسبت وارض بارد بالطبع اولدیغیچون اکا زمین
 اسم ایلدیلر (محصول بیت) مکر آسمانده ملائکه انک حسن صورتیله اوله والا بر یوزنده بشر انک
 حسن صورتیله اولیسر دکلدر یعنی اکا مشابه و نظیر مکر فلکده ملائکه اوله یوخسه بر یوزنده اکا
 مشابه بشر اولماز (بدوستی که حرامست بعد از وصیت) که هیچ نطفه چو اودمی نخواهد بود
 بدوستی باحرف قسم (و یا حرف وحدت و یا حرف مصدر) که حرف رابط صفت و یا حرف بیان
 حرامست مقدم خبر (وصیت مؤخره بیتدا) که حرف بیان (نطفه بونده ارک صوبینه دیرلر اما
 می اعددر (محصول بیت) بدوست حقیقون آنجیلین دوست که اندنصکره بر غیر دوسنه صحبت
 حرامدر یا خود دوسنلق حقیقون که مذکور دوستدن صکره غیر دوسنه صحبت حرامدر که
 هیچ بر آدم نطفه سی انک کبی ادمی اولما یسر در دوستی یاسی حرف مصدر اولنجه صراع نایده که
 حرف تعلیل اولور غفلت اولنجه (ناگاه پای وجودش بکل اجل فرورفت و دود فراق از دودمانش
 برآمد روزها بر سر خاکش مجاورت کردم و از جمله بیتها که در فراق او کفتم این بود) پای وجود
 بیایه باحرف صله (کل اجل ده بیایه) فرورفت بادی دیمکدر (دود فراق بیایه) (دود مان
 قوم و قبیله دیمکدر) (بحرف استعلا) (سر خاک مقبره او جی دیمکدر) (مجاورت مفاعله باندن مصدر در
 فو کشلیق معناسه) (اما بونده ملازمت و مداومت مراد در) (جمله بیتها لامیه در) که حرف رابط صفت
 (محصول ترکیب) ناگاه مذکور جوانک پای وجودی کل اجله بادی و فراق توتونی قوم
 و قبیله سندن قالدی یعنی مائین چکد یار بنده بیچه زمان مقبره سی باشی او چنده مجاور
 و ملازم او ادم وانک فراقده سو یاد یکم اییادن بونلر بعضیدر (قطعه) کاش کان روز که
 در پای توشد خار اجل * دست کیتی بزدی تیغ هلاک بر سر) (کاش کاشکی معناسه در) که
 حرف بیان (آن روز اول کون دیمکدر) که حرف رابط صفت (در حرف صله) پای تولا به
 (شد رفت معناسه در) (خار اجل بیایه) (دست کیتی لامیه در مجازا) (بزدی حکایت حال
 ماضی اوره ایدی دیمکدر) (تیغ هلاک بیایه در مجازا میم متکلم معناسه سره مقبید در
 (محصول بیت) کاشکی اول کون که سنک ایا فکده کندی (یعنی بادی اجل دیکنی دست
 کیتی باشمه هلاک تیغی اوره ایدی یعنی نوایدی سن اولدکده بده هلاک اولوب کیدیدم
 (نادربن روز جهان بی نویدیدی چشم * این منم بر سر خاک تو که خاکم بر سر) تا حرف
 تعلیل (جهان ندید بنگ مفعول صریحی در) (و بی تو غیر صریحی) (چشم فاعلی) (این بونده
 اشته معناسه اسم اشارتدر) (بر سر خاک تولا به در) که حرف تمی (خاکم بر سر میم متکلم
 معناسه سره مقید در دعاء علیه در طیراق باشمه دیمکدر) (محصول بیت) نوایدی بن هلاک
 اولیدم تا کیم بوکونده جهانی سنسز کوزم کور میدی اشته بنم سنک مقبرک او چنده که
 طیراق باشمه یعنی طیراق باشمه اولسون دیمکدر جهانده جانا سنسز قالد یفته کند بنه بد دعا
 ایدر (قطعه) آنکه قرارش نکر فتی و خواب * تا کل ونسیر بن نفسانندی نخست) آنکه

اصلنده انکس کدر (کس حذف و ایصال طریقه قبله حذف اولوب که برینه قائم اولوب حرفیتدن
 اسمیه دوندی) (قرارش مصدرک فاعله اضافتدر) (ضمیر که به راجعدر) (حبیه راجع
 ایلینلر مذکور حذف و ایصال احوالی بیلزلر ایش (نکر فتی باحرف حکایه طومر دی دیمکدر
 فاعلی نخستده که به راجعدر ضمیر و مفعولی قرار و خوابدر اما فاعلی نخستده قراره راجع ضمیر
 و مفعولی مذکور شین ضمیری طوتلر عجب پریشان سولشدر (ظاهر بودر که علوم عرییده ده
 مطالعه لری بویله اولسه کرک غرابت بونده در که استقامت اوزره معنی و به نک مراد فی
 بعضی سلفهم ایده مبوب تعرض ایلسی وار) (خواب قراره معطوفدر او یقو دیمکدر) (ناحرف
 توقیت) (نشانندی فعل فی حکایت حال ماضی صاچیددی (نخست اول) (محصول بیت)
 اول جانانکه قرار و خواب طومر دی یعنی قرار ایلز دی و او یقو او بودر دی مادامکه اول
 دوشکنه کل ونسیر بن صاچیددی حاصلی دوشکنه کل ونسیر بن صاچیمجه یا توب او یومر دی
 (کدرش کیتی کل رویش بر بخت * خار بنان بر سر خاکش برست) کدرش اسم مصدر
 (کیتی به اضافتی لامیه در کرد شدن مراد تغیر و تبدلدر) (کل روی بیایه خار بن دیکن
 اوجانی نکه کل بن دیر کل اوجانده حاصلی شلکدن و کوراکدن کلایندر) (والف و نون
 ادات جمله در شدوذا بوندن دیب مراد اولد قده بی مضاف ایدر لربن خار دیرلر پس بونده
 دیکن دیلری دینلر اصطلاحدن آگاه دکلر ایش (باحرف تا کید) (رست رانک ضمیمه
 بشدی دیمکدر) (محصول بیت) فراشته کل ونسیر بن صاچیمجه او یومیانک شمدی کردش
 کیتی و تغیر و تبدل احوال جهان کل کیتی روینی دوکدی مقبره سی طیراقی اوزره قوجق قوجق
 دیکنلر بشدی یعنی مقبره سنی دیکنلر قالدی (بعد از مفارقت او عزیم کردم و نیت جزم که
 بقیه زندگانی فرش هوس در نوردم و کرد بحالست نکردم) مفارقت او مصدرک مفعولنه
 و یا فاعله اضافتدر) (عزم قصد معناسه) (نیته قصد معناسه در) (جزم بونده اسم
 مفعول معناسه در یعنی نیت مجرم و مقرر دیمکدر) (که حرف بیان) (بقیه زندگانی لامیه) (و یا
 حرف مصدر) (فرش هوس بیایه) (در حرف تا کید) (نوردم فعل مضارع متکلم وحده در یم
 و دوشم یعنی هوا و هوسی ترک ایدم دیمکدر) (کرد بحالست لامیه در مجاز بحالست چوره سنده
 دیمکدر) (نکرم فعل فی مستقبل چکر نیم دیمکدر) (محصول ترکیب) مذکور جانانک مفارقت
 و وفاتندن صکره عزیم ایلدم و نیت جزم که عمرمک و حیاتمک بقیه سنده یعنی مادامکه زنده یم
 فرش هوا و هوسی دورم یعنی ترک هوا و هوس ایدم و بحالست و صاحب اطرافنده و چوره سنده
 چکر نیم یعنی شمد نکرو دلبر سویم دیمکدر حاصلی عزالت و خلوت اختیار ایدم (قطعه)
 سود در یانیک بودی کربودی بیم موج * صحبت کل خوش بدی کرینستی تشویش خار
 سوددر یا لامیه (بودی باحرف حکایه) (بیم موج لامیه) (صحبت کل مصدرک مفعولنه اضافتدر
 (بدی اصلنده بودی ایدی یا حکایه ایل و او ضرورت وزن ایچون حذف اولندی) (نستی
 باحرف حکایه یوق ایش سه و دکل ایش سه دیمکدر) (تشویش خار مصدرک فاعله اضافتدر
 (محصول بیت) در بانک فائده سی ابو اولوردی اگر موج قور قوسی اولمیددی کلک صحبتید
 خوش ایدی و باخوش اولوردی اگر دیکن زحنی و بلاسی اولسه یعنی کوزلار ایله مصاحبت
 و مخالطت لطیف ایدی اگر هجران المی و فراق بلاسی اولسه (دوش چون طاوس می نازیدم
 اندر باغ وصل * دیکر ارموز از فراق یار می پیچم چومار) می نازیدم می ماضی اولنده حکایت
 حال ماضی افاده ایدر نالز نوردم دیمکدر (باغ وصل بیایه) (محصول بیت) دون کیچه طاوس کبی
 وصل باغنده کوه نوردم و قوازدم یعنی وصل جانان ایله نفاخر و ناز ایدردم لیکن بوکون یارک

رد شرح جیمها

رد سروری و شیمی

رد شرح جیمها

(یعنی شکله نظر ایلدی قره بغز و ضعیف اندام بر شخص کوردی (یعنی لیلی بویه ایدی
 نظرنه حقیر گلدی (یعنی حقیر کوردی اول سبيله که حرمك خدامك الكاکسکری کوز لکده
 اندن ایلری ایدی (وزینت وز بورده اندن ارتق) مجنون ملکک ایلای حقیر کوردی بکنی فراستله
 اکلا دی ویدی ای لک مجنونک کوزی پیچره سندن جسال لیلایه بقمق کرك تا کیم لک
 مشاهده سنک حقیقی نجلی ایدوب ظاهر اولیدی (منوی) تراپردرد من رحمت نیاید *
 رفیق من یکی هم دردیاید (محصول بیت) سکا بنم دردمه رحمت کلز (یعنی سن بنی اسرکرسین
 بنم رفیق و یارم برهم درد کرکدر یعنی کندی حاله موافق و مناسب بر اهل درد کرکدر
 (که باوقصه می گویم شب و روز * دو هیزم را بهم خوشتر بود سوز) که حرف تعلیل (باحرف
 صله (هیزم اودون (بهیم بری بریله (محصول بیت) بکا بنم کبی اهل درد کرک تا کیم اکافصه
 درد عشق و مودتی کیچه و کوند ز سوبلیم (زیرا ایکی اودونک یانشی بری بریله خوشتر قدرتها
 برینک باشندن (یعنی کشتی در دینی اهل درده سوبلیم بکرکدر بی درده سوبلیمکدن (نظم)
 ما امر من ذکر الجمی بمسمعی * او سمعت ورق الجمی صاحت می) ما اسم موصولدر الذی معنای
 (مر فعل ماضی مفرد مذکر غائب نصر باینک مضاعفشدن مرور ایلدی (یعنی یکدی
 دیمکدر رجله فعلیه اعرابدن محلی بوق صله سیدر مائک و ماصله سبله اعرابدن محلا مرفوع
 مبتدا (من حرف جر اسم موصولده اولان ابهامی بیان ایدر (مریه متعلقدر (ذکر لفظا مجرور
 من ایله مضاف اولشدر رجایه (و حی تقدیرا مجرور مضاف البدر) و حی حانک کسری و میم
 فتحبیله چار فور یسنه دیرل (و کاه اولور که جائله ک منزله حی دیرل آهو اولان حایه
 تشبیه طریقه بیلله (بسمعی باحرف جر مریه متعلق و مسمع میم اولک کسری و سکون سبیلله
 و میم تائیک فتحبیلله اسم آت سمع در که مراد قولی در و یا متکلم ضمیر مجرور متصل محلا مجرور
 مضاف الیه (لو حرف شرط) سمعت فعل ماضی مفرد مؤنث غایبه علم باینده اعرابدن محلی بوق
 فعل شرط (ورق و اولک ضمی و رانک سکون بیلله جمع و رقاء در جر حرامک جمعی اولدیغی کبی
 طاغ کوکرجنی که جمعی کوک رنگنده اولور ترکیجه تحت کوکرجنی و هپال دیر لفظا مرفوع
 فاعل سمعت در مضاف اولشدر رجایه (صاحت فعل ماضی مفرد مؤنث غایبه در ضرب باینده
 فاعلی تحتند و رقه راجع ضمیر رجله فعلیه اعرابدن محلی بوق جواب اولور رجله شرط
 و جواب اعرابدن محلا مرفوع خبر مبتدا در (صیحه صوتی فالدر مقدر (یعنی آواز ایله چاغرمقدر
 مع ظرفی لازم اسمدر مضافدر ضمیر متکلمه جار مجرور بیه اعرابدن محلا موصوب خالدر صاحت
 فاعلندن (محصول بیت) شول سنه که بنم قولانم کچدی منزل جانان ذکرندن یعنی منزل جانان
 بنم سمعندن مرور ایلین خبرل اگر اول سنه بی یعنی اول مذکور ورق جائلشید سیدی بیلله
 بله صیحه و فریاد ایدردی ذوق و صفادن لفظ حی که منزل جانان عبارتدرائی تکرار ظاهر
 ذکر ایلدیکی استلذا طریقه در والا اضمار مقامی ایدی زیرا معرفه معرفه لکله اعاده اولسه
 اکثر بود که ثانی عین اول اوله (بیت) تالله یا ظبیات اقاع قلن لا * لیلای منکن ام لیلی من البشر
 (یا معشر الخلان قواو المعانی است تدری مایقلب الموجه) یا حرف ندا (معشر میمک و شبنک
 فتحبیلله و عینک سکون بیلله اسم جمدر قوم و رهط کبی لفظندن مفردی بوقدر بلولک دیمکدر
 (خلان اضافه بیایه در (خلان خائک ضمیمه خلیلاک جمدر د و ستر دیمکدر (قولوا فعل امر
 جمع مذکر مخاطب سوبلیمک دیمکدر (المعانی لام اول حرف جر قولو به متعانی و ثانی حرف تعریف
 (معانی مفاعله باینده اسم مفعول مفرد مذکر غایبدر ناقص باینده (تقدیری ر جل معانی در
 (یعنی عشق و درد بلا سندن عافیت و سلامت بولش کیمه مراددر (معلوم اوله که مصرع اول

رد شمعنی

معانی الی اوزره تمام اولور (وقی مضارع تائیک اولی و ابتدای اولور و بواسطه اشعار عربده
 چوق واقعدر و بواسطه مرهون دیرل (و بونک صکی اشعار مصرع یازلر بلکه متصل
 یازیلور فاحفظ ولا تغفل (است افعال ناقصه دن مفرد مذکر مخاطب دکلکسین دیمکدر (تدری
 فعل مضارع مفرد مذکر مخاطب ضرب باینک ناقصندن (است تدری اکلر و بلور دکلکسین
 دیمکدر (ما اسم موصولدر الذی معنای (باحرف ظرف و یا حرف الصاق (قلب معروف (موجع
 اسم مفعولدر افعال باینده (یعنی مفرد مذکر غائب مثال واویدن (وجع و اولک و چمک فتحبیلله
 آغری به دیرل موجعک چینی تشدیدله قید ایلین وجود شریف عجب وزن طبعه مالک ایش
 جزاه الله (محصول بیت) ای دوستلر زهره سی عشق دردندن سلامت و عافیتده اولان کیمه به
 سوبلیمک سن ییلور دکلکسین (یعنی بیلز سن شول سنه بی که در دلی کوکله در (یعنی عشق
 دردندن خبردار دکلکسین دیمکدر تقدیری ماحصل فی قلب الموجه و یا ما النصق بقلب الموجه
 دیمکدر (موجعه عیندن صکره یا ثبات ایلین اشعار عرب املا سندن آگاه دکل ایش (نظم)
 تن درست ترا باشد درد زیش * جز بهم دردی نکویم درد خویش (تن درست صاغ معنای
 زیرا تنی بتون دیمکدر (الف و نون ادات جمعدر (را حرف تخصیصدر (درد ریش لامیه یاره آغریسی
 دیمکدر (بهیم باحرف صله (همدر درد دش دیمکدر (در دخویش لامیه (محصول بیت)
 صاغ اولان کیمه لک یاره آغریسی اولماز (یعنی بی درد اولور بس کندی دردی همدر اولان
 کیمه دن غیری به دیمز (گفتن از زنبور بی حاصل بود * بایکی در عر خود ناخورده نیش)
 زنبور آری دیمکدر عر پیدر (فارسیده منج دیرل میمک ضمیمه (باحرف صله (نیش بونده آری
 ایکنه سیدر (محصول بیت) آریدن و ایکنه سندن سوز سوبلیمک بی فائده در بر کیمه به که تمام عمرنده
 آری ایکنه سنی بمش اوله (یعنی اهل درد اولمان اهل دردک حالی بیلز (نازرا حالی نباشد هم چوما *
 حال مایا شد ترا فسانه پیش) نا حرف توبیت در مادام معنای (ترا حرف تخصیص (حالی باحرف
 تکبر حرف و خدت دین خطا ایش (حال ما لامیه (محصول بیت) مادام که سنک حالک بزم حالز
 کبی اولیه بزم حالز سنک فتنده افسانه اولور یعنی بی فائده حکایه و آورد سرورد اولور (سوز من
 بادیگری نسبت مکن * اونک بردست و من بر عضوریش (محصول بیت) بنم سوز و کدازی غیره
 نسبت ایله یعنی بوسوز که سنده وار غیریده ده واردر دیمه زیرا تونلک یاره مز آوچنده در و بنم
 یاره لی عضو مده در حضرت شیخ مذکور ایلانی مجنون جانندن بیور خطاب عام طریقه مقصود
 قصه دن حصه در فتنه بر (حکایت) قاضی همدان را حکایت کشند که بانه باند پسری
 سرخوش بود و نعل دلش در آتش روز کاری در طلبش متلطف بود و پویان و مترصد و جوان
 و بر حسب واقعه کوپان (قاضی همدان را لامیه (ورادات مفعول (امام یافعی تاریخنده یازمش
 همدان هابک و میمک و ذال میمک فتحبیلله دیار بجمده بر شهر در اما هابک فتحی و میمک سکونی
 و دال مهمه ایله بمنده بر قبیلله نک اسمیدر بویه پیورمش لیکن مذکور همدان دال مهمه ایله
 مشهوردر (قاضینک اضافه شده همزه اثبات ایلین املا دن آگاه دکل ایش (باحرف صله اعتبار
 اولنور سه سرخوش مست معنای اولور اما حرف مصاحبت اعتبار اولنور سه باشی خوش
 ایدی دیمک اولور (نعلیند پسرده ایکی وجهه محتملدر نعلیند اوغلاقی و نعلیند اوغلی دیمک اولور
 (نعل دلش بیایه و لامیه در (در آتش بونده بر بود تقدیر اولور بونک اصلی بود که بر کیمه بی
 بر کیمه به مطیع و متقاد ایلک مراد اولسه ط لبت و مطلوبک اسمی و سمر یا نجه براق اسمی استعماله
 کلامش بر آت نعلنه یازوب آتشه براغور علی القور تأثیر ایدر بونده استعاره طریقه فاضینک
 کوکله نعل اطلاق ایش آتش عشقه دوشوب باند یغیچون (روز کاری یا حرف و خدت یعنی

رد سروری

رد شمعنی

رد شمعنی

رد شمعنی

و زمان (متلفف فعل) باشند اسم فاعل در مختصر معنای حسرتی ایدی (پویان متلففه معطوف صفت مشبیه در) (پویندن بلیکن دیمکدر پویانی حال طوئر بی حال ایشلر) مترصد مترقب معنای مترصد فعل باشند اسم فاعل در معنی اوغلانی کوزدیی ایدی که نه حالده و نه کارده در دیو تنکه عشاق عادتیدر معشوقه مقید اولی (جو یانده صفت مشبیه در جویندن جستن دن دیلر خطا ایشلر) حسب حالك و سبك فتحه زبله مقدار معنای در واقع به اضافت لامیه در (کو یانده صفت مشبیه در) (کویندن) گفتن دن دینلر بللک ایشلر (محصول ترکیب) قاضی همدانی حکایت ایدلر حضرت شیخک پوسوزنده ابهام ظاهر در یعنی محملدر که همدان قاضیلریدن بر قاضی اوله و یا شیخک زمانده اولان قاضی اوله که برنعلیدر پسرم عاشق و مست ایدی (یعنی وصاله طالب ایدی و انک محبتندن فعل دل آئنده ایدی بر زمان انک طلبنده حسرتی و پوینده ایدی و مترقب و جوینده ایدی و مقدار واقعه سنه و حسب حاله نسبت کوینده یعنی جوانله سرگذشته کوره پور باعی بی او فوردی (رباعی) در چشم من آمد آن سهی سرو بلند * بر بود دلم ز دست و در پای افکند) (در حرف صله) (چشم من لامیه) آمد بونده کبردی کوزینه کلکدن مرادانی کورمکدر (سهی سرو و وقده صفت اوله کلکدر) (پس کاه مقدم اولور و وصفدن و صگاه مؤخر طغری سرو دیمکدر) (بلند بلك فتی و ضمیمه بوجه دیمکدر) (بر بود با حرف تا کید) (بر بود رانک فتی و ضمیمه فعل ماضی مفرد غائب قایدی دیمکدر بونده را ضرورت وزن ایچون ساکن او فزور (دلم ز دست تقدیری دل ز دستم در) (در پای در حرف صله) (افکند فعل ماضی مفرد غائب بر اقدی دیمکدر) (محصول بیت) بنم کوزومه دوش اولدی اول طغری بلند سرو (یعنی اول سرو و کبی سهی قد و بلند قامت جانان حاصلی منظورم اولدی بوبله اولنجه کوکلی الدن قایدی و یا باغه بر اقدی یعنی دلك قدر بی بلوب اهانت و حقارت ایلدی) (این دیده شوخ می کشد دل بکشد * خواهی که بکس دل ندهی دیده بیند) دیده شوخ بیایه کتبخ دیده دیمکدر کندی دیده سنه اشارت ایدر پس دیده شوخی مطبوع عبارتله نفس ایدلر بونی محبوبه صفت ظن ایدوب خطا ایشلر (دل میکشدك مفعول صریحی) (و بکشد غیر صریحی خواهی فعل مضارع مفرد مخاطب معنای شرطی متضمن استرسك دیمکدر) (که حرف بیان) (بکس ندھی نك مفعول غیر صریحی و دل صریحی) (دیده بیندك مقدم مفعولی و جلاله فعلیه جواب شرط) (محصول بیت) بونم کتبخ کوزم کوکلی کشد عشق و محبت چکر (یعنی کوز کور و کوکل بی اختیار سور) (پس دیلرسك که کمسه به کوکل و ربه سین کوزوی بغله یعنی کوزلاره با قدر مه که کوکل سووب بلایه دوشیمه دیمکدر بیندك بآ استقبالی مضموم اوقیانلر رو ستایان ایدر (بیت) از یاد تو غافل نتوانکرد بهیچم * سر کوفته مارم توانم که بیچم) یاد تو مصدرک مفعولنه اضافتیدر ز یاد ذکر معنای سنه در (غافل نتوان کرد تقدیری نتوان غافل کرد در) (کرد مصدر معنای سنه در ز بر نتوان مضارع معنای متضمندر) (بهیچم با حرف مصاحبت هیچله دیمکدر) (سر کوفته مار اصلنده مار سر کوفته ام در اضافت بیایه تقدیر یله ز بر سر کوفته وصف ترکیب ضرورت وزن ایچون تا خیر قلندی (توانم قادر دکم دیمکدر) که حرف بیان) (بیچم فعل استقبال متکلم وحده پور و لام و بولکم دیمکدر یعنی کال درد مدن وز بونلکدن حرکت مالک دکم دیمکدر بعض نسخه ده نیچم نون نافیه ایله واقعدر) (پس سر کوفته دن از لاش مراد اولر بلکه اورولش مراد اولور یعنی باشنه اورولش مار کی مالک دکم بیچ و تاب ایلکه حاصلی اضطرار ایلکه و بی حضور اولامغه قادر دکم دیمکدر (محصول بیت) ای جانان سی اکندن هیچ برنسنه ایله بی غافل ایلک ممکن دکل یعنی هیچ برنسنه سنی تذکر

رد ابن سید علی
و سروری
رد شرح جعبا
رد سروری و شمع

رد ابن سید علی
و سروری

رد ابن سید علی
سروری

ایلکه مانع اوله من (مار سر کوفته ام یعنی باشی از لاش مارم قادر دکم که بیچ و تاب اورام تنکه صاخ اولان ییلان پور یلور و بویکلور حاصلی درد عشقندن مقول مار کی حرکت مالک دکم) (مصراع اولک معنای سنی اکندن غافل ایلای ییلک اولماز بی هیچ دین مقصوده واصل اولامشدر هیچ بهیچ با سنک زیاده سنه قائل اولان اثر نجه کتمش (شنیدم که در کذری پیش قاضی باز آمد برخی ازین معامله بکوشش رسید زنجیده دشنام بی تحاشی داد و سبط گفت و سنک برداشت و هیچ از بی حرمتی فرو نکذاشت قاضی بابکی از علماء معتبر که همعنان او بود گفت) کذر لغتده یکدم معنای سنه در اما بونک کی پرده بول مراد در (باز آمد باز بونده ادات تا کید در تنکه سابقا بر قاج پرده تنبیه اولمشدر) (برخی بعضی دیمکدر بعض نسخه ده طرفی واقعدر مال بردر) (معامله دن مراد سود یکی قصه سی اوله و یا اوقود بی ایات و اشهار اوله) (زنجیده هاه رسمی بونک کی پرده حرف ترتب اولور انجنوب دیمکدر) (دشنام بی تحاشی بیایه در بی بلك و بی پروا دیمکدر) (سقط برامز و نامعقول سوز) برداشت قالدردی دیمکدر (حرمتی با حرف مصدر) (فرو نکذاشت الحقی قومدی یعنی قادر اولدینی اهانتی اشاعه قومدی) (بابکی با حرف صله) (علماء معتبر بیایه) (همعنان دیز کین دیز کینه ببله کیدنه در بر بونده مراد مصاحبدر) (محصول ترکیب) ایشند مکه پسر بر بولده قاضینک او کینه کلدی و بر مفسد ار بو عشق معامله سندن و یا اوقود بی ایات و اشهار دن اوغلانک قولاغنه ایشدی انجنوب قاضی به بی پروا سوکندی و نامعقول کلمات ایلدی و طاش قالدردیکه قاضی بی اوره یعنی طاشه چاپندی و هیچ حرمتلر لکن اشاعه قومدی یعنی بولدینی اهانتی ایلدی قاضی معتبر علمادن برینه که کند یله دیز کین دش ایدی دیدی (بیت) آن شهادی و خشم گرفتن ینش * و آن عقده بر ابروی ترش شیر ینش) شهادی یا حرف مصدر حرف وحدت دین خطا سو یلش) (خشم گرفتن شهادی به معطوفدر و ایکبسی ببله بینک مقدم مفعوللر یدر) (بین یاه عرب بینک کسر یله فعل امر مفرد مخاطبدر ریندن و شین ضمیر پسر راجعدر) (عقده لغتده دو کومه دیرلر اما بونده فاشده اولان بورشق مراد در) (ابروی ترش بیایه در) (شیرین عقده به صفتدر) (و شین ضمیر پنه پسر راجعدر) (محصول بیت) اول پسرک محبوب لغنی و خشم طوئقلغنی کور سیر ابله بونده مخاطب همعنان قاضیدر و اول ترش شکل ابروسی اوزرنده عقده شیرینی کور یعنی اول شیرین و مقبول قاشین جانشین کور سیر ابله) (ابروی ترشه مضایف قلوب ترشی عقده به و شیرینی ابرویه صفت طوئوب نامطبو ع و نامعقول تعقیداته ارتکاب ایدلر غریب ناساز و نا هموار طبع صاحبار یمش العیاذ بالله تعالی (در بلاد عرب کویند ضرب الحیب ز یب) ضرب الحیب مصدرک فاعلنه اضافتیدر و مفعول متروکدر (و حیب فعل مفعول معنای سنه در) (ز یب زانک فتی و بلك کسر یله قوری اوزومه دیرلر) (محصول ترکیب) قاضی مذکور بیی اوقود قد نصکره دیدی بلاد عربده سو یلرلر بونک ضربی یعنی کوتکی عاشقه قوری اوزومدر یعنی شیریندر دیمکدر (بیت) از دست تو مشت بردهان خوردن * خوشتر که بدست خویش نان خوردن) (بردهان بر حرف صله) (بدست خویش با حرف مصاحبت اضافت لامیه در) (محصول بیت) سنک الکن ای پسر آغزه یومر ق بیچ کئی کندی ایلله انک بیچکدن خوشتر قدر (همانا که از وفاحت او بوی سماحت می آید پادشاهان سخن بصلابت کویند و باشند که در نهان صلح جویند) (اند نصکره قاضی دیدی) (همانا کانه دیمکدر) (که حرف بیان) (وفاحت قات حیا معنای سنه) (سماحت عطا و احسان معنای سنه در) (با حرف مصاحبت) (صلابت شدت معنای سنه در) (پادشاهان مبتدا و ما بعدی خبری) (محصول ترکیب) بکذر که

در سروری
رد شمع

رد سروری

رد سروری و شمع

بسمك قلت حبا سندن احسان فوقوسى كاه يعنى بويله چالاق ملايمته دلالت ايدر زيرا پادشاهلر
ظاهرا خصمه يك يك سويلر اما اولور كه كز اين صلح استرل پس جا زدر كه بيسر دخی
ظاهرا خلق ياننده سرکشاک کوسته اما تنهاسى ملايمت اوزره اوله (بيت) انگور
نو آورده ترش طعم بود * روزى دوسه صبر کن که شیرین گردد (انگور نو آورده بسانه
(نو آورده ترش طعم بود * روزى دوسه صبر کن که شیرین گردد) انگور نو آورده بسانه
اکشی لذتلى مناسبه در (زیرا طعم طانك قنجهله لذت ديمکدر) روزى يا حرف وحدت
(محصول بيت) ترشانه کتورلش اوزوم اکشی لذتلى اولور ياپكى اوج کون صبر ايله که لذت اوله
يعنى داديه (ابن بکفت و بسمند قضا باز آمدنى چند از عدول که ملازم او بودند ز مين
خدمت بپوسيدند که باجارت سخنى داريم در خدمت بگويم اگر چه ترك ادبست و بزرگان
گفته اند) يا حرف صله مستند قضا لاميه در محل حکم ديمکدر (باز ادات نا کيد) تى يا حرف
وحدت (چند نچه ديمکدر) يعنى بر نچه شخص (عدول عينک و دلاک ضمه جمع عدلدر
ما دل مناسبه) بعضى نسخده ده عدول مرکبى واقعدر تقبيل پانيدن اسم مفعول (يعنى
پاک عادل اسم فاعل طوتلر بلز ايمش) که حرف رابط صفت (ملازم او اسم فاعلک
مفعوله اضافتدر) زمين خدمت بپايه (که حرف بيان (باجازت يا حرف مصاحبت) سخنى
يا حرف وحدت (محصول ترکيب) قاضى بکن نظم و نثر سوزلنى سويلد کدن مکره
مندن حکم و قضايله کلدی بر نچه کيسه عادلردن که انک ملازم لمرى ايندى تعظيم و تعجيل
طريقيله زمين خدمت او پيد بليرى يعنى قاضى به تعظيم ايلد بلير که بر سوزم وار در اجازتله
خدمتکرده سويله اوم اککر چه ترك ايدر و اولور ديمشدر (بيت) نه در هر سخن
بحث کردن رواست * خطا بر بزرگان کر فتن خطاست) نه حرف نى روايه مقيدر در
(محصول بيت) هر سوزده بحث ايلک روا دکلدر اولور اوزره خطا طومق خطا سادر يعنى
هر سوزده کلمات ايلک جائز دکلدر واکا براوزره قصور طومق قصور دندر (اما بحکم آن که
سوابق انعام خداوندی ملازم روز کار بند کانت مصلحتی که ميشد واعلام نکند نوعی
از خيانت باشد طبق صواب انست که پيرامن اين طبع بکردى و فرش واع در نوردی که منصب
قضا بايکاهى منبعست تا بکنهاى شنيع ملوث نکردانى حريف اينست که دیدى و حديث ابن که
شيدى) سوابق جمع سابقه در مبداء (از ماهه اضافت صفتک مو صوفته اضافتدر تقدیرى
انعامات سابقه در) و خداوندی به پايه (ملازم خبر مبتدا) روز کاره اضافت اسم فاعلک مفعوله
اضافتدر (وبند کانه لاميه) مصلحتى يا حرف وحدت (که حرف رابط صفت) ييند فعل
مضارع جمع غائب کوررل (نوعى يا حرف وحدت) طريق صواب بپايه (پيرامن اطراف
(ابن طيمه اضافت لاميه در) نکردى فعل نى استقبال مفرد مخاطب کرديدن کاف بحکم
قنجهله دوغک مناسبه (نکردى دولاميه سين ديمکدر) فرش وام بپايه (وام واولک ولا مک
فتمحل بله حرص مناسبه در) در حرف تا کيد (نوردی نوک فتنى و ضمهله فعل مضارع مفرد
مخاطب دوره سين و ديو شيره سين ديمکدر) که حرف تمليل (منصب قضا بپايه (بايکاه بونده
مرتبه ديمکدر) و يا حرف وحدت (منع محکم ديمکدر) تا حرف تنبيه (بکنهاى يا حرف مصاحبت
و يا حرف وحدت) شنيع چرکين (ملوث اسم مفعولدر بولاشق مناسبه) نکردانى فعل نى
استقبال مفرد مخاطب ايايه سين ديمکدر (نکردانى فعلنى نون برينه ميم يازوب فعل نهى ظن
ايدوب اى لانتجهله ملوثا بالذنب الشنيع دين فارسى بى غريب ملوث بيلورمش (محصول ترکيب)
قاضى به عدول دير که اما اول سويله که اخذيتک انعامات سابقه سى بنده لک زمانه ملازمدر

رد سيمى

رد سيمى

يعنى بزمك نعمتکله حاصل اولمش تمام عمر يمزده نعمتک بزم ملازم اولوب بزدن متفك اولما مشدر
(ايدى بوشنده لرم صليحتی که کوره ل واعلام ايليه لرخيانتدن بروع اولور پس طريق
صواب اولدر که بوطمهک اطرافنده چکر نيمه سين و شدت حرص فرشتى دوروب ديو شيره سين
زير منصب قضا بلند مرتبه در احتراز ايله برکاه شنيع ايله اول منصبى ملوث ايليه سين حرف
بودر که کوردک يعنى تعليل و غلاتى کوردک نه ماهيتدر و سوزى بودر که ايشندک که سکا بوقدر
ناسزا کلمات ايلدى (مثنوى) يکي کرده بى آب روى بسى * چه غم دارد از آب روى کسى)
يکي برينى ادات ر بطن ضرورت وزن ايجون حذف اولمش تقدیرى يکي که کرده در بريسى که
ايلش (بى ادات سلب جوامد) آب روى لاميه در بوز صوبى يعنى عرض ديمکدر (ويا حرف مصدر
(بسى يا اصليله ايله جوق ديمکدر) آب روى کسى لاميه در (محصول بيت) بريسى که جوق
بوز سزلک ايلش اوله نه غم طونار کيسهک آب روى بندن يعنى نه غمى نه برواسى وار کيسهک عرض
اککلکيدن (بسا نام نيکوى پنجاه سال * که يك نام زشتش کند پايمال) بسا بسى کسى
جوق مناسبه در (نيکوى پنجاه سال لاميه در) که حرف بيان (نام زشت بپايه) و شين
ضمير نام نيکويه راجعه در (کند فعل مضارع مفرد غائب فاعلى تحتد نام زشته راجع ضمير
و مفعول اولى نام نيکو و ثابسى پايمالدر) پايمال افتد چيکندک در اما بونک کى برلده ضايع
مناسبه در (محصول بيت) جوق واقع اولور اللى بيلده کسب اولان نام نيکو که بر چرکين
آدانى پايمال و ضايع ايدر برانده و بر ساعتد (قاضى را نصيحت ياران يکدل پسند آمد و بر حسن
راى و حفظ وفای انسان آفرين کرد و کفت نظر عز بزان در مصلحت حال من عين صوابست
و مسئله بى جواب وليکن) (محصول ترکيب) قاضى به صادق يارانک نصيحتى مقبول کلدی و انلرک
حسن راى و تدبيره و حفظ و قاسنه آفرين دیدى و ايتدى عز بزلک نظرى بنم حاله عين
صوابدر و مسئله بى جواب وليکن (بيت) و اوان حبا باللام بزل * لسمعت افکا بفتربه
عدول) و او حرف ابتدا (او حرف شرط) ان حرف ناصب و رافع (حبا حانک ضمهله لفظا
منصوب اسمان) باللام يا حرف جر (لام اوم مناسبه مجرور د ربايله جار مجرور بيله بزل به
متعلق) بزل فعل مضارع مفرد مذکر غائب کيدر ديمکدر جمله فعليه اعرابدن محلا مرفوع
خبران دز وان اسميله و خبر بيله اعرابدن محلى بوق جمله شرطيه مقامنده واقعدر (لسمعت فعل
و فاعل اعرابدن محلى بوق جواب لو واقعدر) افکا لفظا منصوب مفعولى (يفتري فعل
مضارع مفرد مذکر غائب در افتعال يانک ناقص پانيدن و ضمير مذکر محلا منصوب مفعولى
افکه راجع) عدول عينک فتنى و ذال معجمه ک ضمهله ميانقه عادلدر ملامت ايدى مناسبه
لفظا مرفوع فاعل يفتريد و جمله فعليه اعرابدن محلا منصوب صفت افکادر (بعضى نسخده ده
عدول واقعدر عينک و ذال هممه ک ضمهله دخول و زنى اوزره عادل مناسبه عدلک جهدر
سابقه تى چند از عدوله ده مناسبدر (محصول بيت) اککر محبت ملامت و از رايله زائل اولوب
کيديدى البته برکون ايشيدردم بر يلانکه انى عدول و يا عدول افتر ايدر يعنى فلا مک محبتى
ملامت و از رايله زائل اولوب کيدى ديو ايشيدردم (بيت) ملامت کن مرا چندان که
خواهى * که توان شستن از زبکى سياهى) که حرف تمليل (توان شستن بوق اولمز يعنى
ممکن دکل) زبکى يا نه سبيله قره عر بلرد مستعملدر زبک ديارينه منسوب ديمکدر (سياهى
يا حرف مصدردر) (محصول بيت) عدوله خطا ب ايدوب دير بى ملامت ايله هر تقدیر که استرک
فانده سى بوفکه بکا تاثير ايلز زيرا زبکيدن سياهلنى بومغله کيدرمک اولمز يعنى بکا محبت
جانانى ترک ايله ديمک سياه عريدن قره انى کيدرمک کيددر (ابن بکفت و کسارا بتفحص حال

او برانکینخت و نعمت بی کران برینخت که گفته اند هرگز از در ترازوست زودتر بازوست) کسانرا
 ادات مفعول متعلقانند کیمه لری دیمکدر با حرف صله (تفخص تفعل بایندن مصدر در تجسس
 دیمکدر حاله اضافتی مصدرک مفعولند در (واو به لامیه یعنی حالتی بوقلمنه) برانکینخت بر حرف تا کید
 (انکینخت فعل ماضی مفرد غائب حواله و مساط ایلمدی دیمکدر (محصول ترکیب) قاضی مذکور
 یلتری دیدی و متعلقانند بعض کیمه لری او غلامک احوالی مجسسه حواله ایلمدی بیکه انی پختلوب
 قلبی ملایم ایدوب قاضی به مائل ایده ل و او غلامک بوانه بی نهایت و بی پایان نعمت دوکدی زیبا
 دیمکدر که هر کیمه مک که التون ترازوسته در زور بازوسته در بوضرب مثلد یعنی هر کیمه مک که
 مالی چوق اوله شو بیکه صایغله اولوب ترازوا یله طارقمه محتاج اوله (زور بازوسته در یعنی
 هر نه کیم استرسه ال ویر دیمکدر حاصلی مالک و فرزندن نکاتدر) وانکه بر دینا دست رس ندارد در همه
 حال کس ندارد) دسترس وصف ترکیبدر رسیدن وسعت و قدرندن عبارتدر (محصول ترکیب)
 مالدار اوله مک حال مذکور کیدر اما اولکه انک دنیا به الی ایشمز یعنی ماله مالک دکل تمام دنیا به
 کیمه سی یوقدر یعنی مراد انکه ظفر بواقع کیمه اکا معین و دستگیر اولماز (بیت) هر که زردید
 سرفرو آورد و ترازوی آهنین دوشست) هر که یعنی هر کس که حذف و ایصال طریقه که
 اسم اولدی (فرود و فرود السز بر معنایه در آشایه دیمکدر (اورد فعل ماضی مفرد مذکر غائب
 کتوردی دیمکدر یعنی باشین اکی حاصلی میل ایلمدی دیمکدر (ترازوی آهنین آهن دهور
 (و با حرف نسبت) و تون حرف تا کید (دوش قول معنایه در یعنی ترازوقولی و موز معنایه دین
 حق ادا ده خطا ایلمش (محصول بیت) هر کیمه که التون کوردی اگاه باشین اکی یعنی بی اختیار
 میل ایلمدی کر که دهور قولی ترازوا یسه ده یعنی التونی ترازویله وزن ایدنجه کامل اولنجه وزندن
 بر مقدار اخرجه کلور پس میرانک اول حالت سرفرو آورد بیور مشدر حاصلی التونده بر مرتبه ده
 قوت جاذبه وارد که انسانی غیری جاذبه اکامل ایدر (نوشروان مجلسنده بر کون حکما
 ایتدیلر صابون غم دینا ده ندر کیمی دیدیکه منصبدر و کیمی دیدیکه کوزل یوزینه بقدر بر زجر هر
 دیدی باده در چه پسی بوکا قائل اولدیلر (نوشروان دیدی حقیقه صابون غم التوند که جعبا
 بولر انکه حاصلدر جعب حکما بوسوزه سرفرو ایلمدیلر (فی الجمله شی خلوق مبسر شد و هم دران
 شب شهنه را خبر شد که قاضی همه شب شراب در سر و شاهد در راز تنم نخفتی و بترم کفتی) فی الجمله
 حاصل کلام (شی و خلوقی یاری حرف وحدت در و جازدر خلوقی یاری حرف تنکیر اوله فتامل (شهنه
 شینک فتنی و حالت سکونیه لغته نائب دیمکدر (اما بونده صوابی مراددر) و راداد صله (که حرف
 بیان (قاضی مبتدا) و شراب در سر و شاهد در بر حاله لدر (بر بونده ایهام طریقه ذکر اولمشدر
 فتنه بر (از تنم نخفتی به متعلق (و با حرف حکایه) و جمله خبر مبتدا در (و همه شب تحقینک
 و کفتینک طرفدر (و بترم کفتی به متعلقدر (و از تنم نخفتی به متعلق (محصول ترکیب) حاصل
 کلام بر کیمه جوان ایل خلوت به سر اولدی و هم اول کیمه صوابی به خبر اولدی که قاضی
 بتون کیمه شراب باشند (یعنی سرخوش و دلبر سینه سنده و یابانده تنم و ذوق و صفادن
 او بوزدی و یاو بومدی و بترم و ثنات ایل سو یلردی و یا سو یلیدی یعنی ایلردی (نظم) امشب
 مکر بوقت نمی خواند این خروس * عشاق بس نکرده هنوز از کار و بوس) امشب بو کیمه (مکر
 کانه (بوقت با حرف ظرف) نمی خواند فعل نفی استقبل مفرد غائب اوقومز (یعنی او تمز
 دیمکدر (حکایت حال ماضی معنای اخذ ایدلر نه افظدن خبردار ایش و نه معاندن (خروس
 لفظی مفرد ابراد ایلک ضرورت وزن ایچوند و الاخر و سان معانی ایدی (و یا خود جنس
 خروس مراددر (عشاق مبتدا) بس نکرده خبری (بس بانه عریله میزدیمکدر اکتفادن عبارتدر

رد شمع

مطل

رد شرح جیما

(بس بس نکرده مک معنای چوق ایلمش دین چوق خطا ایلمش) نکرده ماضیدن قسمدر
 ایلمش دیمکدر (بس اسم مفعولدر دین فاعلیت و مفعولیت معنای تشخیص و تمیز ایلمش
 ایش (هنوز الان دیمکدر) کاردن بونده آغوش مراددر (حاصلی بهلو دیمکدر) و بوس
 اسم مصدردر او به معنایه (محصول بیت) بو کیمه کانه و قشده او تمز بوخروس زیر عاشق
 هنوز اکتفا ایلمش کار و بوسدن یعنی دلبری او به دن و قوجه دن طوبیلمش به معنی نسخده
 بوزند و بوقافیه ده بر بیت واقع اولمش بونده (رخسار یاردر خم کبوسی تابدار * چون
 کوی حاج در خم چوکان آنوس) رخسار یار لامبده در (در حرف ظرف) خم کبوسی تابدار
 لامیه و پیایه در (تابدار وصف ترکیبی در) تاب بونده اسمدر بکلم معنایه (و داردار پیدندن
 طونجی دیمکدر) تاب بونده تافتن دن مشتقدر دین بونده تاب و توانی بوغیش (چون ادات
 تشبیه) کوی حاج پیایه (کوی طوب) و حاج قبل کوکی (خم چوکان آنوس لامیه و پیایه در
 (چوکان جیم و کاف عجمه اوجی اگر کیمه صادر که اکثر هینار یعنی کششراستمال
 ایدر) و آت اوزرنده انکه طوب چارلر عجم سپاهلری جرید او بونی برینه آتی و یارلر تعریب
 ایدوب صولجان دیرلر صادق و لامک قصه لریله (آنوس بانک سکونیه آب ایله نوسدن
 مر کیدر) آب صو) و نوس سین مهمله ایله نوشدن محکفدر شین مجمه ایله تصحیف ایلمش
 قوم هنددر (زیرا شینی نقطه ایله انلر سین اوقورلر) و بواناچ هندک بلوطیدر که هنددر یاسنده
 بر زمان یاغله قرار و نای آنوس اولور قاحفظ (محصول بیت) یارک رخساری یعنی یوزی
 کبوسی تابدارک بوکلنده قبل کوکلندن طوب کیدر آنوسدن چوکان بوکلنده تشبیه صادر
 مذکور بینک قاضی قصه سنه مناسبی یوقدر لیکن شراح شرح ایلدکاری ایچون شرح
 ایلدک (یکدم که چشم فتنه بخفتست زینهار * بیدار باش تارود عمر در فسوس) چشم
 فتنه لامیه در مجازاً (بخفتست اصلی بخفته است در ضرورت وزن ایچون حذف و ایصال
 اولدی بونده او بومش دیمکدر (زینهار یا یله ادات تشبیه در) بیدار اسمدر او یانی معنایه
 (باش فعل امر مفرد مخاطب بیدار اولدیمکدر) (نا حرف تعلیل) (زود فعل نفی مستقبل مفرد
 نائب عرفا علی) (در حرف صله) (فسوس افسوسدن مخففدر) (بونده حیف معنایه در) (محصول بیت)
 بدم که فتنه کوزی او بومشدر یعنی بدم که عالم اغیاردن خالیدر زینهار صقین بیدار اول
 و او یوقی ترک ایلدکیم عمرنا زین حیفه کتبه یعنی ضایع به صرف اولیه (ناشنوی زمسجد آذینه
 بانک صبح * یا از در سرای اتابک غریب کوس) نا حرف توقیت در مادام معنایه (و نشنوی
 فعل نفی مستقبل مفرد مخاطب مادام که البشبه سین دیمکدر) (مسجد آذینه چه مسجدی
 دیمکدر) (زیرا آذینه دالله و دالله چه کونش دیرلر) (ذالله مشهوردر) (اما دالله هر حسین
 معاینک آذینه معنایه معلومدر) (بانک صبح صبح اذانی اضافتی لامیه در) (با حرف عطف
 در سرای اتابک لامبده در) (غر بوکوس لامیه در) (غر بو آواز ایله اغماقدر) (بونده فریاد و فغان
 مراددر) (کوس سابقه فصل بیان اولمشدر) (محصول بیت) مادام که مسجد چه دن صبح اذانی
 ایشتمه سین و اتابک سراینک قابردندن کوسک ناله و افغانی (لب از لب چو چشم خروس ابلهی
 بود * برداشتن بکفتن یهوده خروس) لب برداشتنک مفعول صریحی (وازلب غیر صریحی
 (چو چشمه اضافتی پیایه در) (خروسه لامیه) (ایله افعول و زنی اوزره صفت مشبهه در) (حق
 معنایه) (و با حرف مصدر و مبتدا) (بود بانک ضمی و واولک فحله فعل مضارع مفرد غائب
 خبر مبتدا در ایلهاک اولور دیمکدر) (و جازدر که ادات زمانیه اوله) (برداشتن بوده فاعلدر) (بکفتن
 (با حرف مصاحبت برداشته متعلق) (بعض نسخده ده) (بکفتن بر پشه بکفته واقعدر

رد شمع
رد سروری

رد سروری

مطل

سوز معنای پیوسته به اضافه (و خروشه لایه) از باب یازده معنای واصل
 دکلر ایش (محصول بیت) بوییت بیت اوله مرتبطه (لی یعنی عاشق ابی چشم خروس کی
 قزل و صافی اولان معشوق لبیدن قالدی خروسك و قفسه اوته سبيله ابلهك او اور
 و یا ابلهك در حاصلی زانده خروس اوته سبيله صباح اولدی دیو جانان صفاسندن فراغت
 ایلک ابلهك در (قاضی درین حالت بود که یکی از متعلقان درآمد و گفت که خیر و ناپای داری
 سکر بز که حسودان بر تو دق گرفته اند بلکه حتی گفته اند تا مگر این آتش فتنه که هنوز نازد کست
 باب تدبیری فرو نشانیم مبادا که فردا چون بالا گیرد عالمی را فرا گیرد قاضی بسم درونکه کرد و گفت
 که حرف رابط مقول قول (خیر فعل امر مفرد مخاطب قالی دیمکدر) خیر بیدن (خاستن دن
 دینار خطا ایشلر) ناحرف توقیت (پای داری یاغك وار) یعنی قوت و قدرت اولد قجه
 (کر بر فعل امر مفرد مخاطب قاج دیمکدر) کر بریدن کر بخشن دن دیدلر بکش فاجشلر
 (که حرف تعلیل) دق غم و غمجه دیمکدر (و یا حرف وحدت و یا تکیه) بل حرف اضرب
 (حتی یا حرف وحدت) ناحرف تعلیل (مگر حرف غنی) آتش فتنه بیانیته در (که حرف بیان
) هنوز آن دیمکدر (باحرف مصاحبت) آب تدبیر بیانیته (و یا حرف وحدت و یا حرف تکیه
) فرو حرف تأکید (نشانیم فعل مضارع متکلم مع الغیر در سویندره لم دیمکدر) نشانیدن که
 لغظ مشترک در آتش سویندره مکه بر نسته بی نصب ایلک یعنی بر مصلحت اوزره بر کچه بی دیکک
 پیشده (مبادا فعل نهی مفرد غائب اولیه دیمکدر دعا امر ادر) که حرف بیان (فردا یارین) چون
 حرف تعلیل (بالا ارتفاع) کیر طوته ارتفاع طوته یعنی قافله دیمکدر فاعلی آتش فتنه در
 (عالمی یا حرف تکیه) ورا ادات مفعول (قاضی مبتدا) بسم یا حرف مصاحبت (نکه کرده
 متعلقدر) بسم تفعیل بایندن مصدر کولسمک دیمکدر (در حرف صله) (واو ضمیری قیودن
 ایچی کلنه راجعدر) نکه کرد نظر ایلدی دیمکدر (محصول ترکیب) قاضی بو حالته ایدی یعنی
 پسرله بوس و کارده ایدی که متعلقلر دن بر بسی ایچی کیردی و دیدی که قالی و یاغك اولد قجه
 قاج یعنی یاغك تحمل ایدوب قادر اولد قجه زیر احسودلر سنك اوزر پشه دق طوغمشله (یعنی
 غمز ایشلر بلکه حق سویشلر تا اوله که بو آتش فتنه که از اجدقدر بر تدبیر صوبی ایل
 سویندره و زاوله یارین چونکه مرتفع اولوب قافله تمام عالمی احاطه ایلد قاضی تبسمله کا نظر
 ایلدی و دیدی (قطعه) پنجه در صید برده ضیفم را چه تفاوت کند که سک لاید) صید بونده
 مفعول معنایته در (یعنی صید پنجه بر دنگ مفعول صریحی) (و در صید غیر صریحی) (در حرف
 صله در) و برده ماضیدن قسمدر ایلش معنایته (ضیفم ضادك و غینك فخر له ازلان دیمکدر
) و را حرف صله و یا حرف تخصیص (لاید فعل مضارع مفرد غائب حقه در دیمکدر) (لاییدن
 ایت حقه رف معنایته (محصول بیت) پنجه سین صیده یعنی آوه ایلش یعنی بازویش ازلان
 نه تفاوت ایدر که ایت حقه رف یعنی بانیه کاوب شکارین الهاز دیمکدر یعنی اعدانك و حسادك
 بکاضری یوقدر همان جانان بنم اولسون دیمکدر (قونه دیر لسه دیسونلر طونه کور یار اتکن)
 (روی در روی دوست کن بگذار * تاعد و پشت دست میخاید) (روی کنك مفعول صریحی
) و در روی غیر صریحی (و دوسته اضافتی لامیه در) (بگذار فعل امر مفرد مخاطب قو) (یعنی اهل
 ایل) (ناحرف تعلیل) (عدو مبتدا) پشت دست لامیه و مفعول (میخاید فعل مضارع مفرد غائبدر
 و خبر مبتدا (محصول بیت) خطاب عام طریقله و باکن متعلقه یورور که یوزوی دوست
 یوز بنه ایل یعنی اب ایه و سینه سینه اول جانانله و قوطنه تا کیم عدوالی ارقاسنی چکنیه عداوت
 و حسدن حاصلی سن جانانله صفاده اول وقوعد و حسد آتشته یا توب کول اولسون (ملک راهم

رد سروری
و

رد این سید علی و سروری
رد این سید علی
و سروری

دران شب آگاهی دادند که در ملک تو چنین منکری حادث شده است چه فرمایی گفت من او را
 از جمله فضلالی عصر و یکله دهر میدانم باشد که معاندان در حق او بغرض خوض کرده
 باشند این سخن در سمع قبول من نیاید مگر آنکه که معاینه کردد که حکما گفته اند (ملک پادشاه
) ورا ادات مفعول (آگاهی یا حرف مصدر و خبردارانی دیمکدر) که حرف بیان ملک تو لامیه (منکری
 اسم مفعول در افعال بایندن) (و یا حرف وحدت) حادث شده است پید اولمشدر (جمله فضلالی عصر
 لامیه در) (یکانه بی فضلالیه و جمله به عطف ایلک جائز یکانه فرید دیمکدر) (دهره اضافتی لامیه در
) باشد که اوله که یعنی احتمالدر (در حرف ظرف) (حق اولامیه) (بغرض یا حرف صله غرضه دیمکدر
) خوض شروع معنایته در (سمع قبول من بیانیته و لامیه در) (نیاید کلز یعنی کیرمز دیمکدر) (مگر الا
 معنایته در) (که حرف تعلیل) (محصول ترکیب) پادشاهه دخی اول کیجه خبردارانی و پردیار که سنك
 ملکشکده سوینچین برچرکین ایش ظاهر و هویدا اولمشدر نه یورور سین ادا شاه دیدی بیانیته
 فضلالی عصر درن یعنی زمانه فاضلارینک بر بسی بلورم و فرید دهرک بر بسی بختل که معاندلر
 و حسود و عدولر انك حقه غرضه شروع ایلش اولد بوسوز بنم سمع قبوله کیرمز الا اول وقتکه
 معاینه و آشکاره اوله زیر احکما دیمشدر (بیت) بندی سیک دست بردن بئغ * بدندان پردیشت
 دست در بئغ (باحرف مصاحبت) (تند لفظ مشترکدر ترکیبه ایچی کبی بر بسی کسکین معنایته در
) بر پشیده حدتلی یعنی یارزه معنایته در و یا حرف مصدر پس بونده حدتله و تیر لکله دیمکدر (سبک
 لفته پینی دیمکدر خفیف معنایته اما بونده فوری دیمکدر یعنی نایسز و فکر و فراسنسر دیمکدر
) (بردن مصدر پشه مرتبطدر) (دست ده بویه در) (باحرف صله بونده متعلقدر) (بئغ قلم در سیف معنایته
 بدندان بردن مفعول غیر صریحی) (و پشت صریحی) (پشت دست در بئغ بیانیته در) (محصول بیت)
 حدتله فوری ال قلمه ایلش یعنی ال صوغتی حیف و پشیمانی ال ارقاسنی دیشنه ایلدر حاصلی
 اول حالنی ایلک حیفناوب و پشیمان اولوب ال ارقاسنی دیشنه ایلدر اسناد مجازیدر قند بر
 بعضی نسخه ده پردینه کرد واقعدر ایصرر دیمکدر یعنی بو وحدت سیدله حیف دبو ال ارقاسنی
 ایصرر مضارع اولک معنایته در زمان دشواری و ضجرت دست بئغ بردن بشتاب و استعجال
 دین معنای دشواری ایلش و صر پلغله ال یینی ایلش قلمه: دین معنای صرب بیره چکمش (و برد
 فعل مضارع در پردندن دینلر صفوق سویشلر) (شیدم که سحر کاهی ملک باتنی چند از خاصان
 بر بالین قاضی رسید شمع را دیدایسته و شاهد لسته وی رخنه و قدح شکسته و قاضی در
 خواب مستی بی خبر از ملک هستی با طغش بیدار کرد و گفت برخیز که آفتاب برآمد در یافت که
 حال چیست گفت از کدام جانب برآمد گفت از جانب مشرق گفت الحمد لله که هنوز در توبه بازست
 بحکم این حدیث که (لا یعلق باب التوبه علی العباد حتی تطلع الشمس من مغربها) و گفت استغفر الله
 و اتوب الیه) سحر کاهی ایرنه سحر وقتی (ملک پادشاه یا حرف مصاحبت) (تی یا حرف وحدت
 بر پنجه تنله دیمکدر) (باحرف صله) (بالین قاضی لامیه بصدیخی اوجه یعنی باشی اوجه) (ایستاده
 و استاده تحفیف یا ایلله طوردهش دیمکدر ماضیدن قسمدر اسم مفعول دین فاعلی مفعولدن فرق
 ایلر ایش (و قاضی مبتدا در) (خواب مستی مستک او یقوسنده خبر مبتدا در) (بختبر از ملک هستی
 خبر مبتدا خبردر) (یافت اکادی حضرت شیخك بختبر از ملک هستی دید بکنده نصکره) (در یافت
 یوردد یعنی زرد دن خالی دکل فتامل) (در توبه لامیه در مجازا) (باز بونده آجدقدر مفتوح معنایته
) (بحکم این حدیث) (باحرف مصاحبت اضافت لامیه در حکم بونده سند و حجت معنایته در
) (که حرف بیان) (لا یعلق فعل نفی استقبال مفرد مذکر غائب مبنی للمفعول لا یجمل مفعول دیمکدر
) (باب التوبه فاعل لا یلقدر و لامیه در مجازا) (علی العباد لایه ای به متعلق) (حتی تطلع ان مقدره

رد این سید علی و سروری
رد این سید علی و سروری

رد سروری

ایله منصوب در الی ان تطلع دیکدر (الشمس لفظ امر فوع فاعلی) من مغز بها تطلع به متعلق در
 (استغفر فعل مضارع متکلم وحده) (الله لفظ امر منصوب مفعولی) (واتوب استغفر به معطوف فعل
 مضارع متکلم وحده در نصر باینک اجوف و او یسندن) (ایله اتوب به متعلق در (محصول ترکیب)
 ایستدم که اول صباح وقتند پادشاه خواصندن بر نیجه شخصه قاضینک باشی او چنه ایرشدی
 یعنی کلدی شمی کوردی برنده طوروب بنار و دلبر مجلس کارنده اونورمش و باده دوککش و قدح
 صغش یعنی بونلری بویه کوردی و قاضی مستاک او بقوسنده و اراق عالندن بختبر ملک آنی لطفله
 بیدار ایلدی یعنی او یاردی و دیدی قالی که آفتاب طلوع ایلدی قاضی اکادیکه حال ندر دیدی
 آفتاب به جانندن طلوع ایلدی پادشاه مشرق جانندن دیدی قاضی دیدی الحمد لله که توبه قیوسی
 هنوز اچیدر بوحديث شریف استدلایه که توبه قیوسی باغلماز عباد اوزره شمس مغربدن
 طلوع ایلدنجه اندنصکره قاضی دیدی ایلدیکیم خطادن اللهندن مغفرت و عفو طالب ایدرم و دخی
 نامشروع و نامعقول ایش اسلیم خدایه توبه و رجوع ایدرم یعنی جیع نامشروع ایشلردن شمدنکرو
 فراغت ایدرم (قطعه) این دو چیزم برکاه انکیختند * بخت نافرجام و عقل ناتمام) چیزم می
 معناده گناه مقید در (انکیختند فعل ماضی جمع غائب اغرا ایلدیلر یعنی قنذر دیلر دیکدر) (بخت
 نافرجام پیانیه) (ناحرف توصیف نئی) (فرجام فاک قحطیه ایشک صومی عاقبت کار معناسنه
 (محصول بیت) قاضی توبه واستغفار ایلدکد نصکره بویکی بیتله اعتذار ایدر که بویکی نسته بی
 گناه قنذر دیلر بریسی عاقبتسری یعنی ایترو ناقص طلوع و بریسیده ناتمام و ناقص عقل (مصراع
 نئی مصراع اولی بیان ایدر حاصلی طالعکم و عقلک قصوریدر بی معصیه اغرا واغوا ایدن
 (کرکره تارم کنی مستوجیم * و بر بختی عفو بهتر ز انتقام) مستوجب استغفار جانندن
 اسم فاعل در مستحق معناسنه (ناحرف تأکید) (بختی فعل مضارع مفرد مخاطب فعل شرط
 واقعدر بفشارسک دیکدر) عفو میتدا بهتر خبر (زانتقام بهتره متعلق جمله اسمیه جواب
 شرط در (محصول بیت) اگر بی جرم ایچون و ااخذه ایدوب گرفتار عفو بیت و عذاب ایدرسک
 لایق و مستحق و اگر رحمتی صفتله متصف او اوب گاهمی و جرمی بفشارسک بهر حال
 عفو و غفران انتقام ایدوب عفو بیت ایلکدن بکر کدر (ملک گفت توبه درین حالت که
 برهلاک خود اطلاع یافتی سودی ندارد قال الله تعالی فلم یك ینفعهم ایمانهم لما رأوا بأسنا)
 یافتی فعل ماضی مفرد مخاطب (سودی یا حرف تنکیر یا وحدت دینلر فکر سزسو بشارلر) فا
 جواب شرطه داخل اولان قادر) لم یك اصلی یکون ایدی لم جازمه داخل اولغله التفاء
 ساکنین واقع ارادی و اودن و نودن و او حذف اولندی لم یکن قالدی صکره نون کثرت استعمال
 ایچون تخفیف حذف اولندی جواز طریقه بقیله زوما دکل (ینفع فعل مضارع مفرد مذکر غائب) هم
 ضمیر منصوب متصل مفعولی (ایمان لفظ امر فوع فاعلی هم ضمیر مجرور متصل مضاف الیه
 لما وقتا دیکدر را و اوا فعل ماضی جمع مذکر غائب مهموز العین معتل اللام و او ضمیر سابقه
 مذکور کفار راجعدر (بأس لفظ امر منصوب مفعولی نا محلا مجرور مضاف الیه در (محصول ترکیب)
 پادشاه دیدی بوحالته توبه که کندی هلاککه مطلع اولدک فائده و برمن نکه خدا پیورر
 مشرکله ایمان کتورمک نفع و برمن وقتا که شدت عذابمزی کوردیلرسه یعنی ایمان یأس و خوف
 مقبول دکلدر سنده ای قاضی هلاک اولاجنک بیلدک که توبه واستغفار ایلرسک (قطعه)
 چه سود از دزدی آنکه توبه کردن * که نتوانی کنند انداخت بر کاخ) دزدی یا حرف مصدر
 (که حرف بیان) (نتوانی فعل نئی مستقبل مفرد مخاطب) (کنند لفظ مشهور در فارسیده و ترکیده
 و ترکیجه او قرغ دیدیلر) کاخ کافی عربیله قصردر کوشک معناسنه (محصول بیت)

رد سروری و شمی
 مطلق

او غریبلقدن نه فائده اول وقت توبه ایلک که کوشک اوزره کند اتغنه قادر اولیه سین یعنی
 قصه چیه باغه عدم قدر نکدن خرسز لقدن توبه ایلک نه فائده ایددی سنده ای قاضی عفو بندن
 خلاص اولیه جفک بلور سین که توبه ایدرسین (بلند از میوه کو کوتاه کن دست * که کوته
 خود ندارد دست پر شاخ) بلند کونک مقدم مفعولیدر (از میوه کوتاه کنه متعلق در بر مخاطب
 تجرید ایدوب اکا خطساب ایدوب کودیر یعنی بلند سوبله (کو بونده ادات تا کبدر در دین
 زائد سوبلش) دست کنک مفعول اول صریحی (و کوتاه ثانیه) (و از میوه غیر صریحی) (که
 حرف تعلیل) (کوتاه میتدا) (خود ادات تا کید) (ندارد فعل نئی مستقبل مفرد غائب فاعلی
 تحتند) کوتاه راجع ضمیر در (دست مفعول صریحی) (و پر شاخ غیر صریحی و جمله فعلیه
 خبر میتدا در (محصول بیت) بلند اولان کیمسه به سوبله ای مخاطب مجرد که الیکی میوه دن
 کوتاه ایله یعنی قصه ایله حاصلی الک چک اوزاته میوه به یعنی بونیه بلند فائده لازمدر (کوتاه
 قد اولانه لازم دکل زیر کوتاه قامت خود داله و پداغه ال طوماز یعنی ال ایرشدره من که اکا نیه
 لازم اوله (زبا و وجود چنین منکری که ظا هر شد خلاص صورت بندن این بکفت و مو کلان
 عقوبت در وی آویختند * کفت مراد خدمت سلطان یک سخن باقنست ملک پسید
 آن چیست گفت) منکری یا حرف وحدت (که حرف رابط صفت) (خلاص تر افرینه صله
 خلاص توتقدیرنده در و میتدا در (صورت بندن خبری ملحوظ و متصور دکل دیکدر) (مو کلان
 عقوبت لامیه) (مو کلانی جلاد دن اعم طون زائد سوبلش) (در حرف صله) (وی ضمیر قاضی به
 راجعدر) (آویختند یا بشدیلر دیکدر) (آویختند برینا آویخت یازان و فاعلی پادشاهی طون
 غریب مطالعه می واریش) (گفت قاضی دیدی) (مر ایم دیکدر) (محصول ترکیب) سنک
 بونجیلن پر نامشروع ایشک وجودیله که سندن ظاهر اولدی خلاصک صورت بغلر یعنی
 خلاص ایلکه مفعول دکلدر پادشاه بوسوزی سوبلدی و اشکنجه موکلاری یعنی جلادلر
 قاضی به یا بشدیلر قاضی دیدی بنم پادشاه خدمتده بوسوزم باقیدر یعنی بر سوزم دخی وارد دیکدر
 پادشاه صور دیکه اول بدر قاضی دیدی (قطعه) باستین ملالی که برمن افشانی * طبع
 مدار که از دامت بدارم دست) یا حرف مصاحبت سیدی متضمن (طبع مداره متعلق
 (آستین ملال پیانیه) (و یا حرف وحدت و یا حرف تنکیر حرف مصدر دین بککش سوبلش
 (که حرف رابط صفت) (افشانی فعل مضارع مفرد مخاطب سلسر سین اعراضدن کاپتدر
 (طبع مدارک مفعول صریحی و باستین غیر صریحی) (مدار فعل نهی مفرد مخاطب داریدندن
 طومعه دیکدر) (که حرف بیان) (از دامت بدارم مفعول غیر صریحی و دست صریحی
 (محصول بیت) بر ملال آستین سبیلله و یا ملال آستینی سبیلله که بنم اوزره سلسر سین یعنی که
 بندن اراض ایدرسین طبع طومعه یعنی امید ایلکه که دام نکدن الم طونام یعنی انککدن الم حکم
 (اگر خلاص محالست ازین کنه که مرا * بدان کرم که توداری امید واری هست) بدان
 یا حرف صله (که حرف رابط صفت) (امید واری یا حرف مصدر) (محصول بیت) اگر
 خلاص محال ایسه یعنی قورتلقی ممکن دکل ایسه بونکاهدن که بندن یعنی بنده اولان
 کاهدن خلاص جائز دکل ایسه اول کرمه که سنک و ارامیدلیک وارد یعنی کرم و اطفکه امید
 و ارم ایدن رجای قطع الم (ملک گفت این لطیفه بدیع آوردی و این نیکه غریب کفتی
 ولیکن محال عقلست و خلاف شرع که ترا امر و فضل و بلاغت از چنک عفو بیت من
 هاند مصححت می بینم که ترا از قلعه بشبب اندازم نادیکران عبرت کیرد کفت ای خداوند جهان
 پرورده نعمت این خاندان و نه تنها من این کنه کرده ام دیکری انداز نامن عبرت کیرم ملک ازین

رد سروری

رد سروری

رد سروری

رد سروری

سخن خنده آمد و به قو از سر خطای او در گذشت و متعتان را که اشارت بکشتن او کرده بودند گفت گفت ملاک دیدی (لطیفه آوردینک مفعول اولی (و بدیع ثانیه بدیع عجب دیمکدر (ونکته گفتینک مفعول اولی (و غریب مفعول ثانیه (لطیفه بی بدیع و نکته بی غریبه مضامین این سه ملاحظه ایلدی مسکین (چنگ عقوبت بیانیه (و نه اضافت لامیه در (با حرف صله (و شبب نشیندن مخفف لفظ در (شین نشیندن مخفف اولدی بغی کبی اشغاف و آلت و انش معالزده مستعمل لفظ درگاه اولور که اتباع و راجه طریقله تب اغظنی بو که عطف ایدوب شبب و تب دیرل عریبه حسن یسن و ترکیده قزن قزن دیدکاری کبی (پرورده نعمت این خاندانم لامیه در (پرورده اسم مفعول در (سر سودا وجهت معانسه در (خطابه اضافت لامیه در (متعت تفعل بایندن اسم فاعل در بر کیمسه نک ذلتی استمکه دیرل (والف و نون ادات جمع در (محصول ترکیب) پادشاه دیدی بوطیفه بی عجب کتوردک و ونکته بی غریب سو یلدک و لیکن محال عقلدر و خلاف نقل که سنی بو کون فضل و بلاغت بنم عقوبتم بنجه سندن قورتره یعنی خلاص ایلده مصلحت انی کورورمکه سنی قلمه دن اشاغد خنده اقام تا کیم غیر یلر عبرت طونه لر یعنی الهام قاضی بوسوزی ایشد بنجه دیدی ای جهانک پادشاهی بو خاندانک نعمتی پرورده سیم بو کاهمی بالکزی بن اشلامش سندن غیر یسنی آت تا کیم بن عبرت الام پادشاه بوسوزدن خنده کلامی یعنی کولدی و عفو ایلده انک خطاسی سودا سندن کچدی و انک متعتلر بنه که بونک هلاکته اشارت ایلشلر ایلدی دیدی (یت) همه حال عیب خویشیند * طعنه بر عیب دیگران مزیند (حالک عیبیه اضافتی اسم فاعلک مفعولیه اضافتیدر (و خویشنه لامیه در (طعنه هاء رسمی علامت تفعلدر عرضه و عشوقه کبی (عیب دیگران مصدرک مفعولیه اضافتیدر (مزیند فعل نهی جمع مخاطبدر اورماک دیمکدر (محصول یت) جمع مکنز کنندی عیبکزنک حالسمر یعنی هر بر یکزده بنجه در او عیوب وار در ایلدی غیر یلرک عیوبنه طعنه ایلماک (حکایت منظومه) جوانی پاک باز و پاک رو بود * که با پاکیزه روی در کر و بود) جوانی با حرف وحدت (پاک باز و صف ترکیبدر پاک نظری دیمکدر مصلح معانسه (پاک روده و صف ترکیبدر پاک پوریشاو معانسه مستقیم دیمکدر (که حرف رابط صفت (با حرف صله (پاکیزه پاک معانسه در (پاکیزه روی و صف ترکیبدر کوزل پوزلی دیمکدر (و با حرف وحدت (در حرف ظرف (کروکاف عجمک کسر یله و رانک فحیله رهن معانسه در (محصول یت) بر پاک باز و پاک رو جوان و ایلدی یعنی صالح پاک دامن که بر پاک رویه مهر هون ایلدی یعنی گرفتار و مبتلا ایلدی (بعضیلر کرو و یرینه کرو باز دیرل کافی عریضک و رانک فحیه لایله کشتی معانسه و در با صارتی بو که قرینه طوندی لیکن عریبه بویه برده و او اعلال اولماق خلاف قیاسدر انکیچون مشهور لغتدرنده موجود دکل و فارسی اختلرده کرو قوغرق دیشه دیرل یعنی ایچی بوش دیش که قورت یمش اوله علی کل حال عربی و فارسی لغتدرنده موجود اولما ییچو فرنگجه و یا اور بنجه اولقی کرک (چنین خواندم که در دریای اعظم * بگردانی در افتادند باهم) که حرف بیان (با حرف صله) کرداب کاف عجمک کسر یله صوچولکی یعنی صوچر یلوب باندی بر که هلاک اولقی خوف اوله عریبه در دور دیرل (و با حرف وحدت (در حرف تأکید (افتادند دوشدیلر (باهم یله (محصول یت) حکایه زده شویله او قودم که دریای اعظمده بر کرد ایه دوشدیلر ایکبسی یله (حضرت شیخ بوینده اجمال ایلش) یعنی نیجه دوشدکاری بیان اولندی (چو ملاح آمدش تادست کیرد * مبادا کاندان حالت بمیرد) ملاح کبچی (آمدش شین معانسه دسته مقیددر دشتش تقدیرنده (ناحرف تعلیل (مبادا فعل نهی غائب (کاندران) که حرف بیان (بمیرد

ردسر وری

زد شعی

فعل مضارع مفرد غائب فاعلی تحتیده جوانه راجع ضمیردر (محصول یت) چونکه ملاح کلدی تا عاشق جوانک الین طونه اولیه کیم اول خالنده اوله دیو (همی گفت از میان موج و تشویر) می ایلکزار و دست یارمن کیر (همی ادات حکایه) میان موج لامیه در یاه بطنبله (تشویر) نانک قنق و شینک سیکونله خجالت معانسه در (تشویش معانسه کور (بعضیلر موجه عطف تفسیری طوندیلر (بگذار قوی یعنی ترک ایلده (دست یارمن لامیه در (کیر فعل امر مفرد مخاطب طوت دیمکدر (محصول یت) جوان ملاحه موج و تشویر یعنی عجب در یا اورنه سندن سو یلردی بی قو و یاربک الین طوت (یعنی انی خلاص ایلده بی بوغلا و رسم بوغلام (درین کفتن جهان بروی بر آشت * شیندینش که جان میداد وی گفت) جهان مبتدا (و بر آشت خبری) شیندینش بشین جوان مهوده راجعدر (که حرف بیان (محصول یت) بوسوزی سو یلکده جهان اوزرینه تریشان یعنی قرش مورش اولدی اکایقین اولان کیمسه لاتی ایشدیلر که جان و یرردی سو یلردی سو یلدیکی کلن یتک مضمونیدر (حدیث عشق ازان بطل منبوش * که در سخنی کند یاری فراموش) حدیث عشق لامیه (بطلال بیکار دیمکدر یعنی درد عشقدن خالی (منبوش فعل نهی مفرد مخاطبدر (نبوشیدین ایشتمک و بیکلمک معانسه (که حرف رابط صفت (سخنی) با حرف مصدر (یاری یاسیده بویه در دوستاق معانسه (فراموش اسم مصدر در اوتکه دیمکدر (محصول یت) عشق قصه سنی اول بطلال دن دکله که شدت حالده یاراقی و دوستلغی فراموش ایلده یعنی اونوده (چنین کردندیاران زندگانی * ز کار افتاده بشو نابدانی) یاراندن مراد عاشقدر (زندگانی با حرف مصدر در دیرلک دیمکدر (کار افتاده مجرب احوال دیمکدر (یعنی باشنه ایش دوشمش دیمکدر بو یتک مصراع اولی ایات سابقه به نظر در (و مصراع ثانیه ایات آیه به قند بر (محصول یت) مذکور جوان کبی ایلد یلر یاران دیرلکی پس باشنه ایش دوشندن یعنی احوال روزگاری بخر به ایلیندن ایش مراد مجرب احوال دن حضرت شیخ کندیلر انک ایچون بیورر که نابله سین (که سعدی راه و رسم عشق بازی * چنان داند که در بغداد نازی) که حرف بیان در مصراع ثانی بی (سعدی مبتدا (رسم بونده عادت و قانون معانسه در (عشق باز بونده عاشق معانسه در (و با حرف مصدر عاشقانی دیمکدر (مصراع ثانی خبر مبتدا در (که حرف بیان نازی عربی دیمکدر عربی دل مراد در (بغداده تخصیص ایلک وجهی بودر که کندی زماننده بغدادی عرب و عجم دیانی فصیح سو یلردی اما جز زمانده ایکبسنده بی بهره بر بلوک جهله در (محصول یت) سعدی عاشقانی راه و رسمنی انجیلین یلور که بغدادده عربی دیلی یعنی اهل بغداد لسان عربی کویلدکاری کبی (سعدی عشقباراق طریقنی انجیلین ابو ییلور مصراع ثانیه معناسنی انجیلین یلور که بغدادده عربی یاور یعنی شبهه سبز بغدادده عرب و ایلدوکنی یلیدیکی کبی عشقبا زلفک رسم و راهنی انجیلین یلور دین کیمسه هیچ نسند یلر ایش (دلارامی که داری دل در ویند * ذکر چشم از همه عالم فرو بند) بو بیت حقیقی به و مجازی به فحمله در (دلارام و صف ترکیبدر آرام بندن دیکتمک یعنی راحت اولقی (و با حرف وحدت) که حرف رابط صفت (دلارام دارینک مقدم مفعولیدر طونار سین دیمکدر و آراقدن تعبیردر (دل بندک مفعول صریحی و دروغ صریحی (او ضمیری دلارامه راجعدر (بند فعل مفرد مخاطبدر (بندیدن بغله دیمکدر (دکردخی دیمکدر (چشم فرو بندک مفعول صریحی (واژه عالم غیر صریحی فرو بند بوم دیمکدر (محصول یت) بد دلارام که وار کولکی اکا بغله یعنی اکا تعلق ایلده دخی کوزوکی جمیع عالم دن بوم یعنی اندن غیر بی به التفات ایلده اگر ظاهر دلارامی در واکر باطن (مصراع ثانیه معناسنی کروود و کلی عالم دن چشمکی اشاغد بغله دین معنای

رد شعی

رد شعی

فتی بد باغملش (اگر لیلی و مجنون زنده گشتی * حدیث عشق ازین دفتر نوشتی) دفتر دن
 مراد کتاب گلستان در (کشتی) و نوشتی یاری حرف حکایه در (محصول بیت) اگر
 لیلی ایله مجنون زنده اولیدی (یعنی صاغ اولسه ردی عشق قصه سنی بوکابدن یازارلدی
 یعنی هر بریسی) حضرت شیخ بوسوزی بشنخی بابه نسبتدر که عشق باید * باب ششم
 در ضعف و پیری (حکایت) باطائفه دانشمندان در جامع د عشق بحثی همی کردم
 ناگاه جوانی از در درآمد و گفت در میان شما کسی هست که زبان فارسی داند اشارت
 بن کردند گفتیم خیر است گفت پیری صد و پنجاه ساله در حالت نزعت و زبان فارسی چیزی
 می گوید و مفهوم مانمی کرد ادا کر بکرم قدم رنجه شوی مرد بانی باشد که وصیتی کند چون
 بسالینش فرار سیدم این میگفت (با حرف مصاحبت) طائفه دانشمندان بیانیسه (طائفه
 همزه سنی حرف وحدت و دین خطا سویش (بحثی یا حرف تنکیر) پیری یا حرف وحدت
 (صد و پنجاه ساله یوزلی باشی دیمکدر) حالت نزاع لامیه (با حرف مصاحبت) زبان فارسی
 بیانیسه (چیزی یا حرف وحدت) و او حرف حال (مفهوم مالامیه) نمی کرد اولم از دیمکدر
 نمی شود معناسنه (بکرم یا حرف مصاحبت) قدم رنجه شوی الم و زحمت معناسنه در
 قدم زحمته کر رسک دیمکدر بیاق بوریمکدر کابندز (مرد میمک ضمیمه و زانک سکونیه
 اجرت و کردیمکدر اما بولک کبی برده ثواب معناسنه در) بانی فعل مضارع مفرد مخاطبدر
 بایدیدن بولق معناسنه یافتدن دینلر خطا ایلدیلر باشد که اوله که یعنی مرچودر که دیمکدر
 (و وصیتی یا حرف وحدت و یا حرف تنکیر بیانیسه یا حرف صله بصد غنه دیمکدر فرا
 حرف تا کید) رسیدم فعل ماضی متکلم وحده ابرشدم دیمکدر (این میگفت بویکی یعنی
 او قوردی) (محصول ترکیب) دانشمند طائفه سبله بحث ایلر ایدم جامع دمشقده یعنی بی
 امیده ناگاه بر جوان قیودن ایجری کردی و بدی سزک ارا کرده بر کپسه وارید در عجم دینی
 یلور شیخ دیر که بکاشاشارت ایلدیلر یعنی ایسته بویلور دیدیلر بن دیدم خیر در جوان دیدی
 یوزالی باشد بر پیر حالت زعده در و فارسی داله بر نسته سوبار حال بو که بزا کلام از اسکر کرمله
 قدم رنجه اولورسک یعنی زحمته کر رسک ثواب بولورسین مرچودر که برو صبت ایله مبادا
 فوت اوله چونکه بصد غنه یعنی باشی اوچنه ابرشدم بویکی یعنی او قوردی (قطعه) دی چند
 گفتیم برارم یکام * در یغسا که بکرفت راه نفس) دم نفس (یا حرف وحدت) چند نیجه دیمکدر
 ضرورت وزن ایچون تقدیم و تاخیر قلنشدن تقدیری گفتیم دی چند (برارم چیقارم دیمکدر
 یکام یا حرف صله و یا حرف مصاحبت کامه و یا کامله دیمکدر) کام کاف عریله بونده ایهام
 طریقه مذکور در مراد ایله دماغ بیننده فنامل (در یغادالده کسره و ضمه لغتدر) (الف حرف
 ندا یعنی حرف ندبه) بکرفت فعل ماضی مفرد غائب مبنی للمفعول معناسنه طوتلدی دیمکدر (راه
 نفس لامیه) (محصول بیت) دیدمکه بر قاج نفس مراد بجه کتورم یعنی چقارم یا خود اغزده حاصلی
 بر قاج زمان بشابوب عمر سوررم در یغ و حیف که نفس بولی طوتلدی چغه بحال قالمدی حاصلی
 اجل کلدی ابرشدی (مصراع اولک معناسنی اشد مکه بر قاج نفس مراد ماله یوقاری کتورم دین
 ادایی ابو کتورم) (در یغ که بر خوان الوان عمر * دی چند خوردیم و گفتند بس) بعضی نسخه ده
 دی خوردی بودیم واقعدر (خوان الوان عمر بیانیسه در) (محصول بیت) حیف که عمرک در لودر او
 نعمتی سفره سنده یعنی انواع نعم عمرده بر نیجه نفس یدک و ایچدک و یتیریدک دیدیلر حاصلی
 نفقه منقطع ایلدیلر (خوان بونده سفره معناسنه در دین کیجه یدیکن یلورمیش) (معنای
 این سخن باشامان بعمری گفتیم تعجب کردند از عمر دراز و ناسف خوردن او بر حیات دنیا گفتیم

رد شمع

رد شرح جیها

رد شمع

رد شمع

چه گونه درین حالت گفت چه گویم) (محصول ترکیب) بوسوزک یعنی بویکی یدک معناسنی
 شام قومنه عریجه سوبلدیم تعجب ایلدیلر انک اوزون عمرندن و حیات دنیا ناسف و غصه
 ید بکنه دیدم نیجه سین بو حالنده دیدی نه دیدیم (قطعه) نه دیده که چه سختی همی
 رسد بکسی * که ازدهانش یدر میکشد دندانی) ندیده استفهام انکاری کورمیش مبین
 دیمکدر (که حرف بیان) بکسی یا حرف صله (و یا حرف وحدت) که حرف رابط صفت
 (دهانش نون ضرورت وزن ایچون ساکن اوقو غنی کرک) بدر طاشره دیمکدر (میکشد
 کاف مضوم اوقنیق کینونت معناسنه اولور ایدر دیمکدر یعنی طاشره ایدر چقارمقدن
 عبارت اولور اما کاف مفتوح اوقنیق قوپاردر دیمکدر علی کل حال چقارمقدن کابندز
 (دندانی یا حرف وحدت) (محصول بیت) کورمیش مبین که نه شدت و الم ابرشور شول
 کپسه به که دهاندن بردیشی چقاردر یعنی بردیشی چقار نیجه نه قدر الم چکر ندیده همزه سی
 خطاب ایچوند دین یا خطابدن و همزه توسلدن آگاه دکل ایش (قیاس کن که چه حالش
 بود در آن ساعت * که از وجود عزیش بدرود جانی) حالش ضمیری کسی به راجعدر (وجود عزیر
 بیانیسه و شین ینه سابق کبی) جانی یا حرف تنکیر (محصول بیت) قیاس ایله که حالی اولور اول
 ساعته که وجود عزیر بدن جانی چقیقه کیده یعنی روحی بدیندن چقیقه کیده مصراع ناینک معناسنی
 که انک عزیر وجوددن بر جان طاشره کیده دین فتنده انسانده بر قاج جان واریمش کبی (گفتم
 تصورمک از خیال بدرکن و وهم را بر طبیعت مستولی مکردان که فیلسوفان گفته اند که مزاج
 اسکریجه مستقیم بود اعتماد بقارانشاید و مرض اگر چه هائل بود دلالت کلی بر هلاک نکند اگر
 فرمای طیبی را بنخوانیم تا معالجه کند که به شوی گفت هیهات) تصورمک مصدرک مفعوله
 اضافتدر (مستولی غالب دیمکدر استفسال بایندن اسم فاعلدر) مکردان فعل نهی مفرد
 مخاطب ایله دیمکدر (الف و نون ادات تعدیه در) که حرف تعلیل (فیلسوف فالتک و لامک
 فتحدر لیه حکیم معناسنه در) که رابط بقول و قول (اعتماد بقامصدرک مفعوله اضافتدر
 و راداد صله) هائل قورقج (طیبی یا حرف وحدت) و راداد مفعول (نا حرف تعلیل) هیهات
 یعنی محالدر (محصول ترکیب) پیره دیدم که اولورم تصور بی خیالکدن اخراج ایله و وهم و خوف
 طبعنکه غائب ایله زیر حکما دیشلدر مزاج اگر چه مستقیم و قوی اولور بقایه اعتماد ایله که
 لایق دکل و مرض اگر چه هائل و مخوف اولور اما هلا که کلبا دلالت ایلر اگر بیور رسک سا
 بر طیب دعوت ایله لم تا کیم سکامعالجه ایله که بواوله سین یعنی صاعله سین هیهات دیدی یعنی
 بو محالدر (مثنوی) خواجه در بند نفس ابوانست * خانه از پای بست و رانست) خواجه
 وززاده و تعظیمی واجب اولان ارباب دولنده مستملدر بونده مطلقا دولتی مراددر (بند بونده
 فید و هوس و وارز و معناسنه) نقش ابوان مصدرک مفعوله اضافتدر ابوان کسر همزه ایله
 چاردا قدر عریدر اما عجم فتح همزه ایله اوقور (پای بست پای عریک فتحه غل معناسنه در که
 عریجه اساس دیرلر باجمعه اولاسنیده مجویر ایلین افزاییش (و بران خراب دیمکدر) (محصول بیت)
 خواجه قصیرک نفسی فیدنه در لیکن خانه ملدن خرابدر یعنی سن بنم ایچون طیب ندارک ایله ده سین
 لیکن بینه وجود فسیاه مشرفدر) دست برهم زند طیب ظریف * چون خرف پند اوفساده
 حریف) دست زندک مفعول صریح (و برهم غیر صریح) (و طیب فاعلی) (و ظریفه اضافتی
 بیانیسه در) (خرف خاه مجموعه تک فنی و راه همزه که کسر یله صفت شبهه در بونامش معناسنه) (خرف
 ینندک مفعول نایندی و افتاده و او ایله کافیدر) (و حریف یعنی شخص مفعول اولی) (محصول بیت)
 ظریف اولان طیب البینی بر برینه اورر ناسف و تنهائین طریقله اما علاجه بهاسر اولور چونکه

رد شمع

رد شمع

رد شمع

فعل امر مفری مخاطب در (که حرف تعلیل) با حرف مصاحبت (چون ادات تشبیه) خودی
یا ضمیر خطاب (کم کاف محکم صیغه ضایع مناسبه در) کم کفی تک مفعول اول صریحی و روزگار
ثانیسی (و یا چون خودی غیر صریحی) (محمول یث) خطاب عام طریقته نصیحت ایدوب پیروز
کند کم آن اینک بر کیمه ارایوب بول وانی ارایوب بولتی فرصت صای یعنی بر اولو نعمت یث
زیرا کندک کیله روزگاری یعنی احوال و اوقات و ایامکی ضایع ایدرسین (حاصلی کندکدن ای
بر کیمه ایله صحبت ایله و انکه مصاحبتی غنیمت یث (زیرا کندک کیله مصاحبت تصبیع احوال
و اوقات و ایام و انلاف عمر بلا فائده در) (گفت چندان برین خط بکتم و کان بدم که دلش در قید
آمد و صید من شد ناکاه نفسی سر از دل پردرد بر آورد و گفت چندین سخن که گفتمی در رازوی عمل
من و زان آنک سخن ندارد که از قباله خویش شنیده ام که زن جوآرا اگر تیری در پهلوشنید به
که پیری) گفت پیریدی (غلط و نسق اسلوب و گونه مناسبه در) (در قید در حرف صله) (قدر دن
مراد بند در منته اضافت لامیه در) (صید من مصدرک فاعله اضافتیدر) (نفسی یا حرف وحدت
وزان مفاعله باینک مصدر ثانیسیدر) (قباله رومده آورده دید کلری خاتوند که طوغان او غلجقلرک
کو بکن کسر) (ینکه در دین یککش سو یثش) (قباله برینه قبیله یازان صحیح مناره مخالف یازمش
تیری) (و پیری یاری حرف وحدتدر) (پهلویان مناسبه در که عریجه جنب دیر) (محمول ترکیب)
پیر دیدی بواسلوب اوزره اولقدر سوز سوز بلام وطن ایلدم که کوکلی بنم قیدیمه کلدی (یعنی
بکا مقید اولدی و بنم صیدم اولدی) (یعنی بکا شکار اولوب رام اولدی ناکاه دل پردردن
برصتوق نفس کتوردی یعنی برآه چکدی و دیدی بوقدر سوز که سو یثدک بنم عقل راز و سنده
اول بوسوزک وزن طوغان یعنی اکاموازن دکل که گندی ایدمن ایستشم که تازه زنگ اگر پهلوشنده
اوق اوتورسه یعنی بانه اوق بانوب طورسه بکدر یاننده بر پیر اوتوب طور مقدر حاصلی پیر ایله
همدشین وهم پسترا و لقدن اوق یاره منی چکک بکدر (نظم) لمارات بین بدی بعلها شیه
کارخی شفه الصائم) لما بولمیه وجودیه دیرل مشایخ عربک بعضی اسمیثه ذاهب اولدی
و بعضی حرفیثه اسمیثه ذاهب اولانلر جمله به اضافتی لازمدر دیدیلر (حاصلی وقت مناسبه
متضددر وقتا که دیمکدر) (رات فعل ماضی مفرد مؤنث غایبه مهموز الفین مغل اللام اصانده
رایت ایدی اعلال ایله رات اولدی فعت وزنی اوزره وقتا کیم کوردیسه) (فاعلی پیرک زوجه سیدر
(بین ظروف مکانه دندر مضاف اولمشدر بدی لفظنه اصلنده بدی در حالت رفی بداند
نصب و جری بدی در نون اعراب بهله اضافته ساقط اولمشدر نکه نحو کابلرنده مسطوردر
بونده معناسی او کیمه دیمکدر) (بعل لفظا مجرور و مضاف الیهدر) (زوجه بعل دیرل
بانک فعی و عینک سکونیه و زوجه به بعه دیرل و ضمیر تانیث رات فاعلی اولان زوجه به
راجع در) (شیه لفظا منصوب مفعول رات در شیه دن مراد آلت پیردر) (کارخی کاف
مثل مناسبه در) (واریخی اسم تفضیلدر بخوه دن رات فعی و کسری ایله بومشقلق
و کوشکک مناسبه در بونده سستک دیمکدر) (شفه لفظا مجرور و مضاف الیه
اریخی در) (شفه دوداغه دیرل صائمه اضافتی لامیه در) (صائم اورج طوبیجی کیمه در و آلت
دوداغی غایتله کوشک اولاغندر اول جهندن پیرک ذکرینی صائمک کوشکک دوداغه تشبیه
ایلمشدر) (محمول یث) (وقتا کیم پیرک زوجه سی پیرک اوکنده یعنی زوجنک اوکنده برشی
کوردیسه یعنی ذکرینی کوردیسه صائمک کوشکک دوداغی کبی یعنی غایتله سست وزبون
کوردیسه) (نقول هذامعه بیت و انما الرقیه للنام) (نقول جواب لمار قیاس قالت دیمک ایدی
لیکن مراد حکایت حال ماضی در سو یلردی دیمکدر) (و بعضی کیمه دید بکه اما مضارعی

رد شعی

رد این سید علی و سروری

مطلب

مطلب

رد این سید علی

ماضی به رد ایند ان مصدر به ماضی بی معنای استقباله رد ایلدیک کی (یس نقول قالت معنای
اولور بویه دین زیاده خطا ایلمش) (و هیچ بروجهله کندی به دوشرسوز دکلدر زرا دیکدی
لما جازمه در بوخود لما وجودیه در که اسم اولدینی تقدیرجه جمله به مضاف اولقدر شرطی فتأمل
(نقول فاعلی رات فاعلیدر) (یعنی پیرک زوجه سی) (هذا اسم اشارندر مذکور شیعه محلا مرفوع مبتدا
ومیت خبری و معمه مینه متعلق) (و ضمیر مذکر بعله راجعه در) (و او حرف ابتدا) (ان حرفدر
حروف مشبهه بالفعل دن) (وما حرف کافه که ان حرفنی عملدن کف و منع ایدر) (الرقیه راتک
ضمی و فافک سکونیه مر یض اوزره اوقوب او فو مکرر ناکیم افاقت بوله لفظا مرفوع مبتدا
افسون دیمکدر سابقا بومعنای عزیمتله تعبیر ایلمش ایدی) (لیکن بونده مراد شیوه و نازدر) (للنام
لام حرف جر یمنقدره متعلق) (نام اسم فاعلدر نوم دن او یویان کیمه به دیرل) (بونده مراد
جوانک ذکریدر جار و مجرور اعرایدن محلا مرفوع خبر مبتدا در وجهه اسمیه اعرایدن محلی
یوق جمله مستأنفه) (محمول یث) (وقتا که بعله پیر ذکرینی کوردیسه دیدی بوات پیرک ندیده
بله میندر یعنی به کسندیده حیات و آرویه آئنده رفیه و افون خود ناکیم ناکیمه در یعنی غیج و دلال
جوانک چکونی تحریرک ایدر پیرک مرده ذکرینی تحریرک ایلمش حاصلی جوانک چکونی شخص ناکیمه
تشبیه ایلمش و پیرک شخص مرده به (رباعی) زن کر برمر دی رضا برخیزد * بس فتنه و جنگ
ازان سر برخیزد) (زن مبتدا) (و برخیزد خبری) (وما یثیری خبره متعلق) (کزاصلی که از ایدی
ضرورت وزن ایچون حذف و ایصال ایلدی) (برمر د لامیه) (بر بونده قمت معنای در) (بی رضا
رضامن دیمکدر) (یعنی مجامع من) (برخیزد قافیه) (حاصلی دوشکدن موطوئه قافیه) (سراد ن
یا ضرورت وزن ایچون و قافیه ایچون ترک اولدی) (محمول یث) (زن که اربنک یانندن یعنی دوشکندن
رضامن قافیه حاصلی موطوئه قافیه جوق فتنه و جنگ اول اودن قافیه یعنی آچلقه و جیللقه
صبر ایدر اما کیمه دوشک خدنی اولمایچه صبر ایلمش مصرع اولک مناسبه عورت که زو جنگ
فتندن رضامن و اجازت سنز قافیه دین اجازت عبارتندن معلومدر که معنای خلا فتنه صرف
ایلمش اوله) (پیری که زجای خویش نتواند خاست * الا به صابکش عصا برخیزد) (پیری یا حرف
وحدت) (که حرف رابط صفت) (جای خویش لامیه) (خاست ماضی مصدر معنای در زرا
مضارع مقارندر) (الا ادات استناددر نتواند خاست ترکیندن) (به صا یا حرف استعانت
(کی حق دیمکدر) (شین ضمیر پیر راجعه در) (عصا برخیزد تقدیری عصا یث کی برخیزد) (یعنی
ضمیر معناده عصا به مقیددر) (محمول یث) (پیر که کندی ریدن قافیه قادر اوایه الاعصا ایله
اتک عصا می یعنی ذکرینی حق قافیه حاصلی ریدن دکنک منز قافیه قادر اولمایانک دکنکی
قافیه) (فی الجملة امکان موافقت نبود و بمقارقت انجامید چون مدت عدت برآمد عقد نکاحش
یا جوانی بسندند ترش روی تهی دست بد خوی جور و جفای دید و رنج و عنای ککشد
و سرک نعمت حق همدچنان می گفت که الحمد لله که از ان عذاب الیم برهیدم و بدین نعمت مقیم
برسیدم) (فی الجملة حاصل کلام) (امکان موافقت مصدرک فاعله اضافتیدر) (نبود اولدی) (و او
حرف عطف) (یا حرف مصاحبت) (مقارقت مصدر در مفاعله باندن آیریشتی دیمکدر
(انجامید آخر اولدی یعنی اربلشدک دیمکدر) (مدت عدت لامیه) (برآمد چقدی) (عقد نکاحش
مصدرک مفعولنه اضافتیدر) (و شیه اضافتی لامیه در) (یا حرف صله) (جوانی یا حرف وحدت
(تند یاوز) (ترش رویه اضافتی بیانیه اکشی صورتی دیمکدر) (نهی دست و صف ترکیبدر صفر ایلد
معنای) (یعنی مفلس و فقیر) (بد خویه اضافتی بیانیه در) (بو اوصاف صفت بهد الصفت واقعه در
(بهدید حکایت حال ماضی در کوردی دیمکدر) (می کشیده بویه در) (شکر نعمت حق مصدرک

رد این

رد سروری و شمع

مفعولنه اضافتی و لامیه در (همچنان انجلین یعنی میگفت عبارتند نصکره حدی که میگردد) عذاب
 الیم بیایته در مومل معناسنه (بره بدم فعل ماضی متکلم وحده قورتلدم دیمکدر) (و بدین باحرف صله
 نعمت معقیم یعنی نعمت ثابت) (برسیدم ایرشدم حاصلی واصل اولدم) (محصول ترکیب) حاصل
 کلام موافقت ایلمکه امکان اولدی زیرا الت مساعده ایلمدی و کار بمن مفاقر قتلہ تمام اولدی یعنی
 اخرا بریلشدک انجافدک معناسنی ایرشدیلر دین لغته مخالف سولیش (چونکه مدت عدت چقدی
 یعنی تمام اولدی عقد نکاحی بر جوانه بغلدیلر یاوزا کشتی صورتی فقیر بد خوی اندن جور و جفا
 کورردی ورنج و عتا یعنی درد و الم چکردی و خداک نعمته بونجلین شکر ایردنی که الحمد لله که اول
 عذاب الیمدن خلاص بولدم و بونعمت معقیمه ایرشدم دیو) (یت) باین همه جور و تشد خوی *
 نازت بکشم که خو بروی) تشد خو و وصف ترکیبدر یارز خو بیلی معناسنه (و یا حرف مصدر
 نازت ناضیر خطاب در) (بعض نشه ده بارت دوشمش یعنی بوکک) (خو برو و وصف ترکیبدر
 و یا ضمیر خطاب) (محصول یت) بو جمع جور ایله و یارز خو بیلو لغله نازک چکرم زیرا کوزلسین
 یعنی کوزل لکک ایچون هر نه بلاک واریسه چکرم (قطعه) باتوهر اسوختن اندر عذاب * به که
 شدن یادیکری در بهشت) شدن صیوررت ایچوندر اولقی معناسنه (دیگری یا حرف وحدت
 محصول یت) قیر جوانه دیر که بکا سنکله جهنده یاقی بکر کدر که غیر ایله یعنی پیر ایله جتنده
 اولقی یعنی پیر ایله جتنده اولقدن سنکله دوزخده اولقی بکدر) (بوی پیاز ازدهن خوب روی *
 نغز تاید که کل از دست زشت) نغز کوچکک یعنی ابو (وزادات تفضیل) (محصول یت) صوغان
 قوقوسی کوزلک اغرندن ابورک کلور که کل چرکین اندن یعنی چرکین اندن کل قوقوسدن
 کوزل اغرندن صوغان قوقوسی بکر کدر بونده بعض شراح ایکی یت ایراد ایلمش که متونده موجود
 د کل لیکن انتره تقلید ایراد ایلدک بزده (قطعه) روی زیبا و جامه دیبا * عرق وعود ورنک
 و بوی و هوس) روی زیبا (و جامه دیبا بیایته لدر) (دیبا شنب ددکاری قاشدر) (عرق کلاب
 عود معروف خوش قوقولی انجدر که هنددن کلور) (رنکدن مراد خاتونلر استعمال ایلدکاری
 اتفاق و قزلاق در) (بوی کوزل قوقو) (هوس بونلری ارزوایک) (محصول یت) کوزل بقشقلو
 بوز و دیبا و سراسر قاش قفتان کلاب و عود ورنک و بوی و بونلرک ارزو سی) (بوی یت یت ثانی به
 مرهوندر) (ابن همه زینت زنان باشد * مرد را کبر و خایه زینت بس) (زینت زنان لامیه) باشد
 ادات زمانیه اولقی جائز) (فعل مضارع مفرد غائب اولقی جائز) (کیر چرک) (یعنی ذکر و خایه
 همسایه سی) (بس بتردیمکدر) (محصول یت) یت سابقده مذکور اولانلر جمعا عورتلر زینتدر
 اما ره ککیر و خایه زینت بتر معلومدر که بوی ایکی یت بوکلبدن دکلدر لیکن بعض جهله دخل
 ایلسون دیو یازدی (حکایت) مهمان پیری بودم در دیار بکر که مال فراوان و فرزند خو بروی
 داشت شبی حکایت کرد که مراد ر عمر خویش بجز این فرزند نبود دست درختی درین وادی
 زیارتگاهست که مردمان بحاجت خواستن انجا روند شهادت پای ان درخت بحق نالیده ام تا مرا این
 فرزند بخشیده است شنیدم که پسر بار فغان آهسته میگفت چه بودی که من آن درخت را
 بدانستمی که کجاست ناد ما کردی که پدرم بمرد) (همان پیر لامیه) (و یا حرف وحدت) (بودم
 حکایت حال ماضی) (دیار بکر) (و دیار بکره بری برینه متصل ملکتلردر دیار بکرک تختی آمددر که
 شیخ محمد آمدی حضرتلری مذکور آمد شهر ندر) (و ریهه نک تختی موصلدنر که ان خیار موصلی که
 قرآن شریفه معرب و اسباب نزول یازمشدر اندنر) (که حرف رابط صفت) (مال فراوان بیایته
 فرزند خود بولده در) (شی یا حرف وحدت) (حکایت کرد بر کیمه حکایت ایلمدی) (بوسوز
 اول معناسنی کوسرتز که حضرت شیخ بزمان بو پیرک مهمانی اولمش اوله) (که حرف رابط

مقول قول) (مرا را ادات تخصیص) (عمر خویش لامیه کندی عمر مده دیمکدر) (بجز باحرف
 زائد) (درخت مبتدا) (یا حرف وحدت) (وادی دره) (زیارتگاهست خبر مبتدا در) (یعنی
 مستجاب الدعوه بر مقام) (که حرف رابط صفت) (مردمان مبتدا و روند خبری) (و بحاجت خواستن
 خبره متعلق) (شبهه کیمه ل و مبتدا) (و نالیده ام خبری) (و در پای ان درخت بحق بایه صله ایله خبره
 متعلق) (نا حرف تعلیل) (آهسته بایچه بایچه) (میگفت حکایت حال ماضی) (چه بودی ادات غنی
 نه اولیدی دیمکدر) (بدانستمی حکایت حال ماضی) (بیلیدم دیمکدر) (کردی ده بولده در ایلمیدم دیمکدر
 محصول ترکیب) (حضرت شیخ سیورر که سیاحت زمانده دیار بکر ده بر پیره قونق اولدم که
 وافر مالی واریدی و کوزل اوغلی بر کیمه حکایت ایلمدی که بنم تمام عمر مده بو بر اوغلدن غسیری
 اولسامشدر) (پودر ده بر زیارتگاه اغاج وارد که خلق حاجت دیکله انده وارلر ایچه
 کیمه اول اغاجک دیدنده حقه اغلیوب ایگلمشم که خدای تعالی بکا بو اوغولی باغشلامشدر
 حضرت شیخ ذر که بیاسی بوسوزی سوبلیجک ایشتدم که اوغلان یولداش لرینه آهسته سوبلردی که
 نه اولیدی اول اغاجی بن ییلیدم قنده در و دتا یلیدم تا بابام اولیدی (حکمت) خواجه شادی
 کان که فرزندم عاقلست و پسر طمنه زنان که پدرم فرزندم) (خواجه مبتدا) (شادی کن وصف
 ترکیب) (یا حرف مصدر) (والف و نون مبالغه افاده ایدر) (یعنی شاد بلیق ایده کشتدر) (حاصلی سوبنکشددر
 خبر مبتدا واقعدر) (که حرف تعلیل) (فرزند مبتدا) (عادل خبری) (و پسر مبتدا) (و طمنه
 زنان خبری شادی کان کنی) (که حرف تعلیل) (پدرم مبتدا) (و فرزند خبری) (محصول ترکیب)
 خواجه شاد بلیق ایلمکندر که فرزندم عاقلدر) (و پسر طمنه اوراغندر که بابام فرزندم) (یعنی
 بونامشدر) (حاصلی پدرک حال بولده) (و پسرک حال بولده) (قطعه) سالها بر تو بگذرد که گذر *
 نکنی سوی تربت پدرت) (سالها مبتدا) (بر تو بگذردت اوستکدن مرور ایدر) (یعنی اوزر کدن بکر
 خبر مبتدا در) (که حرف بیان) (گذر ذال معجه ایله و کاف عجمک ضمیمه اسم مصدر در یکجه و اوغرامه
 معناسنه) (مضارع ثانی به مرهوندر) (نکنی فعل فی مستقبل مفرد مخاطب) (سوی تربت اضافت لامیه
 و پدیده کذلک) (محصول یت) خطاب عام طریقله پیوردر یلار بکرسنک اوزر کدن که باباک
 مقبره سی جائنه کذر و مرور ایلمسین) (یعنی جائنه بردعایک ایچون و بارنسنه اولشد در مک ایچون
 قبرینه اوغرامسین) (تو بجای پدر چه کردی خبر * تا همان چشم داری از پسرمت) (یا حرف صله
 جای پدر لامیه حق پدر دیمکدر) (ناحتی معناسنه در) (چشم ابد و رجامه معناسنه در) (دار یتک
 مفعول صریحی) (وازیسرت غیر صریحی) (محصول یت) یت خطابه عام طریقله پیوردر
 سن باباک حقه نه خیر ایلدک یعنی به لطف و احسان ایلدک تا کیم همان اول احسانی اوغلکدن رجا
 ایلمه سین) (یعنی سن باباکله نیجه عمل ایلد کسه اوغلاک سنک ایله همان اول علی ایلمه کر کدر
 ان خبرا فغیر وان شرافتسر) (حکایت) روزی بفر و جوانی سخت رانده بودم و شب تنکه پای
 کر یوه سمت مانده پیر مردی ضعیف از پس کاروان همی آمد و گفت چه خسی خبر نه جای
 خفتنست کتم چون روم که به پای رفتنست گفت نشنیده که گفته اند رفتن و نشستن به که دویدن
 و کستن) (سخت رانده بودم محکم سو ردم ایدی یعنی یولده قتی پک کتدم ایدی) (شبانکه
 کیمه سی) (یا حرف ظرف) (پای کر یوه لامیه) (پای بونده دیب معناسنه در) (کر یوه کاف عجمک
 و رانک کسر یله طاع بلیکنه دیور) (و یا حرف وحدت) (و همره حرف نوسل) (سست بونده عاجز
 و بی مجال معناسنه در) (مانده قالش بنه بر بودم مقدردر) (خسی فعل مضارع مخاطب بونده
 باتورسین دیمکدر) (دویدن مصدر در یت معناسنه) (کستن کاف عجمک ضمی و کسر یله و سبتک
 فحی و کسر یله بونده اوزلک معناسنه مصدر در) (محصول ترکیب) بر کون جوانلق غرور یله

محکم کتشدیم و کجی سی بر یک دینده عاجز و بی مجال قالمشیدم برضیف پیر کشی کاروان
 اردندن کلوردی و بکایدی نه یا نورسین قالی یتاجق بر دکل دیدم که نیجه کیده یم که کیده چک
 آتیق یوق یعنی یا فدن چیدم دیدی ایشتمدی که عقلا دیمشدر کتمک و او تورمق یعنی دیکشنی
 دیکشنی کتمک یکدر بلوب اوزلمکدن (نشیده ده اولان همزه خطاب ایچوندر دین قابل خطاب
 دکل ایش (قطعه) ای که مشتاق منزلی مشتاق * پند من کار بند و صبراموز) ای حرف ندا
 منادی محذوف تقدیری ای آن کس که در حذف و ایصال طریقه که حرفیدن اسمیه نقل
 اولندی شک مکرر بیان اولندی (مشتاق اسم فاعلدر افعال بایندن) منزله اضافتی مفعولنه
 اضافتدر (و یا ضمیر خطاب) مشتاق فعل نهی مفرد مخاطب (شتایدنن ابومه دیمکدر
 (مشتاقنن اخذایلین خطاب ایش) پند من لامیه (و بندک مفعول اولی) و کار نایسی (و صبر
 آموزک مقدم مفعولدر) محصول بیت (ای شول کچنه که منزله مشتاقسین ابومه) یعنی
 منزله که تیر ایشمک دیلرسک بحاله ایله بنم پندی ایش بقله یعنی کارایدک و صبر او کرن (حاصلی
 آهسته کیت بولده قالیه سین) بند بستن دزامر حاضر در دین اخذ اشتقاقده خط ایش (زیرا بند
 بنیدندن اخذ اولور) اسب نازی دوتک رود بشتاب * اشترا آهسته میرو دشب و روز) اسب نازی
 بیانه (دوتک ایکی سکر دم دیمکدر ز براتک اسم مصدر در) نکیندنن بیه معناسنه (دس اصطلاحلارنده
 ایکی سکر دم دیمکدر ز براتک سکر نمک دیر (ترکیده حله دیدکری کبی) ناک فنی و کاف عربیله
 آتک صحراد بی دین ابو صحرانامش و عربی آت ایکی یلمک کیدر سرعته یعنی برایکی
 فوشمه یور یلور دین خلی یورلمش (منه سنده نازی عرب واسب نازی عربی آت دیدکدن صکره
 نک بوند نکیندن معناسنه در بترکی یلمک دین ایکی برده خط عشوی ایش فندبر) یا حرف
 مصاحبت (شتاب اسم مصدر ابوی معناسنه) اسب نازی مبتدا (و دوتک مبتدا ثانی ورود خبر
 ثانی و ثانی خبریله خبر اول (بعض نسخده رود برینه دود واقعدر داله یلر دیمکدر دو بدندن
 نکیندن ایله مراد فاولور) اشترا مبتدا (آهسته مبتدا ثانی) و میرو خبر ثانی و ثانی خبریله خبر
 اول (محصول بیت) عربی آت ایکی سکر دم کیدر ابویه اما اشترا کچنه و کرنز آهسته کیدر
 قالمز) حاصلی اسب نازی برایکی منزل سکر نمک یور یلور قالمز اما دوه شب و روز آهسته
 کیدوب قالمز قصه دن حصه بودر کیم بولده بحاله ایله کتمک کرک (حکایت) جوانی چست
 و اطیغ و خندان و شیرین زبان در حلقه عشرت مابود که در دلش از هیچ نوعی غم نیامدی
 و از خنده فراهم یاوردی روزکاری برآمد که اتفاق ملاقات یافتاد بعد از آن دیدمش زن خواسته
 و فرزندان خاسته و بیخ نشاطش بریده و کل هوسش پرمرده برسد مش که این چه حانست
 گفت تا کود کان پسا وردم دیکر کودکی نکردم) جوانی یا حرف وحدت (چست چان
 و نظریف معناسنه در) حلقه عشرت مایانه و لامیه در (یعنی مجلسمره داخل اولوب مصاحبت
 ایدی) که حرف رابط صفت (نوعی یا حرف وحدت) بعض نسخده از هیچ نوع واقعدر
 یاسر (نیامدی یا حرف حکایه) فراهم بری برینه دیمکدر جمدن عیارند (نیاوردی
 یا حرف حکایتدر بره کتورمزدی دیمکدر) که حرف بیان (اتفاق ملاقات مصدرک مصدره اضافتدر
 (بعد از آن مذکور روزکاره اشاره در) زن خواسته اولمش (فرزندان خامسته پیدا و حاصل
 اولمش) بیخ نشاط بیانه شتک کوی (کل هوسده بیانه) پر مرده بیه عجمک فحیه
 وزه عجمک سکونی و عجمک ضمیمه صولش دیمکدر (یا حرف ابتداء در مذکبی زمانده) (کودک
 اوغلان) الف و نون ادات جمدن (کودکی یا حرف مصدر (محصول ترکیب) چست و اطیغ
 و خندان و شیرین زبان یعنی طمانی دبلالی بر جوان بزم مجلس عشرت مرده ایدی یعنی بزمله هم صحبت ایدی

رد شعی

رد سروری و شعی

رد شعی

رد سروری

رد شعی

رد شعی

شویلمک کو کازده هیچ بر نوعدن غم یوغدی یعنی کو کازده غم کلزایدی و دوداغی
 کوله دن جمع یلزایدی (یعنی یومزدی پر روز کار کیدی که اتفاق انکه ملاقات واقع اولدی
 اندن صکره اتی کوردم اولمش و اوغل قزیندا و طاهر اولمش و شتکی کوکی کشلش و کل
 هوسی صولش (حاصلی اولده اولان ذوق و شوق و صفای کشلش صوردم که بونه حالتدر
 دیدم دیدی اوغلانچقلر کتورلدن بری یعنی اولاد صاحبی اولالی ارتق اوغلانچقلق ایلدم
 (بیت) ما ذا الصبا و الشبب غیر لمی * و کتی بتغیر الزمان ندر (ما ذا ای شی معناسنه
 محلا مرفوع مبتدا) الصبا صادق کسر یله جهله و هوا و هو سه میله دیرل الف مقصوره ایله
 اما صداد مفتوح و انچه الف مدوده در (واو حرف حال) الشبب پیرلکه دیرل لفظا مرفوع
 مبتدا (غیر فعل ماضی مفرد مذکر غایبدر تفعیل بایندن) له لامک کسری و عجمک تشدید یله
 او موزله اینن صاچه دیرل و یا ضمیر تکلم محلا مجرور مضاف الیه و جار مجرور یله محلا منصوب
 مفعول غیر در وجه فعلیه محلا مرفوع خبر مبتدا در وجه اسمیه محلی نصب در حالت ایله
 (کفی فعل ماضی مفرد مذکر غائب ضرب بایک نافض بایسندن) بتغیر یا حرف زائد فی الفاعل در
 و جار مجرور یله محلا مرفوع فاعل کفادر و تغیر زمانه اضافتی مصدرک فاعله اضافتدر (و نذرا
 تغیر زمانی تمیز ایدر انذار معناسنه) نذرا اعلام در تحو بقله (و کفی متعلقا یله برقد تقدیر یله محلا
 منصوب حالدر) (محصول بیت) نذر بوجهله و هوا و هو سه میل دخی از زوی نفسانی به رکون و احبابه
 طرب و شوقه نهالک حال بوکه پیرلک که نذر موت و سفیر فوت در صاچمک لوتی تبدیل و تغیر
 ایلدی و بی عمرمک آخری قریب اولمغه انذار و تحو یف ایلدی (یعنی موت قریبینه دلالت ایلمکله
 حال بوکه صاچمک لوتی زمانک تغیری بکاذب و مخوف بتر) حاصلی شهرمی زمانک تغیر ایلدی
 کافی ایکن و موعک قریله تدبیر ایکن پیرلک شهرمی اغرغری نه بلادر (بیت) چون پیر شدی ز کودکی
 دست بدار * بازی و ظرافت بچوانان بکذار) کودکی یا حرف مصدر (دست بدارک مفعول صریحی
 و ز کودکی غیر صریحی بداردار بدندن فعل امر مفرد مخاطب در بونده طوط چک معناسنه در) بدار
 داشتندن اخذ ایدنر خط ایشلر (بکذار فعل امر مفرد مخاطب قو دیمکدر ترک و تسلیم ایله معناسنه
 (محصول بیت) پیرله خطاب عام طریقه یور چونکه پیر اولدک اوغلانق هوسندن ال چک یعنی
 اول هوا یی ترک ایله او یونی و ظرافتی جوانره قو یعنی انره بقله (مشوی) طرب بچوانان ز پیر
 بجوی * که دکر نایاب رفته بجوی) طرب بچوانان مصدرک فاعله اضافتدر (که حرف تعلیل
 (ناید اصلی نیاید ایدی ضرورت وزن ایچون همزه دن منقلب اولان یا حذف اولندی) بجوی
 یا حرف صله (بجوی فعل نهیدر جوی بدندن جستن دن دین یا کلس سولش (محصول بیت) تازه
 جوانک شتکنی و شاد لقی نیردن آسته یعنی پیر تازه جوان کی اهل شوق و ذوق اولار ز پیرمقدن
 آقوب کبدن صور بدخی ایرمه کلزایدی جوانلق کتد کدن صکره بردخی کلز (زرع راجو
 رسید وقت درو * نخرامد چنانکه سبره نو) زرع اکن (و را حرف تخصیص) و یا حرف
 مفعول (وقت در و لامیه در بچم وقتی دیمکدر) در و دالک کسری و رانک فحیه اسم مصدر در
 بچم معناسنه (در و بدندن) نخرامد فعل نفی استقبال مفرد غائب (سبره نو بیانه نو بونده تازه
 معناسنه در) (محصول بیت) زرع و بازعه چونکه بچم وقتی ایشدی یعنی بچمک زمانی اولدی
 تازه سبره کی صالتر یس پیر بدخی تازه جوان کی شادان و خندان اولماز قصه دن مراد
 حصه در (قطعه) دور جوانی بشد از دست من * آه و در یغ آن زمن دل فروز) دور جوانی
 زمان جوانی دیمکدر (بشد برفت معناسنه در) (زن زانک و عجمک فحیه لیه زمان معناسنه در) (دافروزه
 اضافتی بیانه در) (دافروزه وصف ترکیبدر فروز بدندن کوکل یا کلدن ریجی یعنی قلبی روشن

ردا بن سید علی و سروری

ردا بن سید علی و سروری

ایمچی دیمکدر (محصول بیت) المذن جوانلق زمانی کندی یعنی نیر اولدم آه ودر یغ اول داغروز
 ونورانی زمان حضرت شیخ بکمش جوانلق زمانه تأسف چکوبدر یغ وحسرت بیر (قوت
 سر پنجه شیر برقت * راضیم اکنون پشیری چوبوز) قوت سر پنجه شیر لایمه و بیایه در
 (پشیری باحرف صله) پشیر معروف (یوز پارس دید کلری حیوان مفترسدز که پشیره زیاده مانلدن
 (محصول بیت) پیرلکدن شکوی ایدوب پیور رارسلا نه منسوب سر پنجه قوتی کندی یعنی جوانلق
 زوری کندی قالدی شمیدی پیر اولوب دیشلرم قالمیچق پارس کی پشیره راضیم اولده قوری
 اولماقی شرطله یوز قاج بیت که پیرلک احوالده واقم اولمشد رسودی نامرادک تمام وصف
 حابدر عقی عنه (پیره زنی موی سببه کرده بود * کفتش ای مامک دیرینه روز) مامک
 مام مادر معنانه در (وکاف ادات تصغیر) دیرینه روزه اضافتی بیایه در (دیرینه روز
 وصف ترکیبدر اسکی و چوقدانکه کونلی دیمکدر ز برادر پشیره اسکی و چوقدانکی دیمکدر
 (محصول بیت) بر پیر قاری صاحبی سیاه ایلشیدی یعنی بویامشیدی بن اکا دیم ای چوق
 کونلی باشلی انا جقم (موی پشیر سببه کرده کیر * راست نخواهد شدن این پشت کوز)
 بوییت مقول قولک تنه سیدر (پشت کوز بیایه در کوز کاف عجمک ضمی وزاء عربله بوکری
 دیمکدر زاء عجمله دینلر بویایک فایده پنه ناظر اولماشدر (محصول بیت) پیره زنه دیم مویکی
 تلبیس و حیلله ایلله سیاه ایلش یعنی بویامش فرض و قیاس ایلله اما بولکاش ارقه و منحنی قامت
 راست اولیسر کلدن حاصلی صاحب فرامغه بولکاش ارقه طوغرولماز (حکایت) روزی
 بجهل جوانی بانک بر مادر زدم دل آزده بکنجی نشست کریان همی کفت مکر خردی فراموش
 کردی که در شنی میکنی) بانک بر مادر زدم یعنی آنام اوزره پک چاغردم حاصلی اولمغه غضبیه
 سوز آندم (دل آزده بکنجی نشست کولکی اینجنوب بر بوجقه اوتوردی (ازرده ده ماه رسمی
 حرف ترتیدر) کریان صفت مشبهه در اغلبارق دیمکدر (همی کفت سو یلردی (محصول ترکیب)
 برکون جوانلق جهلله انامک اوشنه پک چاغردم کولکی اینجنوب بر بوجقه اوتوردی اغلبارق
 سو یلله یکی حاده کانه اوشلغی اوشندک که خشونت و غلظت یدرسین بکا (قطعه) چه خوش
 کفت زالی بفرزند خویش * چودیش بانک افکن و پیل تن) زال قاری و عجز معنانه (باحرف
 صله) فرزند خویش لایمه کندینت اوغله دیمکدر (بانک افکن وصف ترکیبدر) افکنیدن پلنک
 براغیچی یعنی یقینی حاصلی بهادر قدن عبارتدر پیل تن ده قبل کوده لی یعنی زورلی دیمکدر (محصول بیت
 بر قاری کندی اوغله نه کوزل دیدی چونکه ارسلانله و قیلانله غاب و قبل زورلی کوردی
 (کراز عهد خورد بیت یادامدی * که بیچاره بودی در اغوش من) عهد خردی لایمه (ویا
 ساکنه حرف مصدر) وناضیر خطاب (که حرف رابط صفت) در حرف ظرف (اغوش قوجاق
 دیمکدر (محصول بیت) قاری فرزند پنه در اکر اوشملق زمانی و وقتدن یادیکه کلیدی یعنی
 کوچکلک حاصلی خرد کلک اکایدک که بنم قوجاغده بیچاره و بی تاب و توان ایدک (نکردی
 درین روز برمن جفا * که توشیر مردی و من پیره زن) نکردی جواب شرط واقعدر و شرط
 وجوابی مقول قول زالدر (که حرف تعلیل) شیر مرد بهادر معنانه ترکیبده تحریف ایدوب
 شره مدبرلر (محصول بیت) اگر سن قوجاغده ایکن عجز یکی و بیچاره لککی بیلدک بولکونده
 بنم اوزریمه جفا ایلزدک یعنی بکا اذا و جفا ایلزدک ز براسن بهادر ارسلان و بن قوجاقای
 حاصلی اول حال اکایدک بکار ایدردک (حکایت) تواناری بخیل رایسری رنجود بودنیک
 حواش کتدر مصلحت است که از بهر او ختم قرآن کی و بیلد قرآن باشد که خدای ته لی
 شهادت ختی بایده فرورفت و کفت ختم مصحف بحضور اولتر که کله دورست صاحب دلی

رد حلبی و نعمة الله

بشید و کفت ختمش بعلمت آن اختیار افتاد که قرآن بر سر زبانت وزر در میان جان) رنجور
 مر بض (نیک خواه وصف ترکیبدر خواهیدن ایلک دیلیجی) (الف و نون ادات جمع دوستلر
 دیمکدر (ختم مصحف بحضور اولتر که کله دورست (ختم مصحف مصدرک مفعول اضافه ایدن
 (باحرف ظرف حضورده یعنی حاضر) کله کاف عجمک قحیله سوری یعنی قویون سور پشی
 و غیر پشی (بعض یده لام ضرورت وزن ایچون مشدد قننور (محصول ترکیب) بر بخیل غنیک
 اوغلی مر بض ایدی و یا مر بض اولدی دوستلر اکا دیدیلر مصلحت اولدر که انکچون ختم قرآن
 ایلله سین و بیلد قرآن اوله که خدای تعالی شفا و پره بر زمان اندیشه به باتدی یعنی فکره
 طالیدی و دیدی حضورده واقع اولان مصحنی ختم ایلک اولی در زیر سوری ابراقدر قویون
 کچ کلور بر صاحب دل بومصاحبی ایشیدی و دیدی ختم قرآن اکا اول علته اختیار واقع
 اولدی که قرآن دل اوچنده در واجه والتون جان اور نه سنده در (کله تشدید لایله قید ایلنلر
 زائد ایلشدر (منوی) در یفا کردن طاعت نهادن * کشر همراه بودی دست دادن)
 در یفا الف حرف ندبه مصراع ثانی به مصر و قدر (کردن طاعت بیایه در مجازا) کردن
 کاف عجمک قحیله بویون دیمکدر که عرب جیددر (کشر ضمیر کردن طاعته راجعدر) همراه
 بولداشدر قرین معنانه (بودی اولیدی) (باحرف حکایه) (دست دادن بیایه) (محصول بیت)
 حفا و در یفا ککر کردن طاعته کرم و سخا الی همراه اولیدی یعنی کردن طاعتی قومغه
 نه اولیدی اعطا واحسان الی قرین اولیدی حاصلی شویله عبادت و طاعته سرفرو ایدوب
 باش ایندوره ز حیف اگر صدقات و زکات و سخا و کرم بوکه متضم اولیدی نه کوزل اولوردی
 یعنی عبادت و طاعتی زیاده مبرور و مقبول اولوردی حاصلی عبادت و طاعته سخا و کرم قرین
 اولمده یغنه دریغ و حیف چکر (مصراع اولک معناسنی ای دریغ الک طاعتی بویونی قومغه سنه
 یعنی طاعته دین معنایه حیف ایلش (و مصراع ثانیکن نتیجه سنده حیف الک طاعته که
 سخا سز رعله برامز دیدیکی اولمکیدن دخی برامز (دیدیناری چو خرد کل بماند * ورا الحمدی
 بخواهی صد بخواند) (باحرف مصاحبت سببیت متضمن) (دینار اتون) (ویا حرف وحدت
 (الجرری یا حرف وحدت) (محصول بیت) بر دینار سبیلله یعنی صدقه به و یاز کانه و یار عطیه به
 بر اتون و یرمک تکلیف اولمسه خربالچقه قالدیجی کی قالور یعنی و یرمه ده عجز چکر خر
 بالچقه قالمی عجم چوق استعمال ایدر زیرامسکین بالچفه بایچه چقه ده زیاده عاجز اوور
 اکر رالحمد یعنی بر سوره فاتحه طلب ایلشک یوز او قور بایکه دخی زیاده ز راجیدن جهماز
 دل اوچندن چیمسار (حکایت) پیر مر دی را کشتد چرازن نکلی کفت بایره زنه الذی نیاشد
 کفتد زن جوان بخواه چون مکنت داری کنت مرا که پیرم بایره زنه الف نیاشد اورا که
 جوان باشد یا من * پیرم چون دوستی صورت بیدد) زن کردن اولمک معنانه در شکه
 دیساجه ده کچیکه (مردیت یازمای وانکه زن کن) پیور شیدی (الفی یا حرف تنکیر حرف
 وحدت دین بیلر ایش (بعض نسخه ده عیشی واقعدر دیرلک معنانه) (ویا حرف تنکیردر
 (مکنت قدرت معنانه در) (مرا را حرف تخصیص بنم دیمکدر ادات مفعول اولمده جائز
 (اورا بوراده مذکور را کیدر) (چون واو اصلیه ایلله نیچه کیف معنانه) (دوستی یا حرف
 مصدر) (محصول ترکیب) بر پیره دیدیلر نیچون اولتر سین پیر دیدی قریلره اقم بوقدر و انلره
 عیش وزند کانه ایده م دیدیلر نازه زن دله چونکه جسامه مکنت و قدر نک وارد دیدی
 بنم که پیرم قریلره اقم اوایه یا خود بکا * پیرم قریلره عیش و الفت اوایه الک که
 جوان اوله بکانه که پیرم نیچه دوستلغی صورت بغلر یا خود اکا که جواندر نیچه دوستلق

ردا بن سید علی و سروری

رد شعی
رد شعی

رد شعی

صورت بغار (حاصلی پیر اهل انصاف ایش که بویه جوابلر ویرمشدر (یت)
 زور باید نه زور که بانورا کزری دوست که ده منی کوشت) بانوختون دیمکدر (کرز کاف عجمک
 فتنی وزاه عریله هاوج معناسنه در (ویا حرف وحدت (من بطمان دیمکدر (نون ضرورت
 وزن ایچون تخفیف قلندی (کوشت کاف عجمک ضمیمه ات دیمکدر لم معناسنه (محصول بیت)
 زور کرکدر زور کرکز زیر قانچده برکرز سوکلی رگدر اون بطمان ایدن حاصلی آج اولور چلیق
 اولور اما کرز سز اولور ایلانلرند مقبول و مکرم کیر سخندر ایدن غیر برلنسه دکل (حکایت)
 منظومه * شنیده ام که درین روزها کهن پیری * خیال بست به پیرانه سر که کرد جفت
 کهن کاف عربک ضمی و هانک فتنی و ضمیمه اسکی دیمکدر هابی ضمیمه تخصیص ایدنلری وجه
 ایشلر (پیرانه سر پیرلک و فتنه دیمکدر استعماللارند (جفت جیم عربک ضمی و هانک سکونیه
 بونده زوجه مراد در زیر طرفینه جفت دیرلر (محصول بیت) ایشلشم که بوزمانده براسکی پیر
 یعنی بریکین قوجه خیال بغلدی پیرلک و فتنه که زوجه اله یعنی ناهل ایلده حاصلی اولنک
 خیالی بغلدی بوقصه حضرت شجک زمانده ککندینک معلومی اولان قصه زدنر نشکه
 بوظنک آخرنده نصیرج ایلر (بخواست دخترکی خوروری کوه نام * چودرح کوه رش از چشم
 مردمان بنهفت) دخترکی کاف حرف تصغیر (ویا حرف وحدت (خوروی وصف ترکیبی
 صفت دختر (کوه نام اضافی بیانه در اولده وصف ترکیبی اقسامنددر (جوادات تشبیه (درج
 دالاک ضمی و هانک سکونیه جواهر حقه سنه دیرلر (کوه ره اضافی لامیه تعریب ایلدکلرند
 جوهر دیرلر (شین ضمیر دختره راجعدر (چشم مردمان لامیه (بنهفت باحرف ظرف (ویا حرف
 تا کید (ونبهفت نونک و هانک ضمیمه بله کرلی دیمکدر بونده مراد مستوره لکدر (محصول بیت)
 کوه آدل خوروی برقیز جفزدیلدی حاصلی برکوزل قزدیلدی جوهر حقه سی کی اول فیر
 مردم کوزندن مخنی و مستوره ایدی یاخود گندینک کوهری حقه سی کی خلقک کوزندن مستور
 ایدی مصراع ثانیک معناسنی فرجی کی مردمک کوزندن مخنی ایدی دین فتنی ایلری گمش
 (چنان که رسم عروسی بود تماشا بود * ولی بحمله اول عصای شج بخفت) عروسی یاه
 نسبتله دوکونه دیرلر (بود فعل مضارع مفرد غائب اولور دیمکدر (و بود فعل ماضی مفرد غائب
 اولدی دیمکدر (ولی ادات استدراک (باحرف ظرف (حمله اول بیانه (عصای شج لامیه
 (بخفت باحرف تا کید (خفت خانک ضمیمه فعل ماضی مفرد غائب بونده باندی دیمکدر
 (محصول بیت) انجیلین که دوکونک عادت و قانونی او اور تماشا اولدی اما حمله اولده یعنی اول
 سکرد مده شجک عصای باندی حاصلی آئی ازاله بکارت ایده مدی یعنی درج عقی دله ده
 دولت مساعد اولدی (تماشا برینه مهیا یانلر جمع منونه مخالف یازمشلر * کان کشید زرد
 برهدف که نتوان دوخت * مکر بسوزن پولاد جامه هنکفت) هدف هانک و دالاک فقهه بله
 اوق نشانه دیرلر (دوخت مصدر معناسنه در (مکر الا معناسنه در (باحرف صله (سوزن
 سبنک ضمیمه اکنه به دیرلر پولاد اضافت بیایه در (پولاد یاه عجمک ضمیمه چلیک دموره دیرلر
 (جامه هنکفت بیایه (هنکفت هانک فتنی و کاف عجمک ضمیمه سبق طوقش نسنه (محصول بیت)
 پیرکائی چکدی اما نشانه اورامدی یعنی ازاله بکارت مالک اولدی زیر دیمکد اولماز مکر
 پولاد ایکنه ایله سبق طوقش اثنای حاصلی آت مساعد ایده میجه ازاله بکارت مبسر
 اولماز (بدوستان کله آغاز کرد و جت ساخت * که خانمان من این شوخ دیده پاک برفت)
 کله کاف عجمک کسر بله شکایت معناسنه در (خانمان او ویرق معناسنه در اما نعمة الله مال
 و هانک و طوار دیش (پس مال و رزق دینه دخل ایدن زانل ایش حاصلی ترکه بکب اولوب

ردابن سید علی و ستریزی

ردابن سید علی

ردسروری و شعی

ردسروری

املا اولتی کرک (شوخ دیده کستاخ معناسنه در (پاک برفت پاک سپردی یعنی هرغ وار ایدینه
 انلاف ایلدی زیر پاک بد درلر هرانی و ارایسه الوب ککوزمکه یعنی پرنده نسنه قومامغه
 (محصول بیت) پیر حجاب ایلماک ایچون دو سترینه شکایت ایلکه باشلوب حجت و دلیل
 پیدا ایلدیکه بنم مال و ما ملکی بوکستاخ پاک سپردی نسنه قومادی کینی مهر معنسه
 و کینی دوکونه صرف ایدوب فقیر اولدم بوخود قیر دکل ایش بن مغبون اولدم دیواظهار
 شکوی ایلدی (پاک برفتک معناسنی نم و ارایسه اتاسی و اتاسی اوینه ایلدی دین معنای
 مرادی قتی بیانه ایشلش (میان شوهر وزن جنک و فتنه خاست چنان * که سر بشکنه
 و قاضی کشید و سعدی کفت (شوهر شبنک فتنی و ضمیمه عورت اری (بشکنه باحرف صله
 (خاستک فاعلی (جنک و فتنه به راجع تحتند ضمیر در علی سبیل البدل (سر بونده غایت و نهایت
 معناسنه در تقدیری سرش در (شین جنک و فتنه به راجع در طریق مذکور ایلده (کشید فعل ماضی
 مفرد غائب مبنی للمفعول معناسنه بینه فاعلی مذکور کیدر چکدی یعنی متهی اولدی دیمکدر
 (و سعدی کفت مابعدنه مرهوندر (محصول بیت) ارو عورت اراسنده جنک و فتنه شوبله
 قالدیکه اوجی یعنی اونه سی شکنه به و قاضی به متهی اولدی یعنی دهواتک اوجی قاضی به وصو
 باشی به چکدی حاصلی دعوی ایلده قاضی به و صو باشی به واردیلر (پس از خلافت و شنعت کاه
 دختر بنسنت * ترا که دست بلرز دکهر چه دانی صفت) خلافت نابونده اسلوب عجم اوزره
 داخلدر زیر بونک اصلی خلافت که مفاعله یانک مصدر تانیسدر (شنعت و شناعت چیرکنلک
 معناسنه در (ترا حرف تخصیص سنک دیمکدر (بلرز یاه استمرار ایلده فعل مضارع مفرد غائب
 فاعلی تحتند بده راجع ضمیر در (کهر سفتک مقدم مفعولیدر (وسفت سفتن معناسنه در (دانیکنک
 مفعولیدر دانی فعل مضارع مفرد مخاطبه بلورسین یعنی نه قادر سین دیمکد اولور (محصول بیت)
 سعدی دیدی بوقدر مخلف و شناعت نصکره دخترک کاهمی بوقدر سنکدر زیر سنک که
 پیرلکدن الک در کهر دلمکه نه بلورسین یعنی قادر دلمکدن دخترک نامی کهر اولدی یعنی جهندن
 پنده ابهام و لطیفه وارفسد بر * باب هفتم در ناثر تربیت * یکی از وزر افسری
 ککودن داشت پیش یکی از دانشمندان فرستاد که مر این را تربیتی کن مکر عاقل شود مدتی
 تعلیم کرد مؤثر نبود پیش پدرش کسی فرستاد که این عاقل نمی شود و مراد بیوانه کرد (کودن
 کاف عربک و دالاک فقهه لریله عربیدر لغته سمراشته دیرلر صکره غنی و احق معناسنده شایع
 اولدی (تربیتی باحرف تنکیر (مکرادات مخنی (مدنی باحرف وحدت (محصول ترکیب) وز پرزدن
 برینک راجع اوعلی و ارادی دانشمندلر دن برینک فتنه کوندردیکه بونی تربیه ایلده اوله که عاقل
 ودانا اوله بومدت بوکا تعلیم ایلدی مؤثر اولدی بیایه فتنه برکجه کوندردیکه بو عاقل اولماز و بی
 دیوانه ایلدی حاصلی بو عاقل اولدی بقدن غیر بییده دیوانه ایلدی (قطعه) چون بود اصل
 جوهری قابل * تربیت رادرو اثر باشد) اصل جوهر لامیه در (ویا حرف وحدت (تربیت تفعیل
 یانیدن مصدر در ثابا مصدر دن بدلدلر (و باحرف تخصیص (در حرف ظرف (اوضیری اصل
 جوهره راجعدر (محصول بیت) چونکه بر جوهرک اصلی یعنی ذاتی قابل اوله تربیتک ایده اثری
 اولور یعنی تربیت ایده مؤثر اولور (هیچ صیقل نکوتاند کرد * آهی را که بد کهر باشد) صیقل
 صادق و قافک فقهه لریله و یانک سکونیه دموردن پاس اچیی کچسه یعنی صانعک اسمیدر عجم
 صانعدن صنعت نقل ایدوب استعمال ایدر دین افترا ایش بلکه اسم الی که مصله درانک معناسنه
 استعمال ایدرلر (ندان بونک کی پرده نتواند معناسنه در (و کرد کردن معناسنه در (آهن دمور (ویا حرف
 وحدت و رادات مفعول (که حرف رابط صفت) کهر بونده اصل معناسنه در (محصول بیت)

رد شعی

ردسروری

هیچ بر استاد صیقلی اویا که قادر دکلدر بر دمر یکه اصلی و ذاتی بر امر اوله (سک بدر بای هفتکانه مشوی * که چو ترشد پلید تر باشد) سک مشویک مفعول صریحی و بدر یا غیر صریحی هفتکانه به اضافتی بیانی در اصلنده هفتکانه بد بشرد بشرد بشرد بشرد اما بونده در بای هفتکانه دن بدی در یا مراد در پس بدی دوری در یا ایله تفسیر ایند تر نشیر ایلشیر (مشوی فعل نهی مفرد مخاطبدر) شوییدن شستن دن دینلر غلط سوبیلدر (که حرف تعلیل (زیباش معناسنه در (پلید به عجمک فیتی و لامک کسر یله مر دار دیکدر) (وزادات تفصیل (محصول بیت) کللی باک اولسون دیویدی دکرله یومه زیرا چونکه یاش اولدی اولدیکدن دخی مر دار اولور (خرعسی کرش بیکه برند * چون بیاید هنوز خراب باشد) کرش ضمیری خره راجه در (محصول بیت) حضرت عیسی علیه السلام خربنی اگر فرضا مکه به ده ایلدوب کتور در رسه چونکه مکه دن کله الان خردر مکه به واروب کلک خربلکدن آتی اخراج ایلز (حکایت) حکیمی پسران را پند می داد که جانان پدر همز آموزید که ملک و دولت دنیا اعتماد را نشاید و جاه از دروازه پدر زود و سیم و زرد در سفر محل خطر است باد زرد بیکبار ببرد و باخواجه بنفاریق بخورد اما هنز چشمه زاینده است و دولت پاینده و اگر هنز مند از دولت بیفتند غم نباشد که هنز در نفس خود دوامست هنز مند هر جا که رود قدر بیند و در صدر نشیند و بی هنز هر جا که رود لقمه چینه و سختی بیند (حکیمی یا حرف وحدت (پسران را تقدیری پسرانش را در (را ادات مفعول) (که حرف بیان (جانان الف و نون ادات جمدر (آموزید فعل امر جمع مخاطب) (که حرف تعلیل (ملک همک کسر یله اموال و ائصال معناسنه در یعنی هر کس مالک اولدینی نسنه اما همک ضمیمه ملک و پادشاهانه درل مصدر معناسنه (دولت دنیا لامیه (اعتماد را را ادات مفعول) (نشاید فعل نهی استقبال مفرد غائب لایق دکل دیکدر) (جاه منصب (دروازه شهر قیوسی که سوغاقی باشنده او اور که کوند ز اچق طورر و کیجه ایله قانور زیرا در قیو وواز باز معناسنه آچق دیکدر) (و هاء رسمی ادات تخصیص در آچق طورر دیکچون بوجنس قیو به کوچه بنده در سوغاقی باشی بغلر دیکچون زیرا کوچه تصغیر کوردر که کوبدن مقصود در که غله در سوغاقی بغلی دیکدر (ایندی دروازه سوغاقی و قلعه قیوسی دین حقیقتن بیلوب غیر باره تقلید ایله سوبیلش (وسیم و زرد در سفر محل خطرست یعنی خوف بخلنده در (باد زرد بیکبار ببرد و باخواجه بنفاریق بخورد) (بیکبار بر او غور دن دیکدر (خواجه یعنی صاحب سیم و زر) (بنفاریق آرد آرد) (چشمه زاینده بیانیه زاینده نون طوغوجی چشمه یعنی دائمی کسار) (دولت پاینده بیانیه پاینده ثابت دیکدر زیرا پایدن کوبددر) (لقمه چینه لقمه دیوشور یعنی دینجیلاک ایدر فعل مضارع مفرد غائبدر چینه دیندن چینه دکل به مضیلر ظن ایلدیک کی (محصول ترکیب) بر حکیم اوغلارینه نصیحت و برردی که ای باباک جانلری هنز تحصیل ایلاک زیرا دنیا ملک و ذاتی اعتماد لایق دکل و جاه و منصب شهر قیوسندن طشره سنکله کتمز یعنی غربته کتسک منصب سنکله بیله کتمز بلکه بیدیکل برده قالور و التون واجه سقرده خوف معانده در یا اوغلر بیلر بر او غور دن ایلدر و یا صاحبی آرد آرد باب یاب بیر اما هنز دائما آقچی بکار در که هیچ کسار و ثابت دولت در که اولنجه سندن آرمز هر قنده ایسک سنکله بیله در و اگر اهل هنز دولتدن دوشور غم دکل زیرا هنز قنده دولتدر اهل هنز قنده که کبدر قدر و عزت و حرمت کورر و صدر بخلنده اونورر حاصلی رعایت بواور اما هنز سیز ره که کبدر دینجیلاک ایدر و روز کاردن شدت کورر (بیت) سختست پس از جاه تحکم بردن * خوکرده بنساز جور مردم بردن) سختست مقدم خبر (و بردن مؤخر مبتدا (پس از جاه خبرک ظرف زمانی (تحکم تفعل بایندن مصدر در ترکیب حکمی التسه اواق

رد شرح ججا
رد ابن سید علی
وسموری

رد سموری و شعی

رد شعی

یعنی حکومت چکمک برده نک مفعولی (خوکرده ملئوس اولمش دیکدر) (بنساز با حرف صله و یا حرف مصاحبت نازه و ناز ایله (جور مردم لامیه و بردنک مفعولی بردن مبتدا و قدر سختست خبری (محصول بیت) منصب دن صکره یعنی منصب دن آرلدقدن صکره الک حکمی و امری کوتورمک قنبد یعنی مشکدر ناز و نعمته و یا ناز و نعمته ملئوس اولان خاق جور و جفا سنی کوتورمک شدید در حاصلی کوچدر (قطعه) و فنی افتاد قنسه در شام * هر کس از گوشه فرارفتند) و فنی یا حرف وحدت (قنسه یا حرف وحدت (و همزه حرف توسل) (در حرف صله حرف ظرف اعتبار ایدن بطرایمش (گوشه یا سیده حرف وحدت و همزه حرف توسل (قنسه و گوشه همزه زنی حرف وحدت دین غریب افزا ایلش (محصول بیت) بروقت شامه بر قنسه دوشدی پس هر کس بر گوشه دن کندیلر یعنی وطن دن آیر بیلوب دیار غربته طاغدیلر (روستا زادگان دانشمند * بوزیری پادشاه رفتند) (روستا کویدر قریه معناسنه (روستا زادگان کوبده تولد ایلان اولاد (دانشنده اضافتی بیانیه (بوزیری یا حرف صله (و یا اولی حرف مصدر (و ثانی اضافت ایچون کیشدر که لامیه در (پادشاه دن حاضر و رت قافیه ایچون حذف اولندی ضرورت وزن ایچون دین خط ایلدی (محصول بیت) کوبک دانشمند اوغلا نیچقلمری یعنی او قومش کوبایلر پادشاهک و زولکنش کندیلر یعنی سلاطینه و زرا اولدیلر) (پسران و زپر ناقص عقل * بکدایی پروستارفتند) (پسران و زپر لامیه (ناقص عقل وصف ترکیبدر پسرانه صفتدر و زپر دکل (بکدایی یا حرف صله و یا حرف مصاحبت و یا حرف مصدر (پروستار یا حرف صله (محصول بیت) و زپر ناقص عقل اولان اوغلاری کدالغله کوبه کندیلر یعنی شهرده دینجیلاک ایلاک حجابندن روستاره جراتی ایدر ردی زیرا اعتبار علم و کلاه در نسب و ماله دکل (بیت) میراث پدر خواهی علم پدر آموز * کین مان پدر خرج توان کردیده (روز) میراث پدر لامیه (خواهی فعل مضارع مفرد مخاطب معنای شرطی متضمن (علم پدر لامیه و آموزک مقدم مفعولدر (آموز فعل امر مفرد مخاطب او کورن دیکدر) (کین اصلنده که این در که حرف تعلیل و این اشارت قریبدر مان پدر که لامیه در (و توان کردید مفعول اولی (و خرج ثانی) (کرد مصدر معناسنه در (بده روز یا حرف ظرف در روز اون کون (محصول بیت) اگر باباک میراثی دیلر سک باباک علمنی او کورن یعنی باباک منصبی دیلر سک باباک هنز بی تحصیل ایله زیرا بومال پدری اون کونده خرج ایلاک ممکنست ر اما هنز بر دو کمنز مالدر (حکایت) یکی از فضلا تعلیم ملک زاده کردی و ضرب بی محابازدی و زجر بی قیاس کردی پسران بی طققی شکایت پیش پدر برد و جامه از تن دردمند برداشت پدر را دل بهم برآمد استاد را بخواند و گفت بر پسران آحاد رعیت چندین جناح و تو بیخ روانمی داری که پسر مرا سبب چیست گفت سخن باندیشه باید گفتن و حرکت پندیده باید کردن * ه خلق را خاصه پادشاهان را که هر چه بردست و زبان ملوک رفته شود هر آینه با فواه گفته شود و قول و فعل عوام را چندین اعتبار نباشد) تعلیم ملک زاده مصدرک مفعولنه اضافتدر (زاده یا حرف وحدت و همزه حرف توسل (همزه حرف وحدت دین زائد سوبیلش (کوردی یا حرف حکایت (ضرب بی محابا بیانیه بی توقف و بی پروا دیکدر (زدی یا حرف حکایت (زجر بی قیاس زجر لفته سورمکدر اما بولک کی پرده جور و جفا مراد در (کردی یا حرف حکایت (بی طاقنی یا حرف مصدر (تن در دند بیانیه (بهم برآمد متعین اولدی (آحاد رعیت افراد رعیت دیکدر) (پسر مرا لامیه بهم پسر دیکدر (بعض نسخه ده (فرزند مرا اوقعدر) (بونده پسر مرا بازان بودند معلومدر فارسیه رسوخنی بوقدر (سخن باید گفته نک مفعول صریحی (و باندیشه غیر صریحی

رد شعی
رد شعی

رد ابن سید علی

رد شعی

بعض نسخده اندیشیده واقعدر و بعض نسخده باید گفت و باید کرد واقعدر (خاصه خصوصاً)
 دیکدر (پادشاهان را ادات مفعول) که حرف تعلیل هر آینه البته (بافواه با حرف ظرف) (افواه)
 ذک جعیدر اغزل دیکدر (محصول ترکیب) فضلالن بریسی بر پادشاه زاده بی تعلیم ایدردی
 وی توقف و بی پروا بوکا کونک اورردی و اورانسر جور و جفا ایدردی شاه زاده طاقلسر لکدن
 بیامی قته شکایت ایلندی (یعنی پدر پنه اول بی رحم استاد بدن شکایت ایلندی) و مجروح
 کوده سندن قفتان چیقاروب چوماق نشانلرین کوستردی بالیسی بونک بوحالنی کورنجه منقبض
 و مکر اولدی (حاصلی غضبه کادی استادی دعوت ایلندی و دینی افراد رعیت او غلریک
 اوزدینه بوقدر جور و تیوخی روا یعنی جائز طوغرسین که بنم او غلومه روا طوغرسین سبب ندر
 استاد دیدی سوزی فکرایله سولیک کرک و حرکتی مقبول ایلک کرک جج خلفه خصوصاً پادشاهلره
 زیرا هر نسنه که ملوک اندن و دیندن صادر اولور البته دیلارد سولینور یعنی خلق ارا سنده
 شیوع بولور اما عوامک قول و فعلنه اعتبار یوقدر یعنی ملوک اقبال و افعالی کی معتبر دکلدر
 (قطعه) اگر صدنا پستد آید ز درویش رقیبانش یکی از صدندانند (محصول بیت) اگر
 یوز قول و فعل نام قبول کاورسه (یعنی صادر اولور سه مرددر و یشدن بولدا شلری یوزدن بریسی
 بلزل ز بر اخیار اعتبارده اولنلر دن دکلدر) و کرک ناپسند ایلر سلطان ز اقلیمی باقلیمی
 رسانند (محصول بیت) اما اگر سلطانن بر قول و فعل ناپسند صادر اولور سه اتی اقلیدن اقلیمه
 ابرشدرلر (یعنی مملکت مملکت یابیلور کیدر) پس در تهذیب اخلاق خداوند زادگان انبهم الله
 بنانا حسنا اجتهدا پیش ازان باید کرد که در حق عوام) تهذیب تفصیل بایندن مصدر در تطهیر
 معناسنه (اخلاقه اضافتی مصدرک مفعولنه اضافتی در) اخلاق خلقک جعیدر خالک ضمی
 ولایک ضمی و سکونیه خوی و عادت معناسنه (خداوند زادگان اضافتی لامیه در) انبت فعل ماضی
 مفرد مذکر غائبدر افعال بایندن (انبات بتور مکرر) هم ضمیر منصوب متصل مفعول صریحیدر
 انبتک (وجلاله فاعلی) (بنانا مفعول مطلق) (حسنا صفتی) (اجتهاد افعال بایندن مصدر در
 سعی و کوشش معناسنه) بیش باه عربیک کمر به زیاده معناسنه در (محصول ترکیب) وقتا کیم
 سلاطینک اقبال و افعالی عوامک اقبال و افعالی کی اولد بیه پس پادشاه زادلرک اخلاقنی پاک
 ایاده الله تعالی انلری کوزل نبات بتورسین یعنی کوزل و مقبول نبات کی مقبول عالم ایلسون جهله
 معترضه دعاء له در پس بونلرک تهذیب اخلاقده سعی و کوشش اندن زیاده ایلک کرک که
 عوام زاده لک حقه ز برامقام اعتبارده بونلردر عوام زاده دل دکل (قطعه) هر که در خردیش
 ادب نکند در بزرگی فلاح ازو برخاست) هر که یعنی هر کس که تنکه مکرر بیان اولندی (خردی
 با حرف مصدر و شین که به راجعدر) بزرگی با حرف مصدر اولوق و بیوکک (فلاح اسمدره فوزه نجات
 معناسنه) یعنی صلاح حال معناسنه ثلاثین فعلی مستعمل دکلدر افعال بایندن مستعملدر
 مفلح دیرلر یوایشلی کشی به (محصول بیت) هر کیمسه که خرد لکنده (یعنی اوشاف لکنده) بی نادب
 الازل ابر لکنده و بیوکک لکنده اندن فلاح قاقار (بوند ماضی مستقبل معناسنه در حاصلی
 کوچک ایکن مؤدب اولیان بولک اولنجه بی ادب اولور) (چوب تر اچنان که خواهی پیچ
 نشود خشک جز با تش راست) چوب تر پانیه چوب اناج (و تر باش) (پیچ فعل امر مفرد مخاطبدر
 پیچیدن بونده اکث و یوکک معناسنه در) (نشود فعل نئی مستقبل مفرد غائب اولور دیکدر
 خشک تقدیری چوب خشک در) (باش با حرف مصاحبت) راست بونده طوغری معناسنه در
 (چو بی صصایله بیان ایدن اغاجی بیلز ایش (محصول بیت) باش اغاجی آنجلین که دیلرسین لک و بونک
 اما قوری اغاج آتشدن غیر به راست اولما ز یعنی طوغر اولما ز (بیت) ان الفصون اذا قومنها

اعتدلت و لبس بنفک التقوم بالخشب) غصون غصنک جعیدر دال و بوداق معناسنه (اذا
 معنای شرطی متضمن اسم ظرف) (قومت فعل ماضی مفرد مذکر مخاطبدر تفصیل بایندن
 مصدری تقوم کلور طوغر لتمام معناسنه) (هاضمیر منصوب متصل مفعول صریحی) (غصونه
 راجعدر) (اعتدلت فعل ماضی مفرد مؤث غائبدر افعال بایندن فاعلی تحشده غصونه راجع
 ضمیر) معتدل بونده مستوی و مستقیم معناسنه در هر سه سی و صله ساقط اولور (لبس اسمی
 مفرد ضمیر شاندر لبس الحال والشان دیکدر) (یتفع فعل مضارع مفرد مذکر غائبدر فتح بایندن
 (وکاف ضمیر منصوب متصل مفعول صریحی) (التقوم لفظاً مرفوع فاعلیدر وجهله فعلیه
 اعرایدن محلاً منصوب خبر ایش در) (بالخشب جار مجرور به تقویمه متعلقدر) (خشب خالک
 و شینک ضمیله خشبیه لک جعیدر خالک و شینک فکمه لک به بوند فوری اغا جار مراد در
 (محصول بیت) تحقیق تازه بودا قروقدن انلر بچن سن انلری طوغر لتمام مراد ایلک طوغر یلور
 (اما حال و شان بودر که سکا فاند و برمن قوری اغا جار طوغر لتمام سعی و کوشش ایلک
 تنکه پیوردی آتشدن غیر به راست اولور) (ملک را حسن تدبیر ادیب و تقریر سخن او پسندیده
 آمد خلعت و نعمت بخشید و پایگاهش از آنچه بود بزرگتر دانید) (محصول ترکیب) پادشاه
 استاد ک حسن تدبیر و آتک سوز تقریر ایلدی مقبول کلدی خلعت و نعمت با غشلدی
 و مرتبه و منصبی اولدوغندن بوجهرک ایلندی یعنی منصبی زیاده ایلدی اولکیدن (معلوم
 اولاً که مذکور ادبیک فضلی و ارایش اما تعلیمی بوعیش و الانسلوب تعلیمه مالک اولان
 شا کردی دو ککه محتاج اولما ز بلکه از ارفع به محتاج اولما ز دکل که دو ککه (ز بر حسن تعلیم
 داد خدادر علم و فضله نسبت دکلدر) (حکایت) معلم کتابی را اسم فاعلک ظرف مکانه
 اضافتی در) (معلم تفعلیل بایندن او کرد یعنی کیمسه) (و معلم تفعلیل بایندن او کریمی کیمسه
 بعض جهله معلم شا کردنه دیرلر تفعلیل بایندن اسم مفعول صیغه سی اوزره بوجود حیوانات
 چنسنده مستعملدر انسانده استعمالی جار دکلدر) (تنه که تعلیم معلم بو که قرینه در و فروع
 کتابلر ده کتاب صید ده کلب معلم بختی خود مبتدر فقدر) (کتاب کافک ضمی و نالک تشبیه
 لفظ مشترک در مفرد ابلیه جمع یبند) (مفرد اولنجه مکتب معناسنه در) (اما جمع اولنجه کتابلر
 دیکدر) (بعض شراح مختار صحاح کلامنی غلط چیقاروب خطا فاحش ایشلر دیمش که
 بضم الکاف و تشدید التاء یعنی الکتاب و الکتاب و المعنی علی الاول بالتری بر یاز یچار
 معین) (و علی الثانی بر کاب معین و علی الثالث بر مکتب معین و مختار صحاح کعبساری
 بودر الکتاب بالضم و التشدید الکتابه و الکتاب ایضاً و المکتب واحداً تهی تأمل ندر) (منه سند
 کتاب جمع کاتیدر اما بونده مکتب مراد در دین جعه حصر ایلدکنده اظهار جهل ایشلر
 پس معلوم اولدیکه کتاب مکتبه بر معنایه در) (و با حرف وحدت) (ورادات مفعول) (دیدم
 درد یا ر مغرب ترش روی و تلخ گفتار و بد خوی و مردم آزار و کدا طبع و نابره کار که عیش
 مسلمانان بیدن اویه کشتی و خواندن قرآنش دل مردم سه کردی جمعی مسلمان با کیمه
 و دختران دو شیر بدست جفی او گرفتارنه زهره خنده و نه برای گفتار که عارض سمن
 یکی را طبایحه زدی و کاه ساق بالا و برین دیکری را شکجه کردی الفصه شنیدم که طرفی از
 خیانت او معلوم کردند بزدنش و برانند و مکتب او را بمصلحی دادند پارسایی مسلم و نیک
 مردی حلیم که سخن جز بحکم ضرورت نکفتی و موجب آزار کس برز بانس زرفتی کو د کازا
 هیت استاد نخستین از سر بدر رفت و معلم دومین را اخلاق ملکی دیدند دیو یکد بکر شدند
 و اعتماد حل او ترک علم کردند و در اغلب اوقات باز بچه فراهم نشستندی و اوح درست ناکرده در سر

ردشروی

ردشمی

یکدیگر شکستندی (ترش روی وصف ترکیبی دراکشی صورتی دیمکدر) تلخ گفتار آبی سوزنی
 دیمکدر (بد خوی) و مردم ازارده بویه در برامز خوبی آدم انجیدی (کدام طبع دینگی
 طبعه ملی یعنی طبعکار) ناپرهیزکار کارادات فاعلدر پرهیز سز یعنی فاسق و فاجر (تبه ناک
 و بیه عریض فقهاری و هاه اصلیه بیه تهاه ن مخفف فاسد دیمکدر) کشتی یا حرف حکایه
 او آوردی دیمکدر (کردی یاسیده بویه در) جوی یا حرف وحدت بر بلوک دیمکدر (پسران
 پاکیزه یبانه پاکیزه پاک معنایه در) دختران دوشیزه ده یبانه در (دوشیزه فرز اوغلان
 معنایه در) یا حرف صله (دست جفای او یبانه و لامیه در) گرفتار مبتلا دیمکدر (زهره خنده
 لایه (زهره لفته جگر یانده اولان اوده در) اما اصطلاحده مجال وفدت معنایه مستمدر
 (شکه شاعر دیمش (یت) زهره ندارم که بیوسم لبت * نیروکان دارد ابروی تو (خنده اسعد
 کوله معنایه (بارای گفتار مصدرک معنایه اضافتیدر) زیرا یازا قدرت معنایه اسعد
 مصدری یارستن و باریدن کاور (گفتار کلیمی معنایه در اما اصلده وصف ترکیب در نهایت
 ترکیب خنی قبیلند و سوزکتوریجی معنایه صکره نفس کلامه اطلاق ایلدیلر) که کاهدن
 مخففدر (عارض سین یبانه عجم رای مفتوح اوقور شکه سابقا بیان اولندی بونده عارضدن
 مراد بوزدر (رخله تعمیر ایده نه دخل ایدوب بوزک ایکی یانیدر دین نه سوبلده کن بلزایش
 (طایفه بیه و جیم عجمیلر ایل ترکیحه هباز و شبیه در) ساق بلورین یبانه (بلور ربانک کسری
 و لام مفتوح تشدید به دراصلنده اما عوام تحریف اید و ب لام مخففک ضمیمه استعمال ایدر
 (و یا حرف نسبت) و نون حرف تأکید (دیگره اضافتی لامیه) و یا حرف وحدت (و یا حرف تخصیص
 (طریق یا حرف وحدت بر مقدار دیمکدر) (صلحی یا حرف صله) (و یا حرف وحدت افعال
 بایندن اسم فاعلدر اهل صلاح دیمکدر) (پارسایی بدلدن و یا حرف وحدت) (سلیم
 صفتی) (تک مرد صفت به الصفت) (و یا حرف وحدت) (حاجم تک مرده صفت) (که حرف
 رابط صفت) (یا حرف مصاحبت) (حکم امر معنایه در یعنی شان و کار) (موجب سبب معنایه در
 (موجب آزاره و آزارک کسه اضافتری لامیه در) (کودکان را الف و نون ادات جمع و را حرف
 تخصیص) (هیت خوف معنایه در) نخست نوک و خالک ضمیمه لایله و سبک سکونیه اول
 دیمکدر (و یا حرف نسبت) (نون حرف تأکید) (دومین یا نون سابق کی) (و یا حرف تخصیص
 (اخلاق ملکی یبانه) (و یا حرف نسبت) (یا حرف صله) (اعتماد حلم او مصدرک معنایه اضافتیدر
 و لامیه) (تک عاده مصدرک معنایه اضافتیدر) (اغلب اوقات لامیه اثر اوقات دیمکدر) (یا حرف
 صله باز یچیه او یجی) (چه حرف تصغیر در) (فراهم مجموع معنایه در) لوح لامک فقی و واولک
 سکونیه مخفف دیمکدر (عربک و عجمک اولادی قرآن شریفی مخففدن او کز نور) (درست ناکرده
 یعنی انده یازیلانی تمام از برلک کسری) (در سر یکدیگر در حرف صله) (نشستندی) (و شکستندی
 یازی حرف حکایه در (محصول ترکیب) بر مکتب خانه معلنی و کوردن دیار مغربده اکشی صورتی
 و آبی سوزنی و برامز خوبی و آدم انجیدی و دینگی طبعه ملی اهل طمع و فاسق و فاجر که مسلم نلرک
 دیراکی آتی کورمکه فاسد اولوردی و قرآن اوقوماسی خلقک ککوکلنی قرار ددی
 بر بلوک پاک و پاکیزه اوغلان فاعل و بکر قرزلانک جفاسی البیه مبتلاک خوف و خشتدن نه کولمکه
 بخانلری ونه بری بویه سوبلده که قدرتلی و ارایدی گاه برینک عارض سینینه طایفه اووردی
 و گاه بر غیرینک ساق بلور بیتی شکجه یعنی قلعه به چکردی قصه تک اونه سی بود که بر مقدار
 خیانتدن معلوم ایلدیلر انی و کدیله و مکتبدن سوردیلر و مکتبنی بر صالح کچه به و بر دیار
 بر زاهد و عابد و سلیم و برابو حلیم کچه به که سوزی امر ضرر و ترس سوبلردی و دیندن

رد سروری

کیمه بی نجتک صادر اولزدی بویه اولجه اوغلان فاعلک اولکی استادک خوف باشند کتندی
 و انکیجی معلمک اخلاق ملککسی کوردیلر بری برینه شیطان اولدیلر و انک حمله اعتقاد ایلله علم
 اوقومغنی ترک ایلدیلر و اترا و فاعله بری بویه او یون او یبانه او تورزدی و لوحی تمام او کزوب
 بیلزدن اول بری برینک باشنه فاعلدر ددی (یت) استاد معلم چو بود کم آزار * خرسک یازند کولدن
 در بازار) کم بونک کبی پرده ترک کلیدن عبارتدر (یس کم آزار انجیدی دیمکدر) (خرسک
 خالک کسری و رانک سکونیه و سبک فاعله او زنجیه اشک او یبانه درلر و بعضیلر دیدیلر خرس
 آیدر و کاف حرف تصغیر اسکی پسکی کبه لردن و کلردن آیدر شکنده بر صورت پیدا ایدر
 و بر بسی اول صورت کبر و ب اتی او یبانه رومده رمضان سکونلرند جلال او یبانه قلری کی
 و کلک وجه (محصول یت) استاد معلم چو نکه کم آزار اوله یعنی حلیم و سلیم اوله اوغلان
 بارارده خرسک او یون او یبانه بعض نسخهده (استاد معلم دوشمش و او عطفله) (بمدار دو
 هفته بر در آن مسجد کذر کردم معلم اولین رادیدم که دل خوش کرده بودند و عمام خویش
 باز آورده انصاف برنجیدم و لاحول کتان کفتم که ابلیس را دیگر باره علم ملائکه چرا کردند
 پیر مردی جهان دیده بشنید و بخندید و گفت نشنیده که گفته اند) بعض نسخهده (دل پر خوش
 کرده بودند واقعدر) (انصاف بونک کبی پرده زیاده معنایه در) (لاحول و لا قوة الا بالله العلی
 العظیم دیمکدر) (محصول ترکیب) ایکی هفته دصکره اول مسجدک قیوسنه کذر ایلدم کوردم
 اولکی یازم معلمک کولانی خوش ایلشله و یبانه کندی مقامنه کتور مشلر الحق بومه یعنی ایچون
 زیاده انجندم و لاحول دیرلک دیدم شیطانی بنه ملکه نیچون معلم ایلدیلر بر پیر مرد جهان دیده
 ایشندی و کولدی و دیدی ایشتمامش سین که دیمشدر (نشیده ده همزه خطاب ایچوندر دین
 قابل خطاب دگلش (منوی) پادشاهی بسم بکتب داد * لوح سینش بر کار نهاد) (لوح سین
 یبانه) (لوح لفته مطلق مخفف در اما عرب و عجم اولادی اوسلندن تعلم ایلدیلر مخففه تک چنسنه
 علم اولشدر) (پس کومشده اولسه اکا لوح درلر آنکیچون لوح سین دیمشدر) (معاوم اوله که
 ابناء سلاطینک لوحی کومشدر اولور اما غایله اینجه او ورمش) (بونده سینک نون تا کیدی و دین
 ضمیری ضرورت وزن ایچون ساکن اوقف کرک و ضمیر پسره راجعدر) (کار یاندر) (اما بونده
 مراد قولقدر) (محصول یت) بر پادشاه اوغلنی مکتبه ویدی کومشدر بر لوح قولوغنه قویدی یعنی
 اکا بر کومش لوح ویدی (پسر لوح او نوشته بزر * جوراستاد به که مهر پدر) (سر لوح لامیه در
 او به اضافنده بویه در) (نوشته و اوایل و یا ایلله لغتدر جوراستاد مصدرک فاعله اضافتیدر) (مهر
 پدر لامیه در مهر بونده محبت معنایه در) (محصول یت) اول شاه زاده تک لوحی او چنه التوله
 یعنی آلتون صوبله یازا شیدی یازیلان بومصر اعدر که (استادک جور و جفاسی بابانک محبتدن
 یکدر زرا جوراستاد علم و فضله ایشدر و مهر پدر جهله) (حکایت) (پارسا زاده را نعمت بی قیاس
 از ترک عمارت بدست افتاد فسق و فجور آغاز کرد و معنری پیشه گرفت فی الجمله چیزی نماد از سائر
 معاصی و منکری که نکرد و مسکری که نخورد باری بنصیحتش کفتم ای فرزند دخیل آب روانست
 و عیش آسایی کردان یعنی خرج فراوان مسلم کسی را باشد که دخل معین دارد) (پارسا زاده را یا حرف
 وحدت و همزه حرف توسل و را حرف تخصیص) (همزه وحدت ایچوندر دین خطا ایش) (ترکه
 ناک فیتی و رانک کسریله متروک معنایه در) (طایفه لامک کسریله مطلوبه معنایه اولدینی کی
 آخرنده همزه اضافت ایچون کلشدر) (عمان عمک جعبدر اسلوب عجم اوزره عربیده اعلام کاور
 جمع قلت وزنی اوزره) (بذرت قبل بایندن اسم فاعلدر مسرف دیمکدر) (و یا حرف مصدر
 (سائر معاصی یبانه سائر جمیع دیمکدر) (و معاصی معصیتک جعبدر گاه معنایه) (منکر اسم

رد شعی

رد شعی

مفعولدر افعال پائیدن نامشروع معنایسته و یا حرف وحدت (مسکرا افعال پائیدن اسم فاعلدر
 مسکرو برن نسته و یا حرف وحدت (باری یا حرف وحدت بر کره دیمکدر) (نصیحش تقدیری
 بطریق نصیحندر) دخل دالت فتنی وجاهه وجاهه نك سكوتيله خار جدن كلوب الكه كيرن نسته به
 دبر (آب روان آقان صوبه یعنی سریع از والد) (عیش یعنی ذوق وصف) (آسای کردن بیایه
 (آسای و آسایب بیایه دکر من دیمکدر کردن کاف بحمله صفت مشبهه در کردیدن دونه کن
 دیمکدر (خرج فراوان بیایه (کسی یا حرف وحدت (و یا حرف صله) دخل معین بیایه
 (محصول ترکیب) بر عاید زاده نك عملر نك مژوگاندن نعمت بی قیاس و یحد الله دوشدی
 یعنی اورا نسیز مال مالک اولدی فسق و فجور باشلدی و اسراف کنندی به صنعت طوتندی
 حاصل کلام هیچ بر نسته قالدی جیع معاصیدن و بر منکر وناه شرع قالدیکه ایلدی یعنی
 جیع منکرانی ایشلدی و بر مسکری یعنی مسکرو و پروب سر خوش ایدن نسته قالدی که ایچمدی
 و استعجال ایلدی حضرت شیخ بیور بر کره بن آکا نصیح طریقه دیدم ای اوغل دخل یعنی
 بوالیکه کیرن نعمت بی کران آب رواندر یعنی افر صوکی اکلنن کیر کیدر و ذوق و صفا دونه کن
 دکر مندر یعنی پولدین او کیدر کیدر یعنی بیکه و ایچیکه مال طایغر حاصلی چوق خرج بر کیمه به
 مسکدر که دخل معنی اوله حاصلی معین کلوری اوله (قطعه) چو دخلت نیست خرج آهسته
 ترکن * که میگوید ملا حان سرودی) که حرف تعلیل (سرودایر معنایسته در یعنی ایراد قلری
 نسته (و یا حرف وحدت (محصول بیت) پارسازاده به خطاب ایدوب بیور چونکه معین کلورک
 یوقدر خرجی باب یارک ابله یعنی خرجی چوق ایلد بر ایچیکه بر ارسو بلر یعنی ایراد بر بیوردینی
 بیت ناید (اگر باران بگوستان یبارد * بسالی دجله کرد دخشک رودی) یا حرف صله
 (گوستان طاعلق) (بسالی یا حرف ظرف) (و یا حرف وحدت) (دجله دالت کسری و جیم عربک
 سکونیه بغداد ایرمینی (کرد فعل مضارع مفرد غائب فاعلی تخطئه مستتر دجله به راجع ضمیر
 (خشک قوری دیمکدر بایس معنایسته (رود دره به دبر) (و یا حرف وحدت) (محصول بیت)
 اگر طاعلارده باران یا غمر سه بر میله دجله ایرمینی بر قوری دره او اور یعنی بر بایس جای او اور
 حاصلی بیوردن معانوت اولما بیجه دجله صوبی اقوب دو کنور بیره تمیل طریقه بیور
 سنیکه چونکه معین کلورک یوقدر چوق خرج ابله الیکه کی تیز دو کنور (عقل و ادب پیش
 کبر و لهو و لعب بگذار که چون نعمت سپری شود مخفی ری ویشچانی خوری پسرا لذت نای
 و نوش این سخن در گوش نیارود و بر قول من اعتراض کرد و گفت راحت عاجل بشویش سخت
 آجل منقص کردن خلاف رأی خردمند است) لهو و همتی لایق اولمان نسته به صرف ایلکه دبر
 (لعب لامل فتنی و عینک کسریله و سکونیه و لامل کسری و عینک سکونیه لغندر) (لعب فرح طلب
 ایلکدر حسن اولمان نسته ایل (که حرف تعلیل (سپری سبتک و یا عجمک ضمیه لریله دو کتمک
 معنایسته در (پسر یعنی پارسازاده (نای لفظ مشترکتر بوغزله دودلر بیتده بونده ایچکسته ده مساع
 وار برینه قصیر ایلن تقصیر ایلش (نوش اسم مصدر در نوشتیدن ایچیکه و ایچیکه معنایسته
 (عاجل شمدی حاضر معنایسته در (و آجل الف بمود ابله حاضر اولیوب کلچیکه دبر) (منقص
 مکدر دیمکدر (محصول ترکیب) (پسر دیدم عقل و ادبی او کو که طوط یعنی عاقل و مؤدب اول و لعب
 و لهوی ترک ایلد زیرا چونکه نعمت دو گنه شدت ایلد رسین یعنی چکر سین ویشچانلق بر سین اوغلان
 بوغز و ایچیکه لذتندن و یاساز و سوز و ایچیکه لذتندن حاصلی بیجه و ایچیکه لذتندن بوسوزی قولاغنه
 کتورمدی یعنی قولاغنه قویمدی و بنم سوزمه اعتراض ایلدی و دیدی شمدی حاضر راحت
 و حضوری کلچک محک نشو بشله مکدر ایلک خلاف فکر و تدبیر عقلا در (مثنوی) خداوندان کام

و نیک بختی * چرا سختی بر دازیم سختی) خداوند صاحب و مالک معنایسته در (الف و نون اادات
 جعددر) گامه اضافتی اسم فاعلک مفعولنه اضافتیدر (و او حرف عطف) (نیک بخت و وصف ترکیبدر
 (و یا حرف مصدر) (چرا چیده فتح و کسره چاژدر) (بخت شدید معنایسته در) (و یا حرف مصدر
 شدت دیمکدر) (برند فعل مضارع جمع غائب ایلدیر) (بیم قورق سختی به اضافتی لامیه) (محصول بیت)
 اصحاب کام یعنی مراد و اصحاب نیکبختی یعنی دولت نیچون شدت ایلدیر یعنی چکرل شدت
 قور قوسندن یعنی بن بر زمان زحمت و شدت چکریم دیو قور قوسندن الان نیچون شدت چکرل
 حاصلی کلچک زمانده فقر و احتیاج چکریم خوفندن بالفعل نیچون منالم اولور (بروشادی کن
 ای یار دلفروز * غم فردا شاید خوردن امر وز) برو فعل امر مفرد مخاطبدر رویدندن کیت
 دیمکدر رفتندن دینلر خطا ایلدیلر (بانی ضمیه به تخصیص ایلنلر روستایلق ایلش) (شادی یا
 حرف مصدر) (کن فعل امر مفرد مخاطبدر کیتندن ایلد دیمکدر) (یار دلفروز بیایه (دلفروز دالت
 کسری و لامل فتنی و فاک سکونیه و وصف ترکیبدر فروزیدن که تخفقد رافروز یندن کوکل
 بالکلندر یعنی یعنی روشن ایدیمی حاصلی مسرور ایدیمی دیمکدر (غم فردا لامیه ایرته نك غنی
 دیمکدر (محصول بیت) و ارشک ایلد ای دلفروز یار یعنی یو کونی خوش کور ایرته نك غنی یو کون
 نك لایق دکلدر رشکه شاعر بیورر (بیت) غم ناآمده خوردن بخدم رنجی دارد * همان بهتر که
 با فردا گذارم کار فردا را (فکیف مرا که در صدر مرورت نشسته ام و عقد فتوت بسته و ذکر
 انعام در افواه عوام افتاده) (فکیف خصوصاً دیمکدر ایائک مضمونندن مستشادر) (مرا بکا
 دیمکدر) (که حرف رابط صفت (صدر مرورت لامیه در مجازا) (عقد فتوته بوبله در) (ذکر انعام
 مصدرک مصدره اضافتیدر لامیه) (انعام افعال پائیدن مصدر در احسان معنایسته (افواه عوام لامیه
 (محصول ترکیب) هر کسه مذکور مدعی ایلد عامل اولمق لازم خصوصاً بکا که صدر مرورنده او نورشم
 یعنی کرم و احسان باشنده و فتوت و جوهر دالت عقدینی بعللم یعنی سخا و اطفاف و کونی دو کشم دخی
 انعام و احتیاج افواه عوامه دوشمدر حاصلی جوهر دلتکه مشهور عالم اولشم (مثنوی) هر که
 علم شد بسخا و کرم * بند نشاید که نهد بر درم) علم بونده مشهور معنایسته در (درم دالت کسری
 و رانک فتحله ایچ معنایسته در عربجه درهم دبر دالت کسری و رانک سکونی و هانک فتحله
 (محصول بیت) هر کس که مشهور اولدی سخا و کرمه لایق دکلدر که ایچ معنه دو کوم دو که یعنی
 بذل ایلوب صافلیه و کرم و احسانی ترک ایلد (نام نکوی چو برون شد بکوی * در نتوانی که
 بپندی بروی) نام نکوی بیایه و یا حرف مصدر تقدیری نام نکوی بیت سنک آدک ایلکی معنایسته (برون
 طشره دیمکدر ظرفاء عجم بانک کسریله او قور امار و ستایلیری ضمه پس برون افطنی بضمتین عبارته
 قید ایلن روستایلق ایلش (شد بونده رفت معنایسته در) (بکوی یا حرف صله در) (در قوت تقدیری
 در احسان و کرمدر) (نتوانی فعل نفی مستقبل مفرد مخاطب قادر دکلسن دیمکدر
 (که حرف بیان) (بپندی فعل مضارع مفرد مخاطب بونده بغلبه سین دیمکدر) (بروی
 یا حرف صله تقدیری پرویتدر) (محصول بیت) چونکه سنک آدک ایلکی یعنی سخا و کرمک
 آدی محله طشره چپقدی یعنی فاش اولدی لطف و احسان قوسنی بوز که بغلبه قادر دکلسن
 حاصلی سخا و کرمی ترک ایدم رسین زیر اشهرت بند ایلکه مانعدر (بونده دردن مراد در خانه در
 دین بوباید خطا ایلش) (بروی تقدیری بروی هیچ کس دین معناه خطا بدین غفلت ایلش
 والمعنی بالترکی قیوی بغلبو بلز سین بوزه دین معنای ابو بغلامش (دیدم که نصیحت نمی
 پذیرد و دم کرم من در آهن سرد او اثر نمی کند ترک مناصحت کردم و روی از مصاحبت او بگردانیدم
 و بکنج سلامت بنشستم و قول حکما را کار بستم که گفته اند بلغ ما علیک فان لم یقبوا فاعا

رد این سید علی
وسروری

رد این سید علی
وسروری

رد این سید علی
رد این سید علی

رد سروری

رد شعی

علیک) نمی پذیرد فعل نفی مستقبل مفرد غائب قبول ایاز دیکدر (دم کرم من بیایه ولامیه در) حرف صله (آهن سرد اوسابق کسی بیایه ولامیه) (ترك مناصحت مصدرک مصدره اضافتی لایه در) (مناصحت مفاعله باینک مصدر اوایدر نصیحت معناسنه) (بلغ فعل امر مفرد مذکر مخاطبدر تفعلیل باینکه ایرشدر دیکدر) (ما اسم موصول الذی معناسنه) (غلیک جار مجرور به مقدار ثبت به متعلقدر وجهه فعلیه اعرایدن محلی یوق صله موصول صله سبله اعرایدن محلا منصوب مفعول بلغ در) (ان حرف شرط ولم حرف جزم) (یقبلوا فعل جود مطلق علامت جزم نوک سقوطیدر) (فاعلیک ما اسم استفهام حرف نفی اولفنده جائز) (علیک اولکی کیدر) (محصول ترکیب) (کوردم که پسر نصیحت قبول ایاز وینم اسی نفسم انک صوق دمورینه اثر ایاز یعنی دمورکی شدید کولکه کار ایاز اکا نصیحتی ترك ایلدم و مصاحبیدن یوزم دوندردم و کج سلامنده اوتوردم و حکما قولی ایش بغلدم یعنی کارایندم که دیشلر درس سنک اوزر بیکه لازم اولان قولی ایصال ایله اگر قبول ایاز رسه سکانسه یوق یاخود سکانه وار اندن یعنی قبول ایاز کلردن سکانسر یوق زیرا ماعلی الرسول الا البلاغ در) (قطعه) (کر چه دانی که نشوند بکو * هر چه میدانی از نصیحت و پند) (نشوند فعل نفی مستقبل جمع غائب بونده قبول ایاز در معناسنه در) (محصول بیت) (کر چه بلورسین که سوزوی دیکلر زسن سوبله هر نسنه بی که بلورسین نصیحت و پند دن یعنی سکا لازم نصیحتدر کر که قبول ایلسونلر کر که قبول ایلسونلر (زود باشد که خیره سربینی * بد و پای اوفتاده اندر پند) (خیره سر عاجز و زیون و سر اسمیه) (بیئی نک مفعول اول و مصدرع ثانیک مضمونی مفعول ثانسی) (بد و پای باحرف مصاحبت) (اوفتاده واوله اصل اوزره) (اندر ادات صله) (محصول بیت) (تیر اولور که نصیحت دکلین سربینی ابکی ایاغیله د و زاغه د و شمش کورر سین یعنی بر مصیبت کرفنار کورر سین) (دست بردست میرند که در یغ * نشیدم حدیث دانشمند) (محصول بیت) (خیره سربانی الله اور که حبف دانشمندک سوزخی ایستندم دیو یعنی نادم و پشیمان اولوب نصیحت دیکله دو کسه حبف بر) (پس از مدتی آنچه اندیشه کرده بودم از نکبت حالش بصورت بدیدم که پاره پاره برهم بند وخت و لقمه لقمه همی اندوخت دلم از ضعف حالش بهم برآمد هر وقت ندیدم در چنین حالت ریش درویش را بملامت خراشیدن و نمک پاشیدن بادل خود کفتم) (محصول ترکیب) (برمدند نصکره شول نسنه بی که اول فکر ایلسیدم انک نکبت حالندن ظاهر ا کوردم که یه یه اوزره دیکردی و لقمه لقمه قرانور دی یعنی چراید ردی کولم ضعف حالندن و زیاده فقر و فسادن مکرر و متقبض اولدی بوبله حالنده هر وقت کوردم ریش درویتی یعنی خاطری یاره سنی حاصلی ریش دانی ملائله طرملوب اوسنه توز صاچتی یعنی اتی از اربوب کواکبی مجروح ایلسی هر وقت کوردم کندی و کوه دیدم (منوی) حریف سقله در پایان مستی * نیند بشت زروز تنکدستی) حریف سقله بیایه سبک کسری و ضعیله لغندر) (در حرف ظرف) (پایان مستی لایه) (و یا حرف مصدر) (نیند بشت فعل نفی مستقبل مفرد غائب) (روز تنکدستی لایه) (و یا حرف مصدر) (محصول بیت) (دنی یعنی الحق یانه نوش مستاک نه ساینده حاصلی غایت سکرده ال طار لغندن و فقردن قایمز یعنی صوکتی فکر ایدوب قایمز حاصلی ال طار الحی کونی یادینه کلز) (درخت اندر بهاران برفشاند * زمستان لا جرم بی برک ماند) (درخت مبتدا) (اندر ادات ظرف) (بهاران جمع بهاردر خلاف قیاس اوزره) (برفشاند میوه معناسنه) (فشاند فعل مضارع مفرد غائب سلکر و صا جار معناسنه خیم مبتدا در) (برفشاند مقدم مفعولیدر) (زمستان زاده فتح و کمر جائز قیش دیکدر) (لا جرم لاشبهه و لا محاله دیکدر برک پیراق و آزیق بونده

پیراق مراد در) (ماند فعل مضارع مفرد غائب قالوز دیکدر) (محصول بیت) (ایام بهارده درخت پشین سلکر و دو کر قیشین شهبه سز پیراقه قالوز قصه دن حصه بودر که پارسازاده اول زیاد خرکت ایدوب آخرتهی دست قالدی شوبله که جره محتاج اولدی) (حکایت) (پادشاهی پسرری باد بی داد و کفت این فرزند تست تربیتش چنان کن که یکی از فرزندان خود د سالی برو سعی کرد بخجانی نرسید و فرزندانی ادیب در فضل و بلاغت منتهی شدند ملک دانشمند را مواخذه کرد و کفت وعده را خلاف کردی و شرط وفا بجز نیاوردی کفت ای ملک تربیت یکسانست ولکن استعداد مختلف) (پادشاهی و پسرری یازی حرف وحدت) (با حرف صله) (ادیب مؤدب معناسنه در) (و یا حرف وحدت) (محصول ترکیب) (بر پادشاه اوغلنی راستداد ادیبه و پردی یعنی بر معمله و پردی و دیدی بوسنک اوغلکدر بو که کندی اوغلارک کی تربیه ایله معلم برییل مقداری بو که سعی و کوشش ایلدی یعنی تعلیمده تقصیر ایلدی لیکن بر مرتبه به واصل اولدی حاصلی هیچ بر نسنه تحصیل ایده مدی و معملک اوغللری فضل و بلاغنده منتهی اولدیلر پادشاه ادیبی مواخذه ایلدی گانه که کاه ایلس اوله پادشاهک اعتقاد بجه زیاده مواخذه کاهکاره اولور لیکن بونده مراد عنایدر و پادشاه دیدی اوغلک تعلیمنده خلف و عدا یلدک و شرط وفا بی پرینه کتورمده کانه که معلم دیش ایش کندی فرزند لمدن اکا زیاده سعی ایده بی و کندی فرزندلری کامل ازارب و شاهزاده کالندن بی بهره اولد یعنی ملک تعلیمده تقصیر حیل ایدوب ادیبی مواخذه ایدوب عتاب و خطاب ایدر ادیب دیدی ای پادشاه تربیت برابر لکن استعداد و قابلیت مختلفدر) (قطعه) (کر چه سیم وزر زسنک آید همی * در همه سنی نباشد زرو سیم) (زسنک دیدی بیک مجازاد زرو سیم وزر طیر اقدن چیر لیکن طاشک اصلی طیر اقدر دیش اصحاب علم طبیعی علی الخصوص سیم وزر چیقن پراواق اواق طاش سز اولماز تنکه مشاهددر) (آید همی اصلنده همی آید در ضرورت وزن بچون تقدیم و تاخیر اولدی) (زرو سیم راده تشدید ضرورت وزن بچوندر) (محصول بیت) (شاه زاده بچون تمثیل بیورب در که کر چه سیم وزر طاشدن چیر اما هر طاشده زرو سیم اولماز واقعه بوبله در) (بر همه عالم همی تابید سهیل * جایی انبان می کنند جایی ادیم) همی تابیدلر ر یعنی پرتو صال (سهیل سبک ضعی و هتک قوی تصغیر شکلی اوزره بر کوکب در که دیار بمن اوزره طلوع ایدر خاصه سی بهمن اشباه قرمز یلق لونی و بر مکرر کره ارضک هر برنده مرئی دکل یعنی هر برده کورغز پس مصنفک بر همه عالم همی تابید بیور دینی ادعایی در) (جایی با حرف وحدت) (انبار طاغر حق) (و ادیم سختیان) (محصول بیت) (ینه تمثیل طریقه به بیورر که سهیل یلدزی نجیب عالم پرتو صال لیکن بر پرده طاغر حق حاصل ایدر یعنی هشین و بر پرده سختیان و بلغری یعنی هر نسنه به استعدادنه نسبت رنگ و پرر یعنی فیاضده بخل یوق لیکن استعداد مختلفدر) (میکنند بونده میشود معناسنه در دین بیدن مقصوده واصل اولماشدر) (حکایت) (یکی را شنیدم از بیران مرئی که مریدی را می گفت چندان که تعلق خاطر آدمی زاد بروزیست اگر بروزی ده بودی به قسم از ملائکه در گذشتی) (تعلق خاطر مصدرک فاعلنده اضافتیدر) (و آدمی زاده اضافتی لایه در) (با حرف صله روزی یاه اصلیه ایله رزق معناسنه در اگر حرف شرط) (با حرف صله) (روزی ده و وصف ترکیدر دیردهیدن رزق و بریجی دیکدر) (بمقام با حرف ظرف و یا حرف صله) (محصول ترکیب) (بیران مریدن بریجی ایشند مکه بر مریدنه سوبلردی اولفندر که آدم اوغلنک خاطر بیک رزقه تعلق وارا کر رزق و بریجی خدایه اولیدی مرتبه و مقامده ملائکه دن بکردی یعنی انلردن خدایه اقرب اولوردی) (قطعه) (فراموش نکرد ایزد در آن حال * که بودی نطفه مدفون و مد هوش) (ایزد همزه نک

کسری و یانک سکونی و زاه عربیست کسری به تکریم دیکدر خداه معنایست (که حرف رابط
صفت) بودی یا حرف حکایه (نطفه مدفون بیانه) و مدهوش معطوفه مدفون (نطفه
انباردن ناقصه دوشن صوکه اوغلان اندن منقاد اولور) مدهوش لایمقل دیکدر (محصول بیت)
یعنی سنی خدا فراموش ایلدی اول حالده که نطفه مدفون و مدهوش ایلک یعنی انالک فرنده مدفون
لایمقل نطفه ایلک (روانت داد و عقل و طبع و ادراک * جمال و نطق و رأی و فکر و هوش)
روان بوده روحدر (محصول بیت) خدا سکار و وح و پردی دخی عقل و طبع و ادراک و جمال
یعنی حسن و نطق یعنی تکلم و رأی یعنی تدبیر و فکر (وهوش قافیه ضرورتی ایچون کلسدر والا
عقلاء اکتفا اولور) فکرک تاسی علامت تقلدر شکله سابقا برایکی برده هرور ایلدی پس نفس
کله دندر بین بوتقلدن خبردارد کل ایش (ده انکشت مرتب کرد بدست * و بازویت مرکب
ساخت بردوش) (محصول بیت) سنک التده اون پرمق مرتب ایلدی یعنی ایکی الکه اون پرمق
و پردی و ایکی اوزرک اوزر ایکی بزو ترکیب ایلدی یعنی سکا ایکی قول و پردی (کنون پنداری ای
ناچیر همت * که خواهد کردنت روزی فراموش) پنداری فعل مضارع مفرد مخاطب پندار یندن
صامقدر ظن معنایست استغهای متضمن (ناچیر همت همت همت دیکدر) خواهد کردن
ایلدی سدر دیکدر (و ناخبر خطاب) روزی یا حرف وحدت اعتبار اولور سه برکون دیکدر
امایانفس کله دن اعتبار اولور سه رزق دیک اولور پس تدبیر کلام (که خواهد روزیت کردن
فراموش اولور و لکل وجهه) (محصول بیت) شمیدی اویله می ظن ایدرسین ای بی همت که
سنی برکون اویند یسر در و یا که سنک رزقکی اویند یسر در حاصلی سکا بو قدر اشیا اعطا ایلین
هیچ برکون و نطفه روزیکی فراموش ایلز (حکایت) اعرابی را دیدم که پسر خود را میگفت
یانی انک مشغول یوم القیمة ماذا اکنسبت و لا یقال بمن انکسبت یعنی ترا خواهند پرسیدن که عادت
چیزت و نکویند که پدرت چیست) اعرابی را یا حرف وحدت (ورا ادات مقبول) یا حرف ندا
(یانی یانک ضعی و نون و یا مشدک فتحه لایله ابی انک نصفیدر او غلجه دمکدر) (ما اسم استفهام
و ذا اسم موصول ترکیله بر اسم حکمنده قلنددر ای شی معنایست) (اکنسبت نک مقدم مقبولیدر
اکنسبت فعل ماضی مفرد مذکر خطاب کسب ایلک یعنی قراندک (عن یا حرف صله) (من اسم
استفهام) انکسبت فعل ماضی مفرد مذکر خطاب کیم منسوب اولدک دیکدر (عادت تاسی ضمیر
خطاب) پدرت ناسیده بویه در (محصول ترکیب) بر اعرابی کردد مکله کندی او غلته سو یلردی
ای نیم او غلجه تخفین سن قیامت کونه مسئولین یعنی صور بلورسین دنیاده نه کسب ایلدک و سکا
دینار کیمه منسوب سین یعنی سندن صور بلور که دنیاده خیرمی ایشلدک شرمی و دینار که باباک کیمدر
شریفیدر خیسب میدر حاصلی حسبکدن مسئولین نسبکدن دکل (قطعه) جامه کعبه را که
میپوشند * اونه از کرم پیله نامی شد) جامه یا حرف وحدت (و همزه حرف توسل) کعبه را را
ادات مقبول (که حرف رابط صفت) میپوشند فعل مضارع جمع غائب کیدر لر و او تر لر دیکدر
بعض نسخه ده می بو سندن واقعه در باه هر پیله و سین مهمله ایله بوس ایدر لر یعنی او پر لر دیکدر
بو قدر بجه جامه کعبه به مضاف اولق لازم در (اوضمیری جامه به راجعدر) (نه حرف نفی معنایست شده
مقید در) (کرم پیله لامیه) (کرم کاف هر یک کسریله و رانک سکونیله فور دیکدر پیله باه عجمک
کسریله اییک دیکدر) (نامی یا حرف نسبتدر ادلی دیکدر یعنی مشهور (نامی اسم فاعلدر نمودن
دیین بونی هر بی ظن ایش) (محصول بیت) بر جامه بی که کعبه به کیدر لر یعنی انکله کعبه بی او تر لر
یا خود کعبه نک جامه سنی که او پر لر یعنی اکانه عظیم و تجیل ایدر لر اول جامه اییک فور دندن نامدار
و مشهور اولدی و الایک فور دینه ده عظیم ایدوب او پر لر دی پس ایلدی اصلی بودر که (باعزری

رد سنی

رد سنی

نشست روزی چند * لاجرم همچو و کرامی شد) یا حرف مصاحبت (عزیزی یا حرف وحدت
(روزی یا حرف وحدت) (کرامی کاف عجمک کسری و ضحله و یا اصلیه ایله عزیزی معنایست در کرامی
کرامه منسوبدر بین خلاف سویشدر) (محصول بیت) بلکه جامه کعبه بر عزیزی ایله او توردی
بر نیجه کون یعنی کعبه مکرمه به مقارنت ایلدی پس شبهه بوق انک کسری عزیزی اولدی یعنی
شرقی اندن کسب ایلدی (حکایت) در تصانیف حکما آورده اند که کرشم را ولادت
مهود نیست چنانکه سائر حیوانات را بلکه احشای مادر را بخورند و شکمش را بد رند و راه
صحرا کیرند و آن پوستها که در خانه کرشم بینند اثر نیست باری این نکته را بدیش بزرگی همی کفتم
گفت دل من بصدق این حدیث گواهی میدهد و جز چنین نشاید بود که در حالت خردی بامادر
و پدر چنین معامله کرده اند لاجرم در بزرگی چنین مقبولند و محبوب (تصانیف تصنیفک جمعیدر
مصنف معنایست) (حکما به اضافت لامیه در) آورده اند روایت ایشلر (کرشم کاف عربک فقهی
و زاه عجمک سکونیله عقر به دبر لر و یا حرف تخصیص) ولادت مهود بیانه ولادت مصدر در
طوغی معنایست مراد بودر که سائر حیوانات کی اناسی قرندن ولادت اولماز احشا جمع حشادر
ایچر یسی معنایست بخورند جمع صیغه سنی ایراد ایلدی ز را بر قرندن بر قاجی حیقار (محصول ترکیب)
حکما تصانیف روایت ایشلر که عقر یک سائر حیوانات کی ولادت معین دکلدر یعنی سائر حیوانات
کی اناسی قرندن تولد ایلز بلکه انالر یک ایچر یسی بر لر و قرنی بر تار لر و صحرا بولنی طوتار لر
و اولدر لر که عقر یک خانه سنده کور بلور بولدر کوری اوضاعک اثریدر بر کره بو نکته بی بر اولونک
قتند سو یلدم دبر شیخ دیدی که بنم کوکلم بوسوزک کرچکله شهادت و پر و بوندن غیر
نسنه اولق لایق دکل ز را خرده لک حالتده انابه و انابه بویه معالیه ایلدیلر یعنی انلره بویه
معامله ایلدک ایچون بلا شبهه بیوکلکده بو بولین محبوس و مقبولدر (قطعه) پسری را پدر
وصیت کرد * کای جوانمرد یاد کیر این پند) پسری را یا حرف وحدت (ورا ادات مقبول) پدر
نقدیری پدر ضرورت وزن ایچون ضمیر ترک اولندی (که حرف بیان) (وای حرف ندا جوانمرد
اریکت و سخنی آدم) (یاد کیر خاطر که طوط یعنی از برله دیکدر) (این پند بیت آیتک مضمونه
ایشلدر) (محصول بیت) بر او غلته بابایی وصیت ایلدی که ای جوانمرد بو پندی از برله (هر که
باصل خود وفا نکند * نشود دوست روی و دولتمند) یا حرف صله (اصل خود لامیه) دوست
روی وصف ترکیبدر مقبول معنایست مستملدر (دولتمند ادات نسبتدر دواتلو دیکدر) (پس
(دولتمند وصف ترکیبدر دینار فارس میدان فرس دکلر ایش) (محصول بیت) هر که که کندی
اصلنه و فایان یعنی لطف و احسان اوزر اولماز اول کیمه مقبول و دواتلو اولر یعنی دولت
و سعادت بوز بن کورهن (اطلیقه) کرشم را گفتند چرا بزمنستان پیرن نمی آبی گفت بتا به تمام چه
حرمنست که بزمنستان نیر پیام) (محصول ترکیب) عقر به دیدیلر قشین ایچون طشره کلز سین یعنی
چقمر سین دیدی یاز بن نه حرمت و ار که قشین دخی طشره کلم (حکایت) فقیره در ویشی
حامله بود مدت حاش بسر آمد در ویش را در همه عمر فرزند نیامده بود گفت اگر خدای عزوجل
مرا پسری دهد جز این خرقه که پوشیده ام هر چه ملک منست بذل در و پشان کنم اتفاقا
زنش پسری آورد شادمانی کرد و سفره یاران بموجب شرط بنهاد پس از چند سال که ز سفر
شام باز آمد بمحله آن در ویش پر کدشتم و از کیفیت حالش پرسیدم گفتند بزندان شکنجه درست
گفتم سبب چیست گفتند پسرش خورده است و عریده کرده و خون یکی ریخته و از شهر
گریخته پدر را بعلت آن سلسله در نای و بند کران بر پای نهاده اند کفتم این بلار ابدعا از خدا
خواسته است) فقیره در ویشی لامیه (هرزه وحدت ایچوندر دین ایکی جهندن خط ایش

رد ابن سید علی

رد ابن سید علی و سروری

اولی که اولدر که وحدت ایچون منصوص اولان یادر همزه دکلدر ایکنی اولدر که وحدتی قبول
ایلدیکم تقدیرجه اضافتی مانع اولور و معنی فاسد اولور (حامله و حامل یوکلای عورته دیرر
(حامل دین دیدیکه بوصفت زنانه مخصوص صدر بس التباس لازم کلاما حامله دین بونی جاری
علی الفعل قلدی جاری علی الفاء لک معناسی اولدر که صیغه به کنور در مثلا حلت تحمل فهی
حامله دیرر بواسطه مبنی علی الفاعله دیرر (مرضع و مرضعه ده بوقیلدن در تقدیر (جمع شراح
بوقامدن احوال ایلدیکم شد در (و بعضی حامل بازمش ایکن جیبی متونه مخالف یازمش
(مدت حل لامیه (بسرآمد نهایت کلدی یعنی وضع حمل وقتی کلدی بعضی نمیکند ده
آمد برینه اورد واقعدر (پس مدت مفعول صریحی اولور (و بسر غیر صریحی (درویش را
(را حرف تخصیص (بسرری یا حرف وحدت (ملک ملک کسر به مالک اولد یعنی اشیا
(ایشار درویشان مصدرک مفعوله اضافتیدر بدل معناسنه (سفره یاران لامیه (با حرف
وصاحت (موجب جیک قحبه مقتضا معناسنه در (شرطه اضافتی لامیه در یا حرف
ظرف (زندان شکنه لامیه در (در بامتنه اولد یعنی معنای ظرفیتی تأکید ایدر (تکه مکرر سرور
ایلدی (عریده سرخوش سواشته دیرر (پدرش راشین پسره راجعدر (و را حرف تخصیص
(سلسله زنجیر (در حرف صله (نای بونده بوغن معناسنه در بعضی نسخده نای برینه کردن
واقعدر (محصول ترکیب) بر در ویشک خانونی یوکلدی حل مدتی نهایت واری
(یعنی وضع حلی قریب اولدی و در ویشک جمیع عریده هیچ فرزندی کلامش ایدی دندی
اگر خدای تعالی بکار اوغل ویرسه یوکلدی یکم خرقه دن غیره هر نه ملکم ایسه در ویشاره
بدل ایدین اتفاق عورتی اوغل طوغردی (شاد مالتی ایلدی (و موجب شرطه درویشاره
سفره قودی (یعنی ضیافت ایلدی نیجه ییلدن صکره که شام سفرندن کرو کلام اول درویشک
محلله سنه اوغرام و کیفیت حالندن سؤال ایلدم دیدیلر که صوباشی زندانده در دیدم که
سبب ندر دیدیلر که اوغلی خیر ایچشد و عریده ایش و برینک قان و کش یعنی بر کیمسه قتل
ایش و شهر دن قاچش یعنی قصاص فور قوسدن یا اسنک اول سیله زنجیر بوغزینده
(یعنی پیونده و آخر یوقاغی ایاغنه قوه شاردیدم که بو بلای خدادن د عالیله دیلشد (قطعه)
زنان بارداری مرد هشیار اگر وقت ولادت مارزایند زنان بارداری بیایه (باردار وصف
ترکیبی در یوکل طویچی دیمکدر (یعنی یوکلای خانولر) مرد هشیار بیایه اصلی هوشیار ایدی
ضرورت وزن ایچون و او حذف وانیدی (معلوم اوله که عرب دیلندن غیر دیلده صفتله
موصوف یشنده مطابقت لازم دکل انکیچون زنانه بارداری مفرد ایکن صفت قیلدی (پس
ضرورت شهر ایچون مفرد ابراد ایلدی دین مخالف سو بلدی واداشده مسامحه وارد
زیرا ضرورت شهر ایچون دیمک ادا دکلدر ضرورت وزن ایچون دیرر (و هشیار وصف
ترکیبی در (هوشله باردن عقل کندی به یاردیمکدر (آبده و عاقلده مستعمل لفظندر (پس
پیشنه قصرا ییلنر تقصیر ایلنر (وقت ولادت ظرف زمانک مصدره اضافتیدر (وزایندک
مفعول فیهیدر (و مار مفعول بهی زایند فعل مضارع جمع غائب طوغره دیمکدر (محصول بیت)
حلی عورتلای مرد هشیار اگر ولادت وقتنده و لدرینه ییلان طوغره ل (ازان بهتر بزدیک
خرد مند (فرزندان ناموار زایند) ازان مصراع نایندک مضاعفده اشارتدر (که حرف
بیان (فرزندان ناموار بیایه (ناموار ناموافق و نامساعد دیمکدر (زیرا هموار و زدی دیمکدر
(پس دوزا و لاساق معناسنه عدم وفاق و مساعد لازمدر (فرزندان مفعول زایند در
(محصول بیت) ولادت وقتی مار طوغره ل عاقل قنده اندن بکر کدر که ناموافق اولاد طوغره ل

رد شراح نجیعا
رد سروری

طالع
رد ابن سید علی

رد ابن سید علی
رد سروری

یعنی بدبخت و بدخوی اولاد طغور مقدر (زیرا بلای تریه ایدوب احوالنده زجت چکدر
بلکه تولد ایلدی کی قتل ایدر اما فرزندان آخری نیجه اولاجقن کیمسه بتلر و تریه سنده
نیجه زجت و مشقت چکرل صکره افار بندن غیره ایا عدینه ده نیجه دورلی نکیتی ابریشور
(حکایت) طفل بودم که بزرگی را پرسیدم از بلوغ گفت در مسطور کتب آمده است که سه نشان
دارد یکی پانزده سالگی و دوم احتلام و سوم آمدن موی زهار اما در حقیقت یک نشان
دارد که در بند رضای حق چل و علا پیش از آن باشد که در بند حظ نفس هر که درو این
صفت موجود نیست محققان بالغ شمارندش) که حرف بیان (بزرگی را یا حرف وحدت (ورا
اذات مفعول (مسطور کتب اسم مفعول قائم مقام فاعله مضافدر (اصلی کتب مسطور در
(بعض نسخه ده در صکتب مسطور است واقعدر (پانزده بایه عجمیله و نون وزانک سکونیه
اون بش دیمکدر (سالگی یا حرف مصدر (وکاف عجم هاء رسیدن بدل حرف توسط (پس
کی معنای مصدریت افاده ایدر دینلر زانده سویشلر (آمدن موی مصدرک فاعله اضافتیدر
(زهاره اضافت لامیه در زانک قحبه قاسق دیمکدر (در حرف ظرف (بندر رضای حق
لامیه در (پیش بایه عربله زیاده معناسنه در (ازان بند حظ نفسه اشارتدر تقدیری نفس
خود در (محققان جمع محققدر (اهل تحقیق دیمکدر (الف و نون ادات جعدر اسلوب عجم
اوزره (محصول ترکیب) طفل ایدمکه بر اولویه صوردم احوال بلوغدن (یعنی انسان نه وقت بالغ
اولور و نشانی ندر دیدی که کتابلرده مسطوردر که اوج نشانی وار بریسی اون بش باشد
و اینکجیسی احتلامدر و او خجیسی قاسق قلی کلک در اما حقیقتده بر نشانی وارا اولدر که خدای
تعالیک رضاسی قیدنده اندن ارتق اوله که کندی حظ نفسی قیدنده در یعنی کندی حظ
نفسی قیدنده اولد بفتندن خدایک رضاسی قیدنده ارتق اوله حاصلی هر وجهله خدای تعالیک
رضاسی کوزه ده (قطعه) بصورت آدمی شد قطره آب که چل روزش قرار اندر رجم ماند
یا حرف ظرف (قطره آب بیایه در (همزه حرف وحدتدین خطا سویش که وحدت
ایچون منصوص اولان یادر همزه دکلدر مصراع ده تقدیم و تأخیر وارد تقدیری قطره آب
بصورت آدمی شددر (که حرف تعلیل (چل چهلدن تخف قدر قرق دیمکدر (روزش شین
قطره آبه راجعدر (اما معناده قراره مقیددر (قرار بونده مستقر معناسنه در قرار ایدیچی
دیمکدر (رحم زانک فحی وحاء مهمله نك کسر به آناقرنده اوغلان یتاغنه دیرر (ماند بونده
قالدی دیمکدر (محصول بیت) قطره آب یعنی نطفه صور نا ویا صورنده آدمی اولدی
زیرا فرق کون مقداری آناقرنده مستقر اولدی یعنی انده قرار ایلدی (و کر چل ساله راعقل
و ادب نیست (بحقهش نشاید آدمی خواند) ساله راهاء رسمی مقدار افاده ایدر (و را حرف
تخصیص (بحقهش شین خواند فعلنه مقیددر (و خواند خواندن معناسنه در (محصول بیت)
اگر فرق باشلینک عقل و ادبی اوازسه حقیقتده و یا حقیقتله اکا آدمی دیمک اولماز یعنی اهل تحقیق
اکا انسان دیمز (قطعه) جو انمردی و لطافت آدمیت (همین نقش هیولانی میندار)
جو انمردی مقدم خبر و یا حرف مصدر سخا و کرم دیمکدر (لطف موطو قدر اکا (آدمیت
یا و ادات مصدر در اسلوب عرب اوزره انسانیت کی میندار خبر مقدمه (همین انجق دیمکدر
نقش هیولانی بیایه (هیولانی حقیقتله بلکه حکمت کتابلری کورمکه موقوفدر (اکثر متونده نوله
واقعدر (اما قیاس هیولانی در یا ایلله هیولا هر نسته نك ماده سنه دیرر (نقش هیولانی هر دن و کالندن
خالی نقش دیمکدر (میندار فعل نهی مفرد مخاطبدر بیدار بندن نلن ایلله دیمکدر (پنداشتن دن
دین خلطه سو یلدی (محصول بیت) آدمیلاک جو انمردک و اطفدر همان نقش بی معنی یعنی صورت

رد ابن سید علی
رد سروری

رد شعی

رد ابن سید علی و سروری

بی هنوزی کال دکلدر انجق (هنز باید که صورت میتوان ساخت * باوانهادراز شنکرف وژنکار
 هنزیندا (باید خبری) که حرف تعلیل (صورت میتوان ساختنک مقدم مفعول) ساخت مصدر
 معنایه در (با حرف ظرف) (باوانهاجم ابواندر مراد چارطاقدر شککه سابقا بیان اواندی (در
 بانک منضمین اولدیغنی معنای ظرفیتی تا کید ایدر (دری بونده باب معنایه اخذایلین بویاده خطا
 ایلش (شنکرف شبنک کسری ونونک سکونی وکاف عجمک فحی ورنانک سکونیه زنجیره دیدکاری
 که قزل مرکب اندن اولور (وژنکار زاء عجمک فحی ونونک سکونیه قزلنکار دیدکاری رنکار
 (محصول بیت) هنز کرک که چارطاقدره شنکرف وژنکاردن صورت دوزمک اولور یعنی صورت
 بی معنایه اعتبار بوقدر (حاصلی انسان صورتده اولوب بی هنز اولوب نقش دیواره مشابه اولمقد
 (چوانسازا نباشد فضل واحسان * چه فرق ازادی نانش دیوار) اکثرتون نانش واقدر نایله
 انشاء غایت ایچون (وازعبارنی بو که قرینه در (محصول بیت) چونکه انسانک فضل واحسانی اولیه
 آدمیدن نقش دیواره ک فرق ندر یعنی فرق بوقدر حاصلی بی معرفت اولان انسان ایل نقش دیوار
 برابر (بدست آوردن دنیا هنز نیست * یکی را کر توانی دل بدست آر) بدست با حرف صله (آوردن
 دنیا مصدرک مفعوله اضافتیدر (یکی را را حرف تخصیص دل آرک مفعول صریحی (و بدست غیر
 صریحی آر فعل امر مفرد مخاطبدر آریدن که مخففدر آریدن کتور دیمکدر (محصول بیت) دنیا
 اله کتورمک هنز دکلدر کر قادر ایسک برینک کوکلنی اله کتور (یعنی کوکل اله المقدر هنز بوقسه
 مال واسباب دنیا دکلدر (دل بدست آور که حج اکبرست) یتلرنی رباعی دیوارنلر غریبی دانش
 ایش (حکایت) سالی نزاع در میان پیادکان حجاج افتاد و داعی هم دران سفر پیاده بود
 انصاف در سروروی یکدیگر افتادیم و داد فسق و جدال بدادیم کجاوه نشینی راشنیدم که باعدیل
 خود همی گفت باللحجب پیاده حاج چون هر سه شطرنج بسر میرد فرزین میشود یعنی بهازان
 میشود که بود و پیادکان حجاج عرصه بادیه بسر بردند و بشنیدند) سالی یا حرف وحدت (نزاع
 یعنی جدال) در حرف صله (میان پیادکان حجاج لامبه زدن) داعی هم یعنی شیخ (انصاف
 الحق دیمکدر مبالغه مراد در (در حرف صله) (سروروی یکدیگر افتادیم بری بریزه
 دوشدک دیمکدر زیاده نزاع وجدالدن عبارتدر حاصلی محکم خصومت ایلدک (و داد فسق
 وجدال بنادیم فسق وجداله عدالت و یردک یعنی فسق وجداله قصور قومه دق آیت کریمه به
 تلخیص پیوردر که (فلارفت ولا فسوق ولا جدال فی الحج) یعنی فسوق وجدال منتهی ایکن بزطابت
 ایده میوب حددن آشوردق (کجاوه نشین وصف ترکیبدر (کجاوه کاف وجیم هر بیلر ایل اوستی آجق
 محفه در که مصردن و شامدن حاجیلر اکابرلر اما هوذج اوستی اورنولی یعنی مقبب محفه در که دوه به
 بریسی قورل انجق که به به وارن بیلور (با حرف صله) (عدیل خود لامبه) (عدیل فعل فاعل
 معنایه در ترکیجه دکلدر یعنی قرشوی محفه به بن کیمسه (بالحجب فتح لامبجیه ایلدر بالماء
 کبی کاه اولور که لام مکسور او قونور منادی مخدوف اولوب اعتبار ایلر تقدیری یا قوم ایلر باللحجب دیمک
 اولور و بونده یا صاح ایت للجب دیمکدر لامک کسرینه قائل اولین ظاهر بود که کتب نحو به
 تتبع ایلر مشدر (پیاده حاج شطرنج پیانیه و لامبه در) (عاج قبل کر کنه در) (شطرنج شبنک کسریله در
 صحیحی زیرا براسمی یعنی اسم انجمنی بی تعریب ایلد کلرنده هر بیده وزند شلرینه الحاق ایلدر
 یعنی وزند شلرینه رد ایلدر عریده لغت عریده خود فعل فاعل فانک قحبله بوقدر اما کسریله وار
 جرد حل لفظی بوغون ذوه به درلر پس شطرنجی جرد حله الحاق ایلد بیلر اما کتب فارسیده
 بواعتبار لازم دکلر پس انکیچون فتح شینه مشهور در اکثر متونه عاج لفظند نصکره شطرنج
 بوقدر همان عرصه نصکره وارانجق (بسر با حرف صله) (بسر دن نهایت وغایت مراد در

رد سروری

رد شعی

رد سروری

(برد فعل مضارع مفرد عائدر بریدنن ایلدر دیمکدر بریدنن بانک ضمیمه کسر دیمک دکلدر
 (عرصه بادیه را لایه) (ورادات مفعول (محصول ترکیب) بریل حجاج پیاده لری اراسته نزاع
 وجدال دوشدی بن دعا جیده اول سفرده پیاده ایدم الحق محکم بری بریزه دوشدک و فسق
 و خوره عدالت و یردک یعنی فسق وجدال کاله ایلدک و اجر اسنده قصور قومه دق حاصلی
 فلارفت ولا فسوق آیت کریمه سده تمال مخالفت ایلدک برکجاوه نشینی ایشته مکه کندی عدیلنه
 سو یلردی باللحجب قبل کوکندن دوزوان پیاده چونکه شطرنج میدانی باشد ایلده فرزین اولور
 (شیخ بولی تفسیر ایدوب پیورر یعنی اول اولدیغندن یک اولور زیرا بواوینده خصوصا فرنگیده
 فرزین رکن اعظمدر اما حجاج پیاده لری صحراء مکه میدانی غایه ایلد بیلر و اولکیدن بتر اولدیلر
 (قطعه) ازمن یکوی حاجی مردم کزای را * کو پوستین خلق بازاری درد) یکوی بانه کید ایلر
 فعل امر مفرد مخاطبدر کو میدندن سوله دیمکدر گفتدن دینلر خطا ایلر (حاجی مردم کزای
 پیانیه) (مردم کزای وصف ترکیبدر کزاییدن مردم دالایی یعنی اصربنی دیمکدر کزاییدن
 اخذ ایدن احوال اشتقاقدن آگاه دکل ایش (حاجی اصلنده حاجدر یعنی نصر بانک مضاعفتدن
 اسم فاعلدر اجتماع مثلین ثقیل اولدیغیچون مثلینک ثانیسی یاه قلب ایلدیلر تقضی البازی کبی
 حلیجی اولدی (کواصلنده که اولدی) (که حرف رابط صفت) (اوضمیر غائب حاجی به راجعدر
 حذف و ایصال طریقله کواولدی) (پوستین لفته کور کدر که عریجه فروه دیرلر اما عجم بویه پرده
 غیبت و مساویدن پوستین دیمکله کایت ایدر مراد اذا و جفادر (خلقه اضافتی لامبه در) (پوستین
 برینه آستین یازانلر مذکور کانه بی بیلد کلرندن جیم نسخه مخالف بازه شلر (با حرف مصاحبت
 (آزار الف مد و د ایلر اسم مصدر در آزار پندن انجقه دیمکدر) (می در د فعل مضارع مفرد
 غائب فاعلی تحتیده حاجی به راجع ضمیردر در پندن برعقی معنایه دالده فتح و کسر جازدر
 (محصول بیت) بندن حاجی مردم کزایه یعنی مردم آزاره سوله انجیلین حاجی که غیبت و مساوی
 سیدله خلقت عرضنی خرق و کسر ایدر یعنی خلقی آزار ایدر) (حاجی تونیسنی شترست از برای
 آنک * بیچاره خار میخورد و باری برد) برای ادات تعلیل راجل معنایه (از برای آنک
 مصراع ثانی به مرهوندر (بیچاره یعنی شتر) (بار بونده یوک معنایه در) (خار میخوردک
 و باری بردک مقدم مفعوللر یدر) (محصول بیت) ای مردم کزای سن دکاسین حاجی بلیکه
 شتر در زیر بیچاره شتر خاریر و یوک ایلدر یعنی یوک چکر سن ایسه اوزر پنه یوک کلوب
 حضور ایدر سین لفظ بارده ابهام پیورر شتر تأمل ندر (حکایت) هندوبی نقط اندازی
 همی آموخت حکیمی گفتش ترا که خانه نیست بازی نه اینست (هندوبی یا حرف وحدت
 (نقط انداز وصف ترکیبدر اندازیدنن (نقط نونک فحی و کسریله وفانک سکونیه
 نقط یاغی که شرواندن کاور) (و یا حرف مصدر مراد قومه انجیدر که حصارلر دن و کیلردن
 اتارلر) (همی آموخت فعل لازمدر حکایت حال ماضی افاده ایدر او کورودی دیمکدر) (حکیمی
 یا حرف وحدت (خانه اضافتسز) (نی قامشدر) (و یا حرف نسبت ونون حرف تا کید نسبت
 (یا ونون ایکسیمی یله نسبت ایچوندر دینلر بیلر لایمش) (نین لفظنی ادات خبرله ترکیب
 ایلیوب همزه مجتبله ایلر توسط ایدنلر اولادن بی خبرلر ایشلر (بازی او بون معنایه درانده اولان
 یا خطاب ایچوندر دینن قابل خطاب دکل ایش (نه ادات نفی) (این اسم اشاردر نقط اندازافه
 (محصول ترکیب) برهندو نقط اندازلق صنفنی او کور نوردی یعنی قومه انجیاق فحی بر حکیم
 اکادیدی سنک که خانک یعنی اولقامشندلر او بونک بود کلددر (شارحک بر بسی خانه نین اولدر که
 قامشدن بایله و بر بسی بوادی بکیمبوب سنک اولقامشنددر دیمش حق الانصاف مال بردر

رد شراخ جیما

رد ابن سید علی

و سروری

رد سروری

مطلـ

رد ابن سید علی

و سروری

رد سروری و شعی

رد ابن سید علی و سروری

رد شعی

رد سروری

بگردد یکی بی تقریبیدر (یت) تاندانی که سخن عین صوابست مگوی * آنچه دانی که نه
 نیکوش جوابست مگوی) ناداد توفیق (ندانی فعل نفی استقبال مفرد مخاطب) که حرف بیان
 (مگوی فعل نهی مفرد مخاطب سوبله دیکدر) مضارع ثانیث تقدیری و آنچه دانی که نه
 نیکوست جوابش مگو (محصول یت) مادامکه بلبه سین که سوز عین صوابدر اول سوزی سوبله
 و اول سوزی که بلبه سین که ابو دکلدر اکا جواب سوبله یعنی مقبول اولیان سوزك جوابله مقید
 اوله یعنی حکمک هندوبه سوبله یکی سوز عین صوابدر مسئله بی جواب حاصلی یتدن
 نصیحت عام چبقار پس بوینک ماسبقه مناسبی قبلدر دین مناسبین بلبه ممش (و مضارع
 ثانیث معنای زرا حقه اصابت ابلر سین و علك ضایع ایدر سین دین ده معنایه اصابت ابلامش
 و اول نسنه بی که بیلور سین که ابو و معقول جواب دکلدر سوبله دین معقول جواب ابلامش
 (حکایت) مردکی رادر د چشم خاست پیش بیطاری رفت که مراد واکن بیطار از آنچه
 در چشم چهار پایان کردی در دبد واکشید کورشد حکومت پیش داور بردند گفت برو هیچ
 تاوان نیست اگر این خرنودی پیش بیطار رفتی مقصود ازین سخن آنست که هر که نا آزموده
 را کار بزرگ فرماید با آن که ندامت برد بزرگ خرد مندان بخت رای منسوب گردد) مردك
 کاف عربی حرف تصغیر مراد تصغیر تحقیر در (و احرف تخصیص) در د چشم کوز آغریسی
 (خاست لغته فالقدی دیکدر امامراد پیدا و حادث اولدی دیکدر) بیطار باه عربك فتی
 و یاك سکونله تعلیلد دیکدر بیطرده لغندر) که حرف بیان (دو اعلاج دیکدر) از آنچه
 اول نسنه دن یعنی اول اوتدن دیکدر) در حرف صله (چشم چهار پایان لامیه درت ایاقل
 حیوانات مراد در) کردی باحرف حکایه (در حرف صله) دبد و لامیه (حکومت حاکم
 و کافك ضمیه لیه خصوصت دیکدر) داور حاکمدر بونده قاضی مراد در) برو یعنی بر بیطار
 (شارحک بر بی قاضی بیطاره خطا با بویه دیدی دیش لیکن سهودر) تاران اود که دیر که
 عربیده ارش دیر (نا آزموده مناسباش یعنی تجربه اولغامش) ورا ادات معقول (کار بزرگ پیانه
 فرماید بیوره) (محصول ترکیب) رار جکرک یعنی بر ابلهک کوزا غریسی حادث اولدی بیطار فتنه
 وادیکه بکاعلاج ابله دیو بیطار دخی اول نسنه دن یعنی اول اوتدن که طوارزك کوزلینه ایدردی
 یعنی قویاردی انک کر زینه چکدی کورا وادی حکومتی یعنی خصوصتی قاضی اوکنه ایلندیلر
 طلب ارش ایچون قاضی دیدی تعلیلد بوندن ارش لازم دکل زیرا اگر بومردك خراولیددی
 بیطار فتنه کتردی حضرت شیخ بیور مقصود بوسوزدن اولدر که هر کیمسه که مجرب و سخن
 اولیان کیمسه اولو یعنی عظیم ایش بیوره انک برله که بشی نلقی ایلدر یعنی جکر عقلا فتنه ده
 خفت رای منسوب و سخافت فکرله مذموم اولور (قطعه) ندهد هوشمند روشن رای *
 بفر و مایه کارهای خطیر) ندهد فعل نفی مستقبل مفرد غائب (هوشمند روشن رای پیانه
 روشن رای وصف ترکیبدر آچی فکرلی و کورندیلر دیکدر) باحرف صله (فر و مایه الحاق اصلی
 دنی الاصل معنایه) کارهای خطیر پیانه عظیم و مخوف ایشلر دیکدر) (محصول یت) آچی فکرلی
 و کورندیلر عاقل دنی الاصل اولنه عظیم و مخوف ایشلر و برمن یعنی عظیم ایشلر بیورم ندهدك
 کارهای خطیر مفعول صریحی (و بفر و مایه غیر صریحی) بور یا باف اگر چه بافندست *
 نیندش بکار کاه حریر) بور یا باف وصف ترکیبدر (بافیدندن بور یا طبقو بیجی دیکدر
 بور یا سابقا بیان اولندی) (بونده مراد حصیر بافند ربانی بافندن اخذ ایدنلر سهو ایللر
 بافندست هاء رسمی و هزه مجتله ضرورت رزن ایچون لغطا و کاتبه ترک اولندی حذف و ایصال
 طریقله کاتبه اثبات ایدنلر خطا ایلدیلر) (نکه سابقا دله سبله بیان اولندی) (نبرد فعل نفی مستقبل

رد این سید علی
 رد سروری
 رد سمعی

رد سروری

رد این سید علی و سروری
 رد این سید علی و سمعی

جمع غائب و جازدر که فعل نهی غائب اوله شین ضمیر بور یا بافه راجع در) باحرف صله (کارکا
 و کارخانه بمعنایه در خریره اضافتی لامیه در) (محصول یت) حصیر طوقو بیجی اگر چه طوقو یجیدر
 یعنی اکاده طوقو بیجی دیر لیکن انی حریر کارخانه سنه ایشی ایشلر که ایلترزل و یا ایلتمسونلر را
 اول کاره استمدادی یوقدر حاصلی هر کسه قابلیته کوره کار تکلیف اوانق کر کرد که آخرنده ندامت
 و خسران چکلبه (حکایت) یکی از بزرگان بصری بشایسته داشت وفات یافت پرسیدندش که
 بر صدوق تربش چه نویسم گفت آیت کتاب مجید را عزت و شرف پیش از انست که بر چنین جاها
 نویسند که بروز کار سوده کردد و خلاصی برو بگذرند و سکان برو شاشند اگر بضرورت چیزی می
 نویسد این دو بیت کفایت می کنند) شاید نه بانك فتی و کسریله لایق معنایه در معقول و مقبول
 دیکدر) پرسیدند فعل مضارع جمع غائب صوریلر دیکدر شین ضمیر یکی به راجع در) (که حرف بیان
 (صدوق صادق ضمیمه مشهور ترکیب صاندوق دیدکلر در جمع صنادیق در تریته اضافتی لامیه در
 و شین ضمیر بصره راجع در) آیات کتاب مجید را لامیه و بیانه در) (و احرف تخصیص) (که حرف تعلیل
 (بروز کار باحرف مصاحبت زمانله دیکدر) سوده کردد سوزدن سورتمک وازمک (کردد کاف
 عجمک فاصله) پس سوده کردد از بلور و ایشلر یعنی محو اولور دیکدر شر اخک بریسی کرددی شود
 معنایه الوب بخوشد دیش (و بریسی بو کافتر ایدوب بخوشد دیدی دیش) (لیکن نسخه لری
 تتبع ایلدك هیچ بریسیده شد بولندی چیمه نسخده شود بولندی) (پس معلوم اولدی که محض
 افترا ایش) (شاشند یکی شنبله نیول ایدر ل فعل مضارع جمع غائبدر شین دن صکره سین ابله در
 دین خطا ایللمش) (اگر بضرورت) باحرف مصاحبت (می نویسد فعل مضارع جمع مخاطب
 فعل شرط واقعه را کر با ضروری بازار سکر دیکدر بوسوزانی کوستر که نسنه یازمق لازم دکل
 و اگر ضروری ایسه) (این دو بیت کفایت می کنند بویکی بیت کفایت ایلر) (محصول ترکیب)
 اکاردن برینک معقول و مقبول اوغلی و ارایدی وفات ایلدی (بعضی کیمسه لصوریلر که مقبره سی
 صندوقنه نه یازالم دیو) (دیدی کتاب مجیدك ایلترینك عزت و شرفی اندن زیاده در که بونجیلر برله
 انلری بازار (زیرا مرور یا بله محو اولور و خلق اوزرینی چکر کچر) (و کلاب اوزرینه نیول ایدر
 یعنی سکر) پس اگر بر نسنه یازمق لازم ایسه بویکی بیت یازك یعنی بالضروری بر نسنه بازار سکر
 بویکی بیت کفایت ایدر) (قطعه) وه که هر که که سبزه در بستان * بد میدی چه خوش شدی دل من)
 وه واوك فتی و هاء اصلیه ابله واه دن مخففدر که استغراب و تحسیر و تحزن و ندامت و قائنده مستعمل
 لغندر بونی عربی ظن ایدوب اسماء افعال دن اولان واه دن مخفف الکلیوب که مقام تعبده مستعمل
 لغندر و تحقیقی مختار صحاح احواله ایلن کیمسه نك حقه واه واه دیمیلدر) (که حرف بیان) (هر که
 کاف عجمه کاهدن مخففدر هر وقت دیکدر) (که پنه حرف بیان) (سبزه در بستان و اوایل
 استعمال ایدر عجم و و او سر عرب) باحرف تائید (دیمیدی باحرف حکایه مصدری دمیدن کلور تمک
 و بلورمک و او فورمک و بل اسمک و بر نسنه طلوع ایلک بونده بتردی دیکدر) (شدی یا سید
 حرف حکایه در) (دل من لامیه) (محصول یت) واه که هر وقت که بوستانه سبزه بتردی بنم حیاطده
 یعنی دیر یکن نه خوش اولوردی بنم کوکلم (یعنی زیاده مسرور اولوب کشت باغ و راغ ایدردم
 حاصلی بویکی بیت وفات ایدن بمرک جابندیلر بد میدی عبارتندن صکره یعنی اگر در بوستان
 هر زمان سبزه من بد میدی (یعنی آن بصر من ظاهر شدی دینک جمع غریبندن بواداسی اغر بدر
 (بگذرای دوست ناوقت بهار سبزه بینی دمیده از کل من) بگذر فعل امر مفرد مخاطب کچ دیکدر
 تا حرف تعلیل) (بوقت باحرف ظرف بهاره اضافتی لامیه) (بینی فعل مضارع مفرد مخاطب کوره سین
 دیکدر) (دمیده ماضیدن قسم در بتمش دیکدر) (محصول یت) ای دوست قبره کذر ابله

رد سروری

رد این سید علی

رد این سید علی

رد این سید علی

یعنی اوغره تا کیم بهار وقتند قهریم باخفتن سبزه بش کوره سین (یعنی بن حیسانده ایکن عالم سبزه زارنی سیر ایلدیکیم کبی سن بنم تر امدن بن سبزه زاری سیر ایلله) از برینه بر یازنلر جمع نسیخه له مخالف یازنلر (حکایت) پارسایی بر یکی از خداوندان نعمت ککدر کردید که بنده رادست و پای استوار بسته عقوبت همی کرد گفت ای سر همچو تو مخاوق را خدای عز وجل اسیر حکم تو کردانیده است و ترا بروی فضیلت نهاده شکر نعمت حق تعالی بجای آر و چندین جفا بروی روا مدار باید که فردا در قیامت این بنده از توبه باشد و شتر ساری بزی پارسایی یا حرف وحدت (بنده را یا حرف وحدت) و همزه حرف توسل (ورا اذات مفعول) استوار حکم دیمکدر (عقوبت اشکجه دیمکدر) مخاوق را یا حرف وحدت (ورا اذات مفعول) اسیر حکم تولا به زور (کردانیده کاف عجمک فحقله ما عیدن قسیدر نصیر معناسنی افاده ایدز مخاوق مفعول اول) و اسیر مفعول ثانیه (و فاعلی خداور) ترا حرف تخصیص سنک دیمکدر (بروی اول قولک اوزرینه) بجای یا حرف صله (آرفه ای امر فرد مخاطب در یندن که مخفندز اوزر یندن کتور دیمکدر) امر در آوردن دینلر سهوا و ایلشیر (بروی قولک اوزرینه دیمکدر) بناید فعل نفی مستقبل مفرد غایب (بایندن) بایستن دن دینلر خطا ایلدیلر اولیا که دیمکدر (که حرف بیان) شمر ساری (یا حرف مصدر اوانفلق) بری ایلده سین (محصول تر کبیب) بر عابد اصحاب نعمتدن برینک یانه اوغرا دی کوزدی که بر قولیک الین و یا غن محکم بغلوب اشکجه ایدر زاهد دیدی ای او غل سنک کبی بر مخاوق خدای تعالی سنک حکمکه واسر که اسیر ایلشیر و آنک اوزرینه سنک فضیلتک قومشدر یعنی سنی آنک اوزرینه سید و حاکم قومشدر خداک نعمته شکری برینه کتور و آنک اوزرینه بوقدر جفایی روا و جاز کورمه اولیه که یارین قیامت کوننده بوننده سندن یک اوله و او تانفلق ایلده سین یعنی عجب چکه سین دیمکدر (مثنوی) بر بنده مکبر خشم بسیار * چورش مکن و داش نیازار) مکبر قول نهی مفرد مخاطب طوعه دیمکدر (خشم بسیار بیانه) و مکبر مفعول صریحی (و بر بنده غیر صریحی) چورش مصدرک مفعوله اضافتیدر (مکن فعل نهی مفرد مخاطب) چورش مقدم مفعولی (داش مفعولدر چورش) نیازار فعل نهی مفرد مخاطب در ازار یندن انجته دیمکدر داش مقدم مفعولی (رضیمیر بنده نه راجه مدر) محصول بیت) خطاب عام طریقه بیورر قولک اوزرینه چوق خشم طوعه یعنی زیاده غضب ایلله اگا چور و جفا ایلله و کولکلی انجته (حاصلی قولک ایسه ده اکا ظلم ایلله) او را توبه درم خریدی * آخر نه بقدرت آفریدی) او را اذات مفعول (بده درم با حرف مقابله کلام مجازیدر) خریدی خانک و رانک کسره لایله فعل ماضی مفرد مخاطب صلتون الدک دیمکدر (آخر اذات تا کید) نه حرف نفی معناده آفریدی به مقید (آفریدی فعل ماضی مفرد مخاطب یارندک دیمکدر) محصول بیت) اول بنده بی سن اون اچمه به الدک به مقدار مالدن کنایتدانی قدر تکاه خالق ایلدک حاصلی قولکدر و مخلوقک دکلدر پس بوقدر جفایی اکا لایق کورمه (این حکم و غرور و خشم ناچند هست از تو بزرگتر خداوند) خشم خانک فحقله اصحر (نا حرف اتمه نادرالی معناسنه) محصول بیت) بوحکم و غرور و غضب قانده که یعنی نیجه بر سندن او اوزر خدایند و اورد (یعنی سندن بیوک افندی تکریدر) ای خواجه ارسلان و اغوش * فرمان ده خود مکن فراموش (خواجه بونده افندی معناسنه در ارسلان و اغوش اضافتی لایقه در یونلر بر قولدن نکایتدر رومده سیارش و فریدون کبی) فرمان ده وصف ترکیبدر بوقر و بریحی دیمکدر (دیمکدر معناسنی قوت دهنده خود دین قتی تر یق سونلش) خود اضافت اسم فاعلک

رد شرح جیمه

رد این سید علی و سروری
رد این سید علی و سروری

رد این سید علی

مفعوله اضافتیدر (و فرمان ده مکنک مفعول اولی) و فراموش ثانیه (محصول بیت) ای ارسلان و اغوشک افندی کبی کند که بوقر و بریحی خدای فراموش ایلله (یعنی سنی قوله و خد متکاره مالک ایلین خدایی اوتنه) پس قوللری رفقه طوت شدله طوعه (در خبرست از پیغمبر علیه الصلو و السلام که بزرگتر حصرتی در روز قیامت ان باشد که بنده صالح را بهشت برند و خداوند فاسق بد و زخ) حصرتی (یا حرف وحدت و یا حرف تنکیر) بنده صالح (و خداوند فاسق بیایه زور) محصول ترکیب) حضرت پیغمبرن علیه الصلا و السلام حدیث شریفده وارد اولشدر که قیامت کوننده او اوزر حضرت او ایدر که بنده صالحی چنه (و خداوند فاسق دوزخه ایلدیلر) یعنی قول چنه کیده و افندی دوزخه (قطعه) بر غلامی که طوع خدمت نست * خشم بی حد مران و طیره مکبر) غلامی یا حرف وحدت (که حرف رابط صفت) طوع طانک فحقله مضمر در انقیاده معناسنه (خدمته اضافتی مصدرک فاعله اضافتیدر) نسته لایقه (خشم بی حد بیایه) و منک مفعول صریحی (و بر غلامی غیر صریحی) تران فعل نهی مفرد مخاطب در ایلشیرن سورمه دیمکدر (طیره فاقد در غضب معناسنه) خشمه مفعول (مکبر فعل نهی مفرد مخاطب طوعه دیمکدر) محصول بیت) بر غلامک اوزرینه آنجیلن غلام که سنک خدمتکه مطیع و متقاد در اول غلامه خشم بی حد سورمه و اکا غضب طوعه حاصلی بر غلام که خدمتکی طوع و رغبتله ایدر اکا حددن بیرون خشم سورب اوستنه غضب توب چور و جفا اوزره اوله (که قضیحت بود بر روز شمار * بنده آزاد و خواجه در زنجیر) که حرف تعلیل (قضیحت خانک فحق و ضادک کسر یله رسوایی دیمکدر) با حرف ظرف (روز شمار ظرف زمانک مضمره اضافتیدر) محصول بیت) خدمتکه مطیع اولان قولک اوزرینه بحد غضب سورمه زیر اسوالی او اوزر و یار سوال قدر بوم حسابه یعنی حشر کوننده بنده آزاده اوله یعنی چنه لایق اوله و افندی زنجیرده اوله یعنی دوزخه مستحق اوله (حکایت) سالی از بلخ پاشا با تم سفر بود راه از حرامیان بر خطر جوانی بدرقه همراه ۲۰ ماسشد سیر باز و چرخ نداز و سلطه و ویش زور که ده مرد توانا کلا اوزره کردند و زور آوران روی زمین پشت او را زمین تیاوردندی امامت هم بود و سابه پرورده نه جهان دیده و نه سفر کرده رعد کوس دلاوران بکوش اوزر بنده و برقی شمشیر سواران ندیده) سالی یا حرف وحدت (بلخ خراسان توابه مندن بر عظیم شهرک اسمیدر که حضرت مولاناک پدری اول دیار دندر) یا حرف صله درالی معناسنه (شامیان سرحد دهنده بر ملکک اسمیدر عر بستانده شام کبی و روم ایلده بوسنه کبی شامیان بر بنه همدان یازان احوال کاشندن هیچ خبردار دکل ایش ز بر بلخن همدانه دک صافی عجمدر غیر یسی دکلدر) سفر بود سفر اولدی یا سفرم و ارایدی (بود فعل ماضی اوله) و یا اذات زمانیه (خطر بونده خرقه معناسنه در و پر بوده شد در) جوانی یا حرف وحدت بدرقه یا حرف صاحب تقدیری بطریق بدرقه در بدرقه اجر نه یعنی کرا ایلله فلا و زانی ایلکه دیر (دحرج بایندن مصدر در) بدرقه به حارس دیوب یعنی دوند اردیمکله تفسیر ایلین زیاده تفسیر ایلش (و مقام بیانده بدرقه ایلدین معناسنی بیار ایش) سیر باز و وصف ترکیبدر یازیدندن قلفان اوینادی دیمکدر که بر او بندر سلطه و دل راسته یعنی رفتدر شرح مستقل بر فن اولد یعنی بلد کاردن اهمالله یکشملر (چرخ انداز وصف ترکیبدر) انداز یندن چرخ افط مشترکدر بورا به مناسب یک یاید که کربشی آندفدن صکره ایکی باشی بریره کلاه زنبورک بیایه ده چرخ دیرل که رومده اکا زنبورک دیرل و بونک اوقته ناولک دیرل کاف عربیله (پس چرخ اندازدن مراد ناولک اندازدر مجاز مرسل طریقه یعنی ذکر محل و اراده حال دیمکدر) پس زنبورک آنجی و چرخ آنجی دینلر مسامحه ایلشیر سلطه و عجم اصطلاح لرنده آلات حرب اوینادی یعنی قوللجی

۲ من نسخه

رد شعی

رد سروری

رد شعی

رد شرح جیمه

رد سروری و شعی

قولانچی (بیش زور زیاد زورلی دیمکدر) (ده اون) (مردنوا نیایه دهه صفدر) (کان اولامیه) (زه زاه عربک کسر یله بونده یای کریشی مراد در) (کردندی یا حکایت حال ماضی افاده ایدر بعض نسخه ده نکر دندی و افندر ایدر مراد دی دیمکدر) (زور آوز وصف ترکیبدر زور کتور پی یعنی زورلی والف و تون ادات جمدر) (رویه و رویک زمینه اضافتلی لامیه لدر) (پشت اولامیه ورا ادات مفعول) (بزمین با حرف صله) (یاوردندی فعل نئی ماضی جمع غائب) (و یا حرف حکایه بوفورده در صاعده عبارتتی ایراد ایلر جمع نسخه له مخالف ایراد ایلر) (متنم فعل باندن اسم فاعلدر نعمت ایچنده پیومش و نعمته معتاد اولمش دیمکدر) (سایه پرورده کولکه ده بسلمش یعنی شدت و زحمت روز کار کورمیش حاصلی اودن طشره چیقماش) (رعد کوس دلاوران لامیه لدر) (رعد رانک قحی و عینک سکونیه کولک کور لکدر بونده مراد مطلقا اواز در کوسی سابقایان ایلش بونده دلاورلک کوسی صداسی مراد در رعددن دین پیانه صده لمش) (دلاوران در مراد بهادر لر در) (بکوش و یا حرف صله و اضافت لامیه در) (برق شمشیر سواران لامیه لدر) (محصول ترکیب) (بریل بلخند شامیانه سفرم واقع اولدی و بول حرامیلردن خطرده ایدی بر جوان قولاغراق طریقله بزم همراه اولدی بر جوان سپرباز و ناولک انداز و سلحشور ویش زور اید بکه اون فونلی ارانک یانه کوریش پکورردی یعنی اون زورلی دم یایی فوررل دی یا خود فوررل دی و بر یوزینک زور لیلری ارقاسنی بیر کتوره مراد دی حضرت شیخ جوانک خصوصه اغراق پروردی اما بر جوان متنم ایدی و سایه پرورده یعنی اناسی قویندن طشره چیقماش حضور و صفاده پیومش نه جهان کورمیش و نه سفر ایلش بهادرلک کوسی اوازی قولاغند ابرمش و آتیلرک قلیبی ییلدرامسنی کورمیش) (بیت) (نیفتاده درد ست دشمن اسیر) (بکردش نیاریده باران تیر) (نیفتاده ماضیدن قسم همزه یایه قلب اولمش و شماس دیمکدر) (در حرف صله) (دست دشمن لامیه) (اسیر نیفتاده مفعول صریحی) (و در دست غیر صریحی) (با حرف صله و یا حرف نلر) (کرد کاف عجمک کسری و رانک سکونیه بونده اطراف دیمکدر) (شین ضمیر مذکور جواته راجعدر) (نیاریده ماضیدن قسم فعل نئی مفرد غائب) (یاوان فاعلی نبره اضافتی بیسایه) (محصول بیت) (مذکور جوان دشمن الله اسیر واقع اولماش حضرت شیخ ملر ایلش فرنگنه اولدی بقی کی اطرافه اوق یغوری یا غماش حاصلی نه اسیر اولمش و نه صواش کورمیش) (اتفاق من و این جوان در پی هم دوان هر ان دیوار قدیم که بیش آمدی بقوت بازو بیفکندی و هر درخت عظیم که دیدی بزور سر پنجه برکندی و تنافخ کان کفتی) (در پی هم بری بریمز اردنجه) (دوان صفت مشبهه در دو بدندن یلرک دیمکدر) (دیوار قدیم بیسایه) (آمدی یا حرف حکایه) (بیفکندی یا حرف حکایه بقرردی دیمکدر) (درخت عظیمه بیسایه در) (که حرف رابط صفت) (دیددی یا حرف حکایه) (برکندی کاف عربک فعیله و یا حکایه ایله قورردی دیمکدر) (محصول ترکیب) (اتفاق بن بر جوان ایله بری بریمز اردنجه بله کن ایدک یعنی بلوب کیدر کن هر اول اسکی دیوار که او کومزه کلوردی قوت بازو ایله بیفکاردی و هر اولو اغا جبکه کورردی زور سر پنجه ایله کوکندن قورپاردی و تنافخ ایلرک در ایدی) (بیت) (پیل کوتا کتف و بازوی کردان بینه) (شیر کوتا کف و سر پنجه مردان بینه) (پیل معروف) (کو کاف عربک ضمیله قنی دیمکدر عریده ابن دیر) (تا حرف تعلیل عریده کی معناسنه) (کتف کاف عربک فحی و نانک کسر یله یاغرین معناسنه در فارسیجه شانه دیر) (بازو فولدر ار شده دیر) (همزه نک فحی و رانک کسر یله) (کردان کاف عجمک فعیله صفت مشبهه در کردیدندن دونه کن دیمکدر مراد جستانک و چونک در زیر فلات الی صومدر یعنی سار حیواناتک کی دیزده انکدر پس کرداناق صفتی بولمز

رد شراح جیعا

رد شعی

بونی مصراع ثانی به قافیه دوشورن فیه نسبت کتف و بازوی کردان مناسبتی بیلزیمش) (کردان کاف فارسیله صفدر کردانیدن دین بومد عاده خطا ایلش زیرا کردان لازمدر دونه کن دیمکدر و کردانیدن متعدیدر دوندیمکدر) (بازوی کردان اضافتی بیسایه در دونه کن بازو دیمکدر بعضیلر کاف عجمک ضمیله اوقودیلر کردک جچی یعنی بهادر لر بویه اولنجه هیچ تاویله احتیاج اولمز زرا حرف روی مختلک اولنجه حرف قیدک ماقبلنده اولان حرکت مختلف اولقی جائزدر بونده ایسه حرف روی دالدر و مختلکدر و حرف قیدر ادر پس ماقبلنک حرکتی مختلف اولقی جائزدر شکه قن قافیه به عالم اولان و افندر شکه حضرت مولانا جایی قافیه رساله سنده ایراد پیورمیشدر) (رباعی) (کرسوز نوام یک نفس آهسته شود * ازدود دلم راه نفس بسته شود * در دیده ازان آب همی گردانم * ناهر چه نه نقش تست ازو شسته شود) (بور باصیده سینک ماقبلی ایکی پرده مفتوح و پر پرده مضوم و افندر پس کاف عجمک ضمیله کردان اوقویانی رد ایلین مرد و در هم لفظ جهندن هم معنی جهندن) (کف آیه در که عربجه راحه دیر) (واو حرف عطف) (سر پنجه برقی اوجی پس کفی سر پنجه به اضافت ایلین معنایه عالم دکل ایش) (مردانه اضافتی لامیه در) (مردان پرینه کردان یازان سر پنجه بی کردانه اضافت ایلدکد نصکره معنایی بویه تصویری ایدوب دیر) (و المعنی بالترکی ارسالن قنی تا پنجه اوجی دوندیری آبی کوره بونصو پرده اوج خطاسی وارد بلکه زیاده الفاظ قافیه تصور پرده و کفی سر پنجه به اضافنده و کردانی متعدی طوتمه سنده و سر پنجه بی اکا مضاف قبلوب دونوب مفعول به ایلده سنده حاصلی بومصو رک معنادن هیچ و فوفی بوغیش پس بویه کتاباره شرح یازمق نه زحمت ایدی بو شارحه تابع اولوب الفاظ قافیه بی تبدیل ایلنده مناسبتی بیلزیمش) (محصول بیت) (قل قنی تا کیم بهادر لر رک بغرینی و قولنی کوره یعنی بهادر لرلک قوت و زوری نه مرتبه اولدی بقی کوره زرا بن انلردم یا ارسالن قنی تا شیر مردلک کف و سر پنجه سنی کوره یعنی شیرک هزی نیجه در اما شیر مر دره نسبت مفاویدر هزی و ارایسه کلسون بغه پنجه طوتمشون کورسون که کف و سر پنجه نیجه اولور) (مادرین حالت بودیم که دوهند واز پس سنیکی سر بر آوردند و قصد قتال ما کردند در دست یکی چونی و در بغل دیگری کاوخ کوبی جوان را کفتم چه پایی) (که حرف بیان) (پس سنک لامیه) (و یا حرف وحدت) (فصد قتال ما مصدرک مصدره اضافتدر و لامیه) (چونی یا حرف وحدت) (در حرف ظرف) (بغل بانک و غینک فتحه لیه قولتی دیمکدر عرب ابط در همزه نک و بانک کسره لیه) (دیگره اضافتی لامیه در) (کاوخ کوب و صف ترکیبدر) (کوبیدندن کاوخ کاف عربک و لامک ضمه لیه کسک که تراده اولور) (کوبی کوفتن دن اخذ ایلین سهو ایلش) (کاوخ کوبک ایکی کافی بله و یایی فارسیلر در دین قنی خطا ایلش) (یا حرف وحدت) (پای فعل مضارع مفرد مخاطب نه طور رسین دیمکدر) (محصول ترکیب) (بر جوان ایله بو خالتسده ایکن ایکی هندو بر طاشک اردندن باش قادر دیلر و بزم قناره یعنی بزمه مقابله به قصد ایلدیلر برینک الله براغاج و برینک قولتوغنده برکسک از جتی اوجی توفیقی براغج جواته دیدم نه کلسور سیناشته ارلک دمیدر) (بیت) (بیار ایچده داری زمردی وزور * که دشمن بیای خود آمد بکور) (بیار امر در) (اریدندن آوردندن دینلر غلط سولشدر) (داری فعل مضارع مفرد مخاطب) (مردی یا حرف مصدر) (که حرف تعلیل) (دشمن مبتدا) (با حرف مصاحبت آمده متعلق) (پای خود لامیه) (بکور یا حرف صله) (آمده متعلق جمله فعلیه خیر مبتدا در) (بکورلک تقدیری بکورش در) (محصول بیت) (جواته دیدم کتور اول نسنه به که مالک سین اولکدن وزور دن یعنی ارلک و بهادر راق و قنیزر را دشمن کندی ایاغبله

رد سروری

رد سروری

رد سروری

رد سروری

رد سروری

رد شعی

رد سروری

ردا بن سید علی

ردا بن سید علی

و سروری

قبرینه کلدی یعنی اوله چك برارار بکوزش تقدیراید نه دخل ایدن ذره معنای معنایه دخولی
 بوقدر (تبر و کات رادیدم از دست جوان افتاد و زره را ستخوان) استخوانند نصکره بر افتاد تقدیر
 اوانور (نوتقدیره قابل اویان مجمع احوال بیلز ایش (محصول ترکیب) کورددم جوانك
 اوق و پای الدین دوشدی و کور کند دترمه دوشدی یعنی خوفدن اندامه زره دوشدی (یت)
 نه هر که موی شکافد بشیر جوشن خای * بزور حله چنك اوران بدار دپای نه حرف نفی معنایه
 مصراع ثانی به مصروفیدر (حاصلی بدارد فسلنه مقید در) هر که اصلانده هر کس که در تنکه
 مکرر بیان اولندی (شکافد فعل مضارع مفرد غائب یازدیمکدر (موی مفعول صریحی) و بشیر
 غیر صریحی (جوشن خای بیانه (جوشن خای وصف ترکیبیدر خایندن جوشن چینی
 یعنی جوشن برنجی و دلجی تبر دیمکدر (با حرف مصاحبت) زور حله چنك اوران لامیه در
 (چنك آور لک حله سی زورینه ایاق طونه یعنی تحمل ایله یعنی هر استاد تیرانداز و سلجشور
 صواش میدانده ثابت قدم اولوب پایدار اولماز (چاره جز آن ندیدیم که رخت و سلاح و جامه
 دها کردیم و جان سلامت بردیم) (محصول ترکیب) ایدن غیر چاره کورمده که اسبابه ویرانی
 و لباسی ترک ایلدک و جانی سلامت ایلدک یعنی ماملکمیزی و یرمکه اوا بکدن خلاص بولدق
 (قطعه) بکارهای کران فرد کار دیده فرست * که شیر شریزه در ارد بر رخ کند (با حرف
 صله (کارهای کران بیانه (کران کاف بحکم کسر یله اگر دیمکدر ثقیل معنایه) اما بونده
 عظیم معنایه در (مرد کار دیده بیانه ایش کورمش ار دیمکدر (فرست فالت وراثت کسر یله
 و سینگ سکونیه فعل امر مفرد مخاطبه فرستیدن (فرستادن دینلر غلط سولیشلر
 (که حرف تعلیل) شیر شریزه بیانه شریزه یاوزلغندن دیش صریدن جانور (در حرف تأکید
 (ارد فعل مضارع مفرد غائب کتوره دیمکدر (با حرف صله (زیر رخ کند لامیه لدر (زیرالت
 معنایه در عریجه (تحت دیرل (خیم خالت فحله بولکدر میده تشدید ضرورت وزن ایچوند
 بونده حلقه کند مراد در (محصول بیت) عظیم ایشلره ایش کورمش مجرب روزگار کیمه
 کوند تا کیم شیر شریزه یعنی کورمش ارسلان کبی بهادر و بهلول انلری کندی حلقه سی آلتنه
 کتورب شکار ایله اول زمانده آلات حربک برسیده کند ایش حاصلی او او مصلحتلره تجارت
 کثیر ایله مجرب کیمه کوند کار کورمش نا از موده کوند رده خطاب عامدر (جوان اگر چه قوی
 بال و بیل تن باشد * چنك دشمنش از هول بکسلد پیوند (قوی بال وصف ترکیبیدر قوی حال
 معنایه زرا بال بونده حال و بوی و بوس معنایه اولافه منجمدر (قول اولفده نمکندر بازو
 معنایه (امامها بیت معنایه نه عربی و نه فارسی لغتدره وار (بیل تن وصف ترکیبیدر فیل جسته لی
 دیمکدر عظیم جسمدن عبارتدر (با حرف ظرف) چنك دشمن لامیه در و شین جوانه راجعدر (هول
 هانك فحله خوف معنایه در (با حرف تأکید (کسلد کاف بحکم فحله و کسر یله وسین
 و لامک فحله ل یله فعل مضارع مفرد غائبدر (کسلدن لازم و متعدی کلور بونده متعدیدر
 (کسیختن دن اخذایدوب لازمدر دین ایکی قونده بله خطا ایشلر) تنکیم تحقیق معنادن معلوم
 اولیسدر در (پیوند بونده انه اورد قلری پیوند در کوستک معنایه (رومده اوزدی کوستکی دید کلری
 کبی قاجق مقامنده انلرده (بکسیخت پیوند) و بکسلد پیوند دیرل (پس بونده پیوندی بند
 معنایه اخذایدوب انکله شرح ایلمن زیاده فاسد شرح ایشلر زیر انلر کی بند ایله تعمیر ایدر لر

رد سروری
رد سروری

رد ابن سید علی و سروری

رد سروری و شعی

رد سروری

(ملا بند انگشتان دیرل بر مغلرده اولان بوغلره) پیوند انگشتان دیرل (سائر اعضاده ده تعبیر
 بویه در (محصول بیت) جوان اگر چه قوی جالی و بویلی بوسنی و محکم قولی و قناتلی اولور
 و فیل کوده لی و جسماتلی یعنی مجسم و عظیم جثه لی اولور دشمن چنکینه اول جوان قور قودن
 اوزر کوستکی یعنی فرار ایدر بخار (مصراع ثانیك ترکیبه معنایه دشمن چنکینه انك قور قودن
 اوزر یلور آکی دین معنایه بلن اوزمش الله رحمت ایلمه (بمعنایه یئک معنایه جوان اگر چه مهملو
 و قونلو دخی ابری کوده او اوله اول کیمسه دشمن چنکندن خوفدن پیوندی قرار اگر ایاغنده
 پیوند اواسه دین عجا او یور کفی سو یلدی بومعنا بی عنی الله صنه (نیرد پیش مصاف از موده
 معلومست * چنان که مسئله شرع پیش دانشمند) نیرد نونک و بانك فحله ل یله وراثت سکونیه
 چنك دیمکدر صواش معنایه معنایه (پیش مصاف از موده تقدیری پیش مرد مصاف
 آزموده در (مصاف ممك ضمیمه نیرد له مراد قدر (مصاف از موده چنك صنامش یعنی چنکه
 کرمش و چقیقش دیمکدر مجرب حروب معنایه (معلومست خبر معنایه) مسئله شرع و پیش
 دانشمند لامیه لدر (محصول بیت) چنك صنامشك فتنه چنك یعنی صواش کورمش و صواش
 کرمش و چقیقش کیمسه فتنه حرب و قتال معلومدر شو یلکه مسئله شرع دانشمند فتنه
 معلومدر یعنی اهله هر نسته اسلندر (حکایت) توانکرزاده رادیدم بر سر کور پدرش نشسته
 و باد رویش یچه منظره در پیوسته سکده صندوق تربت پدرم سنگینست و کتا به رنگین
 و فرش رخام انداخته و خشت پیروزه در ساخته بتور پدرت چه ماند خشتی دو فرام آورده
 و مشتی دو خاک بر او پاشیده در رویش پسر این بشنید و گفت خاموش که تاپدرت زیر این سنگ
 کران بر خود بچیده باشد پدرم بهشت رسیده باشد در خیرست (موت الفقراء راحه) توانکرزاده
 همزه سی وحدت ایچوند دین یاوه سو یاش بلکه یا حرف وحدت (و همزه حرف توسل در
 (را ادات مفعول) کور کاف بحکم ضمیمه قیردر (سر کور لامیه قیرا جی دیمکدر) پدیره اضافت یته
 لامیه در (شین توانکرزاده راجعدر) با حرف مصاحبت (درویش یچه درویش باور یسی) یعنی
 او غلجینی (یچه) یا حرف وحدت و همزه حرف توسل (یچه پدیره زاده یازانلر صحیح نسخه ره مخالف
 یازمشلر (در حرف تأکید) پیوسته اولشدر مش یعنی ایصال ایشلر (که حرف بیان) صندوق
 صادق ضمیمه فصیحدر مراد قیرا وزره یاید قلری صندوق (ترتبه و ترتبک پدیره و پدرک میم
 متکلمه اضافت قلری لامیه لدر (سنگینست عبارتیه همزه بختله ایله یازانلر املادن آگاه دکلرایمش
 (با حرف نسبت) ونون حرف تأکیددر سنگه منسوب یعنی طاشدندر (کتابه رنگین بیانه) مراد
 قبر طاشلرینه یازیلن نسته در (فرش رخام بیانه) رخام رانك ضمیمه مر مره دیرل (خشت کریم
 (پیروزه به اضافتی بیانه (در حرف ظرف) اوشمیری رخامه راجعدر مراد بودر که قبر پئک
 مر مره فیروزه ایله مر صعددر (وساخته بو که قرینه در) ایکن خشت عبارتنده مسامحه ایلمدر
 زرا فیروزه خرده اولور خشت اولاق مرتبه سنده ایری اولماز (بعض نسخه ده در ساخته
 پرینه (در و برده واقعدر یته مراد ترصیددر (با حرف صله) کور پدرت لامیه (ماند فعل
 مضارع مفرد غائب فاعلی فخنده کور پدره راجع ضمیر در بکرز دیمکدر (ماننددن مشتی
 (ماننددن دینلر سهو ایشلر) چه ماند اسنه هام انکاریدر (یعنی بکرز دیمکدر) (خشتی یا حرف
 وحدت (فراهم آورده بر پر کتورلش (مشتی یا حرف وحدت (برو یعنی خشتک اوزر یتنه
 (پاشیده اسم مفعولدر صاچلش معنایه (درویش زاده یعنی درویش یچه) خاموش فعل
 امر مفرد مخاطب ایدم دیمکدر (که حرف تعلیل) (زیر این سنگ کران لامیه و بیانه در) کران اگر
 معنایه در (با حرف تأکید) جنید اسم مفعولدر دیرمش معنایه (موت لفظا مر فوع میندا

رد سروری
رد شعی

رد شعی

رد ابن سید علی
و سروری

رد شراح جیما

رد ابن سید علی
و سروری

(فقرایه اضافتی مصدرک فاعله اضافی در) (راحة لفظ امر فوع خبر مبتدا در) (موصول ترکیب)
 بر توانگر زاده یعنی برا کا برزاده کوردم که با پاسنک قبری اوچنده اونورمش و بر درویش زاده ایله
 مناظره اولاشد و مش یعنی بحث ایدر که بنم با پاسنک قبری صندوق طاشند و او زنده رنگین
 و ملون خط یازمشد یعنی تاریخ وفاتی وغیری نسبی الیون صویه یازمشد شکه حادث
 بویه در واطرافنده مرمر فرش دوشمش یعنی هجا طاشلری والواح قبر یروزه ایله مرصعدر
 سنک با پاسنک قبری نه بکرز یعنی بکرز برایکی کریم برره کنورمش یعنی برایکی کریم چاناش
 و برایکی آوج طپراق اوسنسه صاچلمش یعنی برایکی آوج طپراق اوسنسه دوکلمش درویش
 بچه بوسو زنی ایشندی و دیدی ایسم اول که تاسنک با پاسنک بو آغر طاشنک الله کنندی
 کند بنه قلداش اوله بنم با پاسنک جسته واصل اولاش اولور زیرا حدیث شریفده بیورر که
 فقراتک اولوی راحت و حضور در زیر برسته لری یوقدر که انک حسرتیله کیده لر
 (یت) خر که کمتر نهند بروی بار * به آسوده ترکند رفتار) که حرف رابط صفت (وی
 ضمیری خره راجعدر) (بار بولک) (با حرف طرف) (ره رانک قصبیله راهدن مخففدر) (آسوده)
 دیکلمش دیمکدر راحت معناسنه (ترادات تفضیلدر آسوده رک دیمکدر یعنی حضور لیرک وراحت لیرک
 رفتار بیوریش دیمکدر) (خر مبتدا) (و مصراع ثانی خبری) (موصول یت) خر که اوزرینه
 یوکی ازرق قویار یعنی یوکی که ازرق و بیینی رک اوله بولده آسوده رک رفتار ایدر یعنی بیینی رک
 بیورر حاصلی یوکی حقیق اوله کنندی چیریکرک بیورر (قطعه) مرد درویش که بارسم فاقه
 کشید * بدر مرک همانا که سبکبار اید) مرد درویش بیانیه (که حرف رابط صفت) (بارسم فاقه
 لامیه و بیانیه در فقر ظلمی یوکی دیمکدر) (با حرف صله) (در مرک لامیه در مجازا) همانا کانه
 معناسنه بکرز دیمکدر (که حرف بیان) (سبکبار وصف ترکیبی اقسامنددر بیینی بولکی دیمکدر
 زیر اسبک بیینی دیمکدر) (و بار بولکدر) (موصول یت) مرد درویش که فقر جویری و جفاسی بولکی
 دنیاچه چکدی یعنی دنیاچه فقر آتشته باندی و یاقلدی بکرز که موت قیوسنه بیینی بولکی کله حاصلی
 دنیاچه متوغل دکلدر که حساب و عذاب بولکری چکوب کنوره شکه شاعر بیورمشدر (مصراع)
 باغماغه اودون هر کشتی بوندن ایدر (و آنکه در نعمت و در راحت و اسایش زیست * مردنش
 زین همه شک نیست که دشوار اید) (موصول یت) اما اول کیمسه که نعمت و راحت و آسایشده
 دیرای و یکندی اول کیمسه نک اولسی بولکری جبعندن یعنی نعمت و راحت و آسایشدن شک
 یوقدر که مشکل کلور زیرا اونه سنک حاله ماوم دکلدر حاصلی موت الفقرا (راحة) (همه حال اسیری
 که زبندی برهد * بهترش دان زامیری که گرفتار اید) اسیری یا حرف وحدت (که حرف رابط
 صفت) (بندی یاسیده حرف وحدت در بیت دین خطا و بولش) (برهد فعل مضارع مفرد غائبدر
 (رهیدندن قورنیه دیمکدر مضارعدر رهاتیدندن دین خطا ایلش) (بهترش شین اسیره راجعدر
 (اسیری یاسی حرف وحدت) (گرفتار مبتلا دیمکدر) (موصول یت) جبع احوالده براسیر که بر بنددن
 خلاص بولوب قورنیه اتی سن یکرک بیل بر بکدن که بر بنده گرفتار و مبتلا اوله حاصلی جعیس
 بکدن جیسدن خلاص بولش بنده بکر کدر (حکایت) بزری را پسیدم از معنای این حدیث که
 (اعدی عدولک نفسک الی بین جنیک) گفت بحکم آن که هر آن دشمنکه باوی احسان کنی دوست
 گردد مگر نفس که چندان که مدار ایدش کنی مخالفت زیادت کند) اعدی اسم تفضیلدر عدا ایدودن
 تجاوزه معناسنه اظلم دیمکدر (عدو فاعلر فاعل معناسنه صدیقه مقابل انده مذکر و مؤنث برابر در
 اسم جنسدر جبع مقامده زیرا اسم تفضیل تعدد افتضا ایدن شته مضاف اولور معرفه اولدقده
 (اعدی تقدیر امر فوع مبتدا) (و عدولک مضاف الیه نفسک لفظ امر فوع خبر مبتدا در مراد نفس اماره در

رد سروری
رد شعی

(الهی اسم موصول مفرد مؤنث محلا مر فوع صفت نفسدر) (بین مقدر ثبتت و یا کانت فعلته متعلق
 مضاف اولشدر جنیک به که جنیک تنه سیدر حالت جرده) (وجه نظر فیه نک اعرابدن
 محلی یوق صله سیدر اسم موصولک) (گفت بزرگ دیدی) (بحکم آن که اول سیدله که) (موصول ترکیب)
 حضرت شیخ بیورر بر اولویه بوحدیک معناسدن سؤال ایلدم که سنک دشمنلر یکک دشمنی
 و ظالمی نفسک در که ایکی بهملوک یشنده در (یعنی دماغ سنکله اولوب وسندن بر نفس منفک اولیان
 نفس اما رکدر دیدی اول سیدله اعدای عدو کدر که هر آن اول دشمنه که احسان ایلرسین سکا
 دوست اولور) (الاغس بویه دکل بلکه هر قدر که مدار اور فنی که زیاده ایدرسین اول سکا مخالفتی
 زیاده ایدر) (قطعه) فرشته خوی شود آرمی بکم خوردن * و کر خوری چو بهایم بیوفتی
 (جو جاد) فرشته خوی وصف ترکیبدر ملک خوبلی و عادتلی دیمکدر (با حرف مصاحبت
 کم بوده از معناسنه در) (خوردن مصدر در اکل معناسنه قلت اکله دیمکدر) (بهایم بهیجه نک
 جهمدر چار پا حیوانات معناسنه در) (با حرف نا کید) (یوفتی اصلی اوفتیدر یا شارنیهله همزه یاه
 قلب اولشدر شکه سابقا بیان اولشدر فعل مضارع مفرد مخاطب در اوفتیدندن دوشرسین
 دیمکدر) (اوفتادندن دین خطا ایلش) (جاد جیمک فحیله ازدیاد اوزره اولیان اشاده مستعملدر
 یعنی بیومیان و آرمیان اشاده) (موصول یت) آدمی قلت اکله فرشته خوبلی اولور (یعنی خلوق
 و ملائمه اولور و عبادت و طاعت چاک اولور غائبدن مخاطبه التفات ایدوب بیورر و اگر حیوانات کی
 جوق پرسک جاد کی یقولوب دوشرسین نه عبادنه مالک اولور سین و نه طاعت) (حاصلی قلت اکل
 و شرب انسانی ملکیت صفتلرینه ایصال ایدر و اکثر حیوانیت) (مراد هر که براری قطع
 امر توشد * خلاف نفس که کردن کشد چو یافت مراد) (مراد هر که بیانیه) (مراد مفعول براری در
 (هر که اصلنده هر کس که در که حذف و ایصال طریقیه که حرف ایکن اسم اولدی) (بر حرف نا کید
 (آری فعل مضارع مفرد مخاطبدر) (آریدندن که مخففدر آوریدندن) (مطیع امر اسم فاعلک
 مفعولنه اضافتدر) (و توبه اضافت لامیه در) (خلاف نفس مصدرک فاعله و یا مفعولنه اضافتدر
 (که حرف بیان) (کردن کشد بیون چکر) (یعنی سرکشاک و عناد ایدر) (موصول یت) هر کیمسه نک
 که مراد بیی حاصل ایلده سین سنک امریکه مطیع اولور اما نفس ظالم بولک خلافتجه در که کردن کش
 و معاند اولور چونکه مرادین بولدی (یعنی هر قدر که رعایت ایلدک مطیع فرمانک اولماز
 (بلکه طفایانی زیاده اولور) (منه سنده خلاف نفسه مضاف دکلدر دین عجب کچ طع ایش
 جدال سعدی بامدی در بیان توانگری و درویشی * یکی در صورت درویشان نه بر سیرت ایشان
 در محلی) (محملی نک مابقله و مابعده دیدم عبارتی زیاده ایدن لر زاندا ایشلر) (نشسته و ششعی
 در پیوسته و دفتر شکایت باز کرده و ذم توانگران آغاز سخن بدینجا رسانیده که درویشان زادست
 قدرت بسنه است و توانگران را بای ارادت شکسته) (محل بحال) (و یا حرف وحدت) (شسته
 رسوایی) (و یا حرف تکبر حرف وحدت دین اصابت ایلماش) (در حرف نا کید) (پیوسته ماضیدن
 قسم مفرد غائب اولاشد و مش یعنی مجلسه اضافت ایلش حاصلی شنیع و فضیح کلمات ایلکله
 باشلش) (پس دخی برشته اولاشمش دین خیلی شته ایلش) (اغازدن صکره بر کرده مقدر در
 (موصول ترکیب) بریسی درویشلر صورتده اما انلرک اخلاق و سیرتده دکل بر جمله ایدر و مش
 و او تور دینی مجلسه شاعت و فضاحت ایصال ایلش یعنی فیج سوزلر سنلکله باشلش و شکایت
 دفتر بیی آچش یعنی شکایتیه باشلش و اغنیایی ذم ایلکله اغاز ایلش سوزی بو مرتبه به
 ایشدر شکه فقراتک و درویشانک دست قدرتی بغلیدر یعنی برسته به مالک و قادر دکلدر در
 و اغنیایک ارادتی ایانی سکنه در یعنی درویشلر ارادت و محبتلری یوقدر حاصلی فقرایه احسان و عطا

رد سروری

رد شعی

رد شراح جریا

رد شعی

رد شعی

اوزره دكلل در شكستد دن صكره پراست مقدر (بيت) كرميان رابد ست اندر درم
 نيست * درم داران عالم را كرم نيست (كرميان را اداات تخصيص بدست اندر يعني اندر دست
 (اندر بلك معنای ظرفيتي تا كيد ايدر (درم دار وصف تركييدر مالدار معناسته والف ونون اداات
 جهمدر (عالمه اضافتي لاميه در (وزا حرف تخصيص (محصول بيت) كرميلرك انده درم بوق
 يعني كرم طبع اوللرك سرمايه كرمي بوق يعني الحقه به مالك دكلل و عالم درم دارلرك كرمي بوق
 يعني ماله مالك اوللرك طبع كرمي بوق حاصللي كرميلرك مالى بوق مالدارلرك كرمي بوق (مراكه
 رورده نعمت بزكاه اين سخن نالسد آمد كتم اي يارنو انكران دخل مسكنانسد و ذخيره كوشه
 نشنان ومقصد از اربان وكهف مسافران ومحصل باركران از بهر راحت ديكران دست تناول بطعام
 آنكه برند كه متعلقان وز بردستان بخورند وفصله مكارم ايشان بارامل وپيران واقارب وجيران
 رسیده) مرابكا ديمكدر (راادات مفعول (كه حرف رابط صفت (برده نعمت بزكان لاميه در
 اوللرك نعمتي پرورده سي يعني سلمتي (ميم ضمير متكلم) نالسد نام مفعول بهض نسخته شخت آمد
 ديمش (توان كران مبتدا (دخل مسكنان لاميه وخبر مبتدا (دخل كسبك خارجدن ملكنه
 داخل نسته در اچه وغيري نسته (ذخيره كوشه نشنان لاميه در دخله معطوف (ذخيره از قدر
 (مقصد زان لاميه در (مقصد اسم مكاند ر ضرب يابندن (زائران زائرلرك جهمدر زيارت ايديجي
 معناسته (كهف مسافران لاميه كهف مغاره در بونده ملجا مراد در صفنا جقي دريمكدر (محصل
 باركران لاميه وپيرانه در (باركران آغريوك ديمكدر (بهر راحت ديكران لاميه در در غير يلرك
 راحتيجون ديمكدر (دست تناول لاميه در مجازا طعام يك همچون ال اوزاقي (بطعام با حرف
 صله (آنكه كاف عجميله آنكه اهدن مخفف اول وقت ديمكدر (برند بلك ورايك فتحه ليله فعل مضارع
 جمع غايدرايلدرلر يعني صرنارلر (كه حرف بيان (زبردست رانك سكونيله وصف تركي افسانيدر
 ال النسته اوللرك قول كمي وخد متكار كيار (الف ونون اداات چه در (فضله مكارم ايشان
 لاميلدر (فضله زياده ارتق معناسته (مكارم مساجد كمي متهاء جوع وزني اوزره در مفردي
 مكرم كاورايكي ميم فتي ورايك عجميله ايلك ديمكدر كرم واحسان معناسته انلرك نعمتك فضله سي
 ديمكدر (با حرف صله (ارامل ارملك وارمله نك جهميدر زوجه سي اولن يعني وفات ايدن اره
 ارمل درلر وزوجي وفات ايدن زنه ارمله (اقارب متهاء جوعدن اكا بركييدر يقين اولان خصم
 (اقارب جمع اقربا واقربا جمع قريب دين احوال جوعي قياسي ظن ايش (جيران جمع
 چاردر فوكشيلدر ديمكدر (بعض شارح كسانك نيمه لغتري كاه فارسي عباريله شرح ايلروگاه
 تركي (غرايت بونده در كه غير نك تركيله وفارسيله شرح ايلديكنه دخل ايدر (محصول تركيب) بكا كه
 اوللرك نعمتي پرورده سيم بوكيمه نك سوزي نامقبول كلدی يعني سوزين بكندم ديدم اي يار
 اغنياسا كيك معني يعني كلوريدر وكوشه اشين اولان فقرانك ذخيره ليدر وزيارتيجلرك مقصديدر
 يعني زائر انلرك انعام واحسانه قصد ايدوب وارلر ومسافرلرك صفنا جقي وفوتيجي رلري
 حاصللي مسافر خانلر بدر وغير يلرك راحتيجون آغريوكه ميمه لاردر يعني فقرا ومساكين حضور
 وصفا سورمك همچون زجت اختيار ايدلر اللربن طعامه اولوقت صونلرك كه متعلقلي واللري
 النسته اولان قوللري وخد متكارلي ييك ييدر وانلرك نعمتك فضله سي يعني زياده سي طول
 عورتلره وپيرلره وخصمله وفوكشولره ايرشمش اوله حاصللي بونلرك جيمه طعاملري واصل
 اولان نيمه كنديلري طعامه ال صونلرك (نظم) توانكرانرا وقفت وندر ومهماني * زكات
 وفطره واعناق وهدى وقراني (توانكرانرا حرف تخصيص (ندرادق معناسته در يعني
 بر كيمه بر نسته بي فقرايه ويا اميرزه ويا علمايه ادار (مهماني با حرف مصدر وفونفاق ديمكدر

رد شمع
 رد سروري

(فطره رمضان پيرامنده فقرايه وپردكاري بغدادى وسائر نسته (احتق افعال يابندن مصدر در
 قول آزاد ايلك (هدى هانك فتحيله ودالك سكونيله حرم شريفه اهدا اولان طواردر قيون
 وصفر و دوه كي نسته (قراني با حرف نسبت قربانه لابق طوار هرنه ايسه (محصول بيت)
 اغنياسانك وقفي ونذري وقوتلفي وزكاتي وفطره سي وقول وچاريه ازاد ايله سي وهدى
 وقراني وار يعني مذكورلرك بخينه مالكلرك (معلوم اوله كه مصراع اول سكتله او قوتلر
 بونظمه زباني دينلر زياده خطا ايلدبلر (توي بدولت ايشان رسي كه تواني جزاين دور كمت
 وان هم بصدر پيشاني (كي وفندن سوالدر استقامت انكاري طريقه چن ديمكدر (با حرف
 صله (دولت ايشان لاميه انلرك ذلوكه ديمكدر (رشي فعل مضارع مفرد مخاطب ايريشير سين
 ديمكدر (كه حرف تعليل (تواني فعل في مستقبل مفرد مخاطب قادر دكسين ديمكدر (دور كمت
 اقل صلايدن كاييدر زيار نمازايكي ركعتن اكنك اولماز (پيشاني با حرف مصدر (محصول بيت)
 سن اغنيانك بوقدر خير ايله دولته چن واصل اولوسين كه قادر دكسين بو برايكي ركعت نمازدن
 غيري به آئيه يوز پيشانله ذيرا فقر واجتنابله صفاي خاطر بولماز صفاي خاطر بولمايچي
 صفاي صلات بولماز (اكر قدرت جود ست واكر قوت سجود توانكرانرا به سمرني شود كه مال
 مركي دارند وجامه پاك وعرض مصون ودل فارغ وقوت طاعت در لقمه لطيفست وصحت عبادت
 در كسوه نظيف پيدا ست كه از معده خالي چه قوت ايد واژد ست تهی چه مروت واز پای بسته
 چه سير ايد واز شكم كرسنه چه خير) قدرت جود مصدرلرك مفعولنه اضافتيدر سخايه قدرت
 ديمكدر (قوت سجوده بوبله (كه حرف تعليل در (مال مركي پيايه مركي اسم مفعولدر تقيهيل
 يابندن زكاتي چقمش مال مطهره معناسته (عرض مصون پيايه مصون اسم مفعولدر صان
 مصون دن يعني نصر يانك اجوف واوبسندن (قوت طاعت مصدرلرك مفعولنه اضافتيدر
 ومبتدا (در حرف ظرف (لقمه لطيف پيايه وخبر مبتدا در (صحت عبادت مصدرلرك فاعلنه
 اضافتيدر ومبتدا (در حرف ظرف (كسوه نظيف پيايه وخبر مبتدا در (پيدا ست مبتدا
 مخدوفه خبر در تقدري اين معني وباین حال پيدا ست (كه حرف بيان (معهده خالي پيايه
 معده ميم فتي وعينك كسريله وميم كسري وعينك سكونيله انسائده شردن برينه در
 حيوانده (شكم كرسنه پيايه در بعض نسخه ده شكم برينه دست واقعدر بوتقدیر چه اضافت
 لاميه اولور ايلك الدن ديمكدر (محصول تركيب) اكر سخايه قدرت واكر سجوده يعني عبادته
 قوت اغنياسيه فقرادن يك بسراو اور زبرا مال مزكاري واريهني زكاتي وريمكه ماللري پاك
 وطاهر در وباسلري پاك وعرضلري جردن وفسق وبقوردن مصون ومخفوظدر وكوكلري
 تشويش نان وجامه دن فارغ وقوت طاعت لقمه لطيفده در وصحت عبادت كسوه نظيف
 وطاهر ده در معلوم وظاهر در كه معده خاليدن نه قوت يعني معده خالي اوليچي عبادت
 وطاعته مجال قالملاز وبوش الدن نه مروت كلور وبغلاويقندن نه سير كلور يعني وجه معاشله
 مقيد اولان كيمه سيره كیده مزبرا انكله مقيد در واج قرندن ويا ايج كيمه نك الدن نه خير كلور
 (جيمه بونلر معده خالي به معطوف در استقامت انكاري طريقه حاصللي هب بونلر ظاهر و هويدادر
 صحت عبادتي ميسدا وپيدا ست لفظي خبر طو تر به معناني عبادتك صحتي پاك باسد ظاهر در
 دين عجب نالك سويلش (قطعه) شب پراكنده خسيندان كه پديد * بود وجه بامد ادا نش)
 شب ظرف زمان (خسيند فعل مضارع مفرد غائب خسيند نكه مشركدر يا نقي واو يوق
 پيشده (پراكنده باوكافي عجمك فتحه (يله طاعتي ديمكدر پيشان معناسته به كنده دمديرلر (آن كه
 آن كس كه تقدیرده در تكمه مكرز كراواندي (پيدبا عجمك فتحيله او قوت عجم اماره و بيلرباه عربك

رد شراخ جيمه

رد شمع

مصرع ثانی به مرهوندر آشکاره (نبود فعل نفی مستقبل اولیه دیمکدر) (وجه بامداد لامیه وجه
 بودند خرج معنای در (بامدادان و بامداد ابرته دیمکدر) (شین مصرع اولده که به راجعدر
 (محصول بیت) کیم به یشان و بی حضور یا نور و او بور اول کیمه که انک آشکاره اولیه ابرته
 خرجانی یعنی ابرته خرجنه جفی اولیان کیمه کیمه تشو بشدن نه بته بیلورونه او بویه (مورکرد
 آورد نایستان * تا فراغت بود زمستانش) مورمبدا (کرد آورد کاف بحکم کسر یله بودند
 جمع معنای در (آورد فعل مضارع مفرد غائب ایکسنت زکیندن جمع ایله معنای جعفر خبر
 مبتدادر (با حرف ظرف) نایستان یا ز معنای مستملدر اصلنده تاب حرارت واسیحق
 معنای در (وستان مدخولک اکثرن افاده ایدر کستان و بهارستان و نیکارستان کی پس اصل معنای
 اسبک دیمکدر اسماء منقوله دندر (نا حرف تعلیل) فراغت مصدر در دلالت و زنی اوزره (زمستان
 قبش فصلنه دیرل (نایستان یا ز فصلنه دیدکاری کی اصلنده زم زانک فحمله صفو غه دیرل (وستان
 بته سابق کی در پس اصل معنای صفو فلق دیمکدر (زمستان فراغت ظرف زمانیدر در زمستان
 تقدیرنده (شین معنای فراغت مقید در (محصول بیت) قرینجه یازین اوزمنی جمع ایدر ناکیم
 قبشک فراغتی اوله یعنی آسوده حال اولوب حضور ایله (فراغت با فافه نبیودد وجعیت در تک
 دستی صورت نبندد یکی تحریر معنای و دیگری منتظر عشا نشسته هرگز این بدان می ماند
 فراغت مصدر در دلالت و زنی اوزره بودند مبتدادر (با حرف مصاحبت نبیودد معنای) فافه
 فقر (نبیودد فعل نفی مستقبل مفرد غائب خبر مبتدادر حاصل اولماز یعنی جمع اولماز (جمعیت مبتدا
 یعنی جمعیت خاطر (در حرف ظرف) تک دست وصف ترکیبدر (و یا حرف مصدر) نبندد
 خبر مبتدادر (صورت مقدم مفعولی) تحریره تفعلیل بایندن مصدر در یاه مصدر حذف اولوب
 بدله ناو برلشدر یانک وجود یله تانی جمع ایدر غالباً بوقاعده دن آگاه دکلر ایش (عشایه کسر عینله
 اضافتی لامیه در (تحریره تکبیره الافتتاح و عشا بودند اخشام نمازیدر (منتظر عشا اسم فاعلک
 مفعولنه اضافتدر (عشا عینک فحمله اخشام طعامی (این یعنی منتظر عشا (با حرف صله
 (آن یعنی صاحب تحریره) مانند فعل مضارع مفرد غائب بکرز دیمکدر (محصول ترکیب) فراغت
 فقر متصل اولمز یعنی فقر ایله حاصل و جامع اولمز وجعیت خاطر ال طارافنده صورت بغل
 یعنی ایکسسی بر برده جمع اولمز بر بسی تکبیره الافتتاحه ال بغلش یعنی شروع ایش و بری عشا به
 منتظر او نورمش یعنی اخشام طعامی نه بدن پیدا اوور دیو هر جانیه متوجه او نورمش حاصلی
 غنی فراغت قلب ایله عبادت و طاعت شروع ایش اوله و فقر نماز شروع ایش و اخشام یکی نه
 بدن کلور دیو منتظر اولمش اوله هیچ بوقیر اول غنی به بکر می استغفار انکاریدر یعنی بکرز
 (بیت) خداوند روزی بحق مشغول * پراکنده روزی پراکنده دل (خداوند روزی لامیه
 صاحب رزق دیمکدر مبتدا (بحق مشغول متعلقه که خبر مبتدادر واسم فاعلدر افعال بایندن
 (پراکنده مبتدا طاغی دیمکدر) روزی فاعلی (پراکنده دل خبر مبتدا (ودل فاعلی) (محصول بیت)
 رزق صاحب اولان غنی حق عبادت و طاعت صفای قلب ایله و فراغت خاطر ایله مشغولدر اما
 رزق پریشان و پراکنده اولان فقیرنه عبادتی عبادت و طاعتی طاعت اولور و ز پراکنده دل
 و پریشان خاطر اولفله صحت عبادت بولمز (پس عبادت اینان بمحل قبول نزدیکترست که جمند
 و حاضر نه پریشان و پراکنده خاطر که اسباب معیشت ساخته و باوراد و عبادت پرداخته عرب
 که ید (اعوذ بالله من الفقر المکب و مجاوره من لا احب و در خبرست (الفقر سواد الوجه فی الدارین)
 گفتا نشیده که پیغمبر علیه الصلوٰه والسلام گفت (الفقر فخری) گفت خاموش که اشارت خواجه
 عالم فقر دانه ایست که مردان میدان رضایت و تسلیم تیر قضا نه ایان که خرقة ابرار پوشند و لقمه

رد ابن سید علی و سروری

ادار فروشد) پس بودند شرط بخذ و فک جوانه داخل اولان فامعنا سنه در (عبادت اینان مصدرک
 فاعلنه اضافتدر اغنیایه اشارتدر (بمحل قبول یا حرف صله) نزدیکتر متعلق و اضافت بیانیه
 (عبادت مبتدا) (و نزدیکتر خبری) (که حرف تعلیل) (جمعیت یعنی اغنیایه جعی انله اسناد مجازادر
 قلبی مجموعه اولوب پریشان اولدیغیچون (که حرف تعلیل) (اسباب معیشت لامیه و مبتدا) ساخته
 خبری ماضیدن قسمدر و فاعلی اغنیایدر پس اسم مفعول دین معلومدر که اسم مفعول معنای
 ملاحظه ایلا ایش (با وارد عبادت یا حرف صله پرداخته به متعلق و اضافت بیانیه) (پرداخته
 ماضیدن قسم مفرد غائب فاعلی بته اغنیایدر (بوکاده اسم مفعول دیوب محله غیر مناسب نیکه دورلی
 معنای و بن عجب غافل وجود شریف ایش طبیب الله راه (پرداخته بودند مشغول معنای در (فقر
 معروف (مکب اسم فاعلدر افعال بایک مضاعفندن لغت عربیده نادکلن افعالند که ثلاثی
 متعدی و فاعلی لازم کلور (کیمه فاکب دیر فلانی یوزی اوزره دوشردم اولده دوشدی دیمکدر
 بو تقدیر اوزره مکب اولان فقیردر لیکن بودند فقره اسناد اولدی مجازا بوصورتده مبالغه وار که اکباب
 فقیر فقرده بر مرتبه واردی که اکباب کنندین غیر صفتنه که فقردر اکابیه عارض اولدی (یعنی
 کنندین غیر فقری ییله یوزی اوزره دوشدی و جائزدر که اکباب ملازم معنای اوله (یعنی فقر
 ملازم و مداومدن الله صغیرم دیمک اوله و لیکل وجه (مجاورت مفاعله بایندن مصدردر جرار کی
 که مصدر ثانییدر (پس مجاورت جواردن مشتقدر دیمک همان مصدر مصدردن مشتقدر دیمکدر
 بواسته کلام لغو در فقیردر (منه اضافتی مصدرک مفعولنه اضافتدر من اسم موصولدر الذی معنای
 (لا احب اصلی لا احبه در سنجی رعایت ایلک ایچون ضمیر مفعول حذف اولدی (لا احب
 ذمل نفی استقبال نفس متکلم وحده در جمله فعلیه اعرابدن محلی یوق صله سیدر اسم موصولک
 (الفقر لفظاً مرفوع مبتدا (سواد الوجه لفظاً مرفوع خبری) (سواد مصدردر قرال معنای
 بولک ثلاثیه فعلی مستعمل دکلدر بلکه افعاله و افعیاله مستملدر سارالوانکده حای بویه در
 (پس سواد الوجه یوز قرالنی دیمکدر) (فی الدارین جار مجرور یله سواده متعلقدر (نشیده
 همزه سنی خطاب ایچون طونان قابل خطاب دکل ایش (الفقر فخری جمله اسمیه) (بونده گفتک
 مفعول قول واقع اولمش (الفقر مبتدا) (فخری جار مجرور یله تقدیرا مرفوع خبری یا ضمیر متکلمدر
 (خاموش فعل امر مخاطب (خاموشیدن) (که حرف تعلیل) (اشارت خواجه مصدرک فاعلنه
 اضافتدر (وعاله اضافت لامیه در) (با حرف صله) (فقر طائفه لامیه) (و یا حرف وحدت) (و همزه
 حرف توصل همزه بی حرف وحدت طونان اسکی ضلالتی اوزره یور ایش (که حرف رابط صفت
 (مردان میدان رضایه و بیانیه در) (انداسک جمیدر) (تسلیم مردانه معطوفدر یدانه عطف
 ایدن خط ایش و رضایه عطف ایلین خبط عشوی ایش شویله که هیچ ملاحظه به مالک دکل ایش
 (تسلیم تیر اضافتی مصدرک مفعولنه درونیرک قضایه بیانیه بهض نسخته ده سیرتیر قضا واقعدر یعنی
 تسلیم بر بنده سیر واقع اولمش قضا نصکره براند مقدردر (نه حرف نفی) (فقر اینان لامیه و فقر طائفه دن
 منفیدر (که حرف رابط صفت) (خرقة ابرار لامیه) (و پوشند مقدم مفعولدر) (ابرار بولک و یابارک
 جمیدر ایلور دیمکدر) (پوشند فعل مضارع جمع غایدر) (لقمه ادرار لامیه ادرار و نلیقه دیمکدر) (فروشدنک
 مقدم مفعولدر) (فروشدن فعل مضارع جمع غایدر) (فروشدن دن فروختن دن دینلر خطاسو بولشدر
 (محصول ترکیب) و قنا کیم اغنیایک احوالی مذکور کی اوله پس بونیرک عبادتی محل قبوله یقه یزدر
 فقر اعبادتندن براجم و حاضر در یعنی تشویش و غصه لری یوقدر پریشان و پراکنده خاطر
 دکلدر یعنی جمعیت خاطر و صفای قلبه مالکدر در بر اسباب معیشتلرین دوزمشلر و اوارد و عبادت
 مشغولدر یعنی اغنیایدر فارغ اولوب عبادت مشغولدر در عرب دیر که الله العبادین یوزی اوزره

رد سروری
رد سروری

رد ابن سید علی و سروری

رد شعی

رد شعی

رد سروری
رد ابن سید علی

رد ابن سید علی و سروری

دوشن فقردن یعنی شول فقردن که صاحبی الی شدت و زخمتدن یوزنی اوزره دوشن یعنی خور
 و حقیر اولور دخی الله العالی ایدرین سومدیکیم کیمسه نیک قوگشونادن و حدیث شریفده وارد
 اولیدر که فقرایکی مالده یوزقر الغیر درویش شدن یوسوزلی ایشدنیجه دیدی ایشتمامش منکه
 پیغمبر علیه الصلوٰه والسلام دیدی فقر بنم فخرمدر که فقری کندی ذات شریفه اضافت ایلدی
 بن دیدم ایسم که خواجه مالک الفقر فقری یوردیغی بر طائفه نیک فقرینه اشارتدر که رضا
 میدانتک اولیدر یعنی قضایه رضا کتورن مردی و قضا و قدر تیرینه تسلیم و سپر اولان درویشلره
 اشارتدر بو طائفه نیک فقرینه اشارت دکلد که اولورک و اولورک خرقه سنی کبر و وظیفه لقمه بن
 دنیایه طمعه لریدن صنادلر حاصلی دنیایه کمال حریص لریدن پیوب صنادلر (رباعی) ای طبل بلند بانک
 در باطن هیچ * بی توشه چه تدبیر کنی وقت بسیج) ای حرف ندا (طبل مجازا منادی) (بلند بانکه
 اضافتی بیانیه بونده طبلدن مراد کندینی مدح ایلده ده مصلف ایلین کیمسه در اما لغتده طاوله دیرلر
 (بلند بانک وصف ترکیبدر یوکسک آوازی دیمکدر) (بونک در باطنه اضافتی بیانیه) (در باطنی
 مافکنده عطف ایدنلر صحیح نسخده له مخالف ایشلر) (بانکه نصکره که حرفنی ابراد ایدوب و باطنی
 هیچ مضاف قیلوب معناسنی ای بلند آوازی طبل که باطنکده هیچ معرفت و فسادن نسته یوقدر
 دین هم وزنده وهم معناده خطا ایشلر فتامل (بی توشه از قفسر) (وقت بسیج لامیه) (بسیج باوچیم
 بحبله سفر براخنه دیرلر بعضیلر باده عریله اوقورلر) (اما جیمک عربی اولسنی تجویز ایلین قافیه
 فشدن آگاه دکل ایش (محصول بیت) ای بلند آوازی باطنکده هیچ نسنه اولین طبل یا خودای
 باطنکده هیچ نسته او این بلند آوازی طبل توشه سز نه تدبیر ایدرین آخرت پراغن کورمک
 وقتنده یعنی هر کس آخرت اسپان ندارد ایلد کده سن یوزرق وریا بویکله نه تدبیر ایدرین (روی
 طبع از خلق بسیج ارمردی * بسیج هزار دانه بردست بسیج) (روی طبع لامیه در مجازا) (بسیج فعل
 امر مفرد مخاطبدر بیچیدن بونده دوندر دیمکدر) (اراکردن محفقددر) (مردی یا حرف خطاب
 (بسیج هزار دانه بیانیه) (ظاهر هزار دانه یوردیغی ضرورت وزن ایچوندر والا حاد ناصد دانه
 اولقددر) (بردست ال اوزرنده دیمکدر جیع متون بردست واقعدر معناده اتی اقتضا ایدر) (بس
 در دست بازان مختلف یازمش) (بسیج فعل فعی فیهی مفرد مخاطب در و ندرمه دیمکدر یعنی چوره
 (محصول بیت) خلقتدن طبع یوزنی دوندر اکر ایشک یعنی هیچ کیمسه دن بر نسنه رجا ایلده اکر
 کرچکدن درویش ایشک دانه لی تسبیحی الکه الوب چورمه حاصلی صوفیاتی ودر ویشلک تسبیح
 چورمکله اولان هنر خلقتدن طبع یوزنی چو پروب هیچ کیمسه دن نسنه امید ایلماکدر) (درویش
 بی معرفت نیار آمد نافرش بکفر انجمد که) (کاد الفقران بکون کفرا) نشاید جز بوجود نعمت برهنه را
 پوشیدن یادر استخلاص گرفتاری کوشیدن ابائی جنس مارا بر تبه ایشان که رساند وید علما
 بید سفلی چه مانده بینی که حق جل و علا در محکم تزییل از نعمت اهل بهشت خبری دهد که
 (اولک اللهم رزق معلوم و فوا که وهم مکرمون فی جنات النعیم) (نایدانی که مشغول کفاف از دولت عفاف
 محرومست و ملک فراغت زینتین رزق معلوم) درویش بی معرفت بیانیه (نیار آمد فعل فعی فیهی
 مفرد غائب ارام ایلز یعنی ساکن اولوب تک طورمدر) (ناحی معناسنه در) (فقرش ضمیمی درویشده راجه در
 بکفر یا حرف مصاحبت) (انجمد آخر اولور) (یعنی فقری کفرله آخر اولور) (و یا فقراتی کفرله آخر ایدر
 (یعنی ختم ایدر) حاصلی فقراتی کفرله ایشدور) (بس معناسنی فقری کفره ابر بشور دین معنای
 مطابق سنی سو یلماش) (که حرف تعلیل) (کاد فعل در افعال مقاربه دن) (الفقر لفظ امر فوع اسمی
 (ان بکون کفرا تاویل مفردده خبری) (یا حرف مصاحبت) (وجود نعمت لامیه) (برهنه بانک فعی
 وضمیله وزانک قحبله چپاق دیمکدر زمریان معناسنه) (یا حرف وحدت) (وهمزه حرف توسل

رد این سید علی
 و سروری
 رد شعی
 رد سروری

رد شعی

رد سروری

(و را اادات مفعول) (پوشیدن لفظ مشترکدر کیمت و اورنمک یشنده) (بونیه کیمک معناسنی یا قشمر
 اورنمک معناسیده بویه) (مکر پوشانیدن معناسنی تعصین ایده وز) (یعنی کیدرمک و باورنمکله
 کیدرمکدن تعصیر ایده وز) (استخلاص گرفتاری مصدرک مفعولنه اضافتیدر) (تخلص
 گرفتار معناسنه) (و یا حرف وحدت) (ابائی جنس ملامیه لردو) (و را اادات مفعول) (یا حرف
 صله) (مرتبه ایشان لامیه در انلرک مرتبه سنه دیمکدر) (که اسمدر من استفهام معناسنه کیم
 دیمکدر) (رساند رانک قحبله ایشددر معناسنه در) (ابائی جنس مفعول صریحی) (و مرتبه غیر
 صریحی) (بعض نسخده که برینه کی واقعدر بو تقدیر چه) (رساندک فاعلی فقر اولور معنی
 دخی مستقیم و جسیان اولور نامل ندر) (ید علیا بیانیه بدال در دست معناسنه) (علیا عینک
 ضمی و لامک سکونیه مؤنث اعلی در بوجه دیمکدر بلند معناسنه) (مراد دست اعطادر) (یعنی
 وریحی ال) (یا حرف صله) (ید سفلی سبتک ضمی و فاک سکونیه اسفلاک مؤنثدر بینه بیانیه
 الت الی دست زیر معناسنه مراد فقیرک ایدر که الیجی در) (چه اادات استفهام) (ماند نونک قحبله
 فعل مضارع مفرد غائبدر) (مانندیدن بکرمک معناسنه) (بذنی فعل فعی فیهی استقبال مفرد مخاطب
 استفهامی متضمن کورمک مسین دیمکدر) (که حرف بیان) (حق جل و علا) (در حرف
 ظرف) (محکم تزییل لامیه) (محکم دن مراد ایدکدن خالی دکل یا کتب اصولده ذکر اولان اوله
 (یعنی تاویل محتاج اولیان آیت و یا معنای لغویسی مراد اوله و لکل وجه) (نعمت اهل بهشت
 لامیه لردر) (خبر میدهدک مفعول صریحی) (وازنعمت غیر صریحی) (اولک محلا مرفوع مبتدا
 (لهم جار و مجرور یله مقدر حاصل به متعلق و رزق لفظا مرفوع فاعل ظرفدر و جمله
 ظرفیه خبر مبتدا در) (و معلوم صفت رزقدر فوا که رزق تفسیر ایدر) (بعضیلر عطف بیان
 رزقدر دیدیلر) (و بعضیلر بدلدن دیدیلر) (فوا که فاکه نیک جعیدر یعنی بشلر) (وهم
 مکرمون مبتدا و خبر جمله اسمیه اعرابدن محلا منصوب جمله حالیه) (فی جنات النعیم مکرمونه
 متعلقدر) (نعمت نعمت معناسنه در) (ناحرف تنبیه) (بدانی فعل مضارع مفرد مخاطب) (که حرف
 بیان) (مشغول مشغول معناسنه در) (کفاف کاف عربک قحبله رزق دیمکدر و اضافت لامیه در
 (دولت عفافده بویه در عینک قحبله) (ولک فراغت بیانیه) (زینتین رزق لامیه لردر) (و معلومه
 اضافت بیانیه) (نکین نونک و کاف عجمک کسر یله یوزک فاخته دیرلر و عریجه فص دیرلر فاک فعی
 وصادک تشدید یله) (محصول ترکیب) معرفتسن درویش ارام و قرار ایلز یعنی نیک دوزم نافرشی
 کفرله آخر اولور و یا کفره ابر بشور و یا نیک کفره ایشددر حاصلی معرفتسن درویش ارام و قرار ایلز یعنی نیک دوزم نافرشی
 جیفار زرا حدیث شریفده یوزر فقر کفر اولغنه قریبدر یعنی کفره قریبدر حاصلی فقر نا اهل
 کیمسه بی عصمتدن اخراج ایدوب کفره و ابرایشه ادخال ایدر نعمت دنیا وجوددن غیر یله بر چیلتی
 کیدرمک قابل و ممکن دکل و یا براسیری دشمن الذین و محرومی زباندن تخلص ایلکه اندن
 غیر یله ممکن اولماز و آکاسمی و کوشش آنسن لایق و سزاوار دکل بزم ابائی جنسمزی یعنی فقراء
 موقبه بی انلرک مرتبه سنه فقر جن اصال ایدر وید علیا یعنی اعطا و احسان ایدر بی ال بد سفلایه
 یعنی زکات و صدقات و احسانات و عطیات قبول ایدر بی ال نه بکرمک یعنی بکرمک استفهام انکار ایدر
 کورمک مسبتکه الله تعالی محکم تزییلده یعنی کلام بجه دنده اهل جنت نمیتدن خبر و پروب بیوزر که
 انلرک معلوم و معین رزق لری وار در که اول رزق نبوه لردر و اول اهل بهشت جنات نعیمده یعنی
 جنان نعمتزنده مکرم و معزز لردر تا یله سین که رزقه و کفافه مشغول و مقید اولان دولت عفافدن
 یعنی حرامدن پرهر ایلدن محرومدر و ملک فراغت رزق معلومک نکینی الشده در یعنی هر کس که
 رزق معلومی و نعمت معنی واردر صفای قلبه و فراغت خاطره مالکدر (بیت) (تشکرا نماید

ایدر خواب ۵ همه عالم بچشم چشمه آب (نشکانه تشنه نک چه میدار) و راجح تخصیص
 (غایت فعل مضارع مفرد غائب مبنی المفعول معنای کورینور دیکدر (اندر ادات ظرف (خواب
 بونده دوش معنای در (همه عالم جمع عالم دیکدر (غایتك نائب عن الفاعلیدر (بچشم باد صله
 ایله مفعول غیر صریحی (و چشمه آب اضافت بیانیله صریحی (محصول بیت) تشنه لک دوشده
 گوزینه جمع عالم صو چشمه سی کورینور یعنی هر کس او با نقلده نکه فکر و ملاحظه ایدر سه
 او بودده دوشده آنی کور حاصلی قصه دن حصه بود که فقرای بی معرفتدرده فراغت بال
 وصفای درون اولماز زیر کولکلی فقر چه شدن هزار وسوسه ایله موسوسدر (هر جا که سختی
 کشیده و تلخی چشیده را بیتی خود را بشمره در کارهای مخوف اندازد و از توابع آن بپرهیزد و از
 عقوبت آخرت نهراسد و حلال از حرام نشناسد (سختی یا حرف مصدر (کشیده یا حرف وحدت
 (و همزه حرف توسل (تلخی یا حرف مصدر (چشیده یا حرف وحدت (و همزه حرف توسل (و را
 ادات مفعول (بشمره شمره فتح شین و را واه اصلیه ایله حرص معنای در (نهر اسد فعل نئی
 مستقبل مفرد غائب (محصول ترکیب) هر رده که شدت چکمش و آجیاتی طاططشی کورسین کندینی
 حرصله قورقونج ایشله آتار و آتک توابعندن صافقز و عقوبت آخرتدن قورقونج و حلالی حرامدن
 بیاز (قطعه) سکی را کر کاوخی بر سر اید * زشادی بر جهد کین استخوانست (سکی حرف
 وحدت (و راجح تخصیص (کاوخ کاف عربك ضمی و فتحله و لامك ضمیه کسه دیول که
 نارلاده و غیره برده اولور (و یا حرف وحدت (بر حرف استعلا (شادی یا حرف مصدر (بر حرف
 ناکید (جهد جیم عربك و هانك فتحله ایله فعل مضارع مفرد غائب صیغره دیکدر (جهدی
 جهیمندن یعنی جیم عجمك ضمیه اشتقاقی ایدر تصرف جدید ایشله (کین) که حرف تعلیل
 (این اسم اشارتدر کاوخ و بیتدا (و استخوان خبری (محصول بیت) بر کلبک بر کسک باشی اوزرینه
 کاسه یعنی بر کپسه بر کلبه بر کسک اتسه و او ستندن آتسه شاد بقدن صیغره که بواسطه ایدر
 دیواستخوانه زیاده نهالکنندن قصه دن حصه بود که زیاده فقر و احتیاجدن یاننده بر کپسه
 جنبه ال اورسه ظن ایدر که کندی به برسته احسان ایدر (و کرشمشی دو کس بدوش کیرند *
 انیم الطبع پندارد که خوانست (نهش نونك فتحی و صینك سکونله قهره مبت کتوره جک مال
 (یعنی نابوت اگر ایچنده مبت اولور سه عرب اکا جنازه دیر چیک کسر یله (و اگر مبت اولوایب
 خالی اولور سه اکا سر بر دیر (یا حرف وحدت (بر حرف استعلا (دوش اووز (کیرند فعل
 مضارع جمع غائب (معلوم اوله که عرب دیلندن غیر بده تشنه و جمع صیغه ده مشترکدر انیم
 الحق دیکدر دنی الاصل و شمع النفس معنای (طبعه اضافتی فعلك فاعلنه اضافتدر (پندارد
 فعل مضارع مفرد غائب (پندار بدندن ظن ایدر دیکدر (که حرف بیان (خوان بونده سوره
 معنای در (طعام دینار پندار یله سویشله (محصول بیت) و اگر ایکی کپسه بر نعمتی اوموزینه
 آوب کوتور سه ل دنی الاصل و شمع النفس ظن ایدر که سفره در که ایچنده طعام و انیم الطبعی
 کلبه تشبه ایلدی طامعه زیاده حرصنده مراد فقیری معرفتدر (اما صاحب دنیا یعنی
 عنایت حق ملحوظات و بحلال از حرام محفوظ من همانا که تقریر این سختی نکردم و برهان
 بیان نیاوردم انصاف از تو توقع دارم هرگز دیدی که دست دغایی برکتف بسته بانی نوابی
 در زندان نشسته یا پرده معصومی دریده یا کنی از معصوم بریده الا بعلت درویشی شبر مردان را
 بحکم ضرورت در تنبها گرفته اند و کبها سفته و محبتست که درویش را نفس اماره مطالت
 کنند چون قوت احصائش نباشد به صیان مبتلا گردد که بطن و فرج توأمانند یعنی
 دو فرزند يك شکند مادام که این برجاست ان بر پاست شنیدم که درویشی را با خدث خبی

ردیفی

مط

ردیف مراح جوما

یا حرف

بکر فتند بالان که شرمساری بردیم سنگساری بود گفت ای مسلمانان زنده ارم که زن کنیم و قوت
 ندارم که صبر کنیم چه کنیم لارهبانیه فی الاسلام (صاحب دنیا اسم فاعلک مفعولنه اضافتدر
 (یا حرف مصاحبت (صین عنایت بیانیله (و حقه اضافت لامیه (ملحوظ منظور معنای در اصلده
 لحظ کوز اوجله بقیدر (همانا بونده کانه معنای در لازمی فرض و قیاسدر (تقریر این سخن
 مصدرک مفعولنه اضافتدر (برهان دلیل معنای در بیانه اضافتی اسم فاعلک مفعولنه اضافتدر
 (انصاف دارمک مفعول اولی (و توقع نایبی توقع بونده امید معنای در (هرگز بعض شراح
 هیچله بیان ایش (و به ضمی دیش هرگز لفظی بدیهیاتدر بیانه احتیاجی یوقدر ایکن هرگز
 هبارتی فارسدر ترکیه نسبت بیانه احتیاجی وارد رکالایخی (دیدی فعل ماضی مفرد مخاطب
 استفهامی متضمن (دست دغا لامیه (دغا بر کپسه به دیر که ظاهری باطنه اویمه (حاصلی
 جنبه باز و قلب و دغل معنای مستعملدر (و یا حرف وحدت (بی نوابی یا حرف
 وحدت (پرده معصوم لامیه (تقدیری پرده عرض معصومدر (یعنی بر پاک و پرهیز کارک
 عرضی پرده می دیکدر (دریده بونده اسم مفعولدر بر تاش دیکدر (کنی یا حرف وحدت
 (معصم مینک سکری و عینک سکونی و صدادك فتحله ایدر بلزک برینه دیر (بریده
 بونده اسم مفعولدر کسکش معنای (الا ادات استناد رمد سکورل دن (یا حرف
 مصاحبت (علت درویشی لامیه دریا معصومدر (شبر مردان ارسلان اولر بهادر دن
 کنایتدر (نقب نونك فتحی و قافك سکونله تحریف ایدوب لغم دیدکدر (بونده مراد
 اوغر بلقی ایچون دیوار دلکدر (کمب طوبقدر (سفته صینك ضمی و فانك سکونله ماضیدن
 قصدر اند تقدیر یله دلشدر دیکدر مراد بوقاغودن طوقلری مجروح اولقدر (سفته اسم
 مفعولدر دین مفعولی فاعلدن فرق ایازیش (درویش را نفس اماره را حرف تخصیص
 و اضافت بیانیله در تقدیری اماره باله و در برامرافه امر ایدن نفس دیکدر (قوت احصان مصدرک
 مصدره اضافتدر (و شنبه لامیه (به صیان یا حرف صله (که حرف تعلیل (بطن بانك فتحی
 و طانك سکونله قرن معنای در که فارسیجه شکم دیر (فرجدن مراد ارك و عورتك قبلدر
 یعنی اوکلری (توأمان تانك و همز تانك فتحله یله ایکن معنای در یعنی فرندن بریدن طوغان ایکی
 اوغلانه دیر فارسیجه مراد دیر (شیخ شرح ایدوب یعنی بطن و فرج بر شکم ایکی فرزنددر
 (این اسم اشارتدر بطنه و آن اشارتدر فرجه (درویشی را (یا حرف وحدت (و راجح تخصیص
 (یا حرف ظرف (حدت خبث بیانیله مراد حالده دیکدر مراد زنادر (بالان که انک بر یله دیکدر
 عرب مع ذلك دیر (شرمسار صفت مشبهه در خجل معنای (و یا حرف مصدر (بیم سنگسار لامیه
 (و یا حرف مصدر (زن کنیم اولتم دیکدر ز را زن کردن اولتمک معنای در (ع مر دیت بیازمای
 و انکه زن کن (رهسایت رانك فتحی و هانك سکونله مصدر در رهبر رهب دن یعنی علم
 پایندن مصدری رهبت ده کاور رانك فتحی و هانك سکونله (لارهبانیه فی الاسلام تلخیصدر
 بر طول حدیث شریفه که اند (لارهبانیه و لایزال فی الاسلام) واقعدر (یعنی دین اسلامده
 افعال رهبان اولماز (یعنی صوم دایمی و کشتار بلا سین کپسک وات یعنی لحم یحکم و بودند
 غیر نیجه احوال (بذل تفعل پایندن مصدر در نکاحی زل ایدوب اسادن کلیا منقطع اولقدر
 (محصول ترکیب) بی معرفتدر و بیشک احوالی مذکور کی در اما اصحاب دنیا یعنی اغیبا
 (خدانک عین عنایتله منظوردر (و حلال سبیله حرامدن محفوظلر کانه که بن بوسوزی تقریر ایدم
 و بیانه برهان و دلیل کتوردم سندن انصاف امیدین طوبارم هرگز کورد کی بر عیار و حیلله
 بازک الی اردینه بغلی اوله و یار بی نوازنده اوتورمش اوله یعنی زندانه کرشم اوله و یار معصومک

ردیف روی

عرضی برده سی برنیش اوله (و یا برآیه بلزک برندن کسلس اوله (الادرو ویشاک و فقیهک عتبه
 شیر مردلی و بهادرلی ضرورت فقر سنبهله اوه کرملک ایچون دیوار دلمکده طوب ایاغنه
 یوقانی اوروب طوب یقنلرین مجروح ایملر (حاصلی کرچکدن بهسار ارل فقر ضرورتیه
 نامعقول ایملره ارتکاب ایدوب باشلرینه بلار کلس (واختالدر که درویشک نفس اماره سی
 مطالبه ایلده (یس چونکه قوت احصائی یعنی صیانت نفسی اولیه عصبانه مبتلا اولور (زیرا
 یطن و فرج ایکنلردر (یعنی برقرندن طوغش ایکی اوغولدر مادمه قرن برنده در فرج ایاغ
 اوزره در یعنی قرن طوب اولد قیجه فرج حرکت ایدر (ایشندم که بر درویشی برنامشروع ایشده
 طوبندیلر (حاصلی زناده طوبندیلر آنکه به که حجاب چکدی طاشلغی قورقوسی اولدی (درویش
 دیدی ای مسلمانلر ایچم یوقدر که اوانم (اول قدر قوم یوقدر که صبر ایدم نیجه ایدیم دین
 اسلامده رهبانیت اولماز یعنی کشتلر طاعت و قانون اولماز (واجبه مواجب سکون وجهیت
 درون که خداوندان نعمت راست یکی آنست که هر شب صحنی در برگیرند و هر روز جوائی
 از سر که صبح تا بازادست از صباحت او بردلست و سرو خرامان را پای خیمالت در کل
 جوله مواجب سکون لامیه لدر (مواجب جمع موجب در که مصدر میید و وجوب معنایسته
 بونده مراد سیدر اسم مکان ظن ایدلر ظن فامد ایملر (که حرف رابط صفت خداوندان
 نعمت اصحاب نعمت دیمکدر (یعنی اسم فاعل مفعولیه اضافتی در (را حرف تخصیص در
 لام جاره معنایسته (یکی مبتدا (آنست خبری (که حرف بیان (صحنی با حرف وحدت (بر بونده
 سینه و بهلوه معنایسته در (جوائی با حرف مصدر (از سر باشند دیمکدر استیفاء معنایسته
 ینه صکیرند مقدر در (که حرف رابط صفت (صحن تابان بیایه (و را حرف تخصیص
 (صباح جال معنایسته در (اویه اضافتی لامیه در (دل بونده بوزک معنایسته در (سرو خرامان
 بیایه (خرامان صفت مشبهه در صالغان معنایسته پای خیمالت لامیه در مجازا (پای در کل
 اولی عجزدن و مفلو بلقدن کاید (محصول ترکیب (جوله امیاب سکون وجهیت در وندنکه
 نعمت صاحبیلر یتکدر یعنی اناره مخصوص مصدر بر یسی اولدر که هر کجه بر صحنی بهلوه چکرلر
 و هر کون باشند یکتک کسب ایدر یعنی کوزلله باتوب قائمه تله تازه جوان اولورل انجیلر منم
 که صبح تابانک الی انک حسن و جسامندن یورکی اوزره در یوقدر حسن و جال صاحبی ایکن
 انک صباحی رشک و حسدندن یورکی صبحر یس الی یورکی اوزره طوتار شک یورکی صبحر
 کیمسه بویه ایدر (بونده دلدن سینه بی مراد ایدلره معنای مقصوده واصل اولماشدر یعنی اول صمک
 صباحتندن و خرامان قامتندن سرو خرامانک خیمالت ایانی ایلقده در رشک و حسدندن یعنی
 انک قانتی کی خرامان اولد یقندن حجاب چکوب حیرنه قالش ینه جمع رطابتی ایچون ادا خبر
 یعنی سینه و نامقدردر (یت (بخون عزیزان فرو برده چنک سرانکشتهها کرده عتاب رنک
 با حرف صله (خون عزیزان لامیه (فرو برده ماضیدن قسمدر مقدر غائب فاعلی مذکور صینه
 راجع تختند ضمیر در (فرو برده اسم مفعول دین فاعلی مفعولان فرقی ایلمیش (چنک
 مفعول صریحی (و بخون غیر صریحی چنکدن مراد نیجه در بر متلدر دین خطا ایملر
 (سرانکشتهها رنک کسریله بر مقلو اوجی کرده نک مفعول اولی (عتاب رنک وصف ترصیحی
 و مفعول ثانیه (عاب عینک صحنی و نونک تشدیدیه ایکنه دیدیکلری میشد و فارسیجه مسجد
 در بر (محصول یت) عز بلزک یعنی عاشقک فانه نیجه سنی بارش یعنی نیجه عاشق قتل ایملر
 و بر مقلو اوجی غیر اردوب اول فاندن عتاب رنک ایملر حاصلی بر مقلر نیک اوچنک قرلامی
 حنا ن دکادر بلکه قتل ایدل کار ی عاشقک فاندن رنک امیر اولمش (محالست که باوجود

رد مراح ججه

ردا بن سید علی و سروری

رد سروری و سروری

لکن ضرورت وزن ایچون بوارده سرک دامن ساکن اوقنور (محمد اسعد)

صاحب مشهور مبودر

و ترکیب دخی عتاب دیر شارح مرحومک ایکنه ایله نفسی برده دکادر زیر ایکنه بشقه بیه در که عریضی
 صمک صحنی و فتح باوسکون نون والفتد بله غیره درنی الحقیقه بولک فارسی مسجد و عتاب تبرخوند (محمد اسعد)

حسن طلعت او کرد مناهی کردند و یا قصد تناهی کنند (که حرف بیان (یا حرف مصاحبت
 (وجود حسن طلعت اولامیلدر بونده طلعت یوز معنایسته در (کرد مناهی لامیه (کرد کاف
 عجمک کسری و رانک سکونیه اطراف معنایسته در (مناهی منهینک جمیدر یعنی شرح شریف
 نهی ایلدی معنای حاصلی نامشروع ایشلر دیمکدر (کردن کاف عجمک فحی و رانک سکونیه
 فعل مضارع جمع غائبدر چکرینه ل دیمکدر (قصد تناهی مصدرک مفعولیه اضافتی در (تنه
 تانک قحبهله فاسد دیمکدر (و یا حرف مصدر فساد معنایسته (محصول ترکیب (محالدر که اول
 صمک حسن طاعتی وجودیه اغنی نامشروع ایشلر اطرافند چکرینه و باصاده قصد ایدلر
 (یت) دل که حور بهشتی ر بود و یغما کرد * ی التفات کند بر شان یغما بی (دل با حرف
 وحدت (که حرف رابط صفت (حور بهشتی بیایه (حور صریحه احورک و حور انک جمیدر
 حرا حرک و حرا انک جعی اولدی یعنی کی لیکن عجم حور لفظی مقام مفردده استعمال ایدر
 (بهشتی با حرف نسبت (ر بود رانک فحی و ضمیمه فعل ماضی مفرد غائبدر (دل ر بودک
 مفعول (و یغما کردک (ر حرف صله (شان یغما بی بیایه (یا حرف نسبت یغما مئسوب بنلر
 دیمکدر (محصول یت) بر کوکلی که جنت حوری قیدی و یغما ایلدی یعنی بر کوکل که جنت
 حور ینه تعلق ایدوب اکا عاشق اولدی یغن التفات ایدر تانک یغما جی محبو بلرینه یعنی جنت
 حوری کی کوزلله مالک اولان کیمسه انلردن اد ناله یغن التفات ایدر شان یغما ایدر مراد
 روسپی زنلر و مستعمل اوغلدر در دین قتی یاوه سولش (یت) من کان بین یدیه ما اشتهی
 رطب * یغنه ذلک عن رجم العنایفید) من اسم موصول (و کان تامه (بین یدیه لامیه اوکنده
 دیمکدر قدام معنایسته بو عبارتی بو معنایسته استعمال ایدر (و ما بونده مصدر ینه حینه در یعنی
 دوام افاده ایدر (اشتهی افعال باشند فعل ماضی مفرد مذکر غائبدر ناقص یائیدن فاعلی
 تختند موصوله راجع ضمیر در (رطب رانک صحنی و طانک فحیه لفظ امر فوع فاعل کان در
 جوله فلیله اعرابدن غلی یوق صله موصولدر موصول صله سبله اعرابدن محلا مر فوع
 مبتدا (یعنی فعل مضارع مفرد مذکر غائبدر ناقص یائیدن و ضمیر بارز موصوله راجعدر
 (ذلک لفظ امر فوع فاعل یغنیدر و رطبه اشارت و جله فاعیه اعرابدن محلا مر فوع خبر
 مبتدا در صله موصول صله سبله در (عن حرف جر یعنی فملنه متعلق (رجم عنایفید
 مصدرک مفعولیه اضافتی در رجم طاش اتفه در (عناقید مفعول کجیمیدر افتده اوزم
 صلفیدر اما بونده مراد خرما صلفیدر (محصول یت) بر کیمسه که اوکنده اشتهی ایلدی
 تازه خرما اوله یعنی کوکلی استیکه رطبه مالک اوله بو کمالک اولی یعنی رطبه اکا استغنا و بر خرما
 صلفیده طاش اتفه در حاصلی حاضر واریکن حاضر اولینه سعی ایکنه نه احتیاج مصراع اولک
 معنای شول کیمسه که تازه خرما اشتهی ایلده اولوقت اول نسنه آنک اوکنده اولسه دین و مصراع
 نایبی بوکا کوره بیان ایلین معلومدر که یتک معنایسته واصل اولماشدر (اغلب آههی دستان
 دامن عصمت بهصبت الیند و کرسنکان نان ربایدر (اغلب اکثر دیمکدر (نهی دستانه اضافتی
 لامیه در (نهی دست تانک فحی و کسریله افتدر وصف ترکیبی اقسامنددرالی بوش دیمکدر صفر
 الید معنایسته (والف و نون ادات جمدر (اغلب مبتدا (والایند خبری دامن مفعول صریحی
 (و بهصبت غیر صریحی (دامن عصمت بیایه (عصمت پاکک معنایسته در (یا حرف
 مصاحبت (عصمت کاه دیمکدر (الایند فعل مضارع جمع غائبدر (الایندندن (و کرسنکان
 کافی عجمک صحنی و رانک کسری و سینگ سکونیه آج کیمسه ل (کاه اولور که ضرورت وزن
 ایچون راسکن و سینگ مکور اوقنور بونده مبتدا و افتدر (اصلا مبتدا مقدر اغلب لفظ ایدر

رد شعی
 لکن اقتضای جزالت
 معنی شعی مرحومک
 د بیکد و فند
 (محمد اسعد)

رد شعی

ضرورت مزایکیمی
 دخی لغتدر
 (محمد اسعد)

(فقره سابقه ده کبی (ور باشد راکت قتی و ضمیمه فعل مضارع جمع غائب در (رباییدن
 و بودند دیدار خطا ایش (ان مقدم مفعول (جمله فعلیه خبر مبتدا در معنای قیاسی دیکدر
 (محصول ترکیب) نهی د سنلک یعنی فقرات اکثری عصمت از کبی معصیتله بولاشد در یعنی
 کاه سبیله کند بی رسوای ایدر و آج اوللرک کثری انک قیاسی حاصلی بی عرض و قار او اور
 (یت) چون سک درنده گوشت یافت نرسد کین شتر صالحست یا خرد جال (سک درنده
 بیایه دالده قح و کسر جائزدر (ور مفتوح و تشدید ضرورت وزن ایچوندر بر بی کلب دیکدر
 (سک میتدا) (ویافت خبری) و گوشت کاف عجمک ضمیمه ات دیکدر لحم معناسنه (یافتک
 مقدم مفعول ایدر بولدی دیکدر (نرسد فعل ثنی مستقبل مفرد غائب صورده دیکدر (مضارع
 ثانی به مرهوندر (کین اصلنده که این ایدی (که حرف بیان (و این اشارتد کوشته (شتر صالح لایه
 (یا حرف عطف خرد جان لایه (د جال مسح کذاب دیکدری لعینک اسمیدر (محصول یت)
 چون که بر بی کلب یعنی کلب عقوبات بولدی صورده که بوات شتر صالحک انیدر بوخسه خر
 دجالک انیدر یعنی حلال و حرام فرق ایلزاج اولن فقیده بوبله در که بیجک بولجه حلال و حرام
 دیمز البته بولد یغن نیر ونفسی طغیان ایدنجه جاع حرامدن احتراز ایلار (بسیار مستوران بعلمت
 درویشی در عین فساد افتاده اند و عرض و دین کرای بیاد زشت نامی داده اند) مستوراندن مراد
 برهیز کارلدر (دین کرای بیایه (یا حرف صله (باد زشت نامی بیایه (زشت نام وصف ترکیبدر
 چرکین آدل دیکدر (یا حرف مصدر (عرض داده اند مقدم مفعول صریحیدر (و یاد غیر
 صریحی (محصول ترکیب) چوق مستور فقراتی عایشله محض فساد و شمشلدر و عرض و دین
 شرفی زشت ناماق بلنه و برمشلدر یعنی حرامه ارتکاب ایلک سبیله عرض و وقاری بیایه
 و برمشلر (یت) باکر سکی قوت برهیز نماد افلاس عنان از کف تقوی بنشاند) یا حرف
 مصاحبت (کرسته ضرورت وزن ایچون سابقا مذکور اولان کیدر) و کاف عجم هاه رسمیدن
 بادر (یا حرف مصدر (قوت برهیز مصدر لک فاعله و یامه موله اضافتیدر (نماد فعل ثنی
 مستقبل مفرد غائب قالمز دیکدر (افلاس مصدر در افعال بایندن مفلس و فقیر اولتی دیکدر
 مبتدا و اقمدر (و بتاند خبری) و عنان خبرک مفعول صریحی (و از کف غیر صریحی) کف
 تقوی لایه در مجازا (بتاند فعل مستقبل مفرد غائب باء تا کید ایلد اورد دیکدر (محصول یت)
 آچله قوت برهیز قالمز یعنی آچلی برهیز مانعدر مفلسک و فقیرک تقوی الدن عنان
 اختیار ی الورد حاصلی فقر تقویه مانعدر زیرا تقوی غنا سز اولماز (حال که من این
 سخن بکتم عنان طقت درویش از دشت تحمل رفت و تیغ زبان برکشید واسب فصاحت
 در میدان و قاحت جهانبید و برهن دهان و کفت چندان مبالغه در وصف ایشان که دی
 و مجتهدای پریشان کفتی که وهم تصور کند که زهر فاقه را زیافتد و یا کلید خزینه ارازا (ق)
 حالی دیک فی الحال دیکدر (که حرف بیان (عنان طاعت درویش بیایه و لایه در (دست
 تحمل بیایه (تیغ زبانه بوبله در (اسب فصاحت) و میدان و قاحتده بوبله در (فصاحت
 رسوایی (و قاحت ادب سزلک (جهانبید جیم عربک فعلیه فعل ماضی مفرد غائبدر (جهانبیدندن
 صحرای دیکدر (دوانید دال مهمله نك فعلیه فعل ماضی مفرد غائبدر (دوانیدندن بیلدری
 دیکدر (زهر فاقه بیایه (کلید خزینه ارازا لایه در (کلید کاف عربک فعلیه فعل ماضی
 معناسنه در (محصول ترکیب) فی الحال که بن کین سوزلی سوبلدم درویشک طعانی
 در کتی فعلی الیدن کندی (یعنی سوزمه طعانت و تحمل کتوره مدی و اوزر عده دل فیلنی
 چکدی یعنی دالکه باشد بی و رسوایی آتی ادب سزلک میدانده صحرای دی (یعنی رسوایه

رد این سید علی
و سروری

و ادب سزلکه باشد دی (و بنم اوزر به بیلدری (و دیدی اغنیایک حقنده و وصفده اولاند
 مبالغه ایلدک (واولد کلو انلر ایچون پریشان سوزل سوبلدک که قوت واهمه نصهر ایلر که
 فقر و فاقه زهرینه تر باشد در (و یا فقراتک رزق لری خزینه سک معناسنه حیدر (مشتی متکبر
 و مغرور و معجب و نفور و مشتغل مال و نعمت و مفتن جاه و ثروت سخنر نکوبشد الاسفا هتله
 و نظر نکند الا بکراهت علمار را بکدایی منسوب کنند و فقر ارا به بی سره پای معسوب گردانند
 بغرور مالی که دارند و عزت جاهی که بدارند بر تاز همه نشینند و خود را به تاز همه بکنند
 نه آن در سردارند که یکسی سر بردارند بخیر از قول حکما که گفته اند هر که بطاعت از
 دیگران کست و بنعمت بیش بصورت توانکست و بمعنی درویش (مشتی مشت میبک ضمیمه
 و شیک سکونیه بونده آوج معناسنه در قلندن کایدن و مراد فقیردر (و یا حرف وحدت
 (معجب اسم فاعلدر افعال بایندن متکبر و خود بین معناسنه (نفور فاعل معناسنه مبالغه
 ایچون زیاده نفرت اید بی معناسنه (مشتغل مال اسم فاعلک مفعوله اضافتیدر ماله مشغول
 دیکدر (مفتن اسم مفعولدر افعال بایندن جاهه اضافتی قائم مقام فاعله اضافتیدر مفتون جاه
 دیکدر (ثروت نامک و واولد فقهر لری و راکت سکونیه غنا معناسنه در (سفاهت خفت معناسنه در
 مقابلی حیدر (به بی سر و پای یا حرف مصاحبت (حرف صله دین غلط سوبلش (بی سره پا
 شول کچه به دیر که بی پروا کزوب هیچ بر کار و کسبه تقید ایلده (گردانده بونده کتند معناسنه در
 یا حرف مصاحبت (غرور مال لایه (و یا حرف وحدت) که حرف رابط صفت (عزت جاه
 غرور مال کیدر (و یا حرف وحدت) که ینه حرف صفت (نه آن در سردارند یعنی باشلنده آتی
 طرغزلر (حاصلی باشلنده اول هوا و سودا بوقدر دیکدر (که حرف بیان) یکسی یا حرف صله
 (و یا حرف وحدت) سر بردارند مقدم مفعولدر (یعنی بر کچه به التفات ایدوب باشین قالد ریزلر
 حاصلی تکبر کوسترلر (محصول ترکیب) اغنیایک بد لک بر آوج متکبر و مغرور لدر و خود بین
 و نفور ل مال و نعمته مشتغل و منصب و د و لک مفتونلری سوزل سوبلزلر الاسفا هتله و فقرایه
 نظر ایلار الا کراهته علمای دیکدر منسوب ایدر (یعنی علما که ادر دیرل (و فقرای بی سر
 و باغله معسوب ایدر (یعنی بر بلوک باشی و یاغی باور سزلی و او بی کار و کسب ایش سز
 و کو چسز حر بفلدر دیرل (برمال غرور یله که دوترل (یعنی کندیلده اولان مالک غروری سبیله
 و بر منصب عزت یله که ظن ایدرل (یعنی متعجب عزیز و شریف دیو ظنی سبیله بجمیده جمع
 باسدن بوقاری او تورلر و کندیلر بی جیمندن بیکر بلورلر (و باشلنده اولان غرور و کبر بوقدر که
 کچه به باشلرین قالد ریزلر التفات ایدر قول حکماند بخیر لدر که دیکدر که هر کچه که طاعتله
 و یا طاعتده غیر باردن اکسکدر (و نعمته و یا نعمته زیاده در صورده غنیدر (امامانده فقیردر
 (یت) کر بی هنر مال کند کبر بر حکیم کون خرش شمارا کر کا و عنبرست) بمال یا حرف صیب
 (کبر کافک کسر یله تکبرک معناسنه در (کون خرش لایه در (کون کاف عربک ضمیمه و و او
 اصلیه ایلد کوت دیکدر در معناسنه کاه اولور که وادی حذف ایدوب کن دیرل (شین ضمیر
 بی هنر راجعدر (شمار فعل امر مفرد مخاطب (کا و عنبر لایه در بعضیلر دیدیلر که عنبر
 دکر صفرندن حاصل اولور یعنی الک ترشدن پس بوسوز اکا کوره در (محصول یت) اگر
 هنر سز مال سبیله حکیم اوزر کبر و غرور ایدر سه اتی کون خرصای یعنی کون خر عد ایلد کر
 کا و عنبر ایسه ده یعنی اتی احقر باسدن عدایله اشرفدن عدایله (کفتم مذمت ایشان رو مدار که
 خداوندان کر مند کفت خطا کفتی که بنده دردمند چه فایده که ابر ایدرند و بر کس نمی بارند و چشمه
 آفتابند و بر کس نمی تابند و بر مرکب استطاعت سوارند و نمی رانند قدیمی بهر خدا نهند و درمی

رد این سید علی

بی فن وادی ند هده و مالی بمشت فراهم آوزند و بخت نکهدارند و بحسرت بگذارند و حکما گفته اند سیم بخیل وقتی از خاک براید که وی بخت رود (اوازار لامیه) (آذر و آذر الفله و الفسز و ذال برنده زایله بونده مارت آبی مراد در) (بس صولک کوزایی دین نارنج جلای به نسبت سوبلش که بونده اول مراد دکلدر) (و نعیم ایدوب بهسارک صولک آبی و کوزک صولک آبی و قوش آبی دین اصابت ایلامش) (بارند بونده بغدر مزل دیمکدر متعدی معنائه یعنی بغور یاغدر مزل دیمکدر مراد کیمسه به احسان ایلزل دیمکدر) (تابنده متعدی یعنی کیمسه اوزره پرتو صالمازل) (مرکب استطاعت یانیه) (محصول ترکیب) دیدم که اغنیایک مذمتی روا طومعه زیر اکرم صاحب لریدریدی خطا سوبلدک که اخفه قوللریدنه فاده که آذار بلوطیدر لر و کیمسه اوزرینه بغمالزل و کوش چشمه سیدر لر و کیمسه اوزرینه ضبا و پرتو صالمازل و قدرت مرکبه سوار لر در و آشوب کمنزل یعنی کیمسه به احسان ایلزل خدا ایچون رقدم قومر لر یعنی الله ایچون برادرم ادملازل و برافه کیمسه به منسیر و اذاسر و پرور و بیک مشقته مالی جمع ایدر لر و خسته صاقلر لر و حسرتله کیدوب مالی بونده قورر و حکما دیمشمال بخیل اواو قوت بردن چبقار که کندی بیر کبر یعنی اولور (یت) رنج و سعی کسی نعمتی بچنک آرد دیگر کسی ابدی رنج و سعی بردارد) رنج یا حرف مصاحبت (کسی یا حرف وحدت) (نعمتی یا سیده بویه در) (بچنک یا حرف صله در) (ارد فعل مضارع مفرد فاعل در) (آید فعل مضارع مفرد غائب کلور دیمکدر) (بر دارد قالدیر در) (محصول یت) رنج و سیده یعنی زحمت و مشقته بر کیمسه بر نعمتی اله کتورر و اکا نصب اولوب غیر کیمسه کلور و رنج و سبب یعنی زحمت و مشقته قالدیر یعنی ورته بی رنج و زحمت الوردی (کتم بر بخل خداوندان نعمت و قوف بناخته الا بعلت کدایی ورته هر که طمع یکسونهد کریم و بخیلش یکسان نماید محک داند که زر چیست و کد ادا داند که محک است گفت بخت به آن میگویم که متعلقان بدر بدارند و غلبه سلطان شدادر بر کارند نابار عزان ند هده و دست پر سینه صاحب غیر آن نهند و گویند که کس در سرای نیست و بحقیقت راست گفته باشد) (بر حرف استعلا) (بخل خداوندان نعمت لامیه لر در) (ورنه واکرنه دن مخففدر) (نوخسته دیمکدر) (طعم نهیدک مفعول اول) (ویکسونانیسی) (یکسان برابر دیمکدر) (ناید فعل مضارع مفرد غائب مبنی للمفعول معنائه کورینور دیمکدر) (محک میچ فتنی و کسر بیه اولی جائزدر اسم الت و یا اسم مکان اعتباریه) (محک اسم فاعلدر افعال بایندن خسب معنائه) (بخت به آن یا حرف مصاحبت و اضافت لامیه در) (غلبه سلطان شداد یانیه) (شداد شدیدک جمیدر محکم معنائه) (بر کارند کاف محکم ضمیمه نصب ایدر لر) (نا حرف تعلیل) (بار عزیزان لامیه) (بار بونده اجازت معنائه در) (صاحب غیران اضافتله و قطعه او قوفی جائز) (سرای بونک کی برده خانه معنائه در) (محصول ترکیب) دیدم که اصحاب نعمت بخله و قوف بولامش سن الا کدالی علیه والا هر کیمسه که ظمعی بر جانیه قوبه یعنی ترک طمع ایلده کریم و بخیل اکا براب کورینور محک بلور که کومش التون ندر) (و کدا بلور که محک کیمدر یعنی خسب کدا بلور که انلره نسبه و پرور در ویش دیدی اول غیر به ایلده دیمکه متعلقانی قیوده قورر و محکم غلبه قوررینه قبولرینه نصب ایدر لر یعنی قیو بی ایدر لر تا علما و صلحا به اجازت و یرمیدر که ایچر و کروب بولوشه لر) (و صاحب نمیزک کوکسنه ال قوبه لر و دیرر که اوده کیمسه بوقدر دیو ایکن کرچک دیمش اولور لر) (یت) ان را که عقل و همت و تدبیر و رأی نیست * خوش گفت برده دار که کس در سرای نیست) ان را را حرف تخصیص (برده دار قیو جیدر که عرب حاجب دیر) (محصول یت) اول کیمسه بیک که عقل و همت و تدبیر و فکری بوقدر کوزل زبندی برده دار که اوده کیمسه بوقدر یعنی بونک کی

رد این سید علی
رد سروری

شداد کتاب و زنده در
(محمد اسعد)

کیمسه لر بوق و ثابه سنده در) (کتم بهمذران که زدهست متوقمان بجان آمده اند و از رفته کدایان بفقان و محال عقلست که اگر یک سیان در شود جسم کدایان پر شود) یا حرف مصاحبت (عذران لامیه در) (که حرف بیان) (دست متوقمان لامیه در) (متوقع فعل بایندن اسم فاعلدر زامیدل دیمکدر) (الف و نون ادات جمعه در) (رقعه کدایان لامیه) (بجان بفقان باری حرف صله در) (محال عقل لامیه) (که حرف بیان) (یک سیان لامیه) (یک رات کسری و کاف عجله قم دیمکدر عرب زمل در) (زامل فتنی و میچ سکوبله زمال بونددر) (در دلت ضمی را ممشه و ایلده انجود دیمکدر لیکن را بونده ساکن اوقور پرافطنه موافق اولمچون) (چشم کدایان لامیه) (پر شود پراوله یعنی کوزری طوبه فناعندن کایندر) (محصول ترکیب) بی در و بشته دیدم متعلقان و غلاظ شدادی قیویه قود قوررینه انکیچوندر یعنی اول عذر ایلده در که احسان لر بی امید ایدن لر انندن جانه کاشلر یعنی جانندن پیرار اولمشلر و جرار رفته سندن ناله و فغانه حاصلی دینچلر انندن پیرار اولمشلر انکیچون قبولرینه آدم قورر و محال عقلدر که بیابان قی انچه اوله کدالک که زده طوبه یعنی اغنیای هر کون بر خزینه اولشدر سه بونلره قذمت کلر (یت) دیده اهل طمع بهمت دنیا * پر شود همچنانکه چاه بشنم (دیده) اهل طمع لامیه لر در) (واهاک اضافتی بطنیدر یعنی لامک کسره سنی اشباعله اوقومق کرکله موزون اوله) (یا حرف مصاحبت) (نعمت دنیا لامیه در) (نعمت ناسک کسری اشباعله اوقومق کرکله ناموزون اوله دیدلر زیاده ناموزون سوبلش لر را انی اشباعله اوقومق یعنی ناموزون ایدر) (همچنانکه کافنی ساکن اوقومق کرکله زن ایچون دیدلر اصلا از اندن خبری یوغمیش) (چاه قوی) (یا حرف مصاحبت) (شنم چه معنائه در) (کیم کیمه ایلده یغار عریجه ندی دیر) (محصول یت) اهل طمع کدیده می دنیا نعمتله بر اولمزه یعنی طوبه چاه شبنه بر اولد یعنی کبی یعنی بومحال اولد یعنی کبی اول محالدر) (حاتم طای که بیابان نشین بودا کرد در شهر بودی از جوش کدایان بی چاه کشتی و جامه برتن او پاره) (محصول ترکیب) حاتم طای صحرا نشین ابدی اگر شهرده او ایدی دینچلر کترشدن بی چاره و مضطر اولور دی و او زنده اباس فقر اقدن پاره پاره اولور دی) (کفتم بر حال ایشان رحمت میبرم کتم نه بر مال ایشان حسرت میخورم) (محصول ترکیب) در ویش دیدی بن انلرک حاله رحمت ایدلرم یعنی حاللرینه ترجم ایدر مکه نعمت دنیا مالکدر در و ثواب کس ایلزل بی دیدمکه اوله دکل بلکه انلرک مالند حسرت بر سین یعنی حسرت چکر سین) (مادرین گفتار و هرده بهم کفر قنار هر بیدی که براندی مدغم آن بکوشیدی) (شاهی که بخوایدی بر زین پوشیدی نافذ که همت همه در باحث و تبر جمعه بخت همه بینداخت) بیدق شطرنج آلتندن پیاده دن و فریدر) (یا حرف وحدت) (که حرف رابط صفت) (براندی یا حرف حکایه سورزدی دیمکدر) (یا حرف صله) (دفع آن مصدرک مفعولاه اضافتدر) (یا حرف تأکید کوشیدی یا حرف حکایه دور بشردم یعنی سعی ایدردم) (شاهی یا حرف وحدت مراد شاه دیمکدر کشت دیمکدر شاهدن مراد بونده کشت کافک ضمیمه عوام تحریف ایدوب کشت دیرل کافک کسر بیه دین تحریف عوام ایلشدر زرا عجم کافک کسر بیه اوقور شکله تتبع ایلده معلومدر) (که حرف رابط صفت) (یا حرف مصاحبت) (فرزین آلات شطرنجیدن بر معروف آلتدر) (پوشیدی یا حرف حکایه بونده اوزردم دیمکدر) (ناحی معنائه در) (نقد کیمسه همت لامیه و یانیه در) (در حرف تأکید) (باخت او بیاندی دیمکدر یعنی کیمسه همتندن و ارایسه نسبه قومایوب دو کشتی) (و تبر جمعه) بخت لامیه و یانیه در) (جمعه ترکش معنائه در) (محصول ترکیب) بزدر ویشله بوکلسنده ایدک و ابکیز بری بریزله کرفقار یعنی قاور شمش ایدک هر برید قیکه سورزدی الیک دفعه سعی ایدردم یعنی هر نه سوز که سوبلری اتی موجه جوابله رد ایدوب قارشیلردم و هر بار که کشت شاه دیردی اتی

رد سروری و شمی

رد سروری و شمی

فرز پله ستر ایدرم یعنی کلامه هر رجعت و برهان که سوق ایدردی اتی قوی دلیل له منع و دفع
 ایدردم تا کیم جمع نقد کسبه همتی دو کنند یعنی سو یلیجک سوزی قالدی بلکه جمع مایل کنی
 یعنی یلیجکی یا تمام اویشندی و افاضای و حجت ترکشک او فونی جیجا اندی یعنی حجت و دلیل
 قالدی حاصلی بگله جیجک که بحالی قالدی (قطعه) همان تاسیر و فکری از جمله فصیح کورا
 جزین مبالغه مستعار نیست) همان ادات نیه در آگاه اول غافل اوله معنایه پس جاعر باش
 دین مسامحه ایاش (تادات تا کید در بونک کبی بر زده پیر فلان دیکدر نیکی فعل نفی مستقبل مفرد
 مخاطب براقیه سین دیکدر سپهره قول صریحی (وزجله غیر صریحی) جمله فصیح لایه و بیانیته
 فصیحک جمله سندن و یا فصیح جمله در (کورا اصلنده که ورا ایدی حذف و ایصال ایلدی (بر نیامد چقبشامدی
 مستعار بیانیته در (محصول بیت) آگاه اول غافل اوله قفالت براقیه بین یعنی عجز کو ستر میده سین
 سپر براقی عجز کو ستر مکن عبارت در فصیح کسبه تک هجوم و جمله سندن یعنی فصاحتله تکلم
 ایلیدن اوشنه ز بر اناک اوله مبالغه مستعاردن غیر نشسته سی یوقدر یعنی فصاحتله تکلیبی طبیعی
 دیکدر نشانه طریقه در حضرت شیخک خطاب عام طرفله بتدیر فتیر (دی و ورز و معرفت
 که سخندان جمع کوی * بر در سلاح دارد و کس در حصار نیست) ورز و اوک فیتی و رانک
 سکونیه فعل امر مفرد مخاطب در (ورزیدن سچی ایلک معنایه (دی مقدم مفعولی) و معرفت
 اکامه و قدر (که حرف تعلیل) سخن دان جمع کوی بیانیته ایکی وصف ترکیب در (بر در حرف
 (سخن دان سوز بلیجی) و جمع کوی جمع سوز بلیجی یعنی جمع سوز و بلیجی دیکدر (بر در حرف
 صله قیود دیکدر (قبو آورده دین ایلحق سوز بلیجی سلاح سیک کسریله آت در در (محصول بیت)
 دینه و معرفت سچی و کوشش ایله ز بر جمع کوی سخندان قیوده راقی طو زاما حصارده کسبه یوق
 یعنی سخندان جمع کوی شول حصاره بکرز که قیوسنده آت حرب اوله اما حصارده صواش اری
 اولیه یعنی معرفتی کسبی دیکدر مستعار در حاصل همان نشانه دراونه سی یوقدر ایلدن اوشنه ز بر
 شونیدن بودن درمه چته در (بر در سلاح دارد ک معنایه قیوسنده سلاحی وار دین اری
 سلاح دار اقی ایده مش ز بر ا بو کلامدن مراد تشبیه در (یعنی اغرائی نشانه اولانی ایلجری سی خالی
 قیوسی و افلی حصاره بکرز شمس) عاقبت الامر دایش نماد دایش کردم دست نه دی در از کرد
 و یهوده گفتن آغاز و سنت جاهلا نیست که چون بدایل از خصم فرومانند سلسله خصوصیت
 بختانند چون آزر بت تراش که بخت بایسر نیامد بچک برخاست که قال الله تعالی (لئن لم تنه
 لارجنک) دشنام داد سقطش کفتم کریانم در ید ز نخدانش کفتم (دایش ضمیر در و یشه
 راجع در (دایش ضمیر بده) یعنی ادله قویه ایله کاغاب اوله اتی حقیره خوار ایدم (دست تعدی
 لایه در مجازا) تعدی فعل بایندن مصدر در دالک کسری بانی صیانت ایلچوندن کتب صرفده
 مبین در (در از کرد اوزاندی دیکدر یعنی بکا ال اوزاندی) معنایه خصوصیت شروع ایلدی
 دین بد سوز بلیجی (منه سنده تعدی تجاوز معنایه در خصوصیت معنایه استعمال اولنور دین
 افترا ایلش ز بر از کرد بواسطه له مانع در (یهوده گفتن آغاز یعنی آغاز کرد دیکدر
 یهوده زاید و باطل معنایه در (بعضی شراح باین تربت بچی حکایه سنده دماغ یهوده
 بخت و خیال باطل است پیور دینده (یهوده هرزه و باطل معنایه در دیمش) و بونده یهوده
 هرزه معنایه در دیمش (زیرا هرزه باطل معنایه در (و بعضی شارح هرزه تک معنایه واصل
 اولد بختدن حددن برون هرزه سوز بلیجی شکه دایم عاقبتی بویه در (سنت بونده سیرت و عادت
 معنایه در (جاهلان اضافتی لایه در بعضی نسخه ده و اویرینه که سنت و اقدرد و او حرف جال
 (که حرف تعلیل اولو) (که حرف بیان) (و چون حرف تعلیل) (بدلیل با حرف مصاحبت و با حرف

در این سید علی

رد شعی

رد مسروری

رد شعی
رد شعی

رد مسروری

ظرف دلیل یله و یاد لایه دیکدر (فروماند حاجز قاله) معنایه در ز بر اماندن قالدی و فروماندن
 حاجز قالدی (سلسله خصوصیت بیانیته در (بختانند دیره در ر یعنی خصوصیت ایدر) چون
 ادات تشبیه (آرزو یهوه و راه معمله ایله ابراهیم پیغمبرک علیه السلام تاسیرک آیدر) (بت تراشه
 اضافتی بیانیته در (بت تراش وصف ترکیب در تراشیدن بت یونجی دیکدر یعنی فنی و صناعتی
 بت تراشک ایش شکه بعضی واریخته مثبتدر که انک زمانده انک کبی بت یونار یوغیدی اگر انسان
 شکنده و اگر بعضی حیوان شکنده (که حرف بیان) (بخت با حرف ظرف و یا حرف مصاحبت
 (بایسر با حرف مصاحبت تقدیری بایسرش در حذف و ایصال ایلدی (بر نیامد چقبشامدی
 یعنی چقبشامدی (حاصلی احتجاجده غلبه بده مدی جنکه قالدی) (یعنی او غلبه جنکه
 مباشر اولدی شکه کلام سر بده پیور که (ارغب انت عن آلهی یا ابراهیم لئن لم تنه لارجنک
 و ایلجری ملایا دشنام داد سقطش کفتم کریانم در ید ز نخدانش کفتم (هرزه حرف استفهام
 راجع اسم فاعل در علم بایندن عن حرفله استعمال اولنه اعراض معنایه در (انت ضمیر مرفوع
 منفصل محلا مرفوع فاعل راجع در (عن حرف جر راجع معنایه در (اکه الهک جیدر
 بونده اصنام مراد ز باضمیر متکلم محلا مجرور مضاف الیه در بنم معبوددن دیکدر (با حرف ندا
 (ابراهیم منادی) (لئن لم تنه لارجنک) (ان حرف شرط) (لئن لم تنه فعل جزم مطایق
 حرف بشرط معنایه استقبال نقل ایلدر (لئن لم تنه جمله شرطیه) (لارجنک لام حرف جواب
 قسم (ارجم فعل مضارع متکلم و حده در ایدم بونده مراد شتم و دم در شیطان رجم بونددر
 یعنی لغله صریح معنایه و بعضی لر دید یلر که مراد رچدن طش انقدر ز بر ارجنک معنایه
 رمی بار جام در دینش رانک کسریله که رجه تک جیدر هرزه و لمره و زنی اوزرینه (یعنی سنی
 طاشله اور و رم یا اوله سین و بایندن قیاسین) (نون مثله حرف تاکید) (وکاف ضمیر منصوب
 متصل مفعولی و الله البتہ سنی رجم ایدرم دیکدر (و ایلجری و او حرف استیفاء ایلجری فعل امر
 مفرد مذکر مخاطب در نصر بایندن و نون حرف وقایه و یا ضمیر منصوب متصل مفعولی بندن
 ایلر دیکدر و ایلجری تقدیرده (ملایا ز ما نا طویلا دیکدر ظرف زمانه معنایه منصوب در
 (محصول ترکیب) عاقبت الامر درویشک اثبات مدعا بچون دایلی قالدی آتی غلبه سببیه
 دلیل و حقیر ایلدم تعدی اتی بکا اوزاندی یعنی بی اوردی دخی باطل سوز بلیجی و جاهلارک
 رسم و عادتدر که چون دلیل ایله خصمندن عاجز قالوب ز یون اوله خصوصیت زنجیری دیره در
 یعنی خصوصیت ایلکه باشلر آزر بت تراش کبی که احتجاجده او غلبه چقبشامدی جنکه قالدی
 یعنی او غلبه صواشه باشلدی یعنی حضرت ابراهیم اتی به طیمقندن نهی ایدوب خدائک عبادتنه
 دعوت ایلدیه دیدی یا ابراهیم سن بنم معبود ز بدن اعراضی ایدرسن والله اگر بوا عراضدن
 منتهی اولمزشک یعنی بوندن بخلوب منتهی اواز شک البتہ سنی رجم ایدرم یاد ل ایله یا طاشله
 تا کیم یا اوله سین و بایندن قیاسین ایل بندن و بی ترک ایله نیجه زمان سنی کوریه پیور و یش
 بکا سوکدی بنده اکامه قول سوز بلیجی اولده بقایا برندی بنده صغاله یا بشدم حاصلی
 ذو کسبکه باشلدی (یت) اودرم من ومن در و فتاده * خلق از پی مادوان و خندان
 ایکی زده در حرفی ادات صله در (فتاده اکثر نسخ هاه رصبله و اقدرد) (و بعضی فتادیم و اقدرد
 (لیکن اندنه مراد بودر دوشدک دیکدر) (اومیدا) (فتاده خبر در) (و خلق مبتدا) (پی مالایه
 (دوان صفت مشبهه در دو بندن یلک معنایه) (و خندانده خندیدن صفت مشبهه در
 خبر مبتدا مقدر ز شدند و یا بودند اولور (محصول بیت) اول درویش بکا و بکا و بکا و بکا یعنی
 ری بریزنه چکشه و صواشه دوشدک خلقی بزم اردن زجه یلکن و کولکن اولد یلر یعنی یلرک

و کولک اردیمزه دوشیدلر (انکشت نجیب جهانی * از گفت و شنید مابندان) انکشت نجیب
بیانیه و بیانیه در مجاز (جهانی یا حرف نسبت جهان خلق دیکدر) گفت و شنید اسم مصدر در
دیده و آینه معنای (کفایت) (و شنیدن معنای مصدر در دین خطایاش) مایه اضافت
لامیه در (یا حرف ظرف) (ندان دیش دیکدر) (محصول بیت) جهان خلقک نجیب بر معنی
بزم دیده مردن و آینه مردن دیشده ایدی یعنی نجیب ایدوب بر مقلزین امر زردی تنگه مقام
نجیبده عاقل بر معنی دیشه المی بر حق امر حق معنای (الفصله مرافعه این سخن پیش قاضی
ردیم و بحکومت عدل راضی شدیم تا حاکم مسلمانان مصلحتی بخوید و در میان توانگران
و درویشان فرقی بکوید قاضی چون هیئت مایه بد و منطقی مایه بد سر نجیب نمک فرو برد
و بعد از آنکه بسیار سر راود و گفت ای آنکه تو تکران را تا آنکه کنی و بر درویشان جفا روا داشتی
بدان که هر جا که کاست خاست و باخر خجاست و بر سر کج مار و نجا که در شهوارست نهنگ
مردم خوارست لذت عیش دنیا را انداخته اجل در دست و نیم بهشت را دیواره کار در پیش
الفصله محصل کلام (مرافعه این سخن مصدرک مفعول و نه اضافت در) و بر دیک مقدم مفعول اولی
(و پیش قاضی نایبی) مرافعه ایکی خصم دعوی ایله حاکم قتنه و زمره دیرل مفاعله بایندن
مصدر در (یا حرف صله) (حکومت مصدر در حکم معنای) عدله اضافتی لامیه در (و عدل بونده
عادل معنای) بعضی فاعله قاضی عدل و قدر (راضی شدیک مفعول صریحی) و بحکومت
غیر صریحی (یا حرف تعلیل) (حاکم مسلمانان لامیه) (مصلحتی بخویدک مقدم مفعولیدر) و یا حرف
و حدت (در حرف ظرف) (مبار توانگران لامیه) (درویشان اکامعطوف) (فرقی یا حرف و حدت
و یا حرف تنکیر) (فرق بکویدک مفعول صریحی و در میان غیر صریحی) (قاضی مبتدا) (چون ادات
تعلیل) (هیئت مایه) (و بدیک مقدم مفعول) (و منطقی ماده لامیه در) (و بشنیدک مقدم مفعولیدر
(منطق مصدر میبدر نطق معنای) بونده مراد حاصل بالصدر در که کلام در) (یا حرف صله
(جیب تفکر لامیه در مجازا) (سرفرو بردک مفعول صریحی) (و جیب غیر صریحی) (و جمله فعلیه
جواب تعلیلیدر) و تعلیل جوابیله خبر مبتدا در قدر (فرو بونک کی زرده تا کبد افاده ایدر اگر چه
فی الجمله اشاعه انی معنای دلالت ایدر تامل) (بسیار مصدرک فاعله اضافتیدر) (سر بر آوزیک
مفعول بهی) (و بعد مفعول فیهی) (بر آورد قالدردی دیکدر) (ای حرف ندا) (آن که نقد پری
(آن کس کدر) (توانگران را که کنی ک مفعول اولی) (و تا نایبی) (و جفا داشتی نک مفعول
اول صریحی) (و ریا نایبی) (و بر درویشان غیر صریحی) (داشتی فعل مضارع مفرد مخاطبدر
(در شهوار بیانیه غایله ابو واری یعنی صافی و اری انجو یعنی بیوک شاهانه دیکدر) (حاصلی
پادشاهه لایق انجو) (نهنگ مردم خوار بیانیه) (نهنگ تمساح دیکدر که نیل دکرند
چوق اولور لیکن انجو اولان دکرند تمساح اولفده نظر وار مکر کیم کلام ادعای اوله
مردم خوار وصف ترکیبیدر) (لذت عیش دنیا لامیه زرد) (و را حرف تخصیص) (لدغه اجل
لامیه در مجازا) (لدغه لامک فنی و دالک سکونیه اصلنده عقب صوفونیدر) (نه دیرل پس
مصدر معنای و بر نلر اصابت ایلماش لر بر امصدردی لدغ و تلداغ کلور) (نیم بهشت لامیه
(و را حرف تخصیص) (دیوار مکاره بیانیه) (مکاره مکر و هک جمیدر بوک کلام حدیث شریفه
تلمیحدر قال علیه الصلوة والسلام) (حفت الجنة بالمکاره و النار بالشهوات) (حفت فعل ماضی
مفرد مؤنث غایبه مبنی للمفعول قابلدی دیکدر احاطه دن عیار در تزیین اولندی دین خطا
مویلتش یعنی جنت نجت و مشقته قابلدی حاصلی جنته داخل اواق استین تکالیف شرعیه بی
اختیار ایلک کرک (محصول ترکیب) حاصل کلام بوسوزک یعنی اغنیا ایله فقرا یعنی تشخص

در شمع

در این سید علی و مسیری

در شمع

و غیر ایلک سوزنی قاضی قتنه ایلندک یعنی بومدعای قاضی به عرض ایلندک و قاضی عادلک حکومته
راضی اواندی تا کیم مسلمانک حاکمی بر مصلحت اریوب بوله و اغنیا ایله فقرا باشند بر فرقی تمیز
سویله قاضی چنکیم در ویشله بزم هیئت و شکری کوردی و کلامی ایشندی باشنی تفکر
یقینانه ایلندی و جوق فکر دن صکره باشنی قاندزدی و دیدی ایشول کیمسه که اغنیا به شا
سویله قاضی یعنی دعا و شارینه مشغولین و درویشله جفا بی جائز کوردک یعنی در ویشاری ذم
وقد حایدر سین سن بیلکه هزینه یرده کل وار البته دکن وار و هر یرده که خوار و خواروار یعنی البته
خوار و یرده و هر یرده که د فینه وار البته ای بکر مار وار زرا د فینه بی فرق بیلدن صکره
ار در تصرف ایدر دیرل و شول یرده که در شهوار وار نهنگ مردم خوار و ایدی هر شی ضدندن
خال دکل دنیا دیراکی لذت اجل صوفونیدر یعنی ایدند در یعنی حیانت صکره نجات ضروریدر
و جنت نعمتینک دیوار مکاره اوکنده در یعنی جنته داخل اولفده اول نیجه زجت و مشقت
چکک کرک دیوار مکاره دن مراد موانع شدیده دیکدر (بیت) جور دشمن چه کند کر نکشد
طالب دوست کج و مار و کل و خار و غم و شادی بهمند) مصراع اول قابله مجرور تقدیری طالب
دوست کر نکشد جور دشمن چه کند (نکشدک فاعلی طالب دوستدر) (و جور دشمن مفعولی) (جور
دشمن لامیه) (طالب دوست اسم فاعلک مفعول اضافتیدر) (بمند نون و دال استک ادات جمیدر
(محصول بیت) دوستک طالبی یعنی دوسته طالب اکره شک جور بی چکر سه نه ایلر یعنی
نه قادر در و اندن نه کلور ایلنه چکک لازمدر (مصراع ثانی مقام تعابله در زرا د فینه ایله
مار بیلدر و کل ایله خار بیلدر و غم ایله شادیاق بیلدر) (نظر نکنی در بستان که بید مشکست
و چوب خشک همچین در زمره توانگران شاکرند و کفور در حلقه درویشان صابرند و ضجور)
یکنی فعل فنی استقبال مفرد مخاطب استه ای متضمن نظر ایلر مبین دیکدر (در حرف صله
(بستان عرب و اوسن استعمال ایدر و عجم و اویله) (که حرف بیان) (بید مشک لامیه در) (بید
سکرت در عربیچه خلاف دیرل اما بید مشک قواق چنندن بر نوع در که کوزل قوقوسی
وار) (چوب خشک بیانیه در) (زمره توانکرانده بوله در) (کفور مفعول فاعله معنای در اقران
نعمت معنای) (در حرف ظرفدر ایکی یرده بیلله) (حلقه در ویشان بیانیه تعن بیور باند
زمره دیدی و بونده حلقه) (ضجورده مفعول فاعله معنای در مقابلی صبور در ضجورندن مشتق
اکوکل طارخی معنای) (محصول ترکیب) (بستانه نظر ایلر مبین که انده بید مشک ده چوب
خشکده و ارینه بونک کی اغنیا بیلوکنده شاکرده وار کفران نعمته و حلقه درویشانده
صورده وار ضجورده یعنی فقره تحمل ایلوب اظهار عجز و ضجرت کوسرزل (بیت) اکر راله
هر قطره در شدی (چو خر مهره بازار از و پر شدی) (راله بونده چه معنای در که کیمه بغیر
(قطره یا حرف وحدت) (و هرزه حرف توسل همزه حرف وحدت در دین غلط سویلتش
(در تحقیق را ایلدر ضرورت وزن و قافیه ایچون) (چو ادات شبیه) (خر مهره لشت
پوچینه دیرل) (از و اصلنده از اویله) (حذف و ایصال ایله زواولدی) (او ضمیری دره راجعیدر
(محصول بیت) (اگر چه نک هر بر قطره سی اولو اولیدی خر مهره کی بازار اندن طوبی بطلو
اولور دی کزندن) (قصه دن حصه بودر کیم نه هر بر غنی سخن و کبر بیدر و نه هر
بر درویش اهل توکل و قناعتدر) (مقریان حضرت حق جل و علا توانکرانده درویش
سیرت و درویشان توانکر همت مبین توانگران آنست که غم درویشان ضرور و بهین
درویشان آن که کم توانگران نکیرد قال الله تعالی) (وین شوکل علی الله فهو حسبه) (مقریان
حضرت حق لامیه و بیانیه در و میبند) (توانکران خیری) (درویش سیرت و وصف

در شمع

تو کبی در صفت توانکران (دریشانند توانکرانه معطوف) توانکره مت وصف ترکیبی
 صفت درویشاندر (مهرین توانکران لامیه در) مه میک کسری و هاء اصلیه ایله اولادیمکدر
 بیک معنائه (و یا حرف نسبت) و تون حرف تاکید اولویه منسوب دیمکدر معنای لازمیسی
 او اور قدر بوئده مبتدا واقعدر (آست خبری) که حرف بیان (غم درویشان لامیه مبتدا
 بخورد فعل مضارع مفرد غائب خبر مبتدا درویشلک غنیمه دیمکدر) و بهین درویشان
 لامیه (بهین هینه معطوف) به بیک کسری و هاء اصلیه ایله یک دیمکدر (و یا تون سابق کبی) انکه
 تقدیری آست که در (کم توانکران لامیه در کم کاف عربک ضعی و هم مشدد ایله عربیند یک
 دیمکدر آستین معنائه) غم درویشان بخورد یک مقدم مفعولی اولد یعنی کبی (کم توانکران
 تکبریک مقدم مفعولیدر) بعض نسخه ده کم توانکران کبرد واقعدر (کم غنیه اکسک معنائه در
 اما بیک کبی برل ده ترکدن کایدنر) معنای اغنیایی ترک طوبه یعنی اکا بری ترک ایله حاصلی
 محضام دنیا ایچون انتره عرض حاجت و اظهار عجز ایله بلکه توکل و قناعتی یشه یشه
 تنکه کلام شریفده بیورر (من اسم شرط) بتوکل تفعل بایندن فعل مضارع مفرد مذکر غائب
 فعل شرط (علی الله جار و مجرور فعل شرطه متعلقدر) فهو فاجواب شرطه داخلدر (هو ضمیر
 مرفوع منفصل محلا مرفوع مبتدا) حسب لفظا مرفوع خبر مبتدا و جمله اسمیه جواب
 شرط (حسب حالک قحی سبیک سکونیه اسماء افعاله در کافی معنائه) (محصول ترکیب)
 قاضی بیورر که حضرت خدایک مقرر بلری دریش سیرتلی اغنیادر و اغنیاهم تلو درویشلردر
 (حاصلی خدایک مقبولاری ایکی طغنه در ریجی صورنا غنی و سیرتا درویش اولاد) (و بریسی
 صورتا درویش و سیرت و همته غنی اولاد) (اغنیایک اولور غنی اولد) که غم درویشانی یشه
 (یعنی ایلرک زحایله مقید اوله) و درویشلرک ایی کی اولدر که اغنیایک آستینی ابرام و الحاح ایله
 طوبه یعنی انلردن برنسنه دنیله (و یا اغنیایی کایا ترک ایدوب انتره عرض حاجت و اظهار
 فقر ایله) (تنکه خدا بیورر هر کیمسه که خدایه توکل ایلیه الله تعالی اکا کافیدر غیره
 احتیاج ایدرمز) اس روی عتاب ازمن بدرویش کرد و گفت ای که کبی توانکران مشعل
 مذهبی اند و مست ملاهی ایم طغنه چین که کفتی هسند قاصر همت و کافر نعمت بیرند و بنهند
 و بخوردند وند هندا اگر مثل باران نبارد و باجهان طوفان برارد باعتماد مکنش خویش از سخت
 درویش نپرسند و از خدای تعالی نترسند و گویند (پس اندن سکره دیمکدر) (روی عتاب لامیه در
 مجازا) (بدرویش یا حرف ضله) ای که تقدیری ای انکه در حذف و ایصال واقع اولدی (مشغل
 و نهایی اسم فاعلک معنائه اضافتیدر) مست ملاهی لامیه مناهی شریعت نهی ایلمدیکی اموردر
 (بعض نسخه ده مناهی برینه تباهی واقعدر باطل و فاسد ایشلر معنائه) (و بلاهی اهوک
 جمیدر بازی دیمکدر یعنی او یون) ایم تونک و هینک فتنه زبیه حرف تصدیق در (طائفه
 یا حرف وحدت و هیزه خرق تومل) (و حدت ایچوندر دین غلط سوبندی) (قاصر همت) (و کافر
 نعمت وصف ترکیبدر) اضافتلیر تچو زاید نلر قاصر همتلر ایش (بیرند فعل مضارع جمع
 غائب ایلد زل یعنی مالی) (بنهندینه مذکور کبی قورل یعنی صفتلر دیمکدر) (بخوردند فعل
 تانی استقبال جمع غائب یشل دیمکدر بعض نسخه ده باایله دو شمش بخوردند کندیلری برل
 معنائه) (دهند سابق کبی و برمرز) (یعنی خبر نه صرف ایلار دیمکدر) (مثل مثلاً معنائه در
 (نیارد فعل تانی مستقبل مفرد غائب یشیه دیمکدر) (جهان برارد یک مقدم مفعولی در) (طوفان
 هندا برارد خبری) (طوفان چوق بخور و چوق صوکه قلمدق بر قومیه) (برارد فعل مضارع
 مفرد غائب احاطه ایله) (یعنی قبلیه) (یا حرف مصاحبت) (اعتماد مصدر در افعال بایندن

در صفت
 در این صفت
 و شعی

طوبه و سو بیکمک (مکنش قدرت معنائه مصدر در) (ایکن ثلاثیه در مبتدا دکلدن
 خویش و اور سیمیه کنیدی دیمکدر) (اعتماد مکنش مصدر یک معنائه اضافتیدر) (و خویش
 اضافت لامیه) (مخت درویش لامیه در) (نرسد فعل تانی استقبال جمع غائب صورمزل
 نرسند بویه در قورقزل) (محصول ترکیب) (پس عتاب بوزینی بدن درویش
 ایلدی بوسوز اول معنائه اشارت ایدر که قاضی شینی اغنیایی معنائه درویش ن اوزرینه
 ترجیح ایلدیکنه یعنی ایله یکچون تخطئه ایش اوله فتد بر یعنی قاضی کلام عتاب آیرینی بدن
 درویش صرف ایلدی و بدیدی ای شول کیمسه که دیدک اغنیاهم تلو درویشلردر و مست ملاهی
 یعنی اهو و واجب مستلیدر کرچک بولردن بر طائفه دیکمک کیدر قاصر همت و کافر نعمت یعنی
 همسز و کفران نعمت درلر مالی ایلدرل و خزینه لرینه قورل و ییزل و خیراته صرف ایدوب
 کیمسه به و برمرز و یا کندیلری بیرلر اما کیمسه به و برمرز اگر مثلاً باران یغیوب عالم غلط اولورسه
 و سر بسر جهانی طوفان قیلمسه کندیلرک قدر تیرینه اعتمادله درویشک محنت و هذابندن
 صورمزل و خدا دن قورقزل و درلر (یت) کرا زیدتی دیکری شد هلاک مر است
 بطراز طوفان چه بیک) نیست یا حرف مصدر (دیکری یا حرف وحدت) (مرابنم دیمکدر) (یا حرف
 نحو مصدر) (بطایک فحله قاز معنائه در اصلنده مشدددر لیکن عجم تخفیف ایدر) (یا حرف
 تخصیص) (و یا ادات مفعول قازک و قازه دیمکدر) (یا بای عربیله ایتمک و قازدق دیمکدر که
 عربجه مبالغه دیر) (محصول یت) مذکور اغنیادر که اگر بوفلقدن بر غیری کیمسه هلاک اولدیه
 یشم وارد قازک طوفانده نه بای و وارد زرا غرق اولمز یعنی کندیلرک مالی و مناله اعتماد ایدوب
 بویه درلر اما فقر جانیه نظر و التفاتلری یوق (یت) و یا کایا نیا قافی هواد جهانیلم یلتفتن
 الی من غاص فی الکشب) (یا حرف رب در تندی رب نسا را کات در را کات را کیمه جمیدر
 اسم فاعل جمع مؤنثدر و موصوفه اعتماد ایله یکچون عمل ایلد) (یا قافی نایمک جمیدر پیشی دیر
 درلر لفظا منصوب مفعولیدر را کایک) (فی هواد جهانیلم و مجرور جمله ظرفیه حالدر نیا قافی دن که
 مفعول را کات در) (هوادج هوادجک جمیدر بزوع محفه در که دوهک اوزرینه برینی اورلر
 انجیق اوستی اورتلی اولور عورتلر مخصوصدر ارلر ایچنده او تورمکه خلق عرفانه چیه قده قزلی
 و کلدلری هوادجله چیه قارحج ایللر بلور ضمیر مؤنث را کایه را جمیدر ایکی فصیح لغتک بریسی
 اوزره یعنی هوادجها و هوادجها جهن لغتد النساء فعلت و فعلن کبی نهایی بونده ها اولور انجیق
 ضرورت وزن ایچون (لم یلتفتن فعل جمده مطلق جمع مؤنث غایبه التفات ایلدیلر دیمکدر
 جواب رب در) (المن غاص الی حرف جر فعل جمده متعلق) (من محلا مجرور اسم موصول) (خاص
 فعل ماضی مفرد مذکر غائب اجوف و اوای طالدی دیمکدر غوصدن مشتقدر اکثر صویه طالعده
 استعمال ایلدر لغواص بوندن) (فی الکشب فی خاص به متعلقدر) (کشب کافک و ناه مثلاً ضمیر یله
 کیمیک جمیدر سرر سررک جمی اولد یعنی کبی قورمک چوقلغنه دیرل) (محصول یت) (ناقه در را کب
 چوق نسا اول نایقه ل انلرک هوادجلی التده اولد قزلی حالده اول نساء التفات ایلدیلر قوملر
 طالوب شان کیمسه به یعنی دوه ره بن خاتونلر حاصلی دوه اوزره هوادجله را کب اولان خاتونلر
 قومیه بنایا کیدن پیاده ره التفات ایلدیلر دیمکدر بوییت ماقبانی توضیح و تویطر بقبله کلشدر
 (یت) (دونان چو کلیم خویش بیرون بردند) (کوبند چه غم کره غم مردند) (دونان جمع دوند
 الق و تون ادات جمیدر) (چو حرف تعلیل) (کلیم خویش لامیه) (و بردند مفعول اول) (و بیرون
 تانیسی) (کوبند جواب تعلیلدر) (محصول یت) (الحظر چونکه کنیدی کلیمینی صودن قور دیلر
 یعنی محنت و بلای دنیادن خلاص بولدیلر درلر نه غم اگر جمیع عالم اولدیه حاصلی جهان

کنند نفس خبیثی تبارک ایدوب قایر غیر یله هیچ مقید اولمز اما ایملر کنند نفسی قیودینی
 کی سائر خلقیده قایر بلکه سائر نفسیه تقدیم ایدر لشکه کابلرد بهض کینه ل دن نقل
 ایدر (قومی برین صفت که بیان کردم و طائفة دیگر خوان نم نه سده و صلاهی کرم در داده
 و میان بخدمت بسته و ابر و بتواضع کشاده طالب نامند و مغفرت و صاحب دنیا و آخرت) قومی
 یا حرف وحدت (و طائفة دیگر بیاید) یا حرف وحدت و همزه حرف توسل (همزه حرف وحدت در
 دین غلط و سوسویش اخوان نم لامیه در زراخوان سفره) و نم طه سالر مناسنه اگر چه نم جمع
 نمند و طه امکن اعم (خوانی طه ام مناسنه اخذ ایلمن بلز ایلمش) (صلاهی کرم لامیه) در حرف
 تا کید (داده و برمش یعنی احسان و کرمی طام ایلمش و علما و فرائد خدمته بل بغاشر (ابو
 همزه کفتی و بانک سکونی و و او صایه ایل قاش مناسنه در) کشاده ک مفعول صریحی (و بتواضع
 غیر صریحی) طالب نام اسم فاعل مفعولنه اضافت در و نون و دال است که جیدر (موصول ترکیب)
 قاضی دیر که بر قوم بوصفت او زده در که بیان ایلمدم و بر طائفة دخی نعمت سفره سنی قه مش یعنی نعمت
 سفره سنی دوشه مش و کرم و احسان صلا سنی و برمش یعنی کرم و احسانی تعیم ایلمش و تواضعه
 قاشین اچش یعنی کرمش یعنی بوزین و کوزین بور و شد و بوض اضطرار بد قاشین چاشین بلکه اطف
 ایلمکدن حظ ایلمی نامک طالب ایدر یعنی ایلمکله الکلفه طالب ایدر تا کیم ذکر خیر مغفرت لریه سبب اوله
 و صاحب دنیا و آخرت در یعنی هم دنیاده خیر ایل مد کو لدر ده آخترده یعنی اولد کاردن صکره
 ینه خیر ایل کلور ل (چون بنده آن حضرت پادشاه عام مؤید من عند الله مظهر و منصور علی
 الاعساء مالک ازمه الانام حامی ثنور الاسلام و ارث ملک سلیمان اعدل ملوک الزمان مظهر
 الدین ابو بکر محمد ادم الله ایامه و عصر اعلامه) ظاهر بود که بوالباب ذکر قاضی جانبدار
 (چون ادات تشبیه) بنده کان حضرت پادشاه لامیه لدر (بنده کاندن مراد پادشاه ملازمه اولان
 اکابر در خانه اضافت لامیه در یعنی نسخه ده عام برینه عادل و اقدرد) مؤید تقبیل بایندن
 اسم مفعولدر محکم دیمکدر (من عند الله مؤیده متعلقدر) مظهرده تقبیل بایندن اسم مفعولدر
 بونده غایب مناسنه در (منصوره و روف) (علی الاعداء مظهر و منصوره متعلقدر علی سبیل
 البدل) (مالک ازمه الانام مالک ازمه به اضافتی اسم فاعل مفعولنه اضافتدر) (ازمه زمانک
 جمید را نامه اضافتی لامیه در) (انام معرف باللام اولیحق ازمه به لازمدر) (اولیحق لازم دکل
 فندبر) (زمان او یان دیر کنی) (وانام خانی مناسنه در) (حامی ثنور الاسلام لامیه لدر) (حامی حافظ
 مناسنه در) (حایتدن حایتک ثنوره اضافتی اسم فاعل مفعولنه در ترکیب عربی اعتبار اولنه
 خامینک یابی ساکن تلفظ اولنور اما فارسی اعتبار اولنه مکسور او ثنور) (ثنور ثنور
 جمیدر دشمندن خوف ایدر جک بر دیمکدر) (وارث ملک سلیمان سابقا ایکی قرینه کیدر اضافته
 و اعرایده) (اعدل ملوک الزمان لامیه لدر) (اعدل اسم تفضیل) (مظهر الدین پادشاهک لغیدر
 (و ابو بکر کشتی تقدیری ابو بکر بن سعد در) (ادام فعل ماضی مفرد مذکر غائبدر افعال بایندن
 مقام دعاده واقعدر) (الله لفظ اسرفوع فاعلی) (و ایام لفظا منصوب مفعولی) (و نصر اعلامه بوده
 اعرایده قرینه سابقه کیدر) (اعلام علمک جمیدر سنجه لدر دیمکدر) (موصول ترکیب) بود که
 ایلمدیکر را صاحب خیرات اغیا پادشاه زمانک بنده لری کیدر یعنی پادشاه عالمک احیان و اکاری
 مذکور اغیا کی اصحاب لطف و کرمدر که اول پادشاه مؤید من عند الله در دخی اعدا او زینه
 مظهر و منصور در جمیع خلقک زمانک مالک کیدر یعنی جمیع خلائق اکامطعدر اسلام
 در بنده لریک حافظیدر یعنی دشمن کلجک بر لری حفظ ایدر سلیمان ملکک یعنی تختک و ارشد
 لشکه دیباچه ده مفصل بیان اولدی ابدی زمان پادشاه لریک عام لکدر مذکور القابله ملقب

رد نمعی
 رد سروری

و اوصافله موصوف مظهر الدین ابو بکر بن سعد در الله تعالی ایامی دائم ایلمسون یعنی عمری
 و دولت و معادنی باقی و ثابت ایلمسون و مظهر قلربی موصوف مظهر ایلمسون هر نه جانب توجه ایدر
 حرکت ایدر سه (قطعه) پذیر بجای پسر هر کز این کرم نکند که دست جود یو یا حیدر آدم لدر
 پذیر میندا (یا حرف صله) (جای بونک کی برده نجسین لفظ و تکبیل وزن ایچون کلور و جازدر که
 حق مناسنه اوله) (و پسره اضافتی لامیه اوله) (نکند ک بجای امر مفعول غیر صریحیدر
 (و این کرم صریحی و جمله فعلیه خبریه مادر) (که حرف بیان و یا رابط صفت) (دست جود تو
 لامیه در بجای و مبتدا و ثویه اضافتی لامیه در) (یا حرف صله) (خاندان آدم لامیه در) (و کردک
 مفعول غیر صریحی و جمله فعلیه خبریه مبتدا در) (موصول بیت) (انا او غوله هر کز یو کرمی
 ایلمن که سنک جودک الی خاندان آدمه ایلدی یعنی اولاد و ذرات آدمه سن ایلمدیکک لطف
 و کرمی کیمه کندی اولاد بنده ایلمن) (خدای خواست که بر طای بیخشاید) (ترا رحمت خود
 پادشاه عام کرد) (خدای مبتدا) (خواست خبری) (که حرف بیان) (ما لمی یا حرف تکبیر) (و یا
 حرف نسبت عالمه و یا عالمه منسوب و اوانه دیمکدر) (بخشاید فعل مضارع مفدا پذیر بخشاید بنده
 امر کک یعنی ترجم ایلمک دیمکدر) (زاسنی دیمکدر) (یا حرف مصاحبت) (رحمت خود لامیه) (پادشاه
 عالمه لامیه در) (ترا کردک مفعول صریح ولی و پادشاه عام ثانی و برجت غیر صریحی) (موصول بیت)
 الله تعالی دیدیکه عالمه و یا اهل عالمه ترجم ایامه پس سنی کندی رجحله عالمه پادشاه ایلمدی یعنی سنی
 خدای تعالی عالمه رحمت کوندردی حضرت محمد علیه الصلوٰه والسلام امتنی رعایت ایامه سین
 حضرت محمد صلی الله علیه و سلم ایدر عالمه رحمت کوندردیکی کی (قاضی چون سخن بیدر
 پایه رسانید و از حد عباس ما اصعب و لعل در کدر انید بمقتضای حکم قضا رضا دیم و از ماضی
 در کد شتم و بعد از ما جاری طریق مدارا کر فتم و سر بتدارک بر قدم یکدیگر نهادیم و بر سه
 بر سر و روی همدیکدر ایدم و ختم سخن بدین دو بیت بود) (قاضی مبتدا) (چون ادات تعلیل) (سخن
 رسانیدک مفعول صریحی) (و بدین پایه غیر صریحی) (پایه مرتبه دیمکدر) (رسانید فعل متعددر
 ایشدردی دیمکدر) (حد قیاس ملامیه لدر) (و کذر انیدک مفعول غیر صریحی) (اسب مبالغه
 بیانیه و مفعول صریحی) (در حرف تا کید) (کدر انید فعل ماضی مفرد غائبدر) (کذر انیددن
 (الف و نون ادات تمذیه در یکوردی دیمکدر) (یا حرف صله مقتضای حکم قضا لامیه لدر
 (و دادیمک مفعول غیر صریحی) (ورضا صریحی) (و جمله جواب تعلیل و جمله فعلیه خبر
 مبتدا در) (ما اسم موصول) (ماضی فعل ماضی مفرد مذکر غائب جمله فعلیه صله موصولدر) (در حرف
 تا کید) (کد شتم فعل ماضی منکلم مع الفیر یکد دیمکدر) (یا حرف مصاحبت) (عذر ما جاری
 لامیه) (و ما موصول) (و جاری فعل ماضی مفرد مذکر غائب جاری اولدی) (یعنی سرور ایلمدی
 دیمکدر) (طریق مدارا لامیه) (اصلی مدارا لدر ایکن عجم فاعله بابک ما قصیدن نام و صدرک حد فیه
 استمهال ایدر) (سر نهادیمک مفعول صریحی) (و بتدارک غیر صریحی) (و قدم یکدیگرده بویه در
 و قدم یکدیگر لامیه در بری بریمک قد مننه تدارکده باشمز قودق) (و بویه دا دیمک مفعول
 صریحی) (و بر سر و روی همدیکر غیر صریحی) (ختم سخن لامیه در یعنی مصدرک مفعولنه
 اضافتدر) (موصول ترکیب) (قاضی سوزی چونکد بومرتبه به ایشدردی و بزم حد قیاسمزدن
 اسب مبالغه یعنی یکوردی حکم قضا مقتضایه رضا و پردک و یا مضاد کدک و ما جاری عذر نه
 یعنی از ایزد دیکن جنک و جدال عذر یله یعنی بوسیله مدارا طریق طوندق و تدارکله بری
 بریمک ایاغنه باشمز قودق یعنی احوال حد تمیزه و ارشیدی یکن غوغا ایچون پس صالحه
 طریقین طوندق قبل شرعدن بزه برنشد توجه ایلمسون دیو و بری بریمک روینه بوسه و پردک

راه مد ترا
 محضه

یعنی او پیش از آنکه حالت مصالحه ده عاقل و سوزگ ختمی و نامی بواجبی بنه اولدی (قطعه)
 مکن ز کردش کیتی شکایت ای درویش * که تیره بختی اگر هم برین نسق مردی (کردش کیتی
 لامیه در) کردش مصدر در دوش معنایه (کردیدندن کاف بجهت فحمله) (و کیتی کاف
 بجهت کسر یله جهان دیمکدر) (که حرف تعلیل) (تیره بخت وصف ترکیبدر سیه بخت معنایه
 (ویاضعیر خطاب) (نسق نوک و سینگ فحله ل یله اسلوب و طریق معنایه) (هم بونده نجسین
 افند و تکبیل وزن ایچون کلددر) (مع معنایه در دین معلومدر که نه همک معنایه بلورمش نه
 مع نک) (مردی فعل ماضی مفرد مخاطبدر مرددن) (محصول بیت) (جهان کردشدن یعنی دوششدن
 شکایت ایله ای درویش زیر اسبه بختسینا کر بوا سلوب و طریق اوزده اولورسک یعنی درویشک
 نوکل و قساعتدر و تسلیم و رضا در ویشه شکایت لایق دکل ز را شکایت بد بختقددر) (توانکرا
 چودل و دست کامرانت هست * بخور بخش که دنیا و آخرت زدی) (توانکرا الف حرف دادر
 چو حرف تعلیل (دل کوکل) (دست کامران بیانیه) (بخور فعل امر مفرد مخاطب) (بخش ده بویه در
 بخشیدن) (که حرف تعلیل) (پردی فعل ماضی مفرد مخاطبدر پرددن ایلدک دیمکدر
 (محصول بیت) ای توانکر چونکه مراد سورچی الک و کوکلک وارد یعنی چونکه خدا سکا
 مرادک و پردی بی و بغشله ز پراهم دنیا و هم آخرت کتوردک یعنی دنیا و آخرت سنک اولدی
 حاصلی بیکله دنیا و بغشله آخرت سنک اولدی یعنی یوب و برمکله دنیا و آخرت مالک اولدک
 * باب هشتم در اداب صحبت * باب هشتم بیانیه (آداب ادب که بعدر خیرل خوبلرک اجتماعنه
 دیرل ادب شول کشتی به دیرل که خبرل خوبلرک جمع اوله (صحبه اضافتی لامیه (حکمت)
 مال از بهر اسایش عرسنه عرا از بهر کرد کردن مال عاقلی را پرسیدند نیکبخت
 کبست و بد بخت که گفت نیکبخت آنکه خورد و کشت و بد بخت آنکه مرد و هشت) (مال
 سکون لامیه مبتدا و ما بعدی خبری) (بهر اسایش عرا لامیه در) (اسایش دیکتیش معنایه اسم
 مصدر در اسایشیدن) (بهر کرد کردن مال لامیه در) (کرد کردن کاف بجهت کسر یله و عربک
 فحمله جمع ایلک دیمکدر) (عاقلی یا حرف وحدت) (و حرف مفعول) (نیکبخت وصف ترکیبدر
 ابو بختاو معنایه بد بخت پرامن بختاو معنایه در) (که تقدیری کبست در) (کشت کاف عربک
 کسر یله و سکون شبهه فعل ماضی مفرد غائبدر ا کدی معنایه) (و هشت هانک کسری
 و شبک سکونیه فعل ماضی مفرد غائبدر قودی یعنی ترک ایلدی دیمکدر) (کشت کشتن دن و هشت
 هشتن دن مشتق در) (محصول ترکیب) (مال عمرک اسایش و حضوری ایچوندر عمر مال جمع ایلک ایچون
 دکلدر) (بر عافله صهر دیرلر که ابو بختلی کیمدر و پرامن بختلی کیم دیدی ابو بختلی اولدر کیم ا کدی
 ویدی) (ا کدی دیمکدر مراد آخرت ایچون بدل ایلدی) (الدنیا من زرع الاخرة) (اعتبار یله
 (و بد بخت اولدر کیم اولدی و قودی) (یعنی ورته و حساده ترک ایلدی و کتدی) (و بد بخت که برینه
 چیست مازان احوال سجده ن غافل ایمش (بیت) مکن نماز بران هیچکس که هیچ نکرد
 * که عمر در سر تحصیل مال کرد و بخورد) (مکن نماز قیام دیمکدر) (هیچکس سقوله و دنی
 معنایه) (که حرف رابطه صفت) (هیچ نکرد یعنی برخیرل و فائده لی ایش ایشلیدی) (حاصلی
 حقه لایق عمل ایلدی) (که حرف تعلیل) (عمر کردک مفعول اول و مقدر صرف ثانیسی) (در حرف
 ظرف) (سر تحصیل لامیه ماله اضافت مصدرک مفعول در) (محصول بیت) (اولدیکندن صکره
 نماز قیام اول سقوله و ناکسک اوزرنده که خدایه لایق عمل ایشلیدی) (حاصلی آخرت بولنه
 برخیر ایلدی) (ز پرا عمر بی تحصیل مال سودا سنده صرف و تلف ایلدی و عیدی) (یعنی نه کنددی
 پردی نه خدا ایچون پردی) (پند) (حضرت موسی علیه السلام فارون را نصیحت

در سروری و صمیمی

در سروری و صمیمی

کرد که (احسن کما احسن الله الیک) نشید و عاقبتش نشیدی) (فارون را) (ارادات مفعول که حرف
 بیان احسن فعل امر مفرد مذکر مخاطب در افعال بایندن احسان ایلد دیمکدر) (کا کاف
 حرف نشیه) (و ما حرف مصدر) (احسن فعل ماضی مفرد مذکر غائب) (الله فاعلی) (الیک
 جار و مجرور فعل ماضی به متعلقدر) (نشید فعل انی ماضی مفرد غائب فاعلی فاروندر ایشتمدی
 یعنی پند بی دکلدی و قبول ایلدی دیمکدر) (عاقبتش ضمیر فارونه راجعدر) (نشیدی فعل
 ماضی مفرد مخاطب عاقبت نیچدا اولدیغن ایشیدک دیمکدر) (محصول ترکیب) (موسی پیغمبر
 علیه السلام فارونه نصیحت ایلدی که خدایک قولارینه احسان ایلد یعنی مانند ن زکات
 و صدقه اعطا ایلد شک الله تعالی سکا احسان و اعطا ایلدی) (فارون موسایک پند بی دیکلمدی
 (یعنی قول ایلدی عاقبت نیچدا اولدیغن مفصل ایشیدک باب اولده) (قطعه) (ان کس که بدینار
 و درم خیریند وخت * سر عاقبت اندر سر دینار و درم کرد) (معلوم اوله که بعض مقامده
 ان که نک تقدیری ان کس که ایدرلک بوندن معلوم اولسون اول تقدیر (بدینار و درم یا حرف
 مصاحبت) (بند وخت فعل انی ماضی مفرد غائب فرائدی) (یعنی کسب ایلدی) (یا هرزه دن
 متقلبدر شککه مفصل بیانی بکشددر) (خیر مفعول صریحی) (و بدینار غیر صریحی) (سر کردک
 مفعول اول صریحی) (وتلف و یا صرف مقدر فائیدی) (واندر سر مفعول فیهی) (اولکی سر باش
 معنایه در و ایکجهسی سودا معنایه در) (محصول بیت) (اول کیمه که دینار و درم سبیله
 خیر کسب ایلدی) (یعنی مائی خیراته صرف ایلدی باشی عاقبت دینار و درم سودا سنده تلف
 ایلدی) (یعنی اول سودا ایلد فوت اولدی فارون کبی) (خواهی متمتع شوی از نعمت دنیا * با خاق
 کرم کن که خدایا تو کرم کرد) (خواهی فعل مضارع مفرد مخاطب در معنای شرطی متضمن
 دیرلرک دیمکدر) (متمتع اسم فاعلدر تفعیل بایندن فائده مند و بهره مند دیمکدر) (بعض نشخوده
 (خواهی که متمتع شوی و مقدر تفعیل بایندن اسم مفعول) (لیکن معنی بر در) (شوی فعل مضارع
 مفرد مخاطب اوله سین دیمکدر) (یا حرف صله) (که حرف تعلیل) (خدا مبتدا) (و کرد خبری) (و کرم
 مفعول صریحی) (و باتو غیر صریحی) (و یا حرف صله) (محصول بیت) (دیرلرک که دنیا نعتدن
 فائده مند و بهره مند اوله سین خدایک خلقته کرم ایلد) (چونکه خدا سکا کرم ایلدی) (عرب
 گوید) (جد و لا تمن فان الفائده ایلک عاقله) (جد چیست ضمیمه فعل امر مفرد مذکر مخاطب در
 جاد ایچود دن یعنی نصر یانک اجوف و او بایندن قل کی قال بقول دن جو مردلک ایلد دیمکدر
 (ولا تمن فعل نهی مفرد مذکر مخاطب منت ایلد) (یعنی ایلک ایلدیکک کیمسه به منت ایلد
 (فان الفائده) (یا حرف تعلیل نهی در ز را تحقیق ایلک فائده سی دیمکدر) (الیک جار و مجرور عاقله
 متعلقدر) (محصول ترکیب) (عرب در جو مردلک ایلد و منت قومه جو مردلک ایلدیکک کیمسه اوزرینه
 ز پرا ایلدیکک جو مردلک فائده سی پشه سکا عاقلدر) (یعنی فائده سی سکا دوزر) (شککه شیخ
 شرح ایدوب بیور) (یعنی بخش و عطاده و منت منه که فائده آن پتو بازی کرد) (محصول ترکیب)
 یعنی بخشش ایلد و عطا و پر یعنی احسان ایلد و منت قومه (ز پرا فائده سی پشه سکا دوزر) (حاصلی
 فائده سی سکا دوزر و پرد بیکه دکلدر) (قطعه) (درخت کرم هر یکا بیخ کد * کدشت از فلک
 شاخ و بالای او) (درخت کرم بیانیه) (بیخ کرد بیخ کوکدر با هر یینک کسر یله کوک ایلدی) (یعنی
 کوک صالیدی دیمکدر) (درخت مبتدا) (و کرد خبری) (و بیخ مفعول صریحی) (و هر یکا مفعول فیهی
 (کدشت فعل ماضی مفرد غائب بکدی دیمکدر) (یعنی تجاوز ایلدی) (از فلک مفعول غیر صریحی
 (شاخ دال و بدق معنایه در) (بالا بوی دیمکدر) (اویه اضافت لامیه در) (محصول بیت)
 کرم و ختی هر برده که کوک صالیدی) (یعنی مستحکم اولدی) (یعنی نه برده که ثابت وقام اولوب

مبتدا

بر شدی انت بوی و دال و بد غی فلکدن یکدی حاصلی توانی عرش اعلایه واصل اولدی
 (صکر امید واری کز و بر خوری * منت مناره بر پای او) امیدوارم بدی یکدی زبوار نسبت
 معناسنی افاده ایدر میوه تشدید ضرورت وزن ایچوندر (و یا ضمیر خطاب) کز و تشدیری که
 ازودر (که حرف بیان) و او ضمیری درخت کره راجعدر (بر بونده حاصل و میوه معناسنه در
 خوری فعل مضارع مفرد مخطفدر به سین دیکدر) بهت با حرف مصاحبت (منه فعل نهی
 مفرد مخاطب نهیدندن) نوک قحی و کسر یله نهادندن اخذ ایدنر یا کز را بمش (اره دستدر
 تشدید ضرورت وزن ایچوندر) بر حرف استعلا (پای اولامیه ضمیر درخت راجعدر) اره منهک
 مفول نصیری و بر پای و منت غیر صریحاری (محصول بیت) اگر امیدلی ایسک که مذکور
 درختدن میوه و حاصل به سین منله دینه دستره قومه یعنی ایلد بیکل کرمی منت ایلکله
 ضایع ایلد حاصلی ایلد بیکل احسانی من و اذ ایلد ابطال ایلد (کافال الله اتمال و لا تبطلوا صدقاتکم
 بالبنی والاذی) اره دن مراد منت در که احسان و کرم توایی ابطال ایدر بعضی نسخده امیدواری
 بر بنه و اوله امیدواری دوشمش دالله لیکن معنای متعارفدر (قطعه) شکر خدای کن که
 موفق شدی بخیر * زانعام و فضل الله معطل گذاشت) شکر خدای مصدر مکمل معنای اضافی در
 (که حرف تملیل) موفق اسم مفعولدر تفعلیل باندن توفیق و هدایت و بر لاش معناسنه (شدی
 فعل ماضی نکره و مخاطب اولدک دیکدر) بخیر با حرف مصاحبت و با حرف صله خبر ایلد
 و یا خبره دیکدر (انعام و فضل اولامیه در) نه حرف نفی معنای گذشته مقیددر نکذشت
 تقدیرده (محصول بیت) خدایه شکر ایلد که خبر ایلد موفق اولدک و یا خبره توفیق و هدایت بولدک
 خدای تعالی کندی انعام و فضاندن سنی مهطل قومه دی (یعنی اطف و احساندن سنی مهطل
 ترک ایلدی) منت منه که خدمت سلطان * می کنی * منت شناس زو که بخندمت بداشت
 (که حرف بیان) خدمت سلطان مصدر مکمل معنای اضافی در شناس فعل امر مفرد مخاطب
 از و ضمیری ساطانه راجعدر (که حرف بیان) بخندمت با حرف ظرف (قدیری بخندمتش در
 محصول بیت) منت قومه که پادشاه خدمت ایدرم دیو (یعنی پادشاه بن سکا خدمت
 ایدرین دیو منت ایلد بلکه پادشاهدن منت بیلکه سنی خدمت شده طوندی یعنی سنی خدمتکار
 ایدند بیکنی اندن منت بیل سنی خدمتکار ایدنمسه نیجه ایدردک (خدمت) دو کس رخ
 یهوده بردند و سعی بی فائده کردند بکی آن که اند وخت و نخورد دیکران که آموخت و نکرد
 رنج یهوده یا نبیه (سعی بی فائده بوبله در) اند وخت وخت تقدیری مال اند وخت در
 (آموخت تقدیری علم آموخت در) نکرد تقدیری عمل نکرد در (محصول ترکیب) ایکی کیمسه
 باطل وزانده رنج و زحمت ایلد بیلر (یعنی یوق پر امک چکدیلر و فائده سزیره سعی و کوشش
 ایلد بیلر) بریسی اولدر که مالی قراندی و ییدی (و بریسی اولدر که عمل او کردی و مقضای
 عمله عمل ایلدی) مشوی) علم چندان که بیشتر خوانی * چون عمل در تونیت نادانی) علم
 خوانیک مقدم مفعولی (محصول بیت) علمی تقدیر که زیاده رلک اقساک چونکه سنده
 عمل بوقدر نادان سین یعنی جاهل سین (نه محقق بودنه دانشمند * چار پای برو کتابی چند)
 محقق تفعلیل باندن اسم فاعلدر مسائلی دلائل ایلد اثبات ایدنه دیلر (حرف نفی معنای فعله
 مقیددر نبود تقدیرده) چار پادرت اقبلی حیوان نبودک فاعلدر و با حرف وحدت (برو کتابی
 با حرف وحدت جمله ظرفیه صفت چار پادر) چند نیجه دیکدر (محصول بیت) محقق اولماز
 دانشمند اولماز حیوان که اوزرند بر نیجه کتاب اوله یعنی اولمده بر نیجه کتاب اولان چار پای
 نه محقق اولورده دانشمند یعنی عاقل اولیان کیمسه بر نیجه کتابی بولکلمش حیواندرشکه

رد این سید علی
 و سرودی

کلام خداده واقعدر (کنش الحار محمدا اسقارا) اسفار سفرک جمیدر کتاب معناسنه (ان نهی
 مغز راجه علم و خبر * که برو هر مست و یاد فتر) نهی مغز و وصف ترکیبدر عقل سز دیکدر
 ناده قح و کسر جازدر (را ادات تخصیص) که حرف بیان اهرم هانک کسری و زانک ضمه ایدون
 معناسنه در (دفتزدن مراد کتابدر بونی قافیه ضرورتی ایچون اختیار ایلدی (محصول بیت) اول
 بیتی سزک یعنی عقل سز نه علم و خبری وار یعنی علمی و خبری بوقدر که اوزرند اود و نمیدر
 بوقسه دفتزی (حاصلی بر بوقدر چکر اما بیلر که بوی بندر (حکمت) علم از بهر دین
 و ورد نیست نه از بهر دنیا خوردن) (محصول ترکیب) علم دینی تربیت و تقویت ایچوندر نیایت
 ایچون دکدر (یعنی تحصیل دنیا ایچون و وسیله جاه ایچون دکدر علم (بیت) هر کسه پر عزیز
 و علم وزهد فروخت * خرمنی کرد کرد دو پاک بسوخت) خرمنی با حرف وحدت کرد کرد جمع
 ایلدی دیکدر پاک بسوخت یا فدی * بیج نسته قومه دی دیکدر ارا رنده بو مستمدر (محصول بیت)
 هر کیمسه که خلق عالمه بر بهر و علم وزهد صاندی (یعنی بوناری وسیله تحصیل مال و جاه ایلدی
 بر خرمن جمع ایلدی و پاک یا فدی * بیج نسته قومه دی یعنی آخته باعث مغفرت اولماز فائده سی
 همان دنیا به در انجی (حکمت) عالم ناپهیر * کار کور بست مشعله دار یهدی و لایه تندی *
 عالم ناپهیر کا * سیاهمدر) کار کاف عجله ادات فاعلدر بی معناسنه (عالم مبتدا) کور بست
 خبری (با حرف وحدت) مشعله دار و وصف ترکیبدر (داریدن مشعله طوبی دیکدر) یهدی
 فعل مضارع مفرد مذکر غایبدر ضرب بابک ناقص بایشندن ناسد بول کوستر (یعنی مطلوبه
 واصل اوله جق طریق کوستر) لایه تندی فعل نفی مستقبل مفرد مذکر غایبدر افتعال بابک ناقص
 بایشندن مهتدی اولماز (یعنی هدایت بولاز (محصول ترکیب) پر بهر ایلایچی عالم یعنی پر بهر سنر
 اهل علم مشعله دار بر کورد (یعنی کاکر زو) و اول مشعله ایلد خلقه بول کوستر اما کندی
 انکله بول کورد (حاصلی عالم غیر عاملدن بر کیمسه علم کسب ایدوب عمل ایلده مهتدی اولور
 واعظ غیر متعظ دنده بوبله ناصح غیر متصح دنده (بیت) بی فائده هر که عمر در باخت *
 چیریزی نخرید زو بیداخت) عمر در باخت مقدم مفعولدر (چیریزی با حرف وحدت
 زو بیداخت مقدم مفعولدر (محصول بیت) هر کیمسه که فائده سزیره عمرین او پشاندی
 یعنی عیث بره صرف ایدوب ضایع ایلدی شول کیمسه به بکر که * بیج رنسنه المدی و انچه والتونی
 بیانه آندی یعنی اسنمه ساتون المدی و انچه سنی طاغندی و تلف ایلدی (حکمت) ملک از خرد مندان
 جال صکیرد و دین از بهر کاران کال باید پادشاهان به صیحت خرد مندان محتاج زند که
 خرد مندان بنقرب پادشاهان) ملکدن مراد ملکندر (دین دن مراد دین اسلامدر) کال باید
 فعل مضارع مفرد غایبدر بایشندن بافتدن دین خطا ایلش با عزمده واقع اولان متونده کال
 باید دوشمش اگر چه که قیاس مقدر کیرد اولق ایدی پس باید بازانه اعتراض بی تقریر بیدر محتاج زند
 زادات تفصیل (و که من تفصیل معناسنه در (محصول ترکیب) ملک عقلادن جال طونار یعنی
 شول ملک که نده عقلا اوله کوزل اولور زو عقلا زینت جالدر دین اسلام دخی پر بهر کارزدن
 کمال بولو ربیع دین اسلام اهل زهد و تقوا دن کال بولور زو هر ایشاری شرعی اولور
 پادشاهلر عقلاک نصیحت محتاجر قلدر عقلا پادشاهلرک تقرینه ایلده یعنی عقلا اولقددر
 سلاطینک تقرینه محتاج دکلدردر که سلاطین انلرک نصیحت محتاجلردر (قطعه) پنجم ادکر
 بشوی ای پادشاه * در همه دفتزه ازین بند نیست) پنجم بهض نسخده پندی واقعدر
 با وحدتله اما پند میسر و بامز یا ندره موجود اولان متونده بوقدر پس ممیلی نمضه بی
 اختیار ایدنه اعتراض قلت تبعیدن کار (دفتزدن مراد صکایددر (محصول بیت) ای

رد این سید علی
 و سرودی

بادشاه اگر بنم پند می آید رسد کجایند بوندن ایواند بوقدر اول پند بیت ناید در
 (جز بفر دند مفر ماعی * کرچه عمل کسار خرد دند نیست) بخرد دند (با حرف صله
 مفر ما فعل نهی مفر مخاطبدر) فرمایندن فرمودندن دین خطا ایلش (محصول بیت)
 ای بادشاه عاقلدن غیر به عمل بیورمه اگر چه عمل عاقل ایشی دکل یعنی سن عملی عاقلدن
 غیر به ویرمه اگر چه که عاقل اولان عمل قبول ایاز (حکمت) سه چیز باید ارفسانه مال
 فی نجرت و علم و بحث و ملک بی سیاست رحم آوردن بر بدان ستمت ربیکان و عفو کردن از ظالمان
 جورست بر درویشان (محصول ترکیب) اوج نسته ثابت و پادار قالماز (برسی تیر از نزم مال) یعنی
 مال که انکله تجارت اولنجه باب باب خرجور کیدر و مذاکره سر علمده فراموش او و کیدر
 و سیاست سر ملک و سلطنت دخی پادار قالماز ز برابوسیده ظله طغیان ایدوب مملکت الدن کیدر
 (شکه سینی کندی بیان ایدوب بیورر برآمزره رحم کتور مک) یعنی ترجم ایلک ایوره ظلمدر
 (وظالمردن ظلمی صفوا یلک درویشلره یعنی فقرایه جور و جفادر پس ظلمه سلطنت قائم
 اولماز (ز برآمزره ایوره) وظالمردن فقرایه جفا ایدر پس بددعا به سبب او و کیدر که سلطنت انکله ثابت
 و پادار اولماز (بیت) خبث را چو ته همد کنی و بنوازی * بدوات تو کنه می کند با بسیاری
 خبث مر دار دیمکدر (و را ادات مفعول ته همد تفعل یلندن مصدر در تحفظ رعایت معناسنه در
 بنوازی با تا کیداله فعل مضارع مفر مخاطب او خشیاه سین دیمکدر (بدوات با حرف ظرف
 و با حرف مصاحبت تویه اضافت لامیه در) کنه می کسد مفعول صریحی (و انبازی غیر صریحی
 با حرف مصاحبت) انباز اورتفه دیرل شریک معناسنه (و با حرف مضارع) (محصول بیت) خبثی
 چو کنه رعایت و حمایت ایا بوب او خشیاه سین سنک د و انکده و یا د و انکله اوزنقله کلاه
 ایلر (یعنی سن اکار رعایت ایلدیک سبله ظلم رضا ویرمکدر) پس ظلمده انکله شریک
 او و ز سین (حکمت) بدوستی پادشاهان اعتدال توان کرد و بر اوز خوش کودکان غره نباید
 بود که آن بخبالی متبدل شود و این بخوابی متغیر گردد (بر حرف استعلا) دوستی با حرف
 مصدر اضافت ایچون مکسور و اوقنور را اضافت لامیه در (توان کردک) بدوستی مفعول
 غیر صریحی (و اعتماد صریحی) آواز خوش کردکان پیانیه و لامیه در (کودکان یکی کاف عر بدر
 و او انکبسی مضموم و دل مفتوح و غلجی دیمکدر) الف و نون ادات جمع در (غره غیشک
 کسریله در لغت) اما عجم فتح غیشله اوقنور (غره نبایدک مفعول صریحی) و بر آواز غیر صریحی
 (کرد و بود مصدر معناسنه در) که حرف تعلیل (ان اسم اشارت در دوستی به) با حرف مصاحبت
 (خیال بونده ظن و وهم معناسنه در) (ان اسم اشارت در آوازه) با حرف سبب (خواب بونده
 دوش دیمکدر مراد اختلاص در) (محصول ترکیب) پادشاهلرک دوستلره اعتماد ایلک اولماز
 و او غلجهلرک کوزل آوازه مفر و اولماز کرک (ز بر پادشاهلرک دوستلری بر خیال ایل متبدل
 او و ز یعنی بر سوء ظنه دوستلری بوزار و اطفالک آوازی اختلاص سببیه متغیر اولور (بیت)
 معشوق هزار دوست رادل ندهی * وری دهی آن دل بجدایی بنهی) معشوق هزار دوست
 پیانیه (هزار دوست وصف ترکیبی در یک دوستی) یعنی یک عاشقی (و را ادات مفعول) ندهی
 نونک فحی و دالک فحی و کسریله و هانک کسریله فعل نفی مستقبل مفر مخاطب
 ویرمه سین دیمکدر (معشوق مفعول اول و دل نایبی او و او کردن مخفف در) شکه کرانه ذکر
 اولدی (میدهی فعل مضارع مفر مخاطب فعل شرط در) بجدایی با حرف صله (و با حرف
 مصدر) بنهی با حرف استقبال (نهی نونک فحی و کسریله و هانک کسریله فعل مضارع
 مفر مخاطب) و باین دیمکدر جواب شرط در (آن دل مفعول صریحی و بجدایی غیر صریحی

رد سروری

(محصول بیت) یک دوستی معشوقه کوکل ویرمه سین (یعنی اکا عاشق اولیاسین و اکا کوکل
 و یروب عاشق اولور سک اول کوکلی فرافه قورسین) یعنی وصال همسر ایلوب فراق چکر (جدایی ده
 یای اول اشیا عیدر دین فاسد سونیش که یاه اصلیه در) بنهی نونک فحی کسریله به تخصیص
 ایلین بی وجه ایلش ایکی مصراعک آخرتده مال کسریله نونک اشیا عیدر حاصلدر دین خطا
 ایلش (حکمت) هران سرری که داری باد و ست در بیان منه چه دانی که وقتی دشمن کردد
 و هرگز ندی که توانی بدشمن مرسان باشد که وقتی دوست کردد رازی که خواهی نهان ماند با کسی
 در میان منه اسکر چه معتد بود که هیچکس بر سر نواز تو متفق تر نباشد) سرری یا حرف
 وحدت (که حرف رابط صفت) با حرف مصاحبت دوستله دیمکدر (در میان) در حرف صله
 (منه قومه دوستله اوره به قومه) یعنی دوسته افشا ایلر (وقتی با حرف وحدت) (کزند کاف
 عجم ضعی و زانک فحی و نونک سکویله ضرر معناسنه در) (و یا حرف وحدت) (که حرف رابط
 صفت توانی فعل مضارع مفر مخاطبدر) (توانیدن قادر سین دیمکدر) (بدشمن) با حرف صله
 (مرسان فعل نهی مفر مخاطب ایرشدرمه دیمکدر) (الف و نون ادات تهدیه در) (باشد که اوله
 که یعنی جائز که دیمکدر) (وقتی یا حرف وحدت) (رازی یا حرف وحدت) (که حرف رابط صفت
 خواهی فعل مضارع مفر مخاطب دیمکدر) (نهان کزلی) (ماند فعل مضارع مفر
 غائب قاله دیمکدر) (معتد اسم مفعولدر افعال یلندن ابتدایک کسریله) (که حرف تعلیل
 مشفق افعال یلندن اسم فاعلدر محبتی و شفقتی معناسنه) (و را ادات تفضیلدر) (محصول ترکیب)
 هر بر اول سرک که وارد ری یعنی هر بر سرک که واران دوستله اوره به قومه یعنی انکله اول سرری
 سو یلشوب اکا افشا ایلر نه یلورسین که بروقت دشمنک اوله یعنی ارا کره عداوت دوشه و خلقه
 رازی افشا ایلر و هر بر ضرر که قادر سین دوشمنکه ایرشدرمه جائز که بر زمان دوستک اوله
 صکره اوتامتی لازم کلور بر راز که کزلی قالدغن دیلرسک کسریله ایلر ارایه قومه تی یعنی ای یکیز
 ارانسه کتوروب آتی سو یلشیم حاصلی آتی کسریله دیمه اگر چه ابتدایک کسریله ایلر ده زرا
 هیچ کسریله سنک سرریکه سنندن محبتلرک و شفقتلرک اولماز یعنی سن حفظ ایده نتیجه کندی
 رازیکی غیر یلر هیچ حفظ ایاز زرا کسریله کسریله کسریله کسریله کسریله کسریله کسریله کسریله
 خامشی به که ضمیر دل خویش * با کسی گفتن و گفتن که مگوی) خاموشی (و خوشی) (و خامشی
 (و خشی یا مصدر به ایلر اسم اولو) (ضمیر بونده سرور) (له و خویشه اضافت لامیه در) (با حرف
 صله) (کسی) (یا حرف وحدت) (گفتن مصدر در سو یلک معناسنه ایکی برده بله) (که حرف
 بیان) (مگوی فعل نهی مفر مخاطب سو یله دیمکدر) (محصول بیت) ایسم اولوق یکرر کندی
 کوکل سرری بر کسریله به دیمکدر و دیمکدر که کسریله به سو یله یعنی بر کسریله به رازیکی دیمکدر
 و تنبیه ایلکدن که بورازی کسریله افشا ایلر دیو ایسم اولوب رازیکی کسریله به دیمکدر
 (ای سلیم آب ز سرچشمه یلند * که چه پرشد توان بستن جوی) سلیم بونده ساده دل معناسنه
 (یعنی بون) (آب یلندک مفعول صریحی) (وز سرچشمه غیر صریحی) (سرچشمه رانک سکویله
 بکار بانی دیمکدر) (یلند فعل امر مفر مخاطبدر بغله دیمکدر) (که حرف تعلیل) (پرشد
 جوق اولدی دیمکدر) (یعنی چونکه ابرق اواری) (توان بستن بغلق اولماز) (جوی ابرق
 بستک مفعول اضافتله اوقفده جائز) (پس مصدر معناسنه مضارع) (بوتقدیر چه شدک
 فاعلی آبه راجع ضمیر اولور) (پس جویده شد ایلر بستن شزع ایلر بین معنای بیت و اصل اولماش
 (محصول بیت) ای ساره دل آبی بکار باشند سدا یله زرا چونکه جوق اولوب ابرق اولدی ابرق
 بغلق اولور فقهده حصه بودر که سن سرک آبی سرچشمه دلکده بند ایدوب ایکی دود غلکدن

رد سروری
رد این سید علی
رد این سید علی

رد این سید علی

طشهره التي جعفره والاعماله فانه منثور اولور (بيت) مخفی در نهان نباید گفت که بهر
 انجمن نشاناید گفت (مخفی یا حرف وحدت) در حرف طرف (نهان کرک) گفت گفتن
 معنای در (ایک برده پله) که حرف رابط صفت (انجمن درک دیکدر جمع معنای
 (محصول بیت) بر سوزی کرکیده دیکر کرک که اول سوزی هر جمله سو یک لایق دکل یعنی
 و کلام که هر جمله ای آشکاره سو یک لایق و جاز اولیه اول کلامی خفیه یعنی مخفی سو یک
 کرک (حکمت) دشمنی ضعیف که در طاعت آید و در سنی نماید مقصود وی جز نیست که
 دشمنی قوی کرد دو گفته اند بر دو تی دوستان اعتدال نیست تا باقی دشمنان چه رسد هر که دشمن
 گوچک را حقیر شمارد بدان ماند که آتش اندر راهل (مگذار) دشمنی یا حرف وحدت
 (ضعیف صفت دشمن) بعضی نسخه ده دشمن ضعیف و افعدر اضفله (که حرف بیان و یا
 رابط صفت) در طاعت در حرف صله آید که دیکدر (دوستی یا حرف وحدت) نماید
 کو ستره دیکدر نمایدن (بوفقره بی ماقبانه عطف تفسیری حکمته اعتبار ابدن ملاحظه سی
 بوغیش (مقصود وی لامیه وی دشمنه راجعدر) دشمنی یا حرف مصدر (کرد کاف عجمک
 فتحله فعل مضارع مفرد غائب کرد بدندن بوده اوله دیکدر و عقلا دیکدر در (بر حرف
 صله) دوستی دوستان یا حرف مصدر و اضافت لامیه در (تا ادات انجمن عجا معنای
 و به ضایر دیدار که حرف تنبیه در آگاه اول غافل اوامه معنای (با حرف صله) غافل فعل
 باندن مصدر در بالقلنی معنای (چه رسد تقدیری چه اعتقاد رسد در یعنی دشمنان غفلت
 نه اعتقاد ابرشور استقام انکاریدر یعنی اعتقاد ابرشور حاصلی اعتقاد بوقدر دیکدر (معنای
 دشمنان غفلت نه ابرشور یعنی اعتبار بوقدر دین حق ادانی ابدن (هر که یعنی
 هر کس که) دشمن کرچک بیایه (وزاد ادات مفعول) شمارد که مفعول اول و حقیر تانیسی
 (شمارد فعل مضارع مفرد غائب شمار بدندن بوده صایه دیکدر ابدن با حرف صله) و آن
 اشارتدر بر مقدره حاله وقصه و قضیه و غیر یاری (ماند فعل مضارع مفرد غائب رما بدندن
 ز را خاستن مایدن وار و مایدن مایدن وار اولیکلری بکرمک معنای در (و یاری قالمی
 و قو می معنای در قافض پس بوده مانندن مشق در دینلر غلط سولیلر) که
 حرف بیان (آتش اندک بیایه) و را ادات مفعول (کذارد که مفعول اول) و مهمل تانیسی
 (کذارد کاف عجمک ضمله یک ایله یعنی افعال اید) (محصول ترکیب) بر ضعیف دشمن که
 طاعت کاه یعنی سکا طایع اوله و دستان کو ستره الک مقصود وی اندن خبری ننه دیکدر الا
 دشمنان قوی و مستحکم اوله حاصلی دشمنی زیاده ایلک ایچوند سکا طایع اولوب محبت
 کو ستره دیکر تا کیم فرصت و فتنه ایدین ایستلر و عقلا دیکدر در کیم دشمنان دوستلر
 اعتقاد بوقدر یا دشمنان یا قلنی نه اعتقاد ابرشور یعنی اعتقاد بوقدر هر کیم که دشمنی
 حقیر و ضعیف عدایله اکا بکزر که از اچق آتشی مهمل ترک اید یعنی ضرر ندن قور قوب
 سو بندر مه زرا بر قلم می بر شهری یقار (قطعه) امروز یکش که میتوان کشت * کاش
 چو بلند شد جهان سوخت یکش فعل امر مفرد مخاطبدر آتشد سو بندر مک معنای مستعددر
 و ذی روح اولنده قتل معنای پس یکش مفعول آتش اعتبار اوورده سو بندر دیکدر دشمن
 اعتبار اولورده قتل اید دیکدر (که حرف بیان) میتوان کشت کشتن تقدیرده یعنی سو بندر مک
 و با قتل ایلک ممکندر دیکدر (مضارع تانیسی) وجهه یله علت اولفه قابلدر زرا آتش دیکدر
 (بلند باد فح و ضم جائزدر پس قلمی انکار ایدن یلمی بوغیش) جهان سوخت مقدم مفعولدر
 (محصول بیت) بو کون سو بندر و یا اولدر که سو بندر مک و اولدر که ممکندر زرا چونکه

رد سروری

رد دشمنی

رد شرح جیعا

رد سروری و دشمنی

آتش حقیقی و آتش دشمنی بلند اولدی یعنی چو غلدی و پیودی جهانی باقدی و فایه و بر ذی
 حاصلی فرصت ال و بر مشیکن مضریک و ضارک ماسرینی دفع ایلک کرک زرا پیو یوب ارنقد نصکره
 عالمی فنیایه و پرر (بعضی شراح مصراع نایده شد برینه شود اولسه بیت موزون و مستقیم
 اولوردی دیش پس بوندن معلومدر که موزونی و ناموزونی نشخص اینلر ایش باکستانه شرح
 یازنی نه رجب ایدی (سوخت فعل ماضی مفرد غائب لازمه متعدی پیشنده مشترک مستعددر
 بونده متعددر) پس چو افعلی ادات شرط اکلوب ماضی به مستقبل معنای و برنلر معنای
 شرطی انکار ایش (مگذار که زه کند کارا * دشمن چو بتیر میتوان دوخت) کان کندک
 مفعول اولی (وزه تانیسی و دشمن فاعلی و جمله مفعول مگذاردر که فعل نهی مفرد مخاطبدر
 (زه یای کریشی زه کند کارا یایه کریش بکوره یعنی باین قوره) بتیر تقدیری بتیر شد در غیر دشمنه
 راجعدر (دوخت دشمن مقدم مفعولدر حاصلی متنازع فیه در) و بتیر مفعول غیر غیر مجیدر
 و بواسطه منکر اولوب دشمنک مایه دی صفتیدر دین معنی جائیلر اشنالنی بوغیش (دوخت
 فعل ماضی مفرد غائبدر دوختدن که مشترکدر در زرا دیکمسلر برنسته بی میخلامق پیشنده
 بونده مراد میخلامقد که ترکیده بو معنایه مستعددر مثلاً اوقبله میخلدی دیر (محصول بیت)
 قومه که دشمن باینه کریش بکوره یعنی باین قوروب جنکه منتهی اوله چونکه آنی اوقبله میخلدی
 یعنی اوقبله دیکوب هلاک ایلک ممکندر حاصلی دشمنه فرصت و امان و بریمک کرک (پند)
 سخن در میان دو دشمن چنان کوی که اگر دوست شوند شرم زده نباشی) شرم زده وصف
 ترکیبی اقسامنددر (شرم زده نباشی شرم زده اولیه سین یعنی اوتامیه سین) (محصول ترکیب)
 ایکی دشمنک اراستده سوزی شویله شویله که اگر بری بریله دوست اولور لسه اوتامش اولیه سین
 یعنی نخل و شرمنده اولیه سین (منوی) میان دو کس جنک چون آتشت * سخن چین
 بد بخت هیرم کشنت) میان دو کس لامیه و ظرف مکان (و جنک مبتدا و ما بعدی خبری
 (آتش و کش عبارتارینه سین و تانی املا ایلیوب همزه بختله اثبات ایدنلر املا احوالندن
 آگاه دکلر ایش (چون ادات تنبیه) سخن چین وصف ترکیبدر (چنیندن بحسب لغت
 سوزدو شریعی دیکدر اما غماز مضاعفده مستعددر) بد بخت اضافتی بیایه در (هیرم کش
 وصف ترکیبدر کشیدندن اودون چکیبی یعنی طاشچی (سخن چین مبتدا) و هیرم کش
 خبری (محصول بیت) ایکی کشیک اراستده جنک آتش کیدر اما بد بخت غماز اول آتشک
 اودون طاشچیدر حاصلی جنک آتشی اوفلیچیدر (کشد این و آن خوش دکر باره دل *
 وی اندر میان کور بخت و خجل) این و آن کندک فاعلی (و دل مفعول اولی) (و خوش تانیسی
 و دکر باره ظرف زمان) وی مبتدا (سخن چین راجعدر) اندر میان ظرف مکان (کور بخت
 وصف ترکیبدر بد بخت و مکدر الحال دیکدر (شور بختده دیر خبر مبتدا در) (خجل شرمنده
 معنای در) (محصول بیت) اول ایکی دشمن بر بریله کوکلرین خوش ایدر یعنی مصالحه ایدوب
 یاریشلر اما سخن چین اورناده حبیب طالع و مکدر حال و شرمنده در همان غمازانی کندی به
 قالور انجمنی (میان دوتن آتش افروختن * نه عقلت خود در میان سوختن) میان دوتن لامیه
 (و افروختن ظرف مکانی) و آتش مفعول افروختن یا کندر ره معنای در (خود سوختن مقدم
 مفعولدر متعدی و انجمنه املازم اولفده قابلدر تأمل در) (و در میان ظرف مکانی) (محصول بیت)
 ایکی تنک یعنی کیمه نک اراستده آتش عداوت یا کندر ره معنای در (دکلر کندنی اراده
 یا قی بوییت کانه که ماقبله نسبت مقام تعلیلده در یعنی ایکی کیمه نک اراستده غمازانی ایلک کندنی
 شروفساد آتشد یاقوب یا ندر مقدرمذکور ایساک اولنه قطعه برینه بیت یازان غلط یازمش

رد این سید علی

رد این سید علی و سروری

رد سروری

رد شرح جیعا

رد سروری

(قطعه) در سخن باد و ستان آهسته باش * نایدار دشمن خوشخواره گوش) در حرف ظرف
 (با حرف مصاحبت دوستار له دیمکدر) آهسته یاب یاب یعنی قتی قتی سویله کچسه ایستسون (نا حرف
 تملیل) ندارد فعل نفی مستقبل مفرد غائب (دشمن خوشخواره پیانه و فاعل ندارد) خوشخواره
 وصف ترکیبدر قان ایچیی معناسنه (و هاء ز سمی حرف تخصیص) (کوش کاف بحکم ضمیمه
 قولاق دیمکدر قولاق طوقه فدن دیکلمک مراد در ترکیده ده دکله دیمک برده قولاق طوط در بر
 (محصول بیت) سوزده یعنی سوز سویلد کده دوستار له آهسته اول یعنی یک یک سویله تا کیم قان
 ایچیی دشمن قولاق طونوب دگلسون زیر اسر یکه مطلع اوایوب خلقه فاش ایدر (پیش دیوار ایچیه
 کوی هوش دار * نایبش در پس دیوار گوش) پیش دیوار لامبه (هوش عقل و اوص معناسنه در
 دارک مقدم مفعولیدر) (ودار فعل امر مفرد مخاطبدر) (داریدن اوصک طوط یعنی عقلاک اوایار
 حاصلی آگاه اول غافل اوله دیمکدر) (نا حرف تنبیه تا کیم دیمکدر) (پس دیوار لامبه در) (کوش
 فاعل نباشد در) (محصول بیت) دیوار اوکنده اول نسته بی که سویلرسین عقلاک اوایار یعنی عافلان
 دیرن تا کیم دیوار اردنده قولاق اولیه یعنی سوزک دکله اولیه زیر رازک فاش ایدر بعضی نسخه ده
 هوش دار برینه کوش دار واقمدر (حکمت) هر که باد دشمنان دوستان خود صلح کند سر ازار
 دوستان دارد) (با حرف مصاحبت) (دشمنان دوستان خود لامبه در) (صلح کنده مفعول صریحی
 (و باد دشمنان غیر صریحی) (که بونده اسمدن من شرطیه معناسنه) (کند فعل شرط) (و مصراع
 ثانی جوابی) (سر ازار دوستان لامبه در) (و دارد که مقدم مفعولیدر) (سر بونده سودا معناسنه در
 (و ازار اسم مصدر در انجته معناسنه) (دوستانه اضافتی مصدر که مفعول اضافتیدر) (محصول ترکیب)
 هر کیمه که کند دوستار ینک دشمن لربله صلح ایله یعنی انترله دوستق ایله دوستار بی انجته
 سود اسین طونار یعنی دوستار بی بحضور اینک مراد ایدر (بیت) بشوی ای خردمند ازان
 دوست دست * که باد دشمنان بود همنشست) (با حرف تا کید) (شوی شینک ضمیمه فعل امر
 مفرد مخاطبدر) (شوید بدن شستن دن دین سهو ایلمش) (دست بشویک مفعول صریحی
 (وازان دوست غیر صریحی) (که حرف رابط صفت) (با حرف مصاحبت) (دشمنان) (نا ضمیر
 خطابدر) (هم نشست بحالسی و مخالط دیمکدر) (محصول بیت) ای خردمند اول دوستکن
 الک بو یعنی اول دوستی ترک ایله که دشمنار که مصاحب و محالاس اوله (حکمت) چون
 درامضای کاری متردد باشی آن طرف اختیار کن که بی ازار تراید) امضا افهال پابندن
 مصدر در یکجورمک معناسنه (کاره اضافتی مفعولنه در) (و یا حرف وحدت) (متردد تفعل
 پابندن اسم فاعل در) (باشی فعل ماضی مفرد مخاطبدر) (باشیدن متردد اوله سین
 (یعنی ایله بمی ایتمیمی دیو) (آن طرف کنک مفعول اولی) (و اختیار ثانسی) (که حرف بیان
 بی حرف سلب) (ازار اسم مصدر) (و زادات تفصیل) (براید حاصل اوله دیمکدر) (محصول ترکیب)
 چونکه برایشی یکجورمکده (یعنی ایلمکده متردد اولاسین حاصلی ایلمک و ایلماسمک بیننده
 دغدغه اوله اول جانی اختیار ایله که انجتمکسز رک و انجتمکسز رک حاصل اوله یعنی نه سن انجته سین
 ونه کیمه انجته حاصلی زخت اولیان جانی اختیار اینک کرک (بیت) بامردم سهل کوی دشوار
 مگوی * بایانکه در صلح زند جنگ مجوی) (با حرف صله) (و یا حرف مصاحبت) (مردم سهل کوی پیانه
 (مردم برینه مردیاز انلر صحیح نسخه له مخالف یازمشلر) (ومردک دالی سکونله در دیکلری الخش
 خطا یادندر) (و کوی امر در گفتن مصدر دن دیکلر بنده ایکی خطا وار اول بو که کوی بونده فعل
 دیکلدر اسمدن که سهمله ترکیب اوایوب وصف ترکیبی اولمش و کوی فعل واقع اولد یعنی برده گفتن دن
 مشتق اولمز) (گویند دن مشتق غلی کل حال پوشا حار بو ینک معناسنه واصل اولما مشلر

رد این سید علی و سروری

رد این سید علی و سروری

(پس سهل کوی وصف ترکیبدر غلام و رفقه سویلجی دیمکدر) (دشوار جنگ دیمکدر مشکل
 معناسنه) (سهله مقابلدر که قولای معناسنه در) (یعنی اسان) (مگوی فعل نهی مفرد مخاطب
 (با حرف مصاحبت) (ان اسم اشارت و که اسمدن کچسه معناسنه) (در صلح لامبه) (وزند که مقدم
 مفعولی) (جنگ مجویک مقدم مفعولی مجوی فعل نهی مفرد مخاطبدر جویدندن) (محصول بیت)
 سهل کوی مردمه یعنی رفق و ملایمتله سویلجی کچسه به جنگ یعنی کوچ و باوز سویله
 اول کچسه ایله که صلح قبولی اورر یعنی قافر جنگ اینک دیله یعنی صلحه مائل و راغب اولان
 کچسه ایله صواشه مائل و راغب اوله بلکه صلح اوزره اول انکه (حکمت) تا کار بر بری اید
 جان در خطر افکندن نشاید) (تا بونده حرف توقیدر) (کار مبتدا) (بری آید خبری حاصل
 اولور دیمکدر) (بر خبره متعلقدر) (در حرف صله) (خطر خانک و طانک فحله بله خوف معناسنه در
 (افکنده مفعول غیر صریحی) (وجان صریحی) (محصول ترکیب) (مادام که ایش ایچ و التوتله
 حاصل اولور کشتی جانی خوف و خطر برافق لایق دکل یعنی ضروری دفع اینک ایچون مالی
 صرف اینک لازمدر برامشهور سوزدر که مال بلایه قلعاند) (بیت) چودست از همه حیلتی
 در کسبت * حلالست بردن بشمشیر دست) (دست مبتدا) (حیلتی یا حرف وحدت) (در حرف
 تا کید) (کسبت کاف بحکم ضمیمه و کسری وسین اولک قتی و کسریله لغتدر) (بونده سین ده
 فتح لازمدر قافیه ضرورتیچون) (اما کافده ایکی حرکت یله جائزدر فعل ماضی مفرد غائب
 مبتی المفعول معناسنه در خبر مبتدا در کسلدی و اوزلدی دیمکدر) (حلالست مقدم خبر) (و بردن
 مؤخر مبتدا) (و دست مفعول صریحی) (و بشمشیر یاه صله ایله غیر صریحی) (محصول بیت)
 چونکه ال جمع حبله در دن اوزلدی و کسلدی یعنی هیچ وجهله حبله به مجال قالمایچق قلمه ال
 صوغق حلالدر بر اخر الحیل السیفدر) (پند) (برچیز دشمن رحمت مکن که اگر قادر شود بر نور رحمت
 نکند) (محصول ترکیب) (دشمنک عجزنه و زبونلقه مرحت ایله یعنی زبوند دیو اسر که زیر
 قادر اوایورسه اول سنی اسر کیم یونتری نظم ظن ایدوب اوایورده بیت یازان نژدن نظمی فرق ایدر دکل
 ایلمش) (بیت) دشمن چو بیی تا توان لاف از بروت خود مرزن * مغزیست در هر استخوان
 مردیستدر هر پیرهن) (دشمن بیی نک مفعول اولی) (و تا توان ثانسی) (بروت بانک و رانک ضمیمه بله
 بقدر که هر یجه شارب و سبست دیرلر) (مغز بیی وایلاک معناسنه در) (و یا حرف وحدت
 (مردیست بیت یا حرف وحدت) (پیرهن کوکلک مصراع ثانی اوله نسبت حکم تعلیلده واقعدر
 (محصول بیت) چونکه دشمنکی تا توان وضعیف کوره سین کسلدی بیفکدن لاف اورمه یعنی
 قوت و قدر نه مغرور اوایوب بیفکی بوروب لاف اوروب اوکنده زبهر کوکده ایلاک و اوهر کوکله کده
 اروار یعنی عالم خالی دکلدر هیچ سزمم ککدن کگاه اولور که ارلکدر و بهادر لقلر کلور که آدم
 حیران قالور تنکه ترکیده سزمم کلک طاش بلش برار دیرلر) (مرزن نهی در زدن دین اصابت
 ایلامش) (لطیفه) هر که بدرا بکشد خلق را از بلای او برباند و او را از عذاب خدای
 بدی یا حرف وحدت) (و زادات مفعول) (بکشد که مقدم مفعولیدر) (خلق را زادات مفعول
 (برهاند که مقدم مفعول صریحی) (و از بلای اولامیه ایله غیر صریحی) (برهاند یا استقباله فعل مضارع
 مفرد غائب قوریر دیمکدر) (الف و زون ادات تعدیه در اصلی رهیدندر صکره رهانیدن اورا
 مهطوق قدر خلق رایه) (محصول ترکیب) هر کیمه که بر برامری قتل ایدر سه خلق اینک بلاستندن
 خلاص ایدر وانی عذاب خدادن زرا بشاد چه کاه کب ایدر که عذاب باعث اولور (قطعه)
 پسندیده ست بخشایش ولیکن * منه بر دش خلق آزار مرهم) (پسندیده ست یا بحکم فحله اصلی
 پسندیده استدر هاء رسمیه و همزه مجمله ایله پس ضرورت وزن ایچون ایکیسی بله کتابندن

رد شعی

رد سروری

و تلافی آن ترک اولندی ابدی ایکسین بیه کایته اثبات ایدوب وصل همزه ایله دینلر غلط ایملر
 (بخشایش اسم مصدر در اسر کیش معنایه یعنی مرحمت) (لیکن ادات استدراک) (منه فعل نهی
 مفرد مخاطبدر) (نهییدنن قومه دیمکدر نهادندن دین سهوا بلیش) (ریش بونده یاره در) (خلق
 آزاره اضافتی بیانیه در) (خلق آزار وصف ترکیبدر آزار بندن خلق انجیدی دیمکدر آزرندن
 اخذایلین خطایلیش) (مرهم یاره به قود قاری نسنه در معر بدر) (منهک مفعول صریحی) (و پریش
 غیر صریحی) (محصول بیت) (مرحمت مفعولدر ولیکن خلق انجیدی بیه یاره سنه مرهم آورمه یعنی
 ظالمی اسر کوب در دینه درمان ایله حاصلی ظالمه رحیم ایله) (ندانست آنکه رجت کرد برماز) که آن
 طلست بر فرزند آدم) (ندانست فعل بی مفرد غائب بتدی دیمکدر و جائزدر که استقها می
 متضمن اوله یعنی بتدی دیمک اوله) (آن اسم اشارتدر که به) (که بونده اسم واقعدر کس معنایه) (و آن
 ندانستک فاعلدر) (رجت کردک مفعول صریحی و برماز غیر صریحی) (که حرف بیان) (آن اسم اشارتدر
 رجه و مبتدادر) (و طلست خبری) (بر حرف استعلا ظلمه متعلق) (فرزند آدم لامیه) (محصول بیت)
 بیلدی و یا بیلدی اول کیمه که یلانه رجت ایدوب اتی قتل ایله بکه اول رجت آدم او غلظینه
 طلدر ز را فرصت بواقدقه آدمی صوف رحیم ایله ایدوب اگر چه ظلم صریحدر) (تحذیر) (نصیحت
 از دشمن بد رفتن خطاست ولیکن شنیدن رواست تا بخلاف آن کار کنی و آن عین صوابست)
 (بد رفتن باه عجمک فعی و ذال مجمله کسری و رانک ضمیمه قبول ایملک معنایه در بونده مبتدادر
 و نصیحت مفعول صریحی) (و از دشمن غیر صریحی) (و خطاست خبری) (لیکن ادات استدراک
 شنیدن مبتدادر) (رواست خبری جائز دیمکدر) (نا حرف تعلیل) (بخلاف آن کنینک مفعول غیر
 صریحی) (و کار صریحی) (و آن اسم اشارتدر خلافت و مبتدادر) (عین صوابست بیانیه و خبر مبتدادر
 محصول ترکیب) (دشمندن نصیحت قبول ایملک خطادر اما ایستک جائزدر تا کیم اول نصیحتک
 خلافتجه ایش ایشله سین و اول خلاف خود عین صوابدر) (منوی) (حذر کن ز آنچه دشمن
 کویان کن) که بر زانو زنی دست تغایر) (که حرف تعلیل) (بر حرف استعلا) (زانوونک ضمیمه در
 معنایه در که هر بجه رکه در ز) (زنی فعل مضارع مفرد مخاطب اوررسین دیمکدر) (زینندن
 دست تغایر لامیه در مجازا) (زینک مفعول صریحی و بر زانو غیر صریحی) (تغایر تفاعل بایندن مصدر در
 الداعی معنایه بونده مشارکت مراد دکلدر) (محصول بیت) (حذر ایله اول نسنه در که دشمنک
 سکااتی ایله دیه یعنی دشمنک سکاکیور دینی نسنه در حذر ایله صقین اتی ایشله ز را تغایر و ندامت
 اتی دیزیکه اوررسین یعنی آنک سوز یله برایش ایشلرک الدانوب یشمان اولور سین نیچون دشمن
 سوز یله عامل اولدم دیو) (کرت راهی نماید راست چون تیر) * ازو بر کرد و راه دست چپ کیر) کرت
 نا ضمیر خطاب) (راهی با حرف وحدت) (نماید فعل مضارع مفرد غائب ضمیر تام مفعول اولی) (و راه
 نا بیسی) (و راست صفت راهدر) (چون ادات تشبیه) (از واصلی از او در ضمیر اورا راه راجعدر
 بعضی نسخهده او پر پنه آن واقعه اسم اشارتدر راه) (بر حرف تأکید) (کرد کاف عجمک
 خجمله فعل امر مفرد مخاطبدر کردیدنن دون دیمکدر ارجع معنایه) (راه دست چپ لامیه
 و بیانیه در بونده چپ ذکر ری راست مناسب ایله در ز را چپ صوله و راست صاعده درل
 راه کیرک مقدم مفعولی) (محصول بیت) (اگر سکا دشمنک اوق کی بطوغری بول کوستر سه البت اول
 بولدن دون وصول ال یولینی طوت بوندن مراد بودر که دیدیکینک خلافتی ایشله) (حکمت)
 خشم پیش از حد و خشت آرد و لطیف بی وقت هیبت بیدنه چندان درشتی کن که از تو سیر کردنونه
 چندان نرمی که بتو دلیر شود) (خشم پیش بیانیه و مبتدادر اضافتی نیچو یز ایملر لذت کلا فدن
 بی ذوق ایملر) (از حد پیش متعلقدر) (و خشت بونده نفرت معنایه در) (واردک مقدم مفعولدر

رد این سید علی و سروری

رد سروری

رد این سید علی

رد این سید علی و سروری

(و آرد خبر مبتدادر) (لطیف بی وقت ده بیانیه در و مبتدادر) (و هیبت بیزدک مقدم مفعولدر
 و بیزد خبر مبتدادر) (درشتی در رشت ایری دیمکدر غلیظ و خشن معنایه) (یا حرف
 مصدر غلظت و خشونت معنایه در) (سیر بونک) کی پرده اوصاف و نفرت ایملک
 معنایه در) (کردند کاف عجمک فعیله فعل مضارع جمع غائبدر اوله از معنایه کینونت
 افاده ایدر سندن او صانه در دیمکدر) (نرمی نرم یومش) (و یا حرف مصدر) (دلیر بهنادر
 معنایه در غلبه درن کایندر) (محصول ترکیب) (خنددن زیاده غضب نفرت و و خشت
 کتور یعنی غضوب اولان کیمه دن خلق نفرت ایدر کلب عقور دن کی و و خشت لطف
 آدمک هیبتی و صلابتی ایدر یعنی عزت و عظمتی ضایع ایدر ابدی نه اولقد ز خشونت
 و غلظت ایله که سندن طوبیاری یعنی او صانوب نفرت ایدر لونه اولقد رملایت و رفی ایله که
 اوزر بکده بهادر اولوب غالب اولار حاصلی نه یاوز اول اصلا سین نه یواش اول باصلا سین
 (منوی) (درشتی نرمی بهم بر بهجت) (خوفا صند که جراح و حرهم نهست) (درشت ایری
 دیمکدر یومش مقابلی) (و یا حرف مصدر) (زینده ده یا حرف مصدر در) (بهیم یا حرف صله) (و هم
 ادات اجتماعدر همجانیه و همجزیه و همزاه کی بونده بزی ایله دیمکدر) (ذربانک افاده ایدر بکی
 معنای نه کایدادر) (نه یک دیمکدر) (فاصله اسم فاعلدر فان ایچی معنایه مصدری فاصله کلور
 فاک فعی و صادق سکونیه) (که حرف بیان) (جراح یاره اولورن کیمه بونده مراد طبری یاره دیمکدر
 مرهم نه وصف ترکیبدر نهیدنن مرهم قوی یعنی دیمکدر) (محصول بیت) (خشونت
 و ملائمت بزی بر یله یعنی پسله اولان بکدر نثره پیور دینی کی فان ایچی کی که هم طبری یاره
 و هم او کلتنی نیچون پنه مرهم قور یاره به) (بهیم در بهک تقدیر یعنی در بهیم بهست دین ترا کیم
 فارشک استعمالته و اصل کل ایملش) (درشتی نکیرد خرد مند پیش) * نه سستی که ناقص کند
 قدر خویش) (درشتی نکیرد مقدم مفعولی) (و خرد مند فاعلی) (و پیش مفعول نا بیسی) (نه سستی
 به سستی نکیردک مفعولدر یعنی مقدر نکیردک تقدیری سستی هم نکیرد) (که حرف تعلیل و یا
 حرف بیان) (قدر خویش لامیه و کندک مفعولی اولی و ناقص نا بیسی) (محصول بیت) (خرد مند
 یعنی مافل کیمه خشونت و غلظتی او کنه طوبیاری یعنی خشونت و غلظتله حامل اولار
 حاصلی در رشت خوب یعنی عادت و پیشه ایدر ملائمت و تواضعی دخی کار ایدر که کند
 قدر بی ناقص ایله یعنی زیاده رفیق و ملائمت آدمی خلق یانده بی قدر ایدر) (نه مرخویشتن را
 فروزی نه) * نه بیکاره تن در مذلت دهد) (نه حرف نفی معنایه نهاده مقیددر نه نهاده تقدیرنده
 مر رانک معنایه تا کایدادر) (خویشتن و اور سیمیله کندی دیمکدر) (فروزی یا حرف مصدر در
 نه به حرف نفی دهده مقیددر) (بیکاره بر کرده ن و براو غوردن دیمکدر) (ن بونده وجود
 معنایه در) (در حرف صله) (مذلت لاهک تشدید یله مصدر رمیدر ذلت معنایه) (دهد فعل
 مضارع مفرد غائبدر و پرد دیمکدر ایکی فعلک یله فاعلی خرد منددر) (محصول بیت) (عاقل اولان
 کندی به ارتقایی قومه یعنی اعظم و نکیر ایدوب کندی بونک طوغری حاصلی بیو کلن بر کرده ن و بر
 او غوردن کندی وجود بی ده مذلت و بر میز یعنی کندی به تحقیر ایدوب و خود بی ذلت و هوایه
 دوشور حاصلی نه مقدارندن زیاده بیو کلنور و نه کندی ذلیل و حقیر طونوب کو چکلنور حاصلی
 کندی ذلت دوشور و باعمال ایدر) (منوی) (شیانی بایدر کفت ای خرد مند) * مر اعلیم ده
 یترانه یک بند) (شان شینک ضمیمه حیوان دیمکدر) (و یا حرف وحدت) (باید یعنی بایدر) (ده دالک
 کسریله و هاه اصلیه ایله فعل امر مفرد مخاطبدر دیمکدر و بر دیمکدر دادندن دینلر سهو
 ایملر) (یرانه هاهرمی بونک کی پرده تخصیص و ایاقبت معنایه افاده ایدر) (محصول بیت)

رد شعی

رد این سید علی و سروری

برچوبان باباسته دیدی ای خردمند بکا میرزا لایق و مناسب بر پند و بر بعضی بکا بر نصیحت و بر
 (بگفتایک مردی کن نه چندان * که کردد چیره کرک تیر دندان) نیک مر ذوصف ترکیب در
 (و یا حرف مصدر) که حرف تعلیل (کردد فعل مضارع مفرد غائب اوله دیکدر) چیره
 جیم بکمر به غائب و یکین مناسبه در (کرک تیر دندان پسانه تیر دندان وصف ترکیب در
 کسکین دیشلی دیکدر) (کردد کرک اسمی و چیره خبر پدر زیرا معنای صبر و رتی متعین در
 (محصول بیت) باباسی چو بانه دیدی نیک مرد لایق به یعنی رفی و لین اوزره اول اما اولت در دکل که کسکین
 دیشلی قورد سکا غالب اوله و قبولی یکی هلاک ایله حاصلی اول دکل و لایم اوله که سکا ضرر مرتب
 اوله چو بانه لایق و مناسب پند بوقدر اولور انجیق (حکمت) دو کس دشمن ملک و دیدد پادشاه
 بی حلم و زاهد بی علم (لف و نشر مرتب طریقه) (محصول ترکیب) ایکی کیمسه مملکت و دینک
 دشمن لریدر بر پسی پادشاه بی حلم در که غضبی سبیل خلق اندن غرت ایدوب بخار و مملکتی خالی
 قالور بر بسیده زاهد بی علم در که جهلی سبیله دیندار اولان امیلری طریق مستقیم دن اضلال ایدوب
 ضلالتنه دو شرر (بیت) بر صر ملک مبادان ملک فرمانده * که خدا را نبود بنده فرمان بردار
 (بر حرف استعلا) سر ملک لامیه (مباد نهجله دعادر) آن تقدیری آن کس در (ملک فرمان ده
 بیایه) فرمانده وصف ترکیب در بویق و بر پسی مناسبه (که حرف رابط صفت) بنده فرمان
 بردار بیایه (فرمان بردار وصف ترکیب در بردار پندن بویق قالدر بیجی معنای لازمی بویق
 طویجیدر) (محصول بیت) مملکت اوزرینه اول کیمسه بویق و بر پسی پادشاه اولسون که خدامک
 بویق و غن طویجی قوی اولمیه یعنی امر و نهجیه مطیع اولوب اکامثال ایله و جازدر آن اسم
 اشارتی ملک فرمان ده اوله یس (محصول مصراع) مملکت اوزره اول فرمان و بر پسی پادشاه
 ثابت و قائم اولسون یعنی هالک و فانی اولسون آه حاصلی پادشاه ظالمه بد دعادر (حکمت) پادشاه
 باید که تابعی بر دشمنان خشم نراند که دوستان را اعتماد نماند آتش خشم او در خداوند افتد آنکه زیانه
 بخشم رسد یازسد) باید فعل مضارع مفرد غائب کرک دیکدر (که حرف بیان) نا حرف انتها
 (بجودی با حرف صله) (و یا حرف وحدت) (بر دشمنان) (بر حرف استعلا و یا حرف صله) (خشم خاتم فقی
 و کمر یله لغندر) (نراند فعل نفی مستقبل مفرد غائب فاعلی تحتند پادشاهه راجع ضمیر در و مفعول
 صریحی خشم) (و غیر صریحی بر دشمنان و وجهه فعلیه خبر مینداد که پادشاه در را پندن
 مستقدر را پندن دینلر سهو ایسلر) (که حرف بیان) (دوستان را) (حرف تخصیص) (آتش خشم
 بیایه بوکلام ماقبله نسبت حکم تعلیلده و افعدر) (در حرف صله خداوند خشم لامیه صاحب
 خشم دیکدر) (افتد همز مک فقی و ضمیمه فعل مضارع مفرد غائب فاعلی تحتند آتش خشمه
 راجع ضمیر در دوشر دیکدر) (آنکه اندن صکره دیکدر) (زبان زانک فقی و ضمیمه آتش یا لکی
 بخشم با حرف صله) (رسد فعل مضارع مفرد غائب فاعلی تحتند زبان را جمع ضمیر در
 یا حرف عطف) (رسد فعل نفی مستقبل مفرد غائب فاعلی سابق کیدر) (محصول ترکیب) پادشاه
 کر کردیم دشمنلره بر حده و بر مرته ده غضب سورمه که دوستلرک اکا اعتمادی قالیه زیرا
 جازدر کیم دوستلر غضبندن خوف ایدوب کندیبه ضرر ایرشدرلر هیچ نسنه ایلزلر سه ده
 نفر نلری مقرر در (زیرا خشم آتشی اول صاحبی یا فراندن صکره یا لکی خصمه ایرشه و یا ایرشیه
 حاصلی کندیبه ضرری مقرر در پس خصمه ضرر ایله و یا ایله (مثنوی) نشاید بی آدم
 خاکزاد * که درسر کنند که و تندی و بان) نشاید فعل نفی مستقبل مفرد غائب عریده لایق
 معنانه (بی آدم لامیه اصلنده بین ایدی اضافله نون ماقبله اولشدر) (خاکزاده اضافتی بیایه در
 خاکزاد وصف ترکیب در بحسب لغت طیر افندن طویجی دیکدر لکن مراد خاکدکن مخلوق

رد این سید علی
وسروری

اولاند (که حرف بیان) (در حرف صله حرف طرف طوق ایو طوعامش) (درسر کنند مفعول
 غیر صریحی) (و کبر معطوفاتیه صریحی) (تنداتی دیکدر یعنی کسکین) (و یا حرف مصدر) (یاوزتی
 وحدت دیکر اولور) (یاد بونده هوا معنانه در که خفتدن عبارتدر) (محصول بیت) (لایق دکلر
 خاکدکن مخلوق اولان بی آدم که باشنه کبر وحدت و هوایی ایله یعنی بونلری باشنه قویه) (حاصلی
 بونلره متصف اولق لایق دکلر) (زیرا باچنین کرمی و سرکشی * نپندارم از خاک باز آتشی)
 تراسی دیکدر) (یا حرف مصاحبت) (چنین تشبیه معناسنی متضمن اسم اشارتدر) (حاصلی ادات
 تشبیه ایله اسم اشارتدن مر کیدر و بر بچلین دیکدر) (کرم اسبیجی دیکدر بونده تیر معنانه در
 (و یا حرف مصدر مراد وحدت و تیر لکدر) (مرکش وصف ترکیب در بحسب لغت باش چکچی
 دیکدر کشیددن مشتق اما معاند معناسنده مستعملدر) (و یا حرف مصدر معاند لک دیکدر
 (نپندارم فعل نفی مستقبل متکلم وحده) (مفعول صریحی ترادر و غیر صریحی باچنین ایله
 از خاک در) (یا حرف عطف در عریده ام و او کی آتشیده کی یا ضمیر خطابدر) (محصول بیت)
 منی بوحدت و سرکشلکه ظن ایلمکه خاکدکن سین بوخسه آتشدن سین یعنی یقیم و ظم
 بوقدر که بی آدم کی خاکدکنی خلق اولدک بوخسه شیطان لعین کی آتشدنی) (حاصلی
 بویکی معنی یشنه متر دم) (بعض متونده مصراع ثانی نپندارم از خاکی از آتشی واقدر
 ایکی یاه خطابله) (محصول مصراع) سنی خاکدکن مخلوق اولد یغک ظن ایلزم بلکه عزازل
 مملوت کی ناردن مخلوق سین) (دعا کو یک فتنده اشیه ووجه متون بودر تأمل تدر (قطعه)
 در خاک یلقان برسیدم بعادی * کفتم مرا بتربت از جهل پاک کن) (در حرف طرف) (خاک
 یلقان لامیه یلقان پاک فقی و پاک سکونیه و لامک فحیه بد خشان ولایتده بر ناحیه نک
 اسمیدر) (بعادی با حرف صله) (و یا حرف وحدت) (کفتم تقدیری کفتمش در مرا و پاک کن فعلتک
 مفعول صریحی لریدر و بتربت و از جهل غیر صریحی) (محصول بیت) یلقان و لایتده بر عابده
 ایرشدم دیر حضرت شیخ یعنی سیاحلغم زمانده اکا واصل اولدم زیرا حضرت شیخک دنیایی
 کر نکدن مرادی اهل الله و صولدر پس هر زرده که بر عززایشنه آنک جانبته عزم ایدر ش
 نکه بعض حکایه زدن معلومدر اول عابده دیدم بی تربیتکله جهلدن پاک ایله حاصلی بی ارشاد ایله
 (کفتار و چو خاک تحمل کن ای فقیه * یا هر چه خوانده در زیر خاک کن) (کفتار عابد دیدی
 بر و یاه مکسور ادات تأکید در) (یاه ضمیمه اوقبان رؤ ستایلق ایدر ش) (چو ادات تشبیه
 فقیه دن بونده مراد عالمدر) (یا هر چه با حرف عطف) (خوانده ماضیدن قسم در) (و یا ضمیر
 خطاب) (و همزه حرف توسل هر نکه اوقومشک دیکدر) (در حرف تأکید) (زیر خاک لامیه
 (زیر زانک کمر یله الت معنانه عریجه تحت دیرلر) (محصول بیت) عابد دیدی ای فقیه
 و از خاک کی هر جفا و جوره تحمل ایله) (زیرا ملک مقتضای تواضع و تحملد کبر و غرور دکل
 پس اگر سکا کبر و غرور علم تواضع و تحمل مانع اولور سه جمع اوقود یفکی یعنی تحصیل
 ایلد یککی خاک الله یعنی نسبا منسبیا ترک ایله زیارد و بشلک و صوفیای علم و معرفت
 وجود یله تحصیل اولساز بلکه یوقلق و فنا ایله کسب اولور انکچون مشایخ علما ارشادده
 زحمت چکرلر زیر عالم و همدن خالی دکل پس عابد مرادی بودر کیم علم و کماله تحمل تواضع
 ال و پر رسته فیه و نعمت والا بونلر اسباب پندارد در که در و بشلکه مانعدر پس بونلری
 فراموش اولش منزله تنزیل ایدوب آسوده حال اول که علم لدنی مبسر اوله حاصلی یا عالمه
 تحمل و تواضع ایله و یا علمی ترک ایله مانع راه اولسون (مطایبه) بد خوی در دست دشمنی
 گرفتارست که هر یکجا رود از چنک عقوبت او خلاص نیاید) بد خوی وصف ترکیب در

رد سیدی

رد این سید علی
وسروری

بار از خوی دیگدر (در حرف صله در یا معانسته) دست دشمن لامیه (و یا حرف و حدت
 (که حرف رابط صفت) هر یکا که هر قنده که دیگدر (که حرف بیان در) رود فعل مضارع
 مفرد غائب کیگدر دیگدر (چک عقوبت بیایه) (واویه اضافت لامیه در) (بیاید فعل نفی مستقبل
 مفرد غائب (محصول ترکیب) بد خوی بد دشمن الله که قنار در که هر زره که کیگدر سه انگ عقوبتی
 بجه شدن خلاص بولار یعنی بد خوی یا کار بیلا در که قنده کیگدر سه المذن خالی اولماز (یت)
 اگر زدست بلا بر فلک رود بد خوی * زدست خوی بد خویش در بلا باشد) دست بلا لامیه در
 بحار از (بر فلک فلک اوزره دیگدر) (دست خوی بد خویش لامیه و بیایه و لامیه در لاف و نشر
 طریقله (محصول یت) اگر بلا المذن بد خوی فلک اوزره کیگدر سه (یعنی فلکله جعفر سه
 کندینک بران خوی المذن بلا ده اولور یعنی کندینک بران خوی هر قنده کیگدر سه کندینک
 قرین بددر (بند) چوینی که در سپاه دشمن تفرقه افتاد توجع باش و اگر جمع شوند از بریشانی
 اندیشه کن) که حرف بیان (در حرف صله) (سپاه دشمن لامیه) (تفرقه تفعل بایندن مصدر در
 بام مصدر سماع حذف اولوب بدانه یا و باشد طاعنلق دیگدر (باش فعل امر مفرد مخاطب در
 (باشیدن جمع اول یعنی بریشان و بی حضور اوله) (محصول ترکیب) چونکه کوره سین که
 دشمنک لشکر بنه بریشانی و پراکنده لك دو شدی سن جمع اول قورقه و اگر کوره سین که
 جمع اولوب در لك ایدر (بریشانی اندیشه ایله یعنی صفین در یکتری سنگچون اولسون
 (قطعه) برویادوستان آسوده بنشین * چوینی در میان دشمنان چک) برویالك کسری
 ورائك فحمله فعل امر مفرد مخاطب کیت دیگدر (یالك فحمله دینلر و سایلغه مائل ایشلر
 (و برور فن مصدر رندن مشتق دینلر علم اشتقاقله اصلا حناستاری بوغیش (یا حرف
 مصاحبت) آسوده بونده مستتر معانسته در (یعنی فارغ و راحت دیگدر) (محصول یت)
 وار دوسلر کله آسوده حال و فارغ البال اوتور یعنی حضور ایله چونکه دشمنلرک اراسنده چک
 وجدال کوره سین (و کرینی که باهم يك زیانند * کان رازه کن و بر باره برینک) باهم ری بریله
 دیگدر (يك زبان زانک فحی و ضمه وصف ترکیب در بدیالی معانسته) (یعنی تهد و متفی
 (کان زارا اذات معقول) (زه کن زه کرس دیگدر زانک کسری و هاء اصلیه ایله) (کن کاف عربك
 ضمه ایله دیگدر فعل امر مفرد مخاطب در کیددن) (کان معقول اولی وزه نانیسی) (بر حرف
 استعلا) (بار هاء ر ضمه و بارو و اوله حصار معانسته در) (و ایکی بر فعل امر مفرد مخاطب در
 بریدن ایلت دیگدر (سنگ معقول صریح) (و بر باره غیر صریح) (محصول یت) (و اگر دشمنلر یکی
 ری بریله يك دل و یک زبان کوره سین (یعنی متفی فی الکلام و متفی فی المرام کوره سین چک
 ایچون یایی قور و حصاره طاش ایلت (یعنی سنگله جنگلری مقرر یلوب صواشه حاضر
 اول حصار اوزره طاش ایلت دیگدر مرادی بود که دشمن حصاره پوریش ایلد که اکا اتمیچون
 طاش حاضرله (زیرا اول زمانده طوب و توفک بوغیش اما اوق و سار و اقلر و ارامش دیر که
 طوب و توفک در نیوزیل آتیجی وار انکرو سدن یعنی لهدن جبال و الهدهه علی الراوی (نیه)
 دسن جواز همه جلیتی در ماند سلسله دوستی بچیناید پس آنکه بدوستی کارها کند که دشمن
 توان کرد) جلیتی یا حرف تنکیر (در ماند فعل مضارع مفرد غائب فاعلی تحتده ضمیر دشمنه
 راجعدر فعل تعلیل و افعدر (تقدیری چودر ماند از همه جلیتی در) (سلسله دوستی بیایه) (و یا حرف
 مصدر) (بچیناید بام استقباله فعل مضارع مفرد غائب فاعلی تحتده دشمنه راجع ضمیر در
 (جینایدندن دیر در دیگدر) (یعنی دوستلق و محبت اظهار ایدر جواب تعلیلدر) (وجه تعلیل
 خبر مبتدا در که لفظ دشمندر) (پس بونک کی بر رده مطلق عطف معانسی افاده ایدر) (آنکه

رد این سید علی و سروری
 رد این سید علی و سروری

اندن صکره دیگدر (بدوستی) یا حرف مصاحبت (و یا حرف مصدر) (کارها کندك معقول
 صریح) (و بدوستی غیر صریح) که حرف رابط صفت (دشمن مبتدا) (توان کرد کردن معانسته
 خبری) (محصول ترکیب) دشمن چونکه حیلہ دن عاجز قاله (دوستلق سلسله سنی دیره در
 (یعنی محبت و دوستلق اظهار ایدر) (و اندن صکره دوستلق صورتیله ایشلر ایلر که دشمن ایلر که
 قادر دکلدر (بند) سرما بدست دشمن بکوب که از احدی الحسین خالی نباشد اگر این غالب
 آمد مار اشی واکران از دشمن رستی) (سرما لامیه) (یا حرف مصاحبت) (دست دشمن لامیه
 (بکوبك سرما معقول صریح) (و بدست دشمن غیر صریح) (یا حرف تا کید) (کوب کاف
 عربك ضمه فعل امر مفرد مخاطب در) (کوبیدن) (کوفتن در دینلر خطا ایشلر) (کاف
 عجبیلہ در دین غلط سوتلش) (که حرف تعلیل) (احدی همزه نك کسری و حاک سکونی
 و دالک فحمله احدك همزه نك و حاک فحله بله مؤنثدر) (حسین حاک ضمی و سبتك سکونی
 و نونك فحی و یای اولکیده و ناینك سکونیه حسنی نك ثنیه سیدر که احسنك مؤنثدر افضلاک
 فضلی و اعلی نك علیا مؤنث اولدینی کی موصوفی محذوفدر) (تقدیری احدی الفسانن
 الحسین ایکی کک و یکک فائده نك بریستن) (خالی نباشد خالی اولماز دیگدر) (این اسم
 اشارت در دشمنه) (کشتی فعل ماضی مفرد مخاطب دپلدك یعنی قتل ایلدك دیگدر) (و آن اسم
 اشارت در ماره) (رستی رانك فحمله فعل ماضی مفرد مخاطبدر) (رستن دن قورتلدك دیگدر
 (محصول ترکیب) مارك کله سنی یعنی باشتی دشمن الیله دولک یعنی از یعنی دشمنکه آتی اولدرد
 (زیرا ایکی کوزل فائده نك برندن خالی اولماز) (اگر دشمن ماره غائب اولور سه ماری قتل ایشلر
 اولور سین و اگر مار دشمنکه غالب اولور سه دشمندن قورتلدك یعنی قورتلش اولور سین (یت)
 روز معر که این مشوکه خصم ضعیف * که مغز شیر برادر چودل زجان برداشت) (یا حرف ظرف
 روز معر که لامیه معر که اسم مکنادر صواش برینه دیر اما بونده چک مراددر) (این همزه نك و همیت
 کسره ز یله امین معانسته در) (مشومک و شیک فحله ز یله فعل نهی مفرد مخاطبدر شو بدندن
 اوله دیگدر (خصم ضعیف بیایه) (که حرف تعلیل) (مغز شیر لامیه مغزی بیی و ایلک بونده باشک
 ینیبسی مراددر) (و شیر ارسلان) (برادر چقارر) (چو حرف تعابیل) (دل برداشتك معقول صریح) (وزجان
 غیر صریح) (برداشت فعل ماضی مفرد غائب قالدردی دیگدر) (محصول یت) (صواش کوننده
 خصم ضعیفدن امین اوله زیرا ارسلانک بیی سین چقارر چونکه دیلنی جانندن قالدردی یعنی
 خصم هر تقدیر ضعیف اولور سه جانندن نا امید و لجه ارسلان غلبه ایدوب آتی هلاک ایدر پس خصمک
 ضغنه یعنی اولماز که کا اولور که اقو یا ایشلر تنکه هلاک زاده کوتاه و حقیر حکایه سنده
 یکدی (بند) خبری که دانی که دلی بیسازارد تو خاموش باش نادیکری بیارد) (خبری یا حرف
 وحدت) (که حرف رابط صفت) (دانی فعل مضارع مفرد مخاطب) (که حرف بیان) (دلی
 یا حرف وحدت) (بیسازاردك مقدم مفعولیدر) (یا حرف تعلیل) (دیگری یا حرف وحدت) (بیاردك
 فاعلی تحتده دیگره راجع ضمیر در مفعولی بر مقدر خبر) (محصول ترکیب) (بر خبری که بلور سین که
 بر کک و کل انجیدر) (یعنی اول خبری سو یلدیکک تقدیر چه یله سین که بر خاطر انجنوب
 بریشان اولور اول خبری سن سو یله دیند تا ککم بر غیر کچمه کنوروب سو یلدون
 (یت) (بیللا مژده بهار یاز * خبرید بیوم یاز کذار) (بیللا الف حرف ندا) (مژده بهار لامیه
 (خبرید بیایه) (و کذارك مفعول صریحدر) (و بیوم غیر صریح) (بازادات تا کید) (کذار فعل امر
 مفرد مخاطب ترك ایله دیگدر) (محصول یت) (ای بیلل سن بهار مژده سین کنور ز براسکا
 دوشن اولدر) (و براماز خبری بوم شو مه ترك ایله که بد خبرا کالابددر) (تحدیر * پادشاه را

رد این سید علی و سروری
 رد این سید علی

بر خیانت کسی واقف مگردان مگر آنکه که بر قبول کلی واثق باشی و گرنه در هلاک خود همی کوشی)
 پادشاه را رادات مفعول (بحرف استعلا) خیانت کسی لامیه (و یا حرف وحدت) مگردان
 فعل نهی مفرد مخاطب در (کرد آیدندن ایله دیمکدر اصلی کردیدندن اولوق معنایست یعنی
 صبر و پایداری و الف و نون اادات تعدیه در ایله معنایست افاده ایدر) مگردان استعلا (آنکه
 اول وقت دیمکدر) که حرف بیان (قبول کلی بیانیه) واثق اسم فاعل در معتمد معنایست مصدری
 وثوق وثقه کلور عدو و زنی اوزده ترکیب طبا نچی دیمکدر (باشی فعل مضارع مفرد مخاطب
 اوله سین دیمکدر) و گرنه استنادن مستندار یعنی واکر واثق کلی اولرسک (همی کوشی همی بونده
 اادات استمرار در) (محصول ترکیب) پادشاهی بر کچه مک خیانت و واقف ایله یعنی آکا کچه خیانتی
 اعلام ایله مکر که قبول کایه معتمد اولاسین یعنی سوزک مک قنده مقبول و مسلم اولدیفن به سین
 حاصلی مقبول مقررندن اوله سین والا کنندی هلاک که سعی و کوشش ایدرسین (یت)
 پیچ سخن گفتن آنکه کن * که دانی که در کار کرد سخن (پیچ سخن گفتن لامیه در پیچ لغته
 بول پراخی و غیر بسیدر اما بونده ندارک معنایست در) سخن گفتن سوز سوزیک (که حرف بیان
 دانی فعل مضارع مفرد مخاطب در آیدندن به سین دیمکدر) که حرف بیان (در اادات تا کید
 کار کرد تاثیر ایدر دیمکدر فاعلی سخن در) (محصول بیت) سوز سوزیک فکری و تدارکنی اول وقت
 ایله که به سین که سوزک تاثیر ایدر یعنی سوز و کاک غودی اولدیفن بیلد کد نصرکه سوز سوزیک
 منتهی اول (مطایبه) هر که نصیحت خود را می کند او خود بنصیحت کری محتاجست) که
 بونده اسم در کم معنایست (نصیحت خود را می مصدر مک مفعول اضافی در) خود را می وصف ترکیب در
 کنندی رأیه عامل او ابوب غیر یک سوزنی دیکلمینه خود را می در بر (و ایکنی یا حرف وحدت
 او ضمیر غائب بیت اولنده که به راجع در) خود اادات تا کید (یا حرف صله) نصیحت کر کافی عجم
 فاعله نصیحت بی زیر اکر اادات فاعل در بی معنایست (و یا حرف وحدت) (محصول ترکیب)
 هر کس که بر خود را می و خود پسند نصیحت ایدر اول کس بر ناچیه محتاجدر که آکا دبه نیچون
 خود را به بند و نصیحت ایدوب سوز جوهر بی ضایع ایدرسین اول بلور سنکه سوزک طوئز (پس
 آکا نصیحت چونندن ناشیدر) (ملاطفه) فریب دشمن مخور و غرور مداح مخر که ان دام زرق
 نهاده است و این کام طمع کشاده احق راستایش خوش اید چون لاشه که در کعبش دمی فریه نماید)
 فریب فالت و رانک کسر به اسم مصدر در (فریبندن الدامه معنایست) (فریبندن دینلر
 خطا سوزیشلر) دشمنه اضافتی لامیه (مخور فعل نهی مفرد مخاطب در خور بندن بیله دیمکدر
 خوردندن دین غلط سوزیش) غرور مداح مصدر مک فاعله اضافی در (مخور عجم و خاتک
 فخره لیه فعل نهی مفرد مخاطب در) خور بندن صائون آله دیمکدر (فریب مبتدا و مخور خبری
 و غرور مبتدا و مخور خبری) (که حرف تعلیل) آن اسم اشارت در دشمنه و مبتدا (دام زرق بیانیه
 و یا لامیه در مجازا و نهاده مک مقدم مفعولی و نهاده خبر مبتدا در) (این اسم اشارت در مداحه و مبتدا
 کام طبع ده بیانیه و یا لامیه در مجازا کاف عربیله در بونده اغر مراد در کاف فارسیله دینلر
 فاسد سوزیشلر کشاده مک مقدم مفعولی و کشاده خبر مبتدا در این اسم اشارتی دشمنه
 وان اسم اشارتی مداحه صرف ایدنلر قریبی بعدندن تشخیص و تمیز ایلز ایمش (احق را
 خوش ایدک مقدم مفعولی و ستایش مبتدا و اسم مصدر در ستایشندن سبک کسر به او کش
 دیمکدر ستودندن دینلر سهو و ایشلر خوش آید خبر مبتدا در چون اادات تشبیه لاشه بیت دیمکدر
 زکیده تحریف ایدوب اش در بر معنایست لاغر دین زیاد اغر سوزیش) که حرف بیان در حرف
 صله (کعب کاف فتنی و عینک سکونیه طوق دیمکدر و شین لاشه به راجع در) (دمی دالت

رد این سید علی و سروری
رد این سید علی

رد شراح جعبا
رد شراح جعبا

رد این سید علی و سروری
رد این سید علی

فتنی و عینک کسر به فعل مضارع مفرد مخاطب در (دمیدندن او فو رنک دیمکدر قصایلر باجغه
 او فو رنکری کی) (در کعبش د سبک مقدم مفعولی و فیه فالت فتنی و بانک کسری و رانک
 سکونی و هاء اصلیه ایله سوز دیمکدر عزیمه سمین در بر مبتدا و اقعدر) و نماید خبری
 (محصول ترکیب) فریب دشمنی بیله یعنی آک الدامه سببه الدامه و مداح مک غرور و غفلتی
 صائون آله یعنی آنک مدح به مفروز اوله زیرا اول دشمن زرق و مصکر و حبله دوزاغنی
 قوروب سنی تفاتیله غافل قلمق استر (و بو مداح طبع دهاتی آچشدر ظرافتله سندن
 برسنه المی استر حاصلی سنی مدح ایلمسی الله ایچون دکلر بلکه سنی مدحله مفروز ایدوب
 سندن برجازه المی استر تنکه اکثر خلق بویله در اما سن احق دوشمه زیرا احق اولانه ستایش
 خوش کلور لاشه کی که باجغه او فوره سین سوز کورینور یعنی احق اتی سمنظن ایدر ایدر
 سنده بر زرق مک مدح به مفروز اولوب تشبیه و قیاسه (قطعه) الانا نشوی مدح سخن کوی * که
 اندک مایه نفی از نو دارد) الاحرف تبییه (ناحرف تعلیل) نشوی فعل نفی مستقبل مفرد مخاطب در
 بونده مراد معنای نهی در ایشتمه دیمکدر شتوبندن مشتق (مدح سخن کوی مصدر مک فاعله
 اضافی در و نشوبنک مفعولی) سخن کوی وصف ترکیب در سوز سوزیک مدحنی معنایست در
 (که حرف تعلیل) اندک آزی یعنی قلیل دیمکدر (مایه بونک کی پر زده سرمایه و مقدار معنایست در
 نفی یا حرف وحدت و یا حرف تنکیر) (محصول بیت) آگاه اول فاضل اوله تا کیم مداح مک
 مدحنی دکلیمه سین یعنی مدح به مفروز اولیاسین زیرا سندن از احق مقدار فائده طبع طوئز یعنی
 سنی مدح ایلمدن طبعی سندن جزئی فائده در الله ایچون سنی مدح ایلز (اگر روزی مرادش بر نیاری
 * دو صد چندان عیوبت بر شمارد) روزی یا حرف وحدت (مرادش ضمیر سخن کوی به راجع در
 بر نیاری فعل مضارع مفرد مخاطب در آیدندن که مخفف در آوریدندن همزه بیله بدل اولمشدر
 تنکه سابقا بیان اولشدر فعل شرط و اقعدر (دو صد ایکه یوز دیمکدر) چندان اولق در دیمکدر یعنی
 ایکه یوز مدحی قدر دیمکدر عیوب عینک جهیدر (و نا ضمیر خطاب) (بحرف تا کید) (شمارد فعل
 مضارع مفرد غائب عدا ایدر دیمکدر جواب شرط در و عیوب مقدم مفعولی) (محصول بیت) اگر
 بر کون مداح مک مراد بی حاصل ایلمه سین ایکه یوز مدحی قدر عیوب کی بسیار یعنی سنی چوق چوق
 ذم ایدر (تربت) متکلم را تا کسی عیب نکیرد سخنش صلاح نپذیرد) متکلم را اادات مفعولی
 (و یا حرف تخصیص) (ناحرف توفیت) کسی یا حرف وحدت (سخنش شین متکلمه راجع در
 نپذیرد فعل نفی مستقبل مفرد غائب قبول ایلز دیمکدر) (محصول ترکیب) متکلم مادام که
 بر کیمه عینی طوئیه سوزی صلاح قبول ایلز یعنی سوزی مقبول اولساز (بیت) مشوغه
 بر حسن گفتار خوش * بنحسین نادان و پندار خوش (مشوق فعل نهی مفرد مخاطب) (غره
 مفروز معنایست در بر حرف صله) (حسن گفتار خویش لامیه در) (بنحسین یا مشوغه به
 متعلقه در نادانه اضافتی مصدر مک فاعله اضافی در) پندار خوش ده بویله در لیکن پندار اسم
 مصدر در در مصدر دکلر (محصول بیت) مفروز اوله کنندی حسن گفتار بیکه یعنی کوزل
 سوز بیکه نادانک تحسینی سببه و کنندی پندار که یعنی کنند بیکه حسن ظننگه کنند بیکه غرور و زمه
 (ملاطفه) همه کس را عقل خود بکمال نماید و فرزند خویش بحمال) (محصول ترکیب) جمع
 کیمه یه کنندی عقلی کمال ایله کورینور و کنندی اوغلی جلاله یعنی هر کس عقائی کامل نیلور
 و فرزندنی صاحب جمال اکثر (قطعه) یکی جهود و مسلمان تراعی کردند چنان که خنده
 گرفت از حدیث ایشان) یک برو یکی بر بیسی دیمکدر لیکن کاه اولور که یکی بی یک معنایست
 استعمال ایدر (خنده اسم مصدر در کوله معنایست) (حدیث بونده سوز وقصه معنایست در

(محصول بیت) برجهودایله برمسلمان نزاع ایدرلردی شوبلکه بنی خنده طوندی انلرک قصه سندن
 (بطیره گفت مسلمان کراین قبالة من * درست نیست خدایا جهود میرام) باحرف مصاحبت
 (طیره طانک کسر یله غضب معناسه در) قبالة فافک قحیله قاضی مکتوبینه در (قبالة من
 لامیه ومصرع ثانی به مروهون (خدایا الف حرف ندا) میرام فعل امر مفرد مخاطر میرانیدن
 اصلی مردن و میریدن اولمک معناسه (والف و نون تعدیه ایله میرانیدن اولدی اولدرمک
 معناسه پس میرام بنی اولدر دیمکدر (محصول بیت) غضبیه مسلمان دیدی اگر بنم بوقیالم
 کرچت دکل ایسه بالله بنی جهود اولدر یعنی بنی جهود ختم ایله حاصلی جهود قویایم
 دیمکدر (جهود گفت بتوربت بخورم سوکند * اگر خلاف کنم همچو تو مسلمانم) بتوربت
 یا حرف صله یا تصرفات انجام دندره وسی و عیبی کی علیهما السلام (سوکند بمن معناسه در
 (محصول بیت) جهود دیدی توراته بمن ایچرم یعنی اند ایچرم اگر بمنده خلاف ایدرسم
 سنک کی مسلمانم یعنی سنک کی مسلمان اولایم (کرار بسط زمین عقل منعدم کرد * بخود
 کان نبرد هیچ کس که نادانم) بسط زمین لامیه در روی زمین معناسه (بخود یا حرف صله
 (محصول بیت) اگر بر بوزدن عقل منعدم اولوب کسیدر سه یعنی دنداد نام و نشانی
 قاز سه هیچ کیمه کندی به ظن ایلمز یعنی ایلمز که بن نادانم دیو یعنی هر کس کندی
 حافل و دانا اعتقاد ایدر (مطایبه) ده آبی بر سفره بخورند و دوسک بر جیفه بسر بنند
 حریص باجهائی کر سنه است و قانع بنائی سیر) ده آبی اون آدم دیمکدر (بر سفره
 یا حرف وحدت (وهمزه حرف توسل همزه بی حرف وحدت دین خطا ایلمش بعض نسخده
 سفره برینه (خواججه) واقعدرینه سفره معناسه (جیفه مر دارد دیمکدر) و یا حرف وحدت
 (وهمزه حرف توسط همزه حرف وحدت و دین اظهار جهل ایلمش) بسر یا حرف صله سر
 بونک کی برلده حد و غایت معناسه در (نبرد فعل ثنی مستقبل جمع غائب باشد ایلمز یعنی جیفه
 اوزره اکلکی تکمیل ایدوب حد و پایانه ایلمز حاصلی اتحاد و امتزاج ایلمز دیمکدر بعض نسخه ده
 (جیفه برینه مر داری واقعدر لیکن معنادر) حریص مبتدا (یا حرف مصاحبت) باجهائی
 تقدیری باملاک جهانیدر (یا حرف تنکیدر) حرف وحدت دین استقامت معنادن خبردار
 و کلددر (کر سنه خبر مبتدا در) وقایع مبتدا (بنائی یا حرف مصاحبت) و یا حرف وحدت (سیر خبر
 مبتدا در توفی دیمکدر (محصول ترکیب) اون انسان بر سفره اوزره او تورب بیک برل اما ایکی سنک
 بر جیفه اوزره تقیم و تکمیل اکل ایلمز بلکه غوغا ایدر یعنی خردا شمرل حریص اولان کیمه
 جهان ملکه آچدر یعنی تمام دنیا ایله کندی به قناعت کلر اما قانع اولان کیمه برانکه نوقدر یعنی
 برانکه الله کرد کدن صکره کیمه به عرض احتیاج و بیان حال ایلمز (باجهائی معناسی بتون جهان
 دین (و بنائی بر نانه دین معلومدر که بانک معناسی احاطه ایلمشدر) بیت) روده تنک بیک نان
 نهی بر کرد * نعمت روی زمین بر نکند دیده تنک) روده تنک بیانه روده رانک ضمیمه بر سفره که
 هر یجه معسادر برل مپک کسر یله (تنک نانک قحی و نونک سکونیه و کاف عجمه طار دیمکدر که
 هر یجه ضیق درلر ضار و همزه تنک قحی و یاء شد دکن کسر یله (بیک یا حرف مصاحبت) نان نهی
 بیانه نهی نانک قحی و کسر یله و هانک کسر یله لفته بوش دیمکدر خالی معناسه اما بونده نان نهیدن
 مراد قفسز انکدر یعنی خبر بلا دام (بر کردد پرا و اور دیمکدر یعنی طویار) نعمت روی زمین لامیه در
 (بر نکندد پرا یلمز یعنی طویار من) دیده تنک بیانه (روده مبتدا) بر کردد خبری بیک نان نهی خبر
 متعلق (نعمت مبتدا) بر نکندد خبری (دیده تنک مفعولی (محصول بیت) بوش بر مرقی قفسز
 برانکه لاله پرا و اور یعنی طویار مراد طویار بوش بیک یعنی طرکوزی یعنی اچ کوزی پرا یلمز یعنی

رد شعی
 رد شعی
 رد شعی
 رد شعی

طیور من حاصلی زیاده حرصدن گایتدر (مثنوی) پدر چون دور عرش منقضى گشت * مر این
 بک نصیحت کرد و بگذشت) پدر مبتدا (چون ادات تعلیل) دور عمر لامیه زمان عرش دیمکدر
 (بومصرع تقدیم و تأخیر مجولدر تقدیری پدرم چون گشت منقضى دور عرش در) پس گشت
 فعل تعلیل مفرد غائب (و منقضى اسم فاعلدر انفعال بایندن دو کندی دیمکدر و کشتک اسمی
 (و دور عمرده تازع ایلدیلر) منقضى فاعلیله (و کشت خبر ایکله مرابکاد دیمکدر (کرد فعل ماضی مفرد
 غائب فاعلی تختنده پدره راجع ضمیر در) و این بک نصیحت مقدم مفعولی (بگذشت فعل ماضی
 مفرد غائب بنه فاعلی ضمیر پدر در وجهه فعلیه معطوفدر وجهه فعلیه به که جواب تعلیلدر وجهه
 تعلیلیه خبر مبتدا در (محصول بیت) پدرم چونکه زمان عمری منقضى اولدی یعنی ذو کندی بکا
 بوبر نصیحتی ایلدی و کندی یعنی وفات ایلدی اول نصیحت بوندن صکره کلن ایکی ییتدر معلوم
 اوله که بویایات تنک ماقبلته تهاقی بوقدر (که شهوت آتشت ازوی پرهیز * بخود بر آتش
 دوزخ مکن تیر) که حرف بیان نصیحتدر (شهوت بونده جاعدن حاصل اولان لذتدر مبتدا در
 (و آتش خبری یا حرف تأکید) پرهیز فعل امر مفرد مخاطبدر پرهیز بوندن عربجه احتما
 در برل افعال بایندن معضدر در (بخود یا حرف صله و یا حرف مصاحبت کندیکه و یا کندکله
 دیمکدر بر یا متضمن اولدی بنی و افاده ایلدی کی معنایی نا کید ایدر تنکه سابقا) بروی زمین بر نشان
 نماسند دیو و یورمش ایدی (آتش دوزخ لامیه و مکنک مفعول اول) و تیر مفعول ثانیه
 (تیر کسکین و یا وز دیمکدر (محصول بیت) پدرک بکا نصیحتی بوزر که شهوت آتشد راندن
 پرهیز ایله کندیکه جهنم آتشی یا وز ایله یا خود کندکله جهنم آتشی تیر ایله یعنی کندیکه
 دوزخه اتغله آتشی یا وزلندرمه ز بر آتشد بر سنه بر قسک البته پارلا روعلی الخصوص صکره یا تمغه قابل
 سنه اوله (تیری بونده بر سبیل استیصال معناسه اخذ ایلین غریب عجمه ایلمش) و تیری آتشد
 صفت ایدوب کندیکه آتش تیره آتشد دیدیکه خود عجمه عجمه دندر و تور کیمه معناسی کندی
 اوزر که جهنم اودن تیر ایله دینلر ظاهر بودر که باه حرف زائد طومشلا یا خود معنی بویه
 اوله که کندیکه دوزخ آتشی اوزره تیر ایله دین تصرف خاص ایلمش (دران آتش نداری
 طاقت سوز * بصبر آبی برین آتش زن امر وز) دزان آتش یعنی در آتش دوزخ (طاقت سرز
 مصدرک مفعولنه اضافتدر) یعنی سوز قدرت و طاقت طومشلا دیمکدر (بصبر یا حرف
 مصاحبت) آبی یا حرف وحدت (بر حرف استعمال) و این آتشدن مراد آتش شهوتدر (زن فعل امر
 مفرد مخاطر) زیندن اورد دیمکدر زدنن دینلر سه و ایلمشلا (زنک آب مفعولی صریحی و بصبر
 غیر صریحی) برین آتشد بویه در (وامر وز ظرف زمانی (محصول بیت) اول آتش دوزخ
 سوز و حرارتنه طاقت کثور مر سنین باری بوکون بو آتش شهوت صبر ایله صواور یعنی صبر صوی
 اوزرینه سب حاصلی صبر ایدوب ترک شهوت ایله صبر ایله صواور مقدر مقصود شهوت آتشی
 سویتدر مکرر (حکمت) هر که در حال توانایی بکوی نکنددر وقت نا توانی سختی ییندن (حال
 توانایی لامیه) توانا صفت بشهه در کو چلی و قدرتی دیمکدر (ویاء اولی اصلی) ویاء ثانیه
 حرف مصدر در (نیکوی یاز بده بویه در) نیکوی نکندک مقدم مفعولدر (و در حال ظرف
 زمان) وقت نا توانی لامیه (نا توانی یا حرف مصدر کو جسرک و قدرتسرک و قنده دیمکدر
 (سختی یا حرف مصدر) بینه فعل مضارع مفرد غائب در (بینه دندن کورد دیمکدر) سختی مقدم
 مفعولی (و در وقت ظرف زمانی (محصول ترکیب) هر کیمه قدرتی حالده احسان و کرم ایله
 قدرتسرک حالده شدت کورد یعنی زحمت چکر (بیت) بد اختر تراز مردم از اربست *
 که روز مصیبت کسش بار نیست) بد اختر و صف ترکیبدر بد بخت کی (و زادات فضیل

رد این سید علی
 رد این سید علی
 رد سروری و شعی
 رد شعی
 رد این سید علی و سروری

مردم آزار وصف ترکیب در (آزار بدیدن مردم انجمنی دیکدر) که حرف تعلیل (روزه نصبت
لامیه) کشش ضمیر مردم آزاره راجع در (موصولیت) مردم آزاردن بد بخترک و بد طالع
کیمسه اولماز برای مصیبت و بلا گزیده اکا کیمسه بارد کلدن یعنی باشه بر حال کلدن کیمسه
اکایار اولماز (حکمت) جان در حیات یکد مست و دنیا وجودی میان دو عدم دین بدینا فروشان
خرید یوسف بشو و شده تاجه خرید (جاندن مراد روح و حیاتند) در حرف ظرف (حیات
یکدم لامیه) حیات مصدر در حفظ معنائه (و دم نفس معنائه) پس مادم که نفس داخل
و خارج در دو حیات ثابت و قائم در (نفس که منقطع اولدی حیات سکید و ب مامت لازم در
(پس حیات بر نفسک حفظنده دیکدر معنایی بود) وجودی یا حرف وحدت (میان دو عدم
لامیه در بر بی عدم سابق در که اکا عدم قدیم دیر و بر بی عدم لاحق در که اکا عدم حادث
دیر) یا حرف مقابله (دینا فروش وصف ترکیب در) فروشدیدن صافتی معنائه (خرید و قدر
چاره معنائه) و نون و دال ادا ت خبر استک جهمیدر (الف و نون ادا ت جهمیدر) (فروشان ظاهر
دینا بله ترکیب اولمش در) اما حقیقتند دینه قید در (دین فروشان تقدیرند) (فروشدن فعل
مستقبل جمع غائب) (یوسف مقدم مفعولی) (تاجیایا دیکدر) خرید خلت قحی و کسریله و زانک
فحیله فعل مضارع جمع غائب در (خریدندن) (موصول ترکیب) حیات حیوانات بر نفسک
حفظنده در و دنیا یکی عدم پیشند بر وجود در یعنی موجود اولان اشیا عدمدن وجوده کلشدر
وینه جیعا عدمه رجوع ایدر دینی دنیا به صانع جبار در یعنی جبار و بقز کی بر بلوک لایمقل
احقر در یوسف صائر عجبا لک بهاسبله اندن یک نه آلور یعنی دینی دنیا به صانع یوسفی بر فاج
یکم از آنچه به صانع ترکیب در (الم اعهد الیکم یا ای آدم ان لا تعبدوا الشیطان) همزه حرف
استفهام (لم اعهد فعل جحد مطلق عهد بونده وصبت معنائه در) الیکم فعل جحد متعلق
(یا حرف ندا) (بی اصلنده بین ایدی اضافه تون دوشدی ان لا تعبدوا تاویل مفروده فعل جحدک
مخلافه صوب مفعول و لیدر تونک سبقوطی علامت نصیدر) الشیطان لانه بونک مفعولی (موصول آیت)
ای آدم او غلاری سزه وصبت ایلد می شیطان عبادت ایلک دیو یعنی عبادته امر اید یچی یعنی
خدایه عبادته و غیر بدین نهی ایدی عقلی و سمعی دایمل و جمل انصب ایلد می استفهام انکار بذر
یعنی ایلد م دیکدر عبادتی شیطان نه تخصیص ایلدی زیر اکندی نه عبادته امر ایدی اول
ملعوندر (یت) بقول دشمن چنان دوست بشکستی * بین که از که بریدی و یا که پیوستی
یا حرف مصاحبت قول دشمن لامیه (چنان دوستند بوله در و بشکستی مقدم مفعولی
(بشکستی فعل ماضی مفرد مخاطب) (بین فعل امر در بدیندن) که حرف بیان و ایکنی که اسمد رکن
معنائه (بریدی یانک ضحیله فعل مضارع مفرد مخاطب مبنی المفعول معنائه کسدک دیکدر
(یا حرف صله) که ینه اسمد رکن معنائه (پیوستی یا عجمک و واک قحی و یانک سکونیه فعل
ماضی مفرد مخاطب اولاشدک) (یعنی واصل اولدک دیکدر) (موصول یت) دشمن قولیه دوستک
عهد و پچاتی صدک یعنی بوزدک کور که کچدن کسدک و کیه اولشدک یعنی کور که نیمه کچنده دن
ایرلدک و نیمه کیمسه به واصل اولدک حاصلی شیطانک اغوا سبله خدایک عهد و پچاتی صدک
کور که ایدی کچدن منقطع اولدک و کیه متصل (حکمت) شیطان با مخلصان برنی آید و سلطان
با مخلصان) شیطان مبتدا (یا حرف مصاحبت) مخلصان خدا دوستری (الف و نون ادا ت جمع
(برنی آید جیفشامز یعنی مخلصاری اضلال اید و مرز را توجهاری دائما بر عرته در هوا و هوسه
دکدر که شیطان انلره و سوسه و یرمکه قار اوله (برنی آید خبر مبتدا در) و با مخلصان
اکا متعلق (سلطان با مخلصان ده بوله در یعنی پادشاه و مفسر ایلد جیفشامز حاصلی انلردن

حق تخلص اید و مرز را بر بنسبه به مالک دکدر که انی الوب حقلشه فقره اولک معنایی
شیطان مخلصاره موافق و صاحب اولماز دین معنایی مقصوده موافق سو یلماش و فقره
نابیه ک معنایی سلطانده مفسلاره موافق و صاحب اولماز دیدیکده اولکبدن انفس و اوحش
سویلس (منوی) و امش مده آن که بی نماز است * و رخود دهندش ز فاقه بازست) و ام بورج
دیکدر که عریجه قرض دیر (وشین ضمیر اضممار قبل الذکر طریقیه که به راجع در) (مده میک
فحی و دالک کسری و هاء اصلیه ایلد فعل نهی مفرد مخاطب در خطاب عام طریقیه و یرمه
دیکدر) (دهیدن) (آن که اول کیمسه که دیکدر) (که بونده اسمد رکن کیمسه معنائه) (و رخود
(و اگر خوددن محققدر) (دهندش ضمیر ینه سک) به راجع در) (فاقه فقر دیکدر) (و باز آچق
معنائه) (موصول یت) اودنج و یرمه اول کیمسه به که بی نماز در یعنی تارک صلوات و اگر
فرضا آغری فقر دن آچق ایه ده یعنی اگر چه زیاده فقیر اولوب معاشنده متعبر ایه ده بر مرتبه که
رنسته بولماسه اغری ینه فو باجق و اغری آچقندن آچق قالسه (کو فرض خدا نمی گزارد *
از فرض تونیر غم ندارد) (کو اصلنده که اولیدی) (که حرف تعلیل) (و او ضمیری بی نماز اولان
سک) به راجع در) (فرض خدا لامیه) (غمی گزارد زایل ادا ایلر ذال ایلد باز انلر املا دن آکا
دکدر ایش (فرض تولا میه) (فرض و قرض پیشند صنعت فحییس خط وارد) (تیر حرف
عطف در دخی دیکدر) (موصول یت) ز برای نماز خدایک فرضی ادا ایلر یعنی اوزر ینه مفروض
اولانی ادا ایلر سنک فرض کندند غم طومار یعنی بور جتی ادا ایلد ده بی پرواد که هیچ اداسی
خاطر ینه کلز (حکمت) هر چه زود براید دیر نباید) (زود تیر دیکدر) (دیر کیم) (موصول ترکیب)
هر نسته که تیر حایل اولور اول نسته چوق زمان اکثر (قطعه) خلت مشرق شنبه ام که
کند * بچهل سال کاسه چینی) خلت مشرق لامیه (و کندک مقدم مفعولی) (یا حرف ظرف
(چهل سال ظرف زمان) (کاسه چینی بیانیه) (و کندک مفعول ثانیه) (موصول یت) (الیشتم که
خلت مشرقی فرق ییلد کاسه چینی ایدر یعنی فرق ییلد فغوری ایدر به مضمیلر دیدیلر که بونده
خاکدن مراد مملکتدر خلت یلفان پیوردی کی و در بغداد بوکه قرینه در بوله اولنجه خلت
کندک ظرف مکانی اولور و موصول بوله اولور که دیار مشرقده مسعودر که فرق ییلد کاسه
چینی یا پار و اکل وجه (صد پروزی کند در بغداد * لاجرم قیض همی بینی) صد یعنی
صد کاسه (بروزی یا حرف ظرف) (وروز ظرف زمان) (و یا حرف وحدت) (کندک صد کاسه
مفعول صریحی) (و پروزی ظرف زمانی) (و در بغداد ظرف مکانی) (لاجرم لاشک و لاجماله
دیکدر) (موصول یت) (بوز کاسه یا ارلر بکونده بغداد ده لاجرم قیمتی کور پیورسین یعنی
چوقدر و اوچوز قیض ضمیری صد کاسه بغداد راجع در کاسه چینی به ارجاع ایلدن و رود راز
افکاره دوشمش (قطعه) مرغک از یضه برون اید و روزی طلبد * وادی پچه ندارد خبر
از عقل و غیر) مرغک کاف حرف تصغیر قوشچر دیکدر (یضه یانک فحیله بونده مورطه
دیکدر) (برون اید جقار دیکدر) (روزی رزق معنائه در) (طلبدک مقدم مفعولیدر) (آدمی
پچه آدم بور بی) (یعنی او غلا نیچی) (ندارد خبر طومار) (یعنی یخبر در نمیرک اصلی
نمیر در) (اما عجم یانک جذویه استعمال ایدر) (موصول یت) قوشچر مورطه دن جقار همان
رزق طلب ایدر یعنی مورطه دن جقد یعنی کی کزوب دانه دیوشمرکه باشلر اما آدمی زاده اناسندن
طوغد فده عقل و نمیردن یخبر در اغزنه م و یرر لسه الر امر و اگر و یرر لسه اج قاور
(انکه ناکه کسی کشت پیچری رسید * و ین بیکین و فضیلت بکشدت از همه چیز) (ان اسم
اشاریدر) (مرغک) (که حرف بیان) (ناکاه بونده دفعه بلا ندر یخ دیکدر) (کسی یا حرف وحدت

رد سروری
رد سروری

رد سراج جیما

رد شعی

بونده معنی چیزی اقتضا ایدردی لیکن وزن ضرورت شدن کسی بیورمش (کشت فعل ماضی مفرد غائب اولدی دیمکدر صار معنایه (وین اشارتدر آدمی بچه به (باحرف مصاحبت) و یا حرف ظرف (تمکین قدرت معنایه در (یکدشت فعل ماضی مفرد غائب یکدی یعنی تجاوز ایلدی همه چیز جمیع اشیادن عبارتدر (محصول بیت) اول مرغ که برکه دن و بر او غوردن نوبندن فرد واحد کامل اولدی هیچ بر مرتبه به واصل اولدی یعنی انسان کی مرزوم کرم اولدی حاصلی مقام عزت و کرامت واصل اولدی اما آدمی زاده تمکین و فضیلت و یا تمکین و فضیلتند جمیع مخلوقاتن یکدی یعنی عزت و کرامتند جمیع اشیادن ایلری کنندی حاصلی تشریف (واقف کرمانا بی آدم) ایله مشرف اولدی یعنی هر آنست که کج حاصل اولور تیر حاصل اولاندن اعز و اکرمدر (ایکینه همه جاهست ازان قدرش نیست * لعل دشوار بدست ایداناست عزیز) ایکینه الف بمدوده و سکون بایله و کاف عجم کسر بیه صرچه دیمکدر که عرب زجاج و قاروره دیر (همه جا هر زده دیمکدر) ازان ادات تعلیلدر انکیچون معنایه دشوار مشکل دیمکدر (بدست باحرف صله (ازان بته ادات تعلیلدر (محصول بیت) بوییت ایکی سابق بیتی ثور ایدر بیور که صرچه هر زده وارد یعنی هر برده بولور هر برده بولور پیور یعنی کلام ادعاید حقیقی دکل انکیچون قدر و قیمتی بوقدر یعنی کثیر الوجود اولدی بچون ذی قیمت دکل اما لعل شکل اله کاور یعنی تحصیلی کوچدر انکیچون عزیز و معتبردر (حکمت) کارها بصبر براید و مستحیل بسر دراید (محصول ترکیب) مصالح صبر ایله حاصل اولور یعنی هر ایش صبر و تأمله ابو حاصل اولور و مستحیل یعنی ابویچی کیمه ابومکله سورچر و زولور یعنی یقلور وایشی ایلر وکلوب حاصل اولماز (مثنوی) بچشم خویش دیدم در بیابان * که مرده آهسته بکشد شت از شتابان) باحرف مصاحبت (و چشم خویش لامیه) که حرف بیان (مرده آهسته قلبه محمولدر تشدیری آهسته رفتار مرد در و بهضیلر دیدیلر اصلنده مرده آهسته رفتار ایدی اضافه ضرورت وزن ایچون اضافندن قطع اوانوب همزه وصله شاقط اولوب فتحه سی داله نقل اوانوب وصله اوقنوز (شتابان صفت مشبهه در شتابیدن ابوه کن معنایه (محصول بیت) کنندی کوزله کوردم که بیابانده آهسته رفتار مرد مرد شتابانن یکدی یعنی پیور و ده آهسته کیدن عجله ایله کیدن سبق ایلندی یعنی منزله اندن ایلری واصل اولدی (سمند باد پای از تک فروماند * شتریان همچنان آهسته میراند) سمند سینک و میم فتحه لریله صاری وقوله و یاغز آندسته مل لفظدر اشتراک طریقه (باد پایه اضافتی بیابانه در) باد پایو کرک ات اصلنده وصف ترکیبدر بل ابقی معنایه (تک تانک فیتی و کاف عربیله اسم مصدر در تکیدن ن یلک معنایه بونده یله دیمکدر (فروماند عاجز قالدی دیمکدر) شتریان دوه جی دیمکدر (بان ادات فاعلدر جی معنایه (همچنان اولکی کی یعنی آهسته آهسته میراند سورردی یعنی قالدی (محصول بیت) دیدیکیم بیابانده سمند باد پایلوب پیور مقدر عاجز قالدی اما دوه جی آهسته آهسته دوه سنی سوروب کیدردی هیچ قالدی یعنی بیابانده کنندی کوزله بویله کوردم (مطایبه) نادان راه از خاموشی نیست و اگر این مصلحت بدانستی نادان نبود (نادان را) (را حرف صله) خاموشی یا حرف مصدر (بدانستی و نبود یاری حکایت ایچوندر (محصول ترکیب) نادانه یعنی جاهله اسم اولمقدن یک اولماز و اگر بو مصلحتی یلیدی نادان اولاردی یعنی سکوت ایدوب خاموش اولتی کنندی مقدار بی یلکدن ناشیدر بویاید نفس عالم و معرفتدر (قطعه) چون نداری کمال و فضل ان به * کر زبان در دهن نکه داری (محصول بیت) خطاب جام طریقه بیور چونکه کمال و فضلك بوقدر اول بکدر که دیلکی اغز که حفظ ایله سین یعنی تکلم ایله سین (آدمی را زبان فصیح کند * جوزی مغز را سبکساری) فصیح رسوا

دیمکدر ضرورت وزن ایچون باهه رسمی شکننده اوقنوز (جوزی مغز بیابانه) (جوز چمک فتحیه قوز معنایه در مغزندن مراد ایچیدر (ورا حرف صله در (محصول بیت) انسانی دلی رسوای ایدر ایچسوز قوزی یعنی ایچدن خالی اولان جوزی سبکساری یعنی خفت رسوای ایدر حاصلی انسانی دلی و جوزی خفت رسوای وین اعتبار ایدر زرا جوزی اننه الان خفتدن بلور ایچی اولدی یعنی پس اعتبار ایلوب بیانه آثار (جوزه ادات تشبیه تقدیر ایدنلر زانلر ایشلر (قطعه) خر بر ابلهی تعلیم می داد * پرو بر صرف کرده عودم (خر برار ادات مفعول ابلهی یا حرف وحدت می داد مک مفعول اولی خر (و تأیسی تعلیم در (پرو اصلنده بر او ایدی ضرورت وزن ایچون حذف و ایصال اولدی (ایکینی برادات تأکید در) (کرده تک عمر مفعول اول صریحی (و صرف تأیسی (و پرو مفعول غیر صریحی) (دائم کرده به قید در (محصول بیت) بر ایله برخه تکلم تعلیم ایدردی یعنی آنی نطقه کتورمه که قصد ایدردی دائم و هر زمان انک اوزده یعنی تعلیمی اوزده صریحی صرف ایشیدی (حاصلی دائما ایشی آنک تعلیمه مصروف ایدی (حکیمی گفتش ای نادان چه کوشی * درین سودا بترس از لوم لایم) اوم لامک فتحیه مصدر در لام بولمندن یعنی نصر بایک اجوف و او یسندن از ارقی معنایه (ولایم اسم فاعلدر از ارقی دیمکدر (محصول بیت) بر حکیم اول ایله دیدی ای نادان نه چالشور سین یعنی نه زجت چکر سین بوسوداده لایمک اومندن قورق (حاصلی اعتراض ایدن معترضدن صافن یعنی ملامت ایدیلرک ملامتدن احترا زایله (نیاموز دیه نام از تو گفتار * تو خاموشی بیاموز از بهائم) (محصول بیت) بوییت تمه قول حکیمدر (ایلهه دیر که حیوان سندن گفتار و کرمن یعنی سندن تکلم او کرمن (ایندی سن حیواندن اسم اولمقی او کرن (حاصلی اول سندن سوزا و کرمنک احتمالی بوق باری سن اندن سکوت ایلیکی او کرن (مثنوی) هر که تأمل نکند در جواب * بیشتر اید سخنش ناصواب (محصول بیت) هر کیمه که جوابده فکر و تأمل ایله و یا ایلز یعنی فکر سز برنسته به جواب ویره اکثر سوزی ناصواب کاور یعنی خطا واقع اولور (یا سخن ارای چومر دم بهوش * یابنشین همجو بهایم خوش) یا حرف تردید (سخن ارایک مقدم مفعول صر بیدر (و بهوش غیر صریحی) (آرای فعل امر مفرد مخاطبدر اراییدن بزه مک یعنی زینت ایلک معنایه در (محصول بیت) یا سو یلیچک سوزی عقل و فکر ایله برخوشجه بزه یعنی عاقلانه سویله و یا حیوانات کی اسم اوتور یعنی سکوت ایله طمه (مطایبه) هر که بادا نازا خود بحث کند نایدانند که داناست بدانند که نادانست) باحرف مصاحبت (دانان دانایانم (و ترادات تفضیل در (نا حرف تعلیل) بدانند بله دیمکدر (که حرف بیان) بدانند لفظ مشترکدر مضارع امر غائب پینده یله لری و یا بسونلر دیمکدر (محصول ترکیب) بر کیمه که کندیدن عالمک بر کیمه ایله بحث ایلر تا یله لری که دانادر یعنی دیسونلر که عالمدر دیو بیلور که و یا بسونلر که جاهلدر و الا کندیدن عالمکله بحث ایلر دی (بیت) چون دراید به از توبی بسخن * کر چه به دانی اعتراض میکن) توبی پای نانی ضمیر خطابدر (بسخن بادرایده متعلقدر و حرف مصاحبت حرف ظرف دیوب معنایسنی چونکه سوزده بر کیمه سندن یک کله دین سوزسو یله ده ابودکل ایش (محصول بیت) چونکه سندن ابو بر کیمه تکلمه و نطقه که یعنی سوزسو یله که باشدیه اگر چه اول سوزی اندن ابوده بلورسک اعتراض ایله (زرا جائزدر که اول سوزی بروجلهه توجیه ایله که سنک یلیدیکدن ایشه و او جه اوله (اطیفه) هر که بایدان نشیندیکي نیند) (محصول ترکیب) هر کیمه که برادرله اوتور ایلک کورمز (مثنوی) کر نشیند فرشته پادبو * وحشت آموزد و خیانت و ربوا) فرشته (باحرف وحدت (و هرزه حرف توسط (هرزه حرف وحدتدر دین بیلر ایش (آموزد

رد ضروری و شعی

رد شعی

رد شعی

فعل مضارع مفرد غائب او کز نور دیمکدر (ریو رانک کسر یله حبله و مکر معنایند در) (محصول بیت)
 کز نشیند اگر او نور رسد دیمکدر (یعنی بر فرشته دیوایله او نور رسد اول دیودن وحشت و خیانت
 و ریو او کز نور) (حاصلی اندن او کز ندیکه محض شردر هیچ خبر او کز غز) (بیت) از بدن نیکویی
 نیاموزی * نکند کرک پوستین دوزی (پوستین دوز وصف ترکیب در) (دوز بدن کورک
 دیکجی) (و یا حرف مصدر) (حاصلی کورک کز دیمکدر) (مصراع ثانی مقام تعلیل در
 (محصول بیت) خطاب عام طریقه یله پیورر پرامز لدن ایلک او کز غز سین ز پرا قورد دن کورک کز
 (یعنی قورد کورک کز ایلز) (زیرا طبیعتی پرتجبلک اوزره مجبولدر دیکجیلک اوزره دکل) (حاصلی
 قورد دن پوستین دوزلک کلدیکی کی پرامز لدن ایلک کز) (پند) (مردمان راجب نهائی
 آشکارا ممکن که مرایشان رارسوا کنی و خود را بی اعتماد) (مردمان را رادات تخصیص) (عب
 نهائی پانیه) (آشکارا) (و آشکارا به ضایه در) (که حرف تعلیل) (مرحرف تا کید یعنی رانک
 معنای تا کید ایدر) (محصول ترکیب) (مردم کز کی عینی آشکاره ایلز زیر انتری رشتوای ایدر سین
 و گندیکی اعتماد سز یعنی سکا هیچ بر نسنه اینا تمیوب سندن هر کس نغرت ایدر) (تشبیه)
 هر که علم خواند و عمل نکرد بدان ماند که کاوراند و تخم بنفشاند) (بدن یا حرف صله و دال
 هر زدن میداند بان تقدیرنده) (ماده فعل مضارع مفرد غائب بکرز دیمکدر ماینددن مانستدن
 دین خطا ایلدی) (که حرف بیان) (کاو کاف بحمله صفر دیمکدر بقر معنایند) (راند فعل
 ماضی مفرد غائب سور دی دیمکدر کاو مقدم مفعولی او کوز سور دی دیمکدر مراد چفت
 سور مکرر) (بنفشاند فعل ثنی ماضی مفرد غائب صاچدی دیمکدر تخم مقدم مفعولیدر
 (محصول ترکیب) هر کچسه که علم او قودی یعنی تحصیل علم ایلدی و علمه عمل ایلدی اول
 کچسه به بکرز که چفت سور دی و دانه صاچدی یعنی اکین اکری) (عبت) (ازن بی دل
 طاعت نیاید و پوست بی مغز بضاعت را نشاید) (تندن مراد شخصدر) (وی دلدن مراد
 صاحب قلب اولمایدن زیر اهل الله اصحاب قلوب دیور مراد شول قلبدر که انده محبت خدا
 و میل آخرت اوله ایلدی بویله اولمایدن شخصدن طاعت کز) (پوست بی مغز بیانیست پوستدن
 بونده مراد قبوق در که هر بجه قشر دیور) (و مغز مراد ایچدر فندق و فستق و بادام ایچی کی
 بضاعت سرمایه) (محصول ترکیب) شخص فی قلبدن یعنی بی محبت حقندن و میل آخرندن
 طاعت خدا کز یعنی صدقه طاعت و عبادت ایلز بلکه ایلدیکی ریا ایلز در ایچسز قبوق دخی
 بضاعت و سرمایه به لایق دکلدر یعنی بیع و شرایه لایق اولماز حاصلی تن بی قلب قشر بی ایه
 بکرز که هیچ بر نسنه یه پرامز) (تشبیه) نه هر که در مجادله چست در معامله درست) (نه حرف نفی
 مجموع ترکیب مصر و قدر) (محصول ترکیب) بویله دکلدر که هر کچسه که بحث وجدلده چست
 و چا کدر معامله ده یعنی تقوا و صلاح ده و خدا ایلز معامله ده درستدر زیر ایچیه بحث وارد که
 صلاح و تقوا سی هیچ یوقدر (معلوم اوله که بوسجده ادات خبر یعنی سین و تاه قدر در چستست
 و یادر سست تقدیرنده در) (بیت) بس قامت خوش که زیر چا باشد * چون باز کنی مادر
 مادر باشد) (بس چوق دیمکدر) (قامت خوش بیانیست) (که حرف رابط صفت) (زیر چادر لایه بونده
 چادر دن دالک فحبله عورتلر بورندیکی چا مراد در که دیار عرب اکثر عورتلر آبی استعمال ایدر
 (باز کنی آچه سین دیمکدر) (مادر مادر لایه در معلوم اوله که چون دن بر ضمیر غائب محذوف و قدر ضرورت
 وزن ایچون چونش تقدیرنده) (محصول بیت) چوق کوزل قامت که چادرالتده اولور یعنی چارالتده
 چوق قامت لطیف و موزون کور پیور اما چونکه اول جاری اوستدن آچه سین و کوره سین آنک اناسی
 اولور و یا اول چار صاحبک اناسک اناسی اولور یعنی صورنا کوزل کور پیور اما حقیقتده بر یاشلی قاری

ردنمی

اولور حاصلی ظاهر اعتبار یوق حکم باطنکدر (حکمت) اگر شبها همه قدر بودی پس
 شب قدری قدر بودی) (ایکی بودی ده یا حرف حکایه در) (محصول ترکیب) اگر کیچهلر جیجا
 قدر کیچسه سی اولیدی قدر کیچسه سی بی قدر و بی اعتبار اولوردی بعضی نسخده بی قدر پرینه
 چه قدر واقعدر (بیت) کر سنک همه لعل بد خشان بودی * پس قیمت لعل و سنک یکسان
 بودی) (لعل بد خشان لایه) (بودی ده یا حرف حکایه در) (ایکی بر ده یله) (محصول بیت)
 اگر هر بر طاش لعل بد خشان اولیدی پس لعل و طاشک قیمتی یکسان اولوردی یعنی ایکسنک
 بر اولوردی قیمتی ایددی قبل الوجود اولانک اعتباری زیاده ایش کثیر الوجود اولاندن (حکمت)
 نه هر که بصورت نیکوست سیرت زیبا دروست کار اندرون دارد نه پوست) (بصورت یا حرف
 ظرف) (سیرت زیبا بیانیست سیرت خلق معنایند در) (زیبا صفت مشبهه در یا راشق و یا فشق دیمکدر
 (دروست اصلنده در اوست اوضیری که به راجعدر) (اندرون بونده قلب معنایند در) (پوستدن
 مراد ظاهر حالدر) (محصول ترکیب) بویله دکلدر که هر کچسه صورتده ابودر سیرت زیبانه در
 یعنی هر کس که صورتده و سپاده ابو و کوزلدن او یله دکلدر که انده سیرت زیبا و اخلاق حسنه
 اوله بلکه بعضی بویله و بعضی خلافتده در زیر ایش قلبکدر پوستک دکلدر یعنی مصلحت
 باطنکدر ظاهرک دکلدر حاصلی هر کسک باطننه نظر ایلک کرک ظاهرینه دکل (قطعه)
 توان شناخت یک روز در شما ثل مرد * که تا کجاش رسید ست پایگاه علوم) (شناخت بونده
 شناختن معنایند در) (شما ثل مرد لایه) (در اخلاق مرد دیمکدر مرهوند) (که حرف
 بیان تا حرف انها) (کجاش ضمیر مرده راجعدر) (پایگاه یانک سکونیه مرتهبه دیمکدر) (علومه
 اضافت لایه) (محصول بیت) آدمک اخلاق و اطوارندن بر کوندن بیلک ممکندر که نه به دکل
 ابر شمشدر مرتهبه علومی یعنی اخلاق و اطوارندن کشتنک مرتهبه و مقام علومی نه حدده
 و اصلدر بیلک اولور) (ولی باطنش ایمن میباش و غره مشو * که خبث نفس نکرد د بسالها
 معلوم) (ولی ادات استدراک) (باطنش ضمیری مرده راجعدر) (که حرف تعلیل خبث نفس لایه
 (محصول بیت) اما باطنندن امین و مغرور اوله زیر اخبایست نفس بی لاله معلوم اولمز) (نحو یف)
 هر که باز رکاز سیرد خون خود ریزد) (محصول ترکیب) هر کچسه اکا بر لاله یل و عناد ایلر سه
 کندنی قاتی دو کر یعنی کندنی کندنی هلاک ایدر زیر اکا برله چیقشاماز (قطعه) خویشن را
 بزرگ می بینی * راست گفتندیک دو بیند لوج) می بینی فعل مضارع مفرد مخاطب کورر سین
 دیمکدر) (خویشن مفعول اولی) (و بزرگ نانیسی) (راست بونده کرچک معنایند) (بیند فعل
 مضارع مفرد غائب کورر دیمکدر بیندندن) (یک مفعول اولی) (ودو نانیسی) (لوج لامک ضمی
 و جیم عربله شاشی دیمکدر احوال معنایند) (محصول بیت) خطاب عام طریقه یله پیورر که کندیکی
 او او کورر سین کرچک دیدیلر و یادیشلدر که شاشی بری ایکی کورر یعنی سن غر و و تکرر کندن
 کندیکی او او کورر دکل شاشنک بری ایکی کورر یکی کی فاسد درز براونه سی یوقدر (زود بینی شکسته
 پیشانی * تو که بازی بسر کنی با قوج) (زود زانک ضمیمه تیر دیمکدر ظرف زماندر) (بیننک
 شکسته مفعول اولی) (و پیشانی نانیسی بازی او یون دیمکدر کتنک مفعول صریحی) (و بسره
 (با قوج غیر صریحی) (قوج لفظ مشترکدر ترکیله فارسی بیننده) (محصول بیت) تیر زمان
 الکی شکسته کورر سین سن که باشکله قوچله او یون او بنار سین یعنی کله کله قوچله طوقه و ر سین
 ترکیده قوج جیم بحمله در قافیه رعایتی چون بونده عربی او قنور فندبر) (پند) (پنجه باشیر و شست
 باشیر کار خرد مندان نیست) (معلوم اوله که بونک کیلر بمقدوره ملخظدر) (باشیر یا حرف
 و صا خبت و یا حرف صله) (باشیر یا حرف صله) (محصول ترکیب) (ارسالنه پنجه طو شمع

و یا ارسلانه پنجه اورمی و بومرونی شمیره اورمی عقلا ایشی دکلدر زیر انلر کندنی نهله که به
 صالماز و مضرتدن احتراز ایدر (بیت) جنک و زور اوری مکن بامست * پیش سر پنجه در بغل نه
 دست (زور اورو صف ترکیبدر) آور بدندن زور کتوری (و یا حرف مصدر زور اورلک دیمکدر
 بامست یا حرف مصاحبت) پیش سر پنجه لامیه (سر پنجه قوی وغالب معناسنه در) بغل بانک
 و غین مجیه نک فتحه لیه قولتی دیمکدر (نه نونک کسری و هاء اصلیه ایله فعل امر مفرد
 مخاطبدر) نهیدندن مستقبلا تده نونک فتحه مستعملدر (نه نهادندن ینلر سهو الیشلر) دست
 مفعول صریحی (و در بغل غیر صریحی) و پیش طرف مکانی (محصول بیت) مست ایله جنک
 و زور کتور یجلاک ایلله یعنی انکله محاربه و مقاتله ایدوب اکاقوت بازوی کو سترمه پس قوی
 و غالب کیمسه نک او کنده الکی قولتو عکه قوی یعنی انکله جنک و جدال ایدوب خصوصت
 و سترمه (تخذیر) ضعیفی که با قوی دلاوری کند یار دشمنست در هلاک خویش
 ضعیفی یا حرف وحدت (که حرف بیان و یا حرف رابط صفت) و یا حرف مصاحبت (دلاور
 وصف ترکیبدر آور بدندن بهادر معناسنه در) یار دشمن لامیه (هلاک خویش ده بوبله در
 محصول ترکیب) برضعیف که بوبله برابر دلاورلک ایلله و اکا بهادر لاتی کو سترمه یعنی اکا بهادر لاتی
 صتا و کندنی اکا کوره دلیر طوته کندنی هلاکنده دشمنک معین و ناصریدر (قطعه) سایه
 پرورده راچه طاقت آن که رود بامبارزان بقتال) سایه پرورده کولکه ده بسلامت (یعنی ناز و نعمت
 ایچنده یوموش) و را دادات تخصیص (طاقت آن لامیه در) که حرف بیان (یا حرف مصاحبت
 مبارز بهادر دیمکدر) و الف و نون ادات جمعدر (بقتال یا حرف صله) قتال مفاعله بانک مصدر
 نایدیدر (بامبارزان روده ده) قتاله ده متعلق اولتی جائز (محصول بیت) سایه پرورده نک نه قدرت
 و طاقتی اوله اول نسته به که بهادر ارلر له جنکه و قتاله به واره (سست باز و بجهل میفکند *
 پنجه بامرد آهنین چنگال) سست باز و وصف ترکیبدر بازوی ضعیف کیمسه دیمکدر (بجهل
 یا حرف مصاحبت) میفکند فعل مضارع مفرد غائب براغور دیمکدر (پنجه مفعول صریحی
 و بجهل و بامرد غیر صریحی) مرد آهنین چنگال بیابنده در آهنین چنگال وصف ترکیبدر
 دمور قینقلی (یعنی پنجه لی دیمکدر) محصول بیت ضعیف بازوی اولان کیمسه چهلله دمور پنجه لی
 اولان کیمسه به پنجه براغور یعنی انکله پنجه طوتشور آهنین چنگال قوی بازو بدندن کلبتدر و حکم
 پنجه ابدن عبارتدر (توبیخ) هر که نصیحت نشود سر ملامت شنیدن دارد) سر بونده سودا
 و هوس معناسنه در (محصول ترکیب) هر کیمکه نصیحت دیکلر یعنی قبول ایلز ملامت ایشتمک
 سودا سبن طوتار حاصلی ازار لمتی سودا سبن طوتار (یعنی ازار لمتی استر بیت) چون نیاید نصیحت
 در کوش * اکرت سرزنش کنم خاموش (نصیحت در کوش تقدیری) نصیحت در کوششدر
 (اکرت سرزنش کنم تقدیری) اکرت سرزنش گفت (و یا اکرت سرزنش کنم در) خاموش فعل
 امر مفرد مخاطبدر ایدر اسم اول دیمکدر (محصول بیت) چونکه نصیحت قولنکه کر مزار کربن
 سکا تو بیخ و سرزنش ایدر اسم اول (لطیفه) بی هیزان هیزمندان را نتوانند دیدن همچون
 سکان بازاری سکا شکار برایشند و مشغله برارند و پیش آمدن نیارند) سکان بازاری بیابنه (سکا
 شکار بیه بوبله در) مشغله غوغا (برارند قالدردر دیمکدر) نیارند فعل نئی مستقبل جمع غائبدر
 (بار بدندن قادر اولمازلر دیمکدر) بره صدری دخی یار سندن در قدرت معناسنه (پس نیاردی
 ارستن دن اخذ ایدن سهو الیش (محصول ترکیب) هیز سزلر هیزلیری کورمه قادر اولمازلر
 یعنی انلرله برابرلک ایده مزل و معارضه و مقابله قبله مزل بازار ایلیری کی که آوایی کوردر و غوغا
 و غوغو قالدردر یعنی ایدرلر و ایلیری کلکه قادر اولمازلر (تخذیر) سقله چون بهیز با کسی

رو این صلب علی و سروری

ردشعی

بر نیاید بخشدش در پوستین افتد) بر نیاید چیشامز (یعنی مقابله و معارضه ایده من) (محصول ترکیب)
 سقله کیمسه یعنی دخی و ناکس چونکه هیزده و یا هیزله بر کیمسه ایله چیشامز یعنی مقابله و معارضه
 ایده من خباثله غیثه دوشر حاصلی اردنجه قدح ایلکه یا شلر (بیت) کند هر آینه غیث حسود
 کونه دست * که در مقابله کنکش بود زبان مقال) هر آینه البته دیمکدر (غیث غین مجیه نک
 کسری و بانک فتحه بر کیمسه نک اردنجه غائبانه سو یلکه درلر شول سوزی که ایشتمدنی تقدیرجه
 مفهوم اوله اگر اول سو یلدیکی سوز کر چکسه غیث درلر و اگر کذب و دروغ ایشه بهتان درلر
 (حسود کونه دست یابنده در) کونه دست و صف ترکیبدر قصد الی دیمکدر نسته به قادر اولمیان
 کیمسه ده مستعملدر (که حرف تعلیل) کنشک کاف اول عربی و مضمر مندر (و کاف انی مجعی
 معلوم اوله که نون ساکنند صکره اخرد) کاف واقع اولسه البته مجعیدر فاحفظ (شین
 ضمیر حسود را جمعدر) امام غناده مقاله مقیددر (محصول بیت) حسود کونه دست یعنی عاجز
 بی قدرت البته غیث ایدر حاصلی غیث قومازلر بر مقابله ده زبان مقال کنشک و اور یعنی دلی طوتاور
 نقطه قادر اولمازلر (کنشک کاف مجعیدر ضعیف فصحی درین خطا سو یلش (شکایت) اگر جور
 شکم نبستی هیچ مرغی در دام نیفتادی بلکه صیاد دام نهادی) (چور شکم لامیه) (نبستی
 یا حرف حکایه) (مرغی یا حرف وحدت) در دام در حرف صله (نیفتادی یا حرف حکایه
 صیاد مبالغه ایلله اسم فاعلدر آویجی دیمکدر) نهاده فعل نئی حال ماضی مفرد غائب (و یا حرف
 حکایه) (محصول ترکیب) کر چور شکم دوق ایشم سه یعنی آچلق یلاسی یوغیش سه هیچ پرور غ
 دامه دوشمزدی بلکه آویجی دوزانی قورمزدی زیر او غزدردی اولسه مرغ دامه وارمزدی
 (عبرت) حکیمان در دیر خورند و عابدان نیم سیر و زاهدان تاسدرمی و جوانان ناطق بر کبرند
 و پیران ناعرق کنند اما قلندران چندان که در معده جای نفس نماند و بر سفره روزی کس
 حکیم کچ کچ (یعنی سیرک برلر تا کیم طعم هضم اوله و عابدلر نیم سیر (یعنی تمام طوطا زلر) (ناحرف
 انتها) (سدرمق مصدرک مفعولسه اضافتدر رمق سدر دیمکدر) (رمق جانک صوبکدر) (مراد
 اولیچک چه یک برلر دیمکدر) (ناحرف انتها) (طبقدن مراد ایچندن یک بین اسه ایدر صحن
 و تپسی و طلاس کی) (بر کبرند قالدردر دیمکدر) (تابنه حرف انتها) (عرق کبنددر لبلر دیمکدر
 (معهده میمک فقی و عینک کسری و میمک کسری و عینک سکونیه انسانده حیوان چشمنک
 شیردانی برنده مستعملدر) (یعنی تحریف ایدوب شیردن دیدکلریدر) جای نفس لامیه در) (نماند
 فعل انی مستقبل مفرد غائب قالمه دیمکدر) (روزی کس لامیه) (محصول ترکیب) حکیملر سیرک
 یک برلر تا کیم سیدکلری هضم اوله و عابدلر یارم طونجه یعنی تمام طوطی اولنجه ییزلر و زاهدلر
 سدر مقیمه یعنی جاتی تنده حفظ ایلک مقدارنجه حاصلی اولیچک چه و جوانلر اوکلرندن ظرف
 طعام قانقجه یعنی ایچنده اولانی دو کدنجه و پیرلر درلنجه اما قلندردر اولقدر برلر که معده ده نفسه
 بر قالمه و سفرده کیمسه نک رزقی و نفقه سی یعنی جوانلر طبقده یک قالماینجه برلر اما قلندردر
 سفرده اتمک دخی قالماینجه برلر و جازدر که خورند فعل امر غائب اوله یعنی هر طائفه مذکور
 اولان مقداری ییسونلر دیمک اوله (بیت) اسیر بند شکم راد و شب نگیرد خواب * شبی معده
 سکی شبی زدنلکی) اسیر بند شکم لامیه و بیابنده در (بند شکم مجازدر) (ورادات تخصیص) (نکیردک
 خواب فاعلی) (واسیر بند شکم مقدم مفعولی) (و دوشب ظرف زمانی) (شب یا حرف وحدت
 (معهده میمک کسری و عینک سکونیه ذکر اولان کی در) (سکی به اضافتی بیابنده در) (و یا حرف نسبت
 طاشه منسوب معده دن) (یعنی زیاده طوقلندن طاش کی یکشمس معده دن دیمکدر) (دلتک
 وصف ترکیبدر کولکی طار) (و یا حرف مصدر کولک طار انی دیمکدر) (محصول بیت) شکم قبدینه

مطلوبه

ردشعی

اسیر اولان کچه بی ایکی کچه اویقو طومر یعنی ایکی کچه اویقو وایاز بر کچه زیاده جوق يك
 يك نقتادن و بر کچه طام یعنی بيك بولد یعنی اجلدن کوکلی طار لغندن (وعظ) مشورت
 بازان تهاست و سخاوت باه فسادن کلاه (محصول ترکیب) زتلره مشورت فاسد درو مفسدانه
 سخاوت و کرم کلاه زیرا فساد يك از د یادینه باعذر (یت) ترجم بر پلنک تیرزدان * ستمکاری
 بود بر کوفتدن پلنک تیرزدان بیابنه در (ستمکار ظالم دیمکدر) و یا حرف مصدر (محصول یت)
 کسکین دیشلی قلنه ترجم ایدوب اتی اسرکک ستمکارلیقی یعنی ظالم قدر قیونلره حاصلی ظالمه
 مهر و محبت مظلوملره جفا و ظلم در دیمکدر (پشد) هر کرا که دشمن در پیشست اگر نکشد
 دشمن خویشست (محصول ترکیب) هر کچک که دشمن او کند در اکر اتی اولدر مژسه
 کندی به دشمن در زیرا دشمن فرصت بولنجبه اتی اولدر (یت) سنک درد ست و مار بر سر
 سنک * خیره رای بود قیاس و درنک (خیره رای وصف ترکیب در الحقی فکر لی دیمکدر) و یا
 حرف مصدر در الحقی وضعیف فکر لیک دیمکدر (درنک دالک فحقی و کسر یله و رانک
 فحقیله اکلفنک دیمکدر) (محصول یت) طاش الکده اوله ویلان بر طاشک اوزرنده اوله الحقی
 فکر لیکدر قیاس و درنک یعنی اورایمعی و اورمایمعی دیوقیاس و تردد ایلمک فکرک فسادند در
 (و کروهی از خرد مندان بخلاف ابن مصلحت دیده اند و گفته اند که در کشتن بند یان تأمل
 اولیترست بحکم آن که اختیار باقیست توان کشت و توان هشت تا اکر بی تأمل کشته شود
 محتملست که مصلحتی فوت شود که تدارک مثل آن ممکن باشد) کروهی یا حرف وحدت (کروه
 کافی عجمک و رانک ضمیر یله بلوک معناسنه در (کشتن بند یان مصدرک مفعولانه اضافتیدر
 بندی بند باغ معناسنه در که عریجه قید دیرل (و یا حرف نسبت بنده منسوب دیمکدر یعنی
 محبوس (وائف و نون ادات جهمدر محبو سلر دیمکدر بعض نسخه ده بند کان واقعدر) کشت
 کشتن و هشت هشتن معناسنه در صالیو یرمک یعنی ترک ایلمک (تا حرف تعلیل) کشته شود
 اسم مفعول در مفعول اوله دیمکدر (محتمل اسم فاعلدر افتعال بایندن) (که حرف بیان) (مصلحتی
 حرف وحدت) (که حرف رابط صفت و یا حرف بیان) (تدارک مثل آن مصدرک مفعولانه
 اضافتیدر و لامیه در) (ممنوع اسم فاعلدر افتعال بایندن) (محصول ترکیب) اما بر بلوک عقلا دن
 بونک خلافتی مصلحت کور مشلدر و دیمشکر که محبوسلری قتل ایلمکده تأمل اولیر کدر یعنی قتلنه
 عجله ایلمک ترک اول سبیلکه که اختیار باقیدر قتل ممکن و ترک ایدوب ازاد ایلمک ممکن زیرا اکر
 تأمل سر قتل اولور ایسه احتمالدر که به مصلحت فوت اوله که اول مصلحت بکینک تدارکی
 ممکن اوله یعنی قتل سبیلکه فوت اولنجبه تدارکی ممکن اولور بهر حال (مشوی) نیک سهلست
 زنده بی جان کرد * کشته رایاز زنده نتوان کرد) نیک بونک کی بر زده بحکم معناسنه در فحقی
 آساندر دیمک اولور (زنده کردلک مقدم مفعول صریحی) و بی جان غیر صریحی (و کرد کردن
 معناسنه در) (و کشته نتوان کردلک مفعول اولی) (وزنده مفعول ثانیه سی) (و باز زمان معناسنی متخنددر
 (محصول یت) فحقی قولیدر زنده بی جان سر ایلمک یعنی زنده نیک حائن المی اما مفعولی بنده جانلی
 ایلمک ممکن دکل (شرط عقلست صبر تیر انداز * که چور و تارکان تیر انداز) شرط عقل
 لامیه و مقیدم خبر (و صبر تیر انداز مؤخر مبتدا و لامیه) (و تیر انداز وصف ترکیبدر اندازیدن
 انداختن دن دینلر سهو ایلمشکر) (که حرف تعلیل) (از کان رفته متعلقدر) (باید فعل فی مستقبل
 مفرد غائب) (بازینه دیمکدر) (محصول یت) شرط عقلدر تیر اندازلک صبری یعنی اوقی آغازدن اول
 دوشه جک یری ملاحظه ایلمک ترک زیرا چونکه اوقی یادن کندی یعنی جبقدی بنده عودت
 ایلمز (نصیحت) حکیمی که با جهال در افتاد باید که عزت توقع ندارد) بعض نسخه ده توقع

رد این بند علی و سروری

عزت واقعدر اضافتله (و جاهلی که بزبان آوری بر حکیمی غالب آید عجب نیست که سنکست
 جوهری رای شکند) یعنی بر حکیمکه جهله ایله جمع اولوب مختلط اوله کر کدر که انلردن عزت
 ابد ایلمه و بر جاهل که تکلمه بر حکیمه غالب اوله عجب دکلر که طاشدر جوهری کسر ایدر
 (یت) نه عجب کفر و رود نفسش * عندلیبی غراب هم قفسش) نه حرف فحقی (فرورود
 لغتده اشاعه کیده دیمکدر اما استعمالده باقی معناسنه در تنکه ترکیده سسی باندی دیرل (نفسش
 شین ضمیر استمار قبل الدکر طریقه عند لیه راجعدر) (عندلیب بایله دیرل) (و یا حرف وحدت
 (غراب مبتدا) (و هم قفس خبری وجهه صفت عندلیب در) (قفسی عرب صادله استعمال ایدر
 و عجم سینه) (محصول یت) نه عجب یعنی عجب دکل اگر نفسی تارسه عندلیبک که غراب هم قفسی
 اوله یعنی قفسه شی اوله (حاصلی غرابک آوازی عندلیبک آوازی بی بصرسه عجب دکل) (یت)
 کره زمند زاو باش جفایی بینه * تادل خویش نیازارد و درهم نشود) او باش جمع صیغه سبیله
 مستعملدر اولندان معناسنه و به ضمیر دیرلر که مفردی پوش در قلب بهض طریقله جمع اولدی
 (جفایی یا حرف وحدت و یا حرف تنکیر) (نا حرف تنبیه) (دل خویش لامیه) (و نیازارد مقدم مفعول
 نیازارد لغظ مشترکدر فعل فی مستقبل ایله نهی غائب بینه انجبه و یا انجمنین دیمکدر) (درهم
 لغتده قر شمرش دیمکدر اما بونده بحضور معناسنه در) (نشودینه مشترکدر بحضور اولیه و یا
 اولسون دیمکدر) (محصول یت) اگر هر زمند ارادل و اسافلدن جفا که درسه البته کندی
 کوکلی انجمنیه و یا انجمنسون و بحضور اولیه و یا اولسون (سنک بد کوهرا کاسه زرین شکند *
 قیمت سنک بفرزاید و زر کم نشود) سنک بد کوهر پیایه (کاسه زرین ده بویله در) (زر التون
 (و یا حرف نسبت) (و نون حرف ناکید) (شکند فعل مضارع مفرد غائب فعل شرط واقعدر صبر سه
 دیمکدر) (قیمت سنک لامیه بفرزاید فعل فی مستقبل آرمز) (یعنی زیاده اولماز) (قیمت زر مبتدا) (و نشود
 خبر مبتدا) (و کم خبر نشود در و اسمی تحتند قیمت زره راجع ضمیردر) (محصول یت) سنک بد کوهر
 یعنی بد اصل اگر التوندن کاسه بی سیر سه یعنی شکست ایدر سه اول سنک کفیتی زیاده اولماز (و کاسه
 مکسورک زری قیمتی اکسیر) (حاصلی کسر یله جوهر یته نقصان کلز که قیمتدن غاله) (و قیمتنه نقصان
 کلد) (بویث ضرب مثل حکمنده واقعدر زیاده شهرتدن (لطیفه) خرد مند برا که در زمره
 اجلاف سخن صورت بینه د شکفت مدار که آواز بر بط باغله دهل بر نیاید بوی غیر از کندی سیر
 فروماند) خردمند بر ارا حرف تخصیص (که حرف بیان) (زمره زنگ ضمی و میلم شکو یله بلوک
 معناسنه در) (اجلاف اضافت پیایه در) (اجلاف جملک جهمیدر غلبه طبیعی یابس اولان کیمسه یلدیرل
 (ممنوع بیدلک مفعول اولی) (صورت ثانیه شکفت شینک و کافک ضمه ل یله و کسر ل یله عجب معناسنه
 اسمدر کسر سه به تخصیص ایدلر بیلر ایمش) (مدار فعل نهی مفرد مخاطب طومد دیمکدر) (که حرف
 تعلیل) (آواز بر بط لامیه) (بر بط ایکی بایک قحخر یله و سکون رابله قو زدر) (یا حرف مصاحبت) (غلبه
 دهل لامیه) (بر نیاید جیمماز یعنی طاول یا نجه آوازی ظاهر اولماز) (دهل دالک و هالک ضمه ل یله طاول
 معناسنه در) (بوی غیر لامیه غیر عینک فحقی و بایک کسر یله کوزل فوقولی اون کی بر زنده در) (کند
 سیرده لامیه در) (کند کاف عجمک فحقی و سکون نوله چر کین قوقویه دیرل) (سیر سینک کسر یله
 صر مساق معناسنه در) (فر و ما د فعل مضارع مفرد غائب بونده مقلوب اولور دیمکدر
 (محصول ترکیب) بر عافلک که اجلاف و اسازل بلوکنده سوزی صورت بقلماز یعنی انلر اسنده که
 سوزی رونق و التفات بولوب سموع اولماز عجب مدار (یعنی عجب طومه زیرا قو ز آوازی طاول ایله
 جیمماز) (یعنی طاول بایند آوازی ایشیدار و غیر قوقوسی صر مساق قوقوسندن مقلوب اولور) (یعنی
 صر مساق قوقوسی غیر قوقوسین بصار) (زیر الطیف قوقونک خبیث قوقو بایند طهوری اولماز

رد شرح جیمما

طرف (يك نفس برنفسده ديمكدر) شين لعل ياره په راجه ددر (نشكني فعل نني مستقبل مفرد مخاطب صميمه سين ديمكدر) يعني كسر ايلبه سين (محصول ييت) برطاش نېچه ييلده بر لعل ياره سي او لور زنه ار نارنفسده آني طاشله كسر ايلبه سين بويت پكن نتره تمام توپر وتنظير در (تشبيه) عقل در دست نفس چنان گرفتارست كه مرد عاجز در دست زن گرېز) دست نفس لاميه در بجزاز (مرد عاجز بيانيه) زن گرېزه بويه در (كړ زكاف عجمك ضمي وراك سكوني وياك ضمله زويل وقوتلي وزرك ديمكدر (محصول تركيب) عقل نفسك الله انجلين گرفتار در كه عاجز ار قوتلي هورت الله (ييت) در خرمي بر سراني بيند * كه ياك زن ازوي براي بلند) در خرمي بيانيه در ياه بطئله (بر سراني يا حرف وحدت) كه حرف رابط صفت (ياك زن لاميه در عورتك آوازي) وي عجم غايدر صرايه راجع (براي چبقار ديمكدر (محصول ييت) اول اولك اوزينه شلاك وشاديلق قپوسني بغله يعني قبه كه آكدن عورتك آوازي بوكسك چبقه يعني عورتك آوازي طشره ده اولان خلق ايشيده (حكمت) راي بي قوت مكر وفوسولست وقوت بي راي جهل وجنون) راي فكر ديمكدر (بي قونه اضافتي بيانيه در) يعني بي قوت عقل مكر وفوسون عطف تفسيرى قبيلندند زائد وي فائده ديمكدر (قوت بي رايده بيانيه در) يعني قوت عقل بي راي وتدبير جهل وجنوند (محصول تركيب) راي خالص بي قوت عقل بي فائده وي شيجه ايشدر وعقل بي راي وتدبير صافي جهل وجنوند حاصل راي وتدبيره عقل لازمدر وعقله راي وتدبير لازمدر يعني هرايشده عقل ور اي يله اولق كرك (ييت) تمير بايد وتدبير وعقل انكه ملك * كه ملك ودولت نادان سلاح جنك خداست) تمير (ياه اول اسلوب عجم اوزره ضرورت وزن ايچون حذف اولمشدر (ملك لفظ مشترك در ملكت وسلطنت بيونده بونده ايكنسده ده صاغ وار) كه حرف تعليل (دولت ملكه معطوف ونادانه مضافدر لاميه ايله (سلاح جنك خدا لاميه در) (محصول ييت) انسانه تمير وتدبير وعقل كرك اندنصكره ملكت وسلطنت زير نادانك ملكي ودواني خدا ايله جنك ايلكه برافدر (يعني خدا نك امر ونهيته مخالف ايلكه سبيدر (تربيت) جوانمردى كه بخورد وبدهد به از عابدى كه روزه دارد ونهد) جوانمردى يا حرف وحدت (كه حرف رابط صفت (عابدى يا حرف وحدت) كه حرف رابط صفت (روزه داردك مقدم مفعولى اورج طونه ديمكدر) نهد فعل مضارع مفرد غائب قويه ديمكدر (يعني صفليه وحفظ ايلبه) حاصل اذخار ايلبه (محصول تركيب) برسخي كېسه كه بيه وغيرى به بدل ايلبه بكدر شول عابدين كه صائم اوله وكندى بيه وبته كندى ايچون حفظ ايلبه (مطاييه) هر كه ترك شهوت از بهر قبول خلق كرده است از شهوت حلال در شهوت حرام افتاده است) ترك شهوت مصدر ك مفعولنه اضافتدر شهوتدن مراد لذت دنياه در (بهر اذات تطيل) قبول خلق مصدر ك فاعله اضافتدر يعني خلقك مفعولى اولنچيچون (شهوت حلال وشهوت حرام بيانيه در) (محصول تركيب) هر كېكه آرزو ولذت دنياى خلقك قبولچون ترك ايلشدر يعني پرهيز كار مرئاض اكلسونلر ديو لذارند دنيا دن كسان لذت حلالدن لذت حرامه دوشمشدر زير ايلديكي وضع ربا ايله در ربا ايله اهل تحقيق قنده كفر در العبادالله تعالى (ييت) عابد كه نه از بهر خدا كوشه نشيند * بچاره در آيينه ناريك چه بيند) كه حرف بيان (نه حرف نني مضاده نشينده مقيددر) كوشه نشيندك ظرف مكاني در دستدر بيه (از بهر خداده اكا متعلقدر) در حرف ظرف (آيينه ناريك بيانيه) (چه اذات استفهام) بيند فعل مضارع مفرد غائب نه كورر ديمكدر استفهام انگارى طر بقله يعني كورمز (عابد مبتدا وما بعدى صفتي) بچاره مبتدا ناني (وجه بيند خبر ناني وثاني خبر بيله خبر اول بچاره عابد دن بدل اولمده

جائزدر (محصول بیت) باید که خدا اینجا چون گوشه ده اتورمه یعنی الله اینجا چون گوشه نشین اولیه
دیا اینجا اوله بچاره باید قراکلی آینه ده نه کوزر یعنی آینه قلی که ربار نکیله با سمنش اوله اند
نور و فیض خدا همکس ایلز (لطیفه) اندک اندک خیلی شود و قطره قطره سبلی کرد و یعنی
آنان که دست قدرت ندارند سنک خرده نکه دارند تا بوقت فرصت دمار از دماغ ظالم برارند
اندک اندک تا کید لفظی (خیلی یا حرف تنکیر بونده جوق دیمکدر (شود اولوردیمکدر (وقطره
قطره بته تا کید لفظی (سبلی یا حرف تنکیر (خیلی و سبلی یا بینه حرف وحدت دین لذت
کلامدن بیخبر ایش (کرد فعل مضارع مفرد غائب شود کپی صیورت معنائی افاده ایدر
اولوردیمکدر حضرت شیخ معنای مرادی یعنی ایله شرح ایدوب پیورر (آنان آنک جیمیدر اولوردیمکدر
(که حرف رابط صفت (دست قدرت بیانه (ندارند طومرزل یوقلقدن گاتندر (سنک خرده
ترکیب مزجی در (سنک ریزه کپی طاس اوای دیمکدر ترکیب اضافی اولقبیده قابلدر (نکه دارند
فصل امر جمع غائب حفظ ایلسوندر دیمکدر فعل مضارع اولی ممکنر امکان بعید ایله
(تا حرف تعلیل یا حرف ظرف (وقت فرصت لامیه (دمار دلک قحی و کسریله انتقام معنائی در
(دماغ دالک کسریله بونده باشک ینبسی مراد در (براند چقاره در دیمکدر (محصول ترکیب
ازاجق ازاجق برنسته بری برینه منضم اولنجه جوق اولورد مثلاً صوف قطره برینه جمع اولنجه
سبل اولورد بونک معنای بودر که شونلر که دست قدرتری یوقدر یعنی برنسته قادر دکلر استک
خرده بی حفظ ایدر و یا حفظ ایلسونلر تا کیم فرصت وقتند نلالمک دماغندن انتقام حاصل
ایدلر یعنی دماغنی جیمدر حاصلی اذن انتقام ایلر یعنی اقی هلاک ایدلر دیمکدر (بیت)
و قطره علی قطر اذا انفتت نهر و نهر الی نهر اذا اجتمعت بحر (قطر لفظاً مرفوع مبتدا
علی قطر جار مجرور یله انفتت متعلقدر (انفتت فعل ماضی مفرد مؤنث غایبه در افتعال یابندن
اصلی او انفتت ایدی قبل نام افتعال و او واقع اولدی تا حرفدر حروف مهموسه دن و او حرفدر
حروف مجهوره دن ینهماده متاخر و تباعد واقع اولدی یعنی چون وای تابه قلب ایدوب تابی ناده ادغام
ایدلر انفتت اولدی (نهر لفظاً مرفوع خبر مبتدادر (و نهر لفظاً مرفوع مبتدا (الی نهر
اجتمعت متعلق اجتمعت انضمت معنائی متضمن اولدو یعنی چون الی ایله تعدیه ایدلدی (بحر لفظاً
مرفوع خبر مبتدادر (محصول بیت) طبله طبله اوزره جن متفق اولسه ارمق اولورد یعنی قطرات
بری بریله مجتمع اولسه نهر اولورد و نهر نهر یله مجتمع اولسه بحر اولورد یعنی انهار بری برینه منضم
اولسه بحر عظیم اولورد (بیت) اندک اندک بهم شود بسیار * دانه دانست غله در انبار
دانستی هاه رسمی و همزه بختلبه ایله یازنلر املا دن آگاه دکلر ایش (محصول بیت) ازاجق
ازاجق بری بریله جمع اولیچق جوق اولورد کوزمری سین که انبار غله دانه دانه در یعنی دانه در
بری بریله جمع اولوب برانبار طوب طولو اولورد (غله غینک قحی و لامک تشدید یله نور کیچه
نخل دید کاریدر (حکمت) عالم را نشاید که سفاقت از عای بچل در ککذرائد که هر دو
طرف را زیان دارد هیت ان کم شود و جهل این مستحکم) عالم را اادات مقول (که حرف
بیان (سفاقت مصدر در سفا و یعنی حسن یابندن زیر بولفت ایکی بایدن مستعملدر علم
و حسن علمدن مصدر سفا اما حسن دن سفا و سفاقت کلور (بونده حاکم نقیضی مراد در (عای
جاهل معنائی در اصلنده بیم مشدد در اما بجم تخفیف میله او قور (بجم یا حرف سبب (در حرف
تا کید (گذراند فعل مضارع مفرد غائب بچور دیمکدر (یعنی بجم سببیه سفاقتی ترک ایلله (جاصلی
سفاقتندن اغراض عین ایلله (که حرف تعلیل (هر دو طرفدن مراد عالم و عاید رادات صله (هیت
آن لامیه اشارتدر عالم (کم بونده ناقص معنائی در (جهل این لامیه اشارتدر عای به (مستحکم محکم

ردیفی

رد شرح چینی

مستحکم ده قیاس اسم فاعل
وزنی او ز رینه کلمات ابدی
زراستحکم فعل لازم در اندین

(یعنی قوی دیمکدر) (محصول ترکیب) عالمه لایق دگدر حلم سببیلہ عامیدن صادر اولان سفاہتی
 اہمال ایدوب ترک ایلہ یعنی ایلدیک سفاہتہ مقید اولوب ۹ دینجہ زبرا ایکی جانبہ یلہ زیان
 ویرر عالمک ہیئتہ نقصان ویرر وعامینک جہلی محکم اولور زبرا بونک اہمالیہ اکا غرور
 کلور کہ طغیانہ سبب اولور (یت) چوباسقلہ کوئی باطف وخوشی * فزون کردش
 کبر وکردن کثی) جوادات تعلیل (با حرف صقلہ) سقلہ الحقی ودنی کیسہ (فزون افزوندن
 محققہ زباده معنائہ اسیدر) کردد فعل مضارع مفرد غائب اولور دیمکدر (شین ضمیر معنادہ
 کثی بہ مقیددر کشیش تقدیرندہ) کردن کش معنادہ معنائہ در (محصول یت) چونکہ
 ایلجہ (یعنی دنی بہ وسفہہ اطفالہ وایلکک سوز سولہ سین کبری وعنادی زباده اولور
 (یعنی وسوسہ بہ دوشر کہ بندن فور قدیغدن بکا ملایم سولردیو) (موعظہ) معصبت
 ازہر کہ صادر شو دنا پسندست واز علما ناپسند تر کہ علم سلاح جنگ شیطانت و خداوند
 سلاح راجعون باسیری برند شرمساری بیشتر بود (معصبت یعنی کنایہ وعصیان) ناپسند
 نامقبول دیمکدر (زبرا خدایہ خلاف وشیطانہ طاعتہ) (واز علما اماندادن) ناپسند تر
 نامقبول کدر (کہ حرف تعلیل) (علم مبتدا) (سلاح جنگ شیطانت لامبہ لرد) (وخیر مبتدا) (واو
 حرف جال) خداوند سلاح لامبہ صاحب سلاح دیمکدر (ورادات مفعول) (چون حرف
 تعلیل) (با حرف مصاحبت) (اسیری یا حرف مصدر) (رند فعل مضارع جمع غائب ایلدہ لرد دیمکدر
 (خداوند مفعول صریح) (وباسیری غیر صریح) (شرمساری مبتدا) (وبا حرف مصدر بیشتر بود
 خبر مبتدا وجملہ اسمیہ جواب تعلیل (محصول ترکیب) عصیان وکنایہ هر کیدن کہ صادر
 اولور سہ نامقبولدر (اماندادن نامقبول کدر زبرا علم سلاح جنگ شیطانتدر) (یعنی شیطانتہ
 جنگ ایلکہ براقدر و پراق صاحبی چونکہ اسیر لکک ایلدہ لختال زباده لک او اور) (مشوی)
 عامی نادان پریشان روز کار * بہ زدانشدن ناپرہیز کار) عامی نادان پسانہ (پریشان روز کار
 وصف ترکیبی وصف عامی ومبتدا و مصراع ثانی خبری) (دانشدن ناپرہیز کار پسانہ) (محصول یت)
 احوالی واموری پریشان عامی نادان پرہیز سز دانشدن یکدر (یعنی بوصفگی دانشدن
 اول صفتی عامی یکدر عامی بی چہل صفتدن تخرید ایلک کر کدر کم نادانہ اضافتی صحیح اولہ (یعنی
 عوامدن بر شخص معنائہ) (کان باینانی ازراہ افتاد * واین دو چشمش بود در چاہ افتاد)
 کان کہ حرف تعلیل ان اشارتد عامی بہ (با حرف مصاحبت باینانا دات نفی بینا صفت مشبہہ در
 بیشیدن کورہ کن دیمکدر) (وبا حرف مصدر باینانالہ دیمکدر افتاد واولہ دوشدی دیمکدر) (وین
 اسم اشارتدر دانشدنہ) (محصول یت) زبرا عامی باینانالہ بولدن دوشدی یعنی چہل و نادانالہ
 ضلالہ دوشدی امدانشدنک ایکی کوزی واریکن چاہ ضلالہ دوشدی (یعنی اول چہل ایلہ
 ضلالہ دوشدی و بوعملہ عامل اولدیغدن) (مطایبہ) هر کہ در زندکی نانش نخورد چون
 میرد ناهش نیرد) (محصول ترکیب) هر کیکہ در یلکنندہ وصاغافندہ (یعنی حال حیانتہ
 انکین یلر چونکیم اولور یعنی اولیجک آدن ایلرزل یعنی اکزل) (حکمت) بوسف عایہ السلام
 در خشک سالی مضر سیر نخوردی نا کر سکان را فراموش نکند لذت انکورزن بیوہ داند
 نہ خداوند بیوہ) خشک سال قور قاتی یل (وبا حرف مصدر مصرہ اضافتی لامبہ در) (نا حرف
 تعلیل زن بیوہ طول عورت) (محصول ترکیب) بوسف پیغمبر علیہ السلام مصرک قور قاتی
 یلندہ (یعنی خطای یلندہ طرق یزدی) (یعنی طریجہ یزدی) تا کیم آچلری فراموش ایلجہ
 یلکک کنندنی ایلر نہ ایلکک قصد ایلردی آچلر حالنی بک ایچون (زبرا اوزومک لذتی طول
 عورت بلور کہ فقیر و محتاجدر بیوہ صاحبی) (یعنی انکور اسی یلر) (زبرا امراد ایلدکک

۹ طغیانہ سببیلہ
 در (محمد اسعد)

اور اکل ایلر (مشوی) آن کہ در راحت و تنم زیست * اوچہ داند کہ حال کر شہ چیست
 (تنم فعل بایندن مصدر در نعمت ایچندہ اواق) (زیست فعل ماضی مفرد غائب دیرلدی
 دیمکدر) (کہ حرف بیان) (حال کر سند لامبہ) (محصول یت) اول کیسہ کہ نعمت و راحتہ تبش ایلدنی
 یعنی اندہ بودی و یکندی اول کیسہ نہ یلور کہ آچک حالی ندر (حاصلی اچک حالنی اول کیسہ
 یلور کہ اچلق چکمش اولہ) (حال در ماند کان کسی داند * کہ باحوال خود فرو ماند) حال
 در ماند کان لامبہ در (ماندہ عاجز کاف عجم حرف توسط ولف ونون ادات جمع) (کہ حرف رابطہ صفت
 (با حرف ظرف) (احوال خود لامبہ) (فروادات تا کیدر امامانہ مستعمل اولہ) عاجز معنائی
 افادہ ایلر (ماند بوندہ فعل مضارع مفرد غائبدر مانیدنن قاتی معنائہ مانندن دینلر
 غلط سولشار (محصول یت) عاجزلہ حالنی یکیسہ یلور کہ کندنی احوال واطوارندہ عاجز قالہ
 یعنی نیچہ دورلی عجز چکن یلور عاجزلہ حالنی (قطعه) ای کہ بر مرکب نازندہ سواری ہش دار *
 کہ خر خار کش مسکین دراب وکاست) ای حرف ندا بنادی محذوف تقدیری ای کسی کہ
 (مرکب نازندہ بیانہ یلجی و یورجی بنت دیمکدر یعنی چو یک وچاک مرکب) (سواری یا ضمیر
 خطاب اتلی سین دیمکدر) (ہش دار ہوشلہ فعل امر مفرد مخاطبدر اوصک طوط یعنی اوصلی اول
 حاصلی عقال او یار) (کہ حرف تعلیل) (خر خار کش لامبہ و یاسانیہ) (خار کش وصف ترکیبی در
 دیکن چکچی دیمکدر) (مسکینہ اضافت بیانہ در بایہ بطنبہ) (خرہ خار کش صفت اول اولجہ
 مسکین صفت ثانی اولور پس ایکی اضافت بلہ بیانہ اولور تا مل) (محصول یت) ای شول کیسہ کہ
 یلجی مرکب (یعنی بنت اوزرہ سوار سین عقال باشیکہ دیوشر) (یعنی جمع ایلہ و بیہوش
 وغافل یوریمہ) (زبرا مسکین خار کشک خری و یامسکین خار کش خراب وکل ارانسدہ در) (یعنی
 آب وکلہ بانہش قالمش چقلمز برمد ایلہ بالحقدن چہسون) (مسکین برینہ سوختہ یازان وزنہ
 خفت و پریش) (لیکن نسخہ لہ مخالف یازمش) (وبالجمہ ضرورت وزن ایچون مسکینک باسی تلفظہ
 کلز) آتش ازخانہ * مسایہ درویش بخوہ * کالجہ برروزن اومی کزرد دود دلاست) خانہ
 ہمسایہ درویش لامبہ و بیانہ در (ہمسایہ قو کشی) (ردرو یشدن مراد فقیردر) (آتش بخوہاک
 مفعول صریح و ازخانہ غیر صریح) (بخوہ فعل نہی مفرد مخاطبدر) (خواہیدنن دیلہ وابستہ
 دیمکدر) (کان چہ کہ حرف تعلیل آن اسم اشارتدر چہ مک مضمونہ) (برروزن او بعض نسخہ دہ
 ازروزن او و اوقعدر معنی پردر) (روزن رانک وزانک قحہ لیلہ وواوک سکونیلہ باجہ و بخرہ بوندہ مراد
 او چاقدر کہ عجم بخاری در او ضمیری درویشہ راجعدر) (می کزرد فعل مضارع مفرد غائب یکدر
 یعنی مرور ایلر) (محصول یت) فقیر قو کشنک خانہ سندن آتش ایستہ زرا اول نسنہ کہ انک باجہ سندن
 و او چاغندن چقار کوکلی نوتوبدر یعنی دود ایلدر حاصلی فقر اوقو کشیلرک احوالہ نظر ایلکہ
 زغیدر (بخوہ فعل نہی در) (خواستنن دینلر سہو ایلشار) (و عظ) (درویش ضعیف حال را
 در تنکی خشک سال مپرس کہ چونی مکر بشرطان کہ مرہمی بریش نہی و معلومی در پیشش)
 درویش ضعیف حال بیانہ ضعیف حال وصف ترکیبی در (ورادات مفعول) (در حرف ظرف
 تنکی خشک سال لامبہ) (تنکی یا حرف مصدر خشک سال ترکیب مزجیدر قور قاتی یل معنائہ
 اصانندہ سال خشک ایدی اضافتہ صکرہ ترکیب مزجی ایلدیلر) (مپرس فعل نہی مفرد
 مخاطبدر) (برسیدنن صورہ دیمکدر) (درویش مفعول صریح و در تنکی غیر صریح) (کہ حرف
 بیان) (چونی ووااصلیہ ویاہ خطابہ نیچہ سین دیمکدر) (مرہمی یا حرف وحدت) (بر حرف صلہ
 (ریش بوندہ بارہ معنائہ در وشین ضمیر در درویشہ راجعدر بنہی فعل مضارع مفرد مخاطب
 قوباسین دیمکدر) (وہماوینی پیشش بونک کی برارہ معلومدن مراد تقدیر) (محصول ترکیب)

رد این سید ملی و سروری

رد سروری

رد این سید ملی و سروری
 بنہی نسخہ

احوال و اطواری منصف اولان درویش قورافلق و قحطلق یل طارافنده صورمه که نیجه سین و حالک اندر الا اول سرطاله که فقر و فاقه یاره سنه احسان و کرم مرهمتی قویاسین و اوکنه بر مقدار نقد براغه سین حاصلی بوتک کی سنده البته برنسته و یروب عطیه ایلمایچه ندر حالک درویش دیو صورمه سین (قطعه) خری که یینی و باری بکل در افتاده * بدل پر و شفقت کن ولی مرو بمرش) خری یا حرف وحدت (که حرف بیان و یا حرف رابط صفت) یینی فعل مضارع مفرد مخاطب کورر سین دیمکدر (یا خیره معطوف) و یا حرف وحدت (بکل یا حرف صله در حرف تاکید) افتاده دوشمش دیمکدر ماضی دن قسم (بدل یا حرف مصاحبت دله یعنی کوکل ایله) برواصلنده بر اوایدی (بر حرف صله و یا استعلا) شفقت سین و فا و فافک فقهدر یله مرحت دیمکدر اسرکت معناسه (کن کاف عربک صمیمه فعل امر مفرد مخاطب دیر ایله معناسه) ولی ادات استدراک (مر و فعل لهی مفرد مخاطب درویدن کتمه دیمکدر) بمرش یا حرف صله و شین ضمیر خیره را جعیدر (محصول بیت) بر خری و بر بوی یعنی یوکیله یا لجه که دوشمش کوره سین کوکل ایله اکا شفقت و مرحت ایله اما باشنه و یانه وارمه اکرا یا لجه دن جعفر مغه قادر دکل اینسک (مر و یرینه مرز یازان نسخنده مخالف یازمش) کنون که رفتی و پرسیدیش که چون افتاد * میان بیند چومردان بکیر دم خرش) کنون کاف عربک و نونک ضمه لایله اکتوندن مخفقد شمدی معناسه (که حرف بیان) پرسیدی یا ضمیر خطاب (شبه اتصال ضرورت وزن ایچون مفتوح قلند شین قرینه ایله صاحب خیره را جعیدر زرا خری و باری صاحب سز اولماز البته) پس بوشین حرف زائد در دینلر زائد سولشدر (که حرف بیان) چون جیم عجم و و او اصلیه ایله نیجه دیمکدر * یف معناسه (میان بل معناسه در که عرب اکا وسط دیر) بیندک مقدم مفعول بسدر بل بغلقدن مراد یا قلوب حاضر لغقدر (چو ادات تشبیه) مردان الف و نون ادات جمع اولر دیمکدر (بکیر فعل امر مفرد مخاطب کیر بدندن طوط دیمکدر کر فتندن دینلر سهو ایلشدر) دم خری لامیه و مفعول بکیر در دم دالاک ضمی و تشدید امیله قویق دیمکدر تشدید ضرورت وزن ایچوند شین یتنه صاحب خیره را جعیدر سابق کی شعر ایچون زائد در دینلر زائد سولشدر (محصول بیت) خطاب عام طریقه ییورر شمدیکه واردک و صاحبی صورده که یا لجه نیجه و نو جهله دوشدی دیو بلکی بغله یعنی انکی بلکه چال و خری نک قویرفته یایش بعض نسخنده گوش خرش و افعدر (و عطف) دوچیر محال عقلست خوردن یش از رزق مقسوم و مردن یش از وقت معلوم) (محصول ترکیب) ایکی لسته محال عققدر بریمی رزق مقدر و مقسومدن زیاده بیک و بریمی وقت معلومدن یعنی معیندن اول اولک حاصلی از لده مقدر اولندن زیاده کیسه بیز و اجل کوندن اول کیسه اولر (قطعه) قضا دکر نشود کر هزار ناله و آه * بشکریا بشکایت براید ازدهنی) قضا دن مراد حکم از لیدر دکر بونده غیر معناسه در یعنی تغییر و تبدیل اولر (هزار ناله و آه مرهوند) بشکر یا حرف مصاحبت (یا حرف عطف قدر ام و او معناسه) براید چیه دیمکدر (قضا مبتدا نشود خبری هزار ناله و آه مبتدا) براید خبری ایکی یا و از حرفی خبره متعلقدر (دهنی یا حرف وحدت) (محصول بیت) قضا و قدر خدا متغیر اولماز اگر یک ناله و آه شکرله و یا شکایتله بردهندن چیه یعنی بر کیسه کنندی حالندن کر کسه شاکر اولسون و کر کسه شاکر اولماسون انکیچون حکم ازلی بوزلماز (فرشته که وکیلست بر خزینه باد * چه غم خورد که بمر جراح پیوه زنی) فرشته یا حرف وحدت (و همزه حرف توسط همزه وحدت ایچوند دین غلط سولش) (که حرف رابط صفت) وکیل موکل معناسه در که مراد حضرت میکائیلدر (خزینة باد لامیه) (که حرف بیان) بمرد فعل مضارع

رد سروری

رد سراج جیما

رد ابن سید علی و سروری

رد سراج جیما

رد شعی

مفرد فائب سوینده دیمکدر زرا مردن لفظ مشترکدر اولکله سوینک پیشنده (جراح پیوه زن لامیه) و یا حرف وحدت پیوه زن برینه پیوه زن یازان صحیح نسخنده مخالف یازمش (محصول بیت) بر فرشته که باد خزینه سی اوزره وکیلدره غم بیرا کر بطول عورتک چراغی سوینورسه یعنی انک چراغی سوینکله کنندی خدمتی ترک ایلر (نصیحت) ای طالب روزی بشین که بخوری وای مطلوب اجل مرو که جان نبری (محصول ترکیب) ای رزقه طالب اولان کیسه او نور که پیوه سین یعنی رزق فنده ایسه ایانکه کلورائی سن ارامق لازم دکلدر وای اجلک مطلوبی اولان شخص قاچه که جان قورر مرز سین زرا اجل فنده ایسه سنی بولور کر کسه ا و کوز بونوزینه کیر سک (قطعه) جهد رزق ارکنی ورنکی * برساند خدای عزوجل) جهد رزق مضرک مفعولنه اضافتیدر رزقه سعی و اجتهاد دیمکدر (محصول بیت) رزق ایچون سعی و جهد ایلر سیکده ایلر سیکده البته خدای عزوجل یشد در هر فنده ایسه (وزروی در دهان شیر و پلنک * نخورندت مکر پروزا اجل) و او اصلنده و اگر در (روزی فعل مضارع مفرد مخاطب) در حرف صله (دهان شیر لامیه) نخورندت فعل فی مستقبل (و تا ضمیر منصوب متصل سنی یمزل دیمکدر) مکر ادات استنسا (یا حرف ظرف) (روز اجل لامیه) (محصول بیت) و اگر شیر و پلنک آغزینه و ادر سک یعنی آغز زینه کر و سک سنی یمزل الا اجل کونده یعنی اجل تقدیر اولان کونده (حکمت) بنانهاده دست رسد و چیری که نهاده است هر جا که هست برسد) یا حرف صله (نا حرف فی قونلامشه دیمکدر رسدک مفعول غیر صریحی در) چیری یا حرف وحدت (محصول ترکیب) از لده تعیین اولوب قونلامشه ال ابرشمر و برنسته که از لده قونلوب تعیین اولشدر هرنه یرده که وارد ابرشور حاصلی مقدر اولان هر فنده ایسه صاحبنه واصل اولور اما از لده تعیین اولیان یک سعی و کوششله اله کلز (بیت) شنبده که سیکندر رفت تا ظلمات * بچند محنت و خورد انکه خورد اب حیات) شنبده یا ضمیر خطاب (و همزه حرف توسل) (که حرف بیان) و نا حرف انهما (ظلمات جمع ظلمندر قرا کوفلدر دیمکدر اما انجام اکثر مفرد مقامنده استعمال ایدر) (بچند محنت پرفته متعلقدر) خورد بونده ایچدی دیمکدر (محصول بیت) ایشمس سیکه سکندر ظلمانه دک نیجه محنتله کنندی و آب حیات ایچن ایچدی یعنی آب حیات حضرت خضر علیه السلامه بمرس اولدی اکا اولدی (حکمت) صیادی روزی در دجله ماهی نکیرد و ماهی بی اجل در خشکی نمیرد (صیادی روزی بیایه) (دجله بغداد ابرمخی) (ماهی بی اجل بیایه) (خشکی یا حرف مصدر قوریلنی دیمکدر) نمیرد فعل فی استقبال مفرد فائب اولر دیمکدر (محصول ترکیب) نصیب سز صیاد دجله ابر ماغنده بالی طوعنر و اجلسر بالی قوریلنده اواز (بیت) مسکین حریص در همه عالم همی دود * اودر قفای رزق و اجل در قفای اوست) همی دود فعل مضارع مفرد فائب یلر و یو پر را و ضمیری حریصه را جعیدر قفای رزق لامیه در قفای اوست ده بوله در (محصول بیت) مسکین حریص جیع عالمه یلر و یو پر یعنی اشاغه و یو قاری مکر در اول رزق ارد نیجه یلر و یو پر و اجل انک ارد نیجه یلر و یو پر اما اول بو حالدن غافل (تشبیه) توانکر فاسق کلوخ زرا ندوست و درویش صالح شاهد خالک الود این دلق و سبست مرفع وان ریش فره و سبست مرصع شدت شکان روی در فرج دارد و دولت یدان سردر نشیب) توانکر فاسق بیایه و مبتدا (کلوخ زرا ندو بیایه و خبر مبتدا) (زرا ندو وصف ترکیبدر انوله صوامش یعنی بالدر لاش) (کلوخ کاف عربک و لامک ضمیر یله کسک دیمکدر) (درویش صالح بیایه و مبتدا) (شاهد خالک الود بیایه و خبر مبتدا) (خالک الود وصف ترکیبدر ظرافه بولاشق دیمکدر) (این اسم اشارتدز درویشه و مبتدا) (و خرقه موسی لامیه و خبر مبتدا) (مرفع بلامش دیمکدر صفت خرقه در) (وان اسم اشارتدر

رد سروری

خرقه نسخنده

(توانگر فاسقه و مبتدا) و زایش فرعون لامیه و خبر مبتدا (مرصع اسم مفعول در تفعیل یافتن جواهر له طوئامش دیمکدر زبرا فرعونك صقالی جواهر له ترغش ایدی تنکه مشهور در (مرصع جواهر او توردلش کشته و التونه دیرل بونده ریشه صفت در شدت بیکان لامیه و مبتدا (روی داردك مفعول صریحی (و در فرج غیر صریحی و جمله فعلیه خبر مبتدا در (در فرج در حرف صله (فرج فرج کیدر افظا و معنی (دولت بدان لامیه و مبتدا (سره قدر دارك مفعول صریح کیدر (و در نشیب غیر صریحی و جمله فعلیه خبر مبتدا در (نشیب انش معنایه در (محصول ترکیب) فاسق غنی التون یا زل کسکدر یعنی طشیره سی قابلی و ایحی و وایی (وصالح درویش طیراغه بولاشقی بخوبد یعنی توزل دلبر در بودرویش صالح حضرت موسی نك بمالی خر قه سی کیدر که بر پیغمبرك کسوه سیدر که عزت و شرفده مکه اورانی کیدر و اول فاسق غنی فرعونك مرصع صقالی کیدر که کندی کی خیشدر ایشه یارایان همان جواهر بدر ایملرك شدت یوزنی فرجه طونار یعنی چکد کلری شدك توجهی فرجه در حاصلی شدنن تیر خلاص بولورل اما برامرك دولتی باشی اشاغه طونار دیمکدر مراد زوالی تیر در حاصلی سریع الزوالدر (قطعه) هر گز آجاء و دولست و بدان * خاطر خسته در نخواهد یافت) هر گز آتقدیری هر گز که در ضرورت وزن ایچون رابطه حذف اولندی (و بدان و او حرف حال (و یا حرف سبب و ذال همزه دن مبدلدر اصلی بان در مر هونددر (خاطر خسته بیایه و یا لامیه در بحر و ح خاطر ی و یا بحر و ح خاطر یی (در ادات تا کیدر (دال پر پنه و او یازوب و او قین زیاده و زو کتشددر (یافت بونده بافتن معنایه در زبرا مضارعه مقارنددر (خاطر خسته نخواهد یافتك مفعول صریحی (و بدان غیر صریحی (محصول بیت) هر کچك که منصب ودوانی وار یعنی هر کچك که صاحب جاه و دولدر حال بو که اول منصب و دوات سبیلله بر مجروح خاطر ی و یا بحر و ح خاطر یی یعنی رشکسته دلی ندا رك و تفقد ایلمسر در حاصلی بر کوکل اله کنور من و جائزدر که بدانك باسی حرف ظرف اوله یعنی اول جاه و دواتده اولدوغی حینه شکسته دللری رعایت ایلمد دیمك اوله مجموع بیتك معنایه هر کچك که منصبی و دوانی وارد را بکن انکه خسته نك خاطر یی اگر بولمی استخیه دین تصور بر معاده عجب بی نظیر ایش عفا الله عنه (خیرش ده که هیچ دولت و جاه * بسرای دیگر نخواهد یافت) خیرش شین هر گزاده کی که به راجعدر که معناه شرطی متضمندر پس بوبیت جواب شرط او لوز (ده فعل امر مفرد مخاطبدر خطاب عام طریقه (دهیدنن دالک فتی و کسر یله خبر مقدم مفعول (که حرف بیان (هیچ دولت و جاه نخواهد یافتك مقدم مفعول صریحی (و بسرای دیگر غیر صریحی (با حرف ظرف و اضافتی بیایه در (محصول بیت) شکسته خاطری جبر ایلمن صاحب جاه و دواته خبر ویر که دار آخرتده هیچ دوات و جاه بولسر در یعنی دنیاده منصب و دوات سبیلله نامراده رعایت ایدوب خیرات ایلمن دار آخرتده هیچ منصب و مرتبه بولز یعنی آئنده منظور نظر خدا اولز دیمکدر (لطیفه) حسود از نعمت حق بخیست و مردم بی گاه را دشمن (حسود مبتدا (و بخیل خبری (و از نعمت حق اضافتی لامیه ایلله خبره متعلق (مردم بی گاه بیایه و دشمنك مقدم مفعولیدر (محصول بیت) حسود خدا نك نعمتدن بخیلدر یعنی خدا نك و پردوی نعمته بخل ایدوب محسود دن زوالن استرو کاه سز مردمه عدودر یعنی خدا محسوده نعمت ویرد یکچون عداوت ایدر حال بو که انك هیچ گاهی یوقدر زبرا نعمتی خدا کندی لطف و احسانیه ویردی بواندن زور و قوتله المدی (مردم اسم جنس در قلیله و کثیره شامل پس مردمی کتبه بیان ایلمن بومعنا به واصل دکل ایمش (قطعه) مردکی خشك مغز را دیدم * رفته در پوستین صاحب جاه) مردکی بونده کاف عربی تصغیر و تحقیر در (و یا حرف وحدت بعض نسخه ده اضافتله

ردیفی

ردیفی

ردیفی

واقعدر یعنی پسانیه ایلله (خشك معر و وصف ترکیبدر و قوری بدلی یعنی بی عقل و دانش که بونده مراد حسود در (و را ادات مفعول (مردك دیدك مقدم مفعولیدر (و خشك معر و صفی (رفته دیدك مفعول ثانیه (در حرف صله (پوستین باه بجمك ضمیه و سینك سکونی و تالک کسر یله غیبت و مذمت معنایه در (صاحبه و صاحبك جاهه اضافتی لامیه لدر (محصول بیت) بر عقل سز حسود را جگری کوردن صاحب منصبك مذمت و غیبتله کتمش یعنی صاحب منصبی غیبت ایدر کوردن (کتم ای خواجه کرتوبه بختی * مردم نيك بخت راجه گاه) بدبختی یا ضمیر خطاب مردم نيك بخت بیایه (و یا حرف تخصیص (محصول بیت) مرد که دیدم ای خواجه اگر بد بخت ایلمك یعنی طالعك نحس ایسه نيك بخت مردك نه گاهی وار سنك بدبخت اولدیمکدر دولت و رفعتی ویرن خدادار پس غیر نيك نه گاهی وار (بوظیفی نثرطن ایدوب قطعه برینه حکمت یازن نظمی نثر دن فرق ایلمش (قطعه) الا ناخواهی بلا رحسود * که ان بخت بر کشته خود در بلاست) الا حرف تنبیه (تا حرف تا کیدر (ناخواهی فعل نفی مستقبل مفرد مخاطب دلیله سین دیمکدر بلا مفعول صریحی (و بر حسود غیر صریحی (که حرف تعلیل (بخت بر کشته تالک سکونیه و وصف ترکیبدر (خود بونده جائزدر که کسندی معنایه و جائزدر که تحسین لفظ ایچون اوله (محصول بیت) خطاب عام طریقه بیورن آگاه اول غافل اوله ناکیم حسوده بلا و مصیبت استخیه سین زبرا اول بر کشته طالع و معکوس بخت کندی بلاده در یعنی حسود بر بلاد که اول اکا گرفتاردر (چه حاجت که باوی کنی دشمنی * که اورا چنان دشمنی در قفاست) باوی با حرف صله و ضمیر حسوده راجعدر (دشمنی با حرف مصدر (که حرف تعلیل (اوزا ضمیر بنه حسوده راجعدر (و یا حرف تخصیص (چنان اشارتدر حسود دن مستفاد اولان حسوده (دشمنی با حرف وحدت (محصول بیت) نه حاجت که حسوده دشمنك ایلله سین یعنی سن اکاد دشمنك ایلله که احتیاج یوق زبرا کندیك حسود کی دشمنی وار قفاستده حاصلی هر قنده کیم کیدر سه حسودی کندینه دشمندر (بوظیفک او انده قطعه بر بنه تشبیه و حکمت بر انظر نظمی و نثری بر بیلورل ایمش (تشبیه) تلذذی ارادت عاشق بی زراست و رونده بی معرفت مرغ بی پرو عالم بی حل درخت بی پرو زاهد بی علم خانه بی در) تلذذ تالک و میك کسر یله شا کرد معنایه در بونده صامدر طایله و مریده (ارادت افعال بایندن مصدر در طلب و محبت مراددر (تلذذی ارادت بیایه و مبتدا (عاشق بی زرا بیایه و خبر مبتدا (رونده بی معرفت بیایه و مبتدا (مرغ بی پرینه بویه خبری (رونده دن مواد سیاح عالمدر (پر بونده قنات معنایه در بونده نصیره ایکی فقره نکرده اعرا بی بویه در (محصول ترکیب) طلبسز و ارادت سز شا کرد و طالب اجنه سز عاشق کیدر که مراد و مقصودینه ظفر بولاز و سیاح بی معرفت قناتسز قوش کیدر که اضطراب و المدن خالی اولماز و عملسز عالم طلبسز اناج کیدر که اندن انتفاع قابل دکلدر زبرا فیاض اولماز و زاهد جاهل قیوسر خانه در یعنی کیمسه بی ارشاد ایلمکچون اغزین آچوب سوز سو بلکه قادر دکل ده بسته ظالور خانه بی در کی (نصیحت) مراد از قول قرآن تحصیل سیرت خوبست نه تربیل سوره مکتوب عامی متعبد پیاده رفته است و عالم متهاون سوار خفته عاصبی که دست بردارده از عایدی که کبردر سر دارد) نزول قرآن مصدر رك فاعله اضافتی در تحصیل سیرت مصدر رك مفعولده اضافتدر (و خوبه اضافت بیایه در (تربیل سوره مکتوب اضافتده سابق کیدر (تربیل تفعیل بایندن مصدر در مراد تجوید ایلله او قومقدر (عامی متعبد بیایه و مبتدا (پیاده رفته بیایه و خبری (عالم متهاونده بیایه و مبتدا (متهاون اسم فاعلدر تفاعل بایندن کاهل معنایه (سوار خفته بیایه و خبر مبتدا بونده او بیش تلی دیمکدر (عامی با حرف وحدت) (که حرف

ردیفی

ردیفی

و بعض نسخه

رابط صفت (دست برداردك مقدم مفعولیدر) (عاصی مبتدا) (دست بردارد صفتی) (به از عابدی خبر مبتدا) (و یا حرف وحدت) (که حرف رابط صفت کبردارك مقدم مفعول صریحی) (و در صریح غیر صریحی) (محصول ترکیب) مراد نزول قرآن تخیل خلق خوب و سیرت محبوب در تجوید سوره مکتوب دکلدر یعنی قرآنی تجوید و تزیل ایل او قومی دکلدر متعبد جاهل یوله دوشوب کیدن پیاده کبیدر که یاب یاب منزله ابریشور و عالم کاهل بولده او یوب قالان اتلی کبیدر که منزله مشکلی ابریشور رعاصی که تضرع و نیاز ایله خدایه ال قالدربوب کلاه و جزئه اعتراف ایدوب زاریاتی ایلله باشند کبر و غرور اولان عابد دن یکدر حاصلی کاهنه معترف عاصی عبادتله مغرور عابد و زاهد دن یکدر (یت) سرهنك لطیف خوی دلدار *

بهرت رفیه مردم آزار) سرهنك لطیف خوی دلدار بیانیه ل در (لطیف خوی و دلدار وصف ترکیب در لطیف خوی بی و کوکل رعایت ایدیچی دیمکدر) (سرهنك مبتدا) (و بهتر خبری) (فقیه مردم آزار بیانیه) (مردم آزار وصف ترکیب در آزار بددن مردم انجیدیچی دیمکدر) (محصول یت) کوکل اله ایچی لطیف خوی بی سرهنك یعنی سرعسکر مردم آزار فقیه دن یکدر حاصلی موذی فقه دن ملازم و خوشخوی سرهنك یکدر (مطایبه) یکی را گفته عالم بی عمل بچه ماند گفت بزبور بی عمل) (محصول ترکیب) برینه دیدیلر که علسر عالم نه بکرزدیدی بالسر آریه بکرز (ماد فعل مضارع مفرد غائبدر مانند دن بکرز مک معنایه مانسندن دین سهو ایلیش (یت) زبور درشت بی مروت را کوی * باری چو عسل نمی دهی نیش مرز) (زبور درشت بی مروت را لایه ل در) (زبور مطلقا آریدر اما سابق کلام دن مفهوم اولان با آر بندن غیر اوله فتنه درشت دالک و رانک ضمه لیه یومشقی مقابلی ابری معنایه در (نشدن بونده آری ایکنه سی مراد در) (مرزك مقدم مفعولیدر اورمه دیمکدر) (محصول یت) خطاب عام طریقه پیورز مروتسز خوشن آریه سویله چونکه عسل و پر مزین باری نیش اورمه یعنی آدم او غلانی صوخته حاصلی چونکه فائده بوق باری زیانکده اولماسون (کوی امر حاضر در گفتن دین خطا سو یلش (تشبیه) مردی مروت زنت و زاهد باطمع رهن) (مرد بی مروت بیانیه و مبتدا) (وزن خبری) (و زاهد باطمع بیانیه و مبتدا) (و رهن وصف ترکیب خبری بول اور یچی دیمکدر یعنی حرامی زیندن) (محصول ترکیب) مروتسز عورت کبیدر و طمعکار زاهد بول کسیچی کبیدر یعنی خلک مالی را یاله المقه حرامی کبیدر که خلک مالی را یکان آورد (قطعه) ای بنا موس کرده جامه سپید * بهر پندار خلق و نامه سیاه) ای حرف ندا منادی مخدوف (یا حرف مصاحبت) (ناموس بونده عرض و غیرت معنایه در) (کرده ایلیش دیمکدر ماضی دن قسمدر) (جامه مفعول اول صریحی) (وسپید ثانیسی) (و بنا موس غیر صریحی) (بهر پندار خلق لایه ل در و کرده به مقید) (نامه جامه به معطوفدر و اعرابی جامه سپید اعرابی کبیدر) (نامه دن مراد دفتر اعمالدر سپید و سفید به معنایه در) (محصول یت) ای ناموس و غیرله لباسنی بیاض ایلین خلک حسن ظنی ایچون و نامه عملنی کثرت ذنوبله سیاه ایلین (یعنی ظاهر بی ربایله تزیین ایدوب باطنی کثرت ذنوبله تسوید ایلین کیمه) (دست صک و تاه با دزدنیا * استین چه دراز وجه کوتاه) (محصول یت) (دندان ال قصه کرک) (یعنی دینادن النی چکک صکرک و وقتان یکی اوزون اولقی نه و قصه اولقی نه) (یعنی لباس اعتبار بوقدر اعمال صالحه و خلوص طوبه در کرکه اطلس کی و کرکه عبا) (زهد و تقوی قبا و عبا یله دکلدر بلکه نیت پاک و قاب صافله در) (چه لفظ نظارده اولان کمره بر مقدار اشباعله اوقتی کرکر کیم وزنه نقصان کیمه) (بعض نسخه ده چه برینه خواه واقعدر) (ایکن سرعته اوقتی کرکر کم و وزن اوله

رد سنجی

رد سراج خجما

(لطیفه) دو کس را حسرت از دل بد زود و پای تغابن از کل بریناید تا جری کشتی شکسته و وارثی با قلندران نشسته) پای تغابن بیانیه (تغابن تفاعل با بدن مصدر در الدائق و زبان ایلیک) (از کل تقدیری از کل ندامتدر) (ناجری یا حرف وحدت) (واری ده بوله در) (با قلندران نشسته به متاعی) (محصول ترکیب) ایکی کیمسه نك کوکلندن حسرت طائمه چیمناز و تغابن ایلی کل ندامتدن خارج اولماز یعنی چیمناز) (بر یسی کیمسی پاره لشم باز رکان) (و بر یسی قلندرله اوتورب طور مش وارث) (یعنی کی سفری اختیار ایلدی کیچون ناچار مادام صاغر ندامت چکر و قلندرله اختلاط ایلین وارث مال موروثی نیچون انله بدل ایدم دیودنما پشیمانلق چکر یکی و دوم عبارتلیخی متن ظن ایدوب باز انلر سهو ایلیش (قطعه) پیش درویشان بود خونت مباح * کرباشد در میان مالت سبیل) (محصول یت) خطاب عام طریقه پیورز درویشلر فتنه فاک و قناتک مباح و حلال اولور اگر مالک ارا برده سبیل اولماز سه (یعنی انله مالکی بدل ایلمز مک) (ز برادر ویشلرله اختلاط ایدن انلرک رنگنه کیمک کرک) (انلر ایدم ماملکی دره یان ایدر) (یعنی بو کوم آریه قالسون دیمز) (پیش درویشانک معنایه ظاهر ا درویش اولنلرک فتنه دین ظاهر ا فتنه ی زائد واقع اولش) (یا صر و یار ازرق پیرهن * یا بکش بر خاتمان انکشت نیل) (یا بونده حرف تردید در عریده اما کی کمر همزه ایلله) (مرو فعل نهی مفرد مخاطب کته دیمکدر) (رویدن) (یا حرف مصاحبت) (یا ازرق پیرهن بیانیه) (ازرق پیرهن وصف ترکیب در کوک کوملکلی دیمکدر زرا ازرق کوک لرنک معنایه در) (یا حرف عطف) (بکش فعل امر مفرد مخاطبدر) (کشیدن چک دیمکدر) (بر حرف استعلا) (خاتمان مال و ملک معنایه در ترکیب اسم واحد فلتشدر) (حلمی لفته اویرق دیمش و بعض لغت اکامساعددر و بعضی ماسبقه) (انکشت نیل بیانیه در) (زیرا انکشت بونده بهی معنایه دکلدر بلکه چونک دانه سیدر) (نیل نونک کمر یله چویت دیمکدر بوشول قصه به تلخیصدر که زمان سابقه پر کیمسه نك اوندن بر عز یز میت چیمسه سواق قیوسنک اوست یاتی بر مقدار چویتله بویاردی اول اوما تم خانه اولد بفته دلالت ایلیک ایچون کذلک حجه واران کیمسه قیوسنک اطرافنی کرجه لغردر حجه وارد یینی اذن معلوم اولسون دیوالان شامده و غیر بسنده بوقاعده مستعملدر پس انکشت نیل چکر کیدن مراد چویتله رنگلکدر بونده ایهام طریقه مد کورد) (محصول یت) یا کوک کوملکلی مصاحبه یورومه یعنی اختلاط ایلله و یا ایدرسک سنده اثواب و انقالکی چویت رنگنه چک یعنی انکاه همرنک اول مراد بودر که هر طائفه ایلله که اختلاط ایدرسین انلرک رنگنه کیموب انلرله همرنک اولما بجه صفا بوانسین مجموع یتک معنایه یا خود کوک کوملکلی یار یله کته یعنی نامه قول یار یله باش قوشه یا خود خاتمانک اوزره چویت بر معنی چک یعنی جمیع مالکدن امیدی قطع ایلله دین یتک معنایه انکشت نیل چکمش در نامل ندر (یا مکن یا یلیانان دوستی * یا بنا کن خانه در خورد پیل) (یا بنه امام معنایه در) (مکن فعل نهی مفرد مخاطبدر) (کشیدن ایلله دیمکدر) (یا حرف مصاحبت) (پیلان فیلیچی دیمکدر) (زیرا پیل قبل دیمکدر بلکه قبل اذن معربدر) (وبان ادات فاعلدر بی معنایه والف و نون ادات جمع) (دوستی به مصدر له مکنت مفعول صریحی) (و یا یلیانان غیر صریحی) (یا حرف عطف) (بنا کنک مفعول اول صریحی) (و خانه ثانیسی) (و یا حرف وحدت) (و هر ه حرف توسل) (در خورد پیل اسم فاعلک مفعوله اضافتی قبلندندر) (زیرا در خورد و در خورد دالله و دالسلر لایق معنایه در بواوچ یت یله خطاب عام طریقه واقعدر) (محصول یت) یا فی الجمله دوستی و اختلاط ایلله و یا فیله لایق برخانه بنا ایلله یا نکه کلد کده انده پانه و فاقه) (حاصلی مصاحبت ایلدی یکک کیمسه نك هر حائنه موافقت و مطابقت ایلیک کرک کیم امتزاج

رد سراج خجما

رد سنجی

رد سنجی

ممکنی اوله والا اختلاطی ترک ایلک کرک (حضرت شیخ خافله اسلوب مصاحبتی تعلیم پیور (بند)
 خدمت سلطان اگر چه عزیزست جامه خلفان خود ازان بعزت تو وخوان بزرگان اگر چه
 لذیذست خرده انبان خود ازان بلذت تر) خلعت سلطان لایمه (جامه خلفان خود بیایه
 ولامه در) (خلفان خاتک ضعی و سکون لایله خلعت چمیدر خاتک ولامک فمیدر یله اسکی دیمکدر
 کهنه معناسنه) (خوان بزرگان لایمه نعمت بزرگان دیمکدر) (خرده انبان خود لایمه در) ابکی
 برده خود صبارتی سکندی معناسنه در که غایبه و مخاطبه و متکلمه شاملدر پس متکلمه
 تخصیص ایلین بلا تخصیص ایلش (انبان طاغیر جق خرده انبان طاغیر جق اوغی دیمکدر بوسوز
 اکا کوره در کیم عرب و عجم فقراسی آریغنی طاغیر جقه کنوروز (بعزت تر) (بلذت تر) باری
 تخصیص و نسبت معناسنی افاده ایدر عزت لیرک و لذت لیرک دیمکدر (محصول ترکیب) پادشاه
 خلعتی اگر چه عزیز و شریفدر لیکن کشتنک کندی کهنه لباسری اندن عزت لیرکدر زیرا بخشش
 حجابدن خالی دکل واکارک نعنی اگر چه لذیذ در اما کشتنک کندی طغیر جقی خرده سی
 اندن لذت لیرکدر (زیرا بی منت و بی حجابدر اولسکی فقره نک معناسنی لیکن کندی کهنه لرم اندن
 عزت لیرک ایله در) وایکچی فقره نک لیکن کندی طغیر جقم خرده سی اندن لذت لیرک ایله در در بین
 تصویر کج معناسنه عجب بی نظیر ایمش عقالله عنه (بیت) سرکه از دست ریخ خویش و زره
 * بهتر ازان ده خدا و پره) دست ریخ ترکیب و ریخی ال امکی دیمکدر (خویش معناسنه
 لایمه در) (زه سرکه به معطوفدر معروف نبساتدر) (سرکه معناسنه) (و بهتر خبری) (نان ده خدا
 لایمه) (ده خدا کوی اسی یعنی صاحبی هر کیم ایسه کفنداسی و غیر بیسی کی ترکیب مزجیدر
 (اصلنده خدای ده ایدی اضافله که ترکیب مزجیده قانون بودر) (به بانک فمیده قوزی
 دیمکدر نانه معطوفدر) (محصول بیت) کشتنک کندی کسبندن یعنی الی امکندن سرکه و زره
 کوی کفنداسنک نان و پره سندن بیکر کدر زیرای منت و حجابدر) (حاصلی کشتی کندی الی امکیده
 قانع اولای غیرینک مفت نعمتندن بیکر کدر که حجابدن خالی دکل (حکمت) خلاف راه صوابست
 و نقض عهد اولی الالباب دار و بیکمان خوردن و راه نادیده بی کاروان رفتن از امام مرشد
 محمد غزالی پرسیدند که بدین منزلت در علوم چه گونه رسیدی گفت بدان چه که
 هر چه ندا نستم از پرسیدن آن ننگ نداشتم) خلاف راه صواب لایمه و بیایه و مقدم خیز
 (نقض عهد اولی الالباب لایمه در) و خلافت معطوف (دار و خور دنگ مقدم معطوف صریحی
 و بیکمان غیر صریحی) (و خوردن مؤخر مبتدادر) (راه نادیده بیایه و دار و به معطوف و رفتنک
 معطوف صریحی و بی کاروان غیر صریحی) (امام مرشد بیایه) (محمد عطف بیان امام غزالی
 صفت نسیمی زانک تشدید یله در تنکه حضرت مولانا جامی قدس سره سجدۃ الابرا دره ایراد
 پیور مش (مثنوی) نا کهمان نیرا قبیل یافت * ره سوی احد غزالی یافت * رشته عهد
 بغزالی بست * سراین رشته اش افتاد بدست (بدین بیان دیمکدر رنکه مکرر بیان اولندی
 (منزلت مرتبه دیمکدر بدان چه بان چه دیمکدر) (پرسیدن آن مصدرک معقولنه اضافتدر
 (محصول ترکیب) صواب بولینک خلافتدر و اصحاب عقولک نقض عهددر کما یله دوا یمک
 وایچمک یعنی شهادتی غیر مجرب دوا استعمال ایلک و کورلماش بوله کاروانسرا کتمک زراجا زدر که
 دار و هلاک اوله و ضرر ایلله و طریق مخالف پره چقبوب هلاک که مؤدی اوله امام مرشد
 محمد غزالی دن سوال ایلد بیکر که علومده بومرتبه به نیجه ایرشد ک ونه ایلله واصل اوله ک دیدی
 اول نینه ایلله که هر نینه بی که بیلمدن اتی صورمدن عارطو عدم یعنی عارلندم (قطعه) امید
 صافیت آنکه بود موافق عقل * که نبض را بطبیعت شناس یعنی (امید صافیت مصدرک

رد نمی

رد نمی

و بحواله تعالی تسبیح

معقولنه اضافتدر آنکه اول وقت دیمکدر (موافق عقل اسم فاعلک معقولنه اضافتدر
 (که حرف بیان) نبض لغتد حرکتدر اما بونده طهرک صحرانه سی مراد در) (ورادات
 معقول (با حرف صله) (طبیعت شناس و صف ترکیبدر) (شناسیدن شناسختدن د بین
 غلط سولش مراد طیب حادثدر) (بیمانی فعل مضارع مفرد مخاطب کوسره سین دیمکدر
 نمایدندن (محصول بیت) صحت و صافیت امید ایلک اول وقت عقله موافق اولور که نبضکی حادثی
 طیبیه کوسره سین زرا ایهال ایلک عقله موافق دکل قصه دن حصه بودر که اهل علم و اهل فضل
 اولای ایدی اول وقت عقله موافق و مطابق اولور که مشکلات و شبهاتی اهلنه عرض ایلکه عار
 ایلله سین (پرس هر چه ندای که ذیل پرسیدن * دلیل راه تو باشد یعنی دانای) که حرف تعلیل
 (ذیل پرسیدن مصدرک مصدره اضافتدر) (ذل ذلک ضمیمه ولامک تشدید یله حقارت معناسنه در
 مزه وندر) (دلیل راه اسم فاعلک معقولنه اضافتدر) (و تویه اضافتی لایمه) (با حرف صله) (عز دانای
 مصدرک فاعله اضافتدر) (محصول بیت) هر نینه بی که بلز سین صور زرا صور مقی ذاتی عالمک
 و دانای عزت و شرفه سکایول فلاغوزی اولور یعنی اگر چه که سؤالده نواعه و انوار لیکن نهایی عزت
 و حرمتدر (حکمت) هر آنچه دانی که هر ایینه معلوم تو خواهد شد پرسیدن آن تعجیل ممکن که
 حکمت رازیان دارد) بعض نسخه ده حکمت برینه هیبت واقعدر (محصول ترکیب) هر اول نسنیدی که
 یلور سین البته سنک معلومک او ایدر در یعنی لایسن اتی و وجهله یله جکسین اتی سوال ایلده
 استیصال ایلله زیراهیت و حکمتکه زبان و پرز را خفت عقل و فکر که حل اولور ظاهر بودر که
 پیور یعنی بدیهه ایلله اوله زرا نظر یانده سوال ضروریدر اگر چه که نظریاته حل ایدوب ترک
 بجهله و تأخیرک اولو یینه حکم ایلکده قابلدر تنکیم حضرت داود ایلله لقمان قصه سنده مشهوردر
 (قطعه) چو لقمان دیدک اندر دست داود * همی اهن بجز موم کرد د) همی تقدیرده کرد
 فعلنه مقیددر (همی کردد دیمکدر را اولور معناسنه) (بجز با حرف مصاحبت) (و نا ضرورت وزن
 ایچون حذف اولمشدر) (مومدن مراد بال مومیدر) (محصول بیت) چونکه لقمان کوردی که
 حضرت داودک الله دمور قوت معجزه ایلله موم اولور یعنی بال موی کی یومشار و ایلله النسر زره اورر
 (نیر سیدش چه می سازی که دانست * که بی پرسیدنش معلوم کردد) پرسیدش ضمیر مستتر لقمانه
 راجعدر (و یازره داوده) (که دانست مرهون) (که حرف تعلیل) (و دانستک فاعلی فمیده لقمانه
 راجع ضمیر) (که حرف بیان) (بی پرسیدنش ضمیر لقمانه راجعدر) (محصول بیت) لقمان داوددن
 بوحالی کور نیجه اکا صور مدیکه نه ایشار سین زیرای یله یک صور مقسزین اکا معلوم اولسدر در
 بوسوزک اصلی بودر که قاضی تفسیرنده پیور شول برده که خدا پیورر (و اقدائنا لقمان الحکمه)
 پیورمشکه لقمانک جمله حکمتنددر که حضرت داود برای مصاحب اولدی و اول طور به بوب
 زره طوفوردی و لقمان هیچ سوال ایلز دیکه بویایدیک ندر پس تمام یایدقدن صکره حضرت
 داود کیدی و دیدی نه خوشجه صواش کوملکیدر پس لقمان دیدی الصمت حکمه و قلیل فاعله یعنی
 سکوت حکمتدر حال بو که فاعلی از در و بعضی ایدر یله که بریل مقداری یانه کلوب کیدردی بوحالی
 نلک ایچون اما سوال ایلز دی اوله که سؤال سزیم دیو و به مضلر دید بیکر که بوند کور قصه شول
 برده در که سکوتدن ضرر مرتب اولیه و الاسوال لازمدر (ادب) از اوزم صحبت یکی انست که خانه
 پردازی یا با خانه خدای در سازی) (اوزم لازمک جمیدر صحبت اضافتی اسم فاعلک معقولنه
 اضافتدر) (صحبت مصاحبت معناسنه در) (که حرف بیان) (خانه پردازی نک مقدم معقولدر
 (با حرف تأکید) پردازی فعل مضارع مفرد مخاطبدر پردازیندن بوشالقی معناسنه (پرداختدن
 دین خط اسولش) (پرداختن و پردازیدن مشترکدر بوشالقی ایلله برانسته بی دوزمک و یا یق و تمام

رد این سید علی

رد این سید علی و ستروری

ایلمک بیننده (یا حرف زدید یا بریننه حرف تعلیل یعنی یا از ان اصلا معنایه و وصولی بو غیش یا بویه کابلره شرح یا ز مق نه زجت ایدر (یا حرف مصاحبت (خانه خدای صاحب خانه دیمکر ترکیب من جیدر اصلنده خدای خانه ایدی اضافله بویه ترکیبدره خدا صاحب معناسنه درده خدا و کد خدا کیدر (سازی فعل مضارع مفرد مخاطبدر ساز بدندن موافقت و مطابقت ایلمه سین دیمکر زرا بویه صدر مثقابله در حرفله مستعمل اولنجه بومعنا ایفاده ایدر فاحفظ (ساختندن مشتقردینر غلط سوبلشرتکه مانتلریدر (محصول ترکیب) خلفله اسلوب مصاحبتک واختلاطک لوازمندن بریسی اولدر که اولد یلک اول او یسه اتی تخلیه ایلمه سین یعنی بوشالدا سین کایتدر اودن چیقماندن زرا اودن چیقمانجه او بوشالماز (یا خود صاحب خانه ایلمه امراج ایدوب اکا موافقت ایلمه سین حاصلی ال اوده اولد یلک تقدیرجه او ایلمه موافقت وملاطفت اوزره اولتی کرکسین (و یا اوندن چیقمتی کرکسین که ارا کرده برودت و کدورت واقع اولیه (پردازی بی تمام اوانی معناسنه اخذ ایدن نام ایش (بونده پرداز بدندن مراد اغیاردن خالی قماقدرد دین ترکیبی راست معنادن خالی قلمشدر (خانه پردازینک معناسنی کیمسه نك خانه سنده اولماسین دین بویه سوبلش (قطعه) حکایت برمر اراج مستمع کوی * اگر دانی که دارد بانو میلی (حکایت کویک مفعول صریحی (و برمر اراج غیر صریحی (مستمع اضافت لامیه در) دارد فعل مضارع مفرد غائب فاعلی تحتده مستمعه راجع ضمیردر (بانو یا حرف صله (میلی یا حرف تنکیر (میل داردک مفعول صریحی (و بانو غیر صریحی (میلی یا سنی حرف وحدت طوقن لذت سکلامدن آگاه دکل ایش (محصول بیت) حکایتی مستمع مر ارجنجه سوبله اگر بلور سک که سکا میلی وار وسوزیکه رغبتی زرا بو تقدیرجه کلامک اصفا ایدر وسوزک ضایع اولماز (هران عاقل که باجنون نشیند نکو بد جز حدیث روی ایلی) که حرف رابط صفت (باجنون یا حرف مصاحبت (نشیند فعل مضارع مفرد غائب فاعلی تحتده عاقله راجع ضمیردر (نکو بد مشترک در فعل مضارع ایلمه امر غائب بیننده سوبلر و یا سوبلسون (جز غیر معناسنه در) حدیث روی ایلی لامیه در) (هران عاقل مبتدا (ونکو بد خبری (و مابعدی مفعول قول (نکو بدی مضارع تخصص ایدنر بلا تخصص ایلمشدر (محصول بیت) هر اول عاقل که بخونله اونوره یعنی مصاحبت ایلمه سوبلر و یا سوبلسون ایلمش روی قصه سندن غیری سنه (یعنی مصاحبتی حدیث روی ایلی او اسون حاصلی سوزی همان ایلی جانبندن اولسون زرا بخونک مقصودی اکا محصور در (مطایبه) هر که بایدان نشیند اگر چه طبیعت ایشان نکیرد بطریق ایشان متهم کردد چنان که اگر شخصی بخواب رود بنماز گزاردن منسوب شود بخمر خوردن) بعض نسخه ده اگر چه برینه اگر نیز واقعدر و بطریق برینه بفعل واقعدر ایشانه اضافت لامیه در) (متهم افتعال بایدن اسم مفعولدر شخصی یا حرف وحدت بخربات یا حرف صله روده متعلق (بنمازده بویه در) گزاردن ادا ایلمک دیمکر (بخمر خوردن شوده متعلق در) (محصول ترکیب) هر کیمکه برامزله اونور یعنی مصاحبت واختلاط ایدر اگر چه انلرک طبیعتلرین طوبیترسه یعنی انلرک خویله خویله ترسه ده لیکن انلرک طریقیسه متهم اولور حاصلی انلرک فعلی اکا اسناد ایدر (شویه که برکیمسه اگر میخانه به نماز قلمه کیدر و یا کیدر سه انده واروق سبیلله شراب ایچمه که منسوب اولور (شوی) رقم بر خود بنادانی کشیدی * که نادان را بصحبت برکزییدی (رقم رانک و قافک فتحه لریله خط معنا سینه اسم در) (بر حرف صله (بنادانی یا حرف صله و یا حرف مصاحبت (و یا حرف مصدر کشیدی نادانلرکه و یا کشند که نادانلرکه (کشیدی چکدک (یعنی نادانلرکه اقرار و اعتراف ایلمک دیمکر (که حرف تعلیل (نادان را اادات مفعول (بصحبت یا حرف صله (تقدیری بصحبت خود در) (بر حرف تا کید (کریدی فعل ماضی

رد سروری
رد ابن سید علی و سروری
رد ابن سید علی
رد سروری
رد شعی

رد سروری و شعی
رد سروری و شعی

(اوطور) لکجه مستعمله در
(نجداسه)

مفرد مخاطب اختیار ایلمک دیمکر (نادان مفعول صریحی و بصحبت غیر صریحی (محصول بیت) کشیدی نادانلرکه رقم چکدک یعنی چهلکه اعتراف و اقرار ایلمک زرا نادانی مصاحبت که اختیار ایلمک یعنی جاهلله صحبت ایلمک کشینک جهلنه دلیل در (طلب کردم ز نادانی یکی بند * مرا گفتا که با نادان میبوند (محصول بیت) خلفله اختلاط و مصاحبت ایچون برعالمدن بر نصیحت طلب ایلمد بکادیدی که جاهلله مختلط و مصاحب اولد بیت آتی مقام تعلیلده واقعدر (که کردانای عصری خرباشی * و کردانای ایلمه تریاشی) دانای عصر لامیه (و یا ضمیر خطاب (یا حرف تا کید (باشی فعل مضارع مفرد مخاطب اولور سین دیمکر (ایلمشرتکه دیمکر (محصول بیت) زرادانای عصر ایلمک نادانله مصاحبت سبیلله خرا اولور سین و اگر نادان ایلمک ایلمشرتکه اولور سین زرا صحبت مؤثر در بیننده درت برده یا ضمیر خطاب واقعدر (عزت) حلم شتر چنان که معلومست اگر طفلی مهارش کیرد و صد فرسنگ بیرد کردن از منابت او نیچد اما اگر دره هولساک پیش آید که موجب هلاک باشد و طفل بنادانی آجا خواهد رفتن زمام از کفش در کسلاند و دیگر مطاوعت نکند که هنگام درشتی ملاطفت مذمومست و گفته اند که دشمن بملاطفت دوست نکردد بلکه طمع زیاده کند (حلم شتر لامیه (طفلی یا حرف وحدت (مهار میک فعیله بولار دیمکر (وشین شتره راجعدر) (فرسنگ قارسی و فرسخ هر بیدر فالرک فعیله بر میل مقداری زه درلر به ضمیر (و به ضمیر ثلث فرسنگ بر میلدر دیدلر (و به ضمیر درت یک ادم و درت یوزادم (و به ضمیر اوج فرسنگ دیمشدر) (دره لفظ مشترکدر بحمله ترکیب شده (و یا حرف وحدت (و همزه حرف توسل (هولساک صفت دره در قور قیج معناسنه (که حرف رابط صفت) موجب هلاک اسم فاعلک مفعولده اضافتدر) (واو حرف حال (زمام در کسلاندک مفعول صریحی (واو کفش غیر صریحی (وشین طفله راجعدر) (در حرف تا کید (کسلاند کاف عجمک ضمی و کسر به لغتدر کسلاندن دن (که کسلاندن دین خطا ایلمش (که حرف تعلیل (هنگام درشتی لامیه هنگام وقت معناسنه در) (درشتی یا حرف مصدر خوشونت دیمکر (ملاطفت ملائمت دیمکر (محصول ترکیب) حضرت شیخ دوه نك حلمی بیان ایدوب بیورر دوه نك حلمی شویه که معلومدر اگر بر طفل بولارینی طوتسه و بوز فرسخ بر ایلمش بویونی انک متابعتدن دوندنر اما اگر او کنه بزقور قیج دره کاسه که سبب هلاک اولسه و طفل نادانلرکه انده واروق دیلمه بولاری اتندن چکوب اوزر و دخی مطاوعت ایلمز زرا خوشونت وقتنده ملائمت مذمومدر و دیمشدر که که دشمن ملائمت سبیلله دوست اولماز بلکه طبعی زیاده ایدر (قطعه) کسی که لطف کند بانو خاک پایش باش * و کر خلاف کند در دو چشمش (اکن خاک) اکن الف ممدود ایله و کاف عجمک فعیله فعل امر مفرد مخاطبدر (اکن بدندن برنسنه برنسنه به طمع و طول در مق معناسنه (اکن بدندن دینلر خطا ایلمشدر (خاک مفعول صریحی (و در چشم غیر صریحی و ایکی شین کسی به راجعدر) (محصول بیت) برکیمسه که سکا لطف ایلمه انک خاک پای اول و اگر سکا خلاف ایدر سه ایکی کوزینه طیراق طولدر حاصلی سکا مخالف اوانه سن زیاده مخالف اول کوزینه طیراق طولدر مقدر مراد اکا عداوت و بغض کوزیه به مقدر حاصلی طیراق کوزینه دی (سخن باطف و کرم بادرشت خوی مکوی * که نك خوردن کردد بزم سوهان پاک) یا حرف صله (درشت خو و صفت ترکیبدر ابری خویله معناسنه ملائم خویلیت نقیضی یعنی غلیظ (مکوی فعل نهی سوبله دیمکر (که حرف تعلیل (نك خوردن و صفت ترکیبدر پاس یمن دیمکر (یا حرف مصاحبت (بزم سوهان صفتک موسوفه اضافتی قیلندن ز برانم بوشق دیمکر که عیب ناعم در صفت مشبهه در) (و سوهان سینک ضمیله اکا به درلر

رد سروری

رد شرح جیعا

اصلي سوهان نرم در پوشی که دیکدر (نکردنك انهي تختنده) (ژنك خورده به راجع همپدر
 و خبری پاکدر (وزم سوهان مفعول صریحی) (محصول بیت) دزشت خوبی به و غلبط طبیعتی به
 سوزی لطف و کرمله سوبله یعنی اکاسوزده ملائمت کوستره زیرپاس بمش دوز بومش که ابله
 باک اولاز مصرع ثانی مقام تعلیلده واقعدر (ادب) هر صکه در میان سخن دیگران افتد
 نامایه فضلش بداند پایه جهلش بشناسند (محصول ترکیب) هر کیمکه غیر بزرگ سوزی اراشته
 دوشه یعنی سوزی اراشته کبره تا کیم فضلش بمقدار بی دله ز دبو جهلش مرتبه سنی اکثر
 بواسطه خلقت مصاحبته چوق واقع اولوز اما اکثر ناس بونک قباحنی اکلازل (قطعه)
 ندهم مردوشمند جواب مکرانکه کز وسؤال کشند) مکر ادات استننا (ان که اولوقت دیکدر
 (کزو اصلنده که از وایدی حذف و اتصال واقع اولمشدر) (محصول بیت) اوصلی اولان کیمسه
 جواب و برز مکر اول وقت که اندن سؤال ابله لر یعنی مافل کشیدن برنسنه بی صورمایچه جوابه
 مقصدی اولاز سکوت ابلد (کرچه برحق بود مزاج سخن) جل دعویش بر حال کشند) مزاج
 سخن لامبه در اصل سخن دیکدر (تقدیری مزاج سخنش در شین ضرورت وزن ایچون حذف
 اولندی) (جل دعویش مصدرک مفعولده اضافتدر) (دعویده و او مگسور و یا ساکن اوقوز) (وشین
 مردوشمنده راجع در بیت سابقه مقام تعلیلده واقعدر) (محصول بیت) مردوشمنده انکیچون
 مسؤل اولمایچه جواب و برز زیر سوزینک اصلی حق اوزره اولوب انده هیچ کذب و شبهه اولماز سده
 سوزینی کذب و محاله جل ایدوب اینانمزل پس سؤال اولمایچه جوابه مبادرت ایلز (ادب)

ریشی درون جامه داشتیم حضرت شیخ رحمه الله هر روز پرسیدی که ریشت چونت و نپرسیدی
 که بکاست دانستم که ازان احترازی کند که ذکر هر عضوی روان باشد و خرد مندان گفته اند
 هر که سخن نسجد از جوابش برنجند) ریش یاره (و یا حرف وحدت) (درون جامه لامبه
 قفتان ایچنده) (یعنی ستری لازم اولان یرمه برچبام و ارایدی) (پرسیدی یا حرف حکایه صورردی
 دیکدر) (که حرف بیان) (ریشت تاخیر خطاب بعضی نسخه ده دملت واقعدر ریشت یرینه
 دالک ضعی و میمک و لامک فحیه چسان دیکدر) (نسجد فعل نفی مستقبل مقدر غائب طار نماز
 یعنی میران عقله اورماز) (سخن مقدم مفعولدر) (محصول ترکیب) قفتانم ایچنده یعنی ستری
 لازم اولان یرمه یارم و ارایدی یعنی چبام حضرت شیخ شهاب الدین سهروردی هر کون
 صورردیکه یاره که و یا چانک نیچه در اما صورمزدیکه نه یرده در یلدنکه اندن احتراز ایدر که
 هر برعضوی اکتی جائز دکلدر ز را جائزدر که ذکر فیج اولان عضوده اوله و عقلا دیشلدر
 هر کیم که سوبلدیکی سوزی میران عقله و میار فکرله وزن ایلز اول سوزک جوابندن رحمت
 چکر یعنی بی حضور او اور ز را سوبلدیکی سوزینه کوره جواب ایشیدر (قطعه) (نابک
 ندانی که سخن عین صوابست * باید که بکفتن ذهن از هم نکشایی) (تا حرف توقیت) (بکفتن یا حرف
 صله) (از هم یری برندن یعنی بوملقدن) (نکشایی فعل نفی مستقبل مقدر مخاطب) (محصول بیت)
 مادامکه ابو یلیله سین که سوز عین صوابدر یعنی کرچکدن صواب اولد یعنی بیلمنجه کرکدر که
 سوبلکه اغزیکی بوملقدن اچیه سین حاصلی اغزیکی بوموقی طووتوب عین صواب اولبان
 سوزی سوبله سین که صوکی ندامتدر) (کر راست سخن کوئی و دربند عیانی * به زان که
 دروغت دهد از بندر هائی) (کر راست سخن کوئی تقدیری کر سخن راست کوئی در
 ضرورت وزن ایچون تقدیم و تاخیر قلندی) (دربند یعنی در حبس) (بنائی فعل مضارع مقدر
 مخاطبدر مایندن قالور سک و یا قاله سین دیکدر) (دروغ تاء خطاب معناده دهده مقیددر
 دهدت تقدیرده) (رهائی یا تائی حرف مصدر در قورناتی دیکدر و خلاص معنانه) (محصول بیت)

اگر سوزی کرچک سوبلرینک وزندانه قالور سک یعنی طوغری سوبلدیکک ایچون خبسنده
 قالورسک اندن یکدر که یلان سکا خبسن خلاص و یره حضرت شیخک بوسوزی کشیک
 کندی ذاته راجع احوالده در اما اغیاره نسبت دروغ مصححت آمیزی راست فتنه انکیردن
 اول طوئشدر پس بین الکلامین تناقض لازم کلز نامل تدر (تشبیه) دروغ گفتن بضر بت
 لازب ماند که اگر نیز جراحت درست شود نشان بنامد چون برادران یوسف علیه الصلو
 والسلام که بدروغ موسوم شدند بر راست گفتن ایشان نیز اعتماد نماد قال الله تعالی (بل سوات
 لکم انفسکم امر افسر جیل) دروغ گفتنک مقولدر و گفتن میندا و ماند خبری (و بضر بت لازب
 خبره متعلقدر و اضافت بیاندر) (ز و ب اصوصق و ثبوت معنانه در یعنی یا شمتی و ثبات اولاق
 ماند فعل مضارع مقدر غایبدر مایندن بکر دیکدر مانستندن دینلر خطا ایشلر) (که حرف
 بیان) (نیز حرف عطفده معنایی افاده ایدر مثلاً اگر جراحت درست ده او اوسه دیکدر) (نشان
 میندا) (و بماند خبری و جمله اسمیه جواب شرطدر) (ماند فعل مضارع مقدر غائب قالور دیکدر
 مایندن مایندن دینلر حیط عشوی ایشلر) (چون ادات تشبیه) (برادران یوسف علیه الصلو
 والسلام لامیه) (که حرف بیان) (و یا حرف رابط صفت) (موسوم میندا) (و شدند خبری) (و بدروغ
 موسوم و متعلقدر نشانمیش و علا متلفش دیکدر جمله اسمیه صفت برادراندر) (بر حرف صله
 راست گفتنک مقولی و ایشانه اضافتی مصدرک فاعلنه در) (اعتماد میندا) (ماند فعل نفی ماضی
 مقدر غائب قائمدر دیکدر خبر میندا در) (بر راست گفتن اعتماد متعلق) (بوقصه نك اصلی
 بودر کیم یوسفک فردا شلری یوسفی یا باسندن نیچه در او حبله ابله آبروب قوی بی به برافدیرو کوملکنه
 بر مقدر دار فان بولاشدر دبلر و اخشام یا لینه اغلبو اغلبو کلدیلر که یوسفی قورددیدی دیو
 حضرت یعقوب قوت و مجره ابله قورددی جمع ایدوب یوسفی قنفیکزیدی دیو سؤال ایدیک
 جیبی عین ایدیلر که بزدن بو خطا صادر اوادی دیو پس به مقوب علیه الصلو و السلام یلدیکه
 بو خصوصده اوغلاری کا ذیلر در برغیری حال اولمشدر ایدمی مصردن خبر کلوب اوغلاک صرقه
 ایلدی و مصر پادشاهی بو جرم ایچون اتی البقودی دیچیک یعقوب ایشمندی ویدی) (بل سولت
 لکم انفسکم الاية) (محصول ترکیب) یلان سوبلک ثابت یره به و یاره به بکر که جراحت
 او کا و رسه ده نشانی قالور یوسفک فردا شلری کیکه یلانله نشانلوب معلوم اولدیلر
 کرچک سوبلدیکر بنده اعتماد قائمدر زیرا مصردن کنورد کاری خبر کندیلرینک علنه
 نسبت صحیح ایدی زیرا یوسفک ایلدیک حبله بی یلزلردی لیکن چونکه یوسف خصوصصنده
 کذب ایشلر ایدی یا یازی بو خبر بنده اعتماد ایلدی ویدی خبر و یردیکز کبی دکلدر اصل قصه
 بلکه بونده سزک رحبله کز و صنه مکر و اردر اندن صکره دیدی فصبر جیل تقدیری قلمری
 صبر چیلدر یعنی مبتدای محذوفه خبر اوله و یا خود تقدیری فصبر جیل اجل یعنی صبر مبتدای
 موصوف و اجل خبری اوله (قطعه) (کبی را که عادت بود راستی * خطا کرکند در
 کرارند از و) (کبی یا حرف وحدت) (و را حرف تخصیص) (که حرف بیان) (راستی یا حرف
 مصدر طوغری بلی و کرچکک دیکدر) (در کرارند فعل مضارع جمع غائب ترک ایدرل دیکدر
 یعنی مؤاخذه ایلزل) (از و اصلنده از و ایدی حذف و اتصال ایدیلر ضمیر کسی به راجعدر
 (محصول بیت) برکیمه نك که عاتی و خوبی کرچکک و طوغریاتی اوله اگر خطا ایدر سده اندن
 بکرر یعنی خطا سده اعتبار ایلوب اغماض عین ایدرل حاصلی خطا سنی صواب عد ایدرل
 (و کر نامور شد بنار استی * ذکر راست باورند از و) (نامور نام اسمدر) (و و و اوله فحیه ادات
 نسبت آملی دیکدر یعنی مشهور یا حرف مصاحبت) (و نا ادات توصیف نفی) (و یا حرف مصدر

رد شراح چه ما

رد شراح چه ما

مانستن مایندن
بکریمک و ماندن
مانستندن قاتی
و قوه قوه مایندن

(ناراستی نقیض راستید و مراد یلانجیلا قدر) راستند ارندك مفعول اولی (و باور نانیسی
 باور و اولك فخیله اینا مقدر تصدیق معنایه (محصول بیت) و اگر بر کجسه ناراستیله نامدار
 و مشهور اولد بیه دخی **ک**ر چکی و طوغری بی اندن اینا نزل یعنی یلانجیلا شهرت
 بولد فد نصکره کجسه اندن کر چکی و طوغری بی تصدیق ایلاز (قطعه) دروغی نکیرند
 صاحب دلان * بران کس که پیوسته گفت راست (دروغی یا حرف تنکیر) حرف وحدت
 دینار خطا سولش (نکیرندك مقدم مفعولیدر یعنی صریحی (و بران کس غیر صریحی) پیوسته
 دائم دیمکدر (محصول بیت) صاحب دلان طوغر نامشدر شول کجسه نك اوزرینه که داغما کر چك
 سوله بی کاشدر یعنی داغما کر چك و طوغری سولینك کذب طوغر نامشدر زیرا بونجیلین کجسه دن
 کذب صادر اولماز مکر خطا ایله و خطایه اعتبار یوق (و کر مشهور شد بناراستی * اگر راست
 گوید تو کو بی خطاست) مشهور اسم فاعلدر افتعال بایندن حضرت شیخ نقیض قصد
 ایدوب سابقه نامور و بونده مشهور بیوردی بره معنایه اولد فلر بچون (تو کو بی خطاب عامدر
 (محصول بیت) و اگر بر کجسه ناراستیله یعنی کذب مشهور و نامدار اولورسه کر چکده سولارسه
 سن خطادر یعنی یلاندر دیر سین (مطایبه) اجل کائنات از روی ظاهر آدهست و اذل موجودات
 سک و باتفاق سک حق شناس به از آدمی ناسپاس) اجل لامک تشدید یله اسم تفضیلدر
 اعظم معنایه (کائنات اضافتی لایه در) از روی ظاهر قیدی انکیچوندر که خدای تعالی (وافد
 کر معنای آدم) پیور شددر لیکن حقیقتده جائزدر که خدایک فتند بی آدم دن اکرم و اشرف
 مخلوق اوله یاننده و افعا و لان متونده هب بوقید موجود در اما شراح بوقیدرینه باتفاق
 عبارتی اراد اینا شلره قبه نظر (اجل مبتدا و آدهست خبری) اذل ده لامک تشدید یله اسم تفضیلدر
 حقارت و هوان معنایه موجوداته اضافتی لایه در (و از روی ظاهر قیدی یله مقدر در زرا
 جائزدر که حقیقتده سکدن احقر مخلوق اوله (اذل مبتدا و سک خبری) و باتفاق یعنی باغفاق
 خردمندان (خردمندان عبارتی متن ظن ایدوب یلاندر زاننده یلاندر) سک حق شناس بیایه حق
 شناس و صف ترکیبدر حق بلجی سک دیمکدر مبتدادر (و به خبری) آدمی ناسپاس بیاید انسان
 غیر شاکر دیمکدر کفور معنایه یعنی کفران نعمت (محصول ترکیب) کائنات اجل و اعظمی ظاهر
 یوزدن آدمیدر و اذل و احقر موجودات کلدبر و اتفاق عقلا ایله کلب حق شناس انسان نام پاسدن
 بکدرز برا کلبی دو سک و قومک قیوکی قیوب کتمز اما انسان ادنی بهانه ایله الوب یور یور و بر
 (قطعه) سکی را لقمه هرگز فراموش * نکردد کمر زنی صد نوبتش سک) سکی
 یا حرف وحدت (و را حرف تخصیص پرسک دیمکدر) لقمه یا حرف وحدت و یا حرف تنکیر
 (و هرزه حرف توسل) هرزه حرف وحدت در دین خطا سولش (فراموش مرهوند نکردده
 تقدیری فراموش نکردد در ضرورت وزن ایچون حذف و ایصال اولدی (زنی فعل
 مضارع مفرد مخاطب او زر سک دیمکدر) نوبتش ضمیری سکه راجعدر زاننده سک مفعول
 بهی و صد نوبت مفعول فیهی (محصول بیت) پرسک و یا سک بر لقمه فراموشی اولماز
 یعنی و بر دگک لقمه بی اوتمازا اگر یوز کره اکه طش او زر سک (یعنی یوز کره طاشله و اناچه
 اوروب قوسک قیوکی قیوب کتمز) نکردد عبارتی عنده عبارتیله قید ایدنلر زاننده ایلشدر (بر کلبه
 بر لقمه هرگز فراموش اولماز دین را حرف تخصیص اولد یغن بیلز ایمش که تزریق سولش
 (و کر عمری نوازی سفله را * بکتر چیرنی آید باتو در جنگ) عمری یا حرف وحدت بر زمان
 دیمکدر (نوازی فعل مضارع مفرد مخاطب نوازیندن اوخشیه سین یعنی رعایت ایله سین
 (نواختن دن دین خطا ایلش) سفله یا حرف وحدت در (هرزه بی حرف وحدتدر دین

رد سروری و شعی

رد شراح جیعا

رد شراح جیعا

رد شعی

رد ابن سید علی و سروری
رد شعی

رد سروری

اسکی خطاسی اوزره مصر اوامش (و را ادات مفعول بر سفله بی دیمکدر) (نوازی نك مفعول بهی در
 (و عمر مفعول فیهی) (بکتر یا حرف سبب) (بکتر بونده آرزق یعنی جزوی معنایه در) (چیرنی
 یا حرف وحدت) (اکثر متونده یا بوقدر) (باتو یا حرف مضاجبت) (در حرف صله در یا معنایه
 (محصول بیت) اما اگر بر زمان برالخی رعایت ایدوب اوخشیه سین آرزق نسته سنبیله (یعنی
 جزوی بهانه ایله سنکاه جنگه کلور حاصلی از اجق بهانه ایله سنکاه چکشور و صواشر یعنی
 ایلدینک ایلکی رعایت ایلاز (لطیفه) از نفس پرور هنزوری بیاید و بی هنز سرور برانشاید
 نفس پرور و وصف ترکیبی در تن پرور کبی پرور یندن (هنزور هنزی دیمکدر) (زیرا و ادات
 نسبتدر) (و یا حرف مصدر) (سرور یا شاری) (یعنی رئیس القوم و یا حرف مصدر و را
 حرف صله (محصول ترکیب) نفس پرور دن یعنی نفسی بمملکه مقید اولان کجسه دن هنز ایلک
 کلز (یعنی اهل هنز اولماز) (و هنز سر کجسه سرور لیکه و رئیس قوم اولغه لایق اولماز
 (مثنوی) مکن رجم بر کا و بسیار خوار * که بسیار خست بسیار خوار) کاو بسیار خوار
 بیایه در چوق بیجی صغر (بسیار خوار و وصف ترکیبی در خوار یندن) (الف اصلیه ایله
 لیکن الفک حذفله استعمال زیاده اولد یغیچون چوق کجسه الی حرف زاننده ظن ایدر) (خوردن
 (و خوردن) (و خوار یندن بره معنایه مصدر در) (بعض نسخده) (خوار برینه بار کلور چوق بوکلی
 (یعنی چوق بوک چکچی بویه اولنجه قافیه مکرر اولماز) (بونده خواری حقیر معنایه اخذیدن
 بسیار خوار ایمش) (که حرف تعلیل) (بسیار خست و وصف ترکیبی در) (خستیدن چوق
 او یو بیجی دیمکدر) (بعض نسخده) (بسیار خواب واقعدرینه بومعنایه) (بسیار خوار ده
 وصف ترکیبی در سابق کبی و مؤخر مبتدا) (و بسیار خست مقدم خبر) (بس بسیار خواری
 بسیار خسته عطف ایدنلر مقصود بیت و اصل دکلر ایمش) (و خواری خوردن دن اخذیدن
 خطا ایلش (محصول بیت) مرحت ایله چوق بیک بین کاوه بونده کاودن مراد مرد
 اکوادر (یعنی چوق بیک بیجی شخص در تشبیه طریقیله حقیقت کاو دکلر قدر یعنی
 تن پرور اولان کول کجسه به رجم ایله یعنی انسان منزله تنزیل ایدوب آتی استر که زرا
 چوق بیجی و چوق یانجی و چوق او یو بیجی در مصرع اولده بسیار خوار کاوه صفت واقم
 اولش و ثانیه مبتدا پس قافیه به بوقدر تغایر کفایت ایدر تأمل تد در (چو کا واره می
 بایدت فر بهی * چو خرقن بچور کسان در دهی) چو ادات تشبیه (همی ادات مضارعدر
 (باید فعل مضارع مفرد غائب) (و ناضیم منصوب متصل مفعول) (وفر بهی یاه مصدر یه ایله
 فاعلی) (فر به فاک فعی و رانک سکونی و بانک کسری و هاء اصلیه ایله سین معنایه در) (چو بیه
 ادات تشبیه) (تندن مراد کندی و جودیدر) (یا حرف صله) (چو زکسان لایه) (در حرف
 یا کید) (دهی دالک فعی و کسریله و هانک کسریله فعل مضارع مفرد مخاطبدر و پر سین
 دیمکدر تن دهنک مقدم مفعولیدر) (محصول بیت) کاو کبی اگر سکا سمرلک کر کسه یعنی
 کند یکی سمرنک استر سک خر کبی تنکی کجسه ز جورینه و پر سین حاصلی کند یکی سمرنک
 استر سک خر کبی و جو دیکی الک جور و جفاسانه تسلیم ایلک کر کین کاو و خرابد یکی کبی
 (فر بهی بایدك مفعولیدر دینلر مفعولله فاعلی قرق ایدر دکلر ایمش) (تربت) در انجیل
 آمده است که ای فرزند آدم اگر توانگری دهمت از من مشغل شوی و اگر در ویش گفت
 تنکدل نشینی بس خلوت ذکر من بجایی و بعبادت من کی شتابی) (محصول ترکیب)
 انجیلده کاشدر که ای آدم اوغلی اگر سکا غنا و پر رسم یندن او و دنیو به به مشغول اولور سین
 و اگر سنی فقیر و محتاج ایدر رسم تنکدل و غناک او طور رسین (بس نیم ذکر م لذتی قنده بولو رسین

رد شعی

رد شراح جیعا
رد شعی

رد ابن سید علی
و سروری

و بنم عبادتم بخن ابور سین (یعنی بخن قنده ذکر ایدر سین و بنم قولو غنی بخن ایدر سین
 (قطعه) که اندر نعمتی مغرور و غافل * که اندر تنگدستی خسته و ریش) که کا هدن مخففند
 نعمتی یا ضمیر خطاب معناه مغرور و غافل مصر و قدر (اندر ادات ظرف) (تنگدستی وصف
 ترکیبی در ال طار یعنی فقیر کیمسه) و با حرف مصدر (و خسته و ریش بر پای ضمیر تقدیر و انور
 (محصول بیت) که نعمت و غذاه مغرور و غافل سین (یعنی دنیا نعمته مشغول اولغله حقندن
 زاهل و غافل سین و کاه ال طار لغته خسته و مجروح سین) یعنی افلاس و فقر دن دل ریش
 و مجروح خاطر سین (چو در سرا و ضرا حالت ایست * ندانم کی بجای بردازی از خویش)
 ۲ سرا بونده سرور و وجود معنای سرور (ضرغام و غصه معنای سرور) (پردازی فعل مضارع
 مفرد مخاطب در) (پردازی بندن برداختن دن دین سهو ایلش مشغول اولور سین معنای سرور
 (از خویش کند کردن (محصول بیت) چونکه حالت سرور ده و غنده حال بودر بیلزم
 کند کردن خدایه نوقت مشغول اولور سین (عبرت) ارادت بچون یکی را از تخت شاهی
 فرود آرد و دیگری را در شکم ماهی نگهدارد) ارادت بچون لامیه بچون بی کیف دیمکدر
 (تخت شاهی بیایه در زیر با حرف نسبتدر حرف مصدر دینار غلط سوبلش (فرود آرد بونده
 ایندر معنای سرور) دیگری با حرف وحدت (و ارادات مفعول) (شکم ماهی لامیه ماهی بالفرد
 بالفک قرینده دیمکدر نگهدارد حفظ ایدر دیمکدر (محصول ترکیب) خندانک ارادت بر پستی
 تخت سلطنتدن ایندر (یعنی پادشاه لغتی فراغت ایدوب درویش اولور) (ابراهیم ادهم
 (و یحیی بن معاذ که شیخ محی الدین عربینک دایسیدر بونلر کی نه اشارتدر) (زیرا جائزدر که
 ادیان سابقه ده دخی نیچه بونلر کی پادشاهلر تختلرین براقش اولور و بر غیر پستی باقی قرینده) (یعنی
 قورساغنده حفظ ایدر یعنی اولدره زدی طو تر یونس پیغمبر علیه السلام کی (بیت) و قنست خوش
 آنرا که بود ذکر تومونس * و رخود بود اندر شکم حوت چو یونس) و قنست بعضی نمخنده
 و قنست واقعدر پای وحدتله خوش وقتک صفتدر (آنرا را حرف تخصیص انکس را نقد بونده در
 (که حرف رابط صفت) (ذکر تومصدرک مفعولنه اضافتدر) (مونس اسم فاعلدر افعال بایندن
 و روا کردن مخففند (خود ادات تا کید) (شکم حوت لامیه حوت عربچه باقی دیمکدر یونس
 بونده نونک کسرله در قافیه رعایتچون (محصول بیت) اول کسک وقتی خوشدر که سنک
 ذکرک اکا مونس اوله یعنی دائما سنی ذکر ایدر نک وقتی وحالی خوشدر کر کسه باقی قورساغنده
 اوله یونس علیه السلام کی زیرا حضرت یونس علیه السلام باقی قرینده ذکر خدای
 هیچ ترک ایلامشدر (حکمت) اگر تیغ قهر بر کشد بی وولی سر در کشد و اگر غزه لطف بچیناند
 بدان را بیکان در رساند) سر در کشد باشی کروچکر یعنی خوف ایدوب سکر و نطقه قادر
 اولماز (غزه لطف بیایه یعنی لطف محض) (بچیناند فعل مضارع مفرد غائب دیره ده دیمکدر
 بدان بدک جمیدر بر امر دیمکدر یعنی اشقیا (و ارادات مفعول) (با حرف صله بیکان ایدر یعنی
 سمد) (در حرف تا کید) (رساند فعل مضارع مفرد غائب فاعلی خدادار (محصول ترکیب) اگر
 خدا قهر قلجی چکر سه یعنی اظهار جلال ایدر سه بی وولی باشین کندوبه چکوب سکر قورقوسندن
 و اگر لطف غزه سین دیره در سه یعنی لطف اظهار ایدر سه شکاری سمدله ایدر در یعنی
 شکاری سمدلر مقامنه ایصال ایدر (قطعه) کر بمخشر خطاب قهر کند * انبیا راجه جای
 معذرتست) خطاب قهر لامیه جای معذرت ده بویه در معذرت مغفرت و زنی اوزره مصدر در
 (محصول بیت) اگر خدای تعالی محشر ده قهر ایله خطاب ایدوب اظهار غضب ایدر سه
 انبیاک و یا انبیا به نه عذر بریدر یعنی انبیا به عذر بحال اولماز (و یا انبیاک اعتذاره بحال اولماز

رد سروری

رد شعی

(پرده از وی لطف کو بردار * کاشقیا را امید مغفرتست) روی لطف لامیه در مجازا
 (کو بونک کی بر زده تا کید افاده ایدر انجی اگر چه نوعا تکلفه معنی و بر مکده قابلدر) (بردار فعل
 امر مفرد مخاطب قالدردیمکدر) (که حرف تعلیل) (اشقیا شقینک جمیدر) (و ارادات تخصیص
 (امید مغفرت مصدرک مصدره اضافتدر (محصول بیت) خدایه خطاب ایدوب مناجات ایدر
 (بارب لطف بوزندن پرده بی قالدرد یعنی رفع حجاب ایدوب اظهار لطف ایله زیرا اشقیاک امید مغفرتی
 وار یعنی مغفرت و عفو رجالدرد حاصلی کاهکار رجالدرد غفران رجالدرد ایدر لطف ایله
 محروم قالماسونلر رختکدن (و عطف) هر که بتا دیب دینی راه صواب نکیر دیمکدر عقی
 گرفتار اید قال الله تعالی (ولذیقنهم من العذاب الادنی و العذاب الاکبر) هر که اصلنده
 هر کس که در تنگدستی مکرر پستان اولندی پس که اسمددر کیم معنای سرور هر که معنای شری طی
 منضمدر (با حرف مصاحبت) (تا دیب دینی مصدرک فاعله اضافتدر) (راه صواب بیایه
 (ونکیردک مفعول صریحی) (و بتا دیب غیر صریحی) (با حرف مصاحبت) (تعلیل عقی مصدرک
 فاعله اضافتدر) (و آیدک مفعول غیر صریحی) (و گرفتار صریحی) (وجهه فعلیه جواب شرط
 (عذاب ادنان غرض دنیا عذابندر قتل و اسیرک و بونلر دن غیر عذابلر اما بجا همدیدیکه
 عذاب قیددر) (دون بونده قبل معنای سرور) (عذاب اکبر عذاب آخرتدر) (محصول ترکیب) هر کیمسه که
 دنیا تا دیبیله صواب بونی طومار یعنی راه صوابه کمتر آخرت تعلیلدر گرفتار کلاور یعنی آخرت عذابن
 چکر تنگدستی خدایور البتہ بزانلره دنیا عذابن طومار برز آخرت عذابندن اول یعنی هم دنیا ده تعلیل
 ایدر زانلری وهم آخرتده آیت کریمه کفار حقنده در (دون لفظنی غیر عبارتله نفس ایدنلر لغته
 مخالف ایلشدر) (بیت) پندست خطاب مهتران آنکه بند * چون پند دهند و نشوی
 بند نهند) (پندست مقدم خبر) (خطاب مهتران لامیه و مؤخر مبتدا) (آنکه پند یعنی اندن صکره
 قید و حبس دیمکدر) (چون ادات تعلیل پند دهندک مقدم مفعولی) (دهند فعل مضارع جمع
 غائب و پرل دیمکدر) (نشوی فعل نفی مستقبل مفرد مخاطب ایشته سین دیمکدر) (پند نهندک
 مقدم مفعولی) (نهند فعل مضارع جمع غائب قورل دیمکدر) (محصول بیت) اولورک خطابی
 نصیحتدر اندن صکره بنددر یعنی حبس و قیددر چونکه نصیحت و پرلر و ایشته سین الیکه
 و یا اگه باغ قورل حاصلی نصیحت پندر اولانجیمه سنی حبس ایدرلر (عبرت) نیک بخشان
 بحکایات و امثال پیشینان پند گیرند پیش ازان که پیشینان بواقع ایشان مثل زنند) (نیکبخت
 وصف ترکیبدر ابو بختلی دیمکدر یعنی سعادتی (الف و نون ادات جمیدر) (امثال پیشینان
 لامیه) (پیشین با حرف نسبت و نون حرف تا کید و یا ثانی هاء رسمیدن بدادر اصلی پیشیندر
 و الف و نون ادات جمیدر پیشینان اعرابیده بویه در) (با حرف مصاحبت) (واقع ایشان لامیه
 مثل زنندک مقدم مفعولدر) (محصول ترکیب) مسعود بخت اولنار کندیلردن او کدین کلارک
 امثال و حکایاتله نصیحت طو تر یعنی متصح اولورلر اندن اول که کندیلردن صکره کلنلر
 انلرک واقع سبیله مثل اولورلر حاصلی سعادتلر کندیلردن اول کلن ایلرک امثال و حکایاتله پند
 پذیر اولورلر کندیلردن صکره کلنلر کندیلرک احوال و واقعاتی ضرب مثل ایلردن اول (قطعه)
 زود مرغ سوی دانه فراز * چون دکر مرغ پنداندنر بند) زود فعل نفی مستقبل مفرد غائب
 و مرغ فاعلی (سوی دانه لامیه جانب دانه دیمکدر) (فراز سوبی تا کید ایدر فاده فتحه و کسره
 جائزدر) (چون ادات تعلیل) (دکر مرغ غیر مرغ دیمکدر) (بندک مفعول صریحی) (واندر بند
 غیر صریحی) (محصول بیت) مرغ دانه چنینه وارماز یعنی دانه به توجه ایلر چون غیر مرغی
 بندده کوره یعنی دوزاخه طو تاش کوره (فراز بونده قرب و مقابله معنای سرور و ایلشدر

رد سروری و شعی

رد سروری و شعی

(پند کیراز صائب دکران * تا نگیرند دیگران ز تو پند) پند کبرک مقدم مفعولیدر (کبر فعل امر مفرد مخاطبدر طوط معنائه) مصائب مصیبتك جمعیدر (دیگرانه اضافت لامیه در) تاحرف تعامل و یا حرف دوام (نگیرند فعل ثنی مستقبل جمع غائب طوطیه ر) دیگران بالبله در اصلی اوزره (محصول بیت) خطاب عام طوطیه ر پیورر غیر یلم مصیبتلردن نصیحت طوط تا کیم غیر یلم سندن نصیحت طوطیه ر یعنی خلق عالمه عبرت اولردن اول غیر یلمردن عبرت ال وانکله منصح اول (حکمت) آن را که گوش ارادت کران افریده اند چون کند که بشنود و آزار که بگند سعادت کسیده اند چون کند که زود) آن را را حرف تخصیص (که حرف بیان) گوش ارادت بیانه (کران کاف بحکم کسر یله اغر دیمکدر صعدن کلیدر) آفریده اند ماضیدن قسم جمع غائب یارتمشدر دیمکدر (چون و او اصلیه الیه نیچه دیمکدر کیف معنائه) بشنود فعل مضارع مفرد غائب (و آزار که و اول کیمه بی که دیمکدر) باحرف صله (کنند سعادت بیانه) کسیده اند ماضیدن قسم جمع غائب چکمشدر دیمکدر (محصول ترکیب) اول کیمه ک که ارادتی قولغنی اغر یعنی صاغر یارتمشدر یعنی حتی سوز قبول ایله که ارادت قولغنی اغر خلق ایلمشدر حاصلی کو کلی قولغنی ارادتن خالی خلق ایلمشدر نیچه ایلمر که ایشیده یعنی نه چاره ایدر که کلام خدا و رسول ایشیده یله و قبول ایله و اول کیمه بی که سعادت کنند یله چکمشدر یعنی مسعود و نیکیخت خلق ایلمشدر نیچه ایلمر که چکد کلری نیچه کتمه یه یعنی بالضروری چکد کلری یه کیدر حاصلی بر کیمه بی که شتی خلق ایلمشدر در نه چاره ایلمر که مسعود و نیکیخت اوله یله و بر کیمه بی که مسعود و نیکیخت خلق ایلمشدر اوله نیچه شتی و بد بخت اوله یلمر شکه الشقی شتی فی بطن امه و السعید سعید فی بطن امه در (قطعه) شب تاریک دوشان خدای * می بتابد چور و زرخشنده) شب تاریک دوشان خدای بیانه و لامیه در (شب یونده طرف زمان اعتبار ایدوب قراکلی کیمه ده دین یلمز ایش) می ادات استمرار (و باحرف تأکید) تابد فعل مضارع مفرد غائب یلمز ایدیمکدر (جوادات تشبیه) روزرخشنده بیانه رخشنده اسم فاعل مفرد غائب اصلی درخشنده ایدی تخفیف ایدوب رخشنده دیدیلر (محصول بیت) خدا دوستلر یشک قراکلی کیمه سی روزرخشنده کبی یلمز ایدوب یعنی ضبا و بر ریبه کیمه سی و کوندزی برادر نور و ضبا و بریده حاصلی کیمه سی کوندزی کبی نور ایدوب (وین سعادت زور باز وینست * تا بخشد خدای بخشنده) وین سعادت اشارتدر (شب تاریک روز روشن کبی رخشان اولسنه) باحرف مصاحبت (زور باز و لامیه در) تاحرف توقیت (بخشد فعل ثنی مستقبل مفرد غائب) خدای بخشنده فاعلیدر اضافت بیانه ایله بخشنده اسم فاعلدر بخشدیدن (محصول بیت) لیکن مذکور سعادت زور باز و قوت نیچه ایله دکلدر و لا کثرت عبادت و طاعتله در مادامکه محسن و معطی خدا بفضله یه حاصلی عطیه خدا در کسی دکلدر (رباعی) از تو بکه نالم که دکلدر داور نیست * وز دست تو هیچ دست بالاتر نیست) بونده رباعی یه یه قطعه یازانلر بحب تشخص صاحبی ایشیلر (تو نضی اشباعله او قومق کر کدر کیم وزنه خیال کلمه) بکه باحرف صله و که اسمدر کیم معنائه (نالم فعل مضارع شکلم و حده) (که حرف تعامل) (داور و اول فحمله حاکم معنائه در) دست تو لامیه (هیچ دست مبتدا) بالاتر نیست خبری (وز دست تو خبره متعلق) (دستی بالایه مضاعف ایدن فن فارسیده بحب ماهر ایش) (محصول بیت) یارب سندن کیمه شکایت ایدوب ناله و زاری ایده ین که سندن غیری حاکم مطلق یوقدر و سندن قدرنک السدن یو چرک برال یوقدر یعنی سندن قدرنک الی جیمع اللردن اوستوند زرا قادر مطلق سن سین شکه ییومش سین (بدالله فوق بدیهم) (آن را که توزهبری کنی کم نشود *

رد ابن سید علی

رد ابن سید علی و سرهوی

رد شعی

و آن را که تو کم کنی کسش رهبر نیست) (محصول بیت) یارب اول کیمه یه که سن دلالت و هدایت ایدرسین اول ضال و کم اولر یعنی ضلالته دوشمن اما اول کیمه بی که سن کم ایدرسین یعنی اضلال ایدرسین هیچ کیمه اکامادی و رهبر اولما ز العیاذ بالله تعالی (عبرت) کدای نیک انجام به از پادشاه بد فرجام) کدای نیک انجام بیانه (پادشاه بد فرجامده بویه در) نیک انجام و بد فرجام و صف ترکیبدر (انجام و فرجام عاقبت و صولک معنائه در) (محصول ترکیب) عاقبتی ای یعنی خیر کدا پادشاه بد فرجامدن یکدر یعنی عاقبتی شر اولان پادشاهدن یکدر (بیت) غمی کز یش شادمانی بری * به از شادی کز یش غم خوری) غمی یا حرف وحدت (کز که حرف رابط صفت) (بی باه محمک فحمله پس معنائه در) آرد و صولک معنائه (و شین غم راجعدر) (شادمان و صف ترکیبدر) مانیدنن بکرمک معنائه صکره سرور معنائه اسم اولدی آسمان کبی که وصف ترکیبی ایکن فلکه اسم اولدی (و باحرف مصدر شاد مانلق دیمکدر پس اوج لفظدن مرکب اولدی) شاد که صفت مشبه در فرح معنائه فاک فحی و رانک کسر یله (ومان که مرخدر مانده دن و یای مصدردن فتامل) شادی یای اول حرف مصدر و ثانی حرف وحدت شادی ده اولان یا مصدر یه در و همزه اضافت ایچوند ر دین سؤل اولسنه همزه فنده در و اضافت نه در بحب نه جواب و پردی اوله (کز که حرف رابط صفت) (پیش شین شادی یه راجعدر) (محصول بیت) برغم که انک اردنجه شاد مانلق و سرور چکه سین یعنی اردنجه شاد و خرم او اور سین اول شادلق و سرور دن یکدر که اردنجه غم پسین حاصلی صوکی سرور اولان غصه یکدر صوکی غصه اولان سرور دن (لطیفه) زمین را از آسمان نثار ست و آسمان را از زمین غبار کل اناه بترشح بمافیه) زمین را را حرف تخصیص و یا حرف صله در باه معنائه (نثار بونده صاحبی معنائه در) (یعنی اول نسنه که صاحب اوله و اکنون کبی اما بونده باران مراددر) اناه همزه نیک کسر یله طرف دیمکدر یعنی قاب (بترشح فعل مضارع مفرد مذکر غایبدر) فعل باندن سرور دیمکدر (بما باحرف مصاحبت ما اسم موصولدر الذی معنائه) (فیه جار و مجرور جمله ظرفیه اعرابدن محلی بوق صله موصولدر) (محصول ترکیب) زمینه اسماندن حاصل نثار باراندن و یازمیک آسماندن محصولی نثار باراندن اما آسمانه زمین دن غبار و یا اسمانک زمین دن غبار فندبر هر ظرف کنیدیک ایچنده اولانله سرور یعنی ایچنده نه واریسه طشره سندن اول سرور و اول چبقار (بیت) کرت خوی من امدنا سرور * تو خوی نیک خویش از دست مکنادر) کرت ضمیر خطاب (خوی من لامیه) نامزوار ناه وافق و غیر لایق (خوی نیک خویش بیانه و لامیه در) (محصول بیت) اگر سکا بنم خویم و خصلتم ناموافق و ناسرورار کلدبسه سن کنیدی ای خویمکی و خلقکی الدن قومه یعنی ترک ایله (ادب) حق تعالی می بیندوی پوشد و همسایه نمی بیند و می خروشد) می خروشد فعل مضارع مفرد غایبدر (خروشدنن چوقراق) (مثلا چوملاک و قرین و غیر یسی چوقراقی کبی چوقراق) (بونده مراد کور ملک و چغره قدر) (محصول ترکیب) خدای تعالی قوللرک عیوب و جرایمی کورر و ستر ایدر اما قو کشو کورر من و چاغرر یعنی غایبانه نیچه دورلی افتزلر ایدر (بیت) نعوذ بالله اگر خلق غیبدان بودی * کسی بحال خود از دست کس نیاسودی) غیبدان وصف ترکیبدر غائب بلجی دیمکدر دانیددن (دانشدن دین دین خطا ایش) (باحرف ظرف) (حال خود لامیه) (نیاسودی فعل ثنی حکایت حال ماضی دیکلمزدی و راحت او از دی دیمکدر) (محصول بیت) نعوذ بالله یعنی خدایه صفورم خلقک سندن اگر خلق عالم غیب بلجی اولیدی یعنی احوال غیبدن خبردار اولیدی هیچ بر کیمه کنیدی حائده کیمه اشدن آسایش و حضور ایزدی یعنی خلق بری برینک عیوبنه مطاع اولیدی

رد شعی

رد ابن سید علی

هیچ بر کیمه دنیاده خلقدن سالم زندگانی ایله دی (بحال خودك معناسنی بسبب حال نفسه
 دین خطا دهش (مطایبه) زرازمعدن بکان کنند بدر ایندواز دست بخیل بجان کنند (ن
 معدن دالک کسری ایله اسم مکندر ضرب بایندن (باحرف سبب) کان کاف عربیله مرادف
 معدن در (کندن فازمقدر) بدراید چبقار دیمکدر (زر مفعول صریحی (واز معدن غیر صریحی
 (بکان کنند نه اکا متعلقدر) دست بخیل لامیه (بجان کنند بکان کنند کیبدر اعرایده
 (تقدیری بجان کنند بدر آید در بعض نسخه ده بریاید واقعدر) جان کنندن مراد جان
 چکش مکدر یعنی بلا و مشقت چکمک (محصول ترکیب) التون معدن معدنی فازمقله چبقار
 اما بخیلک التون جان چکش مکله چبقار یعنی جوق زحمت و مشقت چکمکله التون چبقار حاصلی
 زیاده امسالک ایله یکندن دکه بلا ایله التون التاز پس بریایدك معناسنی بوجهله راست
 کلور معدن نصکره کان ذکری جائله قافیه ده مطابق اولغیچوندر و تفتن قصد ایچون
 و تکراردن احتراز ایچون در (مصراع ثانی ك معناسنی بخیلک التون اولکله چبقار دین مقصود
 اولان معنایی چبقاره عیش (قطعه) دونان نخورند و وکوش دارند * کویتد امید به که
 خورده) دون بوئده خبیس و ناکس معناسنه در (الف و نون ادات جمد در) و نخورند خبری
 (کوش داشتن و داریدن صقلوب حفظ ایلمکدر) و نخورندك (وکوش دارندك مفعولی
 محذوف مالدر) امید به تقدیری امید خوردن به در (که من تفضلیله معناسنه در) خورده
 تقدیری خورده شده در (محصول بیت) بخیل و خبیس اولان مالنی ییزل و صافلر دیرلر که
 یک امید ی بکدر پیش اولفدن یعنی یوب مفلس و محتاج اولفدن صافلیوب هر چن ایسه
 بیرم دیو امید لئک یکدر رنکه عرب دیر (الأمول خیر من الماکول) یعنی صافلیوب امید لئک
 پیش اولفدن یکدر (روزی بینی بکام دشمن * زرمایه و خاکسار مرده) روزی باحرف
 وحدت (بینی فعل مضارع مفرد مخاطب (باحرف مصاحبت) کام دشمن لامیه دشمنك
 مراد نجه دیمکدر و مرهوند (زرمایه مانده فعل ماضیدن قسم مفرد غائب (خاکسار
 مرده زرمایه به معطوفدر و ایکسی ییله پیتنك مفعول صریحی (و بکام دشمن غیر صریحی
 (خاکسار لغتده طیر اقلق دیمکدر) اما استعمالده طیر افده یا توب یا التن کیمه به درلر
 دیار عربك مزبله لئکه یاتی عریان بجاتینی کی بوئده ده خاکسار ایله دیوانه دن تمیر ایلمش
 زرا کشتی کسب ایلمیکی مالی بیوب صافلی جنوندن ناشیدر (خاکسار رجل کثیر التراب که تراب
 درهم و دینارك اصلدر دین کیمه تک طیراق باشنه معنی تصویر یله معنای بینی اول بویه
 تصویر ایوب که والمعنی روزی بینی دشمن رازرمانده و مرده حال کونه بخالک الوده تکرار بوجهله
 دخی تصویر ایوب (روزی بینی بر مراد دشمنش که زرش مانده بوار تان و نش بخالک الوده مرده
 شده دین معنای بینی عجب تراب الوده ایلمش عفا الله عن سبانه (پس محصول بیت) برکون
 کورر سین دشمنك مراد نجه زر قالمش و خاکسار اولمش یعنی مالن قیوب کتمش مضارع
 اولده سکت و ارغفلت اولماسین یعنی بینی سکتله اوقنور (ادب) هر که بزبرد ستان نبخشاید
 بچور زبردستان گرفتار آید) زبردست وصف ترکیبدر (والف و نون ادات جمد در کشتنك
 الی الله اوللردن جبارتدر خدمه و رعایا کی (بخشاید فعل نفی مستقبل مفرد غائب ترحم ایلمز
 دیمکدر) بچور باحرف صله (چور زبرد ستان لامیه در) زبردست زبرد ستك تفضیدر
 والف و نون ادات جمع اقویادن عبا رندر (محصول ترکیب) هر کیمکه الی الله کبلره
 وضعفایه مرحت ایلمز اقویالک جور و جفا سنه گرفتار کلور یعنی مبتلا اولور حاصلی وضعفایه
 رحم ایلمش اقویا قهر بنه مبتلا اولور (مشوی) نه هر بازو که در وی قونی هست *

رد ابن سید علی

رد شعی

رد سروری

رد ابن سید علی

بمردی عاجزان را بشکند دست) قونی یاخرف تنکیر بمردی باحرف مصاحبت (و یاخرف
 مصدر (عاجزان را) (باحرف تخصیص) بشکند فعل مضارع مفرد غائب فاعلی تحتیه بازویه
 راجع ضمیر (و عاجزان مفعول اول صریحی و ثانیسی دست) و بمردی غیر صریحی (محصول بیت)
 او یله دکلددر که بازو که انده قوت وارد یعنی قوتلیدر مردانکله و زور ایله عاجز لک الی صریحی
 شکست ایدر دکلددر حاصلی بویه ایدر سه یانه قالما ز دیمکدر بلکه خدا اندن انتقام اور
 و کیمه حقی کیمه ده قومز (ضعیفان را مکن بدل کزندی * که درماتی بچور زورمندی)
 ضعیفان را را حرف تخصیص (کزند ضرر) و یاخرف تنکیر (که حرف تعلیل (درماتی فعل
 مضارع مفرد مخاطب عاجز فالور سین دیمکدر مایندین ماندن دینلر خطا ایلملر) باحرف ظرف
 جور زور مند لامیه (و یاخرف وحدت) (محصول بیت) ضعیفانك کوکله کزند ایلمه یعنی ضرر و زیان
 ایرشدرمه زیرا پر زورمندك جور و جفا سنه عاجز فالور سین یعنی دست قهر بنه گرفتار اولور سین
 زیرا دنیا محل مکافاندر (کاندین ندان) در (کزندینك یاسنی حرف وحدت دین سهوا ایلمش زورمند
 وصف ترکیبدر دینلر خطای فاحش ایلملر (حکمت) عاقل چون خلاف در میان بیند یچهد
 و چون صلح بیند لکر بنهد که انجاسلامت برکاست و اینجاسلاوت در میان) یچهد فعل مضارع
 مفرد غائب صجرا دیمکدر (یعنی صجرا در معناسنه) حاصلی صا ولوز و اراده طور من
 (لکر بنهد لکر قور) یعنی قرار ایدر و ثابت اولور (لکر کبلره اولور اصلده اما یونک کی
 بر زده ثبت و قرار مراد در (محصول ترکیب) عاقل اولان صکشی چونکده اورنه ده خلاف
 کوره صجرا در انده طور من (اما چونکده صلح اراده کوره ثابت اولوب قرار ایدر) زیرا انده
 سلامت کارده در و بوئده خلاوت و لذت مایده (لف و نش مرتب رعایت ایلمدی (حکمت)
 مقام راسه شش می باید ولیکن سه بک می آید) مقاصر مفاعله بایندن اسم فاعلدر بوئده مراد
 اوجله زرد و طولی او بنایندر (سه شش اوج کره الی دیمکدر) (سه بک اوج کره بر دیمکدر) (ترکیب
 معناسنی ظاهرا مذکور اولان کیدر اما مراد سه و شش در سه و یکدر و فتامل (محصول ترکیب)
 مقاصر سه شش گر کدر لیکن سه بک کلور (یعنی روزگار دانا کشتنك مرادی اوزره اولماز (بیت)
 هزار بار چراگاه خوشتر از میدان * ولیکن اسب ندار دبدست خویش عشان) بار بوئده کره
 معناسنه در (چراگاه اولنق) (زیرا چرا اسبدر اولنه معناسنه چریدندن (وگاه ظرف مکان
 (محصول بیت) یک کره اولنق میداندن یکدر ولیکن اتک دز کنی کندی انده دکلددر که ایستد یکی
 برده اوله (تضرع) درویشی در مناجات میکفت یارب بدان رحمت کن که برنیکان خود رحمت
 کرده که ابشار تانک آفریده) درویشی باحرف وحدت (میکفت می حرف حکایت (باحرف
 صله در ایکی برده ییله (معلوم اوله که عرییده زحمت علی حرفیله مستعمل اولدینی کی فارسیده ده
 بر حرفیله مستعملدر) (بدان جمع بدز) (و نیکان جمع نیک) (خود ادات تأکید) (کرده ماضیدن قسم
 مفرد مخاطب) (که حرف تعلیل) (آفریده ماضیدن قسم مفرد مخاطب یارائش سین دیمکدر
 کرده ده و آفریده ده همزه ل مخاطب ایچوندر دین معهود جهلی اوزره مصر اولشدر
 (محصول ترکیب) برذر ویش مناجاده سو یلردی یارب یار از ره رحمت ایله که ایاره خود رحمت
 ایلمش سین (زیرا انلری ایی برائش سین یعنی انلری ایی خلق ایلمدیکلر انلره رحمت ایلمکدر
 (حکمت) اول کسی که علم بر جامه و انکشتی در دست نهاد جشید بود گفتندش چرا همه زینت
 و ارایش بچید دادی و فضیلت راست راست گفت راست راز بخت راستی قماست) کسی باحرف
 وحدت (که حرف بیان) (علم بوئده فتنانه وضع ایلمد کبری نشاند که اول زمانده صاع اومزدن اشاعه
 کوکس اوزره فتنانک ظاهر بنه بعض شکوفه شکنده و یا بعض حیوانات شکنده ایلمدن بر نشان

رد ابن سید علی و سروری

رد ابن سید علی و سروری و شعی

رد ابن سید علی و سروری

مطالعه

رد شعی

پیدا اید رزدی که اکا علم بر رزدی و اول قفتانہ جامعہ معنی نکه سابقا مفصل بیان اولندی
 (انکشتی همزه نکه فتنی ونونک سکونی وکاف عجمک ضمی وشین معجمه نکه سکونی ونونک فتنی
 وراک کسری و یا اصلیه ایلہ بوزک معناسنه در (در دست در حرف صله در با معناسنه اول کسی میدا
 (وجشید بود خبری (جشید جیم فتنی و میم سکونیه قدیم پادشاهلردن بر اولو پادشاهک
 اسمیدر (بچپ با حرف صله و جیم و یا عجمیلر در صول معناسنه در که عربیده یسار دیرلر نونک
 فتنیه (و او حرف حال (فضیلت مبتدا (راست راست خبری اولکی راست بر کله در صاغ ال
 و صاغ جانب معناسنه که عربجه یمین دیرلر (وایکجه راست مر کیدر را ایلہ ادات خبردن که
 سین و نادر معناسی راستکدر دیمک اولور (راست را را ادات صله راسته دیمکدر (زینت راستی
 لامیه (و یا حرف مصدر (تمام بونده کافی معناسنه در (محصول ترکیب) اول بر کپسه که قفتانہ علم
 و الہ بوزک قودی (یعنی بر مغه بوزک طاقدی جشید در (اکا دیدیلر نیچون جمع زینت و آرایشی
 صول الہ و رزک حال بو که فضیلت صاغ الکدر (دیدی که صاغ الہ راستلی زینتی کافیدر (راستی
 صارتندہ ابهام وار (یعنی صاغلی و طوغر یاق معناسنی (قطعه) فریدون کف نقاشان چین را *
 که پیرامون خرگاهش بدوزند (فریدون باب اولک اولنده مفصل ذکر ی یکمشد در (نقاشان
 چین لامیه (و را ادات مفعول (که حرف رابط مفعول قولدر (پیرامون با عجمک کسریله اسمدر
 اطراف معناسنه (پیرامنده دیرلر (خرگاه خانک کسریله و راک سکونیه فرا او که کیکه ایلہ
 اورتلوردریم اویده دیرلر (جاء علی قبه شکلی او اور (خرگاه بونده اوناغ معناسنه در دین خرگاهی
 بطن ایش (بدوزند فعل مضارع جمع غائب دیکه ل دیمکدر مفعولی یعنی دیکلجک نسنہ
 بیت ثابدر (زیرا عادتدر اوناغلرده و جادرلرده رنگ آمیز بزردن بعض نسنہ کسوب دیکرلر مثلا
 مبارک باد وسعادت باد عبارتلی کسوب دیکرلر (بومضایه واصل اولیان مصراع ثابتنک معناسنی که
 انک اوناغنک اطرافنی دیکه ل یعنی لازم اولان یری مرمت اید ل دین زیادہ تر بقی سويلش
 (بدوزند فعل مضارع دوختن دن دینلر خطا ایشلر (بدان رانیک دارای مرده شیار *
 که نیکان خود بوزک و نیک روزند (بدان را را ادات مفعول (و بدان دارک مفعول اولی (و نیک
 مفعول ثانیسی (و دار فعل امر مفرد مخاطبدر دار بدندن طوت دیمکدر (که حرف تعلیل (خود
 ادات تا کید (بوزک و نیک روزند تقدیری بزرکند و نیک روزند اولور وسعادتی لرد دیمکدر (پس
 بزرکند و نیک روزانند دیوتقدیر ایلکه احتیاج بوقدر (محصول بیت) خرگاهک اطرافنه دیکلجک
 بویتدر که برامزلی ای طوت یعنی ای رعایت ایلہ ای مرده شیار زیرا ایلر خود اولور و نیک
 بخنلردر (نیک روز دیمکدر غرض صاحب سعادتلردر دیمکدر حاصلی برامزلی ای رعایت
 ایلک کرک که ایلر رعایتی قلیله الور که شانلری رعایت اقتضایدر (مجموع بیتک معناسنی برامزلی
 ای طوت یعنی انلر ای رعایت ایلہ ای عاقل کشتی زیرا ایلر خود اولور وسعادتلردر سنک
 دعا که اصلا احتیاجلری بوقدر دین بدعاہ مستحق ایش (حکمت) برزی را کفتد باچندن
 فضیلت که دست راست دارد خانم چراز دست چپ میکند کفتدانی که همیشه اهل فضل
 محروم باشد (ندانی فعل مضارع مفرد مخاطبدر استفهام انکاری طریقیله (محصول ترکیب)
 بر اولو یه دیدیلر که بوقدر فضیلتلہ که صاغ الک وارد یعنی صاغ الہ و ارخامی نیچون صول الہ
 ایدرلر یعنی صول الک صرجه برماغنه طاقدر صاغ الہ و صرجه برماغنه طاقدر دیدی بلزہ پسین که
 دائما اهل فضل محرومدر (بیت) آن که حظ آفر بدوروزی سخت یا فضیلت همی دهد یا بخت
 حظ حالک فتنی و نونک تشدیدله نصب معناسنه در (آخر یدک مقدم مفعولیدر (روزی بای
 اصلیه ایلہ رزق معناسنه در (سخت مقدم مفعولیدر (سخت فعل ماضی مفرد غائبدر (ساخت

رد شعی

رد شعی

رد ابن سید علی و سروری

زد ابن سید علی و سروری

رد شعی (ابو) نسخه مستعمله در (محمد اسعد)

لفظنندن تخفف یعنی ایلدی حاصلی براندی دیمکدر (محصول بیت) اول کپسه که نصب براندی
 ورزق پیدا ایلدی یعنی وجوده کتوردی آمده با فضیلت و پر و یا بخت و دولت بعضی نسخه ده
 بخت برینه بخت واقعدر لطیفدر (ملاطفه) نصیحت پادشاهان مسلم کسی راست که بیم سر
 ندارد و امیدور (محصول ترکیب) پادشاهلره نصیحت ایلک بر کپسه یه مسلمدر که باش قورقوسی
 و امید زری اولیه یعنی نه اولک خوفی اوله ونه دینار و درم امید ی (مشوی) موحد چه در پای
 ریزی زرش * چه شمشیر هندی نهی بر سرش (موحد اسم فاعلدر تفعیل باشند خدای بر لای
 توحیددندر (چه بونک کی پرده مساوات معناسنی افاده ایدر (ریزی فعل مضارعدر (ریز بدندن
 دو که سین دیمکدر (ریز بدندن دینلر خطا ایلدیلر (زرش شین معناسنه پانیه مقیددر تفعیلدر
 در پایش در (شمشیر هندی بیابنه (نهی فعل مضارع مفرد مخاطبدر (لای بدندن بونک فتنی
 و کسریله فومق معناسنه (محصول بیت) موحد اولان کپسه یه نسبت ایاغنه التوله اچہ
 دو کسین نه و باشی اوزره قلیج طوتاسین نه یعنی ایاغنه مال دو ککله باشی اوزره قلیج طوتی برابر در
 نه اندن سو پشورونه بوندن برینور (امید و هراسش نباشد ز کس * برینست بنیاد توحید و بس)
 هراس هانک کسریله خوف معناسنه در یعنی قورقو (وشین موحدہ راجعدر (برینست مقدم خبردر
 (بنیاد توحید لامیه و مبتدا (و او بس ایلہ بونک کی پرده فقط معناسنه در (محصول بیت) موحدک
 کپسه دن امید و هراسی اولماز یعنی نه کپسه دن قورقوسی و پرواسی ونه کپسه دن امید و رجاسی وار
 (بنیاد توحید بونک اوزره در انجیق یعنی نه کپسه دن پیمی ونه کپسه دن امید اوله (لطیفه)
 پادشاه از بهر دفع ستمکارانست و شکنه برای خون خواران وقاضی مصلحت جوی طراران هرگز
 دو خصم بحق راضی پیش قاضی نروند (دفع ستمکاران مصدرک مفعولنه اضافتدر (شکنہ
 صواباشی به دیرلر (خون خوار و وصف ترکیبدر قان ایچجی معناسنه (خوار بدندن والف و نون ادات جمع
 (مصلحت جوی وصف ترکیبدر جو بدندن طرارانه اضافتی اسم فاعلک مفعولنه اضافتدر
 (پادشاه مبتدا و مابعدی خبری (و شکنه مبتدا و مابعدی خبری (وقاضی مبتدا (و مابعدی خبری
 طراران کسجی به دیرلر (فارسیجه کپسه بر دیرلر (محصول ترکیب) پادشاه ظالمک ظلمی دفع ایلک
 ایچوندر و صواباشی قان ایچجی ظالمک ایچوندر یعنی قانلیرک و اهل شر و فسادک خلقدن ضررینی دفع
 ایلک ایچوندر و قاضی طرارلک مصلحت متعلق احوال کورمک ایچوندر یعنی شریعتہ متعلق
 اموری کورمک ایچوندر یعنی طرارہ نه لازمدر دیو شرعه کورمک ایچوندر هرگز حقه راضی ایکی
 خصم قاضی اوکنه کنزل زیرا هرکس حقه راضی اولدقدن صکره خصوصته احتیاج قالماز
 بعض نسخه ده هرگز و خصم از پیش قاضی راضی نروند واقعدر (یعنی هرگز ایکی خصم قاضی
 قنندن راضی کنزل بلکه بر بسی راضی کیدر سه بر بسی ناراضی کیدر (قطعه) چو حق
 معاینه دانی که می باید داد * بلطف به که بچنک اوری و دلشکی معاینه مفاعله باندن مصدردر
 (که حرف بیان (می حرف استمرار (و یا حرف تأکید (باید فعل مضارع مفرد غائب کرک دیمکدر
 (بلطف بر مقدر دادن مصدرینه متعلقدر (که من تفضیلیه معناسنه در (جنک اور و صف
 ترکیبدر محارب (یعنی صواباشی معناسنه (و یا حرف مصدر (دلشکده وصف ترکیبدر کوکلی طار
 معناسنه (و یا حرف مصدر کوکل طارانی دیمکدر (محصول بیت) چونکه معاینه یلورسین که الک
 حقنی و یرمک کر صکره راطفه و یرمک بکدر که صواباشی لغله و کوکل طارلقبله ابله حاصلی
 حقوق ناسی ملامت و رفقله ادا ایلک بکدر محاربه و مجادله ایلہ ادا ایلکدن (دلشکی جنکه عطف
 ایدوب و اوری اکافید طوتوب ای و بدلتکی اوری و بی خطا یله دین زیادہ باطل سويلش
 و بر وجهله دخی معنی تصویر ایدوب بلطف دادن به که بچنک اوری دادی و بدلتکی دادی

رد ابن سید علی و سروری

رد ابن سید علی

رد ابن سید علی

ایکی وصف ترکیبی به داخل ایکی بای مصدر به ابله دین عجب قوی تریقی کوی ایش
 عفا لله عنه (خراج اگر نکرار د کسی بطیبت نفس * بقهر از و بستاند مرد سرهنکی)
 طیت مصدر در طاب طیب دن تطایده کلور تانک فتحیله بونده ایلک معناسنه در (مرد سرهنکی
 بیانه در موصوف وصفی ضرورت وزن وقافیه ایچون افراد ایلدی (والافعه نسبت جمع
 مناسب ایدی (یعنی مردان سرهنکیان (محصول بیت) اگر بر کیمه خراجی طیت نفس
 وصفای خاطر له ادا ایلر سه مرد سرهنکی اندن آنی قهر یله الور زرا حق شرعیدر که هیچ کیمه
 اگا انکار ایلر (مطایبه) همه کس راندان بترشی کند کردد و قاضی رابشری (محصول ترکیب)
 هر کسک دیشی اکشی نسنه بیکله کند اولور یعنی قاضی را ما فاضیک طاطلیله که هیچ نسنه کیمز
 اولور ترشیده و شیرینده یار نسبت ایچوند (بیت) قاضی که رشوت بخورد پنج خیار ثابت کند
 از بهر توده خر بزه زار (رشوت با حرف مصاحبت (وزاده کسره و ضمه جائز در (خر بزه زار
 کلزار و لاله زار کی در (یعنی قانون اق کتر دن گایتدر (حاصلی قانون بستانی دیمکدر
 (محصول بیت) قاضی که رشوت طریقیله بش خیار اکل ایلر سنکیچون اون قانونی بر ثابت
 ایدوب مقرر ایدر (لطیفه) خفه پیر از نابکاری چه کند که توبه نکند و شخته معزول از مرد
 ازاری (نابکاری فاسق و فاجرده استمال ایدر (و یا حرف مصدر در (بونده مراد نابکاریدن
 زاندر قرینه قیامیه (محصول ترکیب) پیر خفه زندان نه ایلر که توبه ایلر یعنی توبه ایلوب
 نه قادر در زرا یوزینه کیمه یاخر توبه ایلوب نه مالکدر بالضرورتو به ایدر شخته معزوله
 خلق از ازلقدن توبه ایلر نه ایلر بیلور یعنی خلقی انجیکه قادر دکلدر زرا معزولدر پس
 توبه ایلر ضروریدر (بیت) جوان گوشه نشین شیر مرد را خداست * که پیر خود نتواند
 ز گوشه برخاست (جوان کوشه نشین بیانه در (کوشه نشین وصف ترکیبیدر کوشه ده
 اوزرچی دیمکدر (شیر مرد ترکیب مزجیدر (اصلی مرد شیر در اضافت بیانه ایلر ارسلانار
 یعنی ارسلان کی ارحاصلی پهلوان و بهادر دیمکدر مصراع میندا و خبردن مر کبدر (که حرف
 تعلیل خود ادا تا کید (کوشه ده یا حرف وحدت (همزه حرف توسل (همزه حرف وحدت در دین
 اسکی خطاسی اوزره مصرع اولش (برخاست برخاستن معناسنه در (محصول بیت) کوشه نشین
 جوان خدا یولیک شیر مر دیدر یعنی هوادن کجوب نفسیه غالب اولوب کوشه و عزات اختیار
 ایدن جوان کر چکدن اردر زرا پیر خود بر کوشه دن قیام ایلر که قادر دکلدر پس بر کوشه ده
 اوتور ماسی ضروریدر (بیت) جوان سخت می باید که از شهوت پرهیزد * که پیر سست
 رغبت را خود آلت بر نمی خیزد (جوان سخت بیانه (که حرف تعلیل (پیر سست
 رغبت بیانه (سست رغبت وصف ترکیبیدر رغبت میل معناسنه در (و را حرف
 تخصیص (غنی خیزد فعل ننی مستقبل مفرد غائب خیزیدن قالمز دیمکدر (محصول بیت)
 محکم جوان کر کدر کیم شهوندن پرهیز ایلر یعنی نفسی و شهوتی غالب ایکن پرهیز ایلک
 هنذر زرا پیری قدرت و طاقت پرهیز امر ضروریدر که آتی مساعده ایلر یعنی قالمز که
 برنامشروع ایلر (حکمت) حکمی را پرسیدند که چندین درخت نامور که خدای
 تعالی آفریده است بلند و پرومند هیچ یکی را آزاد نخوانند مگر سرو را که ثمره ندارد درین
 چه حکمتست گفت هر یکی را دخی معیشت و وقتی معلوم که کاهی بوجود آن نازه است
 و کاهی بعد م آن پرمرد و سرو را هیچ ازین چیر می نیست و در همه وقت نازه است و این صفت
 آزاد کانت (درخت نامور بیانه نامور نامی دیمکدر زرا و نسبت معناسنی افاده ایدر معنای
 لازمی بی مشهور و نامدار دیمکدر لازمیله تفسیر ایدن دخل ایدن کندی مدخولدر (پرومند

رد شعی

رد سروری

خو برنده

رد ابن سید علی

بونده یشلی دیمکدر زرا بر میشددر (ومند ادا ت نسبت دولتند و حاجتند کی نهایی بر لفظ ابله
 و اوسر استمالی معهود دکلدر یعنی برمند دیمز و اومبالغه ایچون زیاده اولندی دین عنیدی
 سولش (بعض نسخنه ده بلند برینده یارور واقعدر (یعنی یارور و پرومند و شمش و جهدن خالی
 دکل زرا بار اناج حاصلنه دیرل (و و رادات نسبتدر لی معناسنه (که ثمره ندارد مقام جاده
 واقعدر حال بو که ثمره سی یوقدر دیمکدر (ثمره میوه معناسنه در بونده کلنجه سؤالدر (و گفت
 ما بعدیله جواب (دخل بونده حاصل معناسنه در (و یا حرف وحدت و یا حرف تنکیر (هر درخته
 دخل معین ایلک مبالغه طریقیله در (زرا هر بر درختک حاصلی اولماز فسددر (و فقیده
 بویله در (گاهی یا حرف وحدت (پرمرد بایک قتی وزاء بحکم سکونی و میک ضعی و راه مهمله نک
 سکونیه صولش دیمکدر فعل ماضیدن قسمدر (و این صفت آزاد کانت جلله حالیه در
 (محصول ترکیب) حکمدان برینده سؤال ایلدیله که بو قدر نامور و نامدار درخت که خدای
 تعالی خلق ایلشدر یارور و پرومند هیچ برینده آزاد دیمز الاسروه یشی و حاصلی یوغیکن
 بونده نه حکمتدر حکیم دیدیکه درختلرک هر برینک معین حاصلی و معلوم وقتی وارد که کاهی
 اول حاصل وجود یله نازدر و کاهی عدم یله پرمرد و سروک بوندن هیچ نسنه سی یوقدر
 و جیع اوقانده تازه در حال بو که بو حالت ازاده ل صفتیدر (قطعه) بر آنچه می گذرد دل منه که
 دجله بسی * پس از خلیفه بخواید گذشت در بغداد (دل منهک مفعول صریحی (و بر آنچه
 غیر صریحی (ومی گذرد آنچه نک صفتی (که حرف تعلیل (دجله بغدادده شطک اسمیدر یعنی
 بغداد ابرقنه غیری برده شط دیرل اما بغدادده دجله دیرل (بسی جوق زمان (دجله بسی مر هوند
 پس از خلیفه خلیفه دن صکره دیمکدر خلیفه دن بونده مراد معنصم بالله در که آخر خلای دولت
 عباسیه در که هولاکو آنی هلاک ایلد کدن صکره دینادن خلافت کلیسا مرفوع اولوب دور
 سلاطین ظهور ایلدی یعنی هر بره پادشاهلر حکم ایلر که باشلدی مثلاً بغدادده ابتداء سلاطین
 ایلخانیه حاکم اولدی اقی قبولی زمانه د ک اندن صکره قراباش اندن صکره آل عثمان آلهی
 دولت و شوکتلری قیامتده ک مدت و اسون آمین (گذشت بونده گذشتن معناسنه در (در بغداد
 از بغداد نقد یرنده در (محصول بیت) اول نسنه به که کچر یعنی ثابت و باقی اولوب فانی اولان
 نسنه به کوکل بقلمه یعنی تعلیق قلب ایلر زرا دجله جوق زمان خلیفه معنصم صکره بغداددن
 کچریدر یعنی فانی و گذران اولان اشبا آفر صو حکمنده در که تعاقب قلبه لایقی دکل شرح بویتهک
 تحقیقنده ایهال ایلشدر ظاهر مراده واصل اولد قلریدن ایهال ایلشدر (کرت زدنست براید چونخل
 باش کریم * ورت زدنست نباید چو سر و باش آزاد (کرت ناه خطاب معناده د سته مقید در
 زدنست تقدیرنده در (نخل بونده خرما اغا جیدر (باش فعل امر مفرد مخاطب اولد دیمکدر اسمی تحتند
 انت و خبری کریم لفظیدر مصراع ثانی اواکی کبیدر اهرابده (محصول بیت) اگر الکدن کاورسه
 خرما اغا جی کی کریم اول خرما اغا جینک کرامتی اولد که هر پری ایشه برار قویونک کی که
 هر پری بر نسنه نه کر کدر و اگر خرما اغا جی کی الکدن کریم اولتی کلر سه باری سرو کی آزاد
 اول یعنی سرو بار و بردن آزاد اولدی یعنی کین سنده تعلق دنیادن سالم اول حضور ایلر سین
 سرو کی آزادی اول کیمسه به جفا ایلر دین معنایه جفا ایلش (و عطف) دو کس
 مردند و تحسیر بردن آن که داشت و نخورد و آن که دانست و نکرد (محصول ترکیب) ایکی
 کیمسه اولدیله و تحسیر ایلندیلر یعنی حسمر تله ککندیلر بری اولد که ماله مالک اولدی
 و میدی و بری اولر که علمه مالک اولدی و مو جیهله عمل ایلدی (قطعه) کس نیند
 بخیل فاضل را * که نه در عیب گفتش کوشد (بخیل فاضل بیانه (و رادات مفعول

رد شراح جفا

رد شعی

(که حرف بیان نه حرف نفي معناده کوشده مقید در پس فعل نفي مستقبل اولور) در عین
 (در حرف صله گفتنش شین ضمیر بخیل فاضله راجع در) (محصول بیت) کجسه فاضل بخیلی
 کورمن که انک عینی سوزیلکه دور شمه یعنی عین تعدید ایلمکه سعی ابرار الله حاصلی فضل
 بخل عینی سترایلز هر تقدیر فاضل ایسه ده (ور کریمی دو صد کنده دارد) کرمن عیبها فرو پوشد
 کریمی یا حرف وحدت (فروادات ناکید) (محصول بیت) اما اگر بر کریمک ایکیوز عیبی
 و گاهی اولور سه کریمی واحسانی جیع عیبی سترایلز (خاتمه الکتاب) تمام شد کتاب کاستان

والله المستعان درین جمله چنان که رسم مؤلفانست از شعر متقدمان بطریق استعاره تلفیقی
 رفت) والله مبتدا (المستعان اسم مفعول در استفعال یا بندن لفظا حرف فاعل خبر مبتدا در) (معاونت
 طلب اولان کجسه به مستعان دیرلر بونده الله در) (درین جمله یعنی جیع کایده بورایه کلنجه پس سکر
 یاه حصر ایدنلر معقول ایلمشدر) (رسم مؤلفان لامیه عادت مؤلفان دیمکدر) (شعر متقدمان لامیه
 تلفیقی تفعلیل یا بندن مصدر در بر شینی بر سنه به ضم ایدوب قاتعه دیرلر) (محصول ترکیب) کتاب
 کستان تمام اولدی و مستعان الله تعالی در یعنی عون اندن مطلوب دیر کتاب ده انک اعانتیله تمام
 اولدی بوجیع کایده انجلین که مؤلفین متقدمینک عادتیدر یعنی قدیم مؤلفینک قانونیدر شمرای
 متقدمینک اشعارندن استعاره طریقله تلفیقی واقع اولدی یعنی سوز به کجسه سوزینی قاتدم
 غیر بلفاقد یعنی کبی بلکه بونده واقع اولان نظم و نثر هب بتمدرتکه حریری مقامانده بوبله بیورمش
 و معشرات السحریه صاحبی بونلره تقایدا ایلمش شکه دیباچه سنده یازمش (بیت) کهن خرقه
 خویش پیراستن * به از جامه عاریت خواستن) کهن خرقه خویش بیاینه و لامیه در) (پیراستن بزمک
 و سبلمک معنایه در) (جامه عاریت بیاینه) (محصول بیت) کشی کندینک اسکی خرقه سنی عایوب
 اصلاح ایلمی جامه عاریتی خلعندن استمکدن یکدر حاصلی کندینک اسکی لباسی عایوب کیمک
 الک عاریت لباسی کیمکدن یکدر (مصراع اولک معنایستی کندی کهنه خرقه ایله بزمک یعنی انی
 کیمک دیوب و حاشیده بکهن خرقه خویش تقدیرده در دیمک بیته زیاده نامعقول و تزیین لباس
 کیمکدر) (غالب گفتار سعدی طرب انکیرست و طیبیت آمیز و کوته نظران را بدین علت زبان

طعن دراز کرد که مغز دماغ یهوده بدن و دود چراغ بی فائده خوردن کار خرد مندان نیست ولیکن
 بر رأی روشن صاحب دلان که روی سخن در ایشانست پوشیده نمائند که در موعظه های شافی

در سلاک عبارت کشیده است و داروی تلخ نصیحت بشهد ظرافت بر آمیخته تا طبع مخاطب ملول
 نشود و از دوات قبول محروم نمائند) غالب گفتار سعدی لامیه لدر و مبتدا (طرب انکیر و وصف
 ترکیب درو خبر مبتدا) (انکیر بندن قو برمی و پیدا ایلمک یعنی طرب قو پارچی و پیدا ایدیچی دیمکدر
) (انکیر بندن اخذ ایدنلر خطا ایلمشدر) (و طیبیت آمیز و وصف ترکیبیدر) (طیبیت مصدر در طاب
 بطیب دن ایلمک و کوزللمک معنایسته) (آمیختن اخذ ایدنلر خطا
 ایلمشدر) (و کوته نظر بصیرت سزدیمکدر) (الف و نون ادات جمدر حاصلی وصف ترکیبیدر
) (و را حرف تخصیص) (بدین علت بوعنله یعنی گفتار سعدی طرب انکیر و طیبیت آمیز اولدی یعنی
 جهندن بصیرت سزرلک زبان طعنی دراز اولور) (که حرف بیان) (مغز دماغ یهوده مغز
 بونده بینی معنایسته در دماغ بونده بینی طوران بر مراد باشد در) (مغز دماغ لامیه و بیاینه در
) (مغز پر دنگ مقدم مفعولی در باطل پره امک چکیمکدن عبارتدر) (دود چراغ بی فائده لامیه
 و بیاینه در سابق کبی باطل پره تضییع اوقات ایلمکه دیرلر) (دود خوردنک مقدم مفعولی در) (رأی
 روشن صاحب دلان بیاینه و لامیه در) (که حرف رابط صفت) (روی سخن لامیه در مجازا) (در ایشان
) (در حرف صله در بامعنایسته) (پوشیده نمائند مخنی قالبه دیمکدر) (در موعظه های شافی بیاینه لدر

رد این سید علی
 و سروری

رد شعی

خطه های (نسخه)

رد این سید علی و سروری

رد این سید علی و سروری

(در انجو) (موعظه مصدر میبدر و عطف معنایسته) (و هادات جمع) (در حرف صله) (سلاک عبارت
 بیاینه) (سلاک سینک کسری و لامک سکوتیله دیزی ایلمکدن دیرلر) (داروی تلخ نصیحت
 بیاینه لدر) (یا حرف مصاحبت) (شهد ظرافت بیاینه شهد کجوهج بانه دیرلر) (بر حرف
 ناکید) (آمیخته ماضیدن قسم مفرد غائب قرشدر مش دیمکدر) (محصول ترکیب) سعدینک
 اکثر کلماتی طرب انکیر در و طیبیت آمیز و بصیرت سزرلک سعدینک کلامی بوبله اولدی یعنی علتله
 زبان طعنلری دراز اولور که مغز دماغ یهوده ایلمک و دود چراغ بی فائده ییک عقلا ایشی
 دکلدر اما صاحب دلرک رأی روشن که سوزلک ظاهری و توجهی انلره در مخنی قالبه که
 شفاویریمی نصیحتنر انجوسنی سلاک عبارتله چکیمشدر یعنی جوهر کبی کلماتی ترکیب و ترتیب
 ایلمشدر دخی نصیحت آچی داروسنی شهد ظرافتله قرشدر مشدر ناکیم مخاطبک طبعی
 ملول اولیه و دولت قبولدن محروم قالبه (مشوی) (ما نصیحت بچای خود کردیم
 * روز کاری درین بمر بردیم) (بچای خود تقدیری) (بچای خود ضرورت وزن
 ایچون حذف و ایصال اولدی ضمیر نصیحت راجع در) (روز کاری یا حرف وحدت
) (درین یعنی در نصیحت) (بسر یا حرف صله حده و غایبه دیمکدر) (بردم ایلمک دیمکدر
) (محصول بیت) بر نصیحتی محلدده ایلمک بر زمانی یعنی بر مدتی بونصیحتده حده و غایبه
 ایلمک حاصلی بر مدت بوبلده عمر کچوردک (کرتیباید بکوش رغبت کس * بر رسولان
 پیام باشد و بس) (نیایدک فاعلی نصیحتدر) (یا حرف صله) (کوش رغبت کس بیاینه
 و لامیه در) (کوش رغبتن مراد رغبتله دیکمکدر) (رسول ایلمی و خبرچی در
 یعنی خبر ایلمدوب کتورچی به دیرلر فاعلدر) (پیام خبر در) (بس انجی دیمکدر
) (محصول بیت) اگر بنم نصیحتیم کجسه نک کوش رغبتنه کجسه یعنی کجسه رغبتله
 ایشیدوب دیکمکدر سه با کجسه لسنه لازم کلز زیر خبر جیلر اوزرینه خبر و برمکدر
 لازم اولان انجی قبول ایدنر مک لازم دکل زیر (و ما علی الرسول الا البلاغ) در یعنی
 خبرچی اوزرینه واجب اولان همان ایصال خبردر انجی طوتد رمق دکلدر) (قطعه)
 یا ناظر افیه سل بالله مرجه * علی المصنف واستغفر لکاتبه) (یا حرف ندا) (ناظر اماندای
 غیر مقصوده یعنی نکره) (فیه ضمیر کتاب کلستانه راجع در) (سل سینک فعی و سکون لامیه فعل
 امر مفرد مخاطبدر شل یشل دن همزه سماعا حذف اولمشدر اما سال یسال دن اولنجیه عین
 الفعل قیاسا حذف اولمش اولور) (بالله بامن معنایسته در بعض نسخه ده الله دوشمشدرینه
 بومعنايه) (مرجه مفعول سلددر) (علی المصنف سله و یا مرجه متعلقدر) (واستغفر سله معطوفدر
) (لکاتبه استغفره متعلق) (و ضمیر کاتبه راجع در) (محصول بیت) ای کتاب کلستانه ناظر اولان
 یعنی مطالعه ایدن الله تعالیدن مصنفه رحمت اسنه و کاتبه غفران طلب ایله (واطلب لنفسک
 من خیر تریده * من بعد ذلك غفرانا لصاحبه) (واو حرف عطف) (اطلب فعل امر مفرد
 مخاطب طلب ایله دیمکدر) (لنفسک اطلبه متعلقدر) (من خیره) (ترید فعل مضارع مفرد مذکر
 مخاطب) (به یا تقویت عمل ایچون کلشدر تقدیری تریده در) (من بعد ذلك غفرانا برمقدر اطلبک
 مفعول به صریحیدر) (و لصاحبه غیر صریحی) (محصول بیت) دخی ای کلستانه ناظر اولان کجسه
 دخی نفسکه استدینک خبری طلب ایله یعنی هر نه خیر که مراد کدرانی خدادن طلب ایله
 و بوسؤال و طلبد نصکره صاحبیه و مالککنه غفران طلب ایله (معلوم اوله که صحیح نسخه رده
 بیت اولده سل بالله در و بعضنده سل لله در) (اما حرف جر سزسل الله هیچ برنده واقع دکل زیر
 بوبله اولنجیه ناموزون اولور که بوجهر بسیط متمدن که او چینی جزئی المادر یعنی مستغفران

رد شرح جیما

ليكن شراح جميعا سل الله يا زملر يس معلوم در صكه اشعار عرب اوزاننده قاعمر ل ايش

تم الكتاب بعون الملك الوهاب

تاريخ كتاب

شودم كه شرحه هاتف ديدى تمت خدايدى صور رايك سال هجرت

صفر ماهينك او چنجدى روزى كه تكبيلنى مولى قبلدى روزى

مبارك اولسون او قوبوب يازانه

دخى سهو و خطا سبى دوزانه

غدد ١٠٠٤

قد كل طبع هذا الشرح المنشرخ بمطالعته القلوب * المؤسس على ايدع الطرح واحسن
الاسلوب * في عهد سلطنة السلطان الاعظم * والخاقان الاتخم * خادم الحرمين المحترمين
مالك البرين والبحرين * المبدد لشمع اعدائه بالعوالى والشوارف * المجدد بالعالي ما اندرس
من العوارف والمعارف * المتوسد في اريكة الخلافة الكبرى * التي لا اشرف منها ولا اسمى *
السلطان ابن السلطان السلطان الغازى * عبد المجيد خان * ابن السلطان الغازى محمود
خان * لا زالت رياض شوكة بنسليم الظفر باسمه الزهر * ولا برحت اغصان معالم
جلالته تهتف فيها هوائف التأيد بسورنى القمع والنصر * وذلك في دار الطباعة العاصره
ببلدة اسلامبول الفاخره * حرسها الله سبحانه وتعالى مع سائر البلاد بحفظه الصمدانى *
من الجهات الست بالضيع المثنى * بمعرفة العبد المحتاج الى آلاء ربه (محمد لبيب)
وكان الاختتام * اوائل صفر الخير * المزيل لكل ضير * لسنة ست وسبعين
وما بين والف من الاعوام * من هجرة سيدنا ومولانا محمد
عليه وعلى آله الصلاة والسلام * ما فاح مسك
الختام * ولاح البدر التمام

(باصلحه دفعه نائيه تاريخى ديدم)

(كلستان سوديسى اولدى طبعه بك دلکشای)

١٢٧٦